

༡༡། །སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོ་
མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

།ད།

དགེ་ལུགས་འབྲུལ་དེབ་ཁང་།

2021

༄༅། །སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྣང་པོ་
མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

།ད།

དགེ་ལུགས་འཕུལ་དེབ་ཁང་།

2021

དཀར་ཆག

ལྷན་གྱི་དོན།	1
སྒོན་འགོ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་ཚུལ།	3
དང་པོ། ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ།	25
༡ རིགས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ།	27
༢ རྟེན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཚུལ།	27
༣ ཡོན་ཏན་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ།	41
གཉིས་པ། གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ།	67
༡ བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ།	67
༢ གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ།	70
༣ རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སླག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ།	75
༤ ཉེས་སྒྱུད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བ།	77
གསུམ་པ། ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ།	82
༡ ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ།	83
༢ ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ།	104
༣ མཐུག་ཏུ་བུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ།	112
བཞི་པ། གདམས་པ་དངོས་གྱིས་སྒྲོབ་མ་ཇི་ལྟར་བགྱི་བའི་རིམ་པ།	113

གཅིག ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	113
༡༽ སྒྱུར་བའི་ཚེས་དྲུག	114
༡ གནས་ཁང་གི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱེ་གསུམ་བྱུགས་གྱི་བརྟེན་དགམ་པ།.....	115
༢ མཚོན་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ།.....	125
༣ སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཚོས་བདུན་ལྟན་དུ་འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་བྱུང་པར་ ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་སེམས་སོགས་བྱ་བ།	132
༤ ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།	162
༥ བསགས་སྐྱུང་གི་གནད་བསྐྱེས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པ་ འབུལ་བ།	181
༦ གསོལ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ།.....	211
ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	218
དང་པོ། བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ།	239
༡ རྩ་བ་དད་པ་སྐྱུང་བ།	239
༢ བཀའ་བྱིན་རྗེས་དྲན་ཏེ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པ།	254
༣ སྒྱུར་བས་བསྟེན་ཚུལ།	264
གཉིས་པ། བསྟེན་ནས་སློང་ལྟར་སྐྱུང་བའི་ཚུལ།	272
༡ དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་པོ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱུལ་བ།	272
༢ དལ་འབྱོར་ངོས་གཞུང་བ།	273
༣ དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ།.....	278

༤ དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ།	282
༥ སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ།	295
༧༽ སྦྱེས་བུ་ཚུང་བུ་དང་བུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་སྒོ་སྦྱོང་བ།	295
དང་པོ། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིས་གྱི་སྒོ་བསྦྱོང་བ།	296
གཅིག འཛིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ།	296
གཉིས། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་གྱི་བདེ་སྤྱད་བསམ་པ། ..	324
༡ དཔུལ་བའི་སྤྱད་བསམ་པ།	327
༢ ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱད་བསམ་པ།	342
༣ དུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསམ་པ།	349
གཉིས་པ། འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།	356
གཅིག བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྦྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ།	357
༡ རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ།	357
༢ ཡུལ་གང་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ།	358
༣ ཇི་ཅམ་གྱིས་སྦྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད།	365
༤ སྦྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན།	382
༥ སྦྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ།	388
གཉིས། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེད་གྱི་དད་པ་བསྦྱོང་བ། ..	394
༡ ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་པ།	397
༢ ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།	425

༣ ལས་འབྲས་བསམས་ནས་འཇུག་ལྷོག་བྱ་ཚུལ།	429
༤ ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱང་བའི་ཚུལ།	431
༡༥༽ སྦྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྟོ་སྦྱང་བ།	435
དང་པོ། ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་སྟོ་བསྦྱང་བ།	435
གཅིག འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་བ།	435
གཉིས། སོ་སའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་བ།	449
༡ མའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་བ།	449
༢ ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་བ།	459
༣ ལྷའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་བ།	460
གཉིས་པ། ཐར་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་བ།	470
གཅིག ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་བ།	470
༡ ཉོན་མོངས་པ་སྦྱིས་ཚུལ།	470
༢ ཉོན་མོངས་གྱིས་ལས་གསོག་ཚུལ།	483
༣ འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ།	485
གཉིས། ཐར་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་བཤད་བ།	495
༡ རྟེན་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་བ།	495
༢ ལམ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་བ།	496
༡༦༽ སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྟོ་སྦྱང་བ།	506
དང་པོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྦྱང་ཁོར་བ་སྟུན་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་བ། ..	506

གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། 524

གཅིག བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱོང་པའི་རིམ་པ་དངོས། 524

༡ རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྱང་བ། 525

༢ བདག་གཞན་མཉམ་བཟེའི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྤྱང་བ། 547

གསུམ་པ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 584

གཅིག རང་རྒྱུད་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་ཡར་བྱིན་དུག་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 585

༡ སྦྱོན་པའི་ཡར་བྱིན་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 585

༢ ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཡར་བྱིན་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 590

༣ བཟོད་པའི་ཡར་བྱིན་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 592

༤ བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཡར་བྱིན་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 598

བྱད་པར་དུ་ཡར་བྱིན་བྲམ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 602

༡༽ བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 602

ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་བསྟན་པ། 603

ཞི་གནས་སྦྱབ་ཚུལ་དངོས། 607

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་སྦྱབ་ཚུལ། 622

དེ་སྦྱོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས། 626

དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ། 627

དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་འགྲུབ་ཚུལ། 627

༢༽ ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 631

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ།	631
༡ མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ།	631
༢ རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ།	649
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ།	652
༡ འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ།	652
༢ འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ།	656
བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྒྲིལ་ཚུལ།	657
བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།	659
གཉིས། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།	660
སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་བབྱུང་ཚུལ།	661
༡ སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ།	661
༢ ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ།	667
མཐུག་གི་དོན།	671
དག་བསྔའི་སྒྲོན་ཆོག་.....	676
ལམ་རིམ་སྒྲོན་ལམ།	677

༄། རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས་སུ་གཏོད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཆང་
ལ་མ་ལོར་བ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་བརུད་
བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་བྲིད་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་
གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་བརུད་བསྐྱས་གདམས་ངག་
བདུད་ཚིའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ལྷན་གྱི་དོན།

[illegible]

དེ་ལ་འདིར་སྒྲིན་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམས་
དང་། བསྐྱལ་བཟང་འདིའི་འདྲེན་མཆོག་སྟོང་གི་དབྱས་ན་པད་དཀར་ལྟར་

མཐོ་བའི་མགོན་པོ་དེས་ཀྱང་སྐྱེ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བར་མི་འོས་པའི་བདག་སོགས་
སྐལ་དམན་གྱི་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་དང་པོར་ནམ་པར་དཀར་བའི་སྒོ་སྤང་
ཅིག་ཅམ་ཚུན་ཆད་སྐྱེ་བ་བཅུག་པ་ནས་བཟུང་། ཉེན་བཟང་ལ་བཞག་སྟེ་ཆང་
ལ་མ་ཉོར་བའི་ལམ་བཟུན་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགོད་པ་ལ་རང་
དབང་དུ་བྱེད་པའི་བར། མདོར་ན་ཉེས་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ནི་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་བྱངས། ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ནི་ཉེ་
བར་འགོད་པར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་
དམ་པ་དོན་གྱི་སྤང་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བཟུན་འཛིན་འཕྲིན་
ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་ནས་བྱུབ་པའི་གནས་མཚོག་དབེན་གནས་
ཐུ་བཟང་རི་ཁྲོད་དུ། དཔུ་གོད་གདུལ་དཀའི་སྐྱེ་བོ་མི་བསུན་པ་བདག་ཉ་བུས་
ཀྱང་ཐེག་མཚོག་གི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ཚུང་བའི་དུས་བཟང་པོ་ལྷགས་བྱ་སྟོན་ལྷ་
ར་བའི་གནམ་གང་ནས་དབུ་བཅུམས་ཏེ་ཉེན་ཉེར་བཞིའི་རིང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་
གསུམ་དང་། དབུས་གཙང་། མདོ་ཁམས་བཅས་ནས་སྒྲོམ་པས་རྒྱ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་བཞིན་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཚུང་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་
པོས་ལྷགས་པའི་སྒྲ་སྒྲུལ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་དང་། རྗེ་སྟོད་འཛིན་པ་དུ་མ་དང་
བཅས་ཚོགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་བཤལ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
དམར་བྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་གི་བྲིད་རྒྱན་རྒྱས་པ་དབུས་བརྒྱད་ལྷགས་་
དང་། བསྐྱས་པ་སྟོ་བརྒྱད་ལྷགས། ལྷུང་ལམ་དམར་བྲིད། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེའི་སྐབས་སྒོ་སྤྱང་དོན་བདུན་མ་བཅས་སྐྱགས་པའི་
ཉམས་བྲིད་བསྐྱལ་བ་ལས། དེ་དག་གི་སྐབས་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་
མཚོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་དང་། སྐབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ། རོ་མཚར་བའི་གཏམ་རྒྱད།

ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ནས་གསུངས་
 པས། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་
 འཆམས་པ། ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བས་ཡིད་འཁུལ་སྤྲོ་ཞིང་སེམས་ལ་
 སུན་པ། སྐབས་རེ་རྟོག་སྟོ་བས་གཉིད་སྐྱགས་བྱིང་འཐེབས་སངས་ཤིང་། རེས་
 འགར་ཏུ་སྟོ་བས་མཆི་མ་དབང་མེད་ཏུ་འབྱིན་དགོས་པ་དང་། གཞན་དག་ཏུ་
 འཇིགས་ཤིང་ཡིད་འབྱུང་བས་ད་ལྟ་རང་ནས་ཆོ་སྒོས་བཏང་གིས་ཉམས་ལེན་
 ཁོ་ན་བྱས་ནས་ཅིའི་བྱིར་མི་འདུག་སྒྲུམ་ཏུ་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པའི་སྒོ་ངེས་པར་
 དག་པ་ནི་བྱི་བར་ག་ལ་རུས། འོན་ཀྱང་ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགོལ་བའི་
 མན་ངག་གི་གནད་འགག་རྣམས་བརྗེད་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པས་རང་སྒོས་གང་
 སྒོ་བས་ཤིག་ཟིན་བྱིས་སུ་བབྱིད་པར། རྗེས་སུ་རྗེ་སྤྲོ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་། ཆོས་
 གལ་ཏུ་མ་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ངོས་ནས་བྱུར་ཏུ་འཆད་པར་དགའ་ཞིང་། ཟིན་བྱིས་
 འདེབས་མི་མང་ཡང་ཆ་ཆོད་བ་དང་། ཡིད་བརྟན་རུང་བ་དགའ་བས་བྱོད་
 ཀྱིས་གང་ངེས་པ་རྣམས་ཟིན་བྱིས་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་བཀའི་གནད་བཤེབས་པ་དང་། སྐྱབ་
 པ་ལྟར་ལེན་འདོད་པའི་གྲོགས་གཞན་ལའང་སྤྲོ་མའི་གསུང་གི་ཆོབ་མ་ལྟ་བུར་
 སུན་ཏུ་རེ་བའི་སྒོས་བཅོས་ལྷད་མེད་པར་དགོད་པར་བྱའོ། །

སྒོན་འགོ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་ཚུལ།

༥ དེ་ལ་ཉིན་དང་པོར། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ལྷན་ནས་
 བྱིད་ཀྱི་སྒོན་འགོ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་ནས་བཅུམས་ཏེ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ༥
 འོ་ལགས་སོ། ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙྰལ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས།
 དལ་བའི་རྟོན་འདི་ཡིད་བཞིན་འོར་ལས་ལྷག། འདི་འདྲ་རྟོན་པ་ད་རེས་ཙམ་
 ཞིག་ཡིན། རྟོན་དགའ་འཇིག་སྤྲོ་ནམ་མཁའི་སྒོག་དང་འདྲ། ཚུལ་འདི་

བསམས་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀྱན།། སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་གྱུར་
 བས།། ཉིན་མཚན་ཀྱན་དུ་སྒྲིང་པོ་ལེན་པ་དགོས།། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་
 ལེན་དེ་ལྟར་བྱས།། ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཆལ་ལོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
 འཁོར་བ་ན་སྤྱག་བཟུལ་འདི་མ་སྤྱོད་བྱ་བ་དང་། བདེ་སྦྱིད་ཀྱང་འདི་མ་སྤྱད་
 བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ལུས་རྗེ་སྦྱེད་ཅིག་སྒྲངས་ཀྱང་སྦྱིང་པོ་ལོན་པ་གཅིག་ཀྱང་
 མ་བྱུང་ལ། ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་
 པ་འདི་ལ་སྦྱིང་པོ་ལོན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་
 མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་པོ་རྟེད་པ་ལ་དགའ་ཆོར་ཅི་ཡང་མེད་
 ཅིང་། དེ་ལས་དབྱལ་སྤང་གང་དོ་རྟེད་པ་ལ་དགའ་ཆོར་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་བརྩི་བ་
 དང་། དལ་འབྱོར་སྦྱོང་ཟད་དུ་སོང་བ་ལ་ཕངས་སེམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པར། དེ་ལས་དབྱལ་སྤང་གང་དོ་བོར་བ་ཕངས་སེམས་ཆེ་བར་བྱེད་འདུག་
 མོད། རང་རེས་ཐོབ་པའི་རྟེན་འདི་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འབྱུང་འགྱུར་
 ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དེ་བརྟུ་བ་གསུམ་དང་། བྱི་བ་
 གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དག་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེར་མཚོད་ན་ཟས་གོས་སོགས་
 ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 བརྒྱ་སྟོང་ཁྱི་འབྱུང་རྟེད་ཀྱང་། དེས་རྟེན་འདིའི་སྦྱང་ནས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་དོན་
 ཅུང་ཤོས་བྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བའི་ཐབས་ཙམ་ཡང་བྱེད་རུས་པ་མེན་
 ལ། རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བ་ཞིག་བྱེད་ནའང་
 འདིས་བྱེད་རུས། དེ་བཞིན་དུ། ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
 ཞིག་བསྐྱབ་འདོད་ནའང་འདིས་སྐྱབ་པར་རུས་པ་དང་། མངོན་དགའ་དང་། བདེ་

བ་ཅན་དང་། དགའ་ལྡན་སྒྲིགས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་
ནའང་རྟེན་འདིའི་སྒྲིགས་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་རང་གིས་མ་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་རྟེན་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་གཞན་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་
མེད་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བྱང་འབྱུག་དོན་འཆང་གི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་
ཡང་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་མུང་གཅིག་ལ་སྐྱབ་བྱས་
ཤིང་། རྟོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་འབྱུང་ཕྱག་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་
བུའི་རྟེན་འདི་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་ཚུད་ཟོས་སུ་བཏང་ན། རྟོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་
བ་འབྱུང་ཕྱག་ཚུད་ཟོས་སུ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་པངས་པས། དེ་ལས་གྲོང་ཆེ་
བ་དང་། དེ་ལས་ཚྭ་ངས་བ་དང་། དེ་ལས་རང་གིས་རང་བསྐྱུས་ཆོབས་ཆེ་བ་
མེད་དེ། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱི་རྟེན་ནས། བདག་གིས་
དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན། འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལས་ཚྭ་ངས་
པའང་གཞན་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྒྲིང་པོ་ལེན་པ་ལ་ཡང་ད་ལྟ་
ཉིད་ནས་བཙོན་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མ་བཙོན་ན་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ཆ་
མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེ་ཆོས་གཤམ་དུ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་
སོང་བ་ན་གཅིག་ཀྱང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྒྲོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བསྐྱལ་
པ་མང་པོར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་དོན་རྟེན་སྐྱབ་བརྟེན་པའང་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བཞུན། དེའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་
གྲུབ་ལོ་བཅའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ལས་མ་ལུས་པར་
ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བཞུན་བེན་ལ། མདོར་ན་འདི་ཉིད་མ་ཤི་བར་ལུས་
པའོ་ཞེས་པའི་མཆོན་གཞི་ད་ལྟ་གང་ནའང་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རེ་

བའང་བྱར་མེད་པས་རང་གཅིག་ཕྱ་ག་ལ་སྤོད། འཆི་བར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་མ་
ཟད་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། སང་པོད་ད་ཆོད་ཙམ་ན་རང་མི་ཡུལ་འདིར་
ལུས་ལ་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་གྱི་ན་ནས་བསྐྱད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་སང་པོད་ད་ཆོད་
རང་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་ལུས་ལ་སྤྱོད་ལེ་བའམ། མགོ་ལ་རུ་ཙ་ཟེང་ངར་
གནས་ཡོད་དམ། ཡང་ན་ཡི་དྲགས་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ནས་ཟས་ཆུ་ཐེགས་ཙམ་ཡང་
མ་རྟེན་པར་བསྐྱད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་དབྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ཆ་གང་བཙོ་སྟེག་གི་
སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་གིན་ཡོད་ངེས་པ་མེད་ལ། འཆི་བའི་རྗེས་སུ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་
དེ་མི་འགྲོ་བས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་དགོས། སྐྱེས་དེ་ཡང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་
གཉིས་ལས་མེད། གལ་ཏེ་མནར་མེད་གྱི་དབྱལ་བར་སྐྱེས་ན་མེ་དང་ལུས་
དབྱེར་མེད་དུ་གནས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་དྲག་ཤོས་ཡང་སོས་ལྟ་བུར་ཉིན་
རེ་ལ་ཤི་ཐངས་བརྒྱ་དང་གསོན་ཐངས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པས་མནར་བར་འགྱུར་
ན། ད་ལྟ་རང་རེ་ལག་པ་མེར་བརྟག་པ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ན་དེར་རི་ལྟར་
བཟོད། དེ་དག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བ་ཡང་ད་ལྟའི་ལུས་འདིའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་བ་
ལྟར་ཡིན་གྱི། འདི་འདྲ་མིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ལས་སྤྱོད་མེ་ཞིག་ཨེ་ཡོད་སྟམ་ན་
ནི་དེ་འདྲ་མེད།

དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་ན་ལོ་མང་པོར་ཆུ་ཐེགས་གཅིག་ཙམ་ཡང་
མི་རྟེན་པ་ཡོད། ད་ལྟ་སྤྱོད་གནས་སྤྱོད་བ་སོགས་ཀྱང་དཀའ་ལས་སུ་བྱེད་ན་
དེར་སྐྱེས་ཆོ་རི་ལྟར་བཟོད། དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་བྱི་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། སྤོད་གནས་
དང་། ཟས་འཆོལ་ལུགས། རི་ལྟར་རྟེན་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དང་དེར་གྱུར་
ཆོ་རི་ལྟར་བྱེད་བཟོད་ཐབས་ཨེ་འདུག དེ་ཡང་ངན་སོང་ཞེས་པ་དེ་ཐག་རིང་
པོ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་སྟེ། ངན་སོང་དང་རང་གཉིས་གྱི་བར་ན་ཆོད་པ་དབྱགས་གྱ་

གྲུ་འདི་ཅམ་ཡིན། མ་བརྟགས་མ་དབྱང་པའི་ཆོ་ན་རང་རེ་ངན་སྤང་དུ་རང་
 འགོ་དོགས་མེད། རྩོམ་པ་འདྲ་ནི་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འདྲ་ཡང་བྱས། རྩོག་ཟེར་བ་
 མི་བསད་ཏེ་བསྐྱེད་ལྷ་བྱའི་སྟོབས་ཆེན་ནི་ཅི་ཡང་མ་བྱས་སྟམ་པ་ཡོང་མོད་ཀྱང་།
 ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྟོན་ཡིན། བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་ངན་འགོར་
 འགོ་མི་འགོ་རང་ལ་རང་དབང་མེད། ལས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། རང་རེའི་རྒྱུ་
 ལ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་འདྲེས་མར་ཡོད་ཀྱང་ལས་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་འཆི་
 ཁར་སྤེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་རྒྱུ་ལ་གང་
 སྟོབས་ཆེ་བ་བརྟག་ན་མི་དགེ་བ་རང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ནི་ཀུན་
 སྤྱོད་དང་སྦྱོར་བ་མཚུག་རྣམས་ཤུགས་དྲག་ཞན་ཡིན་པས། རང་རེས་མི་དགེ་བ་
 ཆུང་དུ་ཞིག་ལས་མ་བྱས་སྟམ་པ་ཆོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
 མཆོན་ན། དགེ་སྤྱུག་ལྷ་བྱར་གཏམ་བཤད་ཆོག་གཅིག་གཏོང་ནའང་། ཞེ་སྤང་
 དྲག་པོས་ཀུན་ནས་སྤོང་། སྦྱོར་བ་ཡང་ཆོག་ངན་གནད་ལ་གང་ཕོག་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱབ་མོ་སྤྲོས། མཚུག་ཏུ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་སེམས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་སྦྱོར་
 དངོས་རྗེས་གསུམ་ནས་སྤྲོས་དག་པོ་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་ཤིག་བསད་པ་ལྷ་
 བྱར་ཡང་ཀུན་སྤོང་ཞེ་སྤང་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་བྱས། སྦྱོར་བ་མཚུབ་མས་མཉེད་པ་
 སོགས་སྤྱུག་ལས་ཡུན་རིང་བཏང་ནས་མཐར་གསོད་པ་སོགས་བྱེད། མཚུག་ཏུ་ཡང་
 ད་པན་པོ་བྱང་སྟམ་པ་སོགས་སྒྲོམས་སེམས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་མི་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་
 སྟོབས་དང་ཐུན་པར་སོང་། དགེ་བ་ནི་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་བྱས་ཡོད་སྟམ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མཐུ་ཆུང་སྟེ། དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་དུ་འགོ་བ་ལ། སྦྱོར་བ།
 ཀུན་སྤོང་། དངོས་གཞི། མཚུག་བཟོ་བ་སོགས་རྣམ་དག་ཅིག་དགོས་རྒྱུ་ལ།
 རང་རེས་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལ་ནི་དང་པོ་ཀུན་སྤོང་རབ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་

དང་། འབྲིང་ངེས་འབྲུང་གི་སྒོ་ལྟ་ཅི། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་
པ་ཙམ་ཡང་དགོན་པར་སྤང་སྟེ། དང་པོ་ནས་པལ་ཆེར་གྱིས་ཆོ་འདི་སྤང་གི་
བསམ་དོན་འབྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒོན་ལ། དེ་དག་གང་འབྲུབ་ཕྱིར་སྒོན་
པའི་དོན་ནི་སྤྲིག་ལས་ཁོ་ན་ཡིན། དངོས་གཞི་ཡང་གཙང་ངེས་པའི་སྤྲོ་སང་ངེ་
བ་མེད་དེ། མ་ཅི་སྤང་སྒྲོར་གཅིག་འདོན་པའི་རིང་ཙམ་ལ་ཡང་སེམས་རྒྱལ་དུ་
མི་གནས། གཉིད་དང་རྣམ་གཤེད་ཤ་སྟག་ཡིན། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ་ཆར་
གཅིག་འདོན་པའི་རིང་ལ་ཡང་ཡག་པོ་བྱེད་དགའ། མཚུག་དུ་ཡང་བསྒྲོ་སྒོན་
ཆོ་འདི་པར་ཤོར་བས། དེས་ན་དགོ་བ་ནི་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་སྟམ་པ་ཆོ་
ཡང་སྟོབས་རྒྱུ་དུ་ལས་མེད། འགའ་ཞིག་ནི་སྦྱར་བས་མ་དག་ལ། འགའ་ཞིག་
ནི་ཀྱན་སྒོང་དང་མཚུག་གིས་མ་དག་པ། འགའ་ཞིག་ཆང་མ་མ་དག་པ་ཤ་
སྟག་ཡིན་པས་རང་རེད་རྒྱུ་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་རང་སྟོབས་ཆེ་བས་འཆི་ཁར་
མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པ་ལས་འོས་མེད། མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་
གསོས་བཏབ་ན་འགྲོ་ས་ངན་སོང་ལས་མེད། དེའི་ཕྱིར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་
ཐག་ཆོད་པ་རེད། ད་ལྟ་རང་རེས་སྒྲ་མ་མངོན་ཤེས་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་ལ་མོ་
ལུང་ཚུན་ཆད་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེ་ཞེས་འདྲི། དེས་སྐྱེ་བ་བཟང་ཞེས་པ་
ཟེར་ན་སྒོ་བདེ་བྱེད། ངན་ཞེས་ཟེར་ན་འཛིགས་སྤང་བྱེད་ཀྱང་གདེང་ཁེལ་
བའི་ཡིད་རྟོན་ག་ལ་རུང་། དེ་བས་ཕྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མོ་ལུང་ཚེས་གསུམ་
བྱེད་མི་དགོས།

སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མདོ་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་
པཎ་སྐྱབ་དུ་མས་སྤར་ནས་ལུང་བསྟན་གནང་བེན་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་
འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། མི་དགོ་བ་ལས་སྟག་

བཟུལ་ཀྱན།། དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ།། དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་
 ཅད་དང་།། སྐྱེ་བ་ཀྱན་དུ་བདེ་བ་དག། ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་ད་ལྟ་
 རང་རེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་ངེས་མི་རྣམས་
 ཀྱང་། གཞལ་བྱ་ཤིན་དུ་སྒྲིག་གྱུར་རི་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་མ་ཞོར་བར་སྟོན་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟང་ཆོད་མ་ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པར་བྱར་
 ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་རེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད་འདུག་ན། ད་
 ངན་སོང་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤིག་ད་ལྟ་ནས་འཆོལ་དགོས། དེ་ཡང་ངན་
 སོང་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ན་དེ་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འཆོལ་དགོས་ཏེ། དཔེར་
 ན་མི་ནག་ཅན་གསོད་པ་ལ་ཐུག་པ་དག་གིས་དབང་ཆེ་ལ་ཁ་དྲག་པའི་དཔོན་
 ལ་སྐྱབས་ཁུ་བ་ལྟར། རྒྱུག་ལས་མི་བཟད་པས་གོས་པའི་ཉེས་ཅན་ངན་འགྲོའི་
 བྲིམས་ཀྱིས་མནར་བར་ཉེ་བ་ལ་དེ་ལས་སྐྱབ་རུས་པ་ནི་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་སྐྱབས་བཅོལ། བཅོལ་བ་ཅི་མ་དུ་མ་ཟད་དེས་བསྟན་པའི་སྤང་དོར་གྱི་
 གནས་ལ་འཇུག་ཐོག་བྱ་དགོས། གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུག་གིས་འདྲེན་
 པའམ། རྒྱུག་སྐྱབ་རུས་བཀྲ་བ་ལྟར་བྱ་རྒྱ་ཡོད་ན་སྤར་ནས་དངས་ཟེན་པས་ད་
 ལྟ་རང་ཅག་སྤུག་བཟུལ་བ་མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་ལྟར་མཛད་དུ་མེད། ཐུབ་པས་
 ཆོས་སྟོན་ཞིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཇུག་ཐོག་ལ་མ་ཞོར་བར་སྦྱར་བ་ཁོ་ནས་ཏེ། མདོ་
 ལས། ཐུབ་རྣམས་རྒྱུག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་འབྱུ་ཞིང་། འགྲོ་བའི་སྤུག་བཟུལ་ཐུག་
 གིས་མི་སེལ་ལ། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་
 བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པས། དེས་ན་བདག་གིས་ངན་སོང་
 དེ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ནས་ངན་སོང་དེ་ལས་ཐར་
 བའི་ཐབས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་སྤང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་ཐོག་བྱའོ་ལྟམ་དུ་

བསམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྒྲིང་ནས་ཀུན་
སྒྲིང་འཆོས་པ་ཡིན།

འོ་ན་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་དེས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། དེས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་
ལས་ཐར་ཙམ་གྱིས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཤིག་ཐོབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་།
སྐར་ལས་ངན་པ་ཞིག་དང་འཕྲད་ན་ངན་སོང་དུ་ལུང་བར་འགྱུར་བས་མཐའ་
མི་བཙན་ཞིང་ཡིད་བརྟན་མེད། སྒྲིང་ཡང་རང་རེས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་མང་པོ་
ཐོབ་ཀྱང་སྐར་ངན་སོང་དུ་ལུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ཡང་ལུང་ངེས་པ་འདི་འདྲ་རེད།
དེ་ཡང་རང་རེས་སྐྱེ་བ་སྒྲིང་མ་རྣམས་སུ་སྤྱི་དབང་པོ་ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་
བྱེན་གྱི་ལུས་སྒྲངས་ནས་སྤྱི་གཞུང་མེད་ཁང་ན་སྒྲིང་པ་ཡང་མང་དུ་བྱས་ཏེ།
ཡང་དེ་ནས་ཆོ་འཕྲོས་ཏེ་དཔྱལ་བའི་ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་གཞིར་འགྲོ་ཕྱོག་བྱེད་
དགོས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ལྟ་དུ་སྤྱི་བདུན་ཅེ་ལ་
ལོངས་སྤྱད་སྤྱད་ནས་ཡང་དེ་ནས་ཆོ་འཕྲོས་ཏེ་དཔྱལ་བའི་ཁྲོ་ཆུ་ཁོ་ལ་མ་ཁར་
འཐུང་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་བུ་དང་བུ་མོ་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཅེ་ཞིང་སྤྱད་
ནས་ཡང་དཔྱལ་བའི་ལས་མཁན་འཛིགས་སུ་བྱུང་བས་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་སྒྲིང་དགོས་
པ་དང་། སྐབས་རེ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་ཏེ་འབངས་མི་བྲིམ་
འབུམ་ཕྱག་གི་བདག་པོ་བྱས་ནས་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྲན་དང་གཡོག་པོའི་ཐ་མ་
བོང་རྩི་དང་། ཕྱགས་རྩི་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐབས་རེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བར་སྐྱེས་
ཏེ་རང་གི་འོད་ཀྱིས་སྤྱིང་བཞི་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཡང་སྤྱིང་བར་གྱི་ཐུན་ནག་ཏུ་
སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་བསྐྱུམ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་སོགས་འཁོར་བའི་
བདེ་སྐྱིད་འདི་རི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད། སྤྱིང་པོ་མེད། སྒྲིང་ཆད་སྤྱག་
བསྐྱལ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱིང་། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བྱེན་དེ་ལས་ཀྱང་

ཆེས་མང་བ་མྱོང་དགོས། སྡོན་ཆད་རང་རེས་དུང་འགོ་བྱི་པག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་མི་
གཙང་བ་ས་ལུང་ཟོས་པ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་མ་གོད་པར་བཞག་ན་རིེ་རྒྱལ་
པོ་རི་རབ་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་ལ། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ཕྱིན་དེ་ལས་
ཀྱང་མང་ཙམ་ཞིག་ཟ་དགོས་པ་རེད། སྡོན་ཆད་དགུས་རང་གི་སྐྱེ་བཅད་ཤོར་
བའི་མགོ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་ན་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་
བརྒྱལ་བ་ཙམ་ཡོད་ཡོད་ད་དུང་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་གཙང་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་
ན་དེ་ལས་ཀྱང་མང་ཙམ་ཞིག་ཤོར་དགོས། སྡོན་ཆད་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ཁྱོ་
ཁྱོ་ཁོལ་མ་ཁར་སྒྲགས་པ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་
ལས་ཀྱང་མང་ཙམ་ཞིག་བཏུང་ཞིང་ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ཕྱིན་དེ་ལས་
ཀྱང་མང་ཙམ་ཞིག་འཐུང་དགོས་པ་རེད།

དེས་ན་རང་རེ་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱམས་པའི་རྒྱལ་ལ་
བསམས་ན་སྟོང་རྒྱང་ལྷང་བའི་ཆོད་དུ་འདུག། ལྷ་དང་མའི་རྟེན་ཁོ་རང་ལ་
ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་ཏེ། མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་ག་
ན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། སྤྱག་པ་དང་བུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། མི་སྤྱག་པ་དང་ཕྱད་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
སོགས་ཡོད། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་བཅད་པ་
དང་དུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། དུས་གཏན་དུ་ཕྱག་དོག་གིས་ཡིད་གདུངས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། འདོད་ལྷར་སྐྱེས་ཀྱང་འཆི་ལྷས་སོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། ལམས་
གོང་མའི་ལྷ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མངོན་གྱུར་བ་མེད་ཀྱང་ཁུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
གྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་མཐར་ཐུང་བ་སོགས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་མ་འདས། མདོར་ན་འཁོར་བ་འདི་ལས་གཏན་ནས་ཐར་བ་

ཞིག་མ་བྱས་ཕྱིན་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ལས་
ཐར་བ་ཞིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྟེན་འདྲིའི་ཐོག་ནས་བྱེད་
དགོས། རང་ཅག་པལ་ཆར་ཆོ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མི་རུས་ཟེར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲོན་
པར་བྱེད་མོད། ད་རེས་ཀྱི་རྟེན་འདིས་རུས་ཏེ། ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལྷན་རྟེན་ཁྱད་
པར་ཅན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷན་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བ་
སོགས་འགལ་རྒྱུན་ཀྱང་དང་བྲལ། མཐུན་རྒྱུན་མ་ལྷན་པ་ཆང་བས་ད་རེས་མི་
རུས་ན་གང་དུས་རུས། དེས་ན་ད་རེས་བདག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཞིག་
ངེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་
ནི་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་པས་དེས་ན་ད་རེས་བདག་
གིས་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་ནས་འཁོར་བ་སྐྱུག་
བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐར་བ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་
པ་ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སློན་ནས་ཀྱང་སྦྱང་
འཆོས་པ་ཡིན།

འོ་ན་དེ་ཅུམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ཅུམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རང་གཅིག་
དུའི་དོན་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནའང་དེ་ཅུམ་གྱིས་རང་
དོན་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས། གཞན་དོན་ཡང་ཉེ་ཆོ་བ་ལས་མེད་དེ། སྤང་བྱ་
ཤེས་སྐྱིབ་དང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་སོགས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རབ་
བརྒྱལ་གཅིག་ལ་བརྗེ་བཅང་གཉིས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་
ལས་དག་བཅོམ་པའི་བར་ཐོབ་ཀྱང་། སྤར་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་ནས་བབྱང་སྟེ་རྒྱལ་སྤུས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་གཞི་ནས་
བསྐྱབ་དགོས་པས་དེ་ནི་དཔེར་ན་དགོན་པ་གཅིག་ལ་གསར་ཞུགས་བྱས། ལག་

བདེ་ནས་མཐུན་པོའི་བར་བྱས་ཟིན་ནས་སྤར་ཡང་དགོན་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གསར་
 བྱས་ལག་བདེ་ནས་བཟུང་གཞི་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས། དེས་ན་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་སློབ་སྦྱངས་ལས། ཉེ་
 དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། སློང་གི་ནང་དུ་སྤྱང་བ་ལྟ་
 ཟུར་སྤང་བཞིན་དུ། སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། གལ་ཏེ་
 གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེ་ཕན་
 ཚུན་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་མ་མ་བྱས་པ་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ལ་གྲངས་མེད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡང་གྲངས་
 མེད། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་ནམ་
 བྱས་རེས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཆོ་འདྲིའི་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་
 པ་ཤ་ལྟག་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཆོ་འདྲིའི་མ་གཉིས་མ་བྱས་
 པ་དང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བདག་གི་མ་མེན་ཏེ་མ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ངོ་མི་
 ཤེས་པས་སོ་སྟམ་ན། ཆོ་འདྲིའི་མ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པ་མང་དུ་སྲིད་པས་ངོ་མི་
 ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་མེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་སྡེ་མའི་
 མ་རྣམས་དུས་འདས་ཟིན་པས་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན། ཆོ་
 སྡེ་མར་མ་བྱས་ཏེ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་དང་ཆོ་འདྲིར་མ་བྱས་ཏེ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་
 པ་གཉིས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 དེ། དཔེར་ན་ན་ནིང་ཕན་བཏགས་ཏེ་ཟས་ཞོར་བྱིན་པ་དང་། ད་ལོ་དེ་ལྟར་
 བྱིན་པ་གཉིས་དྲིན་མཉམ་པ་བཞིན་དུས་སྡེ་བྱི་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མ་དྲིན་ཅན་
 རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་དུ་སྤྱང་བ་ཅི་དགར་བོར་ནས་བདག་གཅིག་
 བུ་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་མ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་ཉེ་དུ་འགའ་
 ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་གི་ནང་དུ་ཚུད་དེ་སྤྱང་ལ་ཁད་དུ་འཇིགས་པས་དུ་འབོད་
 བྱེད་པ་ལ་བྱས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་ཚུ་སྤྱང་འབྲམ་དུ་སྤྱ་གར་གྱིས་ཅེ་བ་བཞིན་
 དུ་དེ་ལས་མ་རབས་དང་སྤེལ་མེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་ནི་རྒྱ་
 འབྲེལ་བའི་འཁོར་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེར་གྱུ་གཟིངས་དང་ཀོ་བ་སོགས་ཚུད་ན་
 དེས་པར་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བས་འཇིགས་སྟག་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྟོང་དུ་ཚུད་པ་འདི་དག་
 ད་ལྟ་བདག་དང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པ་འདྲ་ཞིག་སྤྲོད་མོད། དེ་ལྟར་མིན་
 པར་བདག་གི་མ་དྲིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན།

དེས་ན་དྲིན་ཅན་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་དྲིན་གཙོ་བར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་
 ཡང་བགྲེས་པ་ལ་ཟས་དང་། སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟུང་བ། དབུལ་བ་ལ་འོར་སོགས་
 སྦྱོན་ཏེ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དྲིན་གཙོ་བ་ཙམ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་
 གྱིས་པན་པ་ཆེར་མི་འགྱུར། དྲིན་གཙོ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བདེ་བ་ཐམས་
 ཅད་དང་ལྡན་པར་བྱས། སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བར་བྱས་ན་དེ་
 ལས་སྟག་པའི་དྲིན་གཙོ་བ་མེད་པས་དེས་ན་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་སྟམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
 དང་བལ་ན་སྟམ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད། དེ་ཡང་མ་དེ་དག་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་
 དང་ལྡན་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་ཁུར་བུ་
 བདག་ལ་བབས་པས། དེ་ལྟ་བུ་བདག་གཅིག་ཕྱིས་བྱའོ་སྟམ་པའི་ཁུར་དུ་བྱིར་

བའི་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཡང་དོན་བྱ་
 བའི་རྒྱས་པ་མེད་མོད། འོ་ན་སྤྱི་ལ་ཡོད་ན། དེ་ཞིག་ཉན་རང་དང་དག་ས་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱས་མོད།
 དེ་ཡང་ཉི་ཆེ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ལྟར་རྒྱས་པ་མིན་ལ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་མཛད་པ་ལ་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 སྐྱེའི་འོད་ཟེར་དེ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་རྒྱས་
 ཤིང་། སེམས་ཅན་དེ་དེའི་མདུན་དུ་ཡང་རང་རང་གི་ཁམས་དང་། དབང་པོ་
 དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱར་སྒྱུལ། རང་རང་གི་
 སྐད་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་མཛད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རང་གིས་ཐོབ་རྒྱས་པར་འདུག་
 གམ་མི་འདུག་ཅེ་ན། དེ་རྒྱས་ཏེ། དེ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་གིས་མ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཆོ་
 གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་རྟེན་ཆེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་རྒྱས་པའི་ལུས་རྟེན་བྱང་
 པར་ཅན་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་
 ནི་ཐོབ། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 རང་དེས་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་རྟེན་ལ་གཉིས་པའི་མདོ་
 རྟགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ནི་མཛུལ། མདོར་ན་
 རང་གིས་མ་བཟོན་པ་ཁོ་ནས་བསྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་འགལ་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ། མཐུན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་
 དུས་མི་རྒྱས་ན། ཕྱི་ནས་འདི་ལས་བཟང་བའི་རྟེན་དང་ཆོས་མི་འབྱོར་ངེས་པ་

ཡིན། རང་ཅག་འགའ་ཞིག་གིས་དང་སངས་སྒྲིགས་མའི་དུས། དུས་ཚད་ངན་པ་
 རེད་ཟེར་མོད། འོ་ཅག་ལ་དུས་ཚད་འདི་ལས་བཟང་བ་ཞིག་སྟོན་ཆད་འཁོར་
 བ་ཐོག་མེད་ནས་དང་པན་ལ་བྱང་མ་སྟོང་བ་རེད། ད་རེས་ལན་གཅིག་འདི་ལྟ་
 བུའི་སྐབས་རྟེན་པའི་དུས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་
 དགོས། དེས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་བ་ན་
 མེད་པ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་འདེབས། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སློན་ནས་ཀུན་སྦྲང་འཆོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཚུལ་མེད་ཀྱི་སྟོང་བ་
 རྣམ་ཐོན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་དགོས། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེ་མི་
 ཤེས་ན་ཆོས་བྱེད་འདོད་ཀྱིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སོང་ཡང་ལྷགས་འདྲ་བགང་།
 སྟོན་ལམ་འདྲ་འདེབས། ཡང་ན་སེམས་གནས་ཐངས་པོ་རེ་ཙམ་སྟོམ་པ་ལས་
 ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ཤེས་པ་དེ་བྱང་བ་ཡིན། ཆོས་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཆང་ལ་མ་
 རྟོར་བའི་གདམས་ངག་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་གི་
 རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་འདུག་པས་དེའི་ཕྱིར་
 བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལེགས་པར་ཉན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
 སྟམ་པའི་ཀུན་སྦྲང་བསྐྱེད་དགོས།

དེས་ན་སྐྱེས་ཀུན་སྦྲང་འཆོས་པ་འདི་གང་གི་འང་འགོར་གནད་ཆེ་ཞིང་།
 ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཉན་པ་ན་ཀུན་སྦྲང་ཡང་གང་བྱང་
 གིས་མི་ཆོག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་མཐའ་བཙོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཟིན་
 པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཆོག་ཏུ་བྱས་གསལ་བཏབ་ཀྱང་ཆོག་
མོད། ལས་དང་པོ་བ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་འགྱུར་མི་ཐོན་པས། དལ་འབྱོར་
དོན་ཆེ་རྒྱུ་དཀའ་ནས་བཅུམས་ཏེ་རིམ་བཞིན་གསལ་བཏབ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ཡིད་འགྱུར་ཐོན་འོང་། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཙམ་མ་
ཟད་རང་རེ་རི་བོ་དགོ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལུང་བྲིད་སོགས་གང་འཆད་
ནའང་སྡོན་འགྲོ་ཀུན་སྦྱང་བཅས་སྐབས་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་
ཆང་བ་རེ་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་ན་སྡོན་ལམ་ལྟ་བུ་ཙམ་ལའང་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་རེ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་འབྱུང་བ་འདི་རང་ཅག་
བཀའ་གདམས་གསར་རྒྱུ་གི་བརྟན་པའི་བྱང་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་
ལྟ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གདམས་པར་མཛད་པས་བྲིད་བརྟན་པའི་
ཐུགས་ཁུར་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྦྱོབ་པར་མཛད་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆོ་
དབང་ལྟ་བུ་བྲིད་སྐབས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྒྱུ་དཀའ་ལྟར་སྦྱོར་ཙམ་ལས་མི་རྟག་
པའི་སྦྱོར་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་འཕྱགས་དོགས་མི་གསུང་བ་ཕྱག་ལེན་
ཡིན།

འདིར་བཀའ་ཆོས་པ་དག་ལས། ལ་ལས་ནི་ཐོས་ན་སྐལ་བ་བཟང་
བཟང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཉམས་ལེན་ནི་མི་རུས་སྟམ་ནས་འོངས་པ་ཡང་ཡོད། ལ་ལས་
ནི་བྲིད་ཅག་འགྲོ་ན་ང་ཡང་འགྲོ་ཞེས་གཡམ་རྒྱག་ལྟ་བུས་འོངས་པ་ཡང་ཡོད།
འོན་ཀྱང་དབང་ཆེན་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འདི་ཁྱས་ནས་གོང་ཆོག་
བྲིད་སྟམ་པ་སོགས་ནི་མི་འབྱུང་། དེ་མིན་དབང་ཆེན་སོགས་ལ་ཡིན་ན་འདི་
ཁྱས་ནས་སྐྱགས་འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱིས་འདྲེན་གདོན་འདུལ་བའི་རུས་པ་ཐོན་པ་
དང་། བད་གདོན་ཞི་བ་དང་། རོར་སྐྱབ་དབང་སྐྱད་སོགས་བྲིད་བསམས་པ་

དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཐོས་རྒྱ་གང་ཆེ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་ཆོད་བོད་གི་མ་
ཙུ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་སོག་ཡུལ་སོགས་སུ་ཆོད་བྱེད་སར་འགོ་བར་སྤང་མོད། དེ་
དག་ནི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་ཆབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་
ནམས་ཆེ་འདྲིའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤྲོད་ནས་པལ་སྤྲེ་བྱས་བདར་གྱི་ལས་
བཅོལ་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཐུར་བཤད་པའི་ཀུན་སྦྲིང་དན་པ་
ནམས་ཡོད་པར་སྤང་ན་པར་དོར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་
ཀྱིས་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ་ནས་གསན་པར་བྱ།

དེས་ཀུན་སྦྲིང་འཆོས་པའི་སྐྱོར་སོང་ནས་དངོས་གཞི་གསན་པར་བྱ་བའི་
ཆོས་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་ཉམས་སུ་སྤྲང་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས། པརྗེ་ཏ་ནམས་ཀྱིས་བཤད་པས་གཏན་ལ་པལ། སྤྱབ་པའི་དབང་ཕྱག་
ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོམས་ནས་ཉམས་རྟོགས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་ཞིག་
ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པ་མཁས་
སྤྱབ་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པའི་མན་ངག་ཟབ་ཟེར་བ་ཅི་ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འབྲས་
བྱ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རྟོད་པ། གཞན་ལ་མ་སྤྱབ་པ་ཞིག་འོང་ཉན་
ཡོད། དེས་ན་དང་པོར་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དབྱེད་དགོས་
ཏེ། རྗེ་ས་སྐྱ་པརྗེ་ཏས། ཏ་དང་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི། ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཉ་
ཆོད་ལ། ཀུན་ལ་འདྲི་ཞིང་བརྟག་ནས་དཔྱད། ཆོ་འདྲིའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ལ།
དེ་ལྟའི་འབད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་། སྤྱི་བ་གཏན་གྱི་ལེགས་ཉེས་ནི། དམ་པའི་
ཆོས་ལ་རག་ལས་ཀྱང་། ཆོས་འདྲི་བྱི་ཡི་ཁ་ཟས་བཞིན། བཟང་དན་གང་
དུ་འང་མི་དཔྱད་པར། གང་འཕྲད་དེ་ལ་གུས་པར་འཛིན། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་རྟ་ལྟ་བུ་ཉོ་ཆོང་བྱེད་ནའང་བརྟག་དཔྱད་རྣམས་གངས་
མང་པོ་བྱེད། ཐུགས་དམ་བརྟག་པ་བྱ། གཞན་མང་པོ་ལའང་འདྲི། བྲ་རྒྱུང་ལྟ་
བུར་མཆོན་ན་ཇ་ཞིག་ཉོ་ནའང་མདོག་དང་ལྗིད་དང་། དབྱིབས་ལ་ལན་དུ་
མར་བརྟག་ རྒྱ་ཤོར་བ་སོགས་སྒྲིན་ཨེ་འདུག་ནན་ཏན་དུ་བཟླ། གཞན་དག་ལ་
འདྲི་སྟེ། དེ་སྟབས་ཉེས་ནའང་ཇ་པོར་ཁ་ཤས་ཉེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་
སྟབས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱང་། ཆོ་རབས་
གཏན་གྱི་འདུན་མའི་གཞི་རྩ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་ལ་ནི་བརྟག་དཔྱད་གང་
ཡང་མི་བྱེད་པར་བྱའི་ཁ་ཟས་བཞིན་དུ་གང་འཕྲད་ཞིག་གིས་ཆོག་པར་བྱེད་པ་
སྤང་མོད། དེ་ལྟར་གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ། དེ་འཕྱགས་ན་ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་
མདུན་མ་འཕྱག་འགོ། །དེས་ན་གང་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་ལེགས་
པར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ནས་དེ་ལ་འཇུག་དགོས།

དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལས་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་བྱུང་ཀྱང་ལམ་རིམ་ལ་རག་ལས་ཤིང་
ལམ་གཙོ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིས་པར་སྤྲུགས་ལམ་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་མི་
རུས། །ཁོ་བོས་སྤྲུགས་དག་སྤང་དང་གཏེར་ཆོས་སོགས་ཟབ་ཟབ་མང་པོ་ཐོས་
མོད། ལས་ཆོགས་སོགས་ངོ་མཆར་བ་མང་དུ་སྤང་ཡང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་
གསུམ་ལ་སྦྱང་བ་འདོན་ལུགས་སམ། ངོ་བོ་ལ་བྱུང་བྱུགས་པའི་གདམས་ངག་
ཅི་ཡང་མི་སྤང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
མཛད་པའམ། རྗེ་བོ་རྗེས་མཛད་པ་སོགས་མིན་པར་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས་བརྒྱུད་འོངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་བྱང་ལ་ལམ་རིམ་ཞེས་
པའི་མིང་ཡོད་མེད་ཅིམ་ལས་གོ་བ་ཆགས་ན་གསུང་རབ་ཀུན་ལམ་རིམ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་རབ་དང་མཆོག་དང་ཕུལ་དུ་
གྱུར་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། དེར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་གི་གནད་འགག་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དངོས་བསྟན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྲས་དོན་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་ཅིང་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས་
ཀྱང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་
མེད་དང་། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འཇམ་དབྱངས་ནས་སྤྱ་སྤྱོད་ལ་བརྒྱད་
པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་གྱི་བརྒྱད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བྱུང་།
དེ་ཡང་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྔ་སོགས་དང་། སྤྱ་སྤྱོད་
ཀྱིས་རིགས་ཆོགས་དུག་སོགས་མཛད་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་
ཅིང་། དེ་ལྟར་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བརྒྱད་པ་སོ་སོར་བྱོན་པ་དཔལ་
མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྲ་མ་གསེར་སྤྱིང་པ་དང་།
ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ལས་གསན་ཏེ་གདམས་པའི་ཚུ་བོ་
གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར། དེར་མ་ཟད་འཇམ་དབྱངས་ནས་ཞི་བ་ལྟ་ལ་བརྒྱད་
པའི་སྐབས་ཆེན་སྟོན་བརྒྱད་དང་། གསང་ཐུགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་སོགས་མདོ་
ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས། རྩོམ་པོར་དུ་བསྟན་པ་
ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་བསྟུས་པ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་མཛད་ནས་ད་ལྟའི་
བར་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་
ལྟ་སྟོན་བརྒྱད་པའི་ཚུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་ཡིན་མོད། དེ་ཡང་རྒྱས་བསྟུས་ཀྱི་
དབང་གིས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ་དང་། ལམ་རིམ་པ་དང་། གདམས་
ངག་པ་གསུམ་དུ་གྲེས་ཤིང་། སྤྲར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྟོན་བྱས་
ཆེན་དང་། གྲ་སྟོར་མཁན་ཆེན་ཆོས་སྐབས་བཟང་པོ་གཉིས་ལས་དེ་གསུམ་

གསན་ཞིང་། དེ་མན་ཆད་དེ་གསུམ་ག་ཡང་བརྒྱད་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱང་རྩ་སྤྲེང་གི་བྲག་སེང་གི་འདྲ་བའི་ཞལ་དུ་གསོལ་
འདེབས་ལམ་མཆོག་སློ་འབྱེད་ལྷགས་ཚུམ་མཛད་དེ་ཐོ་བའི་འདྲ་སྐྱ་དབུ་ཡོན་
མ་གདན་དྲངས་ཏེ་གསོལ་འདེབས་མཛད་པ་དེའི་ཚེ། ལམ་རིམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་
མ་ཀུན་གྱི་ཞལ་གཟིགས། ཆོས་གྱི་གསུང་སྤྲེང་མཛད། བྱད་པར་ཐོ་འབྲོམ་
གཉིས། བོ་རྟོ་བ། ཤ་ར་བ་བཞིས་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཞལ་གཟིགས། མཐར་
གཞན་གསུམ་ཐོ་བོ་ལ་ཐེམ། ཨ་ཏི་ཤས་ཕྱག་སྦྱི་བོར་བཞག་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་
བ་གྱིས་ཤིག་དང་། དེའི་གྲོགས་བདག་གིས་བྱའོ་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ཚུམ་པར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཞི་གནས་ཡན་མཛད།
བྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱིས་ཚུམ་པར་བསྐྱལ་ནས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་
མོ་མཛད་པས། གཞན་ལྟ་ཅི་བསྐྱལ་བ་བོ་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་བྱིན་སྒྲབས་གྱི་
གཏེར་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། དེ་ཡང་ཚུམ་བྱང་དུ་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཞེས་
སོགས་གྱིས་སྤྲས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། བྱིས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་སྟོས་བཤད་
སོགས་དོར་ནས་སྤྲིང་བོ་བསྐྱུས་པའི་ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་མཛད། འདི་སྟན་བརྒྱད་
དང་། ཐུ་མ་བཤད་བརྒྱད་གཙོ་བོར་མཛད་པས་མན་ངག་གི་གནད་མི་འདྲ་བ་
པན་ཚུན་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དུ་
ངོལ་བ་མི་ཤེས་པ་ན་རྗེ་རང་ཉིད་གྱིས། བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་དུ་
བྱིར་ཤེས་པ་སྤིང་མཐའ་རུ་སྤྲང་བས་སྦྱིང་རྒྱ་ཉེ་བར་བསྐྱས་པ་རེ་ཡང་གྲང་དུ་
བྱའོ། ཞེས་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་བཞིན་རྒྱལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་
མཆོས་ལམ་རིམ་གསེར་བྱུན་མ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུར་ཐུ་པ་ཆེན་པོས་
ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྱང་མཛད། པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་

བདེ་ལམ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུར་རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྱུར་ལམ་
མཛད། དེ་ལྟར་རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་བ་ཉམས་མགུར་བཅས་གསུམ་
དང་། དམར་བྲིད་དེ་བཞིའི་སྟེང་དྲགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པའི་ལེགས་
གསུང་ཉིང་ཁུ་བསྒྲུན་པས་དེ་བརྒྱད་ལ་ལམ་རིམ་བྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གྲགས། དེ་
དག་ཙམ་འགྲེལ་གཅིག་འབྲས་མིན་པས་བྲིད་རྒྱན་སོ་སོར་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། བྲད་
པར་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་བྲིད་རྒྱན་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་ལས། བརྒྱད་འཛིན་
དབུས་པ་དང་སྟོ་པའི་བྲད་པར་གྱིས་དབུས་བརྒྱད་དང་། སྟོ་བརྒྱད་གཉིས་སུ་
བྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་བྲིད་རྒྱན་སོ་སོ་ནས་ཐོབ་དགོས། སྤང་པ་རྟ་ལྷག་པ་ཡབ་སྐུ་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་མཇལ་བ་ན། འདི་ལྟ་ཅམ་ནས་མཇལ་ན་
དམིགས་སྒྲོར་དེ་དག་ལ་དཀའ་ལས་དེ་ཅམ་མི་དགོས་པར་འདུག་པ་ལ་གསུངས་
པ་ལྟར། སྒྱུར་ལམ་དམར་བྲིད་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གཉིས་གཅིག་ལ་
མེད་པའི་ཟབ་བྲད་གཅིག་ལ་ཡོད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ན་
ལུང་རྒྱན་ལས་བྲིད་རྒྱན་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་དེས་མི་གོ་བ་ན་བྲིད་རྒྱན་
ཟུར་དུ་བྱུང་།

བྲིད་ལ་བཤད་བྲིད་ཅེས་པ་ཆོག་གི་འབྲུ་གཉེར་ཏེ་སྒྲོས་བཤད་རྒྱས་་་
པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དམར་བྲིད་ཅེས་པ་སྒྲུན་པ་མཁས་པས་རང་གི་སྒྲོབ་བྱུར་
རོ་དམར་པོ་ཁ་བྱེ་ནས་དོན་ལྡན་སྟོན་དུག་སོགས་ཆགས་ཚུལ་དམར་རྗེན་དུ་ངོ་
སྒྲོད་པ་ལྟར་ཆོག་གི་སྒྲོས་བཤད་མི་བྱེད་པར་མན་ངག་གི་སྟིང་པོ་དམར་བཅངས་་་
སུ་འདོམས་པ་ལ་ཟེར། ཉམས་བྲིད་ཅེས་པ་སྒྲུ་མས་ཉམས་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་
སྒྲོབ་མའི་རྒྱད་ཐོག་གང་ཁེལ་དུ་འཆད་པ་ལ་ཟེར། སྟོང་བྲིད་ཅེས་པ་སྒྲོབ་མ་
སྐྱབ་ཁང་གི་ཉེ་སྒྲོར་ཕན་ཚུན་དུ་བཞག་ནས་དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་བཟུན་ཅིང་དེའི་

མྱོང་བ་མ་སྐྱེས་བར་དམིགས་སྒྲོར་ཕྱི་མ་མི་སྟོན་པར་སྒྲོམ་དུ་འཇུག དེ་སྐྱེས་པ་
ན་དམིགས་སྒྲོར་ཕྱི་མ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར། བྲིད་འདི་དག་ལ་ཉམས་མྱོང་གི་བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱན་ཡང་འཇུག་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་རྒྱད་འདུལ་བ་ལ་དེ་ཕན་ཆེ། ད་ལམ་
འདིར་ཡང་ཉམས་བྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབུལ་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐལ་བ་རྒྱུད་བ་
འགའ་ཞིག་ཐེངས་གཅིག་གཉིས་ལས་ཁྱེད་མེད་པར་སྟོགས་པ་ན་ཚུན་དུ་ཐོན་
འགོ་བའི་དོན་གཉེར་ཅན་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུར་ལམ་དང་། འཇམ་
དཔལ་ཞལ་ལྷང་རྒྱས་བསྐྱེད་གཉིས། རྗེས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞིའི་
མཚམས་སུ་སྒྲོ་སྒྲོང་དོན་བདུན་མ་རྣམས་སྒྲགས་ནས་ཁྱེད་ལ་ཕན། དེ་ཡང་ད་
ལན་སྐྱིན་པའི་བདག་པོ་སྐྱོད་གྲུང་འདས་པོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་རྩ་དང་། རང་
ཡང་ལམ་རིམ་འཆད་ན་གཞན་དབང་བཀའ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲོབ་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཉན་
མགོ་སྐྱེལ་མེད་པའི་དོན་ཆེ་འབྱུང་ངེས་སྟོན་འཆད་པ་ལ་མི་འཆོར་བས། ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབ་ཐེབ་དང་། སྐྱིན་བདག་འདས་གསོན་ལའང་
སྐྱབས་འཇུག་དགོས་གསུངས་ནས་ལམ་རིམ་གསུམ་གྱི་དབུ་ནས་ལྷང་རྒྱུད་ཟད་
རེ་གནང་ནས་གྲོལ། ॥

༥ ཉན་གཉིས་པར། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙྰང་
ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟིང་པོའི་དོན། རྒྱལ་
སྐུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ། སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་
འཇུག་ངོགས་དེ། རྗེ་ལྷར་རུས་བཞིན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོའི་བརྒྱུད་བསྐྱེད་
པ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་བུའི་སྐབས་ངན་སོང་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ངེས་འབྱུང་
དང་། འབྲིང་གི་སྐབས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ངེས་འབྱུང་

སོགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟེན་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་
སྐུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པའི་ལམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
ཐར་འདོད་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་མཐའ་བལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་འབྲིང་
ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟེན་ན་མི་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས། དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་
དགོས་པས། དེས་ན་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲོང་ལ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་
ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་བྲིད་ཞུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་སྟམ་པ་སོགས་ཀུན་སྒྲོང་དང་
ཀུན་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་པར་བྱ། དེ་ཡང་གང་
གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགོད་
པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་
གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། དཔལ་མཉམ་མེད་ཐོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ།
ཆོས་ཀྱི་ལྷུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྒྲིང་པོའི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་
མེད་པར་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེགས་པ།
བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་བྲིད་མདོར་བསྐྱས་སུ་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་གཞི་ས་བཅད་གཅིག་
གཞིར་བཞག དེའི་སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ངོ་བོ་ངེས་པ། གངས་ངེས་པ།
གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ས་བཅད་འདིའི་ནང་དམིགས་སྒྲོར་འདི། གསུང་
བཤད་འདི་ལྟར། ལྷུང་རིགས་འདི་དང་། གཏམ་རྒྱུད་འདི། མན་ངག་འདི་ཡོད་
ཅེས་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི། ས་བཅད་མེད་པར་གང་བྱང་བྱང་

དུ་བསེས་ནས་ཉན་ཅིང་སྒྲིམ་ན་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་དཀའ་བ་དཔེར་ན། ཇ་
མར་དང་ཚྭ་བྱལ་སོགས་སྒྲིང་སོ་སོར་མེད་པར་བསེས་ནས་འཛིག་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་
པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་ས་བཅད་སོགས་མང་ཡང་། རང་
གང་གི་སྤྱིང་ནས་ཐོབ་པའི་ས་བཅད་གཞིར་བྱས་ནས་སྦྱོང་དགོས། ད་ལམ་
བདག་གི་སྦྱབས་ཇེ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བཞེས་ཟུར་ལམ་གཙོར་བབུང་ཐོག
མན་ངག་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་ས་བཅད་འདི་སྒྲིམ་ཡི་གེར་འཁོད་པ་མེད་ཀྱང་ཁོ་
བོས་ནན་ཏན་གྱིས་ཆོགས་སུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲིམ་དུ་བཅར་ནས་བྱུ་བ་སོགས་
གྱིས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་ནས་ཡི་གེར་འཁོད་པ་འདི་
བཞིན་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམས་ཤིང་སྦྱོང་བ་འདོན་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་པས་འདིའི་སྤྱིང་ནས་བྱུ་ན། དེ་ལ་དཔལ་རྒྱ་
ལེན་འཛི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ངག་དག་པ་དང་། སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་
དག་པ་དང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་དག་པ་སྟེ། དག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ལ།
བྲི་ཀ་མ་ལ་བྲི་ལའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་རྩལ་པ་པོའི་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
ཆེ་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཉན་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲིམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་
བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་འདིར་བྱི་མ་ལྟར་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ།

ཆོས་བྱངས་བཙུན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ལ་བཞི། ཆོས་བྱངས་བཙུན་པར་
བསྟན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ། གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་
བྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཆེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་
ཚུལ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མ་ཇི་ལྟར་བྱི་བའི་རིམ་པ་དང་བཞིའོ།། ས་
བཅད་བཞི་པོ་འདི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་ཡིན་ཞིང་། བདེ་ཟུར་སོགས་

ལམ་རིམ་རྒྱས་བསྟུས་ཅིང་འདྲ་ཞིག་འཆད་ཀྱང་འདི་མེད་ན་ངེས་པ་མི་བསྐྱེད་པས་་་་
ཐོག་མར་སྐྱར་དགོས་པ་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད། དེས་ན་ཐོག་མར། ཆོས་ཁུངས་
བཙུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཁ་སང་ཁྱས་པ་
ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཆོས་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ལྷགས་བཞིན་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། པརྗེ་ཏས་གཏན་ལ་པབ། སྐབ་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱེམས་ནས་ཉམས་རྟོགས་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་གི་
ངོས་ནས་ཀྱང་དད་པ་དང་ཤེས་བཙུན་གྱིས་མི་ཡོང་བའི་ཁར། ཆོས་ཀྱང་ལྟར་
སྒྲང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒྲང་ན་འབྲས་སུ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་
བཙུན་འབྲས་ཅན་མང་པོ་ཆུད་ཐོས་སུ་སོང་བ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་ཡིན། གཞན་
དུ་ཟབ་ཟབ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དག་སྒྲུང་སོགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྤར་ཁྱས་པ་ལྟར་སྟེ་
སྐབ་ཐབས་འདྲ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཆོགས་འདྲ་སྐབ་པའི་ཐབས་
ཅུ་ལས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་སྦྱང་བ་འདོན་ལྷགས་ལྟ་ཅི། སྐབས་
གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་། དེས་ན་འདིར་ཁྱ་མགོ་
གངས་ལ་ཐུག་དགོས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་མགོ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་པ་
ཞིག་དགོས་པས། འདི་ལ་ལོང་ཡོད་ཅིང་རྒྱས་པར་འཆད་ཤེས་ན་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ནས་བཟུང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཀྱན་གྱིས་ལམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ནས་གོ་འཕང་བརྟེས་པའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་འཆད་དགོས་ཀྱང་ཏ་ཅང་
མང་བས་ཁྱ་མ་ཁོམ་ཞིང་། མདོར་བསྟུས་ཅུ་ཁྱ་། ཞེས་སྟོན་པ་ནས་རྩོ་བོའི་
བར་གྱི་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བྱུང་ལྷགས་དང་། རྩོ་བོ་
ནས་བརྒྱད་པའི་ཁྱ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར་ཚུལ་རྣམས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་གསུངས།
དེ་ལྟར་རྩོ་བོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཁྱ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར་ཏེ་རྩོ་བོས་

བོད་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིན་མཛད། ལམ་རིམ་ལམ་རིམ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་
སྙད་ཀྱང་དེ་ནས་བྱུང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལམ་རིམ། ལམ་མཆོག་བསྟན་རིམ་སོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་གཞུང་དེ་ལམ་སྒྲིན་ཡིན་པས་ཇོ་བོ་ཡང་དེ་རྣམས་
དོན་གྱིས་མཛད་པ་པོར་སོང་བས། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་མཛད་པ་
པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའི་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་འདིར་ཇོ་
བོའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་འཆད་དགོས་མོད། དེ་ཅམ་མི་སྟོགས་ཀྱང་མདོར་
བསྡུས་ཅམ་ཁྱེད།

རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ།

དེ་ལ་གསུམ། རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། རྟོན་
དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་
ཚུལ་ལོ། དང་པོ་རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་ལ། ཇོ་བོ་
ཆེན་པོ་འབྲུངས་པའི་ཡུལ་ནི། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཟ་རྟོར་གྱི་ཡུལ་རྟོ་ག་ལ་ཞེས་
བྱ་བའི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཉེ་སྒྲོར་གྱི་འབངས་མི་ཁྱིམ་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་ འབངས་
གྱི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཕྱག་སོ་ལྔ་ཡོད་པ། སོ་བྱང་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་བཅུ་གསུམ་དང་། གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་སྟོང་ཕྱག་ཉེར་ལྔ་
ཡོད་པ། འོངས་སྟོང་མངའ་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་ཡབ་རྒྱལ་པོ་
དགོ་བའི་དཔལ་དང་། ཡུམ་དཔལ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་
མཆར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱེ་བ་ལྷམས་སོ།

རྟོན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྟོན་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་
གཞོན་ནུ་དེ་འབྲུངས་ནས་སྐྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ན། ཉེ་འགམ་གྱི་གཙུག་

ལག་ཁང་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཕུ་རིར་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ན། ལམ་དུ་གྲོང་
 ཁྱིམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞིན་ནུ་དེ་མཇལ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་པའི་མི་
 ཁྱོམ་ཆེན་པོ་གཟིགས་པ་ན། འདི་དག་སུ་ཡིན་ཞེས་ཡབ་ཡུམ་ལ་དྲིས་པས། ཡབ་
 ཡུམ་གྱིས་འདི་དག་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་འབངས་འཁོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱས་པ་ན། སྒྲིབ་རྗེ་
 ཆེན་པོས་གཟིགས་ཏེ། འདི་དག་བདག་བཞིན་པ་མ་ཕུན་ཆོག་གས་ཤིང་། རྒྱལ་
 སྤྱོད་མངའ་ཐང་བསོད་ནམས་འབར་བ་ཡི། མི་དབང་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུ་བོར་རབ་
 བསྐྱུན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཆོ་བར་ཤོག ཅེས་གསུང་སྟན་
 པོས་བརྗོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་གྱུར། དེ་ནས་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཡབ་ཡུམ་སོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་
 མེད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ། ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ།
 བདེ་འགྱོར་སྐྱེ་བ་སོགས་སྟོན་ལམ་བཟུང་། རྒྱལ་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་
 ནི། བདག་ནི་དལ་འབྱོར་མི་དབང་ལྟས་ཐོབ་ཅིང་། སྟོན་མེད་དབང་པོས་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཐོང་ཞིང་། ཏྲག་ཏུ་གྲུས་པས་དཀོན་མཆོག་སྐྱེ་བོར་
 གླང་། དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་གནས་མཛད་དུ་གསོལ། ནམ་ཡང་བྱིས་པའི་
 ཆོས་ཀྱིས་མ་བཅིངས་པར། དགེ་འདུན་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་།
 ང་རྒྱལ་མེད་པར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་སྒྲིབ་རྗེས་
 བཟླ་བར་ཤོག ཅེས་སྟོན་ལམ་མཛད། རྒྱལ་སྤྱོད་འབྲུངས་ནས་ཟླ་བ་བཙོ་
 བརྒྱད་ལས་མ་སོང་བའི་སྐྱེ་ཆུང་དུ་དེས་སྐྱབས་འགོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལས་
 བཙུགས་ཏེ་གསུང་འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་ནམ་ཐར་འདི་ཙམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དད་
 པའི་གནས་ཡིན།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ནར་སོན་ཏེ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བམ་ལས། དེ་

ནས་རྒྱལ་བྱས་ལོ་གསུམ་ལོན་པ་ན། རྩིས་དང་ཡི་གེ་སྒྲ་ལ་མཁས་པར་གྱུར།
 དེ་ནས་རྒྱལ་བྱས་ལོ་དྲུག་ལོན་པ་ན། བྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱེད་པར་གྱུར།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པར་གྱུར། བྱི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་ཤེས་པ་ཤིན་
 ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་གདའ་སྟེ། རྩོ་བོས་རྒྱ་གར་ན་བྱི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་
 འབྱེད་ཤེས་པ་ང་དང་། རྒྱ་རོ་པ། ཤུནྟི་པ་གསུམ་ལས་མེད། རྒྱ་རོ་པ་འདས། ང་
 བོད་དུ་འོང་། ད་ཅ་ན་རྒྱ་གར་ན་ཡང་ངན་ཏེ་མཆི་ཞེས་གསུངས་པས། རྩོ་བོས་
 དགྲུང་ལོ་དྲུག་ལོན་པ་ན་བྱི་ནང་གི་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ནི་དེ་དུས་ནས་ཤིན་ཏུ་མཁས་
 པའི་རྟགས་ཡིན་པར་སྒྲུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལོན་པ་ན།
 རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་བཅུ་མོར་འོས་པ་མང་པོས་སྤྱ་གར་སོགས་རྒྱལ་བྱ་ཆགས་པའི་
 སྦྱོར་བ་སྣ་ཆོགས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐུགས་ཡིད་འབྱུང་སྦྱོར་ཤས་ཀྱི་བསྐྱལ་མར་གྱུར།
 ལྷག་པར་སྦྱོལ་མའི་སྤྱལ་པ་བྱ་མོ་སྦྱོར་སངས་མ་ཞིག་གིས། ལྷ་ཅིག་མ་ཆགས་མ་
 ཆགས་སྐལ་བ་ཅན། འདམ་བུའི་ཆལ་དུ་སྤང་པོ་བྱིང་བ་ལྟར། འདྲོད་པའི་
 འདམ་འདྲིར་དཔའ་བོ་ཁྱོད་བྱིང་ན། རྒྱལ་ཁྱིམས་གོས་ཅན་བསྐྱབས་པར་མི་
 འགྱུར་རམ། ཞེས་བསྐྱལ་བ། མ་ཆགས་དང་པོ་ཆོ་འདི་དང་། གཉིས་པ་འཁོར་
 བ་ལ་བྱ། དེ་ཡང་སྤང་པོ་བྱིང་བ་དཔེར་གསུངས་པ་ནི་ལྷས་ཆེ་བས་སློག་ཆགས་
 གཞན་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལས་ཐོན་དཀའ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དཔའ་བོ་ཁྱོད་
 བྱིང་ན་ཞེས་པའང་། མི་པལ་པ་ཞིག་སྦྱོད་པ་ངན་པར་ཤོར་ཡང་རང་ཅམ་
 ལས་བཟུན་འགོ་ལ་ཆར་གཞོད་མི་ལུས། སྤྱ་སྤྱལ་ཆེན་པོ་དག་གི་མཛད་སྦྱོད་
 ཉེས་ན་ཡུལ་ཆོ་རེའི་བཟུན་པ་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱེད། རེ་རེའི་མཛད་སྦྱོད་རྒྱལ་
 བཞིན་གྱུར་ན་ཡུལ་དེའི་བཟུན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས། དེས་ན་བྱིང་ཅག་སྦྱེས་
 ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཁས་བཅུན་བཟང་གསུམ་དང་། དགེ་ལུན་ལྟ་གྲུབ་གཙང་

མར་སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ཞེས་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞིན་ཅུ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགེས་པའི་ལན་
མཛད། དེ་ནས་མ་འགྲངས་པར་རྒྱལ་བུ་རྟ་པ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་བཅས་དམག་
གི་ཆས་སུ་ཁྱགས་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པས་རི་བྲག་བསྐྱོར་བ་ལྟར་མཛད་
ནས་དོན་དུ་སྤྲོ་མ་འཆོལ་དུ་བྱོན་པས་རི་བྲག་གཅིག་ན་བཅའ་བེ་ཇོ་ཏྲ་རི་བཞུགས་
པ་དང་མཇལ། དེས་སྐྱབས་སེམས་གནང་ནས་ལྷ་ལེན་དྲར་ཐོག་མེད་ནས་
འབྲེལ་བའི་སྤྲོ་མ་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོ་ཡོད་དེར་སོང་གསུངས། དེ་ནས་སྤྲོ་མ་
བྱང་ཚུབ་བཟང་པོ་དང་མཇལ། རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་མཛད།
སྤྲོ་མས་མཉམ་གཞག་མཛད་ནས་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གནང་། དེས་སྤྲོ་མ་རིག་པའི་ཁྱུ་བྱུག་གི་དུང་དུ་བཏང་།
དེས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དང་གདམས་པ་གནང་ནས་སྒོན་གྱི་སྤྲོ་མ་ཨ་མ་རྩུ་རྩུ་པ་
མཇལ་དུ་བཏང་། དེ་དང་མཇལ་བ་ན། སྤྲོ་མས་དེ་རིང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་།
བྱིས་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྒོས་ལ་ཤོག་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐེབས་པ་ན་ཡབ་ཡུམ་
དགེས་ནས། སྤྲོ་མའི་སྤྱིང་པོ་ཁྱོད་ནི་གང་དུ་བྱིན། དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། ཤེས་
པ་མ་སྐྱོའམ། སྤྲོ་མས་པ་ལེགས། ཞེས་ཁྱས་པ་དང་ལན་དུ། དུབ་པའི་སྐྱབས་
གནས་སྤྲོ་མ་འཆོལ་དུ་བྱིན། རི་བྲག་དག་ཏུ་དབེན་གནས་འཆོལ་དུ་བྱིན།
གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་། སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཐེབས་པས། གོ་
སྐབས་བྱེ་ཞིག་བདག་ནི་ཆོས་ལ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱིས།
འཁོར་བས་སྐྱོན་རྒྱལ་སྤྱིང་བཟུང་ལ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། དབུལ་ཕོངས་
ལ་བྱིན་པ། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ལ། དགོ་འདུན་སྐྱུན་འདྲེན་པ་སོགས་

བྱས་ན་ཀུན་ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཁྱས་པ་ན། དེད་ཀྱིས་འཁོར་བ་འདི་ལ་
 ཆེར་བཏྲས་པས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆགས་པའི་སྤང་བ་ནི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་གདའོ།
 གསེར་གྱི་ཕོ་བྲང་དང་བཙོན་ར་ལ་བྱད་མེད། བཙོན་མོ་དང་བདུད་ཀྱི་བྱ་མོ་
 ལ་བྱད་མེད། ལ་ཟས་མངར་གསུམ་དང་བྱི་ཤ་རྣལ་ཁྲག་ལ་བྱད་མེད། དར་ཟབ་
 གོས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་དང་མི་གཙང་ཁྲོད་དུ་ལྷ་བ་གྱོན་པ་ལ་བྱད་པར་རུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་གདའ་བས་ད་ནགས་སུ་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་དུ་འགྲོ། ཉི་མ་དེ་རིང་
 ང་ལ་ཤ་དང་འོ་མ་སྤང་ཆེ་བུ་རམ་རུང་ཞིག་ཐུགས་ལ་ཐོགས། རྗེ་བཙོན་ཨ་མ་
 རྒྱ་ཁྱི་པའི་བྱང་དུ་འགྲོ་གསུངས་ནས་སྤྱར་སྤངས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
 ཀྱིས་གང་འདོད་བྱེད་དུ་གནང་།

དེ་ནས་རྟ་པ་སྟོང་དང་བཅས་ནགས་སུ་ཕེབས། ཨ་མ་རྒྱ་ཁྱི་པའི་འབས་
 ལ་གདུགས། དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་དབང་བསྐྱར་ཡང་མཛད། རི་ནག་
 པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་ལའི་བྱང་དུ་སོང་། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་
 སྒྲ་མ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་རྒྱ་ལའི་བྱང་དུ་བྱོན་པ་ན། སྒྲ་མས་རྒྱད་
 གསུང་གིན་ཡོད་པས་ཚུར་གཟིགས། ཆོས་འདོད་ནས་འོངས་པ་མཁྱེན་ཡང་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་སྟེང་དུ་ཐོག་ཅིག་པལ་པ་ན། ཐོག་དེ་སུ་
 རྟོགས་ནག་པོའི་མཚན་རྟོན་རི་ལ་སོང་། འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྒྲ་མ་ལ་སུ་ཡིན་ཁྱས་པས། འདི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཙུ་ཙ་གཉིས་སུ་མཁས་པ་
 པའ་ཆེན་གྱི་ལུས་ཤ་སྟག་དུ་ལེགས་པར་བརྒྱུད་པ། དེང་སང་རྟོག་ལར་ཆོས་
 རྒྱལ་དགོ་བ་དཔལ་གྱི་སྤྱོད་སུ་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་ཆགས་པར། དཀའ་
 བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་འདུག་གསུངས་པས་ཀུན་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་བཞེངས་་་
 ཏེ་བསུ་བ་བྱས། མཇལ་མ་ཐག སྒྲ་མ་དམ་པ་གསན་དུ་གསོལ། བྱིས་ནས་བྱང་

སྟེ་ཐར་བ་སྐྱབ་འདོད་ཀྱང་། འདི་ལྟར་གྲགས་པའི་རིགས་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ཡིས།
སྟོ་ག་ལ་རུ་ཁོ་བོ་འཆིང་ཉེན་གདའ། རྩོ་རྩ་རི་དང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་དང་།
རིག་པའི་བྱ་བྱག་ཨ་མ་རྩུ་ཏི་པ། དངོས་བྱུང་བརྟེན་པའི་སླ་མ་བཞེན་གྱིར་
ཀྱང་། ད་དུང་རྒྱལ་སྤྱི་གནས་ལས་གྲོལ་མ་གྱིར། ད་ནི་སླ་མ་ཁྱེད་གྱི་དུང་དུ་
བཏང་། བདག་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དབང་བསྐྱར་གྱིས། དེས་པར་
འཆིང་བ་འདི་ལས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས་ཉེན་ཞག་བཅུ་གསུམ་
བར་དུ་དགེས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱ་གཅིག་བྱ་ལ་ཡི་དམ་དགེས་པ་རྩོམ་རྩེའི་དབང་
བསྐྱར་གདམས་ངག་ཚང་བར་གནང་། གསང་མཚན་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྩོམ་
རྩེར་བཏགས།

དེ་ནས་སླ་མ་རྩུ་ལས། འཇིགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་པོ་མོ་གཅིར་བྱ་བརྒྱད་
ལ་རྒྱལ་བྱ་འདིའི་བྱེ་འབྲང་བྱས་ལ་སྟོ་ག་ལར་སོང་། ཡབ་རྒྱལ་པོའི་བསམ་པ་
བསྐྱར། རྒྱལ་བྱ་འདི་རྒྱལ་སྤྱི་གནས་ལ་སླ་མ་ཨ་མ་རྩུ་ཏིའི་དུང་དུ་སླར་སྐྱོལ་
གསུངས། རྒྱལ་བྱས་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཏེ་རུ་ཀའི་ཆས་མཛད་ནས་ཐེབས་པས་པོ་
བང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྐྱེབས་པའི་ཆོ། ཀུན་གྱིས་བལྟས་པས་ངོ་ཡང་ཤེས།
འཇིགས་པ་ཡང་སྐྱེས། སླ་བ་གསུམ་དུ་སྐྱོ་སྐྱོད་བསྐྱངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་
རྣམས་མཆོང་ཞིང་བརྒྱགས། ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་གནས་པར་ཁོ་ཐག་བཅད།
ཐམས་ཅད་འབྲེང་ཞིང་རང་སར་མཆི་མ་འབྱེན། ལྷག་པར་དུ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་
ནས། ཨེ་མ་བྱ་ཁྱོད་ལེགས་པར་བཅས་པའི་ཆོ། ཡ་མཚན་ལྟས་མཐོང་རྒྱལ་
སྤྱི་གནས་སྐྱོང་སྟམ་ནས། དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་དབང་སོས་པར་གྱིར། ད་ནི་
ནགས་ཁྱོད་བཞེན་སྟོ་རྩོམ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བྱས་དེའི་
ལན་དུ། ཅི་གསུང་བདག་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་གནས་ཀྱི་ཀྱང་ཀྱང་། ཆོ་འདིར་ཡུད་ཅམ་

ཡབ་དང་འགྲོགས་མིང་ཀྱང་། རྒྱེ་བ་གཏན་དུ་པ་བྱར་མི་ཤེས་ཤིང་། སུ་
གཞོན་མེད་ན་ཤིན་དུ་མཚང་བ་ཡིན། བདག་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་རབ་
སྒྲུངས་ནས། དེས་པར་རྣམ་གྲོལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་བསྟུན་ན། རྒྱེ་བ་གཏན་དུ་
དགའ་བདེར་འགྲོགས་སུ་འོང་། དེ་ཕྱིར་བདག་ལ་གོ་སྐབས་བསྟེན་དུ་གསོལ།
ཞེས་ཞུས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས། ཅི་པན་བྱ་འདི་ཤིན་དུ་འཕྲེང་ན་ཡང་།
རྒྱེ་དགུ་ཀུན་ལ་ལས་གྱི་འཕེན་པ་གཙོ། རྒྱེས་མཚོག་གང་དུ་བདེ་བར་ཆོས་ལ་
ཐོང་། ཕྱིས་ནས་གཏན་དུ་འགྲོགས་པའི་སྟོན་ལམ་འཛུགས། ཞེས་གསུངས་ནས་
གནང་བ་བྱིན། དེ་ནས་རྒྱལ་བུས་ནང་པར་ཐོ་རངས་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་
དང་སྟོན་ཅིག་ནགས་ཁོད་དུ་སྒྲ་མ་ཨ་མ་སྐྱུ་ཏྲི་སར་བྱོན་དབུ་མའི་ཆོས་རྣམས་
བསྟུན། ལས་འབྲས་སྤྱི་བྱང་ཀྱང་བསྟན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ནས་ཉེར་དགུའི་
བར་ཨ་མ་སྐྱུ་ཏྲིའི་སྟོན་པ་བསྟུངས། མདོར་ན་སྒྲ་མའི་དབུང་དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲུ་
གསུམ་སྟོན་ཐོག་གཅིག་དུ་སྟུབ་པར་མཇུག་དེ། བེ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། ལོ་བདུན་
རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཨ་མ་སྐྱུ། ཞེས་གསུངས།

རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ན་མི་བྱིས་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་།
ཞུས་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ། རྒྱེད་མོས་ཆལ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ ཏྲ་ལའི་
སྟོན་ཤིང་སྟོང་ཕྱག་ད་དུག འབངས་གྱི་རྒྱེ་པོ་སྟོང་ཕྱག་སོ་ལྔ་དང་། ར་བ་རིམ་
པ་བདུན་གྱིས་བསྟོར་བ། བར་གྱི་ཟམ་པ་སུམ་བརྒྱ་རེ་གསུམ། གསེར་གྱི་རྒྱལ་
མཚན་སྟོང་ཕྱག་ཉེར་ལྔ། དབུས་གྱི་པོ་བྱང་རྒྱ་ཕེབས་བཅུ་གསུམ་པ། ལོངས་
སྟོན་སྟེར་རྒྱ་ནག་སྟོང་ཞུན་རྒྱལ་པོ་དང་མཉམ་པ་ཡོད་འདུག རོ་བོ་ཆེན་པོ་
དེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་པ་འབྱོར་མངའ་ཐང་འགྲན་ཆེན་མེད་པ་དེ་མཆིལ་
མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ནས་ཆོས་ལ་གཤེགས་ཤིང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ཁྱིད་ཕྱག་མཐིལ་ན་ཡོད་པ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་
དོར་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་འདུག་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་ལ་མིག་ཡར་
བརྟམ་གྱིས་སློབ་དགོས། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཁྱོད་ཆངས་སྦྱོད་ཐོང་དང་རྫོང་
དཔོན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོ་བེར་ན་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱས་ཆོད་ཏུ་འདུག། རྒྱལ་ཁྱིད་
ལྟར་བཞག། ཤག་སྤྲ་བྱང་ཅམ་གྱི་ཀ་ཆ་ཡང་སློབ་ཐོང་དགའ། དེ་ལྟར་རྩོ་བོ་
ཆེན་པོས་རྒྱལ་ཁྱིད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དོར་ནས་ལོ་བདུན་རིང་སླ་མ་ཨ་མ་
རྒྱ་ཁྱི་པ་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཅིང་། གཞན་ཡང་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་སླ་མ་ཏུ་
མའི་སྦྱན་ལྟར་རྩོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་སྦྱངས་པས་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་ལུས་པ་ལ་
མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་གསང་སྔགས་ལ་ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྟམ་ཏུ་དགོངས་པ་བྱུང་བ་
ན། རྒྱ་ཀི་མ་རྣམས་གྱིས་སྔགས་ཀྱི་སྟེགས་བམ་ལྟར་མཐོང་མ་སྦྱོང་བ་མང་པོ་
མནལ་ལམ་ཏུ་བསྟན་ནས་ཐུགས་རྒྱལ་བཅག་གོ།

ད་ནི་ཆོ་འདི་ལ་སྔགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཁྱགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་སྟམ་ཏུ་དགོངས་པ་ན། སླ་མ་རྒྱ་ཏུ་ལ་
གུལ་རྒྱ་འཕུལ་གྱིས་ཆིག་པ་ལ་ཡང་མ་ཐོགས་པར་ཐལ་བྱང་ཏུ་བྱོན་ནས། ཁྱོད་
གྱིས་སེམས་ཅན་བཞག་ནས་གར་ཆ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་དང་བསྟན་པ་དང་
འགོ་བ་མང་པོ་ལ་ཕན་པར་འདུག་གསུངས། དཔལ་ཉེ་ཅུ་ཀ་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཀྱང་བསྐྱལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོ་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཀྱང་མནལ་ལམ་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བསྐྱལ་ཏེ།
ཕལ་ཆེན་སྟེ་པའི་མཁན་པོ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ཚུལ་བྲིམས་སྤང་བ་ཞིས་བྱ་བ་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་
ཅ་དགུ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། སླ་མ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་བདུན་བསྟེན་ནས་རིག་

གནས་མཐའ་དག་དང་། མདོ་སྨགས་ཀྱི་གསུང་རབ་གདམས་པ་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྦྱངས། བྱད་པར་སླ་མ་རྣམས་རྒྱུ་ཏའི་སྦྱན་སྒྲུབ་འདུལ་བ་ལྟར་སྤེ་
 བཞིའི་གནད་ཀྱན་བསྐྱུས་ཤིང་། མདོན་པ་སྤེ་བདུན་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་བསྐྱུས་
 བཅོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བམ་པོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པའི་
 བསྐྱུས་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གསན་ནས་མཐའ་ཆོད་པར་
 སྦྱངས། སྤེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་བྱེན་ལེན་རུང་ཆུ་སོགས་བྲག་ལེན་སྤེ་མོ་
 མཐའ་དག་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་ནས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྤེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་དོ།

དེ་ལྟར་མདོ་སྨགས་ཀྱི་ཆོས་འཕགས་ཡུལ་ན་དེ་དུས་བཞུགས་པ་མཐའ་
 དག་གསན་ཅིང་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་སྦྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་ལམ་གང་
 ཞིག་སྦྱར་སྐྱམ་པ་ནར་མར་ཡོད་པ་ན་རི་ནག་པོའི་ཁོང་གསེང་ན་བཞུགས་པའི་
 སླ་མ་རྣམས་ཏུ་ལ་གྲུབས་མདོན་པར་ཤེས་པས་མཁྱེན་ཏེ། དེར་བྱོན་ནས་ཇོ་བོ་ལ་
 གསུངས་པ། ཡི་དམ་གྱི་སྤྱོད་ལས་མཐོང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་
 མང་པོ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤེན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་།
 ཏིང་ངེ་འཛིན་རི་རྒྱུད་ཙམ་ཡོད་པས་གར་ཡང་མི་བྱིན། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱོ་སྦྱངས། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱིང་རྩེའི་སྤྱོད་ལས་པས་ཡི་
 དམ་དུ་བྱུང་། འཁོར་བ་མ་སྦྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་དམ་
 འཛིན་ཤིག་གསུངས། ཡང་རྩོམ་རྩེ་གདན་གྱི་ཁོར་ས་ན་པར་སྒྲོར་བ་མཛད་པའི་
 ཆོ་ལྷེར་བཟོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་། རྩོ་
 རྩེ་གདན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མའི་ལྷས་ལས་འདས་པའི་བྱ་མོ་གཉིས་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དྲི་བའི་ཚུལ་དུ། སྦྱར་དུ་མདོན་པར་ཇོགས་པར་འཛང་

རྒྱ་བར་འདྲོད་པས་ཆོས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཅིག་ཤོས་ན་རེ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྦྱོང་ཐབས་བཟང་བ་ཞིག་གསུང་གི་འདུག་པ་ལ། སྒྲོ་བ་འཕྲོ་བཅད་ནས་
གསན་པས་སྦོད་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བྱོ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད། སྒྲོ་བ་དཔོན་
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་དོ་ར་ན་བཞུགས་ཅ་ན། བྱང་མེད་ཀྱན་གཞོན་
གཉིས་འདུག་པས། གཞོན་པ་དེ་ལ་ཀྱན་པ་དེས་སྒྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདྲོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
དོ་རྗེ་གདན་ཀྱི་གཞོན་ལར་སྒྲོ་བ་མཇུག་པའི་ཆོ། བྱ་འདབ་འོག་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཅིག་བཞུགས་པའི་ཞལ་ནས། ཉེ་ལྷ་དཔྱ་སྒྱུར་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདྲོད་པས། བྱམས་སྦྱང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྦྱོངས་ཤིག་གསུངས། ཡང་དོ་ར་ཁང་བྱ་ལ་སྒྲོ་བ་མཇུག་པའི་ཆོ། བ་སའི་རྒྱལ་
བ་ཤུག་ཐུབ་པ་གཅིག་འདུག་པ་དེའི་ཞལ་ནས། རྫོ་གི་སྒྱུར་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདྲོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་གསུངས།

དེ་ནས་རྫོ་བོ་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྦྱིས་པ་བསྦྱིད་པ་དང་།
སྦྱིས་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱས་ཉེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་མངའ་བ་ཞིག་སུ་ཡོད་སྟེ་ཆུད་བཅད་པ་ན། དུས་དེའི་ཆོ་སྒྲུ་མ་
གསེར་སྦྱང་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྲགས་པས་སྒྲུ་མ་གསེར་
སྦྱང་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གདམས་ངག་རྫོགས་པར་
གསན་པའི་ཕྱིར་གསེར་སྦྱང་དུ་འབྱོན་པར་བཞེད་ནས་འཇམ་བུ་སྦྱང་ནས་གསེར་
སྦྱང་དུ་ཆོང་ལ་འགོ་བའི་ཆོང་པ་ལམ་རྒྱས་ཅན་དང་བཅས་རྒྱ་མཚོ་ལ་བྲུ་གཟིངས་
བཅས་ནས་སྒྲུ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རིང་མཚོའི་སྦྱང་ལ་བྱོན་ཉེ་དེའི་ཆོ་བདུད་དགའ་

རབ་དབང་ཕྱག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟློན་པ་དར་བར་མ་བཟོད་ནས་ཇོ་བོའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་རྒྱང་བཏང་སྟེ་གྲུ་
གཟིངས་ལམ་ལོག་པར་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་སྒྲིན་ཉ་མིད་ཆེན་པོ་རི་ལྷ་བྱས་གྲུ་
གཟིངས་ཀྱི་མདུན་བཀག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་ཐོག་བབས་པ་སོགས་
གཞོད་པ་ཚབས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ན། པཱ་ཏྲ་ཏ་སའི་སྟོང་པོས་ཇོ་བོ་རྩེ་ལ་ཐུགས་
དམ་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཐུགས་དྲག་ཏུ་བྱས་པས། ཇོ་བོ་རྩེས་གཤིན་རྩེ་
གཤེད་དམར་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདུད་སྟེ་དབྱང་དང་བཅས་པ་བཏུལ་
ཏེ་རིམ་གྱིས་གསེར་སྟོང་དུ་ཕེབས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་མཁས་གྲུབ་དེ་ལྷ་བྱར་
གྱུར། འབྲུངས་ལྷ་བཙེ་བརྒྱད་ལོན་ཅམ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་འབྱོངས་
པའི་གསུང་རང་ཆས་སུ་བྱོན་པ་དེས་ཀྱང་། ད་དུང་དཀའ་སྤྱད་འདི་ཅམ་གྱིས་
ནན་ཏན་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟག་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
ལས་ལྷག་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པར་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་
སོ།།

དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་ལྷ་བཙེ་བ་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་བར་ཕེབས་པར་ཡང་
རབ་བྱུང་གི་ཏྲགས་ཆ་ལུགས་མ་ཉམས་པར་བྱོན་འདུག་པ་ལས། རང་རེ་ལྟར་
དགོན་པའི་སྟོང་ཐོན་པ་དང་ཆས་བསྐྱར་ནས་ཕེབས་པ་མ་རེད། ཕྱི་ནས་མིག་
སྟོས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བཟློན་པ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་སྟོགས་སུ་འགོ་བ་ལའང་རབ་བྱུང་
གི་ཏྲགས་ཆ་ལུགས་མ་དོར་བར་བྱ་དགོས། དེང་སང་གྲུ་པ་གནས་སྒྲོར་སོགས་
སྟོགས་ལ་འགོ་བ་དག་དགོན་པའི་ལུགས་རི་ཐོན་མ་ཐོན་ནས་སྐྱ་ཆས་སྤྲས།
མདུང་རིང་བྱིར་ནས་རྒྱས་མེད་ཀྱིས་མཐོང་ན་འདིས་གསོད་འཕྲོག་བྱེད་མི་ཡོང་
ངམ་སྟམ་འཛིགས་ཁྱམ་ཁྱམ་པ་བྱེད་དགོས་པ་སྤྲང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པས་ཀྱང་། རུར་སྤྲིག་ཆོས་གོས་བྱང་དག་གིས། རབ་བྱང་རྣམས་ཀྱི་ལྷས་
མཛེས་ཀྱི། རབ་བྱང་བྱིམ་པའི་རྟགས་འཆང་བ། བསྟན་པ་འཛིག་པའི་བརྟུལ་
ཞུགས་ལགས། ཞེས་གསུངས། འགའ་ཞིག་གིས་ནང་ནས་སྤྲིན་དགོས་ཟེར་ནས་
ཕྱི་རོལ་གང་བྱང་བྱེད་མཁན་འདུག་ཀྱང་། བསྟན་པ་སྤྱིའི་མིག་སྟོས་ལ་གཞི་
པས་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་ཀུན་སྟོང་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་མཛད་དགོས། འཕགས་
པ་རྟ་བུལ་གྱིས་སྟོང་ལམ་ཁོ་ནས་ཤུ་རེའི་བྱ་བ་དེན་པ་ལ་བཀོད་པ་རེད།

ད་ནི་དཀྱུས་ནས་ཁྱ་ན། དེ་ལྟར་རྩོམ་གསེར་སྤྱིང་དུ་ཕེབས་ནས། སྤྱིང་
དེའི་སྤྲེ་ཟེན་པ་ན་གསེར་སྤྱིང་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་མ་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་
བཞུགས་པ་དང་མཇལ། དེར་ཞག་བརྩ་བཞིའི་རིང་དཔོན་སྟོབ་ཆང་མ་ངལ་
བསོ་ཞིང་། བསམ་གཏན་པ་དེ་དག་ལ་སྤྲེམ་མ་གསེར་སྤྱིང་པའི་རྣམ་ཐར་རྩད་
གཙང་ཅིང་བཞུགས། རང་རེ་རྟ་བུ་ཡིན་ན་ལམ་སངས་སྐྱེ་མཁུན་དུ་འགོ་འོས་པ་
ལ། དེ་ལྟར་མ་མཛད་པར་རྣམ་ཐར་རྩད་གཙང་མཛད་པ་ནི། སྤྲེམ་མེགས་
པར་བརྟག་དགོས་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་མཛད། བསམ་གཏན་པ་དེ་དག་འགའ་
ཤས་སྤྲེམ་མ་གསེར་སྤྱིང་པའི་བྱང་དུ་སྐྱུར་བར་བྱིན་ཏེ། དེང་སང་རྒྱ་གར་ཤར་
ཅུབ་གཉིས་ན་འབྲན་སྤྲེམ་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དྲཱ་པི་ཀླ་ར་སྤྲེམ་རྩྭ་བ་
དེ་སྟོབ་མ་བརྩ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ཆོགས་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲེམ་
བ་བརྩ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས། སྤྲེམ་མེད་ཀྱི་བྱང་དུ་དུས་
གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་གཙོ་བོར་ཉན་པ་དང་།
སྟོན་འབྲུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོ་སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་ཕེབས་
འདུག་ཅེས་གསོལ། གསེར་སྤྱིང་པས་ཀྱང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྟ་བུ་རང་རེའི་
ཡུལ་འདིར་ཕེབས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱིས་བསུ་བ་ཞུ་དགོས་གསུངས། དེ་ནས་

རྩོ་བོ་རྩོ་དཔོན་སྒོ་བ་རྣམས་སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་ཉེ་བར་
 སེབས་པ་ན། སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པས་དགེ་སྦྲིང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ཁ་དོག་
 མཐུན་པར་གསོལ་བ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་འཛིན་པ།
 འཁར་གསེལ་མཛེས་པར་བསྐྱམས་པ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་འདྲེན་པ་དག་བཙམ་པ་
 ཉམ་བུ་ལྔ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལྔའི་སྤྱ་སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པས་དྲངས་ནས་དགེ་
 ཚུལ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་ཏེ། མདོར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་
 དག་བཅུ་ཅུ་བདུན་གྱིས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་བསུ་བའི་ཕྱིར་ནར་གྱིས་བྱུང་བ་གཟིགས་
 སོ།། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཙམ་ལྔ་ལྔ་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་ན་དག་བཙམ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ཉམ་ཤིན་ཏུ་དང་བ་འདྲེན་ཞིང་སྤྱགས་ཉམས་དགའ་བའི་
 མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་ཏོ།།

དེ་ནས་རྩོ་བོ་རྩོས་པརྩེ་ཏ་སའི་སྦྱིང་པོ་ལ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་
 མཁས་པའི་པརྩེ་ཏ་དང་། རྩོ་སྦྱང་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྦྲིང་རྣམས་
 སྤྱགས་ལྷམ་འབྲོང་མིག་མ་གསོལ་བ། ཁ་ཆེ་གུར་གུམ་གྱིས་ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱར་
 བའི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་པལ་ཆེན་སྤེལ་སྤེལ་ལེགས་པར་བསྐྱགས་པ་མཛེས་པར་
 གསོལ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་སྤྱགས་ཀྱི་སྦྱང་བཟེད་རབ་ཆད་
 སྤྱག་རྩོལ་མེད་པ་བསྐྱམས་པ། ཟངས་ཀྱི་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་མ་ག་རྣའི་བྲེ་གང་
 ཤོང་བ་དང་། བསྐྱར་པའི་བདག་པོས་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་འཁར་གསེལ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟགས་མཚན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཆང་བ་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་པརྩེ་ཏའི་ཞུང་རྒྱལ་མེད་པ་གསོལ་བ། ར་ཡབ་དཀར་པོ་རེ་སྤྱག་ན་
 བསྐྱམས་པ་བརྒྱ་དང་ཉེ་བུ་ཅུ་ལྔས་རྩོ་བོའི་རྩོས་ལ་བར་དུ་མི་རེ་ཤོང་ཙམ་དུ་མ་
 འབྱར་བ། རྒྱང་ཆེས་མ་དྲགས་པ། བར་མ་ཆད་པར་འཇའ་ཆོན་སྤྱ་ལྔའི་གུར་

བཞིན་དུ་མགོན་པོ་གསེར་སྤིང་པ་གང་ན་བཞུགས་པ་དེར་བྱོན་པ་དང་། ཐམས་
 ཅད་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་ཤ་སྟག་དུ་གྱུར་པས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགའ་
 ཞིང་མགུ་ནས་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་པ་པབ། གསེར་སྤིང་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
 ཅད་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་དད་པ་ཐོབ་པོ།
 དེ་ནས་རྩོ་བོ་རྗེས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམས་པ་ནང་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་ཕྱི་ནས་གསལ་བ་
 ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དང་། དདུལ་དང་། ལུ་ཏྲིག་དང་། བྱ་ཅུ་དང་། བེལྲུཅས་
 བཀང་སྟེ་སྤྱི་མ་གསེར་སྤིང་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དུ་ཕུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་
 གདམས་ངག་བྱམས་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ནས་འགྲིག་
 པ་ཡིན་འདུག

དེ་ནས་སྤྱི་མའི་གཟིམ་ཁང་པོ་བྱང་དདུལ་གདུགས་ཅན་གྱི་ནང་དུ་
 བྱོན། དེར་སྤྱི་མ་གསེར་སྤིང་པས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མར་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཐུན་བཙེ་ལྷ་ཅམ་གྱིས་
 ལེགས་པར་བཀྲལ་ནས་བཤད་པར་མཛད། དཔོན་སློབ་ཤིན་དུ་ཕྱགས་དག་
 པར་གྱུར་ནས་དབུ་ལྗང་སྤྱེལ་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་མན་ངག་ཁོལ་དུ་
 བྱུང་བ་ཅམ་མིན་པའི་བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་ལ་བརྒྱད་པའི་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་
 གྱི་ལྗང་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ནས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་བརྒྱད་
 པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ལ་གསན་བསམ་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ། སྤྱི་མའི་ཞབས་
 ཏུང་དུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཙེས་མ་མ་ཡིན་པ་ཕྱགས་
 ལ་འབྲུངས། སྤྱི་མས་ཀྱང་བཞུན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ། ལྷ་ཅིག་འདི་
 ཅུ་མ་བཞུགས་བྱང་དུ་བྱོན། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ནས་གསུལ་བྱ་སྦྱང་བར་ལུང་བསྟན་དོ།

ཡོན་ཏན་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་
 ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་
 རྒྱ་གར་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ཇོ་བོ་དབུས་སུ་ཕེབས། ཇོ་ཇེ་གདན་དུ་
 བཞུགས་ནས། ལུ་ཤེགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཆོས་ཀྱིས་པམ་པ་
 མཛད་ནས་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཙུང་པ་སོགས་བསྟན་པའི་སྒོལ་བབྱང་། རྒྱལ་
 པོ་མདུ་བ་ལས་བྱི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་དྲངས། ཇོ་བོ་
 རང་ཉིད་པལ་ཆེན་ཟླ་པའི་ལྷགས་གཙོ་བོར་མཛད་ཀྱང་ཟླ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མི་མངའ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་གར་
 ཤར་རྒྱལ་ལུ་དབུས་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་འོར་
 བུ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཟླ་པ་
 གསུམ་དང་རྒྱུད་ཟླ་བཞིས་བསྟུས་པའི་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་
 ཀྱི་བདག་པོར་བཞུགས་སོ།

གཉིས་པ་བོད་དུ་མཛད་ཚུལ་ནི། དེ་སྐབས་བོད་དུ་བསྟན་པ་ལྷ་དར་
 རུབ། ལྷ་དར་རིམ་བཞིན་འཕེལ་གྱང་། འགའ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་མོས་སྒོས་
 ལྷགས་བྱང་དུ་གསོད། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ལ་མོས་སྒོས་འདུལ་བ་བྱང་དུ་གསོད།
 མདོ་ལྷགས་ཆ་གང་ལྟར་ཡ་འགལ་དུ་སོང་། རྒྱ་གར་ནས་བརྟེན་ཏར་ལྷགས་པ་
 གསེར་འཆོལ་བ་མང་པོ་བོད་དུ་ལྷགས་ནས་ཆགས་ལམ་དང་། དན་ལྷགས་
 མང་པོས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་བོ་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཤིན་ཏུ་དར་དཀའ་བ་བྱང་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྷགས་

མ་བདེ་བར་བོད་དུ་བསྐྱོན་པ་རྣམ་དག་ཅིག་དར་བྱིར། བོད་ལ་ཕན་ཐོགས་
 པའི་པར་རྒྱུ་ཏ་སྐྱོན་འདྲེན་པར་བོད་ལུག་རིག་པ་ཚེ་བ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་
 བཏང་བས་གཞན་རྣམས་ཚད་པས་ཤི། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་། ལོ་ཆུང་
 ལེགས་ཤེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མཁས་པར་མཐུན། རྩོ་བོ་སྐྱོན་འདྲེན་ནི་ཁྱེ་མ་རུས།
 སྐར་བོད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་སྦྱོང་དང་བཞེད་
 པ་མདོ་ལྷགས་ལ་ནང་འགལ་མེད་ཚུལ་རྒྱལ་བོའི་སྐྱོན་དུ་གསོལ། བོད་ལ་ཕན་
 ཐོགས་པའི་པར་རྒྱུ་ཏ་གཞན་ནི་མི་འདུག བྱི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལར་རྒྱལ་རིགས་ལས་
 ཐར་བར་གཤེགས་པ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་བཞུགས། དེ་སྐྱོན་
 འདྲོངས་ན་བོད་ལ་ངེས་པར་ཕན་ཐོགས་ཞེས་པར་རྒྱུ་ཏ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་
 སྐྱོང་ཁུས་པས་རྒྱལ་བོའི་བློ་ཆོས་ཡང་ཆོད། བྱུང་པར་རྩོ་བོའི་མཆོན་ཐོས་པ་
 ཅམ་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་བཙོན་སེང་འཁོར་
 བརྒྱད་དང་བཅས་གསེར་མང་དུ་བསྐྱར་ནས་རྩོ་བོ་སྐྱོན་འདྲེན་པ་ལ་བཏང་བས་
 སྐྱོན་མ་འདྲོངས།

དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་རང་པར་རྒྱུ་ཏ་སྐྱོན་འདྲེན་པའི་ཆ་རྒྱུན་གསེར་འཆོལ་
 དུ་བྱོན་པས། གར་ལོག་གི་རྒྱལ་བོས་བསྐྱོན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དུ་
 ཤེས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་ན་སྒོག་མི་གཏོང་བར་བྱས་ཏེ་སྐྱུ་ལུས་དར་གྱིས་གཙུན་
 བས་བཞུམས། བཙོན་དུ་བཟུང་བ་ན། ལྷ་བཙོན་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་ཁྱེ་བོ་
 བཙོན་ནས་འདོན་ཐབས་སུ་ཕེབས་པ་དང་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་བོས་བྱེད་རང་པར་རྒྱུ་ཏ་
 གདན་འདྲེན་པའི་འཕྲོ་བཤོལ་ལ་བྱེད་རང་ངའི་འོག་དུ་ཞུགས། ཡང་ན་
 གསེར་རྒྱལ་བོ་དང་མཉམ་པ་བྱིར་ལ་ཤོག རྒྱལ་བོ་བཏང་གི་ཟེར་བ་ལ། གསེར་
 གཏོད་པ་འདམ་ནས་གསེར་སྒང་བརྒྱ་ཐམ་པ་བྱིར་ཏེ་རྒྱལ་བོ་བསྐྱེས་པས་ཀྱང་

ཁོ་མ་ཉན། ལུས་དང་མཉམ་པ་ཅམ་བྱེད་ནས་བསྐྱུས་པས་ཀྱང་མགོ་བོ་ཆང་བ་
 དགོས་ཟེར་ནས་ཁོ་མ་ཉན། དེ་ནས་ཐབས་གཞན་མ་བྱུང་བར་རྒྱལ་པོ་གང་དུ་
 བརྟལ་པའི་བཙོན་གྱི་སྒོ་བྱང་དུ་བྱོན། ལུ་བོ་ལ་བོས་ཏེ། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ།
 སྒྲོན་གྱི་ལས་ཐོག་དུ་བབ་པ་ཡིན་པས། ངས་ཁོ་ལ་དམག་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱོག་ན་
 བྱི་སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོ་ཆེ་ལུང་ལ་བཏང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགོ་དགོས་པར་སྤང་། པཱཱ་ཏ་
 གདན་མི་འདྲེན་པར་བྱེད་རང་ངེད་གྱི་འོག་དུ་ཁྱུགས་ཟེར་བ་ལ་ནི། ཆོས་སྒྲོས་
 བཏང་ནས་སྤྲིག་རྒྱལ་གྱི་འོག་དུ་ཁྱུགས་པ་ལས། བྱེད་ཆོས་ལྡན་དུ་གཤེགས་པ་
 དྲག་སྒྲུལ་དུ་བསམ། དེ་ནས་གསེར་བྱེད་རང་ཅམ་པ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བ་ལ་
 གསེར་བཙལ་བས། བྱེད་གྱི་སྐྱེ་ལུས་དང་མཉམ་པའི་ཆོད་ཅམ་ཞིག་རྟེན། དེ་ལ་
 ཡང་ཁོ་མ་ཉན་པས་ད་ངས་དབུ་ཅམ་ཞིག་རྟེན་པ་དང་སྤྱར་འོང་གིས། དེ་
 བར་དུ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ལ་སེམས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
 དང་། རྟིང་པོ་ཆེ་བྱང་འོག་དུ་བརྟལ་པའི་བསོད་ནམས་མཛད་དགོས་པ་ཡིན།
 ཞེས་ཁྱུས་པ་དང་། ལུ་བོ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བཞད་ཅིག་མཛད་ནས། བྱེད་
 ལའང་གཅེས་སྤྱུག་སྐྱུལ་ཟན་མའི་བག་ཅིག་ཡོད། དཀའ་སྤྱད་དང་རྟིང་རུས་མི་
 རུས་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ང་ཤི་ཡང་བྱེད་གྱིས་པ་མེས་གྱི་སྒོལ་སྦྱོང་བར་སྤང་། བྱེད་
 གྱི་དེ་གོ་བ་ཆེ། ང་ལ་དེས་ཆོག ངའི་བསམ་པ་ལ་བོད་འདྲིར་ཆོས་བྲིམས་སྦྱོན་
 མེད་ཅིག་མ་ཚུགས་པར་ང་ཤི་ན་མི་རུང་བ་འདུག་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ན་སོ་
 ཡང་རྒྱས། འདྲིར་ད་ལན་མ་ཤི་ཡང་ཆོ་ལོ་བརྟུ་ལས་མེད། དེ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་
 གསེར་མང་པོ་བཏང་ཡང་དཀོན་མཆོག་སྤྱུགས་བྲིལ། སྤར་ཆོ་འཁོར་བ་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་ཆོས་གྱི་ཕྱིར་གཅིག་ཀྱང་ཤི་བ་མེད། ད་ལན་ཆོས་གྱི་ཕྱིར་ཤི་ན་
 ལེགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་གསེར་སེ་བ་ར་ཏི་གཅིག་ཀྱང་མ་སྟེར། གསེར་

ང་རང་ཅམ་རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་རྩམས་ཆེན། ད་མགོ་བོ་ཅམ་པ་ག་ན་རྟེན། གསེར་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་གར་དུ་བྱིར་ལ་ད་དུང་རྩོམ་པ་རྩེ་ཏ་དེ་གདན་ཅི་འདྲོངས་གྱིས།
པ་རྩེ་ཏ་དེའི་སྟན་དུ་ཡང་། ང་ན་རེ། ངས་བྱིད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པའི་
བྱིར་ལུས་སྟོག་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱིན་ཡོད་པས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
བདག་ལ་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་པ་དང་། ངའི་བསམ་པའི་གཙོ་བོ་བྱིད་བོད་དུ་
བྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་དར་བར་བྱིད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
དུ་མཛད་པ་དང་། རྒྱེ་བ་འདྲིའི་འོག་རྩལ་དུ་བྱིད་དང་ངེས་པར་མཇལ་བར་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་ངའི་འཕྱིན་འདི་རྒྱལ་མཛོད་ཅིག དེ་ལྟར་
ལགས་པས་ང་སྒོས་ཐོངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་ལ་སོམས་ཤིག་གསུངས།
དེ་ལྟར་ཁུ་བོ་དེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར། གསུང་གི་གདངས་ཆག ཤིན་ཏུ་ཉམ་
ཐག་པར་གྱུར་ནའང་། ད་དུང་བོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་
པ་དང་། རྩོམ་པོ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་སེམས་པའི་སྒྲིང་སྟོབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་
འབྲལ་མི་ཤོད་བཞིན་དུ་བྱིར་བྱོན།

དེ་ནས་ལྷ་བཙུན་བྱང་རྒྱལ་འོད་གྱིས་སྒྲིང་རུས་བསྐྱེད་དེ་ཁུ་བོའི་ཐུགས་
དགོངས་ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བོད་འདྲིར་ཡང་ལྷ་ཚུ་དམར་
པོ་དང་། པ་རྩེ་ཏར་གྲགས་པ་ཤམ་ཐབས་སྟོན་པོ་ཅན་དང་། ཨར་ཆོ་
བརྩེ་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱིས་གསང་སྤགས་ལ་བཟླད་པའི་ཚིང་ཆོས་མང་དུ་བྱུང་བ་
ནམས་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་རྩོམ་སྐྱོན་འདྲན་པའི་བང་མི་སུ་འོས་
དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཏུ་བ་དང་མོ་ཚེས་ཅི་མཛད་ཀྱང་ནག་ཆོ་ལོ་རྩལ་བ་ལ་
བབས། དེ་དུས་ལོ་རྩལ་བ་གྲུང་ཐང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་ན་སྟན་ལ་སྒོ་པ་བ་སྟེ་
བཞུགས་སྐྱུས་ནས་རྒྱལ་པོས་མངའ་རིས་སུ་འབོད་པར་མཛད། རྒྱ་གར་དུ་འགོ་

རྒྱུ་ལས་མ་སྤངས་ཀྱིས་དོགས་ནས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཙུན་རང་གི་བཞུགས་གདན་
 གྱི་གྲུང་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་བཞག་ནས་བསྟེན་བཀྲར། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་
 ཆེ་བསྟོད་མཇེད་ནས། ས་མེས་རྒྱལ་སྟོན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པའི་དབུ་བརྟེས། སྒྲོལ་གཏོད། དར་ཁིང་རྒྱས་པར་མཇེད་པ་ཡིན་པ་ལ།
 དུས་དང་སངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་སྦྱང། བདུད་རིགས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ཁ་རྒྱལ། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ནས་ཤེས་པ་སྦྱོར་བར་བྱུང་བས།
 དེད་ཁུ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་མི་དང་གསེར་མང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་ཡང་། མི་
 ཤི་ནོར་གྲོན་ཆེ་བ་ལས་ཇོ་བོ་གདན་མ་འདྲོངས། དེ་ལ་ཡང་སྟོས་མ་བཟོད་པར་
 ལྷ་ཆེན་པོ་དེས་གསེར་འཛོལ་དུ་བྱོན་པས་རྒྱལ་པོ་དན་པས་བཙོན་དུ་བཟུང་སྟེ་
 སྒྲོག་ཀྱང་སྟོས་བཏང་། དེ་ལྟར་དེད་བོད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་རིག་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་སྟོབས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ན། བྱིད་འགོ་བའི་སྦྱབས་གནས་ཐུགས་
 ཇེ་ཅན་ཅི་ཙུག་སོང་ཞེས་བྱ་ཐུག་གིས་ཁྱེས་ཤིག ད་འདི་ན་གསེར་སྤང་བདུན་
 བརྒྱ་ཡོད་དེ། འདི་པར་བྱིར་ལ་སྦྲ་མའི་ཐུག་ཏུ་ཐུལ། དེད་བོད་བྱེ་ཏ་ཐུ་རིའི་
 གོང་བྱིར་ལྷ་བྱ་ན། གསེར་ལུག་ཤིག་ཅམ་པ་རེ་ལའང་དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པ་ཡིན་པ་ལ། ད་འདིས་བོད་ཀྱི་མི་ནོར་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཇོགས་ནས་
 འདུག་ལགས་ཀྱི། ད་རེས་འདི་ལ་མགོན་པོ་བོད་དུ་མ་བྱོན་ན་བྱིད་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཇེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཟད་པས། དེད་ཀྱང་བྱ་བ་ཅི་བདེར་སྦྱད་པར་
 བགྱེད། ཞེས་བྱིད་འདུལ་བ་འཛིན་པས་ལོ་རྒྱུས་འདི་རྣམས་ཇོ་བོ་ལ་དངོས་སུ་
 ཁྱེས་པའི་མཁུག་ཐ་མ་ལ་འབྱོན་པར་མ་བཞིན་ནའང་སྟན་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་ངས་
 པར་མཇེད་གསུངས་ནས། སྟུན་ཆབ་ཀྱིས་པང་ཁེབས་དང་སྟོག་ཅོ་བང་ཅམ་དུ་
 བཤུམས་པ་ན། རྒྱག་ཆོ་ལོ་རྫོ་བ་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱལ་བ་རང་ཡང་སྤར་ས་མཐའ་

མང་པོ་བགོད་མ་སྤྲོད་བ་དང་བཅས་པེབས་སྐྱམ་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་ཡིན་མིན་གྱི་
ཆོག་ཟུར་ཙམ་ཡང་ཁྱུ་མ་རུས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ངག་ལ་ཡང་། ཏུ་བའི་ཁ་ལ་
བཟླས་ན་ཏུ་བློ་བེར་བ་ཟླར། ལྷ་བཙུན་པའི་གསུང་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་འོད་དེ་མ་མཇལ་ཡང་རྣམ་པ་དྲན་པ་དང་། ཁོང་ཁྱུ་དབོན་གྱི་
མི་ཞོར་མང་པོ་ཟད་པ་དེ་རྒྱས་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱུ་དབོན་གཉིས་
སྟུག་ཆེས་པ་དང་། རང་རེ་སྦྱིད་ཆེས་པ་དང་། ལྷ་བཙུན་མི་ཆེན་གཅིག་གིས་
བཤུམས་ཤིང་གསུང་བྱོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷས་འདར། གདོང་མཆེ་མས་གང་
སྟེ་ལྷ་བཙུན་པའི་ཞལ་ལ་ཡང་བཟླ་མ་རུས་པར་ལྷས་སྟོག་གི་དཀའ་ཆོག་དང་།
ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་གང་ལའང་མ་ཆགས་པར། ལན་དུ་འོ་ལགས་ཀྱི་བྱས་ནས།
དབོན་གཡོག་བདུན་གྱིས་གསེར་སྤང་བདུན་བརྒྱ་ཁྱུར་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ལམ་ལ་
ཞུགས། ལྷ་བཙུན་པས་ཀྱང་ཐག་རིང་པོར་སྦྱེལ་བྱང་མཇེད་དེ་དགེ་སྦྱོང་བྱུང་
ཀྱི་ངའི་སྟོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ད་རེས་དཀའ་བ་ཆེ་ནའང་ཕར་བྱོན་ལ་འབད་
བརྩོན་ཆེན་པོས་ལྷས་དང་སྟོག་ལ་བསྟོན། འཁོར་ནས་བྱས་ཤེས་དྲིན་དུ་གཞོ་
བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ནས། རྒྱང་ཙམ་སྟེབ་པ་ན་སྤར་ཡང་སྐད་བཏང་ནས། རྩ་
བོ་བྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་གཤེགས་པར་ཁྱུ་གསུངས།

དེ་ནས་ནག་ཆོ་ལོ་ལྷ་བ་འཁོར་བཅས་རྣམས་བལ་པོ་རྫོང་ལ་པེབས་ཙ་
ན་མི་རིང་གཅིག་དང་ཐུད་པས། བྱུང་ཡུལ་ས་ཐག་རིང་པོར་དོན་ཆེན་པོར་
འགྲོ་བར་སྐྱང་བས། འདི་སྐད་བེར་ཞིང་སོང་དང་དོན་འབྱུང་ནས་འོང་གི
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྲག་འཆའ་ལོ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པའི་ཆོས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་
བེར་ཞིང་སོང་དང་། ལམ་དུ་ཉེ་ཞོ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བེར་བ་ལ། བྱུང་སུ་

ལགས་བྱས་པས། རིམ་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བེད། དེ་ལྟར་ནག་ཚོ་དཔོན་གཡོག་
རྣམས་ལ་ལམ་པར་གྱི་འཇིགས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་འབྲོམ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་
པའི་རྣམ་པ་མང་པོས་བསལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་བྲི་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་སྒོ་སྟེའི་འོག་ཏུ་
བྱོན།

དེར་རྒྱ་བཙོན་སང་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་སྒོ་སྟེའི་རྩོག་ཁུང་གཅིག་ན་
མར་བོད་ཀྱི་ཚོ་དང་ལུན་པ་ཀུན་གང་ནས་བྱོན་བེད། རེད་མངའ་རིས་སྟོད་
ནས་འོངས་པ་ཡིན་བྱས་པས། དེ་ན་སྒོ་སྒྲུང་བྱས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱོད་
རང་ཚོའི་འབྲང་ཆས་ཀུན་བཙོལ་ལ་སྦྱབས་ཤིག་ཏུ་འབོལ་ལེ་གཟིམ་ལ་བཞུགས་སྐྱེ་
རེངས་གཉིས་པའི་མཐུག་ཅུམ་ལ་སྒོ་འབྱེད་པ་ཡོང་གསུངས། དེ་ན་སྒོ་སྒྲུང་
བྱས་པ་དེ་ལ་གསེར་རྣམས་བཙོལ་བས། དེས་གསེར་རྣམས་ཕུག་ཅིག་ཏུ་བཞག་
ནས། སྒོ་གཏད་ཐུབ་པ་གོགས་ཀྱི་མཚོག་བྱ་བ་ཡིན། བྱོད་རང་རྣམས་སྒོ་ཕེབས་
པར་གཟིམ་བེད་པ་ལ། རྒྱུང་རྒྱུང་འདྲིའི་ཁ་ནས་འདི་འདྲ་ཡོང་བ་གང་ཟག་ཐ་
མལ་པ་རང་མིན་ནམ་སྒྲུམ་ནས་སེམས་བག་ཕེབས་པ་བྱུང་། རངས་པར་སྒོ་བྱེ་
མ་ཐག་ཏུ་བྱས་པ་གཞོན་ནུ་ལྟ་སྤྱི་རིང་དང་འབྲོག་སྒྲུམ་གྱི་གོས་ཉིས་བཅེགས་
གྱོན་པ། ཕོར་རྒྱུང་བྱེར་བ་ཅིག་བྱུང་ནས། བྱོད་བོད་རྣམས་གང་ནས་བྱོན། ལམ་
དུ་འཇིགས་པའི་སྒྱོན་མི་སྒྲུང་ངམ་བེད་ནས་བོད་ཀྱི་འབྲོག་པའི་སྐད་དུ་ལྟང་
ལྟང་བྱུང་བས་སྒྱོ་བ་སངས་པ་སྒྲུམ་བྱེད་པ་བྱུང་། རེད་མངའ་རིས་སྟོད་ནས་
འོངས། ལམ་འཇམ་པར་བྱུང་། བྱོད་ག་ཅུག་ཡིན། གར་འགོ་བྱས་པས། དེས་ང་
ཡང་བོད་པ་ཡིན། བོད་དུ་འགོ། འོ་ཅག་བོད་འདི་ཁ་མང་ལ་གཏིང་སྟོད།
གཏམ་མཚང་ཅན་སྟེང་མི་ཤེས། བྱ་བ་གལ་ཅན་གསང་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པ་
ཡིན། རྒྱ་བཙོན་སང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁང་ན་བཞུགས་ཡོད་པས་དེར་རྒྱུང་བཅད་ན་

ཡོང་ཟེར་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སོང་། དེ་ནས་སྤང་ནང་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་ནས་
ཕེབས་པས། དྲང་སྤང་ཆད་པོ་ཆུ་ཤིང་གི་འཁར་བ་ཐོགས་པ་ཞིག་དང་ཕྱད་དེ།
བྱུང་གང་ནས་བྱོན། ག་ལ་ཅི་བྱེད་དུ་འགྲོ་སོགས་འདྲི་བ་ལ། རེད་བོད་མངའ་
རིས་སྟོང་ནས་རྫོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་སྐྱུན་འདྲེན་དུ་འོངས། རྒྱ་བཙོན་སང་གི་ཁང་པ་
གང་ན་ཡོད་བྱས་པས། ཁོ་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གཙུ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ།
ད་ནང་གི་བྱིས་པ་དེ་བདེན། བོད་ཀྱི་མི་ལ་ཨོལ་མདུད་མེད་པ་སྤང་ནང་གི་
འབྲམས་པོ་ཚུན་ཆད་ལའང་སྟོང་གཏམ་འཆད་པ་བྱུང་ཀྱིས་དོན་འབྱུབ་ཏུ་རེ་
བ་ཨང་། ད་རིས་ངའི་རྩར་བྱས་པ་དྲག ད་རྫོ་བོ་མིན་པ་གཞན་གྱི་རྩར་མ་
འདོན། སྟོངས་བསྟན་ཟེར་ནས་ཁོའི་རྗེས་ལ་བྱོན་པས། ཁོ་ག་ལེར་སོང་བའི་
རྗེས་ལ་ནག་ཚོས་མགྲོགས་པོས་མ་སྟེབས། ཁོ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཁང་གི་སྟོ་ཕྱག་ན་
བསྐྱགས་ནས་བཟུང་དེ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་ག་ལེར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རིངས་
ན་སོས་གདལ་དགོས་པ་ཡིན། འདོད་ཐག་མ་ཉེ་བར་རི་བོར་བགས་ཀྱིས་
འཛོགས། ཁང་པ་འདི་ཡིན་ཟེར། དེ་ནས་ནང་དུ་བྱོན། ལོ་རྩེ་བ་རྒྱ་བཙོན་སང་
ལ་གསེར་གྱི་ཕྱག་རྟེན་ཕུལ་ཏེ་མཇལ་བས། ཁོང་གིས་བྱེད་ནམས་བྱོགས་གང་
ནས་བྱོན་གསུངས་པ་ལ་ལོ་རྒྱས་ནམས་ཞིབ་པར་ཞུས་པས། བྱུང་ངའི་སྟོབ་
མར་སྤང་སྟེ་ངོ་མི་ཤེས་པར་འདུག ད་ཨ་ཏི་ཤ་གདན་འདྲེན་པ་སྐད་ཡི་མ་
ཟེར་བར་སྟོབ་གཉེར་ལ་འོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཀྱན་ལ་སྟོས། འདི་ན་གནས་
བརྟན་རྒྱ་ཨ་ཀར་བྱ་བ་ཡོད། དེ་འདི་ན་དབང་ཆེ་ཞིང་ཨ་ཏི་ཤའི་ཡང་
བདག་པོ་ཡིན། དེས་ཆོར་དུ་ཡི་མི་བདུབ་པས། ད་ལྟ་ཁོ་རང་ལ་གསེར་སྤང་
བྱེད་ཕུལ་ལ། རེད་བོད་ནས་འོངས་པ་ཡིན། པརྟེ་ཏ་སྐྱུན་མ་འདྲོངས། ད་བྱུང་
ཀྱིས་པརྟེ་ཏ་དང་བྱུང་མེད་པའི་སྟོབ་གཉེར་ཞིག་བདག་ལ་ཕྱགས་ལ་འདོགས་

པར་ཁྱེར་བའི་ཁྱབ་ལུལ། དེ་ནས་ཀྱང་རིངས་རིངས་སྒྲོམ་ཐེབས་པ་ཡི་མ་
བྱེད་པར་སོས་དལ་གྱིས། དེ་ནས་འོ་ཅག་ཐབས་མཁས་པོས་ཇོ་བོ་འདིར་
ཐེབས་པའི་དུས་སུ་ཁྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་ནག་ཚོ་དང་རྒྱ་བཙོན་
སོང་གཉིས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་རྒྱ་ཨ་ཀ་རའི་དུང་དུ་གསེར་སྤང་བྱེད་ལུལ་དེ་
ནག་ཚོས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱབ་བྱས་པས། གནས་བརྟན་གྱིས་དེ་ཤིན་ཏུ་
ལེགས། དེང་འདིར་མི་ལ་རྟེན་པ་མིན་དེ། པརྟེ་ཏ་གཞན་གྱིས་སེམས་ཅན་མ་
ཐུལ། འདི་ན་ཨ་དེ་ཤིན་པ་མེད་ན་རྒྱ་གར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པའི་འབྱུང་གནས་
ཡིན་པ་ལ། འདི་བཏང་ན་སེམས་ཅན་སྤྱི་བོ་བསོད་ནམས་ཉམས་འགོ་བ་ཡིན་
མོད། ཅིས་སོགས་གསུང་སྟན་པོ་མང་པོ་བྱོན། རེ་ཞིག་ཇོ་བོའི་ཞལ་མཇལ་བ་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་བྱུང་།

དེ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱུལ་པས་ཇོ་བོ་བོད་དུ་འབྱོན་པའི་དེ་ན་
འབེལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེགས་དེ། ཉིན་ཞིག་རྒྱ་གར་གྱི་པརྟེ་ཏ་དང་རྒྱལ་པོ་
གཞན་གྱིས་མ་ཆར་བར་དབེན་པ་ཞིག་གི་དུས་རྒྱ་བཙོན་སོང་གིས་ནག་ཚོ་ལོ་
རྒྱུ་བ་ལ་ཤོག་གསུངས་ནས་ཇོ་བོའི་གཟིམ་ཁང་དུ་ཁྱིད། མཚལ་ཁྱུ་གང་པ་ཅིག་
ཡོད་པའི་སྟངས་དུ་གསེར་ལིང་བ་དེ་བཞག་སེམས་མ་རྣམས་ཆོས་བརྟུན་བཀོད་
ནས་ཇོ་བོ་ལ་ཐུལ་དེ། ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱ་བཙོན་འབྱུང་སོང་གིས་གཏམ་གཏང་བ།
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལུགས། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་
གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཆོས་རི་ལྟར་དར་ལུགས། སྤང་དར་མས་བཟླན་པ་བསྐྱབས་
ལུགས། སྤང་ཆེན་པོའི་དྲིན་ལས་དགེ་འདུན་རི་ལྟར་འཕེལ་ལུགས། ལྷ་སྤང་མ་ཁུ་
དཔོན་གྱིས་ཇོ་བོ་སྤྱན་འདྲན་པའི་བྱིར་དཀའ་སྤྱད་བྱས་ལུགས། ཡེ་ཤེས་འོད་
གྱིས་ཁྱེད་འཕྱིན་བསྐྱར་ལུགས། ད་ལྟ་བོད་ན་ཆོས་ལོག་རི་ལྟར་དར་ལུགས་ཞིབ་

རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ཁྱེས་ནས། ད་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདི་མགོན་པོ་བྱེད་སྐྱོན་འདྲིན་དུ་བཏང་ནས་གདའ་བས།
 ན་ནིང་སྐད་མི་གསུང་བར་བོད་ལ་སྐྱགས་རྗེས་གཟིགས་པར་བྱ་བྱས་པས། རྗེ་
 བོའི་ཞལ་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་འདུག ཆོས་
 རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྱལ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་བས་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྱལ་ཡིན། དེ་མེན་ན་
 བཟླ་པའི་མེ་རོ་བསྐང་བར་མི་ནུས། ལྷ་སྤྱོད་མ་དེ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡིན་པར་འདུག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཀའ་བཅག་དུ་ཡང་མི་རུང་བ་
 ཡིན། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ངོ་ཡང་གཞོང་བར་ཡོད། ཁོང་གི་མི་ཞོར་མང་པོ་ཆུད་ཟོས་
 ལ་སོང་། བྱེད་བོད་རྣམས་སྤྱིང་རྗེ་བར་ཡང་འདུག་ཟླེ། ང་ཡང་ན་སོ་གས། ལྷེ་
 མིག་མང་པོ་འང་འཛིན། བྱ་བ་མང་པོའི་འཕྲོ་ཡང་ཡོད་པས་བོད་དུ་ཐོན་རེ་མི་
 འོང་ངམ། འོན་ཀྱང་ངས་བརྟག་པ་ཞིག་བྱ་ཡི། རེ་ཞིག་བྱེད་རང་གི་གསེར་
 ཚགས་གྱིས་གསུངས་ནས་བྱིར་ལ་གཏོད་པར་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་བོ་རྗེས་བོད་
 ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐྱགས་བཅེ་བས་བོད་དུ་བྱོན་ན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བཟླ་
 པ་ལ་ཕན་མི་ཕན་དང་། རང་གི་སྤྱི་ཆེའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་བརྟག་
 པ་མཛད་པས། སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་སྦྱོལ་མ་སོགས་ཀྱིས་བོད་དུ་
 བྱོན་ན་བཟླ་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཤིན་དུ་ཕན་ཐོགས་པ་འོང་། བྱེད་པར་
 དུ་ཁྱེད་པ་སི་ཀ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཐོགས་ཏེ་འོང་། ཆོ་ནི་བོད་དུ་བྱོན་ན་
 བྱང་བར་འདུག་གསུངས། རི་ཙམ་གྱིས་བྱང་བྱས་པས། བོད་དུ་མ་བྱོན་ན་དགྲ་
 བཙུ་གོ་གཉིས་ཐུབ། བྱོན་ན་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལས་མི་སྐབ་གསུངས། འོན་ལ་
 ཉི་ཤུ་ཐམ་པས་བྱང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྐད། དེའི་ཆོ་རྗེ་བོའི་སྐྱགས་དགོངས་ལ་

བོད་ལ་པན་ཐོགས་ན་ཆོ་མུང་ནའང་མུང་། ཆོ་ལ་མི་ལྟ་སྟམ་པའི་ཐུགས་
སྟོབས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་སོ།

དེ་ནས་རྩོམ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་གར་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་རྣམས་དང་སྤྱོད་བདག་
རྣམས་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ན་རྩེ་གར་བསྟན་པའི་འབྲུང་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་
ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བཀག་ནས་བོད་དུ་འབྱོན་མི་འཇུག་པ་ལ།
རྩོམ་རྩེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བོད་དུ་འབྱོན་པའི་འཕྲིན་མེད་པར་རྩོམ་རྩེ་གདན་
སོགས་གནས་ཆེན་རྣམས་སུ་མཆོད་པ་རྩེ་གར་ཆེ་བ་རེ་བཞུད་པ་ཡིན་གསུངས་
ནས་གནས་རྣམས་སུ་པར་ཕེབས་ཚུར་ཕེབས་མཛད། རྩོམ་རྩེ་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་
སོགས་སྐྱེ་རྩེ་བྱོན་སྐབས་ཅན་མང་པོ་དང་། གསུང་རྩེ་སྤྱོད་སོགས་བམ་མང་དུ་
ཡོད་པ་རྣམས་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆོང་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཞིག་གིས་སུས་ཀྱང་མ་ཆོར་བར་གདན་དུངས། དེ་ནས་རྩོམ་རྩེ་བལ་
ཡུལ་དང་བོད་དུ་ཡང་གནས་རྩེ་བྱོན་ཀྱང་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་འདུག་པར་མཇལ་བ་
དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་ཞིག་ཕེབས་ཆོག་པར་གནས་བརྟན་ལ་གསོལ་བས། གནས་
བརྟན་གྱིས་རྩོམ་རྩེ་ཡང་བོད་ལ་ཕེབས་པར་དགེས། བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
གདན་འདྲེན་ཟུ་ཚུགས་ཆེ་བས་ད་བོད་དུ་རྩེ་བྱོན་ཅན་ཞིག་ཕེབས་ཆོག་ འོན་
ཀྱང་ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་ལ་རྩེ་གར་དུ་ཚུར་གདན་ཐུབ་པ་བྱེད་རྩེ་ནག་ཆོ་ལོ་རྩེ་
བལ་མནའ་བསྐྱགས། དེ་ནས་རྩོམ་རྩེ་དཔོན་སྤོབ་རྣམས་རྩེ་གར་ནས་བལ་པོ་
རྩོང་དུ་ཕེབས་པ་ན། ལྷ་བཙུན་པས་རྩེ་བལ་སུམ་བརྒྱ་ཅན་གྱིས་ཕེབས་བསུ་རྩེ་
ཆེར་མཛད། སྤྱོད་པོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་བ་ཅན་གྱིས་དད་པ་སྤོབ་པར་དུ་
སྤྱོད་པོའི་རྩེ་དུལ་རྩེ་འགྲོ་ཚུལ། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་མཇལ་ཚུལ་སོགས་
ཞིབ་པར་བཀའ་བསྩལ།

དེ་ནས་ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་འོད་ཀྱིས་རྫོ་བོ་རྗེ་ལ་གསལ་བ་འདི་ལྟར་
བཏབ་སྟེ། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོས་འདིར་སྟོན་དུས་ཆོས་རྒྱལ་མེས་
དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུན་པ་
བཅུག་ལྷགས། དེ་ནས་སྒྲང་དར་མས་བཞུན་པ་བསྐྱབས་ལྷགས། དེ་ནས་རང་གི་
ཡབ་མེས་མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷས་སྟོག་བྱུང་དུ་བསང་ནས་བོད་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུན་པ་བཅུགས་ཀྱང་། ད་ལྟ་འགའ་ཞིག་ལྷགས་ལ་བརྟེན་
ནས་འདུལ་བ་ཅ་འབྱེད། ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷགས་ཅ་འབྱེད་དེ།
མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཆ་གང་ལྟར་འགལ་བར་བཟུང་། རང་རང་གང་དགར་སྦྱོང་
ཅིང་། བྱུང་པར་ལྷ་ཅན་ཤམ་ཐབས་དམར་པོ་ཅན་དང་། སྟོན་པོ་ཅན་བྱ་བ་
གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྟན་རལ་པ་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་སྦྱོལ་བ་བྱ་བའི་ཆོས་
བཞུན་ནས། བཞུན་པ་ཉམས་ཤིན་དུ་དམའ་བ་ཆལ་ཆལ་འདི་བཞིན་དུ་སང་
ཚུལ་སོགས་སྟུན་མཆི་མ་འབྱུགས་བཞིན་དུ་ཞིབ་དུ་ཁྱུས་ནས། ད་རྫོ་བོ་ཕྱགས་
རྗེ་ཅན་བྱོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དཔུ་རྟོད་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཟབ་ཟབ་
མོ་དང་། མཚར་མཚར་པོ་མི་འཆལ་གྱི། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱང་བར་
བྱ། ལྷག་པར་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིལ་གྱིས་དྲིལ་ལ་ལམ་
ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བདེ་བ་བོད་སྦྱི་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་ཤིག་ཕྱགས་་
རྗེས་འཛིན་པར་བྱ་བྱས།

ཡང་འབྲུག་རྗེས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྗེས་ལྷན་དགོས་སམ་མི་དགོས།
ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་གྱིས་སངས་རྒྱུའམ་མི་རྒྱ། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱད་བཤད་
ཆོག་གམ་མི་ཆོག ཆངས་སྦྱོད་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་

བསྐྱར་ཆོག་གམ་མི་ཆོག རྩོམ་པ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་གསང་
 གསལ་གྱི་ལས་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ཆོག་གམ་མི་ཆོག ཅེས་སོགས་གྱི་དྲི་བ་
 བཅས་ཁྱས་པས། ཁྱབ་དེ་ལ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱི་དབྱེས་ནས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་དག་དང་དེ་ཡི་ཆོས། དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་གྲས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་
 བྱས་ཏེ། སློབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བསྐྱལ་གྱུར་པས། བྱང་ཆུབ་
 ལམ་གྱི་སློན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་
 དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་ཤོག་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སྤེལ་གྱིས་དྲིལ་བ་བྱང་
 ཆུབ་ལམ་གྱི་སློན་མ་མཛད། བྱང་ཆུབ་འོད་ལ་སློབ་མ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་འབྲལ་བ་མང་པོ་སྤེལ་བ་དེ་ལ་གསུངས་པ་མིན། ཆོས་ཁྱུ་ལྷགས་དེས་
 མཉེས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་དུས་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་དབང་ཞིག་
 གནང་རོགས། རྩོམ་གནང་ཞིག་གནང་རོགས་ཞེས་ཁྱས་ན་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱི་མཉེས་པ་
 ཡིན་ཞེས་བདག་གི་ལྷ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དྲིས་ལན་དང་
 གྲགས་ནས་ལམ་སློན་མཛད་པ་ན། དེ་འབྲལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་རྣམས་དང་།
 རྩོམ་པ་རྣམས་རང་ཡལ་དུ་སོང་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རྩོམ་མངའ་རིས་སྟོང་དུ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་
ནས་ལོ་གསུམ་རྩོགས་པར་ཉི་བ་ན། ལོ་རྩ་བ་ལ་གནས་བརྟན་གྱི་དམ་ཚིག་ལ་
བཀའ་བའི་མནའ་ཡོད་པས་ལོ་རྩ་བས་ད་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་དགོས་ཞེས་བསྐྱེལ།
རྩོམ་གྲུང་འབྱོན་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཕུ་ཉིང་དུ་ཕེབས། རྩོམ་ལ་ལྷུར་ནས་རྩོམ་
བཅུན་སྒྲིལ་མས་བོད་དུ་དགེ་བསྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་སྐབས་གྲུང་དགེ་
བསྟེན་ལྷུར་དུ་འོང་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་རྩོམ་རྩོམ་ཉིན་ལྟར་བྱ་ར་མཛད་

ཅིང་། ངའི་ཨུ་པ་སི་ཀ་མ་བྱང་དུ་རེ་རྩུན་ནི་ཅང་གསུང་ངམ་ཞེས་གསུངས་
 པར་མཛད། ཉེན་ཞིག་སྦྱོན་བདག་ཅིག་གིས་ཇོ་བོ་གདན་དྲངས་པའི་ཤུལ་དུ་
 འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས། ཇོ་བོའི་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་ན། ཇོ་བོ་སྦྱོན་བདག་
 ཞིག་གིས་གདན་དྲངས་སྐད་བས་ད་ལྟ་ཕེབས་ཡོང་ཞེས་བཅོད་པ་ན། འབྲོམ་
 རིན་པོ་ཆེས་ང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བ་སྐད་
 ཅིག་མ་ལྟ་བུ་ལའང་ལྟ་མ་འདམ་པས་སྐྱག་མི་ཐུབ། གར་བལྟགས་ཀྱི་སར་འགོ་
 ཞེས་ཕེབས་པས་སྤང་བར་ཞིག་དུ་མཇལ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱུངས་ཕྱག་
 མཛད་དེ་ཇོ་བོའི་སྐྱེ་མདུན་དུ་ཕེབས་པ་ན་ཇོ་བོ་རྗེས་འབྲོམ་གྱི་དབུ་ཐོག་དུ་ཕྱག་
 བཞག་ནས་སྐྱོ་ཏའི་སྐད་དུ་ཤིས་བཅོད་མང་དུ་མཛད། དེ་ཉེན་སྦྱོན་བདག་
 དེ་ལའང་ཨུ་པ་སི་ཀའི་སྐལ་བ་དགོས་ཞེས་བསྐྱམས་ནས་ཡོད་པ་དེ་གནང་། ཇོ་བོ་
 རྗེ་སྐྱེ་ཆེ་ཉིལ་པོར་ཤ་མི་བཞེས་པས་དེ་ཉེན་གྱི་སྟོན་སྐལ་དེ་ལ་ཟན་དང་མར་
 སྐྱགས་ནས་ཡོད་པ་འབྲོམ་གྱིས་ཟན་དེ་བཞེས། མར་དེ་མ་བཞེས་པར་མར་མེ་
 ཀོང་བུ་མཆན་ཐུབ་ཅིག་བཅོས་ནས་ཇོ་བོའི་དབུ་ཐུངས་སུ་ལུལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 སྐྱེ་ཆེ་ཉིལ་པོར་ཇོ་བོའི་དབུ་ཐུངས་སུ་མར་མེ་མཆན་ཐུབ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ལུལ་
 བ་ཡིན་གསུངས། ཇོ་བོས་རྒྱབ་མོ་དེ་རང་ལ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབང་བསྐྱར་
 ཏེ་སྐྱེ་ཆེ་གྱི་ཐུ་བོར་བཟུང་། དེ་ནས་བུ་ཉིང་ནས་རིམ་གྱིས་ཕེབས་ཏེ་མང་ཡུལ་
 སྦྱིད་གོང་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདྲེན་ཅིས་
 བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་དམག་ཟིངས་ཆེན་པོ་ལངས་པས་ལམ་འགགས་ནས་ཕེབས་མ་
 ཐུབ། དེའི་ཆོ་འབྲོམ་གྱིས་བོད་དུ་མར་གདན་འདྲེན་ཐབས་གཙོ་བོར་མཛད།
 བཀ་ཆོས་ནི་རྒྱ་གར་དུ་གདན་འདྲེན་ཐབས་གཙོ་བོར་མཛད། ལམ་གྱི་དམག་
 འབྲུགས་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་མ་ཐུབ་པས་ལོ་ལྔ་བ་ཅི་དྲག་ལ་ཐུག་སྟེ་ཡིད་སྦྱང་

སྒྲིང་པོར་གྱུར་པ་ན་རྩ་ལོ་ལྷ་བ་ལ་དེ་ཅུ་སེམས་ལས་མི་དགོས་སྐྱབ་མ་
 ལུས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་གསུངས་པས། ལོ་ལྷ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ནས་འོ་ན་བོད་
 ཏུ་མར་འབྱོན་པར་བྱ་ཞེས་བྱས་པས། དེ་ནས་རྩ་བོ་བོད་ཏུ་མར་འབྱོན་པ་
 ཐུགས་ཐག་བཅད། དེ་ཏུས་ལམ་ཏུ་འབྱུགས་པ་བྱུང་སྟེ་རྩ་བོ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པ་
 རི་བོད་སྦྱིའི་བསོད་ནམས་ཡིན་པ་རེད།

དེ་ལྟར་རྩ་བོ་ཕེབས་མ་ཐུབ་པས་རྒྱ་གར་ཏུ་བང་ཆེན་བརྒྱུད་ནས།
 གནས་བརྟན་གྱི་བཀའ་བཞིན་རྩ་བོ་བལ་པོ་བར་གདན་དྲངས་ཀྱང་ལམ་ཏུ་
 དམག་འབྱུག་གིས་གདན་འདྲེན་མ་ཐུབ་པར་རེ་ཞིག་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་
 བྱུང་། སྐར་ཏུས་ཟིངས་འཇག་མཚམས་གདན་འདྲེན་བྱས་ཆོག་པ་དང་། རྩ་བོ་
 བོད་ཏུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་འདི་འདྲ་བ་མཛད།

འགྲོ་དོན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རབ་ཏུ་བོད་ཏུ་བཞུགས་ཆོག་པ་འདྲ་མི་
 ཡོང་ངམ་ཞེས་བྱ་ཡིག་དང་། ལམ་སྒྲོན་རྩ་བོའི་ཕྱག་བྲིས་ངོ་མ་ཞིག་དང་།
 གསེར་མང་པོ་བཅས་རྒྱ་གར་ཏུ་བརྒྱུད་ནས། དེའི་ཆེ་རྒྱ་གར་ཏུ་རང་རེ་བོད་དང་
 མི་འདྲ་བར་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་བསྟན་བཅོས་གསར་པ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་པརྟེ་
 ཏ་རྣམས་ཆོགས་ནས་གྲལ་གཤམ་ནས་ཤོག་བྱ་རེ་རེ་བཞིན་གྲལ་ལ་བཏང་ནས་
 ཆང་མས་རེ་རེ་བཞིན་གཟིགས་ནས་ཆོག་དོན་ལ་སྒྲོན་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་
 བྱས་ཏེ་རྩ་བོ་ལ་བྱ་དགའ་གནང་། བསྟན་བཅོས་དེ་བྱུང་གདལ་ཏུ་བྱེད་
 ཆོག་པའི་དྲིལ་བསྐྱུག་ཆོག་སྦྱར་ལེགས་ཀྱང་དོན་ལ་སྒྲོན་ཡོད་རིགས་གྱི་བསྟན་
 བཅོས་དེ་བྱེད་མཇུག་མར་བཏགས་ཏེ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་སྤང་བར་བྲིད་དེ་རྩ་བོ་
 དང་བཅས་པ་དམའ་ཕབ། རྒྱལ་པོ་ལ་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཆད་བསྟན་བཅོས་དེ་
 བསྐྱུག་མི་ཆོག་པའི་དྲིལ་བསྐྱུག་བྱེད་སྒོལ་ཡོད་པས་རྩ་བོ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་

དེ་འདྲའི་བརྟག་དབྱང་མི་དགོས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ལྷགས་སྒོལ་བཞིན་པ་རྗེ་ཏའི་
གྲལ་དུ་བཏང་བས། ལམ་སྒྲོན་ཤོག་བྱ་གསུམ་པོ་དའི་ནང་དུ་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྐྱས་ནས་བསྟན་ཅིང་། འདི་ལ་
བརྟན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་དུ་ཤར་བས་པ་རྗེ་ཏ་རྣམས་ལ་
སྤྲགས་ངེས་ཆེན་པོ་འབྱུངས་པས། ཐམས་ཅད་ཏ་ལས་ནས་མགིན་གཅིག་དུ་རྩོ་
བོ་བོད་དུ་ཕེབས་པས་བོད་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པ་མ་ཟད། རེད་རྒྱ་གར་བ་
རྣམས་ལ་འང་ཤིན་དུ་ལེགས་པ་བྱུང་། རྩོ་བོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ན་རྒྱ་གར་བ་
རྣམས་ཤེས་རབ་དང་བཙོན་པ་ཆེ་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་མི་གསུང་། བོད་
སྟོན་ཞིང་བཙོན་འགྱུས་རྒྱུད་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་ཆེ་བའི་བསྟན་
བཅོས་འདི་ལྟ་བུ་མཛད། ཅེས་རྩོ་བོ་བོད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་
མང་དུ་གསུངས་པས། གནས་བརྟན་རྒྱ་ཨ་ཀ་རས། ད་འོ་ན་པ་རྗེ་ཏ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱགས་བརྗོད་དེ་ལྟར་མཛད། རྩོ་བོ་ཡང་བོད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་
དགྱེས། འགྲོ་དོན་ཡང་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ད་རྩོ་བོ་བོད་དུ་བཞུགས་ཆོག་པ་
གྱིས། སྐུ་ཆ་བ་དུ་ལམ་སྒྲོན་འདི་ལ་རང་འགྲེལ་ཞིག་མཛད་ནས་བསྐྱར་ཤོག་
ཅེས་པའི་ཡི་གེ་ཚུར་འབྱོར་བ་ན། ནག་ཆོ་ཤིན་དུ་དགའ་ནས་གནས་བརྟན་
གྱིས་ཁུར་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་བ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་སངས་སོང་ཞེས་གསུངས་པ་
རེད། དེང་སང་བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་
འདི་རྩོ་བོའི་གསུང་ལ་ལྟ་བུ་ཞིག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད་གསུངས།

དེ་ལྟར་རྩོ་བོ་དབུས་སུ་འབྱོན་པར་ཉི་བ་ན། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོན་
ནས་དབུས་ཀྱི་མི་ཆེན་རྣམས་ལ། རེད་ཀྱི་རྩོ་བོ་དབུས་སུ་གདན་ཅི་འདྲོང་བྱེད།
ཡི་གེ་བྱུང་ན་བྱིད་རྣམས་འཕལ་དུ་ཕེབས་བསུ་ལ་འོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་

པ་ལྟར་ཀ་བ་ཤུག་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་དབྱས་སྟོན་རྣམས་འཕལ་དུ་ཇོ་
 བའི་ཕེབས་བསུ་ལ་ཤོག་ཅེས་པའི་ཕྱག་བྲིས་གནང་བས། ཀ་བས་དབུ་མཛད་
 པའི་བོད་སྟོན་རྣམས་ཕེབས་བསུ་ལ་ཆས་པ་ན། ལུ་སྟོན་གྱིས་ངའི་མིང་མི་
 འདུག་གསུངས་པར། སོགས་ཁོངས་ན་འདུག་ཞུས་པས། སོགས་ཁོངས་སུ་
 འཛོག་འོས་པའི་མི་དེ་ང་མིན་ཞེས་སྟོན་ལ་བྱོན་པས་ཐམས་ཅད་ལུར་ལང་བ་
 ལྟར་ཕེབས་བསུར་བྱོན། དེའི་ཆོ་བོད་སྟོན་རྣམས་གྱིས་བོད་ཀྱི་སླ་ཆེན་གྱི་ཆ་
 བྱད་ཐང་ལྷ་དང་། ཏྲ་ཕྱིང་སོགས་གྱོན་ནས་ཕེབས་པ་ཇོ་བོས་རྒྱང་ནས་
 གཟིགས་མ་ཐག བོད་ཀྱི་འདྲེ་མང་པོ་སྐེབས་བྱུང་ཞེས་དབུ་བདུམས་ནས་
 བཞུགས་པར། དེ་ནས་སླ་ཆེན་རྣམས་ཏྲ་ལས་བབས་ཏེ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་
 བཞེས་ནས་ཕེབས་པས་ཇོ་བོས་ཀྱང་མཉེས་ནས་ཕྱག་ལན་མཛད། དེ་ནས་རིམ་
 བཞིན་དབྱས་སུ་ཕེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོར། བཟུན་འགོའི་
 འོན་ཆུབས་པོ་ཆེ་མཛད། དེ་ཡང་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་ལོ་གསུམ། སྟེ་ཐང་དུ་ལོ་
 དགུ། དབྱས་གཙང་གཞན་དུ་ལོ་ལྔ་བཅས་སྟོན་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བོད་
 དུ་བཞུགས་པ་རེད། བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལས་
 མ་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལྷགས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་
 པ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་འདི་རང་ཡིན་ཏེ། རག་ཆོས་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་གཉིས། བོད་
 དུ་ལོ་བཅུ་བདུན་བཟུན་པས། ལོ་ནི་བཅུ་དགུ་བཟུན་ཅིང་འགོགས་ན་ཡང་།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་གདན་དྲངས་པའི་
 དགོས་དོན་གྱི་སྟེང་པོ་ཇོ་བོས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་
 གྱི་སྟོན་མ་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཁར་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ་

དང་། རྩོམ་པ་ལྟེ་ཏ་ཏ་ལ་ནག་པོ་ཞེས་པས་རྩོམ་པ་བོད་དུ་ཕེབས་ན་པ་
 ལས་བྱ་རྒྱུ་གྱུ་ལས་ཆ་བོ་རྒྱུ་གྱུ་ཆ་བོ་ལས་ཡང་ཆ་རྒྱུ་གྱུ་ཡང་ཆ་ལས་སྐྱུ་ཆ་
 རྒྱུ་གྱུ་ཡོད་། དེ་ནས་འཆལ་ཏེ་འགྲོ་ཞེས་ལུང་བཟུན་པའི་པ་ནི་རྩོམ་པ་
 ཉིད། བྱ་ནི་འབྲོམ་སྟོན་དང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས། ཆ་བོ་ནི་སྐྱུ་མཆེད་
 གསུམ་དང་། ཡང་ཆ་ནི་སྤང་ཤར་གཉིས་སོགས། སྐྱུ་ཆ་ནི་སངས་རྒྱས་དཔོན་
 སྟོན་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཡིན། རྒྱུ་གྱུ་པའི་དོན་ནི་ལྷ་མ་ལྷ་
 མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མའི་དུས་སུ་བཟུན་པ་ཁྱབ་གདལ་རྗེ་ཆེར་སོང་བའི་དོན་ཡིན།
 དེ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདིས་གོ་མི་ཆེད་པར་ལྷགས་རེ་དང་རྗེས་གནང་རེ་སྟོན་
 པ་བརྒྱབ་པས་ཅུང་ཟད་འཆལ་ཏེ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྩོམ་པ་ཆེན་པོས་བཟུན་
 པའི་སྟོལ་ལྷུ་བ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས། སྟོལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་
 འཕེལ་བར་མཛད། ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་ལྷགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་
 བསལ་ཏེ་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་མཛད།

དེ་ལྟར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་རྩོམ་པ་འབྲོམ་ལ་གནང་
 རྟེ། འབྲོམ་གྱིས་ཁོང་གཞན་ལ་ལྷགས་ཀྱི་གདམས་པ་གནང་ནས། རོས་ལ་ལམ་
 རིམ་འདི་གནང་བ་གང་ཡིན་ཁྱུས་པས། ངས་ཁྱོད་མིན་པ་གཞན་ལ་གཏད་ས་
 མ་རྟེན་ཅེས་གསུངས་ནས་འབྲོམ་ལ་སྟོག་ཆོས་སུ་གནང་། འབྲོམ་ནས་ཆོགས་
 བཤད་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བརྒྱད་པ་གསུམ་དུ་བྱང་རྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་
 རིམ་གཞུང་ཆེན་མོའི་སྤྱིང་ནས་འཆད་པ་པོ་རྟོ་བ་ནས་ཤར་བ་ལ་བརྒྱད་པའི་
 བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་བསྐྱུས་པའི་ལམ་རིམ་བཟུན་རིམ་
 དང་སྐྱུར་ནས་འཆད་པ་དགོན་པ་བ་ནས་སྤུ་ཟུར་པར་བརྒྱད་པ་བཀའ་གདམས་
 ལམ་རིམ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིང་པོའི་བྲིད་སོགས་སྤྱི་མའི་མན་ངག་དང་

སྒྱུར་ནས་འཆད་པ་སྒྱུར་ཕྱི་བ་ནས་བྱ་ཡུལ་བ་ལ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་གདམས་
མན་ངག་པ་དང་བརྒྱད་པ་གསུམ་བྱུང་། དེ་ཡང་མིང་དངོས་སུ་མ་བཏགས་
ཀྱང་དེང་སང་མེད་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་གྱིས་དེ་
རྣམས་ལམ་རིམ་དུ་བྲིལ་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ་
དང་། དེ་ཙམ་མ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་གྲོས་དང་བཙུན་པ་ཆེ་བས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་
བུར་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་དང་།
དེ་ཡང་མི་རྣམས་པས་བདེ་ལམ་དང་སྒྱུར་ལམ་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ཉུང་བསྐྱུས་ཀྱི་
སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཁྲི་གངས་ཆེང་བར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བཀའ་
གདམས་མན་ངག་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྲི་ཆེན་ངག་དབང་ལོ་རྒྱུད་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་
ཚུལ་བདག་གི་སྐྱབས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གསུམ་པོ་ཡང་སྤར་ཁུས་པ་ལྟར་
རྩི་བཙུན་ཙྰང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནས་ཆུ་བོ་གཅིག་འབྲེས་སུ་གྱུར། རྩི་བཙུན་ཙྰང་
ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་མཇུག་ཚུལ་སྤར་ཁུས་པ་ལྟར་ལ།
དེ་ཡང་རྩི་བཙུན་པོ་ཆེ་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དུས་རྟག་ཏུ་སྤྲུལ་དང་སློབ་མའི་
ཚུལ་དུ་མཇུག་ནས་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་
ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་ལམ་རིམ་འདི་རྩི་བཙུན་པོ་ཆེས་རྩི་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལས་གསན་པ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མོད། རྩི་བཙུན་པོ་ཆེས་
ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཐུག་པའི་རིང་བརྒྱད་ལ་གཙོ་
བོར་མཇུག་པ་མ་གཏོགས་དག་སྤང་དང་། ཉེ་བརྒྱད་བྱུང་བྱུང་སོགས་གཏན་
ནས་མི་གསུང་བ་དེ་རྣམས་ཐར་ངོ་མཚར་ཆེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ལྷག་མཐོང་
ཡན་མཇུག་ནས་རྩི་བཙུན་ལ་ཁུས་པས། དེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་གཙོ་གསུམ་

གྲི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་འདུག་གམ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ནས་ཀྱ་རེ་གསུང་ཚུལ་མཛད་
པར། རྗེ་བཙུན་གྲིས་གསུངས་པའི་ལམ་གཙོ་གསུམ་སྟོན་ཏུ་བྱས། ལམ་སྟོན་
བཤད་བྱ་ཙུ་བའི་གཞུང་དུ་བྱས། དེའི་སྟེང་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་
གཞན་དུ་མས་ཁ་བསྐངས་ནས་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཞུས། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་
ནི་མཛད་ཀྱང་འགྲོ་དོན་ཆེར་མི་ཡོང་དགོངས་ནས་མ་མཛད་པ་ན། ལྷག་
མཐོང་གི་སྐོར་ཡང་ཚུམས་ཤིག་དང་འགྲོ་དོན་འབྲིང་ཞིག་ཡོང་ཞེས་གསུངས་
པ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་མང་དུ་མཆིས་པ་སོགས་
མཚམས་འདིར་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། ད་ལམ་ཁྱེའོ་མ་
བྱང་བས་རྣམ་ཐར་གྱི་ཕྱག་དཔེར་ཞིབ་ཏུ་གཟེགས་པར་མཛོད།

དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཟླན་པ་འདི་ནི་རྩོ་བོའི་བཟླན་
པ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཐོག་ཏུ། སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་མུང་
གཅིག་ལ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་ཟབ་བྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་
ལུན་པ་ཡིན། རྗེའི་གསུང་གི་ལམ་རིམ་རྣམས་ལ་ཡང་བཀའ་གདམས་གོང་
མའི་ལམ་རིམ་ལ་མེད་པའི་ཟབ་བྱང་མང་དུ་མཆིས་པ་ཞིབ་ཏུ་བཟླས་ན་ཤེས།
དེ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལམ་རིམ་བརྒྱད་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་། ཡོངས་
ལྷ་གཤམ་པའི་བརྒྱད་པའི་གཙོ་བོ་བྲིད་ཆེན་བརྒྱད་དུ་གསུང་ཚུལ་ཁ་སང་ཞུས་
པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་གསེར་ཁྱུ་མ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་གཉིས་མདོ་
རྒྱང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། བདེ་ལམ་དང་། ལྷུང་ལམ་གཉིས་
ལྷགས་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས།

དེ་ཡང་ཞལ་ལྷང་གི་བྲིད་རྒྱན་བཟུས་པ་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་ཚུལ་ནི།
ལ་གོང་ས་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་མཆོག་ནས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་རྒྱས་པ་ལ་མཚལ་

རྟགས་པབ་སྟེ་ལམ་རིམ་བསྐྱས་པ་ཞིག་བརྟོན་ནས། སྐབས་ཡུལ། ཚྲིགས་ཞིང་།
 བྱས་ཁང་སོགས་ཞལ་ལྷང་དབྱས་བརྒྱད་དང་མི་འདྲ་བའི་མན་ངག་དང་བཅས་ཨེ་
 པ་སྐྱ་མ་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་ལ་གནང་། དེས་གཟིམ་ཤག་མཁན་ཆེན་སྟོ་བཟང་
 མཁས་བཙུན་ལ་གནང་། འདི་མཁུན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཆེ་བས་མཚལ་རྟགས་པབ་
 ལྷགས་ལ་རྒྱས་བསྐྱས་སྤྱི་ཚྲིགས་ཤིག་བྱགས་ལ་ཤར་བས་བྱགས་དོགས་མ་ཆོད་
 པར་ཆོས་འདིའི་བདག་པོ་ལྷ་པོ་པ་ཆེན་པོ་རང་ལ་བྱ་དགོངས་ནས་སྐྱ་མདུན་རང་
 དུ་དངོས་མཇལ་གྱིས་རྩ་སྟོར་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་ཆོད་གསན་པའི་རྣམ་ཐར་
 མཛད་དུ་བྱུང་། འདིས་ཅེ་ཚྲིགས་པའི་མཁན་པོ་མཛད། སྐྱ་ཆེའི་སྤྲེང་ལ་དབེན་
 གནས་ལམ་རིམ་ཆོས་སྤྲེངས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞིལ་བས་བྱུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་
 པོར་གཤེགས། དེས་ཡེར་པའི་བྱུབ་ཆེན་ལུན་ཚྲིགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེ་ཡང་
 མྱོང་བྲིད་སྐྱ་བ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པར་མཛད། ཞི་ལྷག་གི་རྟགས་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་བྱགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ནས་ཡེར་པར་སྟོབ་མ་མང་པོ་མྱོང་བྲིད་གྱིས་བསྐྱུངས།
 བདེ་མཚོག་ལྷས་དཀྱིལ་གྱི་སྟོན་སྐྱབ་པ་ཐོབ་སྟེ་སྟོ་བརྒྱད་གྱི་སྐྱ་མ་པལ་ཆེ་བ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེས་ཨེ་སྐྱ་མ་མཁའ་སྟོན་བཟུན་དར་ལ་གནང་། དེས་
 མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་གནང་། འདིས་སྟོ་བརྒྱད་ཞལ་ལྷང་
 རྒྱས་པར་རྟགས་པབ་རྒྱ་མ་དག་རྒྱན་འབྱམས་བྱུང་དོགས་ལེ་ཆོན་ལོགས་སུ་ཡོད་
 པ་འདི་བཀོད་པར་མཛད། འདི་སྤར་བྲིས་མ་ལས་མེད་ཀྱང་སྐབས་རྩེ་སྐྱབ་
 ཁང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་གནང་མཛད། མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་
 འཇམ་དབྱངས་གྱིས་རྩེ་ངག་དབང་མཐུ་སྟོབས་ལ་གནང་། དེས་དྲགས་གྲ་
 མཁན་ཆེན་བཟུན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནང་། དེས་དྲགས་གྲར་སྟོབ་གཉེར་སྐབས་
 གཞོན་ཁྲལ་གྱིས་ཤིང་གཤག་དུས་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པར་གསུངས། དེས་སེ་

མཐོ་སྒྲ་མ་སྐལ་ལྡན་ལ་གནང་། འདི་ལ་དངུལ་དར་སྒྲུ་བྱ་སོགས་འབུལ་
མཁན་གང་བྱུང་འཛིན་ཆགས་ཀྱང་མི་མཛད། གཏོང་བར་ཡང་མི་མཛད་པར་
ཉེ་འགམ་གྱི་བྲག་གསེབ་ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བར་མཛད། རྗེས་སུ་མི་རབས་ཁ་ཤས་
སོང་ན་ཡང་དེར་བཅའ་ན་སྒྲུ་བྱུལ་དང་ཤི་ཀ་སོགས་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་
ཐར་ལ་མཚན། མཚོད་སྒྲིན་མི་མཛད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་སེམས་སྒྱེ་བའི་ཉེས་
དམིགས་ལ་དགོངས་པ་རེད། དེས་རྗེས་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ལ་གནང་། དེས་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐུབ་བཞུན་རབ་རྒྱས་ལ་གནང་། འདིས་ཐུགས་དམ་
སྐབས་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་ལ་གདངས་བཏང་ནས་གསུངས་རྗེས་འཇམ་
ཆག་གིར་བཞུགས། གཞན་གྱིས་མནལ་ཁྲག་པ་འདྲ་སྒྲུ་ནས་བཞུས་པས་ཆེ་
གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་ལ་བཞུགས་པར་མཐོང་། དེས་དགེ་སྦྱོང་བྱང་ཆུབ་ཐོགས་མེད་
ཅེས་པར་གནང་། འདི་དགེ་བཤེས་དང་སྒྲུ་མ་སོགས་གང་ཡང་མིན་པར་བམ་
ཆོས་ཀྱི་གྲ་རྒྱ་རྒྱུང་རང་ག་བ་ཞིག་ཡིན། འབྲང་རི་རི་ཁྲོད་ཏུ་བཞུགས་ནས་ཉེན་
རེ་བཞིན་ཞུ་གསང་རྒྱུ་ཏུ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་གཏོར་གནང་རྗེས་ལམ་རིམ་
ལ་ཐུགས་དམ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཛད། བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་པས་
བཤུམས་པ་ཁོ་ན་མཛད་པ་ལྷག་རྗེ་བྱིས་པས་མཐོང་ནས་གྲན་པོ་གཅིག་ཤུར་ཏུ་
བ་ལ་མཚན་སྒྲིང་གིས་ཉེན་ལྟར་ཕག་ཏུ་ལྟ་མོ་བཞུ་བར་འོངས། དེ་དུས་ཞལ་
ལྷང་སྟོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བྲིད་རྒྱུན་དགེ་སྦྱོང་འདི་གཅིག་ཤུ་ལ་མ་གཏོགས་མི་བཞུགས་
པས་ཆད་པར་ཉེ་བ་ན། དུགས་གྲ་མཁན་ཟུར་སྟོ་བཟང་སྒྲིན་པ་ཞེས་བདག་གི་
སྐབས་མཚོག་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེས་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་བཞེས་ས་དེས། སྟོ་བརྒྱུད་
ཀྱི་བྲིད་རྒྱུན་གཞན་ཏུ་ཞིབ་ཏུ་བཅའ་ཀྱང་བྲིད་རྒྱུན་ཐོབ་པ་དགེ་སྦྱོང་འདི་ལས་
མེད་པས། དགེ་སྦྱོང་གིས་ཉམས་བྲིད་མ་བཏུབ་ཀྱང་བྲིད་རྒྱུན་ཅམ་མ་ཞུས་ན་

ཆད་པར་དོགས་ནས་ཉིན་ཞིག་དགེ་སྤྱོད་དང་མཇལ་འཇོམས་སྐབས། ད་ཆ་
 ཞལ་ལུང་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱན་བཞུགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་པས། འདིའི་རྒྱན་
 ཆད་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པས་ཉིད་ནས་རྒྱན་ཙམ་ཞིག་ངོས་ལ་གནང་ན། སྐར་
 ངོས་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་རྒྱས་པར་ཕར་ལུལ་ཚོག་ཞུས་པར། དགེ་
 སྤྱོད་གིས་བདག་ལྟ་བུས་ག་ལ་འབུལ་བྱས་ཞེས་གནང་མི་བྱས་བྱས་ཀྱི་ཁུལ་མཛད་
 ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་མན་ངག་ཟབ་ལ་འདྲིལ་བ་སྤྱོད་ཐོག་འབའ་ཞིག་
 ནས་གནང་བས། རྗེ་སྟོ་བཟང་སྤྱོན་པ་ཏ་ལས་པའི་ཚུལ་མཛད་དེ། ངས་ཁོང་ལ་
 ཕར་འབུལ་རྒྱ་ཡིན་ཞུས་པ་ངོ་ཆ་བར་འདུག། ཁོང་བཀའ་གདམས་མན་ངག་
 པའི་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་བཟུགས་བཙོན་མཛད། རྗེ་སྟོ་བཟང་སྤྱོན་པ་
 ཡང་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་རྟེན་ཅིང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྟོ་
 ནས་བྱུང་བ་བརྟེས་པ་ཞིག་རེད། འདི་དྲགས་སྤྱད་བང་རིམ་ཚོས་ཐེར་གཏན་
 བཞུགས་མཛད་ཅིང་། རྗེ་བསྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་འདིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུ་བ་
 ཡིན་པས་དྲགས་སྟོད་ལྟ་སྤངས་རི་བློད་དུ་བཞུགས་པར། རྗེ་སྟོ་བཟང་སྤྱོན་པ་
 ལྟ་སྤངས་རི་བློད་དུ་ཕེབས་དགོས་ཡང་ཡང་ཞུས་ཀྱང་ཕེབས་མ་ཐུབ་པར་རྗེས་
 སུ་མཉམ་གཞག་གི་ངང་ནས་གཟིགས་པས་རི་བློད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཀྱན་གསལ་བར་
 གཟིགས། ཐེངས་ཤིག་སྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཕེབས་པར་ངས་
 བློད་ཀྱི་རི་བློད་ལ་བསྟན་པས་ཚང་མ་མཐོང་བྱུང་ཞེས་ཁང་པའི་གཡས་གཡོན་ཤིང་
 ལྷག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཡོད་ལྷགས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། བློད་ཀྱི་ཀ་ཕེབས་ནང་དུ་
 དཀར་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབུལ་ཙམ་འབུལ་ཙམ་བྱེད་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཅི་
 ཡིན་གསུངས། དེ་ནི་རས་ཡོལ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པས་འབུལ་ཙམ་བྱེད་པ་མཉམ་
 གཞག་གི་ངང་ནས་གཟིགས་པར་འདུག། དེས་གཙུང་སྐལ་བཟང་བསྟན་

འཛིན་ལ་གནང་། དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བྱ་བ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས། བཀའ་ཚིས་གནང་སྐབས་སྤྱན་གཡས་གཡོན་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་རེ་སྒྲིམ་ཏེ་སྒྲོབ་མའི་ཚོགས་ལ་གཡས་སྒྲོར་གཡོན་སྒྲོར་དུ་བྱས་ཏེ་གོལ་རན་པ་ན་སྐར་ཐིམ་པ་སོགས་ཡང་ཡང་མཇལ་བ་བྱུང་། བཀའ་ཚིས་གནང་བ་དང་སྦྱིང་སྒྲོར་དུ་ཐེབས་པ་སོགས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བས་མཇལ་མི་རྣམས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར། སྒྲ་མཚན་ཚོགས་ཞིང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། གཤེགས་དུས་དབུ་ཐོད་ལ་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་མཚན་པའི་རང་བྱོན་བྱུང་བ་ད་ལྟ་ཡང་ལྟ་སྤངས་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། དེས་བྱ་བ་དབང་སྐལ་བཟང་མཁས་བྱ་བ་ལ་གནང་། འདི་ཡང་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོན་ནས་བྱ་བ་པ་བརྟེས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་མདུན་ནས་བདག་གི་ལ་སྐྱབས་མགོན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསན། དེ་དག་ནི་ཞལ་ལྷང་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱས་པར་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡིག་ཆ་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ལས་མཁྱེན་པར་མཛད་དགོས།

ཞལ་ལྷང་དབུས་བརྒྱད་ནི། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཁྲི་ཆེན་སྤྱན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྐྱལ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་དེ་ཁྲི་ཆེན་སྟོ་བཟང་སྤྱན་བྱ་བ་ཀྱི་དྲུང་ནས་རྗེ་སྟོ་བཟང་སྤྱན་པས་གསན།

ཐུར་ལམ་དམར་ཁྲིད་ནི། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནས་བཀའ་ཚིས་བྱ་བ་ནས་ཁྲིད་རྒྱ་ཁ་ཁན་མ་བྱུང་བར་སྐྱབས་ཤེས་ནས་སྤྱན་གྱིས་མི་གཟིགས་པར་ལྷང་ཤོག་ལྗེབ་རེ་གཉིས་གལ་ཆེ་གནང་དགོས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཆེད་བྲིས་ཀྱིས་འབུལ་དགོས་པ་ལ། བྱ་བ་མཚོག་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་བྱ་བ་ལ་རི་ཁྲོད་འགྲིམས་ནས་བཞུགས་སྐབས་ཐུར་ལམ་གཟིགས་ནས་འདིའི་ཁྲིད་རྒྱ་ཁ་ཁྱབ་ན་རྗེས་འཇུག་ཁས་ཞན་དགོངས་ནས་བདོག་ཁྲིས་ཁྲིར་ནས་

བཀྲམ་ལྷན་དུ་ཕེབས། མགོན་གཉེར་བརྒྱད་ནས་ལྷ་རབ་གསུང་འབུམ་སྦྱི་དང་།
 བྱད་པར་སྦྱར་ལམ་འདིའི་ཁྲིད་ཅིག་གནང་དགོས་ཞུས་པར། ཁོང་པ་གྲ་རྒྱ་དང་
 ཡིན་པ་དང་། ལྷ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ལྷན་མི་གསལ་བ་བཅས་མགོན་གཉེར་ཉ་ལས་
 ཉེ་བསྐྱར་བཤད་མང་པོ་བཏང་། སྤར་ལོག་ནས་ཕེབས། ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་མ་
 བཟོད་པར་སྤར་བཞིན་ལྷ་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱས་ཀྱང་མགོན་གཉེར་གྱིས་
 བདག་བབྱང་མ་བྱས་པར་ལྷ་ཐུག་སྟེ། ངས་ཁྲིད་རང་ལ་ཆོས་གནང་བར་ལྷ་བ་
 མ་གསོལ་གྱི་ལྷན་གསན་འདི་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷན་དུ་འཁྱོལ་བ་ཞིག་མཛོད་
 དང་བྱས་པས། ཁོང་སྒོས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཁུན་དུ་ལྷས་པར་དབྱེས་བཞིན་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་ཉེ་སྐྱེན་གྱིས་མི་གཟིགས་པའི་ཚུལ་སོགས་མེད་པར་རྫོགས་པར་གནང་
 བ་རེད་ཅེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསུངས། འོན་ཀྱང་རང་
 རེའི་བརྒྱད་པར་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་མ་བཞུགས། རང་རེའི་
 བརྒྱད་པ་རྗེ་དག་དབང་བྱམས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་ཚུལ་སྦྱོར་ཆོས་སྐལ་
 བཟང་མགིན་རྒྱན་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན།

དེ་དག་ནི་མཛོད་པ་པོའི་ཆེ་བ་རགས་བསྐྱས་ཅམ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 སྒྲ་སྒོ་བ་ཆང་མ་བྲེལ་བ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་སྒྲ་མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་
 ཆེའི་གསུང་གི་སྒྲ་བརྒྱད་རྣམ་ཐར་པོད་གཉིས་བཞུགས་པ་ལྟར་འཆད་དགོས་
 ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ད་ལམ་
 འཆད་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཐུག་དཔེ་སྒྲས་ནས་རྒྱན་དུ་བཞག་སྟེ་རྣམ་ཐར་རེ་རེའི་མཇུག་
 ཏུ་འང་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་ཁྲིད་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་དང་སོགས་སྒོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱོམ་དགོས་ཞེས་གསུངས། །།

༥ ཉིན་གསུམ་པར། ཇི་སྐད་དུ། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། དལ་འབྱོར་འདི་

ནི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ། སྐྱེས་བུའི་དོན་སྐྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། གལ་ཏེ་
འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། ཕྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་བར་གལ་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལྷས་རྟེན་འདི་ལྟ་
བུ་རྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོ་འདེའི་བདེ་སྦྱིད་ཅམ་ལ་ཆགས་ནས་དབང་འདུལ་
གཉེན་སྦྱོང་སོགས་དུད་འགོས་ཀྱང་རུས་པ་དེ་འདྲ་ལ་མགོ་མི་འཁོར་བར་དུད་
འགོ་ལས་བྱང་ལྷགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་ཕན་ངེས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་
མ་བྱས་ན། ཕྱིས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ལྷས་རྟེན་ཐོབ་དགའ་བས། ད་ལྟེས་ལན་ཅིག་
རྟེན་པའི་སྐབས་འདིར་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་བྱང་ཚུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེས་ན་བདག་གིས་
མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་
ཕྱིར་དུ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉན་ནས་ལེགས་པར་
ཉམས་སྲུ་ལེན་སྟམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལེགས་པར་གསལ་བཟབ་
ནས་གསན་པར་བྱ། དེ་ཡང་གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་
བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལྷགས་ཞེས་སོགས་ལྟར་
ཉན་ལྟར་གསུངས། དེ་ལ་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
པའི་བྲིད་ལ་བཞི་སོགས་དངོས་གཞིའི་ས་བཅད་ལྟར་བཞིན་གསུངས་ནས། ས་
བཅད་དང་པོ་ནི་ཁ་སང་ཕན་ལ་ཁྱས་པ་བཞིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་རིམ་པར་
བརྒྱད་དེ་བྱང་ཚུལ། ཕྱིས་ནས་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་སོགས་མང་དུ་བྱང་
ཡང་རྩ་བ་ལམ་སྟོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་སྐྱར་བཤད་མདོར་བསྡུས་
གསུངས་ནས། རྒྱས་པར་ནི་ལམ་རིམ་སྟེ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན།
དེས་ཁ་སང་གི་བཤད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱར་བཤད་མདོར་བསྡུས་སོང་ནས།

གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གྱི་ཆེ་བ།

དེ་རིང་ས་བཅད་གཉིས་པ་གདམས་ངག་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གྱི་ཆེ་བ། འདི་ལྟ་བུ་ལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཆེ་བ་བཞི་དང་། བྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཞུང་གཞན་ལས་བྱང་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆེ་བ་བཞི་ནི། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་དུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྤྱོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བ་སྟེ་བཞི་རྣམས་ཡིན།

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ།

དེ་ལ་དང་པོ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་ཐུན་ཏེ། བསྟན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲིམ་མའི་འགྲེལ་བ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མི་བདུད་ཅིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་བ་སྟེ། འགལ་བ་མེད་པ་ནི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་བས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། འདུལ་བ་དང་། ཐུགས་སོགས་ལ་སྒྲས་ཟེན་ལ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དོན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་གཙོ་བོ་དང་དེ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། མི་འགལ་བ་དཔེར་ན་ཆ་བའི་ནད་དྲག་པོས་ཐེབས་པ་ཞིག་ལ་སྒྲན་པས་དང་པོ་ཤ་དང་། ཆང་སོགས་སྤང་དགོས། མ་སྤངས་

ན་སྔོན་ལ་བསྔོ་ཞེས་བཞུན། རྗེས་སུ་ཆ་བ་རི་ཐང་མཚམས་སུ་སླེབས་ནས། རྒྱང་
ཤས་ཆེ་བར་བྱང་དུས་ཤ་ཆང་སོགས་བཞེན་དགོས་པར་སྤྲོ་བས་ན། སྤྲུལ་
ནད་པ་གཅིག་ལ་སྤྲོ་བ་པོ་སྤྲོན་པ་གཅིག་གིས་ཤ་ཆང་ཟ་མི་ཟ་སྤྲོན་པའི་སྐད་ཆ་ལྔ་
ཉིང་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་མོད་ཀྱང་། འོན་དུ་ནད་པ་གཅིག་གསོ་
བ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། མདོ་
སྤགས་སོགས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཆེད་ལས་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་
དུ་ཆང་མ་མི་དགོས་སྟམ་པ་ཡོང་ནའང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་གསུང་བ་པོ་
གཅིག་གིས་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་ལ་ཐོག་མར་ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་སྔོན་ནས་བཤད་
པའི་མི་ཉུག་སྤྱག་བཟུལ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་དྲག་དུ་སོང་
ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཕྱིན་དུག་སོགས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཐེ་སྔོན་ནས་བཤད་པ་རྣམས་དང་། སྤགས་གྱི་སྔོན་དུ་གྱུར་ནས་དོ་རྗེ་ཐེག་
པ་ནས་བཤད་པའི་རིམ་གཉིས་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་རང་
ཉིད་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན།
དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་
པར་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་མི་མཐོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད།
དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་རང་རང་
གི་ཐར་བར་བགྱོད་པའི་ལམ་སྟོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་གིས་མ་ཤེས་པར་
གཞན་ལ་བཞུན་པར་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་སྐོག་གྱུར་
པ། དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྦྱིད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པ་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྦྱིད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པར་བྱོ། ། ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འགོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་
 ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྦྱབ་མཛད་པ་གང་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 དང་། གཞན་ཡང་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ནི་སྦྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཞུན་
 ཡིན་པས། དེ་སྦྱབ་པའི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྦྱོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་
 འགོག་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ལ།
 སྦྱོན་སྣ་རེ་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྣ་རེ་བསྦྱིད་པར་མི་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་གང་
 ཡང་མེད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་འདུ་བ་དེ་
 ལྟར་རེད།

དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བྱས་ན་རྗེས་བྱེད་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་
 མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། བརྗེད་བྱ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་
 མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྩོན་དུ་ཁྱས་པ་ལྟར་སྤེ་སྤོད་གསུམ་དང་
 རྒྱུད་སྤེ་བཞི་སོགས་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ཟག་གཅིག་
 འཛང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ལས་འགལ་རྒྱུན་དུ་འགོ་བ་རུང་
 ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་གོ་བ་དེ་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་
 རྟོགས་ཚུལ་ཡིན། དེ་དག་གི་བརྗེད་བྱ་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་
 གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་སྦྱིས་བྱ་རུང་དང་། བདེན་

བཞིའི་འཇུག་ཐོག་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སོགས་ངེས་ལེགས་ཐར་བ་ཐོབ་བྱེད་ནམས་
 རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་དུག་སོགས་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཐོབ་བྱེད་ནམས་རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་བྱ་དེ་ཐམས་
 ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་ལས་འགལ་
 རྒྱུན་དུ་འགོ་བ་ཅུང་ཟད་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་གོ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་
 ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན། དེ་ཡང་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། བསྟན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞི་ལམ་གྱིས་བྱིར་ཤེས་པ་ང་ཡི་སྒྲ་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རེད། དེ་འདྲིའི་རྩ་ཆོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གྱུ་བཞི་རྒྱུས་བྱ་གསུམ་དང་།
 རྒྱགས་བཅས་བཞི་ལ་གསུང་བ་དང་། ཤོ་རྗེ་ཅི་ལྟར་འཕངས་ཀྱང་གྱུ་བཞི་
 ལམ་ལམ་འབྱུང་བ་ལྟར་དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་ལམ་ཆ་ཆང་བ་རེ་
 བསྐྱུས་པའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དུ་ཡོད་
 མོད། བདག་གི་ལ་སྐྱབས་མགོན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས། གདན་ཁ་གང་མ་གྱུ་བཞི་ལྟ་
 བྱ་ཞིག་ཡིང་གིས་བྱིར་བ་ལྟར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་
 བྱ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཡིང་གིས་བྱིར་བ་
 ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན།

གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་དུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ།

གཉིས་པ་གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་དུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མ་མཇུག་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
 གདམས་ངག་དུ་མི་འཆར་ཏེ། དེ་ཡང་གདམས་ངག་གི་མཆོག་ནི་རྒྱལ་བའི་
 གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་ཏེ། དེ་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅིང་། གདམས་ངག་ཀྱང་དེའི་གསུང་རབ་
 རྣམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་
 མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་
 ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། དེ་ཕྱིར་དྲང་སྤང་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་ཟླ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲ་གས། ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་
 དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་དང་
 སང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པའི་
 དུས་མཐོ་བ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་འདུ་ཤེས་ཙམ་ཡང་མི་འཁོར་བ་
 དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལའང་ཐོས་
 པ་དང་། ཚུད་པའི་ཆོ་མཐོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་
 ཀྱང་ད་གཞོད་ཉམས་ལེན་བྱེད་རན་པ་ན་རང་གིས་མི་ཆོ་རྟེལ་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 གང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉམས་ལེན་དུ་བྱིས་མི་ཤེས་པར་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་
 སློམ་ཆེན་དུ་འབོད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྷའི་རྒྱལ་ཐབས་དང་སེམས་
 རོ་སོགས་བསྐྱབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱུང་བྱེད་པ་དེ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
 མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་ནི། གསུང་རབ་གདམས་པར་ཤར་བ་
 མེད་པས་འོངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་མ་ཤར་
 བའི་སྒྱུན་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རེད། རང་རེ་གྲ་སའི་དགོ་བཤེས་ཤིག་གིས་ཁམས་སུ་
 པ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་རྟོང་མའི་སྒྲ་མ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་གདམས་
 ངག་ཞུས་ནས་མན་ངག་རྒྱུད་རྒྱུད་འདྲ་བསྒྲོམས་པས། ཡུལ་དེའི་མི་རྣམས་ནས་
 དགོ་ལུགས་པ་ལ་བཤད་ཆོས་ཙམ་ལས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཆོས་མེད་ཐག་ཆོད་
 ཡིན་པ་རེད་ཅེས་ཆང་མ་ཡིད་ལོག་པ་བྱུང་འདུག་པ་དེ་ནི་བརྟན་པའི་རྒྱུ་

འདྲེན་པོ་བྱང་འདུག་སྐྱམ་ཁོ་བོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལྷག་པ་བྱང་། གང་ཐོས་
བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་དགོས། གང་ཉམས་
སུ་ལེན་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས། ཐོས་བསམ་གྱིས་
གཞན་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ། ཉམས་ལེན་གཞན་ཞིག་བྱས་ན། ཏྲ་རྒྱུག་བྱེད་པའི་
ཆོ་དཀྱུས་ས་གཞན་དུ་བསྟན་ནས། རྒྱུག་ས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་ཏྲ་རྒྱུག་བྱེད་པའི་ཆོ་སང་ཉིན་ཏྲ་
རྒྱུག་ས་འདི་ན་ཡིན་ཞེས་ས་ཤུར་བསྟན་ནས། སང་ཉིན་ངོ་མ་རྒྱུག་དུས་དེ་
མིན་པ་ཞིག་དུ་རྒྱུག་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་
རྣམས་གདམས་ངག་དུ་འཆར་མི་ཐུབ་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གོ་བ་
མ་ཆགས་པའི་སྒྲིན་ཡིན། འདི་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སོགས་
གཞུང་ཆེན་མོ་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་དུ་འདུས་ནས་ཉམས་ལེན་དུ་སྤིལ་གྱིས་བྱིར་
ཤེས་པ་ཞིག་འོང་།

ཐུར་བྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན་གྱིས་གྲགས་སར་སློབ་གཉེར་གྲུབ་ནས་
ཇེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དྲུང་དུ་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་སོགས་་་
གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ནས་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དགོངས་པ་སྟན་་
ཐོག་གཅིག་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ལ་ངོ་འཕྲོད་པས་ཐུར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་
ལ་སློབ་གཉེར་རྒྱུ་ལ་མཐའ་དག་བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་ལ་སློབ་གཉེར་བརྒྱུ་ལ་
ཡིན་འདུག་སྐྱམ་དུ་གོ་བ་ཞིག་བྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་གསུང་རབ་གདམས་ངག་
དུ་འཆར་བའི་རྟགས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཆོག་སློབ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་
བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལྷང་ཞིག་གནང་བ་ན་སྐབས་སྐབས་སུ་ཨ་ཇེ་ལོ་ན་རྒྱས་པས་
མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་རང་འདི་ན་འདུག་ཅེས་དབུ་ཞབས་ཐམས་

ཅད་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་རེད། ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཆོས་གྲུ་ཚྭ་
 པ་ཁྱབ་འགོ་གཅིག་ཅུ་བྱས་ན་འང་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་དུ་འདུས་ཏེ་གདམས་
 ངག་དུ་འཆར་འོང་། དཔེར་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཚྭ་པའི་ཆོས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་སྐབས་དང་སྦྱར། ཏེན་འབྲེལ་ཚྭ་པ་དེ་འབྲེང་གི་
 སྐབས་དང་སྦྱར། བསམ་གཟུགས་ཚྭ་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་དང་སྦྱར་ཆོག་
 ཆོག་འོང་། ཆོས་འདོན་ཅུ་ལ་འགོ་བའི་ཆོ་གསུང་རབ་གང་ཞལ་བྱེ་ན་འང་
 ཉམས་ལེན་དུ་འདྲིལ་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་། ཐ་ན་རྩ་ཁང་ནང་གི་ཤོག་འབྲུ་
 གཅིག་རྟེན་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་སྒྲུབ་དུ་བསྒྲུབ་ཆོག་
 ཆོག་འོང་། ཁོ་བོས་སྤར་རྒྱུ་དུའི་སྐབས་དགོན་པའི་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་ཁང་ནང་
 གི་ཤོག་འབྲུ་ཞིག་ལ་བཞུགས་པས་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་མགྲུ་
 སྟག་རྒྱུ་པའི་བྱང་བ་གཞོན་ནུ་དེས། མདངས་ལྡན་གྱི་མེ་ཏོག་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ ཡུད་ཅུ་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་མཐོང་། དཔེ་འདི་དང་མཚུངས་པའི་
 དོན་གྱི་སྒྲུབ་སྟེན་སྟེན་པའི་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་
 ཀྱིས། སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲུབ་
 ངས་མ་རྟེན། ཅེས་འདུག་པ་སྐྱེས་བྱ་འབྲེང་གི་དེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ལ་
 སྦྱར་ཆོག་ཆོག་རེད།

དེ་ལྟར་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་
 ཀྱང་འདོར་དུ་མེད་པར་གདམས་པའི་དུ་འཆར་ཐུབ་པ་ལ་བཀའ་གདམས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩ་བཤུ་ཉིད་ཆེན་པོས་དཀའ་བཅུ་རིན་ཆེན་འཕེལ་ལ་བཀའ་
 གདམས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོར་དུ་མེད་པར་གདམས་པའི་དུ་འཆར་བ་ལ་ཟེར་

བ་ཡིན་ཞུས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་བཀའ་ཚོས་ཀྱི་ཚྲིགས་སུ་
ཡང་། དེ་རིང་དཀའ་བཅུས་སྒོ་སྦྱང་ཆེན་པོ་བྱིན་བྱང་། འདི་ལྟར་ཟེར་ཞེས་
གསུངས་ནས་བཟུགས་བརྗོད་མཛད། དེ་ལྟར་བྱང་ན་རྩ་ཁང་ནང་གི་ཤོག་
འབྲུར་གཅིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་
བའི་མན་ངག་ཏུ་སྤྱིལ་གྱིས་འདྲིལ། དེ་ཡང་རང་གཅིག་སྤྱིལ་འཛང་རྒྱ་བའི་མན་
ངག་ཏུ་སྤྱིལ་གྱིས་འདྲིལ། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་རང་ཁོ་
ནའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་སྦྱི་ཡོང་། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་རྒྱུ་རིན་ཆེན་གྱིས། གདམས་ངག་ལ་ནང་
བྱན་རྒྱུད་པ་ནི། བེའུ་བུམ་ལག་མཐེལ་ཙམ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་མི་ཟེར་
གྱི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། གསུངས་པ་
ཡང་འདི་ལྟར་གོ་དགོས། ཚོག་དེ་འདིའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའང་ཡིན།

དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་གནད་ཇི་
འདྲ་ཞིག་དགོས། ལམ་རིམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གམ་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་གསུང་
རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྩལ་ནས་ཞི་
ལྷག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱས། དེ་ས་བཅད་རྒྱས་བསྐྱས་ཇི་ལྟར་ཡིན་
ཀྱང་རྟེན་གྲངས་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་སྒོ་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དབྱེད་སྒོམ་དགོས་
པ་ལ་དབྱེད་སྒོམ། འཛོག་སྒོམ་དགོས་པ་ལ་འཛོག་སྒོམ་གྱིས་ཉམས་ལེན་དུ་
འབྱེར་ཤེས་པ་ཞིག་བྱང་ན་གསུང་རབ་གང་མཇལ་ཡང་རང་གི་ཉམས་ལེན་
གྱི་དམིགས་སྒྲིབ་དེ་དང་དེའི་ཐད་སོ་སོར་སྦྱར་ཚོག་ཚོག་ཡོང་བ་གསུང་རབ་
གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆད་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་གོ་བདེ་བྱིར་བདག་གི་སྒྲ་མ་
རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཞིན་དཔེར་བཤད་ན། མི་ཞིག་ལ་འབྲས་དང་། གོ་དང་།

སྒྲ་མ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ན། འབྲས་ལྷ་བྱ་སྒྲ་བ་གང་རྟེན་ཀྱང་གང་ཡང་
བྱེད་རིན་མེད་པས་འདྲོར་བ་ལས་འོས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གང་སྒྲ་
མ་ཚང་ན་གསུང་རབ་མཇལ་ཡང་གང་གི་ཐད་དུ་སྒྲ་དགོས་མི་ཤེས་པས་ཉམས་
སྒྲ་ལེན་མི་ཤེས། འབྲས་དང་། གྲོ་དང་། སྒྲ་མ་སོགས་དེ་དག་སོ་སོ་ནས་བྲེ་
གང་རེ་ཅུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་འབྲས་སྒྲ་བ་གང་རྟེན་ནའང་རང་གི་དེའི་སྟེང་དུ་
བསྒྲུན་ཆོག དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུ་གང་སྒྲ་མ་ཚང་ན་གསུང་རབ་ནས་
གང་མཇལ་དེའི་ཐད་དུ་སྒྲ་ཚོག་ཚོག་ཡོང་བ་ལྟར་ཡིན། རྒྱུ་གང་སྒྲ་མ་ཚང་ན་
རྒྱས་བསྒྲས་གང་གིས་ཀྱང་ལམ་བཟོད་ལྷས་པར་སྟེ་དཔོན་དང་། སྒྲ་རྒྱུ་གི་
ཤག་ཆས་གྱི་དཔེ་དང་སྒྲ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས། བསྒྲན་པ་ཐམས་ཅད་
འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལྷས་གདམས་ངག་དུ་འཆར་
བའི་བྱེད་པར་ཡང་དེ་ཡིན། སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱེད་ཅིང་།
སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་མ་དེ་ཡིན་པས་བྱེད་པོ།

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་དུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ།

གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་ལྷག་དུ་རྟེན་པའི་ཆེ་བ་ནི། རྒྱལ་
བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་སྒྲར་ལྷས་པ་བཞིན་གདམས་ངག་
གི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
བཞུགས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་མ་བརྟེན་
པར་གཞུང་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
རྟེན་པར་མི་ལྷས་ལ། གལ་ཏེ་རྟེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དུས་ལུན་རིང་པོ་དང་དཀའ་
ཆོགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ལ་སྒྲོས་དགོས། ལམ་རིམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་
པོ་དེ་དག་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་བདེ་

སྐྱེ་བུ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ།། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དེ་གང་
ཡིན་སྟེ་ན། བདག་གི་སྐྱབས་མཆོག་སྤྲུལ་པའི་པོ་ཆེས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་
སྐྱེ་དང་། བྱད་པར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་གསུངས། དེ་
ངས་པར་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལམ་གཙོ་ལས། སྤྱང་བ་རྟེན་
འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱང་བ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། ཇི་སྲིད་
སོ་སོར་སྤྱང་བ་དེ་སྲིད་དུ། ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། ཅས་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མི་རྟོགས་པར་དངོས་སུ་
གསུངས་པས། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟེན་པར་གསུངས་
པ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་དོན། ཞེས་ངས་འབྱུང་དང་།
རྒྱལ་སྐྱེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འབྲུག་དོགས་དེ། ཞེས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུར་
གསུངས་པས། ངས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཞར་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་
ན་ལམ་རིམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྲུ་ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་རྣམ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གནད་རྣམས་བདེ་སྐྱེ་བུ་རྟེན་ཅིང་། རྟེན་
པ་ལྟར་དཀའ་ཆོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
བདེ་སྐྱེ་བུ་རྟེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ།
ལམ་གཙོ་གསུམ་སོགས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ནི་དེའི་ནང་གི་ཞོར་བུ་ལྟ་བུ།
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་བྱ་གཟིངས་ལྟ་བུ། དེ་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་དེད་
དཔོན་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཞོར་བུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་གཟིངས་ལ་མ་བརྟེན་
པར་ཞུགས་ན་ཞོར་བུ་མི་ལོན་པའི་ཁར་སྟོག་ཤོར་བ་ལས་འོས་མེད། དེ་བཞིན་

དུ་ལམ་རིམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞུང་ཆེན་པོར་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 པ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། དེད་དཔོན་མཁས་པ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་བྱ་གཞིངས་སུ་ཞུགས་ན་གཞུང་ལྷགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་
 རྣམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་འོར་བུ་བདེ་སྐྱེད་ཏུ་རྟེན་པ་འོང་
 གསུངས།

ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བ།

བཞི་པ་ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བ་ནི། དེ་ཡང་
 ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་དངོས་བསྟན་ལ་ཆོས་སྤྱང་གི་ལས་སྒྲིབ་འགོག་པ་ལ་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་ག་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་ལ་ཐེག་པ་མཐོ་དམན་དང་། བཤད་ཆོས་དང་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སོགས་
 གྲས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་དུ་མ་ཞིག་འབྱེད་པས་ཆོས་སྤྱང་གི་ལས་ཆབས་པོ་
 ཆེ་ཞིག་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་སྤྱང་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 རི་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་སྟེ། རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་
 དཔལ། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཕྱལོ། འཇམ་དཔལ། གང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ལ་ནི་བཟང་བར་འདུ་ཤེས། ལ་
 ལ་ནི་ངན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་སྤྱང་བའོ། གང་ཆོས་སྤྱང་བ་ངེས་ཆོས་
 སྤངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན། དགོ་འདུན་ལ་
 ངན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་འོ། འདི་ནི་རིགས་པའོ་འདི་ནི་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་
 ན་ཆོས་སྤྱང་བའོ། འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་
 པའོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤྱང་བ་
 ཡིན་འོ། འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ན་

ཆོས་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་སྤྱང་ན་དེའི་
 ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷིང་བ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་གིས་འཇམ་བུའི་
 སྤྱང་འདྲེན་ནི། མཚན་ཉིན་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པས། གང་གིས་མདོ་ལྡེ་
 སྤྱང་བྱེད་པའི། ལྷིག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཁྱད་འཕགས། གང་གིས་གཞུང་བྱེད་སྤྱིང་གྱི།
 དག་བཙམ་བསད་པར་གྱུར་པ་བས། གང་གིས་མདོ་ལྡེ་སྤྱང་བྱེད་པའི། ལྷིག་
 པ་དེ་ནི་ཆོས་ཁྱད་འཕགས། ཞེས་གསུངས། ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་
 རྟེན་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འདྲོར་རྒྱ་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྤང་
 བྱུང་གས་པ་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བས་བཟང་ངན་དུ་དབྱེ་བའི་ཆོས་སྤྱང་གི་སྒྲིལ་
 ཤོས་འདི་རང་འགགས་སུ་འགོ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་
 ཚུལ་བཞིན་བསམ་ན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་སྐྱབ་རྣམས་ངང་
 གིས་སྤྱང་ཞིང་། དལ་འབྱོར་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲོར་ལྟ་བུ་ངེས་ན་ཆོ་འདྲེན་
 ཞེན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་རང་འགགས་སུ་འགོ་བ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་
 སྒྲོར་བསྐྱང་ན་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་སྤྱོད་དང་། བདག་མེད་
 ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་ལ་སྐྱང་ན་བདག་འཛིན་གྱི་བར་དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་བཞིན་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་
 སུ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆེ་བ་དེ་དག་སྐྱེ་རིམ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ན།
 དཔེར་ན་ལྷ་བྱིས་པ་ཞིག་གིས་ཐང་ག་བྱི་བ་ལ་དེ་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་རས་གཞི་
 དང་། ཆོན་དང་། ཕིར་ལ་སོགས་པ་ཆང་ཆང་རུག་རུག་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲའི་
 ལག་ཆ་དང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཐང་ག་དེ་འབྲི་བའི་ཆ་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཤ་ལྷག་
 མ་གཏོགས་འགལ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་བཟུན་པ་

ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དཔེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལག་ཆ་
དང་ཡོ་བྱད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐང་ག་འབྲི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་གསུང་རབ་
གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་དཔེ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐང་ག་ལེགས་པར་
བྱུང་བ་དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྤྱད་ཏུ་རྟེན་པའི་དཔེ་ཡིན་ལོ།

དེ་ལྟར་ཆེ་བ་བཞི་པོ་དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཆེ་བ་བཞི་དང་། བརྫོང་བྱེད་
དོན་གྱི་ཆེ་བ་བཞི་འཛིན་ཐབས་ཅིང་། རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་ཆེ་བ་བཞི་པོ་བསྟན་
བཅོས་ཁོ་རང་ལ་ལྟན་མོད། བརྫོང་བྱེད་དོན་གྱི་ཆེ་བ་བཞི་གང་ཟག་རང་ཉིད་
ལ་ལྟན་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། དེས་ཆེ་བ་བཞི་སོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
འདི་ནི་ཆེ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལྟན་པར་མ་ཟད། བྱང་ཆོས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་
ཡང་ལྟན་ཏེ། བྱང་ཆོས་གསུམ་ནི། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བརྫོང་བྱེད་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པས་བརྫོང་བྱེད་མ་ཆང་བ་མེད་པ། སེམས་འདུལ་
བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པས་ལག་ཏུ་སྤང་བདེ་བ། ཤིང་རྩ་ཆེན་
པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྤྲོ་མ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་པས་
ལྷགས་གཞན་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པ་གསུམ་ཡིན།

དེའི་དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་བསྐྱུ་
མེ་རྒྱས་ཀྱང་དོན་གྱི་གནད་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འདིར་བསྐྱུས་ནས་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་མཐའ་
དག་སྦྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱུས། དེ་འདིར་ལམ་རིམ་ཉུང་བུ་
ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྫོང་བྱེད་
འདིར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྩི་བཅུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྤྲོ་མ་
དབྱུ་མ་པར་བྱལ་བའི་ཆབ་ཤོག་ཏུ། དཔལ་མར་མེ་མཚད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདམས་

པ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་འདི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་
 བསྟན་བཅས་མན་ངག་མཐའ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་དུ་དྲིལ་ནས་སྟོན་
 པར་སྤང་བས། འཆད་ཤེས་པ་དང་ཉན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་ཉམས་
 སུ་སྒྲངས་ན་མན་ངག་ཚུང་ཚུང་དུ་མ་ཟད། གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གྲང་
 འབྲིག་ནས་འོང་བར་སྤང་བས་བྲིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོན་པར་མ་བྱས།
 ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དུ་སྐྱབས་འགོ་སོགས་སྟོན་འགོའི་
 བྲིད་ཆེན་བཞི་དང་། དངོས་གཞི་སོགས་བྲིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྟད་སོ་སོ་
 ནས་ཡོད་ཀྱང་རང་རེ་བཀའ་གདམས་གསར་རྒྱུང་གི་ལྷགས་འདིར་བྲིད་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་མང་པོ་མི་དགོས་པར་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་གྱི་ནང་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་
 པ་ཡིན། ལམ་སྟོན་ཤོག་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱ་དྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ནས་བསྟན་ཅིང་། འདི་ཉིད་བཤད་བྱ་ཙམ་བའི་གཞུང་དུ་བྱས་
 པས་ལམ་རིམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པོ་
 བསྟུ་བསྟུ་བ། ཚུལ་འདི་ཐུན་རེ་སྟོན་དང་ཉན་པས་ཀྱང་། དམ་ཆོས་འཆད་
 དང་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་ཆོགས། རྒྱབས་ཆེན་སྟུང་པར་ངེས་པས་དེ་དོན་
 བསམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་འཆད་
 ཉན་བྱས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་མཐའ་དག་ལ་
 ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་པར་འགོ་ཞིང་། ཤར་སྒྲོམ་ཆར་གཅིག་བྱས་ཀྱང་
 གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པར་འགོ་འོ། དེ་
 ཡང་བཀའ་གདམས་པའི་དགོ་བཤེས་སྟོད་ལྷང་པ་ཆེན་པོས། ངས་བྱང་ཚུབ་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་བཤད་པའི་དུས་ན་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་འདི་ན་ཡོད་པའི་པོ་ཏི་

དང་སྒྲིགས་བཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ། བན་ཤུག་སེ་པོ་འདིས་ང་ཚོའི་སྤྱིང་
ཐམས་ཅད་བཏོན་གྱི་འདུག་སྟམ་ནས་འདར་སྐྱར་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་རེད། དོན་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདིའི་
བཤད་ཉན་ལེགས་པར་སོང་ན་འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི་པོ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་
ཐམས་ཅད་བཤད་ཚར་བ་ཡིན།

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཚུར་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
འདུས་ཤིང་། སར་གསུང་རབ་སྒྲོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་
ཀྱི་འགག་སྒྲོམ་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཁོང་གིས་ལམ་རིམ་
གསུངས་པ་ན། ངས་ཆོས་ཀྱི་གཡག་པོ་ཆེ་བཤའ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་
འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས། སྒྲོ་དམན་པ་ཆོས་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་
རྒྱས་པར་མི་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་སྒྲོར་གྱི་རྟེན་གྲངས་ཚང་ན་དམར་ཁྲིད་ལྟ་བུ་ཉུང་
ངུ་ཞིག་ལ་བཏོན་ནས་ཀྱང་ལམ་བཟོད་རུས་ཤིང་། དམིགས་སྒྲོར་གང་ཡང་
རུང་བ་གཅིག་མ་ཚང་ན་བཟོད་མི་རུས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆ་བའི་སྒྲུན་ག་ཤུར་
ཉེར་ལྷེ་སྒྲུན་རེ་རེ་ནས་ཁྱར་པོ་ལོངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཀྱན་ཟ་མི་དགོས་པར་
སྒྲུན་སྒྲུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ཆ་ཚང་མ་འཇོམས་ན་སྒྲུན་སྒྲུན་ཆུང་ངུ་ཞིག་གིས་ཆ་བའི་ནད་
སེལ་བ་དང་། སྒྲུན་སྒྲུ་གཅིག་མ་འཇོམས་ན་གཞན་རྣམས་མང་པོ་ཐོས་ཀྱང་
ནད་སེལ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་གདམས་ངག་གི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་
དང་མཇལ་བའི་སྐལ་བཟང་རྟེན་པའི་དུས་འདིར་ཆེག་བྲིལ་བྱེད་དགོས།

བྱང་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། རང་རེ་རྣམས་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱུག་བསྐལ་སྒྲུ་
ཆོགས་ཤིག་སྤྱོད་བ་དང་། ཡར་ཐར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པོ་
སེམས་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འདུལ་བ་ལ་ལམ་རིམ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་

ཅིང་། སེམས་འདུལ་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པས་ཉམས་ལེན་དུ་
བྱེད་བདེ་བས་ལག་དུ་སྤང་བདེ་བ་ཡིན།

བྱད་ཆོས་གསུམ་པ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྤྲ་མ་རིག་པའི་
ཁུ་བྱག་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མཁས་པའི་སྤྲ་མ་གསེར་སྦྱིང་བ་གཉིས་
ཀྱི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ནས་བསྟན་པས་ལྷགས་གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འཇམ་སྦྱིང་མཁས་པ་
ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱུ། ལྷན་པའི་བ་དན་འགོ་ན་ལྟང་ངེ་བ། ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་
མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་དུ། ལེགས་བརྒྱད་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་བྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་ལྷ་བྱ་ནི་བསྟན་
བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལའང་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པ་ལའང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཆ་
ཆོད་འདུས་པ་ཡང་མེད་ལ། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའང་
མེད་དོ། དེ་ལྟར་ཆེ་བ་བཞི་དང་བྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་ནས་བྱད་པར་
དུ་འཕགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིལ་གསུམ་
བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་སྐལ་བཟང་འདི་ལྷ་བྱའི་སྐབས་གདམས་ངག་ལྟར་སྤང་རེ་
དང་། ལྷགས་རེ་བ་ཅམ་རེས་ཆོམ་ནས་མི་སྤྱོད་པར་ལམ་འདིར་བརྩོན་པ་ཆེན་
པོས་འཇུག་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་བ་འདུག་གོ།

ཆེ་བ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ།

དེས་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་སོང་ནས། ས་བཅད་གསུམ་པ་ཆེ་
བ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡང་ས་བཅད་འདི་
ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དུགས་པོ་སྒྲིལ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས། བཤད་ཉན་

ལམ་དུ་གཏོང་བའི་གནད་འདི་ནི། སྒྲོན་འགྲོའི་གདམས་པ་མཆོག་ཡིན་གཅིས་པར་བྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འོག་གི་འཆད་ཉན་མཐའ་དག་རྒྱུད་ཐོག་དུ་འགོལ་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་འདི་ལ་རག་ལས་ཤིང་དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ནས་འབྱུགས་ན་བཅོ་ལྗེའི་བར་འབྱུག་པ་བཞིན། འདི་ནས་འབྱུགས་ན་འཆད་ཉན་བསམ་སྒྲུབ་ཆང་མ་གནད་དུ་འགྲོ་བར་དཀའ་བ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ། བཤད་པའི་ཚུལ། མཇུག་དུ་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།

ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་བསམ་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་པ། ཉན་ཚུལ་དངོས་སོ། དེའི་དང་པོ་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐོས་པ་བྱེད་འདོད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་བསམ་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ། པན་ཡོན་ལེགས་པར་བསམ་ན་ཐོས་པ་ལ་ཤིན་དུ་སྒྲོ་བྱུགས་སྐྱེ་བས་པན་ཡོན་བསམ་དགོས། དེ་ཡང་ཐོས་པའི་ཆོས་ལས། ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཐོས་པས་ཐྲིག་ལས་ཐྲིག་པར་བྱེད། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟོང་། ཐོས་པས་ཐུང་ན་འདས་པ་འཐོབ། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་དོན་ཤེས་ནས་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པས་ཐྲིག་པ་ལས་ཐྲིག་པར་བྱེད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་དོན་ཤེས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་རྣམ་གཤམ་སོགས་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྟོང་། མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་དོན་ཤེས་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་

སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན།། ཀུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱེད་ལྟོ་གྱི་མཆོག་ ཀུན་དུ་སྤྲོད་ས་
 པའི་དག་འཛམས་མཆོན་ཆ་ཡིན།། ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པས་གོགས་ཀྱི་
 མཆོག་ ཐོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛུ་བོ་ཡིན།། གཞོད་པ་མེད་པ་སྤྱི་
 ངན་ནད་ཀྱི་སྤྲན།། ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་འཛམས་དཔུང་གི་མཆོག་། གྲགས་
 དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན།། ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྱད་ན་
 སྤྱིས་ཀྱི་མཆོག་ ཆོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཐོས་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ཡི་གེ་ཀ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཙམ་ཤེས་པས་ཀྱང་ཀ་མི་
 ཤེས་པའི་མུན་པ་སངས་ནས་དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་གཅིག་སྤྱིས་པ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་ཀ་མད་སུམ་ཅུ་ཤེས་དུས་མུན་པ་སུམ་ཅུ་སངས་ནས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་སྤྲང་བ་སུམ་ཅུ་སྤྱིས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱིན་ཡོད། རང་རེས་ཐོས་པ་མ་
 བྱས་ན་གཞན་ཕར་བཞག་ཀ་བོད་བྱའི་མགོ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པར་མགོ་
 རིལ་རིལ་བྱས་ནས་ལྷན་རྒྱ་དེ་རེད། རང་གི་སྤྱན་བྱིས་ན་ཡོད་པ་གང་ཡང་མི་
 ཤེས་པ་དེ་ལ་སོམས་དང་ཤེས་ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཇི་ཙམ་བྱས་པ་ཙམ་
 གྱི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཇི་སངས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་རྒྱ་ཇི་ཆེར་འགོ།
 དེ་ཡང་ཆོམས་ལས། ཇི་ལྟར་བྱིས་ནི་ལེགས་གཡོགས་པ། མུན་པས་ཁེབས་པའི་
 རང་ཞུགས་ན། གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། མིག་ལྡན་བཞིན་དུ་མི་
 མཐོང་བ། དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྤྱིས་པའི། མི་ནི་སྒྲོ་གོས་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་།
 སྤྱིག་པ་དང་ནི་དགོ་བའི་ཆོས། མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར། མིག་ལྡན་མར་
 མེ་ཡོད་པ་ཡིས། གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བར། དེ་བཞིན་དགོ་དང་
 སྤྱིག་པའི་ཆོས། ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཁང་པ་ཐུན་ནག་ཅིག་གི་ནང་དུ་ཉེར་མཁོའི་ཅ་ལག་མང་པོ་ཡོད་པར་མིག་
 བགྲང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་
 ལུན་ཡང་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ་མེད་ན་སྤང་དོར་གྱི་གནད་གང་ཡང་མི་ཤེས་ལ།
 ཐུན་པ་དེའི་ནང་དུ་མར་མེ་སྤར་ན་རང་གི་མིག་ཡོད་པ་དེས་ཅ་ལག་གང་ཡོད་
 གསལ་ཏིང་ངེ་མཐོང་བ་ལྟར་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
 གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན། བྱང་ས་ལས། འཕྲལ་འཕྲལ་
 དུ་ཤེས་རབ་ཇི་ཆེར་སྐྱེད་པས་མིག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བྱིན་པ་
 དེས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྐྱེད་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་
 དང་། འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བ་དཀོན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 མཐར་བྱང་ཁུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 ད་ལྟ་ནས་ཞི་གནས་དང་སྟག་མཐོང་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྷས་མཉམ་དགོས་ཚུལ་དང་ཕན་ཡོན་སོགས་རྒྱས་པར་
 གསུངས།

ཐོས་པ་ནི་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པས་བྱིར་མི་རྒྱས་པས་ནོར་གྱི་མཚོག་ཀྱང་
 ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནོར་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱན་མས་བྱིར་བ་དང་། དགས་
 འཕྲོག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐོས་པ་སོགས་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དང་། མཁས་
 བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྒྱ་ལ་ཤོར་བ་སོགས་མི་སྲིད། ཀྱ་རེའི་ཚུལ་
 དུ་པ་ཡུལ་ལྟ་བུར་འགྲོ་ན་ཡང་ནོར་གཞན་སྟོག་མི་སྟོག་གི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཡང་
 འདི་དག་ལ་དེ་འདྲ་མི་དགོས། ཤི་ནའང་འབྱེར་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་རེད།
 དེས་ན་བྱེད་ཅག་གྲུ་རྒྱང་རྣམས་ནས་མདོང་མོ་རག་ཤན་མ་དང་། ཟངས་ལྷིག་
 སོགས་ལ་དང་འདོད་མི་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་འདི་དག་ལ་དང་

འདོད་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས། མྱོངས་པའི་དགྲ་པོ་འཛམས་པའི་མཆོན་ཆ་
 དང་ཡང་འདྲ་ཞིང་། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་
 ཅད་ནས་འབྱེན་རྒྱ་ཡོད། རང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ནོར་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲོགས་གྱི་
 མཆོག་ཀྱང་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ཞིག་ལ་འབྱུག་རན་པ་ན་བྱ་རུང་མི་རུང་
 དང་། རུང་བ་བྱེད་ལྷགས། མི་རུང་བ་འགོག་ལྷགས། སན་ཡོན་དང་ཉེས་
 དམིགས་སོགས་སྤར་ཐོས་པ་བྱས་པ་དེས་རང་ལ་བསྐྱབ་འོང་། ལྷ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་
 འོད་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དུས་སྒོ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་བ་ཡང་ཐོས་པའི་
 གྲོགས་གྱི་གྲོས་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཞེས་
 གསུངས། མྱོངས་ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
 འདིའི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ནི་རང་སྤྱན་སྤུང་ཆོགས་པའི་ཆོ་མཐུན་མདོག་བྱེད་ལ།
 རང་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་ངོ་ཡང་མི་ཤེས་མདོག་བྱེད་ཀྱང་། ཐོས་པས་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་སོགས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་
 སྤྱག་པར་སན་འདོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་གྱི་མཆོག་ཡིན།

སྤར་ཆེ་སྤྱིང་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་བལ་འཁོས་མེད་གྱི་རྣམ་པས་
 ཐེབས་སྐབས་ལམ་ཞིག་ཏུ། ཞང་པོ་ཞིག་ཆོང་ལ་འགོ་བ་དང་ཕྱད་པར་སར་
 གསུང་མོལ་མཛད་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་བཤད། རྗེས་སུ་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་
 འཛིན་མཛད་སྒྱུ་བསོད་རྒྱས་དུས་སྒྱུ་མདུན་དུ་འོངས་ནས་ཞང་པོ་ཡིན་སྐད་ཁྱས་
 པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་མི་ཞིག་དང་པོ་དབུལ་པོའི་སྐབས་ཉེ་འབྲེལ་ཡིན་
 ཟེར་མཁན་སོགས་མེད་པ་ལ། ཁོས་ཆོང་བྱས་ནས་དབུལ་ཕྱན་བྱ་བསོགས་པ་
 ན། འགའ་ཞིག་གིས་ཨ་ཞང་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཉེ་འབྲེལ་མང་དུ་བྱུང་བས།
 དེ་རྣམས་གྲུང་ཆོགས་ལ་བོས། དབུལ་རྣམས་གྲལ་མགོར་བཞག་སྟེ་དེ་ལ་བྱག་

འཆལ་བཞིན་དུ། ཡ་ཁང་མེད་པའི་ཡ་ཁང་བྱང་།། རྟོག་རྟོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ།། ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདིའི་མཛའ་བཤེས་ལ་སློ་
 གཏད་མི་ཐུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རེད། རང་རེས་མཛའ་བཤེས་ཤིག་འཆལ་ན་ཐོས་
 བསམ་སློམ་གསུམ་ལ་བཅོལ་བ་ལེགས། སྐད་ཆང་ལམ་རིམ་དུ་ར་བྱུང་ཁྱོད་ལ་
 སོགས་གསུངས་ཀྱང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གོང་ལྟར་གསུང་གིན་ཡོད་
 པས་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་བཅོས་སྦྱང་མེད་པར་ཁུས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་
 རི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱི་སྦྱན་དང་། མི་དགེ་བའི་དཔུང་འཛོམས་པའི་
 དཔུང་གྲོགས། སྦྱན་གྲགས་དང་། དཔལ་དང་། གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན།
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་ལེགས་སྦྱེས་དང་། ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མཁས་པ་མགུ་
 བར་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན། གཞན་ཡང་སྦྱེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་
 ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་ཀྱང་ནས། ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། ཤེས་རབ་སྦྱེ་ཞིང་གཏི་ཐུག་མེད་པར་འགྱུར། རང་གི་ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་
 ཉོ་བའི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་པས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་
 ཏན་ལ་ཡིད་དད་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་ཅིང་། ལས་ངས་
 པ་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྦང་དོར་བྱེད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་
 སྦྱོན་ཡོན་རིག་ནས་མངོན་འདོད་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་པན་
 ཡོན་མཐའ་ཡས་པས། ཐོས་པ་འདི་ནི་རང་གི་ཤ་ནས་བཅད་དེ་ཉོ་དགོས་
 ནའང་ཉོ་བར་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་ན་ཤ་ནས་བཅད་མི་དགོས་པར་སྟོང་
 བདེར་ཐོས་པ་བྱེད་ཆོག་པའི་སྐབས་འདིར་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ཆོགས་
 བཅད་འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་བས་ཆོག་ཀྱང་རེ་ལ་གསེར་སྤང་སྟོང་ཕྱག་རེ་ཕུལ་
 ནས་ཁུས་པ་དེ་རེད།

དེ་ཡང་ཐོས་པ་གང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་བསམ་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་།
བསམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་སྤྲོད་སྐྱེ་སྐྱར་
བས། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། ལོ་ན་གཞོན་པ་དག་གིས་གྲུ་ས་ཆེན་པོར་བཞུགས་
ནས་གཞུང་པོ་ཏི་ལྷ་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་དགོས། སྒྲོབ་གཉེར་བྱས་པ་དང་མ་
བྱས་པ་གཉིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ངོ་ཤེས་ལྷགས་ཙམ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད། དགོ་རྒྱུན་དཔེ་ཆ་མི་བཟུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དགོ་ཕྱག་རང་
དང་ཆ་བསྒྲིགས་མི་དགོས་པར་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་བཅུག་ན་རང་ལ་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་
དེའི་ཆོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་འོང་། ཡང་ལོ་རྒྱུན་པ་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་
སོགས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱ་དགོས་བྱས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་མ་
ཆོད་པའི་ངང་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱིས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་
བར་མ་རྒྱས་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་
ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་བྱེད། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ལམ་
དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས། རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱིར། ཐོས་པས་ངོམས་པར་
མི་བྱ་ཏེ། ས་གསུམ་བརྟེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡང་། ཐོས་པས་ངོམས་པ་མེད་
ལ་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། སྒྲོ་ཇི་ལྟར་དམན་ཀྱང་ལམ་
རིམ་དམར་བྲིད་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་མི་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་ལོང་མེད་པ་ག་ལ་
ཡོང་། དེད་ཆོ་དཔེ་ཆ་བ་མིན་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐལ་བ་བཅད་ནས་སྤྲོད་ག་ལ་
དགོས། ཏྲ་སྤང་། ལྷག་སོགས་ལ་རང་རང་གི་སྟོབས་དང་བསྐྱུན་པའི་ཁལ་
འགལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ཐོས་པ་ཡང་རང་གི་སྒོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་
ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱས་བསྐྱུས་ཇི་ལྟར་ཡང་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་
མཐུག་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཐུག་གི་བར་གྱི་དམིགས་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུ་གྲངས་ཆ་ཆང་

བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། དེ་མ་ཚང་ན་དམིགས་སྒྲོར་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པ་ཤེས་ཀྱང་། དམིགས་སྒྲོར་མ་ཚང་བའི་རྒྱུ་ལྡངས་སྒྲོངས་ན་དཔེར་ན་ཤག་
 ཆས་ལྟ་བུར། གདན་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་བུ། གོས་
 བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་གདན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར། མ་ཚང་ན་ཐོས་
 པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་ཡང་ལམ་བཟོད་ལུས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤྲེད་པོན་ཆེ་ལག་
 གི་ཤག་ཆས་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཤག་ཆས་ལྟར་རང་ལ་ཐབས་མི་ཆག་པ་བཞིན་
 རོ།

གཉིས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་བ་ལ་རིམ་གྲོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། སའི་
 རྒྱུ་པོའི་མདོ་ལས། གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་མཉན་གྱི། དེ་ལ་འབྲུ་
 ཞིང་སྐྱར་བར་མི་བྱ་འོ། ཆོས་སྤྱོད་བ་ལ་མཚོད་པ་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་འདྲ་
 བར་དེ་ལ་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་
 པ་དང་རིམ་གྲོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྤྱོད་བ་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་གུས་
 པ་བྱེད་དགོས། བྱང་ས་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་གནས་ལྡ་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཉན་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་
 བ་ནི། ༡ དུས་སྟུ་ཉན་པ་དང་། ༢ བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། ༣ སྤྲེད་པ་དང་།
 ༤ མི་ཁྲོ་བ་དང་། ༥ རྗེས་སྟུ་སྤྱོད་པ་དང་། ༦ ལྷན་ཀ་མི་འཆོལ་བ་དང་དུག་གིས་
 ཉན་པར་གསུངས། དེའི་དང་པོ་དུས་སྟུ་ཉན་པ་ནི། ལྷ་མ་ཐུགས་བདེ་ཞིང་
 ཐུགས་བྲལ་མེད་པ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་ཁྱེད་དགོས་པ་ལས་རང་ལ་སྐབས་གང་
 འགྲིགས་ཀྱིས་ཉམ་པ་དང་རང་ཤེད་བྱེད་མི་ཉན། སྟོན་དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲ་བ་
 དབྱས་སྟོན་ཀ་ཁང་དགོན་དུ་གསུངས་རབ་མང་པོ་བསྐྱིགས་པས་དབྱ་རྟོགས་
 ནས་བཞུགས་པའི་སྐབས་མི་ཞིག་གིས་ཆོས་ལུས་པས། དགེ་བཤེས་པ་ཐུགས་

རྒྱལ་བཞེངས་ཚུལ་གྱིས་ཡར་བཞེངས་ནས་དེད་པས་བྲོས་འགོ་དགོས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས་དུས་ལ་མཁས་པ་དགོས། བཀུར་སྟེ་བྱེད་པ་ནི་ཕྱག་དང་། ལྷང་བ་
སོགས་དང་། སྟེ་ཁྱེ་ཕྱག་དང་ཞབས་བསིལ་བ་སོགས་དང་། མི་སྟོ་བ་ནི་སྟ་
མའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་སྟོ་བ། རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི་སྟ་མའི་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པ།
ལྷན་ཀ་མི་འཛོལ་བ་ནི་ཡུས་མི་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞེན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་སྐྱབ་པ་
ལ་བྱུང་གསོད་མི་བྱེད་པས་བྱུང་གསོད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། གནས་
ལྷར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དང་། རིགས་དམའ་བ་དང་།
ཆ་བྱད་ངན་པ་དང་། ཆོག་འབྲུ་ངན་པ་སྟེ་ཆོག་གསུང་ལྷགས་ངན་པ་དང་།
ཆོག་མི་སྟན་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ་ལ་སྟོན་དུ་བཏུས་ཏེ་འདྲོར་བར་མི་བྱེད་པ་དགོས།

གསུམ་པ་ཉན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། འགལ་རྒྱུན་སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་
སྟོང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་འདུ་ཤེས་དུག་བཞེན་པའོ། དང་པོ་སྟོང་གི་སྟོན་
གསུམ་ནི། སྟོང་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན། སྟོང་ངི་མ་ཅན་ལྟ་བུའི་སྟོན། སྟོང་
ཞབས་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོན་གསུམ་ཡིན། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཁ་སྐྱབས་ན་བཅུད་
བཟང་པོ་ཇི་ཅམ་སྐྱགས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་མི་འགོ་བ་ལྟར་ལུས་ཆོས་གལ་དུ་བསྐྱད་
ཀྱང་ན་བ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པར་སེམས་ཡེངས་ནས་བསྐྱད་ན་གང་གསུངས་
པ་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཆོས་གལ་དུ་མ་བསྐྱད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡོང་། དེས་ན་རི་
དྲགས་སྐྱེ་ལ་ཆགས་པ་བཞེན་དུ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉན་དགོས། བསམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི་བསམ་པ་བྱེད་གྱིས་ཆོས་ཉན། བྱེད་གཞན་དུ་ཡེངས་
པ་ལྟ་བུ་མི་བྱ་བར་ཐམས་ཅད་སྟེ་ལ་གྱིས་སྐྱིམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། རི་དྲགས་
སྐྱེ་ལ་ཆགས་ནས་ཉན་སྐབས་བྱུར་ནས་རྒྱུ་པས་མདའ་འཕངས་ཀྱང་མི་ཤེས་
པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཁ་སྐྱབས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་

དུ་མི་གཙང་བ་དང་དུག་སླགས་ཡོད་ན་བཅུད་བཟང་པོ་སྤྲུགས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་
 མི་རུང་བ་ལྟར་ན་བ་ལེགས་པར་གཏད་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་སྒྲུལ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་ལ་བཤད་སྒྲུལ་པ་སློབས་
 གྱིས་ཉན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་པར་བཞག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བདེ་
 འོན་གཉེར་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལྟ་བུས་ཉན་ཀྱང་འདྲིར་སྒྲོད་དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་དུ་
 གསུངས་པས། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་མཐའ་བཅས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་
 ཀུན་ནས་བསྐང་སྟེ་ཉན་དགོས། གསུམ་པ་ནི། སྒྲོད་ཁ་སྤྲུབས་པ་དང་དྲི་མ་ཅན་
 སློབས་མ་ཡིན་ཀྱང་མཐིལ་རྣམས་ན་བཅུད་ཇི་ཅམ་སྤྲུགས་ཀྱང་རུང་བྱེད་ཀྱང་།
 མི་སྒྲོད་པ་ལྟར། རྒྱ་བ་ལེགས་པར་གཏད་ཅིང་། ཀུན་སྒྲོང་ལ་སྒྲོན་ཆགས་པ་མ་
 ཡིན་ཀྱང་དྲན་པས་མ་བཟུང་བར་དེ་མ་ཐག་བརྗེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན། རང་
 རེས་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་ས་བཅད་དང་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 རྩ་བ་བྱས་ནས་འདྲིའི་ཐད་དུ་འདྲི་འདྲ་གསུངས་སྒྲུལ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་བཤར་
 བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ལྷག་པར་ཆོས་སྤྱན་གྲོལ་ནས་ཆོས་གྲོགས་པན་ཚུན་གྲོས་
 བསྐྱར་གྱིས་ཆོག་བཤར་བྱེད་པ་གནད་ཆེ། དེ་ལྟར་སྒྲོད་ཀྱི་སྒྲོན་གསུམ་སྒྲོང་བ་
 ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་
 ཟུངས་ཤིག་ཅེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལེགས་པར་ཉན་པ་ནི་
 སྒྲོད་དྲི་མ་ཅན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཉན་པས་ནི་སྒྲོད་ཁ་སྤྲུབས་པའི་
 སྒྲོན་སྒྲོང་བ་དང་། ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་པས་སྒྲོད་ཞབས་རྣམས་བ་ལྟ་བུའི་
 སྒྲོན་སྐངས་ཏེ་ཉན་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཐུན་ཁྱེན་འདུ་ཤེས་དུག་བསྟེན་པ་ནི། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་
 བུའི་འདུ་ཤེས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤྲན་གྱི་འདུ་ཤེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་

སྒྲུབ་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། བཞུགས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནད་འཆོ་
བའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དུག་གོ། དེའི་དང་པོ་རང་ལ་ནད་
པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདུ་ཤེས་གཞན་
ནམས་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་། དེ་ཡང་རང་ནད་པ་མིན་པ་ལ་ནད་པ་ཡིན་པར་
སྒྲུབ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་རང་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཆབས་ཆེན་གྱིས་བཏབ་
པའི་ནད་པ་ཡིན། ཀ་མ་བས། འོན་ལ་མིན་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་
འགྲོ་སྟེ་དུག་གསུམ་གྱི་གཙང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་ནས་ནད་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་ལ་འོ་སྒྲོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་མ་ཤེས་གསུངས། འོ་ན་ནད་པ་ཡིན་ན་རང་གིས་
ན་བར་ཤེས་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། ཆོ་བའི་ནད་
ཤིན་ཏུ་ཐུབ་པའི་ཆོ་འཁུལ་ནས་རང་ནད་པ་ཡིན་སྟུང་པ་མེད་པར་སྐྱེ་ལེན་པ་
སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལྟར་འོ་སྒྲོལ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཏེ་ཅང་ཆབས་ཆེ་ཞིང་ཡུན་
རིང་བས་ན་བར་མ་ཤེས་པ་ཡིན། འོ་ན་ནད་ཅིག་ཡོད་ན་གཟེར་དང་ཟུག་རྩ་
ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་འདུག་པ་སྟུང་ན་ཡོད་དེ་དུག་གསུམ་གྱི་གཟེར་ཟུག་དུག་པོ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོད་བདེ་ཡིན། དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དཔེར་ན་ཁྲོམ་ལྟ་
བུར་ཕྱིན་ནས་དངོས་ཆས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ནས་ཉོ་ཡང་མ་བྱས་ཤིང་ཤག་ཏུ་
སྐྱེབས་པའི་ཆོ་དེ་བྱུང་ན་སྟུང་དུ་ཡིད་མི་བདེ་ཀམ་ཀམ་ཡོང་བ་དེ་འདྲིང་ཆགས་
ཀྱི་གཟེར་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ཆོག་ངན་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་
ཐོས་དུན་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོ་ཡིད་མི་བདེ་ཀམ་ཀམ་སྤྲོད་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་
བ་དེ་ཞེ་སྤང་གི་གཟེར་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་
སྒྲུབ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དང་གཟེར་ནད་དུག་པོ་བཟོད་དཀའ་བ་ཡང་ཡང་འོང་

བ་དེ་ཡིན། དེས་ན་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ནད། ཞེ་སྤང་གི་ནད། སྤག་དོག་གི་ནད་
 སོགས་ནད་སྣ་མང་པོས་བཏབ་པ་ཡིན། ཐ་མལ་གྱི་ནད་སྣ་གཅིག་ཙམ་ལའང་
 འཇིགས་པར་བྱེད་དགོས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སྣ་མང་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 བཏབ་པ་ལ་ཅེ་སྟེ་འཇིགས་པར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐ་མལ་
 ནད་གྱིས་བཏབ་པ་ཡང་། སྤུང་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན། འདྲོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱུ་ཡི། ནད་ཀྱི་རྟགས་བཏབ་སྟོས་ཅེ་དགོས། ཞེས་གསུངས།
 དེ་ཡང་རང་རེ་ནད་གྱིས་མནར་ཏེ་ཟླ་བ་རེ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་ཙམ་སོང་ན་
 ཡང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་དགོས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་མནར་ཞིང་ད་དུང་ཡང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བར་
 དྲག་དཀའ་བས་དེས་ན་དགོ་བཤེས་པོ་ཏྟོ་བས། སོས་དུས་མེད་པའི་ནད་པ།
 སྟེན་དུས་མེད་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ངོ་མ་རང་ཡིན། གཉིས་པ་
 དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤུང་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ནད་པ་ནད་གྱིས་མནར་བ་
 ཤེས་ན་སྤུང་ཞིག་འཆོལ་དགོས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་ཞི་
 བར་བྱེད་པའི་སྤུང་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་འཆོལ་དགོས་གསུངས།

གསུམ་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྤུང་པ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་
 ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ཡང་ནད་པས་སྤུང་པ་མེད་པར་སྤུང་པོས་ན་ཆ་གང་དང་
 རྩ་རྩེས་སོགས་རྟོག་ནས་མི་པན་པའི་སྟངས་དུ་སྟོག་ལ་རྟོལ་བས་ན་སྤུང་པ་མཁས་
 པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལྟར། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་
 བསྟེན་པར་དཔེ་ཆ་གཅིག་ལྟའི་སྟངས་ནས་ཆོས་བྱས་ཆོག་སྟུང་ནས་ཁ་ཏྟོན་དང་
 བསྟོམ་སོགས་བྱས་ན་རྟོགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གང་ཡང་མི་སྟེ་བར་ཤེས་རྒྱུ་
 རེངས་སུ་རེངས་སུ་འགོ་བས་དེས་ན་ཆོས་ཤིག་བྱེད་སྟུང་ན་སྤུང་པ་མཁས་པ་

དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནན་ཏན་དུ་བསྟེན་དགོས། ནད་པས་
སྟན་པ་རྟེན་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཅི་ཟེར་ཉན། གུས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བ་
ཉར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟེན་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡོན་
ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཆོལ་བ་ཡི།
བསམ་པ་དྲག་ལྡན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་སྟེ། ནད་པའི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་
གསོ་བྱེད་སྟན་པ་བསྟེན་པ་ཉར། གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནན་ཏན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
པ་ནི། ནད་པའི་ནད་ལ་ཕན་བྱེད་སྟན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ནད་པས་སྟན་པ་ལས་
སྟན་བཟང་ལ་མང་བ་སྒྲངས་ནས་མ་ཟོས་པར་སྟེས་མགོར་བཞག། སྟན་པས་ཀྱིས་
ཟེར་བ་རྣམས་མི་བྱེད། མ་བྱེད་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་བྱས་ན་ནད་ལ་གཏན་ནས་
མ་ཕན་པ་ནི་སྟན་པས་མ་ལན། སྟན་ཀྱིས་མ་ལན་པར་ནད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
མ་བྱུང་བ་ཉར། སྟན་པ་མཁས་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་
ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ནི་བར་བྱེད་པའི་སྟན་དང་འདྲ་བའི་གདམས་ངག་མང་
དུ་ཐོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ན། གདམས་པ་ཟབ་ལ་རྒྱས་པ་རྗེ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་
རྒྱད་ཐོག་མི་ཕན་པ་ནི་སྟེ་མས་མ་ལན། ཆོས་ཀྱིས་མ་ལན་པར་སྟོབ་མ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་
ཡིས་བཅོལ་བ་ཡིས། སྟན་པ་མཁས་ཤིང་རིག་པ་དེ་རྟེན་དེ། དེས་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེ་
ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི། སྟན་འདི་གཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱིན་པ་དང་། སྟན་
མང་བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་དེ་སྒྲངས་ནས། ན་བ་འཆོ་བར་འགྱུར་བའི་སྟན་མི་
འཐུང་། སྟན་པས་མ་ལན་སྟན་ཀྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། ནད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་

བ་ཡིན།། དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་
 དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས།། སྟོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བཅུན་མི་བྱེད།། རིགས་
 པར་མི་བཅུན་ག་ལ་ཟུང་ན་འདའ།། ཞེས་དང་། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་
 ཆོས་བཤད་ཀྱང་།། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྦྱད་ན།། རད་པ་སྟན་གྱི་
 ཀྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག། བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན།། ཞེས་དང་།
 སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྦྱད་པར་བྱ།། ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་
 ཅི་ཞིག་འགྲུབ།། སྟན་དབྱུང་བཟགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི།། རད་པ་དག་ལ་ཕན་
 འགྱུར་རམ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་ནད་གསོ་བ་ལ་སྟན་སྤངས་པ་
 ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ལེགས་པར་བཤད་གོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟན་པའི་དག་
 བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ནི་བ་ལ་གདམས་དག་གི་
 འོན་ཀྱང་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
 ལས་ཀྱང་། ཐོས་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐོས་
 པའི་དོན་ལ་རུས་པ་དང་བསྟན་པའི་ལག་ལེན་རེ་གནད་དུ་ཆེད། ཞེས་གསུངས།
 ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཐོས་རྒྱ་དང་། ཐོས་རྒྱ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བསགས་པའི་
 ཆོག་ཙམ་སྦྱར་ལེན་པ་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། སུ་རམ་ཤིང་ཤུན་
 སྟེང་པོ་ཅི་ཡང་མེད།། དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག། ཤུན་པ་ཐོས་
 པས་མིས་ནི་སུ་རམ་རོ། ཞིམ་པོ་རྟེན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ཤུན་པ་
 དེ་བཞིན་སྟོབ་སྟེ།། རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན།། ཞེས་སུ་རམ་དོན་དུ་
 གཉེར་བས་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་ནས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་དང་།
 གར་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱོད་ན་འདུག་པ་ཞིག། དཔའ་བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
 བཞིན།། བདག་ཉིད་ནན་ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།། སྟོལ་དགའ་བའི་ཉེས་

པ་འདི་དག་གོ། ཞེས་སྒྲིམ་གར་མཐན་གཞན་གྱི་ལང་མོ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་
 གསུངས་པས་ཐོས་པ་ཙམ་སྤྱར་མི་ལེན་པར་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལྟར་
 མིན་ན་ཆོས་བྱེད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་འདི་ལས་ཐུ་བ་མེད་དེ། ཐོས་གངས་
 མང་ལ་སྒྲིམ་གངས་ཉུང་བ་ཆོས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་
 ཐོས་པའི་ཆོ་ན་སེམས་ལ་རུང་བཅད་པན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། དེའི་མཐུག་བསྐྱང་
 རྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲིམ་པར་མ་བྱས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་
 ཐོས་པའི་སྐབས་ལྟར་ལས་ཞན་ཙམ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་ཞན་ཙམ་གྱིས་
 མཐར་གདམས་བཅུ་ཅི་ཙམ་ཐོས་ཀྱང་རྒྱས་ཡོད་སྟམ་པ་ལྟ་བུར་སོང་ནས་རྒྱད་
 ལ་ཅིར་ཡང་མི་པན་པ་ཞིག་ཡོང་། དེའི་ཆོ་ན་ཆོས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་
 བྱེད་ན། སྒྲིམ་དཔོན་མཆོག་གིས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་པར། རབ་དུ་བྱུང་
 བས་སྤར་ལོག་དང་། བྱད་མེད་ཚུ་གསུམ་མཐོང་བ་དང་། ཅེ་སྤང་རྟེ་ལས་
 ཤོར་བ་སྟེ། འདི་གསུམ་གཡོན་ཅན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་ལས། ཐེག་ཅན་ཆོས་ཀྱིས་ཐུལ་ཀྱང་། ཆོས་
 བྱེད་ཆོས་ཀྱིས་མི་ཐུལ། བྱེད་པོ་སྤྱུམ་གྱིས་ཐུལ་ཀྱང་། མར་སྒྲིགས་སྤྱུམ་གྱིས་མི་
 ཐུལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་དུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན། ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོས་
 བྱེད་ཤོར་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདི་བསྟན་ན་འདུལ་བྱས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་
 ལ་སྒྲོ་བྱེད་ན་གང་གིས་ཀྱང་འདུལ་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གནད་འདི་
 ལ་གཟབ་དགོས། དེས་ན་གང་ཉམས་སུ་ལེན་བྱར་ཐོས་པ་ལེགས་པར་བྱེད།
 གང་ཐོས་པའི་དོན་རྒྱད་ལ་སྤྱར་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་དགོས་
 པ་ནི། འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། ང་ཐོས་དུས་ཆོ་ན་བསམ་སྒྲིམ་བདོ། ང་
 བསམ་དུས་ཆོ་ན་ཐོས་སྒྲིམ་བདོ། ང་སྒྲིམ་དུས་ཆོ་ན་ཐོས་བསམ་བདོ། གཞི་

གཅིག་དུ་མ་ལུས་བསྐྱེམས་བྱས་ནས། ཆོས་ལམ་དུ་བྱིར་ནས་འགོ་ཤེས་པ། ང་
བཀའ་གདམས་ཕྱོགས་ཆར་མ་ལྟང་བས། དོན་རྒྱ་འབག་མིག་བཞིན་འཕུལ་
ཤེས་པའི། ལེགས་ཀྱན་དུ་རྟོགས་དེ་བཀའ་གདམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། དེ་ཡང་མཛེ་ཅན་རྒྱུ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ་སྦྱན་ཐུན་རེ་གཉིས་
བསྟེན་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་སྦྱན་ཡུན་རིང་ལ་སྟོབས་ཆེ་བ་མང་དུ་བྱ་
དགོས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞི་
ཚབས་ཅན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལ། གདམས་ངག་གི་དོན་ལན་རེ་གཉིས་ཉམས་སུ་
སྦངས་པས་མི་ཆོག་པར་ཁུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་ནན་ཏན་དུ་འབད་དགོས་ཏེ། སྟོབ་
དཔོན་ཅན་གོ་མིས། དེར་ཡང་རྒྱན་དུ་སེམས་ནི་རྣམ་མྱོངས་ལ། ཡུན་རིང་
དུས་སུ་ནད་གཞི་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། མཛེ་ཅན་རྒྱུ་ལག་པ་ཆད་པ་ལ། ཐང་
འགའ་སྦྱན་བསྟེན་པ་ཡིས་ཅི་བགྱུར་མཆི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འཕུལ་
འཕུལ་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་དག་བཤེས་སྦྱན་ཐུ་བ་ལྟ་བུ་དགོས་ཏེ། ཁོང་
གིས་འདུལ་བ་གཟིགས་པས་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞིའི་སྐབས་སུ་རབ་བྱུང་གིས་ཀོ་ལྷགས་
འཆང་མི་ཆོག་པར་གསུངས་པ་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱིས་བལྟགས་གདན་འོག་དུ་ཀོམ་
གདན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མ་ཐག་བྱིར་འཕང་བར་མཛད། ཡང་མར་གཟིགས་པས་
ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་ཀོ་ལྷགས་འཆང་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་གནང་བ་གཟིགས་
པས་སྤར་གྱི་ཀོམ་གདན་ཡར་སྦངས་ནས་བལྟགས་གདན་དུ་བཏིང་བ་ལྟ་བུ་
དགོས་ཞེས་གསུངས།

ཐུ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི།
ཆོས་འདི་དང་པོར་གསུང་བ་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
པ་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱས། གཞན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། སྦང་

དོར་གྱི་གནད་སྟོན་པ་ལ་འབྲུལ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཚད་མའི་
སྐྱེས་བུ་ཡིན། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་ལ་འབྲུལ་པ་ག་ལ་ཡོད་སྟམ་དུ་སངས་
རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་དགོས། གསུང་ཚུལ་གཅིག་ལ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་སྟུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྟེ་རང་གི་སྤྱི་མ་དེ་ནི་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ཤུག་བྱུང་བའི་སྤྱི་ལ་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ་དགོས།

དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་
འདི་ལྟ་བུ་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡུན་རིང་
དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་འདུ་ཤེས་ལྔ་པ་
ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དུག་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་ལ་དྲིན་གཙོ་བོ་བསྐྱོར་པ་ཡིན། རྟག་པར་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་
བ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགེལ་བཞིན་ཉན་དགོས། དེ་མེན་རང་གི་རྒྱུད་
ལྷགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་ ཆོས་ཉན་པ་དེ་ལྷགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་ན། གདམས་ངག་
ཟབ་ལ་རྣམས་ཅི་ཅམ་ཐོས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་གང་ཡང་མི་ཕན་པས། དཔེར་ན་
བྱད་བཞིན་ལ་ནག་མོག་ཡོད་མེད་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་ཏེ། འདུག་ན་
བསལ་དགོས་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་སྦྱོད་
པ་ལ་སྟོན་ཆགས་མ་ཆགས་ཞུས་དག་བཏང་ནས་ཉན་ཅིང་། སྟོན་ཆགས་པ་
ཞིག་མཐོང་ན་བདག་གི་རྒྱུད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སོང་ངོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་གདུང་
བ་བསྐྱེད་དེ་སྟོན་དེ་རྣམས་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་ཅི་བྱུང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་སྐྱེས་རབས་ལས། བདག་གི་སྦྱོད་པ་ངན་པའི་གཟུགས། ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་
གསལ་མཐོང་ན། ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། བདག་ནི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་
པར་འགྱུར། ཞེས་སུ་དུ་སའི་བྱ་རྒྱལ་བྱ་རྒྱུ་ཞུས་སྤྱི་ལ་ཞུས་པ་

ལྷར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནི་སྒྲོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒོལ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བུ་
 རྒྱ་བ་ཞེས་པར་འབྱུངས་པའི་ཚོ། སུ་དྲ་སའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་མི་གསོན་པོ་བསང་
 ནས་ཟ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་རྒྱལ་བུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཕེབས་པ་ན། བམ་
 ཟེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཞིག་འོངས་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱལ་བུས་ཚོས་ཉན་པའི་ཚོ། སྒོ་བྱར་
 དུ་ཅ་ཅ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཅི་ཡིན་བལྟར་བཅུག་པས་སུ་དྲ་སའི་བུ་འོངས་པ་ཤེས་
 ནས། ཆབ་སྒོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སུ་དྲ་སའི་བུ་རྒྱ་ཁྲ་མི་ཟན་དེ་འདྲིར་འཇིགས་
 བཞིན་དུ་མཆིས་ཏེ། ཏྲ་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དང་ཤིང་ཏྲ་དང་དམག་མི་མང་པོའི་
 དཔུང་ཡང་བྱེར་བར་འགྱུར་ཞིང་མཆིས་ན། དེ་ལས་ཅི་ལེགས་པར་མཇོང་ཅིང་
 བཀའ་བསྐོས་མཇོང་པའི་དུས་ལ་བབས་སོ་ཁྱུས་པ་ན་དེ་དགྲེས་བཞིན་དུ་བཙུན་
 མོ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གསན་པར་ཅ་ཅ་ཆེན་པོ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་
 བྱོན་པས། ཁོ་ཁྱོས་ཏེ་རལ་གྱི་དང་ཕུབ་འཕྱར་ཞིང་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གི་རྩིས་སུ་
 བསྐྱེགས་པ་གཟིགས་ནས་འཇིགས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱ་རྒྱ་བ་ང་ཡིན་ཏེ་
 ང་འདྲིར་ཡོད་པས་ཚུར་ཤོག་ཅིག་གསུངས་པ་ན། ཁོ་ཡང་ཚུར་ལོག་སྟེ། ང་ལ་
 ཡང་ཁྱོད་ཉིད་དགོས་སོ་ཟེར་ནས་བརྒྱགས་ཏེ་འོངས་ནས་རྒྱལ་མས་རྒྱ་བ་ཕྱག་
 པ་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་བྱོས་ནས། ཁོ་རང་གི་གནས་མིའི་ཀོང་རུས་མང་པོས་གང་བ།
 ས་གཞི་དམར་བ། ཅི་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་དང་བྱ་
 རྟོད་དང་ཁྲ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་མི་སྟན་པ། རོ་བཞེགས་པའི་དུད་པས་མདོག་
 ནག་པོར་གྱུར་པ་སོགས་འཇིགས་སུ་བྱང་བ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་མས་རྒྱ་བ་བཞག་
 སྟེ། དེའི་བྱད་གཟུགས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་ནས་མིག་བབྱང་དེ་བལྟ་ཞིང་ངལ་
 བསོ་བར་བྱེད་དོ། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་མས་རྒྱ་བས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བམ་ཟེ་ལེགས་

པར་སྐྱབས་བདེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྦྲུལ་སྐྱུ་མ་བྱུང་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ནས་སྐྱོན་ཆབ་
 ཤོར་བར། དེ་ནས་སྐད་སའི་བྱམ་ཁྱོད་ཅུང་ཞིག་སྤྲོད་ཅིག་ཁྱོད་རྒྱལ་བྱ་ཆེ་བ་
 ཞེས་སློབ་ཏུན་པའི་ཆད་དུ་གྲགས་པ་ལ། ངས་བཟུང་བའི་ཆོན་མཆི་མ་འཆོར་
 བ་ཡ་རེ་མཆན། ཉམས་ཉམས་བྱུང་ན་སློབ་ཏུན་པོ་དོན་མེད་འགྱུར། བྱུང་ན་
 བྱུང་ན་ཐོས་པས་མི་པན། བརྟེན་ན་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་ཟེར་
 བ་དེ་བདེན་པར་སྤང་། དེ་བས་ན་ཁྱོད་དྲང་པོར་སྦྱོས་ཤིག ངས་བསད་དོགས་
 པའམ་གཉེན་བཤེས་དང་བཅུན་མོ་དང་བྱ་དང་པ་མ་དང་བྲལ་དོགས་ནས་
 ཁྱོད་མཆི་མ་བྱུང་ངམ་གང་ཡིན་དྲང་པོར་སྦྱོས་ཤིག་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་སྐྱུ་དེས་
 དེའི་ལན་དུ། ངས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཁུས་པར་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྦྲུལ་སྐྱུ་མ་བྱུང་བས་ང་
 ཐོངས་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱུ་མ་སྤྲོད་པའི་བས་བསྐྱེད་འོངས་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་རི་ཙམ་སྐྱུས་ཀྱང་མི་བདེན་ཏེ་འཆི་བདག་གི་ཁ་ནས་ལན་ཅིག་ཐར་བར་
 སྤྲོད་བསམ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་དྲུང་དུ་སྐྱུ་ཞིག་འོངས་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་
 ལ། ངའི་ཆོག་གིས་སྤྲོད་འོང་ངོ་ཞེས་ཁས་མ་སྤངས་སམ་ང་ནི་བྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པ་སོག་དང་འདྲ་བར་མི་འདོར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། ཁོ་
 ཡིད་མ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་འོན་སོངས་ཤིག་ཁྱོད་བདེན་པ་ཁས་
 འཆོས་པར་བཟུངོ། སོང་ལ་བྲམ་ཟེ་དེ་ལ་ཅི་འདོད་པ་བྱོས་ལ་སྤྲོད་ཀྱིས་དུ་
 ཤོག་ཅིག ང་ཡང་ཁྱོད་སྟེག་པའི་མེ་ལྷ་གོན་བྱེད་ཅིང་སྤྲོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་
 ནས་རང་གི་བྱིས་དུ་བྱོན་ཏེ་བྲམ་ཟེ་དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་བཞིན་ཡོན་དུ་གསེར་སྤང་
 བཞི་སྤྲོད་བྱིན། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གསན་
 པར་སྐད་སའི་བྱའི་སར་ཕེབས་པ་ན། ཁོས་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་སྟེ་ཡ་
 མཆན་པར་གྱུར། དེ་ནས་ད་ཟོ་ཞིག་གསུངས་པ་ན། ཟ་བའི་དུས་ང་རང་གིས་

ཤེས། ད་ལྟ་མེ་ལ་དུད་པ་མང་དུ་འདུག་པས་དུད་པ་ཅན་གྱི་མེ་ལ་ཤ་བསྐྱེག་ན་
 ཤ་ཡང་དུད་དྲི་དང་བཅས་ཤིང་མི་ཞིམ་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་
 ཟེ་དེ་ལས་གལ་ཆེ་མདོག་གིས་ཉན་པ་དེ་ང་ལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ན། བྲམ་
 ཟེའི་ལེགས་བཤད་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་པས། སྟོན་པོ་ལས་ཀྱང་སྟོན་ཚུལ་ངན་པ་ཁྱོད་ལ་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
 ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་ཁོས་དེ་མ་བཟོད་ནས་སྤར་ཡང་། ཁྱོད་ཅུང་ཞིག་
 སྟོན་ཅིག ཁྱོད་རང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་མཆོན་ཆ་ཐོགས་ཏེ་རི་དྲགས་གསོད་པ་དེ་
 ཆོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཟེར། རྒྱལ་སྤངས་སྤངས་ལན་དུ། རི་དྲགས་གསོད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོད། མི་ཤ་ཟ་བ་དེ་བས་ཀྱང་སྤང་
 དེ་མི་རི་དྲགས་ལས་རིགས་མཐོ་བས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བའི་ཤ་ཡང་ཟར་མི་
 ཅུང་ན། ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་གསོད་པ་ག་ལ་ཅུང་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་སུ་དྲ་སའི་
 བུས། ཁྱོད་ངའི་དུང་དུ་འོངས་པ་འདི་ཁྱོད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་
 སོ་ཟེར་བ་ལ། ངས་བདེན་པའི་ཆོག་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་འདིར་འོངས་པས་ང་
 ཉིད་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཁོས་མི་གཞན་རྣམས་ངའི་
 དབང་དུ་གྱུར་ན་སྐྱེག ཁྱོད་ནི་དཔའ་བརྟན་དལ་གྱིས་མ་བཟང་བས། ཁྱོད་
 འཆི་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པ་འདྲ་ཟེར་བ་ལ། རྒྱལ་སྤངས་སྤངས་ལ། མི་རྣམས་སྤིག་
 པ་བྱས་པར་འགྱོད་པར་འགྱུར། ངས་ནི་སྤིག་པའི་ལས་བྱས་པ་མི་དྲན་པས་
 དའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་མེད་དོ། དེ་བས་ན་ད་མཆོད་སྦྱོན་བྱེད་དོ་ཟེ་ཞིག་ཅེས་
 གསུངས་པས། ཁོ་དད་པ་སྦྱོར་ནས་མིག་མཆི་མས་གང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ལྔ་དང་།
 སྤིག་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་ནས་གྲུས་པར་བལྟས་ཏེ། བྱིད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་བཞིན་
 དུ་སྤིག་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་བཟད་པའི་དུག་འཁྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་

བྲམ་ཟེས་ལེགས་པར་སྦྱས་པ་དེ་བདག་ལ་བཞུན་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་དང་།
བདག་གི་སྦྱོང་པ་ངན་པའི་གཟུགས།། ཞེས་སོགས་གོང་གི་ཆོགས་བཅད་འདི་
ཡང་སྦྱས་པ་ན། རྒྱལ་སྐས་ཟླ་བས་ཁོ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པར་གཟིགས་ནས། རབ་ཏུ་
དམའ་བའི་ཉན་ལ་འདུག དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད།། དགའ་དང་
ལྷན་པའི་མིག་གིས་བཟ།། ཆོག་གི་བདུད་ཅི་འཕྱང་བ་བཞིན།། གུས་པ་བསྐྱེད་
ཅིང་ཅི་གཅིག་བདུད།། རབ་ཏུ་དད་ལ་ངྲི་མེད་ཡིད།། ནད་པས་སྦྱན་པའི་ཆོག་
མཉན་བཞིན།། རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉན་ཅིག ཅས་གསུངས། དེ་ནས་སུ་དྲ་
སའི་བྱས་རྗེ་ལེབ་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་ཁོ་རང་གི་སྦྱོང་གཡོགས་བཏིང་། དེ་
ལ་རྒྱལ་སྐས་ཟླ་བ་བཞུགས་སུ་བཅུག ཁོ་རང་དེའི་མདུན་དུ་བཤད་ནས་ཞལ་
རས་ལ་བཞུས་ཏེ་འཕགས་པ་ད་གསུངས་ཤིག་ཟེར་རོ། རྒྱལ་སྐས་ཟླ་བས། དམ་
པ་དག་དང་ལན་ཅིག་ཅམ།། ཇི་ཉར་འདོད་པ་འཕྲད་ཀྱང་རུང་།། འདྲིས་པར་
བྱ་བ་མི་དགོས་པར།། རབ་ཏུ་བཞུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། ཞེས་སོགས་ཆོས་
གསུངས་པས་ཁོའི་རྒྱུད་དུལ་ནས་བཀའ་དྲིན་བསབ་ཕྱིར་ཟ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་
པོའི་བྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བཅོན་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་རྣམས་སྤུལ་ནས་ཕྱིན་ཆད་བདེན་
པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པ། སེམས་ཅན་གསོད་པ་སྤོང་བ། མི་ཤ་ཟ་བ་རྣམས་
སྤོང་བའི་དམ་བཅའ་སྤུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེས་ན་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་ར་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་དུ་
ཉན་ན་སུ་དྲ་སའི་བྱ་ཉར་ཤེས་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྩལ་པ་ཡང་རྒྱུད་དུལ་བར་འགྱུར་
ཞིང་། ཆོས་དང་སེམས་གཉིས་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་ཉན་ན་སྒྲ་མ་ཇི་ཅམ་བཟང་
ཡང་། གདམས་ངག་ཇི་ཅམ་རྣེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ཕན།
འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉན་པའི་ཆོ་རང་གི་སྤར་མ་ཤེས་པ་དང་། མ་ཐོས་པ་ཇི་

འདྲ་གསུངས་སྐྱམ་ནས་ཉན་པ་དེ་འདྲས་ཤེས་རྒྱུ་ལ་མི་ཕན། འགའ་ཞིག་
 གིས་གདམས་ངག་གི་ཟབ་གནད་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཏམ་
 རྒྱུ་སྟན་པོ་སོགས་ལ་ཡིད་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་སྟོན་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་
 བཟང་རྒྱ་མཆོས་ལམ་རིམ་གསུངས་པའི་སྐབས་མི་ཞིག་གིས་དེ་རིང་སྟོ་སྟེད་
 ཆེན་པོ་བྱང་འཕན་ཡུལ་མ་ཡི་ཕྱ་མཁར་ཟེར་བ་ལྷན་གྲུབ་རྫོང་རེད་གསུངས་
 བྱང་ཟེར་བ་ལྷ་བྱར་མ་སོང་བ་དགོས། འགའ་ཞིག་སླ་མས་གང་གསུངས་
 གཞུང་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བརྟགས་ནས་སླ་མ་ལ་ཁྱས་དག་བྱེད་པ་ལྟར་ཉན།
 སླ་མ་ཆེ་སྟེང་ཡོངས་འཇོན་རིན་པོ་ཆེས་དེང་སང་གི་སྟོབ་མ་རྣམས་སླ་མ་ལ་
 ཁྱས་དག་བྱེད་མཁན་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་
 གཏན་ནས་མི་ཕན་པས་རང་གི་རྒྱུ་ཐོག་ཏུ་འགེལ་བཞེན་ཉན་པ་གལ་ཆེ། དེས་
 ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་འདི་སླ་མས་འཆད་པའི་ཆེ་ནའང་ཆོག་སྟོན་གཙོད་པ་གཙོ་
 བོར་མི་བྱེད་པར་སྟོབ་མའི་རྒྱུ་འདུལ་ཐབས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད། ཉན་
 མཁན་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ལྷགས་གོང་གི་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་གང་
 གསུངས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུ་ཐོག་ཏུ་བཀལ། རང་རྒྱུ་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་ཉན་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟོགས་པའི་སྟེང་དང་པོ་ཆོས་གལ་འདིར་
 སྟེབ་ཡིན། སླ་མས་ཀྱང་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ལྷ་བྱ་ཤག་ཏུ་གདན་
 དངས་ཇ་ཡུལ་ནས་ཁྱས་ཀྱང་མི་ཡོང་། སྟོབ་མས་ཀྱང་ཆོས་གལ་དུ་ཡིད་འཁུལ་
 བ་ལྷ་བྱ་སྟོག་ཏུ་སྟོ་སྟེང་བ་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། སྟོན་དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་
 བས་ཆོས་གང་གསུང་དང་ཐ་ན་བྱ་སྐྱུང་གསུངས་པ་ཚུན་ཀྱང་སེམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་
 པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་མཁས་པ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡོད་པས་གདམས་ངག་ཟབ་ལ་རྒྱས་པ་ཇི་ཅམ་གསུངས་ཀྱང་སེམས་ལ་མི་

ཕན་པར་ཚུལ་དེ་འགའ་ཞིག་གིས་པོ་རྟོ་བ་ལ་བྱས་པར། པོ་རྟོ་བས་ཁོང་གིས་
ལེགས་པར་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ངོས་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་
ལྷགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་གསུངས། དེ་རིམ་ཡིན་ཞུས་པར། ཁོང་གིས་ཤེས་བྱ་
གཏན་ལ་འབེབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས། རེད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མདེལ་ཅེ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་བཤད་པའི་བྱད་པར་ཡིན་གསུངས། རྗེས་སུ་གསུང་
དེ་དགོ་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གསན་ནས་པོ་རྟོ་བའི་བྱད་དུ་ཆོས་གསན་
པར་ཕེབས་པར་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་བྱུང་སྟེ་སྤར་མ་ཤེས་པ་ཞིག་ཤེས་རྒྱ་
མ་བྱུང་ཡང་། སྤར་མ་གོ་བ་ཞིག་གོ་རྒྱ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་པ་
རེད། དེས་ན་དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲུལ་བྱ་བ་བཤད་
པ་ན་འབྱམས་ལྷན་པར་གོ་བ་སྦྱེད་ལ་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་
གང་ཕན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་དགོས། དེ་ཡང་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ལ་གསུངས་
ལྷགས་སྤྱི་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་བདག་གི་སྤྲུལ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཆོས་མང་
དུ་བཤད་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པའི་མཁུག་གི་འགག་སྤོམ་སྤོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཕན་
ཞིག་དགོས་པ་ལ་བྱེད་གསུངས། ས་བཅད་འདི་འཆད་ཉན་ལམ་དུ་གཏོང་བའི་
མན་ངག་སྟེ་སྤར་ཞུས་པ་ལྟར་འདི་ནས་འཕྱགས་ན་ཆོས་གཅིག་ནས་འཕྱགས་
ན་བཅོ་ལྔའི་བར་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱས་པ་རིམ་ཅོམ་གྱང་ལྟ་བུ་དྲུང་
དུ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཆེས་
མང་བར་སྤང་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས།

ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་

བསམ་པ། ལྷོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དང་སྦྱར་བ་ཇི་ལྟ་
 བྱས་བཤད་པ། དུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་བྱད་པར་རོ། དེའི་
 དང་པོ་ཆོས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་ནི། ཆོས་འཆད་པ་པོས་ཀྱང་
 མཛོད་ལས། ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། མདོ་སྒྲུབ་ཡང་དག་ཇི་
 བཞིན་ལྷོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་
 གལ་ཆེ། དེ་ནི་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་ཞེ་ཡོང་སྟམ་པ་རྟེན་པ་ལ་རེ་བ་དང་། སྦྱོབ་མ་
 མང་པོས་བཀྱར་སྟེ་སྒྲུབ་ཞེ་ཡོང་སྟམ་པ་དང་། མཁས་གྲགས་དང་སྟན་
 གྲགས་སྒྲུབ་ཞེ་ཡོང་སྟམ་པས་འཆད་ན་ཕན་ཡོན་ལས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཞིང་
 བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་ནས་འགོ་བ་ཡིན། ཐ་ན་རྣམ་སྤྲིན་ཅམ་ལ་ཡང་མི་
 བཟླ་བར་སྦྱང་རྩི་ཆེན་པོས་སྦྱོབ་མ་ལ་ཞེ་ཕན་རེ་བས་འཆད་པ་ཞིག་དགོས། ཟུ་
 བཟང་རྩི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས། ཆོས་བཤད་དབང་བསྐྱར་བྱེད་དུས་རྣམ་དཔྱད་
 འདྲ་ཞིག་འདུག་སྟེ། འབྱུང་བ་ཨ་ཉན་བྱེད་དུས་བསམ་པ་གཏིང་ནས་སྦྱོ་
 འདུག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་དགོས། དེ་ལྟར་བཟང་བཟང་ལ་མི་བཟླ་
 བར་ཆོས་འཆད་པ་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ལྷག་བསམ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་ལས།
 བྱམས་པ། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ནི་བཟང་བཟང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྟེན་པ་དང་
 བཀྱར་སྟེ་མི་འདོད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་
 ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དུན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོ་གོས་
 དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཏྲན་པ་
 དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་
 ཉིན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་
 ཆགས་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེ་སྤང་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཏི་ལྷག་

ཁྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྐྱགས་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་དེ་ལ་སྐྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དེ་ལ་གཟི་བྱིན་སྦྱེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྐྱགས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་
བ་དང་། དེའི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོག་བཙུན་
པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་བདེ་
བ་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཁས་པས་བསྐྱགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་
ཆོས་ཀྱི་ཐུན་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བ་འོས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། དེའི་དང་པོ་དྲན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི།
ཆོས་མི་བརྟེན་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་ནི་དོན་དམ་སྟོམ་བྱུང་གིས་ངེས་
པ་དང་། སློ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་དང་། བརྟན་པ་
དང་ལྷན་པ་ནི་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་
སྐབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
རབ་ནི་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ལ་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དྲུག བྲལ་འབྲས་བཞི། བདག་འབྲས་དགུ། རྣམ་སྟོན་གྱི་
འབྲས་བུ་གཅིག་བཅས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས། ཕན་ཡོན་གཞན་
ཡང་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། ཁྱིམ་པས་ཟང་ཟིང་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་བྱིན་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་
བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་དྲན་
ནས་དེ་རྣམས་བདག་གི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྟོམ་ནས་འཆད་དགོས། ཕན་
ཡོན་འདི་རྣམས་ཆོས་ཁྱིམ་ཉིང་ནས་ཆོས་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཙམ་མིན་པར་དགོ་

ཅན་ལྟ་བུས་དགེ་སྤྲུག་ལ་དཔེ་ཆ་ཚུལ་བཞིན་བྲིད་པ་ཚུན་ལ་ཡང་འབྱུང་། ཆོས་
འདོན་ལྟ་བུའི་ཆེ་ཡང་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ལྟ་བུ་དང་། མི་མ་ཡིན་སོགས་མང་དུ་
འདུས་པ་ལ་འཆད་པར་མོས་པས་བཏོན་ན་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་། དཔེ་ཆ་
འཛིན་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། གཞན་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཚུན་
ཆད་དུ་ཡང་སྤང་དོར་གྱི་གནད་བལྟན་ན་པན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་། འོན་
ཀྱང་སྤྲོ་མར་འགོ་མི་འགོའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པ་ནི། དྲགས་པོ་ངག་
དབང་གྲགས་པས། རྒྱལ་ཡུམ་གསུང་ཆེ་སྟོན་པས་ཉིད་གདན་བཤམས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཟླེ་གསུངས་པའི་ཆེ་
ན་ཉིད་གྱི་སྤྲུག་མཆན་བཟང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་གསེར་གྱི་ཡལ་འདབ་
བརྒྱང་བ་ལྟ་བུས་ཆོས་འཆད་པའི་གདན་བཤམས་པར་མཛད་པ་སོགས་ཆོས་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀྱར་བའི་ཞིང་ཡིན་པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་འཆད་
དགོས། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་བསྐྱེད་དང་པོའི་ཆེ་ཡང་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱའི་
སྣམ་སྦྱར་བཅེགས་པའི་སྟེང་དུ་ཀུན་དགའ་པོ་སོགས་བཞུགས་ནས་གསུངས་པས་
ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པ་རེད། གཞན་དུ་ཆོས་གོས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ན་བཟའ་ཡིན་པས་གཟན་གྱིས་འཕྱི་བརྒྱར་གཏོང་བ་དང་། གདན་དུ་བཏིང་
བ་སོགས་བྱེད་མཁན་མང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ནས་མི་རུང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཆེད་ནི་
དེ་ལྟར་དགོས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་རྒྱུན་དུ་ནས་ཀྱང་གྲུས་པ་
བསྐྱེད་དགོས།

གསུམ་པ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤད་པ་ལ། བསམ་པ་ནི།
དྲགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པས། དཔེ་མཁྱུད་བདག་ཉིད་སྒྲིག་དང་འཆད་

བས་ངལ། གཞན་སྦྱོན་སྤྱིང་དང་བྱི་བཤོལ་ཕྱག་དྲིག་སྤྱང་། འཁོར་ལ་བྱམས་
བསྐྱེམ་འདུ་ཤེས་ལྷ་ཟུང་བས། ཚུལ་བཞིན་བསྟན་དག་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་
བསམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདམས་ངག་གི་གནད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སེར་
སྒྲ་བྱས་ཏེ་མི་སྦྱོན་པའི་དཔེ་མཁྱུད་དང་། ཆོས་འཆད་པའི་ཞོར་ལ་ངས་ཀྱང་
སྤར་འདི་དང་འདི་བྱས་ཞེས་བདག་ཉིད་སྒྲིག་པ་དང་། འཆད་པས་ངལ་བ་
དང་། ཆགས་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྤང་སྟེ་གཞན་གྱི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་དང་།
འཆད་མི་འདོད་པར་བྱི་བཤོལ་གྱིས་ལེ་ལོ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་མཐོ་བར་
དྲིགས་པའི་ཕྱག་དྲིག་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་
རྗེ་ཤུགས་དྲག་པོས་འདུ་ཤེས་ལྷ་བཞག་སྟེ་བཤད་དགོས། འདུ་ཤེས་ལྷ་ནི་རང་
ལ་སྤྱན་པ། ཆོས་ལ་སྤྱན། ཉན་པ་པོ་ལ་ནད་པ་སོགས་སྤར་གྱི་འདུ་ཤེས་དྲག་
ནས་ནན་ཏན་ཉམས་སྤྱ་སྤངས་པ་ལ་ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་
འདུ་ཤེས་གྱིས་ཟུང་ཅིང་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པའི་དག་བདེ་དག་བདག་གི་བདེ་
བའི་ཡོ་བྱད་དོ་སྟུང་དུ་བསམ། འདུ་ཤེས་གཅིག་ཕུ་དེ་ནི་སྒྲོ་བ་མ་རྣམས་གྱིས་
ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

སྦྱོར་བ་རི་ལྟ་བུས་བཤད་པ་ནི། བྱས་སོགས་གཙང་སྤྱ་དང་ལྡན་པས་
གོས་གསར་པ་གྲོན། བྱི་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་འདུག བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ།
དོན་ངེས་པའི་བྱིར་དུ་དཔེ་དང་། ལྷང་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་ལྡན་པར་
འཆད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བདག་ལྟ་བུ་བྱི་མཐོན་པོ་འདི་འདྲའི་སྤྱིང་དུ་
འདུག མཆོག་སྤྱལ་རྣམ་པ་འོག་དུ་དམའ་བར་བཞུགས་པ་རང་ཡང་ཤིན་དུ་
འཆོར་ཞིང་དགའ་ཆུ་མི་འདུག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བར་བསམས་ནས་སྤོང་བྱལ་བྱས།
དེང་སང་དབྱས་གཙང་དུ་བྱག་བཞེས་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཤིན་དུ་ལེགས་པོ་

ཡིན། དེ་མིན་སྤྲོ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ནས་ཆོས་རྒྱན་སྤང་བ་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་མ་བྲི་
 དམའ་བར་བཞག་ནས་ཆོས་ལུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡ་མཚན་ཅན་ཡང་གསུངས།
 བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་ཞེས་པའང་སྒྲོབ་མ་ལ་འཇུག་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་
 དགོས། འོན་ཀྱང་སྒྲོང་རྩོལ་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེས་བོ་དབྱུག་ཕྱག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་
 བཀའ་བརྒྱུན་མཛད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད། ས་བཅད་འབྲུགས་ནས་འཆད་པ་སོགས་
 ཟིང་ཟིང་པོ་བྱ་རྒྱ་གི་ཆང་བཅའ་བ་ཉ་བྱ་དང་། དཀའ་གནད་རྣམས་བཞག་
 རྟེ་ལས་སྤྲོ་བ་རྣམས་སྟོན་པ་མི་ཤུག་གིས་ཟས་ཟ་བ་ཉ་བྱ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་
 ལེགས་པར་མི་ཤེས་པར་འོལ་ཆོད་གིས་སྟོན་པ་ཡོང་བ་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 འགོ་བ་ཉ་བྱ་མི་བྱུང་། དེ་ཡང་བདག་གི་སྤྱབས་མཆོག་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་
 ཉར་གསུངས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ཤག་ནས་ཚུར་ཡོང་དུས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ལེགས་པར་
 བཅོས། རང་གི་ཆོས་བྲིའི་སྟངས་དུ་ཆོས་གང་འཆད་པ་དེའི་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་
 རྣམས་མཐོ་བཞེགས་སུ་བཞུགས་པར་བསམས་ལ་བྲི་ཕྱག་ལན་གསུམ་འཛལ།
 དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་རང་གི་རྩ་བའི་སྤྲོ་མར་ཐིམ། རང་
 ཆོས་བྲིའི་སྟངས་དུ་འཛོགས་པ་ན་སྤྲོ་མ་རང་ལ་བསྟེན། བྲི་ལ་འདུག་ཁར་སྐར་
 མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། ཞེས་སོགས་མི་རྟག་པའི་ཆོག་བཏོན་ཅིང་སེ་གོལ་
 གཏོག་རྟེ་འདི་ཉ་བྱ་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་སྟུང་དུ་ཁེངས་སེམས་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་དགོས། དེ་མིན་བྲི་མཐོན་པོའི་སྟངས་དུ་འདུག་སྐབས་ད་རེས་རང་ཨ་ཕོ་
 ང་ཡིན་སྟུང་དུ་ང་རྒྱལ་སྤྱེ་ཡོང་གསུངས། དེ་ནས་བདུད་ཚར་གཅོད་པའི་
 རྒྱགས་འདོན་པར་གསུངས་ཀྱང་ཕྱག་བཞེས་སུ་དེའི་དོད་དུ་ཤེས་རབ་སྟངས་པོ་
 སྒྲོག་པ་བཅས་མཛད། དེ་ནས་སྒྱུར་བའི་ཆོས་དུག་རྟ་འདུར་དབྱངས་དང་
 བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་འདི་རྗེ་སྤྱབ་ཁང་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་

བཞེས་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་གསུང་སྐབས་སྦྱར་
ཆོས་གདངས་དབྱངས་རིང་པོར་གསུངས་པས་ཡུན་རིང་འགོར་བར། འགའ་
ཞིག་གིས་གསུང་བཤད་ཀྱི་ཡུན་ལ་གཞོད་པས་སྦྱར་ཆོས་འདི་ལས་བསྐྱས་ཅམ་
མཛད་ན་ཞུས་པར། བྱེད་ཅག་ཅི་ཟེར་དངོས་གཞིའི་བཤད་པ་གནད་དུ་འགོ་
མི་འགོ་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་བསྐྱབ་བར་མ་གནང་། སྤར་ཞུས་
པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པའི་སྣེ་དང་པོ་ཆོས་གཤམ་འདི་ནས་
ཨ་སྦྱེ་རེ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱེ་བ་ཆོགས་བསགས་སྦྱིབ་སྦྱོང་དང་།
གསོལ་འདེབས་སོགས་ལ་རག་ལུས་པའི་ཆེད་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྦྱར་ཆོས་
ཀྱི་སྐབས་ཁ་ཡེངས་མིག་ཡེངས་ཡུན་བསྐྱག་མི་བཟོད་པ་སོགས་མི་བྱེད་པར་
ཆོས་ཐུན་འདིའི་རིང་གི་དམིགས་སྒྲོར་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་ཆོས་གཤམ་འདི་རང་ལ་སྦྱེ་
བའི་ཆེད་དུ་བསགས་སྦྱང་དང་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་གཤམ་ཆེ།
དེ་ནས་མཆུལ་གྲུབ་ནས་ཕྱག་དཔེ་དབུ་ལ་གཏུགས་ནས་ཀུན་སྦྱོང་འཆོས་པ་དང་།
རྒྱུད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱགས་སྦོན་མཛད་པ་འདི་ཡང་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པ་ཆེན་པོས་
ཕྱག་དཔེའམ་དབུ་ལྷ་ལས་རས་ལ་བཀའ་སྟེ་ཕྱགས་སྦོན་མཛད་པའི་ཕྱག་བཞེས་
ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མའི་སྐབས་སྤྱ་མས་བདག་གིས་ཆོས་
སྦྱོན་ཞེས་པ་དང་། སྦྱོབ་མས་བདག་གིས་ཆོས་ཉན་བགྱིས་པ་ཞེས་ཁ་བསྐྱར་
དགོས་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་ལམ་རིམ་གང་གནང་གི་བརྩེ་
བཞག་རབ་དུ་ཉིན་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་མིན་ཉིན་གཅིག་གཉིས་གསུམ་སོགས་
གང་རུས་གཏོང་ཞིང་སྦོབ་མའི་གཙུག་པོ་ཞིག་གིས་ཡར་སྦྱར། བརྩེ་བཞག་གནང་
བ་སྐབས་མ་འགྲིགས་ཀྱང་། ཕྱག་བཞེས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངེས་པར་གསུང་
དགོས། དེ་ནས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་སོགས་

གསུངས་པའི་ཆོ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ལྷ་སྒྲུ་མི་མ་ཡིན་ཆོས་ཉན་པར་འདུ་བའི་མོས་པ་
བྱེད། ལྷ་རྣམས་ས་ལ་འདུག་མི་བཟོད་པས་བར་སྒྲུང་ལ་བཟུང་ནས་ཉན་ཆོག་
པའི་སྒྲ་མས་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་མོས་པ་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་འདི་
རྣམས་བཟུན་པའི་ཐུགས་ཁུར་ཐེག་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་འཇོག་
པར་མཛོད།

བཞི་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་མི་བཤད་པའི་བྱེད་པར་ནི། སྦྱིར་
འདུལ་བ་ལས། མ་གསོལ་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོལ་བ་མ་
བཏབ་པར་འཆད་དུ་མི་རུང་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་ནའང་དེ་མ་ཐག་མི་བྱེད་པར་
བདག་གིས་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས་འཆད་མི་རུས་ཞེས་པ་དང་། བྱེད་ལྷ་བྱའི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་རུས་ཞེས་ཁེངས་སྦྱང་བ་
དང་། གཞན་གྱི་མོས་པ་བཏགས་ནས་གཟོད་སྡོད་དུ་རུང་བར་ངས་ན་འཆད་
པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། རབ་རྒྱས་
བདག་གིས་མ་བསྐབས་ཞེས། ཐོག་མར་ཆོག་དེ་བཟོད་པར་བྱ། བྱེད་ནི་ཤེས་
ཤིང་མཁས་ཡིན་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ནི། བདག་གིས་ཇི་ལྟར་
བཤད་རུས་ཞེས། བྱེད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བཟོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་
དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་མ་གསོལ་བར་འཆད་དགོས་པའང་ཡོད་
པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་སྡོད་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་
པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཀུན་སྦྱོང་གྱི་བྱེད་པར་འདུག་པ་ལ་འགྲེང་
སྟེ་མི་བཤད་པ་དང་། ཉལ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་མི་བཤད་པ་དང་། ལྷན་མཐོན་པོ་
ལ་དམའ་བ་ནས་མི་བཤད་པ་སོགས་ཉི་ཤུ་ཙུག་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་
ལྟར་མཛོད་དགོས་གསུངས།

མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ།

གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།
གཏང་རག་གི་མཚུལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱས་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་
རིང་འབད་མ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཟུན་པ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་དང་། རྗེགས་བྱང་གི་
རྒྱར་བསྐྱོ་བར་མཛད་ཅིང་། གྲོལ་བའི་ཆོ་སྤེབས་ཁུར་མི་བྱེད་པར་སྒྲ་མ་དང་
ཆོས་ལ་འབྲེང་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ལྷག་ལེན་ཡིན་གསུངས་
སོ། །

༥ ཉན་བཞི་པར། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། གང་ཆོ་རང་དབང་
འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། གལ་ཏེ་འདིར་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
གཡང་སར་སྤྱང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་
གིས་སྤོང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་རྣམས་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་ལས་ཐར་ཏེ་དལ་འགྱུར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་རང་དབང་ཡོད་
པའི་སྐབས་འདིར་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ཞིག་མ་བསྐྱབས་ན་ཕྱིས་ནས་ངན་སོང་
གི་གཡང་སར་སྤྱང་། ལྷག་བཟུལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་
ཡང་ཐོས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་སྤྱང་ན། ངན་སོང་དེ་ལས་སྤོང་བའི་
ཐབས་ཙམ་ཡང་སྤྱང་བྱེད། དེ་བས་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཅི་ནས་
ཀྱང་གཏན་གྱི་མདུན་མ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་
བུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
བྲིད་ཉན་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་སྒྲམ་པའི་ཀུན་སྤོང་གསལ་བཏབ་སྟེ་གསན་པར་བྱ།
གང་གསན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་

བཞོད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་སོགས་ནས་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་
བར་སྤར་ལྟར་ལ། ཁ་སང་གི་བཤད་པ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་བཤད་མདོར་བསྡུས་
གསུངས་ནས། དེ་རིང་གི་བཤད་པ་ལ།

གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ།

བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་
གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་སློབ་
ལྟར་སྤང་བའི་རིམ་པ་ལོ།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་ཇི་བཅུན་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་ས་བཅད་འདྲན་ཚུལ་
ཅམ་ལ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟོན་ཏེ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ལོ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ལ་རག་
ལས་པ་ལྟར། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་
རྟོགས་པའི་ཉམས་སྤང་ཐམས་ཅད་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལུས་
པར་བཟུན། བསྟེན་ནས་སློབ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ཞེས་པའི་ནས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་
སྤྲིམ་པས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལས་དལ་འབྱོར་ནས་བྱང་འཇུག་
གི་བར་འབྱུང་བར་བཟུན་ཅིང་། དེས་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནི་ཐོག་
མར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ས་བཅད་དང་པོ་གསུམ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་ཡིན་
ཀྱང་། འདི་མན་གྱི་ས་བཅད་རྣམས་དམར་བྲིད་ལྟར་ཡིན་པས་ཆེན་མོའི་ས་
བཅད་དང་མི་འདྲ།

དེས་ན་དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།
ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།

ས་བཅད་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་བྱེ་བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། མི་ཆོ་
རྟེན་པོའི་བྱ་བ་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་རེའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། ཉིན་ཞག་ཕྱགས་
གཅིག་པོ་དེ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་སུ་འདུ་བས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐུན་
དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ནས་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་པོ་དོན་
ལན་དུ་བྱས་ན་ཉིན་ཞག་ཕྱགས་རེ་དོན་ལན་དུ་འགྲོ། དེ་འདྲས་ཁྲ་བ་དང་ལོ་
སྟགས་མི་ཆོ་རྟེན་པོ་དོན་ལན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གནད་ཆེ། དེ་ལྟར་དང་པོ་ཐུན་གྱི་
ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལའང་། སྦྱར་བའི་ཆོས། དངོས་གཞི་ཇི་ལྟར་
བསྐྱང་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་གསུམ། དེ་ཡང་སྦྱར་བ་
ལ་གལ་ཚུང་དུ་བྱེད་མི་ཉན་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ཞིམ་པོ་ཞིག་བཟོ་བ་ལ་ཐོག་མར་
ཉོ་དུས་ནས་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་སྦྱང་རྒྱུད་ལ་
སྦྱར་བའི་རྒྱ་ཚོགས་སྦྱར་བའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས།

སྦྱར་བའི་ཆོས་དྲུག

དེས་ན་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཆོས་འདི་ལ་དྲུག སྦྱར་བའི་ཆོས་དང་པོ་
གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དབྱམ་པ། གཉིས་པ་
མཚོད་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛོས་པར་བཤམ་པ། གསུམ་པ་སྟན་བདེ་
བ་ལ་ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལན་དུ་འཁོད་དེ་དག་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་
ངང་ནས་སྐྱབས་སེམས་སྟགས་བྱ་བ། བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།
ལྷ་པ་བསགས་སྐྱང་གི་གནད་བསྐྱས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཚུལ་དང་བཅས་
པ་འབྱལ་བ། དྲུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་
ངེས་སུ་བྱ་བའོ།

གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དབྱམ་པ།

དང་པོ་གནས་ཁང་བྱེད་པ་བའདི་སྤྱི་མ་གསེར་སྤྱིང་པའི་རྣམ་ཐར་
 ཡིན་ལ། འདིའི་ཁྱད་པ་ནི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཕྱོགས་གཙང་
 མར་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན། བྱེད་པ་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན་སྤྱི་མའམ་དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རང་གི་བྱིས་དུ་གདན་
 གྱུངས་པ་ན་ཐོག་མར་གད་བདར་སོགས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། རང་
 གི་གནས་ཁང་དེར་ཡང་སྤྱི་མ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་མ་བཅས་གདན་འདྲེན་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཀྱན་སྦྱོང་རང་སྦྱིད་འདོད་དང་མཛེས་ཆོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་
 དུ་བྱས་ན་པོ་ཏ་ལ་དང་། སེ་འབྲས་ཀྱི་གད་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གང་ཡང་མི་
 འབྱུང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་དམིགས་སྦྱོང་བའི་སྔོན་འགོ་ཆོགས་ཁིང་
 ལ་སྤྱི་ཞུ་དང་བཀུར་སྟོན་པས་མ་པ་དང་ཕན་པར་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་། མདོ་ལས་ཕན་ཡོན་ལྷ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སེམས་དང་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དགའ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། མཛེས་པའི་ལས་གསོག་པ་དང་། ལྷས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་
 དུ་སྦྱེ་བ་དང་ལྷ་ཡིན། དེ་ཡང་བདག་གི་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེས། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་
 རྣམས་མི་ཡུལ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འོངས་ནས་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྦྱབ་པ་རྣམས་ལ་
 སྤྱང་སྦྱོབ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་གི་གནས་གཙང་མ་མ་བྱས་པར་བཟད་ན་ལྷ་
 རྣམས་མི་གཙང་བ་ལ་འཛེམས་པས་འཁོར་མི་རྒྱས་ཤིང་སྤྱང་སྦྱོབ་བྱེད་མི་རྒྱས།
 དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཅུ་མ་ཟད་སྤྱི་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཉེས་པ་ལ་བྱ་གསུངས། མཛེས་པའི་ལས་གསོག་པ་ཡང་
 ལྷས་མཛེས་པ་ཅུ་མ་ཟད་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་ལའང་བྱ་སྟེ་ཚུལ་བྲིམས་དག་

ན་ལྷས་མི་མཛེས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཤིན་དུ་མཛེས་པ་
ཡིན། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སྒོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ཆའི་གོས།
ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་གྱི་དུ་ཀླ་ལ་ཡིས་མིན། མགོན་རྒྱན་ལེགས་བཤད་ཡིན་གྱི་དོ་
ཤལ་མིན། གཙུག་རྒྱན་སྤྲ་མ་ཡིན་གྱི་མོར་བྱས་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འདྲ། ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་གཙོ་བོ་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་དགོས་གསུངས།

འཕགས་པ་ལམ་ཚུང་ཞེས་པ་ཡང་གནས་ཁང་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རེད། དེའི་ལོ་རྒྱས་མདོར་བསྟུས་ཅམ་
ཁྱ་ན། མཉན་ཡོད་དུ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གི་བྱ་བྱང་ཆད་ཤི་བ་ན་དེའི་ཉེ་སྤྱིར་དུ་རྒན་
མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ད་བྱ་བྱང་ན་ཁོ་མོ་སྒྲོན་ཅིག་བྱས་པ་ལྟར་ཡང་བྱེད་ཞིག་
བྱང་བར་རྒན་མོ་བོས་པ་དང་། དེས་བྱེད་དེ་བྱས་བྱས་རས་དཀར་གྱི་དགྲིས།
ཁ་མར་གྱི་བཀང་སྟེ་བྱ་མོ་ཞིག་གི་ལག་དུ་བྱིན་ནས། འདི་ལམ་པོ་ཆའི་བཞི་
མདོར་བྱངས་ལ་དགོ་སྒྲོང་དང་བྲམ་ཟེ་བྱང་བ་ལ་གྲས་པ་བྱས་ཏེ་བྱེད་འདི་འཕགས་
པ་དག་གི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གྱིས་ཤིག་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ན་གསོན་ན་
བྱེད་ཤོག ཤི་ན་དོར་ཅིག་བྱས་པར། བྱ་མོ་དེ་གིམས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ལམ་པོ་
ཆའི་བཞི་མདོར་བསྟན་པར། དང་པོ་ཐུ་སྟེགས་པ་དག་བྱང་བ་དེ་དག་ལ་རྒན་
མོའི་ངག་བཞིན་བྱས་པར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བར་གྱུར་ཅིག ཆོ་
རིང་དུ་སྒྲོང་བར་གྱུར་ཅིག ས་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བསམ་པ་རྫོགས་པར་གྱུར་
ཅིག ཅེས་བརྗོད་དོ། དེ་ནས་དགོ་སྒྲོང་དག་བྱང་བས་ལྷར་བཞིན་བརྗོད་དོ།
དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་གྱི་ཆལ་གྱི་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་བསོད་སྟོམས་
སུ་གཤེགས་པ་མཇལ་བས་ཀྱང་གཞན་ལྷར་ལ། ས་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་དང་
ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་བརྗོད་

པར་མཛད་དོ། ཉི་མ་རྒྱུ་པ་དང་གསོན་པར་མཐོང་ནས་བྱིས་དུ་བྱིར་འོངས་
 པ་དང་། འདི་ལམ་པོ་ཆེར་བབྱང་བས་ལམ་ཆེན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་སོ། དེ་
 ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་
 ཏེ་བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་གསང་ཆོག་སྟོབ་པོ། ཡང་བྱིའུ་ཞིག་བྱང་བར་
 བློན་མོ་དེ་བོས་ནས་ལྷར་བཞིན་བྱས་པར། ལུ་མོ་དེ་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་པས་བྱིའུ་
 དེ་ལམ་ཕྱན་ཞིག་ཏུ་བབྱང་ནས་བཟད་པར། དེར་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་
 སོགས་གང་ཡང་མ་འོངས་པ་ན། བཙུམ་ལྷན་འདས་ནི་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་
 ཏུ་འགོ་བ་ལ་གཟིགས་པ་འཇུག་པས་དེར་སྤྱ་ཡང་འགོ་བ་མེད་པར་གཟིགས་
 ནས་ལམ་དེར་ཆེད་དུ་ཕེབས་པ་ན་ལུ་མོ་དེས་སྟོན་ལམ་ཁྱས་པ་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་
 གསུངས། དེས་ཀྱང་གསོན་པར་མཐོང་ནས་ནང་དུ་བྱིར་འོངས་པ་ན་མིང་ལམ་
 ཕྱན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཡི་གེ་བསྐྱབས་པས། ཐོག་མར་
 སི་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་སྟོབ་དགོས་པ་ལ་སིད་བཟོད་ན་རྟོ་བཟོད། རྟོ་བཟོད་ན་སིད་
 བཟོད་པས། སྟོབ་དཔོན་དེས་བྲམ་ཟེ་ལ། ཁོ་བོ་བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་མང་པོ་ལ་སྟོག་ཏུ་
 གཞུག་དགོས་པས་འདི་ལ་སྟོབ་མི་རྒྱས་སོ་བེར་རོ། ཡང་རིག་བྱེད་སྟོག་མཁན་ལ་
 གཏད་དེ་རིག་བྱེད་སྟོབ་ཏུ་བཅུག་པས། ཐོག་མར་ཨོ་ལྷ་ཞེས་སོགས་སྟོབ་
 དགོས་པ་ལ། ཨོ་བབྱང་བས་ལྷ་བཟོད། ལྷ་བབྱང་བས་ཨོ་བཟོད་པས། སྟོབ་
 དཔོན་དེ་སྟོན་ནས་བྱིད་ཀྱི་ལམ་ཆེན་པ་ལ་རྩུང་ཟད་བཟླན་པས་ཤེས་ལ། ཁོ་
 བོས་གཞན་ལ་ཡང་སྟོབ་དགོས་པས་འདི་ལ་སྟོབ་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོས་སོ། དེ་
 ལུ་ལ་བ། མཆོག་ཏུ་ལུ་ལ་བ། རྩུང་བ། མཆོག་ཏུ་རྩུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་ལམ་
 རྩུང་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། ནམ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་མ་ཤི་ནས། ལམ་ཆེན་
 པ་ཐུབ་པའི་བཟླན་པར་ཞུགས་ཏེ། རྩེ་སྟོད་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་དབྱ་བཙུམ་

བར་གྱུར་རྟོ། ། ལམ་ཚུང་པ་ཡང་བྱིས་གྱི་འབྱོར་པ་ཟད་དེ་ཕུ་བོའི་གན་དུ་སྤང་
 བར། དེས་དེ་ལ་ཆོས་སྐལ་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ལ་
 རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་
 གྱིས་སྟོན་པ་མི་བྱ་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལས་ཡོངས་འཛིན་འདོད་བྲལ་བ།
 དཔྱད་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་ཅན་གྱིས་ནི། གཞོད་ལྡན་སྟུག་བསྐལ་གང་
 ཡིན་བསྟེན་མི་བྱ། ཞེས་བསྐབ་པ་ལྷ་བ་གསུམ་དུ་ཡང་མ་ལོབས་ཤིང་། དེར་
 གནས་པའི་བ་ཡང་རྗེ་དང་ཕྱགས་རྗེས་ཐོས་ནས་ལོབས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 སྟོབ་པར་བྱེད་དོ། ། དུས་གཞན་ཞིག་ན་འཕགས་པ་ལམ་ཆེན་པས་འདི་བསྟོད་
 སྤང་གང་གིས་འདུལ་སྐྱམ་དུ་བསམ་ན་སྤང་པས་འདུལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་དེའི་
 གཉའ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་བྱེད་ཆོལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱད་ནས་བྱོད་ནི་བྱལ་
 བ་མཆོག་དུ་བྱལ་བ་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཅི་བྱ། འདི་ཉིད་ན་འདུག་ཅིག་
 བྱས་པར། ད་ནི་བདག་དགེ་སྤྱོད་ཡང་མ་ཡིན། བྱམ་ཟེའང་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་
 དུས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་པ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐལ་ཏེ་དེར་བྱོན་ནས།
 ལམ་པ་བྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། བདག་མཁན་པོས་སྤང་དོ་ཞུས་པར། དེའི་ཆོ་སྟོན་
 པས། བྱིས་པས་བསྟོད་པ་གང་ཡིན་དང་། མཁས་པས་སྤང་པ་གང་ཡིན་པ།
 འདི་ནི་མཁས་སྤྱོད་མཆོག་ཡིན་གྱི། བྱིས་པས་བསྟོད་པ་དེ་ལྟར་མིན། བྱ་བྱོད་
 གྱི་མཁན་པོས་ནི་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་དཀའ་བ་དུ་མས་པར་བྱིན་
 དུག་རྫོགས་ཏེ་གསུང་རབ་འདི་བསྐབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་
 བསྐབས་པ་ཡིན་ན། བྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་སྟོག་རུས་སམ་གསུངས་པ་
 ལ། བཅུན་པ་བདག་ནི་བྱལ་བ་ཤིན་དུ་བྱལ་བ། ཚུང་བ་ཤིན་དུ་ཚུང་བ་ལགས་
 ན་ཇི་ལྟར་སྟོག་ཅེས་ཞུས་པས། སྟོན་པས་གསུངས་པ། གང་གིས་བྱིས་པ་བྱིས་

ཉིད་རིག། དེ་ལ་དེས་ན་དེ་མཁས་ཡིན།། བྱིས་པ་མཁས་པར་སྒྲིམ་བྱེད་པ།། དེ་
 འདིར་ཤིན་ཏུ་བྱིས་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་ནས། ལམ་པ་ལ་རྩལ་སྤང་ངོ་།། དྲི་
 མ་སྤང་ངོ་།། ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཉིས་བསྐྱལ་བ་དེ་ཡང་མ་བཟོན་པ་ལ། བཙོམ་
 རྣམ་འདས་ཀྱིས་འདིའི་ལས་སྦྱང་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ལམ་པ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷམ་དག་དབྱི་རྒྱས་སམ། བཙོན་པ་དེ་རྒྱས་སོ་
 བྱས་པར། འོ་ན་སོང་ལ་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་མཆིལ་ལྷམ་དང་། ལྷམ་སྒྲོ་གུ་ཅན་
 དག་བྱིས་ཤིག དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ནས་ཀྱང་འདིའི་ལས་སྦྱང་བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་
 བྱེད་དུ་ཚུགས་ལ། ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ཏྟན་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྤོབས་ཤིག་ཅེས་
 བཀའ་བསྐྱལ་བ་ལྟར་བྱས་པས། རྣམ་ཞིག་ན་ཁ་ཏྟན་གཉིས་པོ་ལོབས་པ་ན།
 སྟོན་པས་ད་མཆིལ་ལྷམ་འབྲི་མི་དགོས་པས་ཁ་ཏྟན་གཉིས་པོ་འདོན་ཅིང་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་ཕྱག་བདར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཕྱག་བདར་བྱེད་དུ་བཙུག་པ་ན་ཁོས་ཀྱང་
 བཙོན་འབྲས་བསྐྱེད་ནས་གད་བདར་བྱས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་གཡས་ཕྱོགས་གད་བདར་ཆར་རེས་གཡོན་ཕྱོགས་རྩལ་གྱིས་ཁེངས།
 གཡོན་ཆར་རེས་གཡས་རྩལ་གྱིས་ཁེངས་པ་སོགས་བྱང་ཡང་འབད་པས་ལམ་
 པའི་ལས་སྤོབ་བྱང་ནས་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྟོན་པས་རྩལ་སྤང་ངོ་།། དྲི་མ་
 སྤང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ནང་གི་རྩལ་ལ་དགོངས་སམ། བྱིའི་རྩལ་ལ་དགོངས་སྒྲིམ་པ་
 ན། སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་སྒྲོ་ལ་སྤང་ཞེ། རྩལ་འདིར་
 འདོད་ཆགས་དེ་ནི་ས་རྩལ་མིན།། རྩལ་ནི་འདོད་ཆགས་མིང་སྟེ་རྩལ་གྱི་མིན།།
 མཁས་པ་དག་གིས་རྩལ་དེ་རྣམ་སྤངས་པ།། དེ་དག་བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་
 བག་ཡོད་འགྱུར།། རྩལ་འདིར་ཞེ་སྤང་སོགས་དང་། རྩལ་འདིར་གཏི་མུག་
 སོགས་རིགས་འགྲེལ།། དེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འབད་དེ་བསྐྱོམས་པས་དག་

བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ། ཆོགས་བཅད་འདི་མདོ་རང་དུ་འདི་ཉར་སྤང་ཡང་། སྦྱར་
 ཆོས་ཁྲིད་ཡིག་དང་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་དུ། རུལ་ནི་ས་རུལ་མ་ཡིན་
 འདོད་ཆགས་རུལ། ཞེས་སྤང་བ་ལག་ལེན་སྐབས་གོ་བདེའི་ཆེད་འགྱུར་བཅོས་
 མཛད་པར་སྤང་བ་ཉར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པར་བཞིན་
 ནས། ཀུན་དགའ་བོ་སང་ལ་ལམ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སྦྱང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་
 ཅིག་ཅེས་དང་། དགེ་སྦྱང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལམ་པ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ཉར་བྱས་པས། ལམ་པས་ནི་བདག་
 གོ་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པར་ཤེས་ནས་བཀའ་བཞིན་འཆལ་ལོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་སོ།
 དགེ་སྦྱང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཉར་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟམས་པ་ལ་ལྟོས། དེས་ཟླ་
 བ་གསུམ་དུ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལོབས་ན་བདག་ཅག་སྡོད་གསུམ་
 པ་དག་ལ་ཇི་ཉར་སྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་ཏ་ལས་པ་ཉར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཐོས་
 པ་ཉུང་དུ་དག་འདིར་འོངས་མི་རྣམས་པའི་ཐབས་ཤིག་བྱའོ་ཟེར་ནས་དགེ་སྦྱང་
 མ་བརྩུ་གཉིས་སྟེས་ལ་ལས་ཆོས་སྟོན་པའི་བྲི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་འཛིག་སྐས་ཙམ་
 ཡང་མེད་པ་བཤམས། ལ་ལས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་
 ཆེ་ལ། སང་ངེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བྱུང་འཕགས་ཤིག་འོངས་པ་དེ་
 ལས་ཆོས་ཐོས་ནས་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡུན་རིང་འཁོར་བར་འབྱུང་དགོས་
 པས་ཆོས་ཉན་པར་ཡོང་དགོས་སོ། ཞེས་དྲིལ་བསྐྱགས་པས་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་
 སྤྱུ་དུ་མ་ཁ་ཅིག་ནི་ཉར་མོ་དང་། ཁ་ཅིག་དགེ་བའི་རྩ་བས་བསྐྱལ་ནས་
 འདུས་སོ། དེ་ནས་སང་ལམ་པས་བསོད་སྟོམས་བྱས། ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་
 ལས་ལངས་ཏེ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ་སྦྱང་དང་ལྡན་ཅིག་དགེ་སྦྱང་མའི་

དབྱར་ཁང་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བྲིའི་ལོགས་སུ་སོང་བས་བྲི་ཤིན་དུ་མཐོ་
 བར་མཐོང་ནས་འདི་དད་པས་སམ་མཐོ་འཆོམ་པས་ཡིན་སྟམ་ཅུང་ཟད་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་མཐོ་འཆོམ་པར་ཤེས་ནས་ཕྱག་སྦྱང་པོ་ཆེའི་སྣ་ལྟ་བུ་
 བརྒྱུང་སྟེ་བྲི་དེ་མནན་ནས་ལ་ལས་མཐོང་། ལ་ལས་མ་མཐོང་བར་བྲི་ལ་
 འདུག་སྟེ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་སྟན་ལས་མི་སྣང་བར་ནམ་
 མཁར་འཕགས་ཏེ་སྟོགས་བཞིར་རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་བཞུན་
 པ་ཕྱིར་བསྐྱས་ཏེ་སེལྟེའི་བྲིར་འདུག་སྟེ། སྤང་མོ་དག ཁོ་བོས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་བཟུང་བ་དེའི་དོན་ཉིན་མཆོན་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཆད་
 པར་སྟོའོ། དེ་ལ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་མི་བྱ་
 བེང་། ཞེས་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་བ་བཞུན་ཏོ། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལས་ཞེས་
 པས་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པས་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་
 ལུག་གསུམ་གྱི་ཡོངས་འཛིན་བཞུན་ཏོ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་ཅམ་གྱི་
 དོན་རྒྱ་ཆེར་བཞུན་པས་སྟོག་ཆགས་བྲི་ཉིས་སྟོང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཁ་
 ཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་མངོན་དུ་བྱས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་
 དང་། རང་སངས་རྒྱས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད།
 ཕལ་ཆེར་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པར་བྱས་སོ། དེ་ནས་ལམ་པ་རྒྱལ་
 བྱེད་ཆལ་དུ་འོངས་པ་དང་། སྟོན་པས། ལམ་པ་འདི་ངའི་ཉན་ཐོས་སེམས་སྦྱར་
 བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བཞུན་པ་རེད།

དེས་ན་སྟོམ་དོན་གལ་ཆེ་བ་ལས་གད་བདར་སོགས་གལ་མི་ཆེ་སྟམ་པ་
 བྱེད་མི་ཉན། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གྱི་
 ཀྱན་དགའ་ར་བར་ཕྱག་བདར་བྱེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་འོངས་པ་ལ། ཉིན་

ཞིག་བྱིས་བདག་མ་ཁོམ་ཞིང་ཕྱག་བདར་བྱེད་མཁན་གཞན་མེད་པ་ལ། སངས་
 རྒྱུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་གསེར་གྱི་ཡལ་འདབ་ལྟ་བུས་ཕྱག་བདར་མཛད་པ་མདོ་
 ན་གསུངས་ཡོད། བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ཀུན་གཟིགས་རྒྱལ་བའི་དབང་
 པོ་སྐྱ་ན་རིམ་གྱིས་སྦྱར་ཆོས་ཉམས་བཞེས་མཛད་པས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་མའི་ཕོན་པོ་
 ཅེ་མོ་ཟད་ནས་བོད་བྱའི་མཆུག་མ་ལྟར་སོང་བ་ཡུ་བར་བཟང་གོས་སེར་པོས་
 དཀྱིས་པ་མང་པོ་ནང་ཉེན་དུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤིན་དུ་གནད་ཆེ་བའི་རྣམ་ཐར་
 ཡིན་པར་གསུངས།

དེས་ན་རང་རེ་ལས་དང་པོ་པས་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། གང་སྟིགས་
 ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར་རབ་ཐུན་རེ། ཐ་མ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ། ཇི་
 ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཀུན་སྟོང་གོང་ལྟར་གསལ་བཏབ་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྦྱིབ་པའི་ཉལ་ཉལ་རྣམས་འཕྱག་པའི་མོས་པ་དང་། རྩོགས་སྦྱོར་སྦྱང་
 གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་སྦྱོང་བའི་རྒྱར་དམིགས་ཏེ་ལམ་ཁུང་གི་
 རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངག་ནས་རྒྱལ་སྤང་ངོ་།། ཇི་མ་སྤང་ངོ་།། ཞེས་
 པའམ་ཡང་ན། རྒྱལ་ནི་ས་རྒྱལ་མ་ཡིན་འདོད་ཆགས་རྒྱལ། རྒྱལ་ནི་འདོད་
 ཆགས་མིང་ལྟེ་རྒྱལ་གྱི་མིན། མཁས་པ་དག་གིས་རྒྱལ་དེ་རྣམ་སྤངས་པ། དེ་ནི་
 སངས་རྒྱུ་བཟུན་ལ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ཐུག་ལ་
 སྦྱར་ཏེ་འདོན་བཞིན་དུ་གད་བདར་བྱེད། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་རྒྱལ་སོགས་
 བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་སྐབས། རྒྱལ་ནི་ས་རྒྱལ་མ་ཡིན་མ་
 དད་རྒྱལ། ཞེས་སོགས་ནས་མཚན་འཛིན་རྒྱལ་གྱི་བར་ངག་ནས་སྦྱར་ཚུལ་
 དང་། ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ཚུལ་རང་གང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་
 བཟུན་པར་ཁ་བསྐྱར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ན་བ་དང་མས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་

བདར་རང་གིས་བྱེད་མ་བྱུང་ཆོད་གེ་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་སྐབས་རང་གིས་ཆོག་
སྒྲོར་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བྱ། དེ་ལྟར་ཀུན་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་
ཀྱིས་ཕྱགས་མ་རེ་རེ་བརྒྱབ་པ་ལའང་པན་ཡོན་གྱི་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྒོ་
བྱུང་དུ་ཐོ་བཞི་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྡེ་བཞིར་མོས་པའམ། ཐོ་གཅིག་ལ་
དེ་ལྟར་མོས་པ་དང་། ཡང་ན་ཐོ་གཅིག་ལ་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་སུ་མོས་པ་བྱས་ན་
བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཆེ་གསུངས།
གྲྲ་ས་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་ཐོ་བརྟེན་པ་མི་བདེ་བས་ཁང་པའི་ཕྱི་འཕྲི་ལྷགས་བཞི་རྒྱལ་
ཆེན་སྡེ་བཞིར་བསམ་ཆོག་པ་རྗེ་བྱམས་མགོན་འོན་པོ་ཆེ་འི་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད།

དེ་ནས་སྐྱེ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་རྟེན་བཀྲམ་པ་ནི། སྤྱི་མ་ཡི་དམ་སོགས་
ཆོགས་ཞིང་གི་གྲུལ་བཞོད་ལྟར་བྱ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་བཞུགས་སྐབས་མ་
འགྲིགས་ན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཅི་བདེར་བྱ། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་སྒྲོང་རྒྱལ་བཅན་
སོགས་ཁ་ཆ་བར་བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གྲུལ་གོང་དུ་འཛོག་པ་མང་
དུ་མཐོང་། དེ་ནི་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་རེད།
འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་སྐྱེ། དཔུལ་སྐྱེ། ལི་མ་སོགས་གྲུལ་གོང་དུ་བྱེད། འཛིན་
སྐྱེ་རྣམས་གྲུལ་མཐུག་དུ་འཛོག་པ་ནི་སྐྱེ་བརྟན་ལ་འོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་
པའི་རྟགས་རེད། ཐང་ཀ་ཡང་ཁ་གསར་རྩིང་གི་གོ་རིམ་བྱས་ནས་བཀྲམ་མི་
བྱུང་། ལ་ལས་ཐང་ཀས་ཡོལ་བའི་གོ་བཅད་ནས་སྒྲོར་མོར་བཀྲམ་པ། དེ་
འདྲའི་འདུ་ཤེས་གལ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བརྟན་ལ་རྟུང་པ་
གཏད་དེ་ཉལ་བ་ལ་བག་ཆ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་ཡང་སྐྱབས་འགོ་མེད་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་པ་རེད། འགའ་ཞིག་གིས་ཐང་ཀ་དང་སྐྱེ་སོགས་རྩིང་
རྒྱལ་རྣམས་ཤག་དུ་ཉར་བ་གད་སྟོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རྩྭ་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་བ་

དེ་རང་གི་བསོད་ནམས་ཕྱིར་བསྐྱེལ་བར་གསུངས། དེས་ན་སྐྱེན་ཆེན་སོགས་ལ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དང་དེ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིག་དགོས། སྐྱེན་གསུང་
ཐུགས་ཆེན་སོགས་མང་པོ་མེད་ན། སྐྱེན་ཆེན་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་ཕྱིར་
སྟོན་པའི་སྐྱེད་དང་། སྐྱེན་ཆེན་སུ་དྲན་ཕྱིར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེད་ཅེས་པར་དུ་
དགོས། གསུང་ཆེན་ཡང་མདོ་སྟུང་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལྗེ་བྱ་དང་།
ཐུགས་ཆེན་མ་མཐའ་སྦྲུལ་ཆུན་འཛིག་ རྩོམ་རྒྱུ་ལྟ་སོགས་ཡོད་ན་འང་
ཐུགས་ཆེན་དུ་འཛིག་དགོས། འགའ་ཞིག་གིས་རྩོམ་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་མཆོན་གྱི་
འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་མི་འཛིག་པར་སྤངས་སྟེ། འདི་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡིན་
པས་མནངས་ཆུང་བྱས་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གཤམ་བཞོད་འགྲེམ་པ་ཉིན་དང་
པོ་ལས་ཉིན་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱང་། ས་བཅད་འདིའི་མཆོན་མ་དངོས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་བཞག་ནས་མཇལ་བར་བྱེད་དགོས། རང་གི་ཤག་གི་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱས་ཡོད་
ཡིན་པས་བཟུ་རྒྱ་གང་ཡོད་སྟེ་མ་པ་བྱ་མི་རུང་། ཉིན་ལྟར་མཇལ་ན་མཇལ་
ཐེངས་རེ་ལ་འང་བག་ཆགས་ཁྱུང་པར་ཅན་འཛིག་སྐྱེད་དངོས་ལས་སྐྱེད་གཟུགས་་་
མཇལ་བ་པན་ཡོན་བཅུ་དྲུག་འཁྱར་གྱིས་ལྷག་པར་གསུངས། མདོ་པར་དཀར་
པོ་ལས་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་སྐྱེད་གཟུགས་ཅིག་ངོས་བྱིས་པ་ལ། འབྲུག་བཞིན་པ་
ཡི་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ཡང་། དེ་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་མཐོང་།
ཞེས་གསུངས། མདོ་ངོ་མར་མཆོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྤང་ཡང་གསུང་རྒྱུ་དུ་འདི་
ལྟར་འབྱུང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་ལ་ཁྱོ་བཞིན་བལྟས་ན་འང་པན་ཡོན་དེ་
ལྟར་གསུངས་ན་ད་ལྟར་རེས་དད་པས་མཇལ་ན་པན་ཡོན་དེ་ལྟ་ལོས་འབྱུང་།
འཕགས་པ་ཤུ་རེའི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོག་བྱུང་དུ་ཁྱུར་ནས་སྐྱེད་དངོས་དང་འབྲལ་
བ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཡང་། རྩོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་གཟུགས་རིམ་བྱིས་པ་ལ་ངོ་

མཚར་ཉམས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཤུ་
 རེའི་བྱ་ཐོན་བང་མི་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར། རུབ་གཅིག་ལྟ་ཁང་སྟོང་པ་ཞིག་
 གི་ནང་དུ་བཞུད། མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་ནས་ལྷམ་ལ་དོག་པ་རྒྱག་
 བཞིན་དུ་ངལ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ལོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་
 གྱི་ཐུབས་རིས་མཐོང་བས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བྱ་ངོ་མཚར་ཅན་ཡོད་པ་དངོས་སུ་
 མཇལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་ཡོད་ལ་སྟོན་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པར་གསུངས། སྐྱ་ཏེན་རྣམས་རང་རེས་འདམ་དང་། ཟངས་སོགས་སུ་མཐོང་བ་
 འདི་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྐྱར་མཇལ་ཞིང་། ས་དང་
 བོ་ཐོབ་ན་ལོངས་སྐྱར་དངོས་སུ་མཇལ་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 འཛོག་པ་གལ་ཆེ་གསུངས།

མཚན་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ།

གཉིས་པ་མཚན་པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པ་ནི།
 དེ་ཡང་གཡོ་མེད་ཅིང་ཞེས་པའི་གཡོ་ལ་རྒྱུའི་གཡོ་དང་ཀུན་སྟོང་གི་གཡོ་གཉིས།
 རྒྱུའི་གཡོ་ནི་མཚན་པའི་རྒྱ་དེ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ཞུགས་པ་སྟེ། རབ་
 བྱང་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་འཆོ་ལྗེའི་སྟོན་པ་བསྐྱབས་པ་དང་། བྱིས་པས་ཀྱང་
 དམར་ཁེ་དང་། བྲེ་ལོག་སྤང་ལོག་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བྱ་བ་ངན་པས་
 བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་པ་ལུལ་བ་ལས་མ་ལུལ་བ་
 ལེགས། མཚན་པའི་སྐད་དོད་ལྟ་ཇ་ཞེས་པ་མཉེས་པ་ལ་འཇུག་པས་དགོས་པ་
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགེས་པ་ལ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ལུལ་ན་དགེས་པར་གལ་
 འགྱུར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྒྱ་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ཡོད་ན་རང་གཞན་གྱི་ཕྱིག་པ་
 འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུལ་བ་ལེགས། དེ་ཡང་ལོག་འཆོ་ལྗེ་ནི། ལ་གསལ་

གཞོགས་སྦྲང་། རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ། ཚུལ་འཆོས་
 ལས་སྐྱབ་པ་སྟེ། ཁ་གསལ་ནི། སྤྱིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་ཕྱན་བྱ་སྤྱིན་དུ་རེ་བས་
 ཁ་ཐེར་ཐེར་བྱས་པས་དེས་ནོར་སོགས་བྱིན་ན་ལོག་འཆོ་ཡིན། ཡང་དེ་འདྲའི་
 ཀྱན་སྦྲང་མེད་པར་རང་བཞིན་དང་པོས་ཁ་མཁས་བྱས་ནས་བྱིན་ཀྱང་ལོག་འཆོར་
 མི་འགྱུར། གཞོགས་སྦྲང་ནི། རྟེན་བཀྱར་འདོད་ནས་སྤྱིན་བདག་སོགས་ལ་ང་
 ལ་དང་སྐབས་ཇ་མར་ཡོད་དེ་འབྱ་ཅུང་དགོན་པར་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ལྷན་
 ལ་བྱིད་ཀྱིས་བྱིན་པའི་རྩམ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པོ་ཐོགས་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱ་
 དང་རྩམ་པ་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྲང་བ་ལ་ཟེར། ཡང་རྟེན་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་མེད་པར་
 རང་བཞིན་དང་པོར་དེ་འདྲ་བཟོད་ན་གཞོགས་སྦྲང་དུ་མི་འགྱུར། རྟེན་པས་
 རྟེན་པ་འཆོལ་བ་ནི། ཕར་ཆུང་བྱ་ཞིག་སྤྱིན་ནས་ཚུར་དེ་ལས་ལྷག་ཞིག་ཡོང་
 ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། སྤྱིན་བདག་ལྟ་བུར་ཁ་བཏགས་དང་། ཇ་ཉིར་སོགས་བྱིར་
 ནས་སྟེ་ལེན་བྱས་ཏེ་སྟོ་ཕུག་ཏུ་གཏོང་སྟོ་ལག་ཏུགས་སོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བྱའི་
 རེ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དེང་སང་རང་རེས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཨམ་ཞིག་
 བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ལོག་འཆོ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད། ཡང་དེ་འདྲའི་
 ཀྱན་སྦྲང་མེད་པར་རང་བཞིན་དང་པོས་སྤྱིན་བདག་ལ་སྟེ་ལེན་བཟང་པོ་བྱས་
 ཀྱང་ལོག་འཆོར་མི་འགྱུར། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ནི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་
 ཀྱིས་སྦྲང་བ་དང་། གཞན་ལ་འབུལ་བྱ་རང་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། སྤྱིན་བདག་ཆེ་
 གོ་མོས་ངོས་ལ་ཇ་མར་བྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པོ་བྱུང་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྲང་བ་ལྟ་
 བུ་ལ་ཟེར། ཡང་རྟེན་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲང་མེད་པར་རང་བཞིན་དང་པོས་དེ་
 འདྲ་བཟོད་པ་ནི་ཐོབ་འཇལ་དུ་མི་འགྱུར། ཚུལ་འཆོས་ནི། ཤག་ཏུ་གང་བྱུང་
 བྱས་ནས་སྤྱིན་བདག་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅས་མཆོམས་བཅུན་མདོག་དུལ་མདོག་

བྱས་ནས་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་ཨེ་ཡོང་གི་རེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཟེར། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་
སྤྱོད་མེད་པར་བྱེད་པ་སྤྱོད་འབྱེད་བྱས་ན་མི་རུང་སྤྱོད་པས་ཤག་ཏུ་སྤྱོད་དུས་
ལས་བཅུན་མདོག་ཁ་བ་བྱས་ཀྱང་ཚུལ་འཆོས་སུ་མི་འགྲོ་ཞེས་བདག་གི་སྤྱོད་པས་
མཆོག་སྤྱོད་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་ཁ་རལ་སྤྱོད་པ་དུ་བཏང་ནས་ཆོང་སོགས་ཀྱིས་
རྒྱ་བསྐྱབ་ནས་མཆོད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ལས་ཉེས་དམིགས་སྤྱོད་པ་འབྱུང་།
ཀུན་སྤྱོད་གི་གཡོ་ཅི། མཆོད་པ་འབྱུང་དུས་གཏམ་འདོད་དང་། མཛེས་ཆོས་ལྟ་
བུའི་ཀུན་སྤྱོད་དན་པས་བསྐྱོད་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས། ཐ་ན་
དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ། བྱས་ཀྱང་མི་ཡིས་མཐོང་དུ་རེ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་རེས་མཆོད་པ་རེ་སྤྱོད་ཡང་ཁེ་འདོད་གྲགས་འདོད་སོགས་ཆོས་
བརྒྱད་ཁོ་ནར་ཤོར། རུང་ཟད་དུག་པ་ཆོས་ཀྱང་ཆོ་རིང་བ། ནད་མེད་པ་སོགས་
ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་མི་འབྱུང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱོད་བཀྱར་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་
ནའང་བསོད་ནམས་ལ་མི་རེ་བར་བཏང་སོང་ཟེར་བའི་སྤྱོད་གྲགས་ལ་གཙོ་བོར་རེ།
དེ་རིང་འབྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤག་ཏུ་འོང་རྒྱུ་ཡིན་ཆོ་གད་བདར་དང་མཆོད་པ་
ནམ་རྒྱུན་ལས་ལྷག་ཅིང་བྱེད། མཆོད་མེ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱོད། སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་མ་མངར་
སེང་དེ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པ་འདི་ཀུན་སྤྱོད་གད་གི་ཆེད་ཡིན་ཞིབ་དུ་སོམས་
དང་། དེ་འདྲའི་མཆོད་པས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གང་ཆེ་ཆེ་རྟོགས་
དགའ།

དགེ་བཤེས་འབན་གྱིས་ཉན་ཞིག་ཡོན་བདག་ཅིག་མཇལ་དུ་ཡོང་ཟེར་
བས། དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ཅི་བཟང་བཤམས། སྤྱོད་ལ་བཞུགས་ནས་ཀུན་
སྤྱོད་ལ་བརྟགས་པས། ཡོན་བདག་གི་ངོར་མཛེས་ཆོས་སུ་སོང་བར་གཟིགས་

ནས། ཏར་ཏེ་བཞེངས། ཐལ་བ་སྐྱར་གང་གཏོར་ནས། དགེ་སྦྱོང་རང་ཚོག་མ་
བྱེད་པར་བཞུགས་ཤིག་གསུངས་ནས་ཐལ་བ་ཕྱང་ངར་བཅས་ནས་བཞག དེ་
ལ་སྦོད་དིང་རི་སྐང་འཁོར་དུ་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་གསན་པས། བོད་ཀྱི་
མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འབན་གྱང་རྒྱལ་གྱི་མཚོད་པ་དེ་བཟང་བ་བྱང་།
དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོང་གིས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཐལ་བ་འདེབས་
ཐུབ་པ་བྱང་གསུངས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་མཉེས་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མཚོད་པ་ཕྱལ་
བ་དེ་ལ་བཞུགས་བཞེད་མཛད་པ་མིན། ཐལ་བ་བཏབ་པ་དེ་ལ་བཞུགས་
བཞེད་གནང་བ་རེད། དེས་ན་ཀུན་སྦྱོང་ཆོ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ལྟ་ཞོག རང་
ཉིད་གཅིག་ཕུ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འང་མི་བྱ་བར་བྱང་ཁུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བེན་གང་ཐུབ་བྱ་བ་གནད་ཆེ། བཀོད་པས་མཛེས་པར་བཤམས་
ཞེས་པའང་འགའ་ཞིག་གི་མཛེས་ཆོས་མི་དགོས་ཞེས་དབྱིབས་དང་བསྐྱིག་ལྷགས་
སོགས་གང་བྱང་བྱང་དུ་བྱེད་པར་སྤང་ཡང་མཚོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་བཟོ་
དབྱིབས་དང་བསྐྱིག་ལྷགས་སོགས་གང་མཛེས་བྱ་དགོས། མཚོད་པ་བཀོད་པས་
མཛེས་པར་བཤམས་ན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་དཔའི་རྒྱར་འགྱུར་
བར་གསུངས། འབྲུལ་སྐབས་ཀྱང་རང་གིས་ལག་བསྟར་ནས་འབྲུལ་དགོས་ཀྱི།
དགེ་ལྷན་དང་། གཡོག་པོ་སོགས་ལ་འབྲུལ་དུ་བཅུག་ན་བསོད་ནམས་རང་ལ་
མི་ཐོབ། རྩོམ་ཆེན་པོ་སྐུ་ན་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་སྐབས་ཀྱང་སྦྱིད་པ་འདར་ཕྱི་ལི་
ལི་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་བར་མཛད་པས། གཞན་གྱིས་རྩོམ་པོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་
པས་བདག་ཅག་གིས་འབྲུལ་ཞེས་བྱས་པ་ན། རྩོམ་ཆེན་པོས། འོ་ན་ངས་ཟས་
ཟ་བའི་ཆོ་ནའང་རྩོམ་པོ་བརྒྱལ་བར་འདུག་ཅེས་ངོས་ཀྱི་ཟས་སྐལ་ཁྱོད་ཆོས་
ཟའམ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། རྒྱ་གར་ན་ཐོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་

སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་ཆོ་ནམ་སྤྱིན་པོ་སོགས་ལ་སྤྱིན་དུ་མི་བརྟུག་པར་
 སྤྱིན་པའི་ཁང་པ་བརྟེན་ས། དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་ནས། སྤྱིན་བྱའི་ཞོ་ར་
 རྣམས་སྤྱངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རང་གིས་ཕྱག་བསྟར་ནས་གནང་བ་རེད། དེས་ན་
 སྤྱིན་པ་ལག་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་རང་གིས་ལག་བསྟར་ནས་འབྲུལ་བ་གནང་
 ཆེ། མཛོད་པའི་རྩལ་ཀྱང་རང་ལ་འབྱོར་བ་ཡོད་ན་སྤྱད་གྱི་སྤྱོད་ས་དང་། ལོ་མའི་
 སེར་ས་ནས་མ་སོང་བར་ཟས་གྱི་སྤྱད་གང་བཟང་བཟང་ནས་འབྲུལ་དགོས། རང་
 རེས་མར་དང་རྩལ་པ་ལེགས་པ་དེ་རང་གིས་ཟོས། མཛོད་རྩལ་དང་མཛོད་
 མར་ཡིན་ཞེས་ངན་པ་ཞིག་ཆེད་མངགས་བསྐྱབས་པ་འདི་རང་གི་བསོད་ནམས་
 ལ་ཕྱགས་མ་བརྒྱབ་པ་ཨེ་ཡིན་སྟེ། འོན་ཀྱང་མར་མེའི་འོད་སྤུལ་བ་ཡིན་གྱི་
 མར་ཁུ་སྤུལ་བ་མིན་པས་རྩང་ཟད་ཁ་ཆ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུངས། བྱ་
 བྲལ་དབྲལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཞོ་ར་མེད་པས་མཛོད་པ་འབྲུལ་བྱེད་གྱི་ཞོ་ར་
 མེད་ཅེས་བག་འཁུམས་ནས་སྤྱོད་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་དད་པས་སྦྱོགས་ན་
 མཛོད་པའི་རྩལ་ལག་མ་འཛོག་པ་ཡོད། རྩོ་བོ་ཆེན་པོས། བོད་གྱི་རྒྱ་འདི་
 ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྔ་ན་ཡིན་པས་བོད་ན་མཛོད་པ་ཡོན་ཆབ་གཅིག་
 སྤུས་ཆོག་པར་འདུག། མེ་ཏོག་ཤང་ཤང་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་ན་ངེད་ཀྱིས་གསེར་
 སྤྱད་ནས་ཉོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛོད་པ་གཞན་མ་རྟེན་ཀྱང་ཡོན་ཆབ་གཅིག་
 སུ་སྤུལ་ཀྱང་བསོད་ནམས་སྐྱབས་པོ་ཆེ་གསོག།

དེ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཕན་ཡོན་མི་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་
 བ་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བཤད་ལྟར་བྱུ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་
 མཆིམས་མཛོད་ལས། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་བ་དང་། འཇམ་དང་དྲངས་
 དང་དྲི་ང་མེད། འབྱུངས་ན་མགོན་དང་སྟོ་བ་ལ། མི་གཞོད་ཡན་ལག་བརྒྱད་

ཐུན་མཁུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མུ་བསེལ་བ་ཕུལ་བས་ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པ་
 དང་། མུ་ཞིས་པ་ཕུལ་བས་ཟས་ཀྱི་རོ་མཆོག་རྟེན་པ་དང་། མུ་ཡང་བ་ཕུལ་
 བས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། མུ་འཇམ་པ་ཕུལ་བས་ཤེས་རྒྱད་འཇམ་
 པ་དང་། མུ་དྲངས་པ་ཕུལ་བས་རིག་པ་དྲངས་པར་འབྱུར་བ་དང་། མུ་དྲི་མི་
 ང་བ་ཕུལ་བས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། མུ་ལྟོ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཕུལ་བས་ལུས་ལ་
 རྟན་མི་འབྱུང་བ་དང་། མུ་མགོན་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཕུལ་བས་དག་སྟན་པ་
 བཅས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས། རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པ་དགོ་ལེགས་རྒྱ་
 མཆོ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སེ་ར་ཅེར་རྗེའི་སྐྱབ་ཁང་དུ་ཕེབས་འཕུལ་སྐབས་སྐྱ་ཆས་་
 དང་ཡོ་བྱད་བཀའ་པས། ཡོན་ཆབ་འབུལ་བའི་ཏིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར། ཡོན་
 ཆབ་འབུལ་སྐབས་ཁོང་རང་གི་བཞེས་སྤྱད་ཚུས་ཡག་པོ་བཀྱས་ནས་དེ་ལ་ཡོན་
 ཆབ་འབུལ་བ་གནང་། གསོལ་ཆས་བཞེས་སྐབས་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 གཡར་པོ་ཁྱས་ཏེ་ལོངས་སྤྱད། ཡང་བཀྱས་ནས་ཡོན་ཆབ་འབུལ་བ་སོགས་
 གནང་བ་ཡིན་འདུག གཞན་ཡང་དབྱར་གྱི་སྐབས་མེ་ཏྲོག་ལྗོན་ཤིང་ལེགས་
 པ་དང་། འབས་བྱ་དང་། མུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་སོགས་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་
 གང་ན་འདུག་པ་སྒོས་སྦངས་ཏེ་ཕུལ་ཆོག དེ་ཡང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་གཟུངས་
 བཏོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་ཕུལ་ནས་མཐར་དགོ་བ་བསྡོ་བ་སོགས་བྱ་་
 བ་བྱི་དུགས་པོ་ཆོ་འཕེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་
 གསུངས། དེས་ན་རང་གི་དད་པས་ལག་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པའི་རྩལ་
 ཀྱིས་ལག་འཛོག་པ་མེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འགའ་ཞིག་གིས་མཆོད་པ་ནི་མུ་
 དང་། མེ་ཏྲོག་སོགས་ཕུལ་བས་ཆོག་གོ་སྟམ་ནས་དམར་དམར་ཏིག་ཏིག་
 རྣམས་གསོག་འཛོག་བྱེད་གང་ཐུབ་བྱས་པས་ཆོག་མོད་སྟམ་ན། དེ་ནི་བྱི་མ་ཡི་

དྲགས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བས་རང་ལ་ཡོད་ན་གང་བཟང་བཟང་ནས་འབྱུལ། ཡང་
བྱ་བཏང་གྲ་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་བདག་ལ་བཟང་བཟང་གི་མཆོད་པ་འབྱུལ་རྒྱ་མེད་ཅུང་།
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་སྤུལ་བས་
ཆོག་མོད་སྟམ་དུ་བཟང་བཟང་གི་མཆོད་པ་སྤྲོ་མོ་ཡང་མ་སྤུལ་བར་བཟང་ན་ཆོ་རབས་
ནས་ཆོ་རབས་སུ་འབྱུལ་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ག་རང་ལས་མི་ཡོང་ཞིང་། ཞལ་ཟས་མཚུ་བ་
མོ་ཅམ་དང་། སྒྲིམ་རྒྱུ་ཕྱི་དེ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ན་འང་མཉམས་ཆུང་མི་བྱེད་པར་
སྤུལ་ན་བསོད་ནམས་ཇེ་འཕེལ་གྱིས་རྒྱུ་མཆོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་འབྱུལ་རྒྱ་
ཡོང་བ་དགོ་བཤེས་སུ་ཆུང་བའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་རེད། དེ་ཡང་དགོ་བཤེས་སུ་
ཆུང་བའི་ཞལ་ནས། ངས་དང་པོ་སྤང་སྤོས་སྤྲོ་ཆ་ཏིང་ངེ་བ་སྤུལ། དེ་ནས་རིང་
བྱ་བཞི་སྟོར་མངར་སིང་ངེ་བ་དབྱུལ་རྒྱ་བྱུང་། ད་ལྟ་ཨ་ཀ་ཅ་དང་དུ་ཅུ་ཀ་ལ་
སོགས་པ་བསུང་ཆིང་ངེ་འབྱུལ་གསུངས། ཁོང་གིས་རེས་གཅིག་ལ་གསེར་སྤང་
ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་སྤོས་སྟུར་ནས་སྤུལ་བ་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ཁོ་བོ་
ཉོགས་པ་དང་ལྷན་པས་སྒྲིམ་དོན་ལས། ཕྱི་དེ་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་མི་རེ་
ཞེས་སྤྲོ་བ་ནི་ཆོས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཞིག་སྤོས་སྟུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་ལྷས་འབྱུལ་སྤྲུག་དུ་མ། ལག་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ནས་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་རང་ལྷས་གཅིག་
ལས་མེད་པ་འདིས་གང་རྒྱས་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས། མཆོད་པ་འབྱུལ་ལྷགས་ནི།
ཡོན་ཆབ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་ཏིང་རྣམས་ལེགས་པར་བྱིས། བར་ཐག་རིང་ན་སྤྲོ་
མ་དང་འབྱུལ་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྤྲུག་ན་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་དང་།
སྤྲོ་འབྱེན་ན་སྤྲོ་བ་སོགས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་མིན་ཅིང་ཡོ་ཁྱོག་མེད་པར་བསྐྱིག་
དགོས། དེ་ཡང་སྟོང་སྟོང་པ་ཡུན་དུ་བསྐྱིགས་ན་བསོད་ནམས་ཉམས་པས་ཏིང་

ནམས་བརྟེན་པའི་སྤྱིང་མར་ཁུ་ཅུང་ཟད་སྒྲགས་ཏེ་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ། ཁུ་དེ་འོག་མ་འོག་མར་བགོ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་པ་མེན་པར་རིམ་བཞིན་
བཀྲམ། དེ་ནས་འབྲུལ་བའི་ཆོ་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་
མ་གུས་པ་མེ་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་གསོལ་ཇ་ཞུ་བ་ལྟར་བྱེད་དགོས། དེ་
ཡང་ནས་འདྲ་མ་ཞེས་ཐོག་མཐའ་ཕྱ་ཞིང་དགྱིལ་སྒྲོམ་པ་བྱས་ནས་འབྲུལ།
སྤྱིར་ལུང་ན་ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་ཞིང་། མ་ཁེངས་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པས་
ནས་འབྲུ་རེའི་ཆོད་ཅམ་སྤྱིང་པར་འཇོག མར་མེ་ནི་སྤྱང་གསལ་ཡིན་པས་
ཤིན་དུ་གསལ་ཞིང་། ཆོ་རིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རྒྱན་གང་རིང་གནས་པ་ཞིག་
བྱ་དགོས་གསུངས། མེ་རྟོག་སོགས་མཆོད་པ་གཞན་ཡང་འབྲུལ་ལྷགས་དེས་
རིགས་འབྲེ། མཆོད་པ་རེ་རེར་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་པ་མདོ་སྡེ་ལས་
གསུངས།

སྟན་བདེ་བ་ལ་ལྷས་ནམ་སྤྱང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དུ་འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་
བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་སེམས་སོགས་བྱ་བ།

སྤྱིར་བའི་ཆོས་གསུམ་པ་སྟན་བདེ་བ་ལ་ལྷས་འདུག་ལྷགས་བརྒྱད་དམ་
སྤྱོད་ལམ་གང་བདེར་འཁོད་དེ་དགེ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་
འགོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་དང་འདྲིས་ངེས་སུ་བྱ་བ་ལ། སྟན་ནི་རྒྱབ་མཐོ་ཞིང་
མདུན་དམའ་བ་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་
ཡོད་ཅིང་ཐུན་རིང་པོར་བཟུང་ཀྱང་འཕོངས་མི་ན་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཀྱང་ཡོད།
སྟན་གྱི་འོག་ས་དཀར་གྱི་གཡུང་རྒྱུང་ཆོས་སྒྲོར་དུ་བྱིས། གཡུང་རྒྱུང་ནི་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་
གམ་གྱི་དོད་ཡིན་པས་སྟན་པ་རྡོ་རྗེའི་གདན་དུ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ནམ་
ཐར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱབ་པ་བརྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད། རྒྱ་གམ་

དངོས་ནི་ལྷ་འཁོར་མཆོན་མ་ཡིན་པས་འགོ་མ་མི་རུང་། དེ་ནས་སྤྱད་པ་དང་། གྲུ་
ཤ་མ་འབྲུགས་པར་ཅེ་མོ་མདུན་དུ་བཞུག་ནས་བཏིང་། དེ་ཡང་སྟོན་པས་སྤྱི་
སྟེང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། དུར་བས་ཆོ་ནི་སྤེལ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་དུར་བ་ཞུན་དུ་བྱས་ན་ཆོ་འཕེལ་བ་དང་། གྲུ་ཤ་འདི་ནི་
གཙང་ཞིང་དགོ། ཞེས་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་སེལ་བའི་རྣམ་ཏེ། རྒྱ་གར་དུ་ལྷ་
ཙཱ་རྣམས་ལ་གྲིབ་བྱུང་ན་གྲུ་ཤའི་ཆོལ་དུ་ཞག་རེ་ཉལ་དུ་འགོ་བ་ལྷར་གྲིབ་དང་
མི་གཙང་བ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་འདིང་།

ལུས་འདུག་ལྷགས་བརྒྱད་དམ་ཞེས་པའི་འདུག་ལྷགས་བརྒྱད་ནི། རྣམ་
སྤྱང་ཆོས་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་དབྱགས་བབྲང་བ་བསྐྱན་པས་བརྒྱད་ཡིན། དེ་ནི་
རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པས། རྒྱང་བ་ལག་པ་རྟེན་པ་གསུམ། སོ་མཆུ་ལྷེ་རྣམས་
བསྐྱེམས་པས་བཞི། མགོ་མིག་ཕྱག་པ་དབྱགས་དང་བཞི། རྣམ་པར་སྤྱང་
མཛད་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རྒྱང་བ་གཉིས་རྩོ་རྩེའི་སྦྱིལ་
ཀྱང་། འདི་ལ་ལྷགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལྷ་བྱ་མ་གཏོགས་
སེམས་སྦྱིལ་དང་། བྱེད་སྦྱིལ་ལྷ་བྱས་ཆོག ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་
རྒྱ་གཡས་པ་སྟེང་དང་གཡོན་པ་འོག་དུ་བྱས། མཐེ་བོང་གཉིས་ཅེ་སྐྱར་ནས་སྟེ་
བའི་ཐད་དུ་བཅར། རྟེན་པ་དྲང་པོར་བབྲང་བ་སྐལ་ཆོག་རྣམས་དོང་ཙེ་
བཅེགས་པ་ལྷར་ཐད་ཀར་འོང་བ་བྱ། ལུས་དྲང་ན་ཙེ་འདྲོང་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱ་
བའི་རྒྱང་འདྲོང་། དེས་སེམས་ལས་སྐྱ་རུང་བར་གསུངས། སོ་མཆུ་ཆེད་དུ་
བཅུམ་པ་དང་གདངས་པ་མིན་པར་རང་བབས་སྐྱ་བཞག ལྷེ་ཅེ་ཡ་རྟེན་ལ་
སྐྱར་ན་ཁ་མི་སྐྱོམ་པ་དང་། མཉམ་གཞག་འབྲུག་པའི་སྐབས་ཁ་རྒྱ་མི་འཛག་
པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཡོད། མགོ་བོ་མགྲིན་པའི་ཨོལ་མདུད་ནོན་ཙམ་རུང་ཟད་

དགུག་མིག་སྒྲ་ཅེ་ལ་པབ་ཅེས་པ་སྒྲ་གཤོག་པན་ཚུན་མཐོང་ཅམ་གྱི་ཆོད་དུ་
བྱ་དགོས། དེ་ལ་བྱིང་ཚོད་གཅོད་སྒྲ་བའི་གནད་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་
དམིགས་པ་ནམ་བྱས་ལ་མིག་བཙུམ་ནས་སྒྲོད་པ་དེ་ལྟར་མི་རུང་ཞིང་། གྲུབ་
མཐའ་གཞན་ལ་དབང་པོ་རབ་ཆོས་སྐྱའི་ལྟ་སྟངས་མིག་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བ་
སོགས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལྟགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱ། དུག་པ་གཉིས་མཐོ་
དམའ་མེད་པར་ཐད་ཀར་འཛོག་པ་སྟེ་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ཡིན། འདི་
དག་ལ་རྗོགས་རིམ་གྱི་ཟབ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བཤད་དུ་མི་
རུང་། ལུས་གནད་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། ལྟོ་བྲག་མར་པས། བོད་ཀྱི་སྒྲོམ་
ཐམས་ཅད་བཟླམས་ཀྱང་ང་མར་པ་ལོ་སྤྱི་འདུག་ལྟགས་གཅིག་པུ་ལ་མི་དོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། རྣམ་སྒྲུང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་
སྒྲུང་མཛད་དེ་གཟུགས་ལུང་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་ཆ་ལྟར་ཤར་བ་ཡིན་པས་
དེའི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན།

ཆོས་བརྒྱད་པ་དབུགས་བབྱང་བ་ནི། གཙོ་སེམས་མི་དགེ་བ་དང་
མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་འདུག་ན་དགེ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གསལ་ཐེབས་དཀའ་བ་
དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོད་དག་པོ་ལངས་བཞིན་པའི་སྐབས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཅས་སེམས་བསྐྱེད་གསལ་འདེབས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་གསལ་འདེབས་
མི་རུས་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་སེམས་མི་དགེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་འདུག་
ན་རེ་ཞིག་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་མི་བྱ་བར་ལུང་མ་བཟུན་གྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་
བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་དགེ་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བདེ་བ་དཔེར་ན་སྒྲམ་བྱ་དཀར་པོ་
ཡིན་ཀྱང་དྲི་མས་ནག་པོར་བྱས་པ་ལ་ཆོས་ལེན་དཀའ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ལ་ལེགས་པར་
བཀྲུས་པས་སྒྲམ་བྱ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཆོས་དམར་སེར་སོགས་གང་བསྐྱུར་ཀྱང་

སླ་བ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
གང་དུ་ཡང་མ་སོང་བ་སྟམ་བུ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
དེས་ན་དབྱགས་བགྲངས་ནས་སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་བསྐྱར་ལྷགས་ཇི་ལྟར་
ཡིན་སྟམ་ན། སློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱགས་ནས་ཀྱན་སྦྲང་ལ་བརྟགས་པས་འདྲོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་འདུག་ན། དབྱགས་སྟུ་བྱག་ནས་
སྒྲ་ཅན་དང་། རྒྱགས་ཅན་དང་། རྟོད་བག་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་པར་དལ་བྱས་
ཕྱིར་གཏོང་ཞིང་ཕར་སོང་ངོ་སྟམ་པ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་རྒྱབས་ཤིང་
ཚུར་འོངས་སོ་སྟམ་པ་བྱེད། དེས་ལན་ཅིག་སོང་སྟམ་པ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་
གཉིས་ནས་བདུན། དགུ། བརྒྱ་གཅིག་ བཙེ་ལྷ། ཉེར་གཅིག་སོགས་བགྲངས་ཤིང་
ལ་མི་བགྲངས་བར་འགོ་འོང་སོགས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བགྲངས་པས། སོ་སྐྱེའི་
སློ་གཅིག་གིས་འཛིན་སྟངས་གཉིས་ལ་འརྒྱལ་མི་རྒྱས་པས་ཆགས་སོགས་ཞི་ནས་
སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་འོང་། དབྱགས་གཏོང་བའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་རྣམས་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱབ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱབས་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་
ནི་བོགས་འདྲོན་ཅིམ་ལས་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན། དེ་ལྟར་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་
གྱུར་ནས་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་སླ་བ་བདག་གི་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དཔེ་
འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དགུན་དུས་གནམ་གང་སྤང་ཞིག་ལ་རང་གི་གདན་
གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྟེང་དུ་མི་ཞིག་བསྐྱད་འདུག་ན། འོངས་ཞེས་བཙན་
ཐབས་སུ་ཇི་ཅིམ་སྦྲང་ཡང་མི་ལང་ན། འོངས་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཕར་ཅིམ་ན་
ལྟ་མོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ནས་རང་བཞུ་བར་འགོ་ཁྲལ་བྱས་ན་
ཁོ་ཡང་ལངས་ནས་འོང་བས། དེ་མ་ཐག་ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བསྐྱད་ན་སྟོང་།

ནུས་པ་བཞིན་སེམས་ལ་ཆགས་སོགས་མི་དགོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཟུ་ཚུགས་
བྱས་ཀྱང་འགོག་དཀའ་ཞིང་། དེ་བས་དབྱགས་འགྲོ་འོང་ལ་སེམས་གཏད་ན་
དེ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཉོན་མོངས་ཁོ་ཞི་ནས་དགོ་སེམས་གསལ་འདེབས་བདེ་བ་
ཡིན་ནོ། ཡང་སེམས་མི་དགོ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མ་སོང་བར་དགོ་སེམས་
གསལ་འདེབས་སླ་ན་དབྱགས་བགྱངས་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་པས་ཆོས་བདུན་
ནམ་བུ་ཆུད་ཅེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན།

དེ་ནས་དབྱགས་བགྱང་དགོས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐུན་གྱི་མགོར་དགོ་
སེམས་བྱད་པར་ཅན་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དགོ་སྒྲུབ་ཇི་
འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཇེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་
པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་སྒྲོམ་གྱི་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་
ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་དུ། སྒྲོམ་གྱི་མགོ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དང་འདྲ་བ་དེ་གང་
ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་པར། ཇེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱུ་གྱིས་དྲིས་ལན་སྒྲོ་
བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། སྒྲོམ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དང་པོའི་མགོ། རྒྱ་
གར་སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱད་ལ། ལེགས་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཟླ་མེད་
སྒྲ་མ་མཆོག་བྱེད་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་
ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་པ་འདི་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་དུ་གནས། ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་
སྒྲུབ་གྱིས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ། དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་
དགོ་བ། མ་ཆགས་མི་སྤང་གཏི་ཐུག་མེད། དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་འོ།
ཞེས་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། རྩ་བ་དུག་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའང་དུག རྩ་
བ་སྒྲན་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའང་སྒྲན་དུ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ། རྩ་བ་འདོད་

ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་ལ་ཅི་བྱས་མི་དགོ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་
 སྤང་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྤང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱས་་
 ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེན་པོ་འབྱེན་ཅིང་། དགོ་སེམས་
 བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསྤང་ན་སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགོ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོགས་་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་སྟོན་པས་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 དེད་དཔོན་སྟོང་སྟོབས་ཆེན་པོར་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་ཆོ་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་
 དུ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལོན་ནས་ཚུར་ཕེབས་པའི་ཆོ་མི་ནག་མདུང་
 སྤང་ཅན་ཞེས་པའི་གཡོན་ཅན་ཞིག་གིས་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་གསོད་པར་བརྩམ་པ་
 བ། དེད་དཔོན་གྱིས་གནས་སྐབས་ཆོང་པ་ལྟ་བུའི་སྟོག་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཐུགས་མི་ནག་མདུང་སྤང་ཅན་ངན་སོང་ལས་སྟོབ་པའི་ཕྱིར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་
 བསྐྱལ་བར་མཛད་པས་བསྐྱལ་ཆེན་བཞི་ཁྲིའི་ཆོགས་འདུམ་པར་གསུངས། དེ་
 ཡང་སྟོག་གཅོད་གྱི་ལས་ཁོ་རང་གི་འབྲས་བུར་ཆོགས་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་།
 ཀུན་སྤང་སྟོང་རྗེ་སྟོབས་ཆེན་དེའི་འབྲས་བུས་ཆོགས་རྒྱབས་ཆེན་རྫོགས་པ་རེད།
 དགོ་མི་དགོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཆོང་མ་་
 ཀུན་སྤང་གིས་བྱེད་དེ། སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་སྤང་པོ་རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེའི་
 ཁྲིའུ་གཉིས་ཡོད་པས། བྲམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་དུས་མ་ཤེས་པར་ཕྱིན་པས་དགོ་འདུན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་ཟས་མ་གསོལ་གོང་ཕུད་མི་སྤྱིན་པས་ཅི་ཡང་མ་བྱིན། རྒྱལ་
 རིགས་ཀྱིས་དུས་ལ་མཁས་པས་ཞལ་ཟས་གསོལ་ཟེན་ནས་ལྷག་མ་འཕོ་རན་པའི་
 དུས་སུ་སྤང་བས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་བྲམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་ལ། ཁྲིད་
 ཀྱིས་ཅུང་ཟད་རྟེན་དམ་བུས་པས། དེ་ཁྲོས་ནས་ཁོ་བོ་ལ་དབང་ཡོད་ན་ཤུག་འི་
 དགོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གྱི་མགོ་དུང་ནས་བཅད་དེ་ས་ལ་འདོར་བ་ཞིག་འདོད་

ཟེར། རྒྱལ་རིགས་དེས་ལྷག་མ་མང་དུ་རྒྱེད་པས་དང་པ་ཐོབ་པ་དེས་སྤྲས་པ།
 ཁོ་བོ་ལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་
 ལ་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་བསྟེན་པ་ཞིག་འདོད་ཟེར། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་
 གཅིག་སྤྱི་ཞིང་མཉན་ཡོད་ནས་བྱུང་སྟེ་ཤིང་དུང་ཞིག་ཏུ་ཉལ་བ་དང་། ཤིང་
 ཏྲ་འབྱམས་པ་ཞིག་གི་འཁོར་ལོས་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་དེའི་མགོ་བཅད་དོ། དེའི་ཆེ་
 མཉན་ཡོད་ན་ཆོང་དཔོན་ཞིག་བྱ་མེད་པར་ཤི་བ་དང་། བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་
 འདུས་ནས་སུ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དེ་དཔོན་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 བརྟག་པར་བརྩམས་པ་ལས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་དེ་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་ལ་ཉལ་བ་
 ར་ཤིང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ཡོལ་ཀྱང་ཤིང་དེའི་གྲིབ་མ་མ་ཡོལ་བར་མཐོང་
 རས་དེ་ཆོང་དཔོན་གྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར། དེས་ཁོ་རང་གིས་སྤྲས་པ་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་བསྟེན་བཀུར། ཆོས་ཉན་པས་བདེན་
 པ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཚུལ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་སྟོན་དུ་ཡིད་འགོ་སྟེ། ཡིད་
 མགྲོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཡིད་རབ་གདུག་པ་ཡིས། སྤྲས་སམ་
 ཡང་ན་བྱས་ཀྱང་བྱང་། དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཐོབ། འཁོར་ལོས་མགོ་བོ་
 བཅད་པ་བཞིན། ཇི་ལྟར་ཡིད་རབ་དང་བ་ཡིས། སྤྲས་སམ་ཡང་ན་བྱས་ཀྱང་
 བྱང་། དེ་ཡིས་དེ་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། གྲིབ་མ་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་བཞིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སྟོང་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་སུ་དེ་འདྲ་བྱུང་
 བ་རེད།

དེས་ན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་མགོའི་ཀུན་སྟོང་ཙམ་མིན་པར་དུས་རྒྱུན་དུ་འང་
 ཀུན་སྟོང་བཟང་པོ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེང་དུས་རང་རེའི་ལུས་བདེའམ་ཞེས་
 ཁམས་འདྲི་བྱེད་པའི་ཆོད་དུ་རྩོལ་ཆེན་པོས། སེམས་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་ཞེས་

གསུངས་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྗེ་བཙུན་ཚིང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དཀར་ནག་
 ལས་རྣམས་བསམ་པ་བཟང་ངན་ལགས། བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་
 ཡང་བཟང་། བསམ་པ་དམན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་དམན། ཐམས་ཅད་བསམ་
 པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཀུན་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་
 དགོ་འབྲས་ཐོབ་ཚུལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་
 བཞིས་སྒྲོལ་མ་ཆར་གཅིག་མཉམ་དུ་བཏོན་ན། གཅིག་གིས་ཀུན་སྒྲིབ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་། གཅིག་གིས་དེས་འབྱུང་དང་། གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་
 གོན་གཉེར་ཅམ་དང་། གཅིག་གིས་ཆོ་འདིར་ཆོ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་
 སྐྱེས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིབ་ཅིང་བཏོན་ན་ཆོག་འདོན་པ་མང་ཉུང་འདྲ་ཡང་། འབྲས་
 སུ་ཐོབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། དང་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པས་རྫོགས་
 བྱང་གི་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་འབྱུར་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་
 སོང་། གཞན་གསུམ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུར། འོན་ཀྱང་གཉིས་པ་དེ་དེས་འབྱུང་གིས་
 ཟེན་པས་ཐར་བའི་རྒྱ་དང་འཁོར་བའི་གཉེན་པོ་སྦྱེས་སུ་འབྲིང་གི་ཆོས་སུ་སོང་།
 གཞན་གཉིས་པོ་དེ་ཐར་བའི་རྒྱ་ཅམ་དུ་ཡང་མ་སོང་ཞིང་ཀུན་འབྱུང་རང་ག་་
 བར་སོང་། གསུམ་པ་དེ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་མ་སོང་ཡང་
 ངན་འགོ་ལས་རྫོག་པའི་ཐབས་དང་སྦྱེས་སུ་ཆུང་དུ་འཛིན་ཆོས་སུ་སོང་། བཞི་པ་དེ་
 བྱི་ཆོ་འདི་པ་ཅམ་དུ་སོང་བས་ཆོས་སུ་ཡང་མ་སོང་། འབྲས་སུ་ཡང་ཆོ་འདིར་
 རེ་བ་དེ་ཅམ་ལས་འབྱུང་དཀའ་སྟེ། དེ་ཡང་རྫོ་བོ་ལ། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་དང་
 རྟེན་བཀྱར་འདོད་ནས་ལས་བྱས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་སུ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། འབྲས་
 སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་གསུངས། ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་ཅི་མཆིས་ཞུས་པས། དཔྱལ་བ་མཆི།
 ཡི་དུགས་མཆི། དུད་འགོ་མཆི་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་རང་རེ་གྲུ་ས་བ་

ཆོས་ཀྱང་ཆོགས་དང་ཆོས་ར་འགྲེམ་པའི་ཆོ་གུན་སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
ཟེན་ན་གོམ་པ་གང་འདྲར་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་གསེར་སྤང་འབྱམ་གྱིས་མི་དོ་བའི་
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འགྲོ། འགྲེད་དང་ཇ་ཐུག་སོགས་དང་། ལས་སྤྱི་དོ་སྤྱང་
ཅམ་ལ་བསམས་ནས་ཕྱིན་ན་གོང་དུ་ཇོ་བོས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འགྲོ། སྒྲོམ་
མཁན་གྱི་སྒྲོམ་གནད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཇོ་བོའི་ཞལ་
ནས་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་སྒྲོམ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲ་མ་བསྒྲོམ་སྐད། བསྒྲོམ་ཅན་བསྒྲོམས་
པས་དར་ཡུག་དང་ཇ་སོག་སོགས་མང་པོ་ཡོང་སེམས་ན་ཇི་ཅམ་བསྒྲོམས་པ་ཕྱིག་
པ་ཡིན། བསྒྲོམ་ཅན་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་དབྱུང་། བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་ས་
བོན་གདབ་སེམས་ན་སེམས་པ་ཅམ་ཞིག་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ནམ་མཁར་
མི་ཤོད་གསུངས། དེས་ན་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་བསྐྱབ་བསྐྱེན་བཀྱར་མཚོད་སྤྱིན་
སོགས་དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་ཀུན་སྤྱོད་མ་བཅས་ན་འདིས་ཐམས་ཅད་
མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

འདིར་ཡང་ཐོག་མར་ཀུན་སྤྱོད་ནན་ཏན་དུ་བཅས་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་དགེ་སེམས་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དགོ་
སེམས་ཁྱུང་པར་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་དགོས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
བཅས་མེན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོད་ན་འདི་ལྟར་མི་དགོས་ཀྱང་། བཅས་མ་
གསལ་འདེབས་བྱ་དགོས་ཆོ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་ལམ་
སང་བརྗོད་ཀྱང་ཡིད་འགྱུར་མི་ཐོན་པས། ག་རེ་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་ནས་
མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་
སོགས་ཁར་སང་ཞུས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་

ཀྱི་བར་རིམ་བཞིན་གསལ་འདེབས་བྱས་ན་ཡིད་འགྱུར་ཐོན་པ་ཡོང་། སྟོན་གྱི་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་སྟོང་བཅོས་ཚུལ་རྒྱས་བསྟུས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ། འགའ་
ཞིག་གིས་སྟོ་ལ་བཟུང་ནས་ཡིད་འགྱུར་ཅི་ཡང་མ་ཐོན་པར་འདོན་པ་ཁོ་ནས་
ཚོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཀུན་སྟོང་སེམས་ལ་འཆོས་དགོས་ཀྱི་ཁ་ལ་འཆོས་པ་མིན་
པས། དག་ནས་བརྗོད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་འདྲིས་པའི་ཡིད་འགྱུར་གང་ཐོན་
བྱེད་དགོས།

དེ་ལྟར་ཀུན་སྟོང་དགེ་སེམས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་སྐྱབས་འགོ་
སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་སྟེ། ད་ལན་ལམ་རིམ་གསུམ་སྟགས་པ་ཡིན་པས་སྦྱོར་ཆོས་
ལ་ཡང་། སྐྱབས་ལུལ་ཚོགས་ཞིང་སོགས་མི་འདྲ་བར་སོ་སོར་ཡོད་པས་མ་
འབྲུགས་པ་བྱ་དགོས། ད་ལྟ་ཚོགས་སུ་བྱག་ལེན་ལྟར་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་ཆོས་
འབྲུག་པ་བདེ་ཕྱིར་འདོན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་ཞལ་འདོན་ལྟར་ལམ་གྱི་སྦྱོར་ཆོས་
སྟོང་ནས་མཛད་དགོས། སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱབས་ལུལ་གསལ་
འདེབས་དགོས་པས་ལྟར་ལམ་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུལ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
ཏ་ཅང་མཐོན་མོད་པ་དང་། ཏ་ཅང་དམའ་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་བས། རན་པའི་
མཚམས་སྟོན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་དུ་སང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏྲུག་པའི་རིན་
པོ་ཆའི་ཁྲི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གསལ་གང་བ། དེའི་སྟོང་དུ་དབུས་དང་། སྟགས་
བཞིར་ཁྲི་ཆུང་ལྡ་ཡོད་པའི་དབུས་མ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བའི་ཁར་ངོ་བོ་རང་ལ་ཆོས་
འདི་སྟོན་པའི་དྲིན་ཅན་ཅ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོ་འདོན་ཆ་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་ཡང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེད་གོས་པས་ངོ་བོ་སྒྲ་མར་བྱ་དགོས། རྣམ་པ་ཐུབ་དབང་དུ་བྱེད་
པ་ནི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། སྟག་

གཡས་ས་གཞོན་གྱིས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཙུག་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ནང་གི་
བདུད་ཚི་དེ་ཡང་ན་བ་མེད་པ་སྒྲན་གྱི་བདུད་ཚིས་ལུང་པོའི་བདུད། འཆི་བ་
མེད་པ་ཆེད་པ་བདུད་ཚིས་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདུད་ཚིས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་འཛུམས་པ་མཚོན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་རང་
གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདུད་བཞི་བཙུག་ཟེན་པ་དང་། རང་ཅག་གི་བདུད་བཞི་ལྷུང་
དུ་འཛུམས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བསམ་དགོས། སྟོན་པའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་དོན་རྩེ་འཆང་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་སྟེ་འདིར་ཐུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཙུགས་གསལ་གདབ་དགོས།

འོ་ན་ལམ་རིམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་མང་པོ་ཡོད་ན་གང་གསལ་འདེབས་
སྒྲམ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་པན་ཆེ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས། གཡས་ཀྱི་ཁྱི་
ལ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ། ཁྱི་རྒྱུད་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
ནམས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ། གཡོན་ཀྱི་ཁྱི་རྒྱུད་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
དང་། གོང་བཞིན་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ། རྒྱབ་ཀྱི་ཁྱི་
རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བ་དོན་རྩེ་འཆང་ལ། གོང་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱིན་ཆབས་བརྒྱུད་ཀྱི་
སྒྲ་མས་བསྒྲོར་བ། མདུན་ཀྱི་ཁྱི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཞལ་
འཇལ་དུས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་ལ། སྤུན་ཞར་བ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་དེ་
གསལ་མི་གདབ། ཐུག་གཡས་ཆོས་འཆད་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་
དུ་འཆི་མེད་བདུད་ཚིས་གང་བའི་ཆེ་ཡི་བུམ་པ་བསྐྱམས་པ། དེ་གཉིས་ནི་ཟབ་
མོ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་
པའི་བརྟེན་དང་། ཡང་ཆོས་འཆད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐོས་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་།

མཉམ་གཞག་གིས་ཐོས་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་མཛད་པ་དང་། ཡང་རྗེ་
བཅུན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སྐལ་ལྷན་ཐར་ལམ་སྐྱབ་ལ་གཙུག་པོའི་གོགས།
སེམས་འཛུམས་སྒྲིངས་པ་ལུས་འཛུམས་གཤེན་རྗེ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཆོས་སྐྱབ་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་གཙུག་པོ་སེམས་འཛུམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིངས་པ་དང་།
ལུས་འཛུམས་པར་བྱེད་པའི་འཆི་བདག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་
འཆད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པས་སྒྲིངས་པ་འཛུམས་པ་དང་། ཆོ་བམ་གྱི་འཆི་མེད་
བདུད་རྩིས་འཆི་བདག་འཛུམས་པར་མཛོན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་
དབང་དྲག་གི་ལས་ཆོགས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པའི་ཟབ་གནད་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད།
དེའི་མཐར་སྟོག་སྟོབ་པའི་དགེ་ཀན་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་
ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོར་བ། རང་རེ་ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མ་དུ་ཡོད་དྲིས་ན་སྤང་བ་
བཟུང་ནས་གཞི་ནས་བྲངས་བྲང་དགོས་པ་ཡོད། དེའི་ལྷན་ནང་དུ་དེའི་
རིམ་འདྲ་ཡོད་བྱས་ན་སྟོ་ཐོག་ནས་བཤད་ཆོག་ཆོག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ལ་
དོན་མེད་ཐེངས་ཀྱི་ཉམས་ཡིན། བཞུགས་གདན་སྒྲ་མ་ཞེས་བཞུགས་པ་རྣམས་
ལ་འཕྲོལ་གདན་དང་། མ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་པད་ཟླ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་སྒྲ་
མ་ལག་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྟ་བུར།

དེའི་མཐར་ཐུར་གྱི་ཁྲི་ཆེན་པོ་དེའི་སྟེང་ཡི་དམ་ནས་སྤང་མའི་བར་གྱི་
ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྟ་བུའི་མཐར་ཡི་དམ་
འགོད་ལྷགས་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རྒྱུ་ཆོ་སྤངས་འཛུམ་
གྱི་ཕྱག་བཞེས་ནང་སྟོར་དུ་སྒྲ་མེད། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ། དེའི་ཕྱིར་སྦྱོང་
རྒྱུ། དེའི་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུ་བཅས་སྤང་བཞི་མཛད། ཟུ་བཟང་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཛོའི་
ཕྱག་བཞེས་རྒྱུ་སྟེ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་བགོས་ནས་མདུན་དུ་སྒྲ་མེད། གཡས་སུ་

ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་སྒྲོར་གཅིག་མཛད། རྒྱ་བཟང་པར་མའི་ཚོགས་ཞིང་དུ་
སླ་མེད་ལས་མི་གསལ་བ་ཡང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། གང་ལྟར་ཡི་དམ་གྱི་
མཐར་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན། དེ་ཡང་བསྐལ་བཟང་གི་
སངས་རྒྱས་སྤྱོད་དང་། བདེ་གཤེགས་བརྒྱད། ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ་
ལྷ་སོགས་གཙུག་པོར་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་
བསྐལ་བཟང་འདིའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རང་ལ་འབྲེལ་ཆེ་བ་དང་། བདེ་
གཤེགས་བདུན་གྱི་སྟོན་ལམ་ཤུགས་བརྟན་པའི་མཐའ་འདིར་འབྲུབ་པར་གསུངས་
པ་དང་། ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ་ལྷ་ཐེག་ལྷུང་སྦྱོང་བ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བའི་
གནད་ཀྱིས་ཡིན། དེའི་མཐར་ཉེ་གས་བརྒྱུད་སོགས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྟེ་
བྱའི་རྣམ་པ། དེའི་མཐར་རང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་རང་རྒྱལ། དེའི་མཐར་
འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་དགེ་སྦྱོང་གི་རྣམ་
པ་ཅན་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ། དུག་ན་ལྷུང་བཟེད། འཁར་གསེལ།
ཕུ་ཏི་སོགས་བསྐྱམས་པ། མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་རང་རྒྱལ་རྣམས་དབྱེ་ལ་
གཙུག་ཏྱར་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་སོགས་མཆོན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་ཐུན་པ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མཐར་ཁར་ཀ་ལྷ་ལ་དང་། རབ་གཏུམ་མ་སོགས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་
མོ་རྣམས་བདེ་མཆོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་བསྒྲོར་བ། དེའི་མཐར་སྤྱིས་བྱ་
གསུམ་གྱི་ཆོས་བདག་གིས་གཙུག་པོར་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་
རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ། དེའི་ཕྱགས་གཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞེས། དེ་ཡང་ཁྱི་སྤྱོད་དུ་
འགོད་པ་དང་། ཁྱི་སྤྱོད་དུ་མི་འགོད་པར་འོག་ཏུ་སྤྱིན་འབུར་པོ་རེའི་སྤྱོད་དུ་
འགོད་པ་གསུང་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྷ་མ་ནི་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པ་དང་།
བྱེ་མ་ནི་འཛིན་ཏེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱལ་བཅན་སོགས་འཛིན་

རྟེན་དྲེགས་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་རྣམས་འགོད་དུ་མི་རུང་། སྤར་ཆོ་ཆོག་སྤྲིང་སྤ་
མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་ཆོགས་ཞིང་ཞིག་གཟིགས་སུ་སྤུལ་བར། སྤང་མའི་
ནང་བཅན་ཞིག་བྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྤྱག་མཚུབ་གཏད་ནས་འདིའི་ཆབ་ཙོར་སུ་ཞིག་
བྱིས་ན་ཨང་། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྤྱབས་ཡུལ་རྣམས་རང་རང་གི་མདུན་ན་
ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ལུང་གི་ཆོས་སུ་ཉིའི་རྣམ་
པར་ཤར་བ་གདོང་དར་བྲ་ཆེམ་མེ་མདུན་རང་ལ་བཞུན་པ་གསལ་འདེབས།

སྤྱབས་ཡུལ་ལ་ཀུན་འདུས་ཙོར་བུའི་ལྷགས་དང་མཐོ་བཞེགས་སོགས་
མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རང་ལྷགས་འདི་ལྟར་མཛད་པ་སྤྱབས་ཡུལ་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ག་ཆང་བའི་དོན་དུ་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱ་ཐང་ལྟར་ལེབ་བཅར་མ་ཡིན་
པ། རྩེར་སྤྱ་ལྟར་གདོས་བཅས་མ་ཡིན་པ་དང་ས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་འཇའ་ལུས། སྤྱ་མངོན་སུམ་པ་ཤིན་ཏུ་འོད་འབར་བ། འདུལ་བ་ལུང་
ལས། མེ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདུག་པ་ལྟ་བུ། མེ་ལྗེ་མར་གྱིས་གཏམས་པ་ལྟ་བུ།
མར་མེ་གསེར་གྱི་སྩོད་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེ་གསུམ་གྱིས་བསྟགས་པའི་སྤྱ།
པན་ཚུན་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་མཛད་བཞིན་པ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གི་སྒོ་
ཅར་རྒྱལ་སྤྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྤྱབས་བེན་ནས་ཚུར་འོངས་པ་དང་། སྤྱབ་དགོས་
པར་འགོ་བ་མང་པོ་རུ་འཛིངས་ཡོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དུ་སྤྱབ་དབང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་བར་སྤུལ་པའི་རོལ་གར་སྤྱ་ཆོགས་པར་སྤྱོ་
བ་དང་། ཚུར་བསྤུ་བ་སོགས་མཛད་བཞིན་པ། སྤྱིའི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བུར་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གིས་གཏམས་པ་སོགས་རང་གི་སྒོས་གང་སྒྲོགས་བསམ་དགོས།
དེ་ལྟར་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་
པར་བསམ། འདི་ལ་རྩེ་སྤྱབ་ཁང་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོས་འདི་ལྟར་གསུངས་

ཏེ། སྒྱིར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་རང་གིས་མི་བྱེད། མི་བྱ་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་པས་རང་ལ་དགེས་པའི་སྐབས་མེད་ཀྱང་། ད་
ལམ་དགེས་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མ་ཞིག་ལ་བྱ་གཤིས་ངན་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་ཤ་སྟག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། དེས་སྐབས་ཤིག་བྱ་བ་ལེགས་པ་ལན་
ཅིག་བྱས་ན་མ་དེ་གཞན་ལས་དགའ་བ་ལྟར། རང་རེས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་བྱ་བ་མ་
རུངས་པ་ཤ་སྟག་བྱེད་པ་ལ་ད་ལན་ལམ་རིམ་སྒྲོམ་ཁུལ་ལན་ཅིག་བྱེད་པ་འདི་
ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གཞན་ལས་སྤྲུགས་དགེས་པར་འགྱུར་གསུངས།

འདོན་ཆར། དེས་ན་བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྒྱིར་འཁོར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས་སྐབས་འགྲོའི་རྒྱ་
གསལ་གདབ་པ་སྟེ། སྐབས་འགྲོ་ནས་པར་དག་མི་དག་འདི་ལ་རག་ལས། དེ་
འདྲའི་རྒྱ་ནི་འཇིགས་པ་དང་དད་པ་གཉིས་ཏེ། རྩ་མ་ནི་འཁོར་བ་སྒྱིད་དང་བྱེ་
བྲག་གི་སྤྲུག་བསྐལ་དུན་ནས་འཇིགས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྩས་
པ་དགོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན། ཐེག་ཆེན་བྱན་མང་མ་
ཡིན་པའི་སྐབས་འགྲོ་ལ། དེའི་ཉིང་གཞན་སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་སྒྲིང་
བཅེ་བ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱས་པར་འོག་གི་སྐབས་འགྲོ་
དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་པ་མས་
མཆོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་སྤྲུག་བསྐལ་སྒྲིང་བཞིན་
པ་ལ་རྣམ་པ་སྤྲེལ་ཤོད་ན་གོ་མི་རི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲུག་ཤིག་གི་འཁོད་པ་གསལ་
གདབ། སྐབས་འགྲོ་འདོན་པའི་ཆོ་རང་གིས་བྱང་འདྲན་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབས་འགྲོ་བྱེད་པར་བསམ་དགོས། དེའང་ཆོགས་
འདོན་ལྟ་བུར་སྐབས་འགྲོ་བཞི་སྒྲོར་སྤེལ་ནས་གསུངས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་བྲིད་

དམིགས་སྦྱང་སྐབས་དམིགས་པ་འཆར་བདེ་ཆེད་རེ་རེ་ནས་གངས་གསོག་

དེ་ཡང་སྤྲོ་མ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ།། ཞེས་པའི་ཆེ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་ལ་དམིགས་
ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདུད་ཅི་འབབས་སྦྱང་བྱེད། དེ་ཡང་སྤྲོང་སྦྱར་གཅིག་
ཉུང་འདོན་ན་ལྷ་བཙུ་ཙམ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ལྷ་
བཙུ་ཙམ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་དགོས། དེའི་
དང་པོ་ནི། བདུད་ཅི་དཀར་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་སྤྲོ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་
བབས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི་སྤྲོ་སྦྱོང་བྱེད་དང་། ལྷ་པར་དུ་སྤྲོ་མའི་སྐྱེ་ལ་བསྐྱོས་པ། གསུང་
བཅག་པ། ཐུགས་དཀྱུགས་པ། མ་དད་བརྟན་སྦོད་བགྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་
མདོར་ན་སྤྲོ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲོ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་དུད་ལྷ་དང་སོལ་ལྷའི་རྣམ་
པར་བྱེར་ཐོན་པས་སངས་ཏེ་དག་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ནས་གཉིས་པ་མཐུན་
ཕྱོགས་རྒྱས་པ་ནི། རོ་བོ་སྤྲོ་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པ་
བདུད་ཅི་སེར་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་སྤྲོ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་བབས་ནས་རང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷ་དྲོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
སྦྱོང་དང་ལྷ་པར་སྤྲོ་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པར་བསམ།

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ།། ཞེས་པའི་སྐབས་ཐུགས་
ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲོ་བཞིའི་ཡི་དམ་དང་། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱའི་རྣམ་
པ་ཅན་རྣམས་ལས་བདུད་ཅི་འབབས་སྦྱང་བྱེད། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་
སྤྲོ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱེན་པ། སྐྱེ་ལ་
ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱས་གདགས་པ། གཏའ་མར་འཛོག་པ། རྩོད་གི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་ཉོ་ཆོང་བྱས་པ། ཐུགས་རྟེན་ངན་སེམས་ཀྱིས་བཤེགས་པ་སོགས་ཡིན།

དེའི་དང་པོ་ནི་ལྷ་ས་བྱིན་གྱིས་རྫོགས་པ་འཕངས་ཏེ་སྐྱེ་ལས་ཁག་ཕྱང་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པས་རང་རེར་མི་འབྱུང་ཡང་གཞན་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་
དབྱས་བཏགས་པ་ནི་སྐྱེ་འདྲའི་བཟོ་དབྱིབས་ལ་སྦྱོན་བཏགས་པ་སྟེ། སྤར་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་རྫོགས་པ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིག་གཟེགས་སུ་ཕུལ་ནས་
འདི་ལེགས་ཉེས་རིམ་འདྲ། ལེགས་ན་རྫོང་པ་མགར་དགོ་བས་བྱིན་པའི་གསེར་
ཞོ་བཞི་བྱིན་ནས་ལེན་པ་ལགས་ཁྱས་པས། རྫོགས་པའི་ཞལ་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མི་ལེགས་པ་མེད། ལྷ་བཟོ་ནི་འབྲིང་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་
བཟོ་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་པ་ལས་སྐྱེ་ལ་སྦྱོན་འདོགས་མི་རུང་། གཏུའ་མར་
འཛིག་པ་དང་། ཉེ་ཆོང་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་མཐོང་ཆོས་ལྟར་རེད། དེ་
འདྲར་ཤིན་ཏུ་འཛོམ་དགོས། རྒྱས་པའི་སྐབས་སྟོབས་བསུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི།
མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་བདུད་ཚིའི་རྣམ་པར་བབས་པའི་མོས་པ་བྱེད་
པ་ལས་གཞན་རྣམས་སྤར་དང་འདྲ།

ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་
རྣམ་པ་ཕུ་ཏི་རྣམས་ལས་བདུད་ཚི་འབབས་སྤྱང་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་ལ་བརྟེན་
པའི་ཐྲིག་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ། གསུང་རབ་ཟོང་དུ་བྱས་པ། གསུང་
རབ་ལ་མ་གུས་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་བླས་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན། འདི་དག་ནི་རང་
རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་ཉེས་པའང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དང་པོ་ཆོས་སྤྱང་བ་ནི།
ཐེག་ཆེན་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་དམན་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ཐེག་དམན་རྒྱ་
མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་དང་སྤྲུགས། རྒྱད་
སྟེ་བཞི། ས་དགོ་བཀའ་རྟོང་སོགས་རང་རང་གི་བྱུང་མཐའ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་
ནས་གཞན་ལ་སྦྱོད་པ་མཐའ་དག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཆ་དང་ཡི་གེ་ལ་

འགོམ་ཡུག་སོགས་གང་བྱུང་བྱེད་པ་མཐའ་དག་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་ཡིན། འགའ་
 ཞིག་གིས་ཡི་གེ་གདན་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་ངན་ཆེད་ཏུ་གསོག་པ་ཡོད།
 ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་
 གསུངས་པ་སྟོན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཁྱས་པ་ལྟར་ཡིན། གསུང་རབ་བོང་ཏུ་བྱས་པ་ནི།
 རོར་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཉེ་ཆོང་བྱེད་པ་དང་། མ་གུས་པ་ནི། ས་སྟེ་བོར་
 བཞག་པ་སྟེ་ས་རྗེན་ལ་བཞག་པ། སོ་དྲེག་བྱགས་པ། མཆིལ་མ་བསྐྱས་ཏེ་ཐེབ་
 བསྐྱར་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་གསེབ་དང་ཕུ་ཏིའི་སྟེང་ཏུ་དངོས་པོ་འཛིན་པ་སོགས་
 ཀྱང་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རོ་བོ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པ་ན་ལྷགས་པ་ཞིག་ཁོང་ལ་
 ཆོས་མི་ཉན་པ་ལ་ཡིག་མཐན་ཞིག་སོ་དྲེག་གིས་ཆོས་ལ་བསྐྱས་པ་གཟིགས་པས་
 རོ་བོས་མ་བཟོད་ནས་ཨ་ཙ་མ་མི་རུང་མི་རུང་གསུངས་པས་ལྷགས་པ་དེ་དད་ནས་
 ཆོས་ཉན་པར་གསུངས། རང་རེ་རྒྱན་པར་དཔེ་ཆ་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད་པ་
 རྣམས་ཉེས་པ་འདི་དག་གིས་ཐུམ་ནས་ཡོང་ཉན་ཆེ་བས་གཟབ་དགོས། ལྷས་
 ཟོས་པ་ནི་གསུང་རབ་ཆོང་བའི་རིན་ལོངས་སྟུང་པ་སྟེ། འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 ནི། ལྷར་དཔོན་སྟོན་སྟེར་སྤང་པ་ཞེས་པ་ཤངས་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་བདུན་གྱི་ལྷ་
 པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེས་སྟུན་བདག་བྱིས་པ་ཞིག་གྲུང་ནས་
 འབུམ་ཞིག་ཡོད་པ་བཙོངས། དེའི་ཐུག་བཤགས་སུ་སྟེར་སྤང་པ་སོགས་བཞི་གྲ་
 ཞིག་གདན་བྱངས། དེ་ཉན་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་ཆས་འབུམ་གྱི་རིན་ཐོག་
 ནས་ཐུལ་བས། དེ་རུབ་སྟེར་སྤང་པ་ལ་སྟུན་གཞི་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་བྱུང་། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གྱི་ངང་ནས་གཟིགས་པས་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་སྐུ་ལྱས་ཀྱི་ནང་ཏུ་ཕར་ཐལ་
 ཚུར་ཐལ་ཏུ་རྒྱག་པས་གཟེར་དྲག་པོ་ལངས་པ་གཟིགས། ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་སྟུན་རས་གཟིགས་བྱོན་ནས། བྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་ལྷས་

མོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནས་མ་ལེགས། བྱོད་ཟླེག་སྐྱིབ་སྤབ་པས་ཆོ་འདི་ལ་སྐྱོན་པ་
ཡིན། ཁོང་གཞན་རྣམས་འགོ་ས་དཔྱལ་བ་མིན་པ་མེད། ད་བྱོད་ཀྱིས་ཟླེག་
བཤགས་སུ་གསེར་བྲིས་ཀྱི་འབྲུམ་ཞིག་བཞེངས། བྱལ་གཏོར་གསུངས་ནས་
འདི་མང་དུ་གཏོང་དགོས་གསུངས། རྒྱུར་སྤང་པས་དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་པས་
སྐྱོན་ལས་གོལ་བ་རེད། རྒྱས་པའི་དམིགས་པའི་སྐབས་ཆོས་འགོག་ལམ་ལ་
སོགས་པ་བདུད་ཅིའི་རྣམ་པར་བབས་པའི་མོས་པ་བྱེད་དགོས།

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་པའི་ཆོ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་དང་། ཟུགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མཁའ་འགོ་
ཆོས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤང་བྱེད། དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་
ཟླེག་སྐྱིབ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ། དཀོར་འཕྲོག་པ། རྒྱར་བ་བཏབ་པ།
སྤང་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་གཏོར་ཆག་པ་སོགས་ཡིན། དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་
ཟླེག་སྐྱིབ་འདི་དག་ནི་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་ཀྱང་རྣམ་སྐྱོན་རྩུང་ཟད་མ་སྦྱང་
བར་མི་འདག་པར་ཆོས་སྤྲོ་བ་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་ལྟར་ཡིན་པས། ཆོས་
དང་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟླེག་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱུ་ཆབས་ཆེ་བ་ཡོད། ལྷལ་དུ་
དགེ་འདུན་མང་ཞིང་རང་རེ་དགེ་འདུན་དང་མཉམ་འགྲོགས་བྱ་དགོས་པས་
འབྱུང་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་གཟབ་དགོས། དེ་ཡང་དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་
དབྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ལས་དེང་སྐབས་མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་
དང་ཆ་འདྲ་བའི་དགེ་འདུན་ཟླེ་དཀྱགས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། འཕགས་པའི་
དགེ་འདུན་ནི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སེར་སྐྱ་
གང་རུང་རེ་རེས་ཆོག་ལ། སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་རྣམ་དག་བཞི་སྟེ་གཅིག་
ལ་དགེ་འདུན་དུ་འཛོག དེས་ན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་དགེ་འདུན་བཞི་བཞིར་ཆོན་

པ་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་ཐུགས་མི་མཐུན་པ་སྟེ་དབྱེ་བའི་སྤྲ་མ་བྱས་ན་སྟེ་དགྲུགས་
 སུ་འགྱུར། སྟེ་དགྲུགས་བྱས་ན་རང་ཉིད་ལྟ་ཅི་དེའི་སྟོགས་པ་ལྟ་ལྟ་དུ་
 གཏོགས་ཆོད་ངན་སོང་དུ་ལག་སྟེལ་ནས་འགྲོ། སྤར་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་
 བཤེས་གསལ་ཤེས་ཟེར་བ་ཞིག་སྟེ་འབྲུགས་བྱས་ནས་ཤི་བས་དགེ་བཤེས་སྟོན་
 པའི་ཞལ་ནས། ངའི་གསལ་ཤེས་ལོ་གསུམ་གྱི་གོང་དུ་ཤི་ན་སྟེ་སྟོང་གསུམ་པ་
 ཞིག་ཤི་བ་ཡིན་པ་ལ། ལོ་གསུམ་གྱིས་ཤི་བ་འབྱིས་གསུངས། ཁོའི་རྟོད་ཕྱར་
 དགོན་པ་དེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་གསལ་ཤེས་ད་ལྟ་ཡང་དབྱལ་བ་ན་ཡོད་
 པར་ལམ་རིམ་འཆད་པའི་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཅིས་སྟོང་ལྟ་བུ་མཛད།
 ས་སྟོགས་དེ་ཡང་ཐིག་པའི་མེས་ཆོག་ནས་གཞན་ཞིག་དེར་སྐྱབ་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 བྱས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་སྟེ་བར་གསུངས། རང་ཅག་གཞན་དང་ལར་རྒྱ་ཨང་
 ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་ང་ཆོ་དང་ཁྱོད་ཆོ་ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་
 ཆགས་སྤང་བྱེད་པ་འདི་སྟེ་དགྲུགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ། དགེ་
 འདུན་ཐུགས་མ་མཐུན་ན་སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྟོང་བ་བསམ་གཏན་མི་
 འཕེལ་བས་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་སྟོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན། དེས་ན་མདོ་ལས། དགེ་
 འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་སྟེ། མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དགོས་
 གསུངས།

དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་ནི། གཏོང་སྒོ་བཅག་པ་དང་། དགེ་
 འདུན་ལ་འབབ་དེས་ཀྱི་ཁལ་མི་འབྱལ་བ་དང་། སྤྱི་ཇས་དགེ་འདུན་གྱིས་མ་
 གནང་བར་ལོངས་སྤྱད་པ་སོགས་ཡིན། འདི་དག་སྤྱི་གཉེར་སོགས་ལ་འབྱུང་ཉེ་
 ཞིང་། སྤྱིན་བདག་གི་སྟེ་ཤན་གྲ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྤྱིན་བདག་ལ་ཤ་ཆ་

ཡིན་ཁུལ་གྱིས་འདི་ཙམ་མི་དགོས་ཞེས་འཕྱི་བ་ཡོད་དེ། མར་གྱི་གཞོགས་
 གཅིག་ཙམ་འཕྱིས་ཀྱང་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་རེད། ཞལ་དུ་འདུ་བའི་
 སྒོ་འཕྲོག་པ་ནི་དཔུལ་བ་མནར་མེད་གྱི་རྒྱ་དང་། གཞན་དག་ནི་ཉི་ཆོ་བའི་
 རྒྱར་འབྱར། དེ་ནི་འཕགས་པ་དགེ་འདུན་འཆོའི་གཏམ་རྒྱད་ལས་འབྱུང་བ་
 ཉ་བྱ་ཉེ། འཕགས་པ་དགེ་འདུན་འཆོ་སྤྱུ་ཡུལ་ནས་ཚུར་ཕེབས་པས་རྒྱ་མཆོའི་
 འབྲམ་ན་ཐག་པ་ཉ་བྱའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། སྤུ་བ་ཉ་བྱའི་སེམས་
 ཅན་དཔུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། དུགས་མ་ཉ་བྱ་དང་། གཏུན་ཉ་བྱ་དང་། ཀ་
 བ་ཉ་བྱ་དང་། ཅིག་པ་ཉ་བྱ་དང་། རྒྱ་རྒྱས་སྤེལ་བ་ཉ་བྱའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་
 བ་སོགས་དབྱིབས་དེ་དང་དེ་ཉ་བྱ་ལ་ཉམ་ཐག་པའི་སྤྱེ་སྤྱགས་འདོན་པའི་ཉི་
 ཆོ་བའི་དཔུལ་བ་དག་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ལས་གང་གི་རྣམ་སྤྱིན་ཡིན་ཞེས་
 སངས་རྒྱས་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པར། ཐག་པ་དང་། དུགས་མ་ཉ་བྱའི་སེམས་ཅན་
 དཔུལ་བ་ནི་ཐོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བཟུན་པའི་དུས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་
 རྗེས་ཐག་པ་དང་། དུགས་མ་གང་ཟག་གིས་མ་གནང་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱད་
 པའི་རྣམ་སྤྱིན་དང་། སྤུ་བ་ཉ་བྱ་ནི། འབངས་ཤིག་སྤྲོན་བསྐོལ་བ་ན་དགེ་སྦྱོང་
 རྣམས་ཀྱིས་མི་སྟན་པར་སྤྲོས་པས་དེ་ཁྱོས་ནས་སྤུ་བ་བཅག་པའི་འབྲས་བྱ་དང་།
 གཏུན་ཉ་བྱ་ནི། དགེ་ཚུལ་དམ་བཞག་པར་བསྐོས་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་གིས་
 འབྱུ་མར་གྱི་ཆོག་མ་རྒྱུངས་ཤིག་བྱས་པ་ལ། དེ་བྲེལ་བས་རྒྱུང་ཟད་ནས་འབུལ་
 ལོ་སྤྲོས་པས། དགེ་སྦྱོང་ཁྱོས་ནས། ཁོ་བོས་གཏུན་ལ་རེག་ཏུ་རྒྱུང་ན་ཁྱོད་ཉིད་
 གཏུན་དུ་བཅུག་ནས་བརྒྱུང་བུས་ན་འབྱུ་མར་གྱི་ཆོག་མ་ཉ་ཅི་ཞེས་ངན་སྤྲོས་
 གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། ཀ་བ་དང་ཅིག་པ་ཉ་བྱ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
 ལ་མཆོལ་སྐབས་ཀྱིས་མ་རྒྱུངས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་རྒྱས་ཀྱིས་

སྒྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ནི། ཞལ་ཏ་བ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་
གཏོང་སྟོང་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྟོན་དུས་ཀྱི་གཏོང་སྟོར་འཕྲི་བ་ལྟ་བུ་གཏོང་
སྟོང་ཉག་སྤྲ་བར་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་
ཚོགས་ཤིང་ལྟ་བུ་ནས་མ་གནང་བར་ཡོག་ཤིང་ཅམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཉི་ཚེ་བའི་
དཔྱལ་བར་ངེས་པར་དུ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། དངོས་དང་
སྟོག་ཅི་རིགས་པར་མིང་ངན་ནས་བརྗོད་པ་སོགས་ཚོག་རྩལ་མོས་སྐྱར་བ་འདེབས་
པ་ཡིན། བཅ་ཟེ་ཤིང་བུ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱུ་འོད་སྤང་གི་དགེ་
འདུན་རྣམས་ལ་ཚོག་རྩལ་གྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པས། རྒྱ་སྟོན་ཉའི་རིགས་ཅན་
དུ་སྟེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་རེད།

དེ་མདོར་བསྡུས་ལྷན་ན། སྟོན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་སྤང་ཡིད་འོང་ལྡན་ལ་
ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱས་ཉ་རྒྱ་བཅུག་ནས་ཉ་དང་རུས་སྤལ་སོགས་འཛིན་པར། ལན་
ཅིག་ཉ་རྒྱར་རྒྱ་སྟོན་ཉའི་རིགས་བོངས་ཚོད་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱད་དེ་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་སོང་
བ་ན་ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱས་བབྱང་མ་ཐུབ་པར་ཕྱགས་རྩི་དང་། རྩ་ཤིང་འཐུ་བ་དང་།
ལམ་དུ་འཁོད་པ་སོགས་མི་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་རོགས་སུ་སྤྲན་ནས་འཐེན་ཏེ་སྐམ་
ལ་ཐུང་བ་ན། དེ་ལ་མགོ་བཙུག་བརྒྱད་དང་། མིག་སུམ་རྩ་ཙ་དུག་ཡོད་པ་མཐོང་
བས། དེར་སོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་། རྩ་སྟོགས་སྟོན་པ་དུག་སོགས་ལྟ་
མོ་ལ་འདུས་སོ།། སངས་རྒྱུ་ནི་གཟིགས་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
ལྱང་བརྟན་ཕྱིར་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་མང་པོས་བསྐྱར་ནས་གཤེགས་པ་ན། མ་
དད་པ་དག་ནི། དགེ་སྦྱང་གོ་བྱ་ཏ་མ་ལྟར་མོ་དང་བལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་འདྲིར་
འོངས་སོ་ཟེར་རོ། དད་པ་དག་ནི། སངས་རྒྱུ་ལྟར་མོ་དང་བལ་ཡང་འདྲི་
ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟེ་བའི་ཚོགས་ལ་ངོ་མཚར་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་སྟོན་པར་

བཞེད་དོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་སྟོན་པ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གདན་བཤམས་པ་ལ་
 བཞུགས་ནས། རྒྱ་སྟོན་ཉའི་རིགས་ཅན་གྱིས་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་ཅིང་སྤྲོ་ཤེས་
 པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཤེད་བྱ་སེར་སྐྱ་ཡིན་ནམ་གསུངས་པ།
 དེས་བདག་སེར་སྐྱ་ལགས་སོ། ཁྱོད་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་རྣམ་
 སྟོན་སྦྱང་ངམ། སྦྱང་ངོ། ཁྱོད་གྱི་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སུ་ཡིན། བདག་གི་
 མ་ལགས་སོ། དེ་གར་སྐྱེས། དཔྱལ་བར་སྐྱེས་སོ། ཁྱོད་གང་དུ་སྐྱེས། དུད་འགོར་
 སྐྱེས་སོ། འདི་ནས་ཤི་ནས་གང་དུ་སྐྱེ། དཔྱལ་བར་སྐྱེའོ། ཞེས་ཟེར་ནས་དུས་
 སོ། དེ་ནས་འཁོར་དེ་དག་མཆོག་དུ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་
 ཅིང་མའི་སྐད་དུ་སྤྲོ་བ་འདི་སུ་ཡིན་ཀྱང་དགའ་བོ་བསྐྱལ་ནས་ཁྱར་བཅུག་པས།
 སྟོན་པས་འདི་ནི་སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གི་དུས། རྒྱལ་བོ་གྱི་གྲིས་རྒྱལ་སྤྱིད་
 བྱེད་པ་ན། ཡུལ་གཞན་ནས་བྲམ་ཟེ་ཚོལ་བ་དག་བྱུང་བ་ན། བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞི་
 བ་ཞེས་བྱ་བས་གཞན་གྱི་སྤྲོ་བ་ཚར་བཅད་པས། རྒྱལ་བོས་རི་བྲགས་ཤིག་དེ་ལ་
 ཚོལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བྱིན་ནོ། དེ་ལ་བྱ་རལ་པ་སེར་སྐྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བཅས་
 པས་མིང་ཤེད་བྱ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བཀྲགས་སོ། དེས་ཡི་གེ་སོགས་ལ་སྤྱངས་པས་
 མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་གཞན་གྱི་སྤྲོ་བ་ཚར་གཅོད་ལུས་པར་གྱུར་ཏོ། དེའི་པ་ཤི་
 བས་མས་ཚོལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་དུ་དོགས་ནས་བྱ་ལ་སྤྲོས་པ།
 ཁྱོད་གྱིས་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་ལུས་སམ། འོད་སྤང་གི་དགོ་སྤྱོད་
 རྣམས་མ་གཏོགས་ལུས་སོ། དེ་དག་ཀྱང་ཚར་ཆོད་ཅིག དེ་མ་ལ་གུས་པས་
 སོང་བ་དང་། དགོ་སྤྱོད་ཞིག་དང་ཕྱད་ནས་དེས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་
 དྲིས་པ་ན། ལན་གྱི་སྟོབས་པ་དང་བལ་ནས་དད་དེ་བྱིས་དུ་སོང་བ་དང་། མས་
 སྤྲོས་པ། དགོ་སྤྱོད་དེ་རྣམས་ཚར་བཅད་དམ་ཡུམ་གཟུ་བོ་ཡོད་ན་བདག་དེང་

ཉིད་དུ་ཆར་བཅད་དོ། བྱ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྨྲུགས་ཤིག་ བྱིས་པ་
ལ་མི་སྟོན་ནོ། རབ་དུ་བྱུང་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིར་བོབས་ཤིག་ཅེས་མས་
ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བས་དེ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཟླ་སྟོང་གསུམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་དོ།
ཡང་མས་དགེ་སྦྱང་དག་ཆར་བཅད་དམ། དུམ་བདག་ནི་ལྷང་ཙམ་དང་ལྡན་
ལ། དེ་དག་ནི་ལྷང་དང་རྟོགས་པ་ལྡན་པས་ཆར་གཅོད་མི་རུས་སོ། བྱ་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཆོས་ཇི་ཙམ་པ་བསྟན་ནས་སྟོལ་བ་ན་ཆོག་གིས་མཆོན་ཐོབ་ཅིག དེ་དག་
ནི་ཉེས་པས་འཇིགས་ནས་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་འདུག་པས་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་
བཅད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྤྲོས་པས། སེར་སྦྱས་དེ་བཞིན་དུ་
བྱས་པས་དགེ་སྦྱང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོལ་བ་ན། དེ་མི་བཟོད་པ་ཆེར་སྦྱེས་ཏེ་སྤང་བོ་
ཆེད་མགོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་སུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཤེས་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཏྲེ་མགོ་ཅན་དང་། ར་མ་དང་། བོང་བྱ་དང་། བ་ལང་། སྤུང་དང་། སང་
གོ་དང་། ལྷག་གི་མགོ་ཅན་སོགས་བཙོ་བརྒྱད་སྤྲོས་པས་དེའི་ཉེས་པས་འདྲི་
ཁུ་ཐིན་ཏྲེ་རིགས་མགོ་བཙོ་བརྒྱད་པར་སྦྱེས་སོ། ཞེས་ལྷང་བསྟན་པའི་ལོ་
རྒྱུས་གསུངས།

སོ་སྦྱེའི་དགེ་འདུན་ལའང་བརྟན་པ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་གྲུ་པ་འབའ་
གོག་འདི་ཆོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཟོད་ན་སོ་སྦྱེའི་དགེ་འདུན་བཞི་གྲུ་འཕགས་པའི་
དགེ་འདུན་དང་བྱང་མེད་པ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་
ལ་དེ་ལྟར་ལབ་པ་དང་བྱང་པར་ཅི་ཡོད། ད་ལྟ་རང་དང་ཁ་མཉམ་ལག་
མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་ལ་མནངས་རྒྱུ་བྱས་ནས། དག་
ནས་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆོད། ཞེས་བཟོད་ཀྱང་རྒྱབ་འགལ་དུ་འགྱུར།
བདག་གི་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གྲུ་པ་རྣམས་གཡས་གཡེན་གྲུ་པ་དུ་བཞུགས་

པའི་ཆོ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྐྱབས་ཡུལ་དུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི། དེ་
 ལྟར་མིན་པར་ཡར་བལྟས་ནས་གཤམ་གྱི་དབུའི་སྒྲ་ཆན་འདི་ནི་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱ་
 བ་སེར་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེའི་འོག་མ་འདི་དེ་ལས་ཀྱང་
 གདུག་པ་ཁོང་ཁྱོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཆེ་གོ་མོ་བྱ་བ་ཡིན་སྟགས་དགོ་འདུན་ཚང་མར་འདི་
 དེ་དང་དེ་ཡིན་སྟམ་དུ་རྒྱུད་ཚོད་ལོན་མདོག་བྱས་ནས་འདིའི་ནང་ན་ཨ་པོ་ང་
 རང་ལས་དྲག་པ་མི་འདུག་སྟམ་པ་བྱས་ན་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་
 རྟོགས་བཅུའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་རེ་བ་ལ་མིན་ཀྱང་། འདི་
 ལྟར་ན་འདི་དང་འདི་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ཞེས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གསར་
 ཚུམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས། རྟོགས་
 བཟང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་མཐོང་བའི་ཆོ། ལམ་རྟོགས་བཟང་པོའི་སྐྱེལ་
 མ་དུན་པ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གང་མཇལ་
 ཡང་འཛིགས་སར་སྐྱེལ་མ་འཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་རྟེན་པའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་དགོས་
 གསུངས།

མཐུན་རྟོགས་རྒྱས་པའི་སྐབས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཐུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྦྱོད་པ་ཕྱིན་དྲག་དང་བཅས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བཅུ་གཉིས། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་བདེ་སྟོང་
 གི་ཡེ་ཤེས། སྦྱང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་སྟགས་བདུད་ཅིའི་རྣམ་
 པར་བབས་པར་མོས། སྐྱབས་འགྲོ་གངས་གསོག་རྒྱས་པར་བྱེད་སྐབས་མདོར་
 བཟླ། རྒྱས་བཤད། འོན་པསྦུའི་ཚུལ་དུ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་དང་པོ་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྷ་ཆར་ལས་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་མདོར་བཟླན་དང་། དེ་
 རས་སྟེ་ལྷ་སོ་སོར་དམིགས་ཏེ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱང་སོ་སོར་བྱེད་པ་རྒྱས་བཤད་

དང་། ཡང་ཐུན་མང་དུ་བྱེད་པ་དོན་བསྡུ་སྟེ་དེ་རེ་རེ་ལ་བྱེད་སྒྲུབ་རེ་ལྟ་བུ་
བྱེད་ན་བྱེད་སྒྲུབ་བདུན་དུ་འགྱུར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་འགྲེ་
ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུད་ཟླ་བཞི་དང་། མདོ་ལྷགས་བཅས་ལ། ཆོས་ལ་ཉན་ཐོས།
རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མང་བ། རྒྱུད་ཟླ་འོག་མ་བྱ་སྟོང་རྣལ་འབྱོར། གོང་མ་
སླ་མེད་བཅས་ལ། དགོ་འདུན་ལ་བྱང་སེམས། ཉན་རང་། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ།
ཆོས་སྤང་བཅས་ལ་གོང་བཞིན་སྟོར། དཔེར་མི་གསལ་ཡང་མཚམས་འདིར།
སླ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་སོགས་བདུད་ཅི་
འབེབས་སྤང་དང་བཅས་གསུང་བའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤང་
བྱེད་པ་ཐུགས་ལྷགས་དང་། འོད་ཟེར་འབེབས་སྤང་བྱེད་པ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་
བྱུང་པར་དུ་གསུངས། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤང་འོད་ཀྱི་སྐུ་གུའི་ནང་ནས་བྱེད་
པ་དང་། འོད་ཟེར་ལ་འབྲིལ་ནས་འབེབས་པ། དྲག་ཆར་ལྟར་འབེབས་པ་དང་
གསུམ་ཡོད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མའི་སྐབས་སྐབས་འགྲོ་གོང་ལྟར་
ལ། བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་གི་སྦྱིན་པ་སོགས་
གཏོང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་བསྐྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
བཟོད་པ་སོགས་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཅེ་འདི་དག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱི་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན། འདི་དག་གི་དམིགས་རྣམ་རྒྱས་པར་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་འདིར་ཁྱེ་མ་
དགོས། སྐྱབས་འགྲོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འོག་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་དབྱ་བྲལ་འབྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མཚམས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་
དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། སླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་

ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱལ།
 རང་ལས་ཐུབ་དབང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐིམ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱལ། བདག་གིས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 དོན་དེ་འགྲུབ་སངས་རྒྱལ་པའི་དགའ་བ་བསྒྲོམ། དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་
 ལམ་བྱེད་དེ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་ཕན་
 ཡོན་འདྲ། གཞན་དུ་འཁོར་བ་དོང་སྒྲུགས་དང་། རིགས་དྲུག་གནས་སྦྱིང་
 སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ལ་ཆང་བའི་ཟབ་གནད་བྱད་པར་ཅན་
 ཡིན།

དེ་ནས་ཆད་མེད་བཞི་བསྒྲོམ་པ་ལ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་
 ལྟར་བཀོད་པའི་མས་པ་བྱས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་གྱུར་མ་ཐུབ་པ་
 འདི་གང་གིས་ལན་ན། རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་
 བ་འདིས་ལན་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་
 བལ་བའི་བྱང་སྒྲིམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཆད་མེད་ལ་འཇུག་
 ཆད་མེད་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་ནི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོ་གའི་ཆོག་ཟེན་ཆད་
 མེད་བཞི་རེ་རེ་ལའང་ཆད་མེད་བཞི་ལྟན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་མ་རུང་
 སྒྲིམ་པ་ནི་སོ་སོའི་འདུན་པ་ཆད་མེད། གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པ་སོ་སོའི་སྒྲིམ་པ་ཆད་
 མེད། བདག་གིས་བྱའོ་སྒྲིམ་པ་སོ་སོའི་སྒྲིམ་པས་མ་ཆད་མེད། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་
 པར་སྐྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྒྲིམ་པ་ནི་སོ་སོའི་གསོལ་འདེབས་
 ཆད་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུན་དུ་ཡོད། དེ་ནས་བྱད་པར་མ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སོགས་བྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། འདི་དང་གོང་གི་ཆད་མེད་

བཞི་སྟགས་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རུས་པ་གོང་
 འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་མན་ངག་ཡིན། དེ་ཡང་བཏང་སྟོམས་ནི། བ་མ་འཐབས་
 པའི་བྱ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཆེན་
 པོ་ལ་འགོད་ཕྱིར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཆ་དཔྱལ་བ་རྣམས་བསེལ་བའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ནས་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་བྱང་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། དཔྱལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མའི་བར་
 བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་སྟེ་སེམས་
 བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་ལ་བཏང་བ་ཡིན། འདི་དག་རེ་རེ་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་
 གྱི་ལམ་ཆ་ཆང་ཚུལ་ཡོད།

འོ་ན་འདིར་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུའི་ལམ་ལ་སློ་མ་སྤངས་པའི་སྟོན་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་སྟགས་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། འདིར་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་འབྱིང་གི་ལམ་ལ་
 སློ་སྦྱང་བ་ཡང་རང་མཚན་པ་མིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་
 དུ་སྦྱང་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་ནས་སེམས་དེའི་རྩིས་ཟེན་དགོས་པ་དཔེར་ན་ལ་
 རྩེར་འགོ་འདྲོད་ཀྱི་བསམ་པས་ལ་གཤམ་ནས་གོམ་པ་འདྲོར་བ་དང་། བྱིས་སྐྱེ་
 བཞིང་དུས་ཐོག་མར་ཆངས་ཐེག་སྟགས་བཏབ་སྟེ་ཆ་ཆང་ངེས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 འོ།། ཟུར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཆེས་ཟུར་བ་ཆོ་གཅིག་
 ལ་འཁང་བྱ་བ་དང་། ཟུར་བ་གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟུར་བ་སྟེགས་
 དུས་ཀྱི་ཆོ་བྱང་གཅིག་ལ་འཁང་བྱ་བ་སྟེ། སྤྲ་མ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་དང་།
 ཕྱི་མ་ནི་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ཟུར་བྱུང་ཡིན། ཡང་ཟུར་བ་དང་པོ་ནི་སྟགས་སྤྲ་མེད་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བྱང་གཅིག་ལ་འཁང་བྱ་བ་སྟེ། ས་དགེ་རྟིང་

གསུམ་སོགས་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་ལྷ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དང་། ཟུར་བ་ཕྱི་མ་ནི། དེ་
ལས་ཀྱང་ཟུར་བ་དགའ་ལྡན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ལྟར་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
ལས་ཀྱི་སློག་ཏུ་བྱས། ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བར་
ཉམས་སུ་སྤངས་ན་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་ལ་འཁོར་བྱ་བ་ལ་བྱེད། ཉམས་ལེན་
བྱེད་མཁན་ཁོ་ནས་ཕྱང་བ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་པའི་བཀའ་སློལ་སྟན་
བརྒྱད་འདི་ལ་སློན་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་མེད་ལ་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཆང་བ་ལྟ་བུའི་
དགའ་སྤྱད་རྣམས་ན་འཁོར་བྱ་བ་ལ་ལོ་གསུམ་ལས་མི་འགོར་ཞེས་བྱང་བ་ཏྲ་ཕུག་
པའི་གསུང་རྒྱན་དུ་ཡོད། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དབེན་ས་ཡབ་སྐུ་སོགས་དགེ་
ལྡན་བཀའ་བརྒྱད་གོང་མ་རྣམས་དགའ་སྤྱད་སྤྱིང་རྣམས་མི་དགོས་པར་ཆེ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཤེགས་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་རེད། དེ་རྣམས་ནི་ཟུར་
ལས་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱབས་སེམས་བྱ་ཚུལ་ཡིན་ལ། ལཱ་ལ་ལུང་དབུས་བརྒྱད་ཀྱི་
ལྷགས་འདིར་ཆོགས་ཞིང་ལས་སྐྱབས་ཡུལ་ལོགས་སུ་གསལ་འདེབས་ལྷགས་མ་
གསུངས་ཤིང་། རྫོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷགས་འདིར་ཆོགས་ཞིང་ལས་ལོགས་སུ་སྐྱབས་
ཡུལ་ལྷ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཏེ་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་མི་འདྲ་
བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངས།

དེ་རི་ལྟར་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ས་ནས་ཡར་སྐྱེས་
བ་ལྟ་བུའི་འཇའ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གསེབ་ཏུ་བསྒྲུབ་མགོ་ཚུགས་མང་པོ་གསལ་
བཏབ་པའི་དབུས་ཀྱི་ཆེ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། དེའི་གཡས་གཡོན་
སྐྱ་དབུང་གི་ཐད་དུ་བསྒྲུབ་མགོ་ཚུགས་པའི་སྤྱིང་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས། དེ་
གཉིས་སོ་སོའི་སྐྱ་རྒྱབ་ན་ཟབ་རྒྱས་བརྒྱད་པའི་སྤྲོ་མ་རྣམས་གཅིག་རྒྱབ་ཏུ་གཅིག་
ཨ་ལོང་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཐུབ་དབང་ལ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པའི་བརྒྱད་

བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྗེས་མ་གཉིས་གྲལ་མཆོས་སུ་འགྲོ། རེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་
 བཞིན་པ་སྒྲའི་མགོ་ཕྱོག་གི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པར་མོས་དགོས། ཐུབ་དབང་གི་
 མདུན་ཅུང་ཟད་དམའ་བར་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ། ཉམས་ལེན་བྱིན་
 རྒྱབས་བརྒྱད་གསལ་འདེབས་མི་དགོས། སྟེང་གི་ནམ་མཁར་འཇའ་སྟོན་གྱི་
 གསེབ་དང་། སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས། རེ་འོག་
 བྱང་སེམས། ཉན་རང་། རེ་འོག་ཆོས་སྦྱང་དང་། ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་
 མའི་འོག་པ་སྒྲའི་མགོ་ཕྱོག་ལྷ་ཆོགས་པ་སྒྲའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དབུས་མར་
 ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བདག་ཟུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ།
 གཡས་མར་པད་སྟེང་སྟེང་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ཆོས་བདག་རྣམ་སྟེན། གཡོན་མར་
 ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་སྦྱེས་བྱ་ཆུང་དུའི་ཆོས་བདག་ལས་གཤེན་བཅས། རེ་གསུམ་
 ལ་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བདག་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཟུར་མཛད་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྒྱལ་ཀྱན་སྟེང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཟུན་རས་གཟིགས་དངོས་ཡིན་
 པས་འདི་ཉིད་ཆོས་སྦྱང་དུ་བསྟེན་ན་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་བྱམས་སྟེང་རྗེ་
 སྦྱེ་ཟུར་བ་ལ་གནད་ཆེ། འབྲིང་གི་སྐབས་བསྐབ་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཤིང་། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་
 སྟེན་གྱིས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ལས་འདུལ་བ་དང་། བསྐབ་པ་གསུམ་ལས་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་སྤང་བར་སྟོན་པའི་ཟུན་སྤར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་འདི་ཉིད་
 ཆོས་སྦྱང་དུ་བསྟེན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལ་གནད་ཆེ། ཆོས་རྒྱལ་
 གཤེན་རྗེ་ནི་སྦྱེ་འགོ་ཀྱན་ལ་མི་རྟག་པ་སྟོན་ཅིང་དགེ་སྟོན་གི་སྤངས་འཛོན་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཆོས་སྦྱང་དུ་བསྟེན་ན་མི་རྟག་
 ལས་འབྲས་སོགས་སྦྱེས་བྱ་ཆུང་དུའི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་སྟེ་བའི་དགོས་པ་

ཡོད། ཆོས་སྒྲིང་ལམ་གྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པ་སྒྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་།
ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བར་སངས་རྒྱ་བ་ལ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སོགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་འགྲོས་དང་
མཐུན་པ་བྱ་ཚུལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་
པའི་ཟབ་གསང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་བརྗོད་དུ་མི་བྱུང་། གོང་གི་
གཡས་གཡོན་གྱི་ཆོས་སྒྲིང་རྣམས་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བདག་འདི་
རྣམས་གོང་འོག་ཐད་ཀར་ཁེལ་བ་བྱ་དགོས། སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རྣམ་ལྟར་
བཟུན་པ་དང་། འོག་ནས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་
ཆེ་ཞེས་པ་ནས། མཇུག་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་ནི་སྐྱབས་གསོལ་ཞེས་དཔལ་
ལྷན་ས་སྐྱུ་པའི་མན་ངག་འདྲིར་སྒྱུར་བར་མཇུག་པར་གསུངས་སོ། །

༥ ཉིན་ལྔ་པར། དཔལ་ལྷན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་གསུང་ལས། གང་
ཞིག་གསེར་སྒྲོད་རིན་ཆེན་སྤྲས་པ་ཡིས། ངན་སྐྱུག་འཕྱག་པར་བགྱིད་པ་དེ་
བས་ཀྱང་། གང་ཞིག་མི་ཅུ་སྐྱེས་ནས་ཐིག་པའི་ལས། བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆོས་རབ་
རྒྱན་པ་ལགས། ཞེས་ལུང་བྱངས་ཏེ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་
གསུངས་ནས། ཀུན་སྒྲོང་དང་ཀུན་སྒྲོད་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་གསན་
པར་བྱ། གསན་བྱའི་ཆོས་ནི། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྱོད་
པའི་ཞེས་སོགས་ས་བཅད་འདྲིན་པའི་བར་ལྟར་ལྟར་ལ།

ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།

བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མ་རྗེ་ལྟར་བགྱི་བའི་རིམ་པ་ལ་
གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་བཤེས་གཉིན་བཞེན་ཚུལ་གྱི་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་
ཆོས་དྲུག་ལས། ལྷུང་ལམ་དམར་བྲིད་སྐབས་སྒྱུར་ཆོས་དྲུག་ཀ་ཐོན་དུ་འབྱུང་
བ་ལྟར་བྱ་ན། གསུམ་ཁ་སང་བྱས་ཟིན་ཅིང་། སྒྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་པ་ཆོགས་

ཞིང་གསལ་གདབ་པ་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟེན།
 བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྐྱེམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲིའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་
 བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེ་
 རྣམས་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་འཐུག་པོས་ནོན་པས་ཐོས་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མི་ཟེན། བསམས་
 ཀྱང་དོན་རིམ་བཞིན་མི་གོ། །བསྐྱེམས་ཀྱང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བར་ཁྱུ་ཐུག་
 པའི་སྐབས་འདིར་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཆོགས་བསགས་
 སྐྱེ་བ་སྤང་བས་ན་སྤྱར་དུ་གནད་དུ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ལ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། རྟོགས་པ་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་
 ཐབས་གང་ལ་འབད་དགོས་ཞུས་པར། སྤྲ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཆོགས་བསགས་སྐྱེ་བ་སྤང་ལ་འབད་པ་དང་། ཉེར་
 ལེན་གྱི་རྒྱ་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་གསུམ་སྐྱེལ་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཆོགས་གསོག་སྐྱེ་བ་སྤང་གིས་རྒྱུད་སྤེན་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་
 བྱིན་ཆུབས་ཞུགས་པ་མེད་པར་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་ལ་བཙོན་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་
 རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱལ་ཞིང་། རྒྱུད་སྤེན་ན་དཀའ་ཆོགས་ལ་མི་སྟོས་
 པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སྤྱར་བ་སྐྱོན་སྤེན་པ་རྣག་སྤེན་ན་དོལ་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་
 ཏན་སྤེན་པ་ཤིང་ཐོག་སྤེན་ན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ས་ལ་ལྷུང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་
 རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རང་ཅག་ལ་གདམས་པའི་
 བྱིར་འོལ་དགའ་ཆོས་ལུང་དུ་ཐུག་དང་མཐུལ་སོགས་བསགས་སྤང་ཆུབས་པོ་
 ཆེ་མཛད་པ་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ། དེའི་ནང་གི་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་བྲུན་པ་ལི་ཏའི་རྒྱ་དབེས་བྱིན་གྱིས་བཟུབས་པའི་
 གཟིགས་སྤང་བྱང་བར། དེ་ཉིན་འགྲེལ་བ་བྲུན་པ་ལི་ཏ་གཟིགས་འདོད་བྱང་

བ་བཞིན་གཟིགས་པས་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཐད་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལྷ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བཞུན། འགྲེལ་བ་འདི་ལྷར་ནས་
གཟིགས་གཟིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདི་རེས་ཐུགས་རྒྱུད་སློན་པས་དེ་ལྷར་རྟོགས་པའི་
ཚུལ་བཞུན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་མང་ཞིང་། རང་
རའི་ཆོས་རྒྱུད་འདིའི་རྗེ་སྐལ་བཟང་བཞུན་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་ཉིན་ཞིག་དྲགས་པོ་
རྒྱུ་པར་གྲོང་ཆོག་ལ་ཕེབས་པར་རྗེ་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ལ་དཔེ་སྟོན་རྒྱ་
ཞིག་ཁྱེར་ཤོག་གསུངས་པར། བཀའ་གདམས་གཅིས་བདུས་ཤིག་ཕུལ་བས།
དེའི་ནང་གི་སློ་སྦྱང་གྱུར་སློམ་རྩི་རྗེའི་སྤྱད་བྱངས་གཟིགས་མ་ཐག་བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་བཅས་མིན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས། ཕྱི་ཉིན་སྦྱར་ཆོས་གསོལ་འདེབས་
སྐབས། འགོ་ཀུན་བཅེ་བས་རྗེས་འཛིན་དག་བ་ཅན། ཞེས་འདི་མཛད་པ་པོའི་
མཆན་བཛྲོད་པ་ན་འང་དབུལ་གོག་ཆ་ཡིང་ཡིང་བྱས་གསུངས། དེས་ན་རྒྱུད་
སློན་པ་ན་རྒྱུན་ཕྱ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་སློ་བུར་དུ་སྦྱེ་སྒྲ་བ་དེ་ལྷ་བྱ་རེད།
དོལ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཞར་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྦྱིབ་པ་སྦྱིང་། ལྷ་དང་
སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རུས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་
ན་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྦྱེ་སྒྲ་མ་པ་ཅིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོན་མི་སྤྲོད་པས་ཅི་ཞིག་
ལྷར་ལ་སྦྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དམ་པ་གོང་མའི་མན་ངག་གི་གསུང་རྒྱུན་
དུའང་། ཆོགས་གསོག་མེད་ན་ཆུན་མེད་ས་བོན་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བསགས་སྦྱང་དང་གསོལ་འདེབས་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། གྲ་ས་ཆེན་པོར་རྩོད་
པ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་མིན་པར་ཆོགས་དང་། ཆོས་གྲ་སོགས་སུ་ཞལ་འདོན་མང་དུ་
གསུངས་པ་ཡང་དེའི་གནད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་མཛད་དགོས། དེ་
ལྷ་བྱའི་བསགས་སྦྱང་གསོལ་འདེབས་གང་ལ་བྱེད་ཡུལ་ཆོགས་ཞིང་ཉིད་ཡིན་

པས་ཚྲགས་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས་འདིར་ས་བཅད་གཅིག་ལོགས་
སུ་མཛད་པ་ཡིན།

ཚྲགས་ཞིང་ཞེས་པ་ཡང་ཚྲགས་གསོག་པའི་ཞིང་ཡིན་པས་ཚྲགས་ཞིང་
ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་ཞིང་སྟོན་ཐོག་ལེགས་པོ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་
ན་དེ་ལ་གཅེས་སྤྱས་སུ་འཛིན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བསགས་སྤྱང་གསོལ་
འདེབས་ཆབས་པོ་ཆེའི་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་ནན་ཏན་ཏུ་གསལ་འདེབས་དགོས། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཞིང་ལ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེ་ཁལ་ཕུལ་ཁལ་ལས་ལྷག་མི་འབྱུང་ཡང་། འདིར་
ནི་ས་བོན་ཕྱ་མོ་བསྐྱེད་པ་ལའང་འབས་བྱ་ཆབས་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་།
འཇིག་རྟེན་པའི་ཞིང་ལ་སོ་ནམ་དུས་རེ་ལས་མི་འབྱུང་། འདིར་ནི་བདེ་ལེགས་
གྱི་ས་བོན་དུས་བཞི་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བཏབ་ཚྲགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞིང་ས་ལ་
བསོད་ནམས་གྱི་ས་བོན་བསྐྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བར་ལུས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འདི་ཕྱིར་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་
ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་གྱི་ས་བོན་
བཏབ་པས་ཚྲགས་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་
མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་
ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཞིང་གི་མཚོག་ལ་ཐ་མལ་པའི་ཞིང་གི་མཐོང་
ཅིམ་ཡང་མེད་པ་འདི་འོ་སྐོལ་སྤངས་བཟང་བར་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རེད།

འོ་ན་ཚྲགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
དེ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་སྟུམ་ན། སྤྱིར་ཆོས་སོ་སོ་ལ་ཚྲགས་
ཞིང་མི་འདྲ་བ་རེ་གསུངས་པས་ཐོག་མར་སྤྱིར་ལམ་ལྟར་བྱ་ན། ཚྲགས་ཞིང་མ་

བསྐྱེད་གོང་ལྔར་གྱི་སྐྱབས་ཡུལ་བཟུ་ལྷགས་ཡིག་ཆར་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། བཟུ་ལྷགས་མན་ངག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་འདམ་
ང་བདེ་བས་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་གསུམ་ནི། སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་
འོད་སེར་པོར་གྱུར་ཏེ་རང་གི་སྤྱིན་མཚམས་སུ་བསྟེན་པ་གཅིག མི་དམིགས་
པའི་རྒྱས་འདེབས་པ་གཅིག ཡང་འདྲིར་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ནམ་མཁའ་
བཏེག་ནས་འོག་གི་ཚྭས་ཞིང་གསལ་བཏབ་བྱེན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག་པའི་
སྐབས་བསྟེན་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་མན་ངག་ཞལ་ལ་སྟོན་ཕྱིར་གབ་པ་ཡིན།

ཚྭས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ལ། དང་པོར་ས་གཞི་བྱིན་རྒྱབས་ནི།
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ཤག་གུ་དོག་པོ་དེ་འདྲར་མི་བསམ་པར་
ས་གཞི་ཤིན་དུ་ཡངས་པ་ཐང་ཡངས་པའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་ཁོད་སྟོངས་པ། གསེར་
གྱི་ས་གཞི་ལ་བེཊུཊས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པའམ་བེཊུཊའི་ས་གཞི་ལ་གསེར་
གྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ། མནན་ན་ནེམས་ཤིང་། བཏེག་ན་སྤར་བྱེད་པ།
རེག་ན་བདེ་བ་སྐྱེད་པ། བར་བར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་ཤིང་ལ་སྐྱུལ་པའི་བྱ་སྟེ་
ཚྭས་ཀྱིས་ཚས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྟོན་པ། ལྷས་ཀྱི་རྩིང་བྱར་གསེར་གྱི་བྲེ་མ་
གདལ་བ། མཐའ་སྒྲོར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོས་བསྒྲོར་བ་སོགས་དག་ཞིང་གི་
བཀོད་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསལ་འདེབས། གསེག་མ་ནི་གུམ་གསེག་
དང་། འོ་འོ་བ། བྱོ་མ་ནི་རྩ་སྟོང་ཆག་དུམ་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་སྟོང་སྤྱད་རྟིང་པ་བྱིར་
དོར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱོ་དུམ་མང་པོས་གང་བ། ངམ་གྲོག་ནི་གད་གཡང་སྟེ་སྟོང་
སྟོན་དེ་ལྟ་བུས་མ་གོས་པའོ།

དེ་ནས་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པས་དངོས་སུ་བཤམས་པ་ཡོན་
ཆབ་བདུན་ཆར་དང་། སྟོན་རྒྱུ་རེ་ལྟ་བུ་ལས་མེད་ཀྱང་། སྟོན་དོན་ལ་བར་

སྤང་ནམ་མཁའ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་སྤྱིན་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གང་
 བ་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྱིན་ལྟར་བསམ་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
 ཆོགས་གསོག་ དེ་ཡང་མདོ་སྤེལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་པ། མཆོད་ཡོན་པལ་
 ཆེར་མཆོད་ཡོན་སྒྲ་བྱེད་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་མཆོད་ཡོན་གྱི་གདུགས་དང་།
 སྒྲ་བྱེད་དང་། རྒྱལ་མཆོན་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཉྱག་ བདུག་སྟོས། མར་
 མེ། དྲི་ཆབ། ཞལ་ཟས་སོགས་ལ་སྦྱར་དགོས་ཚུལ་གསུངས། ཞལ་ཟས་ལྟ་བུ་བྱ་
 མི་བདེ་བའི་རིགས་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བའི་གསེབ་ནས་ཐོན་པ་བྱ་དགོས། མཆོད་
 པའི་སྤྱིན་གཟུངས་འདིས་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་དང་། འབུལ་སྐྱགས་གཉིས་
 ཀའི་གོ་ཆོད་ཅིང་། འདི་བརྗོད་པས་དངོས་སུ་མཆོད་པ་ཉུང་ཟད་ལས་མེད་
 ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་སྤྱར་མཆོད་པའི་ཆར་ཆེན་པོ་འབབ་པར་གསུངས།
 བདེན་སྟོབས་བརྗོད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐབས་རང་གི་སྒྲོ་
 ཡུལ་དུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར།

ཆོགས་ཞིང་དངོས་གཞི་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ལ། སྦྱར་ལམ་ལས། དམར་
 བྱིད་འདི་གའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དང་། སྒྲ་མ་མཆོད་
 པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་སྒྲ་
 མཆོད་ཆོགས་ཞིང་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་འདི་གནད་ཆེ་ཉྱེ། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་
 པ་དང་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དོ་རྩེ་རྣམས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་བཅུགས་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་གཅིག་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བརྟེས་པའི་དགའ་ལྷན་
 སྦྱལ་པའི་སྒྲེགས་བམ་ལས་ཕྱང་བའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན། དེ་ཡང་
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་སོགས་ནི། རང་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལྟ་ལམ་སྟེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་དེའི་ངོས་

སྤྱི་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྲིང་གི་
རྣམ་རེལ་དུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན། འདི་ལ། ཨེ་མི་གྱི་དོན་དང་སྦྱར་ནས་བདེ་
སྤྲིང་ལ་ངེས་པ་དངས་ཏེ་གཟུང་རྣམ་ལྟར་འཆར་ཚུལ་གྱི་ཟབ་བཤད་མང་དུ་བྱ་རྒྱ་
ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཉན་པ་པོ་དབང་མ་ཐོབ་པ་མང་ཞིང་སྤྲགས་ཀྱི་བཤད་པའི་
སྐབས་མིན་པས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱས་ནས། གང་ལྟར་ཡང་རང་
གི་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱོད་འབྲིགས་པའི་ངོགས་སྤྱི་གསལ་
འདེབས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞིའི་དབྱས་སྤྱི་འོ་མའི་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་ནས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། ཅ་བ་གསེར། སྤྲིང་པོ་དངུལ།
ཡལ་ག་བེཊུཅ། ལོ་མ་ཤེལ། འདབ་མ་སྤྲུག་མེ་ཏོག་སྤྱི་ཏིག་དམར་པོ། འབྲས་བྱ་
དྲོའི་སྤྲིང་པོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བདུན་ལས་བྱུང་པ། ཅ་བ་སོགས་ཆང་མ་བདུན་
ཆོན་བདུན་ཆོན་དུ་ཡོད་པ། ཡོད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་དགོས་འདོད་ཐམས་
ཅད་དཔག་པ་དང་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ། ཡལ་ག་སོགས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་
ལས་མི་ཏྲག་བདག་མེད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞིའི་སྤྱི་འབྲེན་པ། དབྱས་སྤྱི་
ཤིང་དེའི་མེ་ཏོག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྤྲིང་དུ་སང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་
པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི། དེ་ཡང་སང་གེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་བཀྱར་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་ཆེད་སང་གེའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་འདེགས་པ་དང་། སང་
གེས་རི་དྲགས་ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟར། བདུད་དང་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ཆེན་པོ་དག་དང་། སྤྱི་སྤྲུགས་པའི་ཆོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པ་མཆོན། གངས་བརྒྱད་དུ་བྱས་ན་དབང་ཕྱག་བརྒྱད་དང་བཞིར་བྱས་ན་མི་
འཇིགས་པ་བཞི་མཆོན་པ་ཡིན། དེའི་སྤྲིང་དུ་བསྒྲའི་གདན་རིམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་
སྟེ་རྒྱ་ཇི་རྒྱུད་དང་། དཔངས་ཇི་མཐོར་སོང་བ་བང་རིམ་ལྟར་ཡོད་པ། བད་

འདབ་དང་པོ་འདབ་མ་བཞི་པ། དེའི་དབྱུག་པ་རྒྱའི་ཟུང་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལོ་ར་
བྱ་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་གདན། དེའི་ཉིང་དུ་རྒྱ་ལོ་ར་བྱ་མེལ་ལས་
གྲུབ་པའི་སྒྲ་བའི་གདན། དེ་གཉིས་དབྱིབས་རྩ་ཡུ་བ་མེད་པ་བཅེགས་པ་ལྟ་བུ།
དེ་ཡང་པ་རྒྱ་ནི་འདམ་ལས་སྦྱོས་ཀྱང་འདམ་གྱི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར་འཁོར་
བའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ངེས་འབྱུང་མཚོན་བྱེད་དང་། ཉི་མ་ནི་མ་སྦྱིན་པ་
སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དོན་དམ་བྱང་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་
མཚོན། སྒྲ་བ་ནི་ཆ་གདུང་སེལ་ཤིང་འོད་དཀར་པ་ལྟར་ཀྱན་རྩོམ་བྱང་ཁྱབ་གྱི་
སེམས་དེ་ཞེ་སྤང་གི་ཆ་གདུང་སེལ་ཞིང་ངོ་བོ་དཀར་པ་དེ་མཚོན། དེ་རྣམས་
གདན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གཙོ་གསུམ་ལ་དབང་སྦྱར་བར་མཛད་པའི་
མཚོན་བྱེད་ཡིན། དེས་ན་པ་རྒྱས་སྦྱོས་བྱ་ཁྱུང་འབྱིང་དང་། ཉི་ཟླས་ཆེན་པོའི་
ལམ་ཡང་མཚོན། དེའི་ཉིང་དུ་གཙོ་བོ་གསལ་འདེབས་དགོས་ཤིང་།

དེ་ཡང་སྒྲ་མ་མཚོད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བྱས་ན། འགའ་
ཞིག་གིས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་
ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་རྩེ་སྒྲ་མ་མཚོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་
ཡང་། འདི་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་
སྒྲ་མ་ཞེས་པ་རང་གི་སྒྲ་མ་དང་། སྒྲོ་བཟང་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་དང་།
ཐུབ་དབང་ཞེས་པ་སྦྱོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། རྩོ་རྩེ་འཆང་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་རྩོ་
རྩེ་འཆང་བཞི་སྟེ། དེ་བཞི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་འདིར་ཚོགས་ཞིང་
གི་གཙོ་བོར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས་པར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞི་རང་གིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ག་ལ་རུས། དེས་ན་དང་པོ་ནས་

ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡིན་པ་ལ་རང་གིས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་བབྱུང་བ་དེ་འདིར་ལྷང་དང་
རིགས་པས་རང་གི་སྒོ་ངོར་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་ཡིན། དེ་
བཞི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་གིས་དོ་རྩེ་འཆང་ཞེས་པ་སྐྱེ་མདོག་སྒོན་
པོ་དོར་དྲིལ་བབྱུང་བ་ལོངས་སྐྱའི་ཆ་བྱད་ཅན་གཅིག་དང་། ཤྱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་
དབྱ་རིག་ཞབས་རྩེན་སྐྱེ་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བབྱུང་ནས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཏན་
ནས་མ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་བསམ་ཡང་། དེ་འདྲ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་
བ་དང་མདོ་སྤེལ་གསུངས་པ་ན་མཆོག་གི་སྐྱེ་སྐྱའི་རྣམ་པར་བཟུང་། རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་
གསུངས་པ་ན་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བཟུང་། དེ་བཞིན་དུ་གསང་འདུས་ཀྱི་
རྒྱུད་གསུངས་པ་ན་དོ་རྩེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་སྐྱའི་རྣམ་པར་བཟུང་། བདེ་
མཆོག་གི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ན་ཏེ་རྩ་ཀ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་
བཟུང་བ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་རང་རང་དང་མཐུན་པའི་སྐྱའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཟུན་ཀྱང་དོན་དུ་ཤྱུ་ཐུབ་པ་རང་ཡིན་པས་དོ་རྩེ་འཆང་
དང་ཤྱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ལྟར་
ཡིན།

ཤྱུ་ཐུབ་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ནས་ཐུངན་ལས་
འདས་ཟིན་ནས་ཀྱང་འཕགས་ལུལ་དུ་པཎ་བྱུང་མང་པོའི་སྐྱར་བཟུན་ནས་ཆོས་
གསུངས། བོད་དུ་བཟུན་པ་ལྔ་དར་ལ་མཁན་སྒོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱར་བཟུན་ནས་
ཆོས་གསུངས། ཕྱི་དར་ལ་རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་སོགས་པའི་
མཁན་བྱུང་དུ་མའི་སྐྱར་བཟུན་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་རྩེ་བཅུན་སྒོ་བཟང་
བྲགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཤྱུ་ཐུབ་པ་རང་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་
སྟོགས་མ་ལྔ་བདེ་བའི་དུས་ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་རང་ཉིད་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་

བཟླན་ནས་འབྱོན་པར་གསུངས་པས། དེང་དུས་རང་གི་དོན་མཛད་པའི་ཐུབ་
 དབང་དྲེ་རྩེ་འཆང་གི་སྐུལ་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། སླ་མ་ལས་ལེགས་སུ་མི་
 རྟེན། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་ལས། འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྔ་
 བདག་ཉིད། གར་མཁན་དག་དང་རིམ་བཟང་ལྟར་སྤང་། གང་དུ་བདེ་ཆེན་
 ཞེས་བྱ་གཅིག་སྤྱོད། གཅིག་སྤྱོད་ཉམས་ནི་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། ཞེས་པ་
 འདི་ལུས་དབེན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་དང་། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་
 སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བྱ་ན།
 དཔེར་ན་འཆམ་དཔོན་གཅིག་ལྷ་ནག་གི་ཆས་གྲོན་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་ལྷ་ནག་
 རྒྱང་ཟེར་ཡང་འཆམ་དཔོན་ཁོ་རང་ཡིན། ཡར་ལོག་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འབག་
 ཆས་ལྟ་བུ་སྤྲད་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་ཆོས་རྒྱལ་རེད་ཟེར་ཡང་དོན་དུ་འཆམ་དཔོན་
 ཁོ་རང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆས་མི་འདྲ་བ་རེ་གྲོན་པ་ན་མིང་མི་འདྲ་བ་རེ་
 འདོགས་ཀྱང་དོན་དུ་འཆམ་དཔོན་གཅིག་སྤྱོད་ཁོ་རང་ཡིན་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་དྲེ་
 རྩེ་འཆང་གཅིག་ཉིད་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་དང་།
 རང་གི་སླ་མའི་རྣམ་པར་བཟླན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་
 གཅིག་རང་ཡིན། དེ་འདྲའི་ངེས་པ་རྟེན་ནས་དེ་ཉིད་ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་
 གསལ་བཟུང་བ་དེ་ལ་སླ་མ་སྟོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དྲེ་རྩེ་འཆང་ཞེས་མཚན་ཆགས་
 པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་སླ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གཟུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ངེས་པ་
 རྟེན་དགོས་པས་ཞིབ་པར་འོག་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་ཆགས་ན་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཟབ་ཟབ་རི་འདྲ་བསྟོམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་

ལས། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པའང་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་སྤྱངས་པས་ནི་
གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བཀའ་དྲིན་གསུམ་ནི། མདོ་ལྷགས་ལ་བསྐབ་པ་ལུང་བྲིད་གསུམ་བསྐྱལ་
བ་དང་། རྒྱགས་ལྷགས་ལ་དབང་བསྐྱར། རྒྱུད་བཤད། མན་ངག་གནང་བ་སྟེ།
དེ་གསུམ་སྒྲ་མ་གཅིག་ལས་ཐོབ་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་ཟེར། སྤྱི་རྣམ་
པ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དག་སྤྱོད་རུ་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ། རུ་
སྒྲིག་ནི་བྱ་རུ་པའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་ན་བཟའ་འཆང་བ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ཕྱག་
གཡས་ཆོས་འཆད་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་ལ་སྤྱང་བཟེད་བདུད་ཅིས་གང་
བ་བསྐྱམས་པའི་མཐེབ་མཚུབ་ཀྱིས་ཤུགས་ལའི་ཡུ་བ་འཛིན་པའི་འདབ་མ་སྟན་
གྱི་ཐད་དུ་ཁ་བྱེ་བའི་གཡས་གྱི་ཉིང་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་རལ་གྱི་ཅེ་མ་མེ་ཅུང་ཟད་
འབར་བ་དང་། གཡོན་གྱི་ཉིང་དུ་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་སྒྲེགས་བམ་རང་སྒྲ་སྒྲིག་པ།
དམིགས་བསལ་རང་གང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་གསུང་
རབ་དེའི་སྒྲེགས་བམ་དུ་མོས། བྱར་ཀྱམ་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གོས་
རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ། དེ་ཡང་བྱར་ཀྱམ་ལ་ཆོས་སེར་པོ་དང་། དམར་སེར་
དང་། དམར་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་མདངས་ཅན་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྐྱམ་སྐྱར།
སྒྲ་གོས། མཐང་གོས་བཅས་གསོལ་བ། པཎ་ལྷ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ཅེ་མོ་རྣ་
ཞིང་མཐོ་བ་དབུ་ལ་གསོལ་བ། འདི་དག་གི་མཆོན་དོན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ད་
ལམ་ཁྱེ་མ་ཁོམ་པས་དགའ་ལྟོ་དང་། སྒྲ་མཆོད་གྱི་བྲིད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
ཡིན། དེའི་ཕྱགས་ཀར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། དེའི་ཕྱགས་ཀར་རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་
འཆང་། དེའི་ཕྱགས་ཀར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་སྒྲོན་པོ་བཅས་

གསལ་གཤམ།

དེ་དག་ཀྱང་རང་རེའི་སྒོ་ད་སྒྱུད་ལྟར་གཅིག་ནང་དུ་གཅིག་བརྩམས་པ་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། སླ་མ་ཕྱི་ལྟར་དགོ་སྒོ་ད་གི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་
 བྱང་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་ཀར་ཐུབ་དབང་
 བཀོད་ཅིང་། གསང་བ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྟོན་ཕྱིར་
 དེའི་སྤྲུགས་ཀར་དོ་རྩེ་འཆང་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།། སླ་མ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་
 བརྩེགས་ཞེས་པ་འདི་གསུམ་ཡིན་འགོ་བསམ་ཤས་ཁ་ཡང་། དང་པོ་གཉིས་
 དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་།
 སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བྱ་དགོས། སེམས་དཔའ་
 སྤྲུལ་བརྩེགས་བསྐྱེམས་པ་འདི་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཀྱང་
 འདིར་བྱ་མི་སྤོབས། དེ་ལྟ་བུའི་སླ་མ་ཞབས་དོ་རྩེ་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བརྒྱགས་པའི་
 སྤང་སོགས་བདེ་བཤེགས་ལྷ་སོགས་སྤྲུལ་བསྐྱེམས་པ་འདི་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷས་
 དཀྱིལ་རྩ་རྒྱུད་དུ་མདོ་ཙམ་གསུངས་པ། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཕྱིང་བར་རྒྱས་པར་
 བཀྲལ་བའི་མན་ངག་ཡིན།

དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ན་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་གསང་འདུས་ལྷས་
 དཀྱིལ་ལྟར་དང་། དེ་ཙམ་སྒོས་མ་ཚོགས་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སུ་གསལ་འདེབས། དེ་ཡང་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྐྱ་
 མཚམས་བར་སྐྱ་མའི་གཟུགས་སུང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་སྟངས་། དེ་ནས་མགིན་པའི་
 བར་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སུང་པའི་ངོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་སྐགས་སུང་པོ་ལྔ་བདེ་གཤེགས་
 ལྔ་གོང་མ་གོང་མའི་པད་གདན་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་གཙུག་ཏྱིར་རེག་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་
 ལྷས་ཀྱི་དབུས་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་དེ་དག་

དང་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ། མིག་སྟགས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཉིང་། ཅ་རྒྱས་ཆོགས་
ནམས་བཅས་བསྐྱན་པའི་བརྒྱད་ས་སྤྱིང་སྟགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད། ཅ་རྒྱས་
ཀྱི་ངོ་བོ་བྱམས་པ་སྐྱེ་གཙུག་དང་། ཀྱན་བཟང་ཆོགས་ཆེན་བརྒྱད་ལ་འགོད།
གཟུགས་སྟགས་ལྷ་དོ་རྗེ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་མི་གསལ་ཡང་གསང་འདུས་
ལུས་དཀྱིལ་ལྷར་རང་རང་གི་ཡབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་དང་པན་ཚུན་འབྱུང་
པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད། བ་སྐྱེ་དག་བཅོམ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་མིན་
པར་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་བ་སྐྱེའི་
ཁུང་བྱ་རེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རེ། ལ་ལར་བདུད་བདུལ་བ་དང་།
ལ་ལར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སྟགས་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པར་རོལ་པ་
མཐའ་ཡས་པར་བསམ་པ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལ་སྤང་བའི་དོན་ཡིན།
སྐྱོན་རས་གཟེགས་ཀྱི་རྒྱད་ཅིག་དུ་བ་སྐྱེའི་ཁུང་བྱ་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྟགས་
གསུངས་པ་དེ་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་དགོས། ཉི་མེ་ཆོག་སྤྱོད་
ཞེས་པ་མང་ཆོག་སྤྱོས་པ་ལས་གངས་ངེས་ཅན་དུ་མཛད་པ་མིན། ལག་པ་
གཡས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་སྟགས་ཡན་ལག་བརྒྱར་ཁྲོ་བོ་བརྒྱ་བསྐྱེད།
ཐུགས་ཀར་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ་འགོད་ལུགས་ནི་ཆེ་བ་མི་བསྐྱོད་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་
ཐུབ་དབང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་དོ་རྗེ་འཆང་། མི་བསྐྱོད་པའི་མདུན་དུ་ཞལ་སྤྱོད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལྷ་མ་གྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཞལ་གཏད་ནས་འཇམ་དཔལ་བཅས་
འགོད། སྐྱེ་ལས་སྤྱོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱིང་ཕྱགས་སྤྱོད་སྟགས་སྐྱེལ་པ་སྐྱ་
ཆོགས་སྤྱོ་ཞིང་། གཞོད་སྐྱོན་དང་། གསང་བ་པ་སྟགས་ལྷ་ཆེན་པོ་ནམས་ཞབས་
འོག་དུ་གདན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བསམ། འདི་དག་དམིགས་པ་གསལ་ཐེབས་

མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ངེས་ངོར་སྒྲ་མའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སྟགས་བདེ་གཤེགས་་
རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞི་བོ་སྟགས་དངོས་ཡིན་སྟམ་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་གནད་་
ཆེ། དེ་རྣམས་གཙོ་བོ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ཡིན།

འཁོར་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གཡས་་
ཐྱོགས་སུ་སྒྲོས་པ་ཅེ་མོ་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་སོང་བའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད། གཡོན་
དུ་དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད། མདུན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་
ཐོབ་ཀྱི་སྒྲ་མ། རྒྱབ་དུ་རུང་ཟད་མཐོ་བར་ཉམས་ལེན་བྱིན་ཆེབས་བརྒྱད་
བཅས་འགོད། འདིའི་ཉམས་ལེན་བྱིན་ཆེབས་བརྒྱད་འགོད་ལུགས་ལ་མན་
ངག་གི་ཟབ་གནད་མང་དུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་རྩི་རྗེ་འཆང་། ཉི་ལོ་རྒྱ་
རོ། རྩི་ལྟེ་པ། རྩི་བོ་སྟགས་དང་། རྩི་སྐྱབ་ཁང་པས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ཉིད་
ལ། སྒྲ་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བྱིན་ཆེབས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས། དེ་
ལས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་བཞེད། མཁར་རྩི་སྒྲོ་བཟང་སྒྲོམ་ཆུང་གིས་གསང་
བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བརྒྱད་པ་ལ་བཞེད། རྩི་ངག་དབང་བྱམས་པ་དང་སྒྲ་
མ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཙུ་བྱུག་གི་་
བརྒྱད་པ་དང་། དགའ་ཐུན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གཉིས་གཙོ་བོར་བཞེད།
དེ་དག་དཀྱུས་གཅིག་དུ་འགོད་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཟབ་གནད་བདག་གི་སྒྲ་མའི་
ཞལ་ཤེས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་བྱུང་པར་ཅན་དཔེ་མཐུང་མེད་པར་བྱུ་ན། དེ་
ཡང་དབུས་སུ་རྩི་རྗེ་འཆང་མ་གཏོགས་པ་རྩི་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནས་རང་་
གི་སྒྲ་མ་ལ་ཐུག་གི་བར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོ་བཞེགས་དང་། དེའི་
གཡས་སུ་པ་རྒྱད་གསང་འདུས་དང་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱད་གཉིས་སོ་སོ་
ནས་མཐོ་བཞེགས། གཡོན་དུ་མ་རྒྱད་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲ་བརྒྱད་དང་། ཐིག་ལེ་

བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱབས་བརྒྱད་སོ་སོ་ནས་མཐོ་བཅེགས་རེ་བཅས་མཐོ་བཅེགས་ལྔ་ར་གསལ་
འདེབས་པ་ཡིན། འདི་དང་ཕྱོགས་འདྲ་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་བེན་
དུའང་ཡོད། ད་དུང་མན་ངག་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་བཀའ་གདམས་
སྒྲེགས་བཅ་དང་། དཀའ་ཆེན་ནམ་མཁའ་དོ་རྩེའི་གསུང་སྐྱ་མཚོད། ཆོ་སྤྲིང་
ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་སྐྱ་མཚོད་བྲིད་དང་། སྐྱབས་བརྒྱད་རྣམ་ཐར།
ལྔ་ར་ཁྱས་པའི་ཆེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་བེན་སོགས་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་
གཟིགས་དགོས། བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་སྐྱ་མ་འགོད་ལྷགས་ལའང་
མན་ངག་གི་བྲུང་པར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་སྐྱ་མ་རྣམས་གསལ་བཤུབ།

དེ་ནས་པད་རིམ་དང་པོའི་འདབ་མ་བཞིར་མདུན་དུ་གསང་བ་འདུས་
པ་འཕགས་ལྷགས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་སོ་གཉིས། གཡས་སུ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་
བཅུ་གསུམ། གཡོན་དུ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་ཨི་པ་ལྟ་རེ་གཉིས། རྒྱབ་དུ་ཀྱི་དོར་
ཐོད་པ་ཅན་ལྟ་དགུ་འགོད་པའམ། ཡང་ན་མན་ངག་ལྟར་གཡས་སུ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་གསང་བ་འདུས་པ། གཡོན་ན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་
མདུན་དུ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་གནད་ཚད་བ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་རྣམས་
གསལ་འདེབས་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་སྒོས་སྒྲོགས་ན་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས། དེ་ཙམ་མ་རྩུས་ཀྱང་བརྟེན་པ་ལྟ་
གཙོ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས། དེ་ཡང་མ་རྩུས་ན་གཙོ་རྒྱུད་གསལ་བཤུབ་ཀྱང་ཆོག་
དེ་ནས་པད་རིམ་གཉིས་པར་དུས་འཁོར་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ཡི་དམ།
གསུམ་པར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། བཞི་པར་སྦྱོད་རྒྱུད། ལྔ་པར་བྱ་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ལྟ་
ཆོགས་དང་། དྲུག་པར་སངས་རྒྱས་མཚོག་གི་སྤྲུལ་སྤྱའི་རྣམ་པ་ཅན། བདུན་
པར་བྱང་ལེམས། བརྒྱད་པར་རང་རྒྱལ། དགུ་པར་ཉན་ཐོས། བཅུ་པར་དཔའ་

བོ་མཁའ་འགོ། བཙུ་གཅིག་པར་ཆོས་སྤང་རྣམས་གསལ་འདེབས། ཆོགས་ཞིང་
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་སྦྱི་བོར་སྐྱེ་རྩི་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་མོ་དཀར་
 བོ་སོགས་རྩི་རྩི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་འགོད། འདོན་ཆར་མི་
 གསལ་ཡང་། རྟེ་བར་རིན་འབྲུང་གི་ངོ་བོ་སྦྱ་སེར་བོ་དང་། གསང་གནས་སྤྱི་
 དོན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དུ་སྤྲུང་གུ་ཡང་འགོད་པར་གསུངས། རྩི་རྩི་གསུམ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོགས་ཞིང་གི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་དེར་
 བསྟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་སྦྱ་མ་ཁོ་ནའི་
 རྣམ་སྦྱུལ་དུ་ཤེས་དགོས། ཐམས་ཅད་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་སུ་བྱ་བའི་
 མན་ངག་ཀྱང་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་སྤང་ངོར་གསལ་ལེགས་པར་ཐེབས་པ་དང་།
 མོས་ངོར་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། དད་ངོར་ཡོན་གནས་ལུལ་དུ་
 བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་གསལ་འདེབས་
 ཟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱར་འདྲེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་སྦྱར་འདྲེན་ངེས་པར་
 དགོས་པ་མིན་ཏེ། རང་གིས་མོས་པ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མདུན་ན་བཞུགས་ཏེ།
 མདོ་ལས། གང་གིས་མོས་པ་གཙོར་བྱས་ན། དེ་ཡི་མདུན་ན་སྦྱབ་པ་བཞུགས།
 ཞེས་གསུངས། རང་རེས་ཚུད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱལ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ས་ཕྱོགས་མེད་ཅེས་སྦྱ་བ་དེ་འདྲིར་ཕན་ཐོགས་དགོས་པ་ཡིན། སྤགས་ཀྱི་
 གནད་དང་སྦྱར་ནའང་འཆར་བདེ་བ་བྱུང་འཇུག་པ་རྣམས་སྐྱེ་སྦྱགས་ངོ་བོ་གཅིག་
 དུ་སོང་བས་མཁྱེན་པས་གར་བྱབ་དུ་སྦྱས་བྱབ་དགོས་པ་ནི། མཁྱེན་པའི་སྐད་
 ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱབ་ཅན། ཞེས་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཇི་སྟེད་བྱབ་གྱུར་པ། སྐྱེ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེད་བྱབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

རང་གི་མདུན་གྱི་གཞིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་པས་བྱུང་པས་
སྐྱུ་ཀྱང་བྱུང་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་སྐྱེབ་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་
ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་མོས་པས་གསལ་བྱུང་པ་ཅོམ་གྱིས་མདུན་ན་བཞུགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་དང་། ཅན་གོ་མེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐྱབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
ལྟར་རེད་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱུང་པ་ལ་འབྱོན་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་བ་མི་མངའ་བ་
ནམ་མཁའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཟུ་སྟོང་དུ་འཆར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཚོགས་
ཞིང་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་མདུན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཅག་གིས་མི་མཐོང་བ། དཔེར་
ན་ཟུ་མིག་དང་སྐྱུ་མཁར་ལ་སྐྱབ་བཅན་སོགས་གནས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།
དངོས་སུ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱིན་ཆེབས་དང་། བསོད་ནམས་
ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱབས་ཡུལ་མདུན་དུ་བཞུགས་བཞིན་
པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རམ། མོས་པ་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་སྤྱན་འདྲན་པ་ཡིན། ངག་ཏུ་མ་ལུས་སེམས་ཅན་སོགས་བརྗོད་དེ་ཚོགས་
ཞིང་ནམས་མཁུན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་སྒོ་ནས། མ་ག་རྟ་
བཟང་མའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་རེ་རེས་ཀྱང་རྩལ་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པས་
བྱོན་བྱུང་སྟམ་པ་བྱེད། དེའི་ཆོ་ཚོགས་ཞིང་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཚོགས་ཞིང་
ཆ་ཆང་རེ་སྤྱན་དངས་ཏེ་ཚོགས་ཞིང་ཆ་ཆང་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སྐར་ཡང་དེ་ལས་
མང་པོ་སྟོས་ནས་ཚོགས་ཞིང་གི་ལྷ་རེ་རེར་ཆ་ཆང་རེ་ཐིམ་པས་རེ་རེ་ཡང་སྐྱབས་
གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས། འདི་ལྟར་བྱེད་པ་རང་རེར་ཚོགས་ཞིང་ལ་
བཟང་ངན་གྱི་ནམ་ཉིག་མི་འབྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་ལམ་དང་འབྲས་དུས་
གྱི་ཉེན་འབྱེལ་ཞིག་ཡོད། དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་བྱེད་པ་སྤྲུགས་ལུགས་

ཡིན།

དེ་ལྟར་ཟིན་པ་ན་ཁྱུས་གསོལ་བ་ནི། ཚྲིགས་ཞིང་ལ་ཐིག་སྒྲིབ་དང་ནག་
 རྟོག་སོགས་དག་བྱ་མེད་ཀྱང་རི་སྐད་དུ། ཚྲིག་གི་སྐུ་ལ་དྲི་མ་མི་མངའ་ཡང་།
 གྲུ་བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྲོལ་ཚུལ་ཅུ་། ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་གི་ལས་སྒྲིབ་
 སོགས་སྦྱང་ཕྱིར་བྱེད། ཁྱུས་ཁང་བསྐྱེད་ལུགས་སྣ་ཚྲིགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲ་
 མེད་དང་འབྲེལ་བས་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྟ་བབས་དང་བཅས་པ། ཐོག་གཞན་
 མེད་པ། རང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀ་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཕིབས་དང་དེའི་འོག་དུ་
 ལུ་ཏིག་གི་སྒྲ་བྲིས་བརྒྱན་པ། དཀྱིལ་དུ་ཁྱུས་གི་རྫིང་བྱ་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་ལ་
 གསེར་གྱི་བྲེ་མ་བརྒྱལ་བ་དབུས་རྩང་མཐོ་ཞིང་མཐའ་དམའ་བ་རུས་སྒལ་གྱི་
 རྒྱབ་འདྲ་བ་ལ་སྒྲ་མེད་སྟེ་འགོ་ལྟར་ཤིང་སྟན་ནམ་སང་བྲི་ཚྲིགས་ཞིང་གི་གྲངས་
 མཉམ་བཞེད། རྩོགས་གསུམ་ན་འབབ་སྟེགས་གསུམ་རེ་རེར་ཡང་ཐེམ་སྐྱས་
 བཞི་རེ་ཡོད་པ། མཐའ་སྐྱར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེགས་བྲ། ན་བཟའ་འགོལ་གཞི་
 རིན་པོ་ཆེའི་གདང་། ན་བཟའ་གསར་པ་འབུལ་རྒྱ་དང་། རུམ་པ་སོགས་བསྐྱེད།
 ཁྱུས་ཆས་ཡོད་ན་ཁྱུས་གཞོང་དུ་ཁྱུས་རྫིང་མཚོན་བྱེད་བུམ་རྒྱ་རྩང་བད་སྒྲགས།
 མེ་ལོང་ལ་བུམ་རྒྱས་འབྲེད་དུ་རི་མོ་གཉིས་དང་། བྱེན་དུ་རི་མོ་གཉིས་ཏེ་རེའུ་
 མིག་དགུ་འབྱུང་བ་བྲིས་པའི་དབུས་དང་རྩོགས་བཞིར་བུམ་རྒྱས་ཐིག་ལེ་རེ་བྲ།
 དེ་ཡང་རེའུ་མིག་དགུ་ཁྱུས་ཁང་དང་། ཐིག་ལེ་ལྷས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་མཚོན།
 བྲིས་པ་དེར། ཞེས་པའི་ཚྲིག་མཚམས་ནས་ཚྲིགས་ཞིང་རྣམས་ལྟར་དེར་གྱིས་
 འཕྱར་བའམ། སྐྱས་གདང་བཙུགས་པ་ནས་གཤེགས་པའི་མོས་པ་གང་རིགས་
 བྱེད། དེ་དག་བྱོན་ཟིན་ནས་རེ་རེའི་སྐུ་མདུན་དུ་འདི་ལྷགས་དང་འབྲེལ་བས་
 ཁྱུས་དང་། རྒྱག་པ་དང་། ན་བཟའ་འབུལ་མཁན་གྱི་མཚོན་ལྟ་གསུམ་གསུམ་

སྒྲིམ། བྱུང་གི་ཆོ་རྒྱུད་ལྟ་ནས་བཅུས་ཏེ་སྤྲུལ་བས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
འབྱུངས་པའི་མོས་པ་བྱེད།

བྱུང་བའི་ནས་བྱི་བའི་ཆོ། རབ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་དར་གྱི་སྤྲུགས་
འགོད་ལྷགས་ལྟར་བྱས་ཏེ་དཔལ་མགོན་སྤྲུགས་ཀྱི་དབྱུང་མགོ་གཉིས་བཅས་གནས་
ལྟ་ལ་རེག་པས་ཆུན་ཐམས་ཅད་སྐྱེའི་གནས་ལྟར་འདུས་ཏེ་དེ་དག་བྱི་བ་ཡིན་
གྱི། རང་རེས་བྱུང་བྱེད་པ་ལྟར་མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་བྱི་བ་དེ་འདྲ་མི་
དགོས།

སྤྲུག་པའི་ཆོ་མདོག་གསེར་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ། རྒྱ་ནི་མར་
མིན་པའི་བྱུག་པ་འབྱུལ། དེ་བའི་ནས་ཞི་ཁོ་རབ་འབྱམས་སོ་སོའི་ཆ་ལྷགས་ཀྱི་
ན་བཟའ་གསར་པ་རེ་སྤྲུལ་བའི་མོས་པ་བྱེད། འབྲོམ་ལ་ནི་གཡི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིག་
པ་བྱི་རས་སྒྲོན་པོ་ཅན་ལ་སྤྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་བྱིན་དུག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོན་པའི་
མཆོན་བྱེད་དུ་སྐྱ་རགས་སྐྱ་སྤྱིད་ལ་ལན་དུག་འཁོར་བ་ཞིག་འབྱུལ་བའི་མོས་
པ་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆོ། དེ་རྗེས་སོ་སོའི་རྒྱན་དང་སྤྲུག་
མཆོན་ཡང་འབྱུལ། བདག་དང་འགོ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོ་སྤྱོད་ཡང་ད་གིན་
འབྲོན་པའི་གནས་སོ་སོར་ཡར་གཤེགས་ཏེ་སྤྱར་བཞིན་བཞུགས་པའི་མོས་པ་
བྱེད། ན་བཟའ་རྩིང་པ་རྣམས་འོད་སེར་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྤྲོན་མཆོམས་
སུ་བསྒྲིམ་པའམ། རིགས་དུག་སོ་སོའི་གཙོ་བོ་རེ་རེ་འོང་སྟེ་རྟེན་སྐལ་དུ་བྱེར་
བར་བསམས་ན་འང་ཆོག། བྱུང་ལྟ་རྣམས་བྱུང་རྗེའི་ལ་ཡུར་རྟ་དུག་ཡོད་པ་
ནས་རིགས་དུག་སོ་སོའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་སྤྲུག་
བསྐྱེལ་སེལ་བྱེད་དུ་གྱུར་སོང་སྟེ་སྤྲུག་པ་བྱེད། མི་རྣམས་འདོད་པ་ཆེ་བས་མཁོ་
རྒྱུའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ཤིང་། བྱུང་ཁང་སོགས་མི་དམིགས་པར་བསམ།

བསགས་སྤྱང་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཚུལ་
དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བ།

སྦྱོར་ཚུལ་ལྟ་བུ་ནི། དགོ་བཤེས་དོལ་བས། ཞར་ལ་ཚྲགས་གསོག་པ་དང་
སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་། ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རུས་ཤིང་དང་བཅས་ཏེ་
ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན་ལོ་བརྒྱར་མི་སྦྱེ་སྒྲམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་
མི་ཚྱེད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྦྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་བསགས་སྤྱང་གལ་ཆེ་
ཞིང་། དེའི་གནད་བསྐྱུས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཚུལ་དང་བཅས་པ་འདི་
ཐོག་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་དགོ་སྦྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་རུས་
བས་བྱ་རྒྱུའམ། དགོ་སྦྱོར་གྱི་ཐོན་འགོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གཞི་ལ་མི་མཐོ་སྒྲམ་
དུ་མནངས་ཆུང་བྱེད་པ་འོང་བྱེད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མིན། ཡན་ལག་བདུན་པོ་
འདིའི་སྒྲོ་ནས་ཚྲགས་ཀྱི་ཞིང་མཚྲག་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་བྲས་དང་བཅས་པ་ལ་ཚྲགས་
གསོག་པ་དང་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་ཚུལ་འདི་ལས་ལྟག་པ་མདོ་དང་རྒྱུད་ཐེ་གང་ནའང་
མིན། རྒྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་ཐེ་བཞི་
ཀ་ནས་བདུན་རྣམ་དག་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མིན་གྱི་བསྦྱེད་རིམ་རྣམས་
སུ་ཡང་ཚྲགས་ཞིང་ལ་བྱག་མཚོད་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚྲགས་
བསགས་སྦྱིབ་སྤྱང་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
ཀྱང་འོལ་དགར་བསགས་སྤྱང་མཛོད་པས་ཉམས་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་འབྲུངས་པ་
ལྟར་རྒྱུད་སྦྱིབ་ན་རྟོགས་པ་ལྟར་དུ་སྦྱེ་བ་སོགས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་བསགས་སྤྱང་ལ་གཙོ་བོར་འབད་བ་
ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་སྐྱུ་ལུས་བརྒྱུ་སྤྱུལ་ནས་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་བརྒྱལ་ཕྱིན་ཏེ་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ས་གཉིས་
 པ་སོགས་ནས་སངས་མ་རྒྱལ་བར་དུ་ལྷས་རིམ་བཞིན་མང་པོར་སྤུལ་ཏེ་མཆོད་
 པ་ཇི་རྒྱལ་ཇི་མང་ལ་བཏང་བར་མཛད་ན། རང་རེས་སྒོས་སུ་མེད་ཚུལ་སོགས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས། དེས་ན་ཆོས་སྤྱོད་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་ནི་མདོ་ལྷགས་
 གཉིས་ཀར་བསགས་སྤང་གི་འགག་སྒྲིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་སྒྲིམ་
 པ་རྒྱག་བརྟོལ་བྱང་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲིམ་པ་ཤིང་ཏྲ་ལོངས་སྤྱོད་བྱང་ལྟར་
 ཡིན། དམ་པ་གོང་མའི་མན་ངག་ལས། ཆོགས་གསོག་མེད་ན་ཆེན་མེད་ས་བོན་
 འདྲ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒོ་ནས་བསགས་སྤང་ལ་ངེས་པར་
 འབད་ནས་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི། ལམ་ལྟར་སྤང་རེ་ཉམས་ལེན་
 བྱེད་པས་མི་འོང་གསུངས། ཡན་ལག་བདུན་ཞེས་པ་དཔེར་ན། འབྲུལ་གྱི་ཡན་
 ལག་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་ཏྲ་དེ་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་བ་ན་མི་འགོ་བ་
 བཞིན། འདིར་ཡང་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་ན་བསགས་སྤང་གནད་དུ་མི་
 འགོ་བ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་ལས། དང་པོ་ཕྱག་ལ་ལྷས་ངག་ཡིད་གྱི་ཕྱག་
 གསུམ་ཡོད་པ། ཇི་སྟེད་སུ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བསྟན། བྲིད་ཡིག་
 རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་ལྷས་རེ་རེ་ལ་མགོ་དཔག་མེད་སོགས་འཆར་མ་བདེ་
 ན། ཐོག་མེད་ནས་སྤངས་པའི་ལྷས་དཔག་མེད་ཡོད་པ་རྣམས་མའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་སྒོས་སྤངས་པས་ཆོག རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེད་སངས་རྒྱལ་
 རྣམས། ཞེས་པ་རྩལ་ཕྱ་མོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་
 བཞུགས་ཀྱིས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། རས་རྟོག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་བརྒྱ་ཐམ་
 པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བཞུས་ན་མི་བརྒྱའི་མིག་ཤེས་བརྒྱ། རས་

རྟོག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཇུག་ནུས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་
 ཤེས་རྩལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཇུག་ནུས། རྩལ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡི་ཤེས་ཇི་ཙམ་
 ལྷགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཡང་འཇུག་པ་བྱང་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་རྒྱང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། ཚྲགས་ཞིང་ལ་
 གུས་པས་མཇུ་བ་མོ་བསྐྱེང་བ་ཚུན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ཡིན། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་
 འགའ་ཤས་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་ཕྱག་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པ་དང་།
 བརྒྱུད་ཕྱག་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པ་ལ་བཟུང་། བརྒྱུད་ཕྱག་གི་ཁྲུངས་
 སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་གིས་ཤིང་སྟོང་པོ་ས་ལ་
 འབྱེལ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་སྟེ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སྟོས། ཞེས་
 པ་དེ་ཡིན། ཕྱག་འཆལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ལས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས།
 གཟུགས་བཟང་ཞིང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བྱུར་འབྱུར་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་བཅུ་
 གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་ལས། ལུས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་ནོན་པའི་སའི་
 རྩལ་གྲངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་སྟོང་འབྱུར་རེའི་བསོད་ནམས་འཕྲོ་བ་པར་
 གསུངས། བརྒྱུད་ཕྱག་འདི་རྒྱད་ནས་ཀྱང་བཤད་ཅིང་། པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པས་
 ཀྱང་ཕྱག་བཞེས་སུ་མཛད། ཕན་ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་གཟུགས་དང་རྟུང་ལག་
 ཀྱང་འདི་ལས་རིང་ཙམ་ཡོད་ན་སྟམ་པ་འབྱུང་ཞེས་ཕྱར་སྟོག་ངག་དབང་བྱམས་
 པས་གསུངས་ཚུལ། ཐལ་མོ་བཅར་ལེབ་ནི་སུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་རང་
 རེས་དེ་མི་བྱ་བར་ཐལ་མོ་ཁོང་སྟོང་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ནོར་བྱའི་དབྱིབས་
 ལྷ་བྱ་བྱེད། དེ་སྟེ་བོར་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་དང་། སྟོན་
 མཚམས་སུ་བཞག་པས་མཛོད་སྟེ། མགིན་པར་བཞག་པས་གསུང་དབྱངས་
 ཡན་ལག་དུག་ཅུ། སྟོང་གར་བཞག་པས་ཐུགས་འབྱུང་པའི་ནུས་པ་འཛོག་

ཅིང་། འདིས་བསགས་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་ལྷན་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་འདག ལྷན་ས་ལ་པ་བ་བ་དང་ལྷན་བའི་སྐབས་མཇུག་མོ་བསྐྱམ་ན་དུང་
འགོ་མིག་ལྷུ་འུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོར་མོ་རྣམས་གཤེབ་སྟེ་ས་
ལ་བཀྲམ་པ་ལས་ཁུ་ཚུར་མི་བྱ། དེས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་
འབྱུབ། ལག་པ་དང་དབྱལ་བ་ས་ལ་གཏུག ཡར་ལྷན་བའི་སྐབས་འཁོར་བ་
ལས་སྐྱར་དུ་ལྷན་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་པས་ཡར་སྐྱར་དུ་ལྷན་བ་ལ་
འབྱུག་པ་ལྟར་དགོས། ཡར་སྐྱར་དུ་མ་ལྷན་བར་ཉལ་བ་ལྟར་བྱས་ན། རྟོ་འབྲེ་
སོགས་བྱང་འགོའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བས་ངལ་བསོ་དང་སྒྲགས་ནས་མགོ་གཏུགས་
ཏེ་འདུག་པ་མི་བྱ། ཕྱག་ལྷ་ཕྱིའི་བར་དུ་ལྷན་ལེགས་པར་མ་བསྐྱངས་པར་སྐྱར་
ཅོམ་སྐྱར་ཅོམ་བྱས་ན་དུང་འགོ་རྟ་བྱ་སྐྱར་པོར་སྐྱེ་བས་ལྷན་ལེགས་པར་བསྐྱང་།
ཚོགས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རེ་རེ་ནས་ཚུལ་མཐུན་འཆལ་བ་ལས། གངས་གང་
མང་ཆེད་དུ་མགྲོགས་ཆོས་མི་བྱེད། རྗེའི་བཀའ་སློལ་ལ་སྟོན་འགོ་འབྲུམ་སོགས་
གངས་ལ་གཙོ་བོར་མི་མཇུག་པས་གངས་མང་པོ་མ་བྱུང་ཡང་སྐྱས་ལེགས་པ་ཞིག་
བྱ། འགའ་ཞིག་སྟོན་འགོ་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས། ཕྱག་འབྲུམ་བཏང་བའི་ཆེ་
ལས་སྐྱ་ཆོས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་མི་རུང་། སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཚོགས་
བསགས་སྒྲིབ་སྐྱབ་དགོས་པས་རང་རེ་ལས་དང་པོ་པས་མི་ཆེ་རྟེལ་པོར་བསགས་
སྐྱབ་ལ་འབད་དགོས། སྟོམ་དང་བསགས་སྐྱབ་རྣམས་ལས་བསགས་སྐྱབ་གཙོ་
ཆེ། སྟོན་འགོ་བཏང་ཟེན་ཞེས་ཟེར་ནས་སྟོན་བདེ་འབོལ་གྱིས་སོས་དལ་དུ་
བསྐྱད་པས་གར་ཡང་མི་སྟེབ། ཚོགས་བསགས་སྐྱབ་སྐྱབ་བྱུང་ན་འབྲུམ་མི་ལོང་
བའི་ངལ་བ་དང་སེམས་བྲལ་བྱ་མི་དགོས་པ་སྟེར་མཆོམས་པ་བཞི་ལས་གཅིག་
གིས་གངས་མ་ལོངས་པ་ན། གཞན་གསུམ་གྱི་དེ་ལ་གངས་རི་ཅོམ་སོང་དྲིས་

པས། ཁོང་གིས་ཁྱེད་ཅག་གངས་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དམ་ཟེར་བའི་ལ་
 རྒྱས་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་རབ་ན་འཆལ་ཚུལ་བཟང་ལ་གངས་མང་བ་ཞིག་
 དགོས། གངས་བཙེ་བ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་གི་དགེ་བ་འོང་ཆེད་ཡིན། སྤྱིར་ན་ཕྱག་
 ཅེས་པ་ཞར་དང་ཞོར་ལ་བྱེད་དུ་ཡོད་དེ། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་རྟེན་སོགས་མཐོང་ན། ལུས་ཚུལ་གྱིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་ཚུན་ཆད་ཕྱག་
 བྱས་པར་འགྲོ། ཉམས་ལེན་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལུས་གྱིས་གཡོ་འགུལ་
 བྱས་སོ་ཙག་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། མེ་རྟོག་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ།
 དཔེར་ན། དེད་ཆོའི་ལོ་རྟོག་བཟང་པོ་སྤྱི་བའི་ཞིང་དེ་ལ་ས་བོན་མ་བཏབ་པར་
 ལོ་གཅིག་ལུས་ན་ཤིན་དུ་པངས་པར་བཙེ་ཡང་དེ་ལ་དེ་ཙམ་པངས་རྒྱ་མེད།
 ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་ལྷ་མ་དེ་བས་བརྒྱ་འགྱུར་
 རྟོང་འགྱུར་གྱིས་པངས་པ་ཡིན། དམའ་མཐར་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་
 ཙམ་གྱིས་མ་ཟེན་ན་དགེ་རྩ་གང་བསགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་། དེ་
 ལྟར་འགྲོ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་གྱིས་
 བསོད་ནམས་བསགས་ན་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་བསམ་པའི་ཀུན་སྟོང་ཙམ་མེད་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་འཕྱོང་པའི་རྒྱར་ངེས་པར་འགྲོ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་
 ཐུལ་བ་སོགས་ལ་བསམ་པ་ཀུན་སྟོང་ངན་པས་ཟེན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པའི་
 རྒྱར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། འདི་ལ་ཞིང་གི་མཐུས་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཞིང་བཟང་པོར་ས་བོན་བཏབ་ཚུལ་མ་ལེགས་ཀྱང་
 འབྲས་བྱ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།། སྟོན་ཞིམ་པོའི་ལྷེ་གུ་ནི་སྟོན་ལ་སོགས་
 པ་དྲི་ཞིམ་པོ་རྣམས་བཀོལ་བའི་ཁུ་བ་རྣམས་བྱགས་པའོ།། མེ་རྟོག་དམ་པ་

སོགས་སྒྲ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། བཀོད་པ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་སོགས་
མཆོད་པ་སྒྲ་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་དགོས། བདུག་སྒྲོས་སྒྲ་གཅིག་པ་ནི་ཅུན་གྱི་དྲི་
ལྟ་བུའོ།། ཕྱེ་མ་ནི་ཅུན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་གི་ཕྱེ་མ་དང་། ཕུར་མ་ནི་
བདུག་སྒྲོས་གྱི་ཕྱེ་མ་སྤངས་པའོ།། ལྷགས་གཅིག་ལ། ཕྱེ་མ་ནི་དྲི་བཟང་གི་ཕྱེ་མ་
དང་། ཕུར་མ་ནི་རས་གྱི་ལྷག་མ་ལྟ་བུར་དྲི་བཟང་པོ་འབྱུལ་བའི་ཕྱེ་མ་སྤྱགས་
པ་སྒྲ་རེར་བཏགས་ཏེ་རྒྱང་གིས་བསྦྱོད་ཆོ་བསྲུང་ཞིམ་པོ་འབྱུལ་བའོ།། བཟང་
སྦྱོད་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པ་ནུམ་པ་བདུན་ནི། མེ་ཏྲག་དམ་པ་སོགས་
བདུན་འོ།།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་བསྦྱོད་དང་སྦྱོན་ལམ་
གྱིས་བཟང་དགུར་སྦྱུལ་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། འདི་རང་ཅག་གིས་
འབྱུལ་མི་རུས་མོད། འོན་ཀྱང་རང་རེས་འབྱུལ་རྒྱ་ཞིག་མཆིས་ཏེ། སྒོ་གོས་རྒྱ་
མཆོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྦྱོད་པ་གཉིས། སྤྱིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས་གསུངས་པའི་
ཐོས་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་གསུམ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་ཁ་བསྐངས་
པ་དགོ་ཅུ་མཆོད་རྣམས་སུ་བསྦྱར་ནས་ཕུལ་བ་སྟེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བཞི་
གསུངས་པ་ལས། ལྷང་ཏྲགས་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ་ནས། ཐ་ན་གཟུངས་ཆོག་
གཅིག་འཛིན་པ་ཚུན་ཆད་དམ་ཆོས་འཛིན་པའམ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་
ཡིན། ཐོས་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་གཞིལ་བ་ནི། གང་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བའི་དོན་ལག་
ལེན་དུ་འགོལ་བ་སྦྱན་སྒྲ་བས་འདུལ་བའི་དཔེ་གཟིགས་པས་ཀོ་སྤྱགས་དོར་བའི་
དཔེ་ལྟར་དགོས། ཉམས་ལེན་གྱི་མགོ་འཇུགས་གཟུང་ཆོས་བཟང་པོ་སོགས་
བསྒྲིག་འདོད་ན་མ་ཤི་བར་དུ་མི་འགྲིག་གསུངས། ཐ་ན་བྱེ་དོར་བྱེད་ལྷགས་

ཤེས་ནས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཚུན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས། གཞུང་ཆེན་
མོར་སློབ་གཉེར་གནང་བ་ཆོས་ཀྱང་ཐོས་དོན་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཉམས་
ལེན་ལ་གཞིལ་བ་མ་གཏོགས། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། རང་ཉིད་རྒྱལ་འདོད་
གཞན་དག་དམའ་དབབ་འདོད། གཡོ་སྐྱེའི་སྦྱོད་པ་ཆོག་རྩལ་དན་སེམས་
ཅན། དག་འབྱུལ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་ཞིང་གཞན་རྒྱུད་བསྐྱེད། དེ་འབྲེལ་ཚུད་པ་དེ་
ཡང་དཔུལ་བའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མ་སོང་བ་དགོས།

དགེ་ཅ་མཆོད་རྫས་སུ་བསྐྱར་བ་ནི། རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་
པོའི་དབུས། ཞེས་སོགས་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོའི་མཆོད་ཡོན་ཀུན་ནས་འབྱེལ།
ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་མཆོད་རྫས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་
སྒྲ་མཆོད་སྐབས། དངོས་བཤམས་ཡིད་སྤུལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོའི་དོགས།
སོགས་ཀྱང་དགེ་ཅ་རྣམས་དགའ་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་འབྱུལ་བ་ཡིན།
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་
སྐྱེས་བཅས་ལ་མཉེས་བྱེད་འབྱུལ་བ་ཞིག་དེ་བཞི་ཀ་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་
པ་ཡིན་པས་འདི་འབྱུལ་དུ་ཡོད། འདི་ལས་ལྷག་པའི་མཆོད་པ་ཞིག་མེད་པས་
རང་ཅག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་ལོག་འཆོ་མི་སྐྱབ་པར། ཡོད་
བཞིན་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བཅོན་ཏེ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་གཙོ་བོར་འབྱུལ་དགོས།
གཞན་ཡང་གོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ལས། སྐྱུ་དང་མཆོད་ཏེན་མངོན་སུམ་
མངོན་སུམ་མིན། བྱས་དང་བྱེད་འཇུག་རྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆེན་དང་། ཉོན་
མོངས་ཅན་མིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་བཅུ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུལ་དགོས་
གསུངས།

འདི་མཆོམས་མཚུལ་འབྱུལ་བ་འདི་བདེ་སྐྱར་དང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་

ལྷང་མི་འདྲ་ཞིང་། བདེ་ལྷུང་ལ་སྒྲོན་དུ་མཆོད་པ་སྤུལ་ནས་དེ་རྗེས་མཆུལ་
འབུལ། ཞལ་ལྷང་སྐབས་སྒྲ་མ་སོགས་ལ་འབུལ་བ་འབུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་
སྒྲོན་ལ་མཆུལ་སྤུལ་ནས་རྗེས་སུ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ཡིན་གསུངས། མཆུལ་ཞེས་
པ་བོད་སྐད་དུ་དགྲེལ་འཁོར་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་དགྲེལ་སྒྲིབ་པོ་དང་། འཁོར་
ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲིབ་པོ་ལེན་པ་ལ་ཟེར་དེ། གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།
མཆུལ་གྱི་དབྱེབས་ལ་ལས་མཐུན་གྲུ་བཞི་སོགས་བྱེད་དུ་བྱང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་
ནང་གི་མཉམ་གཞག་ལས་བྱེད་མཆོད་པ་གཙོ་མི་ཆེ་ཟེར་ཡང་། རྒྱགས་ཀྱི་
སྐབས་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། དགྲེལ་འཁོར་མེ་དྲོག་བཅས་ཐལ་མོས། སྒྲོན་པ་སྒྲ་མ་
བསྟེན་བཀྲར་ཞིང་། ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་དགོན་པ་
བ་ཉིན་ཞིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འབྱམས་ནས་མཆུལ་འབུལ་རྒྱ་ལྷས་ཏེ་རྩལ་ཕྱང་ངར་
ཡོད་པའི་སྐབས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་དེ། བྱོད་མཆུལ་མི་འབུལ་བ་ཅི་ཡིན་
གསུང་། ནང་དུ་ཨན་ཅིག་བསམས་པས་གཡེངས་འཛལ་ཁྱས་པས། འབྲོམ་གྱི་
ཞལ་ནས། བྱོད་ཅི་ཟེར། བྱོད་ལས་ཨ་ཏི་ཤ་སྒྲོམ་བཟང་སྟེ་མཆུལ་ཉིན་རེར་དུས་
གསུམ་དུ་འབུལ་བར་མཇོད་ཅིས་བཀའ་བཀྲོན། རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ནས་
བཟུང་མཆུལ་འབུལ་བ་ལ་ལྷག་པར་དུ་བཙོན་པས་དྲོགས་པ་འབྱུངས་ཚུལ། མཆུལ་
གྱི་རྒྱ་ནི་འབྱོར་ན་གསེར་དབུལ་བཅས་སོགས་དང་། མ་བྱུང་ན་རྡོ་གཡམ་གྱི་
མོ་ཤིང་གིས་ཀྱང་བྱང་། འོལ་དགའ་ལ་ཡོད་པའི་རྗེའི་མཆུལ་ཡང་རྡོ་ཡིན།
ཆོམ་བྱུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབྲུ་སྟོན། དེ་མིན་དེའུ་དང་། བྱེ་མ་སོགས་
ཀྱིས་བྱང་ཡང་། འབྱོར་ན་གང་བཟང་བ་སྤུལ་བས་ཆོགས་རྫོགས་ཆབས་ཆེ། ཆེ་
ཆུང་ནི་གང་ཆེ་ཆེ་ཞིག་སྟེ། མ་མཐའ་རང་གི་ཁ་པོར་ལས་མ་ཆུང་བ་དགོས།
མཆུལ་ལ་མ་མཐའ་ལོ་རེ་དང་། སྒྲ་བ་རེ་རེ་ནས་ངས་པར་བ་བྱུང་དང་། དྲི་

བཟང་གི་ཚུ་མཚུབ་མོའི་ཚེས་ཐེགས་པ་གཅིག་སྤངས་ཏེ་མཐེ་བོང་དབུས་སུ་བཞག་
 རྟེ་མཚུབ་མོས་མཐའ་ནས་བསྐྱོར། ཡང་མཐེ་བོང་གིས་སྤངས་ཏེ་མཚུབ་མོ་
 མཚུལ་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་རྟེ་མཐེ་བོང་གིས་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་དགོས། འབུལ་
 ཚུལ་ལག་གཡོན་པས་འབུ་བཅས་མཚུལ་བབྱང་སྟེ། གཡས་པའི་ལག་ངར་གྱིས་
 ཕྱིར་ལན་མང་དུ་ཕྱི་སྐབས་ཐིག་སྐྱིབ་ཕྱི་བའི་མོས་པ་དང་། ཚུར་ལན་གསུམ་ཕྱི་
 བའི་ཆེ་སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་ཕྱིན་ཆེབས་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད།

ཆོམ་བྱ་འགོད་ཚུལ་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ལ། ཤར་འབུལ་ཡུལ་ལ་བསྟན་པ་
 དང་། རང་གི་མདུན་དུ་ཤར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་མཚོད་པའི་མཚུལ་
 སྐབས་ཤར་ཆོགས་ཁིང་ངོས་དང་། གསོལ་འདེབས་མཚུལ་སྐབས་ཤར་རང་
 ངོས་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཆེབས་ཚུར་ཁྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་བཟང་། རི་
 རབ། སྤིང་། སྤིང་ཕན། རིན་པོ་ཆེའི་རི་སོགས་དང་། ལྷ་བདུན། གཏེར་བུམ།
 ཐོག་སོགས་བརྒྱད། ཉི་ཟླ། གདུགས་རྒྱལ་མཆོན་བཅས་གྱི་མཚུལ་སོ་བདུན་མ་
 འདི་འགོ་མགོན་ཆོས་འཕགས་གྱི་ཕྱག་སྟོལ་བཞིན་དང་། རྗེའི་རང་ལྷགས་ནི་
 ཉེར་གསུམ་མ་ཡིན། མཚུལ་ཆོམ་བྱ་ཉེར་གསུམ་དང་ཉེར་ལྗེའི་བྱེད་པར་
 དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། ཕྱིའི་ལྷགས་རིའི་ཆོམ་བྱ་གཉིས་གྲངས་སུ་
 བགྲང་མེན་གྱི་བྱེད་ཡིན། མཚུལ་སྐབས་སྤིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་མཛོད་
 གྱི་ལྷགས་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ཆགས་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་པར་མཛོད་ལྟར་
 དང་། མ་མཐའ་རགས་རིམ་ཤེས་དགོས་ཞེས་མདོར་བསྡུས་བསྟུལ། མཚོ་དང་
 རི་རི་རིས་རི་རབ་ལ་ལྷགས་རི་བསྐྱོར་བ་བཞིན་ལ། དབུས་སུ་རིན་ཆེན་ལྷ་བཞི་
 ལས་གྲུབ་པའི་རི་རབ། ཤར་སྤིང་དཀར། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་སྟོ། ལུབ་དམར། བྱང་
 སེར། སྤིང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་རི་སོ་སོགས་མང་པོ་ཕྱར་བྱར་སྤྲངས་

པར་བསམ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་སོགས་བཞི་པོ་ནི་སྤྲིང་སོ་སོའི་བྱང་ཚུ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པས་སྤྲིང་གི་ཚུ་བྱེད་སྤྲིང་དུ་འགོད། འདྲིང་འཛིང་བ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་
 རང་བཞིན་ཅན། གཅིན་དང་སྤྲིང་བ་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་འབབ་པ་ཞིག་ཡིན།
 མ་ཚུས་པའི་ལོ་རྟག་ནི། རངས་བངས་ན་རྒྱབ་སྤྲིང་རྒྱབ་བངས་ན་རངས་པར་སྤྲིང་
 ལ་ཤུན་པ་སོགས་མེད་པའི་འབྲས་ཞིག་གོ། ཚུ་བྱེད་ཉེར་ལྷ་མར་སྤྲིང་སྤྲུལ་བས་
 དེ་དག་དོན་གྱིས་འབྲུལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཚུ་བྱེད་སོགས་སུ་མ་མཛད་པ་ཡིན།
 རིན་ཆེན་བདུན་ནི། འཛམ་བུ་ཁྱུ་བོའི་གསེར་ལས་ལེགས་བྱས་ཤིང་། སོགས་
 ལྟར་ཏེ། དེ་དག་སྤྲིང་བཞིའི་རི་རབ་ལ་ཉེ་བའི་བར་སྤྲིང་ལ་སྤྱོད་མཚམས་སུ་
 འགོད། སྤྱོད་སོགས་བརྒྱད་ནི་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་ཡོད་ཅིང་ལྷ་རྒྱུ་དེ་དག་
 གི་ནང་དུ་སྤྲིང་ལ་འགོད། ཉེར་ལྷ་མར་རི་རབ་སྤྲུལ་བས་དེ་དག་སོགས་སུ་མི་
 དགོས་པར་མཛད། ཉེ་ཆེན་གཡས་གཡོན་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་རྒྱབ་
 དང་། རྒྱལ་མཚན་རང་མདུན་རྟེན་འབྲེལ་གནད་ཀྱིས་འགོད། ཡང་ན་ཉེ་མ་
 རྒྱབ། ཆེ་བ་ཤར། གདུགས་བྱང་། རྒྱལ་མཚན་སྟོར་འགོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལའང་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། ལྷ་མའི་གཅིས་ཅོར་ཡོད་དགུ་ཐམས་ཅད་རི་རབ་ཀྱི་དབྱུས་
 སུ་སྤྲིངས་ནས་འབྲུལ། ཚུ་བྱེད་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་བཀྲས་སྤྲིང་ནས་ཇའི་
 སྤྲིང་བ་རྒྱུད་དུར་མའི་གདོང་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱུད་པ་གཟིགས་པའི་དཔེ་ལྟར་རམ། ཤེལ་
 སྤྲིང་ནང་དུ་གདོང་རྒྱུད་པ་དང་། ཁབ་མིག་ནས་རི་མཐོང་བ་བཞིན་མཐུལ་ཆེ་
 རུ་མ་སོང་བའི་ནང་དུ་སྤྲིང་བཞི་ལྟ་གནས་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་དུ་མ་སོང་བར་གསལ་
 གདབ། སྤྲིང་གསུམ། རབ་འབྲམས། རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་གསུམ་གོ་རིམ་
 བཞིན་སྤྲིང་འགྱུར་དུ་བསྐྱེས་ནས་བཙུང་དགོས།

ས་གཞི་སྤྲིང་གིས་སོགས་ཏྲག་དུ་རྒྱས་ཆོས་འཕགས་ལ་སྤྲུལ་བའི་སྐབས་

གྱི་ཚིག་ཡིན་སྟེ་པ་བརྟག་ འདི་འདྲི་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་དམིགས་ཏེ་
 ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་ཞེས་འདོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་ལ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཚོགས་གྱི་ཞིང་ལ་ཞེས་ཡུལ་ལ་
 བསྐྱར་དུ་བྱང་ཡང་། རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་དང་བཅས་པ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་
 འབྲུལ་དུ་མི་བྱང་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་དག་པའི་ཞིང་སྤྱིང་
 བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དག་ཞིང་དུ་བསྐྱར་ནས་སྤུལ་
 བ་སངས་རྒྱས་ཞིང་དུ་དམིགས་ཏེ་སྤུལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་
 མོས་ཏེ་སྤུལ་ན་ཕན་ཡོན་དེ་བཞིན་འཛོལ། དྲགས་པའི་མཚུལ་ཚོགས་བཅང་
 མར་འབྲུལ་གྲོགས་ཚངས་དབང་ཕྱོམ་ལུན་ཞེས་རང་ཕྱོམ་ལུན་ཡིན་ན་རོགས་
 ལ་ཚངས་པ་དང་། ཕྱོམ་ལུན་མིན་ན་རོགས་ལ་དགོ་སྤྱོད་དང་ཚངས་པ་དགོས་
 པར་གསུངས་ཀྱང་། རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་
 ལས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རང་གི་ལས་གྱི་ཆ་ཤས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 ལས་གྲུབ་པའི་བདག་འབྲས་རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་ཆ་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤུལ་བ་
 ཡིན་པས་འབྲུལ་གྲོགས་ཚངས་དབང་མི་དགོས་སོ།

དམིགས་པ་འཆར་སྤྱབ་ན་སྤྱིང་བཞི་སོགས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། མ་
 སྤྱབ་ན་ཆ་ཚང་གཅིག་དབྲུལ་ཀྱང་བྱང་། མཚུལ་འདི་ལེགས་པར་སྤུལ་ན། སྤྱིང་
 བཞི་རི་རབ་སོགས་དེ་དང་དེ་སྤུལ་བའི་ཕན་ཡོན་འཛོལ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་
 རྒྱལ་ཐུང་མེད་སྐྱེ་སྐྱེ་ལྔ་མ་ཞིག་ལ་བྱིས་པའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་
 གྱི་ལྷུང་བཟེད་དུ་ཐལ་བ་གསེར་དུ་མོས་ནས་སྤུལ་བའི་ཆོ་གསེར་སྤུལ་བའི་ཕན་
 ཡོན་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་སུ་རྒྱབ་གཅིག་ལ་མཚོད་རྟོན་བྱེ་བ་གཅིག་བཞེངས་རྒྱ་
 བྱང་བའི་རབས་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་མཚུལ་འདི་ནི་ཚོགས་རྗོགས་པ། ཚོགས་

ཁྱུང་བ། གཡོ་མེད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་གསོག་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་སྟག་པ་
མེད་པས། ཟངས་སྒྲོར་མོ་འདི་ལ་དེ་འདྲ་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད། མཚུག་ཏུ་
མཚུལ་ཆོམ་བྱ་པར་ཚུར་གཤེགས་པ་བྱིན་ཆུབས་ཚུར་བྱ་བ་དང་བར་ཆད་པར་
བསལ་བ་སྐབས་བསྟུན་སོ་སོར་སྦྱར། དེ་ཡང་གྲངས་ལ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་
དམིགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད། གལ་ཏེ་གྲངས་གསོག་བྱེད་འདོད་ན་མཆོད་པའི་
སྐབས་འདིར་བསག་ཆོག དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་དང་ས་གཞི་སྟོན་
བྱུགས་སྟུགས་ཏེ་རི་རབ་དང་སྤྱིང་བཞི། ཉི་ཟླ་གཉིས་བཅས་བདུན་འབུལ་
དགོས། དགེ་སྦོང་མ་དཔལ་མོས་མཚུལ་སྟུལ་ནས་འཕགས་པའི་ཞལ་གཟིགས་
པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་འོལ་དགའ་ཆོས་ལྷང་དུ་མཚུལ་སྟུལ་བ་སོགས་ལ་སྟུགས་
བཙོན་ཆེར་མཛད་དེ་ཉལ་བ་འབྱུངས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཙོན་
པར་བྱེད་གསུངས། །

༥ ཉིན་དུག་པར། སྟོབ་དཔོན་ཅོ་རྩུ་གོ་མིས། ཇི་ཉར་སྤང་བྱ་ཁོན་ཟབ་ཁ་
ནས་འབྱུངས་པ་ཡི། རྩེ་ལོ་ཁམ་འགའ་ལ་ནི་ཡིད་ནི་ཆགས་གྱུར་ནས། རྟེན་པ་
གྲུབ་པ་མེད་པར་གཡང་དུ་སྤྱང་བ་ཉར། འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་ལྷན་
འདོད་པའང་དེ་དང་འདྲ། གསུངས་པ་ཉར་སྤང་བོ་ཆེ་ཞིག་གཡང་ས་
འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཁར་རྩུ་སྦྱིས་པ་ལ་ཆགས་ནས་དེར་སོང་བ་ན་གཡང་དུ་
སྤྱང་བ་ཉར། རང་རེ་ནམས་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཅན་ལ་ཆགས་ནས་མི་
དགེ་བའི་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་སྦྱད་དེ། ནམ་ཞིག་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་
སྤྱང་ན་བྱིས་ནས་ཐར་དཀའ་བས་ན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་སྦྱབ་དགོས། དེ་
སྦྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་
ལས་གཞན་མེད་པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཞུས་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་སྟམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་དགོས་ཚུལ། དེ་ཡང་ས་བཅད་སྟོན་དུ་
ངེ་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་ནས། ཐུན་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་ལས།
སྦྱོར་བའི་ཆོས་དྲུག་གི་ལྔ་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཚུལ་དང་བཅས་པ་འབུལ་
བའི་ཡན་ལག་གཞན་གཉིས་བཤད་ཟིན་ནས།

གསུམ་པ་ཐེག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་རྟོགས་པ་མྱར་མ་སྦྱེས་པ་གསར་དུ་མི་སྦྱེ་ཞིང་། སྦྱེས་ཟིན་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་
སྦྱོབ་འདིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་བཟང་ཆོ་འདི་བྱའི་མི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཐེག་པས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དག་མི་འདོད་ན་ཐེག་པ་བཤགས་དགོས། བཤགས་
པ་བྱས་ན་ནི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱོང་ངེས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པོ་འང་འདག་
ཐུབ། དེ་སྦྱའི་ལུགས་ལ་མི་འདག་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འདག་ཐུབ་པ་
འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་ཡིན། བཤེས་སྦྱངས་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྟོན་
ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ། བྱིས་ནས་བག་དང་ལུན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། ཟླ་བ་
སྟོན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། དགའ་བོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལུན་བདེ་བྱེད་
བཞིན། ཞེས་གསུངས། མཁས་པའི་ཐེག་པ་ལྷེ་ཡང་ཡང་། ལྷན་པོའི་ཐེག་པ་
ཡང་ཡང་སྦྱེ། ཞེས་པའང་བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ་མཁས་མི་མཁས་ལ་བྱེད། བམ་བེ་
བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བསད་པ་དང་། སོར་བྱེད་ཅན་གྱིས་མི་ཆེག་སྟོང་དགྲ་
བརྟུ་གོ་དགྲ་བསད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་དགུས་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་
ལས་བྱས་ནས་བྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའང་བཤགས་པ་ཤུགས་དྲུག་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་། དེས་ན་བཤགས་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་ཐེག་པ་རྩ་བ་ནས་འདག་ འབྲིང་
གིས་ཡང་དུ་འགོ། ཐ་མས་འཕེལ་ཁ་འཆད་པ་ཡིན། བཤགས་པ་མ་བྱས་ན་

ཉིན་བཞིན་ཐིག་པ་ཐུབ་འགྱུར་དུ་འགྲོ་བས་ཐིག་པ་ཆུང་དུ་འང་ཆེན་པོར་འགྱུར་
 བ། དཔེར་ན་ཤིག་གཅིག་བསང་པའི་ཐིག་པ་ཡང་མ་བཤགས་ན་ཉིན་བཅོ་ལྔ་
 ལ་སློག་གཅོད་ཆིག་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བཞིར་འགྱུར་འགྲོ་བས།
 མི་བསང་པའི་ཐིག་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། རང་ཅག་ཐིག་པ་བཤགས་འདོད་
 མེད་ཅིང་། ཐིག་ལ་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་སྐྱེས་པས་
 ལན། དེ་སྐྱེས་ན་ཐིག་པ་ཕྱ་མོ་ལའང་འཛོམ་བ། དཔེར་ན། རྩོ་བོས་ཕེབས་ལམ་
 དུ་ཉེས་བྱས་ཕྱུ་ཞིག་བྱང་བར་ཡང་འགྱུལ་པའི་སྣ་བསྐྱེལ་ནས་བཤགས་པ་
 ཤུགས་དྲག་མཛད་འདུག་པ་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡིན།

རང་རེ་པལ་ཆེ་བས་ཐིག་བཤགས་བྱ་རྒྱ་ཡོད་བསམ་པ་ཆེར་མེད་མོད།
 དེ་ནི་ཐིག་པ་བྱས་ཚུལ་ལ་མ་བསམས་པས་ལན་ཏེ། ཞིབ་དུ་བསམ་ན་ད་ནངས་
 ནམ་ལངས་ནས་བཟུང་ཡིད་དང་ངག་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་སེམས་དང་། ངག་
 འབྲུལ་ཆོག་རྩལ་སོགས་ཇི་ཅམ་བྱས་འདུག།

རང་ཅག་རབ་བྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་པམ་པ་ཡར་བཅད། ལྷག་མ་མན་ཁུ་དག་
 ཅིག་བྱས་ན་ཉེས་ལྷང་ཆར་འབབ་པ་བཞིན་བྱང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་འདི་ཅམ་
 ལ་གནད་འགག་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་མ་བཤོས་པ་ལྟ་བུར་གསང་
 རྒྱས་ཀྱི་རྩ་ལྷང་ཆང་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྷང་
 ཡང་ཆར་བཞིན་འབབ། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་བྱས།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྷང་། གསང་རྒྱས་ཀྱི་སློམ་པོ། གསང་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་ལྷང་
 ནམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྲུམ་འགྱུར་གྱིས་སྒྲི། ད་ནངས་ནམ་ལངས་
 ནས་ད་ལྟའི་བར་བསྡོ་བཤང་ཞིག་བྱས་ན་རང་ཅག་གིས་ངན་སོང་གི་རྒྱ་ཆ་ཆང་
 མང་པོ་བསྐྱབས་ཟིན་ཡོད་པས་ཉིན་རེར་ཡང་མི་དགེ་བརྩུ་དང་། རྩོམ་གསུམ་

བཅས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་སོགས་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཆེན་པོས་དཔྱལ་
བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འགྲོར་སྒྱེ་བར་གསུངས། ཆེན་པོ་ཞེས་
པ་དེ་ཡང་མི་བསང་རྟ་བསྐྱེལ་ཞིག་མི་དགོས་ཀྱི། བསམ་པ་ཁོང་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་
དྲག་པོས། དགོ་ཕྱག་ལ་བྱི་ཆུན་ཞེས་ལབ་པ་ཚུན་མི་དགོ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞིང་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་གདབ་པ་སོགས་ཞིང་གི་སྒྲོ་ནས་ཆེར་སོང་བ་ཡིན་པས།
དེ་རིང་གཅིག་ཕྱར་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་གཤི་རྒྱ་ཆ་ཆང་རེ་བསགས་ཟེན་ཡོད་
པ་རེད།

འོ་ན་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ད་ཇི་ལྟར་བྱ་སྐྱེས་ན། དེ་ཡང་སྐྱག་ནས་བཟད་པ་
གཅིག་ཕྱར་མི་པན་པར་ཆོ་འདིར་མ་ཤི་ཚུན་ཕྱག་དང་ཡིག་བརྒྱ་འབྲུམ་སོགས་
ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་ཐིག་པ་འདག་པའི་རྟགས་མ་བྱུང་བར་བཤགས་སྒྲོམ་
ལ་འབད། རྟགས་ཀྱང་སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས་བཤད་པ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
སོགས་ལས་ཤེས་དགོས། དེ་ནས་དགོང་མོ་ཉལ་ཁར་རྡོར་སེམས་སྒྲོམ་བཞུས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེ་བཞུ་བ་དང་། ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་བརྒྱུད་ཕྱག་སོགས་ལ་འབད་དེ་ཐིག་ལྷུང་ནངས་བྱུང་བ་རུབ་བཤགས། རུབ་
བྱུང་བ་ནངས་བཤགས་ཏེ། ལྷུང་བ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་བྱ། ཉམས་
ལེན་གཞན་མང་པོ་མ་བྱུང་ཡང་། འདི་གཅིག་ཕྱར་འབད་ནའང་དེས་
འཆོངས། དེས་ན་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་
ཐིག་པ་འདི་བཤགས་ཐུབ་ན་ཕྱག་བཟུལ་སེལ་ཞིང་ཉམས་རྟོགས་ངང་གིས་འབྱུང་།
ཆོ་འདིར་ན་ཆོ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ། ན་ཆོ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་བསགས་
ཟེན་པ་ཡིན་པས། རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བཅན་ཐབས་སུ་པན་པ་བྱར་
མེད་ཅིང་། རིམ་གྲོ་བྱས་པའི་འབས་བྱ་ཕྱིས་ནས་ལོགས་སུ་སྒྲིན་པ་འོང་། དེས་

ན་དེས་མི་པན་པ་སོགས་ལ་ལོག་ལྟ་ཡང་མི་བྱེད། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་སྐྱོན་མའི་
 འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་ནས། དེ་བསྐྱོག་ཐབས་སུ་ནས་གཏོར་བ་དང་འདྲ། དེའི་
 པར་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ན་ཅི་བྱར་མེད་པས་དེ་མ་སྤྱོད་གོང་ནས་ས་བོན་བཙམ་
 པ་ལྟར་སྤྲིག་པ་བཤགས་པར་བྱ། བཤགས་པ་བྱས་ན་སྤྲིག་ཚུང་བ་རྣམས་རྩ་བ་
 ནས་འདག་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྐབ་དུ་འགོ། ངན་སོང་སྤྱོད་ངེས་རྣམས་ཆེ་
 འདིའི་ན་ཆ་དྲག་པོས་གོ་ཆོད་པ་སོགས་འབྱུང་། སྤྱིར་སྤྲིག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་
 མེད་ཀྱང་། བཤགས་ནས་དག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་
 བཤགས་པས་མི་འདག་པའི་སྤྲིག་པ་མེད། སྤྲིག་པ་དག་ཆེ་ཚུང་ནི་བཤགས་
 པའི་བསམ་སྦྱོར་དྲག་ཞན་གྱིས་ཡིན་པས། འགྲོད་སྤོམ་སོགས་ཤུགས་དྲག་པོ་བྱ་
 དགོས། འདི་ནི་ཆོས་བྱེད་པ་འགའ་རེ་ཆེ་འདིར་མི་འདོད་པ་དུ་མས་མནར་བ་
 ཡོད་མོད། དེ་དག་སྦྱེ་བ་བྱེ་མར་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ངན་པ་རྣམས་ཆེ་འདིར་
 སྤྲིན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་དུ་ལེགས། ལོངས་སྦྱོད་ཤོར་གོད་མང་པོ་བྱུང་བའང་།
 ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱོད་འགྱུར་རྣམས་འདིར་སྤྲིན་པ་ཡིན། སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་
 རིང་བ་སོགས་རེ་ཞིག་ལས་འགོ་ཆེ་བ་ལྟར་སྤྱང་བ་ནི། ཆེ་སྤྲིན་མའི་དགེ་བའི་
 འབྲས་བུ་ལྟག་མར་ལུས་པ་རྣམས་ཆེ་འདིར་ཐ་བསྐྱུར་དུ་སྤྲིན་ནས་སྤྲད་སྤྲུག་བསྐལ་
 འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན། འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཡང་སྦྱ་ཆེའི་སྤྲད་དུ་མཛོལ་ནད་བྱུང་ཚུལ་བཞུན་པས། དེས་ན་ལོག་ལྟ་མི་བྱེད་
 པར་ན་ཆ་སོགས་ལའང་དགའ་བ་བསྐྱོམ། དགེ་བ་ཁོང་སྤོམ་བཙམ་པ་དང་།
 སྤྲིག་པ་བཤགས་པས་འདག་པ་གཉིས་སྤྱོད་དང་ཁེ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་བཤགས་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་དགོས། ཉེན་གྱི་
 སྟོབས་བཤགས་ཡུལ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ས་ལ་འགྱུལ་བ་

ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་དགོས་པ་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་
 གྲིག་སྒྲིབ་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་བའི་རྟེན་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། གྲིག་པ་ནི་
 སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པས་དེ་ལ་སྦྱབས་སེམས་
 བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཡིན། འདི་གཉིས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། རྣམ་པར་སྦྱར་
 འབྲིན་པའི་སྟོབས་ནི་འགྲོད་སེམས་ཏེ། འདི་ཡོད་ན་སྤྲོས་སེམས་ཀྱང་འབྱུང་།
 དེ་སྟོབས་ཆེན་འོང་བ་ལ་ལས་འབྲས་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན་མི་གསུམ་གྱིས་
 དུག་དང་འབྲས་པའི་ཟས་མཉམ་དུ་སྦྱོར་ཏེ་གཅིག་ཤི གཅིག་ན་བར་གྱུར་ན།
 གཅིག་མ་ན་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནས་འགྲོད་ཅིང་། དུག་དེ་ཕྱིར་འདོན་ཐབས་གང་
 དུག་ཅི་དུག་བྱེད། ཕྱིན་ཆད་མི་ཟ་བར་ཐག་ཆོད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་
 སྤོན་ཆད་དུག་དང་འབྲས་བའི་གྲིག་པ་མཉམ་དུ་བསགས་ནས། ཁ་ཅིག་ཤི་ནས་
 ངན་འགྱོར་སྦྱེས་ཟིན། ཁ་ཅིག་ན་བ་དང་འབྲས་བར་དུག་གསུམ་གྱི་གཙོང་ནད་
 ཆོབས་པོ་ཆེས་རྒྱན་དུ་མནར་ཏེ་ངན་སོང་དུ་སྦྱང་ལ་ཁད་དུ་ཡོད་ན། རང་
 ཅག་རྣམས་ཀྱང་ལས་དེ་བྱས་ཟིན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། དེ་ལ་འགྲོད་པ་དང་།
 སྤོས་སེམས་བྱེད། ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོབས་སྤོས་སེམས་འདི་ལེགས་
 པར་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། བཤགས་པའི་པན་ཡོན་ཐོས་ནས་ངེ་མི་
 སྦྱམ་པར་མི་འཛོག་ སྤོས་སེམས་བྱེད་ལྷགས་ཀྱང་ཆོག་རྩལ་སོགས་ཏ་ཅང་འོང་
 ཉེ་བ་རྣམས་སྦྱར་ཆད་གཏན་ནས་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་རྩལ་
 དུ་འགྱོར་ཉེ་ཞིང་། སྤོས་སེམས་ཤིག་མེད་ན་སྟོབས་བཞི་མི་ཆང་བས། རྩ་བ་
 ནས་སྦྱང་བྱས་པ་དག་རྩ་བ་ནས་དང་། ལོ་དང་། ལྷ་བ་དང་། དེ་རིང་གི་ཉི་མ་
 འདི་ལ་མི་བྱེད་སྦྱམ་པ་སོགས་ཉིན་རེ་ཞིང་ཡང་སྦྱོས་གང་ཐག་ཆོད་པ་དེ་གང་
 ཐུབ་སྤང་ན། ཉིན་གཅིག་བཞིན་སྦྱང་ཐུབ་པའི་གནད་ཡོད། དེ་ལྟར་སྦྱངས་

པས་རྒྱུན་གཅིང་ནུས་པ་བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་མན་ངག་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས།

གཉེན་པོ་ཀུན་སྦྱོང་གི་སྟོབས་ལ་གཙོ་བོར་དྲུག་གསུངས་པས་ཐུར་བྱས་
པ་ལ་འགྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་འདག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཆོན་དང་། གཟུངས་ཐུགས་དང་། མདོ་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་།
མཆོད་པ་དང་། རྒྱ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་གང་འགྲུབ་ཅིག་བྱ། དེ་ཙམ་མ་
ཟད་མཐོལ་ལོ། བཤགས་སོ། ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་ཐེག་པ་
འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཉི་བགྲང་བ་ཚུན་དགེ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་
སྦྱོང་པའི་སྟོབས་སུ་འགོ་བས་རང་ཅག་གྲ་རྒྱ་བྱས་ཆོས་གྲ་ལ་འགོ་བའི་ཆོ་
ཆ་བྲང་དཀའ་སྦྱང་བྱས་པ་ཀུན་ཀྱང་ཐེག་པ་འདག་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་ན་དེའི་རྒྱར་
འགོ། དེ་ཡང་སྟོབས་བཞི་ཆང་བར་བྱེད་དགོས། གོང་གི་དྲུག་པོའི་ནང་ནས་
མཆོན་ལ་བརྟེན་པའི་གས་འཕྲུག་པ་བདེ་ཞིང་། དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་སྟོལ་
བཞིན་རྒྱང་བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་འཆལ་བ་རང་བྱེད། རྒྱང་བཤགས་
འདིའི་ཆོག་ཟེན་ལ་སྟོབས་བཞི་ཀ་ཆང་ཡོད། ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕྲིན་
ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡང་སྤང་པོ་གསུམ་པའི་མདོའི་སྒྲོ་ནས་བསགས་སྤང་
མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱང་བཤགས་དང་ཕྱག་སྐྱགས་ཏེ་
བཤགས་པ་བྱེད་པ་ཇེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྟོལ་ཡིན། སྟོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་
གྱིས་ཀྱང་འདིའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིབ་སྤང་མཛད། དེ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཀུན་
ཀྱང་འདི་ག་མཛད། གྲུབ་མཆོག་སྟོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འདི་རང་བཟང་
བར་གསུངས།

དེས་ན་བྱ་ལོན་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་སྦྱོང་བཀའ་བྱེད་པ་བཞིན་ཐེག་སྤང་སྟོ་

བདེ་བ་ཞིག་འདིའི་སྒོ་ནས་བྱེད། ཕྱག་གསོག་མཐུན་དག་གིས་ཀྱང་ཕྱག་འཆལ་
 བའི་ཡན་ལག་སྐབས་བསམ་སྒོ་ལེགས་པར་བཏང་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་
 བ་ཅམ་བྱས་ནས། ཕྱག་གྲངས་གསོག་ངོ་མ་བཤགས་པའི་སྐབས་དང་སྦྱགས་ན་
 བཟང་། དེའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་འགྱུར་སྦྱགས་དང་སྦྱགས་ནས་ལན་གསུམ་
 འཆལ། དེ་རྗེས་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་སྦྱགས་ནས་བྱ། ལྷུང་བཤགས་ཀྱི་ལྷ་
 རྣམས་ཆོགས་ཞིང་དུ་ཡོད་ཡོད། འདིར་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་
 ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སོ་བཞི་སྟོས། རྟེན་འོག་དུ་བཅུ་བཅུ། གཡས་གཡོན་དུ་བདུན་
 བདུན་ཏེ་སྤང་ཆེན་གྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བྲི་ཕྱ་ཏིག་གིས་བརྒྱན་པ་སོ་
 བཞི་རེ་བསྟོམ། སྤང་ཆེན་དུད་འགོ་གཞན་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
 དེས་བཞུགས་བྲི་འདེགས་པ་སྐབས་འདིར་ཐིག་པ་འདག་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བའི་
 ཏེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད། ལྷ་སོ་ལྗེ་སྦྱ་མདོག་ཕྱག་མཆན་ནི་མི་འདྲ་བ་མང་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་འཆར་བདེ་བར་བྱེད་ན་བདུན་ཆན་རེ་རེ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ལྗེ་སྦྱ་མདོག་ཕྱག་མཆན་ཅན་དུ་བྱེད་དེ། དང་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་བདུན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྣམ་སྤང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད།
 དོན་གྲུབ་རྣམ་ཅན་བདུན་རེ་བྱ། དང་པོ་བདུན་ལས་ཤྲག་གྲུབ་ནི་སྒྲ་མའི་
 ཐུགས་ཀའི་དེས་ཆོག་སྦྱ་དབང་རྒྱལ་པོ་མགོན་པ་ཡན་དཀར་ལ་གཞན་སྟོན་
 པ། སྦྱ་འདུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཕྱག་གཉིས་ཁུ་ཚུར་སྦྱར་བའི་དཀྱིལ་མཇུ་བ་
 གཉིས་གྱེན་དུ་སྦྱང་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་དམིགས་བསལ་ཡིན། དེ་དག་ཆོགས་ཞིང་
 ལས་མདུན་དུ་ཚུར་ཐོན་ཅམ་བྱ། ལྷུང་བ་བཤགས་པ་འདོན་ལུགས་ལ་ཞལ་
 ཤེས་གསུམ་ལས། ལུགས་གཅིག་ལ་དབྱ་ནས་མཇུག་རྫོགས་པར་ཆར་རེ་བཏོན་
 ནས་གསོག་པ་དང་། ཡང་ན་སྟོན་པ་ནས་རི་དབང་རྒྱལ་པོའི་བར་ལ་ཆར་རེ་

བཙེས་ཏེ་མཚན་རྣམས་འབའ་ཞིག་ལྟ་བུ་བསྐྱར་དུ་འདོན། ཡང་ན་ལྟར་
 བཤགས་ཏེ་རྩ་ཙམ་བྱ་གཅིག་ལ་འདོན་པ་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་མཚན་ཏེ་རྩ་རེ་འདོན། བྱི་མ་འདི་དམིགས་པ་
 གསལ་བདེ་བ་དང་། སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་འཆར་བདེ་བ་མན་ངག་ཡིན། འདོན་
 ལྷགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུག་དུ་མཚན་རྣམས་བེན་ནས་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མན་
 ཆད་ཀྱིས་མཚུག་བསྐྱབ་པ་ཆར་གཅིག་གིས་ཆོག དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་
 གི་མཚན་རེ་རེར་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕན་ཡོན་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་དག་ཀྱིས་
 སོགས་སུ་བལྟས་ནས་ངས་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་ལྗེའི་མཚན་གྱི་
 སྙིང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆེད་བདུན་གྱི་མཚན་བསྐྱར་ན། བསྐྱར་པ་
 འདིའི་དུས་སྟོགས་མར་སློན་ལམ་རྣམས་འགྲུབ་པར་གསུངས། རང་ཅག་ཕན་
 ཡོན་དང་བྱིན་རྒྱལས་སྦྱར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བདེ་གཤེགས་མཆེད་བདུན་
 གྱི་མཚན་ཡང་དེར་བཅུག་སྟེ་ཕྱག་བྲ། ལྟར་བཤགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཞེས་པ་མང་བ་མདོ་ལས་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་། བསྟོད་པ་མེད་པར་མཚན་
 རྗེན་པར་འདོན་པ་མི་བྱང་བས་རྗེའི་ཕྱག་སོལ་ལྟར་ཆང་མའི་དབྱར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་ཆེ་བསྟོད་འདི་སྦྱར་དགོས། དེའི་རྗེས་སྟོབས་ལྟ་བུ་
 བཏོན་ནས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྟར་འཇུག་ཅིང་། དེ་
 ཡང་རྒྱ་དུག་གསུམ་དང་། སྒོ་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ། རོ་བོ་མི་དགེ་བ། སོ་སོར་
 བཤགས་ཞེས་པ་སྟོན་གསུམ་སོ་སོའི་ལྷགས་ལྟར་བཤགས་པའི་དོན་ཡིན། རྒྱན་
 དུ་ཐིག་པ་བྱས་པ་རྣམས་དེ་སྐབས་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བཤགས་པ་ནན་ཏན་
 བྱེད།

བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཡི་རང་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་རང་རེའི་སྒྲོ་ལ་ཅུང་ཟད་འབབ་དཀའ་ཡང་། འདི་
 ལེགས་པོ་བྱང་ན་ཚོགས་གསོག་པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ལྷག་མེད། རྩེ་དབུལ་པོ་
 དེས་པས་ཡི་རང་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་
 བཅས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་དངོས་བྱས་པ་བས་ལྷག་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཚུལ་དང་།
 རྩེ་ཚོང་ཁ་པས། འབད་པ་ཅུང་དུས་རྒྱབས་ཆེན་ཚོགས་སུ་ལ། དགོ་ལ་རྩེས་
 སུ་ཡི་རང་མཚོག་དུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་བསྒྲུལ་བསྐྱོད་
 མི་དགོས་པར་དལ་བར་སྔོན་བཞིན་དུ་ཚོགས་དཔག་མེད་སུ་ལ་ཞིག་ཡིན།
 སྔོན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་བཞིན་ཆོས་
 བྱེད་ཆོག་པའི་ཆོས་ལ། རྩེས་སུ་ཡི་རང་དང་། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།
 བསྔོ་བ་སྟེ་གསུམ་གནང་བ་ལྟར་ཕྱག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་མེད་པའི་ཡི་རང་
 བྱེད་དགོས། རང་ལ་མི་དགའ་བ་ཞིག་གིས་དགོ་བ་བྱས་ན། རང་ཆོས་ཁོས་བྱེད་
 སུལ་བྱས་པ་རེད། གང་ཡང་ཕན་འདོགས་མེད་ཅེས་ཕྱག་དོག་བྱེད་མོད། དེ་
 ལྟར་མི་བྱ་བར་རང་ཚོ་གྲུ་ལྟ་བུས་རང་གི་ཤག་འགྲམ་དུ་གནས་པ་དེས་
 བརྒྱ་མཚོད་ཅིག་ཕུལ་སོང་ན་འང་དེ་ལ་ཡི་རང་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་ན། རང་
 ལས་ཁོང་ལུལ་ཏེན་དམའ་ན་བཟུལ་འགྱུར་དང་། མཉམ་ན་དེ་མཚུངས། ལུལ་
 དེ་ཏེན་མཐོ་ཡང་བྱེད་ཅམ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་དེས་པར་འཐོབ་པས། དེ་ལས་
 ཁོ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་
 མཇེད་པ་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་རྒྱུ་ཚོད་མཐོ་དམའི་དབང་གིས་དེའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་
 ཆ་ཅམ་འཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོ་ཚུ་ལྟ་ཞིག་ རང་རེས་མི་ཆོ་སྤུལ་པོར་དགོ་
 སྤྱོད་ལ་འབད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་ཉིན་ཞིག་གི་དགོ་ཚུའི་ཆ་ཤས་
 ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡི་རང་བགྱིས་ན་དེའི་བྱེད་ཆ་ཅམ་འཐོབ་པས་འདི་

ནི་སེམས་ཀྱི་ཁྱེར་ལྷགས་གཅིག་གིས་ཚོགས་སྐབས་པོ་ཆེ་སྤྲད་པའི་ཐབས་མཁས་་་་
ཀྱི་འཕྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དབུས་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་དར་བའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཕྱག་མཆོད། སྒྲོར་བ། བསྟེན་བཀྲར། སྒོམ་སྒྱབ། སྒོབ་གཉེར་སོགས་བྱེད་པ་
མང་བས་དེ་དག་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་དགོ་ཅ་སྐབས་ཆེན་འཐོབ་པ་འོང་། ལྷ་
མའི་ཕྱག་བཞེས་ལ་འདིའི་མཆོམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་ཕྱགས་བསྐྱེད་
པ་སོགས་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། ཤག་མཆོས་པས་
ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ཚུན་གྱི་དགོ་བ་བྱས་ཆད་ལ་རིམ་བཞིན་ཡི་རང་བྱེད།

གཞན་ཡང་འདི་ལ་བསྒོམ་ལྷགས་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དགོ་བ་དང་།
གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བསྒོམ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོ་ཟུ་མའི་དགོ་བ་
ལ་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་གཞལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོ་འདིའི་དགོ་
བ་ལ་མངོན་སྲུང་ཆད་མས་གཞལ་ཏེ་རྗེས་སྲུ་ཡི་རང་བསྒོམ་པའོ། དང་པོ་ནི།
ཆོ་འདིར་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་འབྱོར་བ་སོགས་ལ་
དམིགས་ནས། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟུ་མའི་རྟེན་དེར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟངས་བ། སྐྱེན་པ་
བཏང་བ། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་འདུག་སྟུང་ཏུ་ཡང་ཡང་
བསམ། སྐྱེར་ན་ཆོ་ཟུ་མ་དེས་དོན་སྒྲུབ་ལྷགས་མ་ཞོར་བས་ད་དེས་དལ་འབྱོར་
ཕུན་ཚོགས་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། ད་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགོ་
སྒོང་ལགས་རང་གིས་ཤེས་ཏེ། དམ་པ་ཟུ་མ་འགའི་ཞལ་ནས། ཆོ་སྟོན་སྐྱེ་བ་
རིན་པོ་ཆེས། ད་ལྟའི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་བསྟུལ། ད་ལྟའི་དགོ་སྒོང་རིན་པོ་ཆེས།
ཕྱི་མ་གཡང་ཏུ་མ་བསྐྱུར་ཨང་། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟ་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་
ལ་བརྟག་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་གར་སྐྱེ་ཤེས་ནུས་ཀྱི། མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་སོགས་ལ་
མོ་བརྟག་ཁྱ་མི་དགོས་གསུངས།

གཉེས་པ་ནི། རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བའི་ཁ་ཏྲོན་གང་བྱས་པ་
 དང་། སྤྱིན་གཏོང་དང་བསྟེན་བཀུར་གང་བྱས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གང་བྱས་
 པ་དང་། ཆོགས་ཆོས་རར་དཀའ་སྤྱད་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཇི་
 ལྟར་བསྐྱང་བ་སོགས་དེ་ཉི་མོམ་སེམས་མེད་པར་དཀའ་བ་བསྟོམ། ཆོམ་
 སེམས་བྱས་ན་དགོ་ཙུང་དུ་འགྲོ། ཅིས་བཤར་བྱེད་ན་དེ་དག་ལ་བྱེད་དགོས།
 རང་རེས་དངུལ་སོགས་ལ་ཅིས་རྒྱག་མང་པོ་བྱེད་མེད་དེ། དེས་ཡར་སྐྱེལ་ན་ཇི་
 ལྟར་ལྷག་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཕན་བྱ་ཙམ་ལས་འོང་ས་མེད། དགོ་བས་
 ཡར་སྐྱེལ་ན་ལྷ་མའི་རྟེན་བཟང་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བའི་བར་དུ་འགྲོ། ཐེག་
 པས་དཔག་ཆད་མང་པོའི་འོག་དོ་རྩེའི་དཔུལ་བ་སོགས་སུ་སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་ཅིས་
 རྒྱག་དེ་དག་ལ་གྱིས། སྤོན་དགོ་བཤེས་འབན་གྱིས་དགོ་ཐེག་ཅིས་རྒྱག་བྱས་
 པའི་རབས་གསུངས། ཅིས་རྒྱག་ད་ལྟ་ནས་རང་གིས་བྱེད་ན་བཟང་ཞིང་། ཕྱི་
 མར་གཤེན་རྩེའི་དྲུང་དུ་ཅིས་རྒྱག་ཆེན་མོ་ཚུགས་སྐབས་ཅི་བྱར་མེད་པ་འོང་།

གཉེས་པ་གཞན་གྱི་དགོ་བར་ཡི་རང་བ་ལ། དགའི་དགོ་བ། གཉེན་གྱི་
 དགོ་བ། བར་མའི་དགོ་བ། གང་ཟག་ལྗེའི་དགོ་བར་ཡི་རང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་
 དམ་པའི་རྣམ་ཐར་བཏགས་ནས་དེ་དག་གི་མཇུག་པ་ལ་ཡི་རང་བྱེད། འདིས་
 བསོད་ནམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་དགོ་བར་ཡི་རང་བས་ནི། གོང་
 འཕེལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། རྩེ་གུང་ཐང་པས། ཉལ་བཞིན་དགོ་ཆེན་ཞིག་བྱེད་
 བ། རྩེས་སུ་ཡི་རང་རང་སྒྲོམས་ཤིག། གསུངས་པ་བཞིན། རང་རེ་བོད་ཆོས་
 ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་སྡོད་པ་འདིས་འགྲོ་ཞོར་འདུག་ཞོར་དང་ཉལ་ཏེ་ཉན་ནས་ཡི་
 རང་བྱས་པས་ཆོག བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཡི་རང་གི་རྒྱ་ལ་གཞན་དོན་དོན་
 གཉེར་གྱི་སྤོད་དགོས། དཔེར་ན། མི་ཆང་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་གོས་པ་

གཅིག་ཕུ་དེས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ། དེའི་བྱ་ཆེ་བས་རང་གི་སྟོ་གོས་རང་གིས་
སྐྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱང་ན་པ་དེས་བྱ་དེ་ལ་གཞན་ལས་སྟག་པའི་དགའ་བ་བྱེད་
པ་བཞིན་ཡིན་པས། ཡི་རང་བྱ་ལྷགས་སྤྱི་དང་རྣམ་པ་རྒྱང་ཟད་མི་འདྲ།

ལྷ་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ནས་ཐོག་མར་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་བར་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐྱར་བ་ན། སྤྱི་
བོ་འདི་དག་ཆངས་ལ་དད་པ་སྟེ། དེ་ཡིས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར། ཞེས་པ་ཉིད། ལྷ་ཆངས་པས་བསྐྱལ་ནས་ཐོག་མར་འཁོར་ལྷ་ལྷེ་ལ་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས། དེ་ཡང་ལྷ་ལྷེ་ལ་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་
རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བཟླས་ཏེ་ལྷ་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བས་དང་པོར་
ཀུན་ཤེས་ཀོང་དེ་བྱས་མཐོང་ལམ་ཐོབ། གཞན་བཞིས་རྒྱན་ལྷགས་ཐོབ་སྟེ་
རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱར་བའམ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཐོབ་
པ་ལྷ་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་སྟོས། ལྷ་གི་ཆོས་འཁོར་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་
སྟོས་དགོས་པས་དེས་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་འདི་བྱང་།
འདིའི་སྐབས། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་སོགས་
ལས་བརྒྱམས་པའི་འཕྲོས་བཤད་མཛོད། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་ཆོ།
མཆུ་ལ་ཡོད་ན་ཆོས་བྱ་དགུ་བཀོད་ནས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྷན་
པ་ལྷལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཆངས་པ་
ཆེན་པོར་མོས། དེ་ལས་རང་འདྲ་གྲངས་མེད་པར་སྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་
རྒྱས་སམ། དེ་ཡང་མ་ལྷོགས་ན་ཆོགས་ཞིང་གི་གྲངས་དང་། དེ་ཡང་མ་ལྷོགས་
ན་གཅིག་གིས་འཁོར་ལོ་ལྷལ་བའི་མོས་པ་བྱ།

དུག་པ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་

ནི། མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་མཁའ་ལོངས་མི་འདུག། ཞེས་སོགས་ལྟར། སྤྱིར་
སངས་རྒྱལ་མཁའ་ལོངས་འདུག་པ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་པ་མེད་ཀྱང་། མཆོག་གི་
སྤྱལ་སྤྱོད་མཁའ་ལོངས་འདུག་པར་སྟོན་པ་ལ་མཁའ་ལོངས་མི་འདུག་པར་གསོལ་
བ་འདེབས་དགོས། དེ་མ་བཟུང་ན་སྟོན་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་མཁའ་ལོངས་འདུག་
ཁར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། རྩ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་པ་
བཞི་ལ་བརྟེན་གོམས་མང་དུ་མཛད། རྩ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པས་སངས་རྒྱལ་
གྱིས་བཞུགས་པར་བཞེད་ན་བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་བས་ལྷག་པའང་བཞུགས་
ཞེས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པས་དོན་མ་གོ་ནས་གསོལ་བ་མ་བཟུང་པས་སྟོན་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་
མཁའ་ལོངས་འདུག་པ་ལྟར་ཡིན་པས་གསོལ་འདེབས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་གཤམ་
ཆེ། འདིའི་སྐབས་མཚུལ་ལ་ཆོས་བྱ་ལྟ་བུ་དེ་རྩ་རྩེའི་བྱིས་མོས། དེ་ཡང་
ཆོགས་ཞིང་གི་གྲངས་སམ། མ་རུས་ན་བྱི་གཅིག་ཕྱལ་བ་ཆོགས་ཞིང་གི་བྱིས་
ཐུང་པའི་མོས་པ་བྱ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐལ་བ་དང་འདི་གཉིས་ལ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་པ་རེའང་བྱེད།

བདུན་པ་བསྐྱོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། རྩེས་སུ་བསྐྱོད་པ་འདི་གཤམ་ཆེ་
སྟེ། འདི་དང་ཀུན་སྟོང་བཅས་པ་གཉིས་ལ་བཀའ་གདམས་སྟོན་སྟོང་ལས། ཐོག་
མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། ཞེས་གསུངས། བསྐྱོད་སྟོན་གཉིས་ལྟ་མས་བྱི་མར་
བྱལ། བསྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱོད་བྱའི་རྩེས་ཡོད་ནས་བསྐྱོད་པ་དགོས། དེ་ཡང་བསྐྱོད་པའི་ས་
བཅད་དུག་ལས། གང་བསྐྱོད་པ་ནི་དགེ་རྩ། གང་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི་དགེ་རྩ་མི་
ཟད་པའི་ཆེད་དང་། གང་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་ཆོགས་བྱང་དུ་དང་། གང་གི་
དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། རྩེ་རྩེ་ལྟར་བསྐྱོད་པ་ནི་

རྒྱུ་ལས། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པ་སོགས་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམས་ལ་བདེན་ཞེན་
 བཀག་ཉེ་བསྐྱེད་བ། བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་དགོ་ཙ་མི་ཟད་པའི་འདུན་པས་ཟེན་པའི་
 དགོ་བ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱར་རྒྱར་བའི་སེམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་
 སྒྲོན་ལམ་འདི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུ་
 ལས། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཆོས་ཀྱིས་མི་ཐོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། སྤྱི་འོ་བྱ་ཤེས་
 རབ་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་བསྐྱེད་སྒྲོན་སོགས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན། དགོ་བ་རྟ་
 དང་། སྒྲོན་ལམ་སྐབ་དང་འདྲ་ཚུལ་དང་། དེར་མ་ཟད་དཔེར་ན་རྒྱ་གསེར་
 དཔུལ་ལྟ་བུ་ལྟ་རྒྱར་བཞེངས་སམ། སྒྲོན་ཏུ་འཆོས་བཟོ་བའི་བྱེད་ལས་ལ་རག་
 ལས་པ་ལྟར། དགོ་བར་ཡང་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གང་ཏུ་བསྐྱུར་བསྐྱེད་སྒྲོན་
 ལ་རག་ལས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས་དྲུག་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དགོ་ཙ་སྟོབས་ཆེ་བ་
 ལེན་པའི་མི་ཞིག་འཆི་ཁར་སྤང་པོ་ཆེ་ལེགས་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བྲེད་དེ་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཞོན་པ་སྤང་ཆེན་ས་ལ་རབ་བརྟན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁོ་
 བོས་ཀྱང་སྤར་བྱིས་པ་རྒྱང་དུ་འོ་སྐབས་ནས། བརྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་
 མ་ཁྱབ་པའམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ཤ་ལྟག་བཏབ་པས་ད་ལྟ་ཏྲག་པར་
 འཆད་ཉན་ཟེན་པ་མེད་པའི་བྲེལ་བ་ཅན་འདི་བྱང་། དེའི་ཆོ་དབེན་པའི་རི་
 ལུལ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་བྱེད་རྒྱའི་སྒྲོན་ལམ་མ་བཏབ་པ་ཕངས། སྒྲོན་ལམ་
 ཡང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་མི་བསྐྱེད། བསྐྱེད་པ་མ་བྱས་ན་ཁོང་ཁྱོས་
 འཛོམས་འགོ་བ་ཡིན། སྒྲོན་འབྲུག་ལས། བསྐྱེད་པ་སྒྲོན་ཏུ་བསགས་པ་ཡི། སྐྱིན་
 དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། ལེགས་སྐྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་།
 ཁོང་ཁྱོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅེས་བསྐལ་པ་སྒྲོན་གི་དགོ་ཙ་

འཛོམས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས།
 ཕྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱང་དགེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར། བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་
 འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། མི་བཟོད་ལས་གཞན་ཟློག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བསྐལ་
 པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ཁོང་ཁྱོད་མཁན་
 དང་། བྱ་ཡུལ་གཉིས་རྟོགས་པ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱང་པར་གྱིས་བསྐལ་པ་བརྒྱ
 དང་སྟོང་གི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་
 སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་
 བས་ཆུང་བ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཛོམས་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན།

ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་མི་འཛོམས་པའི་ཐབས་ནི། སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་
 པའི་མདོར། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཐེགས་སྟུང་། རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་
 དེ་མི་འཛོལ། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྟོན་དགེ་བ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་མ་
 ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛོལ། ཅེས་སྐགས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་གི་དགེ་རྩ་རྒྱ་
 ཐེགས་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱལ་བ་ལྷན་བཅས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྒྱ་མཚོ་དང་འབྲ་བར་བསྟོ་བས་
 བསྟེ་བར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་འཛོལ་པར་བང་ཆེན་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་རྩམ་པ་བསྟེས་པའི་དཔེ་བཅས་གསུངས། མདོ་ལྷང་འདི་དང་སང་གི་མདོ་
 ཡོངས་གྲགས་ན་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་མདོ་ཤིན་དུ་མང་བས་
 མདོ་ཞིག་དུ་སྟོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་བསྟོ་ན་
 མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་།
 རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱང་པར་ཅན། ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་
 དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་ཞེན་བཀག་པས་བྱང་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པའོ།

དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོད་བ་སྒྱིར་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དགེ་བ་འདི་གཞན་དོན་
 དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག་སྐྱམ་པ་དེ་ཡང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་
 རང་རེའི་དགེ་ཆ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་དགེ་ཆ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དེའི་ནང་དུ་
 བསེས་པ་ལྟ་བུའམ། གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་སྤུལ་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འགོ་ཀུན་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པའི་རྒྱར་སྒྲོན་པ་དེ་གནད་ཆེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོད་བ་ནི། སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་འོ། ཞེས་
 བསྐྱོད་བ་ནི་གོང་སྒྲོས་ལྟར་དགེ་ཆ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཞིག་
 ལ་བྱེད། བསྐྱོད་བའི་དཔང་པོ་ནི། ར་མདར་སྐྱན་པ་ལྟ་བུ་སྤྲེ་སྤྲེ་མ་རྒྱལ་བ་སྐྱས་
 བཅས་བསྐྱོད་བའི་དཔང་པོར་གསོལ་བ་ཡིན། གསང་འདུས་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱུ་མ་བྱས་
 གོང་སྒྲོན་ལམ་འདོན་པ་ཡང་དཔང་པོར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་རང་
 ཅག་གི་དགེ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡང་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱར་བསྐྱོད་ན་དེ་མ་ཐོབ་བར་མི་འཛད།

དགེ་བ་བསྐྱོད་རྒྱལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བཟླན་པ་རྒྱས་པ་དང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སྤྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྐྱོད་བ་བཅས་
 བསྐྱོད་བ་ཆེན་པོ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་། རྒྱལ་སྐྱས་སྒྲོན་
 ལམ་གསལ་ལྟར་ལྟོང་རྣམས་ནི། སོགས་ལྟར་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་བཟླན་པ་རྒྱས་
 པའི་རྒྱར་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དམ་ཆོས་ནི་ལྟང་རྟོགས་ཀྱི་བཟླན་པ་གཉེས་ལ་
 བྱེད་པས་དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱར་བསྐྱོད་བ་དང་། ཡང་ན། དུག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་
 ཅིང་བཤུགས་པ་དང་། སོགས་ལྟར་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྐྱོད་
 བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་དང་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་

གཉིས་ཀ་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་རག་ལས་པས། སྟོན་པ་
 སློན་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང་། སོགས་ལྟར་སློན་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་
 བཟོས་ཀྱང་ཆོག་པས་དེ་གསུམ་གང་རུང་དུ་བཟོ་བར་བྱེད། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་
 ཅས་པ་ཁེངས་སྤྱངས་པ་སྟེ་ང་རྒྱལ་མེད་པ། བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ་ཞེས་པ་
 བྱས་བསགས་ཆང་བའི་ལས་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སོགས་དགེ་བ་དེ་
 རྗེས་བྱང་འཕོབ་པའི་རྒྱུ་བཟོས་པ་ཡིན། རྒྱུ་བཟོ་བ་དང་འབྲས་བྱར་བཟོ་
 བ་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། རྒྱ་ནས་སྦྱང་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ཅམ་པ་སྦྱང་བ་ལ་
 བྱད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་གིས་བཟོ་བ་སོགས་རིམ་ལྔར་བྱེད་
 པ་མི་ཤེས་པས། འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོས་སོགས་བཏོན་ཏེ་བཟོས་ན། དུས་
 གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོག་གང་ལ་གསུངས་ཤིང་།
 རིམ་ལྔར་སྟོན་པ་མཛད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
 སོགས་ཀྱིས་བཟོ་བ་རིམ་ལྔར་གནང་བའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་འབྲམ་ཕྱག་
 གངས་མེད་བཅུར་གསུངས་པ་རྣམས་སྟོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པ་ཡིན། དེ་
 ཡང་གོགས་མི་དམིགས་པའི་ལྟ་བས་ཟེན་པ་དགོས།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་ཚུལ་ཕྱག་
 འཆལ་བ་ང་རྒྱལ་གྱི། མཆོད་པ་སེར་ལྗེ། ཐེག་བཤགས་ནི་དུག་གསུམ་གའི།
 ཡི་རང་ཕྱག་དོག་གི། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་བ་ཆོས་སྦྱང་གི། ཟུང་ན་
 ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི་སློམ་ལ་བརྟམས་སྦོད་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱི། བཟོ་བ་ནི་
 ཁོང་ཁྱོད་གཉེན་པོར་འགོ། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བདུན་པ་འདི་བསགས་སྤྱང་
 སྟེལ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཡན་ལག་བྱེད་པུ་ཆོགས་བསགས་དང་། བཤགས་པ་
 སྤྱང་བ། ཡི་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བཟོ་བས་དགེ་རྩ་གོང་དུ་སྟེལ་བའོ།

ཡིག་ཆར་མི་གསལ་ཡང་། སྐྱབས་མཆོག་དྲགས་པོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
རྒྱན་ལ། ཡན་ལག་བདུན་ལ་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱག་འཆལ་བས་
གཙུག་ཏྲར་འབྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་

དང་། མཆོད་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེས་
བ་དང་། བཤགས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤང་བ་དང་། ཡི་རང་གིས་མཐོང་
ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་སྐྱེ་འབྲུབ་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བར་བསྐྱལ་
བས་གསུང་ཆོངས་པའི་དབྱངས་དང་། ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་
འདེབས་པས་སྐྱེ་ཆེའི་རིག་འཛིན་ནམ། རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་བརྟེས་པ་དང་། བསྐྱོ་བས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་ཐོབ་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་
མཚུལ་འདི་ཡར་སྐྱར་བ་དང་། མར་བཅད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཡར་
སྐྱར་བ་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་དོན་གལ་
ཆེན་ཞིག་ཁྱེན། འབུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་ཞིག་སྤོན་དུ་ཕུལ་ནས་ཁྱེད་གོས་པ་
ཉམས། རང་རེ་ནམས་ཆོགས་ཞིང་ལ་དོན་གལ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་གསུམ་ཁྱེད་གོས་
པས་དེའི་དོན་དུ་མཚུལ་འབུལ་བ་ཡིན། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། ཆོ་རིང་བ་
དང་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རང་དོན་ཞིག་ལ་མི་ཟེར་གྱི། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་
གུས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་སྒོ་སྒྲ་འགག་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྷག་
པའི་སྒོ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དོན་གཅིག་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཞི་བ་དོན་གཅིག་
སྟེ་གསུམ་ཡིན། ཐུགས་དང་སྐྱར་ན། བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་གཉིས་སྤང་ཕྱ་མའི་བར་གྱི་ཞེས་སྐྱར། སྐྱོར་ཆོས་
འདིར་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འདིའི་བར་ཞེས་མ་
གསུངས་པ་ཐུགས་ཀྱི་དེའང་འཇུག་ཆོག་པ་ལ་དགོངས། འདི་འདྲའི་དོན་

གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་དོན་མེད་གསུངས། བར་ཆད་ནི་ཆོས་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ལོ་བར་ཆད་རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་དམག་འབྲུག་
 སོགས། ཉང་གི་བར་ཆད་ན་ཆ་སོགས་དང་། གསང་བའི་བར་ཆད་སྒོ་ཆོས་ལ་
 བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་ཅིང་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་ལ་བྱེད། རེ་རེ་ལའང་བྱིན་གྱིས་
 བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་སྤྱར་བ་ཕྱག་བཞེས་ཡིན།

གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་ངེས་སུ་བྱ་བ།

སྤྱིར་ཆོས་དྲུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མན་ངག་བཞིན་རྒྱུད་དང་འདྲེས་
 ངེས་སུ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་ཐུར་ཁུས་པ་བཞིན་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཐབས་
 མཆོག་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་
 དེ། རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་སྦྱེ་བ་ནི་བྱིན་རྒྱལ་ཁུགས་པ་ལ་རག་
 ལས། རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཁུགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཁུགས་པ་གསོལ་འདེབས་
 ལ་རག་ལས་པས་སོ། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མང་མོད། འདྲེན་
 པ་མཉམ་མེད་སོགས་འདི་བྱིན་རྒྱལ་ཁུགས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་འདི་མི་འདོན་
 པར་འཛོག་པ་པངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རྒྱ་ཆེན་སྤྱིད་བརྒྱུད་དང་།
 ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་སྟོན་པའི་གསོལ་འདེབས་ལ་རིམ་བཞིན་འདྲེན་
 པ་མཉམ་མེད་དང་སྤྱོད་བཅས་མེད་ཅེས་སོ་སོར་སྤྱར་བ་དེ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་
 མཐུན་པར་བཅེ་བ་དང་། མཁྱེན་པ་ཕྱན་ཆོགས་ལ་སྤྱར་ཞིང་། སྤྱོད་བཅས་མེད་ཀྱི་
 དོན་སྐྱབ་པས་རྟོན་འབྱུང་གསུངས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གསུངས།
 དེ་ནས་དོན་ཆེན་པོ་དཔོན་ལ་ཁུ་བར་ངོ་ཆེན་ཁུ་བ་པོ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མཐུན་
 ཀྱི་རྩ་བའི་སྐྱེ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་
 འཛོན་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་པོར་བཞུགས་ནས་གསོལ་འདེབས་མཉམ་དུ་མཛད་དེ།

རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་ལ་དབྱ་འདྲེན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཛད་པའི་མས་པས། དཔལ་
ལྷན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཞེས་སོགས་བྲ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱལ་དུ་
གསོལ། ལན་དང་པོའི་སྐབས་སྒྲ་མ་རང་འདྲ་ཞིག་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན། གཉིས་
པའི་སྐབས་དེ་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་སྤྱང་དང་རང་འདྲ་བསྟེམ། འཇམ་ཞལ་
སྤྱོར་ཆོས་སུ་ཆོག་རྒྱུ་བཞི་པ་ལན་གཉིས་འདོན་པ་ཕྱག་བཞེས་མི་མཛད་ཀྱང་།
བདེ་ལྟར་སྤྱོར་ཆོས་སྐབས་རྒྱུ་བཞི་པ་ཐ་མ་ལན་གཉིས་འདོན་པའི་དང་པོར། རྩ་
སྤྱི་སྐབས་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་དང་། གཞན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་
སྐབས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་རྒྱད་ལ་སྤྱི་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱང་བའི་མས་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་
སྒྲ་མ་དེ་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་རེ་རང་ལ་བསྟེམ་པས་ཟབ་རྒྱས་གང་ཡིན་གྱི་ཉོགས་
པ་སྤྱི་བའི་མས་པ་བྲ།

བརྒྱད་པ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པའི་བརྒྱད་པ།
རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་དགོན་པ་བ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མཐུག་ཏུ་སྤྱོད་པས། དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཡིན་ནམ་
སྟམ་པ་འབྱུང་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ལ། བྱ་སྒྲོར་མཁན་ཆེན་གྱི་གསོལ་འདེབས།
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་མངའ་བརྟེན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་
དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་འབར། ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་
ལྟ་བུར་སྤྱང་མོད། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། འདོན་ལུགས་མན་ངག་བཞིན་རྒྱ་
ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་རྩི་བའི་བར་སྐབས་ཟེན་ནས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་བོ་འདྲེས་རྗེས་
ཀྱི་བཀའ་གདམས་པ་མི་འཐུག་པར། ལྟ་བརྒྱད་ཀྱི་རྩི་འབྲོམ་ཡབ་སྐུ་ལ་ཐུག་
གི་བར་འདོན། དེ་ནས་བཞེས་གཞོན་གྱི་དབང་གིས་དགོན་པ་བ་དང་པོར་

བྱས་པས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བར་དང་། དེ་
 མཚན་གཞུང་པ་བ་པོ་ཏྲ་བ་ནས་ཚས་སྐྱབས་བཟང་པོའི་བར། དེ་ནས་མན་
 ངག་པ་སྐྱེན་ཕྲ་ཚུལ་བྲིམས་འབར་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་བར་འདོན། དེ་
 མཚན་བརྒྱད་པའི་ཚུ་བོ་གསུམ་གཅིག་འདྲེས་སུ་གྱུར་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གསོལ་
 འདེབས་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བྱང་དམིགས་བརྩེ་མ་
 འདོན། དེས་ན་ཚལ་ཁེང་དུ་ཡང་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལ་ལྷ་སྦྱོང་གྱི་
 བརྒྱད་པའི་སྐྱ་མ་ཇོ་འབྲོམ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། དཀོན་པ་བ་
 ལ་སྤུ་བྱུར་པ་སོགས་བདུན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་ལམ་རིམ་པའི་སྐྱ་མ་ལྷ་སྦྱོང་གཉིས་
 ཀའི་མདུན་དུ་འཛིན་གྱ་འཚོགས་པ་བཞིན་གསལ་བྱ་བ། ལམ་རིམ་པའི་
 གཡས་གཡོན་གང་རུང་དུ་གཞུང་པ་བའི་སྐྱ་མ་པོ་ཏྲ་བ་ལ་གཞན་དགུས་བསྐྱར་
 བ། ལམ་རིམ་པའི་གཡས་གཡོན་གང་རུང་དུ་སྐྱེན་ཕྲ་བར་བདུན་གྱིས་བསྐྱར་
 བ་གསལ་འདེབས། དེ་འདྲ་བའི་བརྒྱད་པ་གསུམ་གའི་མདུན་དུ་རྗེ་སྐྱ་མ་དང་།
 དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་སྐྱ་མ་རྣམས་གྲལ་དུ་བསྒྲིག་
 དེས་ན་གསོལ་འདེབས་འདྲིའི་ཚལ་ཉུང་ཡང་ཚལ་བཞི་འདྲི་ནང་སྐྱ་མ་
 སོ་སའི་རྣམ་ཐར་གྱི་འགག་སྒྲོམ་ལྷ་བྱ་ཆང་ཡོད་པས་ཤེས་ན་དེ་དག་དྲན་ཏེ་ཡི་
 རང་དང་། སྦྲོབ་འདོད་བསྐྱེད་ཅིང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚལ་ཐ་མ་ལན་གཉིས་
 བརྗོད་པའི་བྱི་མ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
 བྱུང་སྐྱམ་པ་བྱེད།

མཇུག་དུ་དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལ། སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་
 སྐྱར་བ་ཐུག་ལེན་ཡིན། དེ་དག་ཟེན་ནས་ལམ་རིམ་ལ་བཤར་སྒྲོམ་ལོགས་སུ་མི་
 བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་བཏོན་ནས་བཤར་སྒྲོམ་བྱེད།

བཤར་སྒྲིམ་ལོགས་སུ་བྱེད་པས་ནི་འདོན་མི་དགོས་པར་ཚོགས་ཞིང་བསྐྱབས་པས་
ཚོགས་ དེ་ནི་སྒྲིམ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱགས་ཀ་ནས་འད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གཞན་
ནམས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་ཏུས་བཏབ་པ་བཞིན་འོག་གི་རྒྱལ་ཆེན་སོགས་
རིམ་བཞིན་འོག་མ་འོག་མ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་པད་འདབ་བཞིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་
པའི་ཡི་དམ་གྱི་བར་དང་། དེ་བཞི་ཡང་སྐབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱགས་
ཀར་བསྐྱུ། དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་འཇམ་དབྱངས་ལ་དང་། སྦྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་
སྒྲིམ་བྱམས་པ་ལ། བྱིན་ཆོས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིམ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ། ཆོས་འབྲེལ་
དངོས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚ་བའི་སྒྲིམ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་དེ་
ལྷ་ལ་དམིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་
དེ་ངའོ་སྟམ་དུ་གསལ་སྤང་གཏོག། དེ་ནས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་འད་
དུ་བྱ་ནས་གཙོ་བོར་བསྟེམ། རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་ཐིམ།
དབྱས་ཀྱི་ཚ་བའི་སྒྲིམ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་འད་བྱ་བྱས་ན་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གནད་ལ་གཞོད་པས། ཚ་བའི་སྒྲིམ་ཞལ་བཞུགས་མ་བཞུགས་གང་
ལྟར་ཡང་འད་བྱ་མི་བྱེད་པར་མར་རྟོག་ལ་ནས་འབྱུ་བརྟག་པ་ལྟར་གཙོ་བོའི་
སྐྱགས་ཀའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་བསྟེམ། སང་བྲི་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཅས་
གཙོ་བོའི་པད་གདན་ལ་ཐིམ། གཙོ་བོ་ཡང་འད་དུ་བྱ་སྟེ་རང་གི་སྦྱི་བོའི་སྒྲིམ་
ལ་ཐིམ། གཙོ་བོའི་པད་གདན་ཡང་སྦྱི་བོའི་སྒྲིམ་མའི་པད་གདན་ལ་ཐིམ། སྦྱི་
བོའི་སྒྲིམ་སྟོན་པ་ཤྱུ་སྐབ་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་
སུ་བཞུས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཚུལ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་རྗེས།
གཞི་གཅིག་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འདེབས་པའི་སྤར་པ་བཞིན། སྒྲིམ་གཅིག་སུ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྤར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཡི། འདི་ལས་འདི་ཨེ་

དག་སྟེ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་བཟེ་བར་མི་བྱ། འདེབས་ཡུལ་མང་
 དགས་ན་དོན་མི་འགྲུབ། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་དང་སྐབས་གནས་ཀྱི་འདུས་
 གྱི་སྟོན་གསོལ་བ་འདེབས། སྐབས་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འདི་
 དགའ་ལྡན་སྤུལ་པའི་སྒྲིགས་བཅ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ཡིན་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
 ཚན་ཁ་ཆེ། གསོལ་འདེབས་དེ་ཡང་ཆོག་རྒྱུ་རྣམས་མཉམ་པར་བྱ་ཡི། སྤྱི་བ་
 བལ་ཆོས་སྐྱའི་བདག་ཉིད་སྤྱི་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རིང་བྱང་ལྟ་
 ཆོགས་མི་བྱ། འདིའི་ཆེ་སྟོ་སྟོང་བདག་གཞན་མཉམ་བཟེ་ལྟ་བུར་སྤྱི་བ་སྐབས་
 སྤྱིང་རྒྱུ་མཆོག་འཕགས་པ་སྤྱི་རས་གཟིགས་ཡིན་པས། སྐབས་འདི་བདག་
 ཉིད་སྤྱི་མ་ལྟག་པའི་ལྟ། སྤྱི་མ་སྤྱི་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་
 བསྐྱར། ལྟ་བའི་སྐབས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྐྱར་བ་རིགས་འགྲ། འདི་ཡན་སྟོར་
 བ་ཡིན་པས་མགོ་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྟག་བར་འདྲ། སྤྱི་མ་དེ་
 ཉིད་མི་བསྐྱར་བར་སྤྱི་བོར་བཞུགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དམིགས་སྟོར་རྣམས་
 སྤྱིང་། མི་འཆར་ན་སྤྱི་རས་མཆོག་འབྱུང་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས། འདིའི་བར་ལ་
 དངོས་གཞི་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་བདེ་སྐྱོར་སྟོན་སྟོ་
 དང་བསྐྱར་ནས། དེ་ཐོག་ནས་སྟོ་སྤྱིང་། དེ་ཡང་སྐབས་སོ་སོའི་རྟོགས་པ་སྤྱི་
 བའི་གསོལ་འདེབས་བྱས་པས་སྐྱུ་ལས་བདུད་ཅི་སྟོ་ལྟའི་རྒྱུ་བབས་ནས། དེ་
 དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་སྤྱིངས། དེ་དང་དེའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བ་
 བསམ། དེ་ལྟར། སྤྱི་བ་དབང་རྟོ་རྟོ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་ཡན་
 གྱི་སྟོར་བ་རྣམས་འོག་གི་དམིགས་སྟོར་ཀྱན་ལ་འདྲ། དེ་ནས་བདག་དང་མ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་སྤྱི་བ་ནས་ཡུན་རིང་ལ་བྱགས་དག་པའི་སྤྱི་བ་
 བསྐྱར་སྟོ་ཆོགས་པ་ཞིག་སྤྱིང་བ་འདི་ཞེས་སྟོན་བདེ་ལམ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་

དང་། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་ལ་ཞེས་པ་དོར་
ནས་གསོལ་འདེབས་བྱ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་བསྐྱེམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེམ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཞིག་ལ་སྐྱར་ཏེ་འདྲིས་ཐབས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པས་དེ་ཡང་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་དད་པའི་སེམས་དེ་དད་པའི་སེམས་ལ་སྐྱར་
ཏེ་དེ་ལ་འདྲིས་ཐབས་བྱེད་པས་སེམས་དེ་རང་གི་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་བསྐྱེམ་
པ་སྟེ། རང་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་ཚྭ་ནས་དམིགས་པ་
ལ་སྐྱར་བའི་ཆེད་ཡིན།

དེ་ལ་འང་དབྱད་འཛོག་གི་སྐྱེམ་གཉིས་ཡོད། དབྱད་སྐྱེམ་ནི་ལྷང་རིགས་
དཔེ་དང་གཏུན་ཆོགས་སོགས་མང་པོ་བསམས་ནས་བསྐྱེམ་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་
གོ་སྒྲ་བར་བརྗོད་ན། རང་རེ་ཆོས་རྒྱན་དུ་དབྱད་སྐྱེམ་ཤ་སྟག་བྱས་ཀྱང་། བྱེད་
ས་ནོར་ཞིང་དུག་གསུམ་ལ་དབྱད་སྐྱེམ་བྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཁོང་ཁྱོ་ལ་
མཆོན་ན། དང་པོར་དག་པོ་དེ་མི་དྲན་པ་ན་ཁོང་ཁྱོ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་དྲན་ནས་
དེས་ནི་ན་ནིང་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤྲུལ། ལས་འདི་འདྲ་བྱས། དེ་ནས་ཡང་
འདི་འདྲ་བའི་བརྟན་བཅོས་བྱས། ཐ་ན་མི་འདིས་མིག་གིས་ཀྱང་འདི་བཞིན་
བལྟས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཡང་ཡང་དྲན་པ་ན། གདོང་དམར་ཕྱར་ཕྱར་བ་དང་།
མཆན་ཁུང་ནས་རྒྱལ་ཡང་དོན་ཞིང་། དེའི་ཆོ་དག་དེ་མིག་ལྡར་ཡོད་ན། མགོ་
བོ་ལ་ད་ལྟ་རང་ཁུ་རྒྱུར་བརྟེན་པ་ཐེ་མི་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེ་བ་དེ། དེ་ལ་
དབྱད་སྐྱེམ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་སོགས་ལ་འང་འདྲ་ཞིང་།
རང་རེས་རྟགས་གསལ་ལ་བསམ་མཐོ་བཏང་བ་ན་འང་། གཞན་ཆར་གཙོད་
པའི་ཐབས་འབབ་ཞིག་སྐྱར་སྤངས་པས་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རང་གི་སེམས་
སྤྱིང་ལ་སྐྱོ་ཁ་ནང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་དབྱད་ན། འདི་ནས་བཤད་པའི་དབྱད་སྐྱེམ་

རང་ཡིན། རང་རེ་ནི་སྒྲིམ་ཆེན་དང་སྒྲིམ་ཆེན་མི་འདྲ་ཞིང་ཉོན་མོངས་དུག་
གསུམ་ལ་དབྱད་སྒྲིམ་འབའ་ཞིག་བྱས་པས་འགྲུབ་ཐག་ཀྱང་གཞན་ལས་ཉེ། ཞིང་
ཁམས་ཀྱང་རི་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་པརྒྱ་རྒྱ་ག་ལྟར་དམར་བའི་གནས་ངན་ཞིག་ཏུ་
སླེབ་ཉོན་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དབྱད་
སྒྲིམ་བྱས་པའི་ཆོབ། ག་རེ་དལ་འབྱོར་ནི་ཅི། རྟེན་དཀའ་ཚུལ་ནི་ཅི། ཇི་ལྟར་
དོན་ཆེ། ཞེས་སོགས་དབྱད་དགོས། དེ་ཡང་ས་བཅད་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་
ནས། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་བསྒྲིམ་པའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ནར་བྱེད་དགོས་
ཀྱི། ཚུ་སྒྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱུལ་བསྐྱེ་བ་ལྟར་ཆོས་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་སྒྲིམ་ནས་མགོ་
མཇུག་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་དམིགས་པ་བསྐྱུང་ན་ངན་ལང་དུ་སོང་ནས་གེགས་
ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་སེམས་བྱིང་སྟོད་དུ་འགོ་བའི་སྒྲིམ་སྒྲིན་ཡིན་པས་དེས་མི་ཆོ་བྱིལ་
པོར་དགེ་སྒྲོར་སྒྲིན་ཅན་དུ་འགོ། དེ་སོང་ན་རང་གིས་འདི་བསྒྲིམས་སོ་སྒྲིམ་
པའི་ཆ་འཛིག་ས་མི་རྟེན་པས། དེ་ལྟར་མིན་པར་འཆི་བ་མི་ཏྟག་པ་ལྟ་བུར་
མཆོན་ན། དེར་གཏོགས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས། ཐ་
ན་དེ་རིང་གོང་པའི་ནང་གི་མི་ཤི་བ་ཚུན་བསྐྱར་ཏེ་བསྒྲིམ་ཆོག དེ་ཡང་སྒྲ་
མས་གསུངས་པ་རྣམས་ཅ་བར་བྱས་ཏེ། ཚུ་ཁང་ནང་གི་ཤོག་བྱ་གཅིག་རྟེན་
ཀྱང་དེའི་དོན་ཚུན་དེ་སྟེང་དུ་བསྐྱར་ནས་བསྒྲིམ། སྒྲི་མང་པོ་ནས་བསམས་
པས་སྒྲི་སྒྲ་བ། སྒྲར་སྒྲི་མང་པོ་ནས་བསམས་པས་ཞེ་སྒྲར་སྒྲི་བ་བཞིན་ཡིན།
དེས་ན་ཞེ་གནས་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་སྒྲིམ་རྣམས་དབྱད་སྒྲིམ་དང་། ཞེ་གནས་
ཐུབ་ནས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་སྒྲིམ་ཡིན། ཁ་
ཅིག་གིས་འཛིག་སྒྲིམ་ཀྱ་སྒྲ་ལའི་སྒྲིམ་དང་། དབྱད་སྒྲིམ་མཁས་པའི་སྒྲིམ་དུ་
བཤད་པ་དང་། ཡང་དབྱད་སྒྲིམ་གྱིས་འཛིག་སྒྲིམ་ལ་གཞོད་པར་བཤད་པ་

སོགས་ནི་མི་འཐད་གསུངས། །

༥ ཉེན་བདུན་པར། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་སྐས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། མི་ཡི་གྲུ་ལ་
བརྟེན་ནས་ནི། སྤྱག་བསྐལ་ཚུ་བོ་ཆེ་ལས་སྦྱོལ། གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་
བས། རྩེད་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། ཅེས་པའི་ལུང་འདྲན་མཛད་ནས་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྦྱོལ་བར་བྱེད་པའི་གྲུ་དང་འབྲ་བའི་མིའི་ལུས་
རྟེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་རྟེན་ནས་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མ་
ཡིན་པར། ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་མ་བསྐྱབས་ན། ཕྱི་ནས་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྦྱོལ་བའི་གྲུ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་
བས་ད་རེས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་
ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས། དེས་ན་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱོང་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཟབ་བྲིད་ཉན་ནས་ལེགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་སྟམ་
པའི་ཀུན་སྦྱང་བཅས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ས་བཅད་འདི་ལྟར་ཡོད་པ་ལས། ཞེས་
སོགས་སྐར་ས་བཅད་སོང་བེན་པ་རྣམས་གསུངས་ནས།

ལམ་གྱི་ཙ་བ་བཤེས་གཉེན་བཞེན་པའི་ཚུལ།

བཞི་བ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱིས་སྦྱོབ་མ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ལ། ལམ་
གྱི་ཙ་བ་བཤེས་གཉེན་བཞེན་པའི་ཚུལ་དང་། བཞེན་ནས་སྦྱོ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་
རིམ་པ་གཉིས་ལས། འདིར་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་སྦྱོར་ཆོས་ལ་བཤད་པ་བཞི་བཤད་མ་ཐུབ་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་བྲིད་
བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་བསྐྱར་བཤད་དང་བཅས་བྲིད་ཐེངས་བཞི་
འབུལ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཇེས་སུ་བྱག་བཞེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་དགོས། དེ་ཡང་

འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་བཟོ་ལྷ་བཟོ་སྟགས་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་བྱས་ཚོག་པའི་ལས་
 ལའང་། དང་པོར་སློབ་མཁན་ལ་བརྟེན་དགོས་ན། ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་
 མ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ། བཤེས་
 གཉེན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས་སླ་མ་མེད་ཀྱང་
 དཔེ་ཆ་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་སྟམ་ཡང་དེས་མི་ཚོག་པར་སླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
 པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འདི་ནས་རྒྱ་གར་ལྷ་བུར་འགྲོ་བའི་ཆོ་ས་
 མཁན་ཞིག་ངེས་པར་བཅུལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཚོག་པར།
 རྒྱར་འགྲོ་མྱོང་བ་སྟགས་རྒྱས་ཡོད་ཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ལམ་
 རྟེན་མཁན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བཤོད་པའི་ལམ་
 དེར་འབྲིད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། གཞན་སྟོག་གྲོགས་སྟགས་གང་བྱུང་ལ་བརྟེན་
 ན། ལམ་རིམ་ལྷ་བར་མི་བཀྱི་ཞིང་། ལྷག་པར་གོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ཐོག་
 མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་འདི་གལ་ཆེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རྩ་བ་
 ཞེས་གསུངས་པ་གནད་ཆེ།བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྟེན་
 པའི་ཉེས་དམིགས།

དེ་ལ་ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། བསྟེན་པའི་
 ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལྷག་པའི་ཉེས་དམིགས། བསམ་པས་
 བསྟེན་ཚུལ། རྒྱར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་
 དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེ་བསམ་ན་དེ་བསྟེན་
 པ་ལ་སྟོ་ལྷགས་ཆེ་བ་འབྱུང་། དང་པོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་
 ལའང་ལྷུར་ལམ་ལས་གསུངས་པ་སླ་མའི་གསུང་རྒྱན་ལྷར་བཀོད་པ་ས་བཅད་
 བརྒྱད་ཡོད། དེའི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ལའང་སླ་མས་

གདམས་པ་བསྟན་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 ལ་ཉེ་བ་དང་། སླ་མ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ལ་ཉེ་བ་ཞེས་ས་བཅད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་འབྲིང་པ་བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་
 དྲགས་པོ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྦྱར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 གཞན་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དུ་མར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ས་ལམ་རྣམས།
 འགའ་ཞིག་གིས་ཆོ་གཅིག་ལ་བགོད་ཐུབ་པའང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་
 བཞིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་། རྒྱགས་སླ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བྱང་ཀྱང་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 ལམ་གྱི་སློག་ཏུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྗེ་མིད་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན།
 གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། སོགས་དང་། གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་དབྱིངས། ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། སླ་མ་གང་གི་བཀའ་
 དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ཆོས་སྦྱེའི་གོ་འཕང་ཡང་
 སླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་སྟེ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་
 སྦྱར་བར་མཛད་པ་ཡིན། འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་འདི་མར་དཔྱལ་བ་དང་། ཡར་
 སྦྱེའི་ཆོ་ཆད་ལ་སྟོས་ན་མིའི་ཆོ་འདི་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡིན་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་་
 མེད་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་པའི་རབས་བཅས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་རང་རེའི་
 འཁོར་བའི་སྤྱིའི་མཐའ་ལ་སྟོས་ན་འང་ཆོ་ཐུང་འདི་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡིན། སླ་
 མ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུང་ན། རྒྱགས་སླ་མེད་སོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་
 བཏེན་ཀྱང་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟེ། དེ་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་ན་
 ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་བསྐལ་པ་མང་པོར་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་ཡང་སྦྱར་དུ་འཐོབ་
 རུས་པར་ལམ་རིམ་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་ལས། གྲངས་མེད་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཆོར་

བཙོན་པ་བརྒྱས།། བསྐྱབས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བྱང་འཇུག་ཆེ། ལྷ་མའི་
མཐུ་ལ་བརྟེན་ན་སྟིགས་དུས་ཀྱི།། ཆོ་བྱང་གཅིག་ལ་བདེ་སླག་འབྱུང་པར་
གསུངས།། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། མདོ་ལྷགས་ལ་ཡང་སླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་བྱད་པར་
དུ་འཕགས་པ་བྱང་ན་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཐུར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་
དུའི་རྣམ་ཐར་གསུངས་ནས། རང་དེས་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་མཇུག་ན། ལྷ་མ་ལས་
ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་མཇུག་སྟེ་ནས་དེས་ཆོག་པར་བྱེད་ཆོད་ཡོད་ཀྱང་། རྟག་
ཏུ་དུས་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་མཇུག་ཡང་དེས་མ་ཆོམ་པར་སླ་མ་འཆོལ་བ་
གནད་ཆེ་སྟེ། རང་དང་ཆོ་རབས་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སླ་མ་དང་མ་མཇུག་ན།
གཞན་སྐྱས་ཀྱང་རང་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་མི་འབྱུང་བས་ཡིན། དེའི་ཆོ་མཆོད་པ་
འབུལ་བའི་རྒྱ་ཚམ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་བྱིན་ན་དེས་ཆོག་ཀྱང་།
རང་གི་ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་བས་ཆོས་འཕགས་ལ་བཀྱར་སྟེ་ཆོད་དུ་
རྟག་ཏུ་དུ་རང་གི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་ཅིང་། བྲག་གཏར་བ་སོགས་མཛད།
དང་པོར་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་སྐབས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་འཕགས་མཇུག་ཏེ་
ཆོས་བསྟན་པ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ནོན་ཅིང་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་
དེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་འབྲན་སྟེ་མེད་པར་མཛད་པས་དེ་ལྟར་ལམ་སྟུར་
དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་བསྐལ་ཆེན་
བྱངས་མེད་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་དགོས་པར་བཤད་པས་སོ།།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཟོད་པ་སྟུར་མི་སྟུར་ནི། ལྷ་མ་
བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱང་མ་བྱང་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་
གདམས་ངག་སྣ་ཏེ་བསྟན་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་ཡང་། དེའི་ཆོད་གྱིས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འཕྲི་ལམ་ཙམ་དུ་འབྲིང་
 རུས་པ་ཞིག་བསྟེན་པ་བས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རུས་པ་ཞིག་བསྟེན་ན་ཕྱི་མ་
 ཆེས་ལྷུང་ཏེ། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རུས་པའི་སྤྲོ་མ་ཞིག་དང་། སྤྲོ་བ་མ་
 དཀའ་སྤྱད་རུས་པའི་སྤྲོ་དུ་ཕྱན་ཞིག་མཉམ་དུ་ཕྱད་ན། སངས་རྒྱས་ལག་པས་
 བཅོས་པ་ལྟར་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། ས་དམ་པས་ཀྱང་།
 སྤྲོ་མས་བསྐྱལ་ན་གང་འདོད་གནས་སུ་སྤྲོ་བས། ཀྱང་སྤྲོ་མས་གྲུས་ཕུལ་ཅིག་
 དིང་རི་བ། ཞེས་གསུངས། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། དེ་དབང་ཅེ་ནས་གང་ཞིག་ལྷུང་གྱུར་
 ན། ལྷུང་བར་མི་བྱ་སྟམ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། སྤྲོ་མའི་དྲིན་གྱིས་པན་པའི་
 ལུང་ཐོབ་ན། གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་སྟམ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། དེ་བོ་མཐོན་པོའི་ཅེ་ནས་མར་ལྷུང་བ་ན། སྤྲོ་མ་ལྷུང་ཡང་སྤྲོ་བར་
 མི་རུས་པ་བཞིན། སྤྲོ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བྱུང་ནས་དེས་དྲངས་པ་ན་
 འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་སྟམ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན་ས་
 ལམ་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བཟོད་པར་མི་རུས་གསུངས།

གཉེས་པ་སྤྲོ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་བཟོད་པ་ལ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་ཞིག་བསག་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྤག་ཏུ་འདུམ་པ་
 བྱི། སྤྲོ་མ་ལ་མཆོད་པ་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད། གང་ཕྱིར་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་
 རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་པས། སྤྲོ་བ་དཔོན་བ་སྤྲི་
 ལུང་གཅིག་མཆོག། དེ་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དཔོན་མཆོད་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་གཟིགས། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱད་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོར་ཕྱོགས་
 བརྩའི་རྒྱལ་བ་གྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བ་ལས། སྤྲོ་མའི་སྤྲི་

བ་སྤྱི་ཁྱུང་བྱ་གཅིག་མཆོད་པ་ཕན་ཡོན་ལྷན་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ས་པཎ་
 གྲིས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་ཚུལ། མགོ་དང་རྒྱང་ལག་
 བདོག་པ་གཏོང་བའི་ཚོགས། སྤྱི་མའི་ལམ་འདིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྤྱད།
 རིམ་གྱི་བྱིས་ལ་དགའ་བ་སྒྲུལ་ཤིག་ཨང་། ཞེས་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མགོ་
 དང་རྒྱང་ལག་སོགས་གཏོང་བའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའང་སྤྱི་མ་ལ་མཉེས་པ་སྤྱབ་
 པའི་ཚོགས་རྒྱང་དུ་གཅིག་གིས་འདུམ་པར་གསུངས། ཚོགས་རྗེ་ཅམ་རྗེ་གས་པ་
 རྒྱུར་བ་དེ་ཅམ་གྲིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ། དེ་ཡང་དུད་འགོ་དང་། མི་
 དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་མཆོད་པའི་
 ཡུལ་སྟོབས་ཆེ། སྟོན་དག་བཤེས་སྟོན་ལྷང་པས། སྟོན་ལྷང་གི་དག་འདུན་
 རྣམས་ལ་མཆོད་སྟོན་དངས་པ་ལས། ལོ་པའི་བྱི་ལ་ཟན་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་
 ཆེ་ཞེས་པོར་པའི་ནང་གི་མར་ཁུ་ཚུན་ཆད་བསགས་ཏེ། ལོ་པའི་བྱི་ལ་བསྐྱར་
 སྐད། དེ་ཡང་རྒྱད་ལས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་མཆོད་པས། སྤྱི་མའི་བ་
 རྒྱ་གཅིག་མཆོད་ལྷན། ཅེས་པ་ལྟར་སྤྱི་མའི་བ་སྤྱི་ཁྱུང་བྱ་མཆོད་པ་ཉེ། དེ་ནི་
 སྤྱི་མའི་ཆེབས་ཏྲ་དང་། སྟོན་བྱི་དང་། འཁོར་གཡོག་སོགས་ལ་བྱེད་ཀྱི། རྒྱ་རང་
 ག་བ་ལ་མི་ཟེར་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་པར་འགྱུར་བ་ལའང་བསམ་ལུགས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཆོས་
 སྟོན་པར་བཞེད་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་ལྷོག་སོ་སྤྱོད་ལས་དག་ཡན་ཆོད་ལ་རྣང་དུ་
 རུང་བའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་དངོས་སུ་མཇུག་པའི་སྐལ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པས།
 སྤྱོད་དངོས་སུ་བཟུན་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་རང་ཅག་གི་སྐལ་བར་མ་གྱུར་ཅིང་། དེས་

ན་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཆམས་པའི་སྐྱ་ཞིག་བཟུན་ནས་ཆོས་སྟོན་དགོས། དེའི་
 ཕྱིར། དེང་སང་འདུས་ཐེ་ནམས་ཀྱིས་འབྲས་མི་བཏང་བ་བཞིན་དུ། ཕྱགས་
 བཅུའི་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་རང་རེའི་ཆེད་དུ་སླ་མར་སྐྱལ་ལ། དེ་ལ་བཞེན་ཚུལ་ཚུལ་
 བཞིན་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁྱེན་ཅིང་དགེས་པར་འབྱུང་བ་
 ཡིན། དགེས་ཚུལ་ཡང་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་ལས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་
 བཞིན་བཞེན་བྱས་ཆོ། འདི་ནི་ཐུར་དུ་སྤིང་ལས་གྲོལ་འབྱུང་ཞེས། བྱ་ལ་པན་
 པ་སྐྱབ་པ་མས་མཐོང་བཞིན། རྒྱལ་བ་མ་ལུས་ཐུགས་ཡིད་གཏིང་ནས་དགེས།
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་མས་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཙུང་བ་ལྟར།
 རང་ཅག་ནམས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་
 ཁོ་ན་མཇེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སླ་མ་བཞེན་ཚུལ་
 རི་བཞིན་བྱུང་བ་ན། དེ་མཁྱེན་ནས་བཞིན་དོན་འབྱུང་པས་མཉེས་པ་ཡིན།

གཉེས་པ་ནི་སླ་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་བཞེན་པར། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་
 པ་རིམ་ལྡར་སྐྱལ་ཡང་མི་དགེས་ལ། དེ་བཞེན་ཚུལ་རི་བཞིན་བྱུང་ན་འཇམ་
 དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་
 གནས་ཏེ། སྐྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱད།
 ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ནམས་སྐྱུན་མ་དངས་ཀྱང་
 སླ་མའི་སྐྱ་ལ་བཞུགས་ནས། རང་གི་མཆོད་པ་དགེས་བཞིན་བཞེས་པར་འབྱུང་།
 དེས་ན་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་བཅས་ལ་མཆོད་པ་སྐྱལ་ཀྱང་སྐྱལ་བའི་པན་ཡོན་ལས་དགེས་
 བཞིན་བཞེས་པའི་པན་ཡོན་མི་འབྱུང་ལ། སླ་མ་ལ་སྐྱལ་བས་ནི། སྐྱལ་བ་དང་
 བཞེས་པའི་པན་ཡོན་གཉེས་ཀ་འབྱུང་།

གསུམ་པ་བདུད་དང་ཐོག་གོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་ནི། མདོ་ལས་

གསུངས་པ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པས་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་
པོ་འཕེལ་ལ། དེ་འཕེལ་བས་ནི། བདུད་དང་ཐིག་གོགས་ཀྱིས་ཚུགས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་
རྣམས་ཀྱང་འགྱུར། བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་རིག་པར་འགྱུར།
ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་མི་དག་ལ། ལྷ་འམ་བདུད་ཀྱི་
རིགས་དག་གིས། བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
གསུངས།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགགས་པ་
ནི། བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པས་སྤང་བླང་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་
བྱེད་ལ། དེར་མ་ཟད། ད་ལྟར་བཤེས་གཉེན་གྱི་མདུན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། དག་
ཅན་གྱི་ཅར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཉེས་སྦྱོད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགགས་པ་བཞིན་ཡིན་
ཏེ། སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་
དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བདུད་ཚིའི་སྒྲིང་པོ་ལས། དེ་ལ་ཏྲག་ཏུ་གུས་པས་
བསྟེན་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་རང་ཤུགས་ཀྱིས། འགག་
ཅིང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

ལྷ་པ་ས་ལམ་ཉམས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི།
སྤར་རྩོལ་པོའི་མདུན་དུ་ཕྱག་ཕྱིར་བརྩོན་པའི་འབྲོམ་དང་། ཨ་མེས་བྱང་ཆུབ་
རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་འབའ་ཞིག་ལ་གཞིལ་བ་
དང་རྟོགས་པ་བསྐྱར་བས་སྤར་མ་གཉིས་ཉམས་རྟོགས་ལྷག་པ་བྱུང་བ་བཞིན་ས་
ལམ་གྱི་སྦྱིད་ཀྱང་འདི་ཆེ། རྩོལ་པོའི་མདུན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས། འབྲོམ་ལ་

ཁྱོད་ཀྱིས་སླ་མ་སེ་བཙུན་ལ་ཞབས་ཏྲོག་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལམ་དུ་སོང་བར་གསུངས།
 འདི་དག་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་
 རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་ལྷ་བྱ་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་ཆོས་བཤད་པའི་སླ་མ་ཁོ་ན་ལ་བསམ་
 པ་འོང་སྟེ། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཤག་ཏུ་རང་དང་ཁ་མཉམ་ལག་
 མཉམ་མཉམ་གཤིབ་བྱེད་པའི་དཔེ་ཆ་སློབ་མཁན་གྱི་དགོ་ཆུང་དེ་ལ་ཡང་བསྟེན་
 ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས། འཛོམ་གྱིས་རྩོམ་བསྐྱུན་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཆབ་ཆེན་
 ལ་མི་གཙང་བར་མ་བཞུས་པར་ལག་པས་བཅུས་ཏེ་ཕྱིར་བསྐྱུལ་བས་དེའི་མཐུས་
 བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉིན་ལམ་བཙུན་བཙུན་པའི་ས་ཆའི་སྟོག་ཆགས་གྲོག་སྐྱར་
 ཚུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཕྲ་མོ་ཤེས་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་
 གྱིས་འབྱུངས་ཤིང་། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་འང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་
 མེས་ཆེན་པོ་ཞེས་མཚན་སྟན་ཕྱགས་བཅུར་གྲགས་པ་དང་། རྩོམ་ཆེན་པོ་
 འཕགས་བོད་གཉིས་ཀར་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡང་སླ་མ་
 བསྟེན་ཚུལ་རྗེ་བཞིན་མཛད་པ་ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་
 སྟགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱང་འདི་ལ་རག་ལས། བྱ་ཡུལ་བ་གཞོན་
 ལུ་འོད་ཀྱིས་སྐྱུན་སྤྲ་བ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན། ཞབས་བྱ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་
 ཉིན་ཞིག་གད་སྟེགས་འཕོ་སར་བྱོན་སྐབས་སྐས་གདང་གསུམ་པའི་ཁར་སྐབས་
 པ་ན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུངས་ཚུལ། ས་པའི་གྱིས་རྗེ་བཙུན་གྲགས་
 པ་རྒྱལ་མཚན་ལ། དང་པོར་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྩོམ་པར་ཁྱས་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ང་ལ་ཁུ་བོའི་འདུ་ཤེས་ལས་སླ་མའི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 མ་མཛད་ལ། ཕྱིས་གྲགས་རྒྱན་བསྐྱུན་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ས་པའི་གྱིས་བསྐྱུན་གཡོག་
 ལེགས་པར་བྱས་པས་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གནང་ཞིང་། དེ་ཕྱིར་ཆད་ཁུ་བོའི་

འདྲ་ཤེས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་སྐྱེས་པས་རིག་པའི་གནས་
 རྩ་ལ་མཁས་པའི་པར་རྒྱུ་ཏར་གྱུར། བློ་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱང་རང་གི་
 ཡོངས་འཛིན་བསྟུང་བ་ན། དེ་ལ་ཐུགས་ངལ་གྱིས་རང་ཡང་འདས་གྲབས་བྱས།
 བསྟན་གཡོག་ལེགས་པར་བྱས་པས་དེའི་མཐུས་ལྟ་བུ་རྟོགས། སྤར་སྤྱོད་ངག་
 དབང་བྱམས་པས་ཉིན་ཞིག་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པའི་རྩེ་མེ་བ་སྐྱེད་མོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 ཞིག་བསྐྱལ་ཏེ་དཀའ་སྐྱེད་ཆེར་མཛད་པའི་སྐབས་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་ནང་མཛད་རྟེན་པ་ཀ་ལི་གང་བསྐྱལ་བ་བཞེས་པས། དེས་ཐུགས་
 རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་མནན་པས་མི་
 བཟོད་པ་སྐྱེས། དེའི་བྱིར་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ན་འཕེལ་ཆེ་
 རྟེ། ལམ་རིམ་བདུད་ཚིའི་སྟོང་པོ་ལས། ས་ལམ་ཉམས་རྟོགས་མོད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་
 འཕེལ། ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་
 པ་ནི། པོ་རྟོ་བས་བེའུ་བུ་སྟོན་པོ་ལས། དེ་བས་ཆོས་འབྲེལ་མ་བརྟགས་མང་
 མིན། བརྟགས་ནས་བཟུང་ལ་སྒྲ་མར་གྲུས་བྱ། མ་འོངས་སྒྲ་མས་མི་ཕོངས་
 ཆོས་ཉིད། ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་བ་བ་ཡིན་བྱིར།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་རིམ་བཞིན་བྱས་ན། དེའི་བྱིད་
 པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་
 ཕོངས་པ་འབྱུང་། ད་ལྟ་སོ་སྐྱེའི་བཤེས་གཉེན་རང་ག་བ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་
 དངོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་ཚུལ་རིམ་བཞིན་བྱས་ན། བྱི་མར་བྱམས་
 འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དང་མཇལ་ཞིང་ཆོས་ཐོས་པ་འོང་། དེ་ལྟར་ཡང་
 བདུད་ཚིའི་སྟོང་པོ་ལས། ཆོ་འདིར་སྒྲ་མ་ཚུལ་བཞིན་མཉེས་བྱས་པའི། རྒྱ་

མཐུན་འབྲས་བྱས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་
དང་མཇལ་འགྱུར་ཞིང་། ཆོང་ལ་མ་ཞོར་དམ་ཆོས་ཐོས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ།
བདུན་པ་དན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་ནི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་
བཞིན་བྱས་ན། དེས་བཀའ་བཀྲོན་པ་ཚུན་གྱིས་དན་སོང་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་ཟད་ནས། དེར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། དགེ་བཤེས་ལྷ་བཟོ་བས་དགེ་བཤེས་སྟོང་
ལུང་པ་ནམ་མཇལ་རེས་གྱིས། ལྷ་བཟོ་བ་ལ་བཀའ་བཀྲོན་འབའ་ཞིག་མཛད་
པས། རང་གི་སྟོབ་མ་ཉག་མོ་བས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ན། དེ་སྐད་མ་ཟེར། ང་ལ་
དེ་ལྟར་མཛད་རེས་གྱིས་ཏེ་རྩ་ཀས་བྱིན་གྱིས་བཤྲུབས་པ་འདྲ་བ་རེ་འོང་བ་ཡིན།
ཞེས་དང་། འགྲོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་གྱིས། བརྟུང་གཏག་བྱུང་ན་དབང་
བསྐྱར་ཡིན། བྱིན་ཤེས་འཇུག་ན་དེ་ལ་འཇུག། བཀའ་བཀྲོན་དྲག་པོ་དྲག་
ཡགས་ཡིན། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་སེལ། གསུངས་པ་བཞིན་དན་སོང་
གི་ལས་ཟད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། དེས་ཟིན་པ་ནི་
བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་དན་འགྲོར་འབྱུང་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་
ཆོ་འདིར་རིམས་ལ་སོགས་པ་འཕམ་ཟུ་གེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་
པ་འབྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་བརྒྱད་བཀག་གམ་མི་ལམ་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་
ཅ་བ་བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་འཕམ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། ཞེས་སོགས་གྱི་ལུང་ལྟར་བསམ།

བརྒྱད་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་
དུ་འགྱུབ་པ་ནི། རྩོམ་ལྷ་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་སྐྱ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་
འདི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་

བ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་ན་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བའི་ལེགས་ཚུགས་ནས་བཟུང་། ཡ་
 ཀའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལེགས་ཚུགས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་བཤེས་གཉེན་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
 གཞིར་གྱུར་དྲིན་ཅན་རྗེ། ཞེས་སོགས་དང་། བདུད་ཚིའི་སྤྱིང་པོ་ལས། མདོར་
 ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པས་གནས་སྐབས་སུ། མི་ཁོམ་ལས་ཐར་ལྷ་མའི་རྟེན་
 བཟང་རྟེན། མཐར་ཐུག་ལའོར་བའི་ཐུག་བཟུལ་ཀུན་ཟད་དེ། དེས་ལེགས་གོ་
 འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་དང་ལྷ་
 བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་བསྟེན་ཀྱང་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་མ་བཏགས་པ་མེད་གསུངས་
 པ་ལྟར། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལེགས་པར་མཛད་པས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་
 མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱུང་བ་སོགས་ལྟར་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་གཉིས་པ་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གོང་གི་བསྟེན་པའི་
 སན་ཡོན་བརྒྱད་ལས་ཐོག་པ་ཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་མི་ཉེ་བ་སོགས་
 སོ། ། བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བརྒྱད་ཡོད། སྤྲུལ་དང་པོར་བསྟེན་
 ནས་མཐུག་ཏུ་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་བས་དང་པོར་བསྟེན་ཅུང་
 ངམ་མི་ཅུང་སོགས་ལེགས་པར་བཏགས་ནས་ཚས་བྱ་བ་དགོས། ཉེས་དམིགས་
 དང་པོ་སྤྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་སྤོང་ཤོར་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སྤྲུལ་པ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གཟུགས་རང་འདུལ་ཆེད་དུ་བྱོན་པ་འཐུས་མི་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་སྤོང་ཤོར་ན་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་
 སྤོང་བྱས་པ་ཞི། དེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་འང་ཡུལ་མཉམ་པར་བཟུང་གོས་
 ན། སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་སྤོང་པར་བྱེད་པས་རྗེ་ལྟར་འགྱུར། དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་པ་ནི་
 འཆད་པ་པོས་འཆད་འདོད་དང་། ཉན་པ་པོས་ཉན་འདོད་ཀྱིས་ཚིག་གཅིག་

ཅམ་ཡན་ཆད་ཉན་ཡུལ་ཞིག་ལ་ཟེར་བས། དེད་ཚོས་སླ་མ་གང་སྟན་གྲགས་ཆེ་
བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་ཚུལ་གཟབ་གཟབ་བྱེད། གཞན་ཀ་ཁ་སློབ་མཐན་སོགས་ལ་
སྤང་ཆུང་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པའང་ཀ་ཁ་སློབ་མཐན་
གྱི་བཅུན་ལོག་ལ་དག་སྤང་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་
དང་འདྲ། བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོར་ཡང་། དགོ་བའི་བཤེས་ནམས་རྒྱལ་ཀྱན་
འཕྲིན་ལས་དེ། རང་གི་སླ་མར་ཤར་བ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་གུས་རྒྱལ་
ཀྱན་མ་གུས་པར། གསུངས་ཕྱིར་དེ་ལས་ནམ་སྐྱེན་སྦྱི་བ་གང་། སོགས་དང་།
དག་ནག་གི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་བྱངས་པར། ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཅམ་མཉན་པ་
ལ། གང་གིས་སླ་མར་མི་འཛིན་པ། བྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་སྐྱེས་ནས། ཆེ་ཤ་
ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་
བསམས་བྱས་ནས། སློབ་མར་གྱུར་ནས་བརྟན་ན་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
བརྟན་པས་ན། དེས་ནི་རྟག་དུ་སྐྱུག་བཟུལ་འཛོལ། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།

ཉེས་དམིགས་གཉིས་པ་སླ་མ་ལ་ཁོ་སེམས་སྐྱེས་ན་དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་གངས་
དང་མཉམ་པའི་དགོ་རྩ་བཅོམ་ནས་བསྐལ་པར་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ནི། སླ་མ་ལ་
ཁོང་ཁོ་སྐྱེས་ན། ཁོང་ཁོ་རྗེ་ཅམ་སྐྱེས་པའི་ཡུན་གྱི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་
གངས་དང་མཉམ་པར་དགོ་རྩ་བཅོམ་ནས། དེའི་གངས་ཀྱི་མནར་མེད་དུ་
གནས་དགོས་པར་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། སླ་མ་ལ་ཁོས་སྐད་ཅིག་གངས།
བསྐལ་པར་བསགས་པའི་དགོ་བཅོམ་ནས། དེ་སྟེད་བསྐལ་པར་དཔྱལ་སོགས་
ཀྱི། སྐྱུག་བཟུལ་ཆོར་བ་དྲག་པོ་མྱོང་། ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན་སེ་གོལ་གཅིག་
གི་ཡུན་ལ་ཁོས་ན། བསྐལ་ཆེན་དྲག་རྩ་རེ་ལྟར་བསགས་པའི་དགོ་རྩ་བཅོམ་

ཞིང་། དེའི་ཚད་ཀྱི་མནར་མེད་དུ་གནས་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་མ་གུས་
བརྟན་སྟོང་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་བྱས་པ་དང་། མ་མཉེས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་སླ་མ་དེ་
ཞལ་བཞུགས་ཡོད་ན་དེའི་དུང་དང་། མེད་ན་ན་བཟའ་ཚུན་གྱི་དུང་དུ་
བཤགས་པ་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མཚོག་མི་འགྲུབ་པ་ནི། འདུས་པའི་རྩ་
རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། རྒྱུག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་
ཡང་། རྩོམ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། ཐེག་པ་མཚོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། རྟོང་ནས་
སྟོབ་དཔོན་སྟོང་པས་ནི། སྦྱབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་མཚམས་
མེད་ལྷ་བྱས་པ་སོགས་ཇི་འདྲའི་རྒྱུག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གསང་
བ་འདུས་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ན་ལྷུང་དུ་མཚོག་འགྲུབ་ལ། རྟོང་ནས་
སྟོབ་དཔོན་སྟོང་པས་ནི་ཇི་ཅམ་བསྐྱབས་ཀྱང་མཚོག་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་
པ་ཡིན།

བཞི་པ་རྒྱུད་དོན་བཙོན་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་དཔུལ་བ་སོགས་སྦྱབ་པ་དང་
འདྲ་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དེས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་
བསྐྱབས་ཀྱང་དཔུལ་བ་སྦྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྩོམ་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས།
གང་གིས་སྟོབ་དཔོན་ཡང་དག་སྤང་། དེས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱབ་པའི་མཚོག་
གཉིད་དང་འདྲ་འཇི་རྣམས་སྤངས་ཏེ། བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱང་།
དཔུལ་སོགས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ལྷ་པ་ཡོན་ཏན་ལྷར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ཟིན་ཉམས་
པ་ནི། སླ་མ་ལ་བརྟན་སྟོང་ཤོར་ན། ཚད་ཅེས་རྟོགས་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་གོགས་
བྱེད་ཅིང་། ལྷར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ། སྟོབ་དཔོན་ནག་པོ་སྟོང་

པས་སྒྲ་མ་ཇ་ལན་རྟ་ར་པའི་བཀའ་ཅུང་ཟད་བཅགས་པས་སྐྱ་ཆོ་དེ་ལ་མཆོག་
 མ་གྲུབ། རས་ཅུང་པས་ཀྱང་། མིད་ལའི་བཀའ་ལན་གསུམ་བཅགས་པས་སྐྱ་ཆོ་
 དེ་ལ་མཆོག་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩོན་སློབ་
 དཔོན་རིགས་ངན་ཞིག་ལ་སློབ་མ་རིགས་བཟང་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སློབ་མ་དེ་ནམ་
 མཁར་འཕྱར་རུས་པས། ཉིན་ཞིག་སྒྲ་མའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་འཕྱར་ཏེ། ཁོ་
 རང་གི་སྒྲ་མ་ལའང་འདི་འདྲ་མེད་བསམས་པས་དེ་མ་ཐག་རུས་པ་ཉམས་ཏེ་
 སར་ལྷུང་བ་དང་། པཌ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པས་སྒྲ་མའི་བཀའ་བརྗེད་ནས་མུ་ཉེགས་པ་
 དང་བཅད་པས་སྐྱ་ཆོ་དེར་མཆོག་མ་གྲུབ་པར་བར་དོར་འཛང་རྒྱ་དགོས་བྱུང་
 བ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པར་ལུང་བཏྲན་
 པའི་ལེ་ཡུལ་གྱི་དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་ལ་ལོག་ལྷ་སྐྱེས། ཐེ་
 ཆོམ་ཐོས་པས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་རང་ཡུལ་ལ་སླེབ་པ་
 དང་གསེར་རྒྱལ་པ་གང་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་མ་ལ་ལོག་
 ལྷ་ཤོར་ན་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་འགྲངས་ཤིང་། དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འོང་རྒྱ་དེ་
 ཅུང་ཅུར་འགྱུར་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྲིག་གོགས་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་ཉམས་
 རྟོགས་འགྲིབ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལ་འཇོམ་དགོས། དེང་སང་གི་མི་པལ་ཆར་ཆོ་
 འདི་པར་ཞེན་པ་ཤ་ལྷག་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོ་འདིའི་གོས་འདེབས་
 པར་བྱེད་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་དེས་ཤ་ཆ་བྱེད་པ་དང་། པན་འདོགས་བྱེད་པ་
 ལྷ་བྱར་མཐོང་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མི་དེ་སྤྲིག་པའི་གོགས་པོ་ཡིན། སྤྲིག་གོགས་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་གོས་སུ་རེ་བ་གྱོན། མགོ་ལ་རུ་བྱིང་ངེ་བ་ཞིག་མི་འོང་། ཤ་ཆ་
 མདོག་གིས་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དགེ་བ་ལས་ཉམས་སུ་འཇུག་མཁན་དེ་
 ལ་ཟེར། དེ་འདྲ་གང་གི་འང་ཁ་ལ་མི་ཉན་པར་སྤྲིག་གོགས་དེ་སྤྲང་ཆེན་སྦྱོན་

པ་དང་། ལྷག་གཟིག་ལྷ་བྱར་འཇིགས་སྒྲག་གི་ཡུལ་དུ་བལྟས་ནས་སྤོང་དགོས།
 ད་ལྷ་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་དག་ལ། འདི་ཙམ་སྒོས་མ་
 གཏོང་ཞིག་སྒོས་བཏང་ཆེ་དྲགས་ན་མི་འོང་ཞེས་སོགས་སྟན་སྟན་ལྟར་སྤྲོ་བ་
 ཡོད་མོད། དོན་དུ་ཐིག་གོགས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དངོས་སུ་ཆོག་རྒྱབ་པོས་
 མི་བསྒྲོག་ཅིང་། རང་གིས་ལག་ལེན་ལ་དེ་བཞིན་མི་བྱེད་པ་དགོས་གསུངས།

དུག་པ་ཆེ་འདིར་ནད་སོགས་མི་འདྲོད་པས་གཅེས་པ་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་བཙུ་
 པ་ལས། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སློད་པ་དེ། ཡམས་དང་འཆེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་།
 གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ནི་འཆེ་བར་འགྱུར།
 རྒྱལ་པོ་མི་དང་སྤྲུལ་གདུག་དང་། རྒྱ་དང་མཁའ་འགོ་རྒྱན་པོ་དང་། གདོན་
 དང་ལོག་འབྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བསད་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགོ།
 རྣམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། ཀུན་ཏུ་སེམས་དཀྱུགས་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་
 རྒྱུ་ཆེན་པས་བྱས་གྱུར་ན། དཔུལ་བར་ངེས་པར་འཆེད་པར་འགྱུར། མནར་
 མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་བྱང་བའི། དཔུལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། སློབ་
 དཔོན་ལ་ནི་སློད་པ་རྣམས། དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟམས་སློད་ཤོར་ན། ཆེ་འདིར་ཡང་མི་འདྲོད་
 ལྷ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། སྟོན་འཕགས་ཡུལ་ན་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 ཆོས་གསུངས་པའི་ཆོ། ཁོང་རང་གི་ལྷ་མ་གྲུབ་ཆེན་པག་ཆང་པ་དེར་བྱོན་པ་མ་
 མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་བརྟུས་ནས། རྗེས་སུ་ལྷ་མར་ངས་མ་མཐོང་ཞེས་རྟུན་ཁྱེས་
 པས་མིག་འབྲས་དངོས་སུ་ཕྱིར་དོན་ནས་སར་རྟུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དྲགས་
 པོ་འཇམ་དཔལ་རྟུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེ་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ཞེས་པ་དང་།
 ཀུན་མེད་པ་ཞིག་རྗེས་སུ་སྟོན་དཀར་ལར་རྒྱན་མས་མགོ་བོ་བརྟོག་དོས་བཅོམ་ནས་

ཤི་བ་དང་། སྤུ་བྱར་པའི་སློབ་མ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཞིག་ཤི་ཁར་འཇིགས་
སྤང་བྱང་ཚུལ་སོགས་བསྟུལ།

བདུན་པ་བྱི་མར་ངན་སོང་ཐུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱམས་པ་ནི། ཉེས་
དམིགས་ཆེ་ཤོས་ཏེ། སླ་མ་ལ་བརྟན་སློང་བྱེད་པ་དེ་ནི། ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དཔུལ་བའི་རབས་
མང་པོ་མདོ་ལས་གསུངས་ཀྱང་། སླ་མ་ལ་བརྟན་སློང་བྱེད་པ་དེ་དཔུལ་བ་
འདིར་སྐྱེ་ཞེས་མ་བཟུན་ལ། རྒྱུད་དེར་ལག་ན་དོ་རྗེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་
དག་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟན་པར་བབྱེད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
ལགས། ཞེས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གསུང་བར་བསྐྱུལ་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་བསྟུལ་པ། ལག་ན་དོ་རྗེ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱག་པར་
འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྟོ་ཞིག གསང་བ་པའི་བདག་པོ་འོན་ཀྱང་ཅུང་ཞིག་
བརྗོད་པར་བྱའི། དཔའ་བོ་བསྐྱེམས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་
མི་བཟད་པ། དཔུལ་བ་གང་དག་ངས་བཤད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་
བརྗོད། དེ་ནི་བསྐྱུལ་པ་མཐའ་ཡས་སོ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ། རྣམ་ཡང་
སློབ་དཔོན་བརྟན་མི་བྱ། ཞེས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱག་པར་འགྱུར་
ཞིང་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་དགོངས་ནས། ཞིབ་
ཏུ་གསུངས་མ་པོད་པའི་ཚུལ་གྱིས། མནར་མེད་དུ་ལོ་གངས་མང་པོར་གནས་
དགོས་པ་ཅོམ་ཞིག་བཟུན། དེས་ན་སླ་མ་ལ་བརྟན་སློང་ན་མ་ཡང་མི་རུང་བར་
གསུངས་ལ། སླ་མར་བརྟན་སློང་བྱེད་པ་ལྟ་ཞིག བརྟན་སློང་བྱེད་པའི་མི་ཡང་
མཐོང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། གྲུབ་ཆེན་སྤིང་རས་པས་ཆོས་གསུང་སྐབས། ཆག་ལོའི་
སློབ་མ་དམ་ཉམས་ཤིག་དེར་སྤེལས་པས། དེ་མ་ཐག་ཞལ་འགྲིགས་ནས་ཆོས་

གསུངས་མ་ཐུབ་པར་གཤེགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

བརྒྱད་པ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐོངས་
 པ་ནི། སྤར་གྱི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པ་དེ་ལས་ཚྭ་པ་སྟེ།
 དེ་མ་མཇལ་བས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མི་གོ་བའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཁོ་
 རར་སྟེ་ཞིང་། མདོར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས། དེ་ནས་འདི་ཕྱིར་ལེགས་ཆོགས་རི་
 སྟེང་པའི། ཞེས་སོགས་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་ལེགས་ཆོགས་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་
 མཐུན་པའི་རྒྱད་པ་རི་སྟེང་ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་
 པ་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པ་གང་རུང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན། ལྷ་མ་ལ་བསྟེན་ཚུལ་
 ལོག་ན། ཆོ་འདིར་མ་ཟད། སྤྱོད་པ་གཞན་དུ་འདེད་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་
 མཇལ་ཏེ། བདུད་ཅིང་སྟེང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བརྒྱལ་བ་དེ་འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་
 ཀྱང་། མ་གུས་པ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་དེས། མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྟེས་ནས་
 དམ་ཆོས་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གྱི་སྤྱོད་ཅམ་ཐོས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་འདི་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི། མ་
 བརྟགས་མ་བསམས་པར་རང་གར་བྱས་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་
 རྟེན་འབྲེལ་བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་འོང་བ་མིད་ལས་མར་པར་ཟངས་སྟོང་པ་སྤུལ་
 བས་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུགས་པ་དང་། ཐོག་མར་མར་པས་གནང་བའི་ཆང་ལྷག་
 མེད་གསོལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འབྱིགས་པ་སོགས་དང་། མར་པས་ཡི་དམ་ལ་
 ཕྱག་འཆོལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འབྱུགས་པ་སོགས་དང་། འབྲོམ་གྱིས་སེ་བཙུན་
 དང་། རྩོ་བོ་བསྟེན་པ་དང་། རྩོ་བོས་གསེར་སྦྱིང་པ། མིད་ལས་མར་པ་བསྟེན་པ།
 རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་བྱུང་པོ་ལྷས་པའི་དབང་ཁང་གི་ལོགས་ལ་གསེར་ལེབ་བྱུགས་

མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ནས་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་ཚུལ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་ལེགས་ཉེས་ཅུང་་
 ཟད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡོད། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་ཐོག་མར་རྗེ་དང་
 མ་མཇལ་གོང་ཚྭ་དེ་པའི་བསམ་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་མདུན་བྱོན་སྐབས་ཀྱི་
 རབས་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་ཀྱན་སྦྲོང་ངན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་
 འགྲིགས་པ་དང་། ཀྱན་སྦྲོང་བཟང་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲུགས་པ་སྣ་ཆོགས་འོང་
 བས་གཟབ་དགོས་གསུངས། རང་ཅག་སྤྱི་མཐོང་མཆོན་བཟྃ་དཔ་ན། སྐྱེ་ཞབས་
 ལུ་ཞིག་མ་དང་སྐྱེ་ཞབས་ཅི་ཞིག་པ་ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཞལ་ལྷ་
 རས་ཞེས་སོགས་ཞེས་དང་བཅས་མཆོན་བཟྃ་དགོས། རྩོ་བོས་གསེར་སྤྱིང་
 པའི་མཆོན་བཟྃ་དཔ་ན་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞིང་ཆེ་བཟྃ་མཛད། གཞན་གྱིས་
 གསེར་སྤྱིང་པའི་མཆོན་དངོས་བསྐྱགས་པ་བྱུང་ན་ཉར་གྱིས་བཞེངས་པར་མཛད།
 རྩོ་བོས་ཀྱང་བདག་ཉིད་སྒྲིག་པ་མིན་ཡང་། སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆའི་མཆོན་ཐོལ་
 བྱུང་དུ་སྒྲིག་པ་མཐོང་བ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཞལ་
 བཞུགས་པའི་ཆེ་མཆོན་བཟྃ་དཔར་དཀའ་བ་ཞེས་མི་བྱ་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱིང་
 ཡང་གོང་གི་ས་བཅད་ནམས་ལ་བསྐྱར་བཤད་འབྲིང་བསྐྱས་གཉིས་མཛད་དོ། །

༥ ཉིན་བརྒྱད་པར། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གང་དག་སྤྱིང་པའི་བདེ་
 ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར་བཙོན་པ་ཡིས། རྒྱལ་བ་
 དགྲེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི། སྐལ་ལཱ་དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་
 ཉོན། ཞེས་པའི་ལུང་འདྲན་དང་བཅས། ཀྱང་པ་དང་པོ་སྤྱིང་བྱ་འབྲིང་གི་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་པ་སྤྱིང་བྱ་ཆུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་
 དང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་

འགྲོ་ཀུན་སྒྲོང་འཆོས་པ་སོང་རྒྱུ། སྒྲོན་དུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་
 འབྲེན་ཅིང་དངོས་གཞི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་དང་པོ་དང་གཉེས་
 པ་གཉེས་ལ་བསྐྱར་བཤད་གནང་སྟེ། དེ་ལ་ས་བཅད་འདིར་དམིགས་པ་སྒྲོང་
 རྒྱུ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པས་བཤེས་གཉེན་བརྟག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐྱར་བདེ་ལྟར་
 གྱི་ས་བཅད་ལ་མི་གསལ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
 འདིའི་བར་ན་འཆད་དགོས། དེ་ཡང་འོ་ན་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་ཡོད་ན། ཇི་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་གང་བྱུང་གིས་མི་
 ཆོག་པར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འབྲིང་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་ཀྱི། དཔེར་ན།
 ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་ཙམ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་སྟོགས་རེ་བ་ཞིག་གིས་ལམ་ཡོངས་
 རྫོགས་ལ་འབྲིང་མི་རུས། སྒྲོབ་མ་དད་པ་དང་ཤེས་བཙོན་ལྡན་ཡང་། སྒྲོ་མ་དེ་
 མདོ་སྟགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཆོ། དེས་དེ་སྐྱབས་
 འགྲོའི་བྲིད་དང་། ལྟའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཅུ་རྒྱུང་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་
 སྟོགས་རེ་བ་སྣ་གཅིག་ཙམ་ལ་མི་ཆེ་རྒྱལ་པོར་སྒྱུར་བས། དལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་
 འོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་བས་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་
 བསྟེན་དགོས། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པ་པོ་དང་། བྱང་
 སེམས་དང་། གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པ་པོའི་མཆོན་ཉིད་སོགས་སོ་
 སོར་མང་ཡང་། འདིར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོན་རྒྱས་པའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་ལ། མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཡང་མ་
 བསྟེན་གོང་ནས་བརྟག་སྟེ། སྒྲོ་མའི་མཆོན་ཉིད་བརྟག་པ་འདི་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་པར་འདོད་པས་བྱ་བར་མ་ཟད། འདུལ་མདོ་སྟགས་གསུམ་གྱི་བཤེས་

གཉེན་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་འདུལ་མདོ་ལྷགས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་
ནམས་རང་ལ་ཆང་མ་ཆང་བརྟག་སྟེ་མ་ཆང་ན་ཆང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཆོ་
བུམ་དང་། བྱབས་བྱས་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆང་བ་ཅམ་དང་། ཆོ་ག་སྒོ་ཐོག་ནས་གཏོང་
ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མིན།

དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་ལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་མཁན་སྒྲོབ་
གྱི་མཆན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་
ཉིད། གསང་ལྷགས་གྱི་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལས།
ད་ལས་འདིར་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་བའི་སྒྲ་མའི་མཆན་ཉིད་གཙོ་བོར་སྒྲོས་ན།
དེ་ཡང་མདོ་རྗེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་
ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་བྱུག དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྒྲ་མཁས་ལྷན།
བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་སྒྲོབ་སྤངས་ལ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་
བཙུ་ཆང་བ་སྟེ། དེའི་ནང་གི་དུལ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱད་བདུལ་བ་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ནམ་གཡེང་ཞི་བ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉེ་
བར་ཞི་བ་དང་། སྒྲོས་གྱི་གསེབ་ཏུ་ཤིང་གཞན་བཙུག་ན་དེ་ལ་སྒྲོས་ངོ་འགོ་བ་
ལྟར། སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲོན་ནམས་རང་ལ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས།
རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ལྟ་བ་རྟེན་པ་སྟེ། འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་། གོང་གི་ཤེས་རབ་
ནི་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་བྱེད་པས་མི་སྒྲོས་
སོ། ། གཞན་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་ནའང་། བསྐབ་གསུམ་གྱིས་རྒྱད་དུལ་
བ་དང་། སྟིང་བཙེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྷ་ངེས་པར་ལྷན་དགོས། རོ་རྟོ་
བས། དེད་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡེར་པའི་ཞང་བཙུན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡང་

མེད་སྐྱོ་བ་བཟོད་པ་ཡང་མེད་པས་སྒྲ་བོ་དྲིན་དུ་གཅགས་པ་རེ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་
 དེ་ལྷ་མ་ལྷ་ཡོད་པས་དུང་ན་སྐྱོ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་ལ་སྒྲ་མཁས་པ་ཡི་
 མེད་ཡོན་བཤད་རེ་བྱེད་པ་ཡང་འདི་ཀྱན་གྱིས་ད་རེས་མི་གོ་སྟུང་པ་ལས་མི་ཤེས་
 ཏེ་ལྷ་བོ་ཡོད་པས་སྐྱོ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གསུང་ངོ་༥ སྒྲ་བོ་དྲིན་དུ་གཅགས་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི། འདིས་འགྲིགས་འདུག་སྟུང་པ་འཇུག་ལྷགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་སྐད་ཆ་
 ལེགས་སོ་སྟེར་བ་ལ་བྱེད།

དུས་མཐར་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་དགོན་ན། སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་ལས་ཡོན་ཏན་
 གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། ཆོ་འདི་ལས་ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་
 ལས་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གནད་ཡིན། དེ་ལྷ་མེན་
 པར་མི་དགེ་བའི་བཤེས་དང་འཕྲད་ན་སོར་མོའི་བྲེང་བ་ཅན་ལ་ལོག་པའི་བཤེས་
 གཉན་གྱིས་ལམ་ལོག་པར་བརྟེན་ནས་ཕྱིག་ཚབས་པོ་ཆེ་བསག་དགོས་བྱུང་བ་
 ལྟར་འགྱུར་བས། དང་པོ་ནས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འོས་པར་མཐོང་བ་ན་
 སྒྲ་མར་བརྟེན་པར་བྱའོ༥ སྒྲ་བ་མ་ཡང་། རང་སྟོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་
 སྟོགས་ལ་སྤང་བའི་སྟོགས་ཞེན་མེད་ཅིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་། ལེགས་
 ཉེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་ཅན། སྒྲ་མར་གྲུས་པ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྷན་པ། ཡིད་ལེགས་པར་གཏད་དེ་ཉན་པ་དང་ལྷ་ཆང་ན། ཆོས་
 མཐར་ཕྱིན་པ་འོང་། དེ་ལྷ་བྱའི་སྒྲོབ་མས་སྒྲ་མ་བརྟེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན།

བསམ་པས་བརྟེན་ཚུལ།

གསུམ་པ་བསམ་པས་བརྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཅ་བ་དད་པ་སྤང་བ་དང་།
 བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའོ༥

ཅ་བ་དད་པ་སྤང་བ།

འདི་གཉིས་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱར་རི་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེམ་ན་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་འོང་། དེ་
 མིན་ཆོས་ཁྱེད་སྒྲུལ་པ་ལས་མི་ཡོང་བས། དེས་ན་དང་པོ་རྩ་བ་དད་པ་བྱུང་བ་ལ་
 གསུམ་ཡོད། འདིའི་དད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དད་
 པ་སྟེ། འདི་དང་མར་ཤེས་གཉིས་དམིགས་སྐྱོར་གཞན་ལས་སྐྱེ་དཀའ་ཤོས་ཤིག་
 ཡིན་ལ། དཀའ་ཡང་འབད་དེ་མ་བཙོན་ན་འདི་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་གཞན་
 རྣམས་རྒྱད་ལ་མི་སྟེའོ། དེ་ལ་སྤྱིར་དད་པ་ནི། དཀའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
 པའི་གཞིའམ་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྐྱོན་མའི་མདོ་ལས། དད་པ་སྟོན་
 འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཁིང་འཕེལ་བར་བྱེད།
 ཅེས་སོགས་དང་། སྟོན་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ཞིག་གིས། ཨ་ཏི་ཤ་གདམས་ངག་ཁྱེ་
 ཞེས་ལན་གཉིས་ཁྱེས་ཀྱང་ཅང་མ་གསུངས་པ་ན། ཁོས་སྐད་ཆེན་པོས་བོས་
 པའི་ཆོ། ཏེ་ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་རྣ་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ། མན་ངག་བྱ་བ་
 དད་པ་ཡིན། དད་པ་དད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་
 པོས། མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་ཆེ་ཆུང་གང་སྟེས་ཀྱང་། དད་པ་ཆེ་ཆུང་བསྐྱེམ་
 པའི་མཐུ་ཡིན་པས། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་ལ། ཡོན་ཏན་
 བསམ་ཁིང་སྐྱོན་ནས་མི་བཟྱ་བའི། གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཐེལ་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། དམ་བཅའ་འདི་འདྲ་གོགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། ཅེས་པ་ལྟར་རང་
 ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་སོགས་སྒྲ་མར་དད་པ་ཡོད་མེད་དང་། དད་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་
 རག་ལས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་
 བཟྱ་བའི་དད་པ་དང་། གདམས་ངག་ཀྱང་མ་ཞོར་བ་ངེས་པར་དགོས།
 གདམས་ངག་ཞོར་ཀྱང་དད་པས་ཡིད་ཆེས་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཕན་བྱ་

འགྲུབ་ཅུས་ཏེ། རྒྱ་གར་ན་མི་ཞིག་གིས་སྤྲོ་མར་གདམས་ངག་ཞུས་པ་ལ། སྤྲོ་
མས་མ་རི་ལེ་ཇ་ཞེས། དོན་དུ་མར་སོང་གསུང་བ་ཡིན་པ་ལ། ཁོས་དེ་མ་གོ་
བར་གདམས་ངག་ཏུ་བབྱང་ནས་ཆོག་དེ་བབྱངས་པས་རང་གཞན་གྱི་ནད་སྤྲོ་
པ་སོགས་བྱུང་། ཡང་གཅིག་གིས། ཨོ་བ་ལེ་བྲ་ལེ་བྲ་ཆེ་སྤྲོ་ཞེས་ལྟ་མོ་ཅུ་ཆེ་
སྤྲོ་གས་གྱི་ཅ་དང་། བ་ཞོར་ནས་བབྱངས་ཏེ་ཐུ་གཏི་སྤྲོ་བས་དོ་བཅོས་ནས་ཐོས་
པའི་རབས་བཞིན་ཡིན། དད་པ་མེད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ཡང་མི་འོང་།

དད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདྲིའི་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་བྱེད་དད་པ་ནི། བཤེས་
གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དང་བའི་དད་པ་ཡིན། དེ་བསྐྱེད་
ཐབས་སྐྱེད་ཆང་ཡབ་སྤྲོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་ལྟར་དང་པོ་ཅ་བ་དད་་་་
པ་སྤྲོ་བ་ལ་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བཟླ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་གསུམ་ལས།
དང་པོ་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་བཟླ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སངས་རྒྱས་སུ་བཟླ་
དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཁེ་འདོད་ལ་གྱོང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཁེ་ཞིག་
འདོད་ཕྱིན་ཆད། སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནམ་མིན་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་སུ་
བཟླས་ན་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འདོད་དོན་ཀྱན་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་སོགས་
ཁེ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། མ་ཤུན་མོས་བྱི་སོ་ལ་དད་པ་བྱས་པས་རིང་བསྐལ་བབས་
པ་བཞིན་ཡིན། བེའུ་བྲུམ་སྟོན་པོ་ལས། སྤྲོ་མ་བྱིན་སྤྲོ་བས་ཆེ་དང་ཆུང་བ།
དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲོ་མ་བྱིན་སྤྲོ་བས་ཆེ་ཆུང་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་དོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་སེམས་
སོགས་ཇི་ཅམ་གྱི་ཆོད་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཅམ་གྱི་བྱིན་སྤྲོ་བས་འབྱུང་། དེས་ན་
དངོས་གྲུབ་འབྱུང་མི་འབྱུང་སྤྲོ་མར་མོས་གྲུས་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལས་པར་རྩོ་བོ་་་
ཆེན་པོས་ཀྱང་། བོད་ན་གྲུབ་ཐོབ་མི་འབྱུང་བ་སྤྲོ་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་

ལས་མེད་པས་ལན་པར་གསུངས། སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཡང་དད་པ་མ་
སྐྱུངས་ན་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་། གྲོང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྐྱེད་དེ།
སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་མོད། ལྷས་བྱིན་དང་ལེགས་སྐར་
གྲིས་འོད་འདྲིམ་གང་བ་གཅིག་ཕྱ་མ་གཏོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་པ་མ་མཐོང་
བས་གྲོང་བྱང་བ་དང་འདྲ་བས་ན། དགེ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བས། ལྷ་མ་དག་ལ་གུས་
པ་མེད་ན།། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་པན།། དཔེར་ན་ལེགས་པའི་
སྐར་མ་བཞིན་ཏེ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

གཉིས་པ་བཟླ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ལྟར་བཟླ་དགོས་པ་ཅིས་དུ་མ་
ཟད། བཟླ་མི་རྒྱས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲོས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་བབྱང་ན་མ་
དད་པ་བསྐྱོག་རྒྱས་ཤིང་། སྒྲོན་ཕན་བྱ་མཐོང་ཡང་ཟེལ་གྲིས་མནན་ནས་དད་
པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོན་མཐོང་བ་དད་པའི་གོགས་སུ་འབྱེར་བའི་
རྒྱ་མཚན་གཉིས་བསམ། དེ་ཡང་ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱད་ལས།
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བབྱང་།། སྒྲོན་ནི་ནམ་ཡང་བབྱང་མི་བྱ།། ཡོན་ཏན་
བབྱང་ན་དངོས་བྱུང་འཕྲོལ།། སྒྲོན་ནམས་བབྱང་ན་དངོས་མི་འབྱུང་།། ཅས་
གསུངས་པ་བཞིན་རང་རེས་བག་ཆགས་ངན་པའི་ཤུགས་ཀྲིས་ལྷ་མ་ལ་སྒྲོན་ཤས་
ཆེར་བསམས་པས་མ་བྱུང་བ་ལས། གནམ་གང་ལ་ལྷ་བ་ཤར་ཡོད་ཀྱང་ཉི་འོད་
ཀྲིས་ཟེལ་གྲིས་ནོན་ཏེ་ལྷ་བ་མི་མངོན་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེར་བསམ་
ན་སྒྲོན་མཐོང་བའི་སྒོ་རང་ཤུགས་ཀྲིས་འགག་པར་འབྱུར་བ་ནི། དཔེར་ན་
རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསམས་པས་རང་གིས་རང་ལ་སྒྲོན་མི་མཐོང་བ་
བཞིན་དང་། སྒྲོན་ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་སུ་
བསམས་ནས་དད་པའི་གོགས་སུ་བསྐྱར་ཆོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ལྷ་

མ་རྣམས་རང་རེ་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་ཐ་མལ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱན་གྱི་
 ཉིང་འཛིན་ཐོབ་སྐབས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱ། དེ་ནས་ས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 འོངས་སྤྱ་སོགས་སུ་རིམ་བཞིན་མཇལ་ཁིང་། རྣམ་ཞིག་སྔོན་བཅུད་རྣམས་ཀྱང་
 དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བ་ཡོད་པས་སོ།

གསུམ་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་བལྟ་ཚུལ་ལ། འདིར་གཞན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་
 དེས་ཤེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་སྤྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རྟོག་རྟེན་འཆང་གིས་བཞེད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་
 གིས། བཤེས་གཉེན་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་མིན་མོད། བཤེས་གཉེན་
 བཞེན་ཚུལ་སྐབས་གསར་དུ་བཅོས་དགོས་ཀྱིན་ཡོད་སྟེ་མ་པ་འོང་ཉེན་ཡོད་ཀྱང་།
 དེ་འདྲའི་སྒྲིན་རྟོག་རྣམས་ཞེ་ཕྱགས་སུ་མི་བཞག་པ་གནད་ཡིན། དེས་ན་འདི་
 ལྟར་བསམ་སྟེ། སྤྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཡང་རང་གིས་ངོས་མ་ཆོད་པ་ཡིན། དེ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན། དང་སང་གི་སྐབས་འདིར་རྟོག་རྟེན་འཆང་གིས་སྤྱ་མའི་རྣམ་
 པར་བཞེན་ནས་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ལས། ཕྱི་མའི་
 དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། ང་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱ། ཞེས་དང་། གཞན་
 ཡང་། རྩ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། ང་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན། ང་
 ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་བྱས་ལ། དེ་ཆོ་དེ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད། ཅེས་དང་། མ་འོངས་
 རྟོགས་མའི་དུས་སུ་ནི། ང་ནི་བྱིས་པའི་གཟུགས་དང་ནི། ལྷ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱི་
 གཟུགས་སུ་སྟོན། ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀླ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི། ཕྱི་
 མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན། ང་ནི་མཁན་པོའི་ལུས་ཀྱིས་སྟོན། ང་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་
 གཟུགས་སུ་གནས། ཞེས་སོགས་ལྟར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་མ་འོངས་རྟོགས་
 མའི་དུས་སུ་རྟོག་རྟེན་འཆང་ལ་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གཟུགས་སུ་འོང་བས།

ང་དང་མ་མཇལ་ཞེས་ཡིད་མ་པམ་པར་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་བརྩེ་བས་གདམས་
པ་འདི་དག་ངེས་དོན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྒྲིགས་མའི་དུས་ཞེས་
པ་དང་སང་གི་དུས་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་འདྲའི་དོན་རྗེ་འཆང་གི་
སྐྱུ་ལ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ཡང་རང་གི་སྒྲ་མའི་གསེབ་ཏུ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། རང་
རེ་ལས་ཉོན་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་པ་དོན་རྗེ་འཆང་གིས་བརྩེ་བས་
གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རེ་དང་སང་སྒྲ་དོར་གྱི་གནས་
ཤེས་ཅུས་ཤིང་གདམས་དོན་སྐྱབ་ཅུས་པའི་རྟེན་སྒྲིགས་འབྱོར་བས་ངེས་པར་
དོན་དུ་འགྱུར་བ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་ད་ལྟའི་སྒྲ་མ་འདི་ཀྱན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་མཚན་རེ་
བཀོད་ནས་མིན་ལྷགས་བསམ་ན། རེ་རེ་བསམ་ལྟུང་དུ་དོན་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུ་ལ་པ་
གཅིག་ཀྱང་མི་ལྷག་པ་ཞིག་རེད་འོང་། དེ་ལྟར་ན་ལྔར་གྱི་ལུང་དང་འགལ་
བའི་སྒྲོན་འབབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེས་ན་སངས་
རྒྱས་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤ་ལྷག་བཀོད་ནས་མ་རྟེན་པ་དེ་རང་གི་སྒྲོ་སྒྲོན་ཡིན་
འདུག་པས་སྒྲ་མ་འདི་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་པ་ཤ་ལྷག་ཡིན་ཉམ་དུ་
བསམ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་སྒྲ་བ་དག་ལ་ནི་ལུང་གིས་ཆོག་མོད། ད་
དུང་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན་ངེས་པ་སྟེར་ཆེ་བས།

གཉིས་པ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་པ་
ནི། ལྔར་ཆོགས་ཞིང་སྐབས་ཁུས་པ་བཞིན་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ན་གནས་པའི་
སྒྲ་བ་གཅིག་ཉིད་ཅུ་སྒྲོད་དུ་མར་གཟུགས་བརྟན་ཐ་དད་པ་འཆར་བ་ལྟར་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྤོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཐམས་
ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་མདུན་དུ་

ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་རང་རྒྱལ།
 བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་ཅིང་།
 དེར་མ་ཟད། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱེན་ཆངས་པའི་ཆ་བྱང་
 དང་། ལ་ལར་བདུད་རྒྱུ་ཆ་བྱང་གྱིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ།
 འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་བདུད་
 དང་ཆངས་པས་འདུལ་བ་ལ་བདུད་དང་ཆངས་པ། ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས་
 ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བྱ་དང་རི་དྲགས་སོགས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལས།
 རང་ཅག་ལ་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པར་ཐ་མལ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་
 ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདྲེན་ཐབས་རང་ཅག་ལ་མཛད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ཁོ་
 ན་སྟེ། སླ་མ་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་ལས་ལྷག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་
 པ་བསྟན་ཀྱང་རང་ཅག་གིས་མི་མཐོང་ཞིང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་
 གཞན་མཆོག་གི་སྤུལ་སྤྱོད་དང་། བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཀྱང་
 མཐོང་བའི་ལས་སྐལ་མེད་ཅིང་། ད་ལྟའི་འདི་ལས་དམན་པའི་བྱ་རི་དྲགས་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་པས་པན་མི་ཐོགས།
 དེས་ན། བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་གསུམ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར། སངས་
 རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་སླ་མའི་གསང་བ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པས། སླ་མ་ནི་
 སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་འཕྱུལ་ལམ་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 འཆམ་དཔོན་གཅིག་ཉིད་ཨ་ཙ་རའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་དེའི་འཆམ་བྱེད་པ་དང་།
 ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་དེའི་འཆམ་བྱེད་པ་ན་ཆས་བརྗེ་བ་ལས། དོན་
 དུ་འཆམ་དཔོན་གཅིག་པོ་དེ་རང་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། མཆོལ་ལྟ་བུ་གཅིག་
 གིས་བཀོད་པའི་བྱེ་བྲག་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་བྲིས་ཀྱང་། དོན་དུ་མཆོལ་གྱི་རང་

བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། རང་རེ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་སུ་རྩོམ་རྗེ་འཆང་གིས་སྒྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་སྟེ་འདྲ་བས་མ།

གཞན་ཡང་མེ་ཤེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པས་མེ་འཛིན་པ་ལྟར་རམ། ཟས་སྒྲོལ་ཆོག་ཉིད་ནའང་ཁ་ནས་མ་སོང་བར་སྟོར་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་རྣམ་དགར་གྱི་འཕྱིན་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་རམ། རྣམ་དགར་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ན་སྤྱོད་པ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་དོགས་མེད་བསམ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་སྐབས་བྱིན་རྒྱལ་དེ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་དགོས། དེ་དགོས་ན་སྤྱོད་པ་ལས་ཐ་མལ་བ་ཡིན་ཐབས་མེད། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་འཇུག་པའི་སྒྲོ་སེམས་ཅན་ལ་རེ་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་དགོས་ན་སྤྱོད་པ་རེ་ནས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིན། དེ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་སྐབས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འང་མི་རེ་ན་སྤྱོད་པ་རེ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་མཐོང་སྐལ་ཙམ་དུ་ཐ་མལ་བར་སྒྲུལ་བ། གཞིངས་དང་ཟམ་པ་སོགས་སྒྲུལ་ཀྱང་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ནི་ཤིང་བཟོ་བས་བཟོས་པ་ལྟར་སྤྱང་བ་ལས་གཞན་མི་མཐོང་། ས་པཎ་གྱིས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཚ་ཡང་། མེ་ཤེལ་མེད་པར་མེ་མི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་མེད་པར་འཇུག་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེན་མོས་ཀྱིས་ཀྱང་། བར་གྱི་སྤྱོད་བྱེད་དག་པ་ན། ཁྱི་གཏུགས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དེ། མེ་ཤེལ་དྲངས་མའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། བྱུང་ཤིང་

སྤྱི་དུ་ཐེབས་པ་ཡིན།། ཞེས་སོགས་ལྟར་མེ་ཤེལ་གྱི་དབེ་བཅས་དྲངས་ཏེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་འཕྲིན་ལས་འབྲུག་པ་སླ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས།
 སླ་མ་སངས་རྒྱས་མིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལ་རེ་མི་དགོས་པ་ལྷུག་པོ་དང་
 དབུལ་པོའི་དབེ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སླ་མར་ལྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སླ་མ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བསམ་དགོས་ཚུལ་སོགས་་
 གསུངས།

ས་བཅད་གསུམ་པ་དེང་སང་གི་དུས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དེང་སང་གི་དུས་སུ་
 ལྷུལ་པས་འགོ་དོན་ངེས་པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་མཐུན་ཅིང་། མས་བྱ་གཅིག་པ་ལ་
 བརྟེན་བཤམས་ཀྱང་ལྷག་པས་དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཕྲིན་ལས་ཅི་དྲག་མཛད་
 བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེང་སང་གི་དུས་སུ་འང་འདྲ་བས་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛད། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུས་བསྐྱེད་
 པ་ནས་བཟུང་རང་ཅག་གི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཞུགས་ཤིང་། ཚྷགས་བསམགས་
 པའང་རང་ཅག་ལ་དོན་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་
 པའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ནས་རང་
 རེའི་དོན་མི་མཛད་པ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རེའི་
 དོན་མི་མཛད་པར་དོར་ན་དེ་བས་ཐབས་རྟུགས་པ་མེད་པས། ངེས་པར་རང་
 རེའི་དོན་མཛད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཅག་གི་དོན་མཛད་
 ངེས་ན། དོན་མཛད་ཚུལ་ཡང་། ཐུབ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་།།
 འགོ་བའི་ལྷག་བཟུལ་ལྷག་གིས་མི་སེལ་ལ། ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་

ཏེ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ལས་གཞན་མཛད་དུ་མེད་ལ། དེ་མཛད་པ་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ནི་དོན་
གྱི་མཆོག་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་པ་པོའི་སྤྱོད་ལས་གཞན་
འགྲོ་ས་མེད་དོ། དེས་ན། རྟེན་ཆ་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་གྱིས། སྟོན་བྱོན་
གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས། ད་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ། ཁས་
ལེན་ཅམ་མེན་པར་བསམས་ཤེས་ན། མཆོན་ལུན་གྱི་སྤྱོད་མའི་ཐོག་ཏུ་འཛིན།
ཞེས་དང་། བདག་གི་སྤྱོད་མའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མགོ་ཐོག་ན་
སངས་རྒྱས་ཆ་ཆ་བ་རེ་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

བཞི་པ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟར་སྤྱོད་མ་ནི་
སངས་རྒྱས་དངོས་དང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མི་
མཐོང་ཞིང་། ཐ་མལ་བར་མཐོང་བ་ནི། སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། རང་གིས་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་
མེད་ཅིང་ངེས་པ་མེད་དེ། འོ་ཅག་གི་མཐོང་ཆོད་ནི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
པ་ཡིན་པས། ལས་འདི་བསགས་པ་དང་འདི་མ་བསགས་བྱ་བ་མེད་པས། ལས་
ཀྱི་མཐོང་སྣང་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་པ་དང་། འདི་མེད་པ་མེད་དེ། འཇུག་པར། རྒྱ་
འབབ་ལྷུང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣམས་སྟོ་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཞིང་
གཤེར་བ་རྒྱ་ཐོར་བ་གང་ལ། ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་བལྟས་
པའི་ཆོ། བདུད་ཅི་དང་། རྒྱ་དང་། རྣམ་ཐག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་
ལ་དབྱར་སྒྲིབ་འཁྱེད་ཆ་ཞིང་། དཔྱད་ཉི་མའང་གྲང་བ་དང་། དུས་འཁོར་དང་
མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ལ་རི་རབ་སྒྲིམ་པོ་དང་གྲུ་བཞིར་སྣང་

བ་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པ་བྱི་མོ་སྤང་ཁོག་རུལ་ཞིང་འབྱས་གཡེང་བར་གཟིགས། སངས་
རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་བྱིས་བཙུན་ཞིང་མོ་
ཞིང་། འབྲུ་ཐུག་འཐུང་བ་ཞིག་ཏུ་གཟིགས། ཏི་ལོ་བའང་ལུང་པའི་མི་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཉ་པ་ཞིག་ལས་བྱུ་བ་ཆེན་དུ་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་རོ་
པས་ཀྱང་ཉ་གསོན་ཐོག་མཛད་པར་མཐོང་། རྒྱ་པོ་པས་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་
མཛོ་མོར་གཟིགས་འདུག་ན། རང་ཅག་གིས་བཤེས་གཉེན་མིར་མཐོང་སྟེ། ཏི་
བྱི་བོང་བྱར་མི་སྤང་བ་དགའ་རབ་ཡིན་ཏེ། སྤུན་ལྷ་སློ་གོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
རང་རེའི་ལས་ངན་སྦྱིབ་པའི་ཆེ་ཆོད་ལ། ལྷ་མ་མི་རུ་མཐོང་བའང་དགའ་
ཆོད་ཡིན། བྱི་དང་བོང་བྱར་མ་མཐོང་བསོད་ནམས་ཆེ། མོས་གྲུ་སྟོང་ནས་
བསྐྱེད་ཅིག་ཤུག་འཕྱུར་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྤང་བ་ཙམ་ལ་ཆ་འཇོག་
ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་བྱུ་བ་ཏུ་སྤང་བས་བདེན་བྱུ་བ་ཏུ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད།
སྦྱོན་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་སྒྲིམ་པས་གདུངས་ནས་ཁྱུ་འཆོལ་དུ་བྱེན་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
སྤང་བ་བྱུང་སྟེ་ཁྱུ་པོ་གཞུ་མ་མཐོང་ཞིང་རྟེན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་བྱུང་ཚུལ་དང་།
ཤ་བ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་
པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་མཁོ། དེ་ཡང་ལྷ་
མ་སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ལ་ལྷ་མ་སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་པ་མེད་དེ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱུ་
དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཏྲགས་
བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན།

སངས་རྒྱུ་སུ་མི་སྤང་ཡང་སངས་རྒྱུ་མིན་མི་དགོས། སངས་རྒྱུ་

དངོས་ལྟར་སྤང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྡོན་གཏད་རབས་
བཞི་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་ཆོས་གནང་སྐབས་བདུད་དགའ་རབ་དབང་
ཕྱག་གིས་གནོད་པ་བྱས་པས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་བདུད་བདུལ་ནས་ང་ཡིས་སངས་
རྒྱས་མངལ་མ་སྤྱང་བའི་སྐབས་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཇི་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ཅིག་
གསུངས་པས་བདུད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་བཟང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་
ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྤྲུལ་བས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་
ཕྱག་འཆོལ་གྲབས་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་སྤྱར་དུ་བཤེག་པ་ཉྱ་བྱ་ཡིན།
དེས་ན་སྡོན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་མགོན་སྤྲུལ་སྤྲུབ་སོགས་ཀྱང་མཐོང་ཚུལ་ལ་དགོ་
སྤྱོད་ཐ་མལ་བར་སྤང་ཡང་། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པ་ལྟར་དང་།
འོན་ཀྱང་སྡོན་རྟོག་གི་སྤྱོད་ངང་གིས་འཆར་ན། དེ་དེ་མ་ཐག་མི་དགག་པར།
དཔེར་ན་གོས་ཀྱི་ངི་མ་འབྱུང་པར་ཚྭ་པས་རེ་ཞིག་ངི་མ་དེ་སྤྱོད་དགོས་པ་བཞིན་
སྡོན་རྟོག་གི་སྤྱོད་འཆར་དུ་བརྟག་ནས། ག་རེ། སྡོན་འདི་ལྷ་མ་ལ་ཡོད་ནས་
སྤང་བའོ། མེད་ནས་སྤང་བ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་ཏེ། ལྷར་བཤད་པ་ལྟར་ལས་
སྤང་གིས་འབྲུལ་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་མིན་ཏེ། མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་སེར་པོར་
སྤང་བ་དང་། རྒྱུ་ནད་ཅན་གྱིས་གངས་རི་སྡོན་པོར་མཐོང་བ་དང་། སྤྱར་
ཞུགས་པ་ལ་སྡོན་ཤིང་འགོ་བར་སྤང་བ་དང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྲུལ་ཤད་སྤང་
བ་སོགས་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྲིབ་ན། རང་རེ་
ཕྱགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱ་ལས་ཉོན་དཔག་དུ་མེད་པས་རིལ་གྱིས་འབྲུམས་ནས་ཡོད་
པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྲུལ། ང་རང་གིས་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཞིག་གནས་སྒྲོར་སོང་
སྐབས་མཁྲིས་ནད་བསྐྱེན་པས་གནས་ཆང་དེར་དདུལ་ག་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་གསེར་
ག་གསུམ་དུ་སྤང་ཞིང་། ཕྱིར་ནང་མཁྲིས་ནད་སེལ་བས་དདུལ་གྱི་གཏུ་གསུམ་

དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་རོང་བྱམས་ཆེན་ལ་ཕེབས་པས་ས་སྐྱའི་
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱའི་དཀའ་གནད་ཅིག་མ་ཤེས་པར་ཚུད་པ་བྱེད་སྐབས་
དབེན་ས་པས་སྐྱ་དོན་ཐམས་ཅད་བཀོལ་ནས་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྟེ་ཉའི་སྐད་
དུ་གསུངས་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ་འདི་དགོ་ལྷགས་པའི་མི་མ་རེད་འདྲོ་
རེད་བྱས་པ་ལྟར་ཕྱི་དབྱིབས་ལ་མི་བཟླ་བར་ནང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ལ་བཟླ་དགོས།

ཆོས་སྐྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ལས་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཇུག་
ལོངས་སྐྱ་མཇུག་བ་ལ་བྱང་འཕགས་དང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐྱ་མཆོན་དཔེས་
སྤྱས་པ་མཇུག་བ་ལའང་མ་མཐའ་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ལམ་རིམ་
བདུད་ཅིའི་སྟོང་པོ་ལས། ལས་ངན་སྦྱིབ་གཡོགས་འདི་དང་མ་བྲལ་རིང་།
སངས་རྒྱས་མ་ལུས་མངོན་སུམ་མདུན་བྱོན་ཡང་། ད་ལྟའི་སྤང་བ་འདི་ཉིད་
མ་གཏོགས་པ། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱ་མཆོག་མཐོང་སྐལ་མེད། ཅས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱང་ཕྱ་ལྟོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མཆོན་བཟང་སོགས་མ་མཇུག་ཞིང་སྦྱོན་གྱི་གོང་བྱར་མཐོང་། ལྷས་བྱོན་གྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཇུག་པ་རྣམས་གཡོ་བོལ་འབའ་ཞིག་དུ་མཐོང་། རང་རེས་སྒ་
མ་འདི་རང་རང་གི་ཆོད་ཅམ་དུ་མཐོང་བ་མཐོང་ཚུལ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། མགོ་
ལོག་ཨ་རིག་སྟོད་པའི་ཇག་དཔོན་ཞིག་ལྷ་ལྷན་གྱི་རྩོ་བོ་མཇུག་བར་སོང་བས་
རྩོ་བོ་ལྷ་ཞོག མར་མེ་སོགས་ཀྱང་མ་མཇུག་བས་འོན་རྒྱལ་སྤྱས་གོང་མས་ལས་
སྦྱིབ་སྦྱོངས་གསུངས་པས་ཁོས་ཁྱི་མཆོད་དང་ཕྱག་སྟོར་བྱས་ཀྱང་སྤྱར་མར་མེ་ཅམ་
ལས་རྩོ་བོ་མ་མཐོང་བ་དང་། སྟོ་མང་བཀའ་འགྱུར་སྒ་མ་སྟོ་བཟང་དོན་ལྷན་
རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་འགྱུར་ལྷགས་ལུང་བསྐྱལ་སྐབས་དེའི་ནང་གི་བྱ་མཁན་གྱ་པ་

ཞིག་གིས་ལྷགས་ལུང་མ་ཐོས་ཤིང་པོ་ཏི་མ་མཐོང་བར་ཤ་གཞིང་པ་གང་མདུན་
དུ་བཞག་པ་མཐོང་ནས་ལུང་གསུངས་པ་དེ་ཤ་དེ་སྒྲ་མས་ཞལ་དུ་གསོལ་ཞིང་།
དགོང་མོ་གོལ་ཁར་ཤ་དེ་བསྐྱས་འགོ་བའི་སྤང་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལྟར། ལས་
སྤང་གི་མཐོང་ཚུལ་ཅི་ཡང་མེད་པས། ལས་སྒྲིབ་རིམ་བྱང་བ་དེ་ཅམ་གྱི་
ཆོད་ཅིག་སྤང་འོང་།

རང་གིས་སྤང་ཚུལ་ལ་ཆ་མི་འཛིག་སྟེ། སྒྲ་མ་པར་ཞོག གལ་རོགས་
གོགས་མཆེད། སྒོ་ཅའི་བྱི་ཚུན་ལྟ་དང་བདུད་སོགས་གང་ཡིན་ཆོད་མི་ཐེངས།
ཆོད་ཐེངས་པ་ནི་རང་གཅིག་ཤུ་སྟེ། དེ་ལས་གོམ་གང་ཕྱིར་སོང་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
ཡུལ་ཡིན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་བྱུང་འཇུག་འགྲུབ་ཁར་དབེན་ས་སྒྲོན་པ་ཞེས་
མིང་ངན་བཏགས་མཁན་ཡང་བྱུང་། རྗེའི་མདུན་དུ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་
སྒྲོབ་བྱར་བརྟུས། རྒྱབས་ཤིག་གསང་ལྷགས་གྱི་ཟབ་གནད་བཀའ་དོག་པ་
འགའ་སྟོད་མིན་ལ་གསུང་བར་ཉེ་བ་ན། བཀག་པར་བྱས་ཤིང་། རྒྱལ་མཆོན་
བཟང་པོས་འགྲོད་པར་མཁས་གྲུབ་གྱིས་ཅབ་ཚུབ་མ་མང་གསུངས་པ་དང་བཙམ་
ལན་འདས་གྱིས་ཀྱང་ངའམ་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཆོད་བྱངས་ཞེས་གསུངས་
ཚུལ། རྒྱ་གར་ན་དགེ་ཚུལ་ཞིག་གིས། བ་ཙོ་གི་ར་སྤིང་གི་པོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་
དཔའ་པོ་དང་། མོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དཔའ་མོ་ཡིན་པར་གོ་ནས་ཅད་གཅིད་དུ་
བྱིན་པས། དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱབས་མི་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་
པར་མ་མཐོང་བར་གཞན་ཟོག་པོ་ཞིག་ལ་དད་པ་བྱས། རྗེ་མིད་ལ་ལའང་། ལྷ་
རོ་བོན་ཆུང་གིས། མིད་ལ་རས་པ་སྐད་པ་དེ། མ་མཐོང་གོང་ནས་སྒྲ་ཆེ་བ། རྒྱ་
གར་གྲུབ་ཆེན་འདྲ་འོ་སྐད། མཐོང་ནས་བྱུང་དུ་སྒྲིབ་ཅ་ན། མི་ཆུན་གཅེར་
ཉལ་བྱེད་པ་ཅིག། ཅས་སོགས་ལྟར་རང་ག་བར་མཐོང་སྟེ་འཕྱ་སྟོད་བྱས་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་ཁ་མཉམ་ལག་མཉམ་གྱི་གྲོགས་མཆེད་དག་ཀྱང་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་པས།
གང་ཡིན་ཡང་རུང་ཁེ་ཆེ་ཉན་ཆུང་དག་སྒྲུང་སྒྲུང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་
ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་འདྲ་ཤེས་གསུམ་པ་ཅན་ཞིག་ལས་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་
བ་བཞིན་མཐོང་ཚུལ་ཅམ་ལ་ངེས་པ་མེད། ཡང་ན། སྐྱོན་དུ་མཐོང་བ་དེ་སྐྱོན་
ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར། བཟླ་ལྷགས་དང་མཐོང་ལྷགས་གཅིག་གིས་འགྲོ་སྟེ།
སངས་རྒྱལ་གྱིས་རྩི་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བསྟན་པ་རྣམས། རང་
དོན་དུ་གཡོ་བྱེད་པར་མཐོང་ཞིང་། སྐྱོན་ཀྱན་ཟད་ལའང་མི་བདེན་ནོ་
སྟམ་པའི་བསམ་ཚུལ་དང་བཟླ་ལྷགས་གྱིས་སྟོང་གསུམ་པ་དག་སྤོང་ལེགས་་
སྐར་ལའང་འཁྲལ་བ་ཞུགས་ན། རང་རེར་ལྟ་ཅི་སྟོས།

གཞན་ཡང་དག་ལྷག་ཉལ་རྒྱལ་དགའ་ཆེ་བ་དེས། དག་ཀྱན་དགོང་མོ་
ཕྱི་མའི་བར་དུ་མི་ཉལ་བར་ཁ་ཏོན་བྱེད་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱོན་དུ་མཐོང་
ཞིང་། དག་ལྷག་ཆང་འཐུང་བ་དག་གིས་དག་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་ཆང་གསོལ་ན།
སྟབས་ལེགས་སྟམ་ནས་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་རང་གིས་སྐྱོན་དུ་མཐོང་་
བ་འདི་སྐྱོན་མིན་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་མིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་
ན། སྐྱོན་དེ་སྤྱོད་མ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གི་དོན་དུ་ཆེད་དུ་བཅོས་ནས་
བསྟན་པ་མིན་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དུ་འགྱུར་
ན། ཞེ་སྤང་ཅན་དང་། སེར་སྤྱོད་ཅན་དང་། ཞ་བ་དང་། སྐྱོ་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
འཆལ་བ་སོགས་སྐྱོན་པར་ཡབ་སྤྱོད་མཇལ་བའི་མདོ་དང་ཐུང་འདས་ཆེན་་
མོ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཚུལ། སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་དྲང་ངེས་
དང་། སྤྱི་རྩི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་སྤྱོད་ཆོགས་གསུངས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རྩི་རྩི་འཆང་
གིས་རྩི་རྩི་འཆང་རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་སྤྱོད་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་གསུངས་པ་་

ནི། དེས་དོན་སྒྲིལ་བཞིན་པར་ཁས་སྦང་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ལ་ཐར་བ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་མཁན་སྒྲ་མ་འདི་ལས་གཞན་མི་འདུག་
པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས། དེས་ན། རང་ཅེས་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་
གསུངས་པའི་སྒྲ་མ་ལ། སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འདི་དང་འདི་འདུག་སྟུང་
པ་ནི། མ་དེས་པ་དང་འགལ་ཏུགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས། གོང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་
དག་གིས་མཐའ་བསྐྱར་རི་བསྐྱར་བྱས་ཏེ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ལྔར་ནས་ཡིན་
ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་
སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་དེས་ཤེས་རྟེན་དེ། སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར་ན་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་
སྐྱེས་པ་ཡིན། སྒྲ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ནི། རང་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ན་རང་གི་སེམས་དང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་བདེ་ཆེན་
ཆོས་སྐུ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། དེའི་ཆོ་རང་སྒྲ་མའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་
དང་། སྒྲ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ། སྒྲ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་སྒྲོ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་བྱེད། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ལ་ད་ལྟ་
ནས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་སེམས་དང་ཉེ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན་གསུངས།

བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པ།

གཉིས་པ་བཀའ་ངོན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྟེན་ཆ་
ཡབ་སྐུ་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་ས་བཅད་བཞི་སྟེ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་
པའི་བཀའ་ངོན། ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་ངོན། ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པའི་བཀའ་ངོན། ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་ཏུ་བསྐྱས་པའི་བཀའ་ངོན་མོ། དང་པོ་

ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་ངོན་
 རི། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་མོད། བཀའ་ངོན་རི།
 སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་སྟེ། སྟོན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བསྐལ་པ་
 རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་མཐའ་ཡས་པས་གངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འདྲེན་པར་
 མཛད་ཀྱང་། རང་ཅག་ནི་དེ་དག་གིས་འདྲེན་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ལ། སངས་
 རྒྱས་གངས་མེད་བྱོན་པས་མ་ཐུལ་བའི། སོགས་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚོགས་བསགས་
 ཡུལ་གཅིག་ཕུར་སངས་རྒྱས་བདུན་བྲི་ལྟོང་། བདུན་བྲི་དྲུག་སྟོང་། བདུན་
 བྲི་བདུན་སྟོང་སོགས་དང་། དེར་མ་ཟད་བསྐལ་པ་འདྲིར་ཡང་། འཁོར་བ་
 འཇིག་གསེར་ཐུབ། འོད་སྤང་སོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་མེད་པ་དངས་ཀྱང་
 རང་ཅག་འདུལ་བར་མ་རུས། ད་ལྟ་སྤྱི་མ་འདྲིས་སངས་རྒྱས་དངོས་བྱོན་ཀྱང་
 དེ་ལས་ལྷག་མཛད་དུ་མེད་པའི་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བའི་ལམ་བཟུན་པས་ན། སྤྱི་མ་དེ་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་ཡང་བཀའ་ངོན་གྱི་ངོས་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་ངོན་ཆེ་སྟེ། དགོ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བས་སྤྱི་མ་ནི་མི་
 ཞིག་ལྟ་གོས་ཤི་ལ་ཁད་པར་ཟན་སྤྱིན་མཐན་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་
 དེ་སྤྱིད་རྒྱགས་པའི་དུས་སུ་ཤ་རྒྱ་རི་སྟེར་མཐན་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། དཔེར་ན་རང་རེ་དབུལ་བ་ལས་ཐར་ཏེ་ཕྱག་པོར་གྱུར་
 སྐབས་ཟས་ཞོར་སྤྱིན་པ་བཞིན་རང་གིས་ལམ་ཡ་ཚད་ཐོབ་སྐབས་སངས་རྒྱས་
 མང་པོས་ཞལ་བཟུན་དབུགས་དབྱུང་སོགས་མཛད་པ་ལས་ད་ལྟ་ཉམ་ཐག་པའི་
 དུས་སུ་མི་པན། སྤྱི་མ་ནི་རང་རེ་དབུལ་པོའི་སྐབས་ཟས་སྤྱིན་པ་བཞིན་ངན་
 སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་སྤྱུང་བར་ཉེ་བའི་དུས་སུ་ཞལ་བཟུན་ནས་འདྲེན་
 ཐབས་མཛད་པས་ད་རེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕོབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་རྒྱ་

བྱང་བ་འདི་སྒྲ་མའི་བཀའ་ངིན་ཡིན། དེས་ན་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་
ཀུན་ལས་སྟག་པའི་བྱགས་རྗེ་ཅན། སྒྲ་མེད་སྒྲ་མ་མཆོག་ ཅེས་གསུངས་པ་སྟར་
རང་ཅག་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་སུ་དང་ཡང་མ་མཇུག་པར་ཆོས་ཀྱིས་
པོངས་པའི་དུས་འདིར་སྒྲ་མ་འདིས་ཆོས་དེ་འདྲ་གསུངས་པས་བྱགས་རྗེ་ཆེས་
ཆེ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་སྒྲོས་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་ལས་ཀྱང་བཀའ་ངིན་སྟག་སྟེ།
སྟོན་འཁོར་བསྐྱར་ཅིབས་ཀྱི་ཐུ་བྱུང་གི་སྐས་སྟོང་པོ་རེ་རེས་གདུལ་ཞིང་རེ་བཟུང་
ནས་བྱགས་བསྐྱེད་སྐབས་ཚོད་དུས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདིའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་
དཀའ་བར་གཟིགས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་ལུས་པའི་ཆོ། སྟོན་པའི་སྐྱ་སྐྱེ་བམ་བེ་
རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་གྱིས་ཚོད་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་བྱགས་བསྐྱེད་པས་
ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་གཞན་ལས་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་
པ་བཀའ་ངིན་ཆེ་མོད། སྟོན་པ་དེས་ཀྱང་མ་ཐུལ་བའི་གདུལ་དཀའི་སྐྱེ་བོ་
བདག་དང་བདག་འདྲ་བར་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་སྒྲོས་སུ་བཀའ་ངིན་སྟག་པར་
ཆེ་ཚུལ་སོགས་དང་། དེའི་རྗེས་རྒྱ་གར་ན་བཟུན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་
དང་། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ། རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་པའི་གྲུབ་མང་པོ་
དང་། བོད་དུའང་བཟུན་པ་ལྔ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ། རྗེ་
འབངས་ཉེར་ལྔ་སོགས་དང་། ཕྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱ་གོང་མ་རྣམས་ལ། མར་མི་
སོགས་དང་། རྗེ་བོ་ཡབ་ཟས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་ཟས་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་
སྐྱེས་བུ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱོན་ཀྱང་། རང་ཉིད་ལ་སྟག་བཟུལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་
ལས་འདྲེན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དངོས་སུ་མ་བཟུན་ཅིང་། མདོར་
ན་སྟོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་མཛད་པའི། སངས་རྒྱས་

གངས་མེད་འདས་གུར་ཀྱང་། བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། གསོ་བའི་
 སྒྲིང་ཡུལ་མ་གུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་རང་རེ་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས། སྤེབས་སར་མ་
 སྤེབས་པས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་སྒྲོན་བྱོན་སུས་ཀྱང་འདྲེན་མ་ལུས་ཤིང་དོར་ནས། སྤྲིགས་
 མའི་ཡང་སྤྲིགས་སུ་བཞག་པ་ལ། ད་ལྟ་སྤྲོ་མ་འདིས་བདག་འདྲེན་ཐབས་འདི་
 འདྲ་མཛད་པ་བྱགས་རྩེ་རེ་ཆེ་སྟེ་ལྟ་བུ་བསམ་གསུངས།

གཉེས་པ་ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། དེར་མ་ཟད། སྒྲོན་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ཕྱིར་སྤྲས་དང་སྤྲས་མོ་མཆིས་
 བྱང་རང་ཉིད་དང་བཅས་པ་གཞོད་སྐྱོན་གཏུམ་པོར་བཟར་བཅུག་པ་དང་། སྒྲོན་པ་
 བྱེ་ལིང་ག་ལི་ཏར་འབྱུངས་དུས་སྐྱེ་བུས་ལ་སྦྱགས་གཟེར་སྟོང་བཏབ་པ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་ག་ན་ཤ་པར་འབྱུངས་ཆེ་མར་མེ་སྟོང་བཅུགས་པ་དང་། མེ་དོང་དུ་
 མཆོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་དམ་པས་པགས་པས་ཤོག་བྱ་དང་། རྩེབ་མས་
 སྤྲིག་གུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་དང་། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་འང་ལམ་རིམ་འདི་
 གསན་པའི་ཕྱིར་རྒྱང་དང་རྒྱ་སྤོང་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་བྱང་དུ་བསད་ནས་རྒྱ་
 མཆོར་སྤྲོ་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དཀའ་བ་སྤྱད། མར་མེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་
 བཅོལ་བའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་མང་པོ་སྤྱད། རྒྱ་གར་དུ་ཡང་དེང་སང་ལྟར་བདེ་
 མོར་བཞོད་ས་མེད་ཀྱང་སྒྲོན་གྱི་ལོ་ལྔ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོག་དང་བསྐྱོས་ནས་ཆོས་
 བཅོལ་བར་བྱོན་ནས། སྤྲོ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་དུ་གསེར་གྱི་མཚུལ་ཁོ་ན་
 བུལ་ཏེ་ཆོས་བྱས། རྩེས་སུ་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་དུན་པ་ན་སྐྱེ་གཡའ་དགོས་པར་
 མཛད་འདུག་ན། རང་རེ་དཀའ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱད་མི་དགོས་པར། སྤྲོ་མ་
 འདིས་སངས་རྒྱས་དངོས་བྱོན་ཀྱང་འདི་ལས་སྤྲིག་གསུང་དུ་མེད་པའི་ལམ་ཡོངས་
 རྩོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་བཀའ་དྲིན་རི་ལྟར་མི་ཆེ། རྩོ་བོ་རྩེས་

སྤྱི་ཚེས་དཀའ་བ་མ་སྤྱད་པར་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ། ལེགས་
པར་ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག་ ཅེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་དབེར་ན་མི་ཞིག་གིས་སྤན་དང་། ཟས་དང་། དུག་གསུམ་
ག་ཟོས་ནས་འཆི་བར་ཉེ་བ་ལ། སྤན་པ་ཞིག་གིས། དུག་ཟོས་པ་དེ་སྤྱགས་སུ་
བཅུག། ཟས་ཟོས་པ་དེ་སྤན་དུ་བསྐྱར། སྤན་ཟོས་པ་དེ་འཆི་མེད་ཆེའི་བདུད་
ཅིར་བསྐྱར་ན། དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞིན་རང་ཅག་གིས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་
ལས་མི་དགོ་བ་དུག་ཟོས་པ་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱས་པ་རྣམས། ལྷ་མས་བཤགས་སུ་
བཅུག། ཆོ་འདིའི་ཆོ་རིང་ནད་མེད་རྟེན་བཀྱར་སྟན་གྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་
གསོག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བཟང་བ་དང་། བཟླ་སྟོན་རྣམ་དག་གིས་ཁ་བསྐྱར་
དུ་བཅུག་སྟེ་བྱི་མ་ལ་པན་པའི་ཆོས་སུ་བསྐྱར། བྱི་མ་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་བ་
ཐོབ་བྱིར་བསགས་པ་རྣམས་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱར་བཅུག་པས་ན། དེ་
ལས་དྲིན་ཆེ་བ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ། བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོར། ཆོགས་བཅད་གཅིག་
བསྟན་ཡི་གའི་གངས་སྟེད་ཀྱི། བསྐྱལ་པར་མཆོད་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་མི་འཁོར་
བར། གསུངས་ན་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་བཟང་ཉེར་བསྟན་པའི། བཀའ་དྲིན་
འདི་ནི་གང་གིས་གཞལ་བར་རུས། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་མི་ཞིག་བཙོན་རར་
སྤྱག་བཟུལ་ཆོ། གང་གིས་བཙོན་ཁང་དེ་ལས་ལྷས་ནས་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་
ཆོགས་གནས་ལ་སྐྱར་བྱས་ན། དེ་ཡང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བྱེད་དགོས་མོད།
དེས་ན་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ། ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཐར་བའི་
ཐབས་བསྟན་ཏེ། རེ་ཞིག་ལྟ་དང་མི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་ལ། འདོད་དགུར་སྤྱོད་
པའི་བཀའ་དྲིན་བྱིན་པར་མཛད། དེ་ནས་འཁོར་འདས་རྒྱད་པ་ཀུན་ཞི་བའི།
ཐབས་ཚུལ་ལྷ་ན་མེད་པ་ལེགས་བསྟན་ནས། སྤྱ་གསུམ་གོ་འཕང་དམ་པར་

འཁྲིད་མཇུག་པའི།། བཀའ་དྲིན་འདི་ནི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་ཆེ།། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། རྟོགས་པ་
རྒྱུད་ལ་གང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུད་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སོག་
ཏུ་བྱས་ན། ལམ་ལ་ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའང་སྐྱ་མས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
གནད་ཀྱིས་སོ། རྟེན་ལོ་པས་རྒྱ་རྩེའི་ཞལ་རས་ལ་མཚུལ་གྱི་འཇིམ་པ་བརྒྱབ་པས་
དེ་མ་ཐག་ཏིང་འཛིན་ལ་ཞག་བདུན་འབྱམས་པ་དང་། རང་རེ་སྤར་ཆོས་མི་
དྲན་པར་ད་ལྟ་དྲན་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱ་མས་ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་རེད།
འདི་ལོ་སྐྱ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་ལ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་བདག་
ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆོན་མ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་དེའི་བྱིན་སྐྱབས་
ལས་ད་ལམ་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་བཟང་པོ་ཡོང་བ་འདི་བྱུང་། སྤར་
སྐྱབས་མགོན་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དྲགས་པོར་དགེ་བཤེས་ཉེར་ལྔ་ཅམ་དང་མཉམ་
དུ་ཆོགས་འཁོར་གནད་སྐྱབས་ང་རང་ཡང་བཅར་བས་ང་རང་ལ་སྐྱ་མཆོད་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་དབུ་འཕྱགས་པ་ནས་རྒྱུན་རིང་ཅམ་བར་མིག་ནས་
མཆེ་མ་འཁྱུགས་པ་སོགས་ཡིད་འབྱུང་བསམ་མི་བཟོད་པ་བྱུང་བའང་སྐྱ་མས་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་དང་འདོད་
དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འབྱུང་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་རྟེན་ལོ་པས།
བོགས་འདོན་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་པ། སྐྱ་མ་ཡིན་ནོ་རྒྱ་རྩེའི་ཞེས་དང་། རྒྱལ་
བ་ཆོད་ཆང་པས། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་མང་ལགས་ཏེ། སྐྱ་མ་བསྐྱོམ་པའི་གོང་
ན་མེད། བསྐྱེད་བཟོད་བྱེད་པ་མང་ལགས་ཏེ། གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གོང་ན་

མེད།། ལྷན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན།། འབྲལ་མེད་ཉམས་སྤྱོད་འོང་བར་ངེས།།
ཞེས་གསུངས། སྤོན་ར་སྤྱོད་ནས་མི་ཞིག་གིས་འབྲམ་སྤོན་གྱི་སྐུར་མཆོད་མེ་
ལུལ་ཏེ་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། རྩོམ་ལ་ཁོམ་གྱི་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་།
སྐྱབ་ཁང་པས་སྐྱམ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཚུལ་བཅས་གསུངས།

བཞི་པ་ཟང་ཟེང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནི། དེང་སང་
གི་མི་རྣམས་ནི་ཟང་ཟེང་ལ་བལྟ་བས་དང་པོར་ཟང་ཟེང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་
ནས་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་དྲགས་པོ་སྐྱམ་མ་རིན་
པོ་ཆེ་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀོང་སྟོད་དྲི་མེད་སྟེང་ཁའི་གཡོག་པོ་ཞིག་གསུང་
བཏག་ཞུ་བཏང་སྟེ་མར་ལྷང་གཅིག་འབྲལ་སྐྱབ་སྐུར་བས་སྐྱམ་མ་བཞུགས་ས་
མཐོ་བའི་དབང་གིས་ཁོ་ཐང་ཆད་པའི་སྲུག་བསྐལ་གྱིས་སྐྱམ་མ་རི་དྲགས་འདྲ་
བ་དེ་རི་མཐོ་མོ་འདི་འདྲ་ལ་སྟོད་དགོས་པ་ཟེར་ནས་ཁ་བཏང་གིན་སྐྱམ་མའི་
སྐྱམ་མའུན་དུ་སྤེལས། སྐྱམ་མས་ཇ་དང་ཟས་བཟང་པོ། ཆོགས་ཟན་བཅས་གནང་
བས་ཁོ་རང་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱམ་མ་ཡང་བྱིན་སྐྱབས་ཆེ། ཆོགས་ནི་ཆོགས་ཞིམ་
ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཟང་ཟེང་གིས་འཁོར་དུ་བསྐྱས་ནས་དད་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན།
གྲ་སར་དགོ་གན་གྱིས་དགོ་སྲུག་སྤྱོད་བ་ལྷ་བྱ་ཟང་ཟེང་གིས་བསྐྱབ་བའང་ཆད་
མེད། རྩོམ་ས། ང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་སྐྱམ་མའི་ཡིན་གསུངས་པ་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་སྐྱམ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་རེད། རང་
ཅག་གིས་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པ་ན། ད་ལྟའི་བདེ་སྤྱོད་སྟོན་གསུམ་ཨ་པོ་ང་
རང་གིས་བྱས་བསམ་མོད། དེ་ལྟ་མིན་པར་དཔེར་ན། སྤོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
གཅིག་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ནས་ཅིག་ཤོས་དེས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་།
རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དག་དང་ལྟན་ཅིག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཆོགས་ཏེ། ཆོས་

དང་ཟང་ཟིང་གི་བགོ་སྐལ་ལ་སྒྱུད། འོན་ཀྱང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལ་གནས་
 པའང་། ལྷོན་པ་རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལྟར་མིན་པར། མཁན་པོ་
 དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློམ་པ་སྟེར་བའི་དྲིན་ཡིན། ད་ལྟ་ཉིན་རེར་ཤོག་བྱ་
 བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་སྒྲིག་ཅིང་། དེའི་དོན་ལ་དབྱུང་བ་ཡང་། ཀ་ཁ་སློབ་མཁན་
 དེའི་དྲིན་དང་། སློན་བྱེད་ཀྱི་དབང་སྐོས་མ་ཐོབ་ན་དཔེ་བལྟ་བའང་མི་རུང་
 བའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དགོན་པའི་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཁྱེད་སྐྱེས་
 ཏེ། དམ་ཆོག་མ་ཉམས་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་སློན་
 ངེས་པའི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲིན་ཡིན། རང་
 གི་སྐྱ་མ་འདི་དང་འདིས་བཀའ་དྲིན་འདི་འདྲ་བ་རེ་བསྐྱུལ་སྐྱམ་དུ་སྤེང་བ་ལ་
 བཤར་ནས་དྲན་དགོས། དེར་མ་ཟད་མི་ལྷན་ཐོབ་པ་དང་། ཉེན་འདིར་བདེ་
 སྦྱིད་དང་། འབྱོར་བ་བྱུང་བ་སྐོས་ཐམས་ཅད་ཆོ་སྒྲོན་མར་ཚུལ་བྲིམས་
 བསྟུང་། སྦྱོན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྦྱབ་ཏུ་བཅུག་པ་
 པོའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲིན་ཡིན་པས། བདེ་སྦྱིད་ཡོད་དོ་ཅིག་སྐྱ་མའི་དྲིན་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་སྐྱ་མ་གཅིག་གི་མིན་ཏེ། རྩ་བུ་ཐ་དང་པ་མང་པོས་
 དྲིན་སྦྱོགས་རེ་བ་ལས་མ་བྱས་སོ་སྐྱམ་ན། སྐྱ་མ་དེ་དག་ཀྱན་གྱི་སྦྱལ་གཞི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་
 གཅིག་ཉིད་སྐྱའི་རྣམ་རྟེན་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བོད་འདིར། མི་
 སྤེལ་བ་པོ་དང་། བྲིམས་འཇུགས་པ་པོ་དང་། ཆོས་བསྐྱུར་བ་དང་། བསྟན་པ་
 སྤེལ་ཞིང་འཛོན་པའི་རྒྱལ་སྟོན། ལོ་པཎ། ལ་རྒྱལ་བ་རིམ་བྱོན་སྐོས་ཐམས་
 ཅད་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པརྫོ་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར། རང་

གི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། སྒྲ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི།
དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཅམ་ལ་སྤྱངས་པས་ནི་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རང་གི་སྒྲ་མ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གཟུགས་དང་། སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་སོགས་
ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་ཆོག་ཅམ་འདོན་པས་ནི་གར་ཡང་མི་
སྟེབ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་བདེ་སྟོང་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོར་རོ་
གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྲ་མར་བཞེངས་པ་སོགས་ཤེས་ན། རིགས་བརྒྱ། རིགས་
ལྔ། རིགས་གསུམ། རིགས་གཅིག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤེས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན། འདི་མ་ཤེས་ན་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་འཆད་པ་པོའི་སྒྲ་མ་སྟན་
གྲགས་ཆེ་རིགས་ལ་གྲུས་པ་ཆེ་མདོག་བྱས་ཀྱང་། ཉམ་ཆུང་གི་གྲ་སའི་དཔེ་
ཆའི་དགོ་ཤོན་ལྟ་བུ་ལ་མ་གྲུས་པར་བྱེད་ཉེན་ཆེ། སྤར་གྱི་ཚུལ་དེ་ཤེས་ན། སྒྲ་
མ་གཅིག་ལ་དག་སྤྱང་སྤྱངས་པས་ཀྱན་ལ་འབྱོངས་ཤིང་། མཉེས་པ་སྐྱབ་
པའང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། མི་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལའང་གཅིག་ལ་མི་མཉེས་
པར་བྱས་ན། ཀྱན་ལ་མི་མཉེས་པར་བགྱིས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་སྒྲ་མ་
ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་ངོན་བྱུང་མེད་དུ་འཛིན་ཞིང་བསྟན་ཚུལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་
པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་ངོན་ཆེ་ཚུལ་བསམས་ནས་བཀའ་ངོན་དྲན་པའི་ཆོག་ངག་ནས་
བརྗོད་པ་ཚུན་གྱིས་སྤྱང་དགོས་པར་གསུངས་པས་གཞོན་ནུ་མོར་བཟང་གིས་་
བཤེས་གཉེན་བསྟན་སྐབས་བཀའ་ངོན་དྲན་པའི་ཆོགས་བཅད། འདི་ནི་
བདག་གི་དགོ་བཤེས་ཆོས་སྒྲ་བ། ཆོས་ཀྱན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་
 བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། ཡོན་
 ཏན་འོ་མ་ལྟ་བུ་པས་མ་མ་འདྲ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ཡིན།
 དག་བཤེས་འདི་དག་གཞོན་པ་རྣམས་པར་བསྟོན། མ་གྱི་ཐར་བྱེད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་
 རྟེ། བདུད་ཚིའི་ཆར་འབབས་ལྟ་བུ་བྱེད་བྱེད་འདྲ། ཟླ་ཉ་ལྟ་བུར་དཀར་
 པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། ཞི་བའི་ཕྱགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། དག་དང་
 གྲོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་རྟེ། རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འབྱུགས་སེམས་དང་ལྡན།
 ཡོངས་སུ་སྦྱང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ནི་
 འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྟོབས་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་
 སྤྱི་བོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། འདི་དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བཟླགས་
 པ་ཞེས། དེ་ལྟར་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྦྱོབ་པས་
 དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་རྟེ། དེད་དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། འདི་དག་
 བདག་ལ་བདེ་སྟོབས་མིག་ཡིན་ཞེས། དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དག་བཤེས་བསྟོན་
 བཀྱར་བྱེད། ཅས་དང་། ལམ་རིམ་བདུད་ཚིའི་སྟོང་པོ་ལས་གསུངས་པའི། མེ་
 འོད་འདྲ་བའི་ཁྱིམ་ལས་རབ་བྱུང་ནས། དཔེན་པར་དྲང་སྟོང་སྦྱང་པས་
 གནས་བཅས་ཏེ། དམ་ཆོས་བདུད་ཚིའི་རོ་མཚོག་སྦྱང་བ་ཡང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་
 མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནོ། །བསྐལ་མང་སྟོང་དུ་བཅོལ་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ།
 འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་བསྟན་དང་མཇལ་བ་དང་། བསྟན་པའི་ཚུལ་དེར་ཡིད་
 ཆེས་རྟེན་པ་ཡང་། ཡོངས་འཇིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་
 བདག་གི་བཤེས་གཉེན་འདི་དག་ནི། ངན་སོང་གནས་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྦྱོབ་པ་
 འོ། །འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་སྦྱོལ་བའི་དེད་དཔོན་ནོ། །མཐོ་རིས་ཐར་བར་འབྲིང་

པའི་ས་མཁན་ནོ། ཉེན་མངས་གཙང་ནད་གསོ་བའི་སྤྲོན་པ་འོ། རྒྱལ་བསྐལ་
མེ་ཆེན་ཞི་བྱེད་ཚུ་རྒྱན་ནོ། མ་རིག་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྦྱོན་མེ་འོ། ཐར་ལམ་
གསལ་བར་སྦྱོན་པའི་ཉི་མ་འོ། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པའི་འགོལ་
བྱེད་དོ། དམ་ཆས་གྲུ་ཆར་འབབས་པའི་ཆར་སྤྲོན་ནོ། གཞོད་སེལ་ཕན་པ་
སྐྱབ་པའི་གཉེན་བཤེས་སོ། ཏྲག་ཏུ་བྱམས་པས་སྦྱོང་བའི་ཕ་མ་འོ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བརྗོད་པ་ཡན་ལ་འབྲིས་ནས་སྒྲ་མའི་བཀའ་བྲིན་བྲན་
དགོས་གསུངས། སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དུ། འདི་
སྐབས་སྦྱོར་ཆོས་བཞི་པ་མན་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས། འདི་
སོགས་དམིགས་སྐྱར་རེ་རེའི་དབྱར་ཡང་གསོལ་འདེབས་དང་། བདུད་ཅི་
འབབས་སྐྱང་། མཐུག་ཏུ་ཐག་བཅད་པ་རེ་བྱ་བར་གསུངས། །

༥ ཉེན་དགུ་པར། ཇི་སྐད་དུ། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆོ་
འདི་ཡུན་ཐུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། ཆོ་ཡི་ཆད་ཀྱང་ཇི་ཙམ་མི་ཤེས་པས།
ངང་པས་ཚུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲང་བར་བྱ།
ཞེས་འདྲན་པར་མཛད་དེ། ཀྱན་སྦྱོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བསྟུལ་ནས།
སྦྱོན་དུ་ས་བཅད་གང་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་རྗེས། བཤེས་གཉེན་བསམ་པས་
བསྟེན་ཚུལ་གྱི་བསྐྱར་བཤད་མདོར་བསྡུས་མཛད།

སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ།

བཞི་པ་སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཀུར་སྟེ་རྟེད་པ་
དག་དང་རིམ་གྱོ་དང་། རྒྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དགོ་
རྒྱལ་གིས་དགོ་ཆན་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསུམ་ག་ཆང་དུ་ཡོད་པས་དགོ་ཆན་ལ་

སླ་མ་བཞེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་དེ་ག་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། སླ་མ་
 དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་བཞེན་པས་ནི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་པ་
 ཟུར་དུ་འཛོལ་མི་དགོས། སླ་མ་དངོས་སུ་མེད་ན། ཚོགས་ཁིང་བསྐྱེད་ནས་བྱས་
 གསོལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱེད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་
 ཐབས་མཚོག་ནི། བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗེ་མིད་ལས།
 འོ་ར་ཟང་ཟེང་གི་འབྲུལ་བ་བདག་ལ་མེད། བ་སླ་མའི་བྱིན་ལན་སྐྱབ་པས་
 འཇལ། ཞེས་དང་། རྟེན་རྩས་སྤྱད་བསྐྱར་གྱི་སྐྱབ་པ་འདི། བ་སླ་མ་མཉེས་པའི་
 ཞབས་ཏྲོག་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་རྒྱས་བསྐྱས་
 གཉེས་གྱི་ལྷགས་ལ་སྦྱོར་ཆོས་བཞི་པའི་ཁོངས་སུ་བཤེས་གཉེན་སྦྱོར་བས་བཞེན་
 ཚུལ་རྣམས་བསྐྱས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོར་ཆོས་གསུམ་པ་ཟེན་ནས་བཤེས་
 གཉེན་བསམ་པས་བཞེན་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། སྦྱོར་བས་བཞེན་ཚུལ་གྱི་དབྱར་
 སླ་མ་ཚོགས་གྱི་ཁིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་པ་སོགས་སྦྱོར་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་
 འབྱུང་བ་ནི་སླ་མ་དང་མཉམ་དུ་མི་འགྲོགས་པ་སོགས་སླ་མ་མེད་པའི་སར་ཟང་
 ཟེང་གིས་མཉེས་པ་སྐྱབ་པའི་ལྷགས་སོ།

འདི་ལ་ས་གཞི་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད།
 བེའུ་བྱའི་ས་གཞིར་གསེར་གྱི་དོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་བྲིས་པ་བཏྲས་ན་འབྱར་དོད་ཉྩ་བ་
 ལ། དེ་ག་ན་འབྱར་གོང་སོགས་མེད་པ། དེའི་དབྱས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་
 གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྟ་བབས་མེད་པ་སྐྱར་སྒྲའི་པོ་བྲང་ཉྩ་བ། རྒྱ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ།
 དེའི་དབྱས་སུ་སང་ཁྲི་ཆེན་པོ་སྟེང་དུ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་པ་མཆོད་ཏེན་བུམ་
 པ་མེད་པ་བཞིན་གྱི་བང་རིམ་དང་པོའི་སྟེང་གི་རྒྱབ་ངོས་སང་ཁྲི་གསུམ་ཚོམ་སྟེང་
 དབྱས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཕྱབ་པ། གཡས་གཡོན་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས། སོ་

སེའི་སྐྱ་རྒྱུ་ཏུ་པར་ལ་ལྟ་སྦྱོང་བརྒྱུད་པའི་སླ་མ། མདུན་ངོས་སེང་བྲི་གསུམ་ལ་
རྩོམ་པ་འབྲེལ་གསུམ། བང་རིམ་གཉིས་པར་སེང་བྲི་གསུམ་ཆོམ་ལ་དབུས་སྐྱ་
རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་དང་། གཡས་སྐྱ་རྗེ་ཤེར་སེང་། གཡོན་དུ་དགོ་འདུན་གྲུབ།
བང་རིམ་གསུམ་པར་སེང་བྲི་གསུམ་ཆོམ་གྱི་སྤྲིང་དབུས་སྐྱ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་
ཆེན་པོ་དང་། གཡས་སྐྱ་བྲི་སྤྱོན་པ་རྒྱ་མཚོ། གཡོན་དུ་དབལ་ལྷན་སླ་མ་བྱམས་
པ་ཆོས་ལྷན། བང་རིམ་བཞི་པར་སེང་བྲི་གསུམ་ཆོམ་སྤྲིང་དབུས་སྐྱ་རྩ་བའི་སླ་
མ། གཡས་གཡོན་དུ་བླགས་སྐས་གཙོ་བོ་གསུངས་ཀྱང་མན་ངག་ལྟར་སླ་མའི་
སླ་མ་དང་དེའི་སླ་མ་གསལ་བཏབ། སླ་མ་གཞན་རྣམས་ལ་བཟོ་ལོག་གི་རྒྱུང་
གདན། གཡས་གཡོན་སོགས་གྱི་བང་རིམ་སྤྲིང་སྤྲིང་གསུམ་གྱི་སླ་མ་ཐམས་
ཅད་དང་། རྒྱུ་གྱི་བང་རིམ་སྤྲིང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་ཆོས་སྤྱང་
སོགས་བཀོད་པ་ལྷགས་གཅིག་དང་། ཡང་ལྷགས་གཅིག་ལ་མདུན་དུ་སླ་མ་
གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟ་སྦྱོང་གྱི་བརྒྱུད་པའི་སླ་མ་རྣམས་མཐར་
ཆགས་སྐྱ་བཀོད། འདུལ་མངོན་མདོ་སྤྲིང་བརྒྱུད་པའི་སླ་མ་གཞན་རྣམས་
གཡས་གཡོན་དང་རྒྱུ་གྱི་བང་རིམ་དུ་གསལ་བཏབ། ཡི་དམ་སོགས་གསལ་
འདེབས་མི་དགོས། གལ་ཏེ་བསྒྲིམ་པར་འདོད་ན། དེ་རྣམས་དངོས་སྐྱ་བཞུགས་
ཀྱང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བསམ་ཆོག། རྒྱུ་གྱི་ཀུན་ཀྱང་སེང་བྲིས་
མི་བསྐྱེབ་པའི་ཞལ་ཚུར་གཟིགས་སྐྱ་བྱེད། བྱས་ཁང་དཀྱིལ་དུ་བྱས་རྗེང་མེད་
ཅིང་ས་གཞི་དབུས་མཐོ་བ། སྒོ་བཞི་ཀར་བྱས་ཁང་རེ། ཆོགས་ཞིང་གི་གངས་
མཉམ་བྲི་བཤམ་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་གཞན་འདྲ།

སྒོ་བརྒྱུད་གྱི་ལྷགས་ལ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་གི་མདུན་དུ་སེང་གས་
བཏེག་པའི་བྲི་ཆེན་བང་རིམ་བདུན་པ་བཀའ་གདམས་མཚོད་བྲི་བཞིན་རིན་

ཆེན་བདུན་ལས་གྲུབ་པ་འདོན་ཆ་ལྟར་དང་། སང་གེ་ས་གཞི་ལ་གནས་པ།
 སང་ཁྱིའི་མདུན་ནས་ཡར་ལ་སྒྲོམ་སྐྱས་གསུམ་བཅུགས་པ། བང་རིམ་སྟེང་མ་
 ལ་གཞིམ་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱབ་ཡོལ་ལྟ་བུའི་རྒྱབ་ཡོལ་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཟུར་སྟེ་ལ་
 ལྷགས་མདའ་ཁྲག་ཅེས་པ་ལག་པ་འཁང་ས་ལྟ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩེ་རྟོག་
 ཡོད་པ། བང་རིམ་རེ་རེར་ཡང་གསེར་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་ཁྲུང་བུ་རེ་ཡོད་པ་སྟེ། སྐས་
 འདི་ནི་གཡས་གཡོན་དང་། ལྷར་གྱི་སྐས་གསུམ་སང་ཁྱིའི་དགྱེལ་དུ་བསྐྱིག་སྟེ་
 བཅུགས། རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་འབྱར་དབྱས་མར་གསེར་གྱི་གཞུང་། གཡས་གཡོན་དུ་
 རྒྱལ་མཚན། བང་རིམ་དང་པོའི་སྟེང་ཐུབ་དབང་བཞུགས་གཞིར་བྲི་རྒྱབ་ཡོལ་
 ཅན། ཕྱིན་དུག་མཚན་པའི་ལྷ་དང་བྱང་སོགས་དུག་འགྲོགས། བཟང་གོས་གྱི་
 འཕོལ་ལྷ་བཅེགས། གཡས་གཡོན་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས་གཞི་སང་
 གེ་མེད་པའི་བྲི་འཕོལ་སུམ་བཅེགས། མདུན་དུ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བཞུགས་གདན་ལ་བྲི་མི་དགོས་པར་འཕོལ་ཉིས་བཅེགས། གཡས་
 གཡོན་དུ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་དང་། དེའི་སྒྲ་མའི་བཞུགས་གདན་འཕོལ་རེ། གཞན་
 རྣམས་ལ་རྒྱུང་གདན་དུ་བྱེད་པ་ཞལ་ཤེས་ཡིན། དབྱས་སུ་འགོ་ལམ་ལྟ་བུའི་
 སྟེང་པ། རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱག་གཡས་ཚས་འཁང་
 དང་། གཡོན་སྟེགས་བམ་ཐུམ་དང་གདོང་དར་ལྷ་བཅེགས་ཅན་བསྐྱམས་པ།
 བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟ་སྟོང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་སྟེ། སྟོང་
 བརྒྱད་གྱི་མཚམས་ལམ་རིམ་པ་མཐུད། གལ་མཐར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཆེ་
 བས་བཞུགས་གདན་སྟེང་པ་རེ་དང་། བང་རིམ་དང་པོར་མ་རྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་
 གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བར་ཆ་བསྟོ། བཞི་པར་སྤྱན་ལྷ་བས་གལ་
 དབྱར་བྱས་ཏེ་མན་ངག་པ། ལྷ་པར་བྱང་སེམས། སངས་རྒྱས་རྣམས་བང་རིམ་

དང་པོ་བཞི་འུར་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད། རྒྱལ་པར་ཉན་རང་། བདུན་པར་
 ཆོས་སྤང་ངོ་། ། ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་པར་བརྒྱུད་པའི་སྤྲོ་མ་གསལ་འདེབས་པ་
 མདོ་ལྷགས་འདྲིར་མི་འབྱུང་མོད། བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་གསལ་འདེབས།

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ཀ་མདོ་ལྷགས་ཡིན་པས་དམ་
 ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་མི་དགོས་པར་མགོན་ཐབས་སུ་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན།
 དཔེར་ན་དེད་ཆོས་ད་ལྟ་མགོན་ཟས་ཕྱིར་གདན་འདྲེན་པ་ལྟར་སྤྱོད་དུ་གདན་
 བཤམ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ནས་ཆོགས་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་
 བྲི་ལྟན་སོ་སོར་བཞུགས་པ་ཡིན། སྤྱན་འདྲེན་པ་ན་འང་ཕྱོན་པའི་ཚུལ་སོགས་
 མ་ག་རྟ་བཟང་མོས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་མོས་དགོས་ཞེས།
 དེའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་རྒྱས་པར་གསུངས། དེའི་
 རྗེས་སུ་སྐྱུ་ཁྱུས་གསོལ་བ་ལ། ཁྱུས་ཁང་ལྷ་མ་དང་མི་འདྲ་བར་ཁྱུས་ཁང་གྲུ་
 བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་ཤེལ་གྱི་སྒོ་ཤ་ལྟག་ཅན། ཁྱུས་རྗེང་མེད་ཅིང་ཁྱུས་བུམ་མང་
 པོ་བཞག་པ། རྟེང་དུ་དྲ་མིག་དང་རྒྱ་ཕྱིབས། དེ་དག་ལ་དྲི་བཟང་གི་སྤྲེ་གྲུའམ་
 འདམ་བུམ་པོར་བྱས་པ་བཏགས་ལ། དེ་ལས་ཁྱུས་ཚུ་བུམ་པའི་དྲང་ཐད་དུ་
 བབས་པར་བསམ། ཁྱུས་གསོལ་བའི་ཆོ། དགེ་སྦྲོང་གསུམ་གསུམ་སྦྲོས་ཏེ།
 བཞུགས་བྲི་ལྷ་མའི་སྟེང་བཞུགས་བཞིན་པར་ན་བཟའ་རྣམས་འོད་སེར་པོའི་
 རྣམ་པར་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་ཁྱུས་གསོལ། གཞན་ལྷ་མ་དང་འདྲ། རྒྱན་དུ་བུམ་པ་
 སོགས་མ་འབྱོར་ཆོ། སྦྱོར་ཆོས་སྐབས་ཁྱུས་གསོལ་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་
 ཞིང་། སྐབས་སྐབས་སུ་བྱས་ན་དེས་གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སེལ། ཁྱུས་
 གསོལ་བྱ་ཚུལ་གཞན་ལྟར་སྤྱར་ལམ་སྐབས་ཁྱུས་པ་ལྟར་ལ། ཞལ་ལྷང་རྒྱུད་པའི་

ཁྱིམ་གྱི་སྐབས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བྱ་ཞིང་ཚྷགས་ཞིང་མི་བསྐྱ་བར་སློ་སྦྱང་། སྦྱར་
 ཚོས་གངས་གསོག་ལྷ་བུར་བྱུན་བྱི་མ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བར་བཏང་།
 ཚྷགས་ཞིང་མི་བསྐྱ་བར་མཆོད་པའི་སྤྱིན་གཟུངས་བཏོན་ནས་དེ་མན་འདོན།
 བསྐྱ་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཉིད་གངས་གསོག་ ༥་རེས་ཞལ་ལུང་དང་སྤྲགས་
 པས་དེའི་སྦྱར་ཚོས་འཆད་པ་ལས། རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་སྦྱར་ཚོས་སྐལ་བཟང་
 མགིན་རྒྱུན་གྱི་སྤྱིང་ནས་བགྱིས་ན་བྱིན་ཆེབས་དང་མན་ངག་ཟབ་བྱུང་གཞན་
 ལས་ལྷག་པ་ཡོད་གསུངས།

གསུམ་པ་མཇུག་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་དམིགས་སྒྲར་རེ་རེ་
 བཞིན་ཟེན་པའི་བྱུན་མཐར་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་སྤྲགས་འདོན་ཞིང་
 བསྐྱ་སྤྱིན་བྱུང་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་བྱུན་མཆོམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བྱུན་དང་བྱུན་མཆོམས་
 གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་དུས་ཤིག་མེད་པས། བྱུན་མཆོམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་
 འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱུན་གྱི་སྐབས་སློ་སྦྱངས་ནས་བྱུན་མཆོམས་སུ་རིག་པ་རྒྱ་ཡན་
 དུ་བཏང་ན། བྱུན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་ལའང་གཞོད་ཆབས་ཆེ། བྱུན་
 མཆོམས་ལེགས་པོ་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་ཡང་འདི་ནས་ཡོང་། དེའི་
 བྱུར་རྗེ་སྤྱི་མའི་གསུང་ཁྱིམ་ཡིག་རྣམས་སུ་བྱུན་དང་བྱུན་མཆོམས་སུ་བཅད་པ་འདི་
 གནད་ཆེ། དམིགས་སྒྲར་འདི་ལ་མཆོན་ན། རྒྱ་རིས་ཏི་ལོ་དང་། མིད་ལས་མར་
 པ། འབྲོམ་སྟོན་པས་སྤྱི་མ་སེ་བཅུན་པ་དང་ཇོ་བོ་རྗེ་བཞེན་ཚུལ་སོགས་བཤེས་
 གཉིན་བཞེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་ཆོད་ལྡན་བཞུ་བ་ལས།
 གཞན་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཞག་ན་ཤེས་རབ་འཆལ་འགྲོ་བར་གསུངས། དཔེར་
 ན་སྦྱང་གི་དཔེ་ཆ་ལ་བཞུས་ན་ཞེ་སྤང་ཆེ་བུ་འགྲོ་བས་དེ་འདྲའི་རིགས་མི་བཞུ་

བར་ཤེས་རབ་འཕེལ་ཐབས་བྱ། ཐུན་མཚམས་ལ་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
དུ་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པ་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་དབང་པོས་ཀྱང་མི་མཐོང་
བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེམ་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རང་རེ་ལ་མི་འབྱུང་བས་ན། དཔེར་ན་
ཡིད་འོང་གི་གཟུགས་ལྟ་བུ་མིག་གི་དབང་པོས་མཐོང་ཡང་ཡིད་དེའི་རྗེས་སུ་
མི་འབྱང་བར་བྱ། དུན་ཤེས་ཀྱིས་དུས་ཏྲག་ཏུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བྱ་ར་བྱེད།
རྒྱས་པར་ནི་ཞི་བ་ལྟས་སྦྱོད་འཇུག་ཏུ་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་སྒྲོར་ལེའུ་གཅིག་
ལོགས་སུ་མཇུག། དེའི་འགག་སྒྲོམ་དུ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ།
ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་
བའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་
གནད་ཆེ། ལུས་ཀྱི་འགོ་འདུག་དང་། དག་གི་སྒྲོ་བཙོང་དང་། ཡིད་ཀྱི་འཆར་སྒོ་
སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱོད། དཔེར་ན་སྒོ་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འགོ་ན། འོང་ས་དང་འགོ་ས་སྒོ་གཉིས་སུ་ངས་པས། དེ་
བསྐྱང་ན་རྒྱན་པོ་ཞིགས་པ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་གང་དུན་དུ་མི་བཏང་བར་བསྐྱང་ན་
ཉིས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཞིགས་པ་ཡིན། དེས་ན། དགོ་བཤེས་འབན་གྱིས་སེམས་
བསྐྱངས་ནས་ཞོ་མ་བཞེས་པའི་རབས་དང་། རྒྱན་མ་ཡིན་པར་སྒྲོག་པ་བཞིན་
བསྐྱང་དགོས་ཀྱི། མི་དུན་དགུ་དུན་དུ་བརྟག་ནས་བཟུང་ན། མི་ཞིག་གིས་བྱ་མ་
སྐྱེས་གོང་ནས་མིང་ལྷ་བ་གྲགས་པ་བཏགས་ཏེ། གར་འབྲབ་པས་དེའི་རྒྱན་གྱིས་
དེ་མ་ཐག་ཤི་བ་བཞིན་འོང་ཉེན་ཡོད། ཇོ་བོ་རྗེས། མང་པོའི་ནང་དུ་དག་ལ་བརྟག།
གཅིག་ཕྱར་འདུག་དུས་སེམས་ལ་བརྟག། ཅས་གསུངས་པ་བཞིན་དགོས། རང་
ཅག་ནི་དུན་པས་མི་ཟེན་པར་ཡེངས་བཞིན་དུ་སྤྲིག་པ་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་སྤྲིག་པ་
ཡིན་མིན་ཡང་མི་ཤེས། འགོ་ཞོར་འདུག་ཞོར་དང་། སྐད་ཆ་ལ་བ་བཞིན་པའི་

ངང་ནས་ཤིག་སོགས་བསད་པ་ལ་སྤང་བ་མེད། དེའི་ཆོ་དྲན་པས་བཟུང་ནས་
 འདི་མི་བྱེད་ཐིག་པ་ཡོད་སྟེ་ནས་ཅམ་སྟེ་འཛོག་ དེ་བཞིན་དུ་མི་མང་པོ་
 དང་འགྲོགས་ནས་གཏམ་སྤྲོ་ཚོགས་བཤད་པའི་ཆོ་ཡང་སེམས་བྱུང་གཅིག་གིས།
 བདག་གིས་ཅི་ཞིག་སྤྲོ་བར་ཚོམ་གྱིན་འདུག་སྟེ་ནས་བརྟག་ ཚོག་རྒྱུ་བ་དག་
 འབྱུལ་སོགས་སྤྲོ་བ་བས་འདུག་ན་ཕྱེ་ནས་བེན། རང་གཅིག་ཕྱར་འདུག་པ་ན་
 སེམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་དྲན་གྱིན་འདུག་སྟེ་ནས་བརྟག་ སེམས་བསྐྱུང་རྒྱ་བ་རྗེད་
 པ་ཉིད་ཀྱང་རང་གིས་འབྲལ་དུ་མི་ཤེས་པས་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་དགོས་སྟེ་པའི་
 དྲན་ཤེས་ལ་བྱ་ར་བྱ་རེ་བྱེད། སྤོན་དགེ་བཤེས་ཁ་རག་པས་ཕྱོགས་བཞིར་ཐོ་
 ཡིག་བྲིས་པ་བཞིན། རིག་པ་ཚུན་ཆད་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་ཞེས་བྲི། རང་རེས་ནི་
 མི་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་དདུལ་སྤང་གང་འོང་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྩིས་བཤར་དང་།
 བརྗེད་ཐོ་གཙོ་བོར་བྱེད་གྱིན་འདུག་པ་འདིས་མི་འོང་། དེས་ན། རུན་མཚམས་
 འདི་གཙོ་ཤིན་དུ་ཆེ། མཚམས་འདུག་པ་ན་འང་། སྒོ་འགུམ་དུ་མཚམས་ཐོ་
 གངས་རི་ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་འདི་མི་དྲན་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་འདྲ་མི་བྱ།
 བདག་གི་སྤྲོ་མས། ལུས་ཀྱི་མཚམས་ཁང་ན་སེམས་ཀྱི་སྤྱབ་པ་པོ་དྲན་ཤེས་ཀྱི་
 མཚམས་ལ་འདུག་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རྟག་དུ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བེན་ཏེ་
 མ་ཡེངས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད། རྗེ་མེད་ལས། སྤང་སྤྱོད་དཔེ་ཆར་
 ཤར་བར་གསུངས་པ་བཞིན། གང་མཐོང་ཡང་བྱམས་སྟོང་རྗེ་ངེས་འབྱུང་
 སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་འདེབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས། སྤོན་རྗེ་སྤྱབ་ཁང་པས་གོག་
 མས་སྤང་བྱ་ལ་སོ་བཏབ་པ་གཟིགས་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 དེས་ན་རང་རེས་ཁྲོམ་བསྐྱོར་ལྟ་བུར་འགྲོ་ཆོ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་
 བཞིན་དུ་གོམ་པ་རེ་དང་ཐིག་པ་རེ་སྤྱགས་ནས། ཚུར་ལོག་པ་ན་ཐིག་པའི་ཁུར་

ཤིན་ཏུ་མྱེ་བ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་འོང་ཡོད། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་དྲན་ཤེས་
ཀྱིས་ཟེན་བཞིན་འགོ་ན་ངེས་འབྱུང་དང་མི་རྟག་པའི་བསྐྱལ་འདེབས་སྒྲན་མེད་
པ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་མཆོན་ནས་གང་སྤང་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱལ་མར་སོང་བ་དགོས།
ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པར་བྱ་ཚུལ། གཞན་ཡང་ཟག་པ་རྒྱན་གཏོང་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་
བསྐྱོ་བ་སོགས་ཉིན་ཞག་སྤྲགས་གཅིག་གི་དཔེ་གཞན་ལས་གསལ་བ་བཞིན་བྱས་
ན། བྱ་སྐྱེ་ལ་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

བཞེན་ནས་སྒོ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་བཞེན་ནས་སྒོ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དལ་བའི་
རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྤྱིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་
ཚུལ་ལོ།

དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ།

དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་སྒྲོལ་བསམ་པ་སྟེ། འདི་ལ་
ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྦྱོང་ཚུལ་མདོར་
བསྡུས་ཏེ་བཟླ་ན་པ་གཉིས། ཞེས་ས་བཅད་བཀྲམ་སྟེ་འོག་གི་དམིགས་སྒྲོལ་
ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་དགོས་པ་བཤད་བྲིད་དང་ཉམས་བྲིད་སྒྲགས་
ཆོ་མཛད་སྒོ་ལ་ཡོད། འདིའི་མཆོམས་ཀྱི་ས་བཅད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་
དམིགས་སྒྲོལ་དངོས་གཞི་ས་བཅད་བརྗེ་བ་ལས་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སོགས་ཀྱི་ས་
བཅད་བཤེས་གཉིན་བཞེན་ཚུལ་སྐབས་བཤད་པ་བཞིན་སྦྱོར་དགོས། རང་རེ་
ཉིན་ལྟར་ངག་འབྲལ་ཁ་བསྐྱེད་ཀྱིས་དུས་འདས་ནའང་ཕངས་སེམས་མེད་པ་འདི་
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་མ་བསམས་པའི་སྦྱོན་ཡིན། དེ་བསམ་ན་ཆོས་
ལ་སྤྱིང་ནས་བསྐྱལ་མ་འདེབས་འོང་། དེས་ན། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་

དཀའ་བསམས་ནས་དཀའ་ལྷང་ལྷང་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམས་
ནས་སྤྲུག་ལྷང་ལྷང་འོང་བ་ཞིག་བྱེད།

དེ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ།
རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པའོ།

དལ་འབྱོར་ངོས་གཟུང་བ།

དང་པོ་ལ་དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དང་
པོར་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་འདོད་འབྱུང་བ་ལ་དལ་འབྱོར་ངོས་ཟེན་པ་
དགོས་ཀྱི། ཐབ་རྩོག་སེར་ལས་བྱས་ཀྱང་ངོ་མི་ཤེས་ན། དབྱལ་པོ་སོ་ན་གནས་
པ་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་ཐོག་མར་ངོས་ཟེན་དགོས་པས་དལ་བ་ཞེས་པ་ཆོས་བྱེད་པ་
ལ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། བཤེས་སྤྲོད་ས་ལས།
ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད། ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དམུལ་བར་སྐྱེ་
བ་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་དུ། ལྷ་སྟོར་སྐྱེས་དང་
སྐྱེན་ཞིང་སྐྱགས་པ་ཉིད། ཆོ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། སྐྱེ་བ་ཞེས་
བགྱི་མི་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱད་པོ། དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། སྐྱེ་བ་སྒྲོག་
པའི་སྤྲད་དུ་འབད་པར་མཛོད། གསུངས་པ་ལྟར་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་
བཞི་དང་། མེད་མི་ཁོམ་པ་བཞིའོ། དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ལས། དམུལ་བ་ནི་ཆ་
གང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆེ་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་སྟེ། མགོ་ལ་མེ་བཅའ་བཞག་
ནས་དེའི་རིང་ལ་བསྒྲུལ་བྱེད་དུ་བརྟུག་ན། ར་ཆས་བསྒྲུལ་ལོང་མེད་པ་བཞིན་
ཡིན། རང་ཅག་ད་ལྟ་དམུལ་བར་སྐྱེས་ཡོད་ཆོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤང་དམར་དུར་རེ་
བའི་ནང་དུ་བྱི་བ་བརྟུག་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འབྱུར་སྟོང་འབྱུར་གྱིས་
སྤྲུག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྟོང་བར་འབྱུར་བས་ཆོས་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག ཆོས་ཀྱི་སྤྲོ་ཅམ་

མི་གོ་བའི་སྤྲིང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བརྟགས་ནས་སྤྲིང་རྒྱ་ལས་མི་
འོང་བས་ཆོས་མི་འོང་། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་འདི་ལྟབས་ལེགས་སྟུང་པ་བྱེད། ཡི་
དྲགས་སུ་སྐྱེས་ན་ནི་བཀྲེས་སྒྲིམ་ཆེ་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་སྟེ། རང་ཅག་ཤིན་
དུ་བཀྲེས་ཤིང་སྟོགས་པ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་སྤྲོ་མ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལ་
བསྐྱེལ་ཡང་། དང་པོར་བཟའ་བཏུང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་
ཁོམ་པ་བཞིན་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཡི་དྲགས་སུ་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་ལྟབས་ལེགས་པ་
ཡིན། དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ན་ནི་སྤྲོ་ཞིང་གཏི་མུག་པས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་སྟེ།
དཔེར་ན། བྱི་དང་བོང་བུ་སོགས་ལ། མ་ཁྱེ་ཆར་གཅིག་བགྲོངས་དང་ཁྱོད་ད་
ལྟ་འཆང་རྒྱ་ཞེས་སྤྲོས་ཀྱང་། གོ་ཆར་ཅིའང་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་མ་ཁྱེ་ཆེན་གཅིག་
བགྲང་བའང་མི་ཤེས་ན། ཆོས་གཞན་ག་ནས་ཤེས། དེ་བཞིན་དུད་འགྲོ་རང་
རང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་ནས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ་པས་དེ་དག་དུ་མ་སྐྱེས་པ་
ཡང་ཤིན་དུ་ལྟབས་ལེགས། ད་ལྟ་རང་རེ་དངུལ་སྤང་གང་དོ་རྟོད་པ་ལ་ལྟབས་
ལེགས་ཟེར་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་ལྟབས་ལེགས་རྒྱ་དེ་ཅུང་མེད། དུད་འགྲོ་བྱི་བོང་
སོགས་མཐོང་བ་ན། ལྟ་མོ་བལྟ་བ་བཞིན་མ་བྱེད་པར། བདག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
དུ་མ་གྱུར་པ་ལྟབས་ལེགས་སྟུང་པ་བྱེད།

ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་
བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ལྟར་སྐྱེས་སྤང་
སྟུང་པ་དང་། མཐར་འཁྱིལ་བའི་སྐབས་ལྟ་ལས་འཁྱིལ་འཕོ་བར་འདུག་སྟུང་པ་
ཅུང་ལས་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཡེངས་ཏེ་དོན་རྒྱུང་ཟད་ཅུང་
ཡང་མེད་པའི་ངང་ནས་ཆེ་འཕོས་ཏེ་འགོ། ལྟ་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཉན་
ས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་བའི་བག་ཆགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཤས་ལས། གཞན་

ཕལ་ཆེར་དུས་རྟག་དུ་འདོད་པས་གཡེངས་ནས་ཆོས་མི་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་
 མིའི་སྐབས་ཤུ་རེའི་བྱ་མཐོང་བ་ན་སྤང་ཆེན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དལ་བྱར་ས་
 ལ་བབས་ལོང་མེད་པར་མཆོང་བར་བྱེད་པའི་སློབ་མ་སྤྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཆོ་བྱེད་
 གཞོན་ནུ་དེ། བྱིས་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ན། དེར་ཤུ་རེའི་བྱས་ཆོས་གསུང་བར་
 བྱོན་ཀྱང་འཆོ་བྱེད་ལྟའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་གཡེངས་ཏེ་མཚུ་བ་མོ་ཀེར་བ་ཙམ་རེ་བྱས་
 ནས་ཅེད་མོ་ཅེ་བར་སོང་བས་ཤུ་རེའི་བྱས་ཆོས་གསུང་ས་མ་རྟེད་པ་བཞིན་
 དུ་ཆོས་བྱེད་སློ་དང་ངེས་འབྱུང་སོགས་གཤའ་མ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལྟའི་རྩ་དང་
 སྤུལ་པའི་བྱ་སོགས་གྱིས་ཆོས་སྐྱོག་ཙམ་ལས་རང་རེ་ལྟར་སྤྲུལ་མས་གདམས་ངག་
 ཞིབ་མོར་སྟོན་པ་མེད། མིའི་མི་ཁོམ་པ་ནི། སྤྲ་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མཐའ་
 འཁོབ་དུ་སྐྱེས་ན་ནི་ཆོས་གྱི་སྐྱོ་ཙམ་ཡང་མི་གོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་
 ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པས་ཆོས་བྱ་མི་ཤེས་ལ། ཆོས་བྱས་ཀྱང་
 རི་བཞིན་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་རང་རེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་རི་ལྟར་བྱེད། དེ་
 ལྟར་མ་གྱུར་པ་ཡང་སྐབས་ལེགས་སྟམ་པ་བྱེད། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡིད་
 མི་གསལ་བའི་སྟེན་པ་དང་། ངག་མི་གསལ་བའི་སྐྱགས་པར་སྐྱེས་ན་ནི་ཆོས་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་མི་ཤེས་ཤིང་བྱུལ་བྱས་ཀྱང་བྱེད་ཚུལ་རི་བཞིན་མི་འབྱུང་
 ལ། ལོག་ལྟ་ཅན་ནི། ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་བཤེས་སྤྱངས་
 ལས་ཀྱང་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་པོར་གསུངས། ད་ལྟའི་ཁ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཆོ་རིང་
 པོ་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་ཉི་ཆར་གཅིག་འདྲེན་པའི་དགོ་རྩ་ཡང་མི་གསོག་པས་འདི་
 ཐབས་རྒྱགས་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་ཅག་ལ་དོན་གལ་ཚུང་བརྒྱད་སྟུབ་
 དུ་ཡོད་ནའང་རི་བཞིན་ཆང་བ་འབྱུབ་དཀའ་ན། སྐབས་ལེགས་ཞེས་ཟེར་
 དགོས་པའི་དོན་གལ་ཆེ་ལ། འཛོམས་དཀའ་བ་སྤྲ་བརྒྱད་འཛོམས་པ་འདི་ཆོས་

ཤིན་དུ་སྐྱབས་ལེགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མིན།

གཉིས་པ་འབྱོར་པ་ལ་རང་འབྱོར་ལྷ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ལས།
 རང་འབྱོར་ལྷ་ནི། ཉན་ས་ལས། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཆང་། ལས་
 མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། ཅས་པ་སྟེ། དང་པོ་མི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཕྱི་མའི་
 འོན་སྐྱབ་པ་ལ་འགོ་བ་གཞན་ལས་མི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ཅག་ད་ལྟ་མི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ཐེ་ཆོམ་མེད་མོད་དེ། མི་ཡི་གོ་མ་ཆང་པ་ཡིན།
 དུལ་དབུས་ནི། ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དུལ་དབུས་ཏེ་འཁོར་རྣམ་
 བཞི་ཡོད་སར་སྐྱེས་པ། དབང་པོ་ཆང་བ་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་དུས་ནས་དབང་པོ་
 ཆང་བ་དང་། ཟ་མ་མ་ནིང་སོགས་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པའི་ཉིན་དུ་མི་རྒྱུང་བས་
 རང་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པས་དབང་པོ་ཆང་བ་ཡིན། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི།
 མཆམས་མེད་བྱས་ན་ཆོ་དེར་དག་བཅོམ་མི་ཐོབ་ཀྱང་རང་ཅག་གིས་དེ་ལྟར་མ་
 བྱས་པས་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་ལ་དད་པ་ནི། འདུལ་བར་དད་པ་ལ་
 གསུངས་ཀྱང་། འདིར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཆུལ་
 ལ་དད་པའོ། འདི་ནི་རང་ལ་ལྷན་དགོས་པའི་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་རང་འབྱོར་
 ཏེ། དེད་ཆོ་ལ་དེ་ལྷ་དངོས་སུ་ཆང་བ་ཡིན།

གཞན་འབྱོར་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱལ་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། བསྟན་
 པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག་གཞན་ཕྱིར་སྤྱིང་ནི་བཅེ་བ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་ན་དམ་པའི་ཆོས་མི་འབྱུང་ལ། བྱོན་
 ཀྱང་ཆོས་མ་གསུངས་པའི་གོང་དུ་འཆི་བ་ལྟ་བུ་ནི། སངས་རྒྱལ་བྱོན་པའི་དོན་
 མ་བྱུང་བའོ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་མི་ཆང་མོད། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་ཆབ་སྐྱ་མ་
 བཞུགས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་ན་དེ་གཉིས་དོན་གྱིས་ཆང་བ་ཡིན། བསྟན་པ་

མ་ཉམས་པར་གནས་པ་ནི། སྐབ་པའི་བཟན་པ་སྟེ་འཕགས་ལམ་དངོས་སུ་
 ཐོབ་པ་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་དང་སངས་ལ་བརྟུན་པ་བཅུ་ལྔ་ལྟེ་ལྷ་གི་དུས་ཡིན་ཞིང་།
 འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟན་པ་ལྷ་གི་དུས་ཡིན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་
 པའི་བཟན་པ་སྟེས་ན། རང་ལ་འབྲས་བུའི་བཟན་པ་དར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་མེད་
 པར་བཀའ་གདམས་གོང་མ་ཆོས། སྤྱིར་ཀྱི་བཟན་པ་འོ་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད། འོ་
 ཅག་གི་བཟན་པ་སྟེས་ལུ་ཏུ་མ་སོང་བ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟན་
 པ་སྤྱིར་དར་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བཟན་པ་ལུ་ཏུ་སྟུར་པ་ཡིན། དེ་
 ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟན་པ་གནས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བཟན་པ་དེ་ལ་ཁྱུགས་
 པ་ཡང་ཆང་སྟེ། འཕགས་བོད་ཀྱི་ལྷ་ཕྱིའི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལས་གཅེས་བསྟུས་
 ལྟར་བསལ་གྱི་མདོ་ལྷགས་ལྟ་སྟོན་རྣམ་དག་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། དག་ཐེར་
 མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་མཇེད་པའི་བཟན་པ་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མ་
 བྱེ་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དང་མཇུལ་བ་ནི་དགོན་པ་ལས་ཀྱང་དགོན་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོར་ལ་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡོད་པར། ལྷག་
 ཆང་ལོ་ལྷ་བས་སྐྱེ་ཆེའི་སྤྱད་དུ་ཆེའི་བཟན་པའི་བྱང་ཆོས་གཟིགས་ནས་སྤྱགས་
 འཕྲོགས་ཏེ་གནད་ཕྱིག་པར་གསུངས་པའི་བསྟོན་ཆོག་མང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་
 ལྷགས་གཞན་ལས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཁྱུགས་ཚུལ་སོགས་མདོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་སྟོར་ལ་
 ཞིབ་པར་འཆད་ན། ཉིན་མང་པོར་མི་རྣམས་ཤིང་། སྟོན་པ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར།
 སོག་པོ་ཞིག་གིས་ཕྱག་རྟེན་ལུ་ལ་ནས། ཕྱི་མ་མི་ལུས་འཐོབ་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བཟན་པ་དང་མཇུལ་བའི་སྟོན་ལམ་ཁྱུས་པས་དེ་ལྟར་འོང་བར་གསུངས་
 ལ། ཆེའི་བཟན་པ་དང་མཇུལ་བའི་སྟོན་ལམ་ཁྱུས་པ་ན་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པ་
 ཡིན། དེས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བཟན་པ་དང་ཡང་མཇུལ། མཇུལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་

འགལ་རྒྱུན་གཞན་མེད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་ལ་སོགས་པ་འདིས་གཞན་འབྱོར་བཞི་པ་དེ་རྗེས་འཇུག་པ་ཡང་ཆང་སྟེ། དེ་ནི་
 འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་
 པ་ཡིན་པས། ཉན་ས་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་གཞན་འབྱོར་བཞི་ནི་དགེ་
 སློང་འཆར་ཀ་ལྟ་བུ་ལ་ཆང་བ་ལས་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ལ་ཡང་ཆང་བ་མེད་ཀྱང་།
 རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་སྐབས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ་ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་བྱེད་
 པ་ལྟར། ད་སྐབས་ཀྱང་སྐྱིས་བུ་དམ་པའི་མཛད་སྦྱོང་ལ་ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་བུ་ས་
 ཡོད་པས་ད་ལྟ་དོད་ལུབ་ཏུ་ཆང་བ་ཡིན། གཞན་འབྱོར་ལྔ་པ་ནི། ཆོས་བྱེད་པ་
 ལ་སྐྱུན་བདག་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་པས་གཞན་བྱིར་སྒྲིང་བཅེ་བ་སྟེ། དེ་
 ཡང་ཆང་བའི་བྱིར། རང་ཅག་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དོན་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་
 བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་ན། དེའི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་ཙམ་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་
 ཤིན་ཏུ་དགོན་ན། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཆེ་ལཱ་མའི་མི་དེས་འདི་ལྟར་འོང་བར་ཤོག་
 ཅས་པ་བརྟུ་དང་། འདི་འདྲ་མི་འོང་བར་ཤོག་ཅས་པ་བརྟུད་དེ། དོན་ལྷེ་ཁག་
 ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་སྟེ་དལ་བརྟུད་
 འབྱོར་བརྟུ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ཡིན།

དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ།

གཉིས་པ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་ལ་གསུམ། གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 དོན་ཆེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་ཆེ་བ། མདོར་ན་སྐད་ཅིག་མ་རེ་
 རེ་ལའང་དོན་ཆེ་བར་བསམ་པའོ། དང་པོ་ནི། བྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་
 བདེ་འགོ་ལྟ་མའི་གོ་འཕང་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་འདིས་སྐྱབ་ཀུས་ཏེ། མདོན་
 མཐོའི་རྟེན་འགྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་བྱིས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་

བསྐྱུང་རུས། མངོན་མཐོའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱོན་པ་ཡིན་པས་དེའང་རྟེན་
 འདིས་སྐྱབ་རུས། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་འོང་བའི་རྒྱར་བཟོད་པ་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་རྟེན་འདི་ལྟ་བུས་བསྐྱོམ་དགོས་པས་ན། མངོན་མཐོ་ལྟ་མའི་
 ལུས་རྟེན་དང་བདེ་འབྱོར་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབ་སྟམ་ཡང་། མ་བསྐྱབས་པ་མ་
 གཏོགས་བསྐྱབ་ན་འགྲུབ་པར་ཐེ་མི་ཚོམ་སྟེ། བྱི་མར་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་
 འཁོར་བསྐྱར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཞིག་འདོད་ནའང་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་རྣམ་
 སྤྱོན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་དང་། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྔ་གྱི་ལུས་རྟེན།
 ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྟེན་བཟང་ཡང་སྐྱབ་རུས། བདེ་བ་ཅན་དང་ཤེས་
 ལ་སོགས་དག་ཞིང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའང་རྟེན་འདིས་སྐྱབ་རུས། སྤོན་སྤོང་རྣམ་ལྔ་
 མས་སྐྱ་ཚེ་དེར་ཕོར་ཅུམ་ཚུན་བདག་ཏུ་མ་སྤྱད་པར་རི་ཁྲོད་ན་དལ་འབྱོར་དོན་
 ལྔ་མཛད་ཅིང་། སྐྱ་ཚེ་བྱི་མར་ཤེས་ལའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཚྲིགས་བསྐྱབ་
 ཅིང་། སྤོན་ལམ་མཛད་ནས་རྗེས་སུ་དེ་ལ་དགོངས་པས་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྔ་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱབས་རྟེན་འབུལ་རྒྱར་བསྐྱར་ཏེ་བསམ་དོན་ཨེ་འགྲུབ་ཞུས་པར།
 པཎ་ཆེན་གྱིས་མཁྱེན་ཏེ་སྒྲ་ཆན་འདོད་པ་རང་ཆེ། དོན་འགྲུབ་པར་འདུག་
 གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། ཐར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚས་ལམ་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་ལྟ་
 བུར་མཚོན་ན། དེ་ངས་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། ལྟ་སོགས་འགྲོ་བ་
 གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་ངས་འབྱུང་སོགས་སྐྱེ་བར་དགའ། སྐྱ་མི་སྟན་པ་སྤོམ་པའི་
 རྟེན་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ལས་འཛུམ་སུ་སྤྱིང་པའི་མི་མཆོག་
 ཡིན། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་མའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། སྤོབ་

སྤྱིངས་ལས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། ལམ་དེ་ལྟ་
 དང་སྤྱི་ཡིས་རྟེན་མིན་ལྟ་མིན་དང་། མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་
 སྟོ་འབྱེས་མིན། ཞེས་གསུངས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཚྭ་པའང་དེ་དང་འདྲ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤོད་པའང་རྟེན་འདིའི་སྟོང་ནས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་བཟང་
 ལ། དེར་མ་ཟད་ལས་དང་པོ་པས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཆོ་གཅིག་ལྟས་
 གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལ། ལས་ཀྱི་ས་པ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་མངལ་
 སྤྱིས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་དགོས་པས་དེའང་རང་རེས་རྟེན། རང་ཅག་གིས་སྟོན་
 ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་
 འདིར་སྤྱོད་བའི་སྟོན་ལམ་འདེབས། དེས་ན། རང་ཅག་རྣམས་ཨ་པོ་རང་གིས་མ་
 བྱང་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། རྟེན་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་རྟེན་དུ་མེད། འགའ་
 ཞིག་གིས་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་རྩི་བའི་ཞབས་བྱས་ལ་འཁོར་ཞིང་།
 དེར་སྟོན་ལམ་བཏབ་ཆོད་འབྱུབ་ཅེས་ཟེར་ནས་དེ་ཐད་སྟོན་ལམ་འདེབས་པར་
 བྱེད་མོད། ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་འབྱུང་སྤྲུག་མང་པོ་ཞིག་རྟེན་ནས་
 འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་དང་འགའ་ཞིག་གིས་འབྲམ་སྟོར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཀྱང་
 འཆི་ཆོ་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བར་མི་ཕན་ལ། རྟེན་འདིས་ནི་གཏན་གྱི་དོན་
 ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་དུ་ཡོད། ཉིན་ཞིག་ལ་ཕན་པའི་ནོར་བུ་དང་། མི་ལོ་བརྒྱ་
 ལ་ཕན་པའི་ནོར་བུ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལྷག་པ་ལྟར་གཏན་བདེ་སྐྱབས་བྱས་པ་དེ་
 རེས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ཡིན། རང་ཅག་རྣམས་སོ་སོས་ཆོས་ཉམས་ལེན་མ་བྱང་བ་མ་
 གཏོགས། རྗེ་མིད་ལས་ཐོབ་པའང་མི་ལྟས་འདི་འདྲ་ཞིག་རང་ཐོབ་པ་ཡིན།
 མིད་ལ་རས་པའི་རྟེན་དང་དེད་ཆོད་ལྟས་རྟེན་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད།
 དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་མིད་ལ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་བལྟས་

ན་ཤེས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུའི་ཕུང་པོ་
 སྤྱངས་ཤིང་། སྤྱི་གཙུག་སོགས་འོར་བུའི་རྒྱ་ཆ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་
 འཛང་རྒྱ་རྒྱ་པར་ཞོག ངན་སོང་གི་སྤྱི་སྤྱོ་ཅམ་ཡང་བཀག་མི་བྱུང་། མིད་ལ་ནི་
 རུམ་པ་ཡང་བཞེས་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱང་པོ་ཡིན་ཀྱང་དལ་ཏེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོབ་
 པས་ཆོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསམ་སྟེ་དལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་
 བྱེད་ལྷགས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་སྤྱན་ལྡན་བ་ལ་བག་རེ་ཆོགས་གསུངས་པ་
 ལ། དེ་ལྟར་འཛལ་བ་ལ་དལ་འབྱོར་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དགོས་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་རྟེན་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་ན་
 དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་གསེར་རྒྱལ་པ་གང་རྟེན་དེ་ཁ་གང་ཅམ་ཡང་ལོངས་སྟོང་
 རྒྱ་མ་བྱུང་བར་བཞག་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ནས་པངས།

གསུམ་པ་ནི། དོན་ཆེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཔེ་ཆར་མི་གསལ་བའི་
 མན་ངག་ལ། ཉི་མ་རེ་རེ་དང་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་དོན་ཆེ་བ་ཞེས་པ་བསྒྲན་ན་
 བན་ཆེ་བས། དེ་ཡང་སྤོས་རྐང་གཅིག་འབར་ཡུན་ཅམ་ལའང་དོན་མེད་དུ་མི་
 གཏོང་བར་ཆོགས་བསགས་སྤྱི་བ་བྱུང་ལྟ་བུར་བཅོན་ན། ཐར་བ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཡོང་། རང་རེས་དལ་འབྱོར་སྟོང་
 ཟད་དུ་བཏང་བ་ལ་པངས་སེམས་མེད་པར་དབུལ་ཏེ་ཀ་རེ་གཉིས་ཟུད་ཚོས་
 པ་ལ་པངས་སེམས་བྱེད་པ་འདི་འོར་བུ་ཡིན། འཕགས་པ་དཔའ་བོས་ཀྱང་།
 རིན་ཆེན་སྤྱི་བྱེད་ཆོང་པ་ནི། ལག་པ་སྟོང་པས་རང་བྱིམ་བཞིན། ཞེས་པ་
 ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་བྱེད་ནས་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྤངས་པའི་སྟེང་བུ་ལོན་མང་
 པོ་སྤངས་ནས་ལག་པ་སྟོང་པར་བྱིམ་ནང་ལོག་པ་བཞིན་ད་རེས་དལ་འབྱོར་
 ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་འདིར་ཆོས་མ་བྱས་པར་ཐྱིག་པ་ཤ་སྟག་བསགས་

ནས་ངན་སྤང་དུ་བྱིན་ན་ནི། དེ་ལས་ཕངས་པ་མེད།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་འབྱོར་ནས་
རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་རྟེན་པ་འདི་དོན་
ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རྟེན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཡང་ཡང་མི་
འཐོབ། རྟེན་དཀའ་བ་ཞིག་མིན་ན་ནི། ད་ཅེས་དོན་མེད་དུ་སྤང་ཡང་། བྱིན་
ཆད་ཐོབ་པའི་སྐབས་གཟབ་གཟབ་ཀྱིས་དོན་ལྡན་དུ་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང་།
ད་ཅེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདི་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཏེ་བསོད་ནམས་
དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐབས་ལགས་བྱང་བ་ལས། བྱིན་ནས་འདི་འདྲ་
རྟེན་དཀའ། རྩར་སོག་པོའི་སྒྲ་མ་ཞིག་གིས་ཆོས་གནང་སྐབས་རྒྱ་མི་ཞིག་གིས།
སྒྲ་མ་ཉིད་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགོ་མ་སྤྱང་བས་ཡིན། རྒྱ་ནག་ན་མི་མང་པོ་ཡོད་ཟེར་བ་
ལྟར་མ་སོང་བ་དགོས། སྤྱིར་མི་མང་ཡང་རང་ངན་འགོར་སོང་ན་མི་ཕན་པས་
བྱི་རོལ་ཏུ་མི་གཞན་དག་མང་ཉུང་སོགས་ལ་མི་བཟུ་བར། རང་གིས་བྱིས་ནས་
རྟེན་དཀའ་མ་མི་དཀའ་རང་རྒྱུད་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་ཆད་མིན་རྗེས་དཔག་
ཆད་མས་གཞུལ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱི་རོལ་གྱི་ནས་དང་གོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་
ཐོག་སྤར་བ་གང་སྟེ་བའང་དབྱིད་ས་བོན་བཏབ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེར་མ་
ཟད་མི་ཏྲོག་རྩ་མ་གང་སྟེ་བ་ལའང་སྟོན་དུ་ས་བོན་མ་བཏབ་པར་མི་འབྱུང་བ་
བཞིན་དུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལའང་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་
མངོན་མཐོའི་ལུས་རྟེན་ཅུ་པོ་བ་ལྟ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགོ་ཅུ་པོ་འཐོབ་པ་ལའང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་སྣ་ལྷན་བསྐྱུང་དགོས་ཤིང་། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་འཐོབ་
པའི་རྒྱ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། བྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་དང་།

ཤར་ཕྱིན་མདོ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བྱིས་སྤྱི་དུང་འགྲོའི་འགོ་བ་དུ་མའི་ངོ་
བོ་དང་། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤྱོད་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེན། གསུངས་པ་ལྟར་
ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་གཟུང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས།
སྤྱིན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་མ་མཐའང་ཆོ་འདི་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་
ཞིག་གིས་མཆོམས་སྤྱར་བ་བཅས་དགོས།

ཡང་སྤྱིན་པ་བཏང་ཡང་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་མ་བསུངས་ན་ཁྱུར་སྤྱི་བ་དང་།
ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་ཡང་སྤྱིན་པ་མ་བཏང་ན་དབུལ་པོར་སྤྱི་བ་སོགས་གསུངས་
ཡོད། རང་ཅག་ད་ལྟ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པ་ན། ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་གཙང་མདོག་ཁ་
པོ་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱིན་སོགས་པོ་དགེ་བཤེས་ཤིག་གིས། སྤྱི་མ་པ་ཡོད་དུས་འདུལ་བ་
མི་འདུག འདུལ་བ་ཡོད་དུས་སྤྱི་མ་པ་མི་འདུག་ཅེས་སྤྱི་མ་པ་ལྟར་ལེགས་པར་
བརྟགས་ན་སྤྱི་བའི་སིང་ངེ་བའི་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་གཅིག་ཀྱང་བསུང་བ་དགོན་ཏེ།
བསམ་སྤྱི་ཉོན་མོངས་དང་། བྱེད་སྤྱི་སྤྱི་པ་ཁོ་ན་ལས་མེད་ཅིང་། གསང་
སྤྱི་གསང་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལྟར་དང་། ཉེས་བྱས་སོགས་ཀྱི་
གྲངས་ཀྱང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་ན། བསུང་བ་ལྟ་ཅི་སྤྱི་མ། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་
འཐོབ་པའི་སྤྱི་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོང་སྤྱི་མ་རེ་བ་ནི། དབྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དུག་
གི་ས་བོན་བཏབ་ནས་སྤྱི་མ་ཀར་ནས་ལེན་སྤྱི་མ་རེ་བ་བྱས་པ་དང་འདྲ། དེར་མ་
ཟད་སྤྱི་མ་འབྱུག་ལས། སྤྱི་མ་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྤྱི་མ་པས་ཀྱང་། བསྐལ་པར་
མནར་མེད་གནས་གསུངས་ན། ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྤྱི་མ་གིས།
བའི་འབྱོར་མི་འབྱོར་སྤྱི་མ་ཅི་དགོས། གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་མ་པ་སྤྱི་མ་རེས་ཀྱང་ངན་
སིང་དེ་འདྲར་འཕེན་ན། རང་སྤྱི་མ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བསགས་
པའི་སྤྱི་མ་པའི་ཕྱང་པོ་སྤྱི་མ་པའི་བང་མཛོད་ལྟར་ཡོད་པས་འདི་ལྟའི་མུས་ནས་

བདེ་འགོ་འཐོབ་རྒྱུ་འདི་ལ་མེད། ད་ལྟ་རང་འདི་བསམ་པར་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་
བཀའ་དྲིན་ལས། སྤྱི་བ་བྱི་མ་མི་སྦྱོན་ཙམ་ཞིག་ཨི་ཡང་སྐྱམ་པ་ཡོད་མོད། རང་
གིས་ཆོས་མ་བྱས་ན། སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཅི་ཡང་མཛད་དུ་མེད་དེ། སྐྱེ་མཆེད་
ལྷས་བྱིན་དཔུལ་བར་སྤྱང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མ་རུས་པ་བཞིན་ཡིན། ད་
རེས་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་རྟེན་བཟང་འདི་ཚུད་ཐོས་སུ་བཏང་ནས། སྒྲར་དལ་
འབྱུར་ཐོབ་ནས་དོན་ལྡན་བྱེད་འདོད་པ་ནི། དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་གསེར་ཁུར་
པོ་གཅིག་རྟེན་པ་ཚུར་འཕངས་ནས། ཡང་གཅིག་རྟེན་པར་ཤོག་ རྟེན་ནས་དེ་
ལོངས་སྦྱོད་པར་ཤོག་སྐྱམ་པ་བཞིན་ཡིན། ཆོ་འདི་པར་མི་རེ་བའི་སྦོན་ལམ་ནི་
དཀའ་སྟེ། རང་ཅག་ལྟ་སའི་ཇོ་བོ་ལྟ་བུ་མཇལ་རྟེ། སྦོན་ལམ་འདེབས་སྐབས།
ཆོ་རིང་བ། ནད་མེད་པ། ལམ་འགོ་འོང་བ་ཞིས་པ་ཞིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་
འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྦྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྦྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི། མི་
ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར། མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། སྤྲིན་པ་འབའ་
ཞིག་དགེ་བ་མེད།

གསུངས་པ་ལྟར་ངེད་ཆོས་རྟེན་འདི་ལ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ནི་མི་ཡོང་བ་པལ་
ཆར་ཐག་ཆོད་ལ། དེ་མ་བྱུང་ན་བྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བེན་ནས་རྟེན་དེར་
སྒྲར་ཡང་ངན་སོང་གི་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་ངན་སོང་ལུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུངས་
པར་འགྱུར་རྟེ། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་། དེས་འབྱུང་སོགས་དགེ་བའི་
ཕྱོགས་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། ང་རྒྱལ་སོགས་
མི་དགེ་བའི་ལས་སྐྱབ་བྱེད་ནི་ཆ་ཆོད་གྲ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གྲི་
ལྟ་བུར་བལྟས་པས་ཀྱང་ཤེས་རུས། ངན་སོང་དུ་སྦྱིས་བེན་ནས་མི་ལུས་སྐྱབ་པ་
ནི། རྟེན་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་སྟེ། ད་ལྟ་མི་

ལུས་ཐོབ་པ་འདི་ཟངས་ཀྱི་སྐབ་རྩོལ་སྒྲིབས་པའི་ཚད་ཅམ་ཡིན། ཟངས་
 ཐོབ་རི་སྒྲིབ་ལ་ཡར་སྒྲིབས་པ་དེ། དེ་ནས་ཡར་དྲངས་མ་ཐུབ་ནའང་མར་མ་
 ཤོར་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཤོར་ན་སྐར་རི་སྒྲིབ་དུ་བསྐྱལ་བའང་དཀའ་བ་བཞིན།
 རྟེན་འདིར་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་
 ཐོབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ནའང་ངན་སྤང་དུ་མ་སྦྱང་ཅམ་ཞིག་དང་། དལ་འབྱོར་
 གྱི་ཨང་ཀ་མ་འབྱུགས་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། དེར་གཅིག་སྦྱང་ཆོ་ངན་སྤང་ནས་
 ངན་སྤང་དུ་འབྱུགས་པས་སྐར་ཐར་བའི་སྐབས་བལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལམ་ཁ་
 ཐུག་ནས་འབྱུག་ན་རིམ་གྱིས་རྩེ་ཆེར་འབྱུག་འགོ་བ་ལྟར་ཡིན་པས། ད་རེས་
 རྟེན་འདིའི་སྤང་ནས་མ་འཆོལ་བ་བྱེད་དགོས། རང་གིས་མ་བྱུང་བས་ལན་པ་
 མ་གཏོགས། རང་གིས་བྱུང་ན་ན་སོ་སྐྱོད་ཀྱང་སྦྱིད་ལྷག་མི་དགོས་པ། བྱིས་
 བདག་དཔལ་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ཡིན།

གཉིས་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། པོ་རྟོ་བའི་དཔེ་ཆོས་ལས།
 མཁར་ཐོག་རྩ་དང་རུས་སྤལ་མགྱིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། བདེ་
 འགྲོའི་རྟེན་སྦྱར་བཏང་ནི། རི་སྤྱང་ལ་སྦྱོར་པའི་རྩ་ལྟར་མང་ལ། དལ་འབྱོར་
 ཆང་བའི་རྟེན་ནི་ཁང་པའི་ཐོག་གི་རྩ་ཐོ་རེ་བ་བཞིན་ཤིན་དུ་ཉུང་བར་དཔེར་
 མཛད། རུས་སྤལ་མགྱིན་ཞེས་པ། རྩ་མཆོ་ཆེན་པོར་རྒྱང་གིས་གཡེངས་པའི་
 གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་དུ་རུས་སྤལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་
 མཆོ་ཁར་མགོ་རྟོག་ཅམ་རེ་བྱེད་པའི་མགྱིན་པ་མི་ཆུད་པ་བཞིན་དུ་རང་རེ་རྣམས་
 འཁོར་བའི་རྩ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་་
 རབ་ཀྱི་མིག་རྩོངས་ནས་ཤས་ཆེར་ངན་སྤང་གི་གནས་ནས་ངན་སྤང་གི་གནས་
 ལུ་འབྱུགས་ཏེ་སྤྲོད་པ། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་ངན་སྤང་ལས་ཐར་ཏེ་མིའི་གནས་སུ་

ཡུང་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་གི་ཚྭ་གས་དང་ཚྭ་གས་མཆོམས་ཁོལ་བྱ་དག་ན་ངེས་
 མེད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ལྷ་བྱ་དང་
 འཕྲད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འང་དགོན། རུས་སྤལ་དེ་རྟག་ཏུ་མཆོའི་སྤྲོད་དུ་འོངས་ན་
 སྐབས་ཤིག་ལ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དང་འཕྲད་པ་རུང་མོད། དེའང་ལོ་བརྒྱ་
 བརྒྱ་ན་ལན་རེ་ལས་མི་རྒྱ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་ཡང་དང་ཡང་དུ་མིའི་
 རྟེན་ཞིག་རྟེན་ན། རམ་ཞིག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་འབྱུང་བ་དང་འཕྲད་
 པ་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ལྷ་མེན་པར་མིའི་རྟེན་འདི་བརྒྱ་ལམ་ན་རེ་གཉིས་ཙམ་ལས་
 མི་ཐོབ། གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ་ཚྭ་གས་གཅིག་ཏུ་སྤྲོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རུས་
 སྤལ་མཆོའི་སྤྲོད་དུ་མི་ཐོན་པ་ཡུན་རིང་ཡང་ཐོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་འཕྲད་
 སྲིད་མོད། དེ་ཡང་མེན་པར་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ། རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 མཆོའི་ཁར་ཕན་ཚུན་དུ་ཚྭ་གས་གཅིག་ཏུ་མི་ངེས་པར་རྒྱ་བ་ཞིག་ཡིན། དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་དེའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་རྟག་ཏུ་
 གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རུས་རེ་ཞིག་ན་མི་ལུས་ཐོབ་ཆེ་བཟླན་པ་དེ་དང་
 མཇལ་བ་སྲིད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། གནས་པའང་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་ཡིན། དེ་
 ལྷར་རུས་སྤལ་དང་གཉའ་ཤིང་འཕྲད་པ་ནི། མི་སྲིད་ཅེས་སྤྱར་མི་བདུབ་ཙམ་
 ཞིག་རེད་མོད་དེ། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ཐོབ་པ་དེ་ལས་དགོན་ཞིང་སྲིད་
 མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ཡིན། འདིའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་སའི་རྒྱ་མཆོ་ནི་འཁོར་བའི་
 གནས། རུས་སྤལ་ནི་རང་ཉིད། ལོང་བ་ནི་མ་རིག་པ། གཉའ་ཤིང་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་སོགས་དང་སྦྱར་ཏེ་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ་རྗེ་སྐྱབས་ཁང་པའི་

གསུང་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས།

པོ་ཏྲ་བའི་དཔེ་ཆས་སུ། ལོ་ལྔ་བཅུ་ཞེས་པ་འབྲེམ་ལོ་ལྔ་བཅུ་པའི་བྱ་
གསེར་བརྒྱ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞན་ག་ཤེད་དུ་ཆོང་ལ་ཕྱིན་པ་ན། ཡུལ་
དེའི་མིས་ལོ་ལྔ་བཅུ་བའི་སྟན་པ་ཐོས་ནས་ལོ་ལྔ་བཅུ་དེ་ཡིན་ན་ལྟ། གསེར་གྱི་རི་
ལ་བརྒྱ་ན་ལྟ། ཞེས་སྒྲུས་པ་ཐོས་ནས། ད་གཞོན་ཆོང་ལ་འགོ་རྒྱ་བཤོལ་ཏེ།
གསེར་བརྒྱ་སེམས་བྱུང་བ་བཞིན་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་པོ་བདེ་བ་ཅན་
གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ཡུལ་དེ་ཐོབ་ནས་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་ཕངས་ཆབས་
ཆེ་ཚུལ། ཡང་གཙང་པའི་ཉ་དང་། ཞེས་པ། སྒྲུ་གཙང་པ་ཞིག་དབྱས་སུ་
འོངས་ནས་ཉའི་ཤ་ཐོས་སྐབས། ཉ་ཅང་ཐོས་ཆེས་པས་སྒྱུགས་སུ་ཉེ་བ་ན། སྒྲེ་
བསྐྱམས་ནས་ཞེས་པོ་ཐོས་པ་སྒྱུགས་པར་ཕངས་ཟེར་བ་བཞིན། དེ་ཤིག་ཟས་
ཞེས་པ་སྒྱུགས་པ་ལ་ཕངས་ན། བསྐྱལ་མང་རྟེན་དཀའི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་
འདི་དོན་མེད་དུ་སོང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཕངས། སྒྲིན་བྱས་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པ་
མདུན་གྱི་ས་འོག་ནས་སྒྲིན་བྱ་དམར་རྩེན་ཞིག་ཐོན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་སྒྲིན་པ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་ངན་སོང་གི་ས་འོག་ནས་
ཐོན་ཏེ་སྒྲིན་བྱ་མི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ལད་མོ་ཅམ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་
འདི་མི་སྒྲིན་པའི་ཆོད་ཅམ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་སྟོན་ཆོག་གསུང་གྱི་སྟོན་ནས་རང་རེས་
ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ།

གསུམ་པ་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། དེ་ཡང་འགོ་བ་མི་དགེ་བ་
སྦྱོང་བ་མང་ཞིང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་ཉུང་བས་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་ནས་
འཕོས་ཏེ་ངན་འགོར་འགོ་བ་ཆེས་ཆེར་མང་ལ། དེ་གཉིས་ནས་འཕོས་ཏེ་བདེ་
འགོར་འགོ་བ་ཉ་ཅང་ཉུང་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། བདེ་འགོ་ནས་

ངན་འགྲོ་དང་། ངན་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཙམ་
དང་། ངན་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་། བདེ་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་
ཕྱག་སེན་གྱི་ཅེ་མོས་བཞེས་པའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་འདུལ་བ་ལྟར་གཞི་ལས་གསུངས་
པ་དང་། ཟྱུར་རིགས་དྲུག་ལས་མའི་འགྲོ་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་སྟེ། དཔྱལ་བ་
ལས་ཡི་དྲགས་ཉུང་ཞིང་། དེ་ལས་དུད་འགྲོ་ཉུང་ལ། དེའི་ཡང་བྱིངས་ལས་ཁ་
འཐོར་བ་ཉུང་མོད་ཀྱང་། མི་བརྩུ་མི་ཤོད་བའི་སར་འབྱུ་ཤིན་དུང་ཕྱུར་ཙམ་
ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན། བར་སྲིད་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཏྲ་གཅིག་གི་བའི་རོ་ལ་
དེ་མ་ཐག་འབྱུ་ཤིན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་འབྱུང་ལ། ཏྲ་བརྒྱ་གི་བ་ནའང་འབྱུ་
ཤིན་དེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་ཆོག་ཆོག་གི་བར་སྲིད་པའང་དེ་འདྲ་བ་ཡོད། མའི་
ནང་དུ་སྐྱེ་བའང་། སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་སྐོན་བསྐལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་
སྟེ། ལུན་བསྐལ་ཁྲི་བྲག་མང་པོའི་བར་དུ་སྐོན་བསྐལ་རེ་རེ་ཙམ་ཡིན་ལ། སྐོན་
བསྐལ་རེ་རེའི་སྐབས་སུའང་། སྟོང་བསྐལ་དང་། ཆགས་བསྐལ། འཇིག་བསྐལ།
གནས་བསྐལ་རྣམས་ཉི་ཤུ་རེ་སྟེ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ལས། ལྷ་མ་གསུམ་གྱི་
སྐབས་བར་བསྐལ་དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་ཞིང་། གནས་བསྐལ་
བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡང་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་དང་། ཆོ་ལོ་
ཡར་འཕེལ་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་པར། ཆོ་ལོ་མར་འགྲིབ་གྱི་དུས་ཤི་
སྟག་ལ་འབྱོན་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཅག་རྣམས་འཇོམ་སྤྱིང་འདྲིར་སྐྱེས་ཆོ།
བར་གྱི་ཁྲག་པ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་ལྷ་ངན་
ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དེའི་བསྟན་པ་རྒྱབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་མ་
བྱོན་པའི་བར་དུ་སྐྱེས་ན་ནི་ལུན་བསྐལ་དང་ཁྲད་མེད་ཡིན་པས་དེར་ནི་མ་སྐྱེས།
བསྟན་པ་འདྲི་རྒྱབ་ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་ལ་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ཞི་

དགྲ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་པའི་བར་དུའང་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་ཡོད་པའང་སྤང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེར་ནི་སྐྱེས། དེའི་
 རང་ནས་བཟླན་པ་དར་བའི་ཡུལ། བོད་དང་སོག་པོ་སོགས་ཡུལ་ཆུང་ཤོས་
 འགའ་ལས་མེད་པ་ལ། རང་ཅག་ཆོས་དར་བའི་གཞི་མ་བོད་འདིར་སྐྱེས། དེའི་
 རང་ནས་དབེར་ན་སྤར་གྱི་ཤི་སྐལ་བཟང་ཞེས་པས། རེད་ཨ་མ་དོ་བྲག་ཤེས་
 འབྱེལ་ན་སྤྱ་ཆོགས་སྤྲོང་ཐུག་འགའ་རེ་ཡོད་པ་ལ། དགོ་བཤེས་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་
 ཡོད། ཆོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་
 སོགས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་རེའི་བྱིམ་གཅིག་ལ་བྱ་སྤྱན་བརྒྱ་ཡོད་ན། ཆོས་སྒྲོར་
 ལྷགས་པ་གཉིས་གསུམ་ལས་མེད། དེའི་རང་ནས་ལམ་རིམ་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་
 ཆོས་རྣམ་དག་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཀྱང་རང་རེ་རྣམས་ནི་དེ་འདྲའི་རང་དབང་
 མེད་སར་ཡང་མ་སྐྱེས། དེར་མ་ཟད་བདག་གི་སྤྱ་མའི་གསུང་རྒྱན་མན་དག་
 ལྟར་རྒྱ་བསྐྱབ་དཀའ་བས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ། རོ་བོ་འཇོམས་
 དཀའ་བས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ། དཔེ་མེད་དཀའ་བས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་བ་ཞེས་རྒྱ་
 མཚན་གསུམ་བསམ་ཚུལ་གསུངས་ནས། དེས་ན་ད་རེས་ཏེན་རྟེན་རྟེན་པ་འདི་
 ལ་འདུན་མ་གཏན་ལེགས་དང་གཏན་ཉེས། ཡར་འགོ་མར་འགོའི་ས་མཚམས།
 དེ་ཡང་གཞན་ལ་རེ་བ་བྱེད་མི་དགོས་པར་འདམ་ག་རང་ལག་ན་ཡོད་པས་སྤྱིད་
 སྤྱག་གི་འདམ་ག་མ་ནོར་བ་བྱེད་དགོས། འདི་ནས་འཕྱགས་ན་ནི་ཉིན་ཞག་རེ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་འཕྱག་པ་ཙམ་མིན་གྱི། ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འཕྱག་
 འགོ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་པན་ཆད་མ་ཤི་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་འདུག ད་ནི་
 ཆོའི་ལྷག་མ་ལོ་གཉིས་གསུམ་སོགས་ཇི་ཙམ་ལྟས་པ་དེའི་རིང་ལ། ཉིན་མཚན་
 སྤྱེལ་བའི་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན། སྤར་ཡང་

ངན་སྤང་དུ་རང་ལོག་བྱེད་པ་པོད་དམ་སྒྲིམ་དུ་བསམ་དགོས། རང་རེ་ད་རེས་
ལན་ཅིག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་འཛིམས་པ་དང་འདྲ་
བའི་དལ་རྟེན་རྟེན་པ་འདི་སྒྲིང་ལོག་ཏུ་མ་སྤང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་
ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་སྟེབས་ནས། དེར་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པར་སྒྲི་
གར་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདས་ཏེ། ཆོང་པ་གཞན་ལས་བྱ་ལོན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་
སྤངས། མཐར་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྤངས་པར་སྒྲར་ལོག་ན་མི་དེ་ནི་སྒྲི་བ་ལས་གཞན་
ཅི་ཞིག་ དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་
རང་ལག་ཏུ་ལེན་ཆོག་ཆོག་འདི་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་དེ་མི་ལེན་པར་སྒྲར་ངན་སྤང་
གི་རྒྱ་སྐྱབ་ན། དེ་ལས་བསྐྱས་པའམ། རྒྱགས་རྟགས་ཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་
ལྷས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། བདག་གིས་དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན།
འདི་ལས་བསྐྱས་པ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལས་སྤངས་པའང་གཞན་མེད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་མ་མཐར་ཇ་པོར་པ་གང་འཐུང་བའི་ཡུན་ལའང་བསགས་སྐྱང་
སོགས་ཀྱིས་སྒྲིང་པོ་ལེན་ཆོག་པའི་རྟེན་བཟང་ལན་ཅིག་རྟེན་པ་འདི་ལ། རབ་
ན་ཆེ་གཅིག་ལྷས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་དང་། དེ་མ་བྱུང་ནའང་ཐར་
བ་ཐོབ་ཅམ་ཞིག་ དེ་མ་བྱུང་ནའང་མ་མཐའ་སྤྱི་མ་ངན་སྤང་དུ་མི་འགོ་བ་
ཞིག་ལ་ངེས་པར་འབད་དགོས་ཏེ། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྤྲན་མང་
བཟང་ཞིང་ཕངས་པ་དེ་སྤངས་ནས། ན་བ་འཆོ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྲན་མི་
འཐུང་། སྤྲན་པས་མ་ལན་སྤྲན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། ནད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་
པ་ཡིན། དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་
དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། སྟོམ་པ་ལ་ནི་མདོན་པར་བཙོན་མི་བྱེད། རིགས་

བར་མི་བཙོན་ག་ལ་ཐུང་ན་འདའ། ཞེས་དང་། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་པོའི་
 ཆོས་བཤད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་སྦྱད་ན། ནད་པ་སྤུང་གི་
 རྒྱལ་པ་ཐོགས་པ་དག། བདག་གི་ནད་ནི་གསོ་བར་མི་རུས་བཞིན། ཞེས་དང་།
 སྦྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྦྱད་པར་བྱ། ཆོག་ཙམ་བཟོད་པས་ཅི་
 ཞིག་འགྲུབ། སྤུང་དཔྱད་བསྐྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་
 རམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐར་བ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟོད་པའི་ལམ་རིམ་ལྟར་བཞིན་བསྟན་ཀྱང་། རང་
 གིས་ཉམས་སུ་མ་སྒྲངས་ན། སྤུང་པ་མཁས་པས་སྤུང་མང་དུ་སྟེར་ཡང་ནད་
 པས་མ་ཐོས་ན་ནད་གསོ་མི་རུས་པ་དང་འདྲ་བས། སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་
 བསྟན་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་སྦྱབ་མི་སྦྱབ་ནི། རང་གཅིག་ཕུ་ལ་རག་ལས་པས་ན།
 ཆོ་མཇུག་ཆོས་ལ་བསྐྱེལ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ལུན་བྱ་བ་ལ་འབད་གསུངས། དེ་
 རས་བསྐྱར་བཤད་དང་། སྦྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ལ། སྦྱི་བའི་སྒྲ་མར་གསོལ་
 འདེབས་དང་། ས་བཅད་བཀྱམ་ནས་གོང་བཞིན་བསྐྱོམས་པས་རྟོགས་པ་སྦྱིས་
 པའི་ཆད་ནི། དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བས། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་གོ་གྱུར་
 ན། འཆལ་བ་སྒོ་བདེར་སྟོད་པ་ག་ལ་སྟེན། ཅེས་དང་། རྩེ་ཙོང་ཁ་པས། རྟེན་
 དཀའ་རིག་ན་གྱི་ནར་སྟོད་ཐབས་མེད། དོན་ཆེན་མཐོང་ན་དོན་མེད་འདའ་
 བ་ཕངས། འཆི་བ་བསམས་ན་ཕྱི་མར་འགོ་གྲུབས་བྱེད། ལས་འབྲས་བསམས་
 ན་བག་མེད་གནས་ལས་ཐོག་ ཅེས་དང་། དཔལ་ལུན་དགོན་པ་བས་བརྒྱ་ཤ་
 ལ་སྟེན་མ་ཡིག་ཤིང་ཙམ་བྱུག་པའང་འདོན་ལོང་མ་བྱུང་བར་སྒྲོམ་མཛད་པ་
 སོགས་ལྟར་བྱུང་ན་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའི་རྟོགས་པ་སྦྱིས་པ་ཡིན་
 གསུངས། །

༺ ཉེན་བརྩུ་པར། རི་སྐད་དུ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དགེ་འདུན་བསྟན་
འཛིན་གྱི་མཚོའི་གསུང་ལས། བཀའ་བསྟན་ཚད་མའི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་གྱི་རང་
བབའི་བརྩུན་ཆོས་དེ་མ་ཡིན། ཤིང་རྩ་ཆེ་རྣམས་བཞེད་གཞུང་ཡིན་གྱི་སྒྲུན་
པའི་དག་སྒྲིས་དེ་མ་ཡིན། མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་ཉམས་སྦྱང་ཡིན་གྱི་ཟ་བེའི་
འབྲུལ་སྤང་དེ་མ་ཡིན། སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་གཞུང་ལམ་ཡིན་གྱི་ཉམ་ངའི་གཡང་
ས་དེ་མ་ཡིན། ཞེས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། འཆད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བརྗོད་
དང་འབྲེལ་བའི་ཀུན་སྦྱང་འཆོས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བསྟུལ་ཏེ། སྒྲོན་དུ་ས་
བཅད་རི་ལྟར་སོང་བ་རྣམས་གསུངས་རྗེས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་
ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྟན་ཚུལ་ཡན་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད། ལུན་མཚམས་སྤྱ་
དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སྐོར་སྟོན་པའི་དབེ་ཆ་གཙུག་པོར་བཞུ། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་
དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་བསམས་ནས་ཉེན་དེ་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་འདོད་སྦྱེས་པ་ན།
སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་སྒྲ་སྤྱང་བ་ཞེ། དེ་གསུམ་ལ་རི་ཅན་སྒྲ་
སྤྱངས་པ་བེན་ན། རིམ་བཞིན་སྦྱང་པོ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དེ་ཅན་དུ་ལོན་པ་
ཡིན། རང་ཅག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་འདོད་ན་ལམ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་
སྒྲོན་དུ་སྦྱེ་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་སྦྱེས་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་མི་སྦྱེ་སྦྱེ་དཔེར་ན། ཁམས་
པ་རྩོམ་ཆལ་ཡོང་བ་ཆོ་དང་པོ་བྱིས་ནས་འོང་བ་ནས་བཟུང་རྩོམ་པོ་ལ་དམིགས་
ཏེ་ལམ་རིམ་པར་བཞུད་ནས་འོང་བ་ལས། རྩོམ་པོ་མཆལ་སར་མཚང་རྒྱག་གིས་
ཡོང་ཐབས་མེད་པ་དང་འདྲ། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་གོང་མ་སྦྱང་རྗེ་སོགས་སྦྱེ་བ་
ལ་འོག་མའི་ངེས་འབྱུང་སོགས་མ་སྦྱེས་པར་མི་འོང་བ་སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།
སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྒྲོན། རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། མི་
ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྦྱོ། ཞེས་གསུངས། སྦྱེས་བྱ་

ཁུང་འབྲིང་ཞེས་པའང་སྐྱེས་བུ་ཁུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་
 སློ་སྦྱང་བ་ཡིན་གྱི་ཁུང་འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་ལ་སློ་སྦྱང་བ་མིན་ལ། དེ་ཡང་
 དཔེར་ན་བཀྲ་ཤིས་ཐུན་པོ་དང་། རོང་དང་། ཁུ་ཤུར་དུ་འགོ་མི་གསུམ་ལ་སྦྲར་
 བ། དང་པོ་དེ་བཀྲ་ཤིས་ཐུན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ལ། དེར་བགོད་པའང་གཞན་
 གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ནས་བགོད་དགོས། མི་དེ་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་
 མི་འདྲ་སྟེ། ཁུ་ཤུར་དང་རོང་ལ་སྤྱོད་འདོད་ནས་འགོ་བ་དང་། དེར་མི་སྤྱོད་
 པར་བཀྲ་ཤིས་ཐུན་དུ་འགོ་བའི་བསམ་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་འདིར་
 སྐྱེས་བུ་ཁུང་འབྲིང་སྐབས་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ལ་དམིགས་དགོས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་།
 ཁུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རྣམས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྡོན་འགོ་ཡིན།

འོ་ན་དང་པོ་ནས་ཆེན་པོ་བཤད་པས་ཆོག་གི ཁུང་འབྲིང་ཞེས་
 འདོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། དང་པོ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལ་སློ་སྦྱང་མི་རུས་པ་རྣམས་སློ་རིམ་པར་
 སྦྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཁུང་འབྲིང་ནས་སྦྱངས་པས་གང་ཟག་སློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་
 ལ་ཕན་ཆེ་བ་དང་། ཡང་ལམ་སྡོན་མ་རྣམས་ལ་མ་འདྲིས་པས་ངེས་འབྱུང་
 ཅིམ་ཡང་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པར། བདག་ཐེག་ཆེན་པ་དང་། གསང་ལྷགས་པར་
 ཁས་འཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་གཞིམ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དེས་ན། དངོས་གཞི་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྡིང་
 རྩེ་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་དང་པོ་རང་ཉིད་རི་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 མནར་བ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དུ་ཤེས་པ་ལ། རེ་ཞིག་དང་པོར་ངན་སོང་ལ་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ངན་

སོང་ལ་མི་འཇིགས་པར་སྟ་མིའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། དང་
པོར་ཚུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་དགོས་པ་ནི། ཁང་པའི་མང་
གཞིའམ་འོག་གི་ཅིག་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤངས་པ་སྟོན་སོང་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐོད་
ཀལ་བ་རང་ཅག་ལ་མི་འབྱུང་། རྗེ་མིད་ལས་ཀྱང་མར་པའི་བྱང་ནས་ཐུན་
མོང་ལམ་སྤངས་མཛད་དེ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པའི་མགྱུར་མང་པོ་ཡོད། དེར་མ་
ཟད་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྤྱར་བྱུང་ལམ་རིམ་གྱིས་འདོན་དགོས། བདེ་ལམ་དང་
སྤྱར་ལམ་ཞེས་པའི་མཚན་སྒྲ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། མིད་ལ་སྤྱི་ཆེ་དེར་བྱང་འཇུག་
བྱུང་བ་སྟགས་གཅིག་བྱས་མིན་པར་ཆེ་སྟོན་མར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྤངས་
ཟེན་པས་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་སྤྱི་སྤྱི་ལྷ་མ་བཀའ་གདམས་པ་བྱུག་ཁྲི་མཚོག་ཡིན་
པར་ཐོག་མའི་སློབ་སྦྱང་སྟགས་ལས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་ལམ་སྤངས་
སྟོན་སོང་གིས་གསང་སྟགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱང་། རང་རེས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་
པར་དང་པོ་ནས་སྟགས་ལ་ཁྱུགས། དམ་ཚོག་མི་བསྐྱུང་བར་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་
ལོ་བྱས་ཀྱང་། རྗེ་རྗེའི་དཔལ་བར་ཆེད་དུ་འཇུག་མཁན་མང་གསུངས།

དེས་ན་དང་པོ་ནས་བཅས་ལ་སློབ་ཀྱི་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་སྐྱོར་གཅིག་ལའང་
མི་ཆེ་སྤྱིལ་སྟམ་པའི་སློབ་ཀྱི་བསྐྱེད་དགོས་གྱི། རང་ཅག་འཇིག་རྟེན་ལ་སློབ་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་འདི་གོ་ལོག་དུ་སོང་། སློབ་སྤྱི་བྱང་བའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་
བསྐྱུང་བ་ལས། ཆོས་ལ་སློབ་སྤྱི་བྱང་བ་དེ་འདྲ་མི་བྱེད། ཆོས་རི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མི་
འགྱུར་བ་མི་སྤྱིལ་སྟམ་དུ་སྤྱིལ་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་ན། དམིགས་སྐྱོར་གཅིག་ལ་ལོ་
ལྷ་བསྐྱེད་དགོས་པ་མི་འོང་། དགོ་བཤེས་ཀ་མ་བས། རང་ཅག་བསམས་པས་མ་
བྱང་ཟེར་ཏེ། བྱོད་གྱིས་ནམ་བསམ། ཉིན་མོ་ནི་ཡོང་ཡོང་བྱེད། མཚན་མོ་ནི་
གཉིད་ལོག་གྱིན་འདུག་པས་རྩུན་མ་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་ཅག་

གིས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞོག། སྤ་ཐུན་གཅིག་ལའང་དམིགས་སྐྱར་གཅིག་ཙམ་ཆ་ཆང་
 ཞིག་མི་བསྐྱེམ་པར། ད་དུང་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་འདུག་སྟམ་པ་ནི། སྤང་བ་
 འབྱུལ་ཐག་ཆོད་པ་རེད། ཉམས་ལེན་རྩི་རྩལ་ཐུག་པ་ཞིག་གི་རྟེན་བཅུག་ནས་
 མི་བྱེད་པར། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ལྟ་བུ་ཚར་རེ་ཙམ་འདོན་སྐབས་མིག་
 ཚུམ་ཙམ་ཚུམ་ཙམ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་རྟོགས་སྐྱེ་
 བར་འདོད་པ་ནི། འདོད་ཐག་ཏུ་ཅང་ཉེ་བའི་སྐྱོན་ཡིན། དེས་ན། བཀའ་
 གདམས་པ་སྐྱོམ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲ་མས། མིག་རྒྱང་བསྐང་། སྒོ་རྒྱ་བསྐྱེད། ཁོང་
 གསང་སྟོང་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་གསུམ་གནད་ཆེ་བས་རྒྱང་རིང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་ས་ལ་བལྟས། སྐྱེས་བུ་རྒྱང་འབྱིང་ལ་སྒོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། གྲིམས་སྟོང་རན་
 པོར་བྱས་ཏེ་ཁོང་གསང་སྟོང་དེ་བསྐྱེམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ཉམས་ལེན་གྱང་
 ཐང་སྟོང་རན་པར་བྱ་ཡི། སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་ཆོས་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ། དེས་
 འབྱུང་སྤ་ཐུང་སྤ་སྤ་ཀྱིས་ཉིན་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་པ་ནི་མཐར་
 མི་བྱེད་པའི་རྟོགས་ཡིན།

སྤང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ།

དེས་ན་གཉིས་པ་སྤང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་རྒྱང་
 ཅུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་རྒྱང་བ། སྐྱེས་བུ་འབྱིང་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་རྒྱང་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་
 རྒྱང་བའོ།

སྐྱེས་བུ་རྒྱང་ཅུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་རྒྱང་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་
རྩེས་སུ་བྱན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགོ་བ་གཉིས་གྱི་
བདེ་སྤྱད་བསམ་པ་ལོ།

འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྩེས་སུ་བྱན་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་མ་བྱན་པའི་ཉེས་དམིགས། བྱན་པའི་ཕན་
ཡོན། འཆི་བ་བྱན་ཚུལ་དངོས་སོ། དང་པོ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཆོས་མི་བྱན་
པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འདི་མ་བྱན་ན་ཆོ་འདི་ཁོ་ན་བསམས་ནས། དེའི་རིང་
ཟས་གོས་སོགས་དགོས་དགོས་མང་པོ་ཞིག་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཆོས་མི་འབྱུང་་་
ཞིང་། འདི་ལེགས་པར་བྱན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཁམས་པའི་འགྱུལ་པ་འགོ་རན་
པ་དེས་འགོ་ཆས་ཁོ་ན་བསྐྱེགས་པ་བཞིན་ཕྱི་མའི་གྲབས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་
འབྱུང་བ་ཡིན། ཆོ་འདིའི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་སོགས་ལ་ཆེས་ཆེར་ཞེན་པ་
ཡང་མི་རྟག་པ་མ་བྱན་པས་ལན། མི་རྟག་པ་བྱན་པས་མ་བྱིན་ན། ཉིན་གཅིག་
སོགས་ཇི་ཅམ་མ་བྱིན་པ་དེ་ཅམ་ཆོ་འདི་པར་ཤོར་འགོ།

གཉིས་པ་བྱན་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འདི་མ་བྱན་ན། རྩེ་
ཙྰང་ཁ་པས་ཀྱང་། མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྐྱམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རིང་
ཡང་མི་འཆི་དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྐྱམ་པའི་སྒོ་བན་འདི་འཆི་ཁ་མ་ཚུན་ལ་འབྱུང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒོས་མི་འཆི་བའི་ཕྱོགས་བབྱང་སྟེ་ཆོས་སང་པོད་བྱས་
ཆོག་གནངས་པོད་བྱས་ཆོག་སྐྱམ་པའི་ཕྱི་བཤོལ་ཤ་རྟག་གི་དབང་དུ་སྤོང་ནས།
ཆོས་བྱན་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་ཅིང་། འོར་ཞིག་དགོས་འདུག་སྐྱམ་པ་སོགས་གཡེང་
བ་ཁོ་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་ངང་ནས་མི་ཆེ་བད་པ་ཞིག་འོང་།

གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཀྱང་རྣམ་དག་མི་བསྐྱབ་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་རེས་ཆོས་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་མོད། རྣམ་དག་ཅིག་མ་བྱུང་བ་ནི། ཆོ་འདིའི་སྣང་ཤས་མ་ལོག་
 པས་སྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཐོས་བསམ་བྱས་པའང་མཁས་འདོད་གྲགས་འདོད་དུ་
 ཤོར། བསྐྱོམ་བསྐྱེས་སོགས་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་རྒྱུན་སེལ་སོགས་སུ་བསམ། མི་དང་
 མི་འཕྲད་པའི་སྒྲིམ་ཆེན་ཡང་གྲགས་འདོད་དུ་ཤོར་བ་སོགས་ཉེས་སྦྱོད་དང་མ་
 འབྲས་པ་མི་འབྱུང་། རྩོ་བོ་ཆེན་པོར། ཆོ་འདི་ཁོ་ན་བསམ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་ཅི་
 མཆི་ཞུས་པར། འབྲས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆི་གསུངས། བྱི་མར་ཅི་མཆི་ཞུས་པས།
 དཔྱལ་བ་མཆི། ཡི་དཀའ་མཆི། དུད་འགོ་མཆི་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་འབྲས་བྱ་
 ཆོ་འདིའི་དོན་ཅུང་ཟད་འབྱུང་ཅིང་། བྱི་མ་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་
 གསུངས། དེ་སོང་ན་བྱིམ་པ་དང་ཁྱད་མ་ཐོན་པ་ཡིན། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་
 མར་ཆོ་འདི་སྒྲོས་ཐོངས་པ་དགོས། དེ་སྤང་པོ་བྱེད་པ་ལ་མི་ཟེར་ཏེ། དེས་ཀྱང་
 སྒྲོས་མ་ཐོངས་པར་འབྱམས་པས་སྒྲོས་གཏོང་བྱ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན།
 འདི་དང་འབྲས་ན་ཆོས་མིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆག་བྲི་མཚོག་གིས་རྩོ་བོ་ལ་
 ངས་སྒྲོམ་མམ། བཤད་དམ། རེས་སྒྲོམ་རེས་བཤད་དམ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་ཞུས་
 པར་དེ་དག་ལ་ཕན་མེད་གསུང་། འོ་ན་རི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས་འཇིག་རྟེན་
 སྒྲོས་ཐོངས་གསུང་བ་དང་། རྒྱ་མ་བས། ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྣ་གཅིག་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་། བྱོད་ཉིད་ཆོས་པར་སྒྲོམ་པ་ཀྱི་མ་ལྟན། ཆོས་ཀྱི་དང་པོ་ཆོ་འདི་སྒྲོས་
 ཐོངས་པ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་འདུག་གམ་མི་འདུག་སྟོས། ཞེས་དང་། སྟོད་ལུང་
 པས་གཞན་ཞིག་ལ། རྩོ་བོ་སྒྱུན་པ་གཏོང་བ་ཡང་བཟང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་
 རང་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་བྱ་བ་ཡང་འདི་ལ་
 ཟེར་བ་ཡིན། པོ་རྟོ་བས་ཀྱང་། ལབ་ཅི་གཉིས་ཀྱིས་ཆོམ་བྱ་མི་ཡོང་སོགས་

གསུངས། འཆི་བ་མ་དྲན་ན་ཆོ་སྒོས་བཏང་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཆོ་འདི་སྒོས་
བཏང་བ་མ་བྱུང་ན། རྟེན་པ་བྱུང་ན་དགའ་བ། མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་བདེ་མི་བདེ། སྙན་མི་སྙན། བསྟོད་སྦང་དེ། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་
དུ་འགོ། དེ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་མཁུན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་
དང་། བདེ་དང་མི་བདེ་སྙན་དང་མི་སྙན་དང་། བསྟོད་སྦང་ཅེས་བསྟེན་འཇིག་
རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མེན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། པོ་རྟོ་བར་གཡུ་ཕུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྱུར། སྤང་རས་པས་
ཀྱང་། འཁོར་བ་ནམ་རྟོག་གི་གྲོང་བྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རོ་
ལངས་རྒྱ། དུར་ཁྱོད་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་དེ་ན་གདའ། སྒྲ་མ་རོ་སྟོམས་
ཤིག་མཛོད་ན་དེ་རུ་མཛོད། ཅེས་གསུངས། དེས་ན་ཆོ་འདི་སྒོས་བཏང་ནས་སྒོ་
ཕྱགས་ཆོས་ལ་གཏད། དེའི་རྗེས་སུ་འཆོ་བ་སོགས་འབྱོར་མི་འབྱོར་གྱི་བསམ་
པ་བྱུང་ན་དེ་འདྲ་བ་མ་བྱུང་ན་འང་རུང་སྟམ་པའི་ཆོས་ཕྱགས་སྤང་ལ་གཏོད་
དགོས།

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་
ཞིང་། རྒྱལ་སྤིང་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཀྱན་དོར་ནས། གད་སྟེགས་ཀྱི་ཁྱོད་ནས་རྟེན་
པའི་ན་བཟའ་བཞེས་པ་སོགས་སྒོ་ཕྱགས་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕྱགས་སྤང་ལ་
གཏད་པ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཛོད། ཆོས་ཕྱགས་སྤང་ལ་
གཏད་པའི་རྗེས་སུ་ཟས་མ་རྟེན་ནས་ཤི་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་པ་བྱུང་ན། ཆོས་
བྱིར་དགའ་སྦྱད་བྱས་ནས་ཤི་ནའང་ཤི་ཞེས་སྤང་ཕྱགས་ཤི་ལ་གཏད། དེ་ལྟར་
སྒོས་བཏང་ཡང་། ཆོས་པ་འཆོ་བ་ཆད་ནས་སྟོགས་གིར་ཤི་བའི་གཏམ་མེད།
སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་འཁོར་བ་སྐྱུར་དུག་ཁྲིའི་བསོད་ནམས་རང་ཅག་

ལ་བསྡོམས་བར་མཛད་པས། འཇིག་རྟེན་ན་མུ་གེས་ཕྱེ་དང་མུ་ཏིག་བརྩེ་བའི་
སྐབས་བྱུང་ཡང་། རྩིས་འཇུག་སྤྱུང་ལྟོགས་གྱིར་ཤི་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྒྲིམ་ཆེན་
ཐུར་དུ་མ་འདྲིལ་ན། ཟན་གོང་གྱེན་ལ་འདྲིལ་ཉེན་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན།
དགེ་བཤེས་འབར་གྱིས་ཀྱང་། ང་མི་སྐྱའི་དུས་འཁོར་གསུམ་ཆོར་མ་འདྲ་བ་
བཏགས་ཀྱང་དག་མང་ཟན་ཉུང་། ང་སྡོམ་པོ་དྲེང་མི་གཅིག་ལ་འབྲུ་ཁལ་བཞི་
བཅུ་འགྲོ་བའི་ཞིང་ཡོད་པས། མི་ཆོས་ངའི་མིང་བཞི་བཅུ་ཐེགས་སུ་བཏགས།
ཉིན་མོ་ལ་ཁའི་ཇག་པ་བྱས། མཚན་མོ་གོང་གི་རྒྱན་མ་བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་ཟས་
གོས་དགོན་ནི་བ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ནི་ཆོས་བྱས་པས་ཟས་གོས་པོངས་
པ་མེད་ཅིང་། དག་རང་ཞིར་སོང་གསུངས་པ་དང་། ཞེན་པ་མི་རོ་བཞིན་དུ་
ལོག་གྱུར་ན། འདོད་ཡོན་བྱ་གོད་བཞིན་དུ་འཐེབས་ནས་འོང་། ཟེར་བ་ལྟར་
ཡིན་གསུངས། རྩི་ཙུང་ཁ་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་
ཡང་ཆེ་སྒྲོས་བཏང་ནས་ཆོས་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ལས་བྱུང་། ས་སྐྱ་པ་ཞིག་
གིས་རྩི་སྒྲ་མས་དབང་མུད་བསྐྱབས་པ་འདྲ་བསམས་ནས་དབང་མུད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཟབ་ཅེས་ཁྱས་ཚུལ།

ཤི་བའི་ཆོ་རོ་འདོར་བྱེད་ཚུན་ལ་ཀ་ཅ་རུང་ཟད་དགོས་ཤི་ན། ཤི་བའི་
ཆོ་ཡང་རི་ལྟར་བྱས་ནས་ཤི་ནའང་ཤི་ཞེས་ཤི་ཕྱགས་གྲོག་པོ་སྟོང་པ་ལ་གཏད་
པ་སོགས་བཀའ་གདམས་ཕྱགས་འོར་བཅུ་དགོས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས། མིད་
ལས་ཀྱང་། ཤི་ན་དུ་མི་མེད་ཅིང་། རོ་ལ་འཁོར་མི་མེད་ན་བསམ་པ་རྫོགས་
པར་གསུངས་ཚུལ། རང་གི་རོ་དོར་བའི་དངོས་ཆས་དགོས་སྟམ་ཡང་། མི་ཆོ་
སྐྱག་བློ་སྟེ་ཐུར་དུ་འབྱུང་ཐབས་བྱེད་པ་ལས། རོ་མལ་སར་ལྷས་འགོ་བའི་
དོགས་པ་གཏན་ནས་མི་དགོས། དེ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲོས་བཏང་སྟེ་སྟོ་ཐག་

བཅད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བདེ་སྦྱིང་སྟོན་གསུམ་སྤྱངས་པ་བཞིན་
 དུ་འོང་། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་
 ཡིན་ལ། ཆོ་འདི་སྒོས་ཐོངས་པ་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བཤེས་པོ་རྟོ་བས་འབྲོམ་
 སྟོན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་གནམ་ཐིག་གང་ལགས་ཞེས་ཁྱས་པར།
 ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་ན་ཆོས་ཡིན། མི་འགྲོ་ན་ཆོས་མིན། འཇིག་
 རྟེན་པ་ཀུན་དང་མི་མཐུན་ན་ཆོས་ཡིན་མཐུན་ན་ཆོས་མིན་གསུངས། ཆོས་
 དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱབ་འགལ་བའི་གནད་དེ་ཡིན་གྱི། ཁ་རྟོན་བྱེད་རྒྱ་དང་
 གཞིས་ཁང་སྦྱིང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་སྤྱིས་ཀྱང་སྒྲུགས། རང་རེ་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཐུགས་
 དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱས་པས་ལྷན་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ལས་སེམས་འཇིག་
 རྟེན་བྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད་པ་འདི་བྱུང་། ཆོ་སྒོས་བཏང་ནས་ཆོས་རྣམ་དག་
 ཡོང་ཐབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུམ་པ་དེ་ཡིན། ཆོ་འདི་སྒོས་མ་
 བཏང་ན། ཆོས་གང་བྱས་ཆོ་འདི་པར་ཤོར་འགྲོ་བས། རང་གི་ངོས་ནས་འཇིག་
 རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས། ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་སྒོས་བཏང་
 དགོས། དེ་ཐོངས་པའི་ཆོད་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་དང་། པཎ་ཆེན་སྒོ་
 བཟང་ཡེ་ཤེས་ལྷར་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་གིས་རྟོར་བྱིས་དང་།
 ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་ལས་རང་གི་ཡིན་སྟོན་པ་གཞན་མེད་གསུངས། པཎ་ཆེན་
 སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལ་དབུལ་རྟོ་མིག་མ་བརྒྱ་ཐུལ་བ་ལའང་མ་མཉེས་ཚུལ། རང་
 རེ་སྒོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་ལས། འགའ་ཞིག་གཅིག འགའ་ཞིག་
 གཉིས། འགའ་ཞིག་ནི་གསུམ་གས་འཆིང་བ་ཡིན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་
 ཐུང་དཀའ་ཤོས་གཏམ་འདོད་འདི་ཡིན་ཏེ། མཁས་བཙུན་སྟོན་སྟོམ་སུ་ཡིན་
 ཡང་གཏམ་སྟོན་གྲགས་འདོད་པ་མང་། དགྲེར་འགྲོ་བའི་མགོན་པོས། ཆོ་

འདིའི་མཁས་བཙུན་སྟོམ་ཆེན་ཡང་། ཆོ་འདིའི་མཁས་ལོ་བཙུན་ལོ་འདོད།
 མཆམས་བཅད་ཡ་ཐེམ་ཡི་གོ་བྱིས། མི་དང་མི་འཕྲད་སྟོམ་ཆེན་ཡང་། ཆོ་
 འདིའི་སྟོམ་ཆེན་བཟང་ལོ་འདོད། ཅེས་དང་། ཐ་ན་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་
 རེ། བྱས་ཀྱང་མི་ཡིས་མཐོང་དུ་རེ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུལ་ཏེ། ལ་ཅིག་
 སྟོམ་ཆེན་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་སྟོམ་ཞིང་སྟོ་གོས་ལ་གྱུང་བསྐྱར་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་
 དེའུ་བཙུན་ལེན་སོགས་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཙོན་ཡང་། གཏིང་ནས་གཏམ་འདོད་
 ཅུང་ཟད་རེ་མེད་པ་དགོན། དེས་ན་དཔེ་ཆས་ལས། གོང་མོ་ཐེམ་རྩ་ལ་དང་སྟེ།
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེམ་པའི་འགྲམ་ན་ཡོད་པའི་མེ་དོང་ལ་མ་བརྟགས་
 པར་ཐག་རིང་པོའི་ས་ལམ་ལ་རྩད་བཅད་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་།
 རྒྱགས་སོགས་ལམ་མཐོན་པོའི་རྩད་གཅོད་བྱེད་བྱེད་ནས། འདི་སྤང་གི་ཞེན་པ་
 མ་ཐོངས་ཤིང་། དེའི་འཆིང་བ་མ་གྲོལ་བ་ནི་དེ་དང་འབྲ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་
 དམིགས་དེ་ཡང་འཆི་བ་མ་དྲན་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ།

བཞི་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འཆི་བ་མ་
 དྲན་ན་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་ཉམས་ལེན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱ་
 མི་རུས། ད་ལྟ་རང་རེ་དགོ་སྦྱར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཐང་ཆད་ཆོག་ཆོག་ཅིག་
 ལས་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བ་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མ་དྲན་པའི་སྦྱོན་
 ཏེ། དགོ་བཤེས་ཁ་རག་པས་མི་རྟག་པ་དྲན་ཏེ་སྐྱབ་ཁང་སྟོ་འགྲམ་གྱི་ཆོར་
 མའང་གཅོད་ལོང་མ་བྱུང་བ་དང་། མིད་ལས་རས་གོས་དང་། རྩམ་སྦྱེ་སོགས་
 མནའས་ནས་རྗེས་སུ་ཆོལ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་ལོང་མ་བྱུང་བར་དགོ་སྦྱར་མཛད་
 པ་བཞིན་དུ་རང་རེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དྲན་ན། ལས་ཀ་གཞན་ལ་མི་བཙོན་
 པར་དགོ་སྦྱར་ལ་རྟག་དུ་བཙོན་ཞིང་འཇུག་རེས་བཞིན་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྟོ་

སིང་སིང་བ་འབྱུང་།

ལྷ་པ་རང་ཉིད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འཆི་བ་མ་
དཔ་ན་ཆོ་འདི་ལ་ཤས་ཆར་ཞེན་ནས། དེའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཕན་གཞོད་
སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་ཚུངས་གསུམ་སྟེ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་ལ་འཐབ་
པ་དང་། ཚྱོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མ་རུངས་པར་སྤྲོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་
སོགས། ཐ་ན་མགོའི་མ་ཚུན་གྱིས་བདག་ཉིད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་སོགས་
འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕྱང་བར་བྱེད།

དུག་པ་འཆི་ཁར་འགྱོད་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།
འཆི་བ་མ་དཔ་ན་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་བྱས་པའང་ཆོ་འདིའི་དོན་གཉེར་
དང་འབྲེས་ནས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འཆི་བ་ཞེས་པའི་དགྲ་དེ་ཉིན་ཞིག་སྟོ་བུར་
དུ་བྱུང་བ་ན། སྤར་དོན་དུ་གཉེར་གཉེར་བའི་སྟོབས་གོ་ས། རྒྱ་ཚོར་སོགས་གང་
གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་མཐོང་ཞིང་། ཕན་དེས་པའི་ལྷ་ཆོས་ནི་མ་བྱུང་བར་ཤེས་
ནས་འགྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ཡང་དེ་དུས་རང་སྤྱུག་ཉིད་ལས་ཕྱིས་ཟེན་
པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་འགྲོ་ཆོས་གྲགས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་
ཏེ། འཆི་བར་ཤེས་ནས་འགྱོད་ཆོག་སྤྲོས་པ་དང་འདྲ། ཀ་མ་བས། ད་ལྟ་འཆི་
བས་འཇིགས་པ་ཞིག་དགོས། འཆི་ཁར་མི་འཆོར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་འོ་སྟོལ་
དེ་ལས་བསྒྲོག་ནས་ད་ལྟ་མི་འཇིགས་འཆི་ཁར་བྲང་ལ་སེན་མོ་འདེབས་གསུངས་
པ་ལྟར། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འདི་ལ་དང་པོར་འཇིགས། འཆི་ཁར་མི་འཇིགས་
པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། རང་རེ་དེ་ལས་གོ་ཚྭ་སྟེ་ད་ལྟ་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྟམ་པ་
ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྟོ་བདེ་མོར་བསྤང་ནས། འཆི་ཁར་ཅི་དུག་གང་དུག་ལ་
སྤྱུག འཆི་ཁར་ནི་ཕྱག་པོ་གསེར་བང་བ་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡུལ་

ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་འདྲི་དུས་སུ་ཕན་པའི་དོན་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པའི་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ཡིན། རང་རེ་ཡང་འཆི་ཁར་ཕན་ངེས་པའི་སྒོ་གདེང་
འཆར་ས་གཅིག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ངང་ནས་སྒོ་བྱར་དུ་འཆི་ནད་དྲག་པོས་ཟེན་
པ་དེའི་ཆོད་ལན་མ་ཤི་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན། ད་ནི་ཆོས་ངེས་པར་བྱེད་སྟམ་མོད་
ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཕྱིས་ཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟས་རང་ལག་དུ་ཡོད་པའི་ཆོ་བ་རྒྱ་མ་བྱུང་
ན། བྱིས་བྱེར་བའི་ཆོ་བས་དེ་བར་སེམས་ཀྱང་དེས་མི་ཕན་པ་དང་འདྲ་སྟེ།
དེ་དག་ནི་ཉེས་དམིགས་དྲག་གོ།

གཉིས་པ་འཆི་བ་དྲན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བྱུག་ལས། དོན་ཆེ་བའི་ཕན་
ཡོན་ནི། འཆི་བ་དྲན་པ་ནི་དོན་ཆེ་སྟེ། སྟོན་པས་མདོ་མྱང་འདས་ཆེན་མོར།
རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བ་ཡང་གི་རྗེས་དང་། འདྲུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་ན་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདྲུ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་བ་
དྲན་པས་ཆོས་གཤམ་མ་བྱེད་པ་འོང་སྟེ། བྱི་མར་རྟེན་བཟང་པོ་འཛོལ་པར་
འདོད་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟང་བ་སོགས་དང་། མདོར་ན།
སྦྱིས་བྱ་གསུམ་ནས་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་འདྲེན།
རྗེ་མེད་ལ་ཡང་གཡུང་སྟོན་གྱི་སྦྱིན་བདག་ཤི་བས་རྒྱན་བྱས་ཏེ་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ།
བྱུ་བ་ཆེན་མང་པོས་རྐང་སྦྱིང་དང་ཐོད་པོར་སོགས་བསྐྱམས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་
པའི་དྲན་གསའི་ཆེད་ཡིན། འདུལ་བ་ནས་ཆབ་ཁང་དུ་ཀེང་རུས་བྱི་བ་སོགས་
གསུངས་པའང་དེས་ཡིན། སྦྱོན་ལྷ་རིན་པོ་ཆེས། ད་ནངས་མི་རྟག་པ་ཐུན་རིམ་
བསྐྱོམས་ན་དེའི་ཉིན་མོ་ཆོ་འདི་པར་འགོ་བར་སྤང་། ཞེས་དང་། ཞང་བཙུན་
ཡེར་པས་ཀྱང་། ལྷ་རྩོ་མི་རྟག་པ་མ་དྲན་ན། ཉི་མ་བྱེད་པར་ཆོ་འདི་པར་ཆ།
ཉིན་བྱེད་ལ་མ་སྦྱིས་ན་དགོང་མོ་བར་ཆོ་འདི་པར་ཆ། ཆོ་འདི་པར་སོང་ན་ཅི་

བྱས་ཆོས་སུ་མི་འགོ་གསུངས།

སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དྲན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
འདྲོད་ཆགས་ཁོང་སྤོ་སོགས་འཛུམས་པ་དང་། ཆོགས་རྫོགས་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་
བ་དང་། ཉམ་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཛུམས་པའི་ཐོ་བ་
དང་འདྲ་བར་གསུངས། དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ནི། འཆི་བ་དྲན་པས་དང་པོར་
ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་ནི། བར་དུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པར་
བསྐྱལ་བའི་རྒྱུ་བྱེད། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ནི། མཐར་འབྲས་བྱ་རྫོགས་ཏེ་ཆོས་
མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། འཆི་ཁར་དགའ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཕན་ཡོན་
ནི། འཆི་ཁར་ཡང་ལྔར་ཆོས་གཤའ་མ་བྱས་པའི་སྒྲིའི་གདེང་ཡོད་པས་བྱ་པ་
བྱིས་དུ་འགོ་བ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོང་རྡོལ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ང་ལ་མི་རྟག་པ་
བྱུང་ན་མི་འཇིགས། ལྔ་དྲོ་དགེ་སྦྱང་ཞན་པོ། ཕྱི་དྲོ་སྤུངས་སུ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་པ་རབ་འཆི་བ་ལ་བྱོད། འབྲིང་མི་
འཆོར། ཐ་མའང་ད་ནི་འགྲོད་པ་མེད། ཆོས་ལེགས་པོ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་། ད་ཤི་ཡང་
སླ་སྟུང་དུ་མི་འགྲོད་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། རྗེ་མིད་ལས། ང་འཆི་བས་འཇིགས་ནས་
རི་ལ་བྱོས། སེམས་གཏུག་མའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པར་རྟོགས། ད་འཆི་བ་བྱུང་
ཡང་ཉམ་ང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་འཆི་བ་དྲན་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས། འཆི་བ་དགུ་ཕྱུགས་སུ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པའོ། འདྲིའི་ཞིབ་ཆ་ཡང་བཀའ་
གདམས་གོང་མ་ལ་མེད་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བའི་མན་ངག་ཡིན།
རྗེའི་གསུང་འདི་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོངས་པ། ཟློང་བ་གནད་དུ་བཀར་
ལུགས། ས་བཅད་མ་འབྲུགས་པ་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཟབ་རྒྱས་གྱི་

གདམས་པ་མང་། དེས་ན་འཆི་བ་དགུ་ཕྱགས་སུ་བསམ་པ་ལ། དེས་པར་འཆི་
བར་བསམ་པ། རྣམ་འཆི་དེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་
གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པར་བསམ་པ་སྟེ་རྩ་བ་གསུམ། རྩ་བ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་མཚན་
གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལས། རྩ་བ་དང་པོ་དེས་པར་འཆི་བར་བསམ་པ་ལ་
གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་འཆི་བདག་དེས་པར་འོང་ལ་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྒྲག་
ཏུ་མེད་པར་བསམ་པ་ནི། དེས་པར་འཆི་སྟེ། ལུས་རི་ལྟ་བུ་དང་། གནས་གང་
དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་རི་ལྟ་བུས་ཀྱང་འཆི་བདག་བསྒྲག་ཏུ་མེད། དེ་ཡང་
ལུས་བཟང་བས་མི་བསྒྲག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཆོ་ཆོས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་
རང་སངས་རྒྱས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། སྐྱུ་ལུས་འདི་ནི་སྤང་
མཛད་ན། སྐྱེ་བོ་པལ་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩི་རྩེའི་སྐྱེ་
བརྟེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཟུང་འཇུག་བརྟེས་པའི་འཕགས་
བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོ་འང་ད་ལྟ་གཏམ་བཤད་པ་ན་ཡོད་ཡོད་ལྟར་སྤང་ཡང་།
དོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཟིན། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའང་རྩི་རྩེའི་སྐྱེ་བཤེགས་
ནས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ན། བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་མི་འཆི།

སྟོན་པའང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན། སྟོན་ལ་ཤུ་རིའི་བྱ་སོགས་
འཁོར་བྱི་ཕྱག་མང་པོ་དང་བཅས་འདས། དེའི་རྩིས་སུ་སྟོན་པས་རྩ་མཚན་
དུང་ན་ཤིང་སྤྲེལ་བྱུང་གི་བར་དུ་གཟིམ་ཁྲིའི་ཐ་མ་ཤོམས་ཤིག་གསུངས་ནས་
གདུལ་བྱའི་ཐ་མ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ཀུན་དུ་རྒྱ་
རབ་བཟང་གཉིས་བདུལ། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟར་མ་བཟོད་ནས་རབ་
བཟང་ཡང་དེ་མ་ཐག་འདས། སྟོན་པ་འདས་པར་ཉེ་བ་ན། སྐྱེ་སྟོང་གྱི་ན་
བཟའ་བསལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཐོང་བར་དཀའ་བས་སྟོན་ཤིག་

པར་བསྐྱལ་ནས་གསུང་གི་ཐ་མ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་སྤྲུག་ནས། དེ་ཉིད་
བསྐྱེམ་པ་གཙུག་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ།
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཐ་མའོ། ཞེས་གསུངས་ནས་སྤྱིང་ན་
ལས་འདས། དེ་གོ་བ་ན་སྤྲུགས་དང་སྤྲུགས་སུ་ཡོད་པའི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་
དགྲ་བཙུན་པ་པལ་ཆར་གཤེགས་ནས། ལྷ་བརྒྱལ་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བར་
གྱུར་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་སོགས་དང་། གྲུབ་
ཆེན་བརྒྱད་ཅུ། རྒྱུན་དུག་མཆོག་གཉིས་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་
དང་། བོད་ཀྱི་འང་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ། རྩོ་བོ་ཡབ་སྲས། འཇམ་མགོན་ཙཱ་
ཁ་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདས་ཟིན་ནས་ད་ལྟ་གཏམ་ཙམ་ལས་
མེད་ན། རང་ཅག་མི་འཆི་བར་ག་ནས་སྤོད། སྤོན་ཆེ་མཆོག་སྤྱིང་སྤྱོད་མ་ཡོངས་
འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་ལམ་རིམ་བཀའ་ཆོས་གསུངས་པ་ན། ཆོགས་པ་སྤྱིང་སྤྲུག་
མང་པོ་ཡོད་སྐད་ཀྱང་ད་ལྟ་སྤོབ་ཆང་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཞུགས་པ་དང་།
ས་ཆ་འདིར་ཡང་ཁྱེད་བཟང་སྤྱོད་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བཞིན་འཆད་ཉན་
མཛད་སྐད་ཀྱང་ད་ལྟ་གཏམ་ཙམ་ལས་མ་ལུས། ད་ལྟའི་ཆོས་གལ་འདིར་ཡོད་
པ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ལ་ཐམས་ཅད་འཆི་འགོ་ཞིང་ས་འདིར་དེ་འདྲ་བྱུང་
ཞེས་པའི་གཏམ་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་འོང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་བོད་ཉེར་སོགས་
འཇམ་སྤྱིང་ན་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་དེ་རིང་སྤྱིང་པའི་བྱིས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་མི་ཡོངས་
རྫོགས་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བ་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྤོད་པར་འཆི་ངེས་ན། རང་ཅག་
མི་རྟག་པ་མཐོང་ཆོས་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་བབས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི་ས་སྤྲུགས་གང་
ནའང་མེད་དེ། མི་རྟག་པའི་ཆོས་ལས། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་

པའི། ས་སྤྱོད་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་སྤང་ལ་མེད་ཀྱི་མཆོའི་ནང་ན་
 མེད། རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཁྱགས་ནའང་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 སྤོན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་འཕགས་སྤྱིས་པོས་ཤྱུ་རྣམས་གསོད་པར་བརྩམས་
 པའི་སྐབས། མོ་རྒྱལ་བྱས་འཕགས་སྤྱིས་པོ་དམག་དང་བཅས་པ་རྩུ་འཕྱལ་གྱིས་
 ཕྱི་འཕྱགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་བར་བསམས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཤྱུ་འཕྱུར་བྱ་བ་མ་འགའ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རྩུང་བཟེད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤོངས་པ་དང་། ཉི་མའི་ཁང་བཟང་དུ་བཞག་པའང་ཤྱུ་
 རྣམས་བསང་པ་དེའི་ཉིན་ཤི་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན། འཆི་བ་འོང་བ་ན་མགྲོགས་
 པས་བློས་པ་དང་། འབྱོར་པས་སྒྲུབ་དང་། སྟོབས་ཀྱིས་གཡུལ་འབྱེད་པ་སོགས་
 གང་གིས་ཀྱང་མི་པན། ཆོས་ལས་ཀྱང་། དྲང་སྤྱང་ཆེན་པོ་ལྷ་མདོན་ཤེས།
 མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་འགྲོ་བ་ཡང་། གང་ན་སྤྱོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པའི། གནས་
 དེར་ཕྱིན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར་བློས་པས་ཐར་ན་དྲང་སྤྱང་
 མདོན་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་ཅིང་རྩུ་འཕྱལ་ཡོད་པ་དེ་འཆི་བདག་ལ་བློས་པས་ཆོག་ཀྱང་།
 དེ་ཡང་བློས་ཏེ་མི་ཐར་བར་འཆི་བར་འགྱུར་ལ།

སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་རྒྱས་ཏེ། སྟོབས་ཆེན་སང་གེ་ལ་སྤྱང་པོ་ཆེའི་
 མགོ་བོ་སྤྱར་མོས་བཅོམ་རྒྱས་པའི་སྟོབས་ཡོད་ཀྱང་། འཆི་བ་བྱུང་ཙ་ན་སྤྱར་མོ་
 འཁུམས་ནས་འཆི་འགྲོ། སྟོབས་ལྷན་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་སྟོབས་
 ཀྱིས་མི་པན་པར་འཆི་དགོས། རང་རེ་རྒྱ་ཁོར་རྩེས་ལ་དགའ་བ་འདྲིར་
 དཔགས་ན་འཆི་བ་དེ་ནོར་གྱིས་སྤྱར་ཡོད་པའི་ཆོད་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་། འཁོར་
 སྤྱར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ནོར་བྱ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱ་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་ན།
 གཞན་གྱིས་སྤྱ་བར་མི་རྒྱས་པ་སྤོངས་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་

ལས། དབེར་ན་སྟོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྤྱ་བ་བརྟན་པ་སྤྱིང་པོ་དང་ལྷན་པ་
མ་ཞིག་པ་མ་གས་པ་འཕན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མཐེགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་པོ་བཞི་
གནམ་ལ་རེག་ཅིང་ས་བསྟོག་སྟེ། ལྷ་དང་ཤིང་དང་ཤིང་གེལ་པ་དང་ཡལ་ག་
དང་ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་མར་
འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་མགྲོགས་པས་བློས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟོག་པའམ་
འོར་གྱིས་བསྟོག་པའམ་རྩལ་དང་ལྷགས་དང་སྤྲན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོག་པར་སྤྱ་
བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་འདི་
དག་འོང་སྟེ་དེ་དག་ལས་མགྲོགས་པས་བློས་པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟོག་པའམ་
འོར་གྱིས་བསྟོག་པའམ་རྩལ་དང་ལྷགས་དང་སྤྲན་གྱིས་བསྟོག་པར་སྤྱ་བ་མ་ཡིན་
ནོ།། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཆ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་རྒྱད་པའོ།། རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ། ཆ་བ་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཛུམས་ཤིང་འོང་། ན་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཛུམས་
ཤིང་འོང་། རྒྱད་པ་ནི་སྤྲན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛུམས་ཤིང་འོང་།
འཆི་བ་ནི་སྟོག་འཛུམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་མགྲོགས་པས་བློས་
པའམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟོག་པའམ་འོར་གྱིས་བསྟོག་པའམ་རྩལ་དང་ལྷགས་དང་
སྤྲན་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བར་སྤྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོགས་བཞི་
ནས་རི་ཆེན་པོ་སྤྱ་བ་མགྲོགས་པ་བཞི་ཚུར་རུབ་སྟེ། ལྷ་དང་ཤིང་སོགས་ཐལ་
བར་བྱེད་བཞིན་འོང་ན། ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བསྟོག་དཀའ་བ་བཞིན། ཆ་བ་
དང་། རྒྱད་པ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བའི་རི་བཞི་ནི་བསྟོག་དཀའ་བར་
གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ཆོ་ལ་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་
ཏུ་ཡོད་པར་བསམ་པ་ནི། འཆི་བར་ངེས་ཏེ། ལྷ་མའི་ལས་ཀྱིས་གང་འཕངས་པ་

དེ་ལས་ལྷག་པ་བསྟོན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་རྒྱག་དུ་མེད་ལ། སྐད་ཅིག་རེ་
 རེ་བཞིན་འཆི་བདག་ལ་ཇི་ཉེར་ཇི་ཉེར་བཅར་ཏེ་འགྲོ་བར། སྟོང་འཇུག་ལས།
 ཉིན་མཚན་སྟོང་པ་ཡོང་མེད་པ། ཆོ་འདི་རྟག་དུ་གོད་འགྱུར་ཁིང་། སྟོན་པ་
 གུད་ནས་ཡོང་མེད་ན། བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཆོམས་
 ལས། དཔེར་ན་ཐག་ནི་བརྒྱུད་པ་ལ། སྟུན་ནི་གང་དང་གང་བརྟུག་པའི།
 སྟུན་གྱིས་གཏིང་ལ་གདུགས་པ་ལྟར། མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གིས། སྟེས་ནས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྟོང་
 དབང་ཡང་མེད་པར། འཆི་བདག་གཤིན་ཇི་འདྲི་དུང་དུ་བང་ཅལ་གྱིས་བརྟུག་
 པས། གསོན་པོ་ཟེར་ཡང་འཆི་བའི་ལམ་ཆེན་ལ་ཆས་འདུག། ཉེས་ཅན་གསོད་
 སར་བྲིད་པའི་སྤང་ཚུལ་འདི་སྟོབ་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྟེས་ནས་བཟུང་
 འཆི་བའི་སར་དབྱགས་རེ་རེ་ཡུན་ཙམ་ཡང་སྟོང་པའི་སྐབས་མེད་པར་རྟ་བང་
 ཅལ་གྱིས་བརྟུག་པ་ལས་ཀྱང་མགྲོགས་པར་བརྟུགས་ནས་འགྲོ་ཁིང་། རྟ་བརྟུག་
 པའང་ངལ་བསོ་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྟོང་བྲིད་ཀྱང་། འཆི་བ་ནི་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ཀྱང་མི་སྟོང་པར་བརྟུགས་ནས་འོང་བས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་འཆི་
 བ་ལ་ཉེ་དུ་འགྲོ། ཆོམས་ལས། དཔེར་ན་ངེས་པར་གསལ་པ་དག། གོམ་པ་གང་
 དང་གང་པོར་བས། གསལ་པའི་དུང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར། མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷག་གཅིག་གསོད་སར་བྲིད་ན་གོམ་པ་རེ་
 རེ་བཞིན་ཡང་འཆི་བར་ཉེ་བ་བཞིན་རང་ཅག་ཀྱང་སྟེས་ནས་བཟུང་འཆི་བ་
 ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་ཤར་བརྟུག་མི་འགྲོ་བའི་དུས་མེད་ལ། སྤར་ཆོ་ཇི་ཙམ་སོང་
 ཟེན་པའི་ལྷག་པོ་ནི་ཤིན་དུ་ནས་ཉུང་ཁིང་། དེ་ཡང་དབྱགས་དང་ཚུ་ཆོད་
 ཞག་ལྷ་བ་ལོ་སོང་བས་འཇོང་ཅིང་། ཉིན་ཞིག་ད་ནི་ཤི་རན་སོང་། འགྲོ་རན་

འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་སྒོ་བྱར་དུ་འོང་བས་འཆི་མི་འོང་སྐྱམ་དུ་སྒོ་བདེ་མོར་སྒྲོང་།
 པའི་གནས་མེད། ཐ་ན་གཉིད་ཉལ་སྐབས་རང་རེ་སྒྲོང་བདེར་སྦྱིད་ཉལ་བྱེད་
 ཀྱང་ཆོ་འཆི་བདག་ལ་ཁ་བཟླས་ནས་བརྒྱགས་ཏེ་འགྲོ་གསུངས།

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་གསོན་པའི་ཆོ་ཡང་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་ངེས་པར་
 འཆི་བར་བསམ་པ་ནི། ཆོ་ཤིན་དུ་བྱང་བ་དེའི་རིང་ལའང་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་
 པར་འཆི་བ་ལ་སྤྱག་འགྲོ་སྟེ། ལོ་དུག་ཅུ་ཙམ་སྒྲོང་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་
 མཚན་མོའི་ཆ་ཀྱན་དུ་ཉལ་བས་ཆོ་བྱེད་ཀ་ནི་ཉལ་བས་ཟད་ལ། སུམ་ཅུ་པོ་
 དེའང་། ཟས་ཟ་བའི་ཡུན་སོགས་པར་བཅད་ན། མཚམས་བསྐྱད་ནས་སྤྱན་
 བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུ་བྱེད་ནའང་ཆོས་བྱ་ལོང་ལོ་ལྷ་ལས་མེད། རང་ཅག་ལོ་
 སར་ཆོས་པ་ན། ཉེན་འབྲེལ་ཨམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་དགའ་སྟོན་བྱེད། དེ་ནས་
 སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་སོགས་སྒྲོ་བ་རེ་ལའང་མིང་རེ་བཏགས་ནས་ཟ་ཟེར་
 ལ་ཡོངས་ཏེ་ལོ་འགྲོ་ཆོ་ཉི་ཤ་ཙམ་ཡིན། བྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཉམས་ལེན་
 བྱེད་རྒྱུ་མ་དུན་ཉི་ཤུ་ཐལ། བྱེད་དོ་བྱེད་དོའི་ངང་ལ་ཉི་ཤུ་ཐལ། མ་བྱུང་མ་
 བྱུང་ཟེར་ཞིང་བརྒྱ་ལྷག་ཐལ། མི་ཆོ་སྒྲོང་པར་ཟད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།
 གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་བྱས་པའི་ཆོ་ཆོས་མི་དུན། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་བྱེད་
 འདོད་བྱུང་བ་ནའང་། བྱེད་དགོས་བྱེད་དགོས་སྐྱམ་ནས་ལག་ལེན་ལ་མ་ཁེལ་
 བས་ཆོས་མི་ཡོང་། ཤས་ཟེན་ནས་བྱི་མར་སྒོན་ལམ་འདྲ་འདེབས་པ་ལས་ད་
 བྱུང་མ་སོང་ཞེས་ཅི་བྱར་མེད་པ་འབྱུང་། དེས་ན། ད་ལྟ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་
 བྱེད་དོ་བྱེད་དོ་སྐྱམ་པའི་ངང་ནས་གཡོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་མ་
 བྱུང་ཟེར་ནས་འགྲོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་སྤྲེལ་ས་ཆར་བ་མང་པོ་ཡོད་པ། རང་
 རེས་དེ་དག་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་ལ་སྒྲོན་དུ་བཟླ་ཞིང་ཉི་མ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་

བྱེད་ལོང་མེད་པའི་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གལ་ཆེན་རེ་བཅོས་ནས་མི་སྤྲོད་པར་སྡིང་
 ལ་རུས་པ་བརྟུག་སྟེ་འཆི་བདག་གཤེན་རྗེ་རང་གི་ཐོག་ལ་མ་བབས་པའི་གོང་
 ཏུ་ཆོས་བྱེད་གང་ཐུབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་དག་དབང་བྱམས་པས་ཀྱང་། དཔེར་ན་
 ཐང་ཆེན་པོའི་སྡིང་ཏུ་ནས་ཕུང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲངས་ཡོད་ན། ལུང་པའི་ཕུ་ནས་
 རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་ནས་ཕུང་རྩས་འཕྱག་གཤམས་བྱེད་པ་དེ་ལ་རང་གིས་བཟླས་
 ནས་རང་གར་བཟུང་ན། ནས་འབྱུ་གཅིག་ཀྱང་མི་ལོན་པར་རྩས་བྱེད་འགྲོ་ལ།
 དེ་བས་རང་གིས་ཏུར་ཐག་གི་བཙོན་པས་མ་ཡེངས་པར་ཅི་ནུས་སུ་ཚུར་བསྐྱལ་ན་
 མ་མཐའང་ནས་ཕུང་དེ་ལས་རྩ་གཅིག་དང་། རྩ་གཉིས་ཙམ་ལོན་པ་འོང་།
 སྟབས་ལེགས་ན་ཡོངས་རྫོགས་ལོན་ནས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུབ་པ་ལྟར། རང་
 རེས་ཀྱང་འཆི་བ་མ་འོངས་གོང་སྦྱོར་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་གང་ཐུབ་
 བྱེད་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྩ་མཚན་གསུམ་བསམས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ངས་
 པར་འཆི་བར་འདུག་སྟམ་ནས་ཆོས་བྱེད་དགོས་པར་ཐག་བཅད།

གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ངས་མེད་བསམ་པ་ལ་རྩ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་སྦྱིར་འཇམ་བུ་སྡིང་པ་དང་སྒོས་སྟགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ལ་ངས་པ་མེད་པ་ནི། དེ་
 ཡང་ནམ་འཆི་ལ་ངས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དང་པོར་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་
 སྟགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་རྣམས་བྱས། སྦྱིད་པོར་བཟུང་ནས་འཆི་བའི་ལྷ་
 རོལ་ཙམ་དུ་ཆོས་བྱེད་ཆོག་མོད། དེ་ལྟར་ངས་པ་མེད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་
 བསམ་པ་འདི་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། སྦྱ་མི་སྟན་པ་ལོ་སྦྱོང་སྟེ། གཉིས་
 ན་བྱེད་བྱེད་སྤངས་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་སྡིང་གཞན་པལ་ཆེར་ཞིག་ཆོ་ལ་ངས་པ་
 ཅན་མང་ཡང་། འདི་ན་མ་ངས་ཐ་མ་ནི། ལོ་བརྟུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ཅས་
 འཇམ་བུའི་སྡིང་པར་དང་པོར་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའང་བྱུང་མོད། མཐར་

ལོ་བརྒྱལ་རིང་མཐའ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་སྤྱིར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་ཆོ་
 ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། སྒོས་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། སྤྱིར་རང་
 ཅག་ལ་གཏན་ནས་མི་འཆི་སྟམ་པའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་། འཆི་རང་འཆི་མོད།
 ད་ལོ་ཅམ་མི་འཆི་སྟམ་པའི་སྒོ་ཞིག་མ་གཤིའི་བར་དུ་འོང་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་། འགའ་ཞིག་གིས། དེ་ཞིག་མི་འཆི་སྟེ། ལོ་གཞོན་པའི་སྤྱིར་སྟམ་ན། དེས་
 ཀྱང་མི་པན་ཏེ། འཆི་བ་ནི་ལོ་རྒྱུ་གཞོན་གོ་རིམ་མེད་པར་བྱ་ཤུག་སྒོན་དུ་གི་
 ནས་པ་མས་དུར་འདེབས་དགོས་བྱུང་བའང་མང་དུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་
 ལས་ཀྱང་བ་མང་པོ་སྤར་གི་བེན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱིས་མ་ཐག་དུ་གི་བ་ཡོད།
 འགའ་ཞིག་ན་ཆ་མེད་པས་མི་འཆི་སྟམ་ཡང་། དེའང་ངེས་པ་མེད་དེ། ནད་པ་
 མལ་སར་ཉལ་ནས་སྒྲོད་པ་མི་འཆི་བར། ནད་མེད་ཀྱི་མི་མང་པོ་སྒོ་བུར་དུ་
 འཆི་འགོ་བའང་ཡོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཟས་ཟ་འཕྲོ་ལ་ལུས་ཏེ་གི་བ་ཡོད་དེ། དེ་
 འདྲ་དེས་ཀྱང་དང་པོར་ཟས་དེ་མ་རྫོགས་པ་ནས་འཆི་འོང་སྟམ་པ་སེམས་ཀྱི་
 ཟུར་ལའང་མེད། ཆོགས་པ་མང་པོར་འགའ་ཞིག་འདྲུ་ཁང་དུ་ཡར་རང་གི་
 ཀྱང་པས་བྱིན་ནས། མར་ལམ་རོ་དེ་གཞན་གྱིས་འདོ་ལི་ལ་བཏེག་ནས་འོང་བ་
 དང་། དཔོན་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་ཀ་མང་པོའི་ས་བཅད་བཀྱམ་ནས་
 མཚུག་བསྐྱེལ་འོང་མེད་པར་ལས་ཀ་བྱེད་འཕྲོ་ལ་འཆི་བ་དང་། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་
 འགའ་ཞིག་གི་གསུང་འབུམ་དུ་འང་ཚུམ་འཕྲོ་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས། མིང་སྟན་
 མདོག་ཁ་བ་ལས་དོན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུམ་མཚུག་བསྐྱེལ་ཐུབ་པར་མཛད་འཕྲོ་
 ལ་ལུས་ཏེ་སྐྱུ་གཤེགས་པ་རང་ཡིན། རང་གི་གཡས་གཡོན་ལུང་པའི་ཕུ་མདའ་
 སོགས་ནས་ཆེ་གོ་མོ་གི་སོང་བེར་ཡང་། རང་ཅག་རྣམས་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 འོང་སྟམ་དུ་མི་སེམས་པར་དེ་དག་ལ་ལྟ་མོ་བལྟ་བ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། ད་

དུང་ཁོའི་ཆོས་གོས་དེ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་བྱུང་ན་བསམས་ནས་ཡང་ཉན་
བྱེད་མོད། དེ་འདྲའི་འཆི་བ་དེ་ནམ་ཞིག་རང་སྤྱིང་དུ་འོང་བར་ངེས་ཤིང་། དེ་
ཡང་ནམ་འོང་ངེས་པ་མེད་དེ། སང་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས། སྔོན་དུ་
གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། སང་གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། ཕྱི་མའི་དོན་ལ་
འབད་པར་རིགས། ཞེས་དང་། ཆོས་ལས། སྔ་དྲོ་སྐྱེ་བོ་མང་མཐོང་བ། ཕྱི་དྲོ་
ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། ཕྱི་དྲོ་སྐྱེ་བོ་མང་མཐོང་བ། སྔ་དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་
འགྱུར། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ།

དེ་འདྲའི་འཆི་བ་དེ་སང་ཉན་རང་མི་འོང་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
རང་ཅག་གིས་འོང་བར་ངེས་ཤིང་ནམ་འོང་ཆ་མེད་པའི་འཆི་བ་ལ་གྲབས་གཤོམ་
མི་བྱེད་པར། ལོ་ཁྲི་ཁྲི་ལྟ་བུ་སྔོན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། ཁྲི་ལྟ་བུ་
སྐབས་སྐྱེད་འདོད་ཀྱི་ཤོམ་ར་མང་པོ་བསྐྱེག་པ་འདི་འབྱུལ་ངེས་པ་ཡིན་སྟེ་
དུ་བསམ། དེའང་དེ་རིང་སང་ཉན་སོགས་བསམ་མ་རྒྱས་ན་འང་སང་མོད་ད་
ཆོད་ཅམ་ན་འཆི་རེས་སུ་ལ་འབབ་མ་ངེས་ཚུལ་བསམ་དགོས་ཏེ། ད་ལྟའི་ཆོས་
གྲལ་འདིར་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱང་གྲལ་མགོ་འཕྲུལ། གྲལ་རྟེན་དམ། གྲལ་
མཐར་སྔོན་མཐར་ཆོ་ནས། སྔོན་དུ་འཆི་བའི་འགྲོ་རེས་དང་པོ་སུ་ལ་འཁོར་
ཡོང་ངེས་པ་མེད། འཆི་བའི་སྔོན་དུ་ད་འགྲོ་རན་སོང་བེར་བའི་སྔོན་འགྲོ་ཆ་
འཕྲིན་བཏང་བ་སོགས་མི་འོང་བར། ཉན་ཞིག་སྔོ་བྱུང་དུ་ཐོག་བབས་པ་ལྟར་
ལས་འཕྲོ་ཅ་རེ་ལུས། གྲ་རྒྱང་ཚུན་ཆད་ལ་ཇ་མར་དང་རྩམ་པ་ཡན་དང་ཐ་ན་
ཐུག་པ་འཐུང་འཕྲོ་ཚུན་ཆད་ལུས་ནས་ཆེ་པ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ནམ་འཆི་ངེས་
པ་མེད་པའི་རྟགས་རེད། ལོ་མང་པོར་སྔོན་རྒྱུའི་རྟག་འཇིག་གྲིས་འཆི་ཁ་བར་
བསྐྱས་ཏེ། ཉན་ཞིག་ད་འཆི་རན་སོང་ཞེས་པ་ཞིག་འོང་། དེ་རིང་འཆི་མཐར་

གྱི་ནད་པས་ཀྱང་དེ་རིང་མི་འཆི་སྟམ་པ་ཞིག་ལས་མི་འཆར། འགའ་ཞིག་གིས་
སྐྱེག་ཐོག་སྐྱབས་པ་ན། ད་ལོ་འཆི་མི་འོང་ངམ་སྟམ་པ་ཞིག་དྲན་མོད། སྐྱེག་
ཐོག་མིན་ཡང་ལོ་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་ལ་འདི་ལོ་མི་འཆི་ཟེར་བའི་ལོ་མེད་
དེ། དཔེར་ན། ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལོན་པ་ལྟ་བུས། འདི་ལོ་འཆི་ལས་ཆེ། ལོ་འདི་ལ་
འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་འཆི་འདུག་པས་སོ་ཞེས་བསམ་དགོས། རང་རེར་འདི་
ལོ་ངེས་པར་མི་འཆི་བའི་མནའ་ཞིག་སྐྱེལ་ཟེར་ན། དེ་མི་རྣམས་པས་ཐེ་ཚོམ་ལྷག་
གོ་བ་ཞིག་ལས་མེད། དེས་ན། རང་ཅག་གིས་མ་བསམས་པ་མ་གཏོགས་འདུས་
སྡེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་གོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་ལ་བསྐྱོར་
ན། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འདི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལྟ་བུ་གོ་དགའ་བ་ཞིག་མིན་
པར་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་། ལག་པས་རེག་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་
བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ལྷ་གཅིག་ལྷ་གཉིས་མ་ཤི་ན། སྐྱེ་བ་
ཕྱི་མའི་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། ལོ་གཅིག་ལོ་གཉིས་མ་ཤི་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་
འདུན་མ་འགྲུབ་པ་ཞིག་སྟོན་ལམ་ལྟ། ཞེས་ལུང་འདྲེན་དང་སྒྲགས་ནས་
གསུངས་པ་བཞིན་བསམ་དགོས།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་འཆི་རྒྱུན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང་བས་ཀྱང་ནམ་
འཆི་ལོ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། བསོད་
ནམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱབས་པ་ལས། འཆི་རྒྱུན་ཤིན་དུ་མང་སྟེ།
རང་ལ་ཤ་རུལ་ལ་སྤང་མ་འཁོར་བ་བཞིན་འཆི་རྒྱུན་བགལས་རིགས་སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱད་རྩ་འདི་ནམ་ཞིག་ཟ་རྣམས་པ་དང་། དབུགས་ལེན་རྣམས་ན་སྟམ་སྟེ་
གཟེར་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་ལ། ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་ནི་ན་བུན་འཐིབས་
པ་བཞིན་དང་། གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། བྱིས་པའི་གདོན་ཆེན་བཙོ་ལ།

ཡེ་འབྲོག་སྤུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟགས་ཀྱིས་རང་གི་ཆོ་སྟོན་ལ་རྒྱུ་ལྡན་བསྟན་ཡོད།
 ཕྱི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་མ་ཟད། སྤྱལ་བཞི་སྟོང་གཅིག་དུ་མཉམ་དུ་བཅུག་ན་གང་
 སྟོབས་ཆེ་བ་དེས་གཞན་རྣམས་ཟ་བ་ལྟར། རྒྱུ་མཁྱིས་བད་ཀན་སྟགས་དང་
 འབྲུང་བ་བཞི་ཅུ་ཟད་ཆ་མ་སྟོམས་ན་འང་དེས་སྟོན་སྟགས་ནས་འཆི་རྒྱུ་བྱེད་
 དེ། འཆི་བའི་རྒྱུ་ནི་མང་བ་སྟེ། གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་ཡང་། དེ་བས་རྟག་དུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག། ཅེས་གསུངས།
 ཕྱི་ནང་གི་འཆི་རྒྱུ་མང་བར་མ་ཟད། གསོན་རྒྱུ་ཡང་འཆི་རྒྱུ་དུ་འགོ་བ་
 མང་སྟེ། ཁང་པ་དེབ་པ་དང་། སྤྱ་ཞིག་ཅིང་བྱབ་པ། རྟས་བསྐྱར་ཞིང་བརྒྱབ་པ།
 གཉེན་སྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ། ཟས་མ་འཕྲོད་པ་སྟགས་དུ་མས་འཆི་རྒྱུ་བྱེད།
 དེས་ན་རང་རེའི་ཆོ་སྟོན་ནི་རྒྱུ་དམར་ནང་གི་མར་མེ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྤྱ་
 སྤྱལ་གྱིས། འཆི་བདག་རྒྱུ་གྱི་ནང་གནས་པ། རྒྱུ་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་
 བཞིན། ཞེས་གསུངས།

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ལུས་ཤིན་དུ་ཉམ་ཆུང་བས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་
 པ་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆི་རྒྱུ་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུ་ཉུང་ན་འང་། རང་ཅག་
 གི་ལུས་འདི་སྤྱ་ཞིང་མཁྱེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། འཆི་རྒྱུ་མང་ཡང་མི་སྦྱོར་མོད།
 འདི་ནི་ཆུའི་སྤྱ་བ་ལྟར་ཆོར་མ་བྱུག་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཆི་བ་སྟགས་རྒྱུ་ཆེན་
 བོ་མི་དགོས་པར་འཆི། སྤྱ་མཁྱེགས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་མི་པན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་
 ལས། ས་དང་སྤྱན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། འབར་བས་སྟོན་པའི་ལུས་ཅན་
 འདི་དག་ཀྱང་། ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཤིན་དུ་ཉམ་ཆུང་མི་
 ལྟ་སྟོན་ཅི་འཚལ། ཞེས་དང་། ཆོ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུ་གིས་བཏབ་པ་ཡི། རྒྱ་
 ཡི་རྒྱ་བྱར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། དབྱགས་རྒྱུ་དབྱགས་འབྲུང་གཉིད་ཀྱིས་

ལོག་པ་ལས།། སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ།། ཞེས་རང་གཉིད་ལོག་
 པའི་སྐྱབས་དབྱགས་རགས་པ་འབྱུང་རླབ་ནམས་བསྐྱས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཕྱ་མའི་
 རྒྱང་ལྷ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་མ་ཆད་པར། འབྱུང་བ་རགས་པའི་རྒྱང་གི་དབྱགས་
 འབྱུང་རླབ་བསྐྱས་པ་སད་ནས་མ་ཤི་བ་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་གསུངས། དེས་ན་
 ནམ་འཆི་ངེས་མེད་འདི་བསམས་ནས། གསོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་འོང་བར་ངེས་ནས་
 ནམ་འོང་ཆ་མེད་ན། དེ་རིང་ནས་དེ་བསྐྱོག་པ་སོགས་ལ་བཙོན་པ་ལྟར་ད་ལྟ་
 རང་ཆོས་བྱེད་སྟམ་པ་བྱ་ཡི། ཆོས་བྱེད་དགོས་མོད། ད་ལ་སང་མོད་ཅམ་དུ་
 ལས་ཀའི་མཚུག་ཅིག་བསྐྱ་བྱ་ཡོད་པས་དེ་བེན་ནས་ཆོས་བྱ་སྟམ་པ་ནི་རང་གིས་
 རང་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་གྲང་ཐང་པས། ལོ་རྒྱུ་བ་འདི་ལ་འདི་རྒྱང་གི། ལས་
 བྱ་བྱེད་ཆགས་སུ་ཚུད་བྱས་ནས།། སྐར་གཙང་མའི་ཆོས་ཤིག་བྱེད་སྟམ་པ།།
 འདི་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་བའི་ཕུང་འདྲེ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས། ང་ཆོས་ལས་ཀ་འདི་
 དང་འདིའི་མཚུག་བེན་ནས་ཆོས་བྱེད་སྟམ་པ་འོང་ཡང་། ལས་འཕྲོ་མི་གན་ཁ་
 སྐྱ་བཞིན།། བཅད་ཀིན་བཅད་ཀིན་རྗེ་མང་ཡིན།། གསུངས་པ་ལྟར་ལས་ཀ་
 གཅིག་བེན་ལོང་མེད་པར་དེ་ནས་ཡང་ལས་ཀ་གཞན་ཞིག་བྱང་ནས་དེ་མཚུག་
 བསྐྱ། ཡང་གཞན་ཞིག་བྱང་སྟེ་དེ་མཚུག་བསྐྱ་སྟམ་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་
 ཀ་རྒྱ་གཉེར་བཞིན་ཆར་རྒྱ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད། གྲང་ཐང་པས། ཆོས་བྱེད་ཀྱི་
 སང་ཉིན་འཆར་གྱི་བར། འཆི་དུས་ཀྱི་དེ་རིང་སྟེབ་ཉིན་ཆེ། ད་རང་མགོ་རང་
 གིས་མ་བསྐྱར་བར། ཆོས་བྱེད་ན་དེ་རིང་ཉིད་ནས་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན། འདི་ཆར་ནས་ཆོས་བྱེད་ཅེས་པའས། སང་ཉིན་ཆོས་བྱེད་ཅེས་སོགས་
 དུས་སྟོ་བསྐྱོགས་ནས་ལས་ཀ་མ་ཆར་བར། ད་དེ་རིང་འཆི་རན་སོང་ཞེས་པ་དེ་
 ཐོག་བབ་པ་ལྟར་འབྱུང་ངེས། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་ནམ་འཆི་ལ་ངེས་

པ་མེད་པར་བསམས་ནས་ད་ལྟ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་ཀ་ཅམ་གྱིས་བཞག་
 རྟེ། སང་བྱ་གནངས་བྱར་མ་སོང་བར་ཆོས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་ཐག་བཅད།
 དེ་ཡང་སློབ་གཉེར་བས་ཆོགས་ཆོས་ར་འགྲིམ་འཕྲོ་བཞག་ནས་རི་ཕྱག་དུ་འགོ་
 མི་དགོས་ཀྱི། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆོས་དེ་ཆོས་སུ་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡིན།
 དཔེར་ན། སྤོན་ཆད་ཆོག་ཅམ་བཏོན་པ་ལ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་
 ཡང་སྤོང་ཆར་ཅམ་བཏོན་ཆར་མོད། བསམ་མཐོ་ལེགས་པར་བཏང་ནས་ཆར་
 གཅིག་ཀྱང་བཏོན་འདུག་གམ་བལྟས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་དགོན་པ་ཡོད། དེས་ན།
 ཆོང་དང་ཞིང་གི་སོ་ནམ་ལ་བཙོན་པ་སོགས་ནི་ཆོས་སུ་བསྐྱར་དུ་མེད་ཀྱང་།
 རང་རེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ག་རང་ཆོས་སུ་བསྐྱར་དགོས་
 ཏེ། རང་རེ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཆོས་མ་བསྐྱབས་པས་ཕོངས་པ་མ་གཏོགས། མ་ཤེས་
 པ་གཅིག་ཕྱས་ཕོངས་པ་མིན་གསུངས།

རྩ་བ་གསུམ་པ་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་
 བསམ་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནོར་གྱིས་མི་ཕན་པ་ནི། ཆངས་པ་
 བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་སྐྱར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་འཆི་བའི་ཆེ་གཡོག་པོ་གཅིག་ཀྱང་
 འབྲིད་ས་མེད། རྒྱ་ནོར་རྩལ་སྤེ་གཅིག་ཀྱང་འབྲེར་དབང་མེད་པས་དེ་དུས་མི་
 ཕན། དུལ་ཁམས་ཀྱན་ནས་དབང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་འཆི་རན་པ་ན། རྣམ་
 འབྲུ་ཅམ་ཡང་འབྲེར་དུ་མེད་ལ། སྤང་པོས་འབྲལ་མེད་དུ་བྲེར་བའི་བེར་ཀ་
 ཡང་བཞག་ནས་འགོ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་གཞིས་བཞག་ནས་འགོ། སྤང་པོ་བེར་ཀ་
 བཞག་ནས་འགོ། ཞེས་དང་། མདོ་ལྗོན་ཤིང་ལས། ལོ་བརྒྱར་འདང་བའི་ཟས་
 ཡོད་ཀྱང་། འཆི་བའི་ནང་པར་སྟོགས་པར་འགོ། ལོ་བརྒྱར་འདང་བའི་གོས་
 ཡོད་ཀྱང་། འཆི་བའི་ནང་པར་གཅེར་བྱར་འགོ། ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས།

ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། མཛའ་
དང་མི་མཛའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ནམ་པ་སྣ་ཆོག་སྤྱད། ཞེས་དང་། སྐྱེ་ན་
གཅིག་ཕུར་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་ཞིང་། སྐྱུ་བསྐྱེལ་
སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན། གོགས་བྱེད་མཛའ་བོས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས།
སྤར་མི་གཅིག་གིས་རྩོམ་པོ་གཅིག་གྱུ་བཞིར་བརྒྱུ་བ་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་
འདིས་ཅི་བྱེད་དྲིས་པས། བསྐྱར་འཛོག་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཟེར་
བ་བཞིན། འཛིག་རྟེན་འདིར་བཟོས་བཟོས་པའི་རྩོམ་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
བཞག་ནས་འགོ།

གཉིས་པ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་པན་པ་ནི། འཁོར་གཡོག་སྤྱོད་མ།
གཉེན་འབྲེལ་སྤྱིང་དང་འདྲ་བ་མང་བོས་མཐའ་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱུ་ལག་འཇུ་
བྱས་ཀྱང་མི་འཆི་བ་ལ་མི་པན་ཞིང་། དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་ས་མེད་པར་
རང་གཅིག་ཕུ་བར་དོའི་འཕྲང་འགྲིམས་ནས་འགོ་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་མི་ཏུ་རྩོ་གིས།
སྤྱོད་ཅིག་རྩོ་ལྟར་ཁྱོད་འགྱུར་ཀྱང་། གཤེགས་ནས་འཛིག་རྟེན་གཞན་བཞུད་ཆོ།
ལྷ་ལ་ཐང་ལ་དགས་བཅོམ་ལྟར། གཅིག་ཕུ་སྤྱོད་མེད་བཅུན་མོ་མིན། ཞེས་
སོགས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉས་ཟེན་པ་ལ། གཉེན་གྱིས་ཅི་
པན་བཤེས་ཅི་པན། ཞེས་དང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས། བཅེ་ཞིང་གསུང་
བའི་གཉེན་དང་གཏན་བལ་བྱས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ད་ལྟ་
འགའ་ཞིག་ད་ལོའི་དགུན་ཐོག་ཏུ་འཆི་ངེས་པ་ཡོད་ན། དེས་སང་པོད་ཀྱི་ལས་
དོན་རྩོམ་ནས་ཅི་བྱེད། ད་ལྟ་རང་རེ་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་སོགས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཏ་
ལས་ནས་དོ་གལ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འགོ་ཆས་ལ་བཅུན་མོད། དེར་རྟེན་ལོ་འཁོར་
གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་འགོ་རྒྱ་ཡོད་ལ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་བསྐྱས་ཆེན་པོ་

འདེགས་པ་ན། གྲོགས་མེད་ཅིང་རང་གཅིག་ཕྱར་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱི་ཙམ་ཡང་
འབྱེར་དུ་མེད་པར་འགོ།

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ནི། ཤི་བའི་ཆོ་རི་ཐམས་ཅད་གསེར་
དུ་ཕྱིན། མི་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་གྱུར་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད།
ཉེ་འབྲེལ་སྒྲིགས་ལྟ་ཞོག མངལ་ནས་རང་དང་མཉམ་དུ་སྦྱེས་ཤིང་། ངའི་ལུས་
ཞེས་འབྱུག་དོགས་སྒྲིགས་དོགས་དང་། ཆོར་མ་བྱུག་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤོད་པར།
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར་གཅིས་པར་བསྐྱངས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་འདི་ཡང་ཤུལ་དུ་
བཞག་སྟེ་འགོ་བ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། གཅིས་པར་བསྐྱངས་པའི་
ལུས་ཀྱིས་དགོས་དུས་བསྐྱུས། གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་ན་གཅིས་པར་བསྐྱངས་པའི་
ལུས་འདི་དང་ཡང་འབྲེལ་དགོས་ཚུལ་སྒྲིགས་བསམ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུམ་
བསམས་པའི་མཐུག་དུ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་འཛིགས་ཞུ་མེར་བསྐྱང་པས་
མི་ཕན་པས། གུང་ཐང་བཟུན་པའི་སྒྲོན་མེས། ལམ་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་ས་མཐོན་ཆོས་
ཡིན་ཞིང་། ལམ་ཤུལ་རིང་གི་ལམ་རྒྱགས་ཆོས་ཡིན་ལ། ལམ་བཟོད་དཀའི་
དེད་དཔོན་ཆོས་ཡིན་པས། དུས་ད་ནས་སྒྲོ་གསུམ་ཆོས་ལ་སྦྱོར། ཞེས་དང་། རྗེ་
མེད་ལས། ཞང་གོ་ཉ་མ་དཔལ་དར་འབྱུང་། གསོན་དང་ལྷག་མོ་དད་པ་ཅན།
ཆོ་འདི་བས་བྱི་མ་བཤུལ་ཐག་རིང་། རྒྱགས་བྱེ་བྱལས་སུ་ཚུད་ལགས་སམ།
རྒྱགས་བྱེ་བྱལས་སུ་མ་ཚུད་ན། སྦྱོན་པ་ཡིན་པས་བཏང་ཡང་འཆོལ། ཞེས་
དང་། ཞང་གོ་ཉ་མ་དཔལ་དར་འབྱུང་། ཆོ་འདི་བས་བྱི་མ་འཛིགས་པ་ཆེ།
སྦྱེལ་མ་བྱལས་སུ་ཚུད་ལགས་སམ། སྦྱེལ་མ་བྱལས་སུ་མ་ཚུད་ན། ལྟ་ཆོས་ཡིན་
པས་བྱེད་ཀྱང་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་འཆི་བའི་དུས་སུ་ལམ་
བཟོད་པའི་ས་མཐོན་དང་། དེད་དཔོན་ལམ་རྒྱགས་ཀྱང་ཆོས་ཡིན། ཆོས་བྱེད་

རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་སྤང་བར་གྱི་བྱི་གན་རྒྱ་བོ་ཤི་བ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འཆི་ན་ཅི་དག་།
བསམ་སྟེ། འབྲུལ་པ་པ་ཡུལ་དུ་འགོ་མཁན་ཆོས་མྱོང་རྒྱུའི་གྲུབས་གཤོམ་མི་
བྱེད་པར་འགོ་ཆས་འབའ་ཞིག་ཆགས་སུ་ཚུད་ཐབས་བྱེད་པ་བཞིན། ཆོ་འདིའི་
འབྲི་བས་མ་གོས་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་བྱེད་པར་ཐག་གཅད་དགོས་སོ།།

གཉེས་པ་འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། བདག་གི་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་
མན་ངག་ཡིན། འདི་གཙུག་པོ་སྤྱང་བྱིད་སྦྱོང་ཚུལ་ཡིན་པས་སྦྱོང་སྐབས་ཀྱང་
འདི་ལྟར་བསམ་ན་ལེགས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་། སྐྱབས་བྱུགས་རྗེ་མ་དང་།
པཌ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བར་དོ་འཕྲང་སྦྱོལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་ལས་གསུངས་་
པ་རྣམས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་འཆི་ནི་འཆི་ལ། དེའི་ཆེ་རི་
ལྟར་བྱེད་པར་འདུག་བརྟག་པ་ན། འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཆོ། བར་དོ་གསོལ་
འདེབས་ལས། སྤུང་པས་བོར་ཞིང་རིམ་གྲོས་བསྐྱོད་ཏུ་མེད། གཉེན་རྣམས་
གསོན་དུ་རེ་བའི་རེ་ཐག་ཆད། རང་ཉིད་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱུར་པའི་ཆོ། སྤྲ་
མའི་གདམས་ངག་དྲན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་པ་ལྟར་སྤུང་དཔྱད་རིམ་
གྲོ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ནད་རིམ་ལྱུར་སོང་། སྤུང་པས་ཀྱང་གཏམ་ཉིས་འགོ་ཞིག་
བཤད། གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲིབ་ཆ་སྤུང་པོ་རེ་བཤད་
ཀྱང་། རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱུ་གསོག་འདྲ་བརྟག་ཅིང་ཤི་རྒྱུར་ཐག་གཅོད། རང་ལུས་ཀྱི་
དྲོད་སྤྱད། དབྱགས་བཅེགས། སྤྲ་ཞོམ། མཚུ་བརྗེས། མདངས་ཤོར་བ་སོགས་བྱི་
ནང་གི་རྣམ་འགྱུར་མི་སྤྱག་པ་སྤྲ་ཆོགས་སྟོན། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་ལ་ནི་འགྲོད།
བཤགས་སྤོམ་དང་དགོ་བ་རྣམ་དག་བསྐྱབས་པའི་གདེང་ནི་མེད། གནད་
གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་གྱི་རྟགས་རྣམས་ཤར་ཞིང་།
འབྲུལ་སྤང་འཛིགས་སྐྱག་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་བཀྲ་ལམ་པ་

དེ་འགག་འགོ། ཡུང་པོ་ནི་ཁང་པའི་ཟུར་ཁྱུག་ཅིག་ལ་ཉལ་གཟན་གྱིས་བསྐྱེལ་
 ཏེ་བཞག་ ཡོལ་བས་བྲེས་ཏེ་མར་མེ་ནག་ཁོག་གོ་བ་ཞིག་སྤར། ལྷ་མ་ལྷ་བྱ་ཡིན་
 ན་དབང་རྩལ་སོགས་བཀོན་ཏེ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་བཟོས། ད་ལྷ་ཁང་བཟང་
 དང་གོས་ལྷན་འཇམ་ཞིང་དྲོ་བ་ལ་བཙོན་ཀྱང་འཆི་བའི་དུས་རང་ལུས་སུམ་བལྟ་བ་
 བྱས་ནས་འབྲེང་ཐག་ལྷ་བྱས་བསྐྱེལ་བ་དང་། ས་རྩོ་རྩེན་པའི་སྤྲོང་དུ་བསྐྱུར་བ་
 སོགས་བྱེད། ད་ལྷ་བས་གང་ཞིམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་གསུར་གྱི་དྲི་
 ཅམ་ལ་རེ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། ད་ལྷ་སྤྲོན་པའི་མིང་དགོ་བཤེས་དང་སྐྱུ་
 ཞབས་དང་དགོ་སྤྱོད་ལགས་སོགས་བཟུང་ཡང་། ནམ་ཞིག་ལུས་འདི་ལ་རོ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། མིང་དེའི་ཐོག་མཐར་ཆོ་འདས་དང་དེ་ཉིད་བཟུང་བའི་དུས་ཤིག་
 འོང་། ལྷ་མ་ཆོས་དབང་རྩལ་མཐོང་ན། གཤེགས་ཆོ་གདུང་ལ་དབང་རྩལ་
 བཀོན་ལུགས་དང་། རང་རེ་ཉལ་གཟན་མཐོང་ཆོའང་རོ་ཉལ་གཟན་གྱིས་
 བསྐྱེལ་བ་དེ་དྲན་དགོས་པའི་ཆོད་ཡིན། རྩེ་མིང་ལས། རོ་ཞེས་འཇིགས་སུ་བྱང་
 བ་དེ། རྣལ་འབྱོར་ལུས་ཀྱི་རྩ་ན་གདུང་། གསུངས་པའང་ལུས་འདི་ཉིད་ཡིན།

ཤི་ནས་བར་དོར་འགོ་ཞིང་དེའི་ཆོ་ས་རྒྱང་ལོག་པ་དང་། མེ་རྒྱང་ལོག་
 པ་སོགས་ཀྱིས། རི་བོ་རལ་བ་དང་ས་ཆེན་པོའི་འོག་ཏུ་ཞོན་པ། མེ་འབར་བའི་
 རྒྱུང་དུ་ཚུད་པ། རྒྱ་དང་རྒྱང་གིས་བྱིར་བ་སོགས་འབྲུལ་སྤང་དང་འཇིགས་
 སྐྱག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད། ལྷ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་བར་དོའི་རོ་སྤྱོད་ཨམ་
 ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། རོའི་མགོར་རོ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱང་། བར་དོ་རོ་སྤྱོད་རོ་མ་
 ཞིག་བྱེད་ཆོ་ད་ལྷ་མ་ཤིའི་གོང་དུ་བྱས་ན་དོན་ཆེ་བ་འོང་སྟེ། དེད་ཆོས་བཟང་
 བདུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ནམ་རྒྱུན་ཏྲག་ཏུ་འོང་ངེས་ཤིས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་
 ཀྱང་། འཆི་རན་ཏེ་ང་ཡར་འཐེན་ཞེས་བཟུང་དགོས་པའི་སྐབས་མི་འོང་ན། མ་

ཤི་གསོན་པོའི་སྐབས་མི་འོང་བའི་ཆས་དེའི་དུས་སུ་མི་འོང་བར་ཐག་ཆོད།
འོན་ཀྱང་དེའི་ངོ་སྟོན་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པས་ཅུང་ཟད་རེ་པན་ཅམ་འབྱུང་བ་ནི་བྱིད། འཆི་བའི་རྣམ་པ་བསྟོམ་པའི་
ཁུངས་ཀྱང་སྟོན་འབྱུག་ལས། དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི། རུས་གོང་
དག་དང་བདག་གི་ལུས། འཇིག་པའི་ཆས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། རྣམ་ཞིག་མགོ་
སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། གསུངས་པ་འདི་ཡིན། ད་ལྟ་གཞན་ཤི་ནས་དུར་དུ་
གཏོར་བའི་རུས་པ་དང་། རང་གི་རུས་པ་གཉིས་བྱུང་མེད་པར་རྣམ་ཞིག་མགོ་
སྟོམས་པ་འོང་སྟེ། དུར་ཁྲོད་ན་ཡོད་པའི་རོ་དེ་ཡང་དང་པོར་བདག་གི་ལུས་
བཞིན་དུ་མི་གཅིག་གིས་གཅེས་པར་བབྱང་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་
རྣམས་ཀྱིས་མི་རྒྱུད་དང་མི་ཐོད་བསྐྱམས་པ་ཡང་འཇིགས་རྒྱུན་པ་དང་།
བསྐྱེགས་ར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མེན་པར་འཆི་བའི་རྣམ་པ་དུན་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
ཐོད་པ་དེ་ཡང་ཐུར་མི་ཞིག་གི་མགོ་ལ་ཡོད་པ་སེན་མོ་ཅུང་ཟད་བཙུགས་ནའང་
ཨ་ཆ་ཆ་ཟེར་དགོས་པའི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན། གྲ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་
ཡིན་ན། རང་གི་ཤག་དེའང་ཁང་སྟོང་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེར་གཞན་ཞིག་སྟོང་འོང་
བ་དང་། ཁོ་ཤི་ནས་ཞག་གྲངས་འདི་སྟེད་ཅིག་ལོན་སོང་ཟེར་བ་དང་། རང་གི་
ལུས་ལ་གྱོན་པའི་ཆས་གོས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་གིས་གྱོན་ནས། འདི་ཆེ་འདས་ཆེ་
གོ་མའི་རེད། བདག་གིས་ཉོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟའི་རང་
གི་ཅ་ལག་གོས་སོགས་འོངས་སྟོན་མ་རུས་པ་རྣམས་ཉིན་ཞིག་མི་གཞན་གྱིས་ཉོས་
ནས་འོངས་སྟོན་པའི་དུས་ཤིག་ངས་པར་འོང་བས། འདི་དག་ཀྱང་རྒྱལ་མཆོག་
བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས། འབྱོར་པ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱིས་འདོར་ངས་བརྟན་པོའི་
རྒྱན་ལ་དགའ་སྟོམ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར། དུན་རིང་ཐུང་ཅམ་ལས་གཡར་པོ་

ཉིད་ཡིན།

རང་འཆི་བའི་སྒྲོ་མི་འཆར་ན། མི་གཞན་གྱི་བའི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ་བཟུ་
བར་བྱ། མན་ངག་འདིས་ནི་མི་འཆར་བ་མི་སྤྲོད། རང་ཅག་གིས་མ་བསམས་པ་
མ་གཏོགས་དེས་མའི་ཐག་པ་མཐོང་ནའང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་ཏེ། འཇིགས་
དགོས་པའི་ཆོད་ཡིན། ཆོས་གོས་ལྟ་བུ་གཅིག་མ་ཟད་པ་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་
བ་ལ་བསམ་ན་ཆོ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་། འདི་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས་ཤིང་། ཟས་གོས་སོགས་གྲ་ཞོམ་པར་སྦྱོད་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པ་སྦྱེ་བའི་
གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱན་
དུ་བསམ་སྟེ། རང་གི་གོས་སོགས་ལོངས་སྦྱོད་མཐོང་བ་ན། འདི་དག་ནི། ད་ལྟ་
རང་གི་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱེད་བྱལ་ཙམ་ལས། ནམ་ཞིག་ན་གཞན་དག་གིས་
ཕན་ཚུན་འབྱེར་ཞིང་། འདི་ཆོ་འདས་དེའི་རེད་ཅེས་སྒྲ་བར་གདོན་མི་བ། རང་
གི་ལུས་ལའང་ད་ལྟ་འདི་ཉིད་བདག་གིས་གཅེས་པར་བསྐྱངས་བསྐྱངས་པ་ལས།
ནམ་ཞིག་ན། རོ་ཞེས་པ་མཐོང་ན་འཇིགས་ཤིང་། རེག་ན་སྒྱུག་བྱོ་བའི་གནས་
སྒྱུར་ཏེ། ཐག་པས་བསྐྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་
བྱེད་པར་འགྱུར་སྒྲུལ་པ་དང་། རྩམ་ལྟག་གིས་མཆོད་རྩམ་དང་། ལྷས་མགོ་
ནས་བར་དོ་དོ་སྦྱོད་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བསམ། ཀ་ལི་སོགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་
སྐྱངས་ཏེ། འདི་དེའི་ཀ་ལི་རེད། ལེགས་ཉེས་ག་འདྲ་འདུག་ཟེར་བའི་དུས་ཤིག་
ངས་པར་འོང་བས་ན། སྒྲོན་ཚུད་ནས་འགྲོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ངས་པར་བྱེད།
འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་ཆོད་དགོ་བཤེས་ཁ་རག་པ་ལྟ་
བུ་དགོས་གསུངས་ནས། སྐར་ཡང་འབྲིང་དུ་སྦྱོས་པའི་བསྐྱར་བཤད་མཛད། ॥

༺ ཉིན་བཅུ་གཅིག་པར། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྤིང་

གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་བཏྲ་དང་
མཚུངས། འགྲོ་བའི་ཆོ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་སྟོག་འདྲ་སྟེ། རི་གཟར་འབབ་ཆུ་
བཞིན་དུ་ཐུར་མགྲོགས་འགོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྤྱིད་པ་གསུམ། ས་གཞི་
རི་རབ་དང་བཅས་པ་ཡང་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འདྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་ནི་གར་ལ་བཏྲ་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་ཞིང་།
རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆོའང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྟོག་འབྱུགས་པ་ཅམ་ཞིག་
དང་། དེའང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཇིག་ཅིང་སྟོད་པ་མེད་པར་རི་གཟར་གྱི་
འབབ་ཆུ་ལྟར་ཐུར་དུ་རྒྱག་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་
བྱེད་སྟམ་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤོད་པ་
གཅིག་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་
པས། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཁྱེས་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་དགོས་
ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་འཆོས་པ་དང་། རྒྱར་ས་བཅད་ཇི་ལྟར་སོང་ཚུལ་རྣམས་
གསུངས་ཤིང་། ཁ་སང་གི་མི་རྟག་པའི་སྟོར་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད་མཆོམས།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་

ཀྱི་བདེ་སྐྱུག་བསམ་པ།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་
པའི་གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱུག་
བསམ་པ་ལ། བདེ་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་འོག་དུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་
སྐབས་ནས་འབྱུང་བས། འདིར་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འཆད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
འཆི་བར་ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ན། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་རྒྱན་མི་

འཆད་པར་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས། ལེན་ས་ཡང་མཐོ་རིས་དང་ངན་འགྲོ་
གཉིས་ལས་མེད། དེ་གང་དུ་འགྲོ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱས། སྤར་བྱས་པ་
ལྷར་རང་རེས་བྱི་མར་གར་སྐྱེ་བྱུགས་བརྟག་ཞུ་བ་དང་ཅིས་སོགས་བྱེད་ཀྱང་།
དེ་མི་དགོས་ཏེ། དགོ་བ་བྱས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་། མི་དགོ་བ་བྱས་པས་ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤར་ནས་ལུང་བསྟན་ཟིན་པ་རེད། དཔལ་
མགོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ངན་
འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་
བདེ་བ་དག། ཅེས་གསུངས། རང་རེས་སྤྱད་ཀྱི་བསམ་མཐོ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཆོ་
འདེའི་བདེ་སྤྱད་ལ་དབྱེད་པ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་སྤྱད་ཀྱི་མཐོ་བསམ་མ་
ཡིན་པས། དེ་བས་སྟོ་བྱ་བ་སྐྱེད་དེ་བྱི་མར་གར་འགྲོ་ལ་བརྟག་དགོས། དེ་བརྟག་
པ་ན་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལས་མ་འདས་
ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་དུ་འགྲོ་རང་ལ་རང་དབང་མེད། དེ་ཡོད་ན་ད་ཆོད་
ངན་འགྲོ་བ་སྤྱད་མི་འབྱུང་། དེས་ན་བྱི་མར་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་རྗེས་
སྤྱ་འབྲང་དགོས་ལ། ལས་དགོ་མི་དགོ་འདྲིས་མ་མང་དུ་ཡོད་ན་གང་སྟོབས་ཆེ་
བ་དང་། དེ་མཉམ་ན་གང་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བ་དང་། དེའང་མཉམ་ན་སྟོན་དུ་
གང་བྱས་པ་དེ་སྟོན་ལ་སྟོན་ནས་འོང་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ལས་ཀྱིས་འཁོར་
བར་སྦྱི་གང་དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་དང་། སྟོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་
ཀྱན་ལས། སྤར་མ་སྤར་མ་རྣམས་སྟོན་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས།

རང་ཅག་ལ་དགོ་མི་དགོ་གཉིས་ལས་མི་དགོ་བ་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། མཐོ་
བསམ་པལ་ཆེར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་ལས་མེད། དེ་མེད་ན་དེས་
བསྐྱེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དགོ་བ་ཡིན་ཞིང་། དགོ་བ་བྱས་པའང་མི་

དགེ་བའི་བསམ་པའི་དབང་དུ་འཛར་ལ། ཆེ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་བསྡོམ་བ་ཤིན་དུ་
ཉུང་། དཔེར་ན། དགེ་ལྷན་ལ་གཏམ་བཤད་བཏང་བ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན།
བསམ་པ་ཁོང་སྤོ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོས། སྦྱོར་བ་ཆོག་པ་རོལ་པོའི་གནད་ལ་གང་
པོག་དང་། མཐར་ཡི་རང་སོགས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ག་སྟོབས་ཆེ་བ་ཤ་
སྟག་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱིག་པ་བྱས་ཆོད་པལ་ཆེར་སྟོབས་ཆེ། དགེ་བ་བྱས་པ་ནི།
སྟོན་མི་ཞིག་གིས་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ་ཞིག་བཏོན་པ་ན། སེམས་གཞན་དུ་
ཡོངས། གཞན་ལ་གཏམ་ལབ་ནས་ཡང་དབྱ་ནས་མར་འདོན་བསྦྱོར་ལན་
གངས་མང་པོར་བྱས་པ་བཞིན། ཁ་ནས་འདོན་པ་ཞིག་བཏོན་ཀྱང་སེམས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡོངས། དགེ་བ་ཕན་བྱ་ཡོད་པ་ཡང་ཁོང་སྤོ་དང་ལོག་
ལྟས་བཅོམ། མི་དགེ་བ་ཚུང་དུ་འང་ཉིན་རེ་ཞག་རེར་ལྷབ་འགྱུར་ལྷབ་འགྱུར་
དུ་འཁེལ། དེ་ཅམ་མ་ཟད། སྟོན་སྟོན་པོ་དང་། མི་མ་ཡིན་དང་། ལུ་སྟོན། གཅན་
གཟན་གདུག་པ་ཅན་སོགས་སུ་སྦྱོར་ནས་སྤྱིག་པ་ཆོབས་པོ་ཆེ་བྱས་པ་མང་དུ་
ཡོད་པའི་ཁར། ཆེ་འདིར་ཡང་གོང་དུ་སྦྱོར་པ་ལྟར་སྤྱིག་པ་སྟོབས་ཆེན་གངས་
མང་ཞིག་བསགས་ཡོད། དེ་དག་ལ་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་བཤགས་བཟུམས་ཀྱིས་
གཙང་སིང་ངེ་བ་བཟོ་མི་རྒྱས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ཁ་སྟོབས་འདིས་ཤེས། དེས་ན་
དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ནས་མི་དགེ་བ་རང་གོམས་སྟོབས་ཆེ་བ་མངོན་སུམ་ཆོད་གྲུབ་
ཡིན་པས་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་ལས་འོས་མེད། ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་
བའི་གདེང་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་པར་མི་སྦྱེ་ལ། བྱང་སེམས་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་འང་དེར་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་གསུངས། དཔེར་ན། དོ་དགོང་ཤག་སྦྱིད་
པོའི་ནང་དུ་གདན་འཇམ་པོའི་སྟེང་། དགེ་སྟོང་ལགས་སུ་བྱས་ནས་ཉལ། སྟོ་
བུར་གྱི་རྒྱན་ངན་ཞིག་གིས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཤི་སང་གཉིད་སང་པའི་ཆོད་དེར། རི་

ཡུང་ཐམས་ཅད་མེས་གང་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབས་ཆར་འདུག་ན་རྩི་ལྟར་བྱེད། དེ་
 ལྟར་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ལྷགས་ཀྱང་ཕར་ལྟད་མོ་བལྟ་བ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིད་འབྱུང་
 མི་སྐྱེ་ཁིང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཆ་ཁིང་གང་བ་ཡི། དཔུལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་
 བཞིན་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་དམ་གྱི་ལྟའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་
 པ་བཞིན་རང་ངན་སོང་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཉམས་བཏོན་ནས་བསྐྱོམས་
 ཏེ་འཛིགས་སྒྲག་སྐྱེས་པ་དགོས། རང་རེས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་སྐྱབ་བསྐྱོམ་པ་ལ་
 གཅིགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་། དང་པོར་རེ་ཞིག་དཔུལ་བའི་ལུས་དེ་བསྐྱོམ་ན་
 ཕན་ཚུབས་ཆེ་བ་འོང་སྟེ། ཆ་དཔུལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱུལ་ལ་ཡིད་འབྱུར་དང་པོར་
 ཐོན་པ་ན་ངེས་འབྱུང་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཚོམ་པས་འབས་བྱ་བཟང་ཁིང་། སྐྱོ་ཤས་
 སྐྱེས་ཏེ་ང་རྒྱལ་གྱི་དྲེགས་པ་སེལ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས། གཞན་
 ཡང་སྐྱག་བསྐྱུལ་ཡོན་ཏན་ནི། སྐྱོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། འཁོར་བ་པ་
 ལ་སྙིང་རྩེ་སྐྱེ། ཐིག་པ་འཛེམ་ཁིང་དགེ་ལ་དགའ། ཞེས་གསུངས།

དཔུལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱུལ་བསམ་པ།

དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཏེན་འདིར་ངེས་འབྱུང་དང་སྙིང་རྩེ་སྐྱེ་སྐྱབ་བས་
 དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྐྱག་བསྐྱུལ་བསྐྱོམ་དགོས། དེས་ན། ངན་འགྲོ་བའི་སྐྱག་
 བསྐྱུལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ། དཔུལ་བ། ཡི་དུགས། དུད་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱུལ་
 བསམ་པ་འོ། དང་པོ་དཔུལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱུལ་བསམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའམ་ཆ་དཔུལ་གྱི་སྐྱག་བསྐྱུལ་བསམ་པ་ནི། ཆ་
 དཔུལ་བ་གནས་པའི་གཞི་ནི། རྒྱ་གར་རྩི་རྩེ་གདན་གྱི་འོག་དཔག་ཆ་ད་སུམ་ཁྲི་
 ཉིས་སྟོང་ན་ཡང་སོས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འོག་རིམ་དུ་དཔག་ཆ་ད་བཞི་སྟོང་བཞི་
 སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་ཆ་དཔུལ་གཞན་རྣམས་ཡོད་དེ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་

རི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷགས་སྟེག་དམར་དུ་རི་བ་འབའ་ཞིག་ལས། མི་ཡུལ་གྱི་ས་
གཞི་འདི་ལྟ་བུ་ལག་མཐེལ་ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེར་སྐྱེ་བར་ཉེ་བ་ན། རྗེ་གྲང་
ཐང་པས། ཆོ་མི་ཏྲག་གཉིད་ཀྱི་ཐུན་ཆུང་ལ། འོན་མེད་ཀྱི་དགའ་སྟུག་མི་ལམ་
འཁྲུག། སྟོ་བར་དུ་སད་དུས་ངན་སོང་གི། ཆོར་དོང་དེར་ཡོད་ན་ཅི་རང་བྱེད།
གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་ཁར་གང་བའི་སྤང་བས་ཆ་བ་ལ་སྟེད་པ་སྐྱེས་ནས་ཆ་དཔྱལ་
དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ། འཆི་བ་དེ་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་།
བར་དོ་མི་ལམ་མིས་པ་བཞིན་སྤྱང་སྟེ། གཉིད་སད་པ་ལྟར་རྟིབ་ཅམ་གྱིས་ཆ་
དཔྱལ་དེར་བསྐྱབ་འགོ། དཔྱལ་བའི་མེ་ནི་མེའི་མེ་ལས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་
བས། དེ་དང་མེའི་མེ་གཉིས་བསྐྱར་ན། མེའི་མེ་དཔྱལ་བའི་མེའི་ཆོད་ལ་ཅ་རྒྱན་
གོ་ཅི་ཤེའི་ཆུའི་ཆོད་ཅམ་དུ་བསིལ་བ་ཡོད་དེ། སྟོན་མིླལ་བས་ཆ་དཔྱལ་གྱི་མེ་
སྟག་ཆུང་དུ་ཞིག་མི་ཡུལ་དུ་བསྐྱམས་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་ན་བཞག་པས། མི་
ཐམས་ཅད་ཆ་བས་སྟོས་ནས་སྟོད་མི་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན། དེ་
འདྲའི་མེའི་དཀྱལ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ལྟག་མེད་དུ་འཆོག་འགོ་བའི་གཟུགས་
བོངས་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན་ན་དྲག་མོད། གཟུགས་བོངས་ནི་རི་རྒྱད་ཅམ་དུ་ཏ་
ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་རང་ཅག་འགའི་རྟང་མཐེལ་གྱི་པགས་པ་མཐུགས་
པ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅུང་དྲག་བྱས་ཆོག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་
རང་ལུས་འོ་འཐུང་གི་བྱིས་པའི་ཤ་བཞིན་དུ་ཡོད། དེས་ན་ཆ་དཔྱལ་བ་སྐྱིར་
བསྟེག་བྱའི་ལུས་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་སྟུག་བསྐྱལ། དེའང་ཤུ་གསར་པ་ལྟར་བཅོད་
བསྐྱར་ཆུང་བའི་སྟུག་བསྐྱལ། སྟེག་བྱེད་ཀྱི་མེ་མཆོག་དུ་ཆ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟུག་
བསྐྱལ་གཏན་མི་བཅོད་པ་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དཔྱལ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཡང་སོས་ནི། གནས་དེར་སྐྱེས་པ་

ན་དམུལ་སྤང་གཞན་མེད་པར་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་པན་ཚུན་མཐོང་མ་ཐག་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེས་ཏེ། ལག་ཏུ་བྱང་ཚད་མཚོན་
 ཆར་གྱུར་ནས་པན་ཚུན་བསྐྱེན་རེས་ཀྱིས་ལུས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གདུབས་ཏེ་
 ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་ནས་ས་ལ་འགྲེལ། ཡང་ནམ་མཁའ་ནས་བྱེད་རྣམས་སོས་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བྱང་བ་ན། རྒྱང་བསིལ་བུར་ལྷང་བ་ལུས་ལ་ཕོག་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤ་རུས་འཐོར་བ་རྣམས་འདུས་ནས་ལུས་སྤར་ལྟར་སོས། ཡང་
 སྤར་བཞིན་བྱེད་པས་ཉིན་རེར་བརྒྱལ་བ་ལ་ཤི་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཤི་ཐངས་
 བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། གསོན་ཐངས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བྱེད་པ་ཡོད་པས་རང་
 རེས་ཀྱང་ད་ལྟ་དེར་སྐྱེས་པའི་ཉམས་དང་། མཚོན་བརྟེན་ཅིང་བརྒྱལ་བ་དང་
 སོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་འདོན་དགོས། ཆོ་འདིར་རང་ལུས་ལ་གི་རྒྱང་ཏུ་ཞིག་
 བཅུགས་ནས་འཆི་ཐངས་གཅིག་བྱེད་པ་ལའང་འཇིགས་པ་དང་ན་ཚ་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་ན། དེར་ནི་ཉིན་རེ་ལའང་ལན་གངས་མང་པོར་དེ་ལྟར་
 མྱོང་དགོས་ཤིང་། ཆེ་ཆད་ཀྱང་རིང་བས་སྤུ་མ་དེས་དཔེར་མི་མཚོན། བཤེས་
 སྤྲིངས་ལས། འདི་ན་ཉིན་ཞིག་མདུང་བྱང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་
 སྤྱག་བསྐྱལ་གང་ལགས་པ། དེས་ནི་དམུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱང་ཏུ་ལའང་།
 འོལ་ཡང་མི་དབྱེ་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན།

ཐིག་ནག་ནི། འདི་ནས་བཟུང་དམུལ་བའི་སྤང་མ་ཨ་མ་སྤང་མགོ་དང་།
 ཡོག་ཤ་པག་མགོ་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་པས། དམུལ་སྤང་ལས་མཁན་རི་ལྟར་ཆེ་
 བ། མིག་དམར་བ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་དག་གིས་རྒྱུ་པ་སོད་ཀྱི་སྒྲ་བསྐྱགས་པ་
 ནའང་རང་འཇིགས་ཤིང་སྤྱག་ནས་ལུས་ཞིག་འགོ་བའི་ཉམས་འཆར། དེ་ནས་
 དེ་དག་གིས་བཟུང་སྟེ་ལྷགས་སྟེག་གི་ས་གཞིར་གན་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེལ་ནས། ལུས་

ཆེན་པོར་ལྷགས་ཐག་བསྐྱེད་པས་ཐིག་མང་པོར་བཏབ་ནས། དེས་ཆོག་པའི་
ཤུལ་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བྱང་བ་ན། ཤིང་བཟོ་བས་ཤིང་ལ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་
དུ་འགའ་ཞིག་སོག་ལེས་ད། འགག་ཞིག་སྟ་གིས་གཤེག་ འགའ་ཞིག་སྟེང་ས་
གཞོག་ དེ་ལྟར་གཤེག་པ་ན། ཕན་ཚུན་དུ་འཐོར་བའི་ཤ་ཁམ་ཆད་དང་ཐྱག་
ཐིགས་པ་ཙམ་ལྷགས་སྟེང་སྟེང་བ་ཚུན་ལ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་
བར་ཟིན་ཏེ་སྟུག་བསྐྱེད་རང་ཐོག་དུ་སྟོང་། དེར་སྐྱེ་བའི་རྩ་མོ་མེད་གེ་བ་བཅུ་
ཆར་དང་། མི་ལ་རྟ་ལྷག་བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན།

བསྐྱེད་འཛོམས་ནི། དེར་སྐྱེས་པ་པལ་ཆེར་སོག་གཙོད་བྱས་པའི་རྣམ་
སྟོན་ཏེ། རི་ར་ལྷག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་བརྟུགས་ཏེ་
གཞན་དུ་སྐྱོས་ས་མེད་པར་དེའི་བར་དུ་བཙོར། སྐར་དེ་གཉིས་བྱེ་བ་ན་རང་
ལུས་སྐར་ལྟར་སོས་ཏེ། ཡང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་
རང་འཐག་དུ་བྱེ་མར་བཏགས། འགའ་ཞིག་ནི་གཏུན་དུ་ཏིལ་བརྟུང་བ་
བཞིན་བརྟུང་། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འབྲེན་པ་དང་། སྐར་
སོག་བཅད་སྐབས་པར་གསལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་ཏེ་རང་དེའི་
བར་དུ་འཆོར་བ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། ད་ལྟ་ཤིག་སེན་
མོས་བསལ་ན། རྗེས་སུ་དཔྱལ་བར་རི་སེན་མོ་འདྲ་བའི་བར་དུ་འཆོར་ཏེ་
གསོད་པ་འོང་གསུངས།

རྩ་འབོད་ནི། ལྷགས་སྟེང་གི་ཁང་པ་སྒོ་མེད་པ་སྟེ་ནང་ཀུན་དུ་མི་
འབར་བའི་ནང་དུ་བརྟུག་སྟེ་སྟུག་བསྐྱེད་སྟོང་ཞིང་། འདི་ལས་ཐར་བའི་
ཐབས་མི་རྟོད་སྟམ་ཡིད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོས་རྩ་འབོད་བྱེད། རྩ་འབོད་
ཆེན་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་ལྷགས་ཁང་ཉིས་རིམ་དུ་བརྟུག་པས་སྟུག་བསྐྱེད་སྟོང་བ་

འགྱུར་དུ་ཆེ་ཞིང་། ལྷགས་ཁང་གཅིག་ལས་ཐར་ཀྱང་གཅིག་ལས་མི་ཐར་སྟམ་
 པའི་སྟུག་བཟུལ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། མི་དགོ་བ་བརྩུ་ཀ་དང་། ཆང་བག་མེད་
 ཏུ་འཐུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། ཆང་འཐུང་དུ་འབོད་གནས་སུ་སྐྱེ།
 ལྷན་མཁན་དེ་ཡི་འཁོར་དུ་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། ཆ་
 བ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བས་འཕོངས་ནས་སྐྱེ་བོའི་བར་ཕྱག་སྟེ་
 རྒྱང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཅིང་། ཁ་མིག་སོགས་ནས་མེ་སྟེ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་དུ་འབར་
 ཏེ་བསེག་པ་དང་། ཟངས་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོར་ཁྲོ་ཆུ་བསྐོལ་བའི་ནང་དུ་འཆོད་པ་
 དང་། ཡང་རུས་པ་ལྷ་བསྐྱེགས་ནས་ལུས་སྤར་ལྟར་སྐྱེ། སྤར་དེ་བཞིན་དུ་འཆོད་
 པ་སོགས་བྱེད་པའོ།

རབ་དུ་ཆ་བ་ནི། དེ་ལས་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ཞིང་། ཤ་རྒྱས་ནང་ཁྲོལ་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤིང་རྒྱར་ཏེ་རུས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་ལུས་པ་ན་སྤར་བཞིན་ལྷ་
 བསྐྱེགས་ནས་སོས་པ་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་ལུས་རིང་པོར་གྱུར་པ་ལྷགས་
 ཐེག་ལེབ་མོས་དགྲི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཐེག་གི་སྐྱེད་པས་ལུས་དགྲིས་ཏེ་
 བཅིངས་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་རྣམས་ཟན་འཆོར་བ་བཞིན་བྱིར་དོན་པ་དང་།
 ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བའི་ཆེ་གསུམ་གྱིས་འཕོངས་ནས་སྐྱེ་
 གཙུག་བར་ཕྱག་པ་དང་། ལྷེ་དཔག་ཆད་མང་པོར་འཐེན་ནས་དེའི་སྟེང་ཐོང་
 གཤོལ་གྱིས་སྟོང་པ་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་ལྷགས་ཐེག་སྟེགས་ཤིང་ལྷ་བྱ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རང་ལུས་དཔེ་ཆ་བཞིན་བསྐྱམ་པ་སོགས་སྟུག་བཟུལ་སྟོང་ལྷགས་
 རིགས་མི་འདྲ་བ་ཤིན་དུ་མང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་འཁོར་གོ་ཀ་ལི་ཀ་འདིར་སྐྱེས་
 པའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་བསྟུལ།

མནར་མེད་ནི། བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཆ་དཔྱུལ་གོང་མ་ཐམས་

ཅད་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅན་ཞིག་སྟེ། ང་ཆོས་མའི་ནང་དུ་དོ་དང་
 ལྷགས་སོགས་བསྐྱེགས་པ་ན་མེ་དང་དབྱེར་མེད་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དཔྱལ་བ་
 འདིར་སྐྱེས་པ་ན་མས་མེ་དང་ལུས་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་ལ། ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་ཅུ་
 གྱིས་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཅུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱགས་བཞི་
 མཆོམས་བརྒྱད་སྟེང་འོག་གཉིས། ལུས་ཀྱི་ནང་སྟེ་མེ་བརྩུ་གཅིག་གིས་མཆོད་
 མའི་སྤྱིང་ཤིང་ལྟར་འཆོག་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆད་མེད་དེ། བཤེས་སྤྱིངས་
 ལས། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྟེད་ཟད་པ། བདེ་བའི་བདག་པོ་བཞིད་པ་ཇི་ལྟ་
 བར། དེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། མནར་མེད་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་རབ་མི་བཟད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་ཆ་བ་ཡན་གྱི་ཁམས་
 གསུམ་པོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་ལས་ཀྱང་མནར་མེད་གྱི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་འདི་ཆེ་བ་ཡོད།

དཔྱལ་བར་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཅག་དེར་མ་སྐྱེས་ཅུ་
 འོང་སྟུམ་ན། ཆོ་འཕོས་མ་ཐག་དཔྱལ་བ་དེ་འདྲར་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་གཏན་
 ཅན་མེད་དེ། རང་རེ་ལ་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བའི་གདེང་ནི་མེད། དཔྱལ་བར་
 སྐྱེ་ངེས་གྱི་རྒྱ་ནི་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་སྟོབས་ཆེན་མང་པོ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་
 བརྩུ་གང་རུང་ཆེ་བ་རེ་བྱས་པས་དཔྱལ་བ། འབྲིང་རེ་རེས་ཡི་དྲགས། རྒྱང་ཏུ་
 རེ་རེས་དུད་འགོར་སྟེ། དཔྱལ་བར་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཉེས་བྱས་བྱད་དུ་བསང་
 བས་ཡང་སོས་སུ་སྐྱེ་བ་ནས། སམ་པ་བྱད་དུ་བསང་ན་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་
 གསུངས་པའི་བར་སྦྱོར་དགོས། རང་ཅག་གི་རྒྱད་ལ་སོ་ཐར་དང་ལྷགས་ཀྱི་
 ཉེས་རྒྱང་། བྱང་སེམས་ལ་བློས་པ། ལྷ་མར་མ་གུས་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཆོབས་ཆེ་
 བ་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། གསང་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་བྱང་ན་བཤགས་སྟོམ་སོགས་

གྱི་སོར་མ་ཚུད་པའི་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པར་
 མནར་མེད་དུ་སྒྱུ། སོ་ཐར་གྱི་ལྷུང་བ་ལྡེ་ལྷར་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་བཅས་མཚམས་
 ལས་འདས་པས་ནི་རིམ་བཞིན་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་ཀར་སྒྱེ་བའི་ལས་བསགས་ཟིན་
 ལ། དེ་ལྟར་སྒྱེས་ན་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་མ་ཟད་བར་དུ་ལྷས་དང་རྣམ་ཤེས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མི་ཐུབ་པར་སྤྲུག་བསྐལ་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
 དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། བྱེ་བ་ཤྲག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཡང་
 བྱི། ཇི་སྤྱིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། དེ་སྤྱིད་སྤྲུག་དང་བལ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན།

ཆེ་ཆད་ཀྱང་དུས་ཆེས་རིང་བར་གནས་ཏེ། ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་ནས་ཆེ་
 ཐུང་ཤོས་ནི་ཡང་སོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རེ་མིའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱལ་རྒྱལ་ཆེན་
 རིགས་བཞི་པའི་ལྷའི་ཞག་གཅིག་ དེ་སྤྲུམ་རྒྱལ་ལྷ་བ། དེ་བརྒྱུ་གཉིས་ལ་ལོར་
 བརྩིས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ཆེ་ཆད་དང་། དེ་ཡོངས་
 རྫོགས་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེ་སྤྲུམ་རྒྱལ་ལྷ་བ། དེ་བརྒྱུ་གཉིས་ལ་ལོར་
 བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་ནི་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ཆེ་ཆད་ཡིན་ཞིང་། རོན་
 ལ་མི་ལོ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་རྒྱག་ ཐེར་འབྲུམ་ཆེན་པོ་
 གཉིས་བཅས་ཐུབ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷུང་པར་རྫིང་དུ་ཐེར་འབྲུམ་ཆེན་པོ་
 རྒྱག་གསལ་བ་པར་སྒྱུན་ཡིན་པས། འདི་ཞལ་ལྷུང་ཆེ་ཐུའི་པར་མ་དང་། ལྷོ་
 བརྒྱད་ལམ་རིམ་ལྟར་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དཔྱལ་དེ་དག་དཔག་ཆད་མང་
 པོའི་པ་རོལ་ན་ཡོད་མདོག་ཁ་བ་ལྟ་བུར་སྤྲང་ཡང་། རང་དང་ངན་སོང་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཐག་རིང་པོ་མེད་པར་དབྱགས་གྱུ་གྱུ་བ་འདི་ཙམ་ཡིན་པས།
 ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་ལོ་རྗེས་མ་ཙམ་དང་སང་ཉིན་ད་ཆོད་ཙམ་ལའང་རང་དཔྱལ་

བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མི་སྒྲིབ་པའི་ངེས་པ་མེད། དེ་ལྟར་སྒྲིབས་འདུག་ན་ངི་ལྟར་
བྱེད། ད་ལྟ་རང་རེ་ལུས་ལ་མེ་བཙས་བསྟེག་པ་དང་། ཁབ་བཙུགས་པ་ཙམ་
ཡང་མི་བཟོད་ན། དཔུལ་བ་དེ་འདྲར་སྐྱེས་ཆོ་ངི་ལྟར་བཟོད། བཀའ་གདམས་
གོང་མས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རེའི་རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་མི་ཡུལ་དང་། ཡ་གཅིག་
དཔུལ་བའི་ཟངས་པོ་ཆེའི་ཁར་བཞག་བེན་པ་དང་འདྲ་བར་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་བསྐྱབས་ཆར་བ་ཡིན། ངན་འགྲོར་སྐྱེས་བེན་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་
དང་སྐྱབས་གང་ཡང་རྟེན་ཐབས་མེད་པས། དེར་མ་སྐྱེས་གོང་ཆེའི་ལྷག་མ་
ཅུང་ཟད་གནས་པའི་སྐབས་འདྲིར་རབ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་གྲུབ་པ་
ཐོབ་པ་སོགས་མ་བྱུང་ཡང་། མ་མཐའ་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་ཕྱོག་ཐབས་བཤགས་
པ་སོགས་ལ་འབད་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ནི། ཆ་དཔུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱགས་རིས་བསྐྱར་བ་
ལྟར་ཆ་དཔུལ་བའི་འཁོར་མེ་མ་ཐུར་གྱི་འོབས། རོ་སྤྱགས་གྱི་འདམ། སྤུ་གིས་
གཏམས་པའི་ཐང་། འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཚུ་སྤྱང་རབ་མེད་དེ་བཞི་ཡོད། དེ་ཡང་ཆ་
དཔུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དག་ནམ་ཞིག་ལས་ཅུང་ཟད་བསྐྱབ་ཏུ་སོང་བ་ན་དཔུལ་བ་
ཆེན་པོ་ལས་ཐར་ནས་ཉེ་འཁོར་བའི་དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་དང་། དང་པོ་ནས་
དེར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་ཆ་དཔུལ་ལས་ཐར་རན་པ་ན། ཐོས་
པའི་བསམ་པ་རྟེན་དེ་སྒོ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་འོངས་པའི་ཆོ། མེ་མ་ཐུར་གྱི་འོབས་
སྤུ་སྒྲིབས་ཏེ་རྒྱུ་པ་ཐུས་མོ་མན་རྩལ་ནས་འཛིག་ཅིང་། སྐར་འདེགས་པ་ན་
སོས། དེ་ལྟར་གོམ་པ་རེ་རེ་སྒྲོས་རིམ་བཞིན་རྒྱུ་པ་རེ་བསྟེག་ དེ་ལྟར་སྤྱག་
བསྐལ་ཆེན་པོས་མནར་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཐར་དུ་རེ་བས་ལོ་འབུམ་ཕྱག་མང་པོར་
མེ་ཐུར་བཀལ་བཀལ་ཏེ་སོང་བ་ན། ནམ་ཞིག་དེ་ལས་ཐར་ཏེ་ཡང་རོ་སྤྱགས་

གྱི་འདམ་དང་ཕྱད་ནས། དེར་སྐེ་མན་ཆད་ཅུབ་སྟེ་འབྲེ་ཚྭ་བྱེད་ཅིང་། འབྲེ་
 མཆུ་ཚྭ་བྱེད་པ་འབ་ཏུ་བྱ་མང་པོས་ལྷན་ཁྲོལ་མ་བཞིན་ཕྱག་སྟེ་བ་བར་བྱེད།
 ད་དུང་དེ་ལས་ཐོན་རེས་ལོ་འབྲུམ་ཕྱག་མང་པོར་བརྒྱལ་ཏེ་སོང་བས། ལྷགས་
 གྱི་སོ་གྱི་ཚྭ་པོ་ཏུ་བྱ་ཆེ་མོ་གྱེན་དུ་བརྟན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གང་བའི་སྤྱུ་གིས་
 གཏམས་པའི་ཐང་དུ་སྦྲེབས་ནས། དེས་རྒྱང་པ་བཅད་ཅིང་ཕྱག་པའི་སྤྱུ་གིས་
 བསྐྱལ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་སྟེ། རིང་ཞིག་ནས་དེ་ལས་བྱིར་ཐར་བ་ན། རལ་གྱི་ལོ་
 མའི་ནགས་ཆོལ་དང་ཕྱད་དེ། དེར་སྤྱོན་ཤིང་དུ་འབྲུལ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བྱིན་
 པ་ན། ལོ་མ་རལ་གྱིར་གྱུར་པ་རྣམས་ལྷགས་ཏེ་ལྷན་གཏུབ་པ་དང་། ཡང་
 གསོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུ་གིས་བསྐྱལ་སྤྱོད་དེ། དེ་ནས་ཐོན་པ་ན། ཤལ་མ་ལའི་སྤྱོད་པོ་
 ཞེས་པ་ལྷགས་ཀྱི་སོ་ཚྭ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་ཕྱད་དེ། དེའི་ཆེ་ནས་རང་གི་
 སྤྱུ་དང་གྲོགས་སོགས་སྦྱང་ཉེ་བཅེ་གཏུང་ཅན་དག་གིས་འབོད་པར་ཐོས་ཏེ།
 དེ་ལ་ཡར་འཛེགས་པས་ལྷགས་སོ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཆེ་ཐུར་དུ་བརྟན་ཏེ་
 ལྷན་གཤག་ཅིང་ཕྱག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུ་གིས་བསྐྱལ་སྤྱོད་བཞིན་སོང་སོང་ནས་ཆེར་
 སྦྲེབས་པ་ན། བྱ་འཛེགས་སུ་བྱང་བ་དག་གིས་མིག་དང་ལྗང་པ་སོགས་འདྲུ་
 ཞིང་བ། ཡང་གཤམ་ནས་འབོད་པ་ན། མར་བབས་པས་ལྷགས་སོ་གྱེན་དུ་
 བརྟན་ཏེ་ལྷན་ཕྱག་ཅིང་། རྩ་བར་སྦྲེབས་པའི་སྐབས་ཁྱི་དང་གཅན་གཟན་
 སོགས་ཀྱིས་རྒྱང་པ་ནས་ཡར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ལས་མ་བཟད་བར་དུ་འབབ་འཛེགས་
 བྱེད་པའི་སྤྱུ་གིས་བསྐྱལ་སྤྱོད་ཚུལ། འདིའི་མཚོན་ཆའི་གཞོད་པ་འབབ་པ་གསུམ་
 གཅིག་ཏུ་བཅེ་དགོས་གསུངས། དེ་དག་ལས་ཐར་ནས། རྩ་ལྷང་རབས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱང་དུ་སྦྲེབས་པ་ན། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བོ་མེ་དང་འདྲེས་པའི་ནང་དུ་རང་ལྷན་
 སན་མ་ཆུ་ཁོལ་དུ་བཏབ་པ་ཏུར་སྟེག་ཅིང་འཚོད་པའི་སྤྱུ་གིས་བསྐྱལ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་

དགོས་ཤིང་། རང་རེ་རྣམས་ཚ་དཔུལ་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཚག་ཚག་ལྟ་བུར་ཡོད་
པས། ད་ལྟ་ནས་དེ་འདྲར་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་དགེ་རྒྱུ་གི་སྤང་དོར་ལ་འབད་པ་
གལ་ཆེ།

གསུམ་པ་གང་བའི་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ། གང་དཔུལ་
ནི། ཚ་དཔུལ་དེ་དག་གི་ཐད་ཀ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་རང་ཅག་
གི་ས་འདིར་གང་ངད་ཆེ་བ་བྱང་བ་ཡིན། གང་དཔུལ་རྣམས་སྤྱིང་འོག་ཏུ་
དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་ཚད་ཅིང་གནས་སོ།། འོ་ན་ཚ་དཔུལ་
རྣམས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་གིས་ཚད་ཅིང་གནས་པས་གང་དཔུལ་རྣམས་དང་་་
ཐད་ཀར་མི་འགྲིག་སྟམ་ན། ཚ་དཔུལ་རྣམས་ས་གཞི་ནས་ས་གཞིའི་བར་དུ་
དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་རེ་ཡོད་ལ། གང་དཔུལ་གྱི་གངས་རིའི་དཔངས་སུ་
དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚ་དཔུལ་རྣམས་དང་དྲང་ཐད་མ་ཡིན་
པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེར་སྐྱེ་བར་ཉེ་བ་ན། འཆི་ཁར་རེག་བྱ་གང་བ་ཞིག་འདོད་
ནས་དེའི་ལས་ལ་གསོས་བཏབ། བར་དོ་ཆེ་ལམ་ཆེས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ནས།
གཉིད་སད་པ་ལྟར་གང་དཔུལ་དུ་སྐྱེ། དེའི་གནས་ནི་གངས་རི་དཔག་ཚད་དུ་
མ་རེ་ཡོད་པ། ཉི་ཁྲའི་སྤང་བ་དང་མེ་འོད་སོགས་མེད་པས་ལག་པ་བརྒྱང་
བསྐྱམ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་ཕུན་པ་ནག་པ། ས་གཞི་འབྲུག་རོམ་དང་།
སྤྱིང་ནས་བྱ་ཡུག་འཇུབ་ཅིང་། བར་ནས་རྒྱང་གང་མོ་ལྷང་། རྫོ་བའི་ཐབས་མེ་
དང་ཉི་མ། གོས་སྟན་སོགས་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད།

དེ་ལྟ་བུའི་གང་དཔུལ་ལ་བརྒྱད་དེ། རིམ་བཞིན་གང་དྲགས་ནས་ལྷས་
ལ་ཁུ་བུར་སྐྱེ་བས་ཁུ་བུར་ཅན་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གང་བས་ཁུ་བུར་རྣམས་
རྡོལ་ཏེ་ཁྲག་དང་ཁུ་སེར་འཇག་པས་ཁུ་བུར་རྡོལ་བ་དང་། དེ་ལས་གང་དུ་

སོང་ནས་ལྷས་རྩོལ་རེངས་ཏེ་འགྲུལ་བསྐྱོད་མི་རྒྱས་པར་ཁ་ནས་ཨ་ཁུ་འབའ་
 ཞིག་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་སྤྲོ་མི་རྒྱས་པར་སྡོད་པ་དང་། དེ་ལས་
 གྲང་གྲང་དུ་སོང་ནས་དེ་ཡང་སྤྲོ་མི་རྒྱས་པར་རྟེན་གྱི་སྤྱུག་ནས་ཀྱི་དུང་ཟེར་སྤྲོ་
 ཁུང་དུ་ཙམ་འབྱེན་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྲོ་དེ་ཡང་འབྱེན་མི་རྒྱས་པར་ཁ་
 གདངས་ཙམ་རེ་བྱས་སོ་ཐམ་སྟེ་འགྲིག་པ་དང་། དེ་ལས་གྲང་གྲང་བས་ལྷས་རོ་
 ལྟར་གྱུར་ཅིང་། མདོག་སྡོལ་ལྷུང་ལྷུང་ལྟར་ཁག་སྤྲོ་དང་བཅས་ཏེ་གས་པ་དང་།
 དེ་ལས་གྲང་ནས་ལྷས་ཤུ་དམར་པོ་པར་ལྟར་གས་པ་དང་། དེ་ལས་གྲང་
 མང་བའི་ཁ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དུ་པར་ལྟར་ལས་ཆེར་གས་པ་རྣམས་སོ། ། ཨ་ཁུ་
 ཟེར་བ་མན་ཆད་ལ་གངས་རི་དང་འབྲུག་པའི་ཐང་ལ་དཔྱུལ་བ་པའི་ལྷས་མཆོད་
 ཏེན་ལ་ཕྱ་བཏབ་པ་ལྟར་འབྱུར་ནས་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་རེངས་ཤིང་། སྤྲོ་བ་
 སྤྲོངས་ལས། ལྷགས་པ་དཔེ་མེད་རྩས་པ་ལ་ཡང་ཐིངས་པ་ཡིས། ལྷས་སྤྱེབས་
 འདར་ཞིང་བསྐྱར་ནས་ཀྱུ་ཀྱུ་པོར་འདུག་པ། ཁུ་བྱར་བརྒྱ་བྱང་རྩོལ་བ་
 ལས་སྤྱེས་སྤྱོད་ཆགས་ཀྱིས། མོས་ཤིང་དབྱེད་ནས་ཞག་དང་ཁུ་སེར་རྟང་
 བཅས་འཛིག། ཅེས་པ་ལྟར་ལྷས་ཀྱི་སེར་ཀ་ནས་བབས་པའི་ཁུ་སེར་ལ་འཁོར་
 བའི་སྤྲང་བྱ་དུག་གི་མཁུ་ཅན་དུ་མས་གཅོས་པ་དང་། བྲག་ཐིགས་པ་སར་
 ལྷུང་བའང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཏང་བས་འབྲུགས་ཤིང་གས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 སྤྲོང་བ་དང་། ད་དུང་དེའི་སྤྲོང་རིམས་ནད་སྤྲོ་ཆོགས་པས་མནར་བ་སོགས་ཀྱི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོད།

དེར་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྤྱེས་རབས་ལས། མེད་པར་ལྷ་བ་ཆོ་རབས་བྱི་མ་ལ།
 གནས་པ་དེ་ན་ཐུན་ནག་རྒྱང་གྲང་ལྷང་། དེས་ནི་རྩས་པའང་འཛིག་པའི་
 བད་སྤྲོང་ན། བདག་ལ་ཕན་འདོད་སྤྱེ་ཞིག་དེ་ཅུ་འབྱུག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་ལོག་ཆད་ལྟ་འཛིན་པ་སོགས་ཡིན། གཞན་
 ཡང་རང་ཅག་ལ་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་མང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་
 གྱི་གོས་འཕྲོག་པ་དང་། ཉེན་གྱི་ན་བཟའ་བཤུས་པ། ཤིག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
 ཅན་འབྲུགས་གྱིར་བཏང་བ་སོགས་ཡིན། ཆོ་ཆད་ནི། སའི་དངོས་གཞིར་སེམས་
 ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཁྱད་
 ཟུགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མཛོད་ལས། ཉིལ་སྦྱང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན།
 ཉིལ་གཅིག་སྦྱང་བས་ཟད་གྱུར་པ། ལྷ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཆོ་
 བྱི་ཉི་ཤུས་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བའི་བང་
 བ་ནས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཉིལ་རེ་ཕྱིར་བཏོན་པས་ཉིལ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་དགོས་
 ཤིང་། ཉིལ་ལུལ་གང་ལ་ཆེག་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཅུ་ཡོད། དེ་གང་དཔྱལ་དང་པོ་རྒྱ་
 བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆད་དེ། འོག་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་འགྱུར་གྱིས་རིང་
 བར་གསུངས།

བཞི་པ་ཉི་ཆོ་བའི་དཔྱལ་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། དཔྱལ་བ་དེ་ནི་
 མི་ཡུལ་དང་རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་སོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྩོན་ཚོང་པ་འགའ་ཞིག་
 གིས་འཕགས་པ་དགེ་འདུན་འཆོ་རྒྱ་མཚོའི་སྤིང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བྱོན་པ་ན།
 སྐབས་ཤིག་ནས་ཚོང་པ་གཞན་རྣམས་རྩོན་ལ་ཐལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཉིད་རྒྱ་
 མཚོའི་འབྲམ་དུ་རྒྱང་གིས་བྱོན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ན་
 དགེ་འདུན་ལྔ་བརྒྱས་གདན་དྲངས། ཉིན་གྲང་དུ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་འཐབ་
 ཅིང་། ཉིན་གྲང་ཡོལ་ནས་སྤར་བཞིན་གྱུར་པ་གཟིགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་དྲིས་པ་
 ན་རྩོན་འོད་སྤང་གི་བརྟན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་ཆོད་སྐབས་
 མ་འཆམས་པར་འཐབ་ཚྩོད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གཞན་

ཡང་ཕྱི་ལོ་ལ་དང་། ཀ་བ་དང་། གཏུན་དང་། ཐག་པ། ཕྱགས་མ། རྒྱ་རྒྱས་སྒྲེལ་
 བ། སྤྱ་བ་ལྟ་བུའི་དཔྱལ་བ་ཡང་གཟིགས་ནས་སྤར་བྱོན་ཏེ། སྤྱུག་སྤྱུལ་ལ་ཁུས་
 པ་ན། ཀ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་སྤར་སྤྱོད་ཆོས་སྐབས་ཁུས་པ་བཞིན་དང་། གཏུན་ལྟ་
 བུ་ཡང་འོད་སྤང་གི་བཟུན་པའི་དུས་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་ཚུལ་ལ་ཁྲོས་ནས་གཏུན་
 དུ་འཇུག་རྒྱ་ཞིས་ཆོག་རྒྱབ་སྤྲོས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འདི་དག་སངས་རྒྱས་
 འོད་སྤང་གི་བཟུན་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་སྤྱོད་བར་གསུངས་ཚུལ། གཞན་ཡང་
 རྒྱུས་ཅམ་ནས་རྒྱ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གསེར་གྱི་དོང་ཙེ་བྱེ་བ་རི་བའི་རྒྱ་ཆ་
 བཏགས་པའི་དེད་དཔོན་རྒྱ་བ་བྱེ་བ་རི་ལོར་བྱེ་ཆས་ཏེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་
 རྒྱ་རྒྱུ་མཆོའི་འགམ་དུ་ངལ་ནས་གཉིད་དུ་སོང་བས། ཆོང་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུས་སྤྱོད་
 ལུས་ནས་གཉིད་སང་པ་རྒྱ་རྒྱུ་འཇུགས་ཀྱིས་ལམ་བསྐབས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་ཞིང་། ལལ་
 འགལ་སའི་བོང་བུ་ཡང་བརྟེན་ཆས་པས་རྒྱུ་འབྱུང་ཏེ། ལམ་མ་རྟེན་པ་ན་
 འབྱུངས་ཏེ་ཕྱིན་པས། ལང་པ་གཞལ་མེད་ལང་ལྟ་བུ་གཅིག་ན། མི་ཞིག་ལ་ལྟ་
 མོ་བཞིས་བསྐྱོར་ནས་མཆན་མོར་ལྟའི་བདེ་སྤྱོད་འབྱུང་བ་སྤྱོད་། ཉིན་མོར་
 ལྷགས་སྤྱིག་མེ་འབར་བའི་ལང་པར་གྱུར་ཅིང་བུད་མེད་བཞི་བྱི་སྤྱི་བོ་བཞིར་གྱུར་
 པས་རྒྱུས་པ་དེ་ལ་སྤྱུལ་དུ་བསྤྱེལ་ཏེ་ཤ་ལ་ལམ་ལམ་བཅད་ཅིང་ཟ་བ་གཟིགས།
 ཡང་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་སྤར་བཞིན་མཐོང་ནས་མི་དེ་ལ་རྒྱ་དྲིས་པས། སྤྱོན་
 གནས་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་བཤམ་པར་གྱུར་སྐབས་འཕགས་པ་ཀ་རྒྱ་ཡ་ནའི་བཀའ་
 ལྟར་མཆན་མོར་སྤྱིག་གཅོད་མི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་། ཉིན་མོར་དེ་ལོན་མ་
 རུས་པར་སྤྱིག་བཅད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྤྱོད་ཤིང་། གནས་པའི་གྲོང་
 བྱིར་དུ་ངའི་བྱ་བཤམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སྤྱིག་གཅོད་མི་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་
 པར་བསོད་སྤྱོདས་སྤྱལ་ནས་ང་ལ་དགེ་རྒྱ་བསྤྱོད་དགོས་ཞེས་པའི་གཏམ་བསྐྱར།

ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་རལ་གྱི་འཛོག་གནས་སུ་གསེར་བུམ་པ་གང་སྤྲས་ཏེ་ཡོད་
པར་སྤྲས་པ་དང་། ཡང་བྱོན་པ་ན། ཁང་བཟང་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་
གཟུགས་བཟང་བ་གཉིས་དགའ་མགུར་ཅེ་ཞིང་བདེ་སྐྱིད་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཡོད་པ་
ལ། ཉིན་མཚན་ལྷ་མ་ལས་གོ་ཚྭ་སྟེ། བྱད་མེད་དེ་སྤྱལ་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེས་པ་
དེའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཟ་བ་ཞིག་གཟིགས། སྐྱེས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་དྲིས་པས། གནས་པའི་
གྲོང་གི་བྲམ་ཟེར་གྱུར་སྐབས་བདག་གིས་བྱི་བོ་བྱེད་པ་ལ། ཀ་རྩུ་ཡ་ན་ལས་
ཉིན་མོ་བྱི་བོ་མི་བྱེད་པའི་ཚྭ་པ་སྤངས་ཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྤྲས་ཤིང་།
གནས་པའི་གྲོང་ན་བདག་གི་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་གསུང་བར་མཛོད་ཅེས་གཏམ་སྟེ་
མ་བཞིན་བསྐྱར་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར་ཐབ་གྱི་འོག་ཏུ་གསེར་བུམ་པ་གང་
སྤྲས་ནས་ཡོད་པ་སྤྲས། ཡང་བྱོན་པ་ན། ཁྲི་ཞིག་གི་རྒྱང་པ་བཞིར་ཡི་དྲགས་རེ་
བཏགས་པ་ཞིག་ཀྱང་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བྱུང་བཅས་བསྐྱལ་ཏེ། དེ་འདྲ་
བའི་དཔྱལ་བ་ཉི་ཆོ་བ་ཡོད་པ་ཡིན།

མི་ཡུལ་ནའང་ཡོད་དེ། སྤར་རྒྱ་གར་དུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དཔལ་ལྷན་
ཉིན་མོར་སྦྱོད་དུ་འགོ་བའི་སྐབས། བཤན་པ་ཞིག་བར་སྤྲང་དུ་གཟུགས་ཁང་
བཟང་ཅོམ་པ་ལ་མེ་དམར་ཁུར་ཁུར་འབར་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་གཟིགས་པ་དང་།
དེའི་གཡོག་དེ་རུས་པའི་རི་ལྷ་བུར་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡང་།
སེམས་ཅན་བྱ་གཙོད་མཐན་ཞིག་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རི་བོ་ཅོམ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། རང་རེ་ཡང་དེ་འདྲ་སྦྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་མང་པོ་བསགས་ཟིན་པས་
དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཆོག་ཆོག་གི་གཏའ་མར་བཞག་པའི་ཆོད་དུ་ཡོད་གསུངས།
ཡང་གྲུབ་ཆེན་ཞིག་གིས་ཡར་འབྲོག་གི་མཚོ་ནང་དུ། གཙང་རྟ་ནག་སྤྲ་མ་ཟེར་
བ་ཤི་གསོན་གྱི་དཀོར་མང་པོ་ཟ་བའི་དཀོར་ཟན་པ་ཞིག་ཉ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡར་

འབྲོག་མཚོའི་བྱེད་ཅམ་འཁོར་བའི་གཟུགས་ལ་སློག་ཆགས་གཞན་མང་པོས་བ་
 བྱིས་ཏུ་སྐྱེས་པར་གཟིགས་ནས། འཁོར་ཚོ་ལ་བརྟན་ཏེ་དཀོར་མ་བ་དཀོར་མ་
 བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། རེད་ཚོས་གྲུ་པས་དཀོར་འཇུ། མ་བྱས་དུག་འཇུ་བེར་
 ཡང་། ཚོས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་དཀོར་འཇུ་ལྷགས་ཤེས་པ་ཞིག་བརྟན་བརྟན་
 བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། གྲུ་པ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ལས་སྤྲོ་མོར་འཇུ་ཚོག་ཚོག་མེད།
 འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལྷགས་གོང་མེ་ལྷེ་འབར་བ་དག། བོས་པར་གྱུར་པ་མཚོག་
 ཡིན་གྱི། ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་བཟློམ་པར། ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་བ་བ་
 མིན། གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་དད་བས་བོས་པ་ལྷགས་གོང་
 དམར་འབར་བ་བ་བ་བ་བཞིན་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ལྷན་པས་དད་བས་བོས་ན།
 སློག་པ་དང་སྤོང་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་བཙོན་ན་འཇུ་ལ། མ་བཙོན་ན་མི་འཇུ་
 བའི་བྱ་ལོན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་མ་བྱས་ན། འབྱེད་དང་འབུལ་བ་
 སློགས་ད་ལྟ་དུལ་ཁྱུག་ནང་དུ་སྐྱུག་ཚོག་ཚོག་གི་ལས་སྤྲོ་མོ་འདི་བྱི་མར་ལུས་
 གྱི་ཤ་ནས་འཇལ་དགོས་པ་ཞིག་འོང་དུས་དཀའ་མ་ཡིན། སྤྲོ་མ་རྣམས་ནས་
 ཀྱང་བཟློམ་ཏེན་བྱུང་བར་འབྱོར་ལན་བྱི་བྱུབ་ཅམ་ལས་བཟློམ་སློན་སློན་མ་བྱས་
 ན། བྱི་མར་སྐྱེ་ལུས་གྱི་སྤོང་ནས་བྱ་ལོན་འཇལ་དགོས་པར་ཐག་ཚད། དེ་བཞིན་
 དུ་ལྟར་རྩོལ་བོང་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྤེལ་བ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་ཁྱུང་བ་མང་པོས་བ་
 བ་དང་། ཡང་སྤེལ་དགའི་སྤྲོ་མ་ཞིག་གིས་ཉེ་གནས་ལ་དེ་རིང་ཁྱུས་བྱེར་བ་ཅི་
 བྱུང་ཡང་ཁྱུར་བརྟོན་ལ་འབྱེར་ཤོག་གསུངས་པ། ཤིང་སྤོང་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཞོག་
 པ་གཤགས་པ་ན་དེའི་ནང་དུ་སྤེལ་བ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཁྱུང་བ་མང་པོས་བ་བ་ཞིག་
 ཐོན་པ། སྤྲོ་མ་དང་འདི་གཉིས་དཀོར་བན་གྱི་སྤྲོ་མ་ཞིག་དང་། སྤེལ་དགའི་
 གཉེར་ཆེན་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་གསུངས། སྤྲོ་མ་རྩོལ་ཏེ་འཆང་

ཆེན་པོ་ཉིད་ཁམས་སུ་ཕེབས་སྐབས་རྩོམ་ལ་ཞེས་པའི་ལྷང་པའི་ཕུར་མཆོ་ཞིག་
ན་སྤྱ་གུར་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཞིག་དབྱར་དུས་མཆོར་རྒྱབ་ཅིང་།
དགུན་ཁ་མཆོ་བྱི་ནས་འབྲུག་རིམ་ཆགས་སྐབས་སྐལ་པ་མཆོ་ཁར་ཐོན་པར་བྱ་
སོགས་སྟོག་ཆགས་མང་པོས་ཟ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གསན་ཚུལ། དེ་འདྲ་
བ་དག་ཀྱང་ཉི་ཆོ་བའི་དཔྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་རང་རེས་
གངས་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རང་
ཐོག་ཏུ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་གསུངས།

ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
ལྷང་ལས་དུད་འགོ་དང་པོར་གསུངས་པ་ནི། དུད་འགོ་ལས་ཡི་དྲགས་ཤེས་
རབ་ཆེ་བས་རིགས་མཐོ་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་བསྟན་ན་གོ་རྒྱས་པ་ཡོད་
ཅིང་། དུད་འགོ་སྟེན་ཞིང་སྤངས་པས་རྟེན་དམའ་ལ། ཆོས་ལ་བར་གཙོད་ཡི་
དྲགས་ལས་ཆེ་བས་དུད་འགོའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིར་
ལམ་ལས་ཡི་དྲགས་དང་པོར་མཛད་པ་ནི་སྤྱི་བྱལ་ལ་དུད་འགོ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱལ་
ཆེ་བས་ཡིན། འདི་ལ་གཉིས། ཡི་དྲགས་སྤྱིའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆ་བ། གང་བ། བཀྲེས་
པ། སྒྲོམ་པ། ངལ་བ། འཇིགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་སྟེ་དུག་དང་། ཡི་
དྲགས་སོ་སོའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་འོ། དང་པོ་སྤྱིའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ལ་
འདི་ལྟར་བསམ་དགོས། ང་ད་ལྟ་དཔྱལ་བར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་
ཡོད་ན་ཆ་གང་བཀྲེས་སྒྲོམ་ངལ་འཇིགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བཟོད་དཀའ་བས་མནར་
ནས་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་བཞིག་བྱེད་དོ་བསམ་པ་ཅིམ་ཡང་དྲན་མི་ཐུབ་ཀྱང་། ད་
རེས་སྤྱི་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་དེར་མ་སྐྱེས་པར། ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

བསྐྱེད་ཁུལ་ཙམ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་བསྐྱེད་ནམས་རེ་ཆེ། ལྷ་བས་ལེགས། འོན་
 ཀྱང་རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པ་སྟོབས་
 ལྷན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་དག་མ་ཤི་ཚུན་ལ་སྟག་མེད་དུ་སྦྱོང་མི་ཐུབ་པ་
 རི་ད་ལྷའི་ཁ་སྟབས་འདིས་ཤེས། དེར་མ་ཟད། སྦྱིར་ན་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོ་འདིར་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་སྡིག་ཅན་ཡང་འཆི་ཁར་
 དགོ་སེམས་ཤ་སྟག་གི་ངང་ནས་འཆི་ན། སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་ལས་ཤིག་ལ་གསོས་
 འདེབས་ལ། ཆོས་པ་དག་གྱུང་འཆི་ཁར་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་གྱི་ངང་ནས་འཆི་ན་མི་
 དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཆོ་
 འདིར་སྟོ་གང་ལ་གོམས་པ་ཆེ་བ་དེ་འཆི་ཁར་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བས། རང་
 རེ་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལ་གོམས་ཤུགས་ཆེ་བས་འཆི་ཁར་ཡང་མི་
 དགོ་བའི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པར་ཐག་ཆོད། དེས་ན་འཆི་ཁར་བཟའ་
 བཏུང་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས། དེའི་མིང་ཡང་མི་ཐོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟམ་པ་ལྟ་
 བྱ་སོགས་ཆགས་སྤང་གང་རུང་གིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་ལ་གསོས་
 བཏུབ་ནས་ཡི་དྲགས་གྱི་གནས་ངན་དུ་མི་སྦྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ཕལ་
 ཆེར་སྦྱེ་བར་ཐག་ཆོད། དེར་སྦྱེས་ན་ཡི་དྲགས་གྱི་གནས་ནི། འདི་ནས་དཔག་
 ཆོད་ལྷ་བརྒྱ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཡི་དྲགས་གྱི་གོང་ཁྱེར་སེར་སྦྱ་བྱ་བ་ཡོད། གནས་
 དེར་ནི་སྤང་དང་ཤིང་དང་རྩ་སོགས་རྩུང་ཟད་གྱུང་མེད་པར་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་
 ཟངས་གོག་ཉི་མས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཡི་དྲགས་གྱི་ལུས་དང་ཡན་ལག་
 རྣམས་གྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆ་མི་སྟོམས་པ་མགོ་ཆེ་ལ་སྒྲ་བེང་བ། གདོང་གཉེར་མས་
 ཁེབས་པ། སྒྲི་ཏ་ཅང་ཕྱ་བས་མགོ་བོ་མི་ཐེག་པ་དང་། ལུས་རི་ལྷར་ཆེ་ལ་རྒྱང་
 ལག་འཇག་མ་ལྷར་ཕྱ་བས་ལུས་མི་ཐེག་པ་རང་རེ་མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱན་འཁོག་རྣམས་

བྱིན་པས་ལུས་པོ་མི་ཐེག་པའི་དཀའ་ལས་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་ཡོད། ཡན་
ལག་རྣམས་ཀྱང་གང་མང་ཉུང་མི་སྟོམས་ཤིང་། ལོ་མང་པོར་སྒྲིམ་མ་རྟེན་པས་
ལུས་ལ་བྲག་དང་ཚུ་སེར་སོགས་ཆུན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར། རྩོང་དུ་མ་
སྐམ་པོར་གོ་བ་དམར་སྐམ་གྱིས་བཏུམས་པ་ལྟ་བུར་རྒྱས་པ་དང་ཅུ་སོགས་སྐམ་
པོ་ལྷགས་པ་སྐམ་པོས་གཡོགས་པ། འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་པ་ན་རྒྱང་ལག་གི་
ཆོགས་འཐབ་པའི་ཆེ་ཤིང་སྐམ་འཐབ་པ་དང་རྩོད་དང་རྩོད་འཐབ་པ་ལྟར་ཁྲོག་
སྒྲི་དང་། མི་ལྟག་དམར་འཛུབ་འཛུབ་བྱེད་པ་ཡོད། ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་
བཟའ་བཏུང་མ་བྱུང་བས་བཀྲེས་སྒྲིམ་གྱི་ལྷུག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཐོག་ད་
དུང་བཟའ་བཏུང་རྟེན་དུ་རེ་བས་འཆོལ་སར་མ་བྱིན་ཀ་མེད་ལ། སོང་ན་ལུས་
ཉམ་ཚུང་བས་ངལ་བ་དང་། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བྱ་དག་མཐོང་ནས་སྐྱག་སྟེ་ལུས་
ཞིག་པ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་དང་། དབྱར་ཆ་བའི་དུས་སུ་ཆེ་བས་ཀྱང་ཆོག་ལ།
དགུན་གང་བའི་སྐབས་ཉི་མས་ཀྱང་གང་བར་བྱེད་པས་ཆ་གང་གི་ལྷུག་བསྐྱེད་
ཆེས་ཆེ་བ་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་སོ་སོའི་ལྷུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། བྱིའི་
སྐྱེབ་པ་ཅན་ནི། རྩོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་དང་། ཚུ་སོགས་མཐོང་ནས་རྒྱང་
རིང་པོར་ངལ་བ་ཆེན་པོས་བྱིན་བྱིན་ནས་འགམ་དུ་སྐྱེབས་པ་ན་དེ་དག་མེད་
པར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་དེར་སྐྱེབས་པ་ན། སྐྱེས་བྱ་གོ་མཚོན་ཅན་གྱིས་
བསྐྱུངས་ནས་ལོངས་སྟོང་དུ་མི་སྟེར། དེའི་ཆེ་བཀྲེས་སྒྲིམ་གྱི་ལྷུག་བསྐྱེད་ལྔར་
ཡོད་ཐོག ལུས་ངལ་བ་དང་ཡིད་པམ་པའི་ལྷུག་བསྐྱེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ།
ནང་གི་སྐྱེབ་པ་ཅན་ནི། བརྒྱ་ལ་ཟས་རྟེན་ཀྱང་ཁ་ནས་མི་ཐར་བ་དང་། མགིན་
པར་མདུད་པ་ཡོད་པས་ཟས་འགོ་དཀའ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་སྟེ་ལ་ལྷ་བ་

ཡོད་པ་ལས་རྣམ་སྒྲིལ་པ་འབྱུང་དགོས་པ་སོགས་དང་། ཟས་སྒྲིལ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་
 པ་ཡོད་པ་ནི། རྣ་བ་བྱེ་བ་རིའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ཟས་ཟ་བ་ན།
 ལྷགས་གོང་མི་འབར་བ་དང་། སྤུང་མ་དང་། རྣམ་ཐྱུག་དང་། རང་ཤ་ལ་ཟ་བ་
 སོགས། ལས་མི་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསགས་པ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་
 བཟད་པ་དུ་མ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་བཟའ་བཏུང་བྱས་
 པ་མགོན་པ་ནས་ཐར་ཀྱང་ཁོག་པའི་ནང་དུ་སྒྲིབས་པ་ན་སྤྱོད་ཆུ་ཁོལ་མ་སོགས་
 སྤྱུ་ཁྱུར་ཏེ་བཀྲོས་སྒྲིལ་སེལ་བ་ལ་མི་པན་པའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་
 སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྤྱུར་ཀྱང་ཕོ་བ་ཆེ་དྲགས་པས་ཟས་
 ཀྲིས་མི་ཁེངས་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་ལར་ཁ་ནས་སྤྱོད་པའི་མེ་ལྷ་ལྷ་བ་དུ་
 འབར་བ་སྟེ། འདྲེ་མེ་ཞེས་པའང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཁ་ནས་འབར་བའི་མེ་ཡིན།
 འཇུར་འགོགས་ནི། ཀྱན་དགའ་བོ་ཉིན་མོ་སྤྱོད་དུ་སེབས་སྐབས་ཡི་དྲགས་མོ་
 སྒྲེལ་མཐུད་པ་གསུམ་ཡོད་པ། ཁ་ནས་འཇིགས་པའི་སྤྱོད་རྣམ་པ་ལྟ་སྤྱོད་པ་
 སོགས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཡི་དྲགས་ལ་མགོན་པར་
 མཐུད་པ་སུམ་བཞེགས་ཡོད་པ་སོགས་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཡང་མཐའ་མེད་པ་ལྟར་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཡི་དྲགས་
 རྣ་ཡང་འདྲོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། བསྤྱོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུན་ཆགས་མི་
 འཆོས་པ། བཀྲོས་སྒྲིལ་གང་དྲོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། བསྤྱོད་པ་ཤིན་དུ་
 མི་བཟད་བརྟེན་འཆལ་ལོ། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། ལྟོ་བ་རི་ཡི་
 གཏོས་ཙམ་བཀྲོས་པས་ཉིན། མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་།
 འཆལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་
 གཅེར་བུ་སྟེ། ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། ཁ་ཅིག་མཆན་ཞིང་ཁ་

ནས་འབར་བ་སྟེ། ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁར་བབས་བྱེ་མ་འཛམ། དམངས་
 རིགས་འགས་ནི་རྟག་དང་བྱི་ས་དང་། བྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྟེན་
 དེ། ཕན་ཚུན་གདོང་དུ་འཛོག་ཅིང་མགིན་པ་ནས། ལྷ་བ་བྱུང་བ་སྟོན་པའི་
 རྟག་ལ་འཛམ། ཡི་དུགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། ཟླ་བའང་ཆ་ལ་
 དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། སྟོན་ཤིང་འབྲས་བྱ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས།
 བཞུས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱང་ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྟོབ་སྟོངས་ལས་
 ཀྱང་། མི་བཟད་སྐྱེ་པས་རྒྱང་ནས་ཚུ་སྤྱང་དྲི་མེད་པ། མཐོང་ནས་བདུང་
 བར་འདོད་དེ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། སྐྱ་ཤད་ཉ་ལྟེབས་ཆོགས་དང་རྟག་
 བསྐྱང་འདྲེས་པ་དང་། འདམ་རྩ་བ་བྲག་དང་བྱི་སས་གང་བའི་ཆུར་འགྱུར་རོ།
 དུས་ཆུབས་སྤྱང་ལངས་ཆུ་འཐོར་རི་ཅེ་བའི་ལ་འགྱུར་ཞིང་། ཙན་དན་སྟོན་པ་
 སྟོ་འབྱུངས་མ་ལ་ཡར་སོང་ན། དེ་ཡང་འདི་ལ་ནགས་བསྟེགས་མེ་སྟེ་རྣོས་
 འབྲིགས་ཤིང་། མགལ་དུ་མ་འགྱེལ་བ་མང་པོས་རང་རོང་ཙན་དུ་འགྱུར། ཆུ་
 གཏེར་ཆུབས་འཛིགས་འཕང་མཐོ་གྱིས་པ་ལས་བྱུང་བའི། དབྱ་བ་འཆོར་བ་
 ལྷག་གེར་འདུག་པར་སོང་ན་ཡང་། དེ་ཡང་འདི་ལ་བྱེ་ཆོན་ཁྲག་རྟ་དམར་
 རྩུབ་པའི། རྒྱང་དམར་འཛིབས་པ་འཆུབ་པའི་ཁྱ་ངམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། འདི་ནི་
 དེར་གནས་ཆར་སྟོན་ལྡང་བར་འདོད་ན་ཡང་། སྟོན་ལས་སྟེགས་མདའི་ཆར་
 པ་དུད་འཐུལ་འདག་མར་བཅས། ཆ་ཆ་རྩོ་རྩེའི་པ་བོང་རྣམས་འཕྲོ་གསེར་
 མདོག་ལྟ་བུ་ཡི། སྟོག་བྱེང་དམར་སེར་འགྱུར་བ་ལུས་ལ་ཆར་དུ་འབབ། ཆ་
 བས་ཉེན་ལ་བྱ་ཡུག་ཀྱང་ནི་ཆར་འགྱུར་ལ། ལྷགས་པས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མེ་
 ཡང་གང་བྱེད་དེ། ཤིན་དུ་མི་བཟད་ལས་ཡོངས་སྟོན་པས་རྣམ་རྟོངས་པ།
 འདི་ལ་སྐྱ་ཆོགས་འདི་ཀུན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྤྱང་། ཁབ་མིག་ཙམ་གྱི་ཁ་ལ་

དཔག་ཚད་མང་འཇིགས་པའི། ལྷ་ཅན་ཉམ་ཐག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁྱ་
 འཐུངས་ཀྱང་། མགུལ་ཕྱག་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་པར་མ་གྱུར་པར། ཁ་ཡི་
 དུག་གིས་ཁྱ་ཡི་ཐིགས་པའང་སྐམ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་
 བཟང་རྒྱ་མཚོས། ལྷ་བ་རི་མཚུངས་མགྲིན་པ་འགག་ཅིང་ཡན་ལག་རྩ་ཕྱོད་
 བཞིན་དུ་ཕྱ། ལུས་བསྐམས་ཐལ་བས་རབ་གཡོགས་ལྷ་ཆོགས་འཐབ་ལས་མེ་
 ཡི་ཚ་ཚ་འབབ། ཁྱ་ལྷུང་དག་ཀྱང་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐམ་འགྱུར་ཏྲག་ཏུ་
 ངལ་བ་དང་། བགྲེས་པས་གདུང་བའི་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་ཟས་སྐྱོམ་བདུད་
 རྩེའི་ཆར་བ་སྦྱེལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

རང་རེ་ཡང་སངས་པོད་དེ་ཆོད་ཅམ་ན་ཡི་དྲགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་
 བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། རྣོ་རྩེས་ལ་སེར་སྣ་དང་། བརྒྱབ་
 སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་རྣོ་རྩེས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣོ་ཉུག་
 བྱེད་ཅིང་ཤས་ཆེར་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་གོགས་
 བྱེད་པ་དང་། གཞན་རྣོ་འཕྲོག་པ་དང་། རྒྱ་བ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་
 བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་དང་། འགྲེད་ཉིས་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་མ་བྱིན་ལེན་དང་།
 གཞན་ལ་ཡི་དྲགས་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་ཏེ། ལྷག་པར་དགེ་འདུན་ལ་ཡི་
 དྲགས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱུ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན། འཇུར་
 འགོགས་ལ་ཁྱ་ཐིགས་གཅིག་བྱིན་དུ་ཡོད་པ་ནི། ལྷར་ཁྱ་བྱིན་པ་ལ་སེར་སྣ་མ་
 བྱས་པས་ཡིན། གཞན་ལོངས་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་མེད། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 ཡེ་ཤེས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱིན་པ་ན། ཡི་དྲགས་མ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པ་ཞིག་
 ལ་ཕྱ་གུ་ལྷ་བརྒྱ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པས། སློབ་དཔོན་ཉིད་མི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ན་
 ཁོ་མོའི་ཁྱོ་ཟས་འཆོལ་དུ་བྱིན་ནས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་སོང་། དེའི་རིང་དུ་བདག་

ལ་སྐྱབས་ལྟ་བུ་བརྒྱ་སྐྱེས། ཟས་ཀྱི་ཐིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བར་དཀའ་ལས་
དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཡུལ་ནས་ཟས་རྒྱེད་པ་བྱིར་ལ་
མགྲོགས་པོར་ཡོང་གྲོགས་གྱིས་ཞེས་སློབ་དཔོན་ནས་འཕྱིན་སྐྱེལ་བར་མཛོད་
ཁུས་པར། ཡི་དྲུགས་མང་པོ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོ་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་གསུངས་པས།
དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྟགས་མཚན་མིག་ཡ་གཅིག་ཞར་བ། ཀྱང་ལག་ཡ་
རེ་ཡང་མི་བདེ་བ་ཡོད་ཟེར། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཡི་དྲུགས་
ནམས་གཟིགས་པ་ན། སྤར་གྱི་འཕྱིན་བསྐྱར་སའི་ཡི་དྲུགས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡོད་པ་ལ་ལོ་རྒྱུས་དང་འཕྱིན་གསུང་བ་ན། ཡི་དྲུགས་དེས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བྱིར་འགོ་བ་ལ་ཏ་ཅང་རིངས་ཀྱང་ངས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རིང་བཅའ་བས་ཟས་
འདི་ལས་མ་རྒྱེད་ཅེས་ལག་པའི་སྤར་མོ་དམ་དུ་བཅངས་པའི་ནང་དུ་ལུང་པ་
སྐམ་པོ་རུང་བད་ཅིག་ཅིས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཉར་ནས་ཡོད། དེ་ཡང་ཁྱིམས་ལྡན་
དག་སློང་ཞིག་གིས་ལུང་པ་དོར་ནས་བསྐྱོ་བ་མཛོད་པ་ལ་ཡི་དྲུགས་མང་པོ་ཞིག་
གིས་ཏུབ་ཐོབ་བྱས་སྐབས་འདི་རྒྱེད་པ་ཡིན་ཁུས་པ་ལྟར། རང་རེས་ཀྱང་
བརྟན་བརྟན་མ་མཛོད་ན། ལུང་པ་སྐམ་པོ་ལ་གུང་ཆོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
མི་འོང་བའི་ངས་པ་གཏན་ནས་མེད། དག་ཚུལ་ཀྱིས་སྐྱེས་ཀྱི་ཨ་མ་ཤི་ནས་
ལོ་ཉེར་ལྔ་སོང་བ་ན། ཉེན་ཞིག་དག་ཚུལ་གྱིས་ཡི་དྲུགས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་
ཞིག་མཐོང་ནས་སྐྱག་སྟེ་བློས་པར་ཚོམ་པ་ན། མ་བློས་ཟེར། ཁྱོད་སུ་ཡིན་དྲིས་
པས། སུ་གཅིག་གང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། བྱམས་པའི་མ་ནི་ང་ཡིན་ཏེ། ཟས་དང་
སྒོམ་དང་བྲལ་བ་ཡི། ཡི་དྲུགས་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས། བདག་ནི་ཤི་བའི་དུས་
བྱས་ནས། ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཡོད་ཏེ། རྒྱ་ཡི་བག་ཀྱང་མ་མཐོང་ན། ཁ་ཟས་
ལྟ་ཞིག་ག་ལ་མཐོང་། ཞེས་ཟེར། དག་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱོ་སྟོན་ཁུས་

དེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐབས་མཛད་པས། དེ་ལས་ཆོ་འཕྲིན་པ་ན་ཡི་དྲགས་མཐུ་
མོ་ཆེ་ཞེས་པ་ནོར་རྩལ་ཏེ་ཅང་ཕྱག་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ། དེ་ཡང་ཐུར་ལས་སེར་ལྷ་
དྲག་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་བྱང་བས་སྦྱོན་པ་མ་བཏང་བ་ན། དགོ་ཚུལ་གྱིས་རས་
ཡུག་གཅིག་ཐབས་གྱིས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱལ་གྱང་། ཡི་དྲགས་མོ་
དེས་པངས་སེམས་གྱིས་སྤར་བརྒྱས་ཏེ་ལན་མང་པོར་བྱེད་བའི་རབས་དང་། རྩོན་
དགོ་སྤོང་ཞིག་ཆོས་གོས་ལེགས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ཆགས་པས། དེ་ཤི་ནས་ཡི་
དྲགས་ཆོས་གོས་བྱོན་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེང་
སང་སེར་ལྷ་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་གིས་པོ་ཡོད་ཅིས་བསྐྱགས་པ་བྱེད་མོད། སེར་ལྷ་ནི་
ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲིེ་བའི་རྒྱ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། རང་རེ་སེར་ལྷ་ཆེ་
ལུགས་དང་བྱེད་ལྟངས་འདྲིས་སང་པོད་ད་ཆོད་ཅིམ་མམ། དིང་མཐའ་ལོ་བཞི་
བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཅིམ་ནས་དཔྱལ་བར་མ་སྒྲིམ་ནའང་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲིེ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་གསུངས།

དུད་འགོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་དུད་འགོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐལ་
བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་པ་ལོ། དང་པོ་ལ། གཅིག་ལ་གཅིག་
ཟ་བ་དང་། སྒྲེན་ཞིང་གཏི་ལྷག་པ། ཆ་གང་། བཀེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ། བཀོལ་ཞིང་
སྦྱོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་ལྔ་ཡོད། ངན་སོང་གསུམ་ལས་སྤྱག་བསྐལ་ཆུང་ཤོས་
དུད་འགོ་ལྟ་བུར་སྒྲིམ་ན། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡང་། དུད་
འགོ་གཟུགས་བོངས་ཆེ་བ་ཆུ་སྒྲིན་སོགས་ནི། ཆུ་སྒྲིན་ཉའི་རིགས་ཅན་དང་། དེ་
ལྟར་མིད་བྱེད་བྱབ་པའི་ཆུ་སྒྲིན་ཉ་མིད་དང་། དེ་ཡང་ལྟར་མིད་བྱེད་རུས་
པའི་ཉ་མིད་མིད་པ་བྱ་བ་སོགས་ལུས་དཔག་ཆད་མང་པོ་ཅན་ཡོད་ཅིང་དེའི་

ལྷུ་ལ་དུད་འགོ་རྒྱུད་བ་གཞན་མང་པོས་ཚད་འཆར་ཞིང་ཁོའི་ལྷུ་ལ་ཐོས་པས།
 མཚམས་ཤིག་ནས་ཁོ་མ་བཟོད་ནས་གཟུགས་པོ་བྲག་རི་ལྷ་བྱ་ལ་བརྟེན་བ་ན།
 ལྷུ་ལ་གནས་པའི་སྟོག་ཆགས་དེ་དག་བསད་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་དཔག་ཚད་ཅིས་
 དམར་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྟོག་ཆགས་ཆེ་བ་དག་གིས་རྒྱུད་བ་རྣམས་མིང་།
 རྒྱུད་བ་མང་པོས་ཆེ་བ་ཐོས་ཏེ་ལྷུ་མི་བཟོད་ནའང་རང་སར་སྟོད་པ་ལས་འགྲུལ་
 བ་ཅིས་ཡང་མི་བྱས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཡུང་པོར་སྤངས་པ་རྣམས་གཅིག་གི་
 རྒྱབ་ཏུ་གཅིག་གིས་ཐོས་ནས་སྟོད་དགོས་པ་དང་། སྤིང་བར་གྱི་ལུན་པར་སྐྱེས་
 པ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་ཚར་རྗེས་མ་བྱ་ཡང་ཕན་ཚུན་མི་ཤེས་པར། རང་གི་ཁ་རྩར་
 གང་བྱུང་བ་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་རེས་བྱས་ནས་སྟོད་དགོས། མི་ཡུལ་ན་ཡོད་
 པ་འདི་དག་ཀྱང་ཁྲས་བྱེད་དང་། བྱེད་པ་འབྱུག་གཞན་ཟ་བ་སོགས་དང་། གཅན་
 གཟན་དང་། རི་དྲགས་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད་པ་དང་། ཤ་བྲིས་རི་
 དྲགས་འདེད་ཅིང་གསོད་པ་སོགས་ཡིན། སྤྱུག་བསྐལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 ལ་ཕར་ལྟ་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཅན་དེ་
 ལྟ་བུར་རང་ཉིད་སྐྱེས་ན་ཅི་འདྲ་ཡོད་གི་ཉམས་བཏོན་ནས་བསྐྱོམ་དགོས། སྐྱོན་
 ཞིང་གཏི་ལུག་པས་གཞན་ལྟ་ཅི། གསོད་སར་འབྲིད་པ་དང་། ལྷོ་སྤྱོད་སར་
 འབྲིད་པ་གང་ཡིན་ཅིས་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཚ་གང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་དབྱར་
 གྱི་དུས་སུ་འཛིག་ལ། དགུན་གྱི་དུས་སུ་འབྲུགས་ནས་ཤི་བ་སོགས་སྤྱུག་བསྐལ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ། སྤར་སྒྲ་མ་ཞིག་གིས་འབྱུང་དམར་པོ་རིང་པོ་
 ཞིག་ལྷག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས། བྱོད་ཁམས་པ་དགོ་སྤོང་ཡིན་ནམ་གསུངས་པས།
 དེས་མི་སྐད་སྐྱས་ཏེ་ཡིན་ལགས་ཟེར་བ་བྱུང་བ་བཞིན་རང་ཅག་ཀྱང་འབྱུང་དེ་
 འདྲར་མི་སྐྱེ་བའི་ངས་པ་མིང་། སྟོན་པོན་པོའི་མི་བྲིམ་ཞིག་གི་ཕ་ཤི་བ། དེའི་

ལྷང་པའི་ཕུ་ཞིག་ཏུ་སྤྱི་བའི་འོག་གི་འབྲུལ་སྐྱེས་པར་རྗེ་མིང་ལས་ལྷང་བཞུན་
 ཏེ་དྲངས་ཚུལ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲར་ག་ལ་སྐྱེ་སྐྱེས་པ་ཡོང་མེད་ཀྱང་།
 དེར་སྐྱེ་བ་ཚུ་ཚོ་ད་ཅམ་ཡིན་པས་སྐྱེ་སྐྱེ་རྗེས་མ་འབྲུར་སྐྱེས་ནས་ས་འོག་ཏུ་དབྱགས་
 མ་ཆད་ཅམ་འགྲུལ་ཤིག་ཤིག་བྱས་ཏེ་སྤྲོད་དམ། ཡང་ན་འབྲུལ་སྐྱེས་ནས་བྱ་
 སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཁོག་སྤྲོད་ཐོས་ཟེན་ཀྱང་ཤི་མ་ཐུབ་པར་ཁོག་སྤྲོད་ཀྱིས་
 འགྲུལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་མེད། གཞན་མ་བྱུང་ནའང་དེ་འདྲའི་
 གནས་ངན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཤིག་ལ་འབད་དགོས། དེར་མ་ཟད་དུད་འགོ་
 སལ་ཆེར་དབྱིབས་དང་མདོག་ཀྱང་མི་སྤྲུག་ལ། བཀའ་ཤིང་སྐྱོམ་པས་ཉིན་གང་
 ཟས་འཆོལ་སར་འགོ་ཡང་ཟས་མི་རྙེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེས་སོགས་ཡོད། ད་ལྟ་
 གཞན་གྱིས་རང་ལ་བྱི་རྒན་ཟེར་བ་ཅམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་བྱེད་ན། བྱི་ལྟ་བུར་
 དངོས་སུ་གྱུར་ན་རི་ལྟར་བྱེད། ཟས་སྐྱོམ་དང་ཉལ་ས་སོགས་ལ་སྐྱོམ་དང་། ལྟ་
 འཆོལ་ས་ནི་ཁང་པའི་ནང་དུ་མིའི་རྩར་ཡོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད། བྱི་
 ཁང་པའི་ནང་དུ་འོངས་པ་ན། ཆང་མས་བྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་བེར་ནས། རྒྱ་མཚན་
 མེད་པར་བདུད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཅམ་བྱེད། འདི་ཡང་ཁོ་རང་གི་ལས་ངན་པའི་
 འབྲས་བུ་ཞིག་མིན་ན་གང་ཡིན། དགོན་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོགས་དུང་བཏང་
 བ་ན་དུ་བའི་བྱི་ཡང་དེའི་གྲ་པ་འགའ་བྱིར་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཡིན། དུད་འགོ་
 འགའ་ཞིག་རྒྱང་ལག་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཤ་སྐྱོར་མའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་
 ཡོད།

སྤྲོན་དྲུགས་པོར་སྤྲོ་མ་ཞིག་ལ་རྒྱུན་དུ་སྤྱོན་བདག་མི་ཆང་གཅིག་གིས་
 མར་དང་། མི་ཆང་གཅིག་གིས་ཤ་ཕུལ། སྤྲོ་མས་དགོར་སྤྱང་མ་བྱས་པར་ཤི་སྤྱོད།
 མར་ཕུལ་བའི་བྱིས་དེར་འོ་མ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་འབྲི་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། རྗེས་སུ་

གཡང་དུ་སྤྱངས་པ་ཚུས་ཁྱེར་ནས་ཤ་ཕུལ་བའི་མི་ཚང་དེས་རྟེན། ཤ་རྒྱམས་
 རོས་ཟེན་པ་ན། རྩེ་མའི་རུས་པའི་ཐེབས་སུ་མི་ཚང་ཆེ་གོ་མའི་ཤ་དང་། མི་
 ཚང་ཆེ་གོ་མའི་མར་གྱི་སྒྱུན་པ་འཕྲོད་སྤང་བའི་ཡི་གེ་བྱང་། དེས་ན། སྒྲ་
 མ། ལས་སྒྲེ། དཀའ་བཅུ་དགོ་བཤེས་སོགས་ལ་དགོན་པ་ནས་དམིགས་བསལ་
 བཏང་ཡང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བཏང་རབས་མེད། ད་རེས་མ་
 གཟབ་ན་སྒྲོ་འགམ་གྱི་ཁྱི་དང་བོད་བྱ་དང་ནང་གི་མི་གཙོ་བདག་གཉིས་གོ་ས་
 བརྩེ་བ་ལ་དཀའ་ཆོགས་མེད། སྤར་མི་ཚང་གཅིག་གིས་ཁང་པའི་རྒྱབ་ཏུ་སྐྱ་
 རྟེགས་པའི་སྒྲ་རྟེན་ཡོད་པ་ལ་དམར་མཚོད་བྱས་པས་སྟབས་ཉེས་ཏེ་ལམ་འགོ་
 ཆེན་པོ་བྱང་། ཁྱིམ་གྱི་པ་དེས་འཆི་ཁར་ཡང་དམར་མཚོད་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཁ་
 ཆེས་བཞག་པས། རྩེས་སུ་པ་ཁོ་རང་སྤང་དུ་སྒྱེས་ཏེ་རང་གི་བྱས་དམར་
 མཚོད་ཐེངས་དུག་བྱས་ཚུལ། ཡང་མི་ཚང་ཞིག་གི་པ་ཁང་རྒྱབ་ཀྱི་མཚོ་ནང་དུ་
 ཉ་ལ་སྒྱེས་ཚུལ། རང་རེ་ལའང་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད། བཀོལ་སྤྱོད་
 ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ནི། དཔེར་ན་བོད་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྐལ་པ་ཐམས་ཅད་
 མར་སྤང་ཡང་ད་དུང་ཁལ་འགལ། འཆི་བར་ཉེ་བ་ན་གར་བབ་བབ་ཏུ་བསྐྱར་
 བས། དབྱགས་མ་ཆད་གོང་ནས་བྱ་རོག་གིས་མིག་འདྲོན་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་
 འཆི་ཚུལ། རང་རེ་དེ་འདྲར་སྒྱེས་ན་སྒྲུག་བསྐལ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་ཉམས་
 བཏོན་ཏེ་བསམ་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲུག་བསྐལ་བསམ་པ་ལ། བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་
 འཕྲར་བའི་དུད་འགོའི་སྒྲུག་བསྐལ་བསམ་པ་གཉིས་ལས། དུད་འགོ་བྱིངས་ན་
 གནས་པ་པལ་ཆར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཏིང་དང་། སྤྱིང་བར་གྱི་ཐུན་ནག་
 རྒྱམས་སུ་ཆང་འགག་གི་སྤང་མ་སྤྱངས་པ་བཞིན་གཅིག་རྟེན་དུ་གཅིག་མནན་

ནས་ཡོད་པ། འོག་མ་རྣམས་སྤང་མས་མནན་ཏེ་དབྱགས་ཀྱང་མི་ཐར་བ་
 སོགས་དང་། དུད་འགོ་ཁ་འཐོར་བ་ནི་མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དུད་འགོ་རྣམས་
 ཡིན་པས་དེ་དག་ལའང་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཆ་ཆང་སྟོབས་ལྡན་མང་པོ་རང་རེ་ལ་ཡོད་ཅིང་།
 དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱ་ཤོས་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་གུས་པ་དང་། ཆངས་
 པར་སྤྱོད་པ་ནང་པན་ཚུན་ལ་དུད་འགོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སོགས་ཏེ། ཤེད་
 བྱ་སེར་སྐྱེའི་བྱང་བ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་། རྒྱ་གར་ན། གཅིག་གིས་སྤྱིན་
 བདག་གི་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གཏོང་སྒོ་ཉག་ཕྱར་བཏང་བས། འདམ་
 རྩལ་བྱི་ང་བ་ཞིག་ན་འབྱ་དགོ་སྤྱོད་གི་མགོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་
 སྤྱང་བ་དང་། ཡང་སྤྱོན་མི་གཅིག་གིས་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་སྤྱེའུ་དང་འདྲ་ཞེས་
 སྤྱས་པས། སྤྱེའུའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱར་སྤངས་པ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། མི་
 དགོ་བ་ཆེན་པོས་ནི་དཔྱལ་བ་དང་། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། རྒྱང་བྱས་དུད་
 འགོར་འཕེན་ལ། ཆེ་ལྷགས་ཀྱང་བསམ་པ་དང་། ཞིང་དང་དངོས་པོ་སོགས་
 ཀྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་བསད་པ་ལྟ་བུ་མདོན་མཚན་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་མི་བེད། ད་
 ལྟ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལྟ་བུར་ཅིང་མོ་བྱེད་ཞོར་དང་། མཚུ་འགྲུལ་ཅམ་ཞིག་
 བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱི་མ་ངན་སོང་དུ་ཐེབས་ཀྱིས་འགོ་བ་ཡོད། ངན་
 འགོར་མི་སྐྱེ་བའི་གདེང་ཡོང་བ་ལ། མཛོད་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་འགོར་
 ཡོངས་མི་ལྟོང་། གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་དགོས་པས། རང་རེ་
 ལ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཐོག ངན་འགོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལྷར་བསགས་རྣམས་མ་ཤི་
 གོང་དུ་བཤགས་མི་བྱལ་བ་ནི་ད་ལྟའི་བྱེད་ལྷགས་འདིས་ཤེས་པ། ངན་སོང་དུ་
 གཅིག་སྐྱེས་ན་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་དང་སྐབས་མི་རྟེན་དེ། སྤྱོད་འཇུག་

ལས། སུ་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག། ལེགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་འགྱུར་
ཞེས། བྱེད་ཤ་འཐོན་པའི་མིག་བགྲང་ནས། རྩོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་འཆོལ་
བར་བྱེད། རྩོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཡིད་ཅུག་
འགྱུར། གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། ཞེས་
གསུངས།

འདི་ངན་སོང་གསུམ་ནས་དྲག་ཤོས་དུད་འགོ་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ།
མ་ཉི་ཆོག་གཅིག་ཙམ་འདོན་པའི་ཐབས་མེད། ཉོན་མོངས་དྲག་གསུམ་ཤུགས་
དྲག་པོ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་ལས་ངན་མང་པོ་གསར་དུ་གསོག་སྟེ་ངན་སོང་ནས་
ངན་སོང་དུ་འགོ། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཆོ་དགོ་སྤྱད་སྒྲུལ་ལྡན་ཡང་།
དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། ངན་སོང་སྤྱག་བསྒྲུལ་ཀུན་མོངས་པ། དེ་ཆོ་
བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། དགོ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། ཐིག་པ་དག་ཀྱང་ཉར་
བསགས་ན། བསྒྲུལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། བདེ་འགོའི་སྤྱུ་ཡང་ཐོས་མི་
འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་ད་ལེས་ཀྱི་རྟེན་འདིར་མ་མཐའ་བྱི་མར་ངན་སོང་ལས་
ཐར་བའི་སྐྱབས་དང་ཐབས་འཆོལ་བ་ཞིག་ལ་མ་འབད་ན། ངན་སོང་དུ་སྤྱང་
བྱེན་སོང་ན་བྱིས་ཆར་བ་རེད། ངན་སོང་གསུམ་ཟེར་བའི་སྤྱུ་བོ་ཆེ་དེ་དང་རང་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དབྱགས་ཆད་མ་ཆད་ཀྱི་བར་ཁྱད་ཙམ་ལས་མེད། དེ་ཡང་ཐུང་
ན་ད་ལོའི་ལོ་མཇུག་དང་། རིང་ན་སང་པོད་ད་ཆོད་ཙམ་མཁ། ལོ་ཁ་ཤས་སོང་
མཆམས་ནས། གཅིག་ཏུ་ན་དམུལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་དུ་
བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་དམ། གཅིག་ཏུ་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཟས་ཆུ་ཐིགས་
གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་རྟེན་པར་བསྐྱད་ཡོད་དམ། ཡང་ན་དུད་འགོར་སྐྱེས་ནས་
མགོ་ལ་རུ་ཅོ་བོང་དེ་བ་དང་ལུས་ལ་སྤྱུ་ཞོལ་ལེ་བ་ཞིག་ཏུ། ཆེ་ལམ་ཆེས་པ་

ལས་སང་པ་བཞིན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད། དེ་དག་དྲན་པ་ན་ཡང་ཐག་
 རིང་པོ་ཞིག་དུ་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་གཏམ་ཉན་པ་དང་། ལྟ་མོ་བཟླ་བ་ལྟ་བུ་མི་
 བྱེད་པར། དང་པོར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཉམས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ཉམས་
 འདོན་པ་གནད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་རར་ནག་ཅན་མང་པོར་ཆད་
 པ་གཙོད་སྐབས་རང་ལྟ་མོ་བཟླ་བཞིན་པར་ཡོད་པ་ལ། དེ་མ་ཐག་ལྟ་མོ་
 བའི་ཁྲོད་ནས་རང་ཉིད་བཟུང་སྟེ། རྩ་མ་དེ་ལྟར་ཁྲིམས་གཙོད་དྲག་པོ་སྤྱོད་པ་
 བཞིན། ད་ལྟ་ངན་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ག་ཤེད་ཅིག་ན་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་
 སྤྱག་བསྐལ་འདི་འདྲ་སྤྱོད་གིན་ཡོད་པ་རེད་སྟེ་མ་པ་ཅམ་དང་། བཤན་པས་
 ལྷག་གསོད་སར་ལྟ་མོ་ལྟ་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐྱོ་བྱུང་དྲན་སྤང་དེར་སྐབས་
 པའམ། ལྷག་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་བཤན་པའི་ལག་འོག་དུ་མནན་ནས་རལ་གྱིས་
 བྱང་ག་ཤེག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་ན་འཇིགས་སྐྱག་དང་སྤྱག་
 བསྐལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འདོན། སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟ་
 འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་བྱེ་མའི་སྐྱོ་བ་ཁ་ཐུར་དུ་
 བཟླས་པ་བཞིན་ངན་སྤང་དུ་འགྲོ་ཞེས་རང་ཅག་ལ་ལྱང་བཟླན་གནད་བ་ཡིན་
 པས། ཉན་ཅན་གཡང་དུ་བསྐྱུར་བར་ངེས་པ་ཞིག་གཡང་ཁར་ངལ་བསོ་བ་
 བཞིན་དུ་ཡོད། རང་རེས་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་དག་བཙུང་པ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཞིག་
 ལས་ཀྱང་སྐྱོ་བ་དེ་མདོག་ཁ་བ་འདི་ངན་སྤང་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱ་ལྟས་ཡིན། དེས་
 བླ་ན། བྱེ་སྐྱོའི་ཆོམ་སྤྱབ་ལ་ལྷས་པའི་བྱེ་མ་ཉུང་ཟད་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་
 བཟླ་དགོས། ངན་སྤང་དེ་དག་དུའང་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་བསྐྱོམས་
 ན་འདིས་ངེས་འབྱུང་འདྲན་འོང་བས། རང་རེས་རེ་ཞིག་ཡི་དམ་བསྐྱོམ་པ་
 བས་ངན་སྤང་གི་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱོམ་ན་ལེགས་ཆོད་ཡོད། ངན་སྤང་གི་སྤྱག་

བསྐྱེད་པའི་ཚད་ལ་ཀུན་དགའ་བོའི་སྤང་མའི་བྱ་གཉིས་མྱོང་ལ་གྱི་བྱ་ལ་
གཏད་པས་སྒོག་པ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་མྱོང་ལ་གྱི་བྱས་དཔྱལ་བ་བཟུན་པ་ན་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་དཔྱལ་བ་དྲན་པས་ཡིད་འབྱུང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ལྟར་དགོས་
གསུངས། དེ་ནས་འབྲིང་དུ་སྦྱོས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྦྱང་ཚུལ་མདོར་བསྐྱེད་ཏེ་
བཟུན་པ་བཅས་བསྐྱེད། །

༥ ཉེན་བཅུ་གཉིས་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆོལ་ལོང་མེད་པ། ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆོལ་དེའི་སྤང་
ཤས་ཐོག་ ཅེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས་ཀུན་སྦྱང་འཆོས་པ་མདོར་
བསྐྱེད་ཤིག་བསྐྱེད་ཏེ། ཐོན་དུ་ས་བཅད་ནམས་གསུངས་རྗེས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་
མར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་འགོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྐྱེག་བསམ་པའི་ངན་འགོའི་སྐྱེག་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོལ་ལ་བསྐྱུར་བཤད་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོལ་ནས་དལ་རྟེན་སྤང་
པོ་ལེན་འདོད་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱེག་བསྐྱེད་བསམས་ནས་འཇིགས་སྐྱེག་ཆེན་
པོ་བྱང་ནས་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་འཆོལ་
འདོད་བྱང་ན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྐྱབས་ནི། ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་ནི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་
ཉིད་ཡིན།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བཟུན་པ།

དེས་ན། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བཟུན་པ་ལ་
གཉིས། བཟུན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོལ་པ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ་དང་། བདེ་ལེགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པའོ།

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་སྐབས་འགོ་བྱ་བ།

དེ་ལ་དང་པོ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ལ་ལ། རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སུ་
འགོ་བ། དུལ་གང་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བ། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཚད།
སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན། སྐབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱའོ།

རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ།

དང་པོ་ནི། རང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་འཇིགས་
ཤིང་སྒྲག་པ་དང་། དེ་ལས་སྐབས་པའི་རུས་པ་དག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་
པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་འགོ་རྣམ་དག་འོང་མི་འོང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐབས་
འགོའི་རྒྱ་རྣམ་དག་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྐབས་འགོའི་རྒྱ་ནི། སྤྱི་བ་
སྤྱག་བསྐྱལ་རབ་དཀར་གྱི་དྲིས་ལན་སྟོ་བཟང་བཞད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ལས། སྐབས་
འགོའི་ངོ་བོ་ཨི་ཐེ་བ། རང་ཉིད་སྤྱག་པར་འཇིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
སྟོབ་པའི་རུས་ལན་དུ། ཤེས་ལས་བྱང་བའི་སྐབས་འགོ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་
སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཡིད་འཇིགས་པ་དང་། རང་གིས་སྟོ་འགལ་རུས་ན། འཇིགས་པ་
དེ་ལས་སྟོབ་པའི་རུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ཡིན་པས་
རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས། དེ་མེན་སྐབས་འགོ་རྣམ་དག་མི་འོང་སྟེ། སྤྱག་
བསྐྱལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་མེད་ན་སྐབས་འཆོལ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་མི་སྟེ། སྐབས་
དུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སྐབས་སུ་བརྟེན་རྒྱ་མི་དྲན་པའས། དྲན་ཀྱང་ཆོག་
ཙམ་ལས་སྟོང་ནས་སྟོ་འགལ་བ་མི་འོང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ངན་སོང་ལ་
འཇིགས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་འཁོར་བར་མནར་བ་
ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་བརྟེན་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེན་པོ་སོ་

སེའི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན། དེས་ན་གོང་དུ་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་
འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་གཅིག་རེད།

ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ།

གཉེས་པ་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གཉེས། སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་
གཟུང་བ་དངོས་དང་། དེ་སྐབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། དང་པོ་ནི། བསྟོད་
པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་
མངའ་ཞིང་། གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་
གུར་པ། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། དེ་
བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། དེ་ཡི་བརྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ལ་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པའི་སེམས་
ཤིག་ཡོད་ན་ནི། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བརྟན་པ་དང་།
བརྟན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དགོས། འཇིག་རྟེན་པལ་
པ་དག་གིས། འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་ཁྲ་བཙན་ལ་སོགས་པར་སྐྱབས་
བཙུལ་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་པས་ནི་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་སོགས་ལ་སྐྱབས་བཙུལ་
བར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་ཁོ་རང་ཡང་འཁོར་བ་པ་ཡིན་པས་སྐྱབས་སུ་མི་འོས།
འོ་ན་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་དེ་སུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་
རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས། ཆོས། དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་
ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ཡང་ལེགས་པར་ངོས་མ་བེན་ན་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་མི་
འབྱུང་ཞིང་། རང་ཅག་གིས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པ་ན། ཐེག་ཆེན་རིག་པ་
འཇིན་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱེད་ཀྱང་། ར་ཆ་སོགས་གྲ་མ་འབྲིགས་པ་

བྱང་བའམ། བྱ་བ་གལ་ཅན་ལ་ཐུག་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དང་
 རྒྱལ་བཅན་ཡུལ་ལྷ་སོགས་ལ་སྐྱབས་བཙུང་ནས་བསང་ཤིང་གྲུ་མོ་གང་ཁྱེར་ཏེ་
 ལྷ་རྟེན་སྐྱ་མཐར་གང་ཡོད་ཀྱི་ཅར་རྒྱག་འགོ་བ་འདྲི། རང་ན་དགོན་མཆོག་ལ་
 སློ་མ་ཁེལ་བར། དེ་ལས་རྒྱལ་བཅན་སོགས་ལྷག་པར་འཇིན་པའི་ནང་རྟགས་
 ཕྱིར་མངོན་པ་སྟེ། འོན་དུ་དགོན་པའི་སྒྲིགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་རིག་
 འཇིན་ལྷ་ཞོག རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྒྲིག་ལ་མེད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་སྐྱ་དང་རྒྱལ་བཅན་སོགས་ལ་མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་མེད་ཅིང་། ཁོ་རང་ནམ་འཆི་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས། སལ་ཆེར་དུད་འགོ་
 དང་ཡི་དྲགས་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་རང་རེ་ལས་རྟེན་དམའ། རང་
 རེ་ཇི་ལྟར་ཐབས་ཞན་ཀྱང་མི་ཡིན་པས། དེས་དེ་ལ་སྐྱབས་བཙུང་བ་ལས་
 ཐབས་སྐྱག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་
 སྐྱོབ་པ་ལྷ་ཅི། གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་དུ་ལའང་པན་པ་ལས་གཞོད་ཆ་བས་
 ཆེ། དཔེར་ན་ཐུར་མི་སྤྲ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཤ་རུ་བྲག་བཅན་གནས་པའི་སར་སོང་
 བ་བྲག་བཅན་དེས་མི་མེན་གཞན་ལ་ཤ་བྲལ་འབྱེར་བར་བབ་པས་མི་དེའི་སྤྲ་
 བ་ཁྱེར་ཏེ་མེད་པར་བྱས། ཡང་མི་སྤྲ་བ་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་དེ་ཆོར་ནས་
 ཆེད་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱབས་བཙུང་ཡང་སྤྲ་བ་སྤྲ་མ་མ་ཞི་བའི་སྟེང་དུ་སྤྲ་བ་སྤྲག་པོར་
 བྱས་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེས་སྐབས་རེ་པན་འདོགས་ལ།
 སྐབས་རེ་གཞོད་པ་བྱེད་པས་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱ་བ་མིན། ཕྱི་རོལ་པས་ཆངས་པ།
 བརྒྱ་བྱིན། དབང་ཕྱུག་ དྲག་པོ། གདོང་དྲག་སོགས་ལ་སྐྱབས་ཡུལ་བྱེད་པ་དེ་
 ཐུར་གྱི་དེ་ཆོ་ལས་རྒྱུད་དྲག་མོད། དེ་དག་ཀྱང་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་
 སོང་ལས་མ་གྲོལ་བས་གཞན་སྐྱོབ་པར་མི་རུས་ཤིང་། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་

སྟོན་པ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བར། བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་ལས། ང་ནི་
མགོན་མེད་བྱིད་རྣམས་ཀྱི། གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྟོན་གིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་འགོ་བ་ནི། མཐའ་དག་འབྱུང་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་མངའ་བ། བཙེ་བར་ལུན་ཞིང་ཐུགས་བཙེར་མཛད། དེར་བཙུན་ལེ་ལོ་མི་
མངའ་བ། བྱོད་དང་འདྲ་བ་གཞན་སུ་མཆིས། བྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
མགོན། སྤྱི་ཡི་རྩ་ལག་བཟང་པོ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོག་ནས་ཡོན་
ཏན་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་མཁྱེན་བཙེ་བྱས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་་
པ་དང་ལུན་པ་ཡིན། རྒྱལ་བཙན་སོགས་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་
ཅམ་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ལྷ་ལྷ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐབས་གནས་གང་
ཡོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ཀྱང་ནང་པའི་ཉན་ཐོས་རྒྱན་ཞུགས་པ་
གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ལའང་དོ་ཟླ་མེད།

དེས་ན། སངས་རྒྱས་ནི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་གནས་
མཐར་ཐུག་སྟོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལུན་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ། གོ་སྤྲུལ་ཆོས་སྐྱ་
གཉིས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀུན་
རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དུ་འཛིག ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ། དོན་
དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་
འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བུང་བདེན་པ་སྟེ། འགོག་བདེན་ཞེས་པ་རང་
འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྐལ་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལས་གོལ་བའི་ཆ་ལ་བྱེད།
ལམ་བདེན་ཞེས་པ་འགོག་པ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱད་
ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ལ་འཛིག གཞུང་ཆེན་པོར་མ་སྦྱངས་པའི་སྟོང་དམན་རྣམས་
ལ་རགས་པ་ཅམ་དཔེར་མཆོན་ན་སྦྱོར་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་་

ལ་ངོས་གཟུང་ཚོག་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི་བརྟམ་བཏགས་
 པའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དོན་དམ་
 པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། སྐྱེ་དགེ་སྦྱང་གི་སྒྲུབ་ལྡན་བཞི་སྟེ་ཆང་
 ན་བརྟམ་བཏགས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན། འདི་ལ་ཕན་གཞི་ད་
 བྱས་ན་དགེ་འདུན་ལ་བརྟམ་པའི་དགེ་མི་དགའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་།

དེ་ཡང་འཇིགས་པ་སྐྱ་རེ་ཅམ་ལས་སྦྱོབ་པ་ལ་སྦྱབས་དེ་གསུམ་ག་མི་
 དགོས་པར། རེ་རེས་ཀྱང་སྦྱོབ་བྱས་ཏེ། ལྷན་མདོ་ཁམས་ན་མི་ཞིག་སྟག་གིས་
 བྱེད་སྐབས་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་མ་ཐག་ས་ལ་བཞག་
 རྟེ་སོང་བས་སྟག་གི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བ་དང་། གང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
 དག་བཙམ་ཐོབ་རྗེས་དེའི་སྦྱན་དང་ཆོང་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོར་སོང་སྟེ་ཅ་རྒྱན་
 ས་མཆོག་སྒྲངས་སྐབས་དེའི་བྱང་མས་བྱ་བཞིག་པར་བརྩམས་པ་ན། གང་པོའི་
 སྦྱན་གྱིས་དག་བཙམ་པ་གང་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཕྱི་འཇིགས་པ་ལས་
 ཐར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་པོས་མཚོན་ཆའི་ཆར་ཕབས་པ་
 མྱོད་ལ་གྱི་བྱས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་
 ངན་སོང་མཐའ་དག་ལས་སྦྱོབ་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ག་ཆང་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་ནད་པ་ནད་ཆེན་པོས་བྱིན་པ་དེ་ནད་ལས་ཐར་བ་ལ་སྦྱན་དང་སྦྱན་
 པ་ནད་གཡོག་གསུམ་ག་དགོས་པ་བཞིན། རང་རེ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་
 སྦྱག་བསྐྱལ་དང་། སྤྱི་ཞིའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་ནད་ལས་ཐར་བ་ལ་ནི།
 གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཐན་སྦྱན་པ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དང་། གྲོལ་བྱེད་སྦྱོས་
 བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྦྱན་ལྟ་བུའི་ཚོས་དང་། ཚོས་སྦྱབ་པའི་ལྷ་གོགས་ནད་གཡོག་

ལྷ་བུའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ངེས་པར་ཚང་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་གང་ལ་སྐྱབས་
སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི་དེ་གསུམ་ཡིན།

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་
དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན། འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་མིན་ན་རྒྱས་བྱེད་བ་ནང་པན་ཚུན་
དང་། འདམ་དུ་བྱེདས་པ་ནང་པན་ཚུན་དེ་ལས་འདོན་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་
འབྲེན་མཁན་སྐྱབས་ཡུལ་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མ་གྲོལ་ན། གཞན་
འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་མི་རུས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་འཇིགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལྷས་བྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཀྲོང་བར་
བསམས་ཏེ་སྒྲོགས་དོ་འཕངས་ཀྱང་གཞོད་མ་བྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་
མ་སྐྱེས་དགས་སྤང་པོ་ཆེ་ཞོར་སྐྱོང་གཏུམ་པོ་སྐྱོན་པ་བད་པ་ན། དག་བཙམ་
གཞན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་ནས་ནམ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་
ནི་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཞོར་སྐྱོང་བཏུལ་བར་མཛད་པ་དང་། བྱིས་བདག་
དཔལ་སྤོངས་ཀྱིས་མེ་དོང་དུ་བསྐྱར་བའི་ཐབས་བཤམས་ཀྱང་། དེས་མ་ཚུགས་
ཤིང་། ཞལ་ཟས་ལ་དུག་བཏབ་ཀྱང་སྤྲུགས་མ་རྟེན་པའི་རབས་རྒྱས་པར་
གསུངས་ནས། དེའི་ཆོ་དཔལ་སྤོངས་དང་། དེའི་ཆུང་མར་བཅས་པས་སྟོན་པར་
གང་ཟག་ཐ་མལ་བ་མེ་དང་དུག་གིས་འཇིགས་ཆོག་ཆོག་ཅིག་ལས་གཞན་པའི་
འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་རང་གི་སྤྲང་
བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ལའང་སྐྱར་ཆོག་ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིབ་གཉིས་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་གྲོལ་བའི་རྟགས་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ནི། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། རང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་གྲུང་གཞན་སྒྲོལ་
 སྤངས་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་ན། མ་ལག་རྩམ་མའི་བྱ་ཆུས་བྱེད་བ་ལྟར་
 གཞན་སྒྲོལ་མི་རུས་མོད། སངས་རྒྱས་བཙུག་མཛུགས་འདས་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་
 བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས། ཞེ་སྤང་ཅན་སོར་བྱེད་ཅན་ལྟ་བུའི་ཐུག་པོ་ཆེ་དང་།
 ང་རྒྱལ་ཅན་ངྩི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་དང་ཉེང་རྒྱས་འོད་སྤངས་ལྟ་བུ་དང་།
 གཞོད་སྤྱོད་འཕྲོག་མ་དང་། གཞོད་སྤྱོད་འཕྲོག་གནས་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཆེན་གྱི་
 མི་མ་ཡིན་དང་། གཏི་ལྷག་ཅན་ལམ་རྒྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་།
 བྱིས་བདག་དཔལ་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་གས་འཁོག་དག་ཅ་རྒྱུང་བ་དང་། གཙུང་
 དགའ་བོ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡང་སྒྲོལ་བར་མཛད་པས་སངས་
 རྒྱས་ནི་དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ལ་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་
 འཇུག་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན་གཉེན་གྱི་དོན་མཛད་ལ། དགའི་དོན་མི་མཛད་གྲུང་།
 སངས་རྒྱས་ལ་ནི་འགོ་བ་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མི་མངའ་བས་སྤྱུ་ལ་བདོ་བའི་དག་ལྟས་
 བྱིན་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅན་འཛིན་གཉིས་ལ་སྤྱགས་ཉེ་རིང་
 དང་ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་དེ། ལྟས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 ལ་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་མར་ཐོས་པས་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ན། ལྟན་
 པས་ལྟས་བྱིན་དང་སྤྱོད་གཅན་འཛིན་གཉིས་ལ་བྱམས་པའི་སྤྱགས་མཉམ་པའི་
 བདེན་ཆོག་གསུངས་པས་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཤུག་སྤྱོད་འདི་ད་
 རེས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དཔེ་སྤྱོད་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཡང་དེས་འགྲེ་གསུངས།

རྒྱ་མཚན་བཞི་པ་ནི། སན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
མཛད་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན། དཔེར་ན་རང་རེ་ད་ལྟ་སྟོབས་འབྱོར་ཅུང་ཟད་ཆེ་ཅུ་
སོང་བའི་ཆོ་ཉམ་ཐག་དག་ལ་སན་འདོགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་དག་ལ་གཏམ་ཙམ་
ཡང་བཤད་ཉན་མི་འོས་པའི་ཆོད་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་རང་ལ་ཚུར་སན་བཏགས་
པའི་དོན་མཛད་ལ། མ་བཏགས་པའི་དོན་མི་མཛད་པས་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་
སྐྱབས་མི་མཛད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ལྟར་མེན་པར་སན་བཏགས་མ་
བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། སྟོན་དགེ་སྦྱང་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པ་
ཞིག་གི་ལྷས་བཤང་གཅིས་གོས་པའང་འབྱུ་བ་སོགས་ཀྱི་ནད་གཡོག་མཛད་པ་
དང་། ཡང་བམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་མི་སྟག་པའི་རྟགས་མཚན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྔན་པ་
སྤང་པོའི་བྱུར་ཡང་མི་ཚུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རྗེས་སུ་བཟུང་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་
གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་མོ་རྩོ་རྗེ་མ་ཞེས་པ་ཕག་པའི་གདོང་འདྲ་བའི་མཚན་ངན་པ་
དང་ལྔན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྟག་པ་དང་། བྱིས་བདག་རྟོགས་ལྔན་གྱི་བྱ་ལེགས་
འོང་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་བསོད་ནམས་དམན་པས། རྒྱུས་ནས་བྱིས་མི་ལོར་ཐམས་
ཅད་རིམ་པར་སྟོངས་ལ། སྤང་པོར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་དང་ལྔན་དུ་ཡོད་པའི་
སྤང་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་ཀྱང་ཟས་མི་རྟེན་ཅིང་། མིང་ཡང་ཉེས་འོང་དུ་ཐོགས་པ།
གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་འཁོར་ས་མེད་པར་སྤང་པོའི་བྱུར་ཡང་མ་ཚུད་ཅིང་། ཉེ་
སྒོར་ནའང་འོང་དུ་མི་བརྟག་པ་སོགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཤ་སྟག་བྱང་བ་དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྐྱབས་མཛད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས།
དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་ཀྱན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་མ་ཟད། སན་
བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་ཅིང་། འགོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་ལ་
སྟག་པར་བརྩེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བརྩེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་སྐྱབས་བཅོལ་

ཡང་སྐྱབས་མི་མཛད་པ་བྲིད་མོད། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ཡོད་པས་སྐྱབས་མ་
བཅོལ་ཡང་སྐྱབས་ངེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་
དང་ཡུལ་ལ་བཤད་པ་མདོར་བསྟུས་ཅམ་སོང་བེན་ནས།

ཇི་ཅམ་གྲིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད།

ས་བཅད་གསུམ་པ་ཇི་ཅམ་གྲིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད་ལ་བཞི་ལས།
དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སློན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ལ་གསུམ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། དང་པོ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལས།
དང་པོ་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྒྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་
མཚན་དང་རུས་སྒལ་ཞབས། སོགས་ལྟར་མཚན་སོ་གཉིས་དང་། རྒྱབ་པའི་
སེན་མོ་བཅས་མདོག་དང་། སོགས་ལྟར་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ་ཞིང་།
མཚན་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོར་མཚན་པ་དང་། དཔེ་
བྱད་ནི། རང་ན་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དཔེའམ་རྟགས་ལ་བྱ། དེའང་
མཚན་དཔེའི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བསམས་ན་
སྟོབས་ཆེ་བས། དེ་ན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་
ཐོས་སྟོབ་མི་སྟོབ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསོད་
ནམས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་གཅིག་
འགྲུབ་པ་དང་། བ་སྐྱའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་
བསྐྱར་བས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྐྱར་བས་མཚན་བཟང་གཅིག་འགྲུབ། མཚན་སུམ་

ཅུ་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་དུ་བསྐྱར་བས་མཛོད་སྤྱེ་འབྲུབ། དེ་འབྲུབ་
པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་བསྐྱར་བས་གཙུག་ཏྱར་འབྲུབ། དེ་འབྲུབ་
པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱར་བསྐྱར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཚངས་
དབྱངས་འབྲུབ་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་
བྱད་སོགས་སྐྱའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་གསུང་གི་བྱ་བ་མཛོད་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཙུག་ཏྱར་དང་བ་སྤྱེ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་བྱ་བ་
མཛོད་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས། ལམ་རིམ་འདིའི་
བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མའི་ཕྱག་སྒྲུལ་ལྟར། སུན་ཆོགས་དགོ་ལེགས་བྱེ་བས་
བསྐྱེན་པའི་སྒྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ག་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རེ་རེ་ལ་
སྐྱར་དུ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱས་བྱུང། སྐྱས་གར་བྱུང་ལ་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་བྱུང་པས་ན། ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལ་སྤང་ཞིང་།
སྐྱས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཞེས་སྐྱའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཇི་སྟེད་བྱུང་གྱུར་པ། སྐྱེ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེད་
བྱུང། ཅེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱའི་གཙུག་ཏྱར་ཡང་རྒྱན་དུ་ཡོངས་
གྲགས་མཇལ་བའི་ཆོ་སོར་བཞི་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཚད་གཞལ་བ་ན། བྱང་
སེམས་ཤུགས་འཆང་ཞེས་པས་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་
པར་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་སོང་སྟེ་བལྟས་ཀྱང་ད་དུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱའི་
གཙུག་ཏྱར་གྱི་ཆེ་མོ་བལྟར་མི་མདོན་པས་ངལ་ནས་ཚད་མ་རྟོགས་པར་གསང་བ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ན་བཟའ་སྐྱེ་ལ་སོར་བཞི་
ཙམ་གྱིས་མི་རེག་ཀྱང་ཕྱི་ནས་མཇལ་བའི་ཆོ་སྐྱའི་དབྱིབས་དོད་པ་དང་། ཞབས་
ས་ལ་མི་རེག་ཀྱང་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ས་ལ་བཀྲ་བ་དང་། སྤེན་བྱ་

སོགས་ཞབས་འོག་དུ་ཚུད་ན་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 པ་དང་། དེ་ནས་དུད་འགྲོའི་གནས་ངན་ལས་འཕོས་ཏེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་བ་སོགས་ཡོད། དེས་ན་དབེལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་སྐྱ་མཆོན་གྱིས་
 སྤྲས་གྱུར་པ། མངོས་གྱུར་མིག་གི་བདུད་ཚིལ། སྤྲོ་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་
 ལ། སྐར་མའི་ཆོགས་གྱིས་སྤྲས་པ་འདྲ། ཐུབ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྷན་པ། ཆོས་
 གོས་གྱིས་གཡོགས་མངོས་གྱུར་པ། གསེར་གྱི་རི་བོའི་རྩེ་མོ་ནི། མཆོམས་གྱི་
 སྤྲོན་གྱིས་དགྱིས་པ་འདྲ། མགོན་ཁྱོད་རྒྱན་གྱིས་མ་བརྒྱན་ཡང་། ཞལ་གྱི་
 དགྱེལ་འཁོར་མདངས་གང་ཡིན། ཟླ་བའི་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱས་གྱུར་པ། སྤྲོན་
 དང་བལ་ལའང་དེ་མ་མཆིས། ཁྱོད་གྱི་ཞལ་གྱི་པར་དང་། པར་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་
 བ། རུང་བས་མཐོང་ན་པར་ནི། ཐེ་ཆོམ་དཔུང་ཐག་ལ་འཇུག་འགྱུར། ཁྱོད་
 ཞལ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྷན་པར། ཆོམས་དཀར་མངོས་པར་གྱུར་པ་ནི། གསེར་
 གྱི་རི་གསེབ་སྟོན་ཀ་ཡི། ཟླ་བེར་ངི་མེད་ཁྱུགས་པ་འདྲ། མཆོད་འོས་ཁྱོད་གྱི་
 ཐུག་གཡས་ནི། འཁོར་ལོའི་མཆོན་གྱིས་མངོས་གྱུར་པ། འཁོར་བས་སྐྱག་པའི་
 མི་རྣམས་ལ། ཐུག་གིས་དབུགས་འབྱེན་མཛད་པ་ལགས། ཐུབ་ཁྱོད་གསེགས་
 པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཞབས་གཉིས་དཔལ་གྱི་པར་འདྲས། ས་གཞི་འདི་ནི་བྲིས་
 གྱུར་པ། པར་ཅན་གྱིས་རི་ལྟར་མངོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 ཀྱང་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་ནི། མདོན་
 ཏྟགས་རྒྱན་སོགས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཚུར་སྐྱར་དགོས་གསུངས།

གཉིས་པ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
 གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུད་ལས། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་གྱུར་ཀྱང་། དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་
 སོར་སྤང་། ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལཱ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇམ་མགོན་

ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
 དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་དོན་ཁྱུས་ཀྱང་། དེ་དག་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདེ་
 སྟེད་ཀྱི། སྐྱ་དང་གསུང་གི་བཀོད་པ་དུས་གཅིག་དུ། མཛད་པ་མཛད་ཀྱང་
 རྟོག་པ་ཉེར་ཞི་བ། ཞེས་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དུས་
 གཅིག་དུ་ཁྱུས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་སོ་
 སའི་སྐད་དུ། སོ་སའི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་
 དུས་གཅིག་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པ། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཡང་
 དུས་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་དུ་
 བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐག་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀུན་དུ་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
 གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོར། མྱོལ་གྱི་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
 གི་ཚད་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་བགྲོད་དེ་ཞིང་ཁམས་མང་པོ་བཀྲལ་ཡང་ད་
 དུང་དུང་ན་གནས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་ཏེ་གསུང་གི་ཚད་མ་རྟོགས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་
 ལས། ཁྱོད་ཞལ་བལྟ་ན་རབ་ཕྱག་པ། དེ་ལས་མཉན་ན་སྟན་པ་ཡི། གསུང་
 འདི་དག་ནི་ཟླ་བ་ལས། བདུད་ཅི་འཇག་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་
 བེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི། རུལ་རབ་ཞི་མཛད་ཆར་སྟེན་འདྲ། ཞེ་སྤང་སྐྱུལ་ནི་
 དབྱུང་བ་ལ། ནམ་མཁའ་སྤིང་དང་འདྲ་བ་ལགས། ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་ཤེས་
 པའི། རབ་རིབ་འཇོམས་པས་གདུགས་དང་འདྲ། ང་རྒྱལ་རི་བོ་མདོན་
 འཇོམས་པས། རྩོམ་དང་ཡང་འདྲ་བ་ལགས། དོན་གཟིགས་པས་ནི་མི་བསྐྱུ་
 བ། རྣོངས་མི་མངའ་ཕྱིར་རྩེས་སུ་མཐུན། ལེགས་པར་སྐྱར་བས་གོ་སྤྱོད། ཁྱོད་
 ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུང་ལྔ། རེ་ཤིག་དང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། ཉན་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཛད།། དེ་ནས་ཡིད་ལ་བསམ་བགྱིས་ན།། འདྲོད་ཆགས་
གཏོ་ཐུག་རྣམས་ཀྱང་སེལ།། སྔངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱགས་འབྱེན་ཞིང་།། བག་
མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱང་མཛད།། བདེ་བ་ཅན་དག་སྐྱོ་བའི་དུང་པས།། ཁྱོད་
གསུང་ཀུན་དང་འཆོམ་པར་འཇུག། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེད།། བར་
མ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཡང་སྤེལ།། ཐ་མའི་རབ་རིབ་རྣམ་འཛོམས་པས།། གསུང་འདི་
སྐྱོ་བོ་ཀུན་ལ་སྤྲོད།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། གསུང་གིས་
ཀྱང་སྐྱེ་ཐུགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་སོགས་གསུང་གི་གསང་བ་ལ་མཐའ་མེད་པ་
ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྤེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞུང་
ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་མཛད་པ་དག་གིས་ཀྱང་། དེ་དག་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་
རྣམས་འདིར་ཕན་ཐོགས་པར་བྱས་ནས་བསམ་དགོས།

མདོར་བསྡུ་ན། མཁྱེན་བཤེད་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པས་ནི། ཇི་
ལྟ་བུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་
སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་མཁྱེན་ཅིང་གཟེགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱགས་འོས་
བསྐྱགས་བསྟོད་ལས། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀུན་གཏོགས་པའི་ཆོས།། རྣམ་ཀུན་
འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི།། ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་བུར།། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
སྟོད་ཡུལ་གྱུར།། ཆོས་རྣམས་གཡོ་དང་མི་གཡོར་བཅས།། གཅིག་དང་སྣ་ཆོགས་
སོ་སོ་ལ།། མཁའ་ལ་རྒྱང་དག་རྒྱ་བ་བཞིན།། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་དག་ཐོགས་མི་
མངའ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྟོན་ཤྲུག་དགའ་བྱེད་ཟེར་བ་ཤི་

ནས། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེན་ཆོས་བྱེད་སྐབས་གཤེན་པོ་དེ་བཀུག་ནས་
གཟུགས་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བ་སོགས་བྱ་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་
བྱས་ཏེ། ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཤུག་དགའ་བྱེད་དངོས་ཡིན་བསམ་པ་ན། སྟོན་
པས་ངེ་ཟ་བྱུང་བྱེད་དང་། གཞོད་སྟོན་གཏོགས་འདོད་སོགས་ཀྱིས་གཤེན་པོར་
བརྩམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་དེ་དག་ཡིད་མ་ཆེས་པར། སྟོན་པས་ཤུག་བ་རྣམས་
ལ་འབྱུང་འབྱུང་ལྷན་པོ་བྱིས་སོ་སོའི་མིང་བྱང་བཅུག་པ་རེ་བྱེར་ནས་ཤོག་གསུངས་པས།
ཤུག་ཏེ་མི་བྱིས་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་ལུས་བས། འབྱུང་འབྱུང་ལྷན་པོ་སྤང་
ཆེན་གྱི་རྒྱབ་ཁལ་ལོངས་པ་ཅམ་བྱང་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་དང་འདིའི་
ཡིན་ཞེས་གཅིག་ཀྱང་མ་ཞོར་བར་དོས་འཛིན་མཛད་པས་ཡིད་ཆེས་པ་བྱང་བར་
མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་ལྷང་ལས་བྱང་བ་ལྟར། ཤིང་
ཐམས་ཅད་མེར་བསྟེགས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཡུན་རིང་མོར་དཀྱུགས་ཏེ་སངས་
རྒྱས་ལ་ལུས་ན། འདི་ནི་ལྷང་པ་འདི་དང་འདིའི་ཤིང་འདི་ལྟ་བུའི་མགོ་མུག་
འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐལ་བའོ་ཞེས་དེ་ཅམ་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་
མཁྱེན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད། རྒྱ་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་གདུལ་བྱ་བྱེ་བ་
ཐེར་འབྱུལ་སོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རེ་རེའི་མདུན་དུ་དེ་སྟེད་གྱི་སྒྲུལ་པ་བསྟན་
པ་དང་།

གསུང་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་ཡང་། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སེམས་
ཅན་རེ་རེའི་སྐད་དང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་།
ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོ་འཕྱུལ་ཞེས། སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་
བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ན། སེམས་ཅན་སོག་ཆགས་སོག་སྤར་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་
གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་

དགོངས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆོ་སྲིད་
 པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་སོགས་དང་།
 དུམ་གསུངས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་
 བསྐྱར་བར་མཛད་པ་སོགས་ལྟར་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་གསུངས། བཙེ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོས། སྐྱེ་བོ་གང་དག་རང་སྤྱད་
 ཉིད་ཀྱང་རེས་འགའ་ཁྲོ་བའི་དབང་གུར་ཏེ། གསོད་པར་བརྩམས་མོད་ཁྱོད་
 ཀྱིས་འགོ་རྣམས་བྱ་དང་འདྲ་བར་རྟག་དགོངས་ནས། གཞོད་འགྱུར་ཆ་ཙམ་
 ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བཏང་བས་ན། བདག་འདྲ་རང་ལ་
 བཙེ་བ་དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ཐུགས་སྦྱང་རྗེའི་ཆར་མི་པོད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན།
 རང་ཅག་རྣམས་རང་གིས་རང་ལ་བཙེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བཙེ་བའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ལའང་བསྐྱེན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་
 ཐུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་སྐྱེ་ལ། མི་མཐོང་ན་མི་སྐྱེ་བའི་འཕེལ་
 འགྲིབ་རེས་འགའ་བའི་སྦྱང་རྗེ་རང་རེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཐུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བར་དུས་རྟག་ཏུ་གཟིགས་པས་དེ་དག་ལ་
 བཙེ་བ་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་དུས་རྟག་ཏུ་འཕྱག་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྦྱང་རྗེ་ནི་ཐོག་མར་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སྐྱུངས་པས་གོམས་པ་མཐར་
 ཐུག་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས་
 ཀྱང་། འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཁྱད་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་
 བཅིངས། ཁྱོད་ནི་འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་དག། དགོལ་སྤང་ཡུན་རིང་ཐུགས་
 རྗེས་བསྐྱམས། ཞེས་དང་། བདེན་པ་པོའི་ལཱ་ལས་ཀྱང་། གཏི་ཐུག་ཐུན་པ་
 ཐུན་ནག་གིས་རྟག་ཏུ། སེམས་ནི་བསྐྱེབས་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་།

འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཁྱད་པར་ནམ་གཟིགས་ན། བྱང་སྤང་དམ་པ་དེ་ནི་
སྤྱགས་རྗེ་སྒྲི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས།

བཞི་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཁྱད་སྤྲོ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྟོན་
ཚངས་པ་དང་། ཉེ་མ་ཞོར་བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲ་
བརྟན་བཞིན། ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། ཞེས་དཔེ་དགུའི་སྒྲི་ནས་
བསྟན་པ་ལྟར་བསམས་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འབད་ཚྱལ་དང་ནམ་
རྟོག་ལ་མ་བསྟོས་པར་བེད་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱང་བའི་ཆེ་ལྟ་ཁྱད་པ་ནམས་
ཀྱིས་མཐོང་བ་ན། འདི་ལྟར་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་སྟེ་སྤྱིང་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
གོ་འཕང་དེ་འདྲ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་གསོག་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་
དཔེས་སྤྲས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པར་བསམས་ནས་དེའི་རྒྱ་བསགས་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ལུས་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཡུལ་དུ་ལྟ་ནམས་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་རྩ་བོ་ཆེ་སྤྱགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ་རྩུང་མཁན་མེད་
པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་སྟོན་པའི་སྤྲ་བསྒྲགས་པས་ལྟ་ནམས་ཐར་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་
དང་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྤྱིང་གི་འབད་ཚྱལ་དང་བུལ་ཡང་
འགོ་བ་ནམས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་གསུང་གིས་བྱུང་
པར་མཛད་དེ་སྐལ་ལྷན་འོས་སུ་གྱུར་པ་ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གསུང་གི་འཕྲིན་
ལས་དང་། སྟོན་ལས་ཆར་བབས་པས་ལོ་རྟོག་ནམས་བསྐྱུན་པ་བཞིན་གཤུལ་
བྱའི་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་རྟོག་བསྐྱུན་པར་བྱེད་པ་སྤྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སོགས་
དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེའི་ཆོ་འཕུལ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ། གསུང་གི་
འཕྲིན་ལས་ཆོས་གསུངས་པ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ཡིན། མདོར་ན། ས་བརྒྱད་པ་མན་ལ་

འབད་ཚུལ་རགས་པ་དང་། དེ་ཡན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་སྒྲིབ་ཕྱ་མོ་
ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལྟོས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་པའི་འཕྱིན་
ལས་མི་འབྱུང་མོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱའོ་དགོངས་པའི་ཀུན་སྒྲིབ་དང་འབད་ཚུལ་སྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར། དཔེར་
ན་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྩ་ཆེའི་བེལ་
པ་ཚུན་དང་ཚུ་སྟོད་འབྱུང་ཕྱག་མང་པོར་ཚུའི་ངོས་ནས་དྲངས་ཤིང་མ་གཞིས་
ན་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་དག་ནས་འདུལ་བའི་དུས་
ལ་བབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་འབྱུག་པ་
ཡིན། དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཞེས་པ་རང་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེས་
བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་
བྱེད་གསུངས།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གཞུང་ཆེན་མོར་ཐོས་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན།
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་ཚུལ་
སྟགས་བསམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པས་ནི། སྤར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན། འགོག་ལམ་
སྟགས་རྟོགས་པ་དང་ལྷང་གི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་འབྱུང་བས་ན། ཆོས་
ལ་དེ་ལྟར་སྒྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་སྟམ་དུ་བསམ། སྤྱིར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི།
འགོག་བདེན་དང་། མཐོང་སྟོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུས་བཅུ་ལམ་ལྟ་
སྟགས་ལ་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱུད་འདུལ་བ་གཙོ་ཆེ་བྱིར་མཆོན་བྱེད་ཅམ་
རགས་པ་གོ་སྐྱབ་བར་བཤད་ན་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱར་རུང་བ་
སྟོན་ཞུས་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉན་ཐོས་ཚྭ་གས་ལམ་པ་ལྟ་བུར་
མཆོན་ན། སྤྱིད་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྤྱིས་ནས་ཚྭ་གས་ལམ་པ་ལྟ་བུར་པ་སྤྱི་བྱང་
ཚུབ་གྱི་ཚྭ་གས་བཅུ་གསུམ་སྤེལ་བ་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་
པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྤྱུལ་པ་དང་མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། སྦྱོར་
ལམ་པས་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མཐོང་
ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོམ་
སྤང་བྱ་གཅིག་རིམ་གྱིས་སྤངས། དག་བཅོམ་ཐོབ་ན་དེ་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
ཆེ་ལྟེ། གཟུགས་མང་པོ་ཉུང་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཟད་པར་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ནམ་
མཁའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱུལ་བསྦྱར་མང་པོ་སྟོན་པ། གདུལ་བྱ་གང་
ཡོད་སར་གཤེགས་པ་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འདས་རྗེས་ཀྱང་དགའ་བོས་ཐུ་སྟེགས་
པ་བདུལ་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་སྤྱི་བོ་བྲི་ཕྱག་བརྒྱད་བདེན་པ་ལ་བཀོད།
ཉེར་སྤྱོད་གྱིས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་བདུད་ཕྱིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་ཟས་ནོར་གྱི་ཆར་
པལ། གར་མཁན་སྤྱུལ་ཏེ་གར་འབྲབ་པ་ལ་འཕགས་པས་མེ་རྟོག་གི་ཕྱིང་བ་
བསྒོན་ནས་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱག་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཚུལ། དེང་སང་ཉན་ཐོས་
ཞེས་དམན་པའི་ཆད་དུ་བྱེད་ཀྱང་། འདྲིའི་ཡོན་ཏན་ཅམ་ཡོད་ན་གྲུབ་ཐོབ་
ཆེན་པོའི་ཆད་དུ་འཛིག་དགོས་པ་ཡོད། རང་རྒྱལ་ནི་བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཚྭ་གས་
བསགས་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་ལས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ལྷག་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནི་མཐའ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚྭ་གས་སྦྱོར་
གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་
གཏན་ལ་པལ། སྟོང་རྗེ་བྱང་སེམས་ཟབ་མའི་ལྟ་བ་རྣམས་སྤྱངས་པས་གཟུང་

འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱས་ཏེ་གངས་མེད་དང་པོའི་ཚྭ་གས་
 རྫོགས། མཐོང་ལམ་སྐབས་ས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་
 ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ། སྒོམ་ལམ་ས་དགུའི་སྐབས་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་
 དབང་ཅམ་གྱིས་པར་བྱིན་ལྷག་མ་དགུ་པོ་རྣམས་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དང་།
 ཡང་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ལུས་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱུལ་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་
 བྱང་སེམས་བརྒྱ་ཕྱག་རེས་བསྐྱར་བ། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་གཟིགས་པ། འཛིན་རྟོག་གྱི་
 ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་འབྲུག་པ། སངས་རྒྱས་
 བརྒྱ་མཐོང་བ། དེས་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་སྦྱུལ་པ་དང་།
 ཞིང་བརྒྱར་འགོ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་འབྱེད་པ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྦྱིན་པ།
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་བས་ས་གཉིས་པར་
 རྟོང་ཕྱག་ གསུམ་པར་འབྲུམ་ཕྱག་ བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ ལྷ་པར་བྱེ་བ་
 རྟོང་ཕྱག་ རྒྱག་པར་བྱེ་བ་འབྲུམ་ཕྱག་ བདུན་པར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཕྱག་
 བརྒྱད་པར་རྟོང་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་གི་རྩལ་གངས། དགུ་པར་རྟོང་
 གསུམ་གངས་མེད་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་གངས། ས་བརྒྱ་པ་བས་བཟོད་དུ་
 མེད་པའི་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་རྟོང་གསུམ་གྱི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཐོབ། མདོར་ན། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་གངས་མེད་གཉིས་པ་
 དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་གངས་མེད་གསུམ་པའི་ཚྭ་གས་རྫོགས་
 པར་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་
 ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་ཡིན་གསུངས།
 གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ལ་རྒྱག་ལས།

མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་བྱད་པར་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་གིས་ཀྱང་མ་
བསྐྱབས་པར་རྗེན་པར་གཟིགས་པ། བྱང་ཞེས་པ་ཁ་ཏྟན་བྱང་བ་ལ་བྱང་བའི་
ཐ་སྙད་འདྲགས་པ་ལྟར། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད།
ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་ན། རྩ་ལྗེ་བཟང་པོའི་རྒྱད་ལ་
མཐོང་ལམ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེས་པ་བཞིན། གནས་སྐབས་གཞན་དང་
གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་དེ་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཅོ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་ལྷང་འབྲགས་པ་སྟེ་ཆོས་
སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཅན། ཆོས་ནི་སྤང་བྱ་སྤང་བའི་བྱད་པར་ཅན། དགེ་འདུན་
ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་དེ་མཐོང་ནས་
དེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་མཉམ་དུ་རྟོགས་བྱེད་པ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་མངོན་པར་སྟོ་
བའི་འཕྲིན་ལས་ཅན་ཅོ། མོས་པའི་བྱད་པར་ནི། སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་མོས་
པ་མི་འདྲ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལས་སྟོལ་བ་ན། བྱ་པ་དང་། ཀོ་བྱ་དང་། མཉམ་
དུ་འགོ་བའི་གྲོགས་ལྟར། སངས་རྒྱས་ནི་མཚོན་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བ།
ཆོས་རང་རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་
པར་མོས་པའོ། སྐབས་པའི་བྱད་པར་ནི། དེ་གསུམ་ལག་ལེན་ལ་གཞིལ་བའོ།
རྗེས་དྲན་གྱི་བྱད་པར་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་སོགས་
དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དཀོན་མཆོག་
གི་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་ཡིན། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་བྱད་པར་ནི།
སངས་རྒྱས་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་

འདུན་ནི་གང་ཟག་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་སྟེ། སངས་
 རྒྱུ་དང་དགེ་འདུན་ནི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ནི་གང་ཟག་
 མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་རོ། དེས་
 རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ན་ཡང་སངས་རྒྱུ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི་མཆོད་པ་དང་།
 རིམ་གྱོ་བའི་བསམ་པས་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་རང་རྒྱུ་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་
 སོ།

གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་
 རྒྱུ་ལ་རྒྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་ལ་རྒྱབས་དངོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་
 རྒྱབས་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་གྲགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་པས་སྦྲན་པ་དང་།
 སྦྲན་དང་། ནད་གཡོག་གསུམ་ལ་རེ་བ་བཅོལ་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱེད་པ་
 ཉམ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེ་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པ་ན། འཇིགས་པ་
 རྣ་རེ་ལས་གྲོལ་བས་རྒྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་ཡིན།

བཞི་པ་གཞན་དུ་མི་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། སྒྲོ་རྒྱ་གར་
 ན། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོ་བཅུན་གྲུབ་རྩེ་སྦྱར་གཉིས་ཡོད་པ་དང་པོ་བྱེ་རོལ་པ་ཡིན།
 ཁོང་གཉིས་དབང་ལྷག་མཆོད་ཕྱིར་རེ་བོ་གངས་ཅན་ལ་སོང་བ་ན། ལྷ་དབང་
 ལྷག་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱུ་ལ་རྒྱབས་འགོ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་ནད་པར་ཞུགས་ཏེ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་པ་བྱད་པར་འཕགས་བརྗོད་མཛད་པ་ལས་གསུངས་པ་ཉམ་རང་རེའི་
 སྟོན་པ་ལ་རྒྱབས་སུ་འཛིན་ཅིང་། དེའི་བརྟན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཉིད་གཞན་དུ་
 བསྐྱར་མི་བདུབ་པར་བརྟན་པོར་བཟུང་བ་དང་། ཐོན་དང་སྦྱོར་གས་སོགས་
 ཆོས་འདི་ལས་བྱེ་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྒྱབས་སུ་མི་འཛིན་པ་སྟེ། ནད་པ་དང་བྱེ་

པའི་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ། དེ་ལ་སྟོན་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
དམན་གྱི་བྱང་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས།
བཅོམ་ལྷན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཁེན་ཁྱོད། སྟོན་མི་མངའ་
ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། ཞེས་དང་། ཟུ་སྟེགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ། ཇི་ལྟ་ཇི་
ལྟར་རྣམ་བསམས་པ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ལ། བདག་གི་སེམས་འདི་
དད་པར་གྱུར། ཅེས་དང་། བསྟགས་འོས་བསྟགས་བསྟོད་ལས་ཀྱང་། འཇུག་
དང་ཚོག་པ་གང་ལགས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་གང་། དེ་ཉིད་
དཔའ་བོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོག་གི་བྱང་པར་ལགས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

བོད་འདིར་ཟུ་སྟེགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེང་དུས་ཆོས་པ་དང་མཁས་
པར་ཁས་འཆེས་པ་འགའ་ཞིག་འགག་ལ་ཐུག་པའམ། ཡང་འཁོར་མང་སྤྱད་པ་
དང་། གཞན་གྱི་ངོ་སྤྱད་ཆེད་དུ་བོན་དང་ཁྱ་སྟོའི་ཆོས་ལྷགས་ཚུན་ལ་འཇུག་
པ་ལ་ཇི་མི་སྟོན་པ་འདི་དག་ནི་སྐྱབས་ལ་གཉིས་འཛིན་བྱས་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྐྱབས་འགོ་བཏང་སྟེ་ནང་པའི་གལ་ནས་བྱད་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་བན་དགའ་
བོན་དགའ་བྱེད་ཟེར་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། བོན་གྱི་སྟོན་པ་དང་ཆོས་དང་དེའི་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་དེ། དེའི་སྟོན་པ་
ལ་སྟོན་ཀུན་ཟད་སོགས་ཡོན་ཏན་མི་ལྷན། ཆོས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཁ་བྱི་བའི་
ཐབས་ཅིམ་མེད། དགེ་འདུན་ནི་སོ་ཐར་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཁུལ་བྱེད་ཀྱང་དེའི་
སྟོན་རྒྱུན་མེད་པས་དེ་གསུམ་ག་ལ་ཡོན་ཏན་མ་ཆང་། བོན་ལ་ནང་པའི་
སྐྱབས་འགོ་ཡང་མེད་པས་སྐྱབས་སུ་མི་འོས། དེ་ཡང་བན་བོན་པན་ཚུན་
ཆགས་སྤང་གི་གཏམ་བཤད་དེ་ལར་རྒྱ་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། སྟོན་བྱོན་

མཁས་པའི་གསུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བོན་གྱི་ཁྱད་སྲོལ་
 རི་འདྲ་ཡིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བས། ཟུལ་བཀྲན་རྣམ་བཟླའི་གསུང་
 གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁྱད་སྲོལ་དང་འདྲོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་ཤེས་གྱི་
 མེ་ལོང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་གསུངས། དེས་ན་བོན་གྱི་སྟོན་པ་
 བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་གའང་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་སྟོན་བསྐྱེས་པ་དང་། རང་པའི་
 གསུང་རབ་ནས་པར་བརྒྱས་ཏེ་བརྟུན་ཆོས་སྦྱར་བ་སོགས་དུས་ཆེས་ཐུབ་པ་ཞིག་
 རས་བྱུང་སྟེ་བྱུང་གདལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷགས་ངན་དར་བ་ཡིན་པས། གྲོལ་བ་
 འོན་གཉེར་གྱི་སྦྱོར་བའི་སྦྱབས་སུ་འོས་པ་དང་ཡིད་རྟོན་རུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་
 ཞིང་། འོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ་འབྲི་གུང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས། བོན་པའི་
 ལྟ་སྟོན་གྱི་སྦྱབས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ལས་སྦྱོར་པའི་ལྷགས་དང་། ལྟ་
 དང་དབང་ལྷག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལྷགས་སུ་སྒྲུབ་བ་རྣམས་སུ་སྟེགས་པའི་
 ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཀའ་གདམས་བྱ་ཆོས་ལས། ལྟ་སྟེགས་བོན་
 བྱི་དངོས་གྲུབ་ལྟར། འཕྲལ་དགའ་ལྷགས་སུ་ངན་འགྱོར་སྦྱར། ལྟ་སྟེགས་བོན་
 བྱི་མེ་དང་འདྲ། རུང་ཟད་ཉེ་བས་བདེར་གྱུར་ནའང་། དེས་པར་གདུགས་ན་
 འཆོག་པར་འགྱུར། ཅེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་རྩེ་མིང་ལའི་ཞལ་
 རས་ཀྱང་། བོན་གྱི་འབྱུང་ཁྱད་སྲོལ་ལོག་ཆོས་དང་། ལྟ་དང་འབྱུང་པོ་སྟོབས་
 ལྡན་གྱིས། བྱས་པས་མཐར་ཐུག་ལམ་མི་བཞོད། བོན་བྱི་ཤིན་ཏུ་སྦྱད་པའི་
 རིགས། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། སྦྱབས་གནས་དག་ལ་འཛོལ་བ་འོ།
 རང་པའི་སྦྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ། ཕྱི་པའི་ཆངས་དབང་བྱུང་
 འབྱུག་གོ། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས། གཞན་དག་སྟོལ་བར་རུས་པ་
 བྱི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་

སྒྲ། རང་ཡང་འཁོར་བར་བཅིངས་གྱུར་པས། གཞན་ལ་གནས་སྐབས་དངོས་
གྲུབ་ཅིང་། ལྷོ་ལ་བར་རུས་ཀྱི་ཐར་བ་ཡི། རྣམ་གྲོལ་སྟེར་བར་ག་ལ་རུས། ཞེས་
དང་། ལྷ་འབྲུམ་དཀར་མོ་ལ་སོགས་ན། རིགས་ལྷ་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ལོ། ལྷ་ནི་དུད་འགྲོའི་གངས་སུ་བབས་པས། ཕལ་
ཆེར་བོན་སྐྱ་ཀུན་བཟང་སོགས། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་ན་ཡང་། ཤམ་
སྟོན་ཅན་གྱིས་བཅོས་པ་ཡི། ལོག་ཆས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ།

དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས་བོན་གྱི་གཤེན་ལྷ་འོད་དཀར་ནང་པའི་སྐྱེན་རས་
གཟེགས་དང་གཅིག་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
ཡིན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་མང་པོ་བོན་པོའི་གས་སུ་འང་བྱོན་པས།
བོན་ལྷགས་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མ་གཏོགས་སྟོན་མེད་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་རང་ཉིད་ལྷ་ལོག་གི་བག་ཆགས་ངན་པས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པས་ཤས་ཆེར་
སྤོངས་པར་བྱས་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དུད་འགྲོའི་ནང་དུ་འང་བྱོན་མིད་པས་ཁྱི་ཕག་གི་ལྷགས་བྱས་
ན་ཡོན་ཏན་མ་གཏོགས་སྟོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། བདག་ལེགས་སུ་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་སྐྱུགས་བྱོ་བའི་ལྷགས་ངན་མཐའ་དག་འཕོངས་ཕྱིས་
པའི་རྩོལ་བཞིན་དུ་དོར་ནས། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་བབས་ཤིང་སྤོངས་འགོལ་བྱེད་པ་གལ་
ཆེ། མདོར་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ནི་ཆོག་བཏོན་པ་ཅིམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཉེས་ཅན་ཁ་
དྲག་པའི་དཔོན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ལྟར། ངན་སོང་དང་འཁོར་བ་སོགས་ལ་
འཇིགས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གིས་སྟོབ་རུས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས་དཔུང་གཉེན་

རེ་སྟོན་འཆར་བའི་སེམས་བྱང་སེམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ནི་ཇི་
 ཅུམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚད་ཡིན། སྐྱབས་འགོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ཡང་དེ་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འགོའི་ཚིག་འབྲུམ་ཐེར་
 བསགས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོའི་ངོ་བོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་འབྲུམ་མི་བྱ་བར། འདིའི་
 རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་སོགས་བཅས་མ་མིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་ལ་འབད་དགོས།
 དེ་ལ་འང་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དགོན་མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབས་འཆར་
 བ་སྐྱབས་འགོ་ཅུམ་པོ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་དགོན་མཆོག་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱུང་ཐག་བཅད་པའི་སྐྱབས་འགོ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་
 ལས། རེ་རེ་ལ་འང་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་སོ་སོའི་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་ལྷགས་རེ་ཡོད་ཅིང་།
 རང་རེ་གཞུང་ཆེན་པོར་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དག་གིས་སྐྱབས་འགོ་ཁྱད་པར་དེ་
 ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་འབད་དགོས་ཀྱི། སྐྱབས་འགོ་བྱེད་རན་པ་ན་སྟོབ་གཉིས་
 བྱས་བྱས་པ་དེས་ཕན་མི་ཐོགས་པར། སལ་པ་བྱིས་པ་རྒན་པོའི་སྐྱབས་འགོ་
 དང་ཁྱད་པར་མ་བྱུང་བ་ནི། ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཁ་ནང་དུ་མ་ཕྱོགས་པས་
 རོངས་པ་ཡིན། གཞུང་ཆེན་མོ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་། རྒྱ་གཉིས་ཚང་བའི་སྟོན་ནས་
 དགོན་མཆོག་ལ་སྟོན་ལེངས་འགལ་བྱེད། དེའི་ཚུལ་ནི། རད་པ་དག་གིས་སྟན་
 དང་སྟན་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་རེ་སྟོན་འཆར་བ་ན་སྟོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་
 བ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་གཉིས་ཚང་བའི་སྟོན་ནས་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་
 ལ་སྟོང་ནས་སྟོན་ཁེལ་བ་ན། སྐྱབས་འགོ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་
 ཉིད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་སྐྱབས་འགོའི་ཚིག་གངས་གསོག་དང་། བྱང་
 སེམས་དང་རིག་འཛིན་དུ་ཁས་འཆེ་བས་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། བཀའ་གདམས་
 གོང་མ་ཚའི་ཞལ་ནས། གནས་བརྟན་ཞལ་མར་གཟིགས་གཅིག་འདུག་པ་ལ།

ད་དུང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གལ་དུ་མ་ཚུད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་འགྲོ་བ་
ཡིན།

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན།

བཞི་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་
པ། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ། རྩོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་
རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སླག་ཏུ་གསོག་པ། མི་
དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པས་མི་ཚུགས་པ། ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ། གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུར་བ། ཟུར་དུ་
འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ་བརྒྱད་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་སྐབས་གཞན་གྱི་ལད་མོ་
ལྟ་བུའི་ཁ་ཅམ་དང་། ཆོག་ཅམ་མིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ།
སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་རྒྱད་ལ་ནམ་སྦྱིས་པ་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་
ཅིང་། དེ་མེད་པར་སྐྱབས་འགྲོ་འབྱུང་བསགས་ཀྱང་ནང་པར་མི་ཚུད། དེང་
སྐབས་སྐྱབས་འགྲོ་གསོག་དགོས་ཟེར་བ་ལས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་དགོས་ཟེར་མཁན་དགོན།
ཐུར་དུགས་པོར་དགེ་སྦྱོང་ཨ་ཐར་ཞེས་པ་རྩེ་བོ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་བསགས་
པས། ཨ་ཐར་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་དོན་ལ་མཐོ་བསམ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་ནས་
བསགས་པས་ཡུན་རིང་འགོར། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གངས་
གསོག་པ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བས་མགྲོགས་པ་བྱུང་སྟེ་འབྱུང་ཐེར་ཟེན་དུ་ཉེ་བ་
ན། ཁོང་ཆོས་ཨ་ཐར་གྱིས་གངས་མ་ལོངས་དོགས་ནས་རི་ཅམ་སོང་དྲིས་པས།
ཨ་ཐར་གྱིས། ཁྱོད་ཆོས་སྐྱབས་འགྲོ་གངས་ཀ་གསོག་གིན་ཡོད་དམ་ཟེར་བ་
ལྟར། སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་བཞིན་གངས་བསགས་ན་གནད་དུ་སྦྱིན་
པ་འོང་གསུངས། རྩོམ་གསུམ་གང་ལས་སྤངས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་

བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན་ས་གཞི་ནི་ཁང་བྱིས་དང་། ལ་
 ཏོག་ ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་ནི་སྡོམ་
 པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གཞི་རྟེན་ཡིན།

སྐྱབས་འགོ་ཡོད་ན་སྡོམ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པའང་མང་པོ་འཛད་
 པ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱས་རང་གི་ཡབ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཀོངས་པ་སོགས་མཚམས་མེད་དང་། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་
 བྱས་པའང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལས་སྐྱིབ་བྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཚན་ཙམ་བརྗོད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བུ་ཚར་རེ་བཟླག་
 ནའང་བསྐལ་པ་མང་པོའི་སྤྲིག་སྐྱིབ་བྱང་བར་མདོ་སྡེ་ནས་པན་ཡོན་ཡང་ཡང་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། བར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱབས་སོང་བསོད་
 ནམས་གཟུགས་མཆིས་ན། ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་ཅུང་། ཞེས་པ་ལྟར་
 སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་པན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་ཡོད།
 ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་ནི་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་སོང་བས་དེ་ལ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་རྩ་
 ཀྱན་སྟོང་རྣམ་དག་གིས་མ་བེན་ཀྱང་རྗོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ངེས་པར་འགོ་
 རྟེ། སྟིང་རྗེ་བསྐྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
 བྱིས་བདག་ཞིང་པའི་ཞིང་དོ་མེད་པ། སྟོང་དུམ་དང་ཆོར་མ་མེད་པ། གྱོ་མོ་
 དང་གསེག་མ་མེད་པ། ས་སྒྲག་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། ལེགས་པར་རྩོས་
 ཤིང་ལག་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་བྱས་ལ། དེའི་ས་བོན་ཡང་སར་བ་གྱུང་པོ་ཆོས་
 ལེགས་པར་བྱས་པ། རྒྱང་དང་ཉེ་མས་མ་བསྐྱད་པ། མ་ཆག་མ་གྲུགས་ཤིང་མ་
 རུལ་ཏེ་ཅུང་མ་བོས་པར་གྱུར་ལ། ས་བོན་དེ་དག་དུས་དང་ཆོགས་སུ་ཞིང་ལ་
 བཏབ་སྟེ་དུས་དུས་སུ་རྒྱས་བཅུས། དུས་སུ་བསྐྱམས། ཐམས་ཅད་ལས་ལེགས་

པར་བསྐྱབས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ནས་བྱིས་པ་ཞིང་པ་དེ་དུས་གཞན་ཞིག་
 ན་ཞིང་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་ཞིང་གི་ཕུར་འདུག་ནས། གྲེ་ས་བོན་བྱིད་ས་བོན་དུ་
 མ་གྱུར་ཅིག གྲེ་ས་བོན་བྱིད་མ་སྐྱེ་ཞིག མ་འཕེལ་ཅིག ང་ལ་འབྲས་བུ་མི་
 དགོས། རྟེན་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཟེར་ན། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་
 སེམས། བྱིས་བདག་ཞིང་པ་དེའི་ཆོག་གིས་ས་བོན་དེ་དག་ས་བོན་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ།། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 མ་ལགས་སོ།། བཀའ་བསྩལ་པ། འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ།
 རྟེན་པ་མངོན་པར་མི་འགྱུར་བམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་སོ།།
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལགས་སོ།། བཀའ་བསྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་
 དུ་སྤྱིད་པ་ལ་བསྟོད་ཅིང་སྤྱིད་པ་ལ་དགའ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཤུལ་ནས་
 དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་ཅག་ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
 མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་སྐད་ཟེར་ཡང་དེ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་
 འགྱུར་བའི་གནས་མེད་གོ་སྐབས་མེད་ཀྱི། ཀུན་དགའ་བོ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱེད་
 པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་མི་འདོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཐ་མ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བར་ང་སྤྱོདོ། དེ་ལྟར་ཇི་ཙམ་
 དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
 བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུའང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཐ་
 མ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བར་ང་སྤྱོདོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན།

མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཏེ། མུ་སྟེགས་རྒྱང་ཞགས་
 གྲུབ་པས་ནང་པའི་དགེ་བསྟེན་གཞོན་ནུ་ཞིག་ལ་རྒྱང་ཞགས་འཕངས་ཀྱང་སྒྲགས་

མ་རྟེན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་མི་གཅིག་ལ་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་སྟོན་སྟེ་དུར་ཁྲོད་
 དུ་བོར་བ་ན། གཞན་མ་དུར་ཁྲོད་དེར་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་དེ་རུབ་ནས་མི་
 མིན་ཤ་བ་ལྟ་བུས་བྱེད་ཏེ་བ་འགྲོ་བ་ལས་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་པ་མི་འོང་བ་ལ།
 ཁོས་དགེ་འདུན་གྱི་ན་བཟའི་ཚལ་པ་ཞིག་སྤྱོད་བོར་བཞག་ནས་སྐབས་འགྲོ་བུས་
 པས་མི་མིན་གྱིས་གཞོན་མ་ཚུགས་པ་དང་། སྟོན་འབྲོག་པའི་མི་ཞིག་ས་རྟེན་
 དུ་ཞག་གཅིག་ལུས་པ་དྲེད་གྱིས་བཟུང་སྟེ་ཤི་ལ་ཁད་དུ་བུས། ཕྱིས་སོས་ནས་
 མགོ་མ་རོར་སོང་བ་ལ། སྤྲ་མ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱ་དྲིས་པ་ན། ཁོས་ལོ་རྒྱས་བཤད་
 པས། སྤྲ་མས་སྐབས་འགྲོའི་མན་ངག་བསྟན། ཕྱིས་ཤིག་ཡང་བསྐྱར་དྲེད་དང་
 ཐུག་སྐབས་སྐབས་འགྲོ་བུས་པས། དྲེད་དེས་ལྷ་སྟོན་མས་ཅམ་བུས་ནས་མའི་དྲི་
 ཅམ་ཡང་མ་ཚོར་བར་སོང་བ་དང་། བྲིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་གྱིས་
 སྐབས་འགྲོའི་ཚིག་ཅམ་བཏོན་བཞིན་དུ་མཚན་མོར་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་བའི་ལམ་
 མཐོང་ཞིང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱ་མ་རུས་ལ། ཐུ་རྟེན་པའི་ལྟ་རྟེན་
 ཞིག་ལ་ཐུག་བཅའ་བས་ཉམས་པའི་ལོ་རྒྱས་ལྟར་དང་། ཡང་དགེ་སྟོང་ཞིག་ལ་
 གཞན་གྱིས་རས་ཕུལ་བ་རྒྱན་མས་མཐོང་ནས་མཚན་མོར་བརྒྱར་འོངས་པའི་
 ཚོ་དགེ་སྟོང་གིས་ཐབས་བུས་ནས་ཁོའི་ལག་པ་བཀྲིགས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་མཚན་ནས་སྟོས་ཏེ། དབྱུག་པས་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱབ་པས། རྒྱན་མ་དེ་བྲོས་
 ཏེ་མི་མ་ཡིན་རྒྱ་བའི་ཟམ་པ་ཞིག་གི་འོག་དུ་སྤར་དགེ་སྟོང་གིས་བཟོད་པ་བསྐྱར་
 གྱིན། དེ་གསུམ་ལས་མེད་པ་སྐབས་ལེགས། དེ་ལས་མང་ཅམ་ཡོད་ན་ཁོ་བོ་
 གསོད་པ་འདུག་ཟེར་སྟོན་ལབ་བུས་ནས་བསྟེན་པས། དེ་རུབ་ཟམ་པའི་རྟེན་
 དུ་མི་མ་ཡིན་རྒྱ་མ་རུས་པའི་རབས་སོགས་གསུངས་ནས། རང་རེའང་གལ་ལ་
 ཐུག་ན་འཇིགས་སྒྲག་མི་བྱེད་པར། སྟོན་གདེང་དཀོན་མཆོག་ལ་གཏད་དེ་སྐབས་

གནས་གཅིག་ཆོག་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དགོས།

ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་བསྐྱོད་པ་འདྲ། ཡག་ཏུ་སྐྱེ་ངེས་པའི་ལྷའི་བྱ་ཞིག་
གིས་འཆི་ཁར་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ན། དེས་བསྐྱབ་མ་རུས་པར་
སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོའི་གདམས་པ་བཟུན་པ་
བཞིན་ལྷའི་བྱས་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་བཞིན་དུ་གི། རྗེས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་གང་
དུ་སྐྱེས་འདུག་བརྟགས་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ནི་རང་སའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་འོག་
མ་རྣམས་མཐོང་ལ། གོང་མ་མི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་མ་མཐོང་
ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷ་བཟུན་པ་ན། དགའ་ལྷན་
ཀྱི་ལྷ་གནས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཡོད། དེ་ལྷ་བྱའི་ཡག་ཏུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་ངན་སོང་
གི་སྐྱེ་བ་སྐྱོད་པས་མི་ཆོད་པར། ལྷ་གནས་མཐོན་པོ་དེ་ཅུམ་དུ་སྐྱེས་ན། ད་ལྷ་
རང་རེས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་སོགས་འདོན་སྐབས། དེ་ལ་གནད་ཆེན་པོ་
ཡོད་པར་མི་ཤེས་པར་ཕར་ཡེངས་ཚུར་ཡེངས་བྱས་ཏེ་སྡོད། སྤྱ་སྤྱ་ལ་སོགས་ཀྱི་
ཆོ་སྒོམ་ཟབ་མདོག་གིས་མིག་ཚུམ་ཚུམ་གྱི་ཟོབ་བྱེད་པ་ནི། རང་པའི་འཇུག་སྒོ་
དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱོད་པའི་ཐབས་མད་དུ་བྱུང་བ་གང་ན་ཡོད་མ་ཤེས་
པའི་རང་རྟགས་བཟུན་པ་ཡིན། རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་སྐྱབས་འགོ་དང་ལས་འབྲས་
ཁོ་ན་གནད་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་བཟུན་པས་མཆོན་ལའང་སྤྱ་མ་སྐྱབས་འགོ་
བ་དང་། སྤྱ་མ་ལས་འབྲས་པ་ཞེས་གསལ་བ་བྱུང་། དེའི་ཚུལ་རྗེ་བོས་གསན་
པས་ངའི་མིང་དེས་ཀྱང་བཟུན་པ་ལ་ཕན་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་འཆི་
ཁར་ལག་ཏུ་མི་ཁེལ་བའི་བསྐྱེད་རྗེས་བསྐྱོད་ལོ་བྱེད་པ་བས་སྐྱབས་འགོ་རྣམ་
དག་བྱས་ན། རེས་གཅིག་ལ་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས། མདོར་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། བདག་གི་རྒྱུད་

ལ་མ་སྐྱེས་ན། གསང་བ་འདུས་པ་མི་ཟབ་སྟེ། འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆོ།
སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་གསུམ་ཟབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

ཅི་བསམ་འབྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་སྟག་མེད། བྱང་
སེམས་རྩ་སྐྱེང་བས། མི་ལ་རེ་བ་མ་ཆེ། ལྟ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་གསུངས་པ་ལྟར་
སྟོན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དག་གིས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་
ལྟ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྐྱབ་ལ། ལྟར་རྩ་སྐྱེང་དུ་མི་
གཅིག་གིས་ཁ་མཆུའི་ཚྩ་དཔ་སོགས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་བྱང་། ལྟར་
དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་། ད་ལྟ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབས་བྱར་ཆེ་འདིར་རྟེན་ངན་གང་བྱང་ཡང་དེ་མ་ཐག་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་
བ་དང་། སྟོན་གང་གོམས་པ་དེའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འཆི་
ཁར་ཡང་སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་
པོ་ལས། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐྱེ་བྱང་དང་། ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
སྐྱབ་དབང་དྲན། ཏྲག་པར་རྩེས་སུ་དྲན་པ་བསྐྱེམ་བྱས་ན། དེ་ལ་སེམས་
གཞིལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། ཅེས་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་རབ་
དང་བ་ཡིས། ཏྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྐྱེད་པ་བཟོད། དེ་ལྟར་དེས་ནི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐྱེམས་པས། ཉེན་མཚན་དུ་ཡང་འཛིན་ཏེན་མགོན་པོ་
མཐོང་། ནམ་ཞིག་དེ་ནི་ན་ཞིང་མི་བདེ་ནས། ཤི་ལ་ཐུག་པའི་སྐྱུ་བསྐྱེལ་
ཆོར་བྱང་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དྲན་པ་མི་ཉམས་ཏེ། སྐྱུ་བསྐྱེལ་ཆོར་བས་
འཕྲོག་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་དལ་འབྱོར་འཐོབ། སྐྱབས་དང་མཇུག། སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་མི་
འབྲལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་

འགྲུབ་སྟེ་སྦྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་འོང་གསུངས།

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐབ་བྱ།

ཡུ་པ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐབ་བྱ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ་དང་།
ཐུན་མོང་གི་བསྐབ་བྱ་ལོ། དང་པོ་སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ་ལའང་དགག་པའི་བསྐབ་
བྱ་དང་། སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱ་ལ་སྐྱབས་བཙུག་པ་སོགས་མི་བྱེད། ད་ལྟ་དགེ་
སློང་འགའ་ཤེས་ཀྱང་གྲ་མ་འགྲིགས་པ་ཞིག་བྱང་སྟེ་འུ་ཐུག་པ་ན། འཇིག་རྟེན་
པའི་སྤྱ་རྟེན་རྩེ་སོང་ནས། ཐུག་དམར་སྦྱར་སྦྱར་དུ་འཛུགས་བཞུགས་པའི་
རྒྱུ་དངས་པ་སྟེ། སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱབས་ལ་གཉིས་འཇིག་ཅམ་བྱང་ན་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲིམ་པ་འཇིག་འགྲོ་བས་ནང་པའི་གཤམ་ནས་བྱད་ཆར་
བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱ་སྦྱར་རྒྱལ་བཙུག་སོགས་ལ་གཏོར་མ་དང་བསང་གསུར་
བཏང་ནས་ཆོས་མཐུན་གྱི་གོགས་བཙུག་པ་ཙམ་བྱང་ཡང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མི་
དགོས་ཏེ། གཞན་ལ་རྟེན་པ་སྟེར་ནས་ལས་ཀའི་རོགས་བཙུག་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
གཞོད་འཆོ་མི་བྱེད། གཞོད་འཆོ་ཡང་སྟོག་གཅོད་བརྟུང་བརྟེན་འཕྲོག་པ་
སོགས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི། མི་འོས་པའི་ཁལ་འགལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་སྤྱ་
བྱར་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁལ་སྦྱེ་མོ་འགལ་བ་ཚུན་ཡང་གཞོད་འཆོ་ཡིན་
པས་མི་བྱེད། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་གོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་དང་མི་
འགྲོགས་པ་སྟེ། བོད་འདྲིའི་སྤྱ་སྟེགས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་
དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ཟེར་བ་དེ་ཅང་ཨི་བདེན་ན། དེ་འདྲ་སྦྱ་མ་དང་
དགེ་བཤེས་ཁ་བདེ་བ་དག་གིས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་

འགྲོགས་འདྲིས་མི་ཉན། རང་རེ་སེམས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པས། དེ་དག་གི་ལ་
ལ་བཟླས་ནས་སྒོ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས། གྲོགས་ངན་དེ་འདྲ་དང་རྒྱུ་བསྐྱེད་
དགོས། བོ་རྟོ་བའི་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་མི་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་བྱུང་བ་ན།
དེ་ལ་དགོ་བཤེས་ཀྱིས་ཐབས་མཛད་དེ། འོ་ན་བྱིད་རང་གི་ཕ་མེས་ཏེའུ་རྣ་
གོང་ཡང་མ་བྱུང་གསུངས་པས། དེ་བྱུང་སྟེ་དེས་བཞག་པའི་ལག་རྒྱུ་འདྲི།
ཡིག་རིས་འདི་ཞེས་སྤྲོས་པར་བོ་རྟོ་བས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་མཚུངས་བཀོད་
དེ། སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་ཕྱག་རྒྱུ་འདྲི། གསུང་རབ་འདི་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་ན། གཞི་ནས་ཁོས་སངས་རྒྱས་བྱོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་བྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བས་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་།
བགྱིས་པ་ཅི་འདྲ་ཡང་བྱུང་མཁས་པས་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་རྒྱ་དང་བཟོ་དབྱིབས་ངན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚྭ་ཁང་ནང་གི་
ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་དགོས། རང་རེས་
རྒྱ་གར་ལི་མ་དང་ཟངས་གསེར་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་དད་པ་ཆེར་བྱེད་ཅིང་ལྟ་ཁང་
གི་ཕྱག་ཏུ་བཞག འཇིམ་པ་ལས་བྱས་པ་སོགས་ལ་དད་པ་ཆུང་ཞིང་། ཆག་
གུམ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་ར་སོགས་སུ་བཞག་ནས་ནམ་ཞིག་ཚྭ་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བ་དེ་
འདྲ་ཡོད། སྐྱ་འདྲ་བྱི་རོལ་དུ་སྐྱེལ་བ་འདི་རང་གི་བསོད་ནམས་བྱིར་སྐྱེལ་བ་
ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཐང་སོགས་ཀྱང་
བརྟེངས་པ་ན་གོང་གཤམ་ཕལ་ཏེ་མེ་ལོང་བསྐྱེལ་ནས་འཛོག་པ་སོགས་ནི་རང་
གིས་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་མེད་པར་རྩ་བ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས།
གཉིས་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི། ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཚུན་ཆད་ལ་

ཆོས་དགོན་མཆོག་དངོས་ལྟར་གྲུས་པ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། ཆོ་རབས་
ནས་ཆོ་རབས་སུ་སྒྲེན་ཞིང་གཏི་མུག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྒྲོན་ཤིན་དུ་ཆེ་ཞེ།
ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་ཆོས་ལ་ཅེད་མོ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་ཟེ་
ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཡིན། རྒྱུ་ལྟར་པ་ད་
ལྟར་འདི་གས་ཆོག་གི་རྒྱུ་ལྟར་པ་ལྟར་མ་སོག་ འདི་ལས་རྒྱུ་ལྟར་ན་ཅི་བདུབ་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རེ་རྣམས་དདུལ་སྐར་ལྟ་དང་ཡི་གེ་ཤོག་
འཛར་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཐོང་ཆེ་ཞེ། དདུལ་རྒྱུ་ལྟར་དོང་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་
མཐོང་ན། དདུག་པ་རིང་པོ་ཚུན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཏེ་ལེན་ལ། ཡི་གེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་
མི་བྱེད། རྩོན་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེས་སྤྱི་བྱུང་མཁན་པོ་གནང་སྐབས། རྩེ་པ་
གཞུང་ནས་ལྷགས་ལྷག་ཞིབ་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་གསར་འགོད་མཛད་པའི་སྤྱི་བྱུང་
དུ་ཁོང་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བར། དེའི་ཆོ་རྒྱུད་གཞིས་ཁག་དུ་མའི་གཏན་ཁ་
ཡིག་རིགས་མང་པོ་བཀྲམ་ནས་ཡོད་པར་ཆབ་གསེང་ཕེབས་སྐབས་སོགས་གྱི་
ཆོ་ཡི་གེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་བསལ་ཏེ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་བྱ་དགོས།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི། དགེ་
བཤེས་སྒོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་ལྷན་པ་སེར་པོ་རེ་འགོམ་
པའི་སར་ཡོད་ཀྱང་མི་འགོམ་པར་སྤྱགས་ནས་ས་གཙང་སར་སྐྱེལ་བར་གནང་
བའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་དགེ་འདུན་པའི་ན་བཟའི་ཆལ་བྱ་དང་ལྷན་པ་དམར་སེར་
མ་ས་ལ་སྤྱང་བ་དང་། བྱོན་པ་དག་ལའང་ཤིན་དུ་གྲུས་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། སའི་
སྒྲིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྒྱུད་པའི་མདོ་ལས། ཅམ་པ་ཀ་ཡི་མེ་ཏོག་སྒྲིགས་གྱུར་ཀྱང་།
མེ་ཏོག་རྣམས་པ་གཞན་པས་ཤིན་དུ་ལྷག། དགེ་སློང་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་ཤིང་
ཐིག་སྤྱོད་ཀྱང་། ལྷ་སྒྲིགས་ཅན་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་པས་མཆོག། ཅས་

གསུངས། འོ་ན་དེ་འདྲ་ཙམ་ལའང་མ་གུས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷག་
བསམ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་ན་གནས་པ་ཡིས། ས་
རོལ་དག་གི་སྟོན་ལ་བརྟག་མི་བྱ། བདག་ནི་བྱད་པར་འཕགས་ཤིང་བདག་
མཆོག་ཅེས། དེ་སྟམ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱ་འོ། རྒྱགས་འདི་བག་མེད་ཀྱང་
གྲི་ཅ་བ་སྟེ། དགོ་སྤོང་དམན་ལ་བརྟན་པར་ཡོང་མི་བྱ། བསྐྱལ་པ་གཅིག་གིས་
ཐར་བ་ཐོབ་མི་འགྱུར། འདི་ནི་བརྟན་པ་འདི་ལ་གོ་རིམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པ་སོགས་ལྟར་འབྱུང་གསུངས།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བྱུག་ལས། ཡོན་ཏན་བྱན་པའི་སྟོ་
ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། གོང་དུ་ཁྱེས་པ་ལྟར་བྱིན་གི་
སྟོན་པ་དང་བརྟན་པའི་བྱད་པར་དང་། མཆོག་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་གྱི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་བྱན་ཏེ་ཡང་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པའོ། བཀའ་བྲིན་བྱན་པའི་སྟོ་
ནས་ཅི་ཟ་ཅི་འཐུང་གི་ཕྱད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་
འདུན་གསུམ་ཡིད་ཡུལ་ནས་མ་བརྗེད་པར་བཟའ་བཏུང་གི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་
ཕྱད་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་མཆོག་གསུམ་ནི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་བྱད་གསོད་
དང་། བག་མེད། ལེ་ལོ་སོགས་མ་འདྲིས་པར་ཐ་ན་ཡོན་ཆབ་ཏིང་གང་འབུལ་
བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མདུན་དུ་གསོལ་དཔོན་གསར་
པས་གསོལ་རྩ་བ་ལྟར་དགོས་གསུངས། གཞན་སྐྱབས་འགོ་ལ་འགོད་པ་ནི།
མུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་སོགས་དང་། བོན་སྟོན་པ་གཤེན་རབས་
དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་དང་། དེའི་རྗེས་འཇུག་གོགས་ངན་པ་སོགས་ལ་མོས་
ནས་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས་པ་རྣམས་བརྟོག་

པ་དང་། གཞན་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་དད་གུས་མེད་པའི་རིགས། ལམ་དུ་
བཀྱིར་རུང་བ་རྣམས་ལ་སྐད་ཆའི་ཞོར་ཚུན་ཆད་དུ་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སློན་ནས་སྐྱབས་འགོ་ལ་འགོད་པ་དང་། བན་ཡོན་དུན་པའི་སློན་ནས་
ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་
དེ་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན།

བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་ལ་སློབ་བཀལ་ནས་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བ་
ཆེ་ཆུང་རིམ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་མཆོག་གསུམ་ལ་སློབ་བཀལ་ནས་དགོན་མཆོག་མཆོད་
པ་ལ་བཅོན་ཏེ་སྐྱབས་པ་ལས། བསམ་ངན་གཡོ་སྦྱུང་དང་། དུལ་འདྲེ་རྒྱལ་བཅན་
མོ་བོན་སོགས་ལ་སྐྱབས་འགོ་མི་བྱེད་པའོ། དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟོག་གམ་ཐ་
ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྤྲོད་པ་ནི། སྐྱབས་འགོ་བཏང་ན་ནང་པའི་གལ་
ནས་བྱད་འགོ་ཞིང་། ནང་པ་མ་ཡིན་ན་དགེ་ཚུལ་སྤྲོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རིགས་དང་། གསང་ལྷགས་པ་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་བས། སྐྱབས་འགོ་
སྤྲོམ་པ་གཏོང་བའི་གཏོང་རྒྱ་མིན་ཡང་། སྐྱབས་འགོ་བཏང་ན་སྤྲོམ་པ་ཐམས་
ཅད་བཏང་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆེ་བ་སྟོག་གི་ཕྱིར་རམ། ཆུང་བ་ལ་ཐ་ན་
བཞད་གད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་མནའ་བསྐྱལ་བ་ཚུན་དུ་དགོན་མཆོག་མི་སྤྲོད་པ་ཡིན།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་སྐྱབས་
འགོ་གཏོང་བ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་བཏང་
ཡང་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་གཉིས་འཛིན་
བྱེད་ན་ཡང་གཞན་དུ་མི་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་ཞིང་སྐྱབས་ལ་སློབ་མ་ཁེལ་བས་གཏོང་ལ།
ཞེས་གསུངས། མཆོག་གསུམ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བ་ནི་ལྷན་ནང་པའི་

དགེ་བསྟེན་ཞིག་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོད་སྐྱབས་འགོ་མི་གཏོང་ན་གསོད་
བྱས་པས་དགེ་བསྟེན་གྱིས་སྐྱབས་འགོ་མ་བཏང་བར་མུ་སྟེགས་པས་བསད་པ་
ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་གསུངས་ནས། སྤར་ཡང་བསྐྱར་བཤད་མཛད། ॥

༺ ཉིན་བཅུ་གསུམ་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
ཤི་ནས་ངན་འགོར་མི་སྐྱེའི་གདེང་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དངས་ཏེ་སྟོན་
འགོའི་གསུང་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བསྟུལ་ནས། སྟོན་དུ་ས་བཅད་ཇི་ལྟར་
སོང་བེན་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྐྱབས་འགོའི་སྒོར་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་
བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནས། བྱིད་ཀྱི་ས་བཅད་སྐབས་ངན་འགོའི་སྤྱག་བསྟུལ་
བསམ་པ་དང་། སྐྱབས་འགོ་ས་བཅད་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོང་འབྲིད་སྐྱོང་
སྐབས་འོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་སྤྱགས་ནས་བསྒོམ་དགོས། དེའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོའི་
སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་རྗེས། དེའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་ཆོགས་ཞིང་
ལྟར་ཆ་ཆང་ཞིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྟོས་ཏེ། དཔྱལ་བ་སོ་སོ་དང་། དུད་
འགོ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྟུལ་སོ་སོར་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསམས་ནས། རེ་
རེའི་མཐར་འཇིགས་སྤྱག་རེ་བྱང་བ་ན། སྐྱབས་འགོ་རེ་རེ་བྱས་ཏེ་སྤྱགས་པ་
ཡིན། འདིའི་སྐབས་དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མི་ནག་ཆེན་ཉམ་ཐག་ཅིག་མགོ་
འདྲེན་དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྟེན་པ་ན་རང་ཉིད་འཁོས་ཀ་དམན་ཡང་རྒྱབ་རྟེན་
དཔོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་དུ་སྟོ་བདེ་འབོལ་གྱིས་དེ་ལ་མགོ་འདྲེན་བཅོལ་
བ་ལྟར། ངན་སོང་ལ་འཇིགས་པ་ན་དེ་ལས་སྟོབ་པའི་སྐྱབས་བསྟུ་བ་མེད་པ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་བདག་གི་མགོན་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་ཡོད་སྟེ་དུ་སྟོ་ལིངས་
གྱིས་བཀལ་ཏེ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། སྐྱབས་འགོ་བྱངས་གསོག་བྱེད་

ན་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་དབུ་དེར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། མཚམས་འདིར་དམིགས་སྐྱོར་
གསུམ་དང་སྒྲགས་ཏེ། སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་བསགས་ཀྱང་རུང་གསུངས། དེ་ཡང་དཔུལ་བ་ཡང་
སོས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསལ་བསམ་སྐབས་ལ་མཆོན་ན་དམིགས་སྐྱོར་གསུམ་ལས།
དང་པོར་རང་ཉིད་དེར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཉམས་བཏོན་ཏེ་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་
ཚུལ་བསམ། དེའི་ཆོད་ལྟ་རང་རེ་དེར་སྐྱེས་མེད་སྐྱམ་པ་བྱུང་མཚམས།
དམིགས་སྐྱོར་གཉིས་པ། ད་ལྟ་དེར་སྐྱེས་མ་ཟིན་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་
སྐྱབས་ཆེ་བ་མང་པོ་བསགས་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་མ་གྱི་ཚུན་
ལ་སྦྱོང་མི་རུས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་མ་རུས་ན་དེས་དེར་སྐྱེ་དེས་པའི་ཚུལ་
བསམས་ཏེ་འཇིགས་སྒྲག་གི་སྒོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དམིགས་སྐྱོར་གསུམ་པ། དེ་ལྟ་
བུའི་ངན་སོང་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་འདི་རྒྱམས་ལ་མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་
སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་མངའ་བས། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་བཙལ་དུ་ཡོད་པ་
སྐྱབས་ལེགས་སྐྱམ་དུ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ་སོགས་རིགས་འགྲེ་གསུངས། དེ་ཡན་
གྱིས་སྐྱབས་འགོའི་ཁྲིད་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་ཁྱས་ཟིན་
ནས།

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་

ཆོས་ཀྱི་དད་པ་བསྐྱེད་པ།

གཉིས་པ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་
དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ངན་འགྲོའི་
སྐྱེ་བ་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཙམ་བསྒྲོག་པར་ངེས་ཀྱང་། ངན་སོང་ལས་གཏན་དུ་
ཐར་བ་མ་ཡིན་པས། ཕྱིན་ཆད་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བའི་སྒོ་གདེང་བརྟན་པོ་

ཞིག་རྟེན་འདོད་ན་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབད་དགོས། དེ་མ་འབད་ན།
 དཔེར་ན་མི་ནག་ཆེན་ཞིག་གིས་ཁ་དྲག་པའི་དཔོན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ན། དེས་
 ཕྱིན་ཆད་སྤང་དོར་འདི་དང་འདི་གིས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་ཉན་པར། ལས་
 ཚབས་པོ་ཆེ་ག་སྟག་བྱས་ན་དཔོན་དེས་ཀྱང་སྐྱོབ་ཐབས་མེད་པར་སྤར་བྲིམས་
 གིས་མནར་བ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་གིས་ཀྱང་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་བཞིན་
 མ་བསྐྱངས་ན། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མཛད་དུ་མེད་པས། དེའི་
 ཕྱིར་སྟོན་པ་དེས་བསྟན་པའི་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་ན། དགེ་བ་ཚུང་དུ་ནས་སྐྱབ་འདོད་དང་། མི་དགེ་བ་
 ཚུང་དུ་ནས་སྤོང་འདོད་མི་སྐྱེ་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་
 ན་མཁས་པ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་
 ཡང་དཔྱལ་བར་འགོ་སྟེ། སྤྲོ་མ་ཨ་ལ་རྩ་ཏྲི་པས་ཟམ་ཁ་ཞིག་ནས་ཞལ་ཕྱིར་
 གཟིགས་ཀྱིས་རྩོ་བོ་རྩེ་ལ། ཇི་སྟེན་བདག་དུ་འཛིན་པ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་
 འབྲས་ལ་མ་བརྟེན་ན། མཁས་པ་འདི་ཞིས་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ཞིས་
 བྱ་བ་ཡང་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རུ་ལོ་ཆེན་པོ་ཡང་
 དཔྱལ་བར་དར་གྱི་པོ་ལོང་བརྟེན་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བར་གསུངས་
 ཡོད། ཡང་རྒྱ་གར་ནས་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཡི་དམ་དེའི་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་གདུག་འདྲེ་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པ་བོད་དུ་འོངས་པ་ལ། རྩོ་བོ་
 ཆེན་པོས་ཁོ་འདིར་བསྐྱེད་ན་བོད་ལ་གནོད་གསུངས་ཏེ་གཏོར་མ་བསྡོམ་ནས་
 ཕྱིར་སྡོད་པར་མཛད་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་ལ་ཆོས་ལུང་གཅིག་སྟོ་ལ་ཡོད་པས་
 ཀྱང་མ་ཕན་པར་དཔྱལ་བ་རབ་དུ་ཆ་བར་སྐྱེས། བམ་ཟེའི་བྱིའུ་ཙན་ཀྱ་ཞིས་

པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྲུབ་པས་མི་མང་པོ་མངོན་སྲོད་ཀྱི་མཐུས་བསང་པས་དཔྱལ་།
བ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ལས་འབྲས་ཚུལ་བཞིན་མ་
བསུངས་ན། མཚམས་བསྟེན་སྐྱབ་བྱས་ཀྱང་མི་པན་ཏེ། འཕན་པོ་ཕོད་མདོའི་
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡི་དྲགས་སུ་
སྐྱེས་ནས། སྐྱབ་གྲོགས་རྩར་གསུར་སྦྲང་བར་འོངས་པ་དང་། བྱི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་
ལའི་གནས་བརྟན་ཞིག་ཀྱང་ཡི་དྲགས་ལག་པ་བྱིན་ཀ་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་
སྐྱེས་ཚུལ། དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་སྤང་དོར་མ་བྱབ་ན། མཁས་པ་
དང་གྲུབ་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་པན་པར་མ་བྟན། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་
བསམ་མི་བྱུང་། བརྗེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་དུད་འགྱོར་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ལས་འབྲས་བྱེད་དུ་བསང་ན་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡང་ངན་
སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་གསུངས། དེས་ན་སྟོན་གྱི་མགོ་ཀྱན་སྦྲང་འཆོས་པ་དང་།
ལམ་རིམ་གྱི་མགོ་དལ་འབྱོར། ཆོས་ལག་ལེན་གྱི་མགོ་ལས་འབྲས་ནས་ཚུགས་
པ་ཡིན། འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་ཀྱང་བེར་ཏེ།
འདིའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་པ་སོ་སྟེ་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་
ཉིད་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ད་ལྟ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ལྷ་བ་ལ་
མོས་པ་ཆེ་མདོག་ཁ་བར་བྱེད་ཀྱང་། དང་པོར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
དད་པ་སྐྱེས་ནས་འདི་ལ་སྤང་སྤང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་
ཆོས་དྲན་ཁུལ་གྱི་ཁ་རྟོན་སུམ་སུམ་ཞིག་དང་། ལྷ་བ་བསྟོན་ཁུལ་གྱི་མཉམ་
གཞག་འདྲ་བྱེད་པར་བརྩོན་པ་ནི། ཆོས་བེར་བ་ག་འདྲ་བྱེད་དགོས་མ་ཤེས་
པའི་རྟགས་ཡིན། འགའ་ཤས་རང་གིས་ཀྱང་ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་
པ་བྱེད་ལ། འཁོར་གཡོག་དགོ་སྟུག་གཞན་མང་པོ་ཡང་སྟོན་ཐམས་ཅད་དུ་

མངགས་ནས་སྤྲིག་པའི་ལས་མང་པོ་རྒྱ་བཀྲམ་སྟེ། སྤྲ་ལངས་བྱེ་ཉལ་གྱིས་ཁ་
 ཏོན་འདྲ་བྱེད་ཁུལ་བྱེད་པ་ནི་ལག་ལེན་བྱེན་ཅི་ལོག་གོ།

ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་པ།

དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྦྱེ་བ་ལ་ལས་འབྲས་བསམ་
 དགོས་པས། འདི་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་པ། བྱེ་བྲག་རྩ་བསམ་པ།
 བསམས་ནས་འབྲུག་ཕྱོག་བྱ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསམ་ཚུལ་
 དངོས་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། དང་པོ་ལ་ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། ལས་
 འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲད་པ། ལས་བྱས་པ་རྒྱད་མི་བྱ་བ་བཞི་
 རྟེ། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཚུལ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཡིན་པས་
 གནད་ཤིན་རྩ་ཆེ་ལ། དེའི་དང་པོ་ལས་ངེས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལྷང་ལས། ཅི་འདྲ་
 བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། འབྲས་བྱ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རྒྱ་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་འབྱུང་། རྒྱ་མི་
 དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཁོ་ན་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་
 ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་རོ་ཆ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་སོགས་རོ་ཆ་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་རྩ་ཁ་བ་ལས་ཁ་བ། མངར་བ་ལས་མངར་བ་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ལྟར་
 ད་ལྟ་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་གཟབ་དགོས་པ་ལས། འབྲས་བྱ་གྲུབ་ཚར་ནས་འཆོས་
 ཐབས་མེད། རང་རེའི་ན་ཆ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་རིམ་གྲོས་མི་ཕན་པ་ཡང་རྒྱ་
 འབྲས་སོ་སོར་སོང་བ་སྟེ། ས་བོན་སེར་པན་ལྟ་ཁ་ཆ་བ་ཞིག་བཏབ་ནས་
 རྒྱུས་ཟེན་ན། དེ་མངར་མོ་འོང་ཐབས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་རྩ་རྒྱན་འབྲུམ། ཁམ་
 བྱ་སོགས་བཏབ་ཀྱང་སེར་པན་མངར་བར་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་སོ་སོ་ནས་སྦྱེ་བ་
 བཞིན་རོ། དེས་ན་རྒྱ་གང་འདྲ་ཞིག་བསགས་ན་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་

བས་ལས་འབྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱོད་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྟན་པ་
 བཟང་ལྷན་གྱི་ལུས་མི་སྤྲུག་པ་དང་། སྐད་ཤིན་ཏུ་སྟན་པ་བྱང་བ་གཉིས་ཀ་
 སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་བཞེངས་སྐབས་དེའི་ལས་བྱེད་
 པའི་སྤྱོད་མེད་གས་སུ་སྦྱེས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་བོངས་ཚད་ཆེ་བས་ཁོས་མཆོད་རྟེན་
 ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བཅོས་ནས་ཅི་བྱེད། ཚར་དུས་མི་འོང་ཞེས་ངན་སྦྱས་བྱས་པ་
 དང་། རྗེས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཟེན་པ་ན་ལྷན་སྦྱས་པ་དེའི་འོངས་བཤགས་སུ་
 མཆོད་རྟེན་ལ་དྲིལ་བུ་ལུས་བའི་འབྲས་བྱར་གསུངས་པའི་རབས་དང་། ཡང་རྩི་བོ་
 རྗེ་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་བོད་ཀྱི་མིས་རྩི་བོའི་གཞིགས་སར་ཡང་མནངས་མེད་ཀྱིས་
 རྗེས་པ་ཆུང་ཏུ་འདྲ་བྱེད་པ་ན། རྩི་བོས་བྲུགས་ཀྱིས་མ་བཅོད་ནས། པ་ལ་པ་ལ་
 སྤྱིང་ཁམ་ཆར་མི་རུང་། ལས་འབྲས་སྤྲ། ལས་འབྲས་ཟབ་གསུང་བ་དང་། སྤྱོད་
 དགེ་སྤྱོད་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་གདན་ལ་ཞག་བོ་བས་ཆོ་རྗེས་མར་
 མི་སྐལ་པ་ནག་པོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་ཚུལ། ཡང་དགེ་སྤྱོད་ཞིག་གིས་ཆོས་གོས་
 ཆོས་བཙོ་བ་ན་བེའུའི་ཤར་གྱུར་ཏེ་བེའུ་བརྒྱས་པའི་ཁག་ངན་བྱང་ནས་ཟླ་བ་དུག་
 གི་ཡུན་བཙོན་དུ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་སྤྱོད་རང་རྒྱལ་ཉེས་མེད་ཅིག་ལ་བེའུའི་རྒྱན་
 ཁག་བཀལ་ནས་ཉེན་ཞག་དུག་གི་རིང་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་
 པའི་འབྲས་བྱར་གསུངས་པ་དང་། མཉན་ཡོད་ན་སྤྱོད་པོ་རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་
 མ་ས་ག་མ་ལ་བུ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་པ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་
 ལ་སྤྱོད་པོ་གཞན་གྱིས་དབྱེན་བྱས་པས་རྒྱལ་པོས་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་བསད་དེ།
 མགོ་ནམས་སྤྱངས་པ་མ་ལ་བསྐྱར་བ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱན་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་ཞིག་
 བརྒྱས་ནས་བསད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། སྤང་གསོད་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚང་བྱིམ་
 བདག་མོ་དེ། ས་ག་མ་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་རབས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་

ལས་ངེས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་ནི། ཕྱི་རིམ་གྱི་འབྲས་ལས་ནང་གི་རིམ་གྱི་འབྲས་
 འཕེལ་ཆེ། ཕྱི་རིམ་གྱི་འབྲས་ཀྱང་དཔེར་ན། ལམ་བུ་རིམ་བོན་ཆོ་གུ་ཆུང་ཏུ་
 གཅིག་ལས་ཤིང་སྤྱང་ཆེན་པོ་དང་། ལོ་ལྟར་ཤིང་ལོ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱ་ཉི་
 ཅུ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་འཕེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ནང་གི་རིམ་གྱི་འབྲས་
 འཕེལ་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཅུ་གོ་རྒྱུ་གོང་ཁྱེར་དུ་ཕེབས་པའི་ཆོ། ལུང་
 མེད་ཅིག་གིས་ཏིལ་གྱི་ལ་དུ་སྤར་བ་གང་ལུལ་བས་ལུང་མེད་དེ་མ་འོངས་པ་ན་
 རང་སངས་རྒྱས་ལེགས་སྟོན་ཞེས་པར་སྐྱེ་བར་ལུང་བསྟན། དེའི་ཁྱོད་སྤྱང་སངས་
 རྒྱས་ལ་བཞུགས་ཅོམ་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུན་མི་གསུང་བར་བྱ་ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ན། སངས་
 རྒྱས་གྱིས། ཤིང་ཅུ་གོ་རྒྱུ་རིམ་བོན་ལུངས་ཀར་ཅོམ་ལས། ཤིང་གི་བ་གྱི་འོག་དུ་
 ཤིང་ཏྲ་འཁོར་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་པན་ཚུན་དུ་མ་རེག་པར་འཁོད་ལུས་པའི་ཤིང་སྤྱང་
 ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་ལ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཆུང་ཏུ་ལས་
 ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་ཁོ་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་པ་དང་།
 ཡང་དགེ་སྤྱང་ཞེས་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་གྱི་དབྱངས་ནི་བྱི་ཟུག་པ་དང་འདྲ་ཟེར་
 བ་དང་། སྤལ་པ་དང་འདྲ་ཟེར་བ་དང་། སྤྱུ་འདྲ་ཟེར་བ་ཅོམ་གྱིས་ཆོག་ངན་
 རི་ལྟར་སྤུས་པ་དང་མཐུན་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱ་རེ་ལེན་དགོས་བྱུང་བ་
 དང་། སྤར་རྒྱ་ནག་དུ་གཅིག་གིས་དེང་སང་གི་མཁས་པ་རྣམས་སྤུལ་དང་འདྲ་
 ཞེས་པའི་སྤུལ་དཔེའི་བསྟན་བཅོས་ཟེར་བ་བརྒྱམས་པས་ཚོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་
 ནམ་ཞིག་ལུས་ལ་ན་ཆ་ཆོད་མེད་པ་བྱུང་ནས་ཀྱང་ལག་རྣམས་ལུས་ཀྱི་རྩ་མ་ལ་
 འབྱར་ཏེ་སྤུལ་གྱི་ལུས་སུ་གྱུར། མགོ་བོ་གས་པའི་ནང་ནས་སྤུལ་མགོ་ཐོན་ཏེ་
 ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སྤུལ་དངོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སྟོན་རྒྱ་གར་ནས་ཉ་པ་ལྷ་བརྒྱས་ཉ་

ཆེན་པོ་མགོ་བཙུག་ཡོད་པ་ཞིག་དྲ་བས་ཟིན་པ་ན་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཁོ་སྤྱོད་
ཤིང་བྱ་མེད་སྐྱར་གྱུར་པ་ན། ཨ་མས་བསྐྱལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་ཁྱོད་ནི་བྱི་དང་
འདྲའོ་སོགས་ཆོག་ངན་སྦྱས་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས། བཙུག་ཐུན་འདས་དེ་
ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བྱོན་པ་ན། ལུ་ཤྲེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་
སྦྱོང་གྲོ་ཏུ་མ་ལྟོང་མོ་ལ་དགའོ་ཞེས་ཁ་བཏང་བ་སོགས་སྤར་སྦྱར་ཆོས་སྐབས་
རྒྱུ་པར་ཁྱས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་ཆོག་ངན་པ་ཅུང་ཟད་སྦྱས་པ་
ལས་གཞན་མི་བསད་ཏུ་བསྐྱེད་ཏུ་བྱ་གང་ཡང་མ་བྱས། གཞན་ཡང་དགེ་སྦྱོང་
མ་ཟུངས་ལའི་མདོག་ཅན་ཞེས་པ་སྤར་རབ་དུ་མ་བྱུང་གོང་དུ་བྱ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
སྦྱོས་པ་གཅིག་རྒྱུ་བྱིར། གཅིག་སྤྱང་གིས་ཐོས། ཁྱོ་སྐྱལ་གྱིས་བསད། རང་གི་ཕ་
མ་བྱིས་དང་བཅས་པ་ཡང་མེས་ཆོག ཡང་ཀུན་དུ་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཆུང་མར་
བྱས་ཏེ། བྱ་གཅིག་སྦྱོས་པའི་སྐབས་ཁྱོ་བྱིས་བདག་དེ་གཞན་ཞིག་ནས་ཆང་
གིས་སྦྱོས་ཏེ་འོངས་པས་བྱ་དེ་བསད་ནས་དེའི་ཤ་མ་ལ་ཟར་བཅུག། དེ་ནས་
བྱོས་ཏེ་སོང་བ་ན། བྱིས་བདག་གཞན་ཞིག་གི་ཆུང་མ་ཤི་བ་དང་ཐུག་སྟེ་ཡང་
བྱིས་བདག་དེའི་ཆུང་མ་བྱས། དེར་ཡང་ཁྱོ་ཤི་སྟེ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་བྱིས་བདག་གི་
རོ་དང་མཉམ་པོར་དུར་དུ་སྦས་པ་ན། དུར་རྒྱན་གྱིས་བྱས་ཏེ་དེའི་ཆུང་མ་བྱས།
ཡང་རྗེས་སུ་རྒྱན་དཔོན་ཁྱོ་དེ་རྒྱལ་པོས་བསད་ནས་དེའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དུར་དུ་
བཅུག་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བཟལ་བྱུང་བ་ཡང་ཟུངས་ལའི་མདོག་ཆེ་སྤྱོད་
མར་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་བཙུན་མོ་ཆེན་མོར་གྱུར་པའི་སྐབས། རྒྱན་མའི་བྱ་བསད་
ནས། མནའ་མང་པོ་བསྐྱལ་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྤྱོད་བྱུང་ཤིན་དུ་མང་བས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་སྟོང་ཉིད་
ལས་ཀྱང་སྤྲ་ཞིང་དཔོག་དཀའ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྲ་ཞིབ་ཉན་རང་དག་

བཅོམ་པས་ཀྱང་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་ཅུས་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་སྤྱོད་མོ་སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ཡུལ་ལྟར་ཆོད་མ་ཁོ་ནས་གཞལ་དགོས་པས་ན། ལས་འབྲས་
 འདི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་སྤྲིག་པ་ཚུང་དུ་ནས་འཛོམ་དགོས་ཏེ། ཚེས་ལས། སྤྲིག་
 པ་ཚུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། བྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག་ རྩ་ཡི་ཐེགས་པ་
 རྩུང་བ་ཡིས། སྟོན་ཆེན་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྩུང་ཟད་བསགས་པའི་སྤྲིག་
 པས་ཀྱང་། བྱིས་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འབྱུང་། ཅེས་གསུངས། དགོ་བའང་ཚུང་
 རྩ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བཟང་པོར་འཕེལ་བ། འཁོར་བསྐྱུར་ང་ལས་ཅུས་
 སྤྲིང་བཞི་ལྟ་གནས་བཅས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་
 ལ་སྒྲུབ་མ་སྒྲར་བ་གང་གཏོར་བ་བཞི་ལྟར་བཟེད་ཀྱི་ནང་དང་། གཅིག་དབྱའི་
 གཙུག་ཏོར་དུ་ཆགས་པའི་འབྲས་བྱར་གསུངས། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་
 བཞུགས་སྐབས་བྲམ་ཟེའི་བྱེད་གསེར་དབྱིག་ཅེས་པ་ལག་པ་ནས་གསེར་ཌམ་
 ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་བའང་སྟེ་བ་སྟོན་མར་ཤིང་འཛོང་དུ་གྱུར་
 སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཤིང་རིན་གསེར་ཌམ་གཅིག་བྱུང་བ་རྗེའི་བྲམ་པ་ཚུས་བཀའ་བའི་
 ནང་དུ་བྱུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་ལ་ཕུལ་བའི་འབྲས་བྱར་གསུངས་པ་
 དང་། གནས་བརྟན་གསེར་བེའུ་འབྱུངས་པ་ན། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མཛོད་སྟུག་
 ཏུ་གསེར་གྱི་སྤང་པོ་བདུན་རང་བྱུང་དུ་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་གཅིན་དང་སྟེ་བ་ཐམས་
 ཅད་གསེར་དུ་གྱུར་པར་འོངས་སྟུང་ཆོག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་རྩལ་པོ་མ་སྦྱོར་དགས་
 ལན་བདུན་དུ་འཕྱོག་ཀྱང་ས་ལ་རུབ་ནས་སྒར་ལྟར་གྱུར་ཏེ་འཕྱོག་མ་ཅུས་པ་
 བྱུང་བའང་། སྟེ་བ་སྒར་མ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་གསེར་བྱ་བ་ཀྱི་ཆེབས་པ་སྤང་ཆེན་
 ཀྱི་འདྲ་སྟེ་འཛོམ་པ་ལས་བྱས་པ་ལ་ཞིག་གསོས་བྱས་ཤིང་། བ་སྒྲས་བྱུགས་པའི་
 འབྲས་བྱར་གསུངས། དགོ་སྟོང་མ་དཀར་མོ་ཡང་། མའི་མངལ་ནས་སྦྱོར་པའི་

དུས་རས་ཀ་ཤི་ཀའི་གོས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན། གོས་དེ་
 ཆོས་གོས་སུ་འགྱུར་བ་བྱུང་བའང་ཐུར་དབུལ་པོ་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་ལ་གོས་གཅིག་
 ལས་མེད་པ་བྱིར་འགོ་སྐབས་གྱོན་རེས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཁོང་
 གཉིས་ཀྱིས་ཤི་བ་ལ་མ་འཛོམ་པར་གསེར་ཐུབ་ལ་ཐུལ་བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་
 ཤིང་། ཁོང་གཉིས་པོར་ཆོ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པས་གོས་
 སྟེར་ནས་མཐོང་ཆོས་སུ་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་བྱུང་བས། དགེ་བ་ཆུང་ཏུ་ལའང་མ་
 བརྟམས་པར་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཆོམས་ལས། དགེ་བ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། བྱི་
 བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག རྒྱ་ཡི་ཐེགས་པ་རྣམས་བ་ཡིས། རུམ་ཆེན་གང་བ་
 རི་བཞིན་དུ། རུང་ཟད་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡིས། བརྟན་པ་རབ་ཏུ་གང་
 བར་འགྱུར། ཅེས་གསུངས། ལས་ངེས་པ་དང་འཕེལ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 སྐབས། དགེ་བ་ངེས་པར་སྐྱབ། ཐྱིག་པ་ངེས་པར་སྦྱོང་བར་ཐག་བཅད་པ་དང་།
 དགེ་བ་ཆུང་ཏུ་ལང་སྐྱབ། མི་དགེ་བ་ཆུང་ཏུ་ལང་སྦྱོང་བའི་ཐག་བཅད་བྱ་
 གསུངས།

གསུམ་པ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་ནི། དམག་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་
 འགའ་ཞིག་གིས་ང་ལ་མཆོན་སྲུང་གང་ཡང་མེད། མེ་མདའ་མང་པོ་ཐེབས་
 བྱུང་ཡང་སྟོན་མ་བྱུང་བེར་ནས་ཡ་མཆོན་པར་འཛིན་མོད། དེ་ཡང་ལས་མ་
 བྱས་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་ཡིན། འགའ་ཞིག་དང་པོར་མཆོན་གྱིས་མ་ཐུབ་ལ།
 བྱིས་བསད་པར་གྱུར་པ་ན། ཁ་ཅིག་གིས་མཆོན་སྲུང་ཉམས་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་།
 དེ་ནི་ལས་འབྲས་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐུར་ལས་
 དང་མ་ཕྲད་ལ། བྱིས་ཀྱི་དེ་ལས་དང་འཕྲད་པ་ཡིན། ལས་དང་མ་ཕྲད་ན་མེར་
 བསྟེགས་ཀྱང་མི་འཆི་སྟེ། ཐུར་བྱིམ་བདག་མེ་སྐྱེས་ཞེས་པ་མའི་རོ་དང་མཉམ་

དུ་མེར་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་ཤི་བར། བྱིས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཚུལ། གོང་གི་གསེར་གྱི་
སྤང་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་འཕྲིག་སྐབས་ལན་བདུན་གྱི་བར་ས་འོག་དུ་རུབ་ནས་མ་
སྐྱེས་དག་ལ་པན་མ་ཐོགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བཙུན་མོ་སྟོ་བསངས་
མས་བྱེར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ། འཁོར་བུད་མེད་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་བཅའ་བེ་མ་དུས་བྱི་མ་ལ་མེ་སྐར་བ་ན་རྒྱང་རིང་།
པོར་འཕྱར་དུ་མེད་པར་རུང་བུ་ཅམ་འཕྱར་ཏེ། སྟོ་བསངས་མས། རང་གིས་
བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་རང་གིས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ན་སྲས་བྱེད་ཅིས་བརྗོད་
དེ་བྱི་མ་ལེབ་མེ་ལ་ལྷེབ་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མེ་ནང་དུ་སྦྱང་སྟེ་མེས་ཆོག་།
ཅིང་། བཙན་མོ་སྐར་མཆོག་ཅིས་པ་རྩུ་འཕུལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱ་ཁུང་ནས་བྱོས་ཏེ་
ཐར་ཚུལ། འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤུགས་དམག་དངས་པ་ན། ཤུག་བདུན་ཁྲི་བདུན་
སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་མ་ཐར་བར་བསང་
ཅིང་། ལས་མ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ཤུག་མིང་ཆེན་ཆུར་རུབ་པའི་རིང་ལ་བྱོས་
ནས་ཐར་བ་དང་། གོང་བྱིར་སྐྱོག་ཆར་གྱིས་ལོན་ཏེ་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་
བཅས་ལོན་པ་ན། སྟོན་པོ་གཉིས་ཐར་བ་སོགས་ཀྱང་ལས་མ་བྱས་པ་དང་མ་
ཕྱད་པ་ཡིན།

བཞི་པ་ལས་བྱས་པ་རྒྱད་མི་བེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་
རྣམས་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱད་མི་བེ། ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན།
འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན། དུན་རིང་ནས་རྟེང་
པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱང་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར།
རྒྱང་ཞིང་དུན་རིང་བ་ཡང་ནམ་ཞིག་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་
པ་སྐར་རྒྱང་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་བསོད་སྟོམས་མ་རྟེན་ཅིང་། རྟེན་པ་རྣམས་

སྟེན་གྱིས་མེད་པར་གྱུར་ནས་གཤེགས་ཁར་ཐལ་སྒྲིབ་ཞེས་ཏེ་སྐྱེ་འདས་པའི་རབས་
ལྟར་དང་། བྱིས་བདག་དཔལ་སྐྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཙམ་དག་
བཅོམ་པས་མཐོང་མི་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་
སྟོན་དཔལ་སྐྱེས་ཁོ་རང་སྤང་བའི་སྐྱེ་བ་སྤངས་སྐབས་དུད་འགྲོའི་ལྷོ་སྤང་སྐམ་
པོ་ཞིག་གི་དྲི་ལ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་པ་སྤང་ཆུས་བྱེད་ནས་དེའི་ཞོར་དུ་མཆོད་
རྟེན་ཞིག་ལ་སྒྲོར་བ་ཐེབས་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་། བག་ཅིག་བྱིས་
དེད་དེ་མཆོད་རྟེན་ལ་སྒྲོར་བ་འཁོར་བ་ཤི་ནས་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་
འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤྲུག་བ་རྣམས་ཁ་བཏགས་པ་ན་བཅོམ་ཐུན་འདས་རང་ཉིད་
ཀྱང་སྐྱེ་རྒྱུ་བ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བཞུག། དེའང་སྟོན་ཉ་པ་མང་པོས་ཉ་ཆེན་པོ་
གཉིས་ཤིག་གསོན་ཟ་བྱས་སྐབས་ཉ་པའི་ཕྱ་གྲས་ཡི་རང་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ཞིང་། འཕགས་སྐྱེས་པོ་ཚུའི་དཀྱིལ་དུ་བསྐྱད་ཀྱང་མེས་ཆོག་པའི་རབས་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཅེར་བུ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགྱུར་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་
འཆི་བར་ལུང་བཞུན་པ་ན། ཁོས་ཟན་བཅད་ཀྱང་ཆུ་དང་བུ་རམ་མ་འཇུ་བར་
ཤི་བ་དང་། དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐྱབ་སྐྱེ་ཆེའི་རིག་འཛིན་བརྟེས་ཀྱང་སྐྱེ་ཆེ་ལྷ་མ་
ཞིག་ཏུ་རྩ་གཙོད་པའི་ཞར་ལ་འབྱུང་གོག་མ་གཅིག་སྐྱེ་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་དབྱ་སྤོང་
བ་བྱུང་སྟེ་སྐྱེ་འདས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་མྱོང་ལ་བུ་རྩ་འཕུལ་ཅན་གྱི་མཆོག་
ཀྱང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དབྱུག་ཐོགས་སྤྱི་ཕུད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བརྟུང་སྟེ།
ཤ་རྩོག་རྩས་རྩོག་འདམ་བུ་ལྟར་བཅོམ་པ་ཞེས་སྐྱེ་ལུས་ཚང་མ་འདམ་རྩ་བརྟུང་བ་
ལྟར་བྱས་པའི་ཆེ་ཤྱ་རིའི་བྱས་མྱོང་ལ་ལ་རྩ་འཕུལ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་
པར། དེ་སྐབས་ལས་ཀྱིས་ནོན་པས་བརྩུ་བ་ཙམ་ཡང་མ་དུན་ན་འཕུལ་བ་ལྟ་ཅི་
གསུངས་ཚུལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་སྐྱེ་ལྷ་མ་ཞིག་གི་སྐབས་མ་ལ་ཆོག་ངན་སྤྲས་པ་ཆུད་

མ་ཐོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན།

དེས་ན་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་
 དག་སྐྱབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་བར་གྱུར་པ་ནས་ལས་ཀྱིས་མི་
 གཏོང་བ་སོགས་ཞིབ་པར་མཛངས་སྒྲུབ་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱུ་པ། རྟོགས་
 བརྗོད་བརྒྱུ་པ། འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དགེ་སྤྲེག་
 གཉིས་བསགས་ཟིན་ནས་འབྲས་བུ་ཚུད་ཐོས་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་
 སྤང་དོར་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ནས་བྱེད་དགོས་གསུངས། དེས་ན་བྱི་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 སྐབས་སྤྲེག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་བ་ཁོང་ཁྱོས་མི་འཛོམས་པའི་ཐབས་
 བསམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་དགོས།
 ས་བཅད་འདི་བཞི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྦྱེད་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་བས། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་འདོད་པ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤང་དོར་བྱ་ས་
 འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་སྤྲེག་ཆེ་ལོང་རགས་པ་ཙམ་བསྐྱུས་ཏེ་ལས་ལམ་
 བརྒྱ་བརྒྱ་བསམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་རྣམས་དང་
 གསུང་སྦྱོས་དང་། རང་བྱང་ཁུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྐས་
 རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་
 གཞན་མེད། ཅེས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་ཚོགས་ལས་ལམ་བརྒྱ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་མདོན་མཐོའི་རྩ་བའི་རྟེན་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱི་དེའི་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་དང་། བྱང་ཁུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་
 ར་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་ཡིན་པས། ཐོག་
 མར་སྦྱོས་བྱ་ཚུང་དུའི་སྐབས་འདིར་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་
 ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་གཤམ་ཆེ།

དེས་ན། གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱེ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་
 འབྲས་བསམ་པ། དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ། ཞར་ལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་
 ལས་གྱི་སྒོ་བསྐྱས་ཏེ་བཟུན་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ནག་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་
 དང་། ཟླ་ཡང་གི་བྱང་པར། དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་བཟུན་པའོ། དང་པོ་ནི། དེ་
 ལྟར་ལས་འབྲས་གལ་ཆེ་ལ་སྤྲ་ཞིང་ཞིབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྤང་དོར་བྱ་
 སའི་གཞི་གང་ཞེ་ན། མཛོད་ལས། དེ་ལས་ཆེ་མོང་བསྐྱས་ནས་ནི། དགེ་དང་མི་
 དགེ་ཅི་རིགས་པར། ལས་གྱི་ལམ་ནི་བརྩུར་གསུངས་སོ། ཞེས་དགེ་མི་དགེ་
 རགས་པ་རྣམས་བརྩུར་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་པར་བཤད་ལ། འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད། བྱིས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་དོར་བྱ་དགོས་པས། སྤང་སྤོང་
 འོ་སྤང་སྤོང་མི་དགེ་བརྩུའི་མཐོལ་བཤགས་པར་བྱང་བཞོས་ཏེ་བྱེ་བ་སོགས་་
 མཛོད། དེ་ཡང་སྟོང་འབྲུག་ལས། སྤྱུག་བསྐྱལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་།
 སྤྱུག་བསྐྱལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། རང་
 གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་བདེ་བ་འདོད་
 ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྐྱབ་མི་ཤེས། སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 གྱི་རྒྱ་ཐིག་པ་སྤོང་མི་ཤེས་པར་གང་འདོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་དག་ལྟར་འཛོམས་
 པས་སྤང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་། ཁ་ཅིག་སྟོ་དམན་པས་མི་དགེ་བརྩུ་ངོ་མི་ཤེས་
 ལྟམ་ན། རང་རེ་གཞས་དང་སྤྱ་བསྐྱབ་ན་ནི་ཤུ་སྟམ་རྩ་རེ་ཙམ་ཤེས་བྱབ་གྱི་
 འབྲུག་པས་མི་དགེ་བརྩུ་ཡང་ངོ་སྤྱད་ན་ཤེས་མི་བྱབ་པ་མི་སྤི། རང་ཅག་
 ཆོས་མ་བསྐྱབས་པ་དང་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ངན་འགོར་སོང་བ་མིན་ཅིང་། ཆོས་
 ཤེས་ཀྱང་ལག་ལེན་མ་བྱུང་བས་ངན་སོང་དུ་འགོ་བས་ཆོས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་་
 གལ་ཆེ།

དེས་ན་སྤང་བྱ་མི་དག་པ་བརྩ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ངག་
 གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། གང་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་པོ། མི་དག་བརྩ་པོ་
 སོ་སོར་བཤགས། ཞེས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱིས་སློག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ།
 འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ་གསུམ། ངག་གི་རྩུན། སྤ་མ། ཆོག་རྩུབ། ངག་
 འབྲུལ་ཏེ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྟ་གསུམ་སྟེ་བརྩའོ།
 དེ་རེ་རེ་ལའང་གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་བཅས་བཞི་རེ་ཡོད་པས།
 དང་པོ་སློག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ནི། གསང་བྱའི་ལུག་ལྟ་བུ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཕ་
 རོལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས། ཀྱན་སྦྱོང་། ཉོན་མོངས་གསུམ་
 ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་ནི་
 གསོད་འདོད། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། ཞེ་སྤང་གིས་བསང་པ་ནི།
 དག་ལྟ་བུར་བྱོས་ཏེ་མཆོན་བརྟེན་པས་ཤི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི། ཤ་
 དང་སྤགས་པ་སོགས་ལ་ཆགས་ཏེ་ལུག་གསོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏི་ཐུག་གིས་
 ནི། ཐུ་སྟེགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་བསང་པའི་ཤ་ཐུག་གིས་
 མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཉེས་པ་མེད་པར་སེམས་ཤིང་སྦྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྦྱོར་བ་ནི་
 དུག་མཆོན་རིག་སྤགས་སོགས་ཅི་རིགས་པས་བྱས་པ་སྟེ། སློག་གཅོད་ཟེར་བ་
 གྱི་བརྩུགས་ཏེ་བསང་པ་ཞིག་ངེས་ཅན་དུ་མི་དགོས་པར་མཐུ་དང་ངན་སྤགས་
 སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྱུབ། མཐར་ཐུག་ནི། རང་གི་སྤྱོད་ལྟ་ཤི་བ་སྟེ། དེ་དག་
 ཆང་ན་སློག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན། གཞན་ལ་གསོད་དུ་བརྩག་
 ནའང་རང་གིས་བསང་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་དེ། མཛོད་ལས། དམག་ལ་
 སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལུན། གསུངས་པ་
 ལྟར་མི་བརྒྱད་ཀྱིས་ལུག་གཅིག་བསང་ན། དེའི་ཐུག་པ་བཀོ་བཤའ་བྱེད་དུ་

མེད་པར་མི་རེ་རེ་ལ་ལྷག་རེ་བསང་པའི་ཕྱིག་པ་ཆ་ཆང་རེ་འབྱུང་། དམག་
དཔོན་ལྟ་བུས་དམག་མི་མང་པོ་བཏང་སྟེ་གསོད་པའི་སྐབས། མི་སྟོང་ཕྱག་
གཅིག་བསང་ཡོད་ན། དམག་མི་སྟོང་ལ་རེ་རེས་ཇི་ཙམ་རེ་བསང་བྱས་པའི་
ཕྱིག་པ་རེ་རེ་དང་། དམག་དཔོན་ལ་མི་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་བསང་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཕྱིག་པ་ཆ་ཆང་རེ་འོང་། དབུས་ཕྱོགས་འདིར་མིག་སྟོས་བཟང་ཡང་ཕྱོགས་
ཕན་ཚུན་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཀྱང་མི་གཞན་རོགས་སྐྱོན་པ་ཨམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་
གཞན་ལ་ཕྱགས་གསོད་དུ་འབྱུག་པ་སྤང་མོད། དེས་ནི་གསོད་མཁན་དེ་དང་།
གསོད་དུ་འབྱུག་མཁན་གཉིས་ཀར་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་རེ་རེ་འོང་ཞིང་། དེ་
ལས་རང་གིས་ལག་བརྟར་ཏེ་བསང་ན་ཕྱིག་པ་གཅིག་ལས་མི་འོང་བས། ཕྱིག་
པ་སྟོན་མ་གསོག་མཁན་རོགས་མི་སྟེལ་བར་རང་གཅིག་ཕྱས་གསོད་པ་དགའ་
བ་ཡོད།

དེས་ན་རང་རེས་དངོས་སུ་མ་བསང་པས་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་མེད་
བསམ་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིག་པ་ཡོད་པས་མི་ཆད་ད་དུང་གསོད་དུ་བཅུག་པ་
ཕྱིག་པ་ཆེ། སྟོན་དགེ་སྟོང་དགེ་ཚུལ་འགའ་རེས་ར་ལྷག་སྤང་གསུམ་ར་སྟོར་དུ་
བཏགས་ཏེ་གསོད་པར་ཉེ་བ་ན། ར་དེས་གཞན་གཉིས་ལ་བདག་ཅག་གསུམ་
གསོད་པར་འདོད་འདུག་ཅེས་སྒྲུས་པར། སྤང་གིས་འདིས་ཉིན་རེ་བཞིན་
སྐབས་འགོ་གསུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་
དང་ཐུན་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སོགས་ཕྱག་ཐལ་མ་སྟོར་ཞིང་སྐྱོན་བཅུ་ནས་
གསུང་གིན་འདུག་པས་མི་གསོད་ཟེར། ལྷག་གིས། ཁོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་མ།
བརྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཆེ་སྐབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱང་བར་ཁས་སྤངས། བསྐྱབ་
བྱའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་ཅག་ལ་གཞོད་

བ་མི་བྱེད་ཐག་ཆོད་ཟེར་བ་སོགས་མང་པོ་སྤོང་། ཉི་དྲོས་ཅམ་ལ་མི་ནག་
 བཤན་པ་གཅིག་བཅུན་པའི་རྩུ་འོངས་པ་ར་དེས་མཐོང་སྟེ་ཉན་པས། བཤན་
 པ་དེས་ངེད་མི་ཁོམ་པས་གཞན་ལ་གསུང་རོགས་ཞེས་ནན་ཏན་ཞུས་ཀྱང་། དགེ་
 སྦྱང་གིས། ཁོ་བོ་ལ་གྲུང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ག་ཐོགས་པོ་ཡོད་པས། བྱེད་རང་གིས་
 འདི་གསུམ་དེ་རིང་རང་ཅིས་ཀྱང་གསོད་རོགས་གྱིས་ཞེས་ཞུ་ཚུགས་གྱིས་སྤྲོས་
 བ་ན། བཤན་པ་དེས་ཁས་སྤངས་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་གསོད་རྒྱུ་ཐག་ཆོད་པ་ཐོས་
 ནས་གཞན་གཉིས་ལ་སྤྲོས་ཏེ་དེ་གསུམ་ཐུང་ན་གྱིས་མཆི་མ་ཤོར་བཞིན་ཡོད་པའི་
 སྐབས། དགེ་སྦྱང་དེས་ལག་པས་འཕྲེང་བ་འདྲེན་ཅིང་། སྐབས་འགོ་དང་མ་ཉི་
 བགང་བཞིན་པར་ར་ལུག་སྤང་གསུམ་ཤ་རྒྱགས་མི་རྒྱགས་བཏྟ་བའི་བྱིར་འོངས་པ་
 ན། དེ་གསུམ་གྱིས། བཅུན་པས་སེམས་ཅན་གསོད་མི་རུང་བ་དང་། གཞན་
 ལ་འང་གསོད་དུ་འཇུག་མི་རུང་ཚུལ་སོགས་མང་པོ་བཙོན་དེ། རབ་ན་བདག་
 ཅག་གསུམ་མི་གསོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་གསོད་ན་དགེ་སྦྱང་རང་གིས་གསོད་
 པར་ཞུས་ཀྱང་མ་གནང་བའི་ལུས་ནས། བཤན་པ་སྤེབས་ཏེ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱང་
 ལག་འཕྲེང་ཐག་གིས་བསྐྱམས། ཐོ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱུན་ཏེ་སྤང་གི་སྤང་པ་
 བཅོམ། གི་རྩྱུ་པོས་ར་ལུག་གི་བྲང་ལྷགས་གཤགས་ཏེ་ཁོག་པར་ལག་པ་བཅུག་
 སེན་མོ་རྩྱུ་པོས་ཤེན་ཏུ་གཅེས་པའི་སྟོག་རྩ་བཅད་པ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟོང་། སྤང་གིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་བཏོན་པ་ལྟོགས་བཅུའི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསན་ཏེ། དུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ན་བཅུན་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་འདི་ཞེས་བྱ་བས་མ་རྒན་སེམས་ཅན་གསོད་དུ་བཅུག་པའི་སྤྲུག་སྐད་
 འདོན་པ་རེད་ཅེས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་བསྟོན། བདུད་ཀྱི་
 རྒྱལ་མཆོན་བསྟོངས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཤེན་ཏུ་ལྷགས་ལྷག་

པ་བྱུང་བ་སོགས་བཅུན་པ་དང་ར་ལྷག་སྤང་གསུམ་གྱི་འབེལ་གཏམ། བཅུན་པ་
འགའ་ཞིག་གི་གྲང་ཆོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རྒྱས་
པར་བསྟུལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་བཞུན་པའི་ཆོས་རྒྱན་པ་ཡིན་པས་སོག་གཅོད་ལ་
འཛིན་པ་གནད་ཆེ། བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གཞན་
སོག་གཅོད་སྤང་བ་བྱུང་ན་དགེས་ཆོར་གཞན་ལས་ལྷག་པ་གནད་གི་ཡོད། ཁོ་
བོས་ཀྱང་ཁམས་ལ་འགོ་སྐྱབས་སོག་ཅུན་དགོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་གསོད་
པའི་སོག་གཅོད་ཀྱི་རྒྱན་ཆེན་པོ་མང་པོ་གཅོད་ཐུབ་པ་བྱུང་སོང་བ་ཆེ་འདྲིའི་
ཆོས་དྲག་ཤོས་ཡིན་སྟམ་པ་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་ལ། གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་
ནོར། བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་འབྱུལ་བ། ཀུན་སྤོང་ནི་མ་བྱིན་
བཞིན་དུ་ལེན་འདོད། ཉོན་མོངས་ནི་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། ཁོང་ཁྱོས་དག་བོའི་
ནོར་འཕྲོག་པ་དང་། ཆགས་པས་གཞན་གྱི་ནོར་རྩིས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་སྟེ་
འཇབ་བྱས་བརྟུ་བ་སོགས་དང་། གཏི་ལྷག་ལ་བྱེ་རོལ་པའི་ཆོས་ལྷགས། བམ་བེ་
རྒྱད་ཆེ་རྒྱ་བ་ཆོས་སུ་བཤད།། ཟེར་བ་ལྟར་གཞན་གྱི་ནོར་བརྟུ་བ་ཉེས་མེད་དུ་
འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ།། སྦྱར་བ་ནི། མཚན་མོར་འཇབ་ནས་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ངས་པར་
མི་དགོས་ཀྱི། ལྷ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་འགྲེད་ཉེས་ལེན་བྱེད་པ་དང་། དཔོན་པོས་མི་
འོས་པའི་ཉེས་ཆད་འགེལ་བ། བྲེ་ལོག་སྤང་ལོག་གིས་ནོར་གཏོང་ལེན་བྱེད་པ་
སོགས་ཀྱང་མ་བྱིན་ལེན་ཏེ། འདུས་ཐེ་རྣམས་ནས་ཆད་པ་གཅོད་པ་ན། ལྷག་
འཆལ་བ་སོགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའང་དེ་འདྲའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་གནད་
ཀྱིས་ཡིན། མདོར་ན། པ་རོལ་པོས་སྒོས་མ་ཐོངས་ཀྱང་རང་ལ་ནོར་རྩིས་དེ་དང་
དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས། གཡོ་སྒྱུའི་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་བཞེན་ནས་

ཁོས་མི་སྟེར་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་ཏེ་རང་ལ་ཐོབ་པ་བྱུང་བའང་མ་བྱིན་
ལེན་དུ་འགོ་བས་འདི་རང་རེ་ལ་ཉ་ཅང་འབྱུང་ཉེན་ཆེ། དེར་མ་ཟད་གཞན་
གྱི་རྒྱུ་དང་ཡོ་བྱད་ཞོ་གང་ཡན་གྱི་རིན་ཐང་ཚང་བ་གཞན་ལ་བཅོལ་བའམ་
སྤྲ་གཡར་བགྱིས་ནས། བྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པ་ན་བདག་པོ་དེས་བརྗོད་པ་
དང་། རང་གིས་ཀྱང་དེས་བརྗོད་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པས་ཚོད་བཞུས་
ནས་བརྗོད་པར་ཤེས་ཏེ། མཐར་ཐུག་རང་ལ་ཐོབ་སློ་སྦྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བརྟུ་བ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དགོ་ཚུལ་ཡིན་ན་པམ་འདྲ་དང་། དགོ་སློང་ཡིན་ན་པམ་
པ་བྱུང་བེན་པ་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་ལོག་གཡེམ་གྱི་གཞི་ནི། བྱིས་པ་ཡིན་ན་མངལ་སྒོ་མ་གཏོགས་
པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱམ་མ་དང་བསྟེན་གནས་གྱི་སྐབས་སོགས་དུས་མ་
ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་མཚོད་ཉེན་གྱི་དུང་སོགས་གནས་མེན་པ་དང་། མ་ལ་
སོགས་པ་བཟོད་བྱ་མེན་པ་རྣམས་དང་། རབ་བྱུང་གིས་ནི་མི་ཚངས་སྤྱད་ཚོད་
ལོག་གཡེམ་དུ་འགོ། འདྲུ་ཤེས་ནི་ལོག་གཡེམ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་པ་དང་།
མི་ཚངས་སྤྱད་གྱི་པམ་པ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་འདྲ་བར་གསུངས། ཉོན་མོངས་
ནི་དུག་གསུམ་ག ཀྱན་སློང་ནི་ལོག་པར་སྤྱོད་འདོད། སྤྱོར་བ་ནི་དབང་པོ་
གཉིས་སྤྱད་པ་སོགས་དང་། མཐར་ཐུག་ནི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ན་རྫོགས་པ་ཡིན་
གསུངས།

བཞི་པ་རྩུན་ནི། མིག་གིས་མཐོང་མ་མཐོང་དང་། རྣ་བས་ཐོས་མ་ཐོས།
སྒྲ་སྒྲེ་ལུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བྲག་བྱེད་མ་བྱེད་དམ། མྱོང་མ་མྱོང་།
ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའམ་རྣམ་པར་ཤེས་མ་ཤེས་བརྟུད་
དང་། སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ནི་མིའི་འགོ་བ་སྤྱོད་ཤེས་དོན་གོ་བའོ། བསམ་པ་ལ་འདྲུ་

ཤེས་ནི། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་དེ་སྤྲོ་བར་འདུ་
 ཤེས་པ། ཀུན་སྦྲང་ནི་དེ་ལྟར་སྤྲོ་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་ག་ སྦྱར་
 བ་ནི་དག་གིས་རྩུན་ཆོག་སྤྲོ་བའམ། ཆོག་མ་སྤྲོས་ཀྱང་མགོ་བོའི་དབྱིབས་
 སོགས་ཀྱིས་རྩུན་བྱེད་པ་ཡོད། མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། གསོད་
 བར་འོངས་པ་དག་གིས་གསང་བྱ་གང་ན་ཞེས་དྲི་བ་ལྟ་བུ་ལ་དྲང་པོར་བཤད་
 དུ་མི་རུང་བས། དེ་འདྲའི་དོགས་པའི་གནས་ཡོད་པ་དག་ལའང་། འདི་ནས་
 མི་འདི་འདྲ་ཞིག་སོང་ངམ་ཟེར་ན། བདག་དོ་རྒྱབ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་དུ་འགོ་རྒྱ་
 ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གཏམ་མ་འབྲེལ་བ་བཤད་པས་བརྗེད་དུ་གཞུག་པའི་ཐབས་
 སོགས་བྱ་དགོས་གསུངས།

ལྷ་པ་སྤྲ་མ་ལ། གཞི་ནི་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པ་ཅི་རིགས། འདུ་ཤེས་
 མ་འབྲུལ་བ། ཀུན་སྦྲང་དབྱེ་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ག་ སྦྱར་བ་
 མཐུན་པ་དབྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མི་འདུམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བདེན་
 པ་དང་རྩུན་གྱིས་སྤྲ་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་ཡང་བྱུང་མེད། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་
 དག་ཡོན་ཏན་དུ་བརྗེ་ཡང་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་མ་ཟད། སྦྱོན་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པས་བྱར་མི་རུང་། མཐར་ཐུག་ནི་ཆོག་དེའི་དོན་གོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་
 ཆོག་སྤྲོས་པས་པ་རོལ་པོས་གོ་ནས་རྒྱབ་འགལ་དུ་གྱེས་པར་གྱུར་ན་ལས་ལམ་
 རྫོགས་ལ། ཆོག་དེ་མ་གོ་བར་མི་མཐུན་པ་སོགས་དབྱེ་བར་མ་སོང་ན་ཆོག་
 ཀྱལ་པར་འགོ་བ་ལས་སྤྲ་མ་བྱས་པར་མི་འགོ།

དུག་པ་ཆོག་རྒྱབ་ཀྱི་གཞི་ནི། མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་དང་། ཆོར་མ་སོགས་སེམས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། འདུ་ཤེས་
 མ་འབྲུལ་བ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ག་ ཀུན་སྦྲང་ནི་སྤྲོ་འདོད་པ། སྦྱར་བ་

མིག་ཞར་བ་ལ་ཞར་བ་ཞེས་བཞེད་པའམ། ཞར་བ་མིན་པ་ལ་ཞར་བ་ཟེར་བ་
ཉ་བུ་བདེན་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བས་ཕ་རོལ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་དང་རིགས་དང་
ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་སྟགས་ནས་བཞེད་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་ལ་གཞོད་ན་སྟན་
པར་སྤྲུལ་ཡང་ཆོག་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་ནི་དེས་དོན་གོ་
བཤོ། ། འདི་ལ་དོན་གོ་བ་དགོས་པས་སེམས་ཅན་མིན་པའི་འབྱུང་བ་སྟགས་ལ་
སྤྲུལ་ཀྱང་ལས་ལམ་མི་རྟོགས།

བདུན་པ་ངག་འབྲུལ་གྱི་གཞི་ནི། དོན་མེད་དང་ལྡན་པའི་དོན། འདུ་
ཤེས་ནི་གང་བཞེད་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། ། འདི་ལ་ཡུལ་
ཡོད་མེད་གང་ཉར་ཡང་གཏམ་དམ་ཆད་བྱུང་བྱུལ་དུ་སྤྲུལ་ན་དངོས་གཞི་འབྱུང་།
ཀྱན་སྦྲོང་ནི་སྤྲུལ་འདོད་པ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ག་ སྦྱོར་བ་ནི་བྱུལ་པོ་དང་
དམག་ལ་སྟགས་པའི་གཏམ་སྤྲུལ་བ་དང་། ད་ལྟ་རང་རེ་གྲ་བ་ཉ་བུས་ཀྱང་
དགོན་པའི་སྤྲིང་བསྐྱར་འགོ་བ་ཚུན་གྱི་ཆོ་མི་མང་པོ་ཞིག་འདུས་ནས། རྩེ་པ་
གཞུང་དང་། རྩེ་ནག་དང་། རྩེ་གར་སྟགས་ཀྱི་ཐེ་གཏོགས་མང་པོ་སྤྲིང་མ་བྱེད་
པ་དེ་ཡིན། ངག་འབྲུལ་འདི་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་རྒྱུ་ཤོས་ཡིན་ཡང་།
རང་རེའི་མི་ཆོ་སྦྲོང་ཟད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་སྤྲུལ་ན་མེད་པ་སྟེ། ཆོགས་གཤལ་
ཚུན་ཆད་དུ་ངག་འབྲུལ་གྱི་གཏམ་འདྲེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤྲ་ཤག་ཕན་ཚུན་དུ་
འཆོགས་ཏེ་ཉིན་སྤང་དོན་མེད་ཀྱི་སྤང་ཆ་མང་པོ་བཤད་པས་དུས་འདའ་འགོ་བ་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་འོང་། དེས་ན་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས། མང་པོའི་ནང་དུ་ངག་ལ་
བརྟག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོགས་གཅིག་ཡོད་ཚུན་ཆད་ནས་འདི་ལ་
གཟབ་དགོས་གསུངས། གཞན་ཡང་། སྤྲིང་དང་། སྤྲི་རོལ་པའི་བརྟན་བཅོས་
བཤད་པའང་ངག་འབྲུལ་ཡིན། ལོག་གཤམ་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་མི་

དགེ་བ་དྲུག་ཀ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བརྟུག་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་
བར་གསུངས།

བརྒྱད་པ་བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་ཚོར་དང་ཡོ་བྱད་དེ། དེ་
ཡང་དཔེར་ན་ཁྱིམ་ལྷ་བྱར་འགོ་བ་ན་ཡོ་བྱད་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ནས་བདག་
ལ་འདི་འདྲ་བྱུང་ན་སྐྱམ་དུ་འདོད་པ་ཟུག་པ་བཞིན་བྱུང་བའོ། ། འདྲ་ཤེས་ནི།
བརྒྱབ་སེམས་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་ལ་དེར་འདྲ་ཤེས་པ། འདིའི་ཀུན་སྒྲོང་། སྦྱར་
བ། མཐར་ཐུག་ནམས་བྱེད་ལས་སེམས་གཅིག་གི་སྟངས་ནས་འཛོག་དགོས་པས།
ཀུན་སྒྲོང་ནི་ཚོར་སོགས་དེ་དང་དེ་བདག་གིར་གྱུར་ན་སྐྱམ་པ། ཉོན་མོངས་ནི་
དྲུག་གསུམ་ག སྦྱར་བ་བསམ་པ་དེ་ལས་ཤུགས་དྲག་དུ་སོང་ནས་བདག་གིར་
བྱེད་འདོད་པ། མཐར་ཐུག་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཤུགས་དྲག་དུ་སོང་ནས་རྒྱ་ཚོར་
སོགས་དེ་དང་དེ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། ། རང་གི་ཚོར་ལ་འང་
བརྒྱབ་སེམས་སྦྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། རང་ཅག་ལྷ་སར་ཁྱིམ་བསྐྱར་ལྷ་བྱ་ཞིག་འགོ་བ་
ན་འང་བརྒྱབ་སེམས་འབྱུང་ཤུག་ཙམ་སྦྱེ་བས་དེ་ལྟར་བྱུང་སྐབས་རང་གི་ཡིད་
ལ་གང་བྱུང་དེ་དུ་མི་འཇུག་པར་སྦྱ་མའི་ཚོར་རྒྱས་ལ་སྦྱང་པོ་མེད་པར་བསམས་
ནས་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་དགོས་གསུངས།

དགུ་པ་གཞོད་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་ལྔར་ཆོག་རྩལ་གྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། ཀུན་སྒྲོང་གསོད་བརྒྱུད་སོགས་གཞོད་པ་སྦྱེལ་
འདོད་དམ། བ་རོལ་པོ་གྲུད་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་སོགས་དང་། སྦྱར་བ་ནི་དེ་
ལ་བརྩོན་པ། མཐར་ཐུག་ནི་དེར་ཐག་བཅད་པ་ཡིན། རང་རེའི་ཞི་རྒྱས་དབང་
དྲག་གི་ལས་སྦྱར་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་པོས་བསྐྱན་པ་དང་སེམས་
ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། བརྒྱབ་སེམས་དང་གཞོད་སེམས་

སྐགས་སུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད་པས་གཟབ་དགོས་གསུངས།

བརྩ་བ་ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི། ལས་འབྲས། བདེན་བཞི། དཀོན་མཆོག་སྐགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མེད་པར་བལྟ་བ་ལོག་ལྟ་དང་། མེད་པར་སྦྱ་བ་སྦྱར་འདེབས། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྤང་རྒྱུ་རྒྱུ་མིག་གིས་རང་གི་བྱ་མོལ་ཆགས་ཏེ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱོང་འདོད་ཀྱིས་འཇིག་ཉེན་སྦྱི་མེད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་འབྲམ་ཕྱག་དང་། ལྟ་དན་དུག་ཅུ་སྐགས་རང་བཟོ་བྱས་ནས་བརྩམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདྲ་ཤེས་ནི་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འདྲ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་འདྲ། སྦྱར་བ་ནི་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་ཚུལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ནི་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། འདི་དངོས་གཞི་རང་རེར་ཅུང་འབྱུང་དཀའ་ཡང་། བསོད་ནམས་དམན་པ་ཕྱིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དག་ལ་ཡོང་ཉེའོ། དེས་ན་དེ་དག་ལེགས་པར་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འཛུལ་བག་བྱ་བ་གནད་ཆེ་གསུངས།

གཉིས་པ་སྦྱི་ཡང་གི་བྱད་པར་ལ་དུག་ལས། ངོ་བོའི་སློན་ནས་སྦྱི་བ་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་སློག་གཅོད་སྐགས་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་སྦྱི་ལ། བྱི་མ་བྱི་མ་ཡང་། དེའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དག་གི་ཆོ་པ་རོལ་པོ་ལ་སྦྱག་བསྐྱལ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཅུམ་ཡོད་པའི་རིམ་པས་སྦྱི་ཡང་བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་ཆོ་རང་གཞན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སློག་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པ་ཇི་འདྲ་བྱེད་པ་དེ་ཅུམ་ཡོ་བྱད་ལ་མི་བྱེད་པས་སློག་གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཉིས་ལ་པ་རོལ་པོ་ལ་སྦྱག་བསྐྱལ་ཆེ་ཆུང་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་ཡང་ལ། བྱི་མ་བྱི་མ་སྦྱི་བ་ཡིན། བསམ་པའི་སློན་ནས་སྦྱི་བ་ནི། བསམ་པ་ཉོན་མངས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོས་བྱས་པ་སྟེ། ཆོག་རྩལ་ལྟ་བུ་ངོ་བོའི་སློན་ནས་ཡང་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོས་བྱི་

མན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཕྱི་བ་ལྟ་བུའོ།། སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་བ་ནི། སྦྱར་བ་གསོད་
 ལྟངས་ངན་པ་སྤྲུག་ལས་སྣ་དགུ་བཏང་ནས་བསད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་འབྲུ་
 བསད་པ་བས་སྤང་བོ་ཆེ་བསད་པ་སྤྲུག་ཕྱི་བ་ལྟ་བུ་དུད་འགོ་གཟུགས་བོངས་་
 ཆེ་བ་དག་གསོད་པ་སྤྲུག་ཆེ་བའང་ལུས་སྦྱབས་ཆེ་བའི་ཆོད་ཀྱི་སྤྲུག་བཟུལ་ཆེ་
 བས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་བར་འགོ། ཡུལ་འགའ་ཤས་ན། སྤུལ་པ་དང་། བྱིས་བྱ།
 འབྲུ་སོགས་མེར་བསྐྱེགས་ནས་གསོད་པ་ལྟ་བུར་ནི། རོ་བོ་དང་སྦྱར་བའི་ཕྱི་
 ལུགས་གཉིས་ཀ་ཆང་། གཞིའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་བ་ནི། སྤུལ་སྦྱོབ་དཔོན་བྱང་སེམས་
 དགོ་འདུན་པ་མ་སོགས་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མིག་ལོག་བཟུ་བ་ལྟ་བུའང་སྤྲུག་ཕྱི་
 བ་ཡིན། དུས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པས་ཕྱི་བ་ནི། ངག་འབྲུལ་ལྟ་བུ་དུས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་
 བ་དེ་ཕྱི་བའོ།། གཉེན་པོ་མེད་པས་ཕྱི་བ་ནི། དགོ་བ་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི། དེས་ན། ཕྱི་བ་གཅིག་འཛོམས་པ་
 ནས་དྲུག་ཀ་འཛོམས་པའི་བར་ཡོད། བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོས་མིག་
 ལོག་བཟུས་པ་དང་། སྤྲུག་ལས་སྣ་དགུ་བཏང་ནས་དུད་འགོ་བསད་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་གཉིས་ཆང་། ཆགས་སེམས་དག་པོས་སྦྱ་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཅིག་ཆང་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་པ་རྟག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་དགོ་བ་མི་བྱེད་པའི་བཤན་པ་ལྟ་བུས། པ་
 མ་སོགས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དག་པོས་སྦྱར་བ་སྤྲུག་ལས་སྣ་དགུ་བཏང་ནས་བསད་ན་
 དྲུག་ཀ་འཛོམས། དེས་ན། རང་རེ་ལ་མི་ཕྱི་བ་མེད་པའི་སྤྲུག་པ་གང་ཕྱི་ཕྱིས་
 རྟག་ཏུ་འོན་ནས་ཡོད།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བཟུན་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིལ། རྒྱུ་མཐུན།
 བདག་འབྲས་གསུམ་ལས། མི་དགོ་བ་བཟུ་པོ་དེ་དག་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་
 གསུམ་པོ་དེ་ནས་རྒྱུ་མཐུན་ལ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་

གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་འབྲས་བུ་བཞི་བཞི་ཚྱུང་དགོས། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོས་
 དཔྱུལ་བ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། རྒྱུང་བུ་དུད་འགྲོར་སྦྱེ་བས། སློག་གཙོང་ལ་
 མཚོན་ན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དཔྱུལ་བར་སྦྱེ། རྣམ་ཞིག་དེ་ལས་ཐར་ནས་
 མེར་སྦྱེས་ཀྱང་ཚྱུང་བ་རྒྱ་མཐུན་ཆེ་མུང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་
 མཐུན་བྱིས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་སློག་གཙོང་པ་ལ་དགའ་བ། བདག་འབྲས་
 སྤྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་འབྱུང་སྟེ། བཟའ་བཏུང་དང་སྦྲན་ལ་སོགས་པ་མཐུ་
 རྒྱུང་བ་འོང་། རང་རེ་དཔྱུལ་བར་སྦྱེས་ཏེ་ལུས་དང་མི་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲས་
 རྣམ་སྤྲོད་པ་ལས། མིའི་ནང་དུ་སྦྱེས་ཏེ་སློག་གཙོང་ལ་དགའ་བ་འདི་ངན་ཏེ།
 འདིས་སྐར་ཡང་སློག་གཙོང་གི་རྒྱན་མཐུད་དེ་ངན་འགྲོར་འཕེན་པས། འབྲས་
 བུ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁ་གཏག་ཤོས་ནི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འདི་ཡིན་པས་རང་རེས་མི་
 དགེ་བའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འགོག་ཐབས་དང་། དགེ་བའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་
 ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་གསུངས། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་མི་དགེ་བ་ལྷག་མ་
 དགུ་པོས་རིམ་བཞིན། རྒྱུང་བ་རྒྱ་མཐུན་ལོངས་སྤྲོད་དབུལ་བ་དང་གཞན་དང་
 ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བ། འཁོར་གཡོག་དང་རྒྱུང་མ་བསྐྱང་མི་ཐུབ་པ་དང་།
 གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མི་འཇོན་པ་དང་། མཇོང་བཤེས་ཉུང་བ་དང་འཁོར་
 གཡོག་སོགས་དང་འབྲལ་བ། གཞན་གྱིས་མི་སྦྲན་པར་སྦྱ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་
 རང་གི་གཏམ་ལ་ཆ་མི་འཇོག་པའི་ཆོག་མི་བཙན་པ་དང་། འོན་མི་འགྱུབ་པ་
 དང་། འཇིགས་སྐྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཚོངས་པ་
 རྣམས་འབྱུང་། ཐུག་པ་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཆེ་རིང་བ་དང་། ལམ་འགྲོ་ཆེ་ལ།
 ཆོས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཆེ་མུང་བ་དང་ནད་སོགས་ཡོང་རྒྱ་མང་བ་ནི་སྦྱེ་བ་ལྷ་
 མའི་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཡིན། རང་ཅག་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིར་མི་

འདྲོད་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཆོ་འདིར་འགོ་ཉེས་འདུག་ཉེས་སོགས་རང་གཞན་གྱི་
འཕྲལ་རྒྱུན་ཞིག་གིས་བྱས་སོ་སྐྱམ་པ་འོང་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་པལ་ཆར་
ཆོ་ལྷ་མའི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ཆོ་
འདིར་ཡང་འགའ་ཞིག་བྱིས་པ་རྒྱུ་དུ་ནས་ཁབ་རྩུན་ཆད་རྒྱ་བ་དང་། བྱི་བ་
དང་བྱི་ལ་སོགས་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ལྟར་མ་བྱིན་ལེན་ལ་དགའ་ཞིང་འཇུག་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་རྣམས་གོ་སྟེ། བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་སེམས་
ལོག་ལྟ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ལ་ཆགས་སྤང་ཚོངས་གསུམ་འཕེལ་བ་ཡིན།
བདག་འབྲས་ནི། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ལོ་འབྲས་ཉུང་ལ། སང་
སེར་ཐན་པ་སོགས་སྤང་ཞིང་། བཞོན་འོ་ཞོ་ཉུང་བ་སོགས་དང་། འདམ་རྩ་བ་
ལྷན་ལྷན་སོགས་ཡོད་སར་གནས་དགོས་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་མང་
བ་དང་། ས་ཕྱོགས་མི་སྟོམས་པར་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་། སྤྲོད་དུམ་དང་ཆོར་མ་
མང་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཤིང་འབྲས་དུས་སུ་མི་ཆགས་ཤིང་། ཡང་ན་
དུས་མིན་དུ་ཆགས་པ་དང་། སུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་འགོ་བ་དང་།
དམག་འཁྲུག་དང་ནད་ཡམས་མང་བ་དང་། རྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་
ཁུངས་རྒྱབ་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་རྒྱལ་
ཐོས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་ད་དུང་མི་དགེ་བཅུ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་ན། མིག་
ལྷན་གཡང་ལ་མཆོང་བ་དང་འདྲ། ས་གཞི་དག་ཀྱང་འགའ་ཤས་སྤར་ལོ་
ལེགས་པ་ལ། དེང་སང་མི་ལེགས་པ་ཡང་ས་བཅུད་ཤོར་བ་སོགས་གང་ཡང་
མིན་པར། ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། བསྐྱེད་པ་བཟང་བའི་སྐབས་ས་གཞི་ཡངས་
ཤིང་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་འགྲིབ་སྟེ་ངམ་གྲོག་དང་གཡང་
ས་ལས་མེད་པ་དེ་འདྲར་འགྱུར་འགོ་བའི་སྐབས་ཡོད།

གཉིས་པ་དཀར་པོའི་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའི་ལས་
 ལམ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་བ་ལྟན་པ་ལོ། དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བཅུ་
 མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ལས་ལམ་མི་རྣམས་ཏེ། དཀར་པོའི་ལས་ལམ་
 ཚང་བ་ལ་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དངོས་གཟུང་། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བཟུང་ཏེ་
 ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། བཟུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོང་སེམས་
 གྱི་སྒྲོང་ནས་འཛོག་དགོས། དེ་ཡང་སྒྲོག་གཙང་སྒྲོང་བའི་དགེ་བ་ལྟ་བུར། གཞི།
 བསམ་པ། སྒྱུར་བ། མཐར་ཐུག་བཞི་ཉེ། དཔེར་ན་ལྷག་གསོད་པ་སྒྲོང་བའི་
 དཀར་པོའི་ལས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ལྷག་ནི་དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་གཞི་ཡིན། ལྷག་
 གསོད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་ནས་དེ་གསོད་དུ་མི་རུང་སྟམ་དུ་གསོད་པ་
 སྒྲོང་བར་འདོད་པ་ཀུན་སྒྲོང་། དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་སྟེ་ལྷག་གསོད་པ་ལ་ཉེས་
 བར་མཐོང་ནས་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་
 ལྷག་གསོད་པ་སྒྲོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་། གསོད་པ་སྒྲོང་བར་
 ཐག་བཅད་པ་ན་ལས་ལམ་རྣམས་པས། ལྷག་གསོད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་
 ནས་གསོད་པ་ཡང་དག་པར་བཟུངས་པའི་སེམས་པ་ཡོངས་སུ་རྣམས་པའི་ལས་
 ཀྱི་ལས་ནི་ལྷག་གསོད་པ་སྒྲོང་བའི་དཀར་པོའི་ལས་དངོས་སམ་མཐར་ཐུག་
 ཡིན། མ་བྱེན་ལེན་བརྟུ་འཕྲོག་ལྟ་བུའི་སྐབས། ལྷག་བཟུལ་དང་ཐུང་གྲོལ་གྱི་
 གཞི་ནོར་རྣམས་འདྲིའི་དོན་དུ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བྱ་བ་ངན་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་མི་རུང་
 སྟམ་པ་ཀུན་སྒྲོང་། ལས་དེ་སྒྲོང་བ་ལ་བཙོན་པ་སྒྱུར་བ། སྒྲོང་བར་ཐག་བཅད་
 པ་ན་ལས་ལམ་ཚང་བའོ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་གཡེམ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་
 ལའང་རིགས་འགྲོའོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་བ་ལྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དགོ་བའི་ལས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་རྒྱས་རིམ་བཞིན་ཁམས་
གོང་གི་ལྷ་དང་། འདོད་ལྷ། མི་སོགས་སུ་སྐྱེ་ལ། གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
བུ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། ཆོ་རིང་བ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ། ཆུང་མ་
དང་མཐུན་པ། གཏམ་ལ་ཆ་འཛིག་པ། གྲོགས་མཐུན་པ་སོགས་ཡིན། བྱེད་པ་
རྒྱ་མཐུན་ནི། དམ་པའི་སྐྱེ་སྐྱུལ་སོགས་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ངེས་འབྱུང་
སྤྱིང་རྗེ་རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། གསུམ་པ་བདག་འབྲས་
ནི། བཟའ་བཏུང་དང་སྦྲན་གྱི་རུས་པ་ཆེ་བ་སོགས་ཏེ་གོང་གི་མི་དགོ་བ་བཅུ་འི་
བདག་འབྲས་རྣམས་གོ་བསྐྱོག་པ་ཡིན་པས་གོ་སླ་གསུངས།

གསུམ་པ་ཁར་ལ་སྟོབས་ཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་སྐྱུས་ཏེ་བཟུན་པ་ལ་བཞི་
ལས། ཞིང་གི་སྒྲོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སལ་པ་རང་ག་བ་དང་། ས་མ། དགོ་
སྤྱོད་། བྱང་སེམས་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་། སངས་རྒྱས། སྤྲུལ་རྣམས་ལ་སྐྱེན་པ་
བཏང་བ་རྣམས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་བྱིས་བྱིས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཙོན་རར་བཅུག་སྟེ་མིག་བཏོན་པ་ལས། བྱང་སེམས་
ལ་མིག་ལོག་བཟྱ་བ་ཐྱིག་པ་ཆེ་ལ། སྤྲུལ་པ་དེ་དག་བཙོན་ར་ལས་བཏོན་ཏེ་མིག་
སྐྱེན་པ་བས། བྱང་སེམས་ལ་དད་པས་ཐལ་མོ་སྤྱོད་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དཔེར་ན།
དུད་འགོ་བསད་ན་ལྷུང་བྱེད་ལས་མི་འབྱུང་བར་མི་བསད་ན་ཕམ་པ་འབྱུང་
བ་ལྟ་བུའོ།

ཏེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། སྤྲོས་པ་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་
གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མི་དགོ་
བའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱིས་པས་མི་དགོ་བ་བཅུ་ཀ་འབྱོལ་ཉོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་
ལས་རབ་བྱུང་གིས་ཉེས་བྱས་པ་མོ་ཙམ་བྱས་པ་ཐྱིག་སྟེ། དེ་བས་བྱང་སེམས་

དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྡན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟེ། ཁ་ཅིག་
 གིས། སྒྲིམ་པ་ཁྱས་ན་སྟེག་པ་ཆེ་བེར་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ་འཛེམ་མོད། དེ་ནི་གཏན་
 རས་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་
 མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེ་མའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་ད་ལྟ་སྒྲིམ་པ་ནོས་ཏེ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ངེས་པར་དགོས། དེ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ཙམ་
 གྱིས་དུད་འགོ་སྟེ་ལྟ་བུར་སྟེ། དེར་མ་བཟད་སྒྲིམ་པ་ཁས་སྦངས་ན་དགེ་བ་རྒྱན་
 མི་འཆད་ལ། སྒྲིམ་མིན་ཁས་སྦངས་ན་མི་དགེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འོང་སྟེ།
 དུལ་གྱི་བཤན་པ་དང་། ཆང་འཆོང་མར་ཁས་སྦངས་པ་ལྟ་བུར་གཉིད་ཉལ་བ་
 དང་། ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་སྟེག་པ་འཕེལ་བ་རྒྱན་མི་
 འཆད། སྟོག་གཅོད་སྦྱང་བའི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་
 དེ་སྟོག་མི་གཅོད་པར་གནས་པའི་སྐབས་སྟོག་མི་གཅོད་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་།
 སྒྲིམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་སྦྱངས་པའི་དགེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲིམ་
 ལྡན་དེར་ཉན་རེ་བཞིན་དུ་དེ་སྦངས་པའི་དགེ་བ་འཕེལ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་
 ལྡན་དགེ་བ་སྟེན་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སྦྱང་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་ཙམ་ཆེད་དུ་
 མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐ་ན་གཉིད་ཉལ་བའི་སྐབས་ཚུན་ལ་རིམ་བཞིན་ལྡང་། སོ་
 དུག་དང་། ཉེས་བརྒྱ་ལྡང་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་དགེ་བ་འཕེལ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྡན་ལ་ནི། དགེ་བ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་དེ། སྦྱོང་
 འཇུག་ལས། དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་
 རམས་ཤུགས། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་ཞིག། རམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་དུ་
 འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། ཐུགས་སྒྲིམ་ལྡན་པས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་
 བརྒྱ་འགྱུར་སྦྱོང་འགྱུར་གྱིས་ལྟག་པ་འཕེལ་འགོ། དེས་ན་སྒྲིམ་པ་གང་ཡང་མ་

སྒངས་པ་དེས་དགོ་རྩ་ཆེད་མངགས་བསྐྱབ་ན་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་ལ། རྩོམ་
ལུན་ལ་ཉིན་ཞག་རེར་ཡང་དགོ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་བའི་ཁེ་སང་ཆེན་པོའི་བྱད་
ཞུགས་པས། སློ་རྒྱུད་གི་ལོག་ཏོག་མི་བྱེད་པར། བྱིས་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་།
བསྟེན་གནས། བྱང་རྩོམ་སོགས་ལུན་པར་བྱེད་དགོས།

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་བྱད་པར་དངོས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགོ་
བས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་ཞིང་། རྩོ་བོའི་བྱད་པར་རང་གི་རྩོ་བོ་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་
དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུའི་བྱད་པར་རང་གི་རྩོ་བོའི་ཆ་ནས་
ན་མ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱེན་ནས་པ། རྩོམ་པ་དང་ལུན་མི་ལུན་སྤྲིན་ཀྱང་
གཞི་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲིག་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་ཅིང་།
གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བའི་ལས་སྤྲིབ་གང་ཞིག་
རྒྱུའི་བྱད་པར་དངོས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་དགོ་བའམ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་
ནས་བསྐྱང་ཞིང་། རྩོ་བོའི་བྱད་པར་རང་གི་རྩོ་བོ་ལྷང་མ་བསྟན་དང་བདག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུའི་བྱད་པར་རང་གི་རྩོ་བོའི་ཆ་ནས་ན་མ་སྤྲིན་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བ་འབྱེན་མི་ནས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་ བཅས་རྒྱུད་གི་རྒྱུང་བ་ལ་རྒྱུའི་
ཀུན་སྒྲོང་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱད་གསོད་ཀྱི་བསམ་པ་སོགས་མི་དགོ་བ་དང་འབྲེལ་ན་
བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲིག་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཞིང་།
ཀུན་སྒྲོང་ལྷང་མ་བསྟན་རྒྱུད་པས་བྱས་པ་ཡིན་ན་བཅས་འགལ་གྱི་རྒྱུང་བ་ལས།
རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲིག་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། དགོ་སྒྲོང་གིས་དུད་
འགོ་བསད་ན་སྤོག་གཙོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲིག་པ་ཞིག་དང་།
དུད་འགོ་བསད་པའི་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྒྱུང་བ་ཞིག་བཅས་

གྲིལ་ལྟར་གཉིས་འབྱུང་། དེ་འདྲའི་གྲིལ་པ་དང་ལྟར་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
 གྲིལ་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་ལྟར་བ་དེར་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཇི་
 ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེས་ནི་ལྟར་བ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གྲིལ་པ་དེ་ལྟག་མ་མེད་
 པར་འདག་ལུས་ཀྱང་། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྟར་བ་ནི་ཕྱིར་བཅས་ཀྱིས་
 དག་པར་མ་བྱས་བར་དུ་མི་འདག ཡང་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅས་ཀྱིས་དག་པར་
 བྱས་ཀྱང་གྲིལ་པ་དེ་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མ་བཤགས་ན་མི་འདག སོ་ཐར་
 གྱི་གྲིལ་པ་ནི་མཁན་སྟོབ་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྲངས་པས་དགོ་འདུན་
 ན་མ་དགོ་སྟོབ་གི་མཁན་དུ་ཕྱིར་བཅས་བྱ་དགོས་ཤིང་། བྱང་གྲིལ་དང་འགལ་
 བའི་ཉེས་པ་དེ་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཅས་ཀྱི་དུང་དང་། སྒྲགས་གྲིལ་དང་འགལ་
 བའི་ཉེས་པ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷར་བཤགས་པས་དག་པར་
 བྱ་དགོས། རང་རེས་མཆོད་འབུལ་ཚོགས་གསོག་ལྟ་བུ་དགོ་ཅ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་
 པའི་སྐབས། མ་མཐའ་དེ་གཞི་ཆེན་གསོ་སྟོབ་ལྟ་བུའི་གྲིལ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་
 བྱེད་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་འོང་གསུངས། དངོས་པོའི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཟང་
 ཟེང་གི་སྤྱན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་དང་། ཟང་ཟེང་གི་མཆོད་པ་ལས་སྐྱབ་
 པའི་མཆོད་པ་ལྟག་པ་སོགས་སོ། ། བསམ་པའི་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་སྟོབས་སྟོན་མ་ཆར་གཅིག་བཏོན་པའམ། མར་
 མེ་གཅིག་ཕུལ་བ་ཡང་དགོ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོར་སོང་སྟེ། སེམས་དེས་མ་ཟེན་
 པར་མར་མེ་འབུམ་སྒྲག་ཕུལ་བ་ལས་ལྟག་པ་ཡིན། ས་བཅད་འདི་རྣམས་ནི།
 དགོ་མི་དགོ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོར་འཛེམ་དགོས་པ་དང་། བསྐྱབ་དགོས་པ་
 རྣམས་བསྐྱབ་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྐྱབ་མཁས་པོ་བྱང་ན་ཚོགས་ཀྱང་
 རྣམ་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུམ་པ་དང་། མི་དགོ་བ་ཡང་རྒྱུ་དུ་བཏང་བའི་

ཚུལ་ཡོད་པས་དེ་ཤེས་དགོས། དགེ་སྦྱང་ཞིག་གིས་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་ཆོས་ལྟ་བུ་ཞིག་བཏང་ན་རྟེན་བསམ་པ་ཡུལ་
དངོས་པོ་སྟེ་སྟོབས་ཆེ་བ་བཞི་ཆང་།

གཞན་ཡང་། ལས་ལ་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། འཕེན་བྱེད་ལ་དགེ་
བས་བདེ་འགྲོ་དང་། མི་དགེ་བས་ངན་འགྲོར་འཕེན། རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་
མེད་དེ། འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ནས་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་
དང་། མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ནས་
རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་། དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཏེ་མུ་བཞི་
ཡོད། དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོས་སྦྱར་རྒྱལ་ལྟ་བུ་མི་ཆེ་སྦྱིད་ཀྱིས་སྦྱིལ་བ་རྣམས་
ཡིན། གཉིས་པ་ནི། མིར་སྦྱིས་ཏེ་ངལ་སྤྱད་གིས་ཆོ་ཡོལ་བའི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། དཔུལ་བ་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་དབང་ཡབ་ཟས་སོགས་ཀྱི་
ཆེབས་ཏྲ་ཆེབས་དེལ་དང་། གཟེམ་བྱི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་། གཞན་ལ་སྤལ་པ་འདྲ་
ཞེས་ཆོག་ངན་གཅིག་ཅུ་སྤྲས་པའི་འབྲས་བུར་སྤལ་པའི་སྦྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ལེན་དགོས་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་
མང་པོས་ལྷས་གཅིག་འཕེན་ཚུལ་སོགས་ཡོད། ལས་དེ་ལའང་སྦྱང་བར་ངེས་པ་
དང་། མ་ངེས་པ། བྱས་ལ་བསགས་པ་དང་། བྱས་ལ་མ་བསགས་པ། བསགས་ལ་
མ་བྱས་པ་སོགས་དང་། སྦྱང་ངེས་ཀྱི་ལས་ལའང་འབྲས་བུ་སྦྱང་བའི་དུས་
གསུམ་སྟེ། མཐོང་ཆོས་སྦྱང་འགྱུར་ནི། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱང་པར་གྱིས་ཆོ་
འདི་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོ་འདི་ལ་སྦྱང་བའོ། སྦྱིས་ནས་སྦྱང་
འགྱུར་ནི། ཆོ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱང་བའོ། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྦྱང་འགྱུར་ནི་ཆོ་
གསུམ་པ་ཕན་ཆད་དུ་སྦྱང་བ་ཡིན། འདི་དག་ཀྱང་ཞིབ་པར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་

སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་གསུངས།

ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་ལས་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་དགེ་བའི་
 འབྲས་བྱ་སྤྱང་བ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱང་གི་ཁྲིམས་བསྟུང་།
 དགེ་བ་བཅུ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་ན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བར་ལྷ་མིའི་
 ལྷས་རྟེན་ཅམ་པོ་བ་ཅམ་འཐོབ་རྣམས་ཀྱང་། རང་རེས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་མངོན་མཐོའི་རྟེན་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་
 སློན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔན་ཞིག་ཐོབ་ན་ལམ་བསྐོས་པའི་ས་ཆོད་གཞན་དང་མི་
 འདྲ་བས། དེས་པར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔན་གྱི་རྟེན་ཞིག་འཐོབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་
 ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ལམ་མཆོག་སྐྱབ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་རྟེན། མ་རྟེན་
 བར་དུ་ས་ཆོད་མི་འོང་བས། དེ་ཡི་མ་ཆང་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ། ཅས་
 གསུངས། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། རྣམ་སློན་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་བྱེད་ལས། དེའི་
 རྒྱ་བསྐྱབ་པའོ། དང་པོ་ལ་བརྒྱད། ཆོ་རིད་པ། གཟུགས་བཟང་པ། རིགས་མཐོ་
 པ། དབང་ཕྱག་ཆེ་པ། ཆོག་བཅུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པ། ལྷས་སེམས་སྟོབས་དང་ལྔན་པ་རྣམས་སོ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། འཇིག་
 རྟེན་ན་ཞིང་གི་སོ་ནམ་ལེགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བཟང་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་རང་
 རེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལྔ་མའི་ལས་བཟང་པོའི་མཐུ་ལས་ད་ལྟ་ལྷས་ལོངས་སྟོན་སོགས་
 གང་ཡང་མ་བསྐྱས་ཅམ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལོའི་སྟོན་འབྲས་བྱུང་ཅམ་གྱིས་
 མི་པན་པར་བྱེད་ལོའི་སྟོན་ཐོག་གི་སོ་ནམ་ལ་བཅོན་དགོས་པ་བཞིན། སྐྱེ་བ་བྱེ་
 ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བསམ་སྟོག་ཏོང་མཁན་ཡིན་ཡང་འཇིགས་ཏེ་
 བསྟུང་པས་མི་པན་ཞིང་། མངོན་མཐོ་པལ་བ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱབ་པས་ཀྱང་གང་

ཡང་མི་འོང་བས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལུས་རྟེན་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་འཛོལ་པའི་རྒྱ་
བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་རིང་བ། གཟུགས་བཟང་བ་སོགས་རྣམ་སྤྲིན་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་ལྔ་ཞིག་དགོས།

གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གྱི་དང་པོས་རང་གཞན་
གྱི་དོན་དགོ་ཅ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབ་པས་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། གཉིས་
པས་ནི། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུ་ཆེ་བ་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན། གསུམ་
པས་རང་གིས་རི་ལྟར་བསྐྱོ་བ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཉན་པ་དང་། བཞི་པ་དབང་
ལྷག་ཆེ་བ་ལྟ། དཔལ་འབྱོར་ཆེ་ཞིང་འཁོར་མང་བས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་དབང་དུ་བསྐྱུ། མཐར་ཆོས་གྱིས་སྤྲིན་པར་བྱས་ཏེ་
གཞན་དོན་སྦྲབས་ཆེན་བྱེད་ལུས་པ་དང་། ལྔ་པས་ནི། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་
འཛིན་པར་བྱེད། དུག་པས་ནི། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་
བསྐྱོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྦྱར་དུ་སྐྱབ་པ། བདུན་པས་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་
མི་འཇིགས་ཤིང་། དབེན་པར་གཅིག་ཕྱར་གནས་ཏེ་ཆོས་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་
བགེགས་དང་བར་ཆད་ཉུང་བ། བརྒྱད་པས་ནི། ལུས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྗེ་མིད་ལ་
ལྟར་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་སྦྱད་གྱིས་
སྐྱབ་ལུས་ཤིང་། སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ལའང་མི་སྦྱོ་
ཞིང་སྦྱོ་བྱུགས་ཆེ་ལ་བརྟན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཐོབ་ནས་མངོན་ཤེས་
སྦྱར་དུ་འཆར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་།

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དེ་དག་བྱུང་ན་ལེགས་
མོད། དེ་འདྲ་ཞེ་ཡོང་སྟམ་ན། དེ་ངེས་པར་འོང་བ་དཔེར་ན་ཞིང་པ་ཆོས་སྟོན་
ཀར་འབྲས་བྱ་འོང་བར་ཤེས་ནས་དབྱིད་དུས་ས་བོན་བཏབ་པས་སྟོན་ཀར་འབྲས་

བྱ་ངེས་པར་འོང་བ་ལྟར། རང་རེས་ཀྱང་ད་རེས་རྟེན་འདི་ལ་རྣམ་སྤྲོད་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱད་ལྔ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་སྒོན་ལམ་རྣམ་དག་གིས་མཚམས་སྦྱར་ན་
 བྱི་མར་འབྲས་བྱ་ངེས་པར་འོང་གྱི། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་
 བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། དེ་ལ་བརྒྱད་ལས། ཆོ་རིང་བའི་རྒྱ་ནི། སེམས་ཅན་
 ལ་གཞོན་འཆོ་དང་སློག་གཅོད་སྤྱང་བ། ཆོ་ཐར་གཏོང་བ། ཉེའུ་འདོན་པ་ལྟ་
 བྱ་སློག་སྒྲ་ཁིང་འཆོ་བ་ལས་སློག་པ། ཟས་སྦྱིན་པ། བཙོན་ལས་བཏོན་པ། རྟ་
 པ་ལ་སྦྱོར་སྟེར་ཁིང་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་སོ། གཟུགས་བཟང་བའི་རྒྱའི་
 གཙོ་བོ་ནི། བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྟེན་ལ་མར་མེ་གསལ་པོ་
 འབུལ་བ་དང་། རྟེན་གསུམ་གསར་བཞེང་ངམ། རྟིང་པ་ཆག་གུམ་སོགས་ལ་
 ཉམས་གསོ་དང་། གསེར་དང་ཆོན་གྱིས་གསོ་བ། ར་བཟའ་གསར་པ་འབུལ་བ།
 གཞན་ལ་གོས་རྒྱན་གསར་པ་སྟེར་བ་སོགས་ཡིན། རིགས་མཐོ་བའི་རྒྱ་ནི། སེར་
 སྒྱ་གང་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས། ཚུལ་ཁྲིམས། ཤེས་རབ། འཁོར་གོ་ས་
 སོགས་ཀྱི་ཁེངས་སེམས་མི་བྱེད་པར། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་ཏེ་དམན་ས་གཟུང་། སྤྲ་མ་སློབ་དཔོན་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་སོགས་
 ཁིང་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་བྱེད་པ་དང་། རབ་བྱུང་ཆོས་རང་
 ལས་བསྐྱབ་པ་ཀན་པ་རྣམས་ལ་གུས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་གཞོན་པས་རང་ལ་ཕྱག་
 དང་བཀུར་སྟེ་བྱེད་པ་སོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པས་དང་ཏུ་ལེན་
 དགོས་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒོམ་པ་འབོགས་ཆོག་སྐབས་བྱུང་བ་དེ་འོག་མ་རྣམས་
 ལའང་འདྲ་བ་ཡིན། སྤུལ་སྒྱུ་དང་ཆོས་མཛད་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་སློལ་ཡོད་ཀྱང་
 བསྐྱབ་པ་ཀན་པ་ལ་བརྩི་ཁིང་གུས་པ་བྱ་དགོས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་དུས་
 རས་ཡོད་པས་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་གཞུང་ས་དགའ་ལྔ་པོ་

བྲང་པ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་
ཅེས་པའི་ནང་དུའང་རྒན་གཞོན་བཅི་འཛིག་གི་བཀུར་སྟེ་དང་། པ་མ་སོགས་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་སྤྱི་བྱེད་པ།
དབུལ་སྔོངས་དང་ནད་པ་ཉམ་ཐག་ལ་ཕན་གདགས་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་གནད་
ཆེ་བ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱང་ན་ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་སྦྱིད་ལའང་ཕན་ཏེ། སྤར་
མཐུན་པ་སྤུན་བཞིས་རྒན་གཞོན་གོ་རིམ་ལྟར་བཀུར་སྟེ་བྱས། བྱིས་པ་བསྐྱངས་
པས་ཀ་ཤིའི་ཡུལ་ན་བདེ་སྦྱིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱང་ཚུལ་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ནས་
གསུངས། དེ་ལྟར་མཐུན་པ་རྣམས་བཞི་ལྟ་བུ་འགོས་ཀྱང་རྒན་གཞོན་བཅི་
འཛིག་བྱས་པ་ལ་དེ་འདྲ་བྱང་ན། དེད་ཅག་རབ་ཏུ་བྱང་བ་སོགས་ཆོས་པ་ཆོས་
དེ་འདྲ་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། བདེ་སྦྱིད་ལྷག་པར་དུ་འབྱང་གསུངས།

ཡོངས་སྦྱིད་འབྱང་བའི་རྒྱ་ནི། ཏེན་གསུམ་ལ་ཆོན་དང་ན་བཟའ་
གསར་པ་འབྱུལ་བ། སྦྲང་མོ་བ་ལ་བཟའ་བཏུང་རྒྱན་གོས་སོགས་སྦྱོན་ཞིང་མི་
སྦྲང་ཡང་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། ལྷག་བསྐྱུལ་
གྱིས་མནར་བ་རྣམས་ལ་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱོན་གང་རུས་བྱེད་པའོ། ཆོག་
བཅུན་པའི་རྒྱ་ནི། དག་བག་དང་ཐུན་པར་བྱས་ཏེ་དག་གི་མི་དགོ་བ་རྣམས་
ནན་ཏན་དུ་སྦྲང་བ་དང་། དབང་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནི། མཁན་སྦྲོབ་དང་། དགོན་
མཆོག་ པ་མ་སོགས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། རང་ལས་རྒན་པ་སོགས་ལ་
གུས་ཤིང་མཆོད་པ་དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་ཆོགས་འབྱང་བར་སྦྲོན་ལམ་
འདེབས་པ་སོགས་སོ། རྒྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རྒྱེས་པའི་ཏེན་ལ་དགའ་བ་དང་།
བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་དགའ་བར་ལྟས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ། རྒྱེ་
བ་འདི་ལྟ་བུ་མ་སྦྱངས་ན་ཅི་མ་བུང་སྟུང་དུ་དེ་ལ་ཡིད་འབྱང་བ་དང་། བྱད་

མེད་ཀྱི་ལྷས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་རྣམས་བསྐྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མ་འོད་
 ཀྱི་ཏྲོག་ དེ་བཞིན་སྟོན་ལམ་སྟོན་གྲོས་དང་། དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་དབྱངས་
 ལ། བདག་ནི་གུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་
 མཆན་བརྗོད་པ། ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་ངན་སྤྱི་མི་བྱེད་པ། པོ་དབང་གཙོད་པ་
 ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། ལྷས་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནི། གཞན་གྱིས་
 ལྷས་དང་བསམ་པ་སོགས་གྱིས་མི་རྒྱས་ཤིང་མི་སྟོགས་པའི་ལས་རྣམས་རང་གིས་
 སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྟོགས་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ལ་བརྟུང་གཏག་མི་བྱེད་པ་
 དང་བཟའ་བཏུང་སྟེར་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་
 ཀྱི་རྟེན་དེ་དག་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་རྩོམ་ཆེན་པོ་སོགས་
 དང་། སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་རྣམས་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་
 མ་བྱུང་བར་མི་དག་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ན་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་
 རྣམ་སྟོན་བརྒྱད་ལྔ་ཀྱི་ལྷས་དེ་འདྲ་ཐོབ་ཀྱང་དེས་མི་དག་བ་སྟོབས་ཆེན་སྐྱབ་པ་
 ཡོད་པས། དེ་ལྟར་མ་སོང་བར་དག་བའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ལམ་ནན་
 ཏན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སྟོར་སོགས་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་ལ་གལ་ཆེ་མོད། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་འོ་སྐབས་འདྲིར་ཉམས་ལེན་གྱི་
 མཐེལ་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སྤང་དོར་ལག་ལེན་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་
 གསུངས།

ལས་འབྲས་བསམས་ནས་འཇུག་ཕྱོག་བྱ་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་བསམས་ནས་འཇུག་ཕྱོག་བྱ་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྐྱེར་
 བསྟན་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། སྐྱེན་
 ཀྱི་སྐབས་དག་ཕྱི་གི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་བསམས་པ་དེ་སྐྱེན་མཆོམས་སུ་བྱན་

ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲང་དོར་བྱེད་པ་དག་བཤེས་འབན་གྱིས་དག་སྒྲིག་གཉིས་
 ལ་རྟུ་དཀར་ནག་གིས་ཚེས་རྒྱག་མཛད་ནས་སྒྲང་མཛད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས།
 དེ་ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས། མི་དག་བ་ལས་སྒྱག་བསྐལ་འབྱུང་། དེ་ལས་རི་ལྟར་
 དེས་ཐར་ཞེས། ཉེན་མཚན་ཏྱག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་
 བསམ་པར་རིགས། ཞེས་དང་། དག་བའི་སྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཚ་བ་མོས་
 པར་བྱབ་པས་གསུངས། དེའི་ཡང་ཚ་བ་ཏྱག་ཏུ་ནི། རྣམ་སྒྲིལ་འབྲས་བུ་སྒྲོམ་
 པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 རྒྱན་དུ་བྱན་ཤེས་བག་ཡོད་བཞེན་ཏེ། སྟོག་གཅོད་དང་རྒྱན་སྟོགས་བྱེད་པར་
 ཉེ་བ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཚམས་བཞག སྤོ་མོ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་བཤགས་སྒྲོམ་
 བྱེད་ན། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། གང་ཞིག་སྒྲོམ་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལ། ཕྱིས་
 རྣམ་བག་དང་ཐུན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། ཟླ་བ་སྒྲིལ་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ།
 དག་འ་བོ་སོར་སྤང་མཐོང་ཐུན་བདེ་བྱེད་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་སྤར་སྟོར་
 ཆོས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཅན་གཙུང་དག་འ་བོ་
 སོར་སྤང་ཅན་མི་དག་བརྒྱ་དང་དག་བརྒྱ་གོ་དག་བསད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་
 དགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་བསད་པ་དང་། བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་ཨ་མ་བསད་
 པ་ཡང་སྒྲིག་པ་དག་པ་བཞིན་དུ་སྤར་སྒྲིག་པ་བསགས་པ་རྣམས་འདག་པར་འགྱུར་
 བས་བཤགས་སྒྲོམ་ལ་ཆེག་དྲིལ་བྱེད་པ་གནད་ཆེ། མདོར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་
 སྐབས་འདིར་ཉམས་ལེན་གྱི་འགག་སྒྲོམ་ལྟ་བུར་ལས་འབྲས་ལ་ཚེས་ཆེན་པོ་བྱ།
 འདི་ལ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཚལ་དུ་འདོན་པར་མཛད། སྒྲོམ་འཕན་ཡུལ་ན་
 མདོ་སྤེ་སྤང་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ། འབུམ་གྱི་སྒྲུས་བོས་པ་ཞིག་གི་
 མ་ཐག་ཏུ་གཤེན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་ས་འོག་ཏུ་བེད་དེ། གཤེན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་

མདུན་དུ་སླེབ་པ་ན་ཁོས་རྩུན་སྤྲོས་པས། མེ་ལོང་བསྟན་ཏེ། འབྲུམ་ཚོང་མཁན་
 དང་། ཉེ་བ་པོ། རིན་མཉན་མ་སྤངས་པ་དང་། དེ་འཕྱོར་བ་བྱས་པས་འབྲུ་བ་
 ཚུན་གསལ་བས་བྱ་ཐབས་མ་རྟེན་པར་ཟངས་མོ་ཆེར་འཛུང་པ་ན། སྤང་སྟོང་
 དུག་བརྒྱ་པར་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་ཤི་བ་ལས་ལོག་པ་བྱུང་། སོ་རྟོ་བས་ལོ་
 རྒྱས་འདི་གཞན་ལ་སྒྲོལ་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཚུལ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་
 རང་གིས་སྤྲིག་པ་བསགས་པ་མཁན་སྟོབ་དང་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་མ་མཁུན་
 པས་སྟོན་མེད་སྟམ་པ་བྱེད་ཀྱང་། མདོ་ཏིང་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཟླ་བ་སྐར་
 མར་བཅས་པ་གནས་ལྷུང་ཞིང་། རི་དང་གོང་དུ་བཅས་པའི་ས་ཁྱིམ་ལ། རྣམ་
 མཁའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་གྱང་། བྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཆོག་མི་
 གསུང་། ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་
 ནི་བདེན་པའི་བཀའ་རྣམ་ཡང་བསྟུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་དགེ་སྤྲིག་
 སྤྱ་མོའང་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་འགོ་བར་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད། འོན་ཀྱང་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་འདྲིས་དྲགས་པས་སྤྲིག་པས་ཅུང་ཟད་རེ་གོས་ནའང་གཉེན་པོ་
 ལྟོབས་བཞིའི་བཤགས་སྟོམ་ཚུལ་བཞིན་བྱ་དགོས།

བྱོད་པར་དུ་ལྟོབས་བཞིས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ།

གཉེས་པ་བྱོད་པར་དུ་ལྟོབས་བཞིས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལ། གོང་དུ་སྦྱར་
 ཆོས་སྐབས་ཁྱེད་ཅེས་ཀྱང་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་ས་བཅད་ཀྱི་དངོས་ཅིན་ལྟར་
 མཚམས་འདིར་ཡང་བསྐྱར་མདོ་ཙམ་བྱ་ན། འདི་ལ་བཞི་ལས། རྣམ་པར་སུན་
 འབྱེན་པའི་ལྟོབས་ནི། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་ཤུགས་དྲག་བྱེད་
 པ་སྟེ། ལྟོབས་བཞི་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་འདི་ཡིན། ལྟོབས་འདི་བྱུང་ན་འོག་མ་
 རྣམས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྦྱེད་

པ་ལ་རག་ལས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ལ་ཐུར་ཁུས་ཟིན་པ་ལྟར་
གཙོ་བོ་བསྐབ་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་དྲུག་དང་། གཞན་ཡང་ཐིག་པ་འདག་
པའི་ཕྱིར་དུ་དགོ་སྦྱོར་གང་བྱས་ནམས་གཉེན་པོ་ཀུན་སྦྱོང་གི་སྟོབས་སུ་འགྲོ།
ཉེས་པ་ལས་སྐར་ཐོག་པའི་སྟོབས་ནི། ཕྱིན་ཆད་ཐོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་སྟམ་
པའི་སྟོམ་སེམས་བསྟེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་ཉེས་སྦྱོང་ཚང་མ་གཏན་དུ་
སྦྱང་བྱུང་པ་དཀའ་ཡང་། ཙུང་ནས་སྦྱང་བྱུང་པ་ནམས་ཙུང་ནས་དང་། དེ་
ལྟར་མི་བྱུང་པ་ནམས་ཀྱང་ཉན་རེ་བཞིན་དུ་དེ་རིང་ཡང་མི་བྱེད། དེ་རིང་
ཡང་མི་བྱེད་སྟམ་པའི་སྟོམ་སེམས་བསྟེན་པ་ཡིན། ཉེན་གྱི་སྟོབས་ནི། སྐབས་
འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྟོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱུང་དང་། ལྷང་
བཤགས་སོགས་ཀྱི་དཔུར་ཡང་སྐབས་སེམས་འབྱུང་བ་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན།
རང་རེར་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ཐིག་པ་སྟེ་རེ་རེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་
ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་སྟོམ་ཤུགས་ཅན་བྱུང་ན་སྦྱང་ངེས་ཀྱི་
ལས་ཀྱང་འདག་ལུས་པ་སྦྱོར་ཆོས་སྐབས་ཁུས་པ་ལྟར་ཡིན།

གཞན་ཡང་བསྐབ་བཏུས་ནས་གསུངས་པའི་ནམ་སྟེང་གི་བཤགས་པ་
དང་། ལྷང་བཤགས་བརྒྱུད་ཕྱག་དང་འབྲེལ་བ། གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤགས་
མདོ་འཇམ་མགོན་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ་ཐོར་བུའི་གས་སུ་བཞུགས་
པ་སོགས་ལྟར་བྱས་ན་མཆོག་ཡིན། བཤགས་པ་བྱས་པའི་མཚུག་དུ་ཐིག་པ་
ལྟག་མེད་དུ་དག་སོང་སྟམ་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས་བྱས་ན་
ཐིག་པ་འདག་ཚབས་ཆེ་གསུངས། ཐིག་པ་ལ་སྤང་རྒྱུད་བྱེད་པ་དང་། འཇིགས་
དྲགས་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀས་མི་ཕན་པར། རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པས་
བཤགས་པ་བྱེད་པ་འདི་རང་གནད་ཆེ་བས་སྐལ་བྱེད་གྱི་གཟུངས་ལས་གསུངས་

པའི་ཕྱིག་པ་དག་པའི་རྟགས་གསལ་པོ་ཡང་ཡང་མ་བྱུང་བར་དུ་བཤགས་པ་
 ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་བྱ་དགོས། སྤར་ཁུས་པ་བཞིན་གྲ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་
 ཆོགས་ཆོས་ར་འབྲིམ་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོལ་གཉེར། རྟགས་གསལ་བྱུང་
 སྐར་གཅིག་ཚུད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བསགས་སྒྱུང་གི་དོན་དུ་བྱས་ན་ཕྱིག་སྒྱུང་དང་།
 ཆོགས་གསོག་ཏུ་འགོ། གསུང་རབ་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་པ་དེ་དབྱེད་སྒོམ་ཡང་
 ཡིན་པས། སྒོམ་ཞེས་པ་ལོགས་སུ་བྲག་ཕྱག་ཏུ་ལུས་གནད་བཅའ་དགོས་པའི་
 དེས་པ་མེད། དེ་ལྟ་མིན་པར་འགྲེད་ལོགས་དོན་གཉེར་དང་། གཞན་ཆར་
 གཙོད་པའི་ཆེད་ཅམ་དུ་ཐོས་པ་བྱས་ན་ཆོས་སྤང་མི་འགོ། དེས་ན་ཚུད་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལ་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་བར། རང་
 རྒྱུད་ལ་ཕྱིར་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྤྲེང་དུ་རྟགས་བཀོད། དེས་མཆོན་ནས་རང་
 ཅག་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་ཆོས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་བསམ་པས་ཆོས་
 སུ་སྒྱུར་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་བྱེད་པར་ལོགས་སུ་འགོ་མི་དགོས། གཞན་བྱིམ་
 པ་སྐྱུ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ནི་ལོགས་སུ་ཆོས་ལ་བཙོན་དགོས་པ་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་དགེ་བཅུ་ནི་བྱིམ་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ལག་ལེན་ལ་བཀར། སྒྲིམ་བུ་
 འབྲིང་སོགས་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་རྒྱ་ཆེ་བུ་སོང་བ་
 ཡིན་ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མས་གསུངས། ལག་ལེན་ལ་འགེལ་ལུགས་ཀྱང་ཤིག་ལྟ་
 བུ་གསོད་པར་ཉེ་ནས་སེན་མོའི་སྤྲེང་དུ་བཞག་ཟིན་པ་ནའང་འདི་མི་བྱང་སྒྲམ་
 ནས་སྤོང་ལ། རྒྱན་ཞིག་བཤད་པར་ཚུམ་པ་ནའང་དེན་པས་ཆེ་ནས་མ་ཤོར་
 བར་བཟུང་བས་མཆོན་ཏེ་ཕྱིག་པ་རྒྱུང་བུ་ནས་སྤོང་གང་ཐུབ་དང་། དགེ་བ་
 རྒྱུང་བུ་ནས་བྲེ་གསོག་ཕུལ་གསོག་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས། ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱིག་པ་
 ཐུན་བུ་བྱས་ཀྱང་བཤགས་པ་བྱ་ཆོག་པས་སྒྲོན་མེད་སྒྲམ་ན། ཕྱིག་པ་དང་པོ་

ནས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱས་ནས་བཤགས་པས་དག་པ་གཉིས་བྱད་པར་གྱིན་ཏུ་
ཆེ་ཞེ། དང་པོ་ནས་རྒྱུ་པ་མ་ཆག་པ་དང་། ཆག་ནས་འཆིང་སྟགས་བྱས་ཏེ་
འབྱོར་བ་གཉིས་བྱད་པར་ཆེ་བ་ལྟར། ཐེག་པ་བྱས་པ་རྣམས་སྤོང་མི་དགོས་
པ་ཙམ་གྱི་བཤགས་སྟེན་ཤུགས་དྲག་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་བྱུང་བ་བྱུང་ཡང་། ས་ལམ་
ཐོབ་པ་ལ་ཏ་ཅང་རྒྱུ་ཐག་བསྐྱེད་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་འགོར་འགོ་བའི་
གཞོན་ཆབས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འོང་།

དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ཁྱས་པ་ན། སྤར་ཆེ་འདི་གཙུག་པོར་བྱས་ཏེ་བྱི་
མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཞར་བྱུང་ཙམ་ལས་མེད་པ་ལ། ད་རེས་དལ་འབྱོར། མི་
རྟག་པ། དན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད། སྐབས་འགོ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་
རྣམས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ནི་སྐྱེ་བ་བྱི་མའི་དོན་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་པ་
འདུག་སྟམ་དུ་དེ་བྱིན་ཆད་བྱི་མ་དོན་གཉེར་གཙུག་པོ་དང་། ཆེ་འདིའི་སྤང་
ཤས་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་སོང་ན། སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་འདི་ལམ་རིམ་གྱི་རྟོགས་པའི་སྒྲེ་
དང་པོ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་ད་དུང་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འོན་ཀྱང་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་བྱུང་ནས་
ཀྱང་འབད་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེའི་བྱིར་ངས་བྱང་
ཆུབ་ལམ་རིམ་འདིར་རྟོགས་པའི་སྒྲེ་དང་པོ་ཆོས་གྲུལ་འདི་ནས་སྐྱེ་འོང་བྱ་བའང་
དེ་ཡིན་གསུངས། དེ་ནས་འབྲིང་དུ་སྦྱོས་ཏེ་བཤད་པ་མཛད། སྦྱོང་ཆུལ་མདོར་
བསྟན་ལ། སྦྱོར་ཆོས་སྟོན་དུ་བཏང་། སྤམ་སྦྱི་བོར་བཞུགས་པ་ལ་གསོལ་
འདེབས་བྱས་ནས། ལས་འབྲས་སྦྱི་བྱེ་བྱག་རྣམས་ས་བཅད་བཀྲམ་སྟེ་བསམ།
འདུག་ཐོག་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་གྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པས་འདིར་དམིགས་པ་སྦྱོང་མི་དགོས།
ཐུན་མཚམས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་སྐྱོར་མདོ་མཛདས་སྐྱུན་

དང་། ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ འདུལ་བ་ལྷང་
 གྲེ་བཞི་སྟགས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཇལ་དགོས་པ་ལྟར་གོང་དུ་ཡང་མདོ་ཙམ་
 བྱས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། ॥

༺ ཉེན་བརྒྱ་བཞི་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
 ལུས་སྟག་གཡོ་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་བུར་བཞིན། ཞེས་སྟགས་སྟོ་ཀ་གཉིས་འདྲེན་པར་
 མཇེད་ནས་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སྟོང་བཅོས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་དང་། སྟོན་དུ་རྩི་
 ལྟར་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་
 ཐབས་དངོས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཇེད།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྟོ་སྦྱང་བ།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྟོ་སྦྱང་་་
 བ་ལ་གཉིས། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་བར་བསྐྱེད་པའི་
 ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།

ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་། སོ་སོའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པའོ།

འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ།

དེ་ཡང་ལྟར་བཤད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགེ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བྲིམས་བསྟུང་ན་གནས་སྐབས་ངན་སོང་གི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་
 ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ནག་ཅན་ལྷ་གཅིག་ནས་གསོད་རྒྱུར་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་
 གཞན་གྱིས་ངོ་ཆེན་བྱས་ཏེ། ཏྲ་ལྷག་ལ་ཐེགས་སྟགས་ཉེན་བསྐྱར་གྱི་བྲིམས་ཀྱི་

ཉེས་པ་རེ་ཞིག་ཡང་དུ་སོང་ཡང་། ལུགས་གསོད་རྒྱ་ལས་མ་ཐར་བ་བཞིན་དུ་
 འཁོར་བ་འདི་ལས་གཏན་ནས་ཐར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྲོད་འཇུག་ལས། བདེ་
 འགོར་ཡང་དང་ཡང་འོང་སྟེ། བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ཀྱང་། ཤི་ནས་ངན་
 སོང་སྤྱག་བཟུལ་ནི། ཡུན་རིང་མི་བཟད་ནམས་སུ་རྒྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་ནས་
 ཞིག་ལས་བཟད་པོའི་འཕེན་པ་བཟད་ནས་སྤར་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་ཐག་ཆོད་
 པ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱིན་ཆད་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རྒྱུན་གཙོད་པ་ཞིག་འདོད་ན་འཁོར་
 བ་འདི་ལས་གཏན་ནས་ཐར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་ལ་སྦྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་
 འདིར་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ།
 བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་དང་། ཏེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསམ་པའི་
 སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལ་ཐར་བ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སོགས་པས་བཟུམས་པ་ལས་ཐར་བ་ན། དེ་ལས་ཐར་
 བ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་རང་རེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟངས་དུ་ལས་ཉོན་
 གྱི་ཐག་པས་བཅིངས་པ་ཡིན། བཅིང་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་གྱི་དབང་གིས་
 ཁམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་སོགས་ཁམས་གསུམ་དང་། འགོ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་རྒྱག་གམ་ལམ་རྒྱད་ལྔ་དང་། སྦྱི་གནས་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་མངལ་སྦྱིས་སོགས་བཞི་ལ་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་
 ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་བ་ཡིན། སྤྱིར་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་དོན་
 སྤྱིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་ལུས་སྤངས་ནས་འཁོར་བ་ལ་བྱེད། སྒོ་བ་
 གཉེར་མ་བྱས་པ་ཆོས་འཁོར་བ་ཟེར་དུས་བྱིམ་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་སྟམ་པ་དང་།
 རིགས་རྒྱག་གི་གནས་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་སེམས་པ་སྦྱས་བརྗོད་རིགས་ཅན་
 དུ་བྱུང་ཡང་དེ་འཁོར་བ་དངོས་མིན་ལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཁོར་

བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ཆ་སོགས་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 རྒྱལ་མཚོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོའི་སྒྲེབ་འཕྲི་
 རྒྱན་གྱི་ཆ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས། དེའི་ཕྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡང་
 མེད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་རྒྱན་ཆད་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཡིན། དེ་
 ཡང་བཙོན་པ་བཙོན་ཁང་ལས་ཐར་བ་ལ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྒྲེབ་དགོས། དེ་ལ་
 བཙོན་རའི་སྒྲོན་མ་བསམས་ན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་
 འདོད་མེད་ན་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་མི་བཙོན་ཞིང་། ཐར་འདོད་སྒྲེབ་པ་ལ། བཞི་
 བརྒྱ་པ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་། དཔུལ་བ་དང་མཚུངས་
 འཛིགས་བསྐྱེད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་ཤས་སྒྲེབ་དགོས།
 དེ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམ་དགོས།

དེ་བསམ་ཚུལ་ལ་བདེན་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཉེན་འབྱེལ་ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསམ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་ན། བཙོན་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཡུལ་སྤྱོད་རྩ་
 སེར་འཁོར་ལ་དང་པོའི་སྐབས་འཁོར་ལྗེ་ལྗེ་བཟང་པོ་ལ། དགེ་སྦྱོང་དག འདི་
 བློ་སྤྱག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་
 བདེན་པའོ། འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་ལམ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་སོགས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་རྣམ་པ་བརྒྱ་
 གཉིས་སུ་བཞུས་ཏེ་བསྐྱོར་བའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས། བདེན་པ་
 ཞེས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟིགས་པ་བཞིན་བདེན་པས་ན་དེ་ལྟར་
 བཟོད། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་འབྱུང་སྒྲོན་དུ་གསུངས་
 དགོས་ཀྱང་། འདིར་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐལ་བདེན་པ་སྒྲོན་

དུ་གསུངས་པའི་གནད་ནི། རིམ་བཞིན་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 དང་པོར་སྟུག་བསྐྱེད་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མེད་པར་དེའི་རྒྱ་སྤང་
 འདོད་མི་འབྱུང་བས་སོ།། བྲལ་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་དང་པོར་སྐྱེས་ནས་དེའི་རྒྱར་
 ལམ་ལ་བཙོན་པར་འབྱུང་བས་ན། འདི་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ་གསུངས་པས། འདི་བཞི་ནི་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་སྤང་བྱ་རྒྱའི་
 གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་རྒྱུད་སྤྲོ་མ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་
 གསུངས་ཏེ། བླ་ན་ཤི་ཤེས་བྱ་བླ་ན་ཤི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་
 སྤེན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་
 ལམ། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན། རང་རེ་བླ་ན་ཤི་རྒྱ་ན་པའི་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ངོས་བབྱང་ནས། རྒྱ་དེ་གཙོ་བོ་
 པའི་ཕྱིར་སྤེན་བསྟེན་པ་བཞིན་ཡིན། འདི་ལྟ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་ལ་དཔེར་མཛད་
 དེ། ཐང་བདེ་བར་ཉལ་བའི་ཆོ་འོག་ཏུ་རྒྱ་ཤོར་བ་དང་། དེ་གང་ནས་ཤོར་བ་
 དེ་ནས་བཀག་འདོད་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་
 བླ་ན་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་འདོད་
 དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཚད་གཙོ་བོ་དགོས། དེ་འབྱུང་བ་ལ་
 སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། སྟུག་བདེན་
 ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་མ་འབད་ན། ཐར་བ་དོན་གཉེར་རྗེ་བཞིན་མི་སྐྱེ་
 ཞིང་། ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམས་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་
 གཙོ་བོ་རྒྱལ་མི་ཤེས་པས། སྤྱིང་ལས་ངས་འབྱུང་སྐྱེ་ཤས་བསྟེན་པ་དང་།
 འཁོར་བར་གང་གིས་བཅིངས་པ་ཤེས་པ་གཅེས། ཞེས་གསུངས། བདེན་བཞི་

རེ་རེ་ལའང་རིམ་བཞིན་མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞི། རྒྱ་ཀུན་
འབྱུང་རྒྱན་རབ་སྦྱེ་བཞི། འགོག་པ་ཞི་བ་བྱ་ལྟོ་མ་ངེས་འབྱུང་བཞི། ལམ་རིགས་
པ་སྦྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་སྟེ་བྱུང་ཆོས་བཞི་བཞི་ཡོད། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་
གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལས། ཟག་བཅས་གྱི་སྟུག་
བསྐལ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་མ་གཏོགས་གཞན་གཉིས་ལ་སྟུག་བསྐལ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་ཏེ།
སྐར་སྟགས་པ་ཞིག་གིས་ཁོ་རང་གི་བྱ་སྦྱང་རྣམས་ལ། བྱུང་ཆོ་སྟུག་པ་ལས་ང་
རང་ལྟ་རིག་འཛིན་ཞིང་དུ་འགོ་ཆོག་ཆོག་ཡིན་ཟེར། རྗེས་སུ་སྟགས་པ་དེ་ནང་
ཀྱིས་ཐེབས་ཏེ་འཆི་ལ་ཉེ་བ་ན། བྱ་སྦྱང་ཆོས་སྟགས་འཆང་ལགས་བྱེད་ལྟ་རིག་
འཛིན་ཞིང་དུ་ཐེབས་ཆོག་ཆོག་རེད་དེ། དེད་ཆོ་སྟུག་བྱས་པས། སྟགས་པ་ན་རེ།
ང་ལ་སྟོད་པའི་དབང་མེད་པ་མ་གཏོགས་དབང་ཞིག་ཡོད་ན་ལྟ་རིག་འཛིན་ཞིང་
དུ་འགོ་བ་ལས་བྱེད་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་སྟོད་རྒྱ་བུང་བ་རང་དགའ་ཟེར་བ་
ལྟར་དང་། ཨ་ཙ་ར་མ་རྒྱུའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་རང་ཅག་གིས་འཁོར་བ་ལ་སྦྱིད་
པོ་འདུག་སྟམ་ནས་ཆགས་པ་ལས་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མི་ཤེས།
སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སྤང་དགོས།

ཀུན་འབྱུང་ལ་ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་
ཡོད། སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནི་འགོག་བདེན་དང་། འགོག་
བདེན་དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་ལམ་བདེན་ཡིན། འགོག་བདེན་
ཐོབ་པ་ལ་ལམ་བདེན་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་ཐོབ་དགོས། དེས་ན་སྟུག་བསྐལ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པའི་སྟུག་བསྐལ་བརྒྱུད་དང་།
དུག་དང་། གསུམ་བསམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། བརྒྱུད་མིའི་སྟུག་བསྐལ་དུ་
བསྐྱས། གསུམ་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་དུ་བསྐྱས་ཏེ། འདིར་འཁོར་བ་

སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་བཟུལ་བསམ་པ་ལ་ས་བཅད་དུག་ལས། དང་པོ་ངེས་པ་མེད་པའི་
 ཉེས་པ་ནི། རེ་ཞིག་བདེ་འགྱུར་སྤྱི་ལོ་ཀྱང་། འཁོར་བ་འདིར་སྤྱི་བ་ཞིག་སྤངས་
 ཕྱིན་ཆད་སྤྱི་ལོ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་ཏེ། འཁོར་བའི་བདེ་སྤྱི་ལོ་ཡིད་
 བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆེ་ལྷན་ཕྱི་ལོ་མཚན་ན། དག་
 གཉེན་པ་མ་སོགས་གོ་ཚྭ་སྤྱི་ལོ་འགྱུར་ནས་འགོ་བ། སྤྱི་ལོ་ཆང་ཞིག་གི་པ་
 བཟན་དེས་ཏྲ་ཁ་ཀྱང་ཀྱི་རྒྱུ་གི་ཉ་ཐོས་པ་ལས། ཁོ་གི་ནས་དེའི་ཁང་
 ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཉར་སྤྱི་ལོ། མ་དེ་བྱིས་ལ་ཆགས་པས་མི་ཆང་དེ་གའི་བྱིས་
 སྤྱི་ལོ་ཤིང་། ཆུང་མ་ལ་བྱི་བྱས་པའི་དག་བསད་པ་ཆུང་མ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་
 གིས་དེའི་བྱས་སྤྱི་ལོ་ནས་ཡོད་པ་ལས། ཕྱིས་པ་དེའི་བྱས་པ་ཉ་ལ་སྤྱི་ལོ་པ་དེ་
 བཟུང་ནས་བསད་དེ། དེའི་ཤ་བཟུང་བའི་ཆོ། མའི་སྤྱི་བ་བྱི་དེས་ཉ་ཅུས་བཟུང་ནས་
 དེས་བཟུང་བ་དང་། དགའི་སྤྱི་བ་བྱི་ཆུང་དེ་པང་དུ་བྱས་པ་གཟིགས་ནས་ཤུ་
 རིའི་བྱས། པ་ཤ་བཟུང་མ་ལ་འཆོག། བསད་པའི་དག་པོ་པང་དུ་བྱས། ཆུང་
 མས་བྱི་ཡི་བྱས་པ་འཆུང་། འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གད་མོ་བོ། ཞེས་གསུངས། དེར་
 མ་ཟད་བཤེས་སྤྱི་ལོ་ལས། པ་ནི་བྱི་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། སྤྱི་བོ་དགར་གྱུར་
 པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དང་། བཟློག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྤྱི་ལོ། འཁོར་བ་
 དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་རེས་དག་
 གཉེན་སོགས་ཏྲ་ཁ་པར་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་བཞིན་བྱེད་མོད་ཀྱང་ངེས་པ་མེད།
 ཆོ་འདིའི་ཆོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་འཁོར་དགར་འགྱུར་བ་དང་། དག་གཉེན་དུ་
 འགྱུར་བ་སོགས་དང་། ཕྱི་དབུལ་ཡང་དགས་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་སང་
 གི་ཕྱི་ལོ་པོ་དེ་དེ་རིང་སྤྱི་ལོ་པོ་འགྱུར་བ་སོགས་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་
 སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྤྱི་ལོ་ལ་འགྱུར་འགོ། བྱིས་བདག་དཔལ་སྤྱི་ལོ་ཀྱི་རབས་ཀྱིས་པར་

གསུངས་ནས། བྱད་མེད་ཅིག་གི་རོལ་འཁོར་བའི་སྤྱལ་དང་། ཤིང་ཆེན་པོ་
 ཞིག་སྟོག་ཆགས་མང་པོས་བྱ་བ། མི་གཅིག་ལ་གཤེན་རྩེའི་སྐྱེས་བུ་མགོ་བརྒྱན་
 མི་འདྲ་བ་མང་པོས་བརྟེན་པ། རྩ་སྤྱོད་གྱི་རུས་སྒྲོམ་རི་རྒྱུད་ཅམ་ཉི་མའང་སྐྱེ་བ་
 ཐུབ་པ་ཞིག་རྣམས་མཐོང་བ་ལས། མྱོད་ལ་བྱས། དང་པོ་ནི་རང་གི་ལྷས་ལ་
 ཆགས་པའི་བྱད་མེད་ཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་ཤིང་ལ་
 བག་མེད་དུ་སྦྱད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྩོན་པ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་། བཞི་པ་ནི་
 དཔལ་སྐྱེས་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་རུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤར་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་
 སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ནག་ཅན་ཞིག་ཞལ་སྤེལ་ཞིང་ལྷར་གཙོད་དྲིས་པར་རྒྱལ་པོ་
 མིག་མང་རྩེ་བ་ལ་ཡེངས་ནས་ཡོད་པས་བྲིམས་ལྷགས་ལྷར་ཆོད་ཅིག་ཅེས་པའི་
 གཏམ་ཞིག་ཤོར་བས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཞིག་བསང་། སྤར་མིག་མང་བེན་ནས་
 རྒྱལ་པོས་དེ་ཞིང་ལྷར་བྱས་དྲིས་པ་ན། སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསང་བེན་ཚུལ་
 བརྗོད་པར། རྒྱལ་པོ་ཤེན་དུ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ཀྱང་། མི་ནག་ཅན་དེ་བསང་པའི་
 ཐེག་པས་རྩ་སྤྱོད་དུ་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་། རམ་ཞིག་ན་ཁོའི་ཁར་རྒྱ་
 མཚོར་རྒྱ་གཟིངས་ཀྱིས་བཤོད་པའི་ཆོང་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དུ་ཉེ་བ་ན། ཆོང་
 པ་རྣམས་སྐྱག་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པའི་སྤྱི་རྩ་སྤྱོད་དེས་ཐོས་པས་
 ཁ་བཅུམས་ཏེ་ལྷགས་གིར་གྱེ་བ། དེའི་རོ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོ་ཁ་དར་
 བསྐྱལ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལྷར་དང་པོར་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས། དེ་ནས་རྩ་སྤྱོད་དུ་
 བྱུར། ཡང་མིར་བྱུར་པ་སྤྱི་ངེས་པ་མེད་ལྷགས་དེ་ལྷར་ཡིན།

གཉིས་པ་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། བྱེ་མ་ལེབ་གཟུགས་དང་། རི་
 དྲགས་སྒྲི་དང་། བྱང་བ་དྲི་དང་། སྤང་ཆེན་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པས་སྤང་བ་ལྷར་
 འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་འདི་ནི་ལན་ཚུའི་རྒྱ་འཐུང་བ་བཞིན་ཞིང་ཅམ་བྱང་ནའང་

རྩོམས་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། དབུལ་སྤང་གང་དོ་ཅམ་ལས་མེད་པ་ཞིག་ལ།
 སྤང་བཅུ་ཅམ་བྱང་ན་བསམ། དེ་བྱང་བའི་ཆེ་ན། ཡང་བརྒྱ་བྱང་ན་བསམ། དེ་
 བྱང་ན་སྤྲོད་བྱང་ན་བསམས་ནས་ཇི་ཅམ་བྱང་ཡང་མི་རྩོམས། མདོ་རྒྱ་ཆེར་
 རྩོམ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡི་འདོད་པ་གང་ཡིན་དང་། མི་ཡི་འདོད་པ་
 བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ། འདོད་པ་དེ་དག་མི་གཅིག་གིས་ཐོབ་ཀྱང་། དེས་ཀྱང་
 མི་ཆོག་དེས་ཀྱང་ཡང་འཆོལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་མའི་བདེ་སྤྲོད་ལྷ་
 བྱ་ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་པོ་དང་ལས་ནུས་སྤྲིང་བཞི་ལྷ་གནས་དང་བཅས་པར་
 དབང་བ་བྱང་ཡང་མ་རྩོམས་པར། མཐར་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཛུམ་སྤྲིང་
 འདིར་མར་ལྷང་པའི་སྐབས་ཁ་ཆེམས་བཞག་པ་བཞིན་འདོད་པས་མི་རྩོམས་
 པ་ལས་སྤྲོན་ཆེ་བ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དབང་ན་ཡུལ་གཉིས་ལ་
 དབང་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་སྒྲམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ཅམ་ལ་དབང་བྱར་ཡོད་
 ཀྱང་མི་རྩོམས་ཤིང་། ཇི་ཅམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཞིག་བྱང་ཡང་ད་དུང་བྱང་ན་
 བསམས་ནས་དེའི་དོན་དུ་ངལ་རྩལ་ཆེན་པོས་འབད་སྐྱབ་བྱེད་དགོས་པ་འོང་།
 ཆོག་ཤེས་མེད་ན་ནོར་ལངས་སྤྲོད་ཇི་འདྲ་ཞིག་འཛོམས་ཀྱང་སྤང་པོ་དང་བྱང་
 མེད་དེ། སྤོན་རྒྱ་གར་ན་དབུལ་པོ་དེས་པས་ནོར་བུ་རིན་ཐང་བལ་བ་ཞིག་རྟེན་
 པ་སུ་དབུལ་བ་དེ་ལ་སྤྲོད་དགོས་ཞེས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་ལུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་
 བྱོད་ཆོག་ཤེས་མེད་པས་དབུལ་ཤོས་ཡིན་ཞུས་ཚུལ། ནོར་རྩལ་མེད་ཀྱང་ཆོག་
 ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ལྟག་པོ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཀུན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་
 ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས། ཞེས་
 དང་། འགོ་མགོན་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པས། ཆོག་ཤེས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁང་ན། ལྷག་
 པོ་སྒོ་ཉལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་ཡོད་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་ཤེས་མ་བྱུང་ན་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད། དེས་ན་
ཆོག་ཤེས་དང་ངོམས་པ་མེད་པ་འདི་སྟོན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་ལུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ལུས་རི་ལྟར་
སྤངས་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ལྟ་ལུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་
དུ་ཆེན་པོ་དང་། ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྲར། མནར་མེད་
མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡིས། ལྷག་བཟུལ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བརྟེན་འཆལ་ལོ།
ཉི་མ་ཟླ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤང་བྱས་
ཏེ། སྤར་ཡང་ལུན་ནག་སྤག་དུ་བྱིན་གྱུར་ནས། རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་བའང་
མི་མཐོང་འགྱུར། ཞེས་སྟོན་ཆད་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱི་ལུས་
བྲངས་མེད་པ་སྤངས་ཀྱང་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་ལ། སྤར་ཡང་མནར་མེད་
སོགས་དང་། ཡང་བྲན་སོགས་སུ་སྟེས་པ་དང་། སྐབས་སྐབས་སུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་
བའི་ལྟར་སྟེས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྤྲིང་བཞི་གསལ་བར་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཤི་
འཕོས་ཏེ་སྤྲིང་བར་གྱི་ལུན་ནག་དུ་སྟེས་ཏེ་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་བསྐྱམ་ཅམ་
ཡང་མི་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། ལྟར་ལྟ་མའི་ལོངས་སྟོན་ཀྱང་འདི་ཡོད་
མ་སྟོང་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ལོངས་སྟོན་སྟོང་ཡང་ཡིད་བརྟན་
མེད་དེ། སྟོན་ཆད་ལྟ་ལུལ་དུ་སྟེས་ནས་གདན་དུ་དོ་རྩེ་པ་ལམ་སོགས་བཏིང་།
ཁང་པ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུབ་པ་ལ་ལན་མང་པོར་ལོངས་སྟོན་
ཀྱང་། ད་ལྟ་ཀོམ་གདན་སོགས་ལས་མི་འདུག་པ་འདི་བཞིན་ཡིན་ལ། བརྒྱ་
བྱིན་དུ་སྟེས་ཀྱང་སྤར་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྟེས་པ་དེས་མ་པན་པ་
ཡིན། གཞན་ཡང་། མཐོ་རིས་བྱ་མོའི་རུ་མ་རྟེན་པ་ལ། རེག་པས་བདེ་བ་ལུན་
རིང་སྟོང་ནས་སྤར། དཔུལ་བར་འཐག་གཙོད་དབྱད་པའི་འཕུལ་འཁོར་གྱི།

རེག་པ་ཤིན་དུ་མི་བཟད་བཞེན་འཆལ་ལོ། ཞེས་སོགས་ལྟར་སྒྲིམ་ཆད་ལྟ་ཡུལ་
དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྟའི་བྱ་མོ་ནམས་དང་མཉམ་དུ་བདེ་བ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་ནས། དེ་
ལས་ཆོ་འཕོས་ཏེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ལས་མཁན་འཛིགས་སུ་རུང་བས་མཐའ་
བསྐྱར་ཏེ་སྤྲུག་བཟུལ་སྤྱོད་བ་དང་། ལྟའི་འཆེ་མེད་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལ་སྤྱད་སྤྱད་
ཀྱང་། དེ་ལས་འཕོས་ཏེ་དཔྱལ་བའི་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་འཐུང་སར་སྐྱེ་དགོས་ཚུལ།
སྒྲིམ་ཆད་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་སོགས་བྱས་ནས་འབངས་མི་བྱིས་འབྱུང་ཕྱག་
མང་པོ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཡང་། ད་ལྟ་དེ་སྐབས་
ཀྱི་ལག་རྗེས་པན་ཐོགས་པ་གང་ཡང་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ད་དུང་སྤར་ཁྱུས་པ་
ལྟར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་ངོམས་པ་མེད་པར་དེའི་
དོན་དུ་ཐུག་པ་བསགས་ནས་ངན་འགོར་འགོ་བས་ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟར་ཡོད།
བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤར་སྒྲ་མ་ཞིག་འདའ་
ཁར་གཞན་གཅིག་གིས་ཞལ་ཆེམས་ཁྱུས་པར། འཁོར་བའི་བྱ་བ་ལ་སྤྱིང་པོ་
མེད་ཅེས་པ་ལན་མང་པོ་བསྐྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་གིན་ཡོད། དེ་
བཞིན་དུ་རང་རེ་ཡང་འཁོར་བ་འདིར་ལུས་རི་འདྲ་ཞིག་སྤངས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་
ལོངས་སྤྱོད་བཟང་པོ་རི་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་སྒྲིམ་ནང་བཞིན་ལས་སྤྱིང་པོ་གང་
ཡང་མི་འབྱུང་། སྤར་རང་ཅག་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་
གཅིག་ཕུ་ལའང་འཛིག་ཏེན་འདིའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིན་ཐང་མི་ཆོད་
པ་ཅམ་གྱོན་སྤྱོད་བ་མང་པོ་བྱུང་ཡང་མ་པན། རྒྱལ་པོ་དང་དབུལ་པོ་གཉིས་
ཀྱང་བར་དོའི་འཕྲང་འགྲིམ་པའི་ཆོ་བཟང་ངན་མི་འབྱུང་བར་འདྲ་མཉམ་ཡིན།
དེས་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས། རྩོ་བོ་སྟོན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཅི་འདྲའི་
ལུས་ཤིག་སྤངས་པ་ལ། ད་རེས་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྱེད་མ་སྤྱོད་བས་

འཁུང་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཟབ་དགོས་གསུངས།

བཞི་པ་ཡང་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་
ལས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོ་ག་ཅམ། རི་ལུས་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་
མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཟུང་ན་བསལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱལ་
བ་ན། ཟངས་ཁུན་བསྐྱེལ་བ་གང་འཁུངས་པ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཁུ་ལ་ཡང་།
དེ་ཡི་ཆད་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོན་ཆད་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་
ནས། ཟངས་ཁུན་ཁོལ་མ་འཁུང་བའང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁུ་ལས་མང་ཅམ་
བཏུང་བེན་ཀྱང་། ད་དུང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒྱུན་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཅམ་འཁུང་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱི་དང་ཕག་ཏུ་གྱུར་
བ་ན། མི་གཙང་བ་ནི་གང་བོས་པ། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་པོ་ཡི། ཆད་ལས་ཤིན་
ཏུ་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་སྒྲོན་ཆད་བྱི་དང་ཕག་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་གཙང་བ་བོས་
པ་ཡང་རི་རབ་ལས་ཆེ་ཅམ་ཞིག་ཟ་སྦྱང་མོད། བྱིན་ཆད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བྱི་
མཐའ་གཅོད་མ་ཐུབ་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཅམ་ཟ་དགོས་པ་དང་། མཛའ་
བཤེས་རབ་ཏུ་བྲལ་བ་ཡིས། འཁོར་བའི་གནས་སུ་གང་དུས་པ། མིག་གི་མཆི་
མའི་ཐིགས་པ་ཡི། སྔོད་དུ་རྒྱ་མཚོ་འང་རུང་མ་ཡིན། ཞེས་སྒྲོན་ཆད་པ་མ་བྱུ་
སྐྱུན་སོགས་དང་བྲལ་ནས་དུས་པའི་མཆི་མ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ལ།
ད་དུང་ཡང་འཁོར་བའི་བྱི་མཐའ་ཆད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་མང་བ་
ཞིག་ཏུ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡོད། ཕན་ཚུན་དག་ཏུ་ཚྩོད་པའི་བྱིར། མགོ་བོ་བཅད་པ་
གང་ཡིན་པ། སྤངས་ན་དེ་ལྟར་མཐོ་བ་ནི། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་
ཐལ། ཞེས་སྒྲོན་ཆད་འཐབ་མོ་བྱས་ཏེ། དགས་རང་གི་མགོ་བོ་བཅད་པ་སྤངས་
ན་རི་རབ་ལས་ཀྱང་མཐོ་ལ། བྱི་ནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒྱུན་འདི་གཅོད་མ་

ཐུབ་ཕྱིན་ལྷ་མ་བས་ལྷག་པ་ཞིག་གཙང་ངེས། སྤྱིན་བྱར་གྱུར་ཅིང་རབ་བཀའ་ས་
 པས། ས་ལུད་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ། འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་དུ། དེ་ཡིས་བཀང་
 བ་ཤིན་ཏུ་འགོང་། ཞེས་པ་ལྷར་རང་ཅག་འདམ་རྩལ་གྱི་སྤྱིན་བྱར་སྐྱེས་ཏེ་མི་
 གཙང་ས་ལུད་ཐོས་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་སྒྲོད་དུ་བསགས་ཀྱང་མི་ཤོང་བའི་
 ཆོད་ཅམ་ཐོས་ཟིན་ལ། ད་དུང་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་ན་དེ་བས་མང་ཅམ་བ་
 དགོས་པ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། དེ་དེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི། འོ་མ་
 འཐུངས་ཏེ་ད་དུང་ས་ས་ཡི། སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་འཁོར་བ་པས། དེ་
 བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཆལ་ལོ། ཞེས་པ་ལྷར་སྒྲོན་ཆད་འཁོར་བ་
 འདིར་ལུས་ཡང་ཡང་སྤངས་ཏེ་མའི་རྒྱ་ལོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་བས་ལྷག་ཅམ་
 བཏུང་ཟིན་ཅིང་། ད་དུང་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་
 ལས་ཆེས་མང་བ་ཞིག་འཐུང་དགོས། ལྷར་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་བའི་སྐབས་བསམས་པ་
 ལྷར་འཆི་བ་ཐེངས་དེ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལན་དེ་ལའང་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་
 འཇིགས་པ་དེ་ལྷར་ཡོད་ན། སྐྱར་དེ་ལྷ་བའི་སྐྱེ་ཤི་སོགས་གངས་མེད་མྱོང་ངེས་
 ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། དེད་ཆོས་ད་ལྷ་
 མཐོང་ནའང་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིག་པ་ར་ཅན་གྱི་ལུས་སྤངས་པའང་སྐྱངས་ན་རི་
 རབ་དང་མཉམ་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་ལ། སྐྱན་ཆད་ཀྱང་འཁོར་བ་འདིའི་སྐྱེ་རྒྱུ་
 ཆོད་པ་ཞིག་བྱ་མ་རུས་ཆོ། སྤྱིག་པ་ར་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའང་དེ་ལས་མང་ཅམ་པ་
 ཞིག་ལེན་ངེས་གསུངས།

ལྷ་པ་ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་
 ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛིང་ཅིང་། མཐོན་པོ་རྣམས་གྱི་མཐའ་ལྷུང་
 འགྱུར། སྤང་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་ཤི། གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན།

ཞེས་འོར་རྩལ་བསགས་པའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་། མཐོན་པོའི་མཐར་ལྷུང་བ།
 འདུས་པའི་མཐར་འབྲལ་བ། རླུང་པའི་མཐར་འཛིན་བ་སྟེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཐའ་
 བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་མཐའ་
 རྒྱད་པས་མ་བསྐྱས་པ་མེད་པས་ན། དགོ་བཤེས་གསང་ཕྱ་བས། འཁོར་བ་
 འདིར་གན་བྱབ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ཉམས་ལ་རེ་མ་བབས། ཞེས་
 གསུངས་པ་རེད། དེར་མ་ཟད་རྩལ་བ་དུ་མས་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པའི་གནས་
 ཁང་འབྱོར་བ་སོགས་ཀྱང་། ཡང་ན་དགས་འཕྲོག་གམ། ཡང་ན་བདག་པོ་རང་
 ཉིད་ཤི་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ་མཐའ་མི་འབྱོལ། རང་རེ་སྤྱོད་སོགས་ད་ལྟ་མཉམ་
 དུ་འཛོམས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ལོ་ཁ་ཤས་ཤིག་སོང་མཚམས་ནས་ངས་པར་འབྲལ་
 ཏི་འགོ། རྒྱལ་མཚོག་བསྐླལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། མཐོ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་རིང་དུས་སུ་
 རྒྱུ་པས་བསྐྱེད་འོས་བྱུང་དུ་འབྱུང་། ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། བརྒྱ་བྱིན་
 འཇིག་རྟེན་མཚོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྟོང་
 ལྷུང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། འཁོར་བ་དག་དུ་ཡང་
 བྱུང་ཉིད་དུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐོ་བ་ལ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་
 སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་། དམའ་བ་ལ་རང་རེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོབ་གོ་ས་
 བྱུང་བ་སོགས་ལའང་སྟོང་པོ་མེད་དེ། ཇི་གྱང་ཐང་པས། མིང་གོ་ས་སྐྱམ་པོའི་
 ཤིང་སྤྱོད་ལ། ཇི་མཐོ་ཇི་མཐོར་འཇིག་ཆེས་ན། སྤ་ས་ནས་ཆག་པ་ཨ་ཙ་མ།
 རྒྱུ་པ་རུ་བསྐྱེད་ན་ཚོག་པ་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོ་ལྷ་བྱི་མ་ཟད། ཆོ་འདིར་ཡང་
 ཡིད་བརྟན་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་བཙོན་ཁང་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་སོགས་ཡོད། སྤར་
 སྤེ་སྤྱིང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གཞུང་ས་མཚོག་གི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ལྷགས་སོལ་མང་
 པོ་གསར་དུ་འཇུགས་པ་པོ། སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་མཁྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་

དེ་ཡང་མཐར་ཁྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་དང་འཁོན་ནས་མགུལ་ཤོར་ཏེ་དབྱ་ཡང་སྟོད་
ལུང་ཁྱི་བཅ་ཁར་ཉེན་མང་པོར་ལུས་པ་སྤྲུལ་གྲང་བདག་སྟོད་བྱ་མ་མོད་པ་དང་།
སྤྲུལ་དང་བཅུན་མོ་སོགས་གྲང་ས་མཐར་སྤྲང་འབྱམ་དུ་འགོ་དགོས་བྱུང་བ་དང་།
ཁྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ཡང་རྗེས་སུ་རྒྱན་གར་གྱི་དམག་བྱུང་སྟེ་བཀྲོངས་པ་སོགས་
ལྟར་ཡིན་གསུངས།

རྒྱག་པ་གོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། དང་པོར་ཨ་མའི་མངལ་སྒོ་ནས་སྐྱེ་
བའི་སྐབས་གྲང་རང་གཅིག་ཕུར་སྐྱེ། བར་དུ་ན་ཆ་ལྷ་བུའི་སྤྲུལ་བཟུལ་བྱུང་
ནའང་རང་གཅིག་ཕུས་སྟུང་། མཐར་ཤི་བའི་ཆོ་ཡང་རང་གཅིག་ཕུ་མར་གྱི་
དཀྱུལ་ནས་སྤུ་བརྟོན་པ་ལྟར་ཤི་འགོ་བ་ལས། གོགས་བྱ་མཁན་མེད་དེ། སྟོད་
འཇུག་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཕུར་སྐྱེ་འགྱུར་ཁིང་། འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་
འཆི་སྟེ། སྤྲུལ་བཟུལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན། གོགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་
བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྲིད་
པའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི། ཉེས་དམིགས་རིག་ནས། ཞེས་གསུངས་པའང་འཁོར་བའི་
བདེ་སྐྱིད་དང་ཕུན་ཚོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་
པས་འཁོར་བའི་མཛའ་བཤེས་འདི་ལ་སྤྲུལ་བརྟན་པ་གཅིག་གྲང་མེད། དེ་
ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྲུལ་བཟུལ་སྟུང་ལུགས་དང་། དེ་ཡང་མཐའ་མེད་ཚུལ་ལ་
བསམས་ན་ཡི་ཐང་ཆད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། སྐྱུར་གྱི་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་
ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་། རང་གི་འཁོར་བ་འདིའི་མཇུག་རྫོགས་ཐབས་
ཤིག་བྱ་དགོས། རང་གི་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲུལ་བཟུལ་ལ་མཐའ་
ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ན། ལྷར་བྱས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་རྒྱུན་གཙོད་ཐུབ་
པ་དགོས་གསུངས།

སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལོ། དང་པོ་ནི་ཆང་ནད་ཅན་ཆང་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་བཞིན་སྤར་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་བྱའི་སྐབས་བསམས་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། མིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ། ལྷའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ལོ།

མིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ།

དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འོ་ན་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆུང་ཆུང་ངམ་སྒྱམ་ན། འཁོར་བ་འདྲིར་སྐྱེས་ཕྱིན་མངོན་མཐོའི་ལྷས་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་ཏེ། རང་ཅག་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོས་བྱས་ན་དོན་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྤར་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རི་ལྟར་མྱོང་ཚུལ་མངལ་གྱི་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེན་གྱིས་ཆང་མ་བརྟེན་ཟིན་པས་ད་ལྟ་མི་དྲན་མོད། ཕྱིས་ནས་མིའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆ་ཆང་མྱོང་དགོས། དེ་ཡང་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ཕྱིར་མ་བཅས་པའི་བར་ལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་དང་ལྷས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་རེ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཁྱུ་ཞུག་གི་དབྱས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པའི་སྐབས་ལྷས་ཀྱི་ཆོད་དེ་ཞོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལས་མེད་པས་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ན། དཔྱལ་བའི་ཟངས་པོ་ཆེའི་ནང་དུ་འཆོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། དེ་ནས་ཡན་ལག་གི་འབྱར་མགོ་

ལ་དོན་པ་ན། རྒྱུ་ཤིང་གིས་བརྒྱུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། ཡན་ལག་
ནམས་རེ་རེ་དོད་པ་ནའང་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱུག་པོ་རེ་རེ་ཡོད། ཨ་མས་བཏུང་བ་
ཚ་མོ་འབྱང་བ་དང་། འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་པ། ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཆུ་ཚན་དུ་
འཆོད་པ་དང་། རྒྱུང་གིས་འབྱེར་བ་དང་། རི་ཆེན་པོས་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་
བསྐལ་མྱོང་། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱང་སློབ་སྦྱིངས་ལས། ཤིན་དུ་མི་བཟད་དྲི་ང་
མི་གཙང་བཅེར་བས་འགགས། རབ་དུ་དོག་པ་ལུན་ནག་ཐེབས་པོར་འདུག་
པ་ཡི། མངལ་གནས་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། ལྷས་ཡོངས་
བསྐྱམ་ལ་སྤྱུག་བསྐལ་ཆེན་པོ་མནག་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེར་
ན། རང་རེ་སྤྱུགས་ཀྱི་བུ་མ་པ་མི་གཙང་བ་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ཞིག་དུ་
བཅུག་ནས་ཁ་དམ་དུ་བཅད་དེ་ཉིན་ཞིག་ཙམ་བཞག་ན་སྔོན་ཚུགས་ཐབས་ཡེ་
མེད་པ་ལྟར་མའི་མངལ་དོག་ཅིང་ལུན་པ་གནག་ལ། མི་གཙང་དྲི་ང་བའི་ནང་
དུ་ཟླ་བ་དགུ་དང་ངོ་བཅུའི་རིང་སྔོན་དགོས།

དེ་ནས་འདུ་ཤེས་ལྡ་ཤར་ཏེ་མངལ་ནང་དུ་སྤྱུགས་བྱོ་བའི་ནམ་པས་ཕྱིར་
ཐོན་འདོད་བྱུང་ནས་མངལ་སྒོ་ནས་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་། སློབ་སྦྱིངས་
ལས། དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཏིལ་མར་བཅོར་སྤྱད་སྲ་བ་ཡི། བཅོར་བ་ལྟར་བྱས་དེ་
ནས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་བཅས། ཞེས་པ་ལྟར་རང་གི་ལྷས་འཇུར་མིག་ནས་དྲངས་
པ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། བཅས་པའི་སྐབས་བ་སྤྲང་གི་པགས་པ་དམར་
བཤུས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟན་རི་ཙམ་འཇམ་པའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་ཀྱང་ཆོར་
དོང་དུ་སྐྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུང་གིས་རིག་པ་ན་གི་མཆོན་གྱིས་
བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མའི་ལག་པས་བཟུང་སྟེ་བྱིར་བ་ན་བྱེུ་ཁས་བྱིར་བ་ལྟ་
བུའི་འཇིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་འབྱུང་། གཞན་ཡང་ཆོ་ལྡ་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་

ཅད་འགྲིབ་ནས་ཤེས་རབ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར། ཟ་ཉལ་འགོ་འདུག་ཚུན་
 ཆད་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་པ་ཡོད། རྒྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱེམ་པ་ནའང་གཞན་
 ལ་ཕར་ལྷད་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་རྒྱེ་ངེས་པ་དང་།
 རྒྱེས་པ་བཞིན་གྱི་ཉམས་བརྟོན་ཏེ་དགའ་བོ་མངལ་འབྱུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་རྣམས་བསམ། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྦྱང་
 ཚར་བས་སྦྱོན་མེད་སྟམ་པ་འོང་ཡང་། འཁོར་བའི་བྱི་མཐའ་མ་ཆོད་ཀྱི་བར་དུ་
 རྒྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གཅིག་ཤུ་མཐའ་མེད་པར་སྦྱང་དགོས་པས་བཟོད་དཀའ་ཚུལ་
 སོགས་གསུངས།

ཀ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཀ་བས་གཟུགས་སྤྱག་
 གཟུགས་ནི་མི་སྤྱག་བྱེད། ཀ་བས་གཟི་བརྗེད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཕྲོག།
 ཀ་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྟན་པར་བྱེད། ཀ་བས་འཆི་བྱེད་ཀ་བས་
 མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། ཅེས་སོགས་ལྟར། གཟུགས་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ།
 མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ། དབང་པོ་ཉམས་པ། དུལ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པ་ཉམས་པ། ཆོ་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་
 རིམ་གྱིས་འགྲིབ། ལུས་ནི་གཞུ་ལྷར་གྲུག མདངས་ཉམས། ལངས་འདུག་
 དཀའ་ཞིང་། སྒྲ་དཀར་གཉེར་མ་མང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱག་པ་རྒྱེ་བ་འཕོས་
 པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟེ། རྗེ་མིད་ལའི་ཞལ་ནས། བརྟོད་ཤུར་འདོན་པའི་ལྷང་ལྷགས་
 དང་གཅིག། བྱ་ལ་འཇབ་པའི་འགོ་ལྷགས་དང་གཉིས། ས་དོ་ཆད་པའི་སྔོད་
 ལྷགས་དང་གསུམ། གསུམ་དེ་གསུམ་འཛོམས་པའི་དུས་ཆོད་ན། ཡ་བྱི་སྐྱུ་ལུས་
 རྒྱད་པའི་ཡིད་ཕམ་མ། ཞེས་དང་། བྱི་པགས་པ་འདུས་པའི་གཉེར་མ་དང་
 གཅིག། ནང་ཤ་ཁག་ཟད་པའི་རུས་འབྱར་དང་གཉིས། བར་སྟེན་སྤྱགས་འོན་

མོང་ཐོམ་ཡོར་དང་གསུམ། གསུམ་དེ་གསུམ་འཛོམས་པའི་དུས་ཚོད་ན། ཨ་
ཕྱེ་མི་སྤྱག་སྟོན་པའི་ཁོ་གཉེར་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འདི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་འཁོར་བར་གནས་པའི་སྟོན་རེད། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་ཀ་མ་
བའི་ཞལ་ནས། ཆས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་འོང་བས་དྲག་དུས་གཅིག་ལ་འོང་
ན་བསྐྱེད་ཐབས་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། རོ་རུབ་གཞོན་རུ་བཀྲག་
མདངས་ལང་ཚོ་དང་ལྷན་བཞིན་དུ་ཉལ་ནས། སང་ནམ་ལངས་པ་ན་དབང་
པོ་མི་གསལ་བ་དང་། ལུས་ཆས་ཤིང་འཁོག་པ་སོགས་དེ་ལྟར་གྱུར་འདུག་ན་
བསྐྱེད་ཐབས་མེད། དེས་ན་ད་ལྟ་དབང་པོ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལུས་སོགས་མ་
ཉམས་པའི་དུས་འདིར་ཆོས་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཕྱིས་ནས་ཆས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
ནོན་ཏེ་མི་ལུས་འཕྲོས་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འགྱུར། དབང་པོ་
ཉམས་ཤིང་ལངས་འདུག་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱབ་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ཆོས་རི་ལྟར་
འབྱུང་། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས་ཀྱང་། ཆས་པ་ཨ་ཁྱི་བྱི་ལྷུ་འུ་ཁྱུས། མགོ་
ནས་དབང་རབ་བསྐྱར་བ་འདྲ། སྐ་ལོ་དུང་ལྟར་དཀར་བ་འདི། རག་ལོག་ངི་
མ་དག་པ་མིན། འཆི་བདག་མཆིལ་མའི་རྒྱང་མདའ་དེ། བ་མའི་ཐོལ་གྱིས་
བབས་པ་ཡིན། དཔྲལ་བའི་ར་གཉེར་ཁྲིག་ཁྲིག་འདི། བྱ་རྒྱུང་རྒྱག་པའི་ཞོ་
གཉེར་མིན། ཆོ་ཚད་ལོ་མང་འདས་པའི་གངས། དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉམ་བེས་པ་ཡིན།
ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རྒྱ་ཐིགས་ཐིགས་འབབ་པ་འདི། ལུ་ཏིག་དོ་ཤལ་བསྟར་བ་
མིན། གསལ་འཆར་ལང་ཆོའི་ཆབ་རོམ་དེ། གདུང་བྱེད་ཉི་མས་བཞུས་པ་
ཡིན། སོ་ཡི་བྲེང་བ་ལྷུང་བ་འདི། སྟེ་འདོད་སེ་བྱ་བརྗེས་པ་མིན། ཆོ་འདིའི་ཁ་
ཟས་ཚང་བ་ཡིས། ཟ་བྱེད་ལག་ཆ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བཞིན་རས་
བསྐྱེད་ཤིང་མདོག་ངན་པ། སྤྱེའུའི་འདྲ་འབག་གྱོན་པ་མིན། གཡར་པོའི་ལང་

ཆེ་ཕྱིར་བྱེད་པས། མི་སྤྱད་རང་མདོག་བསྟན་པ་ཡིན། མགོ་བོ་ཡུག་ཡུག་བྱེད་
 པ་འདི། གཞན་གྱི་བྱ་བར་འབྲུ་བ་མིན། མཐར་བྱེད་དབྱུག་པའི་སྒྲེ་ཕོག་པས།
 མ་བཟོད་ལྷན་པ་འདར་བ་ཡིན། ལམ་ལ་ཁ་གཏད་བསྐྱར་བ་འདི། རྒྱ་ཁབ་
 བོར་ནས་འཆོལ་བ་མིན། ས་ལ་ལང་ཆོའི་ཁོར་བྱ་དང་། དྲན་པ་སྟོར་བའི་
 རྣམ་འགྱུར་ཡིན། ལངས་ཆོ་སྤྱག་བཞི་འཇུག་པ་འདི། ཕྱགས་ཀྱི་ལད་མོ་བྱས་
 པ་མིན། བྱིན་པས་ལྷས་པོ་མ་ཐེག་པའི། རམ་འདེགས་ལག་པས་བྱེད་པ་ཡིན།
 སྤྱོད་ཆོ་ཆེན་གྱིས་སྤྱང་བ་འདི། གྲོགས་ལ་འཁང་ར་བྱེད་པ་མིན། སྤྱོད་གའི་
 སེམས་ཀྱི་དབྱང་ཐག་དང་། ལང་ཆོའི་བྱངས་ཐག་ཆད་པ་ཡིན། འགྲོ་ཆོ་ཡོམ་
 ཡོམ་འཁྱོར་བ་འདི། མི་ཆེན་གོམ་སྟབས་བྱེད་པ་མིན། ར་ཆོད་ཁུར་པོ་ཏ་ཅང་
 རང་། རྩེ་བས་ཡོ་དྲང་ཤོར་བ་ཡིན། ལག་པ་ཡབ་ཡབ་འདར་བ་འདི། ཁོར་ལ་
 ཏུབ་ཤ་བྱེད་པ་མིན། ལག་པར་འོང་ཆད་ཅིག་ཅར་དུ། གཤེན་རྩིས་སྤྲོགས་
 ཀྱིས་དོགས་པ་ཡིན། བཟའ་བཏུང་ཏུང་ཤས་སྤྱོད་པ་འདི། ཟས་ལ་སེར་སྒྲ་
 བྱེད་པ་མིན། རྩོད་པའི་མེ་དྲོད་ཉམས་པ་ཡིས། མི་རྒན་སྦྱེལ་གྱིས་དོགས་པ་ཡིན།
 གོས་ཆུང་སྤབ་བདེ་གྱོན་པ་འདི། ཡང་ཆས་བྱས་ནས་འཁྲབ་རྒྱ་མིན། རང་
 གོས་ལྷས་སྟོབས་ཤོར་བ་ཡིས། གོས་ཀྱང་ཁུར་དུ་སོང་བ་ཡིན། རྩོད་དབྱུགས་
 འཆང་ཞིང་ཕྱ་འདེབ་པ། གཞན་ལ་སྤྲོགས་སྤྲོག་བཅེག་པ་མིན། དབྱུགས་ཀྱི་
 འགྱུ་བ་བྱེད་བྱེད་འདི། རམ་མཁར་ཡལ་འདོད་ལྡན་ཡིན། བྱ་སྤྱོད་ཐམས་
 ཅད་འགྱུར་བ་འདི། ཅོལ་ཆུང་གང་དྲན་བྱེད་པ་མིན། རྣམ་པའི་གདོན་གྱིས་
 ཟེན་པ་ཡིས། རང་འདོད་དབང་ནི་མེད་པ་ཡིན། ལས་དོན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་
 པ་འདི། རྣང་ཆུང་ཏར་རྒྱག་བྱས་པ་མིན། རྟེན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ཡིས།
 དྲན་རིག་ཤེས་པ་དེབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲ་དཀར་དང་གཉེར་

མ་བྱུང་བ་སོགས་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྗེས་གསོད་རྟགས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་ཡིན། གཞན་
ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མང་དུ་ཡོད།

ན་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། དཔེར་ན་དགུན་སྤྲོད་རྒྱང་
དང་ཁ་བ་ཆེ། རྒྱ་ཤིང་གེལ་པ་ནགས་སྐྱན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། དེ་ལྟར་ནད་
འདི་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། དབང་པོ་གཟུགས་དང་སྟོབས་ནི་ཉམས་
པར་བྱེད། ཅས་པ་ལྟར། ལྷས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ། སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་
མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་
འོང་བ་མི་འདོད་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ།
སྟོག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་
སྟོབས་ཤོར་ཁ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཤིང་བརྗེས། ཞེས་སོགས་ལྟར་སྐྱེས་པ་དར་མ་ཞིག་
ཡིན་ཡང་མལ་ས་ན་སྤྱང་། ལྷས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ཞིང་བཀྲག་མདངས་ཉམས་པ་
སོགས་དང་། རྒྱས་པར་ན། ནད་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་མནར་ལྷགས་བསམ་སྟེ།
གནད་གཅོད་དྲག་པོ་བྱུང་ནས་མཐར་ཁ་ཆེམས་ཅམ་ཡང་འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་
ཚུལ་སེམས་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་ན་རྒྱས་འཆི་བ་
སོགས་གཟིགས་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་ཐར་བ་ལ་གཤེགས་ཚུལ་སོགས་གསུངས།

འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འཆི་དང་འཕོ་དང་འཆི་
འཕོ་དུས་བྱེད་པ། སངས་ཤིང་སྤྲུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྟག་དུ་འབྲལ། ཕྱིར་མི་འོང་
ཞིང་ཐད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ཤིང་ལས་ལོ་འབྲལ་འདྲ་ཞིང་ལྷང་རྒྱན་
མཚུངས། ཞེས་པ་ལྟར། ལོངས་སྤྱོད་དང་། རྩ་འཇིང་། འཁོར། ལྷས་རྣམས་སྤྲུག་
པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། འཆི་ཆོ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་
བདེ་བ་དྲག་པོ་སྤྱང་བ་སོགས་དང་། འཆི་བ་བྱུང་ཆོ་ཐབས་གཞན་གྱིས་བསྐྱོག་

པའང་མི་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སྤར་འཆི་བ་
དཔ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན།

སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། རང་གི་སྤྱོད་མཆོད་གྲོགས་པ་
མ་མཛེའ་བཤེས་སོགས་གཅིས་ཤིང་ཕངས་པ་རྩ་པོར་གང་འབྱུང་བའི་ཆོའང་
འབྲལ་མི་པོ་ཅན་བྱེད་པ་དེ་དག་དང་། གོ་ས་སྤོབས་འབྱོར་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་
སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ཡིན་ཡང་འགའ་ཞིག་ཚུལ་བྲིམས་དང་
བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་སྤྱིར་
ལ་མི་འོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིན་གྱི། འཁོར་བ་པ་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་
རྟགས་ཡིན།

མི་སྤྱག་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། མི་སྤྱག་ཅིས་པ་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་སྟེ། དག་སོགས་དང་འཕྱད་དེ་བརྟུང་འཕྱོག་བྱེད་པ་དང་། བད་གདོན་
དང་ཕྱད་ནས་མནར་གཅོད་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་། ཁ་མཆུ། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ།
རྒྱན་པོ་དང་ཕྱད་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་མཐའ་མེད། རྒྱན་དན་བྱུང་ན་བེལ་
བའི་དཀྱིལ་དུ་འབྱམས་ཏེ་ལུས་སེམས་ཤིན་དུ་ངལ་དགོས་པ་ཡང་འཁོར་བར་
གནས་པའི་སྤྱོད་རང་ཆས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ། བོང་བྱ་ལྟ་བུར་སྐལ་མ་བཟོ་བ་དང་།
ཁལ་སྤྱོད་མོ་བྱུར་དགོས་པ་ཚུན་ཁོ་རང་གི་ལས་དབང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་
ཡིན་གྱི། མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མིན། དག་བཤེས་པོ་རྟོ་བའི་གསུང་ལས།
རིགས་བྱུག་གང་དུ་སྦྱིས་པན་ཆད་ན་ཆ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
འབྱུང་བ་ནི་ན་རྒྱ་ཞིག་ན་བ་ཡིན། འཆི་རྒྱ་ཞིག་འཆི་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མི་འོས་
པ་ཞིག་སྤོབས་དུ་བྱུང་བ་མིན། འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན།
འཁོར་བར་གནས་རིང་ལ་དེ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ན་སྦྱི་

བ་སྤྱོད་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་ཅག་
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་མི་འདོད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཐབས་བྱེད་
དགོས་གསུངས།

འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཅལ་ཀྱང་མི་རྟོན་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ལ།
འདི་ནི་བགྲས་སྒྲིམ་དང་འཆོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པས་ཆ་གང་ངལ་འཛིགས་སོགས་
བྱུང་དུ་བསང་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། དཔོན་པོ་ལ་དོན་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཁྱབ་ནའང་། དང་པོར་འབྱུང་གི་རེ་བའི་སེམས་ངལ་དང་དཀའ་ལས་
བྱས་ཀྱང་། རྗེས་ནས་དོན་དེ་མ་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཁིང་ས་ཡོད་མཁན་ཆོ་སྤྱོད་
སྒྲིམ་ན། དེའང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཁིང་པའང་ཁིང་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་
ཞོགས་པ་སྤྱ་བར་ཐོ་རངས་ནས་ལངས་ཏེ་ལས་བྱེད། ཉིན་མོར་ཉི་མས་ཆོག་
བཞིན་སྤྱགས་རྒྱུད་གིས་གདུང་བཞིན་ཐལ་བའི་དཀྱིལ་དུ་འགོ། ཁིང་ཁར་ས་
བོན་བཏབ་ཟིན་ནས་འབྱུ་བསྐྱས་ཏེ་སྤྱོད་དུ་སྤྱགས་མ་ཟིན་བར་སང་སེར་བཅོལ་
ཐན་སོགས་ཁིང་ཁ་ལ་དག་འབྱུང་དུ་དོགས། སོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་ལོ་ཐོག་མི་
འབྱུང་དོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱན་ཆད་མེད། ཁིང་པས་ཆོང་པ་ཆོ་སྤྱོད་སྒྲིམ་
ན། ཆོང་པ་ཡང་རང་གི་པ་མ་བཟའ་རྒྱ་བྱ་སྤྱག་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་སོག་
འབེན་དུ་བཅུག་ཞེ་མི་ཡུལ་ས་མཐར་འབྱམས། མཆན་མོ་ཡང་གཉིད་སྟོད་
བདེ་ཞིག་ཀྱང་ཉལ་མི་སོད། ལ་སྤྱང་རྒྱ་འཕང་སོགས་བཞུལ། འགའ་ཞིག་ཆོང་
བྱས་ཀྱང་ཁེ་སོགས་མ་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་མ་རྩ་ཡང་བཞག་ཤོར་བ་སོགས་དང་།
དག་ཇག་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་སོག་ཚུན་ཆད་འཕྱོག་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྤྱོད་མེད་ནའང་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོད་དེ། དབུལ་

བོས་དེ་རིང་འདི་ཚོས་ནས་སང་ཉིན་ཅི་ཟ་སྐྱུ་དུ་དེ་ལ་སྒོ་མི་བདེ་བར་ཟས་དེ་
 འཆོལ་དུ་འགོ་ཞིང་། བཅའ་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་
 སྤྱག་བསྐྱུལ་ཏེ། སྤྱག་པོ་ནོར་རྩེས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྱང་བོས་སྒོང་ནས་བྱིར། གཞན་
 གྱིས་གཡར་ནས་བྱིར། དཔོན་བོས་འཕྲོགས་ཏེ་བྱིར། ཐ་ན་བྱེ་ལ་དང་བྱེ་བ་ཚུན་
 ཆད་ཀྱིས་དག་བྱས་ཏེ་བྱིར་བས་དེ་ལ་གསོག་བསྐྱུང་མི་ལུས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ།
 བསྐྱུལ་དོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ། རྩ་བ་ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་སོགས་ཡོད། ཤིང་
 བཟོ་ཆོམ་ཟོ་ལྟ་བུའི་ལག་ཤེས་ཀྱིས་འཆོ་བ་ཡང་སྟོ་གོས་སྒྲ་སོགས་ག་མི་འགྲིག་
 པ་དང་། མི་མ་མགུ་བའི་དོགས་པ། ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སོགས་དང་། ཤིང་དུམ་
 ཅམ་དང་། ལྷན་པའི་ཆལ་བུ་ཚུན་ཆད་བརྒྱ་བ་དང་གསོག་མི་ཐུབ་པའི་སྤྱག་
 བསྐྱུལ། རང་ཅག་རབ་བྱུང་ཡིན་ཡང་འདྲོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་གཤའ་
 མ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་སྐྱུ་རིམ་གྲོང་ཆོག་ཚུན་ཆད་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཡིན།
 དཔོན་བོས་བཞུས་ན་འབངས་ཆོ་སྦྱིད་སྐྱུ་པ་ཡོད་ཀྱང་། འབངས་ཆོ་ཡང་
 སྤྱག་བསྐྱུལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྟོ་སྐྱུ་ལ་གོས་དུལ་བ། རང་ནོར་ལ་རང་དབང་
 མེད་པར་བྲལ་བྱུང་ལག ཁ་ངན་བརྒྱུང་གཏག་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཟད། འགའ་
 ཞིག་སྟོ་ཟ་ལོང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སྤྱ་མདའ་བར་གསུམ་དུ་འདྲེད་འགོ་བ།
 འགའ་ཞིག་ཅམ་པ་ཟ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་བྲལ། ཆག་སྒྲོ། ཉིས་ཆད་དྲག་པོ་བབ་པ་
 སོགས་མདོར་ན་ཉིན་མཆན་ཀྱན་དུ་སེམས་བྲལ་དང་། མི་ཆོང་ལ་སྤྱག་གིས་
 སྦྱེལ་དགོས་པ་ཡོད། འབངས་ཀྱིས་དཔོན་པོ་ཆོ་སྦྱིད་སྐྱུ་པ་བྱེད་ཀྱང་དེ་འདྲ་
 མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཏེ། ཐ་མལ་རྣམས་ལ་
 ལུས་སྦྱེས་སོ། སྤྱག་བསྐྱུལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་
 འཛོམས་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་

ཡང་། ལྷང་པ་དེའི་ག་མ་འགྲིགས་པ་དང་། སྐད་ཆ་མི་སྟན་པ་པལ་ཆེར་དེའི་
ཅར་བྱེར་ནས། ཡུལ་དེའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ཁུར་ལེན། དག་མ་བྱུལ་གྱིས་དོགས།
གཉེན་མ་འབྱོངས་གྱིས་དོགས། བྱིས་མ་མོན་གྱིས་དོགས། དབང་ཤོར་གྱིས་
དོགས་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐལ་ཡོད། རང་རེས་ཀྱང་ཐ་ན་གྲུང་ཆོགས་
གཅིག་ལས་མ་བཟོས་ན་འང་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་གི་ངལ་བ་བྱེད་དགོས། མདོར་
ན་ནོར་རྟ་ཅམ་ཡོད་ན་སྤྲུག་བསྐལ་ཡང་རྟ་ཅམ་བེར་བ་ལྟར། དང་པོར་འཕྲད་
སྐབས་མི་སྤྱ་འདྲ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཆ་སྟན་མདོག་ཁ་བ་རེ་ཤོད་ཀྱང་། ཕར་ཅམ་
འདྲིས་ན་ག་མ་འགྲིགས་པ་ཤ་སྟག་སྤྲུག་སྐད་ཅེར་ཅེར་བྱེད་པ་རེ་ལས་མེད། རྒྱལ་
མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མཐོ་དམན་སྐྱབས་བཅུན་པོ་མོ་སྤྱ་
འདྲ་ལ་བལྟས་ཀྱང་། ཆ་ལྷགས་རྣམས་འགྱུར་པོ་སྒྲོབ་ཆེ་ཆུང་ཅམ་མ་གཏོགས།
སྤྲུག་གིས་མི་ཆེ་སྤྱེལ་བ་མཉམ་མཉམ་དུ་འདུག་པས། སྐལ་མཉམ་གྲོགས་
མཆེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྲང་ཚུལ་འདི་སྒྲོ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱི་རོལ་གྱི་གོས་
དང་ཆ་ལྷགས་སོགས་བཟང་ངན་ཅམ་ལས། དོན་དུ་སྤྲུག་བསྐལ་སྤྱིང་བ་མཉམ།
ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་སྤྲོད་སས་མི་འགྲིག་པ་དང་། ཀ་ཅས་མ་བྱུང་བ་དང་།
གྲོགས་གྱིས་མ་བྱུང་བ་སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོང་བ་དང་། གནས་དང་། གྲོགས་
དང་། འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་ནས་དྲག་ཤོས་རེ་བྱུང་ཡང་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་མ་
འདས་ཏེ། གཡོག་དང་། དགོ་སྤྲུག་ གྲོགས་སོགས་བརྒྱ་སྤྱིང་ཅམ་རེ་བརྗེས་ཀྱང་
མི་འགྲིག་པ་ཤ་སྟག་ལས། ཡིད་དང་མཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ཡང་
གྲོགས་སྤྱད་འགྲོགས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་གྲོགས་ཡིན་པའི་རྟགས་རེད། ཇ་
ཚུན་ཆད་ཀྱི་འོངས་སྤྱོད་གང་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་འོངས་སྤྱོད་ཡིན།
དགོན་པ་སོགས་གནས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་གནས་ཏེ། ད་ལྟ་

རང་རེ་དང་པོར་གྲུ་སར་གནས། དེར་སྐྱིད་པོ་མ་བྱུང་ནས། གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་
ན་ཨེ་དྲག་གི་རེ་བས་རི་ཁོད་ལྷ་བྱར་སོང་། དེར་ཡང་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་
མ་བྱུང་བར། གནས་སྒྲོར་ལྷ་བྱར་སོང་། དེ་དག་ཏུ་སྐྱིད་པ་མ་བྱུང་ནས། བ་
ཡུལ་དུ་སོང་བས་ཨེ་དྲག་བསམས་ནས་དེ་ལྷར་བེལ་བ་དང་། ད་ལྷ་རང་
གཞན་གང་ལའང་གཏམ་སྒྲུལ་ན། ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ངལ་བ་བྱས་ཏེ་ག་
མ་འགྲིགས་པའི་སྐད་ངན་ཅེར་ཅེར་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཡང་། འཁོར་བའི་སྦྱོན་
ཏེ། དེ་རྣམས་མིའི་སྒྲུག་བསྐལ་ངོ་སྤྱད་པ་ཡིན། དེ་མ་སྤྱད་ན་སྒྲུག་བསྐལ་
ཐམས་ཅད་གནས་དང་གྲོགས་སོགས་ཀྱིས་བྱས་ནས་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་
ཟེར་བ་དེ་པ་ཆད་ཐག་རིང་ཞིག་ན་ཡོད་པར་གོ་ཉན་ཡོད། དེ་ལྷར་མ་སོང་
བར་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་འཁོར་བའི་སྦྱོན་
ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། འཁོར་བ་འདི་ལས་མ་ཐོག་བྱིན་གང་དུ་སོང་ཡང་སྤར་
བཞིན་སྒྲུག་བསྐལ་མཐའ་མེད་དུ་སྦྱོང་བ་ལས་མི་འབྱུང་གསུངས།

ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་བསམ་པ་ནི། འོ་ན་ལྷ་མེན་དུ་སྐྱེས་
ན། བདེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། དེར་སྐྱེས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐལ་ཁོ་ན་ལས་
མེད་དེ། བཤེས་སྤངས་ལས། ལྷ་མེན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི།
དཔལ་ལ་སྤང་བྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ཆེ། དེ་དག་སྒོ་དང་ལྷན་ནའང་འགོ་
བ་ཡི། སྐྱེབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས། གནས་ནི་རི་
རབ་ཀྱི་རྩ་མཆོམས་མན་ཆད་ན་འོད་ཅན་དང་། རྩ་བའི་འཕྲེང་བ། གནས་
བཟང་པོ། མི་གཡོ་བ་སྟེ་གོང་བྱིར་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་དང་རྩུང་རིང་བྱུང་མ་
གཏོགས་སྤྲོང་ཤག་འོག་ཤག་གི་ཆོད་ལྷ་བྱ་ཡོད། ལྷ་མེན་ནི་སྐྱེར་ལྷ་དང་ཆ་

འདྲ་ཅམ་ལས། ལྷ་ལ་འགན་མི་བྱབ་ཀྱང་། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་བྱད་མེད་མཛེས་མ་
ཡོད་པ་ལྷས་འཕྲོག་པ་དང་། ལྷ་ལ་འཆི་མེད་ཀྱི་བྱུང་བ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་
ཆེ་བས། ལྷ་མ་ཡིན་དུས་རྟག་དྲུག་པ་ལྷ་དོག་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་མེས་
གཏུང་། རང་རེ་དགའི་དཔལ་འབྱོར་ཆུང་དྲུལ་པ་ལྷ་དོག་ཆུང་ཟད་སྐྱེས་
ཆོའང་མ་བདེ་བ་དེ་ཅམ་ཡོད་ན། ལྷ་མ་ཡིན་ལྟའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་མི་
བཟོད་པ་འོང་བ་ལྷ་ཅི་སྒྲོམ་པས་ནམ་ཞིག་ན་ནད་མ་ཐེགས་ནས། འཐབ་པར་
བྱིན་པ་ན། ལྟའི་སྤང་ཆེན་ས་སྤང་གི་བྱས་སྤྱུང་ཅམ་གྱིས་སྒྲིགས་དོ་ཆེན་
པོའང་གཏོར་བ་དང་། མཆོན་འཕངས་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་མ་ཆད་ཀྱི་བར་མི་
འཆི་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་མཆོན་ཆ་གནད་གང་དུ་ཕོག་ཀྱང་འཆི་འགོ་བས་ལྷ་མ་
ཡིན་དུས་རྟག་དྲུག་པམ་པ་ཤ་ལྷག་མ་གཏོགས་ཀྱིས་བའི་དུས་མེད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན།
རང་རེ་མི་ཡུལ་གྱི་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བ་གཉིས་འཐབ་པ་ལའང་
འཇིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་ན། ལྷ་དང་དེ་ལྟར་དམག་འཐབ་དགོས་པ་
ལ་ཅིའི་བྱིར་མི་འཇིགས་ཏེ་འཇིགས་སྐྱག་ཆད་མེད་པ་ཡོད། ལྷ་མིན་གྱི་དམག་
རྣམས་ལ་ནི་མ་ཤིའི་བར་དེ་ལྟར་རྟག་དྲུག་འཐབ་ཆོད་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
དང་མཆོ་ཀྱན་མཐོང་ཞེས་པའི་ནང་དུ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་པམ་ནས་སོ་སོའི་
གྲོགས་རྣམས་བསད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་དེ་དག་གི་བྱད་མེད་རྣམས་
ཀྱང་བྱིས་དུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཚུལ། ལྷ་མིན་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་།
ལས་སྐྱབ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས། རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་
མེད།

ལྟའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ལྟའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསམ་པ་ནི། འོ་ན་ལྷ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བདེ་བ་

ཞིག་ཞེ་ཡོད་ཅེ་ན། འདོད་ལྟ་རྣམས་ལ་འཆི་འཕོ་ལྷུང་བ་དང་། སྤྲོད་བ་
 དང་། བཅད་དུ་ལ་གསོད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད། དང་པོ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་
 ལས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྲུག་འགྱུར་བ་དང་། ལྷན་ལ་མི་དག་འ་མེ་དོག་སྤྱིངས་
 རྒྱུ་དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། སྤྲོད་ཆད་མེད་པའི་རྒྱལ་
 འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྤྲོད་བྱེད་འཆི་ལྷས་ལ། ལྷ་ཡུལ་
 གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། ས་སྤྱིངས་མི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དག།
 སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྷས་རྣམས་དང་འདྲ། ཞེས་པ་ལྷར་རིང་བའི་འཆི་
 ལྷས་ལྷ་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་པོག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། ལུས་
 ཀྱི་བཀྲག་མདངས་ཉམས། གདན་སྤྱིངས་འདུག་སྤྱིངས་མི་འདོད་པ། ལུས་ཀྱི་མེ་
 དོག་རྒྱུ་དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་པ། རྒྱལ་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། ལུས་
 ཀྱི་འོད་ཀླུང་བ། ལུས་ཀྱི་ཆེ་ལུས་ལ་ཆུ་ཆགས་པ། གོས་རྒྱན་ལས་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་པ།
 མིག་བཅུ་མ་བ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་སོགས་འཆི་ལྷས་པོག་པ་ན། གནས་
 རྒྱག་ལྷག་ཅིག་ཏུ་ཉ་བྱེ་ཆོན་དུ་འབྱེ་བ་ལྷར་སྤྱིངས་སྤྲུགས་འདོན་བཞིན་ལྷ་སོ་སོའི་
 འག་བདུན་རེ་སྟེ་རྒྱལ་ཆོན་རིགས་བཞི་པ་ལྷ་བྱ་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་འི་རིང་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་དགོས། ལྷག་པར་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐབས་གསུམ་པ་ཞེས་སྤྲུག་གང་
 གི་རྒྱས་ལྷར་སྤྱིངས་པ་དང་། ད་ལྷ་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། འཆི་བའི་
 འོག་ཏུ་གང་དུ་འགོ་བ་སྟེ་གསུམ་ག་ཤེས་པས་བྱི་མར་གང་དུ་སྤྱིངས་པ་ཤེས། ལྷའི་
 ཉེན་དེ་ལ་སྤྲུག་རང་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ངེས་འབྱུང་དང་། གཞན་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིངས་ཆེ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་སྤྲོད་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད།
 བསོད་ནམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྲུག་དེ་ཟད་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་ན་
 སྤྲུག་བཅུ་འི་བའི་གཟན་ཞིག་གྱོན་པ་ན། གཞན་སྤྲུག་གང་རེ་བའི་གཟན་ཞིག་

གྲོན་པ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཅུ་འགྲུར་གྱིས་བཅད་སྟུང་པ་ཡིན་པ་
ལྟར་སྟེ་ཡུལ་ནང་། བདེ་སྦྱིད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཟད་པར་
འགྱུར། དེས་ན་རང་རེ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། བསོད་ནམས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཅད་སྟུང་པའི་དུས་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་
སྟེ་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་མར་ངན་སྤང་དུ་འགྲོ་བས། དེ་རིག་ནས་སྟུག་བསྐལ་སྟུག་པར་
དུ་འཕེལ། ལྟའི་གནས། ལུས། འོངས་སྦྱོད་གྲོགས་སྒྲགས་སྤྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་དེ་
ལས་བུལ་ཏེ། ངན་སྤང་དུ་སྦྱེ་བར་མཐོང་ནས། སེམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་དབྱལ་བ་
ལས་བཅུ་དྲུག་འགྲུར་གྱིས་ཆེ། རང་རེ་ཕྱི་མའི་སྦྱེ་བ་བཟང་ངན་ཐེ་ཆོམ་བཞིན་
དུ་ཤི་ནང་སྟུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན། དེར་ངས་པར་
ངན་སྤང་དུ་སྦྱེ་བར་ཐག་ཆོད་པར་མཐོང་བས། ཀྱི་དུད་ཤིང་རྟ་སྟེ་ཆོགས་ཆལ།
སྒྲགས་སྐད་འདོན་ཅིང་། འཆེ་ལྟས་སྒྲགས་པའི་སྟེ་དེ་ལ་སྟེ་བུ་དང་བུ་མོ་སྒྲགས་
སྟེ་གཞན་སྒྲུལ་གྲང་མིག་གིས་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་རོ་བཞིན་དུ་སྤངས་
ཏེ་གཅིག་ཕུར་བསྟུར། ལྟར་འདྲིས་པའི་གྲོགས་དག་ལ་རེ་ཞིག་ངའི་རྩར་རུང་
ཞིག་སྤོང་དང་། ཁོ་བོ་འདྲིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་སྦྱས་ཆེན་འདེགས་ནས་ཉམ་ཐག་
པ་དག་དུ་སྦྱེ་བར་འགྲུར་ན་ད་ལྟ་བྱེད་ཅག་མཐོང་བར་འདོད་ཅས། སྙིང་རྗེ་
རྗེའི་སྐད་དུ་སྟེ་བ་ནང་། མིག་གིས་བལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ལྟར་འདྲིས་
པའི་གྲོགས་བརྟན་པ་དག་གིས། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་དབྱུག་པ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚེ་མས་
མེ་རྟོག་མགོ་བོར་བཞག་སྟེ། བྱེད་འདི་ནས་འཆེ་འཕོས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་སྦྱེས་ཏེ།
དེར་བསོད་ནམས་བསགས་ནས་སྤར་ཡང་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅས་སྟོན་ལམ་
ཙམ་འདེབས་པ་ལས་གཞན་མི་བྱེད། དེའི་ཆོའང་ཁྱ་ངན་གྱི་བསྟོན་མར་སྤང་
སྟེ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོང་།

གཞན་ཡང་སྟ་བཤོད་ནམས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟི་བཞིན་དང་ཕུན་
 ཚོགས་རྣམས་སྟ་བཤོད་ནམས་ཆུང་བས་མཐོང་ན་སྤྲོད་ཤིང་། གཞི་དེ་ལས་
 སྤྱག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཁྱུང་བ་དང་། སྟ་དང་སྟ་མ་ཡིན་
 འཐབ་ཆེ་ཡན་ལག་སོགས་བཅད་དུ་ལ་གསོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། སྟ་དབང་
 ཆེ་བས་ཆུང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྒྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད།
 ཁམས་གོང་མའི་སྟར་སྐྱེས་ན་ནི་འཆི་སྟར་ཕོག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་མེད་མོད། འདྲ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཉོན་ལ། ཉོན་མོངས་དང་ཐུན་ཤིང་། སྐྱེ་བ་དང་
 བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་གནས་ངན་
 ལེན་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན། ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ཅན་
 གཟུགས་མེད་པའི། སྤྱག་བསྐལ་སྤྱག་བསྐལ་ལས་འདས་ཤིང་། ཉིང་འཛིན་
 བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། བསྐལ་པར་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས། དེ་ཡང་ཤིན་
 ཏུ་ངེས་གྲོལ་མིན། དེ་ལས་སྤར་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟར་གཟུགས་
 མེད་ལྟ་བུར་དང་པོར་སྐྱེས་ཆོ། སྐྱེས་སོང་བསམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། ཉིང་
 འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། བསྐལ་པ་མང་པོ་སོང་མཐར་འཆི་བའི་ཆེ་
 གནས་འོག་མར་ལྷུང་བས་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱག་བསྐལ། ལྟའི་
 ཉིན་དེ་ལ་སྤར་བསགས་པའི་བཤོད་ནམས་ཟད། དེར་སྤར་བཤོད་ནམས་
 གསོག་པ་མེད་པས་ཆེ་འཕོས་ནས་གནས་འོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན། སྤར་སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་པས། ཤེས་རབ་མེད་པའི་རྒྱན་པོ་གཞན་ལས་ཐུ་
 བ་ཞིག་འབྱུང་། འགའ་ཞིག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཐར་བར་
 འབྱུལ་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཐར་བ་ཐོབ་སོང་སྟེ། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་
 བ་ན། ཐར་བ་ལ་སྤར་འདེབས་ཀྱིས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ། དེའི་ཕྱིར་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་

གནས་སྐབས་ཀྱི་མགོ་བསྐྱོར་ལྟ་བུ་ལས་དཔྱལ་བའི་ཟངས་ཁ་ན་སྔོན་པ་དང་ཁྱད་
པར་མེད་པས། དེ་ལས་ནི་མི་ཡུལ་གྱི་དབུལ་པོ་ཀན་མོ་མ་ཉི་བགང་མཁན་
ཞིག་དགའ། དེས་ན་རྒྱལ་མཚོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ་ཞེས་གྲགས་ལྷགས་སྟེག་གི་ཁང་པ། ལྷགས་བཅུ་གང་དུ་སྦྱོན་ཀྱང་སྟུག་
བསྐལ་གྱིས་བསྟེག་པས། སྒྲིབ་ལ་གཟན་ཀྱང་རང་གི་སྤང་ཚུལ་དུ་འདུག་པ།
གནས་ངན་འདི་འདྲར་འབྱམས་པའི་སྤང་ཚུལ་འདི་སྟོབ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་འཁོར་བ་འདིར་ནི། མཐོ་སྟོང་ཆེ་ནས་དམའ་མནར་མེད་བར་གང་དུ་
སྦྱོས་ཀྱང་། ལྷགས་སྟེག་གི་ཁང་པ་ཐོག་དུག་ལྡན་གྱི་ནང་དུ་གནས་པ་བཞིན་
སྟུག་བསྐལ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས། དཔེར་ན་སྤར་མུ་གེ་བྱང་བ་ན་བྱིས་པ་དག་
གིས་རྩམ་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁྱུང་མའི་རིགས་འགའ་སྟེང་པར། ཐམས་ཅད་ལེན་དུ་
མ་འདོད་པར་དེ་ཡོ་ཁྱུང་མ་རེད་ཟེར་བ་ལྟར། རྩམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཅམ་ལས་
གང་དུ་སྦྱོས་ཀྱང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྦྱོང་སྟུག་གཅིག་
པ་བཞིན་ནོ།

མདོར་ན་སྟུག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་མནར་བས་
སྟུག་བསྐལ་གྱི་མཁུག་བསྐལ་སྟུག་བསྐལ་གསུམ་གསུངས། རང་ཅག་གིས་ད་ལྟ་
འཁོར་བ་འདིར་བདེ་བ་ཡིན་བསམ་པ་རྩམས་ཀྱང་། དོན་དུ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་
རང་བཞིན་ཤ་ལྟག་དང་། བྱང་སྟོམས་ཡིན་སྟམ་པ་རྩམས་ཀྱང་དོན་དུ་སྟུག་
བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། མ་འབྲས་ཆ་བ་དེ་ལ་ཁྱུ་བསེལ་བ་བྱལ་ན་གནས་
སྐབས་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་བ་པ་རྩམས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ།
འདི་ནི་ནམ་ཞིག་པ་ན་ཡང་སྟུག་བསྐལ་བསྦྱེད་པས་ན་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་
ཡིན། དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་དེ་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་
 བའི་ཡུལ་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ། མ་འབྲས་ཚ་བ་དེ་
 དང་པོར་སྐྱེས་ཅིམ་ན་ཚ་བའི་གདུང་བ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཚ་བའི་རང་བཞིན་
 དུ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཚ་གང་གི་རེག་པ་གཉིས་ཀ་དང་
 མ་ཐུང་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་།
 དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་
 ཉོན་སྤྲུལ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་མ་
 རྣམས་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ངན་ལེན་
 དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ན་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ། མ་འབྲས་ཚ་བ་དེ་
 ལ་ཚ་ཚུ་ལྟ་བུས་རེག་པ་ན་ཚ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཆེས་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གདུང་བར་བྱེད་
 བའི་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཏེ། དེ་
 ཡང་རང་ཚོས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་སྟུང་པ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ། བདེ་
 བར་སྟོམ་པ་རྣམས་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན། དེ་བདེ་བ་མིན་པའི་ཏྲགས་
 ཀྱང་བདེ་བར་སྟོམ་པ་དེ་ཡུན་རིང་དྲགས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་པས་འདི་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་སྤྲུལ་མ་ཚུང་རིམ་ནས་འགག། ཕྱི་མ་ཚུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་བདེ་
 བར་སྟོམ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ད་ལྟ་རང་རེ་གྲིབ་མར་བསྐྱེད་དྲགས་ནས་
 འབྲགས་པ་ན། ཉི་མར་སོང་བས་རེ་ཞིག་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་མོད། དེ་ཡང་བདེ་
 བ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཆོ། དཔེར་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེན་པ་ཅིམ་གྱིས་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་རི་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་ཉི་མར་རི་ཅིམ་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་བདེ་

བ་མེད་པར་བདེ་ཅུ་འགོ་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ནས་
 སྤྱག་བསྐུལ་ཏེ། སྐར་གྱི་བ་མར་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའང་མ་མངོན་པ་མ་
 གཏོགས་སྤྱག་བསྐུལ་ཆུང་རིམ་ནས་སྦྱོར་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས་
 ཐང་ཆད་པ་ན་བསྐྱད་པས་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་མོད། དེ་ནི་ལངས་པའི་སྤྱག་
 བསྐུལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག། བསྐྱད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཆུང་རིམ་ནས་སྦྱོ་བས་མི་
 མངོན་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསྐུལ་མེད་པ་མེན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱད་བསྐྱད་པ་ལས་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་བར་མངོན་པ་ན། བཅས་བཅས་དགོས་
 ཞེས་ལངས་ཤིང་། ལངས་པ་ན་བསྐྱད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག།
 ལངས་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཆུང་རིམ་ནས་སྦྱོར་པ་མ་མངོན་པ་ཡིན། བཞི་བརྒྱ་པ་
 ལས། འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱོག་པ་མཐོང་གྱུར་པ། དེ་ལྟར་
 སྤྱག་བསྐུལ་འཕེལ་བཞིན་ལ། བསྐྱོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས།
 ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ཏེ། འདི་
 གྲུབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། མདོར་ན་
 འཁོར་བ་འདིའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་འདི་སྦངས་པས་མ་བྱུང་བ་སྟེ། དཔྱུལ་
 བའི་ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་དཔྱུལ་བའི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྦངས་
 པ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་བཀྲེས་སྐྱོམ་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་། ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་བབྱུང་བས་བྱུང་། དུད་འགོ་བོང་བྱ་ལྟ་
 བྱར་ཡང་བོང་བྱའི་ལྷས་གྲུབ་ན་ཁལ་འགལ་བ་དང་། བོང་དབྱུག་བཟེད་པ་
 སྟགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་སྦྱང་བའི་སྣོད་དུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཟེན་པ་སྟེ། མདོར་
 ན་ཆོར་མ་གཅིག་བཙུགས་ནའང་མི་བཟོད་པའི་ན་ཆ་འབྱུང་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་སྦངས་པས་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་མི་གཅེར་བྱའི་རྒྱབ་

དུ་ཆོར་མའི་ཁུར་ཞིག་བསྐྱར་བ་ན། དེའི་ཁུར་ཕོག་མ་བེན་པ་དེ་བྲིད་དུ་སྟུག་
བསྐྱལ་དང་མི་འབྲལ་བ་བཞིན། ཇི་བྲིད་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་
ཁུར་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་བྲིད་དུ། སྟུག་བསྐྱལ་གང་ཡང་རུང་བས་མི་མནར་
བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན། བྱིས་བདག་དཔལ་སྦྱེས་རབ་དུ་བྱུང་ཚུལ་དང་།
མཁན་པོ་མྱོད་ཀྱིས་དཔལ་སྦྱེས་རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་དུ་བྲིད་དེ་སྦྱི་བ་སྤྲུལ་མའི་རོ་
དང་། རུས་པ་སོགས་བསྟན་ནས་ཡིད་དབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས།

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་འདྲ་། ཆོར་མ་ལས་བྱུང་བའི་མི་ལ་ཆོར་
མའི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། སྤྲུལ་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་
བའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རག་
ལས་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་ན། གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་དང་།
སྟན་དང་མེ་ཏྲོག་འབྱུང་བའི་ཤིང་ལ་སྟན་དང་མེ་ཏྲོག་དེ་དང་དེའི་ཤིང་ཞེས་
བརྗོད་པ་བཞིན། རང་ཉིད་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས་ན།
འབྲས་མིང་རྒྱལ་བཏགས་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གསུམ་མོ། ཕུང་པོ་འདི་ལ་སྟུག་
བསྐྱལ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཏན་ཆགས་པར་ཡོད་པས་འདྲོ་
བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ། དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་ད་ལྟ་མེད་པའི་
སྐབས་རེ་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡང་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་མང་པོ་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པས་ན་འདྲོ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་
དང་། སྟུག་བསྐྱལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། དེས་ན་འདིས་ནི་སྦྱི་བ་འདིའི་
སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོན་བྱེད་ལ། སྦྱི་བ་བྱི་མའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟོ་འདྲེན་པའི་རྟེན་
བྱེད་པའི་བྱིར། ཕུང་པོ་འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་ངན་པ་སྟེ། འཁོར་

བ་ཞེས་པའང་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཁུར་བབུང་ནས་སྤིང་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་
 བ་སྐྱངས་ཏེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བ་ལ་བཟེན་བས། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་
 ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་འཁོར་བར་འཇོག་པ་ཡང་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་
 ཤས་སྐྱེ་བ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་སྐྱེ་ཤས་སྐྱེ་དགོས་ཤིང་།
 ཁུབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་བ་
 རྣམ་མ་མི་འོང་གསུངས། གཉིས་པ་འབྲིང་དུ་སྦྱོས་ཏེ་བཤད་པ་མཛད། །

༥ ཉེན་བཙུག་པར། སྦྱོང་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷ་འུམ་ཞལ་ནས།
 སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མེན་ན། བྱིས་ཁྱོད་
 འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། འཇིགས་པ་ཅིས་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། ཞེས་འདྲེན་པར་
 མཛད་དེ། སྦྱོན་འགྲོ་ཀུན་སྦྱོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྐྱས་དང་། སྦྱོན་དུ་རི་ལྷར་
 སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་
 གྱི་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད། སྦྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ།
 སྦྱོར་ཆོས་སོགས་འདྲ། སྦྱི་པོའི་སྒྲ་མ་ལྷ་བསྒྲོམ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་
 བསྐལ་བསམ། སྤུན་མཚམས་སུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྦྱོན་པའི་སྦྱོར་མདོ་
 དུན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བཟ། དེ་ལྷར་བསམས་ནས་ངེས་འབྱུང་སྦྱིས་པའི་
 ཆད་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་སྦྱོབས་འབྱོར་སོགས་གང་མཐོང་ཡང་། འདི་
 དག་ནི་བསྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཞེན་པ་ལྷག་པ་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི། ཁ་ཉེས་གོད་ཁ་སོགས་འཁོར་བའི་ག་མ་འགྲིགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་
 སྤྱག་བསྐལ་བྱུང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཅོམ་ནི་སྤྱུང་སྤྱུང་གྱི་ངེས་འབྱུང་གཟུགས་
 བསྟན་ཅོམ་ཡིན། འཁོར་བ་འདིར་སྦྱིས་པར་ཆད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་

ན་ལས་མ་འདས་པས་ཕྱིན་ཆད་སྤྱག་བཟུལ་སྤྱང་བ་མི་འདོད་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་གཙོང་དགོས། འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་ཤས་སྐྱེས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་སློ་ཡང་དེ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་ལ། ཡིད་སློན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་སློ། བྱུང་ན་དེ་ཆོ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ལགས། ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ལ་གཞན་གྱིས་སྟན་བཟང་པོ་བཏབ་པ་དང་། སྤྱི་ལྷ་བཀུར་སྟེ་སོགས་བྱེད་པ་ལ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན། འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བཟུལ་བ་ཡིན་སྟེ་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་མནན་པས་མི་ལོན་པ་འོང་བ་ཞིག་སྟེ་མོ་ནས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། འཁོར་བའི་སྤྱན་ཚོགས་རི་ཙམ་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་ཏུ་སྐྱེ་ཤས་ཆེ་ཏུ་འགོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་བཞིན་ཏུ་འཆི་བའི་ཆོ་ཆོ་འདིའི་གོགས་དང་འབྱུར་པ་སོགས་དང་འབྲལ་བར་མཐོང་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བའང་སྣ་བྱང་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཆོ་འདིའི་སྤྱང་ཤས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཐབས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རང་རེའི་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན། དེ་འོང་བ་ལ་བྱང་སེམས། དེ་འོང་བ་ལ་སྦྱིང་རྗེ། དེ་འོང་བ་ལ་མར་ཤེས་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྦྱོན་ཏུ་འགོ་དགོས། འཁོར་བའི་སྤྱག་བཟུལ་རང་སྦྱིང་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ངེས་འབྱུང་དང་། གཞན་ལ་བསྐྱོམས་པས་སྦྱིང་རྗེ་སྐྱེ་དགོས་པས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱང་ངེས་འབྱུང་བསྐྱོམ་པ་མེད་ཐབས་མེད། ལྟག་པར་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་སྐབས་ངེས་འབྱུང་འདི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགེ་བ་ཅི་བྱས་ཐར་བའི་རྒྱུར་འགོ་ཞིང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་བཅས་མ་ཚུན་རྒྱུད་ལ་མ་

སྐྱེས་གྱི་བར་གྱི་དགོ་བ་གང་བྱེད། ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་འགའ་རེ་མ་
གཏོགས། ཕལ་ཆེར་འཁོར་བའི་འཁོར་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་
གསུམ་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པར་ལོགས་སུ་བཞག་ནས་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་ཙུང་
བསྐྱེམ་པ་དང་། ལྷ་བསྐྱེམ། རྒྱགས་བསྐྱེམ་སོགས་ལ་ཇི་ཅམ་བཙོན་ཀྱང་། ཐར་
བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་ཅམ་དུའང་མི་འགོ་
བས། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མེད་པའི་ངལ་བ་དང་། ཟབ་ཟབ་མོ་སྐྱད་ཟེར་བ་རྣམས་
རེ་ཞིག་བཞག་ནས། ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་། བྱང་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
གསུམ་ལ་ཅི་རྒྱས་སུ་འབད་པ་གལ་ཆེ།

ཐར་བར་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ཐར་བར་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ལ་གཉིས། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་དང་། ཐར་བར་
བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་སོ།

ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་
འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ཚུལ་ལོ།

ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ། དེ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ།
ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་
བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའི་ས་བཅད་འདི་ས་བཅད་སྤྲ་མར་ཡར་སྦྱར་བ་དང་།
སྤྲ་མར་སྦྱར་བའི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་བདེ་སྦྱར་གྱི་བྲིད་སྟེན་
ལྟར་ཐར་བར་བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ནང་དུ་

མར་བསྐྱས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐུར་འཁོར་བ་སྦྱི་དང་སོ་སོའི་ཉེས་
 དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་འདོད་སྦྱི་བ་ན་དེ་ཉུར་
 འཁོར་བའི་རྒྱ་གང་གིས་བྱས་འདུག་སྟེ་དུ་རྒྱ་ཅད་བཅད་ནས་ངོ་ཤེས་པར་
 བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱན་གཅོད་དགོས། དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཁུར་
 ཐོགས་དགོས་པ་འདི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། ལས་དེ་ཉོན་མོངས་པས་སྦྱིད། ཐུར་
 བསགས་ཀྱི་ལས་གངས་མེད་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟེང་
 ལེན་མེད་ན་ཆུན་དང་བྲལ་བའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱུང་པས་སྦྱི་བ་འཕེན་
 མི་ཐུབ་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་ལས་ཐུར་བསགས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་ཉོན་
 མོངས་པས་ལས་གསར་དུ་བསགས་ནས་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལེན་པར་བྱེད་
 པས། རྣམ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྟེང་པའི་སྟེང་ལས་རྣམ་བཞུལ་བའི། ལས་གཞན་
 འཕེན་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། སྟེང་པ་ནི།
 ཡོད་ན་སྐར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འཁོར་བ་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་
 རྩ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་རང་ནམ་སྦྱེས་མ་ཐག་ཏུ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་
 རྒྱུད་ཐུན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་ཞིང་མ་དུལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
 ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ངོས་ཟེན་དགོས་ཀྱི། ངོས་མ་ཟེན་ན་དག་ངོས་མ་ཟེན་
 པར་གསོད་བྱེད་ཀྱི་མདའ་འཕེན་པ་བཞིན། གང་ལ་གཉེན་པོ་བཞེན་དགོས་པ་
 མི་ཤེས་པས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། རྩ་ཉོན་དང་། ཉེ་
 ཉོན་ནོ། དང་པོ་ལ། མཛོད་ལས། སྟེང་པའི་རྩ་བ་སྤྱ་རྒྱས་དུག། འདོད་ཆགས་
 དེ་བཞིན་ཁོང་སྟོང་དང་། ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པ་བཞིན་ཙ་ཉོན་དྲུག་ལས། དང་པོ་འདྲིང་ཆགས་ནི། དུལ་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ནོར་དང་ལུས། ཟས་སྒྲོམ་སོགས་མཐོང་བ་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་
དང་མི་འབྲལ་བར་འདྲིང་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་
གཞན་རས་ལ་རྩལ་ཞུགས་པ་ལྟར་དབྱང་སྤྲོ་ཡང་། འདྲིང་ཆགས་ནི་དུལ་ལ་
ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་རས་ལ་སྐྱུམ་ཞུགས་པ་སྐྱུམ་གྱིས་ཐེ་ཆེར་བྱབ་སྟེ་དབྱང་དཀའ་
བ་བཞིན་དུལ་དེ་དང་དེ་བལྟ་བ་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པར་འདྲིང་པས་སེམས་
ཟུག་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་དུལ་ལ་སྟེད་ཞེན་ཐེ་ཆེར་སོང་སྟེ་དབྲལ་བར་དཀའ།
འདྲིང་སྟེད་ཞུགས་པས་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས། གསུངས་པ་ལྟར་
འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱང་སྟེ་མི་འབྲུག་པའི་ཙ་བ་ཡང་འདྲིང་ཆགས་ཡིན་པས།
འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། འདིའི་གཉེན་པོར་མི་སྐྱུག་པ་བསྒྲོམ་
པ་སོགས་བསྟེན། དེ་ལ་མི་སྐྱུག་པ་ནི། རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་
འཐོར་བ་དང་། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། དུལ་
སེམས་ཅན་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ན། མི་གཙང་བའི་རྩལ་སོ་དྲུག་གིས་གང་བའི་
རྒྱལ་པར་བསམ། ཤ་སོགས་ཐོས་ནས་ཆགས་པ་ནའང་། དེའི་རྒྱལ་མི་གཙང་བ་
དང་། སྦྱོར་བ་སྟོག་གཙོད་ལྷགས་སོགས་བསམས་པས་ཆགས་སྟེད་ཆུང་དུ་འགྲོ།

གཉེས་པ་ཁོང་ཁྲོ་ནི། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
དམིགས་ནས་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པ་སེམས་རྩལ་མོ་དུལ་དེ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་
བྱ་འདྲིང་པ་སྟེ། དག་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་བ་ན། སེམས་ཤིན་ཏུ་
རྩལ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མེ་འབར་བ་ལྟར་ཁོང་ཁྲོ་
འདི་སྐྱེས་པ་ན་དགོ་ཙ་འཛོམས་པ་སོགས་བྱེད་པས་སྦྱོན་ཆེ། སྟོག་གཙོད་
བརྟེན་འཛོག་སོགས་འབྱང་བའང་ཁོང་ཁྲོས་བྱེད། དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས། དེང་

ཀྱི་སྒྲ་མ་ཐུགས་གདུམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཁོང་སྒོ་ལ་མིང་སྟོན་པོ་བཏགས་ནས་སྟོན་
 དུ་མི་བཅི་ཡང་། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་མེད།། བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་
 མེད།། ཅེས་དང་། ཁོང་སྒོའི་མཆོན་གྱིས་མཐོ་རིས་སློག་འཕྲོག་ཅིང་། ཞེས་
 སོགས་ལྟར་ཁོང་སྒོ་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་ནས་དགོ་རྩ་འཛོམས་བྱེད་ཐུ་ཤོས་
 དང་། ངན་འགྱོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པས་སྟོན་ཆེ། དགོ་རྩ་
 འཛོམས་ལུགས་ལ་ཡུལ་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད། དེ་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས། བཟོད་པའི་སྐྱོར་འོག་ཏུ་ཕྱིན་དུག་སྐབས་ནས་
 ཀྱང་འཆད། དགོ་སྤྱག་ལ་ཁོང་སྒོ་མི་བྱེད་པར་ཕན་སེམས་ཁོ་ནས་བརྟུང་
 བརྟེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རུང་བར་གསུངས།

གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་འབྱོར་ཡོན་ཏན་རིགས་རུས་
 ཤེས་རབ། ཚུལ་བྱིམས་གཙང་བ་སོགས་དང་། ཐ་ན་སྐད་བཟང་བ་དང་ཤེད་མོ་
 ཆེ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཡུལ་བཟང་ངན་གང་ལའང་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་་་
 པ། དཔེར་ན། རི་མཐོན་པོ་ནས་བལྟ་བ་ན། གཞན་དམའ་ཁྱམ་ཁྱམ་པ་བྱེད་པ་
 བཞིན་རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་གཞན་ཕ་རོལ་པོ་དམའ་བར་བཟུང་ནས་
 སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུག་པའོ། ། འདི་ནི་དམིགས་
 ཡུལ་རྒྱ་མཆོན་རུང་ཟད་ལས་མི་དགོས་པར་སྟེ། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་
 གསུང་ལས། དབྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་རི་མགོ་གང་མཐོ་བ་ནས་སྒོ་ཕྱུར་གྱིས་འོང་ངམ།
 གཤོང་བུ་གང་དམའ་བ་ནས་འོང་སྟོས་གསུང་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སྐང་བུ་ལ་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་འབྱུག། གསུངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་
 ཡང་སྟེ་དཀའ་ཁེང་། སྒྲ་མས་ཆོས་གསུང་ཡང་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མི་དེ་
 ལ་ཕན་མི་ཐོགས། དེས་ན་འདིའི་གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་

ནས་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསམས་ནས། དེ་ཞིག་རང་གི་སྤྱི་བོ་
ནས་རྒྱུ་པའི་བར་དེ་དེ་ལའང་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ལུགས་རིམ་ཡོད་རང་གིས་མི་
ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་བསམ་སྟེ་ང་རྒྱལ་གཙོག་དགོས།

བཞི་པ་མ་རིག་པ་ནི། སྤྱིར་མ་རིག་ཅེས་པ་མཐོང་མ་མཐོང་རིག་མ་
རིག་ཟེར་བ་ལྟར་རིག་པ་ལ་དགག་སྒྲ་མ་ཡིག་སྤྱིར་བ་སྟེ་མ་རིག་པ། མ་མཐོང་
བ། མི་ཤེས་པ། མི་གསལ་བ་སོགས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་བཙུམ་པ་ལྟ་བུའི་ནག་
ཐོམ་མེ་བའམ། ལུན་པས་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ཏུ་བདེན་
བཞི་དང་། ལས་འབྲས། དཀོན་མཆོག་སོགས་དང་ཐ་ན་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་པའི་
གཟུགས་མི་མཐོང་བ་ཚུན་གྱི་ཚིངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྩ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་། མ་རིག་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ལུགས་
ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་། ཐ་དད་ཏུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན།
དཔེར་ན། ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྟམ་ཏུ་འབྱལ་བ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་དང་། དེའི་རྒྱ་
ཐག་ཁྲའི་སྟེང་ཏུ་ལུན་པ་བབ་སྟེ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་
མ་རིག་པ་ཡིན། ལུགས་ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་གསལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
སོགས་ཀྱིས་བཞེད། ཕྱི་མ་འདི་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞེད་པ་ཡིན།

ལྷ་པ་ཐེ་ཆོམ་ནི། བདེན་བཞི་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་། ལས་འབྲས་
སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད། ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད། དེ་ཡང་
རྗེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དག་འདུན་གྲུབ་པས། ཀུན་ཏུ་ཚིངས་པའི་མཁའ་ལ་
རབ་རྒྱ་ཞིང་། དེས་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་ལ་ལྷག་པར་འཇོ། ཐར་བའི་སློག་ལ་
ཚོལ་བའི་གདུག་པ་ཅན། ཐེ་ཆོམ་ཤ་ཟའི་འཇིགས་པ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལས་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་པས་ནི་མངོན་མཐོ་དང་།
བདེན་བཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་པས་ནི། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་གོགས་བྱེད་པས་སྒྲིན་ཆེ། འདི་
ཡན་ལ་ལྟ་མིན་ལྟར་འཛིག།

དུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་ལས། འཇིག་རྟ་ནི། འཇིག་
པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བདག་
དང་བདག་གིར་བལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་ལ་
གཞན་གྱིས་བསྟོད་སྤྲད་སོགས་པན་གཞོད་བྱེད་པ་ན། ང་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཅི་
ཞེས། རྫོ་སྤྲགས་སྤྱ་ལིང་ལིང་བ་ཞིག་ཤར་ཡོང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟ་འདི་སོག་ཆགས་གོག་སྤྱར་ཡན་
ཆད་ལ་ཡོད་དེ། འབྲུ་འགོ་བའི་སྤར་རྩ་སྤྱར་བཅུག་ན་དེ་མ་ཐག་ང་གཅིག་
བྱེད་འགོ་སྒྲམ་དུ་སྒྲག་ནས་འཁུམས་ཏེ་ཤི་བ་ལྟར་བཅས། རེ་ཞིག་ནས་ཁ་ཚུར་
སྒྲིག་སྟེ་བྱོས་ཡོང་བ་དེ་འཇིག་རྟས་བྱས་པ་རེད་གསུངས། མཐར་ལྟ་ནི། འཇིག་
རྟས་གང་བབྱང་བའི་ང་དེ་ཉིད་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱག་བདེན་གྲུབ་སོགས་སྤྱ་
བལྟ་བའོ། ཤི་ནས་ང་དེ་ཉིད་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བ་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་གཙོ་བོ་
བྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡོད་མོད། རང་ཅག་གིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་དང་། ཅང་མེད་
དུ་ལྟ་བ་སོགས་ཡོད་དོ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི། འཇིག་རྟ་དང་ལོག་རྟ་དང་
རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་གང་རུང་དང་། དེ་དག་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་པོའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་
ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱགས་མཆོག་འཛིན་
ནི། ཀྱང་པ་ཡ་གཅིག་གིས་འགྲེང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། མེ་ལྷ་བཞེན་པ་དང་།
མདུང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོང་བ་སོགས་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཡང་

གཞི་འཆང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་སོགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འགའ་
ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་ཕྱ་མོས་བཞུས་ནས། ཆོ་མུ་མ་བྱིར་སྐྱེས་པར་མཐོང་བས་
མོངས་ཏེ། ཕྱི་མར་ཡང་མི་ལུས་འདོད་པས། བྱི་སྐད་དང་། བྱིའི་ཆ་ལུགས་སུ་
བསྐྱར་བ་སོགས་ཆ་བྱད་མང་པོ་དང་། དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་བབྱང་ནས་ལུས་ངག་གི་
འཇུག་པ་ངན་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ངན་པ་སྟེ་དེ་དག་
གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙུག་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། ལོག་ལྟ་ནི། བདེན་བཞི་དང་
དགོན་མཆོག་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་གཙུག་པོ་དང་། གཞན་ཡང་
མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྟོང་འདོགས་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་
སྐྱར་འདེབས་ཏེ་གཉིས་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཛིན་རྟེན་འདི་བྱལ་
འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུས་བྱས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་གྲངས་
ཉེར་ལྡར་བྱས་ནས་སྟེ་གཙུག་པོས་བྱས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་སོགས་
སུ་མོས་པས། དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པ་ལ་བྱས་པར་འདོད་པའི་སྟོང་བཏགས་ནས་
ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་སྐྱར་བ་བཏབ་པའོ། གོང་གི་ལྟ་མེན་ལྟ་དང་། དེའི་སྟེང་
དུ་ལྟ་བ་ལྟ་གཅིག་ཏུ་བཅེས་པའི་དུག་པོ་དེ་དག་ནི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱ་
རྒྱས་དུག་གོ། དེས་ན་དེ་དག་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་ན། གཉེན་པོ་བཞེན་ཅིང་། འོན་
ཀྱང་བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། གཏི་ཕྱག་ཀུན་ལ་
གནས་གུར་ཏེ། གསུངས་པ་ལྟར་གཏི་ཕྱག་གིས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱལ་ཅིང་རྒྱ་བྱེད་པས། དེ་ནི་ངོས་འཛིན་དཀའ་བས་འོག་ཏུ་འཆང་
གསུངས།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། རྩ་ཉོན་དུག་སོགས་
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་

སྤྱག་བཟུལ་དང་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་གཅིག་
 ཏུ་བཞེད་པ་ལྟར་ན་འཛིག་ལྟ་ལས་བྱུང་ལ། མི་བཞེད་པའི་ལྷགས་ལ་མ་རིག་
 པ་ཉིད་གཙོ་བོའོ། དེས་ན་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལྟར་ན། འཛིག་ལྟ་
 ཉིད་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་
 དང་། དེ་ལའང་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་
 ལྟ་ཉིད་དོ། དེ་ནི་ང་ལ་ལྟན་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ། ང་ལ་དེ་སྤྱོད་པ་ལེགས་
 འདུག་ལྟ་མ་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ། ང་དང་ང་ཞེས་པའི་ལིང་པོ་ཞིག་སྒོ་ལྷགས་སུ་བཞག་པ་
 དེ་ཉིད་དེ། དེ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་ཤར།
 དེ་ཡོད་པས་ང་ལ་སྤྱོད། གཞན་ལ་སྤྱང་བ་སྐྱེས་ཏེ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས། གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་ལ་ཁོང་ཁྱོ། བར་མ་ལ་གཏི་མུག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་
 འཛིན་དང་སྤྱང་། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལྟས་
 འཛིག་ཆོགས་ལ། ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྒོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་དང་།
 དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་
 ཆགས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱངས། སྤྱ་རྒྱས་དུག་གི་རྩ་བ་མ་རིག་པའམ།
 འཛིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྤྱང་། ཐེ་ཆོམ་སྤྱོད་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལས་བསགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིག་
 ལྟ་མ་རིག་པ་ངར་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་གཏན་ནས་
 སྤྱོད་པ་ལ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ཉེས་བཟུ་འཛོམས་པའི་སྤྱོན་དཀར་པོ་

ཆིག་སྤུབ་ལྷ་བྱ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར།
དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཏི་མུག་བཙམ་པས་བཙམ་པར་
འགྱུར། ཞེས་དང་། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྦྱོང་
བ་སྐྱེ་བ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་
གསུངས།

འོན་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་གོང་ནས། མགོ་གཞོན་ཐབས་འཕྲལ་སེལ་དུ་
བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྒྱ་འགོག་དགོས་པས། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ལ་
དྲུག་ལས། དང་པོ་རྟེན་ནི། ས་བོན་ནམ་བག་ལ་ཉལ་ཏེ་རང་རེ་ནད་ཀྱི་ས་བོན་
དྲུངས་འབྱེན་མ་སྤུབ་པ་ན་ཟས་སོགས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་བཞིན། རྒྱུན་
དང་ཕྱད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་
སྐྱེ་ཆོག་ཆོག་གི་རྟེན་ནམ་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་གཉིས་པ་དམིགས་
པའམ་ཡུལ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་དང་
འཕྲད་ན། རང་རེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས། མཛོད་ལས། དྲ་རྒྱས་
སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
ཡིད་བྱེད་ལས། ཉོན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་
བས། དེ་དག་དང་རྒྱང་བསྐྱང་གང་སྤུབ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་བྱུང་རྣམས་དགོན་པ་
དང་རེ་བྲོད་སོགས་ན་སྤྱོད་པའང་ཡུལ་ལས་བྱོལ་བ་ཡིན། རང་རེ་ལས་དང་པོ་
པས་རེ་ཞིག་ཡུལ་མ་མཐོང་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་པས། དེ་ལས་བྱོལ་
གང་སྤུབ་བྱེད། སྦྱོང་རྣམས་ལས། གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་བས་ཡུལ་ངན་སྤྱོད་བ་
གཙོ། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཐོགས་མེད་པས། ཡུལ་ངན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་

རིམ་གྲིས་འགྲིབ། རྣམ་གཡེང་མེད་པས་དགེ་སྦྱོར་ངང་གིས་འཕེལ། རིག་པ་
དྲངས་པས་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེ། དབེན་པ་བཞེན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན།
གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྟེ་བའི་ཡུལ་སྤངས་ཏེ་མཐུན་ཡུལ་ལ་གནས་པ་གལ་
ཆེ་གསུངས།

རྒྱ་གསུམ་པ་འདྲུ་འཛིན། གྲོགས་ངན་པའི་གཡེང་བ་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་ཆང་དང་། ཅིང་མོ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་བཤད་
ནས་ཆོ་འདིར་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་གྲོགས་ངན་པ་ཡིན་པས་ཁོའི་ཁར་མི་ཉན་
པ་དང་། ཁོའི་དབང་དུ་མི་འགོ་བ་དགོས། དེ་ལྟ་མིན་པར་གྲོགས་ངན་པའི་
དབང་དུ་སོང་ན། དེས་ཉོན་མོངས་སྟེང་ཅིང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱགས་པར་
འགྱུར། རྩོན་འཕན་པོ་རྒྱལ་དུ་ཆང་འཐུང་བ་དང་མི་འཐུང་བའི་མི་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས། ཆང་འཐུང་བ་དེ་རྩ་སྟེང་དུ་བྱིན། མི་འཐུང་བ་དེ་ལྟ་སར་བྱིན་པ་
ན། རྩ་སྟེང་དུ་སོང་བ་དེ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་དང་མཇལ།
ལྟ་སར་སོང་བ་དེ་གྲོགས་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པས། གྲོགས་བཟང་ངན་གྱི་
དབང་གིས་དེ་གཉིས་བྱིས་མཉམ་དུ་སྤྱད་པ་ན། སྤར་ཆང་འཐུང་བ་དེས་བྱིས་
མི་འཐུང་བ་དང་། སྤར་མི་འཐུང་བ་བྱིས་ཆང་འཐུང་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན། རང་རེ་སེར་སྣ་ལ་རུ་ངར་ཞེས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་ལ་ཐུགས་གཏུམ་པོ་
དང་། ལྟ་བུ་བ་སོགས་མིང་སྟན་པོ་རེ་འདོགས་ཀྱང་དེ་དག་སྦྱོན་ཆེ། དགེ་
ཅན་ཞོར་རྩེས་ལ་ཀུན་འཛིན་དམ་པ་ལྟ་བུ་རུ་ངར་པོ་ཞིག་བཞེན་ན་དགེ་ཐུག་
ཀྱང་སེར་སྣ་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ། ཁོང་ཁྱོ་ཅན་ཡང་དེ་དང་འདྲ། གྲོགས་ངན་གྱི་
སྦྱོད་པ་འགོ་སྤྱོད་བས། གྲོགས་ངན་པ་སྤོང་དགོས། འོན་ཀྱང་། དེང་སང་ཕལ་
ཆེར་ཆོ་འདི་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་གྲོགས་ངན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་

སྤང་མ་སྐབ་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བག་ཐོན་བྱས་ཏེ་ཏ་ཅང་འགྲོགས་འདྲིས་མི་བྱེད་
པ་གལ་ཆེ། སྔོན་ལུང་པ་ཞིག་ན། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིུ་ཁུ་འབྱུངས་བས་
སྒྲིུ་ལ། རྒྱལ་པོ་འབའ་ཞིག་མ་སྒྲིུ་བར་ལུས་པ་ན། གཞན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་སྒྲིུ་
འདུག་ཅེས་སྒྲིུས་པ་བཞིན། དེང་སང་ཆོས་བྱེད་པ་རྣམས་མི་ཁྱུར་མི་ཚུད་མོད།
བྱད་སྒྲིགས་ཐོབ་གསུམ་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་པས། དེ་ཙམ་དུ་སྒྲིུ་མེད། གྲོགས་
ངན་པས་བསྐབ་བྱ་བྱེད་པ་ན། དེའི་ཁ་རྗེས་སུ་མི་གཏོང་བར་གཡག་ཤན་གྱི་
འཇིང་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཐེབས་མེད་རྩི་རྩི་སྔོན་དུ་བཏང་། ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་རང་
དང་འགྲོགས། བྲེལ་མེད་རྩི་རྩི་རྗེས་ལ་བཞག་པ་སོགས་བཀའ་གདམས་སྤྱགས་
མོར་བརྩུ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད།

རྒྱ་བཞི་པ་བཤད་པ་ནི། གདམས་ངག་ལྟར་སྤང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་
དཔེ་བཟླ་བ་སྟེ། སྤང་གེ་སར་གྱི་སྤང་བཤད་པ་སོགས་དང་། ཆགས་ལམ་གྱི་
བཟླ་བ་ཙམ་དང་། ལས་ཆོགས་དང་འབྱུང་དབྱེད་གྱི་བེའུ་བུམ་སོགས་བཤད་
པ་ངན་པ་ལ་བཟླས་ན་ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱར་འགྱུར་ལ། སྤྲིུ་བྱ་དམ་པའི་མཇོང་པ་རྣམ་ཐར་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཐར་བའི་
ས་བོན་ཐོབ་རྒྱས་པས་ན་སྤྲིུ་བྱ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་བཟླ་དགོས། གཞན་
ཡང་མི་མང་པོ་དང་མཉམ་དུ། རྒྱལ་པོ་དང་། དམག་དང་། བྱད་མེད། ཁ་མཆུ་
སོགས་ཆགས་སྤང་འཕེལ་བའི་སྐད་ཆ་མང་དུ་ཤོད་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་ཡིན།

རྒྱ་ལྔ་པ་གོམས་པ་ནི། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། སྒོ་ངན་གོམས་གྱི་བག་ཆགས་
ཤོག་དྲིལ་འདྲ། གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེས་པས་སེམས་
ཡིངས་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་སོགས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། རང་

རེའང་སྐྱེ་བ་ལྔ་མའི་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས། ཆོ་འདྲིར་ཉོན་མོངས་
ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་ཡུལ་ཆུང་དུ་རེ་ལའང་ཆགས་སྤང་སོགས་
ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན། ཁོང་ཁྱོད་ལ་གོམས་པ་དག་གིས་མིག་ལོག་བཟླ་བ་ཙམ་
ཡང་མི་བཟོད་པ་སོགས་སྤར་རོ། འདི་དག་ལ་ནི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་འཕྲོ་
གཙུག་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད།

རྒྱ་དྲུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་
ཡུལ་སོགས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་སྟེ། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་གོས་སྤར་བྱུང་། མདོག་ལེགས་པ། དབྱིབས་
མཛེས་པ། ཐགས་བཟང་བ་སོགས་བསམས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་ཡུལ་དག་ལ་
བྱས་རང་ལ་གཞོད་པ་འདི་དང་འདི་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་འདི་དང་འདི་
འདྲ་བྱས་སྟམ་པ་སོགས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་
པ་དང་། མི་འདིས་ནི་ཆོས་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་ག་མ་འགྲིགས་
པ་དེ་འདྲ་འོང་འདུག་པས་ལས་འབྲས་ཨི་བདེན་བསམ་པ་སོགས་ཏེ། རྒྱ་དེ་
དག་སྐྱེ་བ་ན་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་དགག་ཅི་ཐུབ་བྱེད།
གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་ན་ཉོན་མོངས་རྗེ་ཆེར་འགྱུར་ལ། བསྟེན་པས་ནི་རྗེ་འགྲིབ་
དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་འབད་དོ།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཉོན་
མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་ཤིང་ཚུལ་བྲིམས་འཛོམས།
ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤང་། ཚིང་
པ་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་
ཡིད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་འཕྲོད། ཅས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་

ཉེས་དམིགས་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་དེ་མི་དགེ་བའི་ངོ་
 བོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་དམིགས་པ་ལས་བྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་བ་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་
 སོགས་རིས་མཐུན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་
 པས་སྤྱད་པའི་གནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་མི་བདེ་བའི་
 ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉི་ག་ལས་བྱིར་རུར་
 ཏེ་རྒྱང་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
 རང་དང་གཞན་མ་རུངས་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་བྱེད། རྟེན་པ་
 དང་བཀྱར་བསྟེའང་རྒྱང་དུ་འགོ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 སྤྱད། འགའ་ཞིག་གིས་གསོད་རིས་སོགས་བྱེད་པས་རང་གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་
 དང་། ཆོ་འདིར་ཁ་མཚུ་ཚོད་པ་སོགས་ཀྱིས་གྲགས་པ་མི་སྟོན་པ་འཕེལ་བ་
 དང་། བྱི་མར་མཐའ་འཁོབ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་ཉེས་
 དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་
 ན་འདི་དག་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དགའི་དྲངས་མར་ཤེས་ནས་དགག་ཐབས་
 བྱ་དགོས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས། ཐམས་ཅད་
 བདག་ལ་དགར་ལངས་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། མེ་ནང་
 འབྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་རུས། ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་དག་འདིས་ནི། གང་དང་
 འཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། ཐལ་བར་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། དེར་བདག་སྤྱད་ཅིག་
 གཅིག་ལ་འདོར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དག་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ཐུབ་མེད་དེ།
 ཐ་མལ་བའི་དག་བོར་པར་བསྐྱུན་ན་ཁྱོ་བ་ཞི་ཞིང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ལ། ཉོན་
 མོངས་ལ་པར་བསྐྱུན་ཀྱང་ཚུར་གཞོད་པ་བྱེད། སྟོན་ཆད་མནར་མེད་ཀྱི་མེར་

བསྐྱེད་པ་ཡན་གྱི་སྤྱུག་བཟུལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་
བྱས་ཤིང་། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་མྱོང་བར་བྱེད་པ་སོགས་འཁོར་བ་ན་སྤྱུག་ཏུ་འཇུག་
མཁན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ལྟ་
བཞག་གཏམས་གོང་མའི་ཞལ་ནས། ཉོན་མོངས་ལ་བྱུར་བལྟན་ནས་ཅི་གཞོད་
དང་། སེམས་ཅན་ལ་མཐེལ་བལྟན་ཏེ་ཅི་ཕན་དུ་སྦྱོང་། གསུངས་པ་དང་། དགོ་
བཤེས་འབན་གྱིས་ང་ནི་སེམས་ཀྱི་མཁར་སྒོ་ན་གཉེན་པོའི་མདུང་ཐུང་ཞིག་
བཟུང་ནས་སྟོང་པ་མིན་པ་གཞན་མེད། ཁོ་བསྐྱིམ་ན་ང་ཡང་བསྐྱིམ། ཁོ་སྟོང་ན་
ང་ཡང་སྟོང་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ལ་དབྱེད་དུངས་མར་བལྟན་ཏེ་
འཕྲལ་དུ་གཉེན་པོ་བལྟན་དགོས།

ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལས་གསོག་ཚུལ།

གཉེས་ལ་དེས་ལས་གསོག་ཚུལ་ནི། ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་།
བསམ་པའི་ལས་གཉིས། དང་པོ་སེམས་པའི་ལས་ནི། ཀུན་བདུས་ལས། སེམས་
པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགོ་བ་དང་
མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བལྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་དཔེར་ན་ཆོག་རྩལ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་
སེམས་དང་། ཆོག་རྩལ་སྤྱོད་བཞིན་པ་ལ་གཡོ་ཞིང་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་སེམས་
ཐུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་སེམས་པའི་ལས་ཡིན།

བསམ་པའི་ལས་ནི། སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ངག་གི་
ལས་རྣམས་ཏེ། མངོན་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་ལྷན་དང་ངག་གི་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། ། ཉོན་མོངས་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་།

མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལས། རིམ་བཞིན་ཆོ་འདི་དོན་གཉེར་གྱི་
 བསམ་པས་སོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
 ལས་ཏེ་འདིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད། ཕྱི་མའི་འདོད་བདེ་དོན་གཉེར་གྱིས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསགས་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མིར་སྐྱེ། མི་གཡོ་བའི་
 ལས་ལ། ཕྱི་འདོད་པའི་བདེ་བས་ཡིད་སུན་ཏེ་ནང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོར་བ་
 བདེ་བ་ལ་གཞིལ་བས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནས་དང་པོའི་བར་གྱི་
 ལྷར་སྐྱེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བས་ཀྱང་ཡིད་སུན་ནས་
 ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་བསགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་
 བཞི་བ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད། འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་འབྲས་བུ་གཡོ་བའི་
 ལས་ཏེ། དཔེར་ན་དམུལ་བའི་བར་དོ་གྲུབ་ཟེན་ཡང་སྤྲོ་མ་དང་ཆོ་ག་གསང་
 རྒྱགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་མཐུས་བར་དོའི་གནས་བསྐྱར་ཏེ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བྱུང་
 བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འགྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེས། རུ་སྐྱེད་གི་དགོ་བསྟེན་ཐམས་ཅད་
 རྒྱ་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ལ་ན། ཤི་ནས་དགོ་རྩ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱུང་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱས་གཅིག་པའི་དགོ་རྩས་གཤིན་པོ་བར་དོར་ཡོད་པ་ལ་
 ཕན་ཆེ་བར་གསུངས། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི། དཔེར་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལས་བསགས་ཆོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་
 ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན་མི་
 གཡོ་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དགོ་བའི་
 ལས། མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པ། གང་ཕྱིར་ས་རྣམས་དེ་དག་ཏུ། ལས་རྣམ་
 སྐྱེན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ལམ་གཙོ་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་

ཟེན་པའི་ལས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཁམས་
གསུམ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ལས་གང་བྱས་ཐར་བའི་རྒྱ་ལས་འགྲོ་ས་མེད། དེས་
འབྱུང་སོགས་ཀྱིས་མ་ཟེན་ན་ཆོས་བྱ་སྒྲུལ་དུ་ཆོ་སྒོས་བཏང་ནས་རི་ཁྲོད་དུ་ཞི་
གནས་བསྐྱོམས་ཏེ་བཟུང་ཀྱང་། ལྷབས་ལེགས་ན། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་
ལས་ལྷག་མི་འོང་བས་ཆོས་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་གདམས་ངག་
འཆོལ་བ་གལ་ཆེ་གསུངས།

འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ཚུལ།

གསུམ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་འཆི་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ནི། འཆི་བའི་རྒྱུ་ཆོ་ཟད་པ། བསོད་ནམས་
ཟད་པ། ཡང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བའི་རྒྱུ་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་འཆི་
རྒྱུ་དགུ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད། འཆི་བའི་སེམས་ནི། འཆི་ཁར་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་ལ། འདེབས་བྱེད་ཟེད་པ་དང་ལེན་པས་
འདེབས། ཇི་ལྟར་འདེབས་པ་ནི། ལུས་འདི་དང་བྲལ་བར་འདུག་སྒྲུལ་དུ་ད་
ལྟའི་ལུས་འདི་ལ་ཟེད་པ་དང་། ལེན་པ་ནི་ཆ་དབྱུལ་དུ་སྐྱེ་ན་ཆ་བ་འདོད་པ་
སོགས་སོ། །གསོས་འདེབས་ལུལ་ནི། ལས་དཀར་ནག་མང་པོའི་ནང་ནས་ལས་
གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན། གང་གོམས་པ་ཆེ་བ་དང་། དེ་མཉམ་ན།
གང་སྡོན་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་གསོས་འདེབས་སོ། །གསོས་འདེབས་པའི་དུས་
ནི། འཆི་ཁར་རང་གི་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བརྟུག་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་
ནས་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་གང་རུང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་སེམས་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན།
འདུ་ཤེས་རགས་པ་འགགས་ནས་འཆི་སེམས་ཕྱ་མོའི་སྐབས་སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་

དུ་འགྱུར་བས་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་དུན་མི་རུས། དེས་ན་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་
 ལ་དད་པ་སོགས་བྱུང་ན། དགེ་བ་ལ་གསོས་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་འཆི་ཁའི་
 སེམས་ལ་གསོས་བཏབ་རན་པ་ན་དགེ་སེམས་གསལ་འདེབས་པ་གནད་ཆེ་སྟེ།
 རྒྱན་དུ་དགེ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། འཆི་ཁར་ཁོང་ཁྱོད་ལྟ་བུ་
 སྐྱེས་ཏེ་འཆི་སེམས་མི་དགེ་བ་ལ་གསོས་བཏབ་ན་ཚོན་དུ་མི་དགེ་བ་སློན་ནས་
 ངན་སོང་དུ་འགྲོ། རྒྱན་དུ་སྤྲིག་པ་བྱེད་མཁན་ལའང་དེས་རིགས་འགྲོ། དེའི་
 སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ནི། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་
 ན་དོད་སྤང་ནས་ཡར་སྐྱོང་གར་བསྐྱབ་བ་དང་། ངན་འགྲོར་འགྲོ་ན་དེ་ལས་
 རྒྱུག་པ་སོགས་དོད་སྤྲོད་སྤང་ནས་བསྐྱབ་ལུགས་དང་། གནད་གཙོད་ཆེ་ཆུང་
 སོགས་ལ་བརྟགས་པས་ཤེས། གནད་གཙོད་ནི་ལྷས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་དག་གི་
 སྟོན་ཆད་པ་ལ་ཟེར། འགའ་ཞིག་འཆི་ཀ་ནས་འཁྲུལ་སྤང་ཤར་ཏེ། རྟེན་དུ་ར་
 བརྟེན་པ་དང་། མིས་མནན་པ་ལྟ་བུ་ཤར་བ། སྤར་ལྟ་སར་གཞུང་སའི་ཕྱག་
 མཛོད་ནང་ཟན་ར་བརྟུ་བ་ཞིག་འཆི་ཁར་ར་སྐྱམ་མང་པོས་མནན་འོང་བའི་
 འཁྲུལ་སྤང་ངན་པ་བྱུང་སྟེ་ཤི་བ་གཟིགས་ཚུལ་དང་། གཙོད་ནས་དཔོན་པོ་
 ཞིག་འཆི་ཁར་ངའི་སྟེང་ནས་མི་མང་པོས་མནན་བྱུང་ཟེར་ཏེ་འཇིགས་སྐྱག་གི་
 ངང་ནས་ཆེ་འཕོས་པ་སོགས་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའང་སྤར་སྤང་པོ་ལས་ཟན་
 བསྐྱགས་ནས་སྤོད་པ་ཞིག་འཆི་བར་ཉེ་བ་ན། ཁང་བཟང་དང་འོད་དཀར་
 པོའི་སྤང་བ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་བཟང་དུ་མ་ཁི་མང་པོ་བཏོན་པའི་རྒན་མོ་ཞིག་
 འཆི་ཁར་དགེ་བའི་སྤང་བ་བཟང་པོ་བྱུང་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་རྣམས་མ་
 འཆིའི་གོང་ནས་ཚོན་འགྲོ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཤི་ནས་བར་དོ་འགྱུབ་ལུགས་ནི། འཆི་སྤྱིད་འགགས་པ་དང་

དུས་མཉམ་དུ་སྒང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་གཟུགས་་
 ཅན་ཏེ། རྒྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་བྱང་དབྱེབས་ཅན་དུ་གྲུབ་ལ། སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་
 པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་དུ་སྒྱེ་འབྱུར་གྱི་སྒྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེའི་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་
 བའི་སྒྱེ་བའི་ཕྱང་པོ་དེའི་བྱང་དབྱེབས་ཅན་ཡིན། ཁ་ཅིག་གིས་གཤེན་པོ་དེ་
 གསོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་ཆ་བྱང་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་བཞིན་བར་དོ་ལ་
 བསྐྱད་འདུག་པས་འཕྲིན་དང་ལན་བསྐྱར་ཚུལ་སོགས་ཟེར་བ་ཚོག་རྒྱུན་ཡིན།
 དེ་འདྲ་རེ་གཉིས་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱང་གཤེན་པོ་མ་ཡིན་པར་མི་མ་ཡིན་གྱིས་
 གཤེན་པོའི་གཟུགས་བབྱང་ནས་འཇིག་རྟེན་པལ་བ་སྦྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་་
 ཇི་མིད་ལས་བོན་པོའི་བྱིས་ཆང་ཞིག་གི་པ་ཤི་བ་དྲངས་པའི་རྣམ་ཐར་བཅས་་
 གསུངས། དེས་ན་བར་དོ་བ་ནི་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་བ། མངོན་ཤེས་ཡོད་པ།
 ལས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུལ་དང་ལྡན་པས་རྟེན་བྱིན་ཅན་དང་། རྒྱེ་གནས་མ་གཏོགས་
 གང་ལའང་མི་ཐོགས་པ། དཔྱལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འགོ། འདོད་པའི་ལྷ་མི་
 རྣམས་ཀྱི་བར་དོ་མས་རིམ་བཞིན། སྒྲོང་དུ་མ་མེས་ཆོག་པ་དང་། རྒྱ་དང་། དུ་
 བ་དང་། གསེར་བཟང་པོ་ལྷ་བྱའི་མདོག་ལྷར་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་
 དོ་དཀར་པོར་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་སྒྱེ་ན་བར་དོ་མེད། མི་དགེ་བ་བྱེད་
 པའི་བར་སྲིད་ནི་མཆན་མོ་ཐུན་ནག་ཏུ་སྦྱང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་
 བར་སྲིད་ནི་སྦྱུ་བྱ་དཀར་པོའམ། རླེ་འོད་དང་བཅས་པའི་མཆན་མོའི་སྦྱང་
 བ་ལྷ་བྱར་ཡོད། བར་དོ་བའི་ཆོ་ཆད་ལ་གསུངས་ཚུལ་མང་ཡང་། པལ་ཆེར་
 ཞག་བདུན་དུ་བཤད་པ་ཕྱི་མའི་ཆེའི་ཞག་ཡིན་འདྲ། ཞག་བདུན་ནས་འཆི་
 རྒྱང་རེ་བྱས་ཏེ་སྒྱེ་གནས་མ་རྟེན་ཆོ། ལན་བདུན་གྱི་བར་དེ་ལྷར་འཆི་རྒྱང་རེ་
 བྱེད་གསུངས།

གསུམ་པ་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཚུལ་ནི། མངལ་སྐྱེས་ལ་མཚན་
ན་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་ལ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་། དེར་ཆགས་སྤང་གིས་
རྒྱགས་པས་པོ་མའི་མཚན་མ་ལས་མི་སྤང་བ་ན། ཁོང་ཁྱོས་ཤི་སྤེ་སྐྱེ་སྤྱིད་དུ་
ཉིང་མཚམས་སྦྱར། དེ་དག་གིས་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ་དང་། བདེ་ལྷུར་ནས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་སོང་ལ། ད་ནི་
ལམ་རིམ་བདེ་ལྷུར་གྱི་ས་བཅད་དུ་མི་གསལ་ཞིང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཀུན་འབྱུང་
འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་ཚུལ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན།
ས་བཅད་ཅམ་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་
ཚུལ་བསྐྱས་པ་བྱེད་ན་སྤར་བཤད་པ་དེས་ཚག་མོད། འོན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་སོང་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསམ་
ན། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་ལེགས་ཏེ། རྩོན་ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོས་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟུ་ཏུ་ཡ་ན་ལ་རྟོན་པའི་བཀའ་བཞིན་སྤྱིད་
པ་འཁོར་ལོའི་རས་བྱིས་སྐྱེས་ལན་དུ་བསྐྱར་བ་ལས་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེས་པའི་རབས་
དང་། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྒོ་སྦྱང་མཇུག་ཅིང་འདིའི་སྒོ་
ནས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ལ་འབྲིང་ཚུལ་གསུངས། འདིར་ཡང་སྐྱོ་བ་ཤུགས་དྲག་
པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཀུན་
འབྱུང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་སྟེ། འདི་རྟོན་པས་ས་ལྷ་ལྡང་པའི་
མདོ་གསུང་བའི་སྐབས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་།
འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ་འདི་ལྟར། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅས་
སོགས་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མ་རིག་པ་ནི།

འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བཟུང་བ་
 ལ་མ་རིག་པས་གང་ཟག་གམ་ཚེས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཡོད་པ་དང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་ལྟངས་
 དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་མ་རིག་པ་ཟེར་རྟེ། དེ་ནི་ཚྭངས་པ་ལོང་བ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་གོ། དེ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ཚྭངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚྭངས་པའི་མ་
 རིག་པ་གཉིས། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ནི། ལས་ཀ་བྱེད་པ་ལྟར་མ་རིག་པས་ཀྱན་
 རས་བསྐངས་ཏེ། ཡང་སྤྱིད་ཡུང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་
 པས། ལས་འབྲས་ལ་ཚྭངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ་བསོད་
 རམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདུ་བྱེད། གནས་ལུགས་ལ་ཚྭངས་པའི་མ་རིག་པས་
 ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ་བསོད་རམས་ཀྱི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་འདུ་བྱེད།
 གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་སྤྱི་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན།
 དཔེར་ན་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ཏེ་སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱེད་པའི་
 ཚོ། ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་ས་དེ་
 རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། ལས་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱལ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་དུ་
 ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ཡིན། མི་དགོ་བའི་ལས་རེ་རེས་ཀྱང་ངན་སོང་གི་སྤྱི་བ་མང་པོ་འཕེན་ལུས།
 དེ་བཞིན་བསོད་རམས་ཀྱི་ལས་སོགས་ལ་རིགས་འགྲ། དེ་ལྟར་བྱེ་མ་ལ་སྦྱུམ་
 ཞུགས་པའམ་ཤོག་བུ་ལ་ཐེལ་ཚོ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 བསྐྱོས་པའམ་བཞག་པ་ལ་སྤྱི་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་སྤྱི་བ་ལུས་པ་མཐུ་

ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན།

བཞི་པ་མིང་གཟུགས་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོར་བ་འདུ་
ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི་ནི་མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལྷགས་
པའི་ཁྱུ་ཁྱག་གི་མེར་མེར་པོ་སོགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་ལ་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟེར། ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ནི། མིག་རྣ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་ཡུལ་
དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཀྱི་འགྱུར་བ་གཙོད་མི་བྱས་པ་ཚུན་
ཆད་ཡིན། ལྷས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་མེར་མེར་པོའི་སྐབས་ནས་ཡོད་པར་
གསུངས། རྩལ་སྐྱེས་ལྟ་བུར་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅིག་ཅར་དུ་འགྱུབ། གཟུགས་མེད་ལ་
མིང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་ལས་གཟུགས་
དང་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་ལྟའི་རྟེན་འབྲེལ་མེད། དུག་པ་རིག་པ་ནི། དེ་ལྟར་
གྲུབ་པས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འཕྲད་ཅིང་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡིད་
དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ། བདུན་
པ་ཆོར་བ་ནི། རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཆོར་བ་བདེ་ལྷག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཅི་
རིགས་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འཕྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་
བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ་སྲིད་པ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་
པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་བ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟེ་འབྲལ་བར་ཞེན་པ།
བཏང་སྟོམས་ལ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྲིད་པ་ཡིན། ཆོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྲིད་
པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་མ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཆོར་

བ་ལས་སྲིད་པ་སྲིད་པར་དགོངས་ཀྱི། མ་རིག་པ་མེད་ན་ཚོར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་
 པ་མི་སྟེ། དགུ་པ་ལེན་པ་ནི། སྲིད་པ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བས་ཡུལ་ལ་འདུན་ཅིང་
 ཆགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་བཞི་ལས་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་
 ཆགས་པ། ལྷ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་འཇིག་ལྷ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་ངན་ལ་
 ཆགས་པ། ལྷ་ལ་བྱིས་པ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་ལྷ་ངན་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལྷ་ལ་བྱིས་པ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་དམན་པ་ལ་ཆགས་པ། བདག་ཏུ་
 སྤྲོ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། གཙོ་བོར་སྤྱང་པོའི་འཇིག་
 ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་ཡིན། བརྟུ་པ་སྲིད་པ་ནི། ལྷ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་
 ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་དེ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་བྱི་མའི་ལྷས་
 འཕེན་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེ་ཡིན།

བརྟུ་གཅིག་པ་སྟེ་བ་ནི། དེ་ལྷར་གསོས་བཏབ་པས་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་
 པའི་ལས་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་གནས་བཞི་པོ་གང་
 རུང་དུ་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་བརྟུ་
 གཉིས་པ་ཀྱི་ཤི་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཀ་
 བ་ནི་སྤྱང་པོའི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཁིང་སྟོན་པ་ཡིན། ཤི་
 བ་ནི་སྤྱང་པོའི་རིམ་མཐུན་དོར་བའམ་འཇིག་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལྷར་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ཡང་ཡན་
 ལག་བཞིར་བསྐྱུ་ལུགས་ཤེས་དགོས། དེ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ འགྲུབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ མངོན་པར་གྲུབ་པའི་
 འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིར་བསྐྱུ་ཁིང་། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ནི་ས་བོན་
 འདེབས་པ་པོ་ལྷ་བྱ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་ས་

བོན་ལྷ་བྱ་དང་། ས་བོན་ས་ལ་བཞག་པ་ལྷ་བྱ་ནི། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་
 བསགས་པ་དེའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་སྟེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ལ་
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་
 དང་པོ་བྱེད་དང་གསུམ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ས་བོན་ལ་ཚུ་ལྟ་
 རྟོད་གཤེར་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་རྣམས་སུ་གསོས་འདེབས་
 པར་བྱེད་པའི་སྐྱེད་ལེན་གཉིས་དང་། ཚུ་ལྟ་རྟོད་གཤེར་སོགས་ཀྱིས་སྐྱ་གྱ་
 སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ས་བོན་བཞིན་སྐྱེད་ལེན་གྱིས་གསོས་
 བཟུང་ནས་ལས་དེ་ཉིད་ཡང་སྐྱེད་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བའི་ལུང་པོ་འཕེན་ངེས་སུ་བྱེད་
 པ་ནི་སྐྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེད་ལེན་སྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག ས་བོན་
 ཀྱི་སྐྱ་གྱ་སྐྱེས་པ་བཞིན་སྐྱེ་སྐྱེད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཏེ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡ་གཅིག་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་འབྲས་དུས་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱེ་མཆེད། རིག་པ།
 ཚོར་བ་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་དང་ལྷ་ནི་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་དང་།
 ཁ་ཤི་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡ་གཅིག་སྟེ། སྐྱེ་བ་
 དང་། ཁ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ནི་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན། དེས་
 ར་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལྷ་བྱ་ལ་མཚོན་ན། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཚྛངས་པའི་དབང་གིས་ལྟའི་སྐྱེ་བ་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་སྒྱུང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱེང་དུ་བཞག་པ་ལ། དེར་སྐྱེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་སྒྲོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་
 འདུན་པ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ཉིད་ཆེ་ཅུ་བཙོན་པ་ནི་ལེན་པ་
 དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་ཁར་ལས་དེ་ཉིད་འཕེན་ངེས་སུ་བྱས་པའི་ལས་ནི་
 སྐྱེད་པ་སྟེ། འཕེན་བྱེད་གསུམ་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་བཅས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་བྱུག་ཆོ་འདྲིར་རྫོགས། དེ་ནས་ཕྱི་མར་སྤར་སྐྱེ་བ་ན་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་
མཆེད་རིག་ཆོར་ཏེ་འཕངས་འབྲས་བཞི་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཁྱེ་ཤི་བཅས་གྲུབ་
འབྲས་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྤེལ་རྟེན་དེ་ལ་རྫོགས་
བ་སྟེ། འདྲི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཚུལ་ཡིན། ངན་འགོ་ལྷ་བུར་མཆོན་ན། ལས་འབྲས་
ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་ཅིང་། དེ་ལ་སྟེང་ལེན་
གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་སོགས་གོང་གིས་རིགས་འགྲོ། དེས་ན་ལས་གཅིག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆ་ཆོང་གཅིག་ཆོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་མི་སྟེང་པས།
མགྲོགས་ཀྱང་ཆོ་གཉིས་ནི་ངེས་པར་དགོས་ལ།

ཡང་ལས་ལ་སྟེང་ལེན་གྱིས་གསོས་བཟབ་མ་རྣམས་པར་འགྱུངས་ན། འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ཆོ་གཅིག་ལ་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་ཆོ་གཅིག་དང་།
འཕངས་འབྲས་བཞི་དང་། གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ཆོ་གཅིག་སྟེ། ཆོ་གསུམ་དུ་ཆོང་
བའང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དབེར་ན། ཆོ་འདྲིར་ངན་སོང་གི་ལས་བསགས་ནས་
བག་ཆགས་བཞག་ཀྱང་། འཆི་ཁར་སྤྲོ་མ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་སེམས་ལ་བཙུང་དེ།
མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་ཤིག་ལ་གསོས་བཟབ་ནས་ཕྱི་མ་མིར་སྐྱེས། དེ་འཆི་ཁར་
སྤོན་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་དེར་སྟེང་ལེན་གྱིས་གསོས་བཟབ། དེ་ནས་ངན་སོང་
དུ་སྐྱེས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན། དེས་མཆོན་ནས་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་
ཆོ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆོ་ཡིན་པས་གངས་སུ་མི་འདྲེན།
མདྲོར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཆོར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་སྤྱར་
ན་ཆོ་གཉིས། དུན་རིང་ན་ཆོ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལས་སྤྱར་འགྱུང་མི་སྟེང་། རྟེན་
འབྲེལ་འདི་དག་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ནས། སྐྱེ་བ་ཁྱེ་ཤི་སོགས་

སྤྱག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་འཁོར་མོར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞིང་། ལས་གཅིག་གི་འབྲས་
 བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡུན་ལ། ལས་གཞན་གྱི་རྒྱ་དུས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་
 ཞིང་ཤི་སྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནས། འདུ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་
 ཡིན་པས། གཅིག་གིས་གཅིག་དྲངས་ནས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་རྩ་
 བ་ནི་མ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། གསུམ་པོ་དག་ལས་
 གཉིས་འབྱུང་སྟེ། གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། གསུམ་འབྱུང་
 སྟེང་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་དང་། དེ་ལས་སྤྱག་བཟུལ་བདུན་
 འབྱུང་ཞིང་། བདུན་པོ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གསུམ་འབྱུང་བ་སོགས་སྤར་
 བཞིན་འཁོར་བས་སྟེང་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་ཞིང་སྤྱག་བཟུལ་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཡིན། དེ་དག་ལྷགས་ཐོག་ཏུ་འགོག་ནུས་པའི་ལམ་ཞིག་
 ཉམས་སུ་ལེན་ན། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་ནས་ཤིའི་
 བར་སྤྱག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། མདོར་བསྡུ་ན། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། སྟེང་པ། ལེན་པ་གསུམ་ཉོན་མོངས་དང་།
 འདུ་བྱེད་དང་སྟེང་པ་གཉིས་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་སྤྱག་བཟུལ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགྲུ་ཉོན་མོངས། གཉིས་པ་བརྩུ་པ་ལས་ཡིན་
 ཏེ། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྤྱག་བཟུལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདིའི་ཆོག་
 ཀྱང་དང་པོའི་དེ་གསུམ་ཀྱན་སྦྱོང་དང་། གཉིས་པའི་འདུ་བྱེད་དང་སྟེང་པ་
 གཉིས་ལྷགས་དག་གི་ལས། གསུམ་པའི་དེ་རྣམས་ལོངས་སྟོང་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་
 བརྩུ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་ཐོག་ཏུ་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱག་

བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་བཅོམ་པ་བཅོམ་ཁང་ནས་ཐར་འདོད་འབྱུང་བ་བཞིན་
འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་བྱུང་ན་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་
འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེས་ན་ཐར་བར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས།

ཐར་བར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དངོས་བཤད་པ།
གཉིས་པ་ཐར་བར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་
དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ཐོག་པ་དང་།
ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ཐོག་པ་གཉིས་ལས།

ཉེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་ཐོག་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས། འཁོར་བའི་
མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཚུ་ཟླ་ལྟར་སྐད་
ཅིག་ཀྱང་མི་སྒྲོད་པར་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་
རྣམས་ནི་དུག་སྐྱེལ་གྱི་གདེངས་ཀའི་གྲིབ་མ་དང་འདྲ་བར་མཐོག་རྒྱུ་ལ་ཉེན་
ཆེ་བ། འགྲོ་བ་ལྟ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་བར་མེད་དུ་མནར་བར་
མཐོང་ནས། མི་འབར་བའི་བྱིམ་དང་། བཅོམ་རར་རྒྱུད་པ་རྣམས་གནས་དེ་
དག་ལ་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཐར་འདོད་སྐྱེ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་
འདོད་ཀྱི་སྒོ་བཅོས་མེན་སྐྱེས་པ་ན། འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུད་བཅད་པ་ན་ལས་ཉེན་
གཉིས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉེན་མོངས་དང་། དེའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཉིད་
ཡིན་པར་ཤེས་ནས། དེ་གཞོམ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ཡང་ཉེན་ནི་
དལ་འབྱོར་ཆོང་ཞིང་ཆོངས་སྒྲོད་བསྐྱབ་གསུམ་ལྟར་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་
ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། པོ་ཏྲོ་བས། ལྷན་དེ་ཙམ་
ཞིག་འབྱམས་པ་ལ་རང་ལོག་མ་བྱུང་ཙན་དལ་རང་ལོག་མི་འོང་བས་བསྐྱོག་

དགོས། སྒྲིག་པའི་དུས་ཀྱང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཏེན་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་པ་མེད་ལ།

ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲིག་པ།

གཉིས་པ་ནི། རང་ཅག་གིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པ་ལ། འཁོར་བའི་
རྩ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིངས་པའི་མ་རིག་པ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་
པས་ཁོ་རྩ་བ་ནས་གཙོད་དགོས། དེ་མ་བཅད་ན་གཉིན་པོ་གཞན་གྱིས་ཉོན་
སྒྲིངས་པ་རེ་ཞིག་འབྲིབ་ཀྱང་གཏན་དུ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངར་འཛིན་
ལྟན་སྐྱེས་ལ་དགོ་བ་གཞན་གྱིས་གཞོད་མི་རུས་པར་དེ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་
འགལ་དུ་སྤང་བའི་སྒྲིག་གིས་བསྒྲིག་རུས། དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པས། ང་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྒྲིག་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པས་
བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་རྩ་བ་ནས་གཙོད་པ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དགོས། འདི་མེད་ན་དགོ་བ་གཞན་རིམ་འབྲུ་ཞིག་ལ་འབད་ཀྱང་བདག་འཛིན་
གྱི་གྲོགས་སུ་འབྱུར་བ་ལས་ཁོ་ལ་གཞོད་མི་རུས། ཤེས་རབ་དེ་རྒྱུད་ལ་ལེགས་
པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་མ་སྐྱེས་པར་མི་
འབྱུང་ཞིང་། དཔེར་ན་ཤིང་གི་སྤྱོད་པོ་གཙོད་པ་ལ་སྟ་རེ་རྩྭ་པོ་ཞིག་དང་དེ་
འཛིན་བྱེད་དཔུང་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་འཛིན་དགོས། དེ་ཡང་སྟ་རེ་རྩྭ་པོ་
མེད་ན་ཤིང་སྤྱོད་གཙོད་མི་རུས་ལ། དཔུང་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན་སྟ་རེ་གནས་
གཅིག་ཏུ་མི་འབབ་པ་དང་། མཚན་མོར་གྱང་རིས་བཟླ་བ་ལ། མར་མེ་གསལ་
ཞིང་རྒྱུད་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་སྟ་རེ་རྩྭ་པོ་དང་འབྲུ་བའམ་ཡིན་ལྷགས་གསལ་བའི་མར་མེ་སྟ་བུ་དེ་ཉིད་

ཀྱིས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཤིང་གི་སྤོང་པོ་གཙོང་ཅིང་། གནས་ལྷགས་ཇི་བཞིན་
མཐོང་བ་ལ་ནི་ལྟ་རེ་འཛིན་བྱེད་གྱི་དབྱང་པ་བརྟན་པོ་དང་། མར་མེ་རླུང་
གིས་མི་གཡོ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནང་གི་གཡེང་བ་ཕྱ་མོ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་ཅིང་སྤྱོད་གཅིག་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས། སེམས་ནང་གི་གཡེང་བ་དང་བྲལ་
བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་ལའང་། སེམས་བྱེ་རོལ་གྱི་གཡེང་
བ་རགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱེ་དགོས་སོ།

མདོར་ན། ཚངས་པས་ཁྱེས་པ་སའི་དངོས་གཞིར་བྱངས་པ་ལས། ཙུ་བ་
ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལྟ་
དང་སྤྱོད་པའི་ལྟ་། ལུན་པར་བྱ་ཞིང་བྲལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལྷགས་སྤོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་
འཕགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལུན་པའི་ལྟ་ག་མཐོང་སྦྱེ་བ་ལ། དེའི་སྤོང་ཏུ་ཞི་གནས་
འགྲུབ་པ་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་མེད་པར་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་
ཚོགས་མི་ཚང་ལོ། དེས་ན་བཤེས་སྤྱིངས་ལས། མགོ་འཕྲོགས་ལ་སྤོང་བྱེ་
ཤོར་ན། དེ་དག་བྱེར་བསྐྱོད་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཡང་སྤྱིང་མེད་པར་
བགྱི་སྤྱོད་འབད་འཚལ་ཏེ། འདི་ལས་ཆེས་མཚོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས།
ཚུལ་བྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། ཟུང་ན་འདས་ཞི་དུལ་བ་
དྲི་མེད་པའི། གོ་འཕང་མི་རྒྱ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ། ས་རྒྱ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བྲལ་
ཐོབ་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱོར་བྱེ་འབྲིང་གི་ཉམས་སྦྱོར་བྱེ་ནི།
ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་པས་སྦྱོར་བྱེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་མི་འབྲིང་ན་
སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀ་འཆད་དགོས།

འོན་ཀྱང་། སྦྱོར་བྱེ་འབྲིང་དང་བྱེ་མོང་བའི་ལམ་ལ་འབྲིང་པ་ལས།

འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་ལ་འབྲིང་པ་མིན་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་གཉིས་སྦྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཞི་ལྷག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པས། འདིར་
ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་ལ།
དེ་ཡང་བཤེས་སྤྲོངས་ལས། བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་
ཀུན་གྱི་གཞི་ཏེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཞི་ཡིན་པས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གལ་ཆེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་རྩ་བ། བསྐྱང་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་། མ་བསྐྱངས་ན་ཉེས་དམིགས་
ཀྱང་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ། བསྐྱང་བའི་ཕན་ཡོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་
ཀྱང་རྩ་བ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་རག་ལས། དགེ་སྤྲོད་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
ཡོད་ན་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་། བསྟན་པ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད།

དེས་ན། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས། ང་ནི་རྒྱ་ངན་འདས་གྱུར་ན། འདི་ནི་
ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྟོན་
པའི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་གཅིས་སྤྲས་བྱས་ནས་བསྐྱང་དགོས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ནས་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པས་
འཕལ་དུ་ལག་དུ་ལོན་དགའ་ཡང་། རང་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ངེས་དང་ལག་དུ་
ལོན་ངེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཐར་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་
པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་མེད་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའང་དེ་
ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞིའམ་སྟོན་ལྟ་བུའང་སོ་ཐར་ཡིན།
བསྟན་པ་འཛིན་ཞེས་པ་ཆོས་བྲིའི་སྤྲོད་ནས་ཆོས་བཤད་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་མི་ཟེར་
བར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་ན་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་

ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་ལྷ་གི་བཟུན་པ་འཛིན་པ་དང་།
 ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་བསྐྱང་ན་རྟོགས་པའི་བཟུན་པ་འཛིན་
 པ་ཡིན། སྒྲོམ་པ་གསུམ་ནས་ཀྱང་རང་རེས་ལག་ཏུ་ལོན་ངེས་སོ་ཐར་ཡིན།
 མདོ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་པའི་དགོ་སྒྲོང་འོད་དང་ལྡན། ཞེས་སོགས་དང་།
 གང་ན་དགོ་སྒྲོང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་སྟོགས་དེར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས།
 འོད་དང་བཅས། ས་སྟོགས་དེ་ད་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲོངས་པར་མཐོང་། ས་སྟོགས་
 དེར་ངའང་ཐུགས་ལས་རྒྱུད་རྒྱུད་བཞུགས་གསུངས་པ་སོགས་ལྟར་བྱད་ཆོས་ཆེ།
 རང་རེ་བོད་གངས་ཅན་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་ཁབ་ན་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་འཕྲལ་དང་
 ཡུན་གྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་གཅིག་ཤུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་འདི་ཡིན་ལ།
 དེ་དར་མི་དར་ནི། ཁང་བ་དང་། མི་མང་བ་དང་། མཆོད་རྩིས་བཟླ་བ་སོགས་
 མེན་གྱི། བཟུན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོ་ཐར་བའི་ཚུལ་བྲིམས་འདི་ཉིད་ལ་རག་ལས།
 དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལུབ་ན་སྤྱར་
 འཛིག་རྟེན་ན་བཟུན་པ་ས་དར་རྩོད་དར་ཡིན་ཡང་རང་ལ་བཟུན་པ་སྒྲོམ་ལུབ་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གང་གྲུའི་བྱེ་
 སྟེད་དུ། དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒྲོམ་རྣམས་དང་། གདུགས་དང་བ་
 དན་མར་མེའི་ཕྱང་བ་ཡིས། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་བྲིག་རིམ་གྲོ་བྱས། གང་
 གིས་དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། བདེར་གཤེགས་བཟུན་པ་འགག་པར་
 འགྱུར་བའི་ཆོ། ཉིན་མཆོན་དུ་ནི་བསྐལ་པ་གཅིག་སྟོང་པ། བསོད་ནམས་འདི་
 ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་འཕགས། ཞེས་པ་ལྟར་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་ཏུ་དུས་གསུམ་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་ཕྱལ་བ་ལས་སྟོགས་དུས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་
 བ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། བྱང་ཤར་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ན།

ཚུལ་བྱིམས་བསྐལ་པའི་བར་བསྐྱང་བ་ལས། མི་མཐེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདིར་ཚུལ་བྱིམས་ཉིན་ཞིག་ལ་བསྐྱང་བ་པན་
ཡོན་ཆེ་བ་དང་། བསྐལ་པ་ལྷ་དུས་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱང་བ་ལས།
དེང་སང་བསྐྱབ་པ་སྣ་གཅིག་བསྐྱང་བ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་པས་སངས་་་
རྒྱས་མང་པོར་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་མཆོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྷག་ལ། ཚུལ་བྱིམས་
ལན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་འཕྱད། ཅས་སོགས། ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ན་འདོན་
པའང་། མདོ་འདོན་པ་པོས་རྒྱགས་སྤྱད་པ་དང་གངས་གསོག་པ་སོགས་མིན་
གྱི། དྲན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསམ་སྟེ། ཁས་
སྤངས་པའི་བཅས་མཆོམས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་། བསྟན་པའི་སྒྲིབ་པ་
རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག ཅས་དང་། སྟོབ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་
ཅིག ཅས་སོགས་ལྟར་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཐོག་མར་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས།

མ་བསྐྱངས་ན་ནི། དགེ་སྦྲོང་ལ་རབ་དུ་གཅིས་པའི་མདོ་ལས། ལ་ལའི་
ཚུལ་བྱིམས་བདེ་བ་སྟེ། ལ་ལའི་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན། ཚུལ་བྱིམས་ལན་
པ་བདེ་བ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། ཞེས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་
ཡང་དག་པར་ལན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྦྲོང་དག་སྟོན་དང་བལ་ཞིང་ཤི་བ་ནི་
སྤོའི། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྟོན་དང་བལ་ཞིང་ཤི་བས་ནི་སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་བདེ་པར་འགྱུར་གྱི། ཚུལ་
བྱིམས་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པས་ནི་སྟེ་བ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱའི་བར་དུ་རིགས་དང་་་
བལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟུང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་
རོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྟེ་བ་འབྱམ་ཕྱག་མང་པོར་སྤྱག་བསྐལ་སྦྱང་ལ།

ལྷ་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། ཡང་བར་
 སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདྲ་བུ་ཡིན་པ། དེ་ནི་དེ་ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་གཞན་དབང་
 འཛོལ། སྤྱི་ཚུལ་བྱེད་པས་ཨ་མའི་ཚུལ་ཉམས་བཞིན། འདི་ན་ལ་ལས་
 རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། འདས་ན་ལན་འགའ་ཆད་པ་འཛོལ་མི་འགྱུར།
 ཐུབ་པའི་བཀའ་ལྷན་ཚུལ་མིན་འདྲ་བུས་ན། དུད་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཨེ་
 ལའི་འདབ་སྤྱུ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འདིར་དབང་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོའི་བཀའ་ལས་འདས་ན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཆད་པ་འབྱུང་ལ།
 འགའ་ཞིག་ལ་མི་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡོད་མོད། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་
 བཅས་མཚམས་ལས་འདས་ན། གང་ཞིག་གང་གི་ཆེ་འདས་ན་འང་ཀུན་ལ་
 ཆད་པ་སྤྱི་ལྟོ། ལྷ་ཨེ་ལའི་འདབ་མའི་བྱང་བ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ། ལྷ་ཨེ་ལའི་
 འདབ་ཀྱང་ལྷ་བྱེད་ཅམ་ཁྱད་དུ་བསང་པས་དེར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། རང་རེས་
 བམ་སྟག་སྤྱོད་པོ་སྟགས་མང་པོ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་འདི་ལྟར་ན། ཕྱི་མའི་འགྲོ་
 བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐད་གཤམ་ཅན་
 གཞན་མ་རྒྱ་ཆེར་མ་བྱུང་ན་འང་། རང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་ཚུལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 པ་ལེགས་པར་བསྐྱུང་ན། རང་རེ་དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྲོ།
 བསྟན་པ་འཇིན་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། དགེ་ཚུལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟགས་ལྟ་ཅི།
 བྱིས་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིན་ཞིག་ཅམ་བསྐྱུང་ན་འང་།
 བན་ཡོན་ཆེ་བ་འདུལ་བ་ལྷན་དང་། མདོ་མཛངས་སྤྱན་སྟགས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན། བསྟེན་གནས་དང་། དགེ་བསྟེན།
 དེའང་སྤྱོད་བཞི། སྤྱོད་གསུམ། སྤྱོད་གཅིག་སྟགས་སྤྱོད་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱུང་ཅི་ཐུབ་
 བྱེད། རབ་བྱུང་སྟགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གསེས་སྤྱོད་ཡང་ལེན་ཅི་ཐུབ་བྱས་ན་འདི་

ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་
པ་ཆེ། རང་རེས་བསྐབ་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་ཡང་ཡང་ཤོད་ཁུལ་བྱེད་
མོད། གཞན་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། སོ་
ཐར་གྱི་བསྐབ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱང་དུ་ཡོད་པས་འདི་ལ་འབད་དགོས།

བསྐབ་པ་བསྐྱང་བ་ལའང་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲིང་གག་དགོས། དེ་ལ་
བཞི་ལས། དང་པོ་མི་ཤེས་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲིང་ཡིན་པས་དེ་དགག་པ་ནི།
བསྐབ་གཞི་གང་ཞིག་བསྐྱང་དགོས་པ་མ་ཤེས་ན། ལྷུང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་མི་ཤེས་
པས་ན། སྒྲིང་བསྐྱར་ཏེ། འདུལ་བའི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་གས། བསྐབ་བྱའི་
སྒྲིམ་ཆོག གཞི་གསུམ་བསྐབ་བྱ། ལྷུང་གཞིའི་བར་སྒྲིམ་སོགས་བཟུས་ནས་
བཅས་མཚམས་རྣམས་ཀྱི་གངས་འབྲེན་ཚུན་ཆད་ཤེས་པར་བྱེད། མ་གུས་པ་
ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲིང་ཡིན་པས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བཅས་པ་དང་། གྲོགས་
ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་གུས་པ་དང་། ལྷག་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
བསྐབ་པ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཅིང་གུས་པ་བྱེད་དགོས་
ཀྱི། དེ་ལ་མནངས་ཁུང་མི་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་རྗེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ལྟ་
བྱ་ཡིན། ཉོན་མོངས་མང་བའང་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲིང་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བའང་དེའི་
རྗེས་སུ་འབྱང་བར་འགྱུར་བས། དག་མགོ་གཞོན་པ་ན། དཔའ་བོ་དམག་
དཔོན་སོགས་གང་ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་སྟོན་ལ་བཏུལ་དགོས་པ་ལྟར། གང་མགོ་
མཐོ་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན། དེ་ཡང་
འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་མི་སྟུག་པ་སྒྲིམ་སྟེ། ལུས་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་པ་
ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། འབྱུང་གཞིག་

པ་དང་། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེ་ཟུང་གི་གཉེན་པོར་
བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ན་ཀ་འཆི་བ་དང་། དེས་པ་མེད་པ་
དང་། ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་སོགས་དང་། ཁམས་ཀྱི་
རབ་དབྱེ་བསམ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་ལུས་ལའང་མུང་པོ་དང་ཁམས་དང་།
སྐྱེ་མཆེད་དང་། དབང་པོ་དང་ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོགས་ཅིམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་གཞན་ཅི་ཤེས་ཞེས་བསྐྱོམ་པ་དང་།
གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་གཉེན་པོར་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱོམ།

བག་མེད་པ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། རང་འགོ་འཆག་ཉལ་
འདུག་བཟའ་བཏུང་སོགས་སྟོད་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱན་དུ་ཟླང་དོར་མི་བརྟེན་པའི་
དུན་པ་དང་། འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་ཉེས་ལྷུང་གིས་གོས་མ་
གོས་བརྟག་ཅིང་། ཉེས་ལྷུང་འབྱུང་བའི་སྒོ་རྣམས་བཀག་སྟེ། དུན་པ་དང་ཤེས་
བཞིན་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྲེལ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས། བརྒྱལ་གལ་ཏེ་ལྷུང་
བས་གོས་པ་བྱུང་ནའང་། གསོ་སྦྱང་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་སོང་ནས་བཤགས།
འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་ལྷག་མ་སོགས་སྟོ་མགུ་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་བཤགས་དགོས་
པར་གསུངས་ཀྱང་། དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འགྲོད་སྟོམ་ལེགས་པར་བྱེད་
ན་ལྷག་མ་མན་ཆད་འདག་རུས་པར་བཞེད། རང་རེས་མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་ཆེན་
པོ་དང་། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་མ་
ཐམས་ཅད་ནས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་བསྐྱུང་སྟོམ་བྱེད་མི་རུས་ཀྱང་། ཅ་བཞི་
ཆང་དང་བཅས་པ་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱུང་། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ནི་མཁན་
སྟོབ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལས་ཁས་ཟངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་བསྐྱུང་བྱ་

དང་འགལ་བའི་སྤྱི་ལྷུང་བཤགས་པའི་ཆོའང་དགེ་འདུན་གྱི་མདུན་དུ་བཤགས་་་
དགོས་ཀྱི། རང་གཅིག་ཤར་བཤགས་པས་སྤྱི་པ་འདག་ཐུབ་ཀྱང་། ལྷུང་བ་
འདག་མི་ཐུབ་པས་མི་པན། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆབ་ལེན་ལྷམ་ཐུད་ཚུན་མི་
བྱེད་པ་དང་། གོས་ཐུ་དུང་ཅན་གྱིན་དགོས་བྱུང་བ་ཚུན་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པ་
བསྐྱང་མི་རུས་པ་དབེར་བྱས་ནས་མནངས་ཆུང་མི་བྱ་སྟེ། བམ་ལྷག་སོགས་
ལས། སྤ་མོ་གོང་སྤོས་དེ་དག་བསྟན་པའི་མིག་ལྟོས་ལ་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བ་ཡིན།
སྤང་ལྷུང་བྱིན་ཆབས་སོགས་ཀྱང་ཅི་རུས་ཀྱིས་བྱེད། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གུང་
ཆོགས་དང་ཇ་སོགས་བཟོ་བ་ལའང་། མར་དང་ཚྭ་དང་ཤ་སོགས་སྟེ་གངས་
མང་པོ་ཞིག་ཆང་དགོས་པ་བཞིན། རང་རེས་བྱི་མར་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རྟེན་
སྐྱབ་པ་ལའང་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་སོགས་སྤྱ་རེས་མི་
ཆོག་པས། རབ་བྱུང་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་གཙང་བའི་ངོས་ནས། སྦྱིན་
གཏོང་སོགས་ཀྱང་གང་འབྱུབ་བྱེད་དགོས།

འགའ་ཞིག་གིས། སོ་ཐར་གྱི་འདུལ་བའི་སྦྱོད་པ་ནི། དབང་པོ་དམན་པ་
ནམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི། དབང་ཚོན་ཡང་རབ་ནམས་ཀྱིས། དེ་འདྲའི་གྲ་
དོག་བྱེད་མི་དགོས་པར་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དུག་གསུམ་ལམ་འབྱེད་བྱེད་་་
པས་ཆོག་ཅེས། བསྐྱབ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བརྩེ་བའི་བག་མེད་དུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་
མོད། གསང་སྟགས་པ་ཡིན་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་ལུན་ཡིན་ན་ཚུལ་བཞིན་
བསྐྱང་དགོས་ཏེ། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོ་ཐར་
བ་ཡི། ཚུལ་བྲིམས་ནམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། སྟགས་པ་བྲིམ་པས་
རྟགས་དང་ཆོ་ག་སྤང་། ལྷག་མ་ནམས་ནི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་དང་།
འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་གིས། སྟགས་

འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། ཟླ་ངན་འདས་གྲོང་འགོ་བ་ཡི། ཡུལ་དང་
 རྩེགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། བྱིས་པ་ངན་པ་འདི་ལ་ནི། རྣམས་འགྲུབ་པ་ནི་ག་ལ་
 ཡོད། སྐྱེ་བོ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་འདི་ལ། དེ་ལ་བདེ་འགོ་ག་ལ་ཡོད། མཐོ་རིས་
 ལྷ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་འང་མི་འགྱུར་ན། རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པའི་རྣམས་རྣམས་ནི། འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་
 གསུངས། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
 གང་ཡང་མེད་པར་སེམས་ངོ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་ཞིག་ལ་མི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་ནི། བཙོན་
 པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ལྟེ། དེས་ནི་རབ་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་འགོ་ཚུལ་
 སོགས་དང་། བསྐྱར་བཤད་བཅས་བསྟུན། །

༥ ཉེན་བཅུ་དྲུག་པར། དང་པོར་ཚིས་བཞག་གནང་བ་སོགས་ཕྱག་
 བཞེས་ལྟར་ཟིན་ནས། ཇི་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་
 པོའི་ཞལ་ནས། ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་
 འདྲེན་པར་མཇུག་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་ཉིང་དུ་བྱང་སེམས་དགོས་ཚུལ་ལས་བརྒྱུམས་
 པའི་ཐོན་འགོ་ཀུན་སྦྲང་འཆོས་ཚུལ། ས་བཅད་སོང་ཟིན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་
 སོང་ཚུལ་དང་ཐར་བར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 རྣམ་བསྐྱར་བཤད་མཇུག། རང་རེ་འཁོར་བར་གང་གིས་འཁོར་ན་ལས་ཀྱིས་
 འཁོར་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད། ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་
 བ་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྩད་ནས་གཙོད་པ་ལ་ལྷག་པ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་
 ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཐོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་གཞི་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་སྐབས། དང་པོ་

ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེར་བཅུག དེ་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་
གཉེན་པོ་བསྟེན་ན། ཡངས་ནའང་ངོས་ཟེན་པའི་གནད་ཡོད་ཚུལ་སོགས་
གསུངས།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སློབ་སྦྱང་བ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སློབ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བཟུན་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ། བྱང་
ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བཟུན་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ།
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་ངེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འབད་པས་རང་
གཅིག་བྱས་ཐར་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅམ་དང་འཁོར་བ་ལས་སྒྲིག་ཅམ་འབྱུང་
ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ཡང་ཉི་
ཆོ་བ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྤར་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞི་ནས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ནི་
ཕར་ཕྱིན་བཟུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་མཐུ་མེད་པའི། ཐེག་པ་
གཉིས་པོ་གཏན་དུ་སྤང་བྱས་ཤིང་། ཐུབ་ཀྱལ་ཐེག་པ་སྤྱིང་རྗེས་བཟུན་པ་ལ།
གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག། ཅས་དང་། དགོ་བཤེས་པོ་རྟོ་
བས། རབ་བཀལ་གཅིག་ལ་བརྗེ་བཅང་གཉིས་མིན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་
ཆེན་ལམ་འཇུག། ཅས་པ་ལྟར་ཆུ་གཅིག་ལ་བཀལ་ཐངས་གཉིས་བྱེད་དགོས་
བྱུང་བ་ལྟར་འབྱུང་ལ། དེར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཞི་བདེའི་དབྱིངས་
ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་བདེ་བའི་ཉམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པས། དེ་

ལས་སྐྱར་མི་ལྡང་སྐྱམ་ནས་དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་བར་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ།
 དེའི་ཡུན་རིང་བྱང་དཔྱལ་བ་ན་གནས་པ་འགའ་ཞིག་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཅིང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཁྱགས་ནས་འཛང་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཆོད་ཅམ་དུ་སྡོད་པས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་འབྱུངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་
 ཅན་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཁྱགས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་ཐོས་ནས་བག་ཆགས་བཞག་ཅིང་ལོག་ལྟ་སྦྱེས་ཏེ་དཔྱལ་བར་སྦྱེས་ན། འཛང་
 རྒྱ་བར་སྦྱར་བ་ལ་དེ་བཟང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྡོན་ཉན་ཐོས་འོད་
 སྲུང་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་བསྟན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་དུག་
 ཅུ་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྡོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་
 པས་སྦྱོར་མ་ཚུད་པར་ལོག་ལྟ་བྱས་ཏེ། དཔྱལ་བར་སྦྱེས་པ་འོད་སྲུང་གིས་སྡོན་
 པ་ལ་ཁྱས་པ་ན། སྡོན་པས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐབས་མཐས་བསྟན་པ་དེ་
 ཉིད་ལེགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཞི་མཐར་
 མཉམ་གཞག་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཙུད་ནའང་།
 སྤར་ཞི་བདེའི་རོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་གོམས་ཆེས་པས། སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་བཅོན་ཞིང་། བཅོན་ཀྱང་རང་སྦྱུག་བསྐྱལ་ལས་
 གྲོལ་བས་སྦྱིང་རྗེ་སོགས་སྦྱི་དཀའ། མཆོག་བྱང་གིས་སྡོན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་འདུག་ཀྱང་བདག་
 ཅག་ནི་སྡོད་དུ་མ་མེས་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་ཅི་བྱར་མི་འདུག་ཅེས་གསོལ་
 བར་གསུངས་པ་འཕགས་པ་ཤུ་རེའི་བྱ་ལྟ་བུ་སྦྱུལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་དེ་
 འདྲ་མི་འབྱུང་ཡང་། ཉན་ཐོས་རང་མཚན་པ་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པ་བཞིན་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་བར་ཆད་ཆེ། དེས་ན་རང་རེས་ངེས་འབྱུང་

དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ལ་དང་པོ་སློབ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དུ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་པན་ཡོན་སྟོན་དུ་
 སྒྲངས་ནས་འཆད་པ་ཕྱག་ལེན་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ན་འདི་ལ་བཅུ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བཞུན་པ། རྒྱལ་བའི་སྐས་ཞེས་བྱ་བའི་
 མིང་ཐོབ་པ། ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་འོན་པ། མཆོད་པའི་ཞིང་
 མཆོག་དུ་འགྱུར་བ། ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྐྱབ་དུ་རྫོགས་པ། ཐེག་སྐྱབ་ལྷུར་དུ་
 ལྷུང་བ། ཅི་བསམ་པ་འགྲུབ་པ། གཞོད་པ་དང་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ།
 ས་ལམ་ཐམས་ཅད་ལྷུར་དུ་རྫོགས་པ། འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱེད་མ་ལྟས་པ་འབྱུང་
 བའི་ཞིང་སར་འགྱུར་བའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གལ་དུ་ཚུད་མི་
 ཚུད་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན། རྗེ་
 སྒྲ་མས་ཀྱང་། ཆོས་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གི་ གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་པར་
 ཚུད་པ་ཞིག་དགོས། ཐེག་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་
 རག་ལས་པས་སེམས་དེ་གོ་བ་ཅམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་
 ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རྒྱད་ལ་མེད་ན་
 རྒྱད་རྒྱལ་མཐར་ཕྱག་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཉམས་
 སུ་སྒྲངས་ཀྱང་འཆོང་རྒྱ་རྒྱ་ལྟ་ཞོག ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཅམ་དུ་འང་ཞུགས་

མི་ཐུབ། དེ་པར་ཞོག། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱངས་མི་འགོ་ལ། སེམས་འདི་
 ཡོད་ན་མ་ཉི་ཆར་གཅིག་བཏོན་པའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱངས་འགོ། འཆང་རྒྱ་
 བའི་རྒྱར་འགོ་སྟེ། རིན་ཆེན་བྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་
 འདིས། སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། རི་
 དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བཏོན་དང་། ཞེས་གསུངས། སེམས་འདི་མེད་ན་ནི། གསང་
 རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་ཁང་ལ་ལྟ་མོ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྫོགས་
 རིམ་བསྐྱོམ་སྟེ། རྒྱབ་དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་སྒྱུར་
 སོགས་བྱེད་པའང་སྤྱད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལས་མི་འོང་། གསང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་
 རྒྱད་ཀྱང་སེམས་འདི་ལྟག་ཏུ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། རྒྱང་སྒྱུ་རོལ་རྟོར་
 གྱིས། སུར་སྒྲོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་ལ་ཆོས་གསན་ཏེ། སླ་མ་བྱམས་པས་
 དབང་ཆེན་གནང་བ་ནའང་། དབང་བཤད་ཏུ་ལམ་རིམ་ཤ་སྟག་གནང་བ་
 ལ། གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་གསང་རྒྱལ་གྱི་གསུང་བཤད་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་
 ལྟར་སྤང་མོད། ཁོང་གི་དེ་ལམ་གྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཡིན་ཞེས་
 བརྒྱལ་བ་མཛད། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མེད་པའི་གྱི་རྟོ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཞིག་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་གཏམ་རྩོམ་ཆེན་པོས་གསན་པས། ཡ་མཚན་ཏུ་
 མཛད་ནས། ངའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མེད་པས་ལན། ཉེ་བཟོ་བསྐྱོམ་པ་དཔྱལ་
 བར་འགོ་བ་ཡང་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། ད་དུང་དེ་ཡང་དྲག་ཤོས་ཡིན་གྱི།
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་མེད་ན། ཡི་དམ་ཁྱོ་བོ་མང་པོའི་རྒྱལ་འདོན་འདོན་
 རྒྱབ་རྒྱབ་མང་ན། གདུག་འདྲེ་དང་དཔྱལ་བ་སོགས་སུ་སྒྱེ་བའང་མང་ཞིང་།
 རྒྱ་ཤར་གྱི་གཞི་བདག་ཀྱང་སྤར་བསྟེན་ཆེན་བཏང་བ་ཞིག་གཞི་བདག་ཏུ་སྒྱེས་
 ཚུལ། གོང་གི་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་གྱི་རྟོ་བྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་

གྱི་སེམས་ཡོད་ན་ཆོ་དེར་འཛང་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཁོ་ལ་འཛང་རྒྱ་རྒྱའི་ཆོད་དུ་
 ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་སེམས་དེ་མེད་པས་ལན། ཆོས་ཟབ་ཅེས་པ་དེ་
 འདྲ་ལ་ཟེར། གཞན་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཙ་ན་ཀྱའི་བྱང་བ་
 དང་། རྒྱ་གར་ན་གཤེན་རྗེ་གཤེད་སྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གཏུག་འདྲེར་
 རྒྱུས་ཏེ་བོད་དུ་འོངས་པར་རྩོ་བོས་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་ཕར་བསྐྱད་པ་དང་། འཕན་
 པོའི་འཇིགས་བྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ཡི་དྲགས་ཡི་དམ་གྱི་གཞུགས་ཅན་ཞིག་
 དུ་རྒྱུས་ཏེ་སྤར་གྱི་ཉེ་གནས་ལ་གསུར་བསྐྱགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཉར་ཡིན། ད་
 ལྟོ་འང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་དང་མངོན་ཤེས་རྩུ་འཕྱལ་སོགས་་
 ལ་གཅིགས་ཆེ་བར་བྱེད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མེད་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་
 བའང་ཡོད། དེས་ན་མངོན་ཤེས་རྩུ་འཕྱལ་གང་དང་ལྡན་ཡང་ཕན་མི་ཐོགས།
 སེམས་འདི་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཅི་ལའང་མ་བཙོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་་
 གྱི་རྩ་བ་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡགས་གང་གི་སྐབས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་འགྱུར་
 མི་འགྱུར་སེམས་འདི་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ། འདིས་ཟེན་ན། དུད་འགོ་ལ་
 ཟན་ཆངས་གཅིག་བྱིན་པ་ཚུན་དང་། ཀྱན་སྦྱོད་ལུང་མ་བཟུན་རྣམས་ཀྱང་
 རྩོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནི། མི་
 དགེ་བའང་འདིས་ཟེན་ནས་དགེ་བར་བསྐྱར་བྱས་པ་ཡིན། འདི་མེད་ན་ནི།
 ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱེན་དང་ཕྱད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་རྒྱར་འགོ་བས་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་
 ནའི་རྒྱར་འགྱུར་བས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སྤར་མ་ལ་ཡུམ་ཡང་ཟེར།
 མདོར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཞིག་དོན་དུ་མི་གཉེར་ན་མ་གཏོགས། ཐམས་
 ཅད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཐེག་

གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལེགས་པ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་པར་དེད་ན་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་། རང་རེ་ལ་སྤྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་གང་ཡིན་ངེས་ན་རྟ་
 མགིན་ཡིན། སྤྱག་རྟོན་ཡིན། འཇིགས་བྱེད་འདྲ་འདོན་གྱིན་ཡོད་ཟེར་མོད།
 ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་དྲུག་གསུམ་སྤྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱེད་པ་མང་ངོ་།
 རྩོམ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྤྲར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེས་སྤྱགས་
 མ་ཆོམས་པར་སེམས་རེན་པོ་ཆེ་འདིའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་གཟིངས་བཅས་ཏེ་སྒྲ་
 བ་བརྩུ་གསུམ་གྱི་རིང་དཀའ་བ་སྦྱད་དེ་བྱོན། སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པ་ལ་འདིའི་
 གདམས་ངག་ཡོངས་རྫོགས་གསུམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྤྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་
 དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲ་མ་གཞན་ལས་ཀྱས་ཞབས་ཆེ་བར་མཛད།
 གཞན་ལྟ་བུ་ནི་གསེར་སྒྲིང་པ་སེམས་ཅམ་ཡིན་པས་དམའ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་
 ཕྱིར་རང་རེས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཨེ་སྤུབ་བཟླ་དགོས་
 ཏེ། སེམས་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ད་རེས་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་། ཆོས་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་གདམས་པ་གཅིག་ལ། ཆོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པས། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་ནས་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན། སྤྱགས་
 པན་ཚུན་དུ་མི་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆོ་བ་རྟེན་འབྱེད་ལེན་གྱི་དཀའ་སྤུབ་ཅམ་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཆོས་པའི་ཡང་ཅེར་རྣོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ལ་གལ་
 རྒྱུད་དུ་སོང་ཞེ་རྫོགས་བྱུང་དུ་བཟོད་པའི་ལམ་ལས་གོལ་བ་མང་པོ་མཐོང་ཆོས་སུ་
 ཡོད། རང་རེ་འང་རབ་ན་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་བཅོས་མིན་ཞིག་བསྐྱེད་སྤུབ་པ།
 དེ་མ་བྱུང་ན་རྩིས་བཅས་གྱི་སྦྱང་བ་ཐོན་པ། དེའང་མ་བྱུང་ན་ཉམས་འོག་ཏུ་
 རྒྱུད་པ་ཅམ་ཨེ་འབྱུང་བཟླ་དགོས་གྱི། འདི་ལ་སྤུན་གཅིག་གི་རིང་དམིགས་

སྒྲོར་མི་སྒྲོང་བར། ལྷ་བསྒྲོམ་ཐུགས་བསྐྱེས་ཁོ་ན་ལ་བཙོན་པ་ནི་ངལ་བ་དོན་
མེད་དེ་ཏུ་ཅང་ཕངས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། འཁོར་བའི་
བཙོན་རར་བཤམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་
བརྗོད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་དང་། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་
སྤྱི་སྤྱོད་གྱུར་ཏོ། ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་འགྲོ་མི་འགྲོ་འདི་ལ་རག་
ལས་ཏེ། དེ་མ་སྐྱེས་ན་མངོན་ཤེས་རྩུ་འཕུལ་ལྡན་པའམ། རིག་གནས་ལྡ་ལ་
མཁས་པ། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པ་
སོགས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཞིང་། ཐེག་
ཆེན་པའི་གས་སུ་འདུག་མི་ཚུད་ལ། སེམས་འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ཁྱི་པག་
སོགས་དུད་འགྲོ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་བོད་བྱ་དང་འབྲུ་བ་
ཞིག་ཡིན་ཡང་ཐེག་ཆེན་པའི་གས་སུ་ཚུད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་སྐབས་ས་
གཡོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞུགས་ཁྱི་གཡོ་བ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་
ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དབང་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱང་
སེམས་སྐྱེས་པ་དེས་སེམས་ཅན་མང་པོ་འདྲེན་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་སྒྲོད་་
ཐོངས་པས་ས་འདིས་མ་བཟོད་པར་གཡོས་པ་ཡིན། སེམས་དེ་སྐྱེས་པའི་གང་
ཟག་རེ་བྱུང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལྟར་དགོངས་ཤིང་།
ཐོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། འཁོར་བ་སྐྱུར་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་གསར་པ་རེ་
འབྱུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་དགུས་པ་འབྱུང་བས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་
དེ་དང་ནམ་བུལ་བ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡོ་ནས་བྱུད་པ་ཡིན། རང་རེས་སྤྱོད་ཆད་
མངོན་ཤེས་རྩུ་འཕུལ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ཐུགས་སུ་པན་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས་དེ་

ལས་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དགའ་བ་ཡིན། མངོན་ཤེས་རྩ་
འཕུལ་ནི་དགོན་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རྒྱུ་བ་རེ་འཕོས་ཏེ་བར་དོར་
སྤེབས་རེས་བཞིན་འཐོབ་འོང་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། སྤང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུས་འཛམ་
བྱ་སྤྱིང་འདིའི་མཆིང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་པ་དེས་ཉན་རང་གི་ཚྲགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པར་གསུངས། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ཚུང་
དུས་སློན་པོའི་ཚྲགས་ཀྱན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་དང་། མཁའ་
ཐིང་གི་ཕུ་གུས་ཀྱང་བྱའི་ཚྲགས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་ཚྲགས་
ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་ལ། དེའང་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་ཀྱང་། དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་
མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། གསེར་གྱི་རྒྱན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། དབུལ་བ་སེལ་
བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤོབ་མི་
ལུས་པས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དེའི་མཐུས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཞེས་པའི་མིང་
མི་འདོར་ཞིང་། དགེ་བའི་ཚྲགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལས་མཚག་ཏུ་གྱུར་
པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཚྲགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཡང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལ།
འཁོར་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཚོས་ཕུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་
སྟོང་གི་སྤྱིང་པོ་ངོས་འཛིན་ན་འདི་ཉིད་ལས་མེད། རོ་བོ་རྩེ་ལྷ་ཅིག་གིས་ཀྱང་།
ཆོ་འདི་སྤོས་ཐོངས། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤོས་བྱ་བ་ཁོ་ན་
གསུང་བ་ཡིན།

བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན། འཇིག་རྟེན་སྣ་མེར་
 བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར།། ཞེས་པ་ལྟར་སྣ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པའི་
 ཞིང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སེམས་དེ་ཡང་དུས་བྱུང་དུ་རེ་ལ་སྐྱབས་པས་མི་སྐྱེ་
 རྟེ། རྗེ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱུང་བར་མཛད། འགའ་ཞིག་གིས་སྣ་
 བསྐྱེམ་ཐུགས་བསྐྱེམ་ཅོམ་ལའང་ལོ་མང་པོར་བཙོན་འགྲུས་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་ན།
 རང་རེས་འདི་ལ་དཀའ་ལས་བྱས་ཀྱང་བྱེད་རིན་ཆོག་པ་ཡོད། བཀའ་གདམས་
 གོང་མས་ཀྱང་བསྐྱེམ་རྒྱུའི་སྣ་གཟུགས་རེ་དང་། འདྲན་རྒྱུའི་ཐུགས་རེ་ཀུན་ལ་
 ཡོད་དེ་བསམ་རྒྱུའི་ཆོས་ཤིག་མེད་པས་ལན་པར་གསུངས། དེས་ན་སེམས་འདི་
 ལ་བག་ཆགས་འཇོག་ཐུབ་པ་ཅོམ་བྱུང་ཡང་གནད་ཆེ་རྟེ། ཐུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་གི་སྐྱོ་ཐོས་པ་ཅོམ་གྱིས་ངང་པ་ལྷ་བརྒྱ་སྟེ་སྐྱེས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་
 བ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་
 པས། གདུགས་ཆོད་གཅིག་གི་སྐབས། འཇམ་དབྱངས་ལ་གོས་གསེར་སྤང་སྟོང་
 རི་བ་ཞིག་སྤུལ་བས། དེ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་མ་རྟེན་པར་སྟོང་པར་ཡལ་བ་ན།
 རྒྱལ་པོ་རང་གིས་བྱོན་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱུང་བའང་
 རྟོན་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་སད་པ་ཡིན། སེམས་འདི་སྐྱེས་པ་ན་ཆངས་
 པ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་སོགས་ཀྱང་འོངས་ནས་མཆོད་ཅིང་། སྐུ་ལུས་ལ་མདངས་
 བསྐྱེད། དེའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད། རྗེགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གུས་པ་མཛད་པར་
 གསུང་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་ཁྱེ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
 དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་

ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཤིང་རྟ་ཁྱུགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་དགའ་མགུར་སྦྱོང་
 ཅིང་ཅེ་ལྟ་དེའི་ཤིང་རྟ་འདྲན་པ་གཞན་མེད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་
 འདྲན་པའི་ཐག་པ་དབྱ་ལ་བཞེས་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་
 རྩ་བུས་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་བསྐྱལ་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། དེ་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀྱར་སྟེ་མི་མཇེད་པར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཟས་བསོད་པའི་ཕུད་འཇམ་དཔལ་ལ་མ་ཕུལ་བས་ལྷུང་
 བཟེད་སར་རྩལ་པའི་སྟོན་བྱང་བཅས་གསུངས།

ལྷ་པ་ནི། ལྷག་རུམ་པས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདི་གཅིག་སྟེ་རུ་བདུབ་
 ན་དང་པོ་ཚོགས་ཁོ་རང་གིས་གསོག་སྟེ་བ་པ་ཡང་ཁོ་རང་གིས་སྦྱོང་། བར་
 ཆད་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་སེལ། ཞེས་དང་། རྩེ་སྒྲ་མས། ཚོགས་གཉིས་ཀྱན་ལ་
 གསེར་འགྱུར་ཅི་ལྟ་བུ། རབ་འབྱམས་དགེ་ཚོགས་སྦུང་པའི་བསོད་ནམས་
 གཏེར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གསོག་ལ།
 གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། མི་གཙང་ལུས་འདི་སྤངས་ནས་རྒྱལ་
 བའི་སྟེ། རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱུར་བས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཞེས་
 བྱ་བ་རབ་བརྟན་བྱུངས། ཞེས་དང་། དགེ་བ་གཞན་ཀྱན་རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི།
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཤིང་
 རྟག་པར་ཡང་། འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་
 དེ། སེམས་འདིས་མ་བེན་པར་སེམས་ཅན་འབྱམས་ཕྱག་གཅིག་ལ། བསྐྱལ་པ་
 འབྱམས་ཕྱག་མང་པོར་སྟོང་གསུམ་ལོར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཡང་འབྲས་

བྱ་བ་ད་དུ་ཡོད་ལ། རྒྱལ་ཕྱི་སྤྱོད་པ་མིན་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་མི་
 འགྱུར་ཡང་། སེམས་འདིས་ཟིན་ནས་དུད་འགོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྦྱོན་པ་
 ཅམ་ཡང་འབྲས་བྱ་བ་ད་དུ་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་ཕྱི་སྤྱོད་པ་དང་སངས་རྒྱལ་
 པའི་རྒྱུ་འགོ། སེམས་འདིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་བ་ན།
 སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྤྱོད་ལུས་བའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པར་གསུངས།
 དེས་ན་སེམས་དེས་ཟིན་པས་མ་ཉི་ཆར་གཅིག་བརྟོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་
 དང་མཉམ་པའི་ཕན་ཡོན་འཕྲོད། སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས།
 དབྱུང་པོ་ཞིག་གིས་སེམས་དེས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མར་མེ་ཀོང་བྱ་ཆུང་བྱ་གང་
 ལུས་བ། ཀྱན་དགའ་བོས་བསང་མ་རུས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱལ་
 པའི་འཕྲོར་ཆུང་གིས་ཀྱང་གསོད་མི་རུས་པར་གསུངས་པའང་། བསོད་ནམས་
 འཕེལ་བས་ཡིན། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ནས་བབྱུང་སྟེ་སེམས་ཅན་
 ཁམས། མཐའ་ཡས་རབ་དུ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། མི་སྤྱོད་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ།
 སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་པ། དེ་ནས་བབྱུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། བག་
 མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། རྒྱུ་མི་ཆད་པར་དུ་མ་ཞིག་ནམ་མཁའ་
 མཉམ་པར་རབ་དུ་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་འཇུག་སྤྱོད་སྤངས་ནས་བབྱུང་།
 གཉིད་ལོག་པའམ་བག་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་དག་བ་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འབྱུང་
 ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱོད་ནད་ཅམ་བསལ་འདོད་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཕན་ཡོན་
 ཆེན་པོ་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ནད་དཔག་དུ་མེད་པ་
 ལས་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཆེ་སྟེ། སྤྱོད་
 འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ནད་ཅམ། བསལ་ལོ་སྤྱོད་དུ་བསམས་
 ན་ཡང་། ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་

འགྱུར་ན།། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ།། དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་
 ཅིང་།། རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ།། ཟུབ་པར་འདོད་པ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས།།
 ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྦྱོར་བ།། སྐད་ཅིག་ཟས་བཅས་
 སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་།། བརྟམས་བཅས་ཉིན་བྱེད་འགྲངས་པར་བྱེད་པ་ཡང་།།
 དགོ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཀྱར།། སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ་
 དུས་རིང་དུ།། བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད།། ཡིད་ལ་བསམ་པ་
 མཐའ་དག་རྫོགས་བྱེད་པ།། ཏྲག་ཏུ་སྦྱོན་པ་ལྟ་ཞིག་སྒྲིམ་ཅི་དགོས།། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། མདོར་ན་སེམས་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོ་
 བ་གང་བྱས་ཀྱང་། དེའི་ཕན་ཡོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་
 མཉམ་པར་འབྱུང་གསུངས།

དུག་པ་ནི། རྒྱུག་པ་འདག་པ་ལའང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། སྦྱོང་
 འབྲུག་ལས། རྒྱུག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ།། དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་མིན་པ།། དགོ་གཞན་གང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར།། ཞེས་
 པ་ལྟར། བཤགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་འདག་པའི་རྒྱུག་སྦྱོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའང་།
 འདི་སྦྱོང་པས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 ལུ་བསྐྱབས་པའི་དགོ་བ་ལས་སྦྱང་རྗེ་ལན་ཅིག་བསྦྱེད་པ་དེ་རྒྱུག་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་
 ལ་ཆེས་ལྷག་པ་བྱུང་ཚུལ། གཞན་ཡང་། རྒྱུག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་
 ཡང་།། དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར།། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ།། དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན།། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་དེ་ཡོད་ན་རྒྱུག་སྦྱོང་དང་དེའི་འབྲས་བུ་འཇིགས་པའི་
 འཕྲང་གང་དུ་འགྲིམ་པ་ནའང་། གྲོགས་དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་དུ་

འགྲོགས་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་
 གྲིག་ཆེན་རྣམས་༥ སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྟེག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་
 གྲིག་པའི་ཕུང་པོ་རྗེ་ལྟར་ཆེ་ཡང་བསྐལ་པའི་མེས་བྱུང་གིང་སྟེག་པ་བཞིན་དུ་
 འདག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར། གྲིག་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལའང་། སེམས་
 འདི་དང་མ་འབྲེལ་བ་གྲིག་སྤྱོད་གཞན་ལ་ལོ་བརྒྱར་བཙོན་པ་ལས། འདི་ཉིད་
 ཐུན་གཅིག་བསྟོམ་པ་མཆོག་ཡིན།

བདུན་པ་ནི། སེམས་འདི་སྦྱེས་པ་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 རྟོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་ཤི། རྟོན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་སྤྲུག་བཟུལ་སྤྱོད་བ་དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་
 འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདིས་ནི་ཚད་མེད་སྦྱེ་བོའི་
 ཆོགས་རྣམས་ཀྱི༥ བདེ་མཆོག་བདེ་སྐྱེད་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས༥ ཞེས་
 སོགས་གསུངས། གཞན་ཡང་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་སོགས་ནས་
 བཤད་པའི་རིག་ཐུགས་དང་ལས་ཆོགས་མི་ཕལ་དང་ཕལ་གྱིས་མི་འགྱུབ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་འགྱུབ་མོད། དེད་ཆོས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བེད་བུ་བུ་
 སོགས་ལས་བཤད་པའི་ཆར་འབབས་སེར་སྤྱང་སོགས་ལས་ཐུན་ཆོགས་རྣམས་
 ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་མི་འགྱུབ་པ་འདི་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པས་ལན།
 དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་ན་ཆ་སོགས་བར་ཆད་སེལ་ཞིང་རུས་པ་ཆེ་བར་འདོད་
 ན། སེམས་འདི་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། ལས་མི་འགྱུབ་པ་དེ་དག་ལས་ཆོགས་སྟོན་
 པའི་མན་ངག་གིས་ལན་སྟུང་པ་ལྟ་བུ་བྱ་མི་རུང་། དེར་མ་ཟད་རྩྱུ་རྩྱུ་པཌ་པཌ་
 སོགས་ཐུགས་དང་རྗེས་སོགས་ལ་སྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། བདེན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་
 འགྱུབ་ཤི། བྱང་སེམས་རྟག་དུ་དུས་བདེན་ཆོག་གིས་སྐྱུ་ལུས་གསོས་པ་དང་། ལྟ་

སར་གཙང་ཆུ་ཤོར་བ་སྤྱད་ཀྱང་བསྐྱོག་མ་ལུས་པའི་ཆེ་རྩོན་ལམ་དཔལ་བས་
 རྩོན་ལམ་དཔལ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བདེན་པ་འདིས་ཆུ་ཁྱོད་
 པར་སྤྱར་དུ་སྒྲིག་ཅིག། ཅེས་པ་དོ་ལ་བྲིས་ནས་ཆུ་འགམ་དུ་བསྐྱལ་བས་དེ་མ་
 ཐག་ཆུ་བོ་པར་ལོག་པ་བྱུང་བའང་བདེན་ཆོག་ཅམ་གྱིས་བསྐྱོག་པ་ཡིན། དེའི་
 བྱིར། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ནས་མ་མཐའ་ལས་
 ཆོགས་ཕྱ་མོ་ཞིག་ཡན་ཆད་འདིས་འགྲུབ།

བརྒྱད་པ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལག་ན་དོ་རྩེ་དང་
 ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་སོགས་ཀྱིས་གཉིད་ཉལ་བའི་གནས་སྐབས་
 ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་སྤྱང་
 མ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བས། གཞོད་པ་དང་།
 གདོན་དང་བཤེགས་སོགས་ཅེའང་མི་འབྱུང་ལ། སེམས་འདི་མེད་ན་ད་ཉྱ་
 བསྐྱང་གསོ་རྩེ་ལོ་སོགས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གདན་དྲངས་ཀྱང་འབྱོན་མི་འབྱོན་
 དེས་པ་མེད། སེམས་འདི་སྐྱེ་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྱད་སོགས་རྒྱལ་ཆེན་སྤེ་བཞི་
 སྤྱན་མ་དྲངས་ཀྱང་བཅན་བཞིན་དུ་སྤྱང་སྒྲོབ་བྱེད། སྤྱང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་
 ལས། རྣམ་པར་མི་གདུང་བའི་རྩེ་ལུས་ལ་འཆང་ན། ནད་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་མི་
 ལུས་པ་དང་། རྩེའི་རྒྱལ་པོ་ཆུ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ལ་བཅང་ན། སྤྱལ་བྱེར་བ་དང་།
 རྩེའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ལུས་ལ་འཆང་ན། དགས་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སོགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་པར་
 གསུངས་པ་དང་། དགེ་བཤེས་ཁམས་ལུང་པ་འཕན་པོ་ཡུང་བའི་ཡུར་བྱང་
 སེམས་བསྐྱོམ་བཞིན་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་
 སྤྱལ་བར་བརྩམས་པ་ན། བཅོན་ཞིག་གིས། ཁོང་གིས་ཁོ་རང་ལས་ངེད་ཆོ་ལ་

གཅེས་པར་བྱས་ནས་རྟག་ཏུ་བཞིན་འདུག་པས་གཞོད་པ་སྐྱེལ་མི་ཤོད། ཅེས་
སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བདུད་དམག་བྱམས་
པའི་མཐུས་པམ་པར་མཛད་པ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་བཞུགས་ཡུལ་གྱི་
ཐུགས་རྗེ་རྣམས་གཞོད་སྦྱོར་ལུས་མདངས་འཕྲོག་པར་མ་རུས་པ། པེ་ཏར་གྱིས་
བྱ་སྟོན་དང་སྒྲ་མ་དམ་པ་གཉིས་ལ་ལྷགས་སྒྱུག་སྤུལ་ཞིང་། དངུལ་ཆུ་རྒྱལ་
སྐས་པ་ལ་སྤུལ་མ་རུས་པའི་རབས་དང་། བྱ་སྟོན་བསྐྱུན་སྐབས་རྒྱལ་སྐས་རིན་
པོ་ཆེ་གདན་དྲངས་ནས་དེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམས་པས་པན་པའི་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་ལྟར་གཞོད་པ་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་
པ་ཡོད། སེམས་འདི་བསྐྱོམས་པས་མི་མེན་གྱི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པ་མྱོང་
བྱུང་ཡིན་བྱས་པས་ཆོག་གསུངས།

དགུ་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་རྒྱང་པས་
ཡེ་ཤེས་ལས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་མི་རུས་ལ། ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་
ཤིང་སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བ་ནི། གཙོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་འདི་ཡོད་ན་གསང་
ཐུགས་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་རུས་ཀྱང་། འདི་མེད་ན་ཐུགས་གྱིས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལས་རྒྱང་དུ་འང་འཐོབ་མི་རུས། མདོར་ན་དགོ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྦྱིད་པའི་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཡོད་པས་ནི་བྱ་རོག་ལ་ཟས་ཁམ་གཅིག་
བྱིན་པ་ཚུན་གྱི་དགོ་བ་ཀུན་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་གི་རྒྱ་ཁོ་ནར་བསྐྱར་རུས་
པས། ས་ལས་སྐྱར་དུ་རྫོགས་པ་འོང་གསུངས།

བརྩ་པ་ནི། འདུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་སྤུབ་
དབང་སྦྱིས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། ཞེས་

སོགས་ལྟར། འཇིག་རྟེན་འདིའི་བདེ་སྐྱིད། ཉན་རང་། འཁོར་བསྐྱར་སོགས་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལས་འབྱུང་བས་ན། འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ།
 རྒྱལ་ཕྱས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཀྱི་མཐིལ། གང་གི་མཐུས་གསང་ལྷགས་
 ལ་ཁྱད་ཐོན་པར་བྱེད་པའང་སེམས་འདི་ཡིན། དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་མི་ཞིག་
 ལ་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ངོས་པར། སོ་སོའི་ཚུལ་ཁྲུས་པས། རོ་མཆར་ཆེ།
 དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུངས། ཁམས་པ་ལྷང་པའི་གནས་ཚུལ། ཁོང་གོག་པོའི་
 ཁར་བཞུགས་ནས་རེས་སྤྱན་ཟེམ་མེ་བ་དང་། རེས་བཤུམ་པ་འབའ་ཞིག་
 མཇེད་ནས་བཞུགས་འདུག་ཁྲུས་པས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྤྱར། ཆོས་བྱ་བ་ཁོང་གིས་
 བྱས་འདུག་གསུངས་ཏེ། བསྐྱགས་པ་མཇེད་ཚུལ། དེས་ན་སྦྱོང་འཇུག་ལས།
 དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་བྱང་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་
 ཆོས་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་ཡང་སྤྱིང་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡིན་པས།
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་འདི་བསྐྱེད་ཐབས་ལ་གཞིལ་བར་བྱ་
 ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འགོ་ཞོག་བྱེད་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར་བ་
 གཞན་རྣམས་རེ་ཞིག་བཞག་ནས། འདི་ལ་ནན་ཏན་མཇེད་དགོས། འདི་ལྟ་
 བུའི་གནད་མ་ཤེས་པར་ས་དགོ་བཀའ་རྟེན་གི་ཆོས་པ་མང་པོས་འཆང་རྒྱ་བར་
 འདོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དགོས་པར་གསང་ལྷགས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་་
 བསྐྱེམས་ཏེ་ལམ་སྤྱར་མོར་བཤོད་དུ་རེ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་པའི་ཁ་སྐད་དུ།

སྒྲིབ་འདོད་ལ་ལྷ་བ་མི་འདོད་ཟེར་བ་དང་འདྲ། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པར་སངས་རྒྱས་པ་མེད་པས།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དགོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཡོད་ན་སྤར་མ་གྲགས་པ་
ཞིག་འོང་ཉན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་འདོད་ཕྱིན་ཆད་
བྱང་སེམས་འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་དང་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་འཐོབ་པའི་རེ་བ་བྲལ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། རེ་སྒོ་
ཨ་ཙ་རས་རྗེ་སྐྱབ་ཁང་པ་ལ། བྱེད་འོངས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཏམ་
སྟོད་ཁོག་ཡངས་སེང་ངེ་བ་རེ་བྱེད་དུ་ཡོད། གཞན་དང་སང་གི་མི་ལ་གཏམ་
དེ་ཤོད་ས་མེད་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་ཁ་ཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དེ་དཀའ་བས་མི་སྒྲིབ་ཟེར་ནས་ཡར་ལུད། ཁ་ཅིག་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་
ཡིན། དེ་བས་ཟབ་པ་རིམ་གཉིས་སོགས་བསྒྲུབ་ཟེར་ཏེ་མར་ལུད་ནས་དོན་དུ་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཉུང་། དེ་ནི་དབེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་རྒྱ་མཚོར་
མི་བཅའ་བར་བ་སྤང་གི་ཆེན་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ལས་འཆོལ་བ་དང་འདྲ། རྗེ་སྤྲུལ་ས་
ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔའ་བོ་རྣམས། རེན་ཆེན་སེམས་མཆོག་
ཐུགས་དམ་མཐིལ་དུ་འཛིན། ཅེས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བཟུགས་པ་བྱང་
སེམས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། དེང་སང་ཁ་ཅིག་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ལྟ་རེ་ལ་བྱེད་
ཟེར། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནག་སྐྱུ་སྒྲིབ་དང་། ཁ་མཆུ་ནག་པོ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་
སོགས་ལ་བྱེད་ཟེར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་ན་སངས་
རྒྱས་འཐོབ་དུས་མི་འོང་། རྩོ་བོས་གསེར་སྤྲིང་པ་སྤྲུལ་ན་མས་ཀྱི་མཆོག་དུ་
འཛིན་པ་དང་། ཐུག་བསྐྱེད་སྐབས་འབྲོམ་ལ་བྱོད་སེམས་བཟང་བས་འདི་ལ་
བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཟུགས་བརྗོད་མཛད་པ་

ཡིན། སྒྲ་མ་རྣམ་རྒྱུ་ཏ་དང་པོར་བྱེ་སྒྲུའི་ལྷ་བ་འཛིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྟོགས་ཀྱིས་མཐར་དབྱ་མ་པར་གྱུར་ཚུལ། རྩོ་བོ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་འཕྲིན་
 ལས་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་། བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ཞལ་ནས། སེམས་འདི་མེད་ན་རྣ་
 རྩར་རྩ་བོ་ཆེ་བརྒྱུངས་ཀྱང་མི་གོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་
 ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་རྣ་དུ་ལ་གྲུགས་ཀྱང་། ཡི་དམ་གྱི་སྒྲུའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་།
 མཛོན་ཤེས་དང་རྩུ་འཕུལ་ཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རི་རྒྱུད་ཙམ་ཡོད་པས་
 གར་ཡང་མི་ཕྱིན། བྱམས་སྟིང་རྩེ་སྟོམས་གསུངས། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་འཁོར་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུས་བྱའི་སྟོག་གི་
 དབང་བོ་དང་། ལག་པ་དང་ཡང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།
 ཐེག་མཆོག་ལ་མས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ས་ནི་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་
 དང་། མ་ནི་སྤྱན་མོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ནི་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གའི་སྤྱན་མོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་རྟོང་ཉིད་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་དང་ཕྱད་ཀྱང་དེའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགོ། དེས་ན་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱག་རྩོགས་དང་། རིམ་གཉིས་བསྟོམ་པ། ལྷ་ཆོགས་མང་
 པོའི་ཞལ་མཐོང་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོ་བ་ཙམ་ཆགས་པ་
 མ་འོངས་པ་ན་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་ལྷུར་བས་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། བསྟན་པ་འདིའི་
 དམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་བྱུང་བའི་རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་མཐིལ་ལ།
 བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམས་གསུངས་འདུག་ན། ལྷ་བསྟོམ་ལྷགས་

བསྐྱུང་ཅམ་ལ་མི་རེ་བར་འདི་ལ་བཙོན་པར་མཛད་དགོས། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་
ཀྱི་སྒྲིང་པོ་འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྦྱད་དེ། འདི་ལ་བཙོན་
ནའང་བཙོན་རིན་ཆོག་པ་ཡིན་ཞིང་བསྐྱོམ་ན་མི་སྐྱེ་བའང་མིན་ཏེ་འདུས་བྱས་
སོ་ན་མི་གནས་པས་ངེས་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་མ་བྱོན་གོང་བོད་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་མཛད་པའི་ཆོ་ག་འབོགས་ནས། ཆོ་གའི་མགོར། མ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། ཞེས་བཅོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པ་བྱེད་མཁན་བྱང་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་
ལ་སློ་སྦྱང་དགོས་པ་ལས། སློ་མ་སྦྱངས་པར་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་འབོགས་པ་ལྟར་
བྱས་པས་སེམས་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི། དེ་ཅམ་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ངོ་ཤེས་པའང་
དཀའ་སྟེ། སྒྲོན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བོད་པ་རྣམས་ལ། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ངོས་
འཛིན་མི་ཤེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་འདུག་ཅེས་མི་
མཉེས་པའི་ཚུལ་གསུངས། འོ་ན་གང་དགོས་ཁྱེས་པས། རིམ་ཅན་དུ་སྦྱངས་པ་
ཡིན་མོད་གསུངས། དེས་ན་རང་རེས་ཀྱང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱང་བ་མ་ཐོན་
པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས་སློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པ་དགོས་
གསུངས།

བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་དུ་
སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་དངོས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་གཟུང་བའི་ཚུལ་
ལོ།

བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་དངོས།

དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྟོན་སྟོན་སྦྱང་བ་དང་།

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ལྷོ་ནམ་ལྷོ་ཕུང་བ་གཉིས་ལས།

རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱང་བ།

རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་
 གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་གཤམ་པ་དང་། ཅན་གོ་མི་ཞི་
 འཛོ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ལྟོ་ནས་སྒོ་སྐྱབ་པ་
 རི་ཞི་བ་སྟེ་ལྷགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནས་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་ལ་
 བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་ནའང་སྟེ་མོད། གདམས་
 པ་འདི་གཉིས་ཀ་མངའ་བའི་སྒྲ་མ་གསེར་སྟོང་པའི་མན་ངག་རྩོམ་པ་ལས་སྟོན་
 སོགས་སུ་བཀྲལ་ཞིང་། བཀའ་གདམས་རྟེན་མའི་སྐབས་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མ་
 བྱལ་གདལ་དུ་མཛད་ཀྱང་། མཉམ་བཞེད་མན་ངག་སྟོག་ཆོས་བཀའ་རྒྱུ་
 རྒྱལ་དུ་གནང་བ་མཐའ་དག་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྒྱད་དེ། རྩི་སྒྲ་མས་གདམས་
 པ་གཉིས་ཀ་དང་སྐྱར་བའི་སྒོ་སྟོང་རྒྱལ་གསུངས་པའི་མན་ངག་ལྟར་འདིར་ཡང་
 དེ་གཉིས་ཀ་གཅིག་དུ་བྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས། དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྟོང་བའི་སྐབས་མན་ངག་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་ཀྱང་བཤད་
 པའི་སྐབས་སོ་སོ་ནས་བཤད་དགོས་པས། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་
 གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྐྱབ་པ་ལ། ཡོད་མེད་བཏང་སྟོམས། མར་ཤེས། དྲིན་དྲན། དྲིན་
 གཞོ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། སྟོང་རྩི། ལྷག་བསམ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་
 བརྒྱད་ལས། མར་ཤེས་ནས་ལྷག་བསམ་བར་དུག་ནི་རྒྱ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནི་
 འབྲས་བུ་ཡིན། འདི་དག་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་ལྷགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ། གཞན་
 དོན་ཁུར་དུ་བྱེད་པའི་ལྷག་བསམ་འགོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་སྤྱག་བཟུལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་མེད་ན་མི་སྤྱོ། དེ་སྤྱོ་
བ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟར་གཅེས་ལ་ཕངས་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་
པའང་། ད་ལྟ་གཉེན་ལ་ཡིད་འོང་སྤྱོ་ཞིང་། དག་ལ་མི་སྤྱོ་བས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་བལྟ་བ་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་
ཀྱང་ཨ་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྐྱབས་ནས་དྲིན་
དུན་པ་དང་། དྲིན་གཙོ་བ་བྱང་ན་གཅེས་ལ་ཕངས་པའི་བྱམས་པའང་འབྱུང་
ངོ་།

དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་པའང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱོ་བ་ལ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྡོན་དུ་
འགོ་བ་ཞིག་དགོས། འདི་ལ་སྡོ་སྤྱི་བྱང་དུས་ལམ་ཐག་རིང་མོ་ཞིག་དུ་མི་
སེམས་པར་རིམ་གྱིས་སྤྱངས་ན་དེས་པར་སྤྱོ་བྱས་ཏེ། སྤྱིར་བཀའ་གདམས་ཀྱི་
མན་ངག་ཟབ་ཅིང་། ལྟག་པར་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བལྟན་པ་
འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ཆབ་དྲོན་མོ་ལྟར་མདོ་སྤྱགས་གང་
ལའང་ཆ་ཆང་ཞིང་དྲི་མ་དང་བལ་ལ། སྤྱི་མ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ཟབ་དུ་
སོང་བ་ཡིན་པས། བདག་གི་སྐྱབས་མགོན་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེས། བོད་སྤྱི་རབས་ཀྱི་
བལྟན་པ་རྣམས་རྗེ་སྤྱི་མའི་བལྟན་པ་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་འབྱུང་
རྒྱུའི་ག་སྤྱི་གི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། སྡོ་གཟུ་བོར་གནས་ན། ལྟག་ཆང་
ལོ་ཚུ་བས། མདོ་སྤྱགས་མཐའ་དག་བྱང་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་། རྒྱུད་སྤྱི་མཐའ་དག་
བྱང་པར་སྤྱི་མེད་དོན་། རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་བྱང་པར་སྤྱི་ལུས་ལ། སྡོན་
མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་བྱོད་ལ་བསྟོད་། ཅེས་དང་། རྗོགས་ཆེན་དཔལ་
དགའི་གསུང་ལས། མདོ་སྤྱགས་ལེགས་བཤད་འབྱུང་གནས་ཙོང་ཁ་པ་། ཞེས་

པ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་གནས་པའི་བསྐྱགས་བཞེད་ཡིན། གཞན་དུ་ན། སངས་རྒྱས་
སྐར་བཅངས་ཟེར་བའི་ཁ་བོ་ཆེའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དུའང་
སྐར་བཅངས་སུ་གཏོང་དགའ། ལམ་རིམ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་སངས་རྒྱས་སྐར་
བཅངས་སུ་འབྱུང་། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་མ་སྦྱངས་ན་མི་སྦྱོ་བས་དེའི་
ཕྱིར་འདིར། དང་པོ་མར་ཤེས་ནས་སྦྱང་བ་ཡིན། འདི་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ་
ནི། གང་དག་བདེ་བ་འདོད་པས་ཐེག་པ་སྦྱབ་ན་གོ་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ལྟར།
འདོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འདོད་ལ། སེམས་འདི་སྦྱང་བ་ལ་མི་འབད་
ན་ལག་ལེན་གོ་ཐོག་པ་ཡིན་པས། གསང་སྐྱགས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ལ་བཙོན་ཀྱང་།
གཙང་དུ་འགོ་དགོས་པའི་མི་ཞིག་ཏུ་ལྟ་བུར་ཞོན་ནས་སོང་སོང་སྟེ་མཐར་གཙང་
དུ་སྦྱབས་སོ་སྟེ་ཚ་ན་གཙང་དུ་མ་སྦྱབས་པར་གོང་པོ་རོང་དུ་སྦྱབས་པ་ལྟར་
འགྱུར་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། མར་ཤེས་སྦྱོ་བ་
ལའང་དཔེར་ན། དེ་མོ་བྱི་བ་ལ་གཞི་ཞལ་བ་འཇམ་པོར་ཁོད་མ་སྟོམས་ན་མི་
འོང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མ་སྟོམས་ན། དུམས་སྦྱང་
རྗེ་སོགས་གང་བསྟོམས་ཀྱང་། ཕྱགས་རིས་ཅན་ལས་མི་སྦྱོ་བས། དང་པོར་
བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བསྦྱེད་དགོས་སོ།

རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྟོན་ནས་སྟོན་པ་འདི་ལ། བདག་གཞན་
མཉམ་བཞེད་སྟོན་ནས་སྟོན་པ་མི་ཆང་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྟོན་
ནས་སྟོན་པ་ལ་མན་ངག་བདུན་མ་རྒྱུར་ཆང་ནས་ཡོད། རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་
ཐོག་མར་བསྟོམ་རྒྱུའི་བཏང་སྟོམས་འདི་ཆད་མེད་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས། འདི་
ལ་རང་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་དགོས། དེ་ཡང་
རང་རེའི་རྒྱུ་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་ནས་མི་སྟོམས་

བར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ཡུལ། དང་པོ་བར་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒོ་
སྒྱུངས། དེ་ནས་གཉེན་དང་དག་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་
དང་། དག་གཉེན་བར་མ་གསུམ་ཀ་ལ་མཉམ་དུ་དམིགས་པའི་ལུགས་གཉིས་
ལས། བྱི་མ་ཉིད་བྱབ་ཆེ་བར་སྤང་བས། མདུན་དུ་དག་གཉེན་བར་མ་གསུམ་
བསྐྱོམས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པ་ན། ཡིད་ལ་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་དང་། བཏང་
སྐྱོམས་ཀྱིས་ཡལ་བར་འདྲོར་སྒོ་བཅས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཆར་འོང་བས། དེའི་ཆོ་
རང་རེས་ད་ལྟར་དགར་བཟུང་བ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་སྐྱེས་ཏེ་མི་དགའ་བའི་
དོན་གང་ཡིན་སྟུང་བརྟག་ན་དེས་སྤར་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལ་བསམས་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ནི་སྤར་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
བསམ་པའི་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསྐྱོམ་སྟེ། དག་དེས་
སྤར་ཆོ་རབས་མང་པོར་གཉེན་བྱས་ཚུལ་བསམས་ནས་ཞེ་སྤང་དགག། ད་ལྟ་
གཉེན་དུ་བཟུང་སྟེ་དགའ་ལྟངས་སྤང་སྤང་བ་བྱས་དེའི་རྒྱ་མཚན་བརྟག་ན་ཁོས་ད་
ལྟ་ཟས་གོས་སྤྱིན་པ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སྤན་བྱ་ཞིག་གིས་བྱང་བ་
རེད་མོད་དེ། དེས་ཀྱང་སྤར་དག་བྱས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་སྟུང་དུ་ཆགས་
པ་དགག། ད་ལྟ་དག་གཉེན་གང་ཡང་མིན་པའི་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཞེས་
ཡལ་བར་འདྲོར་བ་འདིས་ཀྱང་སྤར་དག་གཉེན་གཉིས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་
ཀྱང་དག་བྱས་པ་དང་། གཉེན་བྱས་པ་འདྲ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དག་གཉེན་བར་
གསུམ་བྱེད་མཉམ་ཡིན་འདུག་པས་སྤྱལ་ཆགས་ཤིང་སྤྱལ་སྤང་། གཉེན་ལ་
ཆགས་དོན་མ་མཆིས་ཏེ། དེས་སྤར་དག་མང་དུ་བྱས་པ་དང་། དག་ལའང་
སྤང་དོན་མེད་དེ། དེས་སྤར་གཉེན་ཡང་མང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ།
དེར་མ་ཟད་ད་ལྟ་རེ་ཞིག་མིག་སྤར་མཐོང་བ་འདིར་དག་གཉེན་དུ་

སྤང་བ་ཅམ་ལས། དུས་གཏན་དུ་དབྱར་ངེས་པ་དང་། གཉེན་དུ་ངེས་པ་ནི་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་རང་གཞན་གཉིས་ལས་རང་གི་ངོས་ལ་སྟོས་ནས་ཆགས་་
 སྤང་བྱེད་དོན་མེད་པར་མཉམ་པར་མ་ཟད། སེམས་ཅན་ཁོ་རང་ཚོའི་ངོས་
 ནས་ཀྱང་མཉམ་སྟེ་ཉམ་ཐག་པར་མཉམ་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་
 བསྐལ་མི་འདོད་པར་མཉམ་པས་གཞན་ངོས་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྦྱགས་རིས་བྱས་མེད་པར་མཉམ་པ་ཡིན། དེ་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་དག་
 གིས་ཆོ་འདི་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས་བྱད་ཡོད་
 སྟམ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། སྤང་ཕན་བཏགས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཕན་བཏགས་པ་
 གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་ལ། སྤང་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། ད་རིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
 གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་པ། དཔེར་ན་ན་ནིང་མགོ་ལ་དབྱུག་པས་བསྐྱུན་པ་དང་།
 ད་ལོར་མགོ་ལ་དབྱུག་པས་བསྐྱུན་པ་གཉིས་གཞོད་པ་བྱེད་པར་མཚུངས་ལ། ན་
 ནིང་ཇ་སྤྲུག་གཅིག་བྱིན་པ་དང་། འདི་ལོར་ཇ་སྤྲུག་གཅིག་བྱིན་པའང་
 མཚུངས་པ་བཞིན་དང་། དཔེར་ན་སྤང་པོ་བཅུ་སྟོང་བར་འོངས་པ་ལ། དེ་དག་
 ཁོ་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་བཀྲས་སྟོན་གྱིས་ཉམ་ཐག་པར་མཉམ་ལ། སྟོང་བར་
 ཡང་མཉམ་ཞིང་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཕན་གཞོད་མེད་པར་མཉམ་པ་བཞིན་
 འོ། དེ་ལྟར་བསམས་པས་དབྱ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བྱུང་
 ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་སྟོས་ནས་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱབ། དེ་དག་ལ་
 སེམས་སྟོམས་པ་ན་དབྱ་གཉེན་རིས་སུ་མི་གཙོད་པས་དབྱ་འདུལ་གཉེན་སྦྱིང་་
 གི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོད་ཚུལ་ངན་པ་ཡང་གཏན་འགོག་ཏུ་འགོ། དེ་ལྟ་མིན་
 པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་གསེབ་ནས་འདི་དང་འདི་མ་གཏོགས་
 སྟམ་དུ་འགའ་ཞིག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་བྱིར་དོར་མཁན་གྱི་རིགས་ལ་བྱང་་

ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད། བཏང་སྒྲུམས་འདི་གཅིག་ཕུ་ལའང་ལོ་དང་
 ཟླ་བར་སྐྱེ་ལ་ཏེ་དཀའ་ལས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་གྱིས་
 རྩོགས་པའི་བྱང་ཁྱབ་ཀྱི་ཙ་བ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་བྱེད་པས་ནི་ས་ཆོད་ཅི་ཡང་
 མི་འབྱུང་། བྱང་ཁྱབ་སེམས་སྦྱང་གི་སྐྱོར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་འབད་
 བ། དོན་ཚུང་བའི་ལྟ་བསྟོམ། རྒྱགས་བཟླས། སེམས་ངོ་སྦྱང་བ་སོགས་ལ་མི་ཆེ་
 བསྐྱལ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་དཀའ་ལས་བྱས་རིན་དང་བསྟོམ་རིན་ཆོག་པ་ཡོད་
 གསུངས་ཏེ་སྐར་ཡང་བསྐྱར་བཤད་མཛད། ॥

༥ ཉིན་བཅུ་བདུན་པར། རྒྱལ་སྐས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་ཞལ་ནས། གང་ལ་
 སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། གང་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ། བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ། སྐྱར་བ་འདེབས་
 པ་སོགས་ངན་པའི་འབྲེལ་བ་བཞག་པ་ཚུན་ཀྱང་གཏན་གྱི་བདེ་བར་འགོད་པར་
 མཛད་པའི་ཕན་ཡོན་ཅན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འགའ་
 ཞིག་གསུངས་ནས། མདོར་ན་སེམས་འདིས་ཟིན་པའི་བྱས་ཆོད་ཆོས་དང་།
 དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་པ་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ། ལྟ་བསྟོམ་རྒྱགས་བཟླས་ཙམ་ལས་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་
 བཞིན་མི་བྱེད་པར། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་སྒང་བའི་གཞི་མ་བྱང་ཁྱབ་ལམ་རིམ་
 དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། འདི་
 མེད་པར་མི་ཆེ་རི་སྦྱང་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་གཞན་ངེ་འདྲ་ཞིག་བསྟོམ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉེ་རུ་མི་འགོ་བས། འདི་ཉིད་
 ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་གནང་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་

བ་ལའང་། སེམས་སྤྱོད་གི་མན་ངག་ལ་སྟོས་དགོས་ཚུལ་སོགས། ཀུན་སྦྱོང་
འཆོས་ལུགས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བསྡུལ་ནས། སྟོན་དུ་རི་ལྟར་སོང་བའི་ས་
བཅད་རྣམས་གསུངས་རྒྱུས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་བཏང་
སྟོམས་བསྐྱོམ་བ་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་མན་ངག་བདུན་གྱི་དང་པོ་ནི་མར་
ཤེས་ཡིན་ལ། འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཤིན་དུ་དཀའ་ཞིང་། མ་སྐྱེས་ན་དྲིན་དྲན་སོགས་
རྒྱ་འབྲས་ཕྱི་མ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས་འདི་ལ་ནན་ཏན་འབད་དགོས། དེ་ལ་རྒྱ་
དང་པོ་མར་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་མར་ཤེས་
བ་ཞི། འདི་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཆད་བ་ཡིན། གཞན་
ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་ནི་རིགས་པའི་སྟོ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ནས་བསམ་ཆོག་
པས། དེ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་དཀའ་མོད། འདི་ལ་ལུང་ཞིག་གིས་བསམ་
ནའང་། བསམ་པའི་གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་རྟེན་བ་ཞིག་འབྱུང་དཀའ་ལ།
དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རིགས་པས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། འདིར་རྣམ་
འགྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་བ་ན། འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སྟོ་དག་ནི། རང་
གི་རིགས་ལ་སྟོས་མེད་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཅིག་ལས་མེད་པས་
རྟོགས་དཀའ་ལ། འདི་ལ་དང་པོ་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་
དགོས་པས། དེ་རིང་གི་སེམས་འདི་ཁ་སང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ཞིང་།
དེའང་ཁ་ཉིན་གྱི་རིག་རྒྱན་ཡིན་བ་ནས་བཟུང་། མའི་མངལ་ནས་སྐྱེས་མ་ཐག་
པའི་སེམས་དེ། སྐྱེ་ཁ་མའི་རྒྱན་ཡིན་ཞིང་། མངལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་
སེམས་དེ་ཞུགས་ཁ་མའི་རིག་པའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་
མཐའ་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་མགོ་བརྩམ་བ་འདིའོ། ཞེས་བ་ཞིག་གང་དུའང་མི་

རྟེན་པས་ན་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་
པས་སྐྱེ་བ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡ་མཐའ་
མེད། དེས་ན་ཆོ་འདྲིའི་ཨ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཆོ་ཐུ་མའི་མངལ་སྐྱེས་དང་
སྟོང་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཨ་མ་རེ་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་པ་
ལ་ཨ་མ་གཅིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ལེན་པ་ན་མ་བརྒྱ་སྟོང་ལེན་པ་
ན་མ་སྟོང་སོགས་མ་གངས་མེད་དགོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མ་
བྱས་པའི་ཐབས་མེད། དེ་ལ་འདྲི་ལྟར། ཨ་མ་མང་དུ་དགོས་མོད། སེམས་ཅན་
ནི་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཨ་མ་ཅང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱར་རང་གི་སྐྱེ་
བ་མང་བར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱེ་བྱག་རི་དྲགས་ཤ་བ་དགོ་བ། འབྲུ་ཐིན་སོགས་རེ་རེ་
ནས་ཀྱི་ལྷས་སྦངས་པའང་གངས་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་
གངས་མེད་པ་རེ་རེའི་འང་ལྷས་གངས་མེད་པ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
ལས་ཀྱང་གངས་མང་བའི་སྐྱེ་བ་སྦངས་ལ། དེའི་ཆོ་ན་ཨ་མའང་གངས་དེ་
མཚུངས་དགོས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་མ་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད་
ལན་གངས་མང་པོ་རེ་མ་བྱས་ན་མི་འདང་བ་ཡིན་ནོ།

འདྲིར་བཤེས་སྦྱངས་ཀྱི། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོ་གྲ་ཙམ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་མའི་མ། དེའི་མ་སོགས་ལ་སྐྱར་ཡང་། སྐབས་འདྲིར་སྒྲ་
མའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་ཁ་བ་སྐྱར་ནས། ས་ཆེན་པོ་འདྲི་རྒྱ་ཤུག་གི་ཆོ་གྲ་ཙམ་གྱི་
རིལ་བུར་བྱས་ཏེ་རང་གི་ཆོ་འདྲིའི་མ། སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་མ། དེའི་སྟོན་མའི་མ་
ཞེས་རིལ་རེ་བཞག་ཀྱང་རྫོགས་ཏེ། མའི་གངས་ཀྱི་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་
འགོ་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་མ་བྱས་ན་མི་འདང་བ་དང་། དེར་མ་
ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་དེས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་རྒྱ་ཡོད་

ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཡ་མཐའ་མེད་པས་ན་སེམས་ཅན་ལས་རང་གི་
 རྟེན་བ་མང་བས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་མ་གངས་མེད་རེ་མ་བྱས་ན་མི་འདང་བས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བྱས་ཤིང་། རེ་རེས་ཀྱང་མང་དུ་བྱས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་འདིའི་ལུས་མ་སྦངས་བྱ་བ་མེད། སྦངས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་
 ཚུལ་བསམ། དེའང་མིའི་རྟེན་བ་སྦངས་པ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་སྦྱང་འདིའི་ས་
 རྒྱགས་འདིར་མ་སྦྱས་བྱ་བ་མེད། རྟེན་བ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། དེ་བཞིན་དུ་
 ཤར་སྟོན་བྱ་བ་སྦྱས་འཇིག་རྟེན་རེ་རེ་ལ་འང་གངས་མེད་པ་རེ་སྦངས་པས།
 སེམས་ཅན་ལས་ཀྱང་མང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱས་པ་མ་ཟད་མིའི་རྟེན་ལ་ཨ་མ་མ་
 བྱས་པ་འང་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཨ་མ་ཅེས་ཀྱང་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་བསམ།
 དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་མ་སྦྱས་ན་རང་ལ་མ་གཏན་ནས་མེད་དམ་ཟེར་ན་སྟེ་བ་
 འདིའི་མ་མངོན་སུམ་ཡོད་སྟེ་མ་པ་འོང་བས། དེས་སྟེ་བ་འདིའི་ལྷ་མ་སྦྱས་ཀྱི་
 མ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྦྱགས་ཆོག་བྱ། མར་ཤེས་བསྟོན་ཚུལ་འདི་དག་བདེ་སྦྱར་དུ་
 མདོར་བསྡུས་ཅིམ་ལས་མེད་ཀྱང་། བདག་གིས་སྤྲོ་མའི་མདུན་དུ་དཀའ་བ་
 སྦྱད་པའི་ལག་རྒྱུ། མན་ངག་ལྟར་གྱི་ས་བཅད་འདི་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་
 པས་རྒྱན་དུ་ཉམས་ལེན་མཛད་མཁན་དང་། བཟླ་བའི་ཁུར་བཞེས་པ་རྣམས་
 རྣམ་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པ་བྱུང་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྟོགས་པའི་སྦྱིད་ཐོན་པ་
 ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་ཡོད།

འདི་བསྟོན་པ་ན། དང་པོར་ཆོ་འདིའི་ཨ་མས་སྟེ་བ་ལྷ་མའི་མ་མང་དུ་
 བྱས་པར་བསྟོན། དེ་ནས་པ་ལ་བསྟོན། དེ་ནས་གཉེན་གཞན་དང་། དེ་ནས་
 བར་མ་དང་། དེ་དག་ལ་སྦྱོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་ན། དགྲ་ལ་དམིགས་ནས་མ་
 བྱས་པར་བསམས་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱོང་། འོ་ན་མ་

ཡིན་ན་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་ཤེས་པས་མ་མིན་ནོ་སྟུང་ན། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཀྱང་། མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་གཟིགས་པས། རང་རེས་
ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་མ་དངོས་གནས་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདིའི་མ་ཡང་ཕྱིས་ཁྱི་
ལྟ་བུར་སྐྱེས་ནས་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཤེས་ལ། ཆོ་འདིའི་མ་དངོས་གནས་པ་
ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ། དགོ་སྤྲོད་མ་ཡུལ་ལའི་མདོག་གི་ལོ་རྒྱས་དང་། བ་
ཤ་ཟ་ཁིང་མ་ལ་འཆོག། ཅས་པའི་ལོ་རྒྱས་ལྟར་ཡིན་པས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཅམ་མ་
མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འགྱུར། འདས་ཟིན་པས་ན་མ་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
དེ་འགྱུར་ན་ཆོ་སྤྲོད་ཀྱི་མ་ཡང་ཆོ་སྤྲོད་ཀྱི་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཁིང་། ཁ་སང་གི་
མ་ཡང་དེ་རིང་གི་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདས་ཟིན་པས་སོ།། འདི་ནི་ཕྱ་
བའི་མི་ཏྟག་པ་སྟེ། ཐོས་པ་མ་བྱས་པས་ཏྟགས་པར་དཀའ་མོད། དཔེར་ན།
གཟན་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ན་ནིང་གསར་པའི་སྐབས་ངི་མ་ཅན་མིན་ཁིང་། ལྷག་
དོལ་ཡང་མེད་པ་ལ། དེའི་རྒྱན་དང་སང་གི་གཟན་འདི་ངི་མ་ཅན། ལྷག་རལ་
ཅན་དུ་འདུག་པས། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་འང་སྐྱེ་བ་སྐྱེའི་
མ་གཉིས་ཀྱིས་ཨ་མ་བྱས་པ་ལ་བྱད་མེད་དུ་བསམ་དགོས་ཏེ། ན་ནིང་སྟག་
བསྐྱབས་ན་དེའི་ངིན་ད་ལོ་ཡང་དཔྱད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་
སྤངས་པས་མར་ཤེས་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ནི། སེམས་ཅན་གྲོག་སྐྱར་གཅིག་
མཐོང་བ་ན་འང་རང་དེའི་བྱར་གྱུར་སྐབས་རང་གི་སྐྱིད་སྐྱུག་ཆད་མ་དེ་ལ་རེ་
དགོས་བྱུང་བ་སོགས་སྤང་སྤང་དཔྱད་པ་སྟེ། མར་ཤེས་རྒྱུ་ལ་འཁྱུངས་པ་རྫོ་བོ་
རྗེ་ལྟ་བུ་དགོས་ཚུལ་བཅས་གསུངས།

གཉིས་པ་ངིན་དཔྱད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཨ་མ་ཡིན་པར་
མཉམ་ན། ཨ་མ་བྱས་སྐབས་ངིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བསམ་དགོས་པས། ད་ལྟ་ཆོ་

འདི་ལོ་མ་འདི་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རྒྱུ་ཆེ་སྟེ། ཐོག་
 མར་རྒྱ་དགུ་ངོ་བཅུ་ལྔ་ལ་ལྟར་བ་ན། ལུ་ལ་གཞོན་གྱིས་དོགས་ནས་མ་
 རང་ཉིད་གྱིས་ཟས་སྒོམ་འགོ་འདུག་ཐམས་ཅད་གཟབ་སྟེ་གཅིས་པར་བསྐྱེད་སྟེ།
 དེའི་ཆོ་མས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་སྟེ་མཁས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བྱིན། རང་རེ་ད་ལྟ་ཆོས་
 དང་མཇལ་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་དུ་ཡོད་པ་འདི་མི་འབྱུང་ཞིང་། འདི་
 དག་ཀྱང་རང་ཉིད་གོད་དུ་གས་ནས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཨ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་
 ཡིན། བར་དུ་སྐྱེས་པ་ན་འང་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཤིའི་འབྲུ་ལྟ་བུ་དེ་སོར་
 བཅུ་ལྔ་ཆེ་ལ་སྐྱེས་ཀྱིས་གཏེར་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཆོར་བྱས་ཏེ། ཤིའི་བྱོད་ལ་
 བཅར། འཇམ་པའི་ལྟན་ལ་བཞག། བཅེ་བའི་འཇུག་གྱིས་བསྐྱེད་སྟེ། ལྷ་བས་ལག་
 པས་བྱི་ཆོག་པ་ཡང་གཞོན་དོགས་ནས་ཁས་བྱིས། མི་གཙང་བ་ཤིང་ལ་སོགས་
 པས་བྱང་ཆོག་པ་འང་གཞོན་དོགས་ནས་ལག་པས་བྱིས། དེའི་སྐབས་སུ་རང་ཉི་
 མ་གཅིག་གམ་ཆུ་ཆོད་གཅིག་ཅམ་རིང་ཡལ་བར་དོར་ན་འང་། ཡང་ན་བྱིས་ཟ་
 བའམ་ཡང་ན་བྱས་འཇོག་པ། གཡང་དུ་སྐྱེད་བ་སོགས་གྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་
 བ་ལས་འོས་མེད་པས་ཉི་མ་རེ་རེར་ཡང་སོག་མགོ་བརྒྱ་བརྒྱ་བཏོན། ལུ་ལ་སྐྱེས་
 བསྐྱེད་སྟེ་བ་ལས་རང་ལ་སྐྱེས་བསྐྱེད་སྟེ་བ་ཞེ་ནས་འདམ་ཞིང་། ཐ་ན་
 གཉིད་ཀྱི་ཆོའང་བྱ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སྐྱར་རྒྱན་ལྟར་གྱི་སྟོད་བདེར་
 ཉལ་མ་པོད། དེར་མ་ཟད་རྐང་པ་འཇུག་པ་ཚུན་ཆད་དང་། གཏམ་སྒྲ་བ། ཟས་
 ཟ་སྐྱེད་སྟེ་ཚུན་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་སྟེ་པས། ད་ལྟ་འགོ་འདུག་དང་། གཏམ་སྒྲ་
 བ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འདི་བྱུང་། མཐར་རང་གི་དབྱེད་ཁ་གང་ཅམ་
 ལ་འང་སྐྱེས་དང་། གཏམ་ངན། སྐྱེས་བསྐྱེད་སྟེ་བསྐྱེད་སྟེ་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་པའི་
 རོར་རང་གི་ཤ་ལས་གཅིས་པར་བཟུང་ནས་ལོངས་སྐྱེད་མི་བྱ་བའང་བྱིན་ཏེ།

བྱ་བྱ་མོ་ལ་བྱིས་འབོགས་པ། མནའ་མར་བརྒྱུངས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒོར་
 བཅུག་པ་སོགས་མ་རང་ལ་འཁོས་ཀ་གང་ཡོད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས།
 མདོར་ན་རང་གིས་ཤེས་ཆོད་དང་རྣམ་ཆོད་ཀྱིས་ཕན་བདེ་གང་ཡིན་འབད་པས་
 སྐྱབ། གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བཟུལ་སེལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲིན་ཆོད་མཐའ་
 མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དྲིན་གྱིས་
 བསྐྱུངས་པ་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིའི་རྟེན་ལ་
 རང་གི་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཕུའང་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། དེའི་ཆོ་ཡང་ད་ལྟའི་མ་
 བཞིན་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མ་བྱས་སྐབས་ཀྱང་
 རི་དྲགས་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། དེའི་མར་བྱས་ཏེ་བྱམས་པའི་ལས་ཐ་ནའང་
 ལྷེས་བཟླག་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བྱམས་པར་བསྐྱུངས། བྱ་ལྟ་བུའི་མ་བྱས་སྐབས་
 ཀྱང་ཟླ་བ་གཅིག་ཅུ་གཤོག་པས་རུམ། མེས་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་དག་བྱས་
 པ་ནའང་། རང་ཉིད་གཤོག་པ་ཡོད་པས་འཕྱར་རྣམ་མོད་ཀྱང་། བྱ་ལ་གཅེས་
 རས་སོག་ཀྱང་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྤང་། བྱིས་ནས་འབྱུག་གཅིག་ལས་མ་རྟེན་
 ནའང་བྱིན་ནས་གསོ་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡང་ཐང་རེ་ཐང་གཉིས་ཅུ་མིན་
 པར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་ལ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་
 ཅིང་། སྤར་འགོ་ལོག་གི་ཇག་པ་ཞིག་གིས་རྟ་ཞིག་ལ་གྲི་བཏབ་པ་སྟོ་བ་ལ་
 ཐེབས་ཏེ། རྟེན་སར་སྤང་བ་ན། ཤི་ཁ་མའི་མ་དེས་ཀྱང་རྟེན་ལ་ལྷེས་བཟླག་སྟེ་
 བྱམས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། ཇག་པ་དེས་ཇག་ལས་གཅོད་པ་བྱུང་བ་རེད།
 དེའི་དུས་ཀྱི་རྟེན་དེ་རང་ཡིན་ལ། རྟ་དེ་གཞན་འདི་མིན་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད།
 དེ་ལྟར་ཆོ་འདིའི་མས་རང་ལ་དྲིན་གྱིས་རྗེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དྲིན་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་པར་བསམ།

གསུམ་པ་བྲིན་གཞོ་བ་ནི། བསྐྱབ་བདུས་ལས། ཉན་མངས་ཀྱིས་སྒྲིག་ཏེ་
 ཟུག་ཐོངས།། གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི། གོམ་པ་རེ་རེ་རྟེན་འཆར་བ།།
 བདག་དང་གཞན་ཏྟག་ཟུང་ན་གཞི། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བཟུལ་མཚུངས།།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། ཆོ་འདྲིའི་ཨ་མ་མེག་ལོང་ཞིང་ལོང་བྲིད་དང་
 བྲལ་ནས། སེམས་སྒྲིས་ཏེ་གཡང་ས་ཞིག་གི་ཁར་མཚོང་བར་ཉེ་བ་ན། བྱ་དེ་
 དེར་ཡོད་ན་ཨ་མ་དེས་ཀྱང་བྱ་དེ་ལ་མི་རེ་ན་སྤྱལ་རེ། བྱ་དེས་ཀྱང་ཨ་མ་དེ་
 མི་བསྐྱབ་ན་སྤྱལ་བསྐྱབ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་དང་
 ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་དོར་ལྟ་བུའི་མེག་དང་ནི་བྲལ། སྤང་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་
 འདོད་པ་དང་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཉེས་སྒྲིད་ཀྱིས་གོམ་པ་རྟེན་
 འཆར། འདི་བྱེད་དང་འདི་མ་བྱེད་ཟེར་བའི་སྒྲོབ་མཁན་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་
 བྲིད་དང་ནི་བྲལ། ཉན་མངས་དུག་གསུམ་གྱི་གདོན་གྱིས་སེམས་དགྲུགས་ནས་
 ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པས་སྒྲིལ་ནས། བསྐྱལ་བ་མང་པོར་མེ་དང་ལྷས་
 དབྱེར་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་མཚོངས་ནས་འགྲོ་
 བ་འདི་ལ། ད་ལན་རང་ཅག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཆོས་དང་ཤད། སྤང་དོར་ཡང་ཅུང་ཟད་ཤེས་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་རང་ཆེས་
 ཆེར་བཟང་བས་ན། དེ་དག་དེ་ལས་སྒྲོབ་ཐབས་ཀྱི་ཁུར་བྱེད་མཁན་རང་ལ་
 བབས་ཚུལ་བསམ་པ་དང་། ཡང་སྒྲོབ་སྤྲིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་
 ཁོངས་སུ་རྒྱུད་གྱུར་པ། སྒྲོང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བཞིན་དུ། སྒྱེ་ཤི་
 འཕྲོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་
 བྲལ་བོར་མེད། ཅས་པ་ལྟར་མ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲོང་དུ་རྒྱུད་
 པ་རྣམས་ད་རེས་རང་ལ་འདོན་པའི་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བཏོན་ན་མ་རབས་

ཐ་ཆད་ཡིན་པས་དེ་དག་འདོན་པའི་ཁུར་ད་རེས་རང་ཉིད་ལ་བབས་འདུག་
 སྙམ་དུ་བྱིན་གཙོ་བསྟོན། བྱིན་གཙོ་བ་དེ་ཡང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། གཞན་ཡང་
 སྟོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི། གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་བདག་གིས་ནི། མས་ལ་
 འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་བཞིན། སྤྱག་བསྐལ་ནད་པ་གང་སྤྱག་བྱས། སྤྱེ་བ་
 གཞན་དུ་གང་དག་གིས། བྱམས་དང་བསྟེན་བཀྱར་ཕན་པ་བྱས། དེ་ལ་ལན་
 དུ་ཕན་གདགས་པ། ཟླ་ངན་བསྐྱེད་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟར་ཟས་དང་
 གོས་སོགས་སྟེར་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་བཀྱོས་སྟོན་ལས་གོལ་ཙམ་
 ལས་སྤྱགས་སུ་ཕན་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཕན་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལའང་
 ཕན་པ་བརྟན་ཅིང་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ན་བདེ་
 བ་ཐམས་ཅད་དང་ཕན་ཞིང་། སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་གནས་ཐོབ་
 པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་
 བྱའོ་སྙམ་པ་དགོས། དཔེར་ན། རང་གི་ཨ་མ་སྦྱོན་ས་གི་ཁྱེར་ཏེ་བྱ་རང་ཉིད་
 གསོད་པར་ཚྦམ་ནའང་ཨ་མ་ལ་མི་ཁྱོ་བར་སྦྱོན་དེ་སེལ་ཐབས་ལ་བཙུན་དགོས་
 པ་བཞིན་དུ་དག་ལའང་བྱིན་གཙོ་བྱ་དགོས་གསུངས།

བཞི་པ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྟོན་པ་ལ། དེའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་སྙིང་དུ་སྤྱག་ཅིང་གཅེས་ལ་ཕངས་པའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཞིག་སྟེ། དགོ་
 བཤེས་པོ་ཏྱོག་བས་ཨ་མ་ཆུན་མོ་ཞིག་ལ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་
 ཐོད་ལེ་གོར་ལ་ཇི་ལྟར་བྱམས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་
 པ་ཟེར། འདི་ལ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་གོང་གི་མར་ཤེས་བྱིན་

དཔྱད་ཅིན་གཞོ་གསུམ་ལ་སྡོན་དུ་སྦྱང་བ་ཐོན་ཡོད་ན་འདི་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་
 བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད་དེ་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག ད་ལྟ་ཁོ་རང་ཆོས་བདེ་བར་རྫོམ་
 པ་དེ་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས། ད་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག
 དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བདག་གིས་བྱོལ་སྤོམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རིན་ཐེང་ལས། རྗེ་ཆོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག།
 ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་སྟེན་པས་ཀྱང་། བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི། བསོད་
 རམས་དག་ལ་ཆར་མི་མོད། ལྟ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་
 ནི་སྤྱང་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། དུག་དང་མཆོན་གྱིས་
 གཞོད་མེད་དང་། འབད་པ་མེད་པར་དོན་འཕྲོག་དང་། ཆངས་པའི་འཇིག་
 ཏེན་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱད་འཕྲོག་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཕྲོག་
 པ་སོགས་ཕན་ཡོན་གིན་ཏུ་ཆེའོ། བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
 ཅི་ཙམ་བྱུང་པས། དེ་ཙམ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་བསྐྱུར་དང་ཆངས་པར་སྟེ་
 བར་འགྱུར། འདི་ལ་ཆངས་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བའང་དེའི་ཕྱིར་ཡོན་ལ། རམ་
 མཁའི་མཐའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ནི། ཆངས་པ་
 ཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ།

ལྟ་བུ་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉེ་རྒྱ་སྤྱང་
 པོ་ཞིག་ཡོན་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ཆེན་པོའི་ནང་བྱང་ཁྱབ་
 སེམས་སྦྱང་གི་རིམ་པའི་ས་བཅད་མཛད་པ་ན། སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་

ལམ་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་གཞན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་
ཚུལ་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་ཏེ་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བསྐྱར་
གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། མིའི་སློག་གི་དབང་པོ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སུ་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་
ལྷན་ཟླ་བས་ཀྱང་འཇུག་པ་བརྩམས་པའི་ཐོག་མར། གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཉིད་རྒྱལ་
བའི་ལོ་ཏྲག་སྟུན་ཆོགས་འདིའི། ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་རྒྱ་འབྲུག་རིང་དུ།
ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤོན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གུར་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་
མར་སྒྲིབ་རྗེར་བསྟོད་པར་བགྱི། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་
དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བར་གུར་པས་ས་
བོན་ལྟར་གལ་ཆེ་བ། བར་དུ་རྒྱལ་པས་གྱི་སྤྱོད་པར་མི་ཁྱུས་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་
འགུས་སྐྱེད་པས་རྒྱ་ལུད་ལྟར་གལ་ཆེ་བ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་
གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པས་འབྲས་སུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པ་ལྟར་གལ་ཆེ་བའོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དྲག་ལོད་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་སུ་འགོ་ཞིང་།
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ས་ལམ་བསྟོད་ཚུལ་ལྟར་སུལ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་རྩ་
བ་སྒྲིབ་རྗེ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ལས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷགས་ལ་ཞུགས་
ནས་ལྟར་ལམ་འཆོལ་ཞིང་། བསྟོད་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བ་ཡང་སྒྲིབ་རྗེའི་སྟོབས་ཏེ།
སུ་མེ་དོང་དུ་སྒྱུང་ན་དེའི་པ་མས་ལྟར་དུ་འདོན་ལ། ཉེ་འབྲེལ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་
འདོན་མི་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་རྗེའི་ཤུགས་དྲག་ཞན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན། སྒྲིབ་རྗེ་
འདི་བསྐྱོམ་པ་ན་ཐོག་མར་བཤན་པས་གསོད་བཞིན་པའི་ལྷག་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
ནས་བསྐྱོམ་ན་སྐྱེ་སྐྱེ། འདི་ལྟར་གནམ་ས་མགོ་མཇུག་ཐོག་པ་ལྟར་གན་རྒྱལ་

དུ་བསྐྱེལ། ཡན་ལག་ནི་ཐ་གུས་བཅིངས། ཤེད་རྒྱགས་ཀྱང་མི་ཐུབ། སྒོག་ལ་
 བབ་པར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས། བྱོས་པས་ནི་མི་ཐར། མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་
 པར་མིག་མཆི་མ་ཙ་རེར་བཤན་པའི་གདོང་དུ་རིག་རིག་དུ་བཟླ་བཞིན་...
 འཛིགས་སྐྱག་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་མི་བཟད་པའི་ངང་ནས་གསོད་ལྷགས་ངན་པ་
 ལྷ་ཆོགས་ཞིག་གིས་འཆི་ལྷགས་ལ་བསམ་དགོས། རང་རེས་དེ་ལྟར་གསོད་པར་
 མཐོང་བ་ན། ལྷག་དེས་ཅང་བསམ་ཨེ་ཤེས་ན་སྒྲུལ་ཡང་། སྒྲོན་བཤན་པ་ཞིག་
 གིས་ལྷག་མང་པོ་གསོད་སྐབས། སྒྲ་མ་འགའ་བསད་ཟིན་ནས། གཅིག་གསོད་
 རྒྱར་ཐག་པས་བསྐྱེལ་པའི་བར་དེར། བཤན་པའི་གི་དེ་ལྷག་གཅིག་གི་ཉེ་
 འགམ་ན་ཡོད་པ། ལྷག་དེས་གི་དེ་ལ་ལག་པས་ས་བཀའ་སྒྲེ་སྒྲ་བའི་ཚུལ་བྱས་
 པའི་རབས་ལྟར་འཛིགས་སྐྱག་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་བཟོད་དཀའ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་
 ཅི་དྲག་ལ་ཐུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་གསོད་སར་མ་སྐྱབས་པར། རི་ལ་རྩ་ཁར་
 འགྲུལ་པའི་ལྷག་དེ་དག་ཀྱང་། སྒྲ་ཕྱི་ཁྱེད་ཅམ་ལས་དེ་དང་ཁྱེད་པར་མེད་
 པ་ཞིག་འོང་། དེ་དག་ཆོ་རབས་སྒྲ་མའི་རང་གི་མ་བྱས་ཚུལ་བསམས་ནས་སྒྲིང་
 རྒྱ་བསྐྱེལ། དེ་ལ་སྒྲིང་བ་སྐྱེས་པ་ན། སྒྲར་རང་སྒྲིང་དུ་བསྐྱེལ་པའི་ངན་སོང་
 གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་བསམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱག་
 བསྐྱེལ་སྒྲིང་དང་སྒྲིང་བཞིན་པ་རྣམས་བསྐྱེལ་ནས། ཨ་མ་དེ་དག་འགའ་
 ཞིག་ནི་དཔྱལ་བར་སྐྱགས་སྐྱག་དུ་བསྐྱེལ། ཁྱོ་རྒྱར་འཛོད། འགའ་ཞིག་ནི་ཡི་
 དྲགས་སྐྱེས་ནས་བྱེས་སྐྱོམ་གྱིས་གདུང་བ་སོགས་བསམས་ནས་སྒྲིང་རྒྱ་བསྐྱེལ།
 དེ་ལ་སྒྲིང་རྒྱ་བསྐྱེས་པ་ན། དཔེར་ན། རི་ལ་ཡོད་པའི་ལྷག་དང་གསོད་བཞིན་
 པའི་ལྷག་གཉིས་གསོད་པ་སྒྲ་ཕྱི་ཅམ་ལས་ཁྱེད་མེད་པ་བཞིན། ད་ལྟ་མི་ཡུལ་
 ན་ཐིག་པ་བྱེད་པར་པོ་སྐྱེན་མདོག་ཁ་བ་རྣམས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་སྒྲིང་བར་ངེས་

པས་ད་ལྟ་སྤྱད་ཟིན་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་ཚུལ་བསམ།

དེ་ནས་ཆོ་འདིའི་ཨ་མས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་
སྒྲིང་རྗེ་བསྐོས། དེ་ནས་གཉེན་འབྲེལ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་
སོ་ཆོས་སྤྱག་སྤྱད་ཁོ་ན་ལ་བཅོན་ཞིང་། ད་ལྟ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ནའང་སྤྱག་བསྐུལ་གསུམ་གྱིས་མནར་བཞིན་དུ། ད་དུང་དེ་ལས་ཆེས་ཆེ་བའི་
ངན་འགོའི་སྤྱག་བསྐུལ་སྤྱད་འགྱུར་གྱི་རྒྱལ་བཅོན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐུལ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱད་སྤྱད་པ་
ཡིན་པས་ཨ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་དག་སྤྱག་བསྐུལ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱ་དང་བལ་
ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་བདག་གིས་བྱའོ། ཞེས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱེ་
དཀའ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ཏེ་བསྐོས། ཆངས་པ་སོགས་ལ་རྒྱེ་དཀའ་
ན་རྒྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་ལྟར་བསམས་པས་རྒྱེ་བ་འོང་། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་
ལ་རྒྱེས་པའི་ཆད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐུལ་དང་བལ་འདོད་ཨ་
མས་བྱ་གཅིས་པ་ནད་དྲག་པོ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཅན་ཞིག་ལ་སེམས་པ་བཞིན་
བཟའ་བཏུང་གི་ཆོ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་ན་རྒྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱག་
བསྐུལ་ལས་བལ་འདོད་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ནི། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིང་
རྗེ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐུལ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡིན་པས་བྱི་མ་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱེད། དེས་ན། འདི་དག་རྒྱེ་དཀའ་
ཡང་རྒྱེ་ཐབས་ལ་བཅོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་འབད་དགོས། ཐུར་རང་ཉིད་ན་
སྤྱད་པའི་ནད་དྲག་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་གཞན་ན་བ་མཐོང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་
བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་རྒྱེ་བ་བཞིན། རྒྱེས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐུལ་རང་སྒྲིང་དུ་ལེགས་པར་བསྐོས་པ་

རྣམས་ལ་སྦྱེས། སེམས་ཅན་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་
 དང་། བདེ་བ་དང་ཕྱན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་གཉིས་བྱམས་པར་མཚུངས་ཀྱང་
 སྦྱི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི་མར་ཤེས་
 དྲིན་དྲན་དྲིན་གཟོ་གསུམ་གྱིས་དྲངས་ཤིང་། དེས་སྦྱང་རྩི་ཆེན་པོ་སྦྱིད་པར་
 བྱེད་པས་སྦྱང་རྩི་ཆེན་པོའི་སྦྱོན་དུ་ངེས་པར་འགོ་དགོས། བདེ་བ་དང་ཕྱད་
 འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྩི་ཆེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གོ་རིམ་གྱི་ངེས་པ་མེད། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོར་དྲིན་གཟོའི་མཁུག་ཐོགས་དེར་བདེ་བ་དང་ཕྱད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་
 པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱང་རྩིའི་སྦྱོན་དུ་བསྒྲོམ་
 བ་འདུང་བ་མེད། སྦྱང་ཚུལ་མན་ངག་ལྷགས་ལྟར་བྱེད་ན་བདེ་བ་དང་ཕྱད་
 འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་སྦྱང་རྩིའི་རྩིས་སུ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་ལྷག་བསམ་ལ་འཁུག་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་དང་ཕྱན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་གཙོ་བོར་མཚམས་
 འདིར་བསྒྲོམ་ཞིང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་ལྟར། སྦྱང་རྩིའི་སྦྱོན་དུ་འདྲ་
 ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྦྱགས་ནས་ཅུང་ཟད་བསམ་དགོས་གསུངས།

དུག་པ་ལྷག་བསམ་ནི། མའི་ཁུར་བུ་ལ་བབས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པའི་ཁུར་
 རང་གིས་ཁྱེར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བདག་རང་གིས་འགོད་ཅེས་ཐག་བཅད་
 པ་ནི། ཉན་རང་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གཡང་དུ་སྦྱང་
 བ་མཐོང་བ་མ་བཟོད་ནས་དེ་འདྲོན་མཁན་བྱུང་ན་ཅི་མ་བྱུང་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་
 ནི་བྱམས་པ་སྦྱང་རྩི་གཉིས་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་བཞག་པར་རང་
 གིས་འདྲོན་རྒྱར་སློ་ཐག་བཅད་པ་ནི་ལྷག་བསམ་དང་འདྲ་བས། སྦྱིར་བྱམས་
 པ་དང་སྦྱང་རྩི་ཅམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་དེ་འདྲ་ཉན་རང་ལ་

མེད། ལྷག་བསམ་འདི་དང་དྲིན་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ཁུར་བྱེད་ལྷགས་ནི། དཔེར་
ན་ཆོང་པས་ནོར་རྩལ་ཉོ་བར་ཚུམ་པ་དང་། ཆོང་ཐག་བཅད་པ་བཞིན་གྱི་སྒོ་
ཐག་བཅད་པ་དང་། མ་བཅད་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་
གསུང་གསུངས།

བདུན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དེ་ལྟར་ཁུར་བྱེད་བ་ན། རང་ལ་དེ་
འདྲའི་རྒྱས་པ་ཨེ་ཡོད་བརྟག་ན། རང་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་འང་མེད། འོན་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་མཁན་ཞིག་བཅའ་ནས།
དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཨེ་རྒྱས་བཞུགས་པས། དེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་
ཆེ་བ་ཆོངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་
མི་རྒྱས་ཤིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་
པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་མི་རྒྱས། བྱང་སེམས་ས་དང་
པོ་བ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་དེས་སྐྱེ་བ་གཅིག་
ཐོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཆ་ཅམ་མི་བསྐྱུན་ལ།
དེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་བྱང་ཚུབ་ཤིང་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཉིན་ཞིག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡང་མི་བསྐྱུན་ནོ། ། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་ཤིང་བྱུང་གི་སེམས་དཔའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་དེས་ནི། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་དཔེར་ཡང་མི་བཟོད་པ་ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་ཅམ་གྱི་བྱུང་ཡོད་
པས་དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ། རྒྱུད་ཆོད་དང་མཐུན་པར་
གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ནི། སངས་
རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་ཞེས་སྤར་
སྐབས་འགྲོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདིར་སྤར་ནས། གཞན་དོན་བྱེད་པ་

ལ་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པ་མེད་མི་རུང་དུ་ངེས་པ་བསྐྱེད་དེ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་
 བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བསྐྱེད། འདི་དག་ནས་བཏང་སྟོམས། མར་ཤེས། དིན་
 དན། དིན་གཙོ་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྐྱེ་བའི་གཞི་སྒྱབ་པ་
 ཡིན་ལ། བྱམས་པ། སྙིང་རྩེ། ལྷག་བསམ་གསུམ་ནི། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་
 སྒོ་བསྐྱེད་པ་དངོས་ཡིན་པས། དེ་ནས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན།
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།
 ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་གཞན་
 དོན་ལ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅེས་
 གྱིས་མི་ཆོག་པར་རང་ཉིད་སྤངས་རྟོགས་སུ་སྐྱེས་ཆོགས་པའི་དོན་ལ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀ་མེད་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་འདོད་དང་། དེ་ཡང་
 རང་ཁོ་ནའི་དོན་མེན་པར་ལྟར་བྱམས་པ་སྙིང་རྩེ་ལྷག་བསམ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་
 གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་རིམ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཡང་རྫོགས་བྱང་
 ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་ཀྱང་འཐོབ་ཞེ་
 ཐུབ་སྟེན་ན། དེ་ངེས་པར་འཐོབ་ལུས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་བསྐྱེད་པའི་
 དུས་ད་རེས་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། ཉེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལུས་ཉེན་
 འདི་ལ་སྒྱབ་པས་ཆོག་པའི་ཉེན་ཐོབ། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ། དེའི་
 རང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་། ལྷག་པར་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་
 ལུས་པའི་གསང་ལྷགས་ཀྱི་བཟུན་པ་དང་མཇལ། འདི་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལ་
 ཡོད་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན། རྩེ་ཙྰང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་བཟུན་པ་འདི་
 ལ་མི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཅེས་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་ལུས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྤྱར་
 བ་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་ཅེས་ལའང་བྱང་འབྱུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མང་པོ་

བྱུང་བ་སྤར་རྒྱལ་བ་ཡལ་སྤས་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་དུ་མའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན།
 ང་ཆོས་དེང་སང་སྤྲིགས་དུས་རེད་ཟེར་ཡང་རང་ལ་ད་རེས་ལས་དུས་བཟང་
 བ་ཚུན་ཆད་རྟེན་མ་ཁྱོད་བའི་ཆོད་ཡིན་ལ། རྗེ་མིད་ལ་དང་དབེན་ས་པས་
 ཐོབ་པའི་ལུས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་རྟེན་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས། སྲུ་སྲུ་ཞ་
 བོས་རྒྱང་ལ་ཞོན་པ་ལྟར་ད་རེས་འབད་དགོས། རང་རེས་ལམ་རིམ་བསྐྱོམ་པ་
 ལ་ཤི་བ་ལས་འཆར་བ་ཅམ་བྱེད། དེ་བས་དབེ་སྒྲོག་པ་དང་སྒྲོབ་གཉེར་ཁ་རྟོན་
 ལྟ་བུས་མི་ཆོ་བསྐྱེལ་བ་ལ་དགའ་བ་ནི་གནད་མ་ཤེས་པ་ཡིན། ཕྱིས་ནས་རྟེན་
 འདི་ལྟ་བུ་ཨེ་རྟེན་མི་ཤེས། རྟེན་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་། ཡང་སྒྲོས་ཚང་ལ་མ་རྟོར་
 བའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འདི་དང་མ་བུལ་རིང་དེ་ལ་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
 འདི་ཨེ་སྐྱེ་ཞིག་བལྟ་དགོས།

འདི་གཅིག་སྐྱེས་ན་དེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་སྟེ། སྤར་
 དུལ་ཁམས་གཅིག་ལ་ཟུ་གོ་བྱུང་སྟེ་མི་ཚང་ཞིག་གི་པ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤི་བར་ཉེ་བ་
 བ། ཉེན་ཞིག་ཤ་གཟུག་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། པ་དེས་བསམ་པར། དེ་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ལ་བགོས་ཏེ་ཐོས་ཀྱང་། རྒྱང་དུ་རེ་ལས་མི་ཐོབ་པས་བཀྲེས་པ་མི་སེལ་
 ཞིང་ཡུད་ཅམ་ལས་མི་བརྟན་པར་ཤེས་ནས། དེ་བས་འདི་ཚང་མ་རང་གིས་
 ཐོས་ནས་ཟས་འཆོལ་བར་འགོ་རྒྱས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་ཁོང་ཆོ་
 གསོ་སྟམ་ནས་ཤ་ཐམས་ཅད་པ་དེས་ཐོས་ཏེ་ཟས་འཆོལ་བར་བྱིན་ནས་ཐམས་
 ཅད་གསོས་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་གསང་སྤགས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་དང་། མ་ཅི་
 བྱེད་སྒྲོར་གཅིག་བགྲང་བ་ཚུན་དང་། སྲུ་རྒྱང་ལྟ་བུས་ཆོགས་ཆོས་སྲུ་ཐེངས་
 གཅིག་འགྲིམ་པ་ཚུན་ཀྱང་སེམས་འདིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེད། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་ན་བྱ་རམ་གྱི་ཤུན་
 བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོར་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སེམས་ཅན་
 མཐོང་ཙམ་ནས་དེའི་དོན་དུ་རྒྱུགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཚུལ་མེད་ཀྱི་
 སྤྱོད་བ་ནམ་ཐོན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་གནས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་པ་ཡིན་
 པས། དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་
 མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གསོག་པའི་འགོ་ཚུམ་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་ཐོན་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་། དེའི་ཐོག་སྤྲགས་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་བཏབ་ནས་
 ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ན་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་ངེས་ཤེས་པ་འོང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ངོ་
 བོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་འབྱུག་གཉིས་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མོས་སྦྱོད་སོགས་
 བཞི་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུ་སོགས་གསུམ་དང་།
 གཞན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཤེས་པ་གཤམ་
 ཆེ་གསུངས།

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་སྦྱང་བ།

དེས་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོང་ནས།
 ད་ནི་རྒྱལ་སྤྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོ་ནས་
 སྒྲོ་སྦྱང་བ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་བདུན་མའི་སྒྲོ་ནས་སྤར་བཤད་པ་
 ཉམ་སྦྱངས་པས་ཀྱང་བྱང་སེམས་སྦྱོ་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲོ་དེ་ཤུགས་དྲག་པའི་
 ཕྱིར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་སྦྱང་བ་ལ། ཕྱི་མ་འདི་སྤར་བཀའ་
 དམ་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་དང་གཏོང་ལེན་གཉིས་བྱུང་བའོལ་བ་ལ། སྒྲོ་
 སྤྱོད་ཞེས་གྲགས། བདག་གཞན་བཞེད་པའི་ཆོས་འདི། སྦྱོད་འབྱུག་ལས། གང་

ཞིག་བདག་དང་གཞན་ནམས་ནི། ཟུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་
 དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ། གསང་བའི་དམ་པ་སྦྱང་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྤྲོད་མིན་གྱི་སྒྲོར་མི་ཆུད་པས། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས། མཆད་ཁ་བའི་བར་
 སྐྱོག་ཆོས་སུ་མཛད་ནས་བཀའ་རྒྱ་མར་གནང་། སློ་སྦྱང་གི་སྐྱོར་ལ། མ་བྱ་དུག་
 འཛམས་སོགས་མང་ཡང་སློ་སྦྱང་གི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པ་ནི། དོན་
 བདུན་མར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་བཞུན་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲང་ན་ལྔ་
 མ་བས་ཀྱང་ཕན་ཚབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ད་ལམ་འདིར་དོན་བདུན་མའི་རྩ་བའི་ཡིག་
 རྟིང་གི་ལྷེང་ནས་བྲིད་འབྲུལ་བ་ཡིན། འདི་ལ་བཤད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་
 ཡང་ད་ཅེས་འདིར་དདུལ་རྒྱུ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བྲིད་རྒྱུན་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དང་
 པོར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནས་བརྒྱུད་དེ་རྩོ་བོ་ཆེན་
 པོའི་བར་དང་། དེས་འབྲེམ་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་རྒྱ་དང་བཅས་གནང་། དེས་
 སློབ་མ་ནམས་ལ་ལམ་རིམ་ཆོགས་ཆོས་དང་། འདི་གསང་བའི་སྐོ་ནས་པོ་རྟོ་
 བ་སོགས་ལ་གནང་ཞིང་། པོ་རྟོ་བས་སྤང་ཤར་གཉིས་ལ་གནང་། ཤར་བས་
 ཁོང་གི་སློབ་མ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བཀའ་བབ་པ་དགོ་བཤེས་མཆད་ཁ་བ་ལ་
 གནང་ཞིང་། མཆད་ཁ་བའི་སྐྱེ་དུས་ནས་ཆོགས་ཆོས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ལ། དགོ་
 བཤེས་མཆད་ཁ་བ་ནི་རྟིང་མའི་ལྷགས་འཆང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གདུང་རྒྱུད་དུ་
 འབྱུངས། རིག་གནས་ལྔ་སོགས་ལ་ཤིན་དུ་མཐས་ཀྱང་མ་ཆོམས་པར། ཁེ་དང་
 རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་བཏང་། བྱོང་དང་བྱབ་ཁ་རང་གིས་ལེན། ཞེས་སོགས་སྤང་
 ཐང་པའི་སློ་སྦྱང་ཆོགས་བརྒྱུད་མ་གཟིགས་པའི་དོན་རྩལ་བཅད་པར་བྱོན་པ་
 ན། སྤང་ཐང་པ་གཤེགས་ཟིན་ཤུལ་ཤར་བ་དང་མཛལ་ནས། སློ་སྦྱང་གི་
 གདམས་ངག་ཁྱས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས།

མཛེན་དུ་ཅན་མང་པོར་ཡང་གདམས་པ་འདི་གནང་ནས་བསྐྱོམས་པས་ནད་
 ལས་གྲོལ་བས་མཛེ་ཆོས་སུ་གྲགས་པའང་བྱུང་། བྱིས་གསང་ཆོས་སུ་བྱས་ན་
 ཤིན་ཏུ་ཕངས་པར་དགོངས་ནས་ཆོག་པ་བཤད་ཏུ་གནང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡི་གེར་
 བཀོད་པ་དོན་ཆན་བདུན་ཏུ་བཅད་པའི་སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་འདི་མཛད།
 མན་ངག་བདུད་ཅིའི་སྟིང་པོ་ཞེས་པ་ནི། འཆི་བ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པའི་མཐར་ཐུག་སྟོ་སྟོང་ལ་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། རྩ་
 རྩེ་པ་ལམ་དང་འདྲ་ཚུལ་ལྟར་པན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཁྲུས་པ་ལྟར་དང་། ཉི་མའི་
 འོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཐུན་པ་སེལ་རྒྱས་པ་བཞིན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐུན་པ་
 སེལ་བ་དང་། ཐུན་གྱི་སྟོན་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ནད་སེལ་རྒྱས་པ་
 ལྟར་གཅེས་འཛིན་གྱི་ནད་སེལ་བ་དང་། སྟིགས་མ་ལྟ་བུར་ཆོས་ལམ་དུ་མི་
 འགོ་བའི་སྐབས་སྟོ་སྟོང་གིས་གོགས་བྱས་ནས་རྟེན་ངན་གྱིས་མི་འབྲུགས་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དུ་མ་དང་ལྟན།

འདིའི་ཐོག་མར་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པ་ནི་
 འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་མིན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་
 གྲགས་པས། དབུ་མ་འཕྲག་པའི་དབུར་སྟིང་རྩེ་ལ་མཆོད་བཅོད་མཛད་པ་
 བཞིན་འདིར་ཡང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོད་པར་བཅོད་པའོ། དེ་ནས་སྟོ་སྟོང་
 དངོས་གཞི་ལ་དོན་ཆན་བདུན་ལས། དང་པོ་སྟོན་འགོ་ཉིན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་
 ཞེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སྟོ་སྟོངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལམ་རིམ་
 ལས་བཤད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་གསར་དུ་བཤད་མི་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱང་བ་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་

རྣོན་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤར་བས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་རྣམས་སུ་དང་པོར་
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སློབ་ལྷན་གྱི་འདིར་གསུངས་ཀྱང་། སྤོན་དུ་
 ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་བཟུན་པར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་ན་གྲུབ་
 ཆེན་སྤྱང་པོའི་ཀོ་བ་པའི་ལ་རྒྱས་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡང་བྲིད་པས། འདིར་ཆེ་སྤྱང་
 ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་སློལ་ལྟར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོད་བ་སྤོན་དུ་
 མི་འཆད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་བྱེན་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 དེ་དང་སྒྲགས་ནས་འོག་ཏུ་འཆད་གསུངས། གཉིས་པ་ཀྱན་རྩོལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་བ་ལ། འདིའི་མན་ངག་གི་ཁྱད་སྤྱོད་མཛེས་བོའི་བྱ་མའི་
 གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་དང་། སོགས་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་སྤོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་སྤོན་
 སྤོལ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དཔྱལ་བའི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པའི་གྲུང་དུ་འབྱུངས་
 སྐབས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡིན།

དེ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཐོག་མར་
 སྤར་གོང་དུ་བཤད་པའི་བཏང་སྒྲུམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ལ་མ་ཐུག་
 བར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤོན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ལྷ་མཆོད་ལས། ཐུག་བསྐྱལ་
 བྲ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། སོགས་ལྟར་བསམ་དགོས་པས་ད་ལྟ་རང་རེས་
 བདག་ཟེར་བ་ན། ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་ལ་གཞན་དེ་ལྟར་དུ་མི་བཟུ་བ་ནི།
 བདག་གཞན་མ་མཉམ་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། བདག་གཞན་གཉིས་ལ་བྱུང་
 པར་ཆེན་པོ་དེ་ཅམ་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་ཐུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་
 རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པས་སོ་སྒྲུབ་དུ་བསམ་དགོས། དང་པོ་འདི་
 ལ་དེ་ཅམ་ལས་གཞན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མེད། སྒོ་སྤྱོད་གི་སྐབས་
 འདིར་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཙོ་གསུམ་དང་། མཐུག་གི་ལྷག་བསམ་དང་།

བྱང་སེམས་ལ་ལྷར་རྒྱ་འབྲས་བདུན་གྱི་སྐབས་དང་བྱང་མེད་ཀྱང་། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་གཉིས་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་བྱང་འདོན་ཚུལ་ཡང་། འོན་ཏེ་དེ་གྱི་སྐབས་སུ། ལྷ་མ་ལ་ཨ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འོན་ཏེ་ཚུལ་ལས་མེད་ལ། འདིར་ནི་ཨ་མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འོན་ཏེ་ཚུལ་ཡོད།

བདག་གཞན་བརྩེ་བ་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་འགལ་སྐྱེན་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་དང་། མཐུན་སྐྱེན་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་པས། གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་སྟོན་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་ནི། ལྷ་མཆོད་ལས། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཙང་ནད་འདི། མི་འདོད་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་མཐོང་ནས། སྟོན་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། འཛིན་ཉིན་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་མཐོང་ནས། དེ་ཀྱང་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། ཞེས་དང་། འཛིན་ཉིན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། འཛིན་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ཡོད་ཀྱང་པ། དེ་ཀྱང་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། འདིའི་རྩ་ཆོག་ལས་ཀྱང་། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདེ། ཞེས་པ་ལྷར་རང་ལ་མི་འདོད་པ་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་དང་། དུག་དང་། ལྷ་སྤྱད་སྤྱད་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་དང་། དཔུལ་བ་ཡི་དུགས་དུང་འགྲོ་སྟོན་སྤྱད་སྤྱད་བའང་རང་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ཁེ་ཞིག་ཐོབ་པའི་རེ་བ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་སྟོན་བཅད་པ་དང་། སེར་སྤྱད་བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱང་དུ་བསད་པ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟོ་མཐོང་བདག་སྟོན་ན་ཆོ། དཔུལ་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་ཁ་མཆོ། དཔོན་པོའི་བྲིམས་ཀྱི་འཛིན་པ་སྟོན་

ཐམས་ཅད་རང་གཅེས་པར་བབྱང་ནས་ཟས་ཀྱི་ཚད་མ་ཟིན་པ་སོགས་དང་།
 ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་སྒོས་མ་ཐོངས་པ་དང་། རད་མ་ཐེག་པའི་སྒྲོན་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཞིང་། མཐོ་ས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་སྒོན་དང་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་
 འཐབ་པ་ནས་བབྱང་སྟེ། དམའ་ས་ནས་འབངས་མི་བྱིས་སོགས་མི་མཐུན་པ་
 དང་། སྤྱ་རྒྱུད་པན་ཚུན་འཐབ་པ་ཚུན་རང་གཅེས་པར་བབྱང་བའི་སྒྲོན་ཏེ།
 གཅེས་འཛིན་མ་བྱས་པར། ང་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཚུད་གང་དགའ་གྱིས་ཟེར་བ་
 ཞིག་བྱུང་ན། རྩ་མའི་སྒྲོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་། རྒྱན་མ། རྒྱལ་པ། ཐ་
 ར་བྱི་བས་རྩམ་ཁྲག་ལ་བྱ་ག་ཕྱག་ནས་མི་བདེ་བ་བྱུང་བ་ཚུན་ཀྱང་རང་གཅེས་
 འཛིན་གྱིས་བྱས། དུག་གིས་ཤི་བ་དང་། ཟས་མ་འཕྲོད་ནས་ཤི་བའང་རང་
 གཅེས་པར་བབྱང་ནས་ཟས་མི་བཟ་དགུ་བཟ་པོ་ཞིག་ཟོས་པ་ལས་བྱུང་བྱིར་དུག་
 གིས་བསད་པ་མེན་གྱི། རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་བསད་པ་ཡིན། ད་རེས་པར་
 གང་ཡང་མ་བྱས་པར་རྒྱན་ཁག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་གཞན་
 ལ་གཞོད་པ་བསྐྱལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་
 སོག་གཅོད་པའི་བཤན་པ་ལྟ་བུ། དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཁུར་ནས་དགེ་བའི་ལོ་
 ཏྲིག་བརྒྱ་བའི་ཆོས་རྒྱན་ལྟ་བུ། མ་རིག་པའི་ཞིང་ས་ལ་ལས་ངན་པའི་ས་བོན་
 བཏབ་ནས་འཁོར་བའི་ལོ་ཏྲིག་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སོ་ནམ་མཁན་ལྟ་བུ། མདའ་
 མདུང་གི་ཁ་འཐབ་པའི་དཀྱིལ་ཚུན་ནས་ཁེ་ཞིག་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་བརྒྱབ་སེམས་
 མཁན། སྤྱིང་འདུག་ན་སྤྲོ་མ་མཁན་པོ་པ་མ་ཚུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་འང་གཡུག་སོང་
 པའི་ཁྲེལ་མེད་གཞུང་ངན་པོ། ཐོག་མེད་ནས་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་
 གིའང་དོན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མོ་ལག་སྟོང་ཅན། རེ་དོགས་མེད་པ་ལ་རེ་དོགས་
 བྱེད་མཁན། མཐོ་མཉམ་དམན་གསུམ་ལ་ཕྲག་དོག འབྲན་སེམས། བྱང་

གསོད་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱོད་ན་དྲེགས་ཤིང་སྦྱང་ན་སྒོ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་
ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུགས་མཁན། མི་དགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས།
ཐོག་མེད་ནས་རང་ཉིད་སྤྱག་བཟུལ་ལ་སྦྱོར་མཁན་ཕུང་བྱེད་ལྷག་པའི་མགོ་
ཅན་དང་འདྲ་བའང་རང་གཅེས་འཛིན་ཡིན་པས། གཏད་རང་གི་སྦྱིང་དབྱས་
སྤྱ་ཡོད་པ་ལ། བསྐྱུལ་དང་གཏོར་མ་བརྒྱག་ན་འདི་ཐོག་ཏུ་བརྒྱག་དགོས་པ་
ལས། དེད་ཆོས་གཏོར་བརྒྱག་གི་སྐབས་དག་ཨམ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་མ་རྒན་
སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱིང་ཏུ་གཏོར་བརྒྱག་བྱེད་པ་གོ་ནོར་བ་རེད།

གཅེས་འཛིན་ལ་ལྷས་ངན་བྱེད་མགོ་སྤྱོད་དང་། སྒོ་སྦྱོང་ལ་འགོང་པོ་
འགོང་རྫོང་གི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་པའང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། སྤར་གཙོད་པ་
ཞིག་གིས་བཙན་གྱི་གནས་ས་འཕྲོགས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་འཕྱུལ་གྱིས། ཉིན་ཞིག་
གཙོད་པའི་སྦྱིན་བདག་གཉིས་འཐབ་ཚྱོད་བྱུང་བ་ན། གཙོད་པ་དེས་སྦྱིན་
བདག་གཉིས་ལ་བར་འདུམ་བྱེད་པར་སོང་བས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་གིས་མཆོན་
འཕངས་པ་གཙོད་པ་ལ་ཐེབས་ཏེ་བསད་ཚུལ་བདག་གི་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གྲུང་གི་བ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའམ་ལན་རྩ་ཡང་རང་གཅེས་
འཛིན་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་ཅིང་། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཁྱོད་རང་དོན་
བྱེད་འདོད་པས། བསྐྱུལ་པ་གངས་མེད་འདས་གྱུར་གྱང་། ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་
ལྟ་བུས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱག་བཟུལ་འབའ་ཞིག་སྤྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་
རེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་སྤྱག་ཏུ་འཇུག་མཁན་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་འདི་
ཉིད་ཡིན། བདག་གཅེས་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ཡང་སྒོ་
སྦྱོང་ལས་གཅིག་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ཕྱོགས་མཐུན་པས་ཡིན། མདོར་
ན་དེ་གཉིས་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཅིག་གིས་ང་ང་སྐྱམ་དུ་ང་

བདེན་གྲུབ་ཏུ་བབྱང་ཞིང་། གཅིག་གིས་ང་སྒྲོས་མ་ཐོངས་པར་གཅིས་པར་
བབྱང་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཡིན། མདོར་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ང་བདེ་བ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་སྒྲོ་ཕུགས་སུ་བཞག་པ་དེ་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རང་གཅིས་འཛིན་མ་
བཏུལ་ན་སྦྱིད་མེ་འབྱུང་བས། དེ་སྒྲོན་རང་ལ་སྤྱད་བསྐྱལ་བྱུང་བའི་ལན་ཙུ་
ཅད་མ་བཅད་པས་ལན་པར་འདུག ད་ཕྱིན་ཆད་ལན་ཙུ་ཅད་ཆོད་པས་རང་
གཅིས་འཛིན་འདི་ལ་དགྲར་བལྟས་ཏེ་སྒྲོང་ཐབས་བྱ་དགོས་གསུངས།

གསུམ་པ་གཞན་གཅིས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ་ནི།
ཞིབ་ལྟས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་
བྱུང་། ཞེས་དང་། སྒྲ་མཆོད་ལས། མ་རྣམས་གཅིས་བབྱང་བདེ་ལ་འགོད་པའི་
སྒོ། མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྒོར་མཐོང་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། སྒོ་
སྒྲོང་ལས། ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒྲོམ། ཞེས་པ་ལྟར་མདོན་མཐོའི་ལྷས་
ལོངས་སྟོང་། འཁོར་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གཞན་གཅིས་འཛིན་ལས་བྱུང་སྟེ།
གཞན་གྱི་སྒོག་ལ་གཅིས་པར་བབྱང་ནས་སྒོག་གཅོད་མ་བྱས་པས་སྒོག་གཅོད་
སྤངས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྦྱིན་ཏེ་བདེ་འགོ་དང་ཆེ་རིང་བ་སོགས་
འབྱུང་། གཞན་གཅིས་པར་བབྱང་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་མ་བྱིན་ལེན་
སྤངས་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་སོགས་བསྟེན།

མདོར་ན། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་
དང་། ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། འདི་གཉིས་གྱི་ནི་བྱུང་པར་སྟོས།
ཞེས་དང་། སྒྲ་མཆོད་ལས། མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཁོ་ན་དང་། ཐུབ་
དབང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡི། སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་
རྟོགས་པའི་སྟོས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། སྦྱོན་པ་དང་རང་གཉིས་

དང་པོར་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ཡང་། ཐུབ་པ་མཆོག་དེས་
 རི་ཚོན་སྐབས་ཤིག་ནས། གཞན་གཅིས་པར་བབྱང་བས་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ཟད་
 ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ལ། རང་རེས་
 འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་རང་གཅིས་འཛིན་གྱིས་ལྷན་གྲུས་ཏེ་ང་རང་བདེ་བ་
 ཞིག་དགོས་སྟམ་དུ་བཙོན་བཙོན་ཀྱང་། ད་ལྟ་རང་དོན་སྡེ་གཅིག་ཙམ་དང་།
 ཐ་ན་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བའི་ཐབས་ཙམ་ཡང་བྱ་མ་ཐུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད།
 ད་དུང་སྤྱག་བསྐལ་ཁོ་ནས་མནར་བ་འདི་ལྟར་ཡིན། རང་རེས་དེ་ལས་གོ་ཚོགས་
 སྡེ་ལྔར་ཞིག་ནས་སྒྲིན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་མཛད་པ་བཞིན་བྱས་ཡོད་ན། ད་
 ལྟ་རང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་ཟད་ཅིང་། བདེ་བའི་མཆོག་དང་ཐུན་ལ་གཞན་
 དོན་ཡང་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བས་དེང་སང་
 གི་ཁ་སྟབས་འདི་བྱུང་བ་རེད། བསྐང་གསོ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དྲགས་པོ་དག་བཤེས་
 ཤིག་གིས་སྒོ་སྒྱུར་མཆོན་ཆ་འཁོར་ལོའི། དེ་ལྟར་ལགས་པས་དག་པོ་བདག་
 གིས་ཟིན། ཞེས་པ་ནས། ཞེ་མ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་
 སོགས་ཡོད་པའི་སྒོ་སྒྱུར་གི་བསྐལ་དེ་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐང་གསོའི་སྐབས་
 འཇུག་པར་མཛད། དེ་ལ་འཇུག་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་དག་དངོས་གནས་པ་ངོས་
 ཟེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། ཚོན་ཐུགས་པ་ཞིག་གིས་མཐུ་བྱས་ཏེ་རྒྱན་མ་མང་
 པོ་ཤི་བ་ན། ལབ་སྒྲོན་གྱི་སྐུ་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཅིས་འཛིན་ལ་མཐུ་
 ཐེབས་པར་སྒྲོན་ཏེ་རང་གཅིས་འཛིན་མ་བྱས་པས་ཐུགས་པའི་མཐུས་གཞོད་
 མ་རུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དང་། འབྲུག་པ་རྒྱན་ལེགས་ཀྱིས་གཙུང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
 རིམ་གྲོ་མཛད་པ་ན་གཏོར་བོར་ཕྱིར་མ་འཕངས་པར། གཅིས་འཛིན་ལ་རྒྱག་
 པའི་བསམ་པས་གཙུང་གི་སྐུ་པང་དུ་འཕངས་པའི་རབས་གསུངས། སྒྲོན་པ་

ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གཞན་གཅིས་པར་བབྱང་བ་ཡང་སྤར་རྒྱལ་པོ་པར་ཅན་དུ་
 འབྱུངས་སྐབས་ནད་ཡམས་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཉ་རོ་ཉི་ཉའི་སྐྱེ་བ་བཞིས་ཏེ། དེའི་
 ཤས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཡམས་ནད་གསོས་པ་དང་། རུས་སྤལ་དུ་འབྱུངས་
 སྐབས་རྒྱ་མཚོར་སྤྱང་བའི་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱ་མཚོའི་ཚུ་རོལ་དུ་བསྐྱལ་ཞིང་། སྐྱ་
 ལུས་སྤང་འབྱུང་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱི་ཕྱེས་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་
 བྱེད་བྱིན་པ་དང་། གཙུག་ན་རེན་ཆེན་གྱིས་དབུའི་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཁོར་བུ་སྐྱ་
 ཤ་ལས་དངོས་སུ་བཅད་དེ་གཞན་ལ་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤས་སྒྲིབ་སྟོབས་
 ཆེན་པོས་སྟག་མོ་བཀའ་པ་རང་གི་བུ་ལ་ཟར་ཉེ་བ་ཞིག་ལ་ལུས་བྱིན་པ་དང་།
 ཟླ་འོད་ཀྱིས་དབུ་བྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་རབས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། སྟོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་དེ་ལྟར་མཛད་ལ། དེད་ཆོས་རང་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་
 བསམ་རྒྱུ་མེད་པ་འདིས་དེ་ལྟར་དཀའ་ཡང་སྟོན་ལམ་ཚུན་བཏབ་སྟེ་སྦྱོང་དགོས།
 གཞན་ཡང་། གཞན་གཅིས་པར་བབྱང་འོས་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་
 བུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་དང་
 འདྲ་བར་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱིས་རང་ཅག་ལ་ཨ་མ་བྱས་པའི་ཆོ་དྲིན་ཆེན་པོས་
 བསྐྱུངས་པར་མ་ཟད། ཨ་མ་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་དེ་དག་གི་དྲིན་
 ཁོ་ནས་རང་ཅག་འཆོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩམ་པ་ཁྲུག་མ་གང་ཡང་དང་པོར་
 སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ཚོས་འདྲེན། འགའ་ཞིག་གིས་རྩུ་བཏང་། འགའ་
 ཞིག་གིས་ཐུགས་བཅག་སྒྲོར་བ་སོགས་དཀའ་བ་དཔག་མེད་བྱས། རྫོད་གནས་
 འདིའང་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ཏེ། མི་དང་དུད་འགྲོ་མང་པོས་ས་བསྐྱལ། ཚིག་པ་
 བཙེགས། ཤིང་བཟོས། རྩུ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ལས་བྱུང་། གཟན་འདིའང་དང་པོར་

ལྷག་མང་པོ་ཞིག་གི་བལ་བརྟོན། དེ་རྗེས་འགའ་ཞིག་གིས་འཐགས། འགའ་
 ཞིག་གིས་བཅོམ། ད་ལྟ་གྲོན་ཆོག་ཆོག་ཏུ་གྱུར། གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་དལ་
 འབྱོར་གྱི་རྟེན་རྟེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། སྦྱོང་
 པ་ལ་སྦྱོབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མན་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཏེ་སྦྱོང་
 རྗེས་སྦྱོང་ཡུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཡུལ་དང་། སྦྱོང་ཡུལ་དང་། རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་
 དང་། བཅོད་པ་བསྐྱེད་ཡུལ་སོགས་སེམས་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་ལས་བྱུང་། དེས་ན་སྦྱོང་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་
 དང་རྒྱལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་འབྱུང་འདྲ་བ་ལ། རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱ་དེ་
 བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ལ་མེན་ཅི་ཡི་ཚུལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་བྱེད་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་དང་། བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་གྱིས་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་སྤང་ཐང་པས་ཀྱང་། བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།
 ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། རོན་མཆོག་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། ཤེན་
 ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག ཅེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ནི་རང་གི་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་འོས་པ་ཡིན་གསུངས། ॥

༥ ཉིན་བཅོ་བརྒྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
 ལྷགས་དྲག་ཆུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་གྱིས་བྱེད། ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་དེ།
 སྦྱོང་འགྲོ་ཀྱན་སྦྱང་འཆོས་པ་མདོར་བསྡུས་དང་། ས་བཅད་སྦྱོང་དུ་རྩི་ལྟར་
 སོང་བ་རྣམས་གསུངས་རྗེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་སྒྲོམ་ནས་རྒྱ་འབྲས་བདུན་
 ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཆོན་གཉིས་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་སྦྱོར་དུ་

མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅིས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམ་པ།
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲུལ་
ཚུལ་ཏེ་ལྷ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ལའང་བསྐྱར་བཤད་མཛད།

བཞི་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་ནི། སྒྲུབ་ཡོན་ལ་
བསམས་པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྟགས་ནས། རང་ཉིད་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་གཙང་
ནད་འདི། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་བཞིས་བསྟན་པ་བཞིན། སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྒོ་
ནས་རང་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་
གཉིས་གོ་ས་སྒོ་བ་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་བདག་དང་།
བདག་གཞན་དུ་བསམ་པ་མིན་གྱི། སྒྲུབ་རང་གཅིས་པར་བབྱང་ནས་གཞན་
ཡལ་བར་དོར་བ་ཡིན་པ་ལ། ད་དེ་ཉིད་གོ་ས་སྒོ་གསེ། རང་གཅིས་པར་འཛིན་
པ་དེ་གཞན་ལ་སྒོ་བ་ལ་བརྗེ་བ་ཞེས་ཟེར་བས། སྒོ་ཆད་གཞན་ཡལ་བར་དོར་
བ་ལྟར་ད་ཕྱིན་ཆད་རང་ཡལ་བར་དོར། སྒོ་ཆད་རང་གཅིས་པར་འཛིན་པ་
བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཆད་གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་སྒོ་སྒྱུང་། དེ་
ལྟར་གོམས་ན་བརྗེ་བ་ལྟ་བུ་ལོང་སྟེ། དཔེར་ན་པ་རི་ལ་སྒྲོད་པ་ན་ཚུ་རི་གོ་སྒོ་ག་
པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། ལྷ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་ལེན་
བསྒྲུལ་ཚུལ་ནི། སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལེན་པ་དང་། བྱམས་
པའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏོང་བ་སྦྱང་བ་སྟེ། རྩ་བར། གཏོང་ལེན་
གཉིས་པོ་སྟེ་ལ་མར་སྦྱང་། ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ནི་ལྷ་མའི་བསམ་པ་དེ་ཉིད་
གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའོ། གཏོང་བ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ལས་ལྷ་མ་སྒོན་དུ་
བྱེད་པར་བྱིད་ཡིག་མང་པོ་ལས་འབྱུང་ཡང་། ལག་ལེན་ལ་བྱི་མ་སྒོན་དུ་བྱ་
ཞིང་། གཏོང་བ་མི་བྱེད་པར་ལེན་པ་གཅིག་བྱ་བྱེད་པའང་བྱང་། དང་པོར་

ཟུག་བསྐལ་མ་སྒངས་ན་བདེ་བ་བཏང་ཡང་མི་པན་པས་སྟིང་རྗེའི་དམིགས་པ་
 རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་བྱ་
 སྟེ་པའི་སྟིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་ཟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གིས་སྤྱོད་བཞུར་
 བ་ལྟར་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་རང་གི་སྟིང་གར་གཅེས་འཛིན་ལ་ཐིམ་པར་
 བསམ་ཞིང་། རྒྱས་པར་ན། ཚ་དཔྱལ་བའི་ཚ་བའི་ཟུག་བསྐལ་མེ་དང་བཅས་པ་
 རང་གི་སྟིང་གར་ཚ་ཁྱབ་གྱིས་གཅེས་འཛིན་འགོང་པོར་ཐིམ་པར་བསམ། དེ་
 བཞིན་དུ་གང་དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས། དུད་འགོ། ལྷ་མིན། མི། ལྷ་སྟགས་
 རྣམ་བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་བ་མན་གྱི་ཟུག་བསྐལ་དང་། ཐྱིག་སྤྱོད་སྟགས་རང་
 སྟིང་དུ་ལེན་པར་བསམས་ནས། ཟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐྱིག་སྤྱོད་བྱང་བར་
 མོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བདག་ལ་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་སྟོན། ལེན་པའི་
 སྐབས་སྤྲོ་མ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལ་ལེན་དུ་མེད། གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་
 སྟོའི་རྒྱས་པ་མཐོ་དམན་ཅན་མང་བས་ན། ལས་དང་པོ་བ་ཁ་ཅིག་གཏོང་ལེན་
 སྟོམ་པ་མི་རྒྱས་པའང་འབྱུང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ། ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་
 རྣམ་བཅུམས། ཞེས་པ་ལྟར་རང་ལ་བྱི་དྲོ་འོང་རྒྱུའི་ཟུག་བསྐལ་དེ་ལྟ་དྲོ་ལ་
 ལེན་ཅིང་བསྟོམ། དེ་ནས་སང་གི་དེ་དེ་རིང་ལ་ལེན་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྲོ་བ་
 རྗེས་མའི་དང་། ལོ་རྗེས་མའི་དང་། མི་ཚེ་འདི་དང་། སྤྱོད་བྱི་མ། ཚེ་རབས་
 གཏན་དང་། ས་མ། ཉེ་འབྲེལ། བར་མ། དགྲ་སྟགས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བར་སྤྱང་སྟེ། ལྷ་མ་ལྷ་མ་ལ་འབྱོངས་པ་ན། བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་དམིགས་པ་
 སྟོས་ཀྱིན་ཟུག་བསྐལ་ཐྱིག་སྤྱོད་སྟགས་རང་སྟིང་དུ་སྒང་། དེ་ལྟར་གོ་རིམ་འདི་
 བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི། དང་པོ་ནས་དགྲ་སྟགས་ཀྱི་ཐྱིག་སྤྱོད་ལེན་
 སྟོམ་འབྱུང་། དེས་ན་སྐབས་རེར་རང་ནས་པར་བཅུམས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟོམ།

སྐབས་རེར་དཔྱལ་བ་ནས་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་བའི་བར་དང་། སྐབས་རེར་
ལྷང་པའི་ཕུ་ནས་མར་དང་། སྐབས་རེ་མདའ་ནས་ཡར་རིམ་འདེད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་བསྐྱོམ། ཐ་ན་བྱི་ལ་རྩོད་བརྒྱབ་པའི་སྤྱག་བཟུལ་ཚུན་སྦྱང་། སྦྱངས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱང་ཡལ་བའམ། འགམ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་མེན་པར། སྙིང་གི་དབྱས་སུ་
ལེན། དེ་དག་གི་ཆོ་འཇིགས་དངངས་སྐྱེས་ན་ལེགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམས་
ན། དངོས་སུ་ལེན་མ་ལུས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚཱགས་སྐབས་པོ་ཆོ་རྒྱལ་པ་
དང་། སྒོ་གོམས་ན་དངོས་སུ་ལེན་ལུས་པའང་འབྱུང་བ་བྱམས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏོང་བ་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་དོན་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་བསྐྱར། ཞེས་དང་། སྤྱོད་
བཀོད་དང་། རྩོད་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
སོགས་གཏོང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་ལུས་གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོར་
སྦྱལ་ནས་སྤྱོད་དང་བརྩུད་ལ་བཏང་བས། དང་པོར་བརྩུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆ་
དཔྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྦྱང་ཆར་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱལ་ཏེ་སྤྱག་བཟུལ་སྦྱང་། ལུས་དལ་
འབྱོར་གྱི་ཉེན་དུ་བསྐྱར་ནས་དེ་འཐོབ་པར་བྱས། དེ་ནས་གནས་དང་ཁང་
བཅེགས་ཡིད་དུ་འོང་བར་བསྐྱར་ནས་བཏང་བས་དེ་ལ་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་
པ་དང་། ཟས་སྒོམ་ཕུན་ཚཱགས་སུ་བསྐྱར་ནས་བཏང་བས་ཆོམ་པར་བྱས། གོས་
སུ་བསྐྱར་ནས་བཀོན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྐྱར་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་
འཆང་བྱུ་ལ་ཁད་དུ་བྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་གང་དཔྱལ་བ་ལ་ཉི་འོད་དང་
གོས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ། ཡི་དྲགས་ལ་ཟས་སྒོམ་སོགས་དང་། དུད་འགོ་ལ་ཆོས་
རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ། ལྟ་མེན་ལ་གོ་ཆ། ལྟ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་

ལ། མི་ནི་འདོད་པ་ཆེ་བས་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་བསྐྱར་ནས་བཏང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། དགེ་ཅུ་སོགས་ཀྱང་གཏོང་ཞིང་། ལྷ་མ་དང་
སངས་རྒྱས་ལའང་ལྷས་མཆོད་སྤྱོད་དུ་སྤྱུལ་ཏེ་སྤུལ་བས། ལྷ་མའི་སྐྱ་ཆེ་མཛོད་
འཕྲིན་རྒྱས་པར་བསམ། དགེ་ཅུ་དུས་གསུམ་གའི་དེ་གཏོང་ཆོག་ཅིང་། ལྷས་
དང་ཡོངས་སྤྱོད་གཉིས་ནི་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས། འདས་ཆར་བ་
གཏོང་དུ་མེད། གཏོང་བའི་སྐབས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བདེ་
བས་པོངས་ལྷགས་བསམས་ནས་བྱམས་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྱོད་གི་
དམིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་
གིས་སྤྱང་། ཞེས་པ་ལྟར་གཏོང་ལེན་ལ་དྲན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་གཏོང་ལེན་གྱི་ཆོག་འདོན། འདི་ལ་གསེར་འོད་ནས་གསུངས་
པའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རང་རེས་མ་ཤེས་ན། དེས་ན་རྩེ་བཙུན་ལྷ་
མ་སྤྱགས་རྩེ་ཅན། ཞེས་སོགས་བཏོན་པས་རུང་། ལྷ་མ་གྱི་ལྷ་མ་འགའ་རེས་
འདི་ཉིད་གངས་གསོག་ཏུ་མཛོད་པའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་སྤྱོད་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འཕེལ་ཐབས་སུ་འགོ་བ་བྱ་དགོས་
ཤིང་། དེ་ནི་མདོ་པལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བལྟ་དགོས། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་ལ་སྤྱགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་འདོད་པ་དག་གིས་འཇམ་མགོན་ཙཱ་
ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་མདོ་པལ་ཆེན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐོས་བསམ་
བྱེད། དེ་གཉིས་རྒྱང་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་
རྒྱང་ཟད་འབྱོངས་པའི་ཆེ་དབུགས་ཕྱིར་འགོ་སྐབས་གཏོང་བ་དང་། རང་དུ་

འབྲུག་པ་ན་ལེན་པ་དང་སྒྱུར། རྒྱུང་ལ་བསྐྱོན་པ་འདི་དང་པོར་མི་རྒྱས་ཀྱང་།
 ཡང་ཡང་གོམས་ནས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱོན་ན་རྒྱུང་སེམས་འབྲུག་པ་གཅིག་པས་བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེད་ཀྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་སྒྲ་བའི་འཕྲུལ་འདེགས་ཆེན་པོ་
 ཡིན། འདི་ནི་སྤྲལས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་རྩི་རྗེའི་བསྐྱེས་པ་དང་ཆ་འདྲ་
 ཞིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་རྗེ་སྤྲུལ་མཁས་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབྱུགས་ཙམ་
 ཡང་། མཐའ་དག་འགོ་ལ་སྤྲོན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། ཞེས་སྤྲལས་བསྐྱོད་པ་
 མཛད་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པ་རེད། འདི་དག་ལ་མན་ངག་གཞན་ཡང་
 ཡོད་ཡོད། རྒྱུན་དུ་ཆགས་མེད་མི་བྱེད་པའི་རིགས་ལ་འཆད་དུ་མི་རུང་
 གསུངས།

གསུམ་པ་རྒྱུན་ངན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ནི། སྤྲལས་མའི་དུས་
 འདིར་འདི་ཤིན་ཏུ་པན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ཆོས་བྱེད་ལ་བར་ཆད་མང་ཞིང་རྒྱུན་སྤང་
 མི་སྤྲལ་པའི་སྐབས་འགལ་རྒྱུན་མཐུན་རྒྱུན་དུ་བསྐྱུར་སྤྲལ་པ་དགོས། དེ་མེད་
 ན་རྒྱུན་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ཡང་ཆོས་ཤོར་འགོ། དེ་ཡང་ཆོས་པ་འགའ་ཞིག་
 ནི་གོ་ས་སྤྲལས་བྱུང་བས་དྲེགས་ནས་ཆོས་ཤོར། འགའ་ཞིག་ནོར་བྱུང་བས་
 དེའི་འཆོ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཤོར། འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱུན་ངན་པ་བྱུང་བ་ན་ཡི་ཆད་
 ནས་ཆོས་ཤོར་བས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཆོས་བྱེད་པར་དཀའ། ཆོས་རུང་ཟད་བྱེད་
 བྱུང་བ་ཡང་ཤོར་ན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྒྱུན་ངན་
 པ་གང་བྱུང་ཆོས་ལ་མི་གཞོད་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་སྤྲལ་པ་དགོས། དེ་ལ་བསམ་
 པས་བསྐྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་བས་བསྐྱུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱོད་པས་བསྐྱུར་བ་
 དང་། ལྟ་བས་བསྐྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་མཛད་ལས། སྦྱོད་བརྒྱུད་
 གྲིག་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་གང་སྟེ། ཞེས་སྤྲལས་དང་། སྦྱོར་བྱེད་ཅ་བར། སྦྱོད་

བཅུད་ཐེག་པས་གང་བའི་ཆོ། རྒྱུ་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར། ཅེས་པ་
 ལྟར། ར་ཆ་དག་འདྲེ་སོགས་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་བྱང་བ་ན། ད་ལྟ་རང་རེས་
 ལེ་ལན་གཞན་ལ་འགོལ་ཞིང་། རྒྱུ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་
 མི་ཤེས་པར་ཟས་དང་གདོན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་སྤྲོ་མོད་ཀྱང་། རྩ་བའམ་
 ལན་རྩ་གང་ལ་ཐུག་བཟུས་པ་ན། སྤར་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་བཟུན་པ་ལྟར་མི་འདོད་པ་བྱང་ཆད་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་རང་
 གཅེས་འཛིན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས། ལེ་ལན་རྩ་བ་ནི་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་
 ཐུག་དེས་ན་རྒྱུ་མས་འོར་བརྒྱས་པ་ཆུན་ཆད་ཀྱང་ལེ་ལན་རྒྱུ་མ་ལ་བདའ་
 ས་མེད་ཀྱི། རང་གི་ལས་ངན་དང་། དེ་སྐྱེད་བྱེད་གཅེས་འཛིན་ལ་བདའ་
 དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་སོགས་བྱང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པའི་གོགས་སུ་བསམ་དགོས་ཏེ། ར་ཆ་ཐེག་སྐྱེབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཤིང་ཡིན། ཞེས་
 པ་བཞིན་ན་ཆ་སོགས་ཅི་བྱང་ཡང་སྤོན་གྱི་ལས་ངན་ཐེག་སྐྱེབ་ངན་སོང་སྤོང་
 དེས་རྣམས་ཏེན་འདི་ལ་སྤོན་པས་གོ་བཅད་སྟམ་དུ་ཡིད་བདེ་སྟང་སྟང་བ་བྱ་
 ཞིང་། དེར་མ་ཟད། ངས་སྤོན་གཏོང་ལེན་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐེག་སྤྲུག་
 བདག་ལ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ད་དོན་གྲུབ་སོང་སྟམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས།
 སྤར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྤོན་པར་སྤོན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤོང་འགྱུར་ཆང་མ་དེས་གོ་ཆོད་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་། ད་དུང་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དངོས་སུ་ལེན་པའི་དུས་ད་རེས་བྱང་བས་ད་ལེགས་
 པོ་བྱང་སྟམ་དུ་གཏོང་ལེན་བྱས་ནས་སྤོན་ཅད་ཀྱིས་བཏང་ན། ར་ཆ་ཡང་བར་
 ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བར། དགོ་སྦྱོར་སྤེལ་བྱེད་དུ་འགོ་བ་སྤར་ཀུན་སྤངས་གྲགས་
 རྒྱུ་པའི་སྤོབ་མ་མཛོ་ནད་བྱང་བ་ཞིག་སྤོ་མ་ཇུ་འཕྲེང་ནས་ནད་སངས་པའི་

ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ཡིན།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་དཔྱད་དགོ་བའི་བསྐྱལ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱག་
བཟུལ་མི་འདོད་ན་ཐིག་པ་སྤོངས་ཤིག་ཅེས་པའི་བརྟུར་བསམས་ནས་ཆོགས་གསོག་
སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འབད། རང་རེ་ལ་རྒྱུན་དཔྱད་པ་མ་བྱུང་ན་སྤྱང་བ་སྤྱོད་ཐག་ཆོད་
བས་ཆོས་མི་དྲན་ལ། ཁ་ཉེས་གོད་ཁ་ན་ཆ་སོགས་རྒྱུན་དཔྱད་པ་བྱུང་ན། དེས་
ཡིད་འབྱུང་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ལས་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོ་བར་འཇུག་པ་འོང་། འདྲེ་
གདོན་རྒྱལ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན། སྤྱག་བཟུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་ལང་ཡིན། ཞེས་
པ་ལྟར་རྒྱལ་འགོང་འདྲེ་གདོན་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བྱུང་ན། ངས་སྤོན་ཆོས་མ་
དྲན་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་ཡོད་པ་ལ་ད་འདིས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྟུང་དུ་བསྒྲོམ། རང་གི་སྒྲོས་འབྱེར་སྤངས་ཤེས་ན། སྤྱག་བཟུལ་
བྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་མིན། ར་ཆ་སོགས་རང་
གཅེས་འཛིན་ལས་བྱུང་བས། རད་གདོན་ནམས་རང་གི་དག་བདུལ་མ་ཐུབ་
པའི་དག་བོ་གཅེས་འཛིན་ཁོ་འདུལ་རོགས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་དྲིན་ཆེ་སྟུང་
པ་དགོས། རང་ཆོས་རྒྱུན་དཔྱད་པ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་ཉམས་ལེན་བསྐྱར་རྒྱུ་བྱེད་
མོད། དེ་ལྟ་མི་བྱ་བར་དཔེར་ན། འབྲུལ་པས་འཕྲང་དོག་པོར་སྤོབས་དུས་
གཟབ་གཟབ་བྱེད་པ་ལྟར། ར་ཆ་རྒྱུན་དཔྱད་སོགས་བྱུང་སྐབས་སྤྱག་པར་གཟབ་
སྟེ་ཉམས་ལེན་མི་བཞོལ་བར་གཏོང་ལེན་སོགས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་
གསུངས། སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པའི་གཞན་ཡང་སྤྱག་བཟུལ་ཡོན་ཏན་ནི།
སྤྱོད་པས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། འཁོར་བ་པ་ལ་སྒྲིང་ཇེ་སྒྲི། ཐིག་ལ་འཛིན་
ཞིང་དགོ་ལ་དགའ། ཞེས་སྤྱག་བཟུལ་བྱུང་བ་ན་སྤྱོད་ནས་ང་རྒྱལ་སེལ་ཞིང་།
རང་སྤྱག་བཟུལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲིང་ཇེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་

ལ་སྤྱོད་འདོད་སོགས་འབྱུང་། རང་རེས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་ལས། བདེ་ཞིང་
 སྤྱིད་པ་བྱུང་ན་ལེགས་པར་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་ན་མི་དགའ་
 སྤྱུག་ན་དགའ། སྤྱིད་ན་སྤོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཟད། སྤྱུག་ན་ལས་ངན་
 ཐིག་སྤྱིབ་བྱང་། ཞེས་གསུངས་པས། གོ་ས་ལྟ་བུ་མཐོན་རང་གཅིག་ཕྱ་བཟང་
 བཙོན་དུ་བཅུག་པ་དང་འདྲ་བར་གང་འདོད་སར་འགོ་ས་མེད་པ་སྤྱོད་ཆེན་དཔོན་
 ཆེན་ཆོ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱུག་མཚོག་སྤོབ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་། མཐོན་བཟང་
 བཙོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དམན་ས་རྒྱལ་བའི་གདན་ས་ཡིན།
 ཞེས་པ་ལྟར་སྤོན་གྱི་མཁས་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་དམན་ས་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བའི་གོ་
 འཕང་དུ་གཤེགས་ཤིང་། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། ཞང་འཕང་ཀ་བེར་ཆུང་
 ལ་ཕྱག་འཆོལ་བར་མཛད་པ་བཞིན། རང་རེའང་དམན་ས་བཟུང་ནས་འོག་དུ་
 འགོ་བ་ཆུ་ལས་མེད་པ་བྱེད་ན། གོགས་དང་ཡང་མཐུན་པ་འབྱུང་ཆེ། བསྟོད་
 ན་མི་དགའ་སྤྱད་ན་དགའ། སྤྱད་ན་རང་སྤྱོན་ཐེར་ལ་འབྱུང་། ཅེས་པ་ལྟར་
 གཞན་གྱིས་བསྟོད་ར་བཏང་ན་ང་རྒྱལ་ཇེ་ཆེར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་འདི་ཕྱི་
 གཉིས་ཀར་ཕྱང་། རང་གི་སྤྱོན་མི་མཐོང་ལ། སྤྱད་ན་གནས་སྐབས་མི་སྟན་
 ཡང་། ཕྱིས་ནས་རང་གི་ལས་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་འདོར་ལེན་གཟབ་པར་བྱེད་
 པའང་འདིས་འབྱུང་ལ། མི་ཁ་ལྟ་ཡི་ཕམ་པ་བ་ཡིན། ཞེས་ལྟའི་དངོས་སྤྱུག་ལྟ་
 བུ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་མི་ཁ་སྤང་བ་སོགས་རྒྱེན་ངན་རུ་འཛིངས་པའི་
 སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསམ། རང་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ་བྱུང་ན། དགོ་བའི་འབྲས་
 བྱ་བྱུང་སྟམ་དུ་ལྟག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྱོད་ཕྱགས་བསྟེད་པ་
 སོགས་བྱ་གསུངས།

གཉིས་པ་ལྟ་བས་བསྐྱུར་བ་ནི། འབྲུལ་སྤངས་སྤྱོད་བཞིར་ལྟ་བ་ཡི། ཞེས་

སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་ལྷ་རབས་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས། རང་
རེས་བརྟགས་ན་རྩང་མི་བདེ་སྟེ། ལྷག་བསྐལ་གང་བྱང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ལ་
བཞུས་ན། དང་པོ་གང་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱ་སོགས་གསུངས་མོད། གནད་ཆེ་
བ་ཙམ་མི་སྤང་བས། མདོར་ན་རང་ལ་བདེ་ལྷག་དང་རྒྱན་བཟང་ངན་ཅི་བྱང་
ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་དེ་རྒྱ་རྒྱན་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་ཙམ་ལས་རྒྱན་
བཟང་ངན་དང་བདེ་ལྷག་ཅེས་ཐ་སྙད་ཙམ་མདོར་སྟུང་བསྟོན་མེད་དུ་སྤང་བ་
ལས་དོན་དུ་ངོ་བོས་མ་བྱུང་བ་དང་། ང་དང་གཞན་ཞེས་པ་བདེན་པར་མེད་
ཚུལ་ལ་བཞུས་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཆགས་པ་སོགས་དགག་པས་ཆོག ལྷ་
བ་མ་ཤེས་ན། ད་ལྷ་རང་ཉིད་ལ་སྦྱིད་ལྷག་ཅི་བྱང་ཐམས་ཅད་རང་འཆི་བའི་
སྐབས་མི་ལམ་མིས་པ་ལྷར་དུན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་ད་ལྷ་ཆོ་ལྱང་ཡུད་
ཙམ་འདིར་ཆགས་སྤང་བྱེད་དོན་མི་འདུག་སྟུང་བ་དགོས་གསུངས། །

༥ ཉིན་བརྒྱ་དགུ་པར། བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་ལས། ངན་འགྲོའི་ལམ་ནི་
བསྐྱོག་བགྱིད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ལས་བརྒྱམས་པའི་སྟོན་འགྲོ་ཀུན་སྟོང་འཆོས་
པ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་མཛད་ནས། སྟོན་དུ་རྗེ་ལྷར་སོང་བའི་ས་བཅད་ནམས་
གསུངས་རྗེས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏོང་
ལེན་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ལ་བསྐྱུར་བཤད་དང་། དོན་ཆོན་བདུན་ལས། དང་པོ་
གཉིས་ལའང་བསྐྱུར་བཤད་དང་འབྲེལ། དེ་ལྷར་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་
དང་། ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྟོ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ལ་བསྐྱེད་པའི་གཞི། རང་
དང་གཞན་གོ་ས་བརྗེ་བའམ་སྟོས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྐར་ཁྱས་པ་ལྷར་སྦྱིང་རྗེའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལྷག་བསྐལ་ལེན་
པ་དང་། བྱམས་པའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ལྷས་ལོངས་སྟོང་དགོ་རྩ་

དང་བཅས་པ་བཏང་ཞིང་། དེ་འབྱོངས་པ་ན་དབྱགས་འགྲོ་འོང་ལ་གཏོང་
ལེན་སྒྱུར། དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་གིས་དྲན་པ་གསོ།
དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་མན་ངག་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་
སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ། ས་བཅད། དབྱེ་བཟུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གངས་མང་ཉུང་
བྱེད་ཚུལ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། དམིགས་སྒྲོར་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
ཚུལ་ནི། དང་པོར་བཏང་སྟོམས། མར་ཤེས། དྲིན་དྲན་དང་དྲིན་དྲན་ཁྱད་པར་
བ། དྲིན་གཙོ་བཞི་བསམས་རྗེས། བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཅེས་འཛིན་
གྱི་སྦྱོན་སྟོན་ཏུ་མ་ནས་བསམ་པ། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་ཏུ་མ་
ནས་བསམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དངོས་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱང་
རྗེའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་དེ་དང་སྒྲགས་ནས་ལེན་པ། དུམས་པ་ལ་
གཉིས་ཡོད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ཀྱི་དུམས་པའི་དམིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་
ཏེ། དེ་དང་སྒྲགས་ནས་གཏོང་བ་རྣམས་བྱ། དེའི་མཐུག་ཏུ། དེ་ལྟར་བདག་
གིས་གཏོང་ལེན་བྱས་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་གྱུར་འདུག་གམ་མི་འདུག་བརྟག་པའི་
ཆོ། རང་གི་མོས་པ་ཅམ་ལས། ད་ལྟ་དངོས་གནས་པར་ཕན་བདེ་དངོས་སུ་གྱུབ་
པ་དེ་ལྟར་གྱུར་མི་འདུག་པར་མཐོང་ནས་ད་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་འོང་བ་ཞིག་
བྱེད་སྟམ་དུ་རང་གི་དོས་ནས་ཁུར་དུ་ཁྱེར་བའི་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་
དེའི་ཕྱིར་རྗེས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་དངོས་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་
སྒྲོར་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་རྒྱ་འབྲས་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་མན་
ངག་གཉིས་ཀ་བསྒྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡིན། མཐར་གསང་ལྷགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་མཐུན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དང་། མ་
འོངས་པ་ན་བམ་བེ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པོ་ཆེབས་ཀྱི་ལྷ་ཁྱད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་

དང་ཆ་མཐུན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་
པར་གྱུར་སོང་སྐྱམ་པ་རེ་བྱས་ན་ཆོག་ས་རྫོགས་ཆབས་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་ལ། རང་བྱུང་དབང་གི་
སྐྱར་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་སྐྱར་གྱུར་པར་མོས་
ལ་དགའ་སྟོབས་བསྐྱོམ།

ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགེ་ཆ་གསུམ། ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་
མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྦྱིབ་ན། ཡུལ་
གསུམ་པོ་གང་རུང་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཆགས་
སྤང་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གང་སྦྱིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པའི་ངན་འགྲོ། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
རང་སྤྱོད་དུ་སྦྱངས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་མེད་
པའི་དགེ་ཆ་དང་ཐུན་པར་བྱས་སོང་སྐྱམ་པའང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱེད། རྒྱུན་
ངན་པ་འཐབ་ཚོད་དང་ན་ཆ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་ཆ་གཅིས་འཛིན་དུ་མཐོང་
ནས། རང་གི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བྱ་ཟད་པའི་རྒྱུ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
སྦྱངས་པ་ནམས་སྦྱིན་པར་ཤེས་ནས་ཡིད་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་
སྟོ་སྦྱོང་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་སུ་ཤར་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་
བས། སྟོ་སྦྱོང་ལ་གྲོང་བྱིར་སྦྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད།
རྒྱུན་ངན་རུང་ཟད་ཅིམ་ཡང་མི་ཐེག་པ་མི་བྱེད་པར། དཔེར་ན་ཆོང་པ་ལམ་
དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཆར་བབས་པ་རྒྱུན་མ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཁ་བ་བབས་པ་
འགོལ་ཁལ་ཆིག་པ་མི་འཐེང་བའི་གྲོགས་སུ་འབྱེར་བ་བཞིན་དགོས། སྦྱོང་

འབྲུག་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སྤྱོད་ན་ནི། དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་
 ཏེ་བཅོས་སྤྱོད་ན་ནི། དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་པར། ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱག་
 བསྐལ་བྱང་བ་ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱས་ཀྱང་དེས་ཅིའང་མི་པན་པས་གྲོགས་སྤྱོད་
 འབྱུང་དགོས། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ན་ཆ་སྟགས་ཀྱིས་མནར་ཏེ་མ་ཤི་ཅམ་
 བྱང་བ་ན། ལམ་རིམ་སྟགས་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་སྒོ་
 རང་འབྱུངས་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་མཐོང་ཆོས་སྤྱོད། དེ་ལྟར་རྒྱུན་དན་པ་བྱང་
 ཆོང་རང་ཅི་བྱང་ཡང་རུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆགས་ཆེ་ཉམ་ང་
 བདག་གི་སྤོང་དུ་འབབ་པར་ཤོག་སྟམ་དུ་བསམ་ན་པན་ཡོན་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་
 ཚུལ་དང་། སྐར་ཡང་རྒྱུན་དན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བའི་བསམ་པས་
 བསྐྱར་ཚུལ་ཡན་གྱི་བསྐྱར་བཤད་གནང་།

དེ་ནས་སྦྱོར་བས་བསྐྱར་བ་ལ། སྦྱོར་བ་བཞི་ནི། ཆོགས་གསོག་ སྦྱིབ་
 སྦྱོང་། འབྱུང་པོར་གཏོར་མ་བཏང་བ། ཆོས་སྤྱང་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་སྟེ།
 སྦྱོང་སྦྱོང་ལ་ལོགས་པར་གོམས་པ་དེས་ཆོས་སྤྱང་སྟགས་ལའང་ན་ཆ་སྟགས་བྱང་
 བའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་བདག་ལ་སྦྱིན་པ་འདི་ངས་གཏོང་
 ལེན་བྱས་པའི་དགོས་པ་བྱུབ་པ་ཡིན་པས། སྐར་ཡང་ད་ལྟའི་ནད་འདི་ལས་ད་
 དུང་ཇི་ཐུར་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་
 བ་ན། བྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེས་བདག་གི་སྦྱིག་སྦྱིབ་དག
 ཆོགས་རྒྱུགས། ཉམས་ལེན་ལ་བོགས་ཐོན་པས་དྲིན་ཆེ། ད་དུང་ཡང་གཞོད་པ་
 སྐར་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་མང་བ་ཐོངས་ཞེས་བསམ། སྦྱོང་ཆེར་མ་འབྱོངས་པ་
 དག་གིས་དེ་ལྟར་མི་རུས་ཤིང་འཛིགས་ན། ན་ཆ་སྟགས་མི་འབྱུང་བའི་གྲོགས་
 བཅོལ་བ་སྟགས་སྦྱི་ལྟར་བྱེད། སྤྱག་བསྐལ་བྱང་ཆོང་རང་སྤྱོད་སར་ཆུ་ཤོར་བ་ན།

ཅ་བ་ཅད་གཅོད་བྱས་ནས་འགོག་པ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཐིག་པ་སྤོང་ཞིང་
བདེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་གསོག་དགེ་བ་སྦྱབ། གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་མཇུག་ཏུ་ལྷང་
བཤགས་གྱི་སྒོ་ནས་བཤགས་པ་ཞིག་བྱེད་ན། དེ་ལ་སྦྱར་བ་བཞི་ཀ་རྒྱས་པར་
ཆང་ཞིང་། བརྒྱ་ཅའི་མཇུག་སྒོ་སྦྱང་སྒོན་ལམ་བྱེད་པའང་དེ་དང་བསྐྱེན་པ་
ཡིན། འཕྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྒོམ་ལ་སྦྱར། ཞེས་པ་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་རྒྱེན་བཟང་ངན་
གང་བྱུང་ནའང་། དེ་འཕྲལ་ལམ་དུ་བྱིར་ཏེ་སྒོ་སྦྱང་ལ་སྦྱར་བ་དགོས་གསུངས།
བཞི་པ་ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་ནས་སྒོན་པ་ལ། སྟོབས་ལྡན་ཉེ།
དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས། གོམས་པའི་སྟོབས། འཕེན་པའི་སྟོབས། རྣམ་པར་
སྤྲུལ་འབྱེན་པའི་སྟོབས། སྒོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་སོ། དེའི་ནང་ནས་འཕེན་པའི་
སྟོབས་འདི་གལ་ཆེ་ཉེ། རངས་པར་ལངས་མ་ཐག་ནས། སྦྱར་ཆེ་འདི་དང་།
ཡང་སྒོས་ལོ་འདི་དང་། བྱང་པར་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་
བར་དག་པོ་བདག་གཅེས་འཛིན་བཟུལ་ཏེ་དོན་ལྡན་བྱེད་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ཤུགས་
དྲག་བསྐྱེད་དགོས། འཕེན་པ་འདིས་བྱ་སྦྱོང་དགེ་མི་དགེ་དང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
གི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དེ། ཐ་ན་ཤིག་གཅིག་བསད་པའམ། བྱང་ཆོགས་
བཟོ་བ་ཚུན་འཕེན་པ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རང་ཅག་ད་ནངས་ཡར་
ལྷང་ཉེ་སྤྱི་རགས་འཆིང་སྐབས་ནས་བཟུང་། སྟོ་གོས་གཏམ་སྒྲན་སོགས་ཆེ་
འདིའི་བདེ་ཐབས་ཤིག་ལ་འཕེན་པ་གཏོང་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་རང་གིས་
མི་བརྗེད་པའི་བྱིར་དུ་སྤྱི་རགས་ལ་མདུད་པ་ཚུན་གྱི་བརྗེད་ཐོ་བཏབ་ནས་ལྷར་
བཤད་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ཉེ། སྒོ་ཤུགས་ནས་ཐག་གཅོད། དཀར་པོ་ས་བོན་
གྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་བྱིར། སྦྱར་ཆོས་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་
ཚོགས་བསགས་སྐྱབ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཡིན། རང་ཆོས་དགེ་བ་བྱས་ཆད་ཆེ་འདི་པ་

ལ་ཤོར་བ་པལ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ། གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། འགྲོ་
 འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྐབས་ཀུན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་འཕེལ་ཐབས་ལ་
 སྦྱངས་ཏེ་སྦྱབ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཅག་གི་སྟོར་མི་རྒྱད་ཅིང་། ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པར་དཀའ་
 བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་སོགས་ཀྱང་
 སྟོ་གོམས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་མི་ཤེས་པའི་ལྷགས་བཟོ། ཤིང་བཟོ་
 སོགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ན་མི་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་སོག་སྦྱིན་པར་
 གཏོང་བའང་། ཕྱིས་གོམས་པ་ན་སྔོ་ཆོད་སྟེར་བ་ཙམ་དུ་ལས་སྒྲ་བ་འབྱུང་སྟེ།
 གོམས་ན་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས། སྟོན་གྱི་སྦྱིས་ཆེན་འགའ་རེས་ཆེབས་ཏྟ་ལ་ཆེབས་པ་ན། ཞབས་ཡ་
 གཅིག་ཡོབ་དུ་བཅུད་ནས། ཅིག་ཤོས་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོབ་ལ་མ་བཅུད་པའི་བར་
 ནའང་། ལམ་རིམ་ལ་བཤར་སྟོམ་ཆར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་གོམས་པ་
 ལས་བྱུང་། གོམས་པ་དང་བསྟོམ་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། རང་རེས་ཇ་ཕོར་གང་
 ཙམ་འབྱུང་བ་ལའང་མ་གོམས་ན་ལས་སྒྲ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། རྣམ་པར་སྟན་
 འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། གཅིས་འཛིན་ཁོ་ནམ་སྦྱིས་པ་ན་དགག་སྟེ་ཁྱི་རྒྱན་
 བརྟུང་བ་ལྟར་འབྱར་འཛོམས་བྱས་ལ་གཅིས་འཛིན་སྟན་དབྱུང་བ་ཡིན། སྟོན་
 ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། ཉིན་རེའི་དགེ་ཙམ་གང་བྱས་པ་རྣམས་དོ་རྒྱབ་ཉལ་ཁར་བྱང་
 ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་འཕེལ་ཆེད་དུ་བསྟོ་བའོ། དེ་ནི་ཆོ་འདིའི་སྟོབས་ལྔ་ཡིན་
 ལ།

འཆི་ཀ་མའི་སྟོབས་ལྔ་ནི། སྟོ་སྟོང་གི་འཕོ་བ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕོ་བའི་
 གདམས་ངག་ནི། སྟོབས་ལྔ་ཉིད་ཡིན་སྟོང་ལམ་གཅིས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་

ཡིན། སློ་སྦྱང་གི་འཕོ་བ་ལ་དྲིཀ་དང་ཕུ་མེད་ཀྱང་འཕོ་བ་གཞན་ལས་འདི་
ཟབ། དེ་ལ་གྲངས་འདྲན་ལྟར་བཞིན་ལ། འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། བདག་གིས་
འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་སོགས་སྤྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བུལ་བ་བྱེད་སྟུང་
ནས་འཕེན་པ་བཏང་། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། གང་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་
བའི་ཀ་ཅས་མཆོན། ཀ་ཅ་ཐམས་ཅད་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱིན་བྱེད་པ་སོགས་
ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ་བཏང་བའམ་ཡོ་བྱད་གང་ཡོད་པར་བཅད་ཚུར་བཅད་
ཀྱིས་གཏོང་རྒྱར་བསྟོས་ཏེ་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱས་ན་གཤིབ་པའི་རྗེས་སུ་གཞན་
ཀྱིས་དགོ་ཚུ་བཏང་བ་དང་མི་འདྲ་བར་དེ་ཕན་ཆབས་ཆེ། དེ་ལྟར་མ་བསྟོས་ན།
སྤྱང་བཟེད་ལ་ཆགས་པའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་སྦྱལ་དུ་སྦྱེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནགས་
སུ་བསྐྱད་པ་ན། ཁོ་ཁྱོས་ནས་ཁོང་ཁྱོའི་མེས་ནགས་ཆལ་དང་ཁོ་རང་གཉིས་ཀ་
ཆོག་སྟེ་དཔྱལ་བར་སྦྱེས་ཤིང་དགོ་སྟོང་དེའི་སྦྱེ་བ་ལྷ་སྦྱེ་གསུམ་གྱི་ལྷས་ལ་མེ་འབར་
བ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་གསེར་ས་འོག་དུ་སྤྲས་པ་ལ་ཡིད་
ཆགས་པ་ཞིག་སྦྱལ་དུ་སྦྱེས་ནས་གསེར་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་དུ་བཅུག་པའི་རབས་
ལྟར་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལྷས་ལ་ཆགས་ནའང་། དེའི་ནང་གི་འབྱར་སྦྱེ་
བ་ལྟ་བུ་འོང་སྟེ། སྟོན་རྒྱ་མཆོའི་འགམ་དུ་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ཞིག་ལ་སྟོན་བུ་སྦྱལ་
འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཁ་སྦྱ་མིག་ན་བ་སོགས་སུ་པར་ཐལ་ཚུར་ཐལ་དུ་འཇུལ་ཏེ་རོ་
དེ་ལ་འཁོར་ནས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་བྱད་མེད་ཅིག་རང་གི་ལྷས་ལ་ཆགས་
ཏེ་མེ་འོང་ལ་རྟག་དུ་བལྟ་བ་ཞིག་གི་ནས་དེ་འདྲ་ཞིག་དུ་སྦྱེས་པར་གསུངས་པས།
འཆི་ཁར་ཆོགས་གསོག་པ། བྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་སྟོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་བྱེད་
པ། གཙོ་བོ་ལྷས་ལ་མ་ཆགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་གལ་ཆེ། ཡང་གྲ་རྒྱུང་ཞིག་
དདུལ་ལ་ཤིན་དུ་ཆགས་པས་ཤི་ནས་སྤལ་པར་གྱུར་ཏེ་དདུལ་དེ་ལ་སྤར་མས་

འཐམས་ནས་སྔོན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཚུལ། འགའ་ཞིག་ནི་ཆགས་པའི་དབང་གིས་
 འཆི་ཁར་འཆི་ཡང་མི་སྟབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། ཡ་མདོའི་གྲ་རྒྱ་ཞིག་ཞག་ལ་
 ཆགས་ནས་ཤི་དཀའ་བ་བྱུང་བ་ལ། བྱང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནས་
 ཐབས་མཁས་ཀྱིས། དགའ་ཕྱན་གྱི་ཞིང་ཏུ་འདུན་པ་ཐོངས་དང་དེར་ང་ཆོའི་
 རིགས་གྲའི་ཞག་ལས་ཆེས་བཟང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དབྱགས་
 ཆད་སྟབ་པ་བྱུང་། རང་ཅག་ལའང་དེ་ལྟར་འོང་ཉེན་ཡོད་པས་ཆགས་སོགས་
 སྔོང་བ་གལ་ཆེ། ལུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། འཆི་ཁར་བཤགས་སྔོན་སྟོབས་
 ཆེན་བྱེད་པ་སྟེ། གསང་སྐྱགས་པ་ཡིན་ན། རང་གིས་བདག་འཇུག་ལེན་པའམ།
 དབང་བསྐྱར་ནས་ཁྱས་ཏེ་བྱང་སྔོན་སྐྱགས་སྔོན་སོར་ཆུད་པར་བྱེད། དེ་མིན་
 ཡང་བཤགས་སྔོན་གང་རུས་ལེགས་པར་བྱེད། འདི་ནི་སྤྱིར་དུས་རྒྱུན་དུ་དང་།
 ལྷག་པར་འཆི་ཁར་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་འདིས་སྐྱེབ་ནས།
 དག་ཞིང་སོགས་སུ་འགོ་ཆོག་ཆོག་ཡིན་ཡང་འགོ་མི་རུས། སྔོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་
 ལ། འདི་ནི་དག་ཞིང་སོགས་ལ་སྔོན་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྤྱག་བསྐུལ་ཐིག་སྐྱེབ་རང་ལ་སྤེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་སྔོན་
 ལམ་འདེབས་པ་ཡིན། སོམས་པའི་སྟོབས་ནི། དུས་རྒྱུན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ལ་སོམས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་འཆི་ཁར་ཡང་སྔོ་སོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
 སྔོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འཕོ་ཐབས་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པ་བྱར་མེད།
 སྔོན་ལམ་ནི། སྔོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་ཐུང་ན་ལས་འདས་སྐབས་བཞིན་དུ་སྔོན་
 ལམ་གཞོགས་གཡས་ས་ལ་ཕབ་ནས་སང་གའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་སྟེ། འདི་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དག་ཞིང་ཏུ་བགྲོད་པ་ལ་ཁུད་ཆེ།

སྤྱིར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ཏུ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོབས་འགྲོའི་ངང་ནས་འཕོ་ལ། སྐྱེས་

བྱ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་བཞིན་དུ་འཕོ་བ་སོགས་དགོས། དེས་དག་
ཞིང་དུ་བགྲོད་ལྷགས་མེད་སྟུང་ན། དེ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། མཆད་ཁ་པ་འདའ་
ཀར་ཉེ་གནས་ལ་མཆོད་པ་ལ་བྱུང་གཤོམས་དང་། ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མནར་མེད་དུ་འགོ་བ་སྟོན་པར་བྱས་ཀྱང་། མི་འགོ་བར་འདུག
དག་ཞིང་གི་སྣང་བ་ཤར་བྱུང་གསུངས་པ་དང་། དགོ་བཤེས་པོ་ཏྲོ་བས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་མཛད་ཚུལ། ལྷར་མ་སྤྲད་གཉིས་ཁྲུས་བྱེད་བའི་ཆོ། གཉིས་ཀས་ཕན་
ཚུན་སེམས་བཟང་པོ་བསྐྱེད་པས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡང་སྟོ་ཁའི་བྱ་
སའི་ཀོ་བ་ཐེབས་ཅིག་སྟེ་དྲགས་ཏེ་རྡོ་བ་པར་ཉེ་བ་ན་བང་ཆེན་པ་ཞིག་སེམས་
བཟང་པོ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུ་མཆོངས་ཀྱང་མ་ཤི་བར་འཇའ་བྱག་པ་བྱུང་བ་ལྷར་སེམས་
བཟང་ཚུལ་བྱུང་པར་ཅན་བྱང་ཁྲུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་ཚུན་གསལ་བཏབ་ན་
ནི། གནས་བཟང་བར་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ང་ཆོས་ཉི་ཀ་དང་ཕུ་ཟེར་བའི་
འཕོ་བ་ལ་འགངས་ཆེར་བྱེད་ཅིང་། འཕོ་བའི་རྟགས་ཐོན་པ་ལ་རྩ་བ་ཆེ་བར་
བརྩི་ཡང་། དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཉི་ཀ་མང་དུ་སྐྱུང་ན་སྐྱེ་གཙུག་ཏུ་
འཕོ་རྟགས་ཐོན་པ་སོགས་འབྱུང་བས་དེ་རྒྱུད་གི་འཕྲུལ་ཡིན་པ་ལས་དེ་ཅུང་ངོ་
མཆར་ཆེ་རྒྱུ་མེད། སྟོ་སྟོང་གི་འཕོ་བ་ལ། ཉི་ཀ་དང་ཕུ་ཟེར་མེད་ཀྱང་འཕོ་བ་
ཐམས་ཅད་ལས་ཟབ་ཤོས་འདི་ཡིན་པས། འཕོ་བ་གཞན་ཉམས་སུ་སྤངས་ཀྱང་
འཆི་ཁར་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་སྟོ་ཁེགས་མི་ཁེགས་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལ། འདིའི་སྟོ་བས་
ལྷའི་སྟོ་ནས་འཕོས་ན་ནི། སྐྱེ་གནས་ངན་པར་མི་སྐྱུང་བ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་
གསུངས།

དོན་ཆན་ལྟ་། སྟོ་འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི། ཆོས་ཀྱན་དགོངས་པ་གཅིག་
ཏུ་འདུས། ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ལུང་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་

བ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་གཞིལ་ཞིང་འབབ་ལ། ཆོས་
 དང་ཆོས་མེན་པའི་གནམ་ཐིག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་མ་སོང་ལ་
 གསུངས་ཤིང་། སྤྱབ་རྟགས་གྱི་མཆོག་ཉོན་མོངས་ཇི་ཆུང་ལ་སོང་བ་སྟེ། དེ་
 མེན་པར་གནམ་ལ་བྱ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕྱར། ས་ལ་བྱི་བའང་འཇུལ། རྩ་
 ལ་ཉམས་ཀྱང་འཕྱོ་བའི་ཕྱིར་ན་སྤྱབ་རྟགས་གཞན་ལ་ཏིག་པོ་མེད། སློ་སྦྱང་འདི་
 ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མེན་བརྟགས་པའི་སྤང་དུ་གསུངས་པས། ཆོས་བྱས་པའི་ལག་
 རྒྱུ་ལ་བདག་གཅེས་འཛིན་ཆུང་དུ་སོང་བར་འདུག་ན་འབྱོངས་པའོ། དཔང་
 པོ་གཉིས་གྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་། ཞེས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དཔང་པོ་གཉིས་ཏེ།
 རང་ལ་ཉམས་ལེན་གཤའ་མ་མེད་ཀྱང་ཚུལ་འཆོས་བགྱིས་ཏེ། གཞན་གྱིས་
 ཚད་དུ་འཛིན་ཅིང་། ཚུལ་བྱིམས་གཙང་མདོག་ཁ་ལ་བཟང་པོར་བརྩི་བ་ཙམ་
 བྱང་ཡང་། དེ་ཙམ་ནི། ཨ་ཕའི་འབྲས་བུ་བྱི་ནང་སྟོན་མ་སྟོན་རིགས་བཞིར་
 གསུངས་པ་ལས་བྱི་སྟོན་ལ་ནང་མ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བས། བྱི་ལ་འཇབ་པའི་
 གཡོ་འཕྱལ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་གཞན་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་བཟང་པོའི་གཤམ་དུ་
 འཛིན་མོད། དེ་འདྲ་བ་དག་མི་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ནང་སྟོན་ལ་བྱི་མི་སྟོན་
 པའང་མེན་པར། བྱི་དུལ་བས་གཞན་གྱིས་བྲེལ་མ་དགོས་པ་དང་། རང་དུལ་
 བས་རང་རྒྱུད་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཕྱག་པའི་བྱི་གཙང་ནང་གཙང་བ་དགོས། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། གཤགས་པ་ངན་པ་སྦྱང་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར།
 བྱིའི་ཀུན་སྦྱོང་ཀྱང་གཤགས་པ་ངན་པའི་གཞི་རྣམས་སྤངས་ནས་གཟབ་སྟེ་གཙོ་
 བོར་རང་གིས་རང་ལ་མི་བྲེལ་བ་ཞིག་གཤམ་ཆེ་གསུངས། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་
 རྒྱུ་དུ་བསྟེན། ཞེས་པ་ནི། འབྱོར་པ་སོགས་བྱང་བ་ན་སྟེལ་བ་དང་སྤང་བའི་
 རྣམ་རྟོག་མང་པོས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། མེད་ནའང་འཆོལ་བའི་

སེམས་ངལ་མེད་པར་ཡོད་པ་དག་གི་སྒྲིན་བསམས་ལ་རྒྱུན་བཟང་ངན་གང་བྱུང་
ཡང་ལམ་དུ་འབྱེད་ཤེས་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། ཆོག་ཤེས་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་
བསྟོད་སྦྱང་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྦྱིད་ནའང་དེ་ལྷགས་
དང་། རྒྱག་ནའང་དེ་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བརྟགས་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་
པར་འགྱུར་བ་འོང་གསུངས།

ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན།། ཞེས་པ་ནི། ཏྲ་རྩལ་ཆེར་མེད་པ་
དག་སེམས་མ་ཡེངས་ན་རྟས་མི་བསྐྱར་ཡང་། ཡེངས་ན་བསྐྱར་ལ། ཏྲ་རྩལ་
ཅན་ཡེངས་ཀྱང་མི་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ། སློ་སྦྱངས་ཀྱང་མ་འབྱོངས་པ་ནི། ཏྲ་
རྩལ་མེད་པས་ཏྲ་ཞོན་པ་བཞིན། སེམས་ཡེངས་པའི་སྐབས་གཞན་ཞིག་གིས་
ཆོག་ངན་སྦྱས་ན། དང་པོར་ཁྱོ་བ་སྦྱེ་ཞིང་། ཕྱིས་ནས་དྲན་པས་ཟེན་པ་ན་ཁོང་
ཁྱོ་ཞི་འགོ་བ་ཡིན་ཞིང་། སློ་འབྱོངས་པས་ནི། སེམས་ཡེངས་པ་ནའང་། གཞན་
ཀྱི་བརྟེན་འཛིན་ངན་སྦྱ་སོགས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་མི་སྦྱེ་བ་ནི་སློ་འབྱོངས་པའི་ཆད་དོ།
བྱང་བའི་ཆད་ནི་ལོག་པ་ཡིན།། ཞེས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། དེས་འབྱུང་
གི་སློ་འབྱོངས་པའི་ཆད་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་དང་། འཁོར་བའི་ཡུན་ཆོགས་ལ་
ཡིད་སྟོན་སྟོག་པ་སོགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བདག་གཅེས་འཛིན་ལོག་པ་
ནི་བྱང་བའོ།། འབྱོངས་རྟགས་ཆེན་པོ་ལྔ་ལྔ་ཡིན།། ཞེས་པ་རྒྱག་བཟུལ་དང་
གནོད་པ་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་ཡིད་མི་བསྟོད་པས་བཟོད་རྒྱས་
པའི་དཀའ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ། སྦྱོང་ལམ་ཀུན་དུ་ཆོས་སྦྱོང་བཅུའི་ཉམས་ལེན་ལས་མི་འདའ་
བའི་དགོ་སྦྱོང་ཆེན་པོ། རྒྱག་པ་མི་དགོ་བ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་མ་གོས་པར་ཞི་དུལ་དུ་
གནས་པའི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྣལ་མ་ལ་འབྱོར་བའི་

རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལྷ་པོ་འདི་སྟོ་སྟོང་འདི་ལྷ་བྱ་བ་སྟོམས་པ་ལ་འོང་གསུངས།
 དོན་ཆོན་དྲུག་པ་སྟོ་སྟོང་གི་དམ་ཆོག་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལས། སྟེ་དོན་
 གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐབ། ཅེས་གསུངས་པའི། དང་པོ་སྟོ་སྟོང་ཁས་སྦང་དང་མི་
 འགལ་བ་ནི། སྟོ་སྟོང་ལ་བརྟན་བཏགས་ནས་འདུལ་བ་སོགས་བསྐབ་པ་འོག་
 མ་ལ་བྱད་དུ་གསོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་སྟོ་སྟོང་ཐོ་ཙེ་མ་ཤོར་བ་
 ནི། སྟོ་སྟོང་ལ་བརྟན་བཏགས་ནས་གཅེས་འཛིན་མེད་མདོག་གིས་མི་དང་མི་
 མིན་གྱི་ཕོག་ཐུག་སོགས་ལ་མི་འཛིན་པར་ཤིང་གཉན་གཙོད་པ་སོགས་གྱི་ཐོ་
 ཙེ་སྟོད་པ་ཅན་མིན་པ་དགོས། གསུམ་པ་སྟོ་སྟོང་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བ་ནི།
 གཉན་ལ་བཟོད་ཅིང་དག་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། མི་ལ་བཟོད་ཅིང་མི་མིན་ལ་
 མི་བཟོད་པ་སོགས་མིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟེ་དོན་གསུམ་མོ། འདུན་པ་བརྒྱུར་
 ལ་རང་སོར་བཞག ཅེས་པ་ནི། རང་གི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྲོང་པོ་ལྷར་གནས་སུ་
 འཛིག་པ་མིན་པར་རེ་བཟང་དུ་བཏང་ནས་འཆོས་ཐབས་བྱེད་ཅིང་། རབ་ན་
 ཞག་སྟེད། འབྲིང་ཟླ་སྟེད། ཐ་མ་ལོ་སྟེད་ཅམ་ཨེ་འོང་བལྟ་དགོས། དེ་ཅམ་ཡང་
 མེད་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བེན་ནས་ན་ཆོད་ཀྱི་པོར་སོང་ཡང་། ལྷར་རབ་ཏུ་མ་
 བྱུང་གོང་གི་སེམས་དེ་སོ་ན་གནས་པ། ཁང་ལྷག་གི་བྲག་གོང་བཞིན་མི་བྱེད་
 པར་འདུན་པ་བརྒྱུར། གང་གིས་བརྒྱུར་ན། བྱང་སེམས། དེས་འབྱུང་། མི་རྟག་
 པ་སོགས་གྱིས་བརྒྱུར་དགོས་ཀྱང་། ཕྱིའི་ཀུན་སྟོད་སོ་ན་གནས་པ་ལས། རང་དུ་
 སྟེ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་སྐར་ལྷ་ཅམ་ཡང་མེད་པར། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོད་པ་མིག་ལྷགས་
 ཟིང་ཟིང་བ་སོགས་ཉམས་ལེན་ཡོད་མདོག་གི་འདྲ་གང་ཆགས་མི་བྱེད་ཅིང་།
 ཉམས་སྟོང་དང་ཡར་སྟེད་སེམས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བཏོན་ནས་མདོན་མཆོན་མེད་
 ཅིང་ས་ཆོད་ཆེ་བ་སུ་གང་གིས་མ་ཤེས་པར་སྤངས་རྟོགས་མཐོན་པོར་གཤེགས་

པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟ་དང་། འཕགས་པ་ལམ་ཚུང་བ་ལྟ་བུ་དགོས། དཔལ་ལྷན་
 རྒྱ་བའང་པརྱེ་ཏ་དཀྱུས་མ་ཅམ་ལས་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། རང་
 དུ་རི་མོའི་བ་ལས་འོ་མ་བཞོན་ལྟ་པའི་བྱུང་བ་བརྟེན་པའི་རབས་སོགས་གསུངས།
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་མངོན་ཆེ་བ་མ་མཛད་ཅིང་། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལྷགས་འདི་
 ལའང་སྤྲོ་མ་གོང་མ་ནུམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་བྱས་བྱས། བྱུང་ཏྱགས་བཟུན་བཟུན་
 སོགས་ཀྱི་སྐད་གྲགས་ཆེར་མེད་པར་མཛད་པ་ལྟར་བྱ། གཞན་དུ་ཡིད་བཞིན་
 ཀྱི་ཞོར་བུ་མི་གཞན་ལ་ངོམ་པ་ལྟར་བསྐྱགས་ཆེས་ན་བར་ཆད་མང་། རང་
 རེས་ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཆེ་འདི་ལ་ཤོར། གལ་སྲིད་ཆོས་
 ཤིག་བྱས་ཀྱང་སྤོ་ལ་དར་བཞིན་དུ་འཕྱར་བར་སྤང་ཡང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་
 རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལྷགས་འདིར་ཡོན་ཏན་བྱམ་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་
 སྤང་དགོས་པར་གསུང་། ཡན་ལག་ཉམས་པ་བཟོད་མི་བྱ། ཞེས་གཞན་གྱི་སྦྱོར་
 ནས་མི་བཟོད་ཅིང་། གཞན་ཕྱོགས་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། ཞེས་གཞན་གྱི་སྦྱོར་
 ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ལའང་མི་དཔྱད་པར་རང་སྦྱོར་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པ་དགོས། དེ་
 མིན་ཆོས་གོགས་དང་། སྤྱ་ཆང་། ཁང་ཆན་གྱི་སྤྱ་པ་སོགས་མི་གཞན་ལ་སྦྱོར་ཁོ་
 ན་འཆོལ་ཏེ་བཟུས་ན། སྦྱོར་པ་སངས་རྒྱས་ལའང་སྦྱོར་མཐོང་བ་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱད་གསོད་སྐྱར་འདེབས་སོགས་སྤེལ་བ་ལས་མ་
 འདས་པས་གཞན་ལ་སྦྱོར་གདགས་པར་མི་བྱ།

ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྤོར་ལ་སྤྱང་། ཞེས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་གང་
 ཤས་ཆེ་བ་སྤོར་ལ་སྤྱངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་མི་སྤྱག་པ་
 བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཟུན་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་རེ་བ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས། ཞེས་པ། དགོ་བ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ནའང་བཟང་ལན་འོང་དུ་རེ་བ་ལྟ་

བྱ་དང་། རྣམ་སྒྲིལ་བཟང་པོ་འོང་དུ་རེ་བ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུག་ཅན་གྱི་
 ཟས་སྤང་། ཞེས་སོགས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དུག་དང་
 འདྲེས་པའི་དགོ་བའི་ཟས་མི་བསྟེན། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེས་པ་ན་གཉེན་པོ་མི་
 བསྟེན་པར་རྒྱན་འཁུད་པའི་གཞུང་བཟང་པོ་མི་བྱེད། དགོ་སྦྱང་གི་བྱེད་ཆོས་
 བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་གྱིས་གཤགས་ངན་སྤྲོ་བ་ན་ལན་དུ་གཤགས་
 ངན་མི་འདེབས། ཆོས་བཞིའི་བྱེད་ཆོས་མི་ལུན་ན་དགོ་སྦྱང་དུ་མི་འགོ་སྟེ།
 འདི་དག་མཁན་སྟོབ་གྱི་མདུན་ནས་ཁས་སྤངས་པས་སོ། དེས་ན་ཚུར་གྱི་ཀན་
 ཟེར་བ་ན། སར་རྒྱན་མ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚུར་གཅིག་བརྟེན་པ་ན། སར་
 གཉེས་བརྟེན་པ་སོགས་མི་བྱེད། གཞན་ལ་གཞོད་ལན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕྲང་ལ་
 བསྐྱག་པ་བཞིན་གཞོད་པ་སྦྱེལ་བའི་དུས་སྐབས་སྐྱག་པར་མི་བྱེད། འདི་ཡང་
 ཁ་འཇུག་གཏིང་ནག་གི་གཡོ་སྒྱ། འཇིག་རྟེན་པ་སྒྲུན་པོ་དག་གིས་ལེགས་པར་
 བརྟེན་བ་དེ་ཡིན་པས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་འགལ་བ་ཡང་གནད་དེའོ། གཞན་
 གྱི་སྦྱོན་ཆེན་པོ་རང་གིས་ཤེས་པ་ན། མང་པོའི་དབུས་སུ་དམའ་འབབ་པའམ་
 གནད་ནས་དབབ་ཏེ་སྦྱོན་མཚང་མི་སྤྲོ། འདིས་མཚོན་མི་མ་ཡིན་སོགས་ཚར་
 གཞོད་ཕྱིར་དུག་ཐུགས་འདོན་པ་སོགས་ཀྱང་མི་བྱེད། རང་གིས་མ་ཡིན་པའི་
 ལས་བྱས་པ་གཡོ་ཐབས་གྱིས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་འགེལ་བའམ། ཁག་ངན་བྱུང་
 བ་ཐབས་གྱིས་གཞན་ལ་འགེལ་བར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་མཛོ་ཁལ་སྤང་ལ་མི་འབྱོ།
 སྟོ་སྦྱང་འདི་བདག་གཅེས་འཛིན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལ། མི་མིན་གྱིས་མི་
 གཞོད་པ་དང་རྟེན་བཟུངས་སྟེན་གྱི་ཕྱིར་བྱེད་པ་སོགས་གཅེས་འཛིན་འཕེལ་
 བའི་རྒྱར་བསྐྱོམ་པའི་སྟོ་བཅོས་ལོག་པ་ལྟར་མི་བྱ། ལུན་མོང་དུ་དབང་བའི་ཀ་
 ཅ་ལྟ་བུ་མགྲོགས་པོར་རང་ལ་འོང་ཐབས་བྱེད་པའམ་བཟང་ཤོས་དེ་རང་ལ་སྟོན་

དུ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པའི་མགྲོགས་ཀྱི་ཅེ་མི་གཏོང། སློ་སྦྱང་བདག་གཅིས་འཛིན་
གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགོ་བར་གྲོགས་སུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་དུ་མི་དབབ། རང་
གི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཕྱིར་དག་གུང་ན་དང་ཤི་ན་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
སྤྲུག་མི་འཆོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དམ་ཆོག་བཙུང་བཅོ་བརྒྱད་དོ།

བདུན་པ་བསྐབ་བྱ་ཉེར་གཉིས་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་
བྱ། ཞེས་སོགས་ནི། འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོས་དགེ་སྦྱོར་སྟེ་མང་པོ་མི་དགོས་
པར་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདེ་སེམས་ཀྱི་སྟངས་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ། ཟས་
ཟ་བ་ཡང་རང་ལུས་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་ཟིན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུབ་
ཕྱིར་ལུས་འདི་གསོ་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོང་ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་སྦྱོར་
ཞིང་། གཞན་དུ་རིག་སྤྲུགས་དང་བཀའ་བསྐྱོ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདིའི་སྟངས་
ནས་བྱེད། སྒྲན་པས་སྒྲན་གྱིས་མ་པན་ན་གཏར་སྟེག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ར་ཆ་
ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོར་མཉམ་བཞེདེ་སེམས་གཅིག་ཕུ་འདིས་བརྒྱ་གོ་
གཅིག་ཆོད་བྱ། ཀུན་སྦྱོང་འཆོས་པ་དང་བསྟོ་བ་གཉིས་དགེ་བ་ཀུན་གྱི་ཐོག་
མཐར་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོར་ཡང་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་མི་
འདུག་བལྟ་བ་གལ་ཆེ། སྦྱིད་སྤྲུག་གཉིས་གང་བྱང་ཡང་སློ་སྦྱང་གི་ཉམས་ལེན་
མ་ཤོར་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། འགའ་ཞིག་གོ་ས་དང་འབྱོར་པ་སོགས་སྦྱིད་ཀྱིས་
ཆོས་ཤོར། འགའ་ཞིག་ནི་དག་སོགས་བྱང་སྟེ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བས་ཆོས་ཤོར་བ་
ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གང་བྱང་ཡང་སློ་སྦྱང་གི་ཉམས་ལེན་མ་ཤོར་བ་དགོས།
ཆོས་སྦྱིའི་དམ་ཆོག་དང་། སློ་སྦྱང་གི་དམ་ཆོག་གཉིས་སྟོན་དང་བསྟོས་ཏེ་
བསྟུང་། ཉོན་མོངས་ངོས་ཟིན་དཀའ་བ་དང་། གཉེན་པོ་བསྟེན་དཀའ་བ་དང་།
རྒྱན་གཙོད་དཀའ་བ་གསུམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐབ། ལྷ་མ་

བཟང་པོ་དང་མཇལ་བ་དང་། སློ་ལས་སྤྱུང་བ། མཐུན་རྒྱུན་ཟས་གོས་ཚང་
 བ་ཉེ། ཆོས་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་གསུམ་འཛོམས་བྱུང་པའི་སློན་ལམ་འདེབས།
 སློ་མ་ལ་མོས་གུས་དང་། སློ་སྦྱང་ལ་སློ་བ་དང་། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱང་
 བ་གསུམ་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དལ་བར་མ་བཞག་
 པར་དགོ་བ་ལ་བཀོལ། ལུས་ཀྱི་དགོ་བ་ནི་ཕྱག་སྒྲོར་སོགས་རྒྱུ་པ་མིན་གྱི།
 ལུས་འདུག་ལུགས་དྲང་པོར་བསྐྱང་བ་ཚུན་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དགོ་བར་འགྲོ། སློ་
 སྦྱང་བྱེད་ཡུལ་ཡང་དག་དང་གཉེན་ཞེས་རིས་སྤྱུང་བཅད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 དང་སེམས་ཅན་མིན་པ་སོགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མི་བྱེད་པར་སྦྱང་བ་དང་། དེ་
 ལྟའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་སློ་གཏིང་ནས་འབྱོངས་པར་བྱེད་པ་མཆད་
 ཁ་བ་ལྟར་དགོས། བྱེད་པར་དག་ལ་བཟོད་པ་སོགས་སྦྱི་དཀའ་བ་དང་། ཡུལ་
 གཉན་པ་སློ་མ། པ་མ། ཤག་རོགས་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་བཀོལ་ནས་གཏིང་འབྱོངས་
 པར་བསྒྲོམ། དེ་ཡང་ཟས་གོས་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་འཛོམས་མ་འཛོམས་ལ་མ་
 བསྐྱོས་པར་བསྐྱོམ་པ་ལས། ལྟོ་འབྲངས་ཉི་མས་དྲོས་ཆོ་ཆོས་པའི་གཟུགས།
 རྒྱུན་ངན་ཐོག་དུ་བབས་ཆོ་ཐ་མལ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་བྱ། ད་རིས་
 བསྐྱེད་དཀའ་ལ་དོན་ཆེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གཞན་
 གྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོ་འདི་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཆོ་འདི་ལས་ཕྱི་མ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་ཆོས། ཆོས་བཤད་སྐྱབ་
 གཞན་བྱེད་པ་ལས་སློ་སྦྱང་བསྒྲོམ་པ་གཙུག་པོ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་གོ་ལོག་དྲུག་ལས། ཆོས་ཀྱི་བྱ་
 བ་ལ་སྦྱིང་རུས་དཀའ་སྦྱང་མི་བཟོད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དཀའ་སྦྱང་
 བཟོད་པའི་བཟོད་པ་གོ་ལོག་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རོ་

མྱང་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་མི་རྟོག་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་དང་ཚིང་དང་
དམག་སོགས་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་ལ་དེའི་རྩ་མཉམ་པ་རྩ་གོ་ལོག་དང་། རྩིག་
ཅན་ལ་སྦྱང་རྗེ་མི་བསྒྲུལ་པར། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱང་རྗེ་བར་བྱེད་
པ་སྦྱང་རྗེ་གོ་ལོག་དང་། ཆོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་མི་འདུན་པར། འཇིག་
རྟེན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་སྟོབས་འབྱོར་ལ་ཡིད་སྦྱོན་པ་འདུན་པ་གོ་ལོག་དང་། རང་
ལ་རེ་སྟོས་འཆའ་བ་དག་བྱི་མར་ཕན་པའི་ཆོས་ལ་མི་སྦྱོར་བར། ཚིང་དང་ཁ་
མཚུ་སོགས་བྱི་མར་གཞོད་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་སྦྱབ་པ་སོགས་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག་
དང་། རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་དང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡི་རང་མི་བྱེད་པར་མི་
དགོ་བ་དང་། དག་བོར་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ལྟ་བུ་ཡི་རང་གོ་ལོག་
སྟེ། རྩར་དགོ་སྦྱོང་ཞིག་གིས་རང་གི་འགུན་ཆེ་ཞིག་ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བར་གོ་ནས་
ཡི་རང་བྱས་པ་དགོ་བཤེས་པོ་རྟོ་བས་གསན་པས་ཕམ་པ་བྱུང་བ་དེ་བས་ཀྱང་།
ཡི་རང་བྱེད་པ་དེ་རྩིག་ཆེ་བ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། སྤྱི་མར་ཆོས་
ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྤྱུ་སྤྱད་སྦྱེས་ནས། ཉེན་ཁ་ཤས་བསྐྱེམས་
དྲགས་པའི་དགོ་སྦྱོར་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་ལ་འབད་ཀྱང་སྐབས་ཤིག་ནས་ཐང་ཆད་
དེ་དགོ་སྦྱོར་ལ་མི་འཇུག་པས། དེ་ལྟར་རེས་འཇོག་མི་བྱ་བར། སྦྱོམ་པ་རིན་
ཆེན་སྤྱི་མས། མིག་རྒྱུང་བསྐང་། ཡིད་རྒྱ་བསྐྱེད། ཁོང་སྤང་སྦྱོད་གསུངས་པ་ལྟར་
དགོ་སྦྱོར་ལ་ཐང་སྦྱོད་རན་པར་བྱས་ནས་སྤྱགས་བསྐངས་ཏེ། རྩང་བའི་རྣལ་
འབྱོར་ནས་བབྱང་སྟེ་རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱིག་བཅོས་ནས། བྱིས་ནས་རྒྱས་སུ་
བཏང་། དེ་ས་ཆོད་ཆེ་སྟེ། ཤིག་དང་སྡེ་བའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

དོལ་ཆོད་དུ་སྦྱང་བ་ནི། སྦྱོ་སྦྱོང་ལ་སྦྱོ་ཡིངས་ཀྱིས་འགེལ་བ་ལ་གསུངས་
ཀྱང་། སྤུན་པས་ཁྲག་གཏར་བ་ན་རྩ་དང་ཕྱགས་པ་གཏིང་ཆོད་པར་མཉམ་དུ་

བཅད་པ་བཞིན་སྒྲོ་སྒྲོང་དང་རང་གི་རྒྱུད་རྩི་རྩུག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་
 སྒྲོ་སྒྲོང་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་སྒྲུབ་བྱེད་བཞིན་དུ་མཐའ་ཚད་པར་སྒྱུང་།
 ཉེན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རང་གིས་
 བསྐྱབ་འོས་ཤིང་། བསྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཟིན་པས། དེ་སྐྱབ་པ་ན་གཞན་སུ་
 ལའང་ཡུས་མི་བྱེད། མང་པོའི་དབུས་སུ་གཞན་གྱིས་དམའ་དབབ་པ་སོགས་ལ་
 མི་ཁྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ལོང་མི་སྟོམ། རྒྱུན་ཕྱ་མོ་རེས་དགའ་ཚེག་ཚེག་སྐྱུག་ཚེག་
 ཚེག་དཔྱད་ཀའི་གནས་ལྟར་ཡུད་ཅམ་པ་མི་བྱ། སན་བཏགས་པ་ལ་ལེགས་
 སའི་གཏམ་སོགས་རེ་བ་ཆེན་པོས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་
 བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེའི་སྟིགས་མ་སོགས་སྟིགས་མ་ལྟ་བུ་བཞོ་བ་ཡང་རྒྱུན་ངན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བར་རུས་ཤིང་། མན་ངག་འདི་གསེར་སྤིང་པ་ནས་
 བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། མཆད་ཁ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱོད་རྟེན་པས་ཤི་ཡང་མི་འགྱུར་
 པར་གསུངས་སོ། དེ་དག་གིས་ལྟ་བའི་སྒྲོར་ལས་གཞན་ཁྱུས་ཟིན་ལ། འདིའི་
 འགྲེལ་བ་མང་པོར་ལྟ་རབས་པའི་ལྟ་བ་ལྟར་འདི་ཡིན་གཏད་སོ་མེད་པ་ཞིག་
 དུ་ཡོད་ལ། སྒྲོ་སྒྲོང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི་ལྟ་བའི་སྒྲོར་རྣམས་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བསམ་དགོས།
 གསེར་སྤིང་པ་ནི་དང་པོར་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་ལ། བྱིས་
 དབུ་མ་པར་ཁྱགས་པར་གསུངས་ཡོད། ལམ་རིམ་ཉམས་འབྲིད་འཆད་སྐབས་
 སེམས་བསྐྱེད་ཡན་མ་གཏོགས། དེ་མན་ལ་བཤད་པ་གསུམ་བཞི་བསྐྱར་བའི་
 ཕྱག་ལེན་མི་མཛད་གསུངས། །

༥ ཉེན་ཉི་ཤུ་པར། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་
 དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། ཀུན་ལམ་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་ཡིན་

གཞན་མ་ཡིན།། ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་གང་ནས་གསེགས་པའི་གསེགས་ཤུལ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོད་པ་ལ་
མ་འདུས་པའི་ལམ་གཞན་མདོ་རྒྱད་གང་ནའང་མེད་པ་སོགས་དང་། དེ་འདྲ་
བའི་ལམ་དེ་ཡང་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་
མཛད་དེ། སྟོན་འགོ་ཀུན་སྟོང་འཆོས་པ་མདོར་བསྟུས་དང་། སྟོན་དུ་རི་ལྟར་
སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཅམ་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། རྒྱུན་དན་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ། ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེལ་ནས་བསྟན་པ་
མན་ལ་བསྐྱར་བཤད་མཛད། དེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
སོང་ནས།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བཟུང་བ་རྗེས་སུ་གནང་བྱ་ཡིན་ཞེས་
འཇོག་པར་མཛད་དེ། བྱང་སེམས་འདི་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
འཐོབ་དུ་རེ་བས་ཕྱག་རྒྱུ་གས་དབུ་མ་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་སོགས་རི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱོམས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉེ་རུ་མི་འགོ་བ་ལྟ་ཅི། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྟོར་ཚུད་པ་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། དེས་ན་སེམས་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐླལ་བ་མང་པོར་གཟིགས་ཀྱང་། འདི་ལས་
ལྷག་པའི་ཐབས་དང་། འདི་མེད་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྟོ་གཞན་མ་གཟིགས་པ་
ཡིན་གསུངས།

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་འོག་དུ། དཔེར་ན་འདི་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་མི་དེས་འགོ་བའི་བྱ་

བ་ལ་མ་ཁྱུགས་ན་མི་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་
སྦྱོད་པ་ལ་སྒྲིབ་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གསོག་ཅིང་།
ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བཤལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དགོས་ལ། རྒྱལ་མས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་འང་བསྐྱུ་ན་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེའི་ཐབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔ་དང་།
ཤེས་རབ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་ལྷག་མཐོང་དུ་འདུ།

དེས་ན་གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་མས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་
འཆད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་
དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་
ལོ།

རང་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་མས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱི་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་། བྱེད་པར་
དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ། རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་
ལ་སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་
སྒྲིབ་ཚུལ་ཏེ་དུག

སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ།

དང་པོ་སྦྱིན་པ་ལ། ལུས་ལོངས་སྦྱོད་དགེ་རྩ་བཅས་གཏོང་འདོད་ཀྱི་
སེམས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི།
ཆེ་བ་ལུས་སྒོག་ནས་ཆུང་བ་རྩམ་པ་བྱུར་མ་གང་སྦྱིན་པ་ཚུན་ཆད་ཡིན། གཏོང་
མི་རུས་ན། སྦྱིན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་སྐྱར་སོགས་སུ་སྦྱིས་སྐབས་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་མ་བཏང་བས་སྒྲིང་པོ་གང་ཡང་མ་

ལོན་པར་བརྟེན་དང་སང་ཁ་སྐྱབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཚུལ་སོགས་བསམས་
ནས། ད་རེས་ལན་དང་ནམ་སྟོན་ལ་མི་རེ་བར་གཏོང་དགོས། དབུལ་ཕོངས་
སོགས་དང་འབྲུག་གི་མ་ཚུན་ལ་བསམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློ་ནས་ཟས་
ཁམ་གཅིག་དང་ཕྱེ་ཆམ་གཙང་མ་ཕྲན་བྱ་རེ་ཅམ་སྟོན་པ་ཡན་ཆད་སྟོན་པའི་
ཕར་སྟོན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་རྒྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་སྟོད་པར་འགོ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་
ཚུང་དུ་མི་འགོ་བའི་སྟེར་གང་བྱིན་པ་དེས་སྟོན་ཡུལ་འཆོངས་པ་ཞིག་བྱེད། རང་
རེས་དགོན་མཆོག་ལ་བསྟོན་བཀུར་བྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབུལ་ཆོངས་དགའ་རབ་
གཅིག་བཏང་ཡོད་སྟམ་པའི་ཁེངས་པ་འབྱུང་མོད། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྟོན་
པ་ཡིན་ལ། ཡང་། བཏང་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བཏང་ཆེས་འདུག་སྟམ་པ་དང་།
གཏོང་ཡུལ་ནོར་འདུག་སྟམ་པ་སོགས་སྟོན་ནས་འགྲོད་པ་བྱེད་པ་དེ་འདྲའང་
བྱ་མི་བྱུང་། གཏོང་སྐབས། དང་པོ་དང་ཐ་མར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཀུན་སྒྲིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཤིང་། སྟོན་ལམ་ཤུགས་དྲག་གདབ། སྟོན་པ་
ཆེ་ཚུང་གང་གཏོང་ཡང་རྟེན་བཀུར་སོགས་རང་དོན་ལ་མི་རེ་བ་དགོས་གསུངས།

ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནི་ཉན་འདོད་ཅན་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཆོག་བཞི་
པ་གཅིག་བསྟན་པ་ཡན་དང་། དགེ་སྤྱུག་ལ་དབེ་ཆ་བྲིད་པ་ཚུན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་
སྟོན་པར་འདྲ་བ་ལས། སྐྱ་མ་ཟེར་ནས་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་འཛིགས་ཏེ་འཆད་པ་
ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་ཅིང་། ཆོས་སྟོན་འདི་སྟོན་པ་གཞན་ལས་མཆོག་
ཡིན། དབེ་ཆ་འཛིན་སྐྱུར་བྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོའང་རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་དཀར་
ཕྱགས་ཀྱི་སྟེ་སོགས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་ནས་ཉན་པར་བསམས་
ནས་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགོ་སྟེ། ཆོས་སྐྱོ་ཐོས་པས་འབྲུག་སྟོན་སོགས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལའང་བག་ཆགས་འཛིག་ན་གཞན་ཅི་སྟོས། འདི་ནི་སྟོན་བདག་རྩ་

གསུང་རབ་སྒོག་འདོན་བྱེད་པ་ཚུན་ཆད་དུའང་བསམ། གྲོང་ཚོག་སྐབས་སྟག་
 པར་གཟབ་དགོས་ཏེ། རྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་
 ཐབས་སུ་གསང་ཐུགས་གསུང་བ་གྲོང་ཚོག་གི་རྟེན་བཀྱར་དང་བརྗེས་ན་ནོར་
 བྱུར་ཆོས་འཆང་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཁྱིམ་པ་ལ་སྟེ་གད་བདར་བྱེད་བཅུག་པ་དང་
 འབྲ་བས་ཀྱན་སྦྲང་བཟང་པོས་ཟེན་དགོས། བྱུར་ཆོས་དངོས་རྟོན་པ་ལྟ་ཅི།
 སྐད་ཆ་སོགས་ལས་འབྲེས་ནས་གཞན་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་ཆོས་ལ་བཀྱི་ཐབས་
 བྱེད་པའང་ཆོས་བྱུན་དུ་འགོ། རབ་བྱུང་གིས་ནི་ཆོས་བྱུན་གཙུག་པོར་བྱེད་ཅིང་།
 དེའི་སྟེང་འབད་མེད་འབྱོར་ན་ཟང་ཟིང་བྱུན་པའང་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་
 རབ་བྱུང་ལ་བཀའ་གདམས་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བས། ངས་ནི་བྱེད་ལ་གཏོང་
 བའི་པན་ཡོན་མི་བརྗོད་ཀྱི། འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུངས།

གཞན་ཡང་བཙོན་རར་སྟུག་བཟུལ་བ་བཙོན་ནས་འདོན་པ་དང་།
 རྒྱས་བྱེད་བ་དེ་ལས་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབྱར་དགུན་གྱི་དུས་སུ་འབྲ་སོགས་
 ཆ་གང་ལས་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པའི་བྱུན་པ་སྟེ། མི་འཇིགས་
 པའི་བྱུན་པ་ཞེས་པ་རྒྱང་རིང་པོར་མི་དགོས་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་ཤིག་ཚུན་ཆད་ལའང་
 བྱུན་དུ་ཡོད། སྟོག་ཆགས་རྒྱས་བྱེད་བ་འདོན་པ་ལྟ་བུར་ནི། ལག་པ་འགུལ་
 ཅམ་ལས་མི་དགོས་པས་བྱ་སྤྱོད་པ་ཡོད། སྒོ་སྒྱུར་གི་ཉམས་ལེན་སྐབས་ཀྱི་གཏོང་
 བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན། གཙུག་པོར་བྱུན་པའི་
 སར་བྱུན་ཞེས་པ་སྒྱུར་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་འགོ་བ་དབུལ་བོར་བ། བྱུན་པའི་
 སར་བྱུན་ཡིན་ན། ད་དུང་འགོ་བཀའ་ཡོད་ན་སྟོན། སྒྱུར་པ་རི་ལྟར་ས་
 རོལ་བྱུན། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་དབུལ་བ་བོར་བ་ཅམ་ཞིག་མིན་ཅིང་།
 སེར་སྒྲ་མེད་པ་ཅམ་ཉན་རང་དབྱ་བཙོན་ལའང་ཡོད་པས་འདིར་ནི་དེ་ཅམ་ཞིག་

མིན་པར། སྟོང་འཇུག་ལས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། རྒྱུ་བོ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། རྒྱུན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་དགོ་ཅ་རྣམས་ལ་སེར་སྒྲ་མེད་པར་སྟོང་ནས་བཏང་བའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྒོའི་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་རྒྱུན་པའི་པར་ཕྱིན་དུ་གསུངས་པས་གཏོང་སེམས་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གནད་དམ་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་ལྟ་བུའང་དབུལ་པོས་སྟོང་བ་ན། དེ་མ་ཐག་གཏོང་པོད་སྟུང་པའི་སྟོ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེའང་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་ཕྱིར་རྒྱུང་རིམ་ནས་སྐྱུངས་ཏེ་མཐར་ལུས་ཀྱང་གཏོང་བྱས་པ་ཅམ་དུ་མ་གོམས་ཀྱི་བར་གཏོང་སེམས་སྟེལ་བ་ཡིན་ནོ། སྟེལ་ལྷགས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཤི་བའི་སྐབས་ནོར་རྩལ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་འབྱེར་དུ་མེད་པར་སྦང་དུ་ལུས་ཏེ་རྒྱུད་ཐོས་སུ་འགོ་བ་སོགས་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། སྟོང་ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་བསྟེན་ན། བདག་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་སོགས་ཉུང་བར་འབྱུར་ཞིང་། རྒྱུན་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་དངོས་སུའང་གང་ཐུབ་གཏང་དགོས། དེས་ན་སྦང་པོས་སྟོང་བ་ཚུན་ལ་གང་ཐུབ་བྱེན། ཡང་རྒྱུན་རྒྱུའི་རྩལ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷག་འཆོས་བསྐྱབས་ནས་སྟོང་བ་མི་རུང་།

སྟོར་པར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ནི་བྱིས་པའི་ལག་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བཟུགས། ཞེས་གསུངས། གཏོང་དུ་མི་རུང་བའང་ལུས་ལྟ་བུ་ནི། གཏོང་སེམས་སྟེལ་བ་ཅམ་ལས། ད་ལྟ་མ་གོམས་པས་ལུས་བཏང་བར་མི་བྱ་

ཞིང་། ཕྱིས་ནས་སྦྱོང་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོད་མ་བཟང་བ་ཙམ་ལས་
 དཀའ་བ་མེད་པར་བྱང་ཆོ་བཟང་ཆོག སྦྱོན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། སྦྱོན་པ་པོ་རབ་
 བྱང་གིས་རང་གི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་སྦྱོན་པ་དང་། རབ་བྱང་ལ་བྱི་
 རྩོམ་ཁ་ཟས་དང་། བྲམ་ཟེ་སོགས་གཙང་སྤྱ་ཅན་ལ་སྒྲིག་བཅོང་སོགས་མི་
 གཙང་བ་དང་། རྩིང་བའི་རིགས་སྟེར་བ་དང་། གླུ་ཀ་འཆོལ་འདོད་ལ་
 སྒྲིགས་བམ་སྦྱོན་པ་དང་། འཆི་འདོད་པར་དུག་དང་མཆོན་སྦྱོན་པ་དང་།
 སྦྱོང་མིན་ལ་གསང་བ་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་
 བྱེད་ངེས་ཀྱི་ནག་ཅན་བྲིམས་ལས་བཏོན་པ་སོགས་ཡུལ་དང་དུས་དང་དངོས་
 པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་བྱ་ཅན་རྣམས་སྦྱོན་པར་མི་བྱ།
 སྦྱོན་པ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྟེ་མ་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། འགྲོ་བ་གཅིག་གི་
 ཆོད་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་མང་པོ་ཡལ་བར་དོར་ནས་དེ་གཅིག་ཕྱ་སྦྱོབ་པ་ལྟ་བུ་
 དོན་ཚུང་དང་། དུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོན་ལྟ་བུ་ལྟ་དན་དང་། བརྟན་སྦོད། འགྲན་
 འདོད། ཁེངས་སེམས། གྲགས་འདོད། ལྷམ་པ། འགྱུད་སེམས། རྩྱགས་རིས་
 སོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་བསྐབ།

གཞན་ཡང་བསྐབ་བདུས་ལས། ལུས་གཏོང་སེམས་སྤེལ་བ་དང་། དུས་
 ལ་མ་བབ་ཀྱི་བར་དུ་འགལ་སྦྱོན་ལས་ལུས་བསྐྱང་བ་དང་། མི་དགེ་བར་མི་
 བཀོལ་བར་དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བཟང་སྤང་དག་པ་གསུམ་དང་། ལུས་རྟེན་
 འདིས་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས། ཕྱི་མའི་རྣམ་སྤྲིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཐོན་བསྐྱེད་པ་ནི་
 སྤེལ་བ་སྟེ་བཞི་གསུངས་ལ། ལོངས་སྦྱོང་ལའང་བཟང་བ་དང་། གཏོང་སེམས་
 སྤེལ་བ་དང་། ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མ་སོང་གི་བར་དུ་བསྐྱང་བ་དང་། ལོག་
 འཆོ་དང་སྤྲིག་པས་མི་གོས་པར་བྱེད་པ་དག་པ་དང་། ཕྱིས་ནས་ཀྱང་ལོངས་

སྒྲིབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བཏང་བ་བསྐྱབས་ནས་སྤེལ་བ་སྟེ་བཞི་དང་། དགེ་
བའང་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་བཏང་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོས་མི་འཛུམས་
པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་དོན་གཉེར་དང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་སྟོག་
ཅམ་གྱི་ཆེད་སོགས་རང་དོན་ཀུན་སྦྲེང་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་མ་གོས་པར་དག་པ་དང་།
ཡི་རང་གིས་སྤེལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་བཞི་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབ་དགོས།

ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། སྒྲིབ་འཇུག་ལས།
སྦྲེང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས།། ཚུལ་བྱིས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད།། ཅེས་
པ་བཞིན། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ལོག་ནས་སྦྲེང་
བའི་སེམས་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལ་གོམས་པ་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཚུལ་
བྱིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཚུལ་བྱིས་ལ་གསུམ་ལས། ཉེས་
སྒྲིབ་སྟོབ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ནི། སྟོབ་པ་གསུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལམ་སྟོན་ལས། སོ་སོ་
ཐར་བ་རིགས་བདུན་གྱི། ཏྲག་དུ་སྟོབ་གཞན་ལུན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོབ་པ་ཡི། སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་པའི་དངོས་ཟིན་ལ།
བྱང་སྟོབ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ཡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་
པ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་ལྷགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སྦྲེང་མཆོག་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་སྟོབ་པའི་རྟེན་མཆོག་ལ་དགོངས་པ་ལས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པའི་རྟེན་དུ་
གྱུར་པའི་ལྟ་དང་སྒྲུ་ཡང་ཡོད། འོ་ན་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། སོ་ཐར་གྱི་
སྟོབ་ལུན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་སྟོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྟོབ་པ་དེ་
དང་ཐུན་མོང་བའི་སྦྲེང་སྟོབ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྟོབ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ལ་ངོས་འཛིན་

ཅིང་། སྟོན་ཐར་སྟོན་ལྟན་མེན་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་སྟོང་སྟོན་ལ་སྟོན་པའི་
ཚུལ་བྱིས་ས་སུ་འཛིག་ བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྱིས་ས་
དང་། སྟོན་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་
གསུངས་པ་རེད།

དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྟན་
པས་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ། བཀུར་སྟེ་རིམ་གྱི། ཐོས་བསམ་
སྟོན་སྟུབ། ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་སོགས་སྟོན་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་
བཙོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མདོར་ན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
བྱེན་དྲུག་གི་སྟོན་པ་ཀུན་དེ་ཡིན། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱིས་ས་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། སྤྱིར་ན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱིས་ས་
རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་རྩེ་འཕེལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
ཚུལ་བྱིས་ས་ནི། བསྐྱུ་བཞིའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དོན་བྱེད་ཚུལ།
བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གོགས་བྱེད་པ། ཐབས་ལ་སྦྱངས་པའི་དོན་
བྱེད་པ། ཕན་འདོགས་པས་དོན་བྱེད་པ། འཇིགས་པས་ཉན་པའི་དོན་བྱེད་པ།
ཐུང་ན་གྱིས་གཟེར་བའི་དོན་བྱེད་པ། ཐོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ། གནས་འཆའ་
བར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ། སྟོན་མཐུན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། རྩ་
འཕྱལ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་རྩ་
འཕྱལ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བཅུ་ནི། རང་རེས་རྣམ་པ་ཁོ་
ན་སྟེ། མདོར་ན་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྟོན་གསུམ་
གྱི་བྱ་བ་ཀུན་ཀྱང་འདིར་གཏོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་ཐར་གྱི་སྟོན་པ་མ་

སྒྲངས་ཀྱང་མི་དགེ་བཅུ་སྒྲིང་གི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་
མེན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་སློབ་ཅིང་། དེ་ནས་གཞན་ལ་གང་པན་གྱི་སྦྱོང་པ་
ལ་སློབ་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ།

བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སློབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། གཞོད་བྱེད་
དང་ཐུག་བཟུལ་ལ་ཡིད་མི་འབྱུགས་པའི་སེམས་སོ། དེ་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།
སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོངས་མི་ལང་།
ཁྱོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ།
ཞེས་པ་ལྟར་ཁྱོ་བ་བཅོམ་པ་སྟེ། དེ་མ་བཅོམ་པར་ཁོང་ཁྱོས་ན་ཉེས་པ་ཆེས་ལྗེ་
བ། ཞེ་ཟུང་ལྟ་བུའི་ཐིག་པ་མེད། བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལ་གསུམ་ལས། གཞོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་
པ་ནི། དག་སོགས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་ན། དེ་ལ་མི་ཁྱོ་
བར་བཟོད་པ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་དགོས། འདི་ནི་མི་
དགེ་བའི་ནང་ནས་ཐབས་རྒྱལ་ཤོས་ཏེ། ཁོང་ཁྱོ་རེ་རེས་བསྐྱལ་པ་སྟོང་གི་དགེ་
རྒྱུ་ཡང་འཛོམས་པར་གསུངས་པས་ཁོང་ཁྱོ་ལ་སྦྱོན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རང་
རེ་རྒྱུན་དུ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པ་འདི་ལ་བཙོན་པ་བསྐྱེད་དགོས། ཡུལ་བྱང་
ཁྱབ་སེམས་དཔའ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པས། དེ་ལ་ཁྱོས་ན། བྱང་སེམས་སྟོབས་
ཁྱུང་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁྱོས་ཆེ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་དགེ་བ་འཛོམས་ལ། བྱང་སེམས་
མིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྱོས་ན་བསྐྱལ་པ་སྟོང་གི་དགེ་བ་འཛོམས་པ་དབྱུ་མ་
འཇུག་པ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་
བས་ན། བཟོད་པ་བསྐྱེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྱོ་མ་བྱང་གོང་ནས་དང་།

བྱང་བའི་ཆོ་རྒྱུན་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་
 དགོས། དེ་མིན་རང་གཞན་ཚང་མ་མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལྟ་ཞིག
 རང་སྟོག་རང་གིས་བཅད་ཅིང་སྦྱེབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཁོང་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། དག་
 མང་བའང་དེས་བསྟེན། དེ་ལྟ་མོད་དེ་འོན་ཀྱང་ཁོང་སྟོན་ཡུལ་མང་བས་
 བཟོད་པར་མི་རྒྱས་སྟུང་ན། སྟོད་འཇུག་ལས། ས་སྟེང་འདི་དག་གོས་གཡོག་དུ།
 དེ་སྟེད་གོ་བས་ག་ལ་ལང་། ལྷམ་མཐེལ་ཅམ་གྱི་གོ་བས་ནི། ས་སྟེང་ཐམས་
 ཅད་གཡོགས་དང་མཚུངས། གསུངས་པ་བཞིན། དག་བཟུལ་ནས་ཨེ་རྩེ་གས་
 བལྟས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་མ་ཟད་བར་དུ་དག་རྩེ་གས་དུས་དང་ཐུལ་དུས་
 མེད་ལ་ཁོང་སྟོན་བཟུལ་ན་ནི་དག་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བ་
 དང་འདྲ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་དང་རབ་དབྱེ་ཁོང་སྟོན་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཡང་
 དག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་སྟོན་ལུས་རིལ་པོར་ཁེངས་ནས་བཟུད་ན་ཅི་
 ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན། རྩོན་དུ་སྟོབ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱན་མ་བརྟུང་བའི་ཆོ་སྤྲུལ་
 བར་མཇེད་ཀྱང་མ་ཐུབ་པ་ན་ཁོའི་སྤྲུལ་ཐུག་མཚུབ་བཅུགས་ཏེ་བཟོད་པ་བཟོད་
 པ་ཞེས་གསུངས་པས་གདོད་ཁོས་བཟོད་པ་དམ་པ་བཞིན། སྟོན་ནས་ལས་ཀ་
 ཚར་རྒྱ་གང་པོ་ཟེན་ནས་བཟོད་ཐུལ་བྱས་པས་ཅི་ཕན། དེ་ཡང་དང་པོར་
 དཀའ་ཡང་སྟོ་སྦྱངས་ཏེ་གོམས་ན་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པ་སྤྲོ་བར་འབྱུང་།

གཞོན་བྱེད་ལ་སྟོ་མི་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་
 དབྱུག་པས་མགོ་ལ་བསྐྱུན་པ་ན། བསྐྱུན་མཐུན་ལ་མི་སྟོ་བར་འདི་དག་བསམ་
 རྟེ། དེ་ཞིག་ན་ཆ་དངོས་སུ་སྟེད་པ་པོ་ལ་སྟོ་ན་དབྱུག་པ་ལ་སྟོ་དགོས། དེ་ལ་
 དབང་མེད་པར་བསྐྱུལ་བས་སོ་སྟུང་ན། སྐྱུན་པ་པོ་ལའང་དབང་མེད་པར།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོ་བ་ལས་མི་ཁོ་ལ་སྟོ་བར་

མི་རིགས། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན། དབྱུག་པ་ཕོག་པ་འཕུལ་རྒྱུ་རང་གི་བྱེད་སྤྱོད་
 མ་ལེགས་པ་དང་། རྩ་བ་ནི་སྤྱོད་ཆད་གཞན་གཞོད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་
 ངན་བསགས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་རང་སྤྱོད་
 དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོ། དེར་མ་ཟད་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཐུབ་པས་ཉོན་
 མོངས་དགར་གཟིགས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རད་པ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པར་བརྟེན་པ་དང་། རུ་སྤྱོད་ནས་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཀྱང་། རད་པ་དང་བྱ་ལ་མི་སྟོབ་། སྤྱོད་པ་སེལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་
 བཞིན་གཞོད་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤྱོད་ནས་རང་དབང་མ་བྱུང་
 བས་ན་ཁོ་ལ་མི་སྟོབ་བར་ཁོའི་ཉོན་མོངས་སེལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་དགོས། གཞན་
 ཡང་ལག་པ་མེས་ཆོག་པ་ན་རང་གིས་པར་རེག་པས་ལན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་སྟོབ་
 མི་རིགས་པ་བཞིན། རང་གིས་བསྐྱལ་བས་ལན་པས། པ་ལོ་པོར་སྟོབ་པ་མི་
 རིགས། མི་རང་བཞིན་ཆ་ཞིང་སྟེག་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ན། མེས་བསྟེན་ཆོ་མི་ལ་མི་སྟོབ་པ་ལྟར་ཁོ་ལ་སྟོབ་མི་རིགས། ཁོའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ན་སྟོབ་མི་རིགས་མོད་ཀྱང་ཁོ་ལས་སྟོབ་པ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྟོབ་སྟེ་ན།
 འོ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་སེར་བ་བྱུང་བ་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་སྟོབ་མི་རིགས་པ་ལ་དེར་
 སྟོབ་མོད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་སྟོབ་མི་རིགས། གཞན་གྱིས་བརྟེན་བརྟེན་དང་།
 ཆོག་ངན་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་ན།
 སྤྱོད་ངན་ལན་སྟོག་སྟེ་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་བསྐྱབ་པར་ཁོང་ཁོའི་
 གཉེན་པོ་བསྟེན་ཅིང་བཟོད་པར་བྱེད་དགོས་པ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ད་ལྟའི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་འདི་ཅམ་ལའང་། བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། དེས་ན་དཔྱལ་
 བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་རྒྱ། སྟོབ་པ་ཅི་སྟེ་བསྟོན་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན། གཞོད་བྱེད་

ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པ་འདི་གཞོད་བྱེད་ལ་བསྐྱེམས་པ་ལས། བན་བྱེད་ལ་
བསྐྱེམ་དུ་མེད་ཅིང་། གཞོད་བྱེད་མང་ན་བཟོད་པ་བསྐྱེམ་རྒྱ་མང་བས་གཞོད་
བྱེད་འདི་རྣམས་རང་གི་བཟོད་པ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་བསམ་དགོས་པ། ཇོ་
བོའི་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨ་སངས་ལྷ་བྱ་བའི་ཨ་ཙ་ར་གཤིས་ངན་ཞིག་རྒྱན་དུ་བསྟེན་
པར་འདི་འདྲ་མི་བསྟེན་པར་བྱ་བས་པ་ན། འདི་ལ་བསྟེན་ནས་བཟོད་པའི་
ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། མདོར་ན་རང་དོན་རྒྱབ་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་ལ་མི་ཁྱོ་ན་བདག་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེས་
པས་ག་ལ་རིགས་སྐྱམ་དུ་བྱང་སྤོང་བཟོད་པར་སྐྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་སློབ་དགོས་
གསུངས།

སྤྱག་བཟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་མ་ཟད།
སྤྱག་བཟུལ་ལ་རྒྱན་དུ་མཐོང་ནས་སྐྱེན་ལྟར་བསྟེན་པ་ཞིག་དགོས། ཆོས་ཕྱིར་
དགའ་སྤྱད་བཟོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ན་ཆ་དང་། མི་འདོད་པའི་དགྲ་དང་།
ཐ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྤྱག་བཟུལ་སོགས་བྱུང་ཡང་། སྤར་སློ་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ་ཞུས་
པ་བཞིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་བསྐྱུར་ཏེ། ལས་ངན་ཟད་པའི་རྒྱར་
བསམ་པ་དང་། དེས་དཔགས་ཏེ། གཞན་ལ་སྤོང་བཅེ་བ་དང་། འཁོར་བའི་
སྤྱོན་བསམ་པ་སོགས་སྤེལ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད། སྤྱག་བཟུལ་བྱུང་བ་ནའང་ཕྱི་
མ་ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་དགོས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་གོ་འདིས་བཅད་དོ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་
དགའ་བར་བྱ་དགོས་པ་དཔེར་ན། གསང་བའི་མི་ལག་པ་བཅད་དེ་ཐར་བ་ལ་
ཡིད་དགའ་བར་བྱ་འོས་པ་བཞིན་ཡིན། གཞན་ཡང་གཏར་སྟེག་གི་སྤྱག་
བཟུལ་བསྟེན་པས་ནད་གྱི་སྤྱག་བཟུལ་ཞི་བ་ལྟར། རང་རེས་ཆོས་ཕྱིར་དགའ་
བ་སྤྱད་ན་དེས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བཟུལ་མང་པོའི་གོ་བཅད་པས་ལེགས་སྐྱམ་པ་

དང་། དེའི་སྐབས་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དྲན་དགོས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་
 ལས། གཞན་ཡང་སྤྱག་བཟུལ་ཡོན་ཏན་ནི། སྦྱོ་བས་དྲིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད།
 འཁོར་བ་པ་ལ་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོ། སྤྱིག་ལ་འཛོམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། ཞེས་གསུངས།
 དེར་མ་ཟད། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་གནས་ཁང་ཟས་གོས་སོགས་དམན་པ་རེ་
 ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྦྱོམས་དང་གནས་མལ་སོགས་ངན་
 རོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་སོགས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་་
 པ་སྐལ་བ་རེ་བཟང་སྦྱུང་ཏུ་དཀའ་བ་སྦྱང་དེ་འདྲིང་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་་
 ཆངས་སྦྱོང་འཕེལ་བའི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བཟུལ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས།
 དེ་མ་བྱུང་ན་ཟས་ཞོར་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པ་ཞིག་འདྲིང་དེ། རྒྱ་ཞོར་སྤེལ་བའི་
 ཐབས་བྱེད་བྱེད་ནས་ཆོས་མི་བསམ་པར་མི་ཆོ་དོན་མེད་ཏུ་འདའ་བ་ལས་མ་་
 འདས་ཏེ། སྤོན་ཤིང་འཆོང་ཞིག་གིས། སྦྱོན་པས་གཏེར་གཟིགས་ནས་དུག་སྦྱར་
 དུ་བྱལ་བའོ། དུག་དུག་པོའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བཟླས་
 པས་གསེར་རྟེན་ནས་སྤྱག་པོར་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་དྲིས་པ་ན། རྒྱུན་སྦྱས་པ།
 རྒྱལ་པོས་ཤེས་ནས་གསོད་པར་ཉེ་བ་ན། དུག་སྦྱར་དུ་བྱལ་བའོ། དུག་དུག་
 པོའོ། ཞེས་བརྗོད་པས། སྤྱིར་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པ་ན་ལྷར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་
 བཏང་བའི་རབས་བཞིན་ཞོར་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དུག་ཡིན། དེས་ན། འདྲིང་ཆུང་
 ཆོག་ཤེས་བྱས་ན། རང་ཅག་གྲ་རྒྱུང་ནམས་ཀྱང་མཐུན་རྒྱུན་འགྲིགས་ནས་
 འོང་སྟེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བྱ་བལ་ལ་གཤེགས་སྐབས་དཔོན་སྦྱོང་དགུ་ལ་
 དདུལ་ཞོ་བརྒྱད་ལས་མེད་པར་འདྲིང་ཆུང་ཆོག་ཤེས་མཛད་པ་ལྟར་དང་། གོས་
 ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངན་པ་མིན་ཅམ་གྱི་གང་བྱུང་གིས་ཆོག་པར་བྱེད། ཟས་གོས་
 སོགས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་མི་གཞོད་བཞིན་དུ་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་རྟེན་་

ན་ནི་ཡོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཆོག གཞན་གྱི་སྤྱད་ར་སོགས་མི་སྟན་པ་བྱང་བའང་
བཟོད་པར་བྱེད། གཞན་ཡང་ལུས་དང་པོར་བསྐངས་པའི་དཀའ་སྤྱད་སོགས་
སྤྱད་ལམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་སོགས་ཆོས་ཡོངས་
སྤྱ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན། གཟུགས་མི་སྤྱག་པ་དང་
གོས་ངན་པ་སོགས་ཇི་འདྲ་བྱུང་ཡང་དེ་དག་ལ་དྲངས་འདོད་ཀྱི་ཆོས་སྤངས་
ནས་འདོད་ཡོན་ལས་སྤྱོད་པ་འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན།
དགེ་བ་ལ་བརྟེན་པས་དུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན། གཞན་
སོག་གཙོད་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་རིག་ན་བཟོད་
པར་བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན།
ཆོང་དང་ཞིང་ལས་སོགས་ནོར་སྤེལ་ཐབས་བྱེད་པའང་སྤང་བ་སོགས་འབྲལ་
གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་
བཟོད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ།

ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པ་ནི། ལྷུང་ལམ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་
ལ། དགེ་སྦྱོར་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་བསྐྱོམ་པ་དང་། འཛིན་སྦྱོར་བྱེད་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྤང་དོར་དང་། དཀོན་
མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེར་བཞོད་པའི་ལམ་
དང་། བདག་མེད་དང་། རྗེ་སྤྱོད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་དང་།
སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་ལམ་རིམ་གྱི་ཆོག་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པའང་ཆོས་ལ་ངེས་
སེམས་ཏེ་མཆོན་ཉིད་པས་རྟགས་གསལ་ཚུད་པའི་སྐབས་རྟགས་གསལ་གྱི་དོན་
སེམས་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན། བཟོད་པ་འདི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་གཞོད་བྱེད་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གཉིས་ནི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ།

བཀའ་ཚུལ་གྱི་དུས་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་རིང་བ་སྐབས་བཟོད་པར་བྱས་ཏེ། རྩེ་གཅིག་
དུ་ཉན་ནས་དོན་སེམས་པ་དང་། ཚེགས་ཚུལ་རར་འགྲོ་བའི་སྐབས། ལུས་ཀྱི་
སྦྱོད་ལམ་གཟབ་ཅིང་། བཀྲེས་སྒྲིམ་བཟོད་ལ། འཛིན་སྦྱར་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་
སེམས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐ་ན་གྲོང་ཚོག་དུ་འགྲོ་བ་ཚུན་ལ། བཟོད་པ་ཕྱི་
མ་གཉིས་ཚང་བར་བྱར་ཡོད་དོ།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ།

བཞི་པ་བཙུན་འགྲུས་ནི། བཙུན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོ་བ་འོ། ཞེས་དགེ་བའི་
བྱ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། འདི་ནི་དགེ་བ་གང་ཡང་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཚོག་སྟེ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། དགེ་བའི་ཚེགས་ཀྱི་
ནང་ན་བཙུན་འགྲུས་མཚོག། འདི་ལྟར་དེ་ལ་བཏེན་ནས་དེ་རྩེས་ཐོབ། བཙུན་
འགྲུས་ཀྱིས་ནི་མོད་ལ་བདེ་གནས་མཚོག། དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་འདས་དང་
འཇིག་རྟེན་གཏོགས། བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་སྦྱོད་འདོད་པ་འཐོབ།
བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དག་པ་རབ་འགྱུར་ལྡན། བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་
ཚེགས་འདས་ནས་གོ་ལ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་སངས་རྒྱས།
ཞེས་བཙུན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་མན་ཆད་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། འབྱུག་པར་ཡང་། ཡོན་ཏན་མ་
ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྩེས་འགྲོ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཁ་ཏོན་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་
བོད་བྱ་ཆད་པ་གྱེན་དུ་འདོད་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་བྱུགས་དང་ལྡན་
པར་འབྱུག་དགོས། འདི་འདྲ་དང་པོ་ནས་རྒྱུ་རིམ་དང་ཉུང་རིམ་ནས་གོམས་
པར་བྱས་ཏེ་བཙུན་པ་རྩེ་ཆེ་ཆེ་ཆེར་བྱ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་བར་ཆད་ལེ་ལོ་རྣམ་
པ་གསུམ་ལས། སྦྱོད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དགེ་བ་གང་ཡང་ཕྱི་བཞོལ་གྱི་དབང་

དུ་ཤོར་ནས་ཞག་འགྲངས་ཉེན་འཕུལ་གྱིས་འཕུལ་འཕུལ་དུ་བྱེད་སྒྲིང་མི་འདོད་
 པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་
 དཀའ་བསྐྱོན་དགོས། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ནི། རྟེན་བཀྲར་དང་འདུ་འཛི།
 བྲེ་མའི་གཏམ་དང་། ཞིང་ལས་དང་། ཆོང་དང་། ཆོས་བྱ་དང་། སྐྱད་པ་འཁེལ་
 བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱོང་བ་མེད་པར་ཞེན་
 ཅིང་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟེར་གྱི། སྤྱག་རྩས་ཟེར་བ་ཡིན།
 འདིའི་གཉེན་པོར་སྦྱོང་འཇུག་ལས། དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། དམ་
 ཆོས་དགའ་བའི་མཆོག་སྤངས་ནས། སྤྱག་བཟུལ་རྒྱ་ཡི་གཡེང་བ་དང་། རྟོན་
 སོགས་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ། ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད་
 ཅིང་སྤྱག་བཟུལ་གྱི་རྒྱར་བསམས་ནས་བསྐྱོན་དགོས། ལྷུ་པའི་ལེ་ལོ་ནི། ང་ལྟ་
 བྱས་སངས་རྒྱས་ག་ནས་སྐྱབ་རྩས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་
 པའང་ག་ནས་རྩས། མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུས་
 ཇི་ལྟར་རྩས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་ལྷུ་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རེ་རེ་སྟེ། དཔེར་ན། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ལྟ་བུའི་དམིགས་སྐྱོར་སྟེ་རེ་རེ་
 ལའང་མི་ཆོར་བསྐྱེལ་ཏེ་སྤྱང་དགོས་པ་བྱུང་ཡང་བཟོད་སྟམ་པ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་འདིར་དོན་མེན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་ཆོང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཁེ་བྱུང་ཟད་ཅོད་གྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་བའི་ལས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་
 ཅོད་ཞིག་བདག་གིས་ཀྱང་འབད་དེ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་ཕྱིར་བརྩོན་ན་ངེས་པར་འགྲུབ་
 རྩས་སྟམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་
 ཞེས། སྐྱིད་ལྷག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། བདེན་
 པར་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུང་། སྤང་བྱ་ཤ་སྤང་བྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་

ཐིན་བྱར་གང་གྱུར་པ། དེས་ཀྱང་བཙུན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་
འཛོལ་དཀའ་སྒྲ་མེད་འཛོལ། བདག་ལྷ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། ཡན་དང་
གཞོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་མ་བཏང་ན། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་
ཅིས་མི་འཛོལ། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན། སྟོན་པ་བདེན་པར་གསུངས་པས།
སྤང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱ་བར་གསུངས་ན། ང་ལྷ་བུའི་མིར་སྐྱེས་ཤིང་སྤྲ་ཤེས་
དོན་གོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཛོལ་སྟེ་འཛོལ་བྱས་སྟུང་དུ་བསམ། དེ་ལྟ་མོད་
དེ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་དཀའི་སྦྱོད་པ་ནུམས་མི་བྱས་སོ་སྟུང་
ན། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འོན་ཏེ་རྒྱང་ལག་ལ་སོགས་པ། བཏང་དགོས་
བདག་ནི་འཇིགས་ཞེ་ན། རྩེ་དང་ཡང་བ་མ་དབྱད་པར། རྩེངས་པས་བདག་
ནི་འཇིགས་པར་ཟད། ཅིས་དང་། ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྦྱིན་པ་ལ། འདྲེན་པས་
ཐོག་མར་སྦྱོར་བར་མཛད། ཅིས་སོགས་དང་། གང་ཆེ་རང་གི་ལྷས་ལ་ཡང་།
ཚོད་སོགས་ལྷ་བུའི་སྒྲ་སྐྱེས་པ། དེ་ཆེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། དེ་ལ་དཀའ་བ་
ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆུང་རིམ་ནས་བཏང་ན་གོམས་པར་གྱུར་
ནས། མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཏོང་བ་ལ་ཚོད་མ་བཏང་བའི་ཚོད་ཅིམ་ལས་མི་
སེམས་པ་འབྱུང་བས་དེའི་ཆོ་གཏོང་བ་ལ་དཀའ་བ་མེད་སྟུང་སྦྱོབ་བསྐྱེད། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱབ་དཀའ་སྟུང་ན། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
ཡང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པས་རང་གིས་བསྐྱབ་ན་འཛོལ་པར་བྱས་ངེས་
སུ་བསམ། འོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་འགྱོ་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་
ལས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཐེག་པ་སྤངས་ཕྱིར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མེད།
མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དཀའ་མེད། ཅིས་སོགས་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
མནར་མེད་དུ་གནས་ཀྱང་རང་གིས་ཐེག་པ་སྤངས་པས་ན། ལས་མ་བྱས་པ་

དང་མི་འཕྲད་པར་གསུངས་པས། སྤྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་མི་བདེ་བ་མེད་པས་
ན། དེར་མི་དགའ་བ་མེད་པར་དག་ཞིང་དུ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་
སྙམ་དུ་བསམ།

བཙོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། སླ་མཆོད་ལས།
སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི། སོགས་ལྟར་སེམས་ཅན་རེ་
རེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་པ་འབྱམས་ཕྱག་མང་པོར་དཔྱལ་མེར་གནས་དགོས་ཀྱང་བཟོད་
པའི་བསམ་པ་སྤངས་ཤིང་། སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས། རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་བཟོད་
ནུས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཡུན་རིང་བས། ཅུ་སྤྱག་པ་ཆུས་
ཁྱིའི་མ་བཞིན་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྤྱར་དུ་འདོན་འདོད་ཀྱི་སྒོས་འཇུག་པ་དགོས།
གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་སྐབས་རང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་
ནའང་འཇུག་བཟོད་པའི་སེམས་སྤང་བ་དང་། སྦྱིས་བྱ་འབྲིང་སྐབས་རང་
འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ངན་འགོར་སྦྱེ་བ་ལ་འཇིགས་
ཤིང་། དེར་ནི་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག རང་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་
སེམས་ལ་སྒོ་སྤངས་སྤངས་ཏེ་རང་མི་འཇིགས་པའི་གདོང་ཐོབ་ནས་སྤིང་རྩེ་དང་
སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་བཞེས་པ་ལ་ནི་སྒོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ལས། སྤྱག་
བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་གི་
དགའ་བ་དང་། ཆོས་ཉམས་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྦྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོ། གོ་
ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་སྒོ་བ་པར་གསུངས། དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ནི།
བསགས་སྤང་། མཆོད་འབུལ། ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པ་སོགས་
དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་ནི། བསྐྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བཙོན་

པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འདྲ་བར་སྟོབ་པ་ཡིན།
བཙོན་འགྲུས་བྱི་མ་གཉིས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱི་མ་གཉིས་དང་། བཙོན་པ་བྱི་
མ་གཉིས་སོགས་ཁྱད་མེད་འདྲེས་འགོ་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྲིད་མོད་དེ། གཞི་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོབ་པ་དང་། སྐྱབ་འདོད་དང་། མི་མཐུན་སྦྱགས་སྟངས་འདོད་
ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་བཞག་ཆོག་ཅིང་། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་
གཅིག་བསྟོམ་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་ན་པར་བྱིན་དུག་ཀའི་ཉམས་
ལེན་ཚང་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ་གསུངས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཙམ་རེ་མཛད་དེ། རྒྱས་པར་
པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འོག་དུ་འཆད་གསུངས། ॥

༥ ཉིན་ཉེར་གཅིག་པར། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གསུང་ལས།
འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་པ་འདྲེན་པར་མཛད་ནས། རྟོན་འགོའི་ཆོས་བཤད་མདོ་ཙམ་
གསུངས། ཇི་ལྟར་རྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་དྲངས་རྗེས། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་
སྟོང་པ་བྱི་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་བྱིན་སོགས་དང་པོ་བཞི་ལ་བསྐྱར་བཤད་མདོར་
བསྐྱས་གནང་ནས།

ཁྱད་པར་དུ་པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།
བསམ་གཏན་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གནས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟག་
མཐོང་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལོ།

བསམ་གཏན་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གནས་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་དྲུག་ ཞི་གནས་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲིབ་པ། ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་
དངོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་སྐྱབ་ཚུལ། དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་
འགྲུབ་ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ། དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་སྐྱབ་ཚུལ་
ལོ།

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲིབ་པ།

དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་སྐབས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་མ་གསུངས་པ་པར་བྱེན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འཆད་པའི་དབང་དུ་མཛད།
ཞི་གནས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། བྱེ་རོལ་པ་དང་བྱུན་མོང་བ་སྟེ། བྱེ་རོལ་པའི་བསམ་
གཟུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནས་དམའ་ཤོས་ཡིན་ཡང་རང་རེས་འདྲིར་ངེས་འབྱུང་
གི་བསམ་པས་ཟེན་ན་ཐར་བའི་རྒྱ་དང་། སྐབས་འགོས་ཟེན་ན་ཚོས་སུ་འགྲོ།
འདི་མེད་ན་མདོ་སྟོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྟོགས་སོགས་སྟོམ་
བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ལ། མདོ་སྟོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་རི་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་ཆུ་སྐྱགས་པ་ལ་ཆུ་སྟོང་སའི་སྟོང་ལྟར་
མེད་དུ་མི་བྱུང་བ་ནི་ཞི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས། ཐོག་མར་འདི་བརྟེན་པོ་ཞིག་
སྐྱབ་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་འཁོར་རྩ་གཙོད་པ་དང་། ཐར་བ་ཅན་ཐོབ་པ་ལའང་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་དགོས། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་བརྟེན་པོ་
ཞིག་ཐོབ་དགོས་ཏེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གསལ་པོར་མཐོང་བ་ལ་དང་པོར་
གནས་ཆ་བརྟེན་པོ་དགོས་པ་དཔེར་ན། ཐུན་པ་བསལ་ནས་ཐེབས་རིས་སོགས་
བཟླ་བ་ལ་མར་མེ་གསལ་བ་དང་རྒྱང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཚྭ་སྒྲིབ་དགོས་པ་
ལྟར་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ཞི་གནས་བྱུབ་ན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་མི་རྟག་
བསྐྱོམ་པའི་རྟོགས་པ་ཚུན་ལ་སྐྱེད་ཐོན་པ་སྟེ། ལམ་སྟོན་ལས། མདོན་ཤེས་སྐྱབ་

པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་མཚན་པ་ཙམ་ལས། དགོས་པའི་གཙུག་པོ་
ནི། ཞི་བ་ལྷས། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་
པར་འཛིམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ནར་མི་དགོས་པར་ལྷ་ཕྱི་གང་དུ་བསྐྱབ་ཀྱང་ཆོག དེ་འགྲུབ་
ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གང་བསྒྲུམས་ཀྱང་། ས་ཚོད་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་
འོང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་བསྟེན་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་མི་
འགྲུབ་སྟེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། རབ་དུ་
འབད་དེ་བསྒྲུམ་བྱས་ཀྱང་། ལོ་ནི་སྤྱོད་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་། ཉིང་འཛིན་
འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་བསྟེན་པ་ལ་དུག མཐུན་པའི་ཡུལ་
ན་གནས་པ། འདོད་པ་ཆུང་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱ་བ་མང་པོའི་འདུ་འཛི་ཡོངས་
སུ་སྤང་བ། ཚུལ་བྱིམས་དག་པ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་
སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། འདི་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ཡང་ཁྱད་པར་ལྷ་ལྡན་ཏེ། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། སྒོ་ལྡན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ། ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་
དང་། ས་བཟང་བ་དང་གོགས་བཟང་དང་། རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་
ལྡན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས། དེ་ཡང་། ཆོས་མཐུན་གྱི་འཆོ་བ་རྟེན་སྐྱབ་
ཞིག་མེད་ན། དའི་ཕྱིར་གོང་དུ་འབབ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་
མཐུན་གྱི་རྟེན་པ་ལེགས་རྟེན་ཅིག་དགོས་ཀྱི། ལོག་འཆོ་དང་སྡིག་ཟས་སྤུལ་
བའི་རྟེན་པ་བྱུང་ཡང་ཉེས་རྟེན་ཡིན་པར་སྤྲ་མས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་རྟེན་
ཅིས་པ་སྡིག་ཆེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཟས་རྟེན་སྐྱབ་དགོས། རྒྱུད་སའི་གནས་

ཀྱང་། དམ་པ་གོང་མས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་ས་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 པའི་གནས་སུ་བཞུགས་ན་ལས་དང་པོ་པར་གནས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཚུར་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་མ་རྟེན་ཀྱང་གནས་དེར་དམ་སེལ་ཅན་མི་
 གནས་པ། དགོ་འདུན་ཐེ་དཀྱུག་བྱས་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། གཅན་གཟན་
 དང་། ཚེས་རྒྱན། མི་མིན་གཏུམ་པོ་མི་གནས་པ། བྱིན་དང་ལྷན་པའི་གནས་
 བཟང་པོ་དགོས། དེ་མིན་རང་ཉིད་མི་འཇིགས་པའི་བསམ་པས་བཞུགས་ཀྱང་།
 བྱིན་ས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ། སྤར་སྤྲོ་མ་ཞིག་ལ་བཅོན་གྱིས་བྱིས་ནས་སྤྲུགས་
 རྟེན་པའི་རབས་ལྟར་ཡིན། རང་སྟོན་གནས་སུ་མི་མིན་གནས་ན་བྱིར་མི་སྟོན་
 པར་འཇམ་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་ཁོའི་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། ས་བཟང་
 བ་ཞེས་ཆ་གང་གི་ནད་མི་བསྐྱེད་ཅིང་ས་ཚུ་འཕྲོད་པ། གྲོགས་ཀྱང་ལྟ་སྟོན་
 མཐུན་པ་དང་འགྲོགས། དེ་ཡང་གིབ་མ་གཉིས་པའི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།
 ཞེས་གསུངས་པ་གྲོགས་གཉིས་ལས་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཕུར་གནས་དགོས་
 པའི་དོན་མིན་པར་རང་དང་སྟོ་མཐུན་པ་ལ་བྱེད། ལས་དང་པོ་པ་གྲོགས་མེད་
 གཅིག་ཕུར་སྟོན་པ་སྟོན་ཆེ་བས་གྲོགས་གསུམ་ལས་མི་ཉུང་བ་དང་། ཚེས་
 མཐུན་བྱུང་ན་གྲོགས་མང་ཡང་ལེགས། གྲོགས་མང་ཉུང་རི་ལྟར་ཡང་མིག་
 ཟུར་ན་སྦྱོར་པོར་བ་རེ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི། ལྟ་ཡངས་བག་མེད་བྱེད་པའི་གྲོགས་
 ལ་མི་བརྟེན། བསམ་གཏན་གྱི་ཚེར་མ་ནི་སྤྲོ་དག་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན། ཉིན་མོ་མི་དང་མཚན་མོ་བྱི་དང་ཚུ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཀྱང་མེད་པ་དགོས།
 བདག་གི་སྤྲོ་མས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟོམ་རྒྱུའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་
 འདོགས་ཚེད་པ་དང་རྐང་གངས་འགྲིགས་པ་ནི། བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྷན་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་དབང་དང་བྲིད་དང་དཔེ་སྤྲོ་གང་དགོས་ཀྱང་འགྲིགས་པ་དང་། གཙོ་

བོ་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེང་སང་འཆོ་བ་
སོགས་གཙོ་བོར་གྱ་བསྐྱེགས་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་དངོས་དེ་འདི་ཡིན་མི་ཤེས་
པར་བྱ་བྱུག་སྟེ། མོ་འདེབས་དགོས་པ་སོགས་སྒྲང་མོད། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་
ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱའི་ཆོས་ལ་གྱ་བསྐྱེགས་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་ནི། ཟས་གོས་སོགས་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་
ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ཆོག་ཤེས་པ་ནི། ཟས་
གོས་ངན་དོན་ཅམ་རྟེན་པས་ཆོག་ཤེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱེད་པ་
ཞིག་མ་བྱུང་ན། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཏེ་ནོར་རྩལ་གསོག་སྤངས་སོགས་ཀྱི་དོན་
ལ་གཡེངས་ན་ཏིང་འཛིན་མི་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་ལ། སྤྱིར་ཚུལ་བྲིམས་ནི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན། ནང་གི་གཡེང་བ་སྤྲོ་མོ་ཞི་བ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་
གཡེང་བ་རགས་པ་སྤྲོང་བ་ལ་སྟོས་ཤིང་། རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ཤས་ཆེན་སེམས་
རྣལ་དྲུ་མི་གནས་པས་དེ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོད་བཟུམས་ནས་
ཞི་བར་བྱེད། འདྲུ་འཛིན་མ་སྤངས་ན། དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དང་། གཏམ་སོགས་
ཀྱིས་དུས་འདའ་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་དོན་ཉུང་བྱ་བྱེད་
དགོས་པའང་བསམ་གཏན་སྟེ། བའི་ཆེད་ཡིན་པས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བྱས་
ན་དོན་ཉུང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་། སྐྱབ་པ་རྩེ་གཅིག་
བྱེད་པ་ལ། ལྟར་རྩིས་དང་། སྤྲོན། མོ་འདེབས། གྲོང་ཆོག་སོགས་ཀྱང་འདྲུ་འཛིན་
ཡིན་པས་སྤྲོང་དགོས། འདིས་རང་རེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་པོ་པར་ལྟ་ཅི། སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་ཡིན་ཡང་གཞོད་ཆོབས་ཆེ་སྟེ། བྱ་སྟོན་དང་སྤྲོ་མ་དམ་པ་གཉིས་ལའང་
རྒྱལ་པོ་པེ་ཀར་གྱིས་མཐོ་བཙུམས་ནས། ལྷགས་སྐྱུག་ཕུལ་བས་སྐྱ་ཆོ་དེ་ལ་
ལྷགས་སྐྱུག་སྟོང་ཕྱག་ཟད་ཟད་རྩིས་ལ་གཡེངས་ཏེ་མཆོག་མ་གྲུབ་པར་གསུངས།

རྒྱལ་ལྷན་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བསྐྱེམས་ནས་བཞུགས་པས།
 དེ་ལ་སྒྲགས་མ་རྟེན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུང་པོད་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ལའང་།
 དབུ་ལ་སྐུ་མ་པའ་སོགས་མ་མཛད་པ་ཁོང་གིས་བྲིན་དང་ཇ་ཏི་མ་མཁྱེན་པ་
 མིན། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོད་དོགས་ཏི་མ་མཛད་པ་ཡིན། ཁོ་བོས་རྩ་སྐྱབ་
 རྣམ་དག་གཅིག་ཤུའང་ལོ་གཅིག་ཅུ་སྐྱབས་པས་མཚུ་བ་མོ་བྱག་ཅིང་། སམ་
 འཁྲུང་གཉིས་གསུམ་ཅུ་སྐྱབ་པ་སྤྱིང་སྤྱིང་དུ་བཟད་མོད། དེ་དག་ཀྱང་འདྲ་
 འཛིན་སོང་བ་ལས། ཉམས་ལེན་ལ་པན་པ་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་འབད་ན་བག་
 ཆགས་ཀྱང་དེ་ཅུ་ཞིག་ལས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་བག་ཆགས་
 ཐེབས་པར་མི་རུས། དེས་ན་བྱ་རམ་མི་ལེན་པར་བྱར་གིང་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་
 དོན་གྱི་སྦྱིང་པོ་མི་སྐྱབ་པར། རིག་གནས་ཐུན་ཆོགས་ལྟ་བུ་དོན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་
 ལ་བཙོན་པས་ཅི་བྱེད། ཁ་ཅིག་རྣམས་འཁོག་ཏུ་བྱུར་སྐབས་ཀྱང་ད་དུང་འདོད་
 ཡོན་ལ་འབད་བཙོན་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིང་རྗེ་བའི་གནས་ཡིན་ཞེས་དབུ་ལ་པོ་དེས་
 པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་རྟེན་པ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྟེར་ནས་ཁྱོད་ཡུལ་
 རྩོགས་འདིར་འདོད་པ་ཆེ་ཤོས་དབུ་ལ་ཤོས་ཡིན་ཞེས་བཙོན་ཚུལ་དང་། དག་
 བཤེས་འབན་གྱི་རུབ་འཆོས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་གསུངས། འདོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ནི། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་མི་རྟག་
 པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལས་སྦོ་ལོག་པ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱ་ཆོགས་འདི་དག་
 ཚང་བ་ཞིག་གིས་བཙོན་པར་སྐྱབ་ན། ཞི་གནས་འབྲུབ་པ་ལ་ལྷ་བ་དུག་ལས་མི་
 འགོར་བར་གསུངས།

ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས།

གཉིས་པ་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྔ་

སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བཞེན་པའི་རྒྱལ་ས་བྱུང་བ་ལོ།། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་
 ངག་རྣམས།། བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་།། འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་
 དེ།། དེ་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་དོ།། ཞེས་ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་
 བརྒྱད་བཞེན་པར་གསུངས་ལ། ཏིང་འཛིན་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་ནི། བྱམས་ཆོས་
 དང་ས་ཁྲེ་དང་དབུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་
 ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་ན། རང་ཅག་གིས་མན་ངག་འདི་ལྟ་བུ་བཙལ་ནས་
 བསྒྲོམ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་བཤད་ཆོས་སུ་
 བཟུང་ནས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་སྤྲད་དང་། བེའུ་བུམ་
 ཟེན་བྲིས་ཡིག་ཆུང་སོགས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་ཚིས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ནི། ཡོད་སར་
 མི་བཙལ་བར་མེད་སར་བཙལ་བས་རྙེད་པའི་གནས་མེད་པར་རྗེ་སྒྲ་མས་ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོའི་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་སྐབས་ཆོགས་བཅད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།
 དེས་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུར་མ་བཞེན་པར་སྒྲ་མ་གང་བྱུང་བྱུང་རེའི་གསུང་
 དང་མན་ངག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཡིད་རྟོན་ཏེ་མི་ཆེ་རི་ཕུག་དུ་སྐྱེལ་ཡང་། བྱིང་བ་
 སྤྲ་མོ་ལ་སྒྲོམ་དུ་འབྱུལ། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་གསང་ཆེན་ཀྱི་
 ལམ་དུ་འབྱུལ་བ་ཆེས་མང་བ་ཡིན་པས་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ཤོར་བ་སྟེ། དེ་འདྲ་ལ་
 རི་ཅམ་འབད་ཀྱང་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད། བོད་ཀྱི་
 མཁས་པར་གྲགས་པ་མང་པོའི་ལྟ་སྒྲོམ་སོགས་ལ་ནོར་འབྱུལ་བྱུང་བ་དཔྱད་ཅུག་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཞིབ་དུ་བལྟས་ན་ཤེས་པར་རུས། རྗེ་
 ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྟ་སྒྲོམ་སྟོན་གསུམ་གང་གི་ཆ་ལའང་རྒྱ་གར་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་
 མཐར་ཐུག་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་གདུགས་ནས་དཔང་པོར་མཛད་པར་མ་ཟད།
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ཀྱིས་དོགས་སེལ་དང་བཅས་གནང་སྟེ་

གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གསུང་རབ་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་མང་པོ་འཛོག་གནང་
མཛད་ཡོད་པས་རང་རེས་དེ་འདྲི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ནས་
མ་གསུངས་ཤིང་མི་མཐུན་པའི་མན་ངག་ཅིག་སྟོང་པོར་རེ་ན་ཟུར་མ་གྲགས་པའི་
རྟོགས་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཉན་ཡོད། དེས་ན་གསང་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ནས་
བབྱང་སྟེ། ཐ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚུང་དུ་རེ་སྟོམ་པ་ཡན་ལ་བཞུན་བཅོས་བྱངས་
མ་ནས་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་ཉེས་པ་ལྔ་སྟོང་ཞིང་འདྲ་
བྱེད་བརྒྱད་བཞེན་པ་འདི་མེད་ཐབས་མེད།

དེ་ལ་ཉེས་པ་དང་པོ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་དད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་
ལ་ཚུལ་བའི་བཙུན་འབྲུས། ཚུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྐྱབས་ཏེ་བཞི་ལས། གང་
བསྟོམ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་པ་
ལ་འཇུག་སྟོང་མི་འདོད་པའམ་ཁྱགས་ཀྱང་རྒྱན་འཐུང་མི་རུས་པའི་ལེ་ལོ་ཉེས་
པ་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་བྱེད་དངོས་ནི་ཤིན་སྐྱབས་ཡིན། དེ་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་དད་
པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོང་འཇུག་
ལས། བཟླས་བཙོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིན། ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྐྱབ་བྱས་
ཀྱང་། སེམས་གཞན་གཡེང་བས་བྱས་པ་ནི། དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་
གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སེམས་གཡེང་བའི་སྟོན་རྣམས་བསམས་
ཤིང་ཞི་གནས་འབྲུབ་ན་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཡུལ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་
པ་བརྟན་ཅིང་། དེ་བརྟན་པས་དངོས་གྲུབ་ཐུར་ལ། ཐུན་མོང་གི་མངོན་ཤེས་
རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཀྱང་འདིས་འབྲུབ་ཅིང་། གཉིད་ཏིང་འཛིན་དུ་འགོ་བ་དང་།
ཉོན་མོངས་ཤས་ཚུང་དུ་འགོ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་བཤེས་གཉེན་བཞེན་ཚུལ་

ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱར་དུ་སྦྱེ་སྤྲོ་བ་སོགས་
འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམས་པས་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་
དད་པ་འབྱུང་། དེ་བྱུང་ན་འདུན་པ། བཙོན་འབྱུང་། ཤིན་སྦྱངས་རྣམས་རིམ་
བཞིན་ལྷ་མ་ལྷ་མས་བྱི་མ་བྱི་མ་དངས་འོང་བས་འདི་བཞི་རྒྱ་འབྱས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
འགྲོ།

ཉེས་པ་གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ནི། དམིགས་ཏེན་དྲན་པས་
ཤོར་བ་ལ་ཟེར་ལ། དེ་ནི་ཏིང་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་སྦྱོན་དུ་ཆེ། དེ་ཡང་
དབྱུ་མ་སྦྱིང་པོར། ཡིད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལོག་འགོ་བ། དམིགས་པའི་ཀ་བ་བརྟན་པོ་
ལ། དྲན་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། ཤེས་རབ་ལྷགས་ཀྱས་རིམ་དབང་
བྱ། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་དམིགས་པའི་ཀ་བ་ལ་བརྟགས་དགོས་
པས། གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་
ཡང་དམིགས་ཏེན་ནི་ཆོས་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་འབྱུབ་པ་ཡིན། བྱི་རོལ་པ་
དག་གིས་རྗེ་དང་ཤིང་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བོན་གྱིས་ཨ་ལ་དམིགས་ཏེ་
ཞི་གནས་སྦྱབ་པ་རྣམས་དམིགས་ཏེན་དེ་དང་དེ་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལས་མིག་
གིས་བལྟས་ཏེ་སྦྱབ་པ་མིན། གཞན་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་གིས་དམིགས་ཏེན་ལ་མིག་
གིས་བལྟས་ཏེ་སྦྱབ་པ་ནི་ལྷ་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་དམན་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིད་ཤེས་
ལ་སྦྱབ་དགོས་ཀྱི། མིག་ལ་སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་
མང་པོས་དགག་པ་མཛད་ཡོད། སྦྱོན་རྒྱ་གར་ནས་གཅིག་གིས་སེམས་གནས་
དམིགས་ཏེན་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པར་བ་ལང་གི་རུ་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་
པས་འབྱུབ་པ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གང་གོམས་པ་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་ཀྱང་
འབྱུབ། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློལ་

ཉར། ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་ན་ཆོགས་གསོག་
 སྐྱབ་སྦྱང་གི་ཞིང་དམིགས་པ་ལ་བྱང་ཆེ་བ་དང་། གསང་ལྷགས་ཀྱི་སྤེལ་རྣལ་
 འབྱོར་སྒོམ་པ་ལ་བྱང་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་ཀྱི་པན་
 ཡོན་ཆེ་བས་ན། སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མ་ལས་སྒྲ་མ་ཤུག་ཐུབ་པ་མཐེབ་སོར་ཅམ་ཞིག་
 ཆད་དེ་སྤོན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་དམ། རྟེན་བའི་ཐད་གང་རུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་
 དམིགས་པའམ། ཡང་ན་རང་ཤུག་ཐུབ་དུ་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་
 གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟེན་གཟུགས་ཅན་ལས་གཟུགས་མེད་འཆར་
 བདེ་བ་འབྱུང་བས། དེ་འདྲ་དག་གིས་ནི། རྗེའི་ལམ་རིམ་ཚུང་དུའི་དགོངས་པ་
 པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སྤོལ་བྱས་པ་དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ལས་
 སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཆོག་ཅིང་། དེ་
 བྱི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་སྟོགས་ཀྱིས་སེམས་ངོ་བཟླ་བ་དང་སྟོགས་མཚུངས། ཡང་
 བསྐྱེད་རིམ་དང་སྒྲགས་ནས་ལྟ་སྦྱང་དང་། རྗེས་རིམ་དང་སྒྲགས་ནས་ཨ་ཤད་
 ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་དུ་རུང་ངོ་།

གཞན་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བྱབ་པ་དང་། མཁས་པ་དང་།
 སྦྱང་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ལག་
 ལེན་ལ་རང་ཉིད་གང་འཆར་བདེ་བ་གཅིག་ལ་བྱས་ཏེ་མ་གྲུབ་བར་དུ་དམིགས་
 པ་ཁ་མ་སྤོས་པར་བསྒྲོམ་དགོས་པ་ལས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་
 བཞི་པོ་ཆང་མ་བསྒྲོམ་དགོས་པ་མིན་པས་རང་གི་སེམས་ལ་གང་འབྲོད་པ་
 གཅིག་ལ་སེམས་གཞག་དགོས། དེའང་དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས། དམིགས་པ་
 གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། དམིགས་པ་མང་
 པོ་བརྒྱད་པ་ལས། ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་འཁྲུག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཞག་པ་ལས། དམིགས་པ་སྔོས་
ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་གཙུག་ཤིང་གཙུག་པའི་ཆོ་ཤིང་སྔོས་པ་ན་མི་མི་
འབར་བ་དང་འདྲ། དེར་མ་ཟད་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པ་ན་གཉིད་དང་ཟས་དང་།
བཤང་གཅི་འདྲར་སྐབས་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་གཙུག་ཤིང་བར་མ་ཆད་པར་
གཙུག་པ་ལྟར་བར་མ་ཆད་དུ་ལོའམ་ཟླ་བ་དུག་སོགས་ཇི་ཅམ་བསྐྱབ་པ་དེའི་
རིང་རྒྱན་མི་གཅོད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། གཅིག་ལ་སྐྱོན་ནས་ཅིག་ཤོས་ལ་སྔོ་བ་
ལྟ་བུ་དང་། ཞག་རེ་གཉིས་ངལ་བསོ་བ་སོགས་བྱས་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། དེས་ན་
གདམས་ངག་སྟེ་དམིགས་རྟེན་རྒྱལ་བའི་བྲིས་འབྱར་གྱི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་དེའི་མཆོན་མ་
ཡིད་ལ་བབྱང་ནས་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དེ་ལ་གོམས་སྲུ་གཞུག་པའམ། ཟླ་
མས་ངོ་སྤྲད་པ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ངོར་འཆར་བཅུག་སྟེ། དེའི་
ཆོ་དམིགས་པའི་དོན་སྟེ་རགས་པ་ཆ་བྱེད་ཅམ་འཆར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་དམིགས་
རྟེན་རྟེད་པ་ཡིན། དེ་དཔེར་ཡུལ་ནས་ཤོར་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་པ་གདམས་
ངག་བརྗེད་པ་ཟེར། དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་ལྔ་པ་དཔེར་བ་ཏེ། ལག་
པས་སྤེང་བ་བབྱང་བ་ལྟར་དཔེར་བ་ཤུགས་ཆེན་པོས་དམིགས་རྟེན་སྤྲེལ་བ་བབྱང་
བ་དགོས་ལ། གང་ཟག་སོ་སོའི་དཔེར་བ་བརྟན་མི་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་ཞི་གནས་
འགྲུབ་དཀའ་སྤྱིའི་བྱུང་ཡོད། དཔེར་བ་ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། དཔེར་བ་གང་ཞེ་ན།
འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱིས་བརྗེད་པ་མེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་དམིགས་རྟེན་སྤྲེལ་མཐོང་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་
ཡིད་ངོར་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་
བྱུང་པར་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་བརྗེད་པར་སྤྲེལ་བ་ལྟེ། དཔེར་ན་
སྟོགས་ཆོ་ཟས་སྟངས་ངེར་དཔེར་བ་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་

དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱང་ཚས་གསུམ་
ལྔ་ཞིག་དགོས། དེས་ན་ཡིད་ངོར་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ལྔ་བྱ་མདུན་དུ་གསལ་
འདེབས་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་མི་གཡང་བར་འཛིན་སྟངས་དམ་
སྤྱིང་ངེ་བས་འཛིན་ཅིང་། དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་འཆར་བར་བྱེད་པ་དགོས།

དངོས་གཞིའི་ཆོ་དམིགས་རྟེན་དྲན་པས་ཟིན་པ་ན། ཉེས་པ་གསུམ་པ་
བྱིང་རྟོད་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་བྱིང་རྒྱགས་རྟོད་པ་རྣམས་མ་བྱེད་ན་དག་
མི་ཤ་བོ་ངོས་མ་ཟིན་པ་ལྟར་སྒྲིན་ཆེ་བས་དེ་དག་ངོས་ཟིན་པ་དགོས། དེ་ལ་
རྒྱགས་པ་ནི་ལྷས་སེམས་སྡེ་ཡོར་ཡོར་བ་གཉིད་དུ་འགོ་བར་ཚློམ་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་
པ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་མེད་གེ་བ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་དགེ་བ་
མེད་ཅིང་བྱིང་བའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། བྱིང་བ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ལས། དམིགས་རྟེན་
དྲན་པས་ཟིན་པ་ན། གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་མེད་པ་ནི་རགས་པ་དང་།
དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཤོར་བའི་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་སྟོང་ནས་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ནི་བྱིང་བ་སྤྲ་མོ་སྟེ། སྟོམ་
བྱེད་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདི་ཡིན། ངར་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་གནས་ཆ་ཡོད་
པ་ལ་སེམས་སྟོང་ཤིག་གོ་བར་སོང་བ་ལ་ཟེར། འདིའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་གནས་ཆ་
བརྟན་དུ་སོང་ན་བྱིང་བ་སྤྲ་མོར་འགོ་བའི་རྒྱ་བྱེད། གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྔ་
པ་ནི་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་གྲིམས་སང་ངེར་གནས་པ་དེ་ཡིན། གནས་ཆ་
གསལ་ཆ་དང་གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་མེད་དཔེར་ན་ལག་པས་སྤྱིང་བ་དང་སྤོར་
པ་འཛིན་པ་ན་སྟོང་པོ་དང་དམ་པོར་བབྱང་བའི་བབྱང་བྱང་ཡོད་པ་བཞིན་ནམ།
རང་རེ་སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་རྒྱན་དུ་སྦྱར་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉ་ཅང་ཤུགས་དྲག་ཅིག་མེད་པ་
ལ། ནམ་ཞིག་སྐབས་སྐབས་སུ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དད་པ་ངམ་ངམ་ཤུགས་དྲག་

པོ་རེ་སྐྱེ་བ་ན་འཛིན་སྤངས་ལྷ་མ་ལས་གིས་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་
 ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།། འདི་ནི་སྤྱིང་བས་མ་བརྟགས་ན་ཏུ་ཅང་གསལ་བ་ཞིག་
 ཆོག་གིས་འཆད་ཐབས་མེད་གསུང་། གསལ་ཆ་དང་དྲངས་ཆ་ནི་ཡུལ་ལ་མི་
 བྱེད་པར། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་ཆ་འམ་དྲངས་ཆ་ཡོད་མེད་ལ་བྱ་དགོས།
 གསལ་ཆ་མི་འབྱུང་བའི་ཆོ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་བྱིང་བ་ཕྱ་
 མོ་དང་། ཏིང་འཛིན་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ཆ་དང་། གསལ་ཆ་ཡོད་པ་འབྲུ་བྱིར་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་དབྱེད་ཀྱང་ཞིང་། བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་
 བསགས་པ་ལ་འང་སྒྲ་བྱག་གི་རྒྱང་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ཉིན་ཞག་གི་བར་དུ་སེམས་བརྟན་
 པ་ཡོད་པས་ན་བོད་ལྷ་མ་འགས་དེ་ལ་འབྱུལ་ནས་སྒྲོད་རབ་ལ་སྒྲོམ་རབ་ཅེས་
 སོགས་བཟུགས་བརྗོད་བྱེད་པ་སྒྲོམ་གྱི་གནད་མ་མཁྱེན་པ་རེད། བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་
 ལ་སྒྲོམ་དུ་འབྱུལ་ན། འབྲས་བུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཙམ་དུ་འང་མི་
 འགོ་ཞིང་། ཆོ་འདིར་ཡང་བརྗོད་ངས་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མི་གསལ་དུ་འགོ་
 བས་དུད་འགོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་མ་བྱུང་བར་གསུངས།
 རྟོན་པ་ནི། ཀུན་བདུས་ལས། རྟོན་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་པའི་མཆན་མའི་རྗེས་སུ་
 འབྱུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་
 གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱག་པའི་ཡུལ་
 ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཕྲོ་བ་ལ་བྱེད་པས་ཡུལ་སྤྱག་པའི་
 མཆན་མ་དཔེར་ན། ལྟ་མའི་སྒྲོས་གར་ལྟ་བུར་ཉིན་མོར་བལྟས་པ་ན། མཆན་
 མོ་འང་དེའི་སྤང་བ་སྤང་ངེར་བྱན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིད་དུ་
 འོང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ཞིག་གོ། འཕྲོ་བ་དང་རྟོན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཆེ་སྟེ། དག་
 ལྟ་བུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མནར་སེམས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་དང་། ཞི་

གནས་བསྐྱེམ་པའི་ཆེ་བྱིན་པ་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་དགེ་བའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ལྟ་
བུ་ནི་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཡང་ཚོད་པ་མིན་ནོ།

འོ་ན་འཕྲོ་ཚོད་གཉིས་ཀ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཡིན་མོད། ཚོད་པ་ཁོ་
ན་བར་གཅོད་དུ་འཛིག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་བའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་ཞེ་
སྒང་གི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་ཉུང་བ་དང་། རྒྱུན་ཐུང་ལ། རྣམ་བཞག་རྒྱུན་དུ་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་ཆེ་བས་ན། མང་བའི་ཕྱོགས་ནས་སམ། སྐྱེ་སྐྱ་བ་
ལ་གཙོ་བོ་མཇུག་དེ་ཚོད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཞི་གནས་སྐྱེམ་པ་
ན། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་འཕྲོ་བ་དང་། རྒྱུན་གཏོང་དང་། རྒྱལ་འཆལ་
བ་སོགས་དུན་པ་ལྟ་བུ་དགེ་བ་ལ་འཕྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ཞི་གནས་བསྐྱེམ་པའི་སྐབས་སུ་
སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་ན་དེ་དག་དགག་དགོས་སོ། དམིགས་
རྟེན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཤོར་ཏེ་རང་རེས་ལྟ་སྐྱེམ་པ་ན་རྗེ་ཞིག་ནས་བརྗོད་
འགོ་བ་ལྟར་དམིགས་རྟེན་ཤོར་བ་ནི་ཚོད་པ་རགས་པ་དང་། འབྲུགས་འོག་
ནས་ཚུ་རྒྱག་པ་ལྟར། དམིགས་རྟེན་ཡིད་ཀྱིས་མ་ཤོར་བར། སེམས་ཀྱི་བྱུར་ཆ་
ཞིག་ནས་རྟོག་པ་འོག་འབྱུང་ཚུལ་དུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་
ཁད་ལྟ་བུའི་ཚོད་པ་བྱུང་བ་ནི་ཚོད་པ་ཐ་མོས་སྟེ། དེས་ན་འགལ་རྒྱུན་འདི་དག་
གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་ཤེས་བཞིན་མིན་ཀྱང་། དེའི་ཆར་གཏོགས་
དཔེར་ན། དམག་ལ་སོ་བྱེད་པ་བཞིན། བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་དུག་པ་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་དགོས། དེའང་ཤེས་བཞིན་
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟེན་ན་གནས་པ་ལ་གོགས་སུ་འབྱུར་ཞིང་། ཤེས་བཞིན་
གཏན་ནས་མ་བསྟེན་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱོན་ཞུགས་ཟིན་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་
རྒྱུན་མས་འོར་བྱེད་ཟིན་པ་བཞིན་དུ་འབྱུར་བས། རྒྱལ་ཆེན་ལས། འབྱུ་བ་རིག་

པའི་ཤེས་བཞིན་སྒྲིགས། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་གྲ་བསྒྲིག་སྐབས་སྐབས་སུ་
བྱིང་ཚྲིད་འོང་མི་འོང་གི་རྟོག་པ་བརྟག་ནས་བྱ་ར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་
ལས། ལྷས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། དེ་
དེ་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། ཤེས་བཞིན་སྦྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་པོར་པའི་ཇ་བཟུང་བ་ན་ལག་པས་ཟིན་པ་དང་། དམ་པོར་བཟུང་བ་
དང་། དེ་ཡང་ཡོ་འབྱོགས་སུ་སོང་མ་སོང་མིག་གིས་བརྟག་པ་བཞིན། དུན་
པས་དམིགས་རྟེན་ཟིན་ཏེ་འཛིན་སྟངས་དམ་པོར་བྱེད། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་
ཚྲིད་བྱང་མ་བྱང་བརྟགས་ནས། དམིགས་པ་སྦྱོང་དགོས། ཤེས་བཞིན་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན།

ཉེས་པ་བཞི་པ་ནི། བྱིང་ཚྲིད་གཉིས་གང་རུང་བྱང་བ་ན་གཉེན་པོ་འདུ་
མི་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར། བྱིང་ཚྲིད་བྱང་བར་ཤེས་བཞིན་
གྱིས་རིག་པ་ན། དེ་ཐོག་ཏུ་མི་འཛིག་པར་བྱང་མ་ཐག་བྱིང་ཚྲིད་ཕྱ་རགས་
གང་བྱང་བ་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་བཞེན་དགོས་པས། འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་བདུན་
པ་གཉེན་པོ་མདོར་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་བཞེན་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་དག་ནི་སོ་པས་དགྲ་བྱང་བ་མཐོང་བ་ན་དེ་བསྒྲོག་པ་ལ་བཙོན་པ་བཞིན་ནོ།
འོ་ན་གཉེན་པོ་གང་འདྲ་བཞེན་དགོས་ཤི་ན། བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ནི་སེམས་ཁྱུ་པས་
ཡིན་ཞིང་བྱིང་ཁྱུ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འགྱུར་གཅིག་ཏུ་མཛད་ལ། དེས་ན་
གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འཕངས་དམའ་རུ་སོང་སྟེ་
གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པའི་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་དེ་སྒྲིས་ན་ཐུན་གྲོལ་བ་དང་དམིགས་
པ་བཏང་མི་དགོས་པར་སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་གི་མ་དུ་བཏང་བས་ཆོག དེ་
ཡང་བསྐྱེམས་དྲགས་ན་ཚྲིད་པ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བས་གི་མ་སྦོད་རན་པོར་བྱ་སྟེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་པི་ཤི་གི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཏེ་ཅང་གི་མས་དྲགས་པ་དང་།
 རྟོད་དྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་གི་མས་རྟོད་རན་པའི་མཆོམས་ནས་སྐད་སྟན་པ་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་ལྟར་བྱས་ན་མྱོད་པ་སྦྱོར་བར་འདུག་སྟམ་པ་ལས་ཅུང་
 རྟོད། འདི་ཙམ་ལས་བྱིང་བ་སྦྱོར་བར་འདུག་སྟམ་པ་ལས་ཅུང་གིས་པར་བྱིང་
 དགོས། འདི་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་དེ་ཉམས་སྦྱོང་ལ་བཀའ་ཏེ། ཤེས་བཞིན་སྤང་
 བོས་མ་བརྟགས་ན་ཏེ་ཅང་འཛིག་དཀའ་བས་སྦྱོབ་དཔོན་ཙུ་གོ་མིས་ཀྱང་།
 བཙོན་པ་བཞེན་ན་མྱོད་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཁིང་། དེ་སྤངས་ན་ནི་ཁྱུ་པ་སྦྱོར་
 བར་འགྱུར། འདི་ཡི་རིགས་པར་སྟོམས་འཇུག་རྟོད་དཀའ་ན། བདག་གི་
 སེམས་དཀྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། ཞེས་ཐུགས་ངལ་བའི་ཚུལ་མཛད་ཅིང་།
 འོན་ཀྱང་དགའི་ནང་ནས་ནང་མི་དང་འོར་བའི་དགྲ་བྱུང་ན་ངོས་ཟིན་དཀའ་
 བས་ཉེན་ཆེ་བ་བཞིན། བྱིང་བ་ཉིད་ཏིང་འཛིན་དང་འོར་བའི་སྦྱོན་འབྱུང་
 ཉེན་ཆེ་བས་ན་གིས་པ་ཉིད་ཚུལ་དུ་འདོན་དགོས། དེ་ལྟར་སེམས་གིས་དུ་
 བཏང་ཡང་ད་དུང་གསལ་ཆའི་ངར་ཤོར་ནས་སེམས་ཞིག་པ་ལྟ་བུའམ་འཛིན་
 ལྟངས་མི་གསལ་བའི་ཉམས་བྱུང་ནས་མི་སེལ་ན། བྱིང་བ་རགས་པ་སྦྱོབས་པ་
 ཡིན་པས་དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས། ཁྱུ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དག། བསྟོམས་པས་
 ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཆེས་པའི་སྦྱོན་ཡིན་
 པས་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་སྦྱོས་ནས་བསྟོམ། དེས་ཀྱང་མ་སེལ་ན། དམིགས་པ་
 བཏང་ནས་སེམས་ཁྱུ་པ་དེ་གཟིངས་བསྟོད་ཐབས་སམ། དཀའ་བའི་ཐབས་
 དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟོད་དཀའ་འམ། མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བཤེས་
 གཉེན་བཞེན་པའི་སྐད་ཡོན། ཐོས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་སྐད་ཡོན་
 སོགས་བསམ་སྟེ་སེམས་གཟིངས་བསྟོད་པ་དང་། ལྷང་བའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་དང་། གཏོང་བའི་དམིགས་པ་སོགས་བསྐྱེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་
སེམས་འཕངས་མཐོ་བར་གྱུར་ཏེ་སངས་པ་ན་སྤར་དམིགས་པ་འཛིན། རང་རེ་
ལྷར་སྒོ་ལ་མ་གོམས་པས་དེས་འཕྲལ་དུ་ཕན་པ་འོང་དགའ་ཡང་། གོམས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་དལ་ཏེན་རྟེན་དགའ་བ་འདི་འདྲ་རྟེན་ཚུལ་སོགས་བསམས་པས་
གདོང་ལ་ཚུ་གང་མོས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་དགའ་ཡལ་ལེར་འགོ། ད་དུང་མི་
སེལ་ན་བྱེད་བ་བཅན་ཐབས་སུ་གཙུག་ཐབས་རང་སེམས་སྒྲིང་གར་འོད་དགར་
པོའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཕྱེས་དང་བཅས་སྤྱི་གཙུག་ནས་བཏོན་པ་རྣམ་མཁའི་
དབྱིངས་མཐོན་པོར་སོང་སྟེ་རྣམ་མཁའ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་བསམ་
པ་ལན་རི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ། ད་དུང་མི་སེལ་ན། ཐུན་བཏང་ནས་བྱེད་བ་སྤྱི་
བའི་རྒྱ་རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། སེམས་འཐིབ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་
སེལ་བའི་ཐབས་བསེལ་བའི་སར་སྟོད་པ་དང་། ས་ཁད་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པར་
འགོ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་འཆག་པ་དང་། གདོང་ཚུས་འབྱུ་བ་སོགས་བྱ་ཞིང་།
དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་པ་ན་ལྷར་བཞིན་དམིགས་པ་འཛིན།

རྟོན་པ་ཕྱ་མོ་ནི། དམིགས་ཏེན་མ་ཤོར་བར་སེམས་གཡེངས་པ་སྟེ། དེ་
བྱུང་ན་སེམས་བསྐྱེམས་ཆེས་པའི་སྟོན་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་སྟོད་པའི་འཛིན་སྟངས་
བྱེད། ད་དུང་མ་ཕན་པར་གཡེངས་ན། དེ་ལས་རགས་པའི་རྟོན་པ་བྱུང་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་དགའ་བའི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དགའ་ཆེས་པར་མི་
བྱ། དགའ་དྲགས་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་མ་ཐོབ་པའི་
རབས་བཞིན་སྟོན་དུ་འགྱུར། འདི་སྐབས་ཐུན་མི་གོལ་བར་དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་
ལས། རྟོན་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་
འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བཟལ་སོགས་སེམས་

ཞུམ་པ་དང་སྒྲིག་པ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྣམས་བསམ། ད་དུང་མི་སེལ་
ན་ཤིང་པ་བཅན་ཐབས་སུ་གཙོད་ཐབས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབྱགས་འབྱུང་
རྒྱུ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། དབྱགས་འགོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཆེ་
པར་འགོ་བ་ཡིན་ཅོ་སྟམ་པ་དང་། རྒྱུ་འོང་སོང་སྟམ་པ་དང་། འདི་དང་པོ་འོ་
སྟམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགོ་འོང་གི་བྱངས་ཡིད་ཀྱིས་བབྱངས་ན་དང་པོར་
གསུམ་བཞི་ཙམ་ལས་མི་ཐུབ་ཀྱང་སྤར་དབྱ་ནས་བབྱངས། དེ་འདྲ་ཉེར་གཅིག་
ཙམ་རེ་སེམས་མ་གཤེདས་པར་བབྱང་ཐུབ་ན། སེམས་གནས་དང་པོ་བྱུང་ཆོད་
ཡིན། སྤར་ཡེར་པའི་བྱུང་ཆེན་ཐུན་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་། རང་གི་སྒྲིམ་ཆོད་
ཅིག་ཟླ་ཟླ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་འབྲིང་ཡིན་པས། ཟླ་ཟླ་ཞབས་
འབྲིང་བཅས་ལ་དབྱ་ཉེས་བྱུང་བས་སྒྲིམ་ལ་ཐུགས་མ་ཟེན་པར་གྱུར་པ་ན་དབྱགས་
བབྱངས་པ་འདིས་བྱུང་པའི་རབས་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཤིང་པ་མ་ཆོད་ན་
རེ་ཞིག་ཐུན་གྲོལ་བར་བྱ། དེས་ན་དང་པོར་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ཡུན་བྱང་ཅུ་
རེ་བསྒྲིམ། ཡུན་རིང་ཆེས་ན་རྗེས་སོར་བསམ་གཏན་གྱི་གདན་མཐོང་བ་ནའང་
སྦྱིད་ལྷག་པ་དང་སྒྲིག་གོ་བར་འགྱུར་བས། བསྒྲིམ་འདོད་ཀྱིན་འཕྲོ་བཅད་ཅེས་
པ་ལྟར་སྒྲིམ་དང་བབྱང་གྲེས་བྱེད་པ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གཉིས་བབྱང་
གྲེས་བྱུང་ན་རྗེས་སོར་མཐོང་ཡང་དགའ་བ་ལྟར་དང་། གསལ་ན་གསལ་དུ་
འཕྲོ་བཅད། མི་གསལ་ན་མི་གསལ་དུ་འཕྲོ་བཅད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ད་
དུང་ཅུང་མཐུད་ནས་བསྒྲིམ་ན་ལེགས་པ་འོང་འདྲ་སྟམ་པ་ནས་མཚམས་བཞག་
ན། རྗེས་སུ་འང་བསྒྲིམ་སྟེང་འདོད་པ་དང་། འཕྲོ་ཡང་དེ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བས་
དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བསྒྲིམ་པ་ལེགས་ཀྱི། མི་གསལ་བ་བྱུང་བཞིན་དུ་ད་དུང་བཅོས་
བཅོས་ཀྱང་མ་སེལ་ན། སྤར་ལྷ་རྒྱགས་བྱས་ཀྱང་ངལ་དུ་སོང་ནས། རྗེས་སུ་འང་

མི་གསལ་བའི་འཕྲོ་ནས་འབྱུང་སྟེ་ལྷ་ལྷ་མཆོག་སྟོ་བཟང་ནཱ་རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་
གདམས་གསུང་ཐོར་བུའི་ལྷགས་ལུང་བསྐྱེད་པ་ན། དེང་སང་སྟོགས་མའི་དུས་
རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དུས་ཡིན་གྱི་གཞན་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དུས་མིན་ཞེས་པའི་
མཆོམས་སུ་བཤུམ་ནས་གནང་མ་ཐུབ་པར་ཆོས་མཆོམས་བཞག་པས་བྱི་ཉིན་
དང་ཡང་ཉིན་ཀྱང་ཆོག་མཆོམས་དེ་ཀར་བྱུང་བས་གནང་མ་ཐུབ་པའི་རབས་
བཞིན་ཡིན། ད་ལྟ་རང་རེས་གནས་ཆ་ཡུན་རིང་བའི་རེ་བ་བྱས་ཀྱང་དམིགས་
པ་ལ་རེག་ཅོམ་ལས་གནས་མི་རྒྱས་པས་ཉིན་ཞིག་ལ་ཐུན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་
སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུན་ཐུང་བ་ཞིག་དང་། དེའི་རིང་བྱིང་སྟོང་དུ་མི་ཤོར་
བའི་སྤྱི་དག་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ཐུན་ཉུང་ལ་གངས་མང་བ་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱས་
ན་བྱིས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པ་ཞིག་འོང་བས་དེ་བྱུང་མཆོམས་ནས་ཡུན་
བསྐྱེད་།

ཉེས་པ་ལྷ་པ་བྱིང་སྟོང་གཉིས་ཆོད་པའི་ཆོ་ན་གཉེན་པོ་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན། དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འདུ་
མི་བྱེད་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱིང་སྟོང་རྒྱན་ཆད་པ་ནི་
སེམས་གནས་བརྒྱུད་པའི་བར་དུ་མེད་ལ། དེའི་ཆོ་བྱིང་སྟོང་ཞི་ནས་ཀྱང་། ད་
དུང་དེ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བཏགས་ནས། གཉེན་པོའི་འབད་རྩིས་བསྟེན་པ་
སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པས། ཤེས་བཞིན་གྱི་རྩིས་
བ་མི་བསྟེན་པར་སྟོང་པས་ཆོག་པས་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་བསྟེན། སྟོན་གྱི་
དམ་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་གནས་བརྒྱུད་
པའི་མཐར་སེམས་བྱིང་སྟོང་གྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་
གྱི་རྩིས་བ་སྟོང་པ་ལ་གསུངས་ཀྱི། མཆོམས་འདིར་མ་སྟེབས་བར་གྱི་གནས་

སྐབས་གཞན་དུ་དང་། དེ་ན་པ་དང་། དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་སྟོང་
 པ་ལ་གསུངས་པ་མིན་པས། བོད་ཟུ་མ་དག་གིས་སྟོང་རབ་ལ་བསྐྱེམ་རབ་ཅས་
 སྟོང་མཚམས་ངོས་མ་ཟེན་པར་འདིའི་གོང་དུ་དེ་ན་པ་སྟོང་པ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གནས་ཆ་ལྟར་ཡང་བྱང་
 བ་ཕྱ་མོར་ཤོར་ནས་ཉིང་འཛིན་ལས་རྒྱང་རིང་བར་འབྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་
 འདི་དག་ནི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཅམ་ལས་སྟོང་ཚུལ་རྫོགས་རིམ་མན་ཆད་
 ལ་འདྲ།

ད་ནི་སྟོང་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་མཚན་ཉིད་ཟུ་ཟུན་སོགས་སུ་
 ཞིག་གནས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཆང་བར་བྱས་ཏེ། རྟན་བདེ་བར་རྣམ་སྟངས་ཆོས་
 བདུན་གྱིས་འདུག སྤྱི་བོའི་སྒྲ་མ་ལས་ཤྲག་ཐུབ་ཚོན་གང་བ་ཅམ་ཞིག་ཆད་དེ་
 རྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་བར་སྟངས་ལ་བཞག དེའང་དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བ་
 ཞིག་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྐབས་ཀྱང་མི་དགོས་ལ། དབྱ་དང་ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཆ་
 ཤས་སྤྱི་ཅམ་དང་། སེར་སྐམ་མེ་བ་ལྟ་བུ་ལམ་ཅམ་ཞིག་འཆར་བྱུང་ན། དེ་ལ་
 དེ་ན་པས་མ་བརྟེན་པར་འཛིན་སྟངས་དམ་པོར་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བསྐྱུངས་
 བ། དེ་འདྲའི་དེ་ན་པ་གཅིག་ཕྱི་སྟོང་ལུགས་དེ་ལ་བྱིང་སྟོང་གཅོད་ཚུལ་ཆང་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱེམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལ་བཅང་རྒྱའི་མན་ངག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན།
 དེ་ཡང་བྱིང་བ་ནི་འཛིན་སྟངས་དམ་པས་གཅོད་ལ། སྟོང་པ་ནི་མ་གཡེངས་
 པས་གཅོད་ངོ་། དེ་རྟུར་བསྐྱེམ་པ་ན་གནས་ཆ་བྱུང་ན་བྱིང་བ་དང་ཐག་ཉེ་རུ་
 སོང་བས་བྱིང་ཐོན་བྱས་ནས་གསལ་ཆ་དང་། འཛིན་སྟངས་དམ་དུ་དམ་དུ་
 བཏང་། གསལ་ཆ་བྱུང་ན་སྟོང་པ་དང་ཉེ་བས་སྟོང་ཐོན་བྱས་ནས་གནས་ཆ་
 བཅུལ། དེས་ན་སྐབས་པ་ཞིག་རྒྱག་ཁུལ་བྱིང་ཀྱང་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཉིང་འཛིན་ལ་

གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར། སྤྱིར་གནས་ཆ་དང་།
གཙོ་བོར་གསལ་ཆ། དེ་ཡང་འཛིན་སྟངས་དམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆོས་གཉིས་
ཐུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་ངས་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞིབ་
ཏུས་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཏེན་དམ་པས་མ་ཤོར་བར་བཟུང་། དེའི་ཆོ་བྱིང་
སྟོང་ཕྱ་རགས་གང་བྱུང་བྱུང་བས་བྱས་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་
པར་བྱས་ཏེ། སོ་སོའི་གཉེན་པོ་འཕུལ་དུ་བསྐྱེན་ནས་འགོག་བྱིང་སྟོང་ཆོང་པ་
ན་གཉེན་པོའི་ཚུལ་བ་མི་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་གནས་ཤིང་། ཤིན་
དུ་གསལ་བ་གསལ་ཆའི་ངར་ཐུན་དུ་སྦྱོང་དགོས། དུག་ཆེན་ལྟར་ན་ནི།
དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་ཀ་གཅིག་གིས་བྱས་
ནས། དཔེར་ན། རྗེ་བོས་ར་ལུག་རི་ལ་ཤོར་བ་དང་མི་ཤོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་སྦྱོར་པ་ན་དེའི་ངོ་བོར་བརྟགས་ནས་རང་ཞེར་
བཏང་ནས་གཙོད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གཉེན་པོས་བཅད་ནས་ཞི་བ་ན་སེམས་
གསལ་རིག་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་རྟོག་གཙོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་བཤད་ལ། ཏུས་
པར་ནི་དགེ་ཐུན་དུག་བྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བས། སེམས་ལ་
དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ཤེས་དགོས་གསུངས།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་སྐྱབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་དགུ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྟོམ་བྱེད་
པར་འདོད་ན་སེམས་གནས་ལ་སྦྱང་བ་ཐོན་པ་དགོས། དེ་ལ་སེམས་གནས་
དགུ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་སེམས་འཛིག་པ། ཏུན་དུ་འཛིག་པ། ཐུན་ཏེ་འཛིག་
པ། ཉེ་བར་འཛིག་པ། དུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་
པ། ཆེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ། མཉམ་པར་འཛིག་པ་སྟེ་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་

ལས་དམིགས་པའི་གདམས་ངག་ཐོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་
 དམིགས་པ་ལ་བཞག་ཙམ་བཞག་ཙམ་ལས་ཤས་ཆེར་མི་གནས་པས་རྒྱན་མཐུད་
 མི་ཐུབ་པ་སྟེ། དེའི་ཆོ་སེམས་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་ཤོད་
 གྱི་དབང་དུ་ཤོར་བ་རིག་པས་ལྔར་ལས་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་ཉམས་འབྱུང་
 ཡང་། འདི་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་སོང་བ་མིན་གྱི། རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟིན་པའི་ཉམས་
 ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཞག་ཙམ་
 གྱིས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་མཐུད་ཐུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་མ་ཁི་ཕེང་སྟོར་གཅིག་ཙམ་གྱི་
 རིང་བསྐྱེམ་ན་དེའི་རིང་མི་གཡེང་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིའི་ཆོ་སྐབས་རེ་
 རྣམ་རྟོག་ཁི་ཁིང་སྐབས་རེ་རྣམ་རྟོག་སྟེ་བས་རྣམ་རྟོག་ངལ་བསོ་བའི་ཉམས་འོང་།
 འདི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་འདི་
 གཉིས་ལ་བྱིང་ཤོད་མང་ཁིང་གནས་པ་ཉུང་བས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་དང་པོ་བསྐྱེམས་
 ཏེ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་ཁིང་གནས་པ་ལས་གཡེང་བ་རྒྱན་རིང་བ་ཡིན་གསུངས།
 གསུམ་པ་ནི། གོས་ལྟ་བུའི་གཞི་ལ་ལྷན་པ་རྒྱག་པ་བཞིན། རྒྱན་མཐུད་པའི་གཞི་
 དེའི་སྟེང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཡེངས་པ་འཕྲལ་དུ་ཤེས་ནས་སྤར་དམིགས་
 རྟེན་ལ་སྤོར་ཏེ་འཇོག་པ་ལ་ཟེར་བས་འདི་དང་ལྔ་མ་གཉིས་ལ་གཡེང་བ་ཡུན་
 རིང་ཐུང་ཡོད། འདི་འང་དྲན་པ་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཡིན་གསུངས།
 བཞི་པ་ནི། དྲན་པ་ཤུགས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་རྟེན་ལ་འཇོག་པ་སྟེ།
 འདི་ནས་དམིགས་རྟེན་ཤོར་མི་སྟོང་པས་ལྔ་མ་གསུམ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་མ་ཤོར་བཞིན་དུ་བྱིང་ཤོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་
 བྱིང་ཤོད་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས། སེམས་གནས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་འདི་
 གཉིས་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། འདི་ནས་ནར་སོན་པའི་མི་ལྟར་དྲན་པ་

ནར་སོན་པའམ། རྩན་པའི་སྟོབས་རྩོགས་པ་ཡིན་གསུངས། ལྷ་པ་ནི། བཞི་པའི་
སྐབས་སུ་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་དྲགས་པས་འདིར་བྱིང་བ་ཕྱ་མའི་ཉེན་ཆེ་བས་
ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱེད་ནས། དེས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་བསམས་ནས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད། འདི་དང་ལྷ་མ་གཉིས་ལ་བྱིང་ཚོད་
རགས་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་བྱུང་ཡོད།

དྲུག་པ་ནི། ལྷ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་དྲགས་པའི་རྒྱུན་
གྱིས་འདིར་ཚོད་པ་ཕྱ་མའི་ཉེན་ཆེ་ལ། ཚོད་པ་ཕྱ་མ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་རིག་པའི་
ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱེད་དེ་ཚོད་པ་ཕྱ་མ་ལའང་སྐྱོན་དུ་བཞུས་ནས་འགོག་
དགོས། ལྷ་མ་ལས་འདི་སྐབས་བྱིང་བ་ཕྱ་མའི་ཉེན་ཆེ་བ་མེད་པའི་བྱུང་ཡོད།
ལྷ་པ་དང་དྲུག་པ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འབྲུབ། འདི་ནས་ཤེས་
བཞིན་གྱི་སྟོབས་རྩོགས་པར་གསུངས། བདུན་པའི་སྐབས་སུ་དྲན་ཤེས་གྱི་
སྟོབས་རྩོགས་པས་བྱིང་ཚོད་སྐྱེ་དཀའ་ཡང་། དེ་ནས་བཙོན་འབྲུས་གྱི་སྟོབས་
བསྐྱེད་དེ་བྱིང་ཚོད་ཕྱ་མ་ལའང་སྐྱོན་དུ་བཞུས་ནས་སྤོང་གང་ཐུབ་བྱིང་དགོས།
འདི་དང་ལྷ་མ་གཉིས་ལ་བྱིང་ཚོད་ཕྱ་མར་ཤོར་བའི་ཉེན་དོགས་ཆེར་བྱིང་དགོས་
མི་དགོས་གྱི་བྱུང་ཡོད། འདིར་བྱིང་ཚོད་ཕྱ་མ་ཅམ་གྱི་ཉེན་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ད་
དུང་དེ་གཉིས་སྤོང་ཐབས་ལ་ནི་བཙོན་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་
སྐབས་བྱིང་ཚོད་གྱིས་ཚུར་གཞོད་པའི་དོགས་པ་ཡོད་ལ། བདུན་པའི་སྐབས་
འདིར་བྱིང་ཚོད་བྱུང་ཡང་བཙོན་འབྲུས་གྱིས་བཀག་ཐུབ་པས་བྱིང་ཚོད་གྱིས་
ཚུར་བར་དུ་ཆེར་གཙོད་མི་རུས་གསུངས། སེམས་གནས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་
པའི་བར་གྱི་ལྷ་པོ་འདིར་ཏིང་འཛིན་ཤས་ཆེ་ཡང་བྱིང་ཚོད་སོགས་གྱིས་བར་
དུ་གཙོད་པས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱིང་གྱི་སྐབས་ཡིན། བརྒྱད་པའི་

སྐབས་སུ་ནི། ཐོག་མར་གཉེན་པོ་དྲན་འཛིན་གྱི་ཚྭ་བ་ཅུང་ཟད་བསྟེན་ན་
 ཐུན་གྱི་རིང་བྱིང་ཚོད་མོ་འང་མེད་པར་ཐུན་འཁྱོངས་ཐུབ་པ་འབྱུང་ཞིང་། འདི་
 དག་གི་སྐབས་རིམ་བཞིན་དཔེར་ན་དགྲ་བོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོབས་
 འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་དང་། སྟོབས་རྩོགས་པར་ཉམས་པ་ལྟར་བྱིང་ཚོད་གྱི་
 སྟོབས་རིམ་བཞིན་ཉམས་པ་ཡིན་པས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཚྭ་བ་
 བསྟེན་མི་དགོས་སོ།། སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚྭ་བ་ཅུང་ཟད་
 བསྟེན་ན་ཐུན་གྱི་རིང་བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་པ་མེད་པས་ཆད་
 པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྐབས་ཡིན། སེམས་གནས་བདུན་པ་དང་
 བརྒྱད་པ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། དགྲ་པ་ནི་འབད་ཚྭ་དང་
 ཐུལ་བར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདིར་འབད་ཚྭ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཚྭ་བ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་དགོས་པར་ཁ་ཏོན་བྱང་བ་ཞིག་གིས་འདོན་པ་བཏོན་པ་ལྟར་ཏིང་
 འཛིན་ལ་ཉིལ་གྱིས་འཇུག དེ་ནི་འདོད་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་རྩིས་
 མཐུན་པ་ཡིན། དགྲ་པ་འདི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། དེ་དག་
 གི་དང་པོའི་སྐབས་རྣམ་རྟོག་ངོས་ཟེན་པའི་ཉམས་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་
 རྣམ་རྟོག་རིས་ངལ་བསོ་བའི་ཉམས། གསུམ་པའི་སྐབས་རྣམ་རྟོག་ཐང་ཆད་
 པའི་ཉམས་འབྱུང་། མདོར་ན་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ནི་
 གནས་པ་རྒྱུ་རིང་ཐུང་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་གཡེང་བ་རྒྱུ་
 རིང་ཐུང་ཡོད། གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་ནི་དམིགས་རྟེན་ཤོར་བྱིང་མི་བྱིང་གྱི་
 བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་། བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་ནི། བྱིང་བ་རགས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དང་། ལྷ་
 པ་དུག་པ་གཉིས་ནི་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་དོགས་ཟོན་དགོས་མི་དགོས་དང་། དེར་

མ་ཟད་དུག་པར་རྒྱུ་པ་སྤྲོ་མེ་སྐྱེ་བའང་སྤྲོ་མ་ལས་ཉུང་ངོ་། དུག་པ་དང་
བདུན་པ་གཉིས་ནི། བྱང་རྒྱུ་པ་མེར་ཤོར་ཉེན་གྱི་དོགས་ཟོན་ཆེན་པོ་དགོས་
མི་དགོས་དང་། བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་པ་ཡོད་མེད་དང་། བརྒྱད་
པ་དང་དགུ་པ་ནི། འབད་ཚླེ་ལ་སྤྲོས་མི་སྤྲོས་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་ངོ་། བདུན་པ་འི་
སྐབས་བྱང་རྒྱུ་པ་འགོག་ཅམ་ལས། དེར་ཤོར་དོགས་ཀྱི་ཉེན་ཆེར་བྱེད་མི་དགོས་
ལ། དཔེར་ན་དག་དང་འཐབ་ན། དེ་སྟོབས་ཞན་དུ་བཏང་བེན་ནས་དོགས་
ཟོན་ཆེན་མི་དགོས་པར་བཀག་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། །

༥ ཉེན་ཉེར་གཉིས་པར། ཇི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་འི་
གསུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ་འི་། ངང་
པ་འི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངང་པ་ཡིས། མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱང་གི་
ཤྱགས་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་འི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་།
ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བའི་སར་བཤོད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་
ཐོས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་འབྲེལ་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་བཤད་མདོར་
བསྟུས་དང་། སྟོན་དུ་སོང་བའི་ས་བཅད་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་སྟོབ་
རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་བཞེན་པ་ལྷའས་དུག་དང་། སྐྱབ་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལྷའི་
གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཞེན་རྒྱལ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་སེམས་གནས་
དགུ་བསྐྱབ་ལྷགས་རྣམས་ལ་བསྐྱར་བཤད་གནང་།

དེ་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ལྷགས།

བཞི་པ་དེ་སྟོབས་དུག་གིས་འགྲུབ་ལྷགས་ནི། སེམས་གནས་དང་པོ་ཐོས་
པ་འི་སྟོབས་དང་། གཉིས་པ་བསམ་པ་འི་སྟོབས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་

དུན་པ། ལྷ་པ་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཤེས་བཞིན། བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་བཙྴམ་
འགྲུལ། དགུ་པ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཞིབ་པ་ལྷར་སེམས་གནས་
དགུ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན།

དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ།

ལྷ་པ་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ནི། སེམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་
བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། བར་པ་ལྷ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ། བརྒྱད་པ་ནི་རྩལ་
བ་དང་བཅས་ཏེ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ། དགུ་པ་རྩལ་མེད་དུ་སྦྱར་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་
ཀྱི་སྐབས་བྱིང་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཏིང་འཛིན་ཉུང་ཤས་ལས་མི་འོང་བས་བྱིང་རྒྱུ་
ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་གྱི་བར་དུ་ཆོད་མི་ཆོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཛིག་རིན་མེད་ཅིང་དུན་
ཤེས་བསྐྱེམ་དགོས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་ཅིང་། བར་པ་ལྷའི་
སྐབས་དུན་ཤེས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་པ་མིན་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་པ་རིམ་གྱིས་
རྩེ་ཆར་སོང་ཞིང་བྱིང་རྒྱུ་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱིན་ཆོད་ཀྱིན་འཇུག་པས་ན་ཆད་
ཅིང་འཇུག་པ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྐབས་སྦྱར་གྱི་མགོར་གཉེན་པོའི་འབད་རྩལ་
ཅུང་ཟད་བཞེན་ན་བྱིང་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་ཆོད་པར་སྦྱར་འཁྱོངས་པས་ཆད་མེད་དུ་
འཇུག་པ་དང་། དགུ་པ་རྩལ་མེད་དུ་དམིགས་པར་འཛིག་པས་སྦྱར་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱུང་པར་སོ་སོར་བཞག་པ་ཡིན།

དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་འགྲུབ་ཚུལ།

རྒྱལ་པ་དེ་ལས་ཞི་གནས་དངོས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། སེམས་གནས་དགུ་པ་
ཐོབ་ནས་བྱིང་རྒྱུ་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བར་ཏིང་འཛིན་ལ་འབད་མེད་དུ་ཡུན་རིང་
གནས་སྦྱབ་པ་བྱུང་ནའང་དེ་ཞི་གནས་རྩིས་མཐུན་པ་ལས་དངོས་མིན། དངོས་

ཐོབ་པ་ལ་ཏིང་འཛིན་ལ་སྐར་ཡང་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ལྷས་སེམས་
ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དགའ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཤིན་སྦྱངས་
གཉིས་ལས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྡོན་དང་། བདེ་བ་གཉིས་ལས་ལྷས་ཤིན་སྦྱངས་
ཀྱི་བདེ་བ་ལྡར་སྦྱོར། དེ་ཡང་ལྷས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་བས་བདེ་
ཉམས་ཅན་མགོ་བོ་ལའང་ཁྲད་པ་སྡེ་བཅ་པ་ལྟ་བུ་ཞིས་སྐྱབས་ལྷ་ལ་ལག་
པ་ཚ་མས་རེག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་། དེ་མ་ཐག་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་
སྟ་གྱུར་ནས་དགོ་བ་ལ་གང་འདོད་དུ་བཀོལ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ནི་
ནས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྡེ། དེའི་མཐུས་ལྷས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲན་པའི་རྒྱུ་ལས་
རུང་ལྷས་ལ་བྱབ་པར་བརྒྱས་པས་ན་ལྷས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་ནས་ལྷས་
དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཆར་སྤང་མེད་པར་རི་འདོད་དུ་བཀོལ་བྱས་པ། ཤིང་བལ་
བཞིན་ཡང་བའི་ལྷས་ཤིན་སྦྱངས་སྡེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་བདེ་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལྷས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྡེ། ད་
དུང་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་ལྷས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་གཞན་གང་ཡང་
མི་འཆར་བར་ལྷས་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་ཉམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་
ཀྱི་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེན་པོ་སྡེས་ནས་སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ། དམིགས་
པར་གནས་མི་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་དགའ་ཡལ་
ཡལ་བ་དེ་རྒྱུང་སངས་ནས། བདེ་བ་རྒྱུད་དུ་སོང་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་
སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་གནས་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་ཤིན་སྦྱངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བཟླགས་མི་སྟོགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ནི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན། འདི་ནི་
འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་པ་མང་པོ་འཐོབ་པ་ལ་

མེད་ཐབས་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མི་སྟོགས་མེད་ཟེར། དེ་ནས་ཉེར་བསྟོགས་
 བྱི་མ་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་རིམ་གྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱབ་ནའང་
 ཐོབ་ལུས་མོད། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་ཆུང་བས་རང་རེས་དེ་སྦྱིད་པ་མིན་ཞིང་།
 བྱི་རོལ་པས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་ཏེ་སྤྱིད་ཅིའི་སེམས་ཐོབ་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འཛིན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་
 འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བ་བཟུགས་འོས་བཟུགས་བསྟོད་ལས། བྱིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་
 མི་སྟོགས་པའི། སྦྱོ་བོ་གཏི་ཐུག་གིས་ཐོངས་པ། སྤྱིད་ཅིའི་བར་དུ་སོང་ནས་
 ཀྱང་། ཐུག་བཟུལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱིད་པ་སྦྱབ། ཅེས་དང་། མདོ་ལས། འཇིག་
 ཉེན་དག་ནི་ཏིང་འཛིན་བསྟོམ་བྱེད་ཀྱང་། དེས་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་
 མི་བྱེད། དེས་ནི་ཉོན་མོངས་བྱིར་ཞིང་རབ་འབྱུགས་ཏེ། ཐུག་སྦྱིད་ཀྱིས་ནི་
 ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྟོམས་བཞིན། ཞེས་ཐུག་སྦྱིད་ཀྱིས་སྤྱིད་ཅིའི་མཉམ་
 གཞག་ལ་ལོ་མང་པོར་གནས་སྐབས་རལ་པ་བྱི་བས་ཐོས་པ་བྱིར་མཐོང་ནས་ཁྲོས་
 ཏེ། བསམ་གཏུན་ཉམས་ནས་ངན་སོང་དུ་སོང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 གསུངས།

དེ་ལྟར་ནི་གནས་ལེགས་པར་གྲུབ་ན། ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་
 རབ་ཚུན་ཀྱང་བབྱང་ལུས་པའི་ཆོད་ཀྱི་སེམས་གསལ་ཉམས་དང་། བྱིའི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྗེའི་མཚན་མ་ལྟ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་
 གསུམ་དང་། སྦྱོས་པ་བྱུང་མེད་དེ་མཚན་མ་བརྩུ་གང་སྤང་ཡང་དེའི་ཉེས་
 དམིགས་དྲན་ནས་མི་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་སྦྱོ་བ་ཉུང་ཞིང་སྦྱོས་ཀྱང་
 རྒྱགས་ཞན་པ་དང་། གནས་ཆ་འཐུག་པས་གཉིད་ཀྱང་ཏིང་འཛིན་དང་
 འདྲེས་འགྲོ་བ་སྟམ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། དེང་སང་གཞུང་ཆེན་

ག་རྫོགས་སོགས་
 གྲང་གཞུང་ཆེན་
 ག་ཆེན་རྩ་བ་ལས་
 རྩ་སྤྱོད་ཅིན་ཡིན་
 རྩ་བསམས་གྲང་།
 ག་ཅིག་དུ་འཕྱན་
 ཡ་སྒོམ་དུ་འབྱུལ་
 ། དུད་འགྲོའི་རྒྱ་
 ། རྒྱ་ཆེ་བསྒོམ་པ།
 བར་རྒྱང་། ཡང་
 ག་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་
 དབྱིབས་སུ་མེད་
 རྒྱན་མ་བསུ་ཞེས་
 རྩ་མེད་སྟོང་ཟེད་
 རྩ་ས། བྱང་སེམས་
 གྲོས་ཟེན་ན་རིམ་
 རྩ་དང་། རྩ་པའི་
 རྩ་འདྲ་མེད་པར་
 གྲུས་ནི། བདག་
 རྩ་དུ་ལྷན་འབྱུང་
 བར། ལམ་ཡང་

དག་དང་ལྷར་སྒྲུང་འབྲེད་ཤེས་པ་དགོས་གསུངས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
འབེབས་པ། དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྒྲེ་ཚུལ་ལོ།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ་དང་།
རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ་ལོ།

མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད། བྱལ་པ་ངེས་པའི་གནད། བདེན་
པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་དེ་བཞི་
ཡོད། དེ་ལྟར་ཞིག་ནས་བཏན་པོ་ཞིག་གྲུབ་མཆོམས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
མགོ་གཞོན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་སོགས་
མི་བསྒྲུལ་པར། རང་རེས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཐར་བ་ཡིན་པས་འཁོར་
བའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲེད་དགོས་ཤིང་། དེ་བསྒྲེད་ན་གོང་མའི་དངོས་གཞི་སོགས་
ཆེད་དུ་མ་བསྒྲུལ་གྱང་རིམ་གྱིས་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱུགས་
འོས་བསྐྱུགས་བསྒྲོད་ལས། བྱོད་ཀྱི་བཟུན་པའི་རྗེས་འགོ་བ། བསམ་གཏན་
དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་གྱང་། བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་དག་
ནི་བསྒྲོག་པར་བབྱིད། ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལ་ཟབ་མོ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། འདི་མ་རྟོགས་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་

ཅིང་། རྒྱལ་སྐྱུ་གྱི་སྤྱིང་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པར་
འགྲོ། གཤོག་པ་བྱུང་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་
སྤྱིང་པ་ཉིད་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ལ་སྦྲོབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་སྤྱིང་པ་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། དེས་འབྱུང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་
ཀྱང་། སྤྱིང་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མི་རུས་པས། དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་
པའི་ཐབས་ལ་འབད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་སྤྱིང་པ་ཉིད་ལ་
དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བོས་པས་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གོས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་།
སེར་བས་བཅོམ་པའི་ལོ་རྟོག་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་ཚོས་འདི་ལ། ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ཡང་མི་འགྱུར། ཐེ་
ཚོམ་བོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། སྤྱིང་པ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པ་རེད།

དེས་ན་འདི་ལའང་ཚོགས་ལ་གནས་དགོས་པས། གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པའི་སྤྱིང་པ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་པ་ཉིད་སྤྱིང་པ་
བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐོབ་པ། ཚོགས་གསོག་སྤྱིབ་སྤྱིང་བྱེད་པ། སྤྱིང་པ་ཡི་དམ་
དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་
བའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ཚང་དགོས། དེ་དག་མ་ཚང་ན་རྟོགས་མི་རུས། འཕགས་
ཡུལ་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞི་སོ་སོ་ནས་ལྟ་བའི་འཛིན་མཚམས་ནང་གསེས་མི་
མཐུན་པ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་དབྱེས་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་ལྟེ། དེ་ནི་སྤྱིང་
པ་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟོན་འབྱུང་སྤྱིང་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཞིག་ལ་
བྱེད། སྤྱིང་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སྤྱིང་པ་མཚོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་

བཞིན་འདི་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོ་རབ་
 ཏུ་གྱུར་པ་ན། ཆོས་རྣམས་ལས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་
 ནས་སྟོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པར་
 བསྟན་པ་དང་། ཡང་རབ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
 བསྟན་པས་ན། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པའི་མཐར་ཐུག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་ནི་ཕྱི་མ་འདི་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས། ལྷོ་ཕྱོགས་སྒྲི་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི།
 དགེ་སྟོང་དཔལ་ལུན་ཆེར་གྲགས་པ། དེ་མིང་སྤྲུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། ཡོད་དང་
 མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། ཞེས་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་སྤངས་པའི་རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བུལ་བར་ལྷང་བསྟན་པའི་མགོན་
 པོ་སྤྱིའི་ཞབས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལྷ་བ་བཅོམ་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་སོ་སོའི་
 གང་འདོད་འདོད་རེ་གསར་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་བ་ཟབ་ཟབ་མོ་མང་པོར་སྤྲོ་ཡང་།
 སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ན་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་
 ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལས་ལོག་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུས་པར་ངེས། བོད་
 ཀྱི་སྤྲན་པོ་དག་ལྟ་བུ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་
 འབྱེད་དང་། བོད་ཀྱི་པཌ་ཆེན་ཇོ་ནང་པ་སོགས་མང་པོའང་ལྷ་བའི་གནད་
 འདི་ལ་འབྱུལ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི། སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི་རྩེས་སུ་
 འབྲངས་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི། སྤྱིའི་རྩེས་
 སུ་མི་འབྲང་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་དགག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་མོད། སྤྲུ་
 སྤྲུབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མི་སྟོས་པར། དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་
 བཟོའི་ལྷ་བ་སྟོན་པ་ནི། ཟླ་བས། སྟོབ་དཔོན་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། ཕྱི་

རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་
ཉམས། དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་བ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། ཞེས་གསུངས་པས། ཞི་
བའི་སྒོ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ལྷགས་འདིའི་རྗེས་སུ་མ་
འབྲངས་པར་བྱ་ཐབས་མེད་དོ།

སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། རོ་བོ་ཆེན་པོས། སྤྱི་བོ་ཉིད་
གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་
བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། སྐྱ་སྐྱབ་སློབ་མ་ལྷན་གྲགས་ཡིན། དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་
མན་ངག་གིས། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་
དཔོན་ལྷན་བ་གྲགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། བོད་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
བོད་སྤྱི་རབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མང་དུ་བྱུང་བ་
ནམས་ལས་ཐོག་མའི་སློབ་དཔོན་རང་རང་གི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་
པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ལ་སློབ་དོན་མཐུན་པར་བྲིད་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་
གསུངས་པས་བྱིས་ནས་རྗེས་འཇུག་མང་པོས་དགོངས་པ་དངོས་མ་ལོན་པར་
རིམ་གྱིས་འབྲུལ་པར་ཞུགས་པ་མང་བས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་ལྟ་
བ་མཐར་ཐུག་ཅིག་རྩད་གཅོད་ས་དཀོན་པ་བྱུང་སྟེ་ལྟ་བའི་སྐོར་འདིར་བོད་
གཞན་པལ་ཆེར་ལ་ཐུགས་མ་ཆེས་ནས། འཕགས་ལུལ་དུ་སློབ་དཔོན་སྐུ་བྱང་
དང་གྲུབ་ཆེན་མི་ཏུ་སོགས་མཇལ་བཞེད་ཀྱིས་ཕེབས་ཆིས་མཛད་པ་ན། ལྟོ་
བྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ནན་གྱིས་བཤོལ་བཏབ། གྲུབ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་བརྒྱུད་
མཛད་དེ་ལྟ་བའི་སྐོར་ཐུག་རྟོག་ལ་ཞུས་ནས། དེས་བསྟན་པའི་བྱུ་ལན་སྟན་
མཆོག་བདུད་རྩིའི་ཕྱིང་བ་ཞེས་པ་དེ་གནང་། འདིའང་དེང་སང་གི་དཔེ་ཆ་
ལྟར་ན་དོགས་གཞི་ཆེ་བ་ཡོད་པས། དེས་ཀྱང་ཐུགས་རུང་མ་ཆོམས་པར་སྤྲོ་མ་

དང་འཇམ་དབྱངས་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། བསགས་སྦྱང་
 རྟགས་དག་ལ་རྒྱན་རིང་བ། དམིགས་རྣམ་སྦྱང་བ་རྣམས་ལ་ཆིག་དྲིལ་མཛད་
 བས་ཕྱིས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། སྦྱིར་ཞལ་གཟིགས་ལ། ཙྴ་
 རྟ་དུ་རྒྱང་ཞུགས་པའི་ཉམས་སྤང་ལ་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱེམ་པའི་ཉམས་
 ཡིད་ཤེས་ལ་ཤར་བ་མཐོང་བ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་དང་མི་
 བཞིན་མཐོང་བ་སྟེ་གསུམ་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་གཟིགས་ནས་
 འཇམ་དབྱངས་དང་སྒྲ་སྒྲིབ་ཕྱད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་བར། ལྟ་བའི་དཀའ་གནད་
 སྐྱོར་དྲི་བ་ཞུས་པའི་གསུང་ལན་རྣམས་ཟབ་པས་མ་གོ་བའི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པ་ན།
 རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལྟ་བའི་དོགས་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་རེད་མདའ་བ་ལ་གྱིས་ཤིག་པ་དང་།
 དེས་ཀྱང་དོགས་པ་ཀྱན་མི་སེལ་མོད། ངས་བསྟན་པ་འདི་གཞིར་བྱས་ནས།
 བཙོན་འགྲུས་བཙུམ་ན་ནམ་ཞིག་ནས་མཐས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་
 མོའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། ཕྱིས་ཆོགས་
 བསགས་སྦྱིབ་སྦྱངས་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཞལ་
 གཟིགས་ནས། འགྲེལ་བ་བུལ་བུ་ལི་ཏ་གཟིགས་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་
 མཐར་ཐུག་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འཁྱུངས། སྐབས་དེ་དག་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་
 གྲུབ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཆོ་ཞལ་མཇལ་བ་དེ་དག་ལ་སྤང་རྒྱང་མཛད་
 པ་ན། རྟོགས་ཐུན་པ་བརྒྱད་དེ་རྗེ་སྒྲ་མ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས། འདི་དག་ལ་
 སྤང་རྒྱང་མ་བྱེད་དང་། འདི་དག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་
 པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གསུངས།

དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་ན། རྟོན་པ་ལ་
 ཐུགས་དད་ཆེར་འཁྱུངས་ནས། རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་

ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱུ་བ་ལྷགས་ཚུམ་མཛད། འདི་སྤང་པོ་གནས་སྐྱོར་བ་
ཞིག་གིས་ངག་ནས་སྐྱོར་བ་པོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གསན་ནས། དང་
པོར་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་དམ་སྒྲིང་པ་དང་། དེ་ནས་སྐྱ་གྲགས་གྱིས་མཛད་སྒྲིང་
པ་སོགས་བྱང་བ་ན། མཐུག་ནས་རིམ་པར་སྐྱ་སྐྱབ་དང་སྐྱ་བའི་གཞུང་ལ་
བརྟེན་ཚུལ་གྱི་གཞུང་ཆོག་ཐོན་པ་ན། དེ་དག་མིན་པར་མཐུན་ཏེ་སྤང་པོ་དེ་
ལ་བྱི་བ་མཛད་པར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་ཟེར་བས་རྗེ་སྐྱ་མ་ལ་དང་
པ་ཐོག་དུ་མེད་པ་སྐྱེས་ནས་མཇལ་བར་བྱོན་ཀྱང་རྗེ་སྐྱ་མ་གཞན་དོན་དུ་དག་
ཞིང་ལ་གཤེགས་ཟེན་པ་དང་ཐུག་སྟེ་མཇལ་མ་ཐུབ་ཀྱང་། མཇལ་ཏེན་གསེར་
དཔུལ་སོགས་རྣམ་མཁར་གཏོར་ཏེ་སྐྱོན་ལམ་བཏབ་པས། དེ་དག་དགའ་ལྡན་
གྱི་གདན་སར་བབས་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བ་ཡོད། དེས་ན་ཟབ་
མོའི་དོན་གསལ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོའི་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་ཡིན། རྗེ་འདིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བཟུན་བཙོས་
ཡིན་ཟེར་ཆད་ནང་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཞུང་གཞན་པལ་ཆེར་
ལ་ཆད་མར་མི་མཛད་པར། རྗེ་རང་གི་ཡི་དམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བཀའ་
འདི་ཞུས་པ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྗེ་སྐྱ་མར། སྐྱ་བ་གྲགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ནས་ས་མཐོན་པོའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དཔྱོད་སྒྲིང་
སྟོབས་ཅན་ཞིག་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བཟུན་པ་སྐྱེལ་བྱིར་བསམ་
བཞིན་བྱོན་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཞུང་ལ་ནོར་འབྱུལ་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་བཞིན།
སྐྱ་གྲགས་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་། སྐྱ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཆད་མར་
མཛད་པ་ཡིན། རྗེའི་གསུང་རབ་ལྟ་བའི་སྐྱོར་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་རང་
ཅག་གིས་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱེད་པའི་ཆོ་གོ་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་འབྱུང་

བ་གཞུང་ཏུ་ཅང་བསྐྱེད་ཞིང་ཟབ་མའི་གནས་ཡིན་པས་གོ་བ་སོགས་ལས་སྤྱོད་
མོར་མི་སྤྱོད། འོན་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཞིབ་དུ་མཇུག་ན་གཞུང་གཞན་ན་མེད་པའི་
གསལ་ཁ་དང་ཟབ་བྱུང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པས། རྟོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་སོགས་སྤྱོད་རིམ་བཞིན་གོ་བ་སྟེར་ཆབས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་འོང་།

དེས་ན་ད་ལན་རྗེས་མའི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་མདོར་བསྡུས་
ཞུ་ན། འདིར་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་གསུངས་
པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྒྲོག་ བར་དུ་བདག་
ནི་བསྒྲོག་པ་དང་། ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བསྒྲོག་པ། གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་
ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་མེད་པར་བལྟ་བའི་ལྟ་བ་སོགས་སྤྱོད་བྱ་ཚུང་
འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བསྒྲོག་ བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཐ་མར་ཆོས་ཀྱི་
བདག་བསྒྲོག་དགོས་པའི་གོ་རིམ་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་བའི་མན་ངག་དང་མཐུན་
པར་མཇུག་པ་ཡིན། བདག་མེད་གཉིས་པོའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་ལ་བྱུང་མེད་
ཀྱང་། བྱུང་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་བདག་མེད་དེ་དེས་སྤྱོད་བས་དང་པོར་དེ་
ནས་འབྲིང་། དེ་ཡང་རྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་སོགས་མང་ཡང་། ལས་
དང་པོ་པས་གོ་སྤྱོད་བ་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རྗེ་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རིགས་པ་དེ་
ཉིད་ལ་གནད་བཞི་སྟེར་ནས་གསུངས་ཡོད།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དགག་བྱ་དེས་པའི་གནད་དེ། རྟོན་འཇུག་ལས།
བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པར། དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གང་འགོག་རྒྱ་དང་མེད་རྒྱུའི་བདག་ངོས་མ་ཟེན་ན། དེ་

བཀག་པའི་མེད་དགག་ངོ་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་འབེན་མ་མཐོང་བར་མདའ་
མི་ཕོག་པ་དང་། རྒྱན་མ་ངོས་མ་ཟེན་ན་འཛིན་མི་སྤྱབ་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་
བས་འགོག་རྒྱུའི་བདག་ངོས་ཟེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་
བདེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤྱབ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དང་། རང་ངོས་ནས་
མེད་རྒྱུའི་རང་ངོས་ནི། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འབྲེལ་བར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི།
གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་
མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། གཞན་གྱི་རྒྱུན་ལ་རག་
ལས་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པའམ། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་ཅིང་
རག་མ་ལས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུགས་སྤྱབ་པ་ལ་ཟེར་ལ། འདི་ལ་
ཆོག་གི་བཤད་ཡམ་ཙམ་གྱིས་ནི། ཚུད་པའི་ཆོ་པ་རོལ་པའི་ཁ་འགོག་བྱེད་ཙམ་
དུ་བྱང་མོད། མྱོང་ཐོག་ནས་མ་ངེས་ན། དགག་བྱ་ངོས་མི་ཟེན་ཏེ། དཔེར་ན་
རྒྱན་མ་ནི་མེད། གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པའོ། ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པས་རྒྱན་མ་ངོས་
མི་ཟེན་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་གཞན་གྱིས་བཤད་པས་གོ་བ་དང་ཆོག་སྦྱིད་དང་།
སྒྲིམ་ཚམ་མིན་པར་དབྱེད་ནས་རང་གི་སྟོང་ར་ཉམས་མྱོང་རྗེན་ཅེར་དུ་ངོས་ཟེན་
པ་དགོས་སོ། དགག་བྱ་མ་ངེས་ན་བདེན་མེད་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་པོ་
ཞིག་བཏང་ཡང་། ཉེན་འབྲེལ་བཤེགས་པའི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད།
དཔེར་ན་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་སྟོ་སྤྱགས་སུ་བཞག་ནས། བུམ་པའི་མཆུ་བུམ་པ་
མིན། བུམ་པའི་ཞབས་བུམ་པ་མིན་ཞེས་སོགས་བྱས་ནས། བུམ་པའི་ཆ་རེ་རེ་
ནས་བསིལ་བའི་མཐར་བུམ་པ་མ་རྟེན་པ་ཙམ་སྟོང་ཉིད་དུ་གོ་ནས་བསྒྲོམ་སྤྱལ་
བྱས་ན། སྟོང་གཞི་འདིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་འདི་འདྲ་ཞིག་འགོག་ཟེར་བའི་
རྣམ་དབྱེ་མེད་པས་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་བཤེགས་ནས་ཅང་མེད་ཀྱི་སྟོང་པར་ཤོར་

བ་དང་། སློས་བྱས་ཀྱི་སྟངས་པའི་གོལ་ས་ཆ། དེས་ན་རང་རེས་དགག་བྱ་འཆོལ་
བ་ན་ངར་འཛིན་ལྟན་སླེས་ཀྱི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་རྒྱུ་
གཙོད་དགོས་པས་སློ་ལྟན་སླེས་ལ་ངའི་སྤང་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་
བརྟག་པ་ན། སྤང་པའི་སྟངས་ན་སེམས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཙམ་མེན་པར་སྤང་པོ་
ཆོགས་པའི་སྟངས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ངའོ་སྟམ་པ་ཞིག་ཐ་ན་གྲོག་སྤྱར་ཡན་
ཆོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མི་ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་སློ་བྱས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་
སླེས་ཡིན།

སྤྱིར་ན་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟངས་དུ་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་
ལས། སྟངས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སླེས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་གདགས་
གཞིའི་སྟངས་དུ་རྟོག་པས་བརྟགས་ཙམ་དང་། བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་
བྱས་ནས་ངར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་མ་བསྐྱེད་པའི་སོ་སླེ་
རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་
པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ངར་འཛིན་ཚུལ་གཅིག རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་
པར་དུ་བྱས་ནས་ངར་འཛིན་པ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་གཉིས་པ་དེ་
ངའི་ཐ་སྟངས་འཛོག་པའི་སློ་ཆད་མ་ཡིན། འདིའི་ཡུལ་གྱི་ང་ཙམ་དེ་ཐ་སྟངས་དུ་
ཡོད། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འང་བྱུང་། གསུམ་པ་དེ་གཉེན་པོས་འཛོམས་རྒྱུའི་
འབྲུལ་ཤེས་ངར་འཛིན་ཡིན། འདིའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན།
ལྟན་སླེས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངས་ཟས་ཟོས་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་
དེ་ངར་ཞེན་པ་ཡིན། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སློས་བརྟགས་ང་ཙམ་དེས་
ཆོམ་པར་བྱས་ནས་ང་འགོ། ང་སྟོང་ཅེས་འགོ་སྟོང་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་མིང་
རྒྱུ་བརྟགས་ཡོད་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་ཡིན། ལྟན་སླེས་ལ་ངའི་

སྤང་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་ངའི་ཐ་སྙད་འཛིག་པའི་སྒོ་ལའང་འོང་། འོན་
ཀྱང་དེ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་སྤང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཡུལ་སྤང་གཞན་དང་མ་འདྲིས་
པར་གསལ་པོར་མི་འཆར་བས་ང་རང་བཞེན་གྱིས་ཚུགས་སྐྱབ་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤང་
ཚུལ་དང་། ངའི་སྤང་ཚུལ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ཤིས་དགོས། ངར་འཛིན་ལྟན་
སྐྱེས་དེ་རང་རའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱན་དུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་ཡོད་
ཀྱང་རྒྱན་དང་མ་ཕྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁོའི་སྤང་ཚུལ་གསལ་པོ་མི་འོང་
ཞིང་། བསྟོད་སྤང་སོགས་བདེ་སྐྱུག་གི་རྒྱན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་བའི་ཆོ་གསལ་
པོར་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་གཞན་པ་ཞིག་གིས་རང་ལ་བརྐྱས་ཁག་
ལྟ་བུ་བཅུགས་པ་ན། ང་ལ་ནག་མེད་ནག་འགལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་བྱང་སྟམ་ཞེ་
སྤང་དྲག་པོ་ལང་སྟེ། ང་ནད་མི་ཐེག་ཟེར་ནས། བཀག་ཀྱང་མི་སྐྱབ་པར་ཤོར་
ཤོར་བྱེད་པའི་སྐབས་བརྐྱས་ཁག་འཇུགས་ཡུལ་དང་། ང་ནད་ཐེག་གི་མ་རེད་
ཟེར་སའི་ང་ང་སྟམ་པ་ཞིག་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་ནས་ཚུར་ལིང་ལིང་དམ་སྤྱིང་ངེ་བ་
འཆར་བ་དེ་དགག་བྱའི་འཆར་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་དགའ་འཛིགས་དང་བདེ་
སྐྱུག་གི་རྒྱན་གང་ཡང་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་ཞིག་གིས་ངར་འཛིན་
ལྟན་སྐྱེས་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་མཚམས་དེར་ཁོའི་སྤང་ཚུལ་
ལ་བརྟག་དགོས། དེ་ནི་དཔེར་ན། ལམ་དུ་མི་གཉིས་གཤེབས་ནས་འགྲོ་བ་ན།
མིག་ཟུར་གྱིས་གྲོགས་དང་ལམ་གཉིས་ཀར་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བ་ལྟར། སྒོ་
བྱིངས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་ནས་དགག་བྱའི་སྤང་བ་འཆར་དུ་བཅུག་ལ།
སྒོའི་ཆ་ཤས་ཕྱ་མོ་ཞིག་གིས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ལ་བརྟག་དགོས། སྤང་ཚུལ་
བརྟག་པའི་སྒོ་ཤུགས་ཆེས་ན་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ངར་ཆ་ཞིག་ནས་སྤྱིང་པར་འགྲོ་
བའོ། མི་གསལ་བར་འགྱུར་བས་ཐབས་མཁས་པོས་བརྟག་པ་གནད་ཆེ། དེའི་

ཆོ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་ཇི་ལྟར་སྤང་གིན་འདུག་བཞུས་པ་ན། སྐབས་རེ་
ལུས་ཀྱི་སྤྲོང་ན་ཡོད་པ་འདྲ་པོ་དང་། སྐབས་རེ་སེམས་ཀྱི་སྤྲོང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
སོགས་འཆར་ཚུལ་སྤྲོ་ཚོགས་འོང་ཡང་། དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ངའི་རྣམ་
པ་འཆར་ཚུལ་རྣམ་དག་མིན་ལ། གདགས་གཞི་ལུས་སེམས་དང་བཏགས་ཆོས་
གང་ཟག་མ་ཕྱེ་བའི་ཚོགས་པ་བཅ་མེ་བ་ཞིག་གི་སྤྲོང་ནས་ང་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་
མིང་བདུས་པར་བཏགས་ཅིམ་མིན་པར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་སྤྱབ་དུ་
སྤྱབ་པའི་སྤང་བ་ཞིག་ལམ་གྱིས་ཤར་ན་དེ་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་འབྱུག་མེད་
ཡིན་པས། དེ་ངོས་ཟེན་ན་འགོག་པ་ལས་སྤོ།

དེས་ན་གནད་འདི་ཕྱ་བས་འགའ་ཞིག་བྱབ་ཆེ་བྱབ་ཆུང་ལ་སོགས་
པར་གོལ་བ་ཡིན། འདི་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པ་ན་རྟག་དུ་འཆར་ལ། ངོས་
འཛིན་བྱས་པ་ན། ལུས་སེམས་ཚོགས་པའི་སྤྲོང་དུ་ཡིབ་སྟེ་སྤྲོད་པས་མི་རྟོད་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁར་འགོ་བའི་ཆོ། ང་སྤྱང་འོང་
སྟམ་པའི་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བ་ན་ངའི་ལུས་སྤྱང་འོང་སྟམ་པ་དང་། སེམས་སྤྱང་འོང་
སྟམ་པ་མེད་ཀྱི། ལུས་སེམས་གཉིས་དབྱེར་མེད་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་འདྲ་བའི་སྤྲོང་
ནས་གཡང་དུ་སྤྱང་རྒྱའི་ང་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་ཤར་འོང་བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
རྟ་ལྟ་བུ་རྒྱག་པའི་ཆོ་རྟའི་ལུས་དང་སེམས་ལ་རྟ་ཞེས་མི་བཟོད་ཅིང་། དེ་
གཉིས་ཚོགས་པའི་སྤྲོང་དུ་པར་བཏགས་ཅིམ་མིན་པའི་རྟ་ཟེར་སའི་ལིང་ངེ་བ་
ཞིག་རྟར་བཟུང་ལ། སེ་ར། འབྲས་སྤྱངས་སོགས་ཟེར་བ་ན་འང་འདུ་ཁང་སོགས་
ཕྱིའི་ཁང་པ་དང་ནང་གི་གྲ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་ཕྱེ་བར། གདགས་གཞི་
སྤྲོད་བཅུད་ཚོགས་པའི་སྤྲོང་དུ་དེ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པའི་སེ་ར་དང་འབྲས་
སྤྱངས་ཟེར་སའི་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་ཤར་འོང་བ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་དཀའ་བཅུ་

ཟེར་བ་ན། དཀའ་བཅུ་འུ་ས་སེམས་ཚལ་པ་ཙམ་དེ་ལ་གདགས་གཞིར་བྱས་
ནས་གཞན་གང་ལའང་མ་སྟོན་པའི་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་འཆར་འོང་། མདོར་ན་
སྐད་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྟོན་ལམ་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་གང་དང་གང་
ལའང་དེ་དང་དེ་ཞེས་ཟེར་ས། གདགས་གཞི་དང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་མཉམ་པ་ཞིག་
ཡུལ་སྟངས་ནས་འཆར་འོང་བ་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མཐར་སྟག་ཡིན་
ཅིང་། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞེས་པའང་འདི་ལ་ཟེར།
བདེན་སྣང་འདི་ངོས་མ་ཟེན་པར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཟེར་བའི་འགོག་རྒྱ་
ཞིག་བྱུང་དུ་ཡོད་པར་ངོས་བཟུང་ནས་ཚུགས་སྟབས་དང་བདེན་གྲུབ་ཅེས་སྐྱ་སྐྱ་
ཙམ་ལ་དབྱ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངེ་ཙམ་
དཔྱོད་ལུལ་བྱས་ཀྱང་ཚིག་སྐྱ་ཙམ་དུ་སོང་ནས་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་
ཅིང་། དགག་བྱ་རང་བབ་ཏུ་འཆར་བ་མིན་པར་ངའོ་སྟམ་པའི་དགག་བྱ་
གསར་པ་ཞིག་སྟོན་བཅོས་ནས་དེ་ལ་དབྱད་པ་བྱས་ནའང་སྟོན་བྱས་ཀྱི་ལྟ་བར་
འགོ། མདོར་ན་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། རང་ཅག་སོ་སྐྱེ་ལ་ད་ལྟའི་
སྣང་བ་འཆར་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་གཞན་
མེད་དེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་
གིས་ཡུལ་སྣང་ཅི་སྣང་ཡང་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དེ་ལྟ་རང་ཅག་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ལ་བདག་དང་ཡུང་པོ་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་སོགས་
ཆོས་གང་དང་གང་སྣང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བདེན་སྣང་འདྲེས་པའི་
སྣང་བ་འབའ་ཞིག་འཆར་ཏེ་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་བདེན་པར་སྣང་ལ། འདི་ཙམ་
ཞིག་བདེན་པར་མི་སྣང་ཟེར་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བདེན་
པར་སྣང་བས་ན་རང་རེ་སོ་སྐྱེའི་སྟོ་ལ་སྣང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་

དང་མ་འདྲེས་པའི་སྤང་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། རང་རེར་སྤང་ལུགས་འདི་
ག་རང་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ལམ་བདེན་གྱུ་བྱི་སྤང་ཚུལ་ཡིན། འདི་ཉིད་
རང་སོར་བཞག་ནས་གཞན་ཞིག་ན་དགག་བྱ་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་བྱེད་པ་ནི།
སྤང་སྐྱེ་རྒྱུ་ལའི་དོ་རྩེས། ད་ལྟ་རང་རེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག། ཚུགས་སྤྱབ་
བདེན་གྱུ་བ་སོགས་བརྟུ་ལ་ཞེན་ནས། སྤང་བ་ལིང་ལིང་དེ་རང་སོར་བཞག་
ནས། དགག་སྐྱེ་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་འཆོལ་བར་སྤང་སྟེ། སྤྱི་བ་བྱལ་ཨ་མ་ཡི་བཞིན་
རས་དེ་ན། ལང་ལང་ལིང་ལིང་དེ་ཡོད་སྐད་མི་འདུག། གནད་འགག་མ་
ཕིགས་པའི་བཤད་བཤད་མང་ན། ཨ་མ་ཞན་མོ་དེ་བློས་དོགས་འདུག་གོ།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས། ཕྱི་ཉིན་སྤྱི་མའི་མན་ངག་
དང་། ནང་གི་ཉིན་བསགས་སྤང་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མའི་མཇུག་
པའི་སྒོས་ཞིབ་མོར་བརྟག་པ་གལ་ཆེ། དགག་བྱ་འཕྱག་མེད་ཅིག་ངོས་ཟེན་
སྤྱབ་པ་བྱུང་ན་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་
ཀྱང་བདེན་འཛིན་རི་རབ་ཅམ་ཐལ་བར་བྱས་ནས་སྤང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དཀའ་
ལས་མེད་ཆོད་རེད། སྤང་སྐྱེ་རྒྱུ་ལའི་དོ་རྩེས་ཀྱང་། འཆོལ་དགོས་མི་འདུག་ཉི་
འཆོལ་མཐན་རང་ཡིན། ཞེས་སྤང་བ་ཉིད་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འཆོལ་དགོས་
མི་འདུག་ཉི་འཆོལ་མཐན་རང་དང་སྤྱི་མའི་ཉིན་ལྟ་བུ་གནས་པར་གསུངས། དེས་ན་
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གཅིག་ཕྱར་ཡང་ལོ་ཟླ་སྤེལ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།

གནད་གཉིས་པ་བྱུབ་པ་ངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐུར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་
དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་འཕྱག་མེད་སྒོ་ངོར་ལམ་གྱིས་ཤར་བ་ན་དེ་འདྲའི་ངར་འཛིན་
སྤྱི་མའི་ཉིན་བྱུང་བའི་ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་ན་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་
པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་བྱུང་དུ་སྤྱབ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་གང་

རུང་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་གསུམ་པ་མི་སྤྱིང་དེ། སྤྱིར་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་གཅིག་
 དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་པ་གྲུབ་ན་བྱེ་བྲག་
 བདེན་པར་ཡོད་ནའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་
 པའི་བྱུང་པར་ཐག་ཆོད་པས། དེ་འདྲའི་ང་དེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ཕུང་པོ་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་འོས་མི་འདུག དེ་
 གཉིས་གང་རུང་ལ་མེད་ཕྱིན་ཁོ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་སྐྱམ་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་
 རི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན། གནད་འདི་ལའང་ཉིན་རེ་གཉིས་ཙམ་མིན་
 པར་ངེས་པ་བརྟན་པོ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས།

གསུམ་པ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་ངེས་པའི་གནད་ནི། དགག་བྱའི་
 གནས་ཚུལ་གསལ་བཟབ་སྟེ་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དོན་
 སྟོང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་སྟོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དབྱེ་
 བ་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
 རྟོག་པ་ཐ་དད་པར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་
 གྱི་རྒྱན་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འདྲ་མི་རུང་ཞིང་སྤང་ཚུལ་
 དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་དགོས། དེ་ལྟར་བདག་ཁས་སྐྱབས་པ་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་ཕུང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ཕུང་པོའི་ཕུང་པོ་དང་། བདག་གི་
 བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བདག་དང་བདག་གི་ཕུང་
 པོ་ཞེས་སོ་སོར་འཛིག་པ་དོན་མེད་ཅིང་། རྩ་ཤེས་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་
 གཏོགས་པའི། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་
 ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེ་བར་ལེན་
 བྱའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལས་གཞན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་

སྒྱུ་དང་། དེ་མ་ཟད་འཇུག་པ་ལས། ལེན་པོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་
 དངོས་མིན། དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ། ལུས་དང་། ལུས་ཅན། ཡན་ལག་དང་།
 ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྱུ་འབྱུང་། དེ་མ་ཟད། བདག་
 སྤང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་
 དེ། མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 སྤང་པོ་ལྡོ་ཡོད་པ་བཞིན་བདག་ཀྱང་ལྡར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་བདག་
 གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ཡང་ལྡར་མི་འཐད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྱུ།
 བདག་སྤང་པོ་ལྡོ་ཡིན་བཞིན་དུ་མ་ཡི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དོན་མེད་
 པའི་སྒྱུ། ཡང་ང་ལུས་དང་ངོ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཤི་བའི་འོག་
 ཏུ་ལུས་མེར་བསྐྱེད་ནས་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོང་ཡང་མེར་བསྐྱེད་ནས་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྱུ་དང་། དེ་མ་ཟད། ང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཉིང་མཆོམས་
 སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱང་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ལུས་
 དེ་ཕྱི་མར་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟར་ང་ཡང་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་རྒྱ་མེད་པའི་
 སྒྱུ། བདག་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྒྱུ། བདག་བཅ་པོ་
 ཡིན་པའི་སྒྱུ་བཅས་འབྱུང་། ང་སེམས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། སེམས་ལ་
 འབྱུགས་ལྟོགས་མི་འབྱུང་བས་ང་ལ་འབྱུགས་ལྟོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཆ་
 གང་བཀེས་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་ཆོང་འབྱུགས་ང་ལྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པའི་
 སྒྱུ། ང་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ངའི་ལུས་དང་། ངའི་སེམས་
 ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་ཆོས་སོ་སོར་འཛིན་པ་དོན་མེད་པའི་སྒྱུ།

གཞན་ཡང་བདག་སྤང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཡུལ་

དུས་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་ཙྰ་ཤེས་ལས། གལ་
 ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། རྒྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ཕུང་པོ་རྒྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་བདག་ཀྱང་རྒྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ཕྱི་རྒྱན་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱེ་
 འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་
 ཐལ་བའི་སྒྲིན། རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱིའི་ང་དེ་རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་སོ་སོའི་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་རང་
 བཞིན་གྱི་གཅིག་ཡིན་ན། རྒྱེ་བ་སྒྲོན་མའི་ང་དང་ཆོ་འདྲིའི་ང་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་རྒྱེ་བ་སྒྲོན་མ་དུང་
 འགོར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་ལྷགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་འདྲིར་སྦྱང་དགོས་
 པ་དང་། ད་ལྟའི་མའི་བདེ་བ་སྒྲོན་མའི་དུང་འགོ་ལ་སྦྱང་དགོས་པར་ཐལ་བ་
 དང་། རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱིའི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན། འཇུག་པ་ལས། བྱམས་པ་
 ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་
 མིན་ཏེ། གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་
 གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་
 བཞིན་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས་རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཆོ་རབས་
 དུ་མ་དུན་པའི་མངོན་ཤེས་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་དང་། ཙྰ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་
 འདི་ནི་གཞན་འགྱུར་ན། དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་
 བྱི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མ་ཤི་བར་རྒྱེ་བར་འགྱུར། ཆད་དང་ལས་རྣམས་
 རྒྱུད་ཟ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྦྱང་
 བ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་བྱས་པ་
 རྒྱུད་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་འབྱུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་ལྷ་ཕྱི་མའི་བདག་དོར་ཡང་

བདག་ཕྱི་མ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བས་སོ་སྟེན་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བས་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་
 འགྱུར་བའི་སྟོན་སྟགས་གཞོན་ཕྱེད་དུ་མ་འབབ་པས་བདག་སྤང་པོ་ལྔ་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དུ་གྲུབ་ལུགས་ཤིག་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟེ་དུ་
 ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པ་ཡིན།

གནད་བཞི་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཅིག་བྲལ་ངེས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ནི་བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་
 དད་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་
 གྲུབ་ན། ཚུ་ཤེས་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། གཞན་ཉིད་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ལེན་མེད་པར། བཟུང་ཡོད་རིགས་ནའང་བཟུང་
 དུ་མེད། ཅེས་པ་ལྟར། ར་ལུག་སྤང་གསུམ་ལས་ར་ལུག་གཉིས་ལྷགས་སུ་བཀར་
 བའི་ཤུལ་དུ་སྤང་འདི་ཞེས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་གཟུགས་ཚར་འདུ་ཤེས་འདུ་ཕྱེད་
 རྣམ་ཤེས་ཏེ་སྤང་པོ་ལྔ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་འདི་ནི་ངའོ་ཞེས་སྤང་པོ་
 དང་འབྲེལ་མེད་ཅིག་ངོས་འཛིན་རྒྱ་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པ་
 དང་། ཚུ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་
 མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར། བདག་ལ་སྤང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་
 མཚན་ཉིད་སྟེ་འཇིག་སྟགས་མི་ལྡན་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སྟེ་རྣ་ན་འཆི་བྱུང་
 ཡང་བདག་ལ་སྟེ་རྣ་ན་འཆི་སྟགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་པོ་ལ་ཕན་གཞོན་
 གྱིས་བདག་ལ་ཕན་གཞོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་
 མ་དང་འགལ་བ་དང་། སྤང་པོ་མེད་པའི་གཞི་ལའང་ངའོ་སྟེ་མ་པ་འབྱུང་བར་

འགྱུར་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་
འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཟུར་བཞིན་འབབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་འབྱུང་བས་
བདག་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཐ་དད་དུ་མེད་ཐག་ཆོད་རེད་
སྟམ་དུ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན།

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ངེས་པའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ཞེ་ལ་བཞག་པ་མ་ཤོར་བའི་
ངང་ནས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དབྱུད་དེ་དེ་གཉིས་གང་དུའང་མ་
བྱུང་བར་ངེས་པ་ན། དཔེར་ན་འགྲོ་ས་ལུང་པ་གཉིས་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བ་
ལང་བོར་བ་ན་ལུང་པ་འདྲིར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་
སོ་སོ་རང་གིས་ལུང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕུ་མདའ་བར་གསུམ་དུ་བཅལ་ནས་བ་མ་རྟེན་
པ་ན་བཅལ་རྒྱུའི་བ་ཡིད་ལ་བཞག་པ་དེ་མི་འདུག་སྟམ་པ་ལྟང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟར།
ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཞེས་ད་ལྟ་ཐན་ཆོད་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་
དང་ལག་པས་བབྱུང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་སྤྲོད་པོ་དེ་དེ་མི་འདུག་སྟམ་དུ་སྤྲོང་
ཆམ་གྱིས་སོང་ནས་མེད་པར་ལྟང་གིས་ངེས་པ་ན་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཡིན།
དེའི་ཆོ་དབང་རྣམས་པ་ཆེ་བ་ལ་གཅིས་ནོར་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་དང་།
དབང་རྒྱལ་ལ་གཅིས་ནོར་ཞིག་སྒོ་བྱར་དུ་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་སྐྱག་འབྱུང་
ཡང་སྒྲོན་མིན། ཟུར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེ་ར་ཆོས་སྤངས་སུ་ལྟ་བྱིད་
གནང་སྐབས་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལྤེས་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ན་འཛིགས་སྐྱག་བྱུང་ནས་ཕྱག་
གིས་ན་བབྱའི་གོང་བ་ལ་རིག་པ་རྗེས་མཁྱེན་ནས་དབྱེས་ཏེ། ཟུར་ཐང་པས་
ཀུན་རྫོབ་གོང་བ་ལ་བཞག་པ་རེད་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་དབྱལ་ཚུ་བས་ལྟ་
བྱིད་གནང་སྐབས་སྒོ་བ་མ་འགའ་ཤས་ལ་འཛིགས་སྐྱག་སྐྱེས་པའི་རབས་ཡོད།
སྤྲོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་འདི་སྤྲོད་ཉིད་དོ། དེ་རྟོགས་སོ་སྟམ་པ་སོགས་སྒོ་ལ་

ཤར་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེའི་
 རྗེས་སུ་མི་འབྲངས། དེ་ལྟར་དགག་བྱའི་ང་མེད་པར་ངེས་པ་ན་ངེས་ངོར་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དམ་སྤྱིང་ངེ་བ་དང་། ལྷང་ངོར་དགག་བྱ་
 བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་སང་ངེ་བའི་བྱད་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངེས་ཤེས་
 དེ་ཉིད་དྲན་པས་མ་བརྗེད་པར་བཟུང་ནས་རྒྱན་བསྐྱུང་། འཛིན་སྣངས་ཤུགས་
 ཞན་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གསལ་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ན། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་
 ལངས་དགོས་མིན་སྐབས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་སྤར་ཡང་གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་སྤར་
 བཞིན་བྱས་ནས་ངེས་པ་རྗེད་པ་ན་ངེས་ཤེས་དེའི་ངར་བསྐྱེད་ཅིང་། ངར་ལྡན་
 གྱི་རྒྱན་དེར་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་གི་
 ངོར་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་སང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འཆར་
 བ་ནི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་དགག་བྱའི་
 བདག་ཁེགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་པའི་ངའི་སྤང་བ་ཚྭ་སྟེ་མ་རྗེད་པ་ན།
 ཆད་ལྟར་སྤང་དོགས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་པའི་ང་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་བྱ་མི་དགོས་
 གསུངས།

རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་
 ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུལ་དུ་ལྷག་མར་ལུས་པ་གང་
 འདུག་བརྟགས་པ་ན་ངའི་མིང་ཙམ་ཞིག་ལྷག་པར་སྤང་ལ། ཐ་སྐྱད་པའི་ང་
 ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགའི་ལས་གསོག་ཅིང་རྣམ་སྤྲོད་དཀར་
 ནག་སོ་སོར་སྤྱོད་བ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་འདྲོངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་
 ཏྲ་སྤང་སྐྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་སྤང་ཡང་ཏྲ་སྤང་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩུན་པའི་སྤང་བར་ངེས་བཞིན་དུ། ཏྲ་སྤང་གིས་འགྲོ་འོང་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་བསྟོན་མེད་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་ང་རང་བཞིན་
གྲིས་མེད་པ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་འདིས་མི་བདེན་བཞིན་དུ་ལས་གསོག
བདེ་ལྷག་སྤྱང་། འདིའི་སྤང་དུ་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་མེད་དུ་འཐད་པར་
མཐོང་ནས་སྤང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་སྐྱུ་མ་ཉ་བྱུར་
འཆར་བ་ལ་སློབ་པ་ཡིན། རང་རེ་རྣམས་ལྟ་བུ་འཆོལ་སྐབས་སུ་དང་པོའི་
སྐབས་བདེན་ཞེན་གོམས་ཆེས་པའི་སློང་རྟོང་སྟོང་པ་འཛིག་དཀའ་མོད། འདི་
ཅམ་ནས་སྤང་བ་འཛིག་དཀའ་བས། ལྷ་སྐྱབ་གྲིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྲིས། སྟོང་པ་ཡིན་པས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། རྟེན་འབྱུང་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས། མཚུངས་པ་མེད་པས་ཉེ་བར་བཞུན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་
དེ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གི་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས། སྟོང་པ་སྤང་བའི་གྲོགས་སུ་ཤར་
བ་ཞིག་དང་། རྟེན་འབྱུང་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་གྲོགས་
སུ་ཤར་བ་ཞིག་བྱ་དགོས།

འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་གནད་ཆེ་བས། དཔེར་ན། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྲིས་སྐྱ་གུ་ཉ་བྱུར་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོ་སྐྱ་གུ་མིང་བརྟེན་
དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་
པའི་སློང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་འགོག་དགོས། ཇི་ལྟར་འགོག་ན་ཁོས་
བབྱང་བ་ལྟར་སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྟེན་དང་རང་ཉིད་འཛིག་བྱེད་
ཀྱི་མིང་བརྟེན་སོགས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཚུགས་བྱུང་ཅིག་ཡིན་དགོས་པ་
ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ས་བོན་རྒྱ་ལྷད་དྲོད་གཤེར་སོགས་རྒྱ་རྟེན་དུ་མ་ཆོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་སྟོས་གྲུབ་ཡིན་པ་རང་རེར་མངོན་

[illegible]

སྒྲིབ་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་ཉིད། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་
ཚུལ་ཤེས་ན། མཐར་འཛིན་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་
རེད། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་འགལ་མེད་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་
འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་
ཤེས་དང་། ཚི་འཛིག་ཆེ་བུ་སོང་ནས། ཟློག་སྤོང་དགོ་སྐྱབ་སྤྱི་དང་། བྱམས་སྤྱིང་
རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་གང་ཐུབ་
བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙུན་པ་ཞིག་ཡོང་། དེ་
མིན། འགའ་ཞིག་གིས་ལས་འབྲས་བཙུན་པ་སོགས་ལས་དང་པོ་པའི་ཆོས་སུ་
བཟུང་སྟེ། རང་རང་གི་སློབ་མ་དག་ལ་མན་ངག་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལྷགས་སུ་
བྱས་ནས། ལས་འབྲས་མེད་པར་བསྟན་པ་སོགས་ནི་སུ་སྟོགས་རྒྱུ་འཕེན་པ་
དང་བྱུང་པར་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་གསུངས།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་གཉིས། འདུས་
བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ། འདུས་མ་བྱས་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའོ།

འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་
འབབས་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ། ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའོ། དང་པོ་ནི།
དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བཤད་པ་བཞིན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ངེས་
ཤེས་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་གཞན་གང་ལའང་སྐྱར་ཆོག་སྟེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་

ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྒྱུར་བྱ། ཞེས་
 དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་
 པོ་ཡིན། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་དང་པོ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། རང་ཅག་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་
 པའི་ཤེས་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་ཆོ་གཟུགས་སོགས་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པའི་སྤང་ཚུལ་ཙམ་ལས་སྤང་ཚུལ་གཞན་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་
 ནི་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་དགོས།
 དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ཆ་ཤས་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་
 རས་གདགས་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་མིང་བརྒྱས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་
 ཡང་། བུམ་པ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ལྟ་བ་མ་རྟེན་པའི་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 ངོར་བུམ་པ་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་ཙམ་དུ་མི་སྤང་བར་
 གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་དབྱེར་མེད་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་བུམ་
 པ་ལིང་དེ་བར་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ་དགག་བྱའི་སྤང་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤང་
 ཡང་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་དང་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་ལ། ཡང་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་ལོགས་
 སུ་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་བུམ་པ་ནི་འདི་ཞེས་བྱུར་དུ་སྤང་ཚུལ་མེད་པར་རང་གི་
 ལྟ་བ་མཆུ་ཞབས་སོགས་ཆོགས་པའི་གདགས་གཞི་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་
 པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྟོང་པའི་ཆད་མ་ལ་སྤང་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་
 འཛིན་དགོས་པས་བུམ་པ་རང་གི་གདགས་གཞི་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་

དང་དུ་མ་གྲུབ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་
དགོས་པ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ནའང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་
ལས་མི་འདའ་བས། དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མེད་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱམ་པ་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན།

མདོར་ན་བྱམ་པས་མཚོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདགས་
གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་རང་ཚུགས་མི་བྱམ་པས་བདེན་པར་མེད་དེ། བཞི་
བརྒྱ་པར། འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། སྤྱིར་བྱམ་པ་དེ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ཆ་ཤས་
དུ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་གཅིག་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱམ་
པ་དེ་ཀ་བ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡང་། ཅིག་
ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ཀ་བྱམ་
གཉིས་རང་གི་ངོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་གྲུབ་ན། ཀ་བྱམ་
གཉིས་སོ་སོ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་
གཅིག་མིན་པའི་སྒྲིན་འབྱུང་། དེས་ན། བྱམ་པ་དེ་ཀ་བ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་།
བྱམ་པ་དེ་གཅིག་རང་ཡིན་པས་བྱམ་པའི་སྟངས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱང་
རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ། དེ་ཡང་རྩ་ཤེས་ལས། གཞན་ནི་
གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན། གཞན་མེད་པར་ནི་གཞན་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་
གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན། དེ་ཆོ་གཞན་མེད་པར་གཞན་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི།
ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་གསལ་རིག་གི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་

སེམས་དང་། སེམས་བྱང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་སྤྱོད་བའི་ཆ་ནས་དང་། སྐད་
 ཅིག་ལྷ་ཕྱིའི་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཆོགས་པའི་གདགས་གཞིའི་སྤྱིང་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་
 པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་རང་ངོས་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་མོད།
 འོན་ཀྱང་རང་རེ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱང་བར་གང་ལའང་མ་སྟོས་པར་ཡུལ་ལ་རང་
 དབང་དུ་སྤྱོད་པ་འདྲ་བའི་ཚུགས་སྤྱབ་བཅ། ཡུལ་སྤྱིང་དུ་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་
 བྱ་འཆར་བ་དེ་དག་གཉིས་འཆར་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ནའང་། དེའི་སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱིའི་ཆ་
 ཤས་རྣམས་དང་རང་ངོས་ནས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཅུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་།
 ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། ལྷ་རྩོད་དང་ཕྱི་རྩོའི་ཤེས་པ་གཉིས་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་དེ་
 རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་འདི་ཞེས་ལོགས་སུ་དབྱེར་མེད་པས་དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་ལྷ་
 ཕྱིའི་ཤེས་པ་ལས་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་དེ་ལྷ་རྩོའི་
 ཤེས་པ་དང་ཕྱི་རྩོའི་ཤེས་པ་གཉིས་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། དེ་
 གཉིས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དུ་མར་ཐལ་བ་
 དང་། དེ་རིང་གི་ཤེས་པ་ལྷ་རྩོར་འབྱུང་བ་བཞིན། ཕྱི་རྩོའི་ཤེས་པ་ཡང་ལྷ་རྩོར་
 འབྱུང་བར་ཐལ་བ། ཡང་ན། ཕྱི་རྩོའི་ཤེས་པ་ལྷ་རྩོར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དེ་
 རིང་གི་ཤེས་པ་ལྷ་རྩོར་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས། རང་ཉིད་རང་གི་ཆ་ཤས་
 དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། བདེན་མེད་
 དུ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་འབད་དགོས། གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་འཁོར་གསུམ་
 བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་མེད་ནའང་ཤེས་བྱེད་འཐད་པ་དང་། ཤེས་

བྱེད་མེད་ཀྱང་དེའི་བྱ་བ་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བས་ཤེས་པའི་འཁོར་
གསུམ་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་མེད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་ལྷ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་སོགས་
རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་ལ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཤེས་པ་དང་། རིག་
པ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཚད་མས་པར་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ནི། འདིར་དུས་ལ་སྐྱར་ན་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཚོགས་ཙམ་གྱི་སྤྱི་དུ་
སྤང་ཙམ་གྱི་ལོ་ཞིག་བྱུབ་པ་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་ཕྱོག་པའི་དགག་བྱའི་
སྤང་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ལོ་དེ་རང་གི་གདགས་གཞི་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་
དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དུ་མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་བྱུབ་ན། གདགས་གཞི་ཟླ་བ་བརྒྱ་
གཉིས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལོ་ཡང་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཡང་ན་ལོ་
གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཡང་གཅིག་དུ་ཐལ་ལ། དེ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་ན། ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་བསལ་བ་ན། དེ་ལས་ལོགས་
སུ་ལོ་དེ་འདི་ཞེས་ངོས་ཟེན་དུ་མེད་པས་གདགས་གཞི་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་
དུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཚད་མས་ལོ་ཞེས་པར་བཏགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་
ཁའི་ངང་ནས་ཚུར་བྱུབ་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད།

འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ།

གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ནི། འགོག་པ་གཉིས་དང་ནམ་མཁའ། སྤྱི་ཉིད་སོགས་ནི། ཟུ་རྒྱུན་གྱིས་
འདུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བས་འདུས་མ་བྱས་ཟེར་ལ། འདིར་ནམ་
མཁའ་ལ་མཚོན་ན། དགག་བྱ་ཐོགས་རིག་བཞག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གཅིག་

ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་ཐ་སྟོང་ཅམ་དུ་བཞག་པ་མ་གཏོགས། ཆ་ཅན་ནམ་མཁའ་
 ཉིད་རང་གི་ཤར་སྟོ་རྒྱབ་བྱང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཅིག་དུ་ཡོད་ན། ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཉིས་གཅིག་དུ་འགྱུར་
 བེད་། དེ་ལྟ་ན། ཤར་སྟོང་ལྷན་འཕགས་པའི་ནམ་མཁའ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བའི་
 ཚེ། རྒྱབ་སྟོང་བ་ལང་སྟོང་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
 དག་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་འབྲེལ་མེད་དོན་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བས། རྟོགས་མཚམས་སྟངས་འོག་གི་ནམ་མཁའི་ཆ་ཤས་རྣམས་
 བསལ་བའི་ཤུལ་ན་ནམ་མཁའ་འདིའོ་ཞེས་ངོས་ཟིན་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་
 མེད་པས་ན་བདེན་པར་མེད་པ་ཡིན། འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་
 དུ་བཟུང་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་དུ་ལྟ་བ་རི་རབ་
 ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་ཡི། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུང་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་
 ལའང་གདགས་གཞིའི་སྟོན་ནས་བྱེ་བའི་ཆ་དུ་མ་དང་། སྟོང་གཞི་ལ་ཕར་བྱུབ་
 ཆེ་ཆུང་གི་སྟོང་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་
 རུང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་ཕན་ཚུན་སྟོས་མེད་དུ་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པས་ཤེས་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན།
 གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།

བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྟེ་ཚུལ་ནི། སྒར་སེམས་གནས་ཐབས་ཀྱི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་དགའི་སྟོན་ནས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ཟིན་མ་ཉམས་པར་
 ཡོད་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་དེ་ཅམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་མི་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་སྟོང་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གནད་བཞིའི་
དབྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་པོ་ལྔའི་སྤྲིང་དུ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་
བ་ལྟར་གྱི་ངར་ང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངེས་པ་སྤང་གིས་
བྱང་བ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དམ་པས་མ་བརྗེད་པར་བཟུང་། ཤེས་བཞིན་
གྱིས་བྱིང་རྒྱུད་བཀག་ལ་མཉམ་པར་བཞག། འཛིན་སྤངས་ཤུགས་ཞན་པ་དང་།
མི་གསལ་བར་འགྲོ་བྱེད་བྱེད་ན་སྤར་ཡང་གནད་བཞིའི་དབྱད་པ་ལ་སོགས་
པ་སྤར་བཞིན་བྱས་ནས་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་རྟེན་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག།
དེ་ལྟར་སྤྲོད་ཉིད་ལ་གནས་ཆ་བཅུལ། གནས་ཆ་རྟེན་པ་ན། འཛིན་སྤོང་བརྟན་
པའི་ངར་ནས་གནད་བཞི་ལ་སོགས་པས་དཔྱོད་པ་དཔེར་ན་མཆོ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་
པ་རྒྱང་གིས་མི་གཡོ་བའི་ནང་ཉེའུ་ཆུང་འབྱུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་ཆ་
དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆ་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུན་རིང་གོམས་
པར་བགྱིས་པས་སྤར་བཞིན་སེམས་གནས་དགུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཐར་
དབྱད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྤྲངས་ཁྱད་པར་ཅན་སྤར་ཞི་གནས་
ཐོབ་དུས་ཀྱི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་དབྱད་སྤོང་དེ་ཉིད་འཛིན་
སྤོང་དུ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་ནམ་བྱུང་བའི་ཆོ་སྤྲོད་ལ་དམིགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་དངོས་གནས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན་གསུངས། ॥

༺ ཉིན་ཉིར་གསུམ་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་།
དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདྲན་མཛད་དེ་
ཀུན་སྤྲོད་འཆོས་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་གསུངས་ནས། ཁ་སང་སྟོན་དུ་སོང་
བའི་ས་བཅད་རྣམས་འདྲན་པར་མཛད་རྗེས།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲེ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲེ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཁྱེན། དེ་
 ལྟར་སྒར་བཤད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་
 སློལ་སྦྱང་བ་ཐོན་པ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ལ་སྦྱང་བ་འདོན། དེ་ལ་སྦྱང་བ་ཐོན་པ་ན། སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་
 ངེས་ཤེས་རྟེན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་གསང་སྤགས་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟར་
 སྒོན་དུ་མ་སོང་བར་སྤགས་ལ་ཁྱེགས་ན་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཐར་བ་དང་། སྒྲ་
 མེད་རྫོགས་བྱང་གི་ཐབས་སུ་མི་འགོ་ལ། བྱ་ཚུང་ཏྲ་སྟོད་ལ་བསྐྱེན་པ་བཞིན་
 དུ་ཁ་མེད་པའི་ཁར་ཉན་ཤིན་དུ་ཆེ་ཁིང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་སྦྱང་
 བ་སྐྱེས་ནས་གསང་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱེགས་ན་ནི་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྤྱར་བྱང་གྲང་
 ངེས་པར་ཐོན་པ་འོང་། གསང་སྤགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་
 དགོན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ན་སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་སྤང་
 འདི་ཉིད་ལ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རུས་པས། ངེས་
 པར་དུ་ལམ་དེ་ལ་སློབ་དགོས། དེ་ཡང་འཕྲལ་གྱི་རྒྱུན་སེལ་ཆེད་ཙམ་དུ་ཏྲ་
 མགིན་དང་ཕྱག་རྟོག་སོགས་ཀྱི་རྩིས་གནང་རེ་ཙམ་ཁྱེད་དེ་འདྲས་མི་ཆོག་པར།
 དྲེ་རྩེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ཕྱན་པའི་བྱང་ནས་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་
 གསུམ་གང་རུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། སྐྱབ་ཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་
 བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ལེགས་པར་ཞོས། དབང་དུས་སུ་གང་ཁས་སྤངས་པའི་
 དམ་སྒོམ་རྣམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བའི་ཐོག་ནས། རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་ཟབ་བྲིད་ཉན་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ལག་ལེན་ཐེབས་
 པ་ཡིན་པས་དོན་ཤིན་དུ་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་བསྟོད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་

ན། དབུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཚུག་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་
གྱི་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ཡིན། སྟོབ་མ་
ནམས་གསང་ཐུགས་སྦྱ་མེད་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཆོ་རྗེའི་ཐེག་
པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར་འདི་ས་བཅད་ཅམ་ལས་ཞིབ་དུ་མི་གསུང་བ་ཕྱག་བཞེས་
ཡིན་གསུངས།

གཞན་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སྟོབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བཞི་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། མདོ་
ཐེ་རྒྱན་ལས། སྟོན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་
འཇུག་ནམས་ཀྱི། སྟོན་པར་སྦྱ་དང་དོན་སྦྱོད་དང་། དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་
འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ནི་
སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་བསྟུ་བ་ནམ་
པ་བཞིའི་སྟོན་ས་གཞན་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་སོ་སོའི་སྟེ་
པོ་ནམས་ནི་བྱང་བྱིང་གིས་འབྲིད་པར་སྦྱ་བ་ཡིན་པས། ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་
བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་བྱང་བྱིང་སྟེར་བ་ཚུན་གྱིས་ཡིད་མགུ་བར་བྱས་ནས་འཁོར་
དུ་བསྟུས། གཉིས་པ་འདུས་པ་དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་
གཏམ་དང་། གཙུ་བོར་དབང་པོ་དང་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་
བསྟུང་དེ་སྟོན་པར་སྦྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་དང་
འཆོམ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་བསྟེན་པ་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་སྟོབ་དུ་འཇུག་པའི་
དོན་སྦྱོད་དང་། བཞི་པ་རང་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་མཐུན་པ་སྟེ་བསྟུ་བ་ནམ་པ་བཞིའི་སྟོན་ས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བསྟུ་བ་པར་བྱ་དགོས།

སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་གས་བབྱང་ཚུལ།

དེ་དག་གིས་དངོས་གཞིའི་བཤད་པ་སོང་ནས། ད་ནི་ཁ་སང་སྡོན་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་གས་བབྱང་ཚུལ་རྗེས་སུ་འབྱུང་བཞག་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས།
གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་གས་བབྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ལོ།

སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ།

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་གས་བབྱང་ཞེས་པའང་། སེམས་དེ་ལ་སྤྱིང་
བ་སྡེ་བེན་ཅམ་སྐྱེས་ནས་བབྱང་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིང་བ་གང་ཡང་
མེད་པར་ཆོག་ཅམ་རྗེས་སྐྱེས་བྱས་པས་མི་པན། འོན་ཀྱང་སྤྱིང་བ་མ་སྐྱེས་པས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤངས་ན་བག་ཆགས་འཛོག་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་
པ་གནད་ཆེ། སྤྱིང་བ་སྐྱེས་པ་དག་གིས་ནི་སང་ཉིན་དམིགས་པ་སོགས་ནན་
ཏན་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་ན། དུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སྡོམ་
འཐོབ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་འགྱུར་བ་
ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་ག་ལ་སྟ་གོན་མེད་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེས་པ་དང་།
ཉིན་ཞིག་ལ་སྟ་གོན་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་འབྲིང་པོ་དང་།
སྟ་གོན་ཉིན་ཞིག་དང་། དངོས་གཞི་ཉིན་ཞིག་སྟེ་ཉིན་སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྒྱས་
པ་བཅས་གསུམ་ལས། ད་ལམ་འདྲིར་བྱི་མ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་
པ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་གྱི་བྲིད་ལྟ་བུ་སྡོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་དབང་
དང་བྲིད་ལྱང་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་མཁུག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་བྱེད་པའི་
སྐབས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་གྱི་བཤད་པ་ཆ་ཚང་རྒྱས་པར་འབྱུང་གོས་པ་ཕྱག་
ལེན་ཡིན་མོད། ད་ལན་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་

པས། གྲུ་ཁྱུ་པར་བཤད་པ་དེ་ལས་ལྷག་དུ་སྒྲར་ཁྱེད་གོས་མེད་པས། འདིར་
སྒྲོན་འགྲོའི་བཤད་པ་ཁྱུ་བཤད་མི་དགོས་པ་ཡིན། རྗེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་
མཛད་པོ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ལམ་རིམ་གྱི་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་
པར་དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་གསུངས་ནས་སྒྱུར་ཆོས་སྐབས་མཆོད་ཕྱིང་ཁྱུ་པ།
མཚུལ་གྲངས་གསོག་གསོལ་འདེབས་མཚུལ་མཚུགས་སྒྲོན་འགྲོའི་ཀྱན་སྦྱོང་
བཅོས་པ་མདོར་བསྡུས་གསུངས་རྗེས། དེས་ན་གྲུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་དོ་
རྒྱུ་དང་སང་ཞོགས་དམིགས་པ་བསྐྱར་ཅི་ཐུབ་མཛད་དགོས། སང་ཉིན་ལྷ་མ་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔང་པོར་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཕྱག་མཆོད་
སོགས་བྱ་དགོས་པས་འཁོར་བསྐྱར་དབུལ་པོའི་བྱིས་དང་། མི་གཙང་ཐལ་རུལ་
གྱི་ཁྱོད་དུ་གདན་དྲངས་མི་རུང་བ་བཞིན་ད་ལྟ་ཆོགས་གྲོལ་ནས་ས་གཞིར་སོག་
ཆགས་སོགས་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱེ་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ནས་དྲི་བཟང་གི་རྒྱས་
ཆག་ཆག་གདབ། མེ་ཏོག་གཙལ་དུ་དབྱམ། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་བྱི་མེ་ཏོག་དང་།
རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པ་བཤམ། མཆོད་པ་ཡང་གྲུ་རྩོམ་པོ་ཆེན་པོས། བོད་མཆོད་
པ་ངན་པས་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྤྱེ་གསུངས་པ་བཞིན་མཆོད་པ་ངན་པ་མི་བྱེད་པར་
ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྒྱག་ཆ་གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ལྟར་གྲོགས་པོའི་
སྒྲོར་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་གང་ཁྱུ་བཤམ་དགོས། སང་སེམས་བསྐྱེད་
དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོགས་གསོག་སྤྱིབ་སྦྱོང་།
བར་ཆད་བསྐྱང་བ་སོགས་དགོས་པས། སང་ཉིན་ཞོགས་ཆོགས་ལ་རབ་ན་
བཀའ་འཁྱུར་དང་། དེ་མིན་མདོ་པལ་པོ་ཆེ་སྒྲོག་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་
གསུངས་མོད། དེ་ཙམ་མ་སྒྲོགས་ཀྱང་སྒྲོག་བདེ་བ་དག་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པ་
དང་། མདོ་བསྐལ་བཟང་དག་ཐོན་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཆབ་

གཏོར་དང་། འབྲུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་གཏོང་བར་གསུངས་པས་ཆ་གསུམ་སོགས་
 བཏང་ནས། དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་པ་དག་ཆེ་
 འདྲིའི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེ་ཟད་པའི་ལོ་གསར་ལའང་
 དགའ་སྟོན་གཟབ་སྟོན་སོགས་བྱེད་ན། རང་རེ་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འགྱུར་བ་ལ་
 དགའ་སྟོན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་པས། སང་ཞོགས་གོས་ཀྱང་གསར་པ་ཞིག་བགོ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་སྒྲུབ་སྤྱུར་སོགས་བཞེས། བྱུང་དང་གཙང་
 སྤྱུ་དང་ལུན་པའི་སྟོན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་བསྐྱམས་ནས་ཕེབས་དགོས། འདྲིའི་ཕེབས་
 སྐབས་སུའང་། གནས་ཁང་ཐ་མལ་བ་འདི་ལྟར་མིན་པར་གཞུལ་ཡས་ཁང་གྱུ་
 བཞི་སྟོན་བཞི་པ། སྟོན་བཞིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་རང་རང་གི་འཁོར་གཡོག་འབྱུང་
 ཐུག་དང་བཅས་པས་བསྐྱུང་བ་དང་། ཕྱིའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོད་པ། རང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཕེབས་
 རིས་ལའང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་ད་ལྟ་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོད་བཞིན་
 པ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་བསམ་ཞིང་། དེ་མཐོང་བས་དེ་དག་ལ་ཡི་རངས་ཤིང་
 སྟོན་ལམ་འདེབས།

ཆོགས་ཐངས་གཉིས་པར། སླ་མ་གདན་དྲངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྐྱེ་བའི་གཞིར་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྤྱུང་བ་ལེགས་པར་བྱ་དགོས་པས།
 སྤྱིར་ཆོས་རྒྱས་པར་མཛོད་དེ་ཆོགས་གསོག་སྐྱེ་བ་སྤྱིང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ནན་
 ཏན་དུ་བྱེད། སླ་མ་ཡང་བཅོམ་ལུན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་དངོས་སུ་མོས། སླ་མས་

དམིགས་པ་ངོ་སྤྲོད་པ་ན་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམ་ལེགས་པར་གསལ་འདེབས་དགོས།
 སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཅམ་ནི་སྟོན་
 སེམས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་འདོད་པ་ནི་འཇུག་སེམས་ཏེ།
 དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཐུ་མ་ནི། འདི་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་བར་ཚུམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་
 ནི་ལམ་དུ་ཁྱལ་ས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་བབྱང་བ་དེ་ལའང་བྱང་
 ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་འཇུག་སོ་སོར་བབྱང་བ་དང་། སྟོན་འཇུག་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་བབྱང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་བྱས་
 ཀྱང་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་དབྱ་སེམས་སོ་སོའི་ལྷགས་སུ་ཁ་ཅིག་འཆད་
 མོད། སེམས་བསྐྱེད་བབྱང་ཚུལ་ལ་དབྱ་སེམས་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། རང་
 ལྷགས་ཐུ་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་མི་རུས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་བྱེད་རུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་ཅིང་།
 སང་ཉིན་སྟོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་བབྱང་བའི་ལྷགས་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་
 ནས་གཏང་རག་གི་མཚུལ་དང་། ལམ་རིམ་སྟོན་ལམ་མཇུག་ཏུ། སླ་མ་རིན་པོ་
 ཆེས་དབྱ་བསྐྱལ་མཛད་དེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་སོགས་
 ལན་གསུམ། པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ཕྱན་གྱུར་ཅིག། སོགས་
 དང་། དཔལ་ཕྱན་སླ་མའི་སྐྱ་ཆོ་བཏྲན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལན་རེ། གསུངས་
 ཤིང་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་མ་ལྷན་མ་གསུངས་ནས་ལྟ་གོན་གྲོལ། ॥

༺ ཉིན་ཉིར་བཞི་པར། ཆོགས་ཐེངས་དང་པོར་མདོ་སྟོན་པ་དང་།
 གཏོར་མ་བཏང་བ་སོགས་སོང་རྗེས། ཆོས་ཐུན་གཉིས་པར། སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
 བཞུགས་ཁྱིར་གདན་དྲངས། སྤྱིར་ཆོས་མཆོད་འབྲེང་སོགས་རྒྱས་པར་བཏང་
 ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་དུ་མཚུལ་འབྱལ་སྐབས་སེམས་

བསྐྱེད་ཀྱི་རྩལ་རྣམས་སོ་སོའི་ཕྱག་དུ་བཟུང་སྟེ། མརྒྱལ་མཁུག་སྒྲ་མའི་སྐྱ་
 མདུན་དུ་ཕུལ་ནས་སྤངས་ཟེན་མཚམས། ཇི་སྐད་དུ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་
 གཞུང་ཤིང་སྟེ། ཞེས་སོགས་འདྲན་པར་མཛད་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་
 ཡོན་རྣམས་སྤར་བཞིན་གསུངས་ཤིང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་ཡིད་འཁུལ་ངེས་ཀྱིས་སྒྲོ་སྤངས་ནས། དམིགས་པ་གསལ་
 འདེབས་ཀྱི་སྐབས་རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་མོས་
 དགོས་པས། དེ་ཡང་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིའི་རྣམ་ཅན་ཤ་
 རྟག་དུ་མོས་ཏེ། སོ་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་པ་དང་། མོ་
 རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་རྒྱན་མའི་རྣམ་པར་གཡས་གཡོན་
 དུ་གསལ་འདེབས། དེ་ནས་སྒྲ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་བའི་མཐའ་སྐྱོར་
 དུ་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། སྤུན་དངས་པའི་
 སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྤུན་སྤར་ཕྱས་མོ་གཡས་པའི་སྤྱ་ང་ས་ལ་བཙུགས་
 ཏེ། རྒྱབས་འགོ་དང་སྟོན་སེམས་གཟུང་བ་སྟོན་ལམ་དང་སྤྲགས་ནས་བྱེད་པ།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་དང་། འགོ་ཀུན་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་
 ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་སྟོན་འཇུག་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ།
 སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས། ཞེས་སོགས་དགོངས་གསོལ་སྟོན་དུ་འགོ་
 བའི་སྟོན་གཟུང་གི་ཆོག་ལན་གསུམ། དེང་དུས་བདག་ཆོ་འབྲས་བྱ་ཡོད། ཅས་
 སོགས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་འཛིན་པ་ཆར་གཅིག་བཅས་སྒྲ་མ་རིན་
 པོ་ཆེས་ཆོག་དོན་གསུང་བཤད་སྤྲགས་ཏེ་དབྱ་བསྐལ་བཅས་གསུངས་ཤིང་སྟོབ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་སྒྲོས་ཞུས། དེ་ནས་རང་རེས་ད་རེས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ན། ཕྱགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བཞུགས་ཁྲི་དང་བཅས་པ་འབེར་གྱིས་གཡོས་ཤིང་། འཁོར་
རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལྷན་པ་ན། བོད་ཁ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོདས་སུ། དབེན་
གནས་ཚུ་བཟང་རི་ཁྲོད་བྱ་བ་ན། སྤྲོ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་
མཚོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱན་ལྷར། སྤྲོ་བ་མ་ཆེ་གེ་མོས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སེམས་དེ་མི་ཉམས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤོན་ལམ་མཛད་པར་གསུངས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
རྩིས་ལས་གང་སྟོགས་ཤིག་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཤིང་། འཕྲོས་ཀྱང་མཚོད་གཡོག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་བཅས། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལམ་བྱང་ཚུབ་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་འཆད་ཉན་བགྱིས་པའི་དགེ་རྩ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་བ་དང་། བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་འདིས་མཚོན། ཏུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱང་མི་འཛའ་བའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་བཅོལ་ནས། རྣམ་
ཞིག་སྤྱིང་འདིར་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྤྱའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཆོ།
དགེ་རྩ་དེ་དག་གི་མཐུས་རང་རེས་རྣམས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་འཁོར་
གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་ནས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ལ་ལོངས་སྤྱད་དེ། སྤྲོ་མེད་བྱང་ཚུབ་
ཏུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོན་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལན་གསུམ་པའི་མཐར་
ངེད་གྱིས་མཚོད་རྩིས་ནམ་མཁར་འཕྲོར་བ་དང་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་
བཟླ་ཤིས་ཏྲགས་བརྒྱད། རྒྱལ་ཁྲིད་སྤྱི་བདུན་སོགས་ཀྱི་མཚོད་རྩིས་སུ་གྱུར་ནས།
དགའ་ལྷན་ཏུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ལ་བབས་ཤིང་། བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་
དགེ་རྩ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་ཕྱགས་སྤོན་མཛད་སོང་སྟེ་ལྷན་པར་བྱེད་དགོས་པར་
གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཞིག་རྫོང་གདན་མ་དང་། དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་ཞེས་སོགས་སྤྱོད་ཀ་

གཉིས་ཀ་དབུ་བསྐལ་གྱིས་ལན་གསུམ་གསུངས་ཏེ་གསུམ་པའི་མཐར་ཇུས་རྣམས་
འཛོར་ཚུལ་མཛད།

ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ལ་སྟོན་འཇུག་གི་
བསྐབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོར་ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱལ་
བསྐབ་པ་དང་། རྒྱེ་བ་གཞན་དུ་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱལ་བསྐབ་པ་གཉིས། དང་
པོར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་དཔྱད་པ་དང་། གཉིས་པ་
ནི། སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་བར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་ཉེན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་
གསུམ་དུ་གཟུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་བྱས་པར་འདིའི་
དོན་མི་བྱ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ངན་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་འཕེལ་བའི་རྒྱར་ཆོགས་གསོག་པ་རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཚན་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩན་གྱིས་སྒྲ་མ་དང་མཐན་སྟོབ་སོགས་དབུ་བསྐྱར་བ་
དང་། གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པར་འགྱུད་པ་བསྐྱེད་པ། བྱང་སེམས་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་
མི་སྟན་པ་བཅོད་པ། ལྷག་བསམ་མ་ཡིན་པའི་གཡོ་སྐྱུ་བྱེད་པ་སྟེ་ནག་པོའི་
ཆོས་བཞི་སྟོང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་རྩན་སྟོང་བ། སེམས་ཅན་
ལ་གཡོ་སྐྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་པོར་གནས་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྟོན་
པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དོན་གནས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་བཅོད་པ། རང་གིས་
སྟོན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྫོགས་བྱང་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་
དཀར་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐབ་བྱ་ནི། ཙ་ལྷུང་བཙེ་བརྒྱད་དང་། ཉེས་བྱས་
ཞེ་དུག་གིས་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་

བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤར་ཡང་།
ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་བའི་ཐབས་བསྟན་གྱི། ཐར་བ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་
གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྤར་ཁུས་པ་དེ་དག་ཕྱི་འོ་བཤད་ཆོས་ཙམ་དུ་
མ་སོང་བར་ཉམས་ལེན་ལ་འབྱེད་ཅི་ཐུབ་དགོས་ཚུལ་དང་། དཔེར་ན་ཆོང་པ་
ལ་སོགས་པས་རྟ་དྲེལ་སོགས་ལ་སོ་སོར་འཆོམས་པའི་ཁལ་ཅི་རྒྱས་རེ་འགལ་
བ་ལྟར་སློ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་ཆོད་དང་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་མ་
མཐའ་རེ་ཅིས་ཀྱང་གནང་དགོས་ཤིང་། གཙུ་ཆེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱས་ནས། དམིགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དག་དེའི་
ཤོགས་སུ་ཤེས་པའི་སློ་ནས་བསྐྱང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་པས། དེས་བསྟན་པའི་གདམས་
དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སློ་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་ཅིང་།
སྦྱང་པོ་ལེན་པའང་ངེས་པར་ད་ལྟ་ནས་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། རྟེན་འདི་ཡུན་དུ་
མི་གནས་པ་དང་། འཆི་བའི་རྗེས་སུ་འང་གར་སྐྱེ་རང་དབང་མེད་ཅིང་། ངན་
འགོར་སྐྱེས་ན་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་བཟོད་པས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་དང་།
དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་བཙལ་དགོས་ཤིང་། ཐབས་དེ་དག་ལ་འབད་པས་
གལ་ཏེ་ངན་འགོར་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་བྱུང་ཡང་། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
མེད་པ་མིན་ཅིང་། སྤར་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བའང་མིན་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བསམས་
པས་ངེས་པར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་རང་
གཅིག་ཕུ་ཐར་བས་མི་ཆོག་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མ་ཤ་
སྤྱག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པར་འཛོག་པ་མ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སུ་
འགྱུར་བར་མ་ཟད། རང་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྤར་

བྱིར་མ་སྟོན་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ན་ད་ལྟ་ནས་ཐེག་ཆེན་
 ལ་འཇུག་རིགས་ཤིང་། འཇུག་སྒོ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱེད་
 པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱང་
 བ་ཐོན་པ་ན། རང་གི་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་
 བ་སྤྱད་དགོས་ཀྱང་བཟོད་མོད། དེའི་བར་མ་གན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 མནར་བ་ལ་ཆེས་མི་བཟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་གི་སྒོ་
 ནས། ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པས། རྩི་རྩེ་
 སྒོ་བ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ཐུན་པ་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་སྤོན་བྱེད་དབང་བཞི་ལོས་
 ཉེ། འོད་གསལ་དང་སྐྱུ་ལྷས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཉེ་རྒྱ་དངོས་སུ་
 སྐྱབ་པ་དང་། དེའི་སྤོན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིགས་དུས་
 ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་མི་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས།
 དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དེའི་སྒོན་དུ་དེ་དག་གི་ཉེ་རྒྱ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 དང་། དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལྷས་སྐྱབ་པ་སྒོན་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལའང་དེ་
 དག་གི་སྤོན་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཅམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་
 ལ། དེའི་སྒོན་དུ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཐོབ་དགོས། དེ་ལའང་དེའི་སྒོན་བྱང་བྱང་པར་ཅན་ལམ་ཐུན་མོང་བ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱུངས་པ་སོགས་སྒོན་དུ་འགོ་དགོས། དེའི་བྱིར་སེམས་
 དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་
 པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། དེ་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་པོར། རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་
 བྱག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཡིད་འབྱུང་དང་། དེའི་སྒོན་དུ་ངན་སོང་
 གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྤྱག་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའང་ལས་འབྲས་དང་

ནམ་འཆི་ངེས་མེད་མ་བསམས་པར་རྣལ་མ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བས་དེ་དག་བསྐྱེད་དགོས།
ལམ་དེ་དག་ལ་འབྲུག་སྒོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་བསམ་པ་
ཁོ་ན་ཡིན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱར་གཉིས་
ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནས་མཐོ་ས་ཞིག་དུ་མི་སྟེགས་པར་བཤེས་གཉེན་
བསྟན་ཚུལ་ནས་བབྱང་རིམ་བཞིན་ཉམས་འོག་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ནས་སྒོ་སྐྱེད་།
ཉམས་འོག་དུ་ཚུད་པ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་དེ་རེ་ཞིག་བར་བྱང་ན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
བར་འདུག་སྟམ་པའི་བྱོད་རྟེན་པ་ལ་ཟེར། དེ་ནས་དབྱ་ནས་མར་ལ། ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་ནས་བབྱང་སྟེ་དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་བཞིན་
ལ་རྩལ་བཅས་ཀྱི་ཚྱུང་བ་འདོན། ཚྱུང་བ་ཐོན་ཟེན་པ་རྣམས་ལ་བཤར་སྒོམ་
དང་། གང་ལ་ཚྱུང་བ་མ་ཐོན་པ་དེ་ལ་དེ་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་བྱང་། འདི་དག་
གི་ཆེ་ཡང་རང་ཅག་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་
འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་གསང་སྟགས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པ་
ཅི་མ་མ་བྱང་ན་ཤིན་དུ་ཕངས་པ་ཡིན་པས། ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཛིགས་
གསུམ་གང་ཡང་བྱང་བ་ཞིག་གི་སྟངས་ནས་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལའང་བཤར་
སྒོམ་རེ་ཅིས་ཀྱང་བྱ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེས་ནི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་བཤར་སྒོམ་བྱས་པས། སྟན་ཐོག་གཅིག་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་གྱི་དམིགས་
སྒྲོར་དེ་དག་ལ་རྩལ་བཅས་ཀྱི་ཚྱུང་བ་ཐོན་པ་ན། དེ་ནས་ཡང་དབྱ་ནས་མར་
ལ། དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་བཞིན་ནས་རྩལ་མེད་ཀྱི་ཚྱུང་བ་འདོན། དེ་ནི་ལམ་ལྟ་
བུར་མཚོན་ན་འགོ་གཅིག་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་བར་ལ་སྤྱོད་བ་ཐོན་པར་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་
 བ་གཉིས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་ན། རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་
 བཤད་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཞིང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྒྱལ་
 བ་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟར་སྦྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་རྩོད་
 རྩོད་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་རུས་པ་ཡིན། ད་ནི་རང་ཅག་རྣམས་
 བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སླ་ན་མེད་པར་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲབ་ཀྱི་རིགས་དུག་གི་འགོ་བ་ཀྱན་སོ་སོའི་སྤྲུག་
 བསྐལ་ཞི་ཞིང་། སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་སྦོན་པའི་ཆེད་
 སྦྱོད་འཇུག་གི་སྦོན་ལམ་འདོན་པར་མཛད་དགོས། འདི་ནི་བདག་གི་སླ་མ་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུག་ལེན་ལ་མེད་ཀྱང་། སྦོན་བྲི་ཆེན་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 མཛད་པར་སྤང་བའི་སྤྲུག་སྟོལ་བཟང་པོ་སྤྲར་གསོ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་པས། ཆོག་དོན་དང་མཐུན་པར་མ་གཡེངས་པའི་ངང་
 རྣམ་གསུང་བར་བྱ་གསུངས་ནས། སྦྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་བསྟོན་བ་དབུ་བསྐྱལ་
 གྱིས་སྟན་དུ་གསུངས་ཤིང་། མཇུག་དུ་གཏང་རག་གི་མཚུལ་དང་སྦོན་ལམ་
 ཤེས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལམ་
 གྱི་རིམ་པའི་སྟོལ་བཟང་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་རུབ་པ་མེད་པར་ས་གསུམ་གྱི་ཐུན་
 སེལ་མཆོག་དུ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་དོ།

མཇུག་གི་དོན།

སྤྲུག་པ། བྱམས་བརྩེའི་རལ་གྱིས་བྲིས་པ་གཞིག་པས་བདེ་གཤེགས་
 བསྟན་ལ་རྩོད་འཛིན་པའི་རྩོད་པོར་སྦྲེམས། བ་མཐའ་མི་མངོན་སྟོ་ཆེན་རྒྱལ་
 བའི་འཕྲིན་བཟང་སྦྱོག་པས་འགོ་ཀྱན་ཐུན་པའི་མལ་ལས་སྦྱང་། སྦྱང་ཉིད་

སྤྲོད་རྗེ་པ་བོད་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྤྲོད་པ།
 དཔྱད། བདག་སྒྲོ་རབ་རྒྱས་པ་སྒྲོ་ཁ་འབྱེད་རིགས་ཀྱན་བདག་པོ་སྤྲོ་བོད་རྒྱན་
 དུ་སྒྲུ་ཡང་བསྟེན། མགོན་དེའི་ཞལ་ལྷང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གི་དབྱིག། སྤྲོ་
 དང་ཞི་བའི་འདོད་པ་ཀྱན་འཛོ་བ། སྐལ་བཟང་སྤྲོ་བོད་སྤྲོད་གི་གཅེས་ཅོར་
 དུ། རིག་གཟིགས་གཏེར་གྱི་སྒྲོམ་བུ་འདི་ན་གཏམས། རྗེས་བསྟན་རིམ་པ་དུ་
 མའི་འདུ་འགོད་ནི། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་འགལ་ལྷ་འགོག་པའི་གར། ལྷ་
 མེད་དཔལ་དུ་ཆེ་བའི་ལྷ་རྟོགས་ཀྱིས། དབང་པོའི་ཁམས་བཞིན་ཐེག་པ་
 མཆོག་ལ་གཞིལ། ཐུབ་གསུང་རབ་འབྱུངས་མ་སྤྲད་ལུས་ཅན་ཅོར། གདམས་
 པའི་མན་ངག་མཆོག་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས། རྒྱང་སྤྲོད་ལྷ་མར་ཤར་བའི་
 གཟིགས་མོ་ལ། ཡོངས་སུ་སྤྲོད་འདི་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ། བདུད་བཞི་
 བཅོམ་པས་རྒྱལ་རྩ་བརྟུང་བའི་དབྱངས། ཐུབ་དགོངས་ཟབ་མའི་བརྗོད་པ་མ་
 འབྱུལ་བར། རོན་གཉིས་བདེ་ལྷག་ལྟར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་དུ། སྤྲོ་བས་སྤྲོད་
 དཀའི་ལམ་ལ་སྤྲོད་པ་མང་། ཉེས་པས་མ་རྟོག་ཀྱན་སྤྲོད་རྒྱ་ཆེན་མཆོར། ལམ་
 གྱི་སྤྲོད་པོ་སྤྲོད་པའི་རང་རིག་ཁམས། སྤྲོ་འགག་བདག་དུ་མེད་པའི་རྟོན་
 འབྱུང་དོན། འགྲོ་ལ་གསལ་བ་ལམ་བཟང་འདི་ལས་གང་། བསམ་འཕེལ་ཡོད་
 རྒྱས་མི་མཆོན་རྟོད་དཀའི་རྟོན། འདི་རྒྱང་གྱི་ནའི་གར་ལ་མི་རོལ་བར། རང་
 གི་གཏན་འདུན་བདེ་བའི་མཐའ་རྟོག་ན། ལམ་མཆོག་འདི་ལས་གཞན་དུ་སུ་
 ཞིག་སྤྲོད། དེས་ན་ཐར་བ་འདོད་པའི་ཡིད་ཅན་ནམས། ལྟར་རྒྱང་ལམ་གྱིས་
 མཆོག་དུ་མི་སྒྲོམ་པར། ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་གཅིག་དུ་འབྱུལ་བའི་བརྟུང་།
 འདི་ལ་བསྟེན་དང་རེ་བའི་ཡི་ག་འཛོ། ཚུལ་འདིར་འབད་པའི་དགོ་ཆོགས་
 གཞུའི་ལྷང་། ལྷ་བའི་མཛོས་མ་སུ་ཏིག་དོ་ཤལ་ཕྱིང་། ཕྱགས་གྱི་སུ་ལྷང་རྒྱན་

དུ་རིང་བ་ཡི། ཏེན་འབྱུང་སྐྱུ་མའི་ངོ་མཆར་འབྱམས་གྲས་པས། གི་བྲལ་རྒྱལ་
བའི་རིང་ལུགས་བསེལ་སྦྱིན་དབང་། ལྷ་མའི་གཙུག་ཏྲར་ཆེ་ལ་ནོར་བུའི་
མཆོད། སྐལ་བཟང་ཀུན་འཛིན་དཔལ་དུ་རྒྱ་ཆེ་བས། ཁམས་གསུམ་གདུང་བ་ཡུན་
དུ་སེལ་གྱུར་ཅིག། བཤད་སྐྱབ་ཟད་པ་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ། ཀུན་གསལ་པ་
མཐར་ཕྱེ་བའི་གཏེར་གྱི་མཛོད། གསེར་གྱི་མེ་ཏྲག་འཇུག་གོལ་པ་རྒྱའི་མཆོ།
དགེ་ལུགས་བཟང་རིང་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག། རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་བཅེ་རུས་
པའི་རིན་ཆེན་རྒྱལ། སྤྱི་ཁོའི་ཆེ་མོར་སྦྱངས་པའི་ལྷན་པོའི་དབང་། བཟླ་ན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོ་བསྐལ་བརྒྱར་མི་གཡོ་ཁིང་། འཕྱིན་ལས་ཉི་ལྔའི་རྣ་ཆ་གསལ་
གྱུར་ཅིག། མདོན་དགའ་རབ་རྒྱས་སྐབས་གསུམ་གྲོང་གི་དཔལ། སྦྱངས་འདྲིར་
འཕོས་པའི་རྫོགས་ལུགས་ལུགས་དབྱར་སྦྱིས་སྦྱིན། བསོད་ནམས་མཁའ་ལ་སྒྲ་རེར་བེས་
པའི་གཡང་། སན་བདེ་བདུད་ཅིའི་ཆར་དུ་འཛོལ་གྱུར་ཅིག། བདག་ཅག་རྣམས་
ཀྱང་དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་མཆོག། སྦྱི་བོར་རིན་ཐང་མེད་པའི་ཐིག་ལེ་བྱ། འབྲལ་
མེད་ཚུལ་བཞིན་བཟློན་པས་ཐེག་མཆོག་ལམ། སྐབས་ཆེན་མཁའ་ལྗེ་འཕྲུལ་
གྲིས་བཟོད་གྱུར་ཅིག། མདོར་ན་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། པ་ར་མི་
ཏའི་སྦྱིད་བཟང་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། ཤིང་དབང་དུང་དུ་སྦྱོབས་བརྩུ་མངའ་
བའི་དཔལ། དཔལ་ལུགས་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་གྱུར་ཐོབ་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་མཛོད་པ་འཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་རང་གཟུགས་གཅིག་པུ། བཅེ་བས་བསྦྱིད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
མཛོད་པ་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པས་བདག་དང་བདག་འདྲའི་སྦྱན་རྣམས་
ཀྱང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྐལ་བཟང་ལ་སྦྱོར་བར་མཛོད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཆོངས་

སྒྲ་མ་མཆིས་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་བྱུང་བདག་རྩི་ཆེ་འཆང་པ་བོད་ཁ་པ་དོན་གྱི་
སྒྲ་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཆེ་བཅུན་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྩ་
མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ལྷན་ནས་ལ་གཟིམ་སྟུང་དགའ་ཚལ་བའི་སྐྱོད་དང་
དམ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡོན་གྱི་བདག་མོ་སྟུང་དབྱངས་འཛོམས་ཆེ་རིང་ནས་
སྐྱ་གཤེགས་གྲང་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ལྷ་སྐས་གྲང་ཕུན་ཚོགས་རབ་
རྒྱས་གཉིས་གྱི་དགོ་རྩལ་ཆེད་དམིགས་ཆེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་རབ་
བྱུང་བཅོ་ལྷ་པའི་ལྷགས་བྱ་ལོར་དབེན་གནས་ཉང་བཞན་རྩ་བཟང་རི་བྲིད་གྱི་
ཆོས་རར་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་བྲིད་རྒྱུར་ལམ་དང་། འཇམ་དཔལ་
ཞལ་ལྷང་དབྱས་བརྒྱད་དང་། རྩོ་བརྒྱད་བཅས་གསུམ་སྟུགས་ཐོག རྩོ་སྦྱང་
སྐབས་རྩོ་སྦྱང་དོན་བདུན་མ་དང་བཅས་གྱི་ཉམས་བྲིད་ཟབ་མོ་སྒྲིན་རྒྱས་སུ་
བཀའ་དྲིན་བསྟུལ་ཏེ་ཚོངས་རྒྱལ་གྱི་ན་བ་བདག་ཀྱང་ཟབ་རྒྱས་གསུང་གི་
བདུད་ཅིར་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་སྐབས། ར་རྩོད་བྲག་གཡལ་
གདོང་གོང་སྒྱལ་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་གསུང་བཤད་རྣམས་ཟིན་
བྲིས་ལམ་རོབ་ཅམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར་ཆེ་བཅུན་སྒྲ་མ་མཆོག་
ནས་ལྷགས་ཁྱུང་དང་འབྲེལ་སྦྱར་ཆོས་བཞི་པ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་
མཁུག་ཡན་ཆད་ལ་འཕྲི་སྟོན་བཀའ་བཅོས་སོགས་མཛད་ཟིན་ཀྱང་། དེ་མན་
ཆད་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྩ་ཆེ་བའི་སྟུགས་
ཀྱིས་གཟིགས་ཞིབ་མཛད་མ་གྲུབ་པའི་སྐར་འཕྲོ་ཅན་དུ་བཞུགས་པར་བརྟེན་
པ་སྒྲ་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཞབས་འདེགས་སུ་བསམས་ཏེ་འཕྲོ་
སྦྱང་ཞིག་ཐུབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་སུས་ཐོག མགོན་པོ་གང་
གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོབ་བྱ་བསྟན་པའི་ཐུགས་འཁུར་འཛིན་པའི་སྒྲ་སྒྱལ་

ཁག་དང་། གཞུང་བརྒྱ་སྤྱོད་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་
 བཞུགས་པ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་མ་མཛད་པར་བརྟེན་ཅུ་བའི་ཟེན་བྲིས་
 རྩོན་མའི་ཐོག་སྤྱོད་མ་རྩོད་ཅེ་འཆང་ནས་ལམ་རིམ་ལྷུ་ཆེས་སུ་བསྐྱལ་བའི་གསུང་
 ཟེན་ཁྱུངས་དག་འགའ་ཤས་གོ་བསྐྱར་ཏེ་ལེགས་ཆ་འཛོལ་ཞིབ་སུ་བསྐྱུ་བྱ་བྱ་
 སོགས་ཕན་རང་ཉིད་རྣམ་གཡེང་ལུ་གུ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་ཁོམ་
 མིན་སྟབས། མཚུངས་མེད་ཅེ་བཅུན་སྤྱོད་མ་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པས་
 ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་། ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་མཚུངས་པ་
 འདན་མ་བྱུང་ཡིག་དགོ་སྤོང་སྤོ་བཟང་རྩོད་ཅེ་ལགས་ལ་ཟེན་བྲིས་རྣམས་ཕན་ནས་
 ཞིབ་འཇུག་བདེ་བྱད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱུ་ཏེ་གོང་འོག་འཇུག་ཐེབ་དང་།
 ས་བཅད་སོ་སོའི་ཐད་ཀར་སྐྱེལ་བྱུར་བསྐྱལ་བ་བཞིན་བྱུང་ལགས་ནས་ཀྱང་ཡུན་
 རིང་ངལ་བ་བྱད་བསད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དན་ཡང་དག་པར་མཛད་པ་ལ། སྤར་
 ཡང་རང་ཉིད་ནས་བྲེལ་བའི་གསེང་དབར་ནམ་བུང་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དེ་སྤྱོད་
 མའི་གསུང་དང་མཐུན་མིན་ཕན་བྱ་ཡོད་རིགས་ལ་དག་བཅས་བྱ་བྱ་དང་། ཟེན་
 བྲིས་རྣམས་སུ་མ་འཁོད་པའི་གསུང་རྒྱན་མན་ངག་རང་སྤོར་ངེས་རིགས་རྣམས་
 གསར་འགོད་སོགས་སྤོན་འཕྲི་བྱ་འོས་རིགས་གང་རུས་སུ་བཀྲིས་ཏེ་དྲིན་ཅན་
 སྤྱོད་མ་མཚོག་གི་ཞལ་ཚབ་ལྟ་བུར་ཀུན་ལ་སྤོན་དུ་རེ་བའི་སྟག་བསམ་གྱི་ངལ་བ་
 འདུ་བྱེད་པ་པོ་ནི། རང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་མགོན་པོ་
 མཚོག་ངེས་མཉེས་བཞིན་ཆེས་སུ་བཟུང་སྟེ་བྲིན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་
 ཅེའི་ཞོ་ཤས་འཛོ་བའི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ། ཁ་བཤད་ལག་ལེན་འགལ་
 བའི་ཚོས་མེད་སྟོམས་ལས་མཁན་ཡོངས་འཛིན་དགའ་ལྡན་བྲི་བྱང་སྐྱེ་མིང་པ་
 སྤོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་བྱ་མཚོར་འཁོད་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་

མེ་བྱ་ལོ་རྟོར་ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༥ ཟེན་པ་སྤར་མའི་འགྲུབ་སྦྱོར་སོགས་གཟའ་ཆེས་
མཆོག་དུ་དགེ་བའི་ཉིན་མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་པ་ཟླེ། འདིས་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཟློན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

དགེ་བཅའི་སྒྲིན་ཆོག

༥ ཨོ་སྤྱི་ཟླེ། རྒྱལ་ཀུན་དགོངས་བཅུད་ཀེ་ལ་ཤ་རིའི་རྒྱུ། ཤར་ཕྱིན་
ཟབ་དོན་ནོར་བུས་གང་བའི་མཆོ། མན་ངག་མུ་ཏིག་དབུ་བའི་དོ་ཤལ་ཅན།
སྐལ་བཟང་ཡི་ག་འཛོ་བའི་དབྱིད་དུ་སྒྲན། ཐར་འདོད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ཟླ་
གཞོན་མ། དཔར་གྱི་རྫིང་བུའི་ཁབ་དུ་མདོན་བསུས་ཏེ། ཀུན་པན་བདུད་རྩིའི་
བསེལ་བ་འབུམ་འགྱུད་པའི། ལེགས་བྱས་འཇུམ་དཀར་མཁའ་དང་མཉམ་
འབྲུག་པས། མཐའ་ཡས་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་བཅུད། ཟླ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་བསམ་འཕེལ་དབང་། དྲི་བལ་ལྟ་སྒྲིམ་སྦྱོད་པའི་འོད་
སྤང་གི། རྩེ་དགས་འཇིག་རྟེན་ཡུན་དུ་སྤང་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་ཀུན་བཅེ་ཆེན་ནོར་
བུའི་སྙིང་པོའི་ཁམས། འདོད་རྒྱ་ཆར་དུ་བསྐྱེལ་བའི་རྫོགས་ལྡན་སྤྱིར། རྫོངས་
འདིའི་བསོད་ནམས་ཟླ་རེར་རྟག་གཏིབས་པའི། རོ་མཆར་སྤྱིད་པའི་ཁོངས་
ལས་བཀལ་གྱུར་ཅིག། རྒྱལ་ཀུན་མི་བཟང་ལག་ལྡན་བྱེ་བའི་སྟོག། འཕྱོག་བྱེད་
བསྐབ་གསུམ་སྤར་མའི་ཤུགས་འཆང་ཞིང་། བཤད་སྐབ་གཡུ་རལ་གསིག་པའི་
གདོང་ལའི་བྱ། ཐུབ་བཟློན་གངས་རིའི་རྒྱན་དུ་བརྫིད་གྱུར་ཅིག། རྒྱ་སྦྱོར་
འབྲེལ་ཐོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། ཕྱིན་ཆུབས་སྙིང་གི་ཉི་མ་རྟག་
འཆར་བས། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལུགས་བཟང་གདམས་པའི་ཕུལ། ཉམས་སུ་
སྦྱོང་བའི་དགེ་མཆོན་འཇོན་གྱུར་ཅིག། དེ་ལས་ས་ལམ་དབྱིག་གི་ཐེམ་སྐས་ལ།

གུས་རྟག་བརྩོན་པའི་འདེགས་འཛོག་ཟུར་བའི་གར། སྐྱ་གསུམ་ནོར་བའི་བྱིས་
 ཏུ་ལེགས་བསྐྱར་ནས། རོན་གཉིས་འཕྲོ་འདུའི་འཇུག་པ་རྒྱས་ཟུར་ཅིག།
 ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་སྒོ་གྲོས་ཉི་གཞོན་གསར། མ་སྤང་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་
 བའི་མཚན་ཉིད་དུ། སྤུང་པས་བདུད་ཀྱིས་མི་ཐུབ་བཏུན་པའི་གཉེན། ཀུན་
 དགའི་མཁུན་རབ་འོད་སྤང་གྲོལ་ཟུར་ཅིག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་རྩྭ་རྩྭ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་
 པའི་རྩ་བའི་སྤྲུལ་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་རྩྭ་པ་ཐོང་ཁ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་
 རྩ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་བྲིད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་བཤད་
 ཟེན་ཟེས་གདམས་ངག་བདུད་རྩྭ་སྤྲོད་པོ་འདི་ཉིད་ཤོག་གངས་བརྒྱ་ཐམ་
 པའི་བར་དད་ལྡན་ཡོན་བདག་སྤྲོས་མདའ་ལས་ཚན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་ནས་
 རྒྱ་ཟུར་ཏེ་པར་བཞོ་སྤོན་ཟེན་ཐོག དེ་མན་ཡོངས་རྫོགས་ཐུན་ཚོགས་ལྷགས་
 བརྒྱའི་དཔལ་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་ཐུབ་པའི་
 དད་གུས་མཚོག་ཏུ་བརྟན་པ་གཟིམ་རམ་པ་བའི་སྐྱ་རོ་བཀའ་ཟུར་སྤྲུལ་དགེ་
 སྤྲོད་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བཏུན་ཀུན་མཁུན་མཚོག་ནས་འཇུངས་པ་མེད་པའི་གཏོང་
 བའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ་སྤྱོད་པར་བཞོ་མཛད་པའི་དགེ་བསྤྲོད་སྤོན་ཚོག་ཏུ་
 ཡོངས་འཛོན་བྲི་བྱང་སྐྱེ་མེད་པས་སྤོན་པ་སྤྲོད་རྒྱུ།

ལམ་རིམ་སྤོན་ལམ།

༡༡། དེར་ནི་རིང་ཏུ་འབད་ལས་ཚོགས་གཉིས་ནི། མཁའ་ལྟར་ཡངས་
 པ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། སྒོ་མིག་མ་རིག་གིས་སྤྲོངས་འགྲོ་བ་ཀུན། རྣམ་
 འདྲན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་བདག་ཟུར་ཅིག དེར་མ་སོན་པའི་ཚེ་རབས་ཀུན་
 ཏུ་ཡང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་རྩེས་བཟུང་སྟེ། བཏུན་པའི་རིམ་

པ་ཀུན་ཚང་ལམ་གྱི་མཆོག་ རྟེན་ནས་སྐྱབ་པས་རྒྱལ་རྣམས་མཉེས་བྱེད་ཤོག།
རང་གིས་རིམ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད། རྒྱགས་དྲག་བཙེ་བས་དངས་
པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་བསལ་བྱས་ནས། རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་འཛིན་གྱུར་ཅིག། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱབ་
པའམ། བྱབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་དེར་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་
རབ་བསྐྱེད་པ་ཡི། སུན་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་ཤོག། སྤྲས་
བཅས་རྒྱལ་བའི་མདྲ་བྱང་ཕྱིན་ལས་ལས། ལེགས་བྱུབ་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་
པས་ཀྱང་། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་དཔལ་སྟེར་ཁིང་། རྒྱལ་བའི་མཛད་
པ་རིང་དུ་སྦྱོང་གྱུར་ཅིག། ལམ་བཟང་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུ་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་།
འགལ་རྒྱུན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀུན། ཆོ་རབས་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བས་
བཟུགས་པ་ཡི། རྣམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག། གང་ཆོ་ཐེག་པ་
མཆོག་ལ་ཆོས་སྦྱོང་བཅུའི། ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་ལ་བཙོན་པ་དེ་ཡི་ཆོ། མཐུ་ལྷན་
རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། བཟླ་ཤིས་རྒྱ་མཆོས་ཕྱོགས་ཀུན་བྱུབ་
གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་འདི་ནི་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའོ། དགེའོ།